Bundel van de Archief - Politieke Maandag (b) van 27 november 2017

Agenda bijlagen

Agenda 27 november 2017

Uitslag stemmingen Politieke Maandag 27 november 2017

Besluitenlijst PM 27 november 2017

1.1 Opening en mededelingen

Bundel moties en amendementen 14h00

1.2 Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling

1.3 Vaststellen van de concept besluitenlijst van de vergadering van 6 en 13 november 2017

Getekende raadsbesluit

Raadsvoorstel

Besluitenlijst PM 6 november 2017

Besluitenlijst PM 13 november 2017

1.4 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel Ingekomen stukken 27 november 2017

Lijst van Ingekomen stukken (1 november 2017 t/m 20 november 2017)

1.5 Beëdiging van de heer uayip Dilekçi als fractievolger voor de fractie Verenigd Arnhem

1.6 Beëdiging van de heer René Kraaijenbrink als fractievolger voor de fractie Arnhem Centraal

1.7 Beëdiging van mevrouw Sarah Dobbe als fractievolger voor de fractie van de SP

1.8 Beëdiging van de heer Jan Hutten als fractievolger voor de fractie van het CDA

2 Hamerstukken

2.1 Instemmen met de aankoop buurtcentrum "De Overkant"

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Aankoop buurtcentrum De Overkant"

Behandeladvies 13 november 2017, informatieve & meningsvormende behandeling

Raadskameradvies "Aankoop buurtcentrum De Overkant" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-11-2017

2.2 Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor

Dossier 490 voorblad

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor"

171026 01 2017-069 B&W

171026 02 AB 2017-10-25 4.0a overdracht Scalabor 01

171026 02 AB 2017-10-25 4.0b AB-vergadering

171026 03 AB 2017-10-25 4.1 Reactie expertgroep op onderhandelingsresultaat

171026 04 AB 2017-10-25 4.2 concept-overeenkomst onderhandelingsresultaat phb-scalabor

171026 05 AB 2017-10-25 4.3 Ontwerpbedrijfsplan scalabor dd 11-10-2017

171026 06 AB 2017-10-25 4.4 Bijlage 4 bij Memo inzake uitkomst onderhandelingen

171026 07 AB 2017-10-25 5 Kwartaalbericht Q3

171026 08 Oplegger Q3

Behandeladvies 13 november 2017, informatieve behandeling

Raadskamerbrief "Scalabor BV aanwijzen als mede-uitvoerder Wet Sociale Werkvoorziening", d.d. 7-11-2017

Inspreker 13 november 2017

Inspreektekst dhr. W.J.P. Janssen

Behandelresultaat 13 november 2017, informatieve behandeling

Behandeladvies 20 november 2017, meningsvormende behandeling

Raadskameradvies "Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-11-2017

2.3 Vaststellen bestemmingsplan "Velperweg e.o."

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel vaststellen bestemmingsplan "Velperweg e.o."

Bijlage 1 - Zienswijzerapport bestemmingsplan "Velperweg e.o."

Zienswijze concept bestemmingsplan Velperweg e.o. (Insula Dei)

Zienswijze concept bestemmingsplan Velperweg e.o. (Liander)

Plankaart Velperweg e.o. (west)

Plankaart Velperweg e.o. (oost)

Toelichting bij het bestemmingsplan "Velperweg e.o."

Behandeladvies 20 november 2017, informatieve/meningsvormende behandeling

Inspreker 20 november 2017

Inspreektekst dhr. P.A. Boer (Stichting Beheer Insula Dei)

Raadskameradvies "Vaststellen bestemmingsplan Velperweg e.o." t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-11-2017

3 Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen

3.1 Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat

Dossier 486 voorblad

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat"

Bijlage 1 - Zienswijzenrapport

Bijlage 2 - Toelichting bij het bestemmingsplan 'Varkensstraat'

Bijlage 3 - Plankaart 'Varkensstraat'

Bijlage 4 - Zienswijze P. Knijnenburg namens Discotheek Manhattan B.V.

Bijlage 5 - Zienswijze Stellicher advocaten namens acht partijen

Bijlage 6 - Zienswijze Weebers Vastgoed Advocaten namens InBev Nederland N.V. en InBev Vastgoed B.V.

Bijlage 7 - M.K. Mekking namens Café Rio

Behandeladvies 13 november 2017, informatieve & meningsvormende behandeling

Insprekers 13 november 2017

Inspreektekst mw. mr. K. Huisman

Inspreektekst van dhr. mr. E. Korevaar

Behandelresultaat 13 november 2017, informatieve & meningsvormende behandeling

Behandeladvies 20 november 2017, meningsvormende behandeling

Toezegging wethouder König pilot 'Varkensstraat'

Verduidelijking zienswijze Weebers Vastgoed Advocaten namens InBev Nederland N.V. en InBev Vastgoed B.V.

Raadskameradvies "Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-11-2017

3.2 De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Dossier 231 voorblad

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "De Arnhemse binnenstad binnen bereik"

Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"

Zienswijzerapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"

Behandeladvies 8 mei 2017 informatieve behandeling

Insprekers 8 mei 2017

inspreektekst de heer G. Velthuizen namens Platform Binnenstad Arnhem

Inspreektekst de heer B. van Meer namens Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem (VECA)

Zienswijze VECA op concept bereikbaarheidsvisie en raadsvoorstel

Inspreektekst de heer H.R. van der Doe namens Ondernemers Kontakt Arnhem (OKA)

Inspreektekst de heer M. van Empel namens Arnhem6811

Inspreektekst mevrouw V. Gallé namens City Centrum Arnhem (CCA)

inspreektekst de heer R. Gremmen namens ANWB

ANWB - artikel Volkskrant d.d. 1 juni 17 Het stikt van de karretjes (toegevoegd 12 juni 2016)

Behandeladvies 15 mei 2017, informatieve behandeling

Reactie Fietsersbond, afdeling Arnhem, reactie nota Arnhemse binnenstad binnen bereid, d.d. 14-05-17

Mail dhr. H. Schreuder (organisator Stadswerkplaats Fiets) inzake "Bereikbaarheid Binnenstad", d.d. 12-05-17

Reactie Arnhems Platform Chronisch Zieken en Gehandicapten (Apcg)

Memo "Reactie op amendementen en moties Visie De binnenstad binnen bereik n.a.v. raadsbehandeling 12 juni 2017"

Reactie Arnhems Hart

Behandelresultaat 8 en 15 mei 2017 informatieve behandeling

Behandeladvies 22 mei 2017 tweede informatieve behandeling

Memo wethouder m.b.t. toezeggingen die op 15 mei tijdens de behandeling van De Arnhemse Binnenstad binnen bereik zijn gedaan

Brief VECA waarin opmerkingen van het college zijn verwerkt

Behandelresultaat 22 mei 2017 tweede informatieve behandeling

Mailreactie 5-4-2017 van Familie Jansen-Nootenboom (op 23-5 ontvangen via CCA)

Raadskamerbrief 6-6-2017 "beantwoording toezeggingen Arnhemse binnenstad binnen bereik"

Bijlage 1 bij raadskamerbrief: Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak

Bijlage 2 bij raadskamerbrief: Beantwoording technische vragen

Behandeladvies 12 juni 2017 meningsvormende behandeling

concept-motie 12 juni 2017 fractie ChristenUnie "Ruimte genoeg voor een busbaan"

concept-motie 12 juni 2017 fractie PvdA "Parkeren bewoners binnenstad"

concept-motie 12 juni 2017 fractie PvdA "Gaan voor minimaal een 8!"

concept-motie 12 juni 2017 fractie PvdA "Gastvrije binnenstad voor iedereen!"

concept-amendement 12 juni 2017 fractie D66 "Geen (specifieke) uitsluiting"

concept-motie 12 juni 2017 fractie D66 "Strakkere (fysieke) handhaving venstertijden"

concept-motie 12 juni fractie D66 "Intensiveer fietsparkeerbeleid (tandje erbij)"

concept-motie 12 juni 2017 fractie D66 "Meer aandacht voor transferia"

concept-motie 12 juni 2017 fractie D66 "Project flits parkeren goed neerzetten"

concept-motie 12 juni 2017 fractie D66 "Kwaliteit parkeren in stappen omhoog"

concept-motie 12 juni 2017 fractie Arnhem Centraal "Arnhem meer gastvrij"

concept-motie 12 juni 2017 fractie Arnhem Centraal "Aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar"

concept-motie 12 juni 2017 fractie SP "Duurzaam vervoer voorop"

concept-motie 12 juni 2017 fractie SP "Oostboog"

Behandelresultaat 12 juni 2017, meningsvormende behandeling

Brief bestuur PBA Resultaten parkeeronderzoek d.d. 25-08-17

Rapport van Mr. Y Parking Guest.pdf

bijlage bij rapport "service-elementen"

Raadsvoorstel De Arnhemse binnenstad binnen bereik (aangepaste versie juni 2017)

Raadskamerbrief "Nota De Arnhemse binnenstad binnen bereik" d.d. 05-09-17

Mail dhr. C. Wortmann - reactie op rkb "nota De Arnhemse binnenstad binnen bereik", d.d. 14-09-17

Zienswijzenrapport (aangepaste versie juni 2017)

De Arnhemse Binnenstad (aangepaste versie juni 2017)

Bijlage RKB d.d. 05-09-17: Reactie op amendementen en moties "Visie De binnenstad binnen bereik" n.a.v. raadsbehandeling 12 juni 2017

Conclusies PBA bij onderzoek Mr.Y Parking Guest juli 2017 (zie ook brief PBA d.d. 25-08-17)

Behandeladvies (vervolg) 18 september 2017, 2e meningsvormende behandeling

Behandelresultaat 18 september 2017, 2e meningsvormende behandeling

Behandeladvies 13 november 2017, 3e meningsvormende behandeling

Behandelresultaat 13 november, 3e meningsvormende behandeling

Behandeladvies 20 november 2017, 4e meningsvormende behandeling

Raadskameradvies "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-11-2017

VECA kopie brief aan college "parkeercapaciteit binnenstad" d.d. 25-11-17

Verworpen amendement "De juiste informatie in de nota"(17A57g) van de fractie VVD

Verworpen amendement "Bezoeker lang in de stad"(17A58) van de fractie GroenLinks

Aangenomen motie "Meer aandacht voor transferia" (17M78) van de fracties D66, ChristenUnie en CDA

Aangenomen motie "Intensiveer fietsparkeerbeleid (tandje erbij)" (17M79) van de fracties D66, VVD en CDA

Aangenomen motie "Kwaliteit parkeren in stappen omhoog" (17M80) van de fracties D66, VVD en CDA

Verworpen motie "Project Flits parkeren goed neerzetten" (17M81) van de fracties D66, VVD en CDA

Verworpen motie "Duurzaam vervoer voorop" (17M97) van de fractie SP

Aangenomen motie "Oostboog" (17M98) van de fractie SP

Aangenomen motie "Parkeren bewoners binnenstad" (17M105) van de fracties PvdA en VVD

Ingetrokken motie "Gastvrije binnenstad voor iedereen!" (17M106) van de fractie PvdA

Verworpen motie "Gaan voor minimaal een 8!" (17m107) van de fracties PvdA en VVD

Aangenomen motie "Pleyroute uit de file top 10" (17M82) van de fracties VVD en PvdA

Aangenomen motie "Waarom komt u niet naar Arnhem" (17M83) van de fracties VVD en PvdA

Verworpen motie "Weer parkeren op de Markt tot 21 maart 2018 en daarna" (17M84) van de fractie VVD

Verworpen motie "Rode loper voor (parkeer)initiatieven uit de stad" (17M85) van de fractie VVD

Aangenomen motie "Buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer" (17M86) van de fracties VVD en PvdA

Verworpen motie "Dagkaart voor gastvrij parkeren" (17M87) van de fracties VVD en Arnhem Centraal

Aangenomen motie "Fietser te gast" (17M88) van de fractie VVD

Verworpen motie "Onderzoek Singelgarage" (17M89) van de fracties VVD en PvdA

Aangenomen motie "Oók de Korenmarkt beter bereikbaar" (17M90) van de fracties VVD, PvdA en CDA

Aangenomen motie "Combi-kaart met attrracties in de stad" (17M91) van de fracties VVD, PvdA en Arnhem Centraal

Aangenomen motie "{Pop-op] Fietsenstallingen in zuidelijke binnenstad" (17M101g) van de fractie GroenLinks

Aangenomen motie "Betere vindbaarheid parkeerplekken Gelredome en inzet verhogen" (17M102) van de fractie GroenLinks

Aangenomen motie "Duidelijk bewegwijzeren"(17M103) van de fracties GroenLinks en SP

Aangenomen motie "De ondernemer snel naar binnen" (17M92) van de fracties CDA, D66, VVD, PvdA en ChristenUnie

Verworpen motie "Arnhem meer gastvrij" (17M99) van de fractie Arnhem Centraal

Verworpen motie "Aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar" (17M100) van de fractie Arnhem Centraal en VVD

Aangenomen motie "Ruimte genoeg voor een busbaan?" (17M93) van de fractie ChristenUnie

3.3 Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Uitslag stemming 27-11-17 raadsvoorstel Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Raadsvoorstel Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

ZKA (2015), 'Euroscoop Arnhem -Analyse ladder voor duurzame verstedelijking'

Bureau Stedelijke Planning (2016), Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem

Argos (2015), 'Massa studie'

Dossier Centrum Zuid in RaadsInformatieSysteem

Behandeladvies 21 november 2016 informatieve behandeling

Behandelresultaat 21 november 2016 1e informatieve behandeling

Insprekers Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Inspreektekst Gerard Velthuizen (Platform Binnenstad Arnhem)

Memo directie Pathé Theaters en de CineMec groep over initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop in het Olympus Sport- en Leisurecluster

Inspreektekst Anne Borkent (C3 kerk)

inspreektekst Paul van der Eng (Wereldhave)

Inspreektekst Johan Cavé (Mountain Network)

Inspreektekst Maarten van de Louw (Olympus College)

Brief college van B&W 2-11-2010: beantwoording artikel 44 vragen inzake de Rijnhal

Behandeladvies 28 november 2016 2e informatieve behandeling

Update bezoekerscijfers Arnhemse bioscopen

Vragen directie Pathé en Cinemec over initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop Arnhem

Behandelresultaat 28 november 2016 2e informatieve behandeling

Memo college van B&W 20-12-2016: beantwoording toezeggingen en verzoek van de gemeenteraad voor aanvullend onafhankelijk onderzoek naar de effecten van vestiging van een perifere grootschalige bioscoop

Onderzoek marktruimte LA Group (iov Pathé) 31 mei 2017

Raadskamerbrief "Aanvullend onderzoek bioscoop Olympus kwadrant", d.d. 19-07-17

Effectanalyse Euroscoop Olympus kwadrant, Stec Groep, 27 juli 2017 (bijlage 1 raadskamerbrief 19 juli 2017)

Overzicht vragen en antwoorden (bijlage 2 raadskamerbrief 19 juli 2017)

Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem, Bureau Stedelijke Planning, 3 april 2017 (bijlage 3 raadskamerbrief 19 juli 2017)

Correctienotitie effectenanalyse (bijlage 4 raadskamerbrief 19 juli 2017)

Behandeladvies 11 september 2017, 3de Informatieve en 1e meningsvormende behandeling

Mail dhr. C. Wortmann, namens bestuur PBA "Mogelijke vestiging mega-bioscoop op Rijnhallocatie" d.d. 08-09-17

Reactie van het Cultureel Netwerk Arnhem op het voorstel voor vestiging van een grootschalige bioscoop in Arnhem-Zuid, d.d. 09-09-17.pdf

Insprekers 11 september 2017

Inspreektekst dhr. M.G.M. van de Louw, namens de partners Rijnhalgebied

Inspreektekst dhr. J. Grootings

Inspreektekst dhr. Van de Casseye

Mail dhr. P. van der Eng Wereldhave inzake "Euroscoop ontwikkeling PM 11 september 2017"

Mail dhr. Grootings, Feedback LA Group nav Stec Rapport, d.d. 11-09-17

Bijlage, notitie feedback Stec-rapport 11-09-17

Behandelresultaat 11 september 2017, 3e informatieve behandeling

Behandeladvies 18 september 2017, meningsvormende behandeling

Beantwoording toezeggingen PM 11-07 17 door wethouder Van Burgsteden

concept-Intentieovereenkomst

Mail Cinecitta BV inzake Euroscoop in Arnhem-Zuid en Tilburg d.d. 14-09-2017

Brief dhr. M. v.d. Louw, Olympus college "Mogelijke vestiging Euroscoop" d.d. 18-09-17

Behandelresultaat 18 september 2017, 1e meningsvormende behandeling

Brief van het Dagelijks Bestuur Wijkplatform Malburgen Oost over de intentieverklaring Euroscoop, d.d. 19-09-17

Brief NautaDutilh N.V. namens Pathé inzake vragen omtrent de voorgenomen intentieverklaring met de Euroscoop d.d. 16-10-17

Behandeladvies 20 november 2017, 2e meningsvormende behandeling

Aanvullende intenties Euroscoop (20-11-17)

concept-motie 2e meningsvormende behandeling 20-11-17 "Outdoor Sport Park Arnhem Zuid" van de fracties GroenLinks en Partij voor de Dieren

concept- amendement 2e meningsvormende behandeling 20-11-17 "Samen met de inwoners van Arnhem Zuid" van de fractie Arnhem Centraal

Raadskameradvies "Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-11-2017

Niet ingediend - Amendement "Samen met de inwoners van Arnhem Zuid" (17A59) van de fractie Arnhem Centraal

Aangenomen motie "Nu snel verder met Olympusgebied Arnhem-Zuid" (17M104) van de fracties Arnhem Centraal, GroenLinks, D66, Arnhemse Ouderen Partij, SP, VVD, PvdA en Partij voor de Dieren

3.4 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018

Dossier 488 voorblad

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018"

Bijlage 1 - Overzicht wijzigingen Leerlingenvervoer per 1-1-2018

Bijlage 2 - Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018

Behandeladvies 13 november 2017, informatieve & meningsvormende behandeling

Raadskameradvies "Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-11-2017

MemoRaadfinancielevergoedingLLV.docx

MemoRaadPvaWijkteamsLLV.docx

3.5 Havenverordening 2017

Dossier 458 voorblad

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Havenverordening 2017"

Bijlage 1 - Havenverordening Arnhem 2017

Bijlage 2 - Communicatie Havenverordening 2017

Bijlage 3 - Ruimtelijke visie Rijnkade

Bijlage 4 - Kaart "Haventerrein gemeente Arnhem"

Behandeladvies 20 november 2017, informatieve & meningsvormende behandeling

Raadskameradvies 20 november 2017, informatieve & meningsvormende behandeling

Beantwoording toezeggingen Havenverordening door wethouder Van Burgsteden, d.d. 24-11-17

Reactie Schuttevaer Havenverordening Arnhem (mailwisseling)

4 Onderwerpen direct ter besluitvorming

4.1 Vaststellen van het Reglement van Orde voor de Politieke Maandag / Intrekken van de Verordening op de Procedurecommissie

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel

Verworpen amendement "Inspreekrecht voor politieke partijen" (17A60) van de fractie Partij voor de Dieren

5 Moties vreemd aan de agenda

5.1 Motie "De nationale vlag in de Raadszaal" van de fracties Verenigd Arnhem en CDA

Verworpen motie "De nationale vlag in de raadszaal" (17M94) van de fracties Verenigd Arnhem en CDA

5.2 Motie "Efficientie bij verlening parkeervergunningen" van de fracties PvdA, ChristenUnie, VVD en Arnhemse Ouderen Partij

Verworpen motie "Efficiëntie bij verlening Parkeervergunningen"(17M54g) van de fracties PvdA, ChristenUnie, VVD en Arnhemse Ouderen Partij

Memo "Toezegging automatisch verlengen parkeervergunningen" d.d. 07-09-17

5.3 Motie "Arnhemse gebouwen toegankelijk" van de fracties PvdA, Arnhem Centraal en ChristenUnie

Ingetrokken motie "Arnhemse gebouwen toegankelijk" (17M55gg) van de fracties PvdA, Arnhem Centraal en ChristenUnie

5.4 Motie "Participatie in vertrouwen" van de fracties GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, Partij voor de Dieren en SP

Aangenomen motie "Participatie in vertrouwen" (17M96) van de fracties GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, Partij voor de Dieren en SP

Agenda 27 november 2017 (b)

Tijd	19:30 – 23:15
Locatie	Stadhuis
Voorzitter	A. Marcouch

Kenmerk	Omschrijving
1.1	Opening en mededelingen
1.2	Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling
1.3	Vaststellen van de concept besluitenlijst van de vergadering van 6 en 13 november 2017
1.4	Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad
1.5	Beëdiging van de heer Şuayip Dilekçi als fractievolger voor de fractie Verenigd Arnhem
1.6	Beëdiging van de heer René Kraaijenbrink als fractievolger voor de fractie Arnhem Centraal
1.7	Beëdiging van mevrouw Sarah Dobbe als fractievolger voor de fractie van de SP
1.8	Beëdiging van de heer Jan Hutten als fractievolger voor de fractie van het CDA
2	Hamerstukken
2.1	Instemmen met de aankoop buurtcentrum "De Overkant"
2.2	Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor
2.3	Vaststellen bestemmingsplan "Velperweg e.o."
3	Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen
3.1	Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat
3.2	De Arnhemse binnenstad binnen bereik
3.3	Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop
3.4	Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018
3.5	Havenverordening 2017
4	Onderwerpen direct ter besluitvorming
4.1	Vaststellen van het Reglement van Orde voor de Politieke Maandag / Intrekken van de Verordening op de Procedurecommissie
5	Moties vreemd aan de agenda
5.1	Motie "Efficientie bij verlening parkeervergunningen" van de fracties PvdA, ChristenUnie en Arnhemse Ouderen Partij
5.2	Motie "Participatie in vertrouwen" van de fracties GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, PvdD en SP
5.3	Motie "De nationale vlag in de Raadszaal" van de fracties Verenigd Arnhem en CDA
5.4	Motie "Arnhemse gebouwen toegankelijk" van de fracties PvdA, Arnhem Centraal en ChristenUnie

Voor 36

Tegen 2

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat"

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	7	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 38

Voor 19 Amendement "De juiste informatie in de nota" (17a57)

Tegen 20

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 13 Amendement "Bezoeker lang in de stad" (17a58)

Tegen 26

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39 Motie "Meer aandacht voor transferia" (17m78)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39 Motie "Intensiveer fietsparkeerbeleid (Tandje erbij)" (17m79)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39

Tegen 0

Motie "Kwaliteit parkeren in stappen omhoog" (17m80)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 19

Tegen 20

Motie "Project flits parkeren goed neerzetten" (17m81)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 16 Motie "Duurzaam vervoer voorop" (17m97)

Tegen 23

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39 Motie "Oostboog" (17m98)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 26 Motie "Parkeren bewoners binnenstad" (17m105)

Tegen 13

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 11 Motie "Gaan voor mininmaal een 8!" (17m107)

Tegen 28

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 38 Motie "Pleyroute uit de file top 10" (17m82)

Tegen 1

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 38 Motie "Waarom komt u niet naar Arnhem?" (17m83)

Tegen 1

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 11

Tegen 28

Motie "Weer parkeren op de Markt tot 21 maart 2018 en daarna" (17m84)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 15

Tegen 24

Motie "Rode loper uit voor (parkeer)initiatieven uit de stad" (17m85)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 35

Tegen 4

Motie "Buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer" (17m86)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 14 Motie "Dagkaart voor gastvrij parkeren" (17m87)

Tegen 25

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 39 Motie "Fietser te gast" (17m88)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 19 Motie "Onderzoek singelgarage" (17m89)

Tegen 20

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 39 Motie "Ook de Korenmarkt beter bereikbaar" (17m90)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39 Motie "Combi-kaart met attracties in de stad" (17m91)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39

Tegen 0

Motie "(Pop-up)Fietsenstallingen in zuidelijke binnenstad" (17m101g)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 28

Tegen 11

Motie "Betere vindbaarheid parkeerplekken Gelredome en inzet verhogen" (17m102)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39 Motie "Duidelijk bewegwijzeren" (17m103)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39 Motie "De ondernemer snel naar binnen" (17m92)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 7 Motie "Arnhem meer gastvrij" (17m99)

Tegen 32

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Totaal 39

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Voor 13

Tegen 26

Motie "Aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar" (17m100)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 27 Motie "Ruimte genoeg voor een busbaan?" (17m93)

Tegen 12

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 25

Tegen 14

Raadsvoorstel "De Arnhemse binnenstad binnen bereik"

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 33

Tegen 6

Motie "Nu snel verder met Olympusgebied Arnhem Zuid" (17m104)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 7

Tegen 32

Raadsvoorstel "Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop"

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	1	3
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

Voor 38

Tegen 1

Raadsvoorstel "Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018"

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 1

Tegen 38

Amendement "Inspreekrecht voor politieke partijen" (17a60)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 39

Tegen 0

Vaststellen van het reglement van Orde voor de Politieke Maandag / intrekken van de Verordening op de Procedurecommissie

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor **16** Motie "De nationale vlag in de Raadszaal" (17m94)

Tegen **23**

D66	2	6
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	2	6
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	1	1
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal **39**

Voor 12

Tegen 26

Motie "Efficientie bij verlening parkeervergunningen" (17m549)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 38

Voor 33 Motie "Participatie in vertrouwen" (17m96)

Tegen 6

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

7pm Politieke Maandag

GEMEENTE Arnhem

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP MAANDAG 27 november 2017

De voorzitter: de heer Marcouch;

De raadsgriffier: de heer Kersten;

Aanwezig de leden: mevrouw A-Kum (PvdA), mevrouw Andeweg (D66), mevrouw Aylward-Straatsma (PvdA) de heer Bal (Verenigd Arnhem), de heer Becker (ChristenUnie), de heer Van Beers (Arnhemse Ouderen Partij), mevrouw Bouwkamp (GroenLinks), de heer Broersma (ChristenUnie), de heer Çetintaş (SP), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD) , mevrouw van Dillen-Koorn (CDA), de heer J. Elfrink (SP), de heer Van Geffen (SP), de heer Greving (PvdA), de heer L. de Groot (Partij voor de Dieren), de heer T. de Groot (GroenLinks), de heer Güven (D66), mevrouw Van Hamersveld-Pijpers (D66), de heer Kaatee (D66), mevrouw Kalthoff (VVD), de heer Karssenberg (CDA), de heer Kelderman (VVD), mevrouw Kemperman (D66), de heer Kusters (SP), de heer Lenting (SP), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Loor (D66), mevrouw Louwers (PvdA), mevrouw Lunter (SP), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Montfrooy (CDA), de heer Noordzij (SP), mevrouw Peters (GroenLinks), de heer Van Sprang (SP), de heer Venhoek (D66), mevrouw De Vries (PvdA), de heer De Vroome (D66), de heer Van der Zee (VVD).

Afwezig de leden: mevrouw Lunter (tot 21.15 uur)

Begintijd vergadering : 19:30 uur
Eindtijd vergadering :23.05 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

1.3 Vaststellen van de concept besluitenlijsten van de vergadering van 6 en 13 november 2017	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
1.4 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad.	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.1 Instemmen met de aankoop buurtcentrum "De Overkant"	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.2 Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor)	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.3 Vaststellen bestemmingsplan "Velperweg e.o."	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen
3.1 Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat	Het voorstel is met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, ChristenUnie, Verenigd Arnhem, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fractie Arnhem Centraal hebben tegen gestemd.
3.2 De Arnhemse binnenstad binnen bereik	Amendement "De juiste informatie in de nota" (17a57g) van de fractie VVD wordt met 19 stemmen voor en 20 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, CDA en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd. Amendement "Bezoeker lang in de stad" (17a58) van de fractie GroenLinks is met 13 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, VVD, CDA, Arnhem Centraal en Verenigd Arnhem hebben tegen gestemd. Motie "Meer aandacht voor transferia" (17m78) van de fracties D66, ChristenUnie en CDA is met algemene stemmen aangenomen. Motie "Intensiveer fietsparkeerbeleid (Tandje erbij)" van de fracties D66, VVD en CDA (17m79) is met algemene stemmen aangenomen. Motie "Kwaliteit parkeren in stappen omhoog" (17m80) van de fracties D66, VVD en CDA is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "Project flits parkeren goed neerzetten" (17m81) van de fracties D66, VVD en CDA is met 19 stemmen voor en 20 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties D66, VVD, CDA, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties SP, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Duurzaam vervoer voorop" (17m97) van de fractie SP is met 16 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties SP, GroenLinks, Arnhem Centraal, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, PvdA, VVD, CDA, ChristenUnie en Verenigd Arnhem hebben tegen gestemd.

Motie "Oostboog" (17m98) van de fractie SP is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "Parkeren bewoners binnenstad" (17m105) van de fracties PvdA en VVD is met 26 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties SP, PvdA, VVD, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, GroenLinks en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Gaan voor minimaal een 8!" (17m107) van de fracties PvdA en VVD is met 11 stemmen voor en 28 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Pleyroute uit de file top 10" (17m82) van de fracties VVD en PvdA is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. Het lid van de fractie Partij voor de Dieren heeft tegen gestemd.

Motie "Waarom komt u niet naar Arnhem?" (17m83) van de fracties VVD en PvdA is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. Het lid van de fractie Partij voor de Dieren heeft tegen gestemd.

Motie "Weer parkeren op de Markt tot 21 maart 2018 en daarna" (17m84) van de fractie VVD is met 11 stemmen voor en 28 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Rode loper uit voor (parkeer)initiatieven uit de stad" (17m85) van de fractie VVD is met 15 stemmen voor en 24 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, GroenLinks, CDA en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer" (17m86) van de fracties VVD en PvdA is met 35 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties CDA en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Dagkaart voor gastvrij parkeren" (17m87) van de fracties VVD en Arnhem Centraal is met 14 stemmen voor en 25 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, GroenLinks, CDA, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Fietser te gast" (17m88) van de fractie VVD is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "Onderzoek singelgarage" (17m89) van de fracties VVD en PvdA is met 19 stemmen voor en 20 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd

Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, CDA en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Ook de Korenmarkt beter bereikbaar" (17m90) van de fracties VVD, PvdA en CDA is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "Combi-kaart met attracties in de stad" (17m91) van de fracties VVD, PvdA en Arnhem Centraal is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "(Pop-up) Fietsenstallingen in zuidelijke binnenstad" (17m101g) van de fractie GroenLinks is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "Betere vindbaarheid parkeerplekken Gelredome en inzet verhogen" (17m102) van de fractie GroenLinks is met 28 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties SP, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66 en CDA hebben tegen gestemd.

Motie "Duidelijk bewegwijzeren" (17m103) van de fracties GroenLinks en SP is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "De ondernemer snel naar binnen" (17m92) van de fracties CDA, D66, VVD, PvdA en ChristenUnie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "Arnhem meer gastvrij" (17m99) van de fractie Arnhem Centraal is met 7 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties CDA, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar" (17m100) van de fracties Arnhem Centraal en VVD is met 13 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, GroenLinks CDA, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Ruimte genoeg voor een busbaan?" (17m93) van de fractie ChristenUnie is met 27 stemmen voor en 12 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, GroenLinks, CDA, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties PvdA, VVD, Arnhem Centraal en Arnhemse Ouderen Partij hebben tegen gestemd.

Het voorstel "De Arnhemse binnenstad binnen bereik" is met 25 stemmen voor en 14 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks en Verenigd Arnhem hebben tegen gestemd.

3.3 Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Motie "Nu snel verder met Olympusgebied Arnhem Zuid" (17m104) van de fracties Arnhem Centraal, GroenLinks, D66, Arnhemse Ouderen Partij, SP, VVD, PvdA en Partij voor de Dieren is met 33 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties CDA, ChristenUnie en Verenigd Arnhem hebben tegen gestemd.

Het voorstel "Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop" is met 7 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties CDA, het lid Kelderman van de VVD, de leden van de ChristenUnie en Verenigd Arnhem hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, de leden Combée, Kalthoff en Van der Zee van de fractie VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

De heer Kelderman laat aantekenen dat hij zich bij de stemming vergist heeft en geacht moet worden tegen te hebben gestemd.

3.4 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018

Het voorstel "Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018" is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal,

	ChristenUnie, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. Het lid van de fractie Verenigd Arnhem heeft tegen gestemd.
3.5 Havenverordening 2017	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen
4.1 Vaststellen van het Reglement van Orde voor de Politieke Maandag / Intrekken van de Verordening op de Procedurecommissie	Amendement "Inspreekrecht voor politieke partijen"(17a60) van de fractie Partij voor de Dieren is met 1 stem voor en 38 stemmen tegen verworpen. Het lid van de fractie Partij voor de Dieren heeft voor gestemd. De leden van de fractie D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben tegen gestemd.
	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
5.1 Motie vreemd aan de agenda "De nationale vlag in de Raadszaal" (17m94)	De motie De nationale vlag in de Raadszaal" (17m94) van de fracties Verenigd Arnhem en CDA is met 16 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen. De leden De Vroome en Güven van de fractie D66, de leden Lunter en Çetintaş van de fractie SP, de leden van de fractie VVD, CDA, het lid Manders van Arnhem Centraal, de leden van de ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Arnhemse Ouderen Partij hebben voor gestemd. De leden Andeweg, Kemperman, Loor, Venhoek, Kaatee en Van Hamersveld van de fractie D66, de leden Elfrink, Van Geffen, Kusters, Lenting, Van Sprang en Noordzij van de fractie SP, het lid Van der Laak van de fractie Arnhem en de leden van de fracties PvdA, GroenLinks, Arnhem Centraal en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.
5.2 Motie vreemd aan de agenda "Efficiëntie bij verlening parkeervergunningen" (17m54g)	De motie "Efficiëntie bij verlening parkeervergunningen" (17m54g) van de fracties PvdA, ChristenUnie, VVD en Arnhemse Ouderen Partij is met 12 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, ChristenUnie en Verenigd Arnhem hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd
5.4 Motie vreemd aan de agenda Participatie in vertrouwen" (17m96)	De motie Motie "Participatie in vertrouwen" (17M96) van de fracties GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, Partij voor de Dieren en SP is met 33 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, GroenLinks, CDA, ChristenUnie, Verenigd Arnhem, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties VVD en Arnhem Centraal hebben tegen gestemd.

De raadsgriffier,

Mr. Jozef Kersten

De voorzitter,

Ahmed Marcouch

17A57

VVD ARNHEM

amendement De misleiding moet uit de nota

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie.

Constaterende dat:
- Er op pagina 13 en op pagina17 misleidende informatie in de nota staat.

Van mening dat:
- Op pagina 13 verduidelijkende icoontjes staan voor bereikbaarheid fiets (cijfer 8,3) en bereikbaarheid OV (cijfer 8,1). Het blijkbaar niet-welgevallige icoontje met de auto (cijfer 6,2) is weggelaten;
- Op pagina 17 de indruk wordt gewekt dat er ten opzichte van 2011 circa 100 betaald parkeerplaatsen bij zijn gekomen in het centrumgebied. Terwijl het aantal fysieke parkeerplaatsen op werkdagen met 447 is afgenomen en op weekenddagen met 496 plaatsen.

Besluit:
- in de nota op pagina 13 een icoontje toe te voegen: auto met cijfer 6,2;
- in de nota op pagina 17 de tekst "Dit brengt het totaal…..4.280 beschikbare betaald parkeerplaatsen" te schrappen, ook de tabel op pagina 17 te schrappen. Daarvoor in de plaats de volgende tekst op te nemen: "Ten opzichte van 2011 is het aantal fysieke parkeerplaatsen in het centrumgebied op werkdagen afgenomen met circa 450 parkeerplaatsen en op weekenddagen met circa 500 parkeerplaatsen. Voor een bepaald percentage wordt dit gecompenseerd met het opheffen van vergunninghoudersplaatsen."

VVD

Leendert Combée

17A58

GROENLINKS

Amendement bezoeker lang in de stad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de vaststelling van De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat:

- In de huidige parkeergarages en parkeerplekken al mogelijk is om kort te parkeren
- De binnenstad transformeert van een 'place to by' tot een 'place to meet'
- Praktische aankopen steeds meer via internet worden gedaan en de grote goederen worden opgehaald op een bereikbare locatie buiten de binnenstad
- Het steeds beter mogelijk wordt om met andere vervoersmiddelen de binnenstad te bereiken die minder openbare ruimte in beslag nemen

Overwegende dat:

- We de bezoeker van de binnenstad zo lang mogelijk in de stad willen houden
- We zo min mogelijk onnodige verkeersbewegingen in de binnenstad willen, zeker geen zoekverkeer naar 'flitsparkeerplaatsen'
- We de schaarse ruimte in de binnenstad zo optimaal willen benutten en parkeren het liefs in parkeergarages zien

Besluit:

De pilot flitsparkeren te schrappen uit hoofdstuk 5.2 'Maatregelen bereikbaarheidsaanpak'.

Tobias de Groot
GroenLinks

3.2

17M78

D66 ChristenUnie CDA Arnhem PvdA

MOTIE: MEER AANDACHT VOOR TRANSFERIA

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- in de visie aan het belang en de uitwerking van "lang-parkeren", in de zin van de (potentiele) rol voor transferia weinig aandacht wordt besteed (het blijft slechts bij teksten zoals: "het afvangen bij grote verkeersdrukte" en "het met enkele werkgevers als lopende actie nieuw leven inblazen van het Transferium Gelredome");

overwegende dat:

- de eventuele aanleg van transferia voor het bijdragen c.q. het garanderen van de toekomstige bereikbaarheid van de binnenstad van Arnhem van belangrijke betekenis kan zijn;
- er thans al hele goede (succesvolle) voorbeelden van transferia zijn (zoals in Groningen en in Den Bosch) met scherpe aanbiedingen van het openbaar vervoer (€ 4 per voertuig voor het (dag-) parkeren en inclusief het retour vervoer met het OV voor de inzittenden);

van mening dat:

- onderzocht moet worden of de parkeercapaciteit aan de randen van de stad op locaties welke goed ontsloten zijn door het openbaar vervoer of goed ontsloten kunnen worden door het openbaar vervoer, al dan niet voor bepaalde tijdsperioden (dagsoorten, weken of maanden), geschikt kunnen zijn voor de inrichting als transferium voor (dagdeel-)parkeren;
- deze geschiktheid (en de benodigde voorzieningen daarvoor) voor de verschillende locaties (in overleg met het openbaar vervoer en het bedrijfsleven) in beeld moeten worden gebracht;
- het gewenst is aan te sluiten bij grote parkeerlocaties in de nabijheid van de belangrijke invalswegen van Arnhem (A12 (N224), A48, A50 en A325) en dat naast Waterberg, Gelredome en Kleefsewaard ook locaties zoals het Open Lucht Museum, Burgers Zoo, Papendal, Rijksweg West Elden en IJsseloord II hierbij worden betrokken;
- de uitvoering van dit onderzoek een hogere prioriteit verdient dan slechts op "lange termijn"

verzoekt het College:

een transferium onderzoek uit te voeren en de Raad hierover voor de zomer van 2018 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome D66 Daniel Becker CU Henk Montfrooy CDA Martien Louwers PvdA

3.2

17M79

MOTIE: INTENSIVEER FIETSPARKEERBELEID (TANDJE ERBIJ)

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de bespreking van het agendapunt: "De Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- in het coalitieakkoord de afspraak is gemaakt om 1000 extra fietsparkeerplaatsen te realiseren en dat hiervan in 2015-2016: 350 fietsparkeerplaatsen zijn gerealiseerd;

overwegende dat:

- aandacht nodig is voor (verschillende) parkeervoorzieningen voor fietsen en voor scooters,
- bij de uitwerking van het fietsparkeerbeleid een voorkeur uitgaat naar meerdere, goed gespreide, kleinere faciliteiten aan alle randen van de binnenstad boven enkele geconcentreerde, grootschalige faciliteiten;
- extra fietsbeugels of "nietjes" de voorkeur hebben boven "klemmen";
- zo mogelijk PHB mensen worden ingezet bij bewaakte, betaalde of gratis, fietsparkeerfaciliteiten;

verzoekt het college:

- het fietsparkeerbeleid op korte termijn zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin met in acht name van bovenstaande overwegingen te intensiveren en
- de Raad ook op korte termijn - voor maart 2018 - te informeren over de intensivering van het fietsparkeerbeleid;

en gaat over tot de orde van de dag.

H.E. de Vroome D66 L. Combee VVD H. Montfrooy CDA

3.2

17M80

MOTIE: KWALITEIT PARKEREN IN STAPPEN OMHOOG

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- veel belanghebbenden (waaronder PBA, AH en VECA) aandacht vragen voor de kwaliteit van de parkeergarages;
- ook het college van mening is dat het kwaliteitsniveau van de parkeerplaatsen in de binnenstad niet altijd voldoende is (pag. 25);
- de maatregel om parkeergarages te laten functioneren als sociaal veilige service centers op "lange termijn" aan de orde is (pag. 32);

overwegende dat:

- in de uitwerking om de kwaliteit van de parkeergarages en plaatsen te verbeteren gradaties van maatregelen (van minder tot meer ingrijpend) denkbaar zullen zijn;

van mening dat:

- het nemen van maatregelen op korte termijn wenselijk is en aan de orde moet zijn;

verzoekt het College:

- een inventarisatie op te stellen waarin wordt aangegeven waar, (bij welke parkeerfaciliteiten, zoals de parkeergarages en de parkeerterreinen), welke maatregelen gewenst zijn en wat de kosten van deze maatregelen zijn;
- hierbij onderscheid te maken tussen minder en/of meer ingrijpende maatregelen zoals verlichting, schilderonderhoud en (interne) informatie, eventuele camera beveiliging respectievelijk waar echte bouwtechnische aanpassingen zoals fysieke infrastructuur en dergelijke aan de orde zijn;
- de Raad deze inventarisatie (vertaald naar korte en lange termijn maatregelen) voor de zomer van 2018 aan te bieden;

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome	Leendert Combee	Henk Montfrooy
D66	VVD	CDA

3.2

17M81

MOTIE: PROJECT FLITS PARKEREN GOED NEERZETTEN

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- in de visie voor kort-parkeren (flits-parkeren) een qua omvang wel zeer beperkt projectvoorstel is opgenomen (namelijk 2 locaties met 3 a 4 plaatsen);

overwegende dat:

- een projectvoorstel voor kort-parkeren substantiëler moet worden opgezet teneinde op een goede wijze antwoord te kunnen geven op de vraag of kort-parkeren een aanvulling zal kunnen zijn op de bestaande parkeerfaciliteiten;

van mening dat:

- het project een proef moet bevatten, waarbij aan de verschillende randen van het centrum (nabij de verschillende entrees op de ring), parkeerplaatsen specifiek voor kort-parkeren worden ingericht,
- daarbij gedacht moet worden aan 6 tot 8 locaties met elk tussen de 4 en 8 parkeerplaatsen (waarbij het kort parkeren een tijdsduur kent van maximaal 30 minuten) en waarbij ook een gedeelte van een bestaande parkeerstrook als zodanig moet kunnen worden ingericht (bijvoorbeeld een gedeelte van de parkeerstrook op de Jansbinnensingel);
- een proef van een substantiële omvang beter kan worden gecommuniceerd en tot een meer representatief oordeel zal kunnen leiden over deze voorziening;

verzoekt het College:

het in de nota opgenomen projectvoorstel voor kort parkeren (flits parkeren) aan te passen waarbij bovenstaande meningen zijn verwerkt

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome	Leendert Combee	Henk Montfrooy
D66	VVD	CDA

17M97

Motie: Duurzaam vervoer voorop

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt; De Arnhemse binnenstad binnen bereik.

Constaterende dat:

. Er € 175.000, - extra beschikbaar komt vanuit het bereikbaarheidsfonds voor maatregelen die buiten de reikwijdte van amendement 16A40G en motie 16M114 vallen.

Overwegende dat:

. Nagenoeg alle maatregelen die genomen worden en gefinancierd worden binnen de reikwijdte van amendement 16A40g en motie 16M114 ten faveure komen van 'de auto'.

. De fiets, bus en trein als duurzaam(er)e vervoermiddelen gezien mogen worden dan de auto.

. Hoe aantrekkelijker we de (binnen)stad maken voor een bezoek met: Fiets, bus, trein of te voet des te groter de kans dat bezoekers voor een van deze vervoermiddelen kiezen i.p.v. de auto.

. Het hierboven genoemde de parkeerdruk op de (binnen)stad zal doen verminderen.

. Het tevens de uitstoot van fijnstof doet verminderen wat ten goede komt aan gemaakte afspraken m.b.t. klimaatdoelstellingen.

. We de morele plicht hebben om ons milieu zo schoon mogelijk achter te laten voor toekomstige generaties.

Draagt het college op:

. Het gehele extra beschikbaar gekomen bedrag uit het bereikbaarheidsfonds a € 175.000,- te besteden aan maatregelen die het aantrekkelijker maken om voor de: Voetganger, fiets, bus of trein te kiezen wanneer mensen de binnenstad willen bezoeken.

SP

Gedeon Noordzij

17M98

Motie: Oostboog

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt; De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat,

. Er door de Provincie 30 miljoen Euro wordt geïnvesteerd in verdubbeling van het spoor tussen Didam en Doetinchem.

.Veel treinen vanuit zowel de Achterhoek als ook vanuit Zutphen en Duitsland ten Oosten van Arnhem op elkaar moeten wachten wat voor veel vertraging zorgt.

. Dat het ontbreken van een vrije spoorkruising ten Oosten van Arnhem hiervan de oorzaak is.

Overwegende dat,

. De realisatie van een vrije spoorkruising ten Oosten van Arnhem ervoor zorgt dat treinen vanuit de Achterhoek als ook treinen vanuit Zutphen en Duitsland niet meer op elkaar hoeven te wachten en dat vertragingen hierdoor aanzienlijk minder zullen worden.

. Snelle en stabiele OV verbindingen richting Arnhem ertoe bijdragen dat bezoekers van deze stad vaker voor de trein zullen kiezen i.p.v. de auto.

. Dat dit gegeven de parkeerdruk op de stad vermindert.

. Dat dit gegeven bijdraagt aan vermindering van de uitstoot van fijnstof in de stad.

. Dat dit gegeven bijdraagt aan de versterking van de economie van Arnhem.

Verzoekt het college,

Zich maximaal in te spannen om de realisatie van een vrije spoorkruising te bevorderen, hierin samen op te trekken met de provincie en andere belanghebbende partijen en de raad zo vaak als nodig is schriftelijk te informeren over de vorderingen.

SP

Gedeon Noordzij

VVD ARNHEM PvdA

Motie Pleyroute uit de file top 10

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Het voor de economie van de stad en van de regio niet goed is dat de Pleyroute in de ANWB file top 10 staat;
- Het van belang is om samen met overheden, Economic Board en belangenorganisaties (TLN, OKA, VNO-NCW, ANWB etc) te zoeken naar oplossingen.

Draagt het college op:
Pro-actief in overleg te gaan met de provincie om mogelijke oplossingsrichtingen voor het bestrijden van de files op de Pleyroute in kaart te brengen en gezamenlijk te bekijken welke (belangen)organisaties een bijdrage kunnen leveren aan een snelle realisatie.
En de raad hierover actief te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD	PvdA
Leendert Combee	Martien Louwers

VVD ARNHEM PvdA

Motie 'Waarom komt u niet naar Arnhem?'

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- Het Platform Binnenstad Arnhem heeft gevraagd om te onderzoeken waarom mensen de Arnhemse binnenstad niet / niet meer bezoeken;

Is van mening dat:

- Het voor het nemen van de juiste maatregelen van belang is om te weten waarom potentiële bezoekers de Arnhemse binnenstad niet of niet meer bezoeken.

Draagt het college op:
In overleg met het PBA een onderzoek te verrichten naar de redenen voor potentiële bezoekers van de Arnhemse binnenstad, om de stad niet/niet meer te bezoeken.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

3.2

17M84

VVD ARNHEM

Motie weer parkeren op de Markt tot 21 maart 2018 en daarna

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Het in een gastvrije stad eenvoudig is om een parkeerplaats te vinden. Zowel in de garages als op straat;
- Het college tot 21 maart 2018 kan organiseren dat de Markt op niet-marktdagen optimaal wordt benut;
- Er na 21 maart 2018 weer kansen zijn voor structureel nog betere oplossingen voor de warenmarkt en de gastvrijheid richting de bezoekers van onze mooi stad.

Draagt het college op:
Het mogelijk te maken om op niet-marktdagen weer te kunnen parkeren op de Markt.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

VVD ARNHEM

Motie rode loper voor (parkeer)initiatieven uit de stad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Bij een gastvrije stad –die meer bezoekers en bewoners wil aantrekken- hoort dat het aantal parkeerplaatsen niet alleen ruim voldoende is, maar ook evenwichtig rondom de binnenstad is verspreid;
- Het argument dat een extra garage niet goed is voor de exploitatie van de overige gemeentelijke garages van tafel moet. College en gemeenteraad moeten niet de boekhouder van de parkeergarages zijn maar de boekhouder van de stad! Gastvrijheid tav parkeren levert de stad veel op;
- Het belangrijk is om voor commerciële initiatieven voor parkeren de 'rode loper' uit te rollen.

Draagt het college op:
Zich zeer pro-actief op te stellen bij commerciële initiatieven voor parkeren/stallen van auto's voor bezoekers en/of bewoners van de binnenstad en zich daarbij in te spannen om eventueel noodzakelijk flankerend beleid mee te ontwikkelen.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

3.2

17M86

VVD ARNHEM PvdA

Motie buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Er veel is misgegaan bij de totstandkoming van de bereikbaarheidsvisie. Belangrijke partners/organisaties in de stad zijn onvoldoende geïnformeerd en erger nog, daardoor is hun kennis en kunde onvoldoende benut.

Draagt het college op:
Om bij de vele -nader te maken- keuzes en uitwerkingen van de bereikbaarheidsvisie incl. moties/amendementen, gebruik te maken van de praktijkkennis en het gastvrijheidsdenken van de partners in de binnenstad. En de raad vóór 1 februari 2018 over de voortgang te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

3.2.

17M87

VVD ARNHEM

Motie dagkaart voor gastvrij parkeren

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- Koninklijke Horeca Nederland Arnhem en omgeving in haar reactie op de visie onder andere heeft gevraagd naar een dagkaart voor €10;

Is van mening dat:

- Een aantrekkelijk geprijsde dagkaart het verblijf in de binnenstad verlengt en dat is goed voor de binnenstadseconomie;
- Met een proeftijd van 1 jaar bekeken kan worden of het lagere tarief wordt gecompenseerd door extra gebruik van de dagkaart;
- Een goedkopere dagkaart wellicht ook onderdeel kan zijn van te ontwikkelen loyaltyprogramma's (door/iom het Platform Binnenstad Arnhem).

Draagt het college op:

De verlaging van het dagtarief naar €10 in te voeren per 1/1/2018 en na 1 jaar de tussenbalans op te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

3.2

17M88

VVD ARNHEM PvdA

Motie 'fietser te gast'

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- Zowel bewonersplatform Arnhem6811 als OKA (Ondernemers Kontakt Arnhem) tijdens het inspreken het idee hebben geopperd om bordjes te plaatsen 'fietser te gast'.

Is van mening dat:

- In een gastvrije stad -in navolging van het gastvrije park Sonsbeek- fietsers en voetgangers in grote delen gezamenlijk gebruik kunnen maken van de openbare ruimte;
- Het wel belangrijk is dat fietsers en voetgangers rekening met elkaar houden. In het voetgangersgebied zijn fietsers te gast en dienen zich ook als zodanig te gedragen. Bordjes met de tekst 'fietser te gast' zijn daarbij een nuttige reminder.

Draagt het college op:

Om in nauw overleg met het PBA (Platform Binnenstad Arnhem) en het bewonersplatform Arnhem6811 te bepalen voor welk gebied dit regime met bijbehorende bordjes gewenst is.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

3.2

17M89

VVD ARNHEM PvdA

Motie onderzoek singelgarage

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Het van belang is dat ook bezoekers die het centrum vanuit het noorden van de stad benaderen goed en snel kunnen parkeren.
- Het argument dat een extra garage niet goed is voor de exploitatie van de overige gemeentelijke garages van tafel moet. College en gemeenteraad moeten niet de boekhouder van de parkeergarages zijn maar de boekhouder van de stad! Gastvrijheid ten aanzien van parkeren levert de stad veel op.

Draagt het college op:

Voor 1 maart 2018 een onderzoek (quick-scan) te doen naar de mogelijkheden en interesse van marktpartijen voor het aanleggen van een singelgarage onder de Janssingel.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

3.2

17M90

VVD ARNHEM PvdA

Motie; óók de Korenmarkt beter bereikbaar

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- De Ondernemersvereniging Korenmarkt –naast hun wens voor een passage- zeer gemotiveerd is mee te denken om de bereikbaarheid van de Korenmarkt ook met andere maatregelen te vergroten;
- De Ondernemersvereniging Korenmarkt weer goed georganiseerd is en in gezamenlijkheid bij wil dragen aan verbeteringen van het plein/Korenkwartier;

Is van mening dat:

- een goed bereikbare en goed functionerende/bruisende Korenmarkt van belang is voor de gehele binnenstad;
- het van belang is om maatregelen tbv de bereikbaarheid van de Korenmarkt die snel genomen kunnen worden ook snel gerealiseerd moeten worden.

Draagt het college op:

De raad voor 1 februari te informeren wat de (technische) mogelijkheden (incl globale kostenraming en tijdpad voor uitvoering) zijn om:

- de voetgangersoversteek vanuit de Oude Stationstraat richting binnenstad zodanig aan te passen (splitsen/uitwaaieren) dat er ook een keuze is voor een looproute naar de Korenstraat;
- de looproute van station naar Rozet (via Nieuwe Plein, Korenmarkt-zijde) zodanig in te richten dat een route via de Korte Hoogstraat een meer 'logische' route wordt. Dit kan wellicht vooral met bewegwijzering en het aantrekkelijker maken van de Korte Hoogstraat.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD PvdA

Leendert Combee Martien Louwers

3.2

17M91

VVD ARNHEM PvdA

Motie combi-kaart met attracties in de stad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- De Arnhemse attracties jaarlijks enorm veel bezoekers trekken (bijvoorbeeld 2016: Burgers Zoo ruim 1 miljoen bezoekers, Nederlands Openluchtmuseum ruim 500.000 bezoekers);
- Veel van deze bezoekers Arnhem weer verlaten zonder een bezoek te brengen aan de binnenstad;

Is van mening dat:

- Een aantrekkelijk combi-kaartje de bezoekers van attracties wellicht kan verleiden om na hun bezoek aan de attractie, de binnenstad te bezoeken. Dat is goed voor de binnenstadseconomie;

Draagt het college op:
Te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een combikaart met attracties in de stad (bijvoorbeeld Burgers Zoo en het Nederlands Openluchtmuseum) zodat bezoekers van deze attracties daarna eenvoudig (met hetzelfde kaartje) de binnenstad kunnen bezoeken. Hierbij zowel te kijken naar de auto als het OV. De resultaten voor 1 februari 2018 aan de raad te melden.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

17M101

GROENLINKS

Motie (Pop-up)Fietsenstallingen in zuidelijke binnenstad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de vaststelling van De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat:

- De fiets hét vervoermiddel in de Nederlandse binnensteden is
- In de stedelijke regio's er sprake is van een exponentiele groei in het (elektrisch) fietsgebruik
- Naast de gewone fiets, steeds meer mensen de binnenstad bereiken met de elektrische fiets, de bakfiets, de OV-fiets en de speed-pedelec en in de toekomst dit nog veel meer gaat gebeuren, o.a. met de Light Electric Vehicle
- Er helaas steeds minder plek is om deze fietsen veilig te stallen in de binnenstad
- Bewoners van de binnenstad minder ruimte hebben voor het stallen van hun fietsen
- De bezettingsgraad van de fietsenstallingen in Arnhem steeds stijgen

Verzoekt het college:

- Zo snel mogelijk het onderzoek naar nieuwe fietsenstallingen zuidelijke binnenstad te realiseren.
- Zo snel mogelijk zogenaamde 'Pop-up fietsenstallingen' te realiseren op plekken waar dat nodig is in de binnenstad en in de buurt van evenementen.

Tobias de Groot
GroenLinks

17M102

GROENLINKS

Motie: Betere vindbaarheid parkeerplekken Gelredome en inzet verhogen

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de vaststelling van De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat:

- De centrumring geregeld heel druk is (o.a. door verkeer wat er niet hoeft te zijn en door het ontbreken van een tweede ring)
- Bezoekers van de binnenstad eerder in de binnenstad zijn als ze snel hun auto kunnen parkeren
- Parkeren op transferia i.p.v. in de binnenstad een positieve werking heeft op de luchtkwaliteit
- Grote werkgevers ook gebaat zijn bij een goed werkend transferium
- Bezoekers van de binnenstad zo snel mogelijk willen parkeren, duidelijkheid in de beschikbaarheid van parkeergarages bijdraagt aan een gastvrije stad
- Onnodig zoekgedrag naar vrije parkeerplaatsen irritatie oplevert en negatief effect heeft op de luchtkwaliteit
- Succesfactoren voor een goed werkend P+R zijn;
    - Een duidelijkheid, herkenbaarheid wb. concept; communicatie
    - Veilig, betrouwbaar en beschikbaar
    - Gemak, financiën en reistijd
    - Betalingsgemak, flexibiliteit in kaartsoorten
    - Arrangementen: zekerheid vooraf
    - Extra voorzieningen en functies
    - Fiets als natransport vergroot bereik enorm

Verzoekt het college:

- In te zetten op een betere vindbaarheid en herkenbaarheid van P+R Gelredome en de inzet van een P&R tijdens evenementen en piekdrukte (Gelredome, Waterberg en Kleefsewaard) te verhogen

En gaat over tot de orde van de dag

Tobias de Groot

GroenLinks

17M103

GROENLINKS

Motie Duidelijk bewegwijzeren

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de vaststelling van De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat:

- De fiets hét vervoermiddel in de Nederlandse binnensteden is
- In de stedelijke regio's er sprake is van een exponentiele groei in het (elektrisch) fietsgebruik
- Naast de gewone fiets, steeds meer mensen de binnenstad bereiken met de elektrische fiets, de bakfiets, de OV-fiets en de speed-pedelec en in de toekomst dit nog veel meer gaat gebeuren, o.a. met de Light Electric Vehicle
- De snelfietsroutes nog niet goed zichtbaar zijn

Verzoekt het college:

- Zo snel mogelijk de startpunten snelfietsroutes duidelijk te markeren en te bewegwijzeren.

En gaat over tot de orde van de dag

Tobias de Groot
GroenLinks

3.2

17M92

CDA Arnhem D66 VVD ARNHEM PvdA ChristenUnie Arnhem

Motie: "De ondernemer snel naar binnen"

De gemeenteraad van Arnhem in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij het vaststellen van het raadsvoorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik'.

Constaterende dat:

1. De parkeerdruk op maaiveldniveau in de binnenstad hoog en zeker in het weekend erg hoog is.
2. Niet wordt overwogen het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau uit te breiden.
3. Nog maar kort geleden een parkeerverbod op het Gele Rijders plein is ingevoerd, een plek waar veel binnenstadsondernemers gebruik van maakten.
4. Het binnenstadsondernemers, in tegenstelling tot binnenstadsbewoners, niet is toegestaan te parkeren in de gemeentelijke parkeergarages.
5. Binnenstadsondernemers derhalve genoodzaakt zijn te parkeren op de overige beschikbare parkeerplaatsen, waardoor veel van de voor bezoekers van de binnenstad beschikbare parkeerplaatsen op maaiveldniveau gedurende het grootste deel van de dag en de week niet beschikbaar zijn.

Van mening zijnde dat:

1. De parkeerdruk op maaiveldniveau voor een aanmerkelijk deel kan worden verlaagd als ook binnenstadsondernemers met een parkeervergunning, onder handhaving van de voor hen geldende voorwaarden, toegang krijgen tot alle drie de gemeentelijke parkeergarages.

Draagt het college op:

1. Op korte termijn, doch uiterlijk 1 november 2018, met maatregelen te komen waarmee ook binnenstadsondernemers met een parkeervergunning onder de voor hen geldende voorwaarden toegang kan worden verleend tot de drie gemeentelijke parkeergarages.
2. In overleg met de binnenstadsondernemers tot afspraken te komen om van deze mogelijkheid maximaal gebruik te maken, zodat de parkeerdruk op maaiveldniveau ook daadwerkelijk kan worden verlaagd.
3. De raad hierover zo spoedig mogelijk te informeren.

CDA	D66	VVD	PvdA	ChristenUnie
H. Montfrooy	H. de Vroome	L. Combee	M. Louwers	D. Becker

17M99

Arnhem Centraal

Motie: Arnhem meer gastvrij

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt *de Arnhemse Binnenstad binnen bereik:*

Overwegende dat:

- Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor toeristen.
- Ook de binnenkomst en het verlaten van de stad prettig moeten zijn.
- Nu nabij de achteringang van het station een niet goed aangegeven hoge verkeersdrempel ligt, die een automobilist kan doen schrikken.
- De achterkant van het station nu een onaantrekkelijke aanblik geeft.
- In sommige parkeergarages voor bezoekers bij sommige ingangen niet helder aangegeven staat waar zich betaalautomaten bevinden.
- Parkeergarages niet of nauwelijks verwijzen naar de uitgang die men moet nemen voor bijvoorbeeld musea of Sonsbeek, waardoor gasten onnodig moeten zoeken.
- Het gastvrij zou aanvoelen als er in de garages een gratis boekje met kaartje van Arnhem beschikbaar zou zijn.
- Bovengenoemde punten veelal zonder grote budgetten op te lossen zijn.

Verzoekt het college

Bovenstaande punten te verbeteren of op te lossen.

Namens de fractie van Arnhem Centraal

Lea Manders

17M100

Arnhem Centraal

Motie: aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt *de Arnhemse Binnenstad binnen bereik:*

Overwegende dat:

- Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor toeristen.
- Parkeren daarom gemakkelijk moet zijn en een vermindering van parkeermogelijkheden in en rond het centrum niet verstandig is.
- Er zeker nieuwe mobiliteitsontwikkelingen kunnen komen, maar de toekomst daarvan nog geheel onzeker is.
- Er veel nieuwe ontwikkelplannen zijn, zoals op het Koningsplein en bij de Nelson Mandelabrug.

Verzoekt het college

Het huidige aantal parkeerplaatsen in en om de binnenstad in elk geval de komende 5 jaar te handhaven.

Namens de fractie van Arnhem Centraal

Lea Manders

3.2

17M93

ChristenUnie
Arnhem

Motie
Ruimte genoeg voor een busbaan?

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt 'de Arnhemse binnenstad binnen bereik'.

Constaterende dat:

- Er in Arnhem Noord nabij knooppunt Waterberg een carpoolplaats gesitueerd is;
- Er op bovengenoemde carpoolplaats geen frequente verbinding met de binnenstad is door middel van het openbaar vervoer;
- Bussen van het openbaar vervoer op het traject N784 / Apeldoornseweg richting Arnhem Centraal vertraging ondervinden bij verkeersdrukte in de spits;

Overwegende dat:

- De bereikbaarheid van de binnenstad in de komende jaren zal verslechteren door toenemende druk op het wegennet;
- Elke auto die niet de binnenstad aandoet het wegennet ontlast;

Verzoekt het college:
Het nut en de mogelijkheid te onderzoeken van een busbaan over (een gedeelte van) de N784 / Apeldoornseweg en de raad te informeren omtrent de resultaten hiervan.

En gaat over tot de orde van de dag,

Daniël Becker, namens de ChristenUnie

3.3

17A59

Arnhem Centraal

AMENDEMENT: Samen met de inwoners van Arnhem Zuid

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 27 november 2017,

- Constaterende dat op 6 november 2017 het volgende amendement is aangenomen: Onderzoek aantrekkelijk Arnhem Zuid
- Er al jaren onvrede is over het lage voorzieningenniveau qua cultuur, vertier, gezelligheid en horeca in dit stadsdeel;
- Er weinig tot geen concrete acties en resultaten zijn geboekt mbt het verhogen van de aantrekkelijkheid van Arnhem Zuid;
- Er momenteel een interessante discussie over Zuid aan de gang is, onder andere door de komst van festival Ruimtekoers naar Zuid en daarmee gepaard gaande aandacht voor dit stadsdeel;
- De komst van Euroscoop om diverse redenen ter discussie staat, maar dat deze ook meer levendigheid in het gebied zou kunnen brengen.

Overwegende dat

- Er al veel bioscopen zijn;
- Het onbekend is of de inwoners van Zuid behoefte hebben aan een bioscoop of juist aan iets anders;
- De komst van een bioscoop, maar mogelijk ook door de komst van andere voorzieningen, de economie van de gehele stad een miljoeneninjectie krijgt;
- Het belang van Arnhem Zuid beter gediend mag worden.
- Het onderzoek naar een aantrekkelijk Arnhem Zuid (zie aangenomen amendement 17A46) voor 1 februari 2018 wordt uitgevoerd

Besluit de gemeenteraad:

- *Beslispunt 1 "In te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op realisatie van een perifere, grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster" te schrapppen en te vervangen door:*
  In afwachting van het Onderzoek aantrekkelijk Arnhem Zuid de beslissing al dan niet in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst uit te stellen tot begin maart 2018.

Arnhem Centraal

Lea Manders

5.1

17M94

Motie vreemd aan de orde van de dag

"De nationale vlag in de Raadszaal"

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017,

Constaterende dat:

- De nationale driekleur in onze diverse samenleving het symbool is voor onze nationale eenheid, onze grondwettelijke vrijheden en de gemeenschappelijke identiteit;
- Dit jaar onze vlag haar tachtigjarige officiële status viert;
- Het bijna overal ter wereld gebruikelijk is dat de nationale vlag aanwezig is in vergaderzalen;

Overwegende dat:

- De aanwezigheid van de nationale driekleur in de plenaire vergaderzaal, zal passen in het geheel van het huidige decorum van symbolen, zoals: de buste van Zijne Majesteit de Koning, het stadswapen en de tekst van Artikel 1 uit de Grondwet;

Verzoekt het college:

- Tot het aanschaffen van een Nederlandse vlag van gedegen formaat en kwaliteit en deze een permanente, geschikte en zichtbare plek te doen toekomen in de Raadszaal,

en gaat over tot de orde van de dag.

Kürşat Bal — Verenigd Arnhem

Gerben Karssenberg — CDA

5.2

17M549

PvdA ChristenUnie VVD Arnhem Arnhemse Ouderen Partij

Motie "Efficiëntie bij verlening Parkeervergunningen"

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 27 november 2017, ter bespreking van moties vreemd aan de orde,

Constaterende dat

- Inwoners van Arnhem niet automatisch de parkeervergunning/ontheffing verlengd krijgen;
- De communicatie over de verlenging hiervan (dit jaar) allesbehalve correct verlopen is;
- Het parkeerbedrijf op zo'n moment overspoelt wordt met klachten;
- Handhaving al een behoorlijke tijd via kentekenherkenning plaatsvindt;
- De kentekens opgenomen zijn in de parkeerrechtendatabase;
- Parkeervergunningen/ontheffingen op papier voor particulieren in het proces overbodig zijn;
- De papieren parkeervergunning/ontheffingen een automatische incasso in de weg staat;

Overwegende dat

- Dit onzorgvuldige proces het aanzien van de gemeente schaadt;
- Deze procedure de inwoners van Arnhem onnodig veel frustratie geeft;
- Bij stornering van automatische incasso's het kenteken per direct uit de parkeerrechtendatabase verwijderd kan worden;
- Deze efficiëntieslag ook de effectiviteit van het parkeerbedrijf ten goede komt;

Verzoekt het college:

Om in 2018 de papieren parkeervergunning/ontheffing voor particulieren te laten vervallen en de inwoners de mogelijkheid te bieden om de betalingen via automatische incasso's te laten verlopen.

En gaat over tot de orde van de dag,

PvdA	CU	VVD	AOP
Eric Greving	Daniel Becker	Leendert Combee	Ton van Beers

Memo

GEMEENTE Arnhem

Datum : donderdag 7 september 2017

Aan : mw. J.L.M. van Nunen,

Van : Geert Ritsema

Betreft : Toezegging automatisch verlengen parkeervergunning

Op 20 maart jl. is de toezegging gedaan om te onderzoeken of het systeem van parkeervergunningen vereenvoudigd kan worden, bijv. door vergunningen stilzwijgend te verlengen. In reactie op deze toezegging deze memo.

Achtergrond

*"**Hanny van Nunen** (PvdA) stelt vragen over de communicatie vanuit het parkeerbedrijf bij de jaarlijkse verlenging van de vergunningen. Er zijn dit jaar brieven met verkeerde betalingskenmerken en/of rekeningnummers verstuurd. Van Nunen krijgt signalen dat de problemen al langer bestaan. Zij wil weten hoe het college er nu en in de toekomst mee omgaat.*
***Wethouder Ritsema** antwoordt dat er dit jaar voor het eerst problemen waren. De vergunninghouders hebben geen nadeel ondervonden: er zijn geen vergunningen ingetrokken of boetes uitgedeeld aldus de wethouder. Het college heeft het parkeerbedrijf op de communicatie rond de problemen aangesproken en gaat er van uit dat dit verder goed gaat.*
De wethouder zegt toe te onderzoeken of het systeem van parkeervergunningen vereenvoudigd kan worden, bijv. door vergunningen stilzwijgend te verlengen."

Huidige werkwijze; verlengen met een nota

Op dit moment worden alle lopende vergunningen automatisch verlengd. Iedere vergunninghouder krijgt ruim voordat de geldigheid afloopt een nota thuisgestuurd met het verzoek om het bedrag voor de verlening over te maken aan de gemeente (P1). Indien dit bedrag is overgemaakt wordt de vergunning automatisch toegezonden.
Theoretisch hoeft de houder van een bewonersvergunning deze eigenlijk niet meer achter de voorruit te leggen. Deze vergunning wordt afgegeven op kenteken, al deze kentekens staan in de parkeerrechtendatabase.
De zakelijke vergunning wordt nog afgegeven op bedrijfsnaam, deze moet dus zichtbaar achter de voorruit liggen. Ook zakelijke vergunninghouders krijgen een nota, indien deze is betaald krijgen ze de vergunning toegezonden.

Verlengen met automatisch incasso?

In de huidige werkwijze ontvangt iedere vergunninghouder een nota voor het betalen van de vergunning. Dit is om twee redenen:
1) Het is direct een extra check of mensen nog op dat adres wonen. Ondanks de koppeling met het GBA worden ieder jaar nota's onbezorgbaar retour gezonden; mensen wonen er dus niet meer. Bij automatische incasso vervalt deze extra check.
2) Bij een automatische incasso bestaat de mogelijkheid om te kunnen storneren: een automatisch incasso kan zonder opgaaf van redenen, binnen acht weken, terug worden gevorderd. Op het moment dat de vergunningen al zijn verzonden (omdat er betaald is) kan de vergunninghouder het geld terug laten boeken. Vervolgens ontstaat dan een lastige procedure om het als nog in orde te krijgen.
Automatisch incasso is daarmee niet gewenst voor het verlengen van vergunningen / ontheffingen.

5.3

17M559

PvdA Arnhem Centraal ChristenUnie

Motie "Arnhemse gebouwen toegankelijk"

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 27 november 2017, ter bespreking van de moties vreemd aan de orde,

Constaterende dat:
- Arnhem op 26 januari 2016 de motie "Arnhemse Inclusie Agenda" heeft aangenomen;
- Op 4 september 2017 een raadsbijeenkomst heeft plaatsgevonden over architectuur in Arnhem;

Overwegende dat;
- Toegankelijkheid voor iedereen in de Arnhemse samenleving de standaard moet zijn;
- Uit praktijkervaringen blijkt dat mensen in een rolstoel of mensen die op een andere manier een anders werkend lichaam (bijvoorbeeld blinden, slechthorenden) toch tegen beperkingen aanlopen bijvoorbeeld bij het naar een concert of bioscoop gaan;
- Uit de raadsbijeenkomst blijkt dat toegankelijkheid bij gemeentelijke projecten wel meegegeven wordt, maar niet als harde eis wat betekent dat toegankelijkheid beperkt kan worden omwille van bijvoorbeeld financiën;
- Duidelijk is dat het voldoen aan bijvoorbeeld het Bouwbesluit onvoldoende garantie geeft voor een toegankelijk gebouw (eisen Bouwbesluit zijn gebaseerd op een kleine handrolstoel, waardoor eisen onvoldoende zijn voor mensen in een elektrische rolstoel en ontwikkelaars kunnen ontheffing krijgen van de eisen uit het Bouwbesluit);
- Alle Arnhemmers gebruik moeten kunnen maken van voorzieningen, gebouwen en openbare ruimte in Arnhem;
- Voorbeelden van maatregelen kunnen zijn: informatie in braille, voldoende rolstoelplaatsen, voldoende ruimte voor elektrische rolstoelen;
- Het omwille van het verbeteren van toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte in Arnhem wenselijk is een Arnhemse norm voor toegankelijkheid op te stellen, welke bij voorkeur als norm opgelegd kan worden, waar noodzakelijk als leidraad meegegeven kan worden en welke bij gemeentelijke gebouwen en openbare ruimte altijd wordt toegepast;

Verzoekt het college om:
- De gemeenteraad voor 1 februari 2018 een "Arnhemse norm voor toegankelijkheid" voor te leggen, waarin (technische) eisen / randvoorwaarden zijn opgenomen, die waarborgen dat gebouwen en openbare ruimte toegankelijk zijn voor alle Arnhemmers en die niet geregeld zijn in het Bouwbesluit of andere bestaande regelingen;
- Te bepalen dat deze norm toegepast wordt bij alle gebouwen, waar de gemeente opdrachtgever of financier is;
- Te bepalen dat deze norm toegepast wordt bij alle te renoveren en nieuw aan te leggen openbare ruimte;
- Te bepalen dat de norm als richtlijn wordt meegegeven aan ontwikkelende partijen, waar deze niet afgedwongen kan worden;
- Bij de totstandkoming van deze Arnhemse norm vooral ervaringen uit de praktijk van mensen met een anders werkend lichaam te gebruiken en organisaties die deze mensen vertegenwoordigen, zoals de cliëntenraden en de APCG;

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie PvdA	Arnhem Centraal	ChristenUnie
Eric Greving	Lea Manders	Daniël Decker

5.4

17M96

GROENLINKS PvdA

ChristenUnie Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem SP

Motie Participatie in vertrouwen

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van moties vreemd aan de orde;

Constaterende dat:

- De gemeenteraad op 25 april het initiatiefvoorstel 'Participatie in vertrouwen' aannam, waarin besloten werd een experiment met een sociale bijstand te starten op basis van artikel 83 van de Participatiewet;
- De regels van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid volgens het college en de gemeenteraad niet passen bij 'Participatie in vertrouwen' en Arnhem daarom niet startte met een experiment volgens artikel 83 van de Participatiewet.

Overwegende dat:

- We wel willen doorgaan met het onderzoeken van mogelijkheden voor het werken in vertrouwen rond de Participatiewet, niet gericht op repressie;
- In Arnhem al diverse proeftuinen starten of zijn gestart om meer maatwerk te bieden aan bijstandsgerechtigden, onder het veranderprogramma 'Doorbraak naar werk';
- Met de proeftuinen de bedoeling is een nieuwe wijk- en gezinsgerichte aanpak te ontwikkelen voor mensen in de bijstand en deze aanpak 'bottom up' ontwikkelt en uitgevoerd wordt;
- Het van meerwaarde is wanneer deze pilots worden onderzocht, ook ten opzichte van experimenten in andere gemeenten, zodat onder meer plannen en maatregelen verzameld kunnen worden voor betere bijstandsregels;
- Amsterdam buiten de regels van artikel 83 van de Participatiewet een experiment ontwikkelde waarbij deelnemers mogen bijverdienen naast de bijstand.

Spreekt uit dat:

- De Participatiewet uitgevoerd moet worden op basis van vertrouwen en niet op basis van wantrouwen
- Medewerkers van de gemeente en wijkteams ruimte moeten krijgen voor maatwerk in de Participatiewet in het belang van bijstandsgerechtigden;
- De pilots in het kader van 'Doorbraak naar werk', net als het eerder beoogde experiment met een sociale bijstand, gericht moet zijn op de volgende drie effecten:
    - Sneller bewegen naar werk;
    - Ruimte voor onbetaalde participatie en;
    - Verbeterde welzijn van de deelnemers.
- Het gewenst is effecten van vrijheid om bij te verdienen naast de bijstand te onderzoeken.

Verzoekt het college:

- In 2018 een samenhangend onderzoek uit te voeren van de diverse pilots van 'Doorbraak naar werk' op basis van participatie in vertrouwen;
- Bij dit onderzoek de samenhang te zoeken met andere experimenten in andere gemeenten rond de Participatiewet;
- De gemeenteraad over dit onderzoek ten minste eenmaal in 2018 te informeren.
- Een plan te maken voor een experiment waarbij deelnemers mogen bijverdienen naast de bijstand, naar voorbeeld van Amsterdam, en hier de gemeenteraad voor maart 2018 over te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Mark Coenders	Ria de Vries	Daniël Becker	Leo de Groot	Jurgen Elfrink
GroenLinks	**PvdA**	**ChristenUnie**	**Partij voor de Dieren**	**SP**

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	27 november 2017
Zaaknummer	**199299**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Procedurecommissie van 22 november 2017, Griffie nummer: 199299

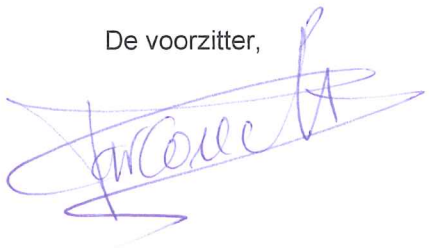
besluit:

- de concept-besluitenlijsten van de raadsvergadering van 6 november 2017 en 13 november 2017 vast te stellen

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **199299**

ONDERWERP: Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de raadsvergadering van 6 november 2017 en 13 november 2017

Voorstel

De Procedurecommissie stelt u voor de concept-besluitenlijsten van de raadsvergadering van 6 november 2017 en 13 november 2017 vast te stellen.

Bijlage

- concept-besluitenlijsten van de raadsvergadering van 6 november 2017 en 13 november 2017

Gemeente Arnhem

Besluit van	27 november 2017
Zaaknummer	**199299**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Procedurecommissie van 22 november 2017, Griffie nummer: 199299

besluit:

- de concept-besluitenlijsten van de raadsvergadering van 6 november 2017 en 13 november 2017 vast te stellen

De griffier, De voorzitter,

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP MAANDAG 6 november 2017

De voorzitter: de heer Marcouch;

De raadsgriffier: de heer Kersten;

Aanwezig de leden: mevrouw A-Kum (PvdA), mevrouw Andeweg (D66), mevrouw Aylward-Straatsma (PvdA) de heer Bal (Verenigd Arnhem), de heer Becker (ChristenUnie), mevrouw Bouwkamp (GroenLinks), de heer Broersma (ChristenUnie), de heer Çetintaş (SP), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD) , mevrouw van Dillen-Koorn (CDA), de heer J. Elfrink (SP), de heer Van Geffen (SP), de heer Greving (PvdA), de heer L. de Groot (Partij voor de Dieren), de heer T. de Groot (GroenLinks), de heer Güven (D66), mevrouw Van Hamersveld-Pijpers (D66), de heer Kaatee (D66), mevrouw Kalthoff (VVD), de heer Karssenberg (CDA), de heer Kelderman (VVD), mevrouw Kemperman (D66), de heer Kusters (SP), de heer Lenting (SP), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Loor (D66), mevrouw Louwers (PvdA), mevrouw Lunter (SP), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Montfrooy (CDA), de heer Noordzij (SP), mevrouw Peters (GroenLinks), de heer Van Sprang (SP), de heer Venhoek (D66), mevrouw De Vries (PvdA), de heer De Vroome (D66), de heer Van der Zee (VVD).

Afwezig de leden: de heer Van Beers (Arnhemse Ouderen Partij)

Begintijd vergadering : 19:30 uur
Eindtijd vergadering : 00.30 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

1.3 Vaststellen van de concept besluitenlijsten van de vergadering van 25 september 2017 , 9 oktober 2017 en 30 oktober 2017	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
1.4 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad.	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.1 Wensen en bedenkingen oprichten Scalabor BV)	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.2 Wijzigen Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein regio Centraal Gelderland (MGR)	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.3 Vaststellen Meerjarenprogrammabegroting 2018-2021	Amendement "Circulaire economie" (17A26) van de fracties PvdA en ChristenUnie is met 30 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen.De leden van de fracties SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fractie D66 hebben tegen gestemd. Amendement "Tekorten BooM anders invullen in 2018" (17A27) van de fractie PvdA is met 11 stemmen voor en 27 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, GroenLinks, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, VVD, CDA, Arnhem Centraal en ChristenUnie hebben tegen gestemd. Amendement "Verdrag voor de rechten van de mens met een beperking in Veranderopgave Inclusie" (17A28) van de fracties PvdA, Arnhem Centraal en D66 is met algemene stemmen aangenomen Bij de stemming over het amendement "Extra middelen voor accountmanagement" (17A49) van de fracties PvdA en VVD staken de stemmen. De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren tezamen 19 leden hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP en CDA tezamen 19 leden hebben tegen gestemd. Het amendement zal in een volgende vergadering opnieuw in stemming worden gebracht. Bij de stemming over het amendement "Schulden voorkomen" (17A50) van de fracties PvdA, GroenLinks en Arnhem Centraal staken de stemmen. De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal,

ChristenUnie, verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren tezamen 19 leden hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP en CDA tezamen 19 leden hebben tegen gestemd.

Het amendement zal in een volgende vergadering opnieuw in stemming worden gebracht

Amendement "Rookvrije zones speeltuinen en sportparken" (17A52) van de fracties PvdA, SP en D66 is met 35 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. De fracties D66, SP, PvdA, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren en het lid Kalthoff van de fractie VVD hebben voor gestemd. De leden Combée, Van der Zee en de heer Kelderman van de fractie VVD hebben tegen gestemd.

Amendement "Revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden" (17A29) van de fracties D66, Verenigd Arnhem, VVD, GroenLinks en SP is met 30 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, Groenlinks en Verenigd Arnhem hebben voor gestemd. De leden van de fracties CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Amendement "3 miljoen duurzaam inzetten" (17A30g) van de fracties GroenLinks, D66, VVD en CDA is met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fractie ChristenUnie hebben tegen gestemd.

Amendement "Het raadsbudget 2018 e.v." (17A31) van de fracties D66, ChristenUnie, Arnhem Centraal, PvdA, SP, CDA, GroenLinks, VVD, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren is met algemene stemmen aangenomen.

Amendement "De overlast te lijf; meer handhavers in de openbare ruimte" (17A32) van de fracties VVD, PvdA en Partij voor de Dieren is met algemene stemmen aangenomen.

Amendement "Werken moet lonen; verklein de armoedeval" (17A33) van de fractie VVD is met 4 stemmen voor en 34 stemmen tegen verworpen. De leden van de fractie VVD hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Amendement "Schone lucht wordt steeds schoner" (17A34g) van de fracties VVD, D66, PvdA en Arnhem Centraal is met 22 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, PvdA, VVD, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Verenigd Arnhem hebben voor gestemd. De leden van de fracties SP, GroenLinks, CDA en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Amendement "Effectieve Aanpak Laaggeletterden" (17A35g) van de fractie SP is met 32 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen.De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal en Verenigd Arnhem hebben voor gestemd. De leden van de fracties CDA, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Bij de stemming over het Amendement "Verduurzamen sociale huurwoningen I - warmtelekken" (17A53) van de fracties Sp, PvdA en Partij voor de Dieren staken de stemmen.

De leden van de fracties SP, PvdA, GroenLinks, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren tezamen 19 ledenhebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, VVD, Arnhem Centraal, ChristenUnie en CDA tezamen 19 leden hebben tegen gestemd.

Het amendement zal in een volgende vergadering opnieuw in stemming worden gebracht.

Amendement "Verduurzamen sociale huurwoningen II - huis-aan-huis bewustwordingscampagne" (17A54) van de fracties SP en Partij voor de Dieren is met 21 stemmen voor en 17 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties SP, PvdA, GroenLinks, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, VVD, ChristenUnie en CDA hebben tegen gestemd.

Amendement "Verduurzamen sociale huurwoningen III - "fonds ter vervanging van energieslurpende apparaten" (17A55) van de fracties SP en Partij voor de Dieren is met 10 stemmen voor en 28 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties SP, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, PvdA,

VVD, Arnhem Centraal, GroenLinks, ChristenUnie en CDA hebben tegen gestemd.

Amendement "Budget armoedebestrijding (eerste toevoeging)" (17A36) van de fracties GroenLinks en PvdA is met 13 stemmen voor en 25 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, VVD, CDA en Arnhem Centraal hebben tegen gestemd.

Bij de stemming over het amendement "Geen premieregeling" (17A38) van de fracties GroenLinks, ChristenUnie, Arnhem Centraal, Partij voor de Dieren en PvdA staken de stemmen.

De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren tezamen 19 ledenhebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP en CDA tezamen 19 leden hebben tegen gestemd.

Het amendement zal in een volgende vergadering opnieuw in stemming worden gebracht.

Amendement "Geld voor kinderen in armoede" (17A39) van de fracties GroenLinks, PvdA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, VVD, Partij voor de Dieren en Verenigd Arnhem is met 35 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fractie CDA hebben tegen gestemd.

Amendement "Duurzaamheid 1. Prioriteit geven aan duurzaamheid" (17A41) van de fracties GroenLinks, Arnhem Centraal, Partij voor de Dieren en D66 is met 23 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, PvdA, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties SP, VVD en CDA hebben tegen gestemd.

Amendement "Duurzaamheid 3. Groenfonds" (17A43) van de fracties GroenLinks, Arnhem Centraal, PvdA en Partij voor de Dieren is met 30 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fractie D66 hebben tegen gestemd.

Amendement "Duurzaamheid 4. Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed" (17A44) van de fracties GroenLinks en Partij voor de Dieren is met 15 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties SP, GroenLinks, Arnhem Centraal en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, PvdA, VVD, CDA en ChristenUnie en Verenigd Arnhem hebben tegen gestemd.

Amendement "Geen woningbouw op sportvelden" (17A56) van de fracties GroenLinks en Partij voor de Dieren is met 5 stemmen voor en 33 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties GroenLinks en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Verenigd Arnhem hebben tegen gestemd.

Amendement "Onderzoek aantrekkelijkheid Arnhem Zuid" (17A46) van de fracties Arnhem Centraal, PvdA en Partij voor de Dieren is met 27 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties SP, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66 en CDA hebben tegen gestemd.

Amendement "Burgers helpen bij opruimplicht" (17A47) van de fracties Arnhem Centraal, Partij voor de Dieren, PvdA en GroenLinks is met 17 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, CDA en ChristenUnie hebben tegen gestemd.

Amendement "Pilot dierenartskosten voor minima" (17A48) van de Partij voor de Dieren, GroenLinks en SP is met 25 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties SP, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, CDA en ChristenUnie hebben tegen gestemd.

Motie "Tekorten Beschermingsbewind BooM niet laten rusten op het armoedebudget" (17M62) van de fracties PvdA, ChristenUnie en Partij

voor de Dieren is met 15 stemmen voor en 23 stemmen tegen verworpen. De fracties van PvdA, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem, Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, VVD en CDA hebben tegen gestemd.

Motie "Verdere invulling Inclusief Arnhem" (17M63g) van de fracties PvdA, GroenLinks en CDA is met algemene stemmen aangenomen.

Motie "Evaluatie wijkteams" (17M64) van de fracties PvdA, ChristenUnie en Arnhem Centraal is met 27 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties SP, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66 en CDA hebben tegen gestemd.

Motie "Steun initiatieven VSV" (17M67) van de fracties D66, SP, Verenigd Arnhem en Arnhem Centraal is met 28 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, SP, PvdA, VVD, Arnhem Centraal en Verenigd Arnhem hebben voor gestemd. De leden van de fracties GroenLinks, CDA, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben tegen gestemd.

Motie "Niet alleen zon, wind en water, maar ook insecten en vogels" (17M72) van de fracties Arnhem Centraal en Partij voor de Dieren is met 17 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties SP, PvdA, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, VVD, GroenLinks, CDA en ChristenUnie hebben tegen gestemd.

Motie "Maak het burgerinitiatieven eenvoudiger" (17M73) van de fractie Arnhem Centraal is met 13 stemmen voor en 25 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, GroenLinks, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, VVD, CDA en ChristenUnie hebben tegen gestemd.

Motie "Elk jaar een Living Statues Festival in Arnhem" (17M77) van de fracties Arnhem Centraal en Partij voor de Dieren is met 16 stemmen voor en 22 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties PvdA, VVD, CDA, Arnhem Centraal, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP, GroenLinks en ChristenUnie hebben tegen gestemd.

Motie "Begroting" (17M75) van de fracties ChristenUnie, GroenLinks, PvdA en CDA is met 29 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66 en Verenigd Arnhem hebben tegen gestemd.

Motie "Uitbreiding vuurwerkvrije zones" (17M76) van de fracties Partij voor de Dieren, GroenLinks, PvdA en ChristenUnie is met 24 stemmen voor en 14 stemmen tegen aangenomen. De leden Elfrink, Van Geffen, Kusters, Lunter en Van Sprang van de fractie SP en de leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, de leden Lenting, Çetintaş en Noordzij van de fractie SP en de leden van de fractie CDA hebben tegen gestemd.

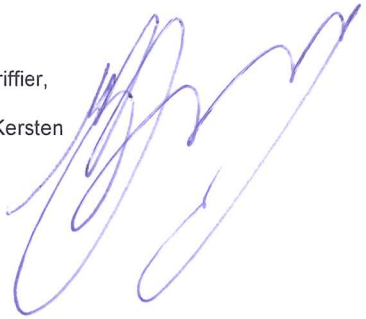
De stemming over het voorstel is uitgesteld in afwachting van de beslissing op de amendementen waarbij de stemmen staakten.

2.4 Vaststellen Belastingverordening 2018

De beraadslagingen zijn uitgesteld in afwachting van de beslissing over de meerjarenprogrammabegroting 2018 - 2021.

De raadsgriffier,

Mr. Jozef Kersten

De voorzitter,

Ahmed Marcouch

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP MAANDAG 13 november 2017

De voorzitter: de heer Marcouch;

De raadsgriffier: de heer Kersten;

Aanwezig de leden: mevrouw A-Kum (PvdA), mevrouw Andeweg (D66), mevrouw Aylward-Straatsma (PvdA) de heer Bal (Verenigd Arnhem), de heer Van Beers (Arnhemse Ouderen Partij), de heer Becker (ChristenUnie), mevrouw Bouwkamp (GroenLinks), de heer Broersma (ChristenUnie), de heer Çetintaş (SP), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD) , mevrouw van Dillen-Koorn (CDA), de heer J. Elfrink (SP), de heer Van Geffen (SP), de heer Greving (PvdA), de heer L. de Groot (Partij voor de Dieren), de heer T. de Groot (GroenLinks), de heer Güven (D66), mevrouw Van Hamersveld-Pijpers (D66), de heer Kaatee (D66), mevrouw Kalthoff (VVD), de heer Karssenberg (CDA), de heer Kelderman (VVD), mevrouw Kemperman (D66), de heer Kusters (SP), de heer Lenting (SP), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Loor (D66), mevrouw Louwers (PvdA), mevrouw Lunter (SP), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Montfrooy (CDA), de heer Noordzij (SP), mevrouw Peters (GroenLinks), de heer Van Sprang (SP), de heer Venhoek (D66), mevrouw De Vries (PvdA), de heer De Vroome (D66), de heer Van der Zee (VVD).

Afwezig de leden:

Begintijd vergadering : 20.45 uur
Eindtijd vergadering : 21.05 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

2.3 Vaststellen Meerjarenprogrammabegroting 2018-2021

Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Amendement "Extra middelen voor accountmanagement" (17A49) van de fracties PvdA en VVD is met 28 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties D66, PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties SP en CDA hebben tegen gestemd.

Amendement "Schulden voorkomen" (17A50) van de fracties PvdA, GroenLinks en Arnhem Centraal is met 20 stemmen voor en 19 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP en CDA hebben tegen gestemd.

Amendement "Verduurzamen sociale huurwoningen I - warmtelekken" (17A53) van de fracties SP, PvdA en Partij voor de Dieren is met 19 stemmen voor en 20 stemmen tegen verworpen. De leden van de fracties SP, PvdA, GroenLinks, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, VVD, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie en Arnhemse Ouderen Partij hebben tegen gestemd.

Amendement "Geen premieregeling" (17A38) van de fracties GroenLinks, ChristenUnie, Arnhem Centraal, Partij voor de Dieren en PvdA is met 20 stemmen voor en 19 stemmen tegen aangenomen. De leden van de fracties PvdA, VVD, GroenLinks, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem, Arnhemse Ouderen Partij en Partij voor de Dieren hebben voor gestemd. De leden van de fracties D66, SP en CDA hebben tegen gestemd.

2.4 Vaststellen Belastingverordening 2018

Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

De raadsgriffier,

Mr. Jozef Kersten

De voorzitter,

Hans de Vroome

Zaaknummer: 196438

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	27 november 2017
Zaaknummer	199299

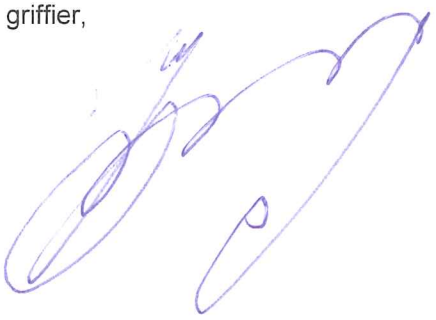
DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Procedurecommissie van 22 november 2017, zaaknummer: 193937;

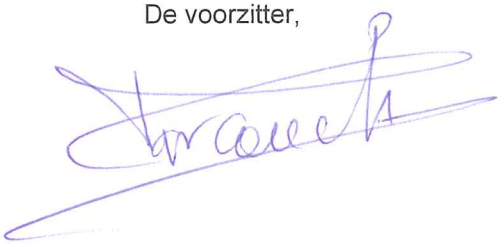
besluit:

De Lijst van ingekomen Stukken van 1 november 2017 tot en met 20 november 2017 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **199299**

ONDERWERP: Vaststellen van de lijst van ingekomen stukken voor de raadsvergadering van 27 november 2017

Voorstel

De Procedurecommissie stelt u voor de "Lijst van Ingekomen Stukken" van 1 november tot en met 20 november 2017 vast te stellen.

Als raadslid kunt u de ingekomen stukken inzien via het raadsinformatiesysteem.

Bijlage

- Lijst ingekomen Stukken 1 november 2017 tot en met 20 november 2017

Gemeente Arnhem

Besluit van	27 november 2017
Zaaknummer	199299

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Procedurecommissie van 22 november 2017, zaaknummer: 193937;

besluit:

De Lijst van ingekomen Stukken van 1 november 2017 tot en met 20 november 2017 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Lijst van Ingekomen stukken (1 november 2017 t.m. 20 november 2017)

Datum	Afzender	Titel	Advies	Toelichting
20-11-2017	u	Eindrapport Raadslid.nu onderzoek werkgeversfunctie	Voor kennisgeving aannemen	
20-11-2017	Kloppend Stadshart en Vereniging Milieudefensie	Reactie op MasterplanKondor Wessels Projecten voor de bebouwing van Stadsblokken	Betrekken bij de behandeling op de Politiek Maandag	
20-11-2017	Coöperatie Agrobosbouw NL	Agrobosbouw en het klimaatverbond	Voor kennisgeving aannemen	
17-11-2017	Weebers Vastgoed Advocaten	Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat	Betrekken bij de behandeling op de Politiek Maandag	Brief van Weebers vastgoed advocaten namens Inbev Nederland N.V. en Pubstone properties B.V. naar aanleiding van het inspreken op de Politieke Maandag van 13 november 2017 inzake het raadsvoorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Varkensstraat.
15-11-2017	Raadsgriffie Apeldoorn	Bezwaar tegen datum referendum	Voor kennisgeving aannemen	
15-11-2017	VNG	Ledenbrief 17/068 "Financiële gevolgen regeerakkoord voor gemeenten"	Voor kennisgeving aannemen	
14-11-2017	Erfgoed vereniging Heemschut	Besluitmotivering "Fontein inclusief bassin, kunstwerk en de bijbehorende pleininrichting"	Voor kennisgeving aannemen	
13-11-2017	VNG	VNG Ledenbrief 17/067 "Elektronisch factureren"	Voor kennisgeving aannemen	
10-11-2017	VNG	Ledenbrief 17/066 "Experimenten met het gedoogd telen van wiet"	Voor kennisgeving aannemen	
9-11-2017	Bewonersplatform Stadsblokken Meinerswijk	Reactie masterplan bewonersplatform	Voor kennisgeving aannemen	
7-11-2017	H. Ladjevardi	Bezwaar tegen besluit wijkontwikkeling Westervoortse Dijk / Van Oldebarneveldstraat	In handen stellen van het college van B&W ter afdoening, verzoek kopie antwoordbrief aan raad	
7-11-2017	Gemeente Bergeijk	Beloningsbeleid bestuursvoorzitter	Voor kennisgeving aannemen	
7-11-2017	VNG	Ledenbrief 17/065 "Decentralisatie Rijksvaccinatieprogramma naar gemeenten"	Voor kennisgeving aannemen	
3-11-2017	mw. U. Lerche	Ideeën voor Stadsblokken-Meinerswijk	Voor kennisgeving aannemen	
2-11-2017	dhr. Reijnen	AKU fontein Gele Rijdersplein	Voor kennisgeving aannemen	
2-11-2017	B.H. Brouwer en R.V. Tajiri	Bezorgdheid omgang Rijksmonument AKU-fontein		
1-11-2017	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties	Circulaire Geïndexeerde bedragen onkostenvergoeding voor politieke ambtsdragers van gemeenten	Voor kennisgeving aannemen	
1-11-2017	VNG	Ledenbrief 17/061 "Voorbeeldregeling rechtspositie buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand"	Voor kennisgeving aannemen	

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	27 november 2017
Zaaknummer	185271

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2017, Cluster Strategie, beleid en regie nummer: 185271;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

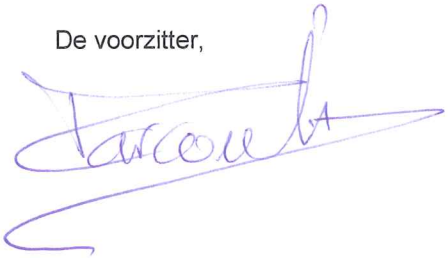
besluit:

1. In te stemmen met de aankoop van het pand aan de Bethaniënstraat 242, ook genaamd buurtcentrum "De Overkant".
2. Een investeringskrediet ter hoogte van € 360.000 beschikbaar te stellen, waarvan € 300.000 voor de aankoop van het pand aan de Bethaniënstraat 242, ook genaamd buurtcentrum "De Overkant" en €60.000 voor aanpassingen in het gebouw en de voorzieningen.
3. De financiële consequenties van de investering op te nemen in verzamelbesluit 1 van 2018.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **185271**

ONDERWERP: **Aankoop buurtcentrum "De Overkant"**

Voorstel

1. In te stemmen met de aankoop van het pand aan de Bethaniënstraat 242, ook genaamd buurtcentrum "De Overkant".
2. Een investeringskrediet ter hoogte van € 360.000 beschikbaar te stellen, waarvan € 300.000 voor de aankoop van het pand aan de Bethaniënstraat 242, ook genaamd buurtcentrum "De Overkant" en €60.000 voor aanpassingen in het gebouw en de voorzieningen.
3. De financiële consequenties van de investering op te nemen in verzamelbesluit 1 van 2018.

Inleiding

Aankoop buurtcentrum "De Overkant"

De bewoners en partners uit de betreffende buurt kennen "de Overkant" nog als buurtcentrum en missen een dergelijke laagdrempelige voorziening. Het is een buurt die relatief gezien erg kwetsbaar is en waar voor bewoners de leefomgeving vaak klein is.

Eind 2016 is - mede op initiatief van partijen/bewoners uit de buurt - een haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor een buurtcentrum in "De Overkant". Daarbij was het uitgangspunt, dat de wijkpartijen het pand zelf zouden kopen of huren. De conclusie was dat partijen mogelijkheden zien en graag maatschappelijke activiteiten oppakken en verder uitbouwen. Maar ook was duidelijk dat:

- De partijen - met de activiteiten die ze nu uitvoeren - (nog) niet de kostprijs dekkende huur zouden kunnen opbrengen;
- Ze zichzelf niet zien in de rol van eigenaar/beheerder van het pand, maar hier wel een bijdrage aan zouden willen leveren;
- Er een trekkende partij ontbreekt. Een partij die de volgende verkennende fase coördineert, aanjaagt en relaties onderhoudt met de wijk/buurt, bedrijven, instellingen en andere belanghebbenden. Een dergelijke partij is een voorwaarde voor succes, zoals blijkt bij andere goed draaiende centra in de stad. Een partij die uiteindelijk ook na realisatie van het buurtcentrum - samen met andere huurders en bewoners uit de buurt - de beheer- en exploitatierol oppakt. Het vinden van een dergelijke partij is

Arnhem GEMEENTE

onderdeel van de verkennings- en realisatiefase. De gemeente pakt die rol tijdelijk op, totdat het binnen het initiatief zelf kan worden ingevuld.

Rijnstad wil het pand alleen verkopen en niet verhuren (Rijnstad gebruikt het gebouw zelf niet meer). Als Rijnstad het pand verkoopt aan een derde is het niet meer beschikbaar voor het beoogde buurtinitiatief en daarom is snel actie nodig. Met Rijnstad is afgesproken dat zij in elk geval niet tot verkoop aan een derde zullen overgaan tot de raadsvergadering van 6 november.

Het besluit om het pand aan te kopen is op initiatief van team Leefomgeving Presikhaaf. Inhoudelijk past het binnen het mandaat van de teams. Financieel autoriseert de raad dergelijke investeringen vooraf.

Beoogd effect

Door de aankoop van het pand geeft de gemeente bewoners en partijen uit de wijk/buurt ruimte om de vorming van een buurtcentrum in "De Overkant" te verkennen en waar mogelijk te realiseren.

Argumenten

1. Aankoop buurtcentrum “De Overkant”

Partijen uit de wijk/buurt willen graag - samen met bewoners - de volgende stap zetten: verdere verkenning van het initiatief en doorgroeien naar een succesvol buurtcentrum. Tijdelijk is daarbij een initiërende/trekkende rol nodig van de gemeente, maar met het doel om het over te dragen. De gemeente blijft wel één van de partners en zal ook waar nodig gericht ondersteunen/faciliteren.

Door bij de ontwikkeling van het buurtcentrum ook te kijken naar kansen in de omgeving is meer te realiseren en kan het nog beter aansluiten op de behoeften van de buurt. Zo ligt naast "De Overkant" een goed bezocht Cruijffcourt, dat gebruikt kan worden voor buurtactiviteiten in samenhang met het buurtcentrum. Ook biedt de renovatie/nieuwbouw van het Briant College, de Ommezwaai mogelijkheden. Het Briant College is een school voor het speciaal onderwijs met veel aandacht voor het ontwikkelen van praktische vaardigheden o.a. door stages. De school zoekt daarvoor verbinding met de wijk.

De gemeente kan ruimte creëren voor het buurtinitiatief door het pand te kopen van Rijnstad. Alle andere wegen - tijdelijk huren van Rijnstad of aankoop door wijkpartijen - zijn verkend en onhaalbaar gebleken. Volkshuisvesting (VHV) heeft aangegeven het pand - als de gemeente het koopt - op termijn van de gemeente over te nemen tegen de dan geldende getaxeerde marktwaarde (onder een aantal voorwaarden).

2/3. Investeringskrediet voor aankoop "De Overkant"

Na besluitvorming kan de gemeente het pand "De Overkant" beschikbaar stellen voor het buurtinitiatief.

Kanttekeningen

1. Aankoop buurtcentrum “De Overkant”

Het pand aan de Bethaniënstraat was tot 2011 één van de buurtcentra die Rijnstad in beheer had. Met de realisatie van MFC Presikhaven was de gedachte dat die functie door het MFC zou worden overgenomen. De tijd heeft echter geleerd dat MFC Presikhaven niet volledig kan voorzien in het beoogde ‘hart van de wijk’. Een bruisende plek waar:

- meerdere doelgroepen uit de buurten binnen een wijk samenkomen;
- burgers en partners elkaar spontaan ontmoeten;
- voorzieningen van, voor en door bewoners samenkomen.

Die ambitie staat overeind, maar wordt niet automatisch en alleen verbonden aan de MFC's in de wijken.

De gemeente en de partners evalueren het initiatief uiterlijk na drie jaar. Uitkomst van de evaluatie kan zijn:

- De partijen krijgen eventueel extra tijd om te komen tot een financieel gezond buurtcentrum (onder de voorwaarde dat er dan dekking is);
- Als de partijen een financieel gezond en maatschappelijk waardevol buurtcentrum hebben gerealiseerd, dan neemt VHV (zie hieronder de voorwaarden) het pand over tegen de dan geldende getaxeerde marktwaarde;
- Als het de partijen niet lukt een buurtcentrum te realiseren verkoopt de gemeente het pand aan een andere partij.

Volkshuisvesting zal het gebouw overnemen als wordt voldaan aan het volgende:

- De aankoop door Volkshuisvesting (VHV) heeft draagvlak in de wijk;
- Er is een duurzaam kostendekkend exploitatie model;
- Er is een actieve buurt gemeenschap die invulling geeft / wil geven aan het buurtcentrum. Dit aansluit bij de behoefte en de wensen van de omliggende buurt (dat zijn ook huurders van VHV);
- Het buurtcentrum moet een heldere beheersstructuur hebben en een heldere omschrijving van de buurtfunctie: deze doelstelling moet altijd behouden blijven en als voorwaarde worden vastgelegd;
- VHV betaalt een aankoopbedrag zijnde de dan geldende getaxeerde marktwaarde;
- Er wordt een maximale rol van de huurders / bewoners verwacht bij onderhoud en exploitatie van het pand.

2/3. Investeringskrediet voor aankoop "De Overkant"

De gemeente loopt het risico het pand op termijn te verkopen aan VHV (of een derde) tegen een lager bedrag dan de boekwaarde van dat moment. Ook kan de verkoop van het pand langer duren dan verwacht. Er ontstaat dan een financieel tekort, waarvoor dan t.z.t. dekking gezocht moet worden. Het omgekeerde is ook mogelijk. Het pand kan in een gunstige markt meer opleveren.

Financiën

Er is met Rijnstad een aanschafprijs van €300.000 overeengekomen. Zowel de gemeente als Rijnstad hebben voor dit pand een taxatie laten uitvoeren en de aanschafprijs ligt tussen beide taxaties in.

De gemeente richt zich qua huisvesting de komende drie jaar zoveel mogelijk op het in stand houden van het pand en de voorzieningen. VHV zal het pand als het buurtinitiatief succesvol is overnemen (hiervoor geldt een termijn van drie jaar). Als het buurtinitiatief niet succesvol is, verkoopt de gemeente het aan een andere partij.

Omdat de ontwikkeling van een buurtcentrum deels een organisch karakter heeft en soms vooraf investeringen nodig zijn, maakt de gemeente een budget vrij voor aanpassingen in het gebouw (€60.000). De gemeente zal bij de afweging om dit in te zetten steeds kijken naar noodzaak, de waarde die het toevoegt aan het gebouw en mogelijke cofinanciering door derden.

Met de aanschafprijs (€300.000) en het bedrag voor aanpassingen in het gebouw (€60.000) komt de totale investering uit op €360.000. Dat leidt tot een bedrag van ca. €37.000 voor de jaarlijkse eigenaarslasten. De eigenaarslasten bestaan uit rente en afschrijving (kapitaallasten), eigenaarsdeel van de ozb, opstalverzekering en onderhoud. Verder is voor de gebruikersexploitatie van het pand (schoon, heel en veilig) ca. €23.000 nodig. In totaal komen de kosten voor het pand uit op ca. €60.000.

Uitgangspunt voor zowel de eigenaarslasten als de kosten voor de gebruikersexploitatie is dat ze uiteindelijk volledig - en in elk geval vanaf het begin deels - gedekt worden door de initiatiefnemers van het buurtcentrum en de partijen die er gebruik van gaan maken.

De verwachting is dat in het eerste jaar de partijen slechts beperkt kunnen bijdragen. De bijdrage moet jaarlijks wel toenemen. De gemeente zal dus de komende drie jaren nog een deel van de kosten dragen. In de begroting is (voorzichtig) uitgegaan van een bijdrage van de gemeente van maximaal €50.000 per jaar.

Het benodigde bedrag wordt de komende drie jaar als volgt gedekt:

- Vanaf 2018 komt een deel van de bovenlokale subsidie voor het expertisecentrum MEE te vervallen. Deze dienstverlening (adviesfunctie voor cliënten) is voldoende geborgd in de sociale wijkteams. Gemeente breed gaat het om €160.000. Voor het wijkprogramma Presikhaaf komt daardoor jaarlijks € 20.000 beschikbaar.
- De komende drie jaar kan team Leefomgeving Presikhaaf de benodigde middelen aanvullen uit het beschikbare transformatiebudget voor Presikhaaf. Daarmee is er voldoende dekking beschikbaar.
- Ook komt vanaf 2018 mogelijk nog dekking beschikbaar na beëindiging van één van de subsidies voor individuele begeleiding van ouderen. Die begeleiding is met de rol van de sociale wijkteams en de ingekochte zorg voor ouderen naar verwachting voldoende ingevuld. Deze zoekrichting is ter beoordeling voorgelegd aan de sociale wijkteams. Gemeente breed gaat het om €48.000 en voor het wijkprogramma Presikhaaf komt dan jaarlijks € 6.000 beschikbaar.

Het succes van het initiatief 'valt of staat' met de mate waarin partners op en rond die locatie gaan samenwerken en ook (deels) gaan bijdragen. De gemeente zal die beweging waar nodig faciliteren/ondersteunen. Zo kunnen nieuwe of bestaande partijen zich aan het initiatief binden. Partijen die soms bijdragen vanuit een (lopende) subsidie van de gemeente, maar soms ook 'eigen geld' of dekking meebrengen. Een belangrijk verdienmodel is ook het uitvoeren van het gebruikersbeheer met vrijwilligers. Uiteindelijk moet het de betreffende partijen zo lukken, de kosten van het initiatief volledig zelf te dragen.

De gemeente draagt daarnaast nog bij aan het buurtinitiatief door een projectleider beschikbaar te stellen. De gemeente reserveert daarvoor (verkennings- en realisatiefase) een bedrag van maximaal €80.000. Deze kosten kunnen lager uitvallen, want het doel is om die rol over te dragen aan (één van) de partijen. Ook deze kosten worden gedekt uit het transformatiebudget van Team Presikhaaf.

Uitvoering

Na het besluit over de aankoop, koopt Gebiedsrealisatie & Vastgoed het pand aan. Team Leefomgeving zorgt in samenspraak met betrokken partijen voor een projectopdracht, zodat de verkenning en realisatie van het buurtinitiatief op korte termijn kan starten.

Communicatie

Team Leefomgeving communiceert het besluit met de bewoners/partijen uit de wijk/buurt.

Bijlage

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsvoorstel

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van	
Zaaknummer	185271

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2017, Cluster Strategie, beleid en regie nummer: 185271;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

besluit:

1. In te stemmen met de aankoop van het pand aan de Bethaniënstraat 242, ook genaamd buurtcentrum "De Overkant".
2. Een investeringskrediet ter hoogte van € 360.000 beschikbaar te stellen, waarvan € 300.000 voor de aankoop van het pand aan de Bethaniënstraat 242, ook genaamd buurtcentrum "De Overkant" en €60.000 voor aanpassingen in het gebouw en de voorzieningen.
3. De financiële consequenties van de investering op te nemen in verzamelbesluit 1 van 2018.

De griffier, De voorzitter,

Titel/onderwerp: # Instemmen met de aankoop buurtcentrum "De Overkant"

Raadsadviseur: K. Vons Telefoonnr: 3774087 Katinka.vons@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	B. Groenenberg
Portefeuillehouder:	Leisink	Telefoonnr:	3775976
		E-mailadres:	Bernhard Groenenberg@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatieve en meningsvormende raadskamer behandeling		

Toelichting

Het college biedt de raad het voorstel "Aankoop buurtcentrum, De Overkant" aan, om vast te stellen.

Rol gemeente
Het college vraagt de raad in te stemmen met de aankoop van het buurtcentrum, De Overkant". Door aankoop van het pand geeft de gemeente bewoners en partijen uit de wijk/buurt ruimte om de vorming van een buurtcentrum in "De Overkant "te verkennen en waar mogelijk te realiseren. De rol van de gemeente in deze is om tijdelijk een trekkende rol te vervullen, die de volgende verkennende fase coördineert, aanjaagt en relaties onderhoudt met de wijk/buurt, bedrijven, instellingen en andere belanghebbenden. Rijnstad wil het pand alleen verkopen en niet verhuren (Rijnstad gebruikt het gebouw zelf niet meer). Als Rijnstad het pand verkoop aan een derde is het niet meer beschikbaar voor het boogde buurtinitiatief.

Investeringskrediet
Het college vraagt de raad een investeringskrediet ter hoogte van €360.000, - beschikbaar te stellen, waarvan €300.000, - voor de aankoop van het pand aan de Bethaniënstraat 242, ook genaamd buurtcentrum "De Overkant"en €60.000, - voor aanpassingen in het gebouw en de voorzieningen.

Gebruikersexploitatie
Uitgangspunt voor zowel de eigenaarslasten als de kosten voor de gebruikersexploitatie is dat ze uiteindelijk volledig- en in elk geval vanaf het begin deels-gedekt worden door de initiatiefnemers van het buurtcentrum en de partijen die er gebruik van gaan maken. De gemeente zal de komende drie jaren een deel van de kosten dragen, van maximaal €50.000, - per jaar, daarnaast zal de gemeente een bijdrage leveren aan het buurtinitiatief door een projectleider beschikbaar te stellen. Kosten maximaal €80.000, - die gedekt worden uit het transformatiebudget van team Presikhaaf.

Rol van de raad m.b.t. investeringskrediet
Het besluit om het pand te kopen is op initiatief van team Leefomgeving Presikhaaf. Inhoudelijk past het binnen het mandaat van de teams. Financieel autoriseert de raad dergelijke investeringen vooraf.

Kanttekeningen
- Er is een MFC Presikhaven aanwezig in de wijk en dit was het beoogde 'hart van de wijk'. De tijd heeft echter voorzien dat het MFC niet volledig kan voorzien in deze ambitie.
- De gemeente en de partners evalueren het initiatief uiterlijk na drie jaar, met verschillende mogelijke uitkomsten.
- Volkshuisvesting neemt het gebouw over als er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan
- De gemeente loopt een financieel risico met de aankoop van het pand en het op termijn door verkopen.

Uitvoering
Na het besluit over de aankoop, koop Gebiedsrealisatie &Vastgoed het pand aan. Team Leefomgeving zorgt in samenspraak met betrokken partijen voor een projectopdracht, zodat de verkenning en realisatie van het buurtinitiatief op korte termijn kan starten.

	Communicatie Team Leefomgeving communiceert het besluit met de bewoners/ partijen uit de wijk/ buurt.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de meningsvormende fase.
Spreekrecht publiek	Ja
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan (eventuele) insprekers en aan de portefeuillehouder. Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel			

Instemmen met de aankoop buurtcentrum "De Overkant"

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	27 november 2017
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	M. Leisink

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 13 november 2017

Insprekers
Er waren geen insprekers.

Aangekondigde moties/ amendementen
De fracties hebben vooralsnog geen moties en/of amendementen aangekondigd.
De VVD beraadt zich op het feit of het als hamerstuk door geleid kan worden naar de besluitvormende vergadering. Hierover volgt deze week een bericht naar de griffie.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de raadskamer van mening is, dat de meningsvorming is afgerond en het voorstel doorgeleid kan worden naar de besluitvormende raadsvergadering van 27 november. Afhankelijk van het antwoord van de VVD, zal dit mogelijk als hamerstuk geagendeerd kunnen worden.

De griffier, De voorzitter,

J.G.M. Kersten H.E. de Vroome

Archief - Politieke Maandag (b)

Dossiernummer	490
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2017
Agendapunt	2.2
Omschrijving	Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor
Organisatieonderdeel	Cluster beleid en regie
Steller	Roland Kluskens
Portefeuillehouder	Ine van Burgsteden
Fatale termijn	
Behandelresultaat	

Geagendeerd	Vergaderdatum
College Burgemeester en Wethouders	31 oktober 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	13 november 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	20 november 2017
Archief - Politieke Maandag (b)	**27 november 2017**

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 27 november 2017

Zaaknummer 192819

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31-10-2017, Cluster Strategie, Beleid & Regie,

gelet op artikel 34b van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;

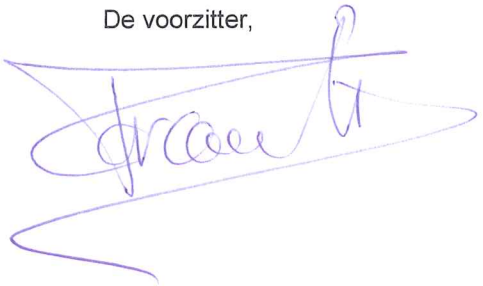
besluit:

1. Het college van B&W op te dragen om de zienswijze van de gemeenteraad van Arnhem over het voorgenomen besluit van Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Gelderland-Midden (Presikhaaf Bedrijven) d.d. 25-10-2017 inzake de overdacht van bedrijfsactiviteiten aan Scalabor conform bijgaande brief over te brengen aan het bestuur van Presikhaaf Bedrijven.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **192813**

ONDERWERP: Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor

Voorstel

1. Kennisnemen van bijgaand voornemen van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Gelderland Midden (Presikhaaf Bedrijven) d.d. 25-10-2017 om de bedrijfsactiviteiten van het huidige Presikhaaf Bedrijven over te dragen aan Scalabor.
2. Vaststellen dat er een evenwichtig resultaat van de onderhandelingen tussen Presikhaaf Bedrijven en Scalabor ligt dat invulling geeft aan de vooraf gestelde doelen en uitgangspunten.
3. Vaststellen dat het ontwerpbedrijfsplan Scalabor vertrouwen geeft in de toekomstbestendigheid van Scalabor.
4. Het college van B&W opdragen om de zienswijze van de gemeenteraad van Arnhem over het voorgenomen besluit van Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Gelderland-Midden (Presikhaaf Bedrijven) d.d. 25-10-2017 inzake de overdacht van bedrijfsactiviteiten aan Scalabor conform bijgaande brief over te brengen aan het bestuur van Presikhaaf Bedrijven.

Inleiding

Op 12 juli jl. heeft het Algemeen Bestuur (AB) van Presikhaaf Bedrijven (PHB) besloten om de overdracht van bedrijfsactiviteiten van het huidige PHB aan Scalabor voor te bereiden en de onderhandelingen over de voorwaarden van overdracht te starten. De onderhandelingen werden begin oktober afgerond.

Tijdens de bestuursvergadering van 25 oktober jl. heeft het AB PHB, op basis van een toelichting op het onderhandelingsresultaat, ingestemd met de voorgenomen overdracht van de (bedrijfs)activiteiten en de daarmee samenhangende activa en contracten van PHB aan Scalabor.

Met dit voorstel wordt uw raad in de gelegenheid gesteld om de zienswijze op bovenstaand voornemen van het AB PHB kenbaar te maken.

Beoogd effect

Uw raad inzicht geven in (de onderbouwing van) het voorgenomen besluit van het AB PHB om de (bedrijfs)activiteiten en de daarmee samenhangende activa en contracten van PHB over te dragen aan Scalabor. Uw raad inzicht geven in de financiële consequenties hiervan voor GR PHB in het algemeen en de

Gemeente Arnhem

gemeente Arnhem in het bijzonder. Uw raad de gelegenheid geven om de zienswijze hierover uit te spreken opdat wij deze kunnen overbrengen aan het bestuur van GR PHB.

Argumenten

1.1 Er is onder voorbehoud overeenstemming bereikt over de voorwaarden van overdracht

In de onderhandelingen tussen PHB en Scalabor over de overdracht van bedrijfsactiviteiten, zijn over de volgende onderwerpen afspraken gemaakt:

1. De voorwaarden, waaronder de werksoorten, activiteiten en detacheringen van SW-medewerkers bij derden overgaan naar Scalabor.
2. De voorwaarden, waaronder de detacheringen van SW-medewerkers naar Scalabor gaat plaatsvinden.
3. De overdracht van activa en passiva.
4. De overdracht van huurcontracten.
5. De overdracht van de overige contracten.
6. De overdracht van personeel.

Hieronder volgen per onderwerp de belangrijkste aspecten:

Ad 1. Momenteel dragen gemeenten via een viertal posten bij aan een sluitende begroting van PHB:

- een bijdrage voor de loonkosten van SW-medewerkers;
- een bijdrage voor de begeleiding van SW-medewerkers in het algemeen en voor SW-medewerkers met de laagste loonwaarde (zgn. Module 8) in het bijzonder;
- een bijdrage voor de instandhouding van werkplekken;
- en een bijdrage voor de opbouw van het weerstandsvermogen.

In de nieuwe situatie betalen gemeenten aan de GR de loonkosten van de SW-medewerkers met een opslag van € 750 per arbeidsjaar SW (AJ) ter dekking van de kosten van het werkgeverschap (salarisadministratie, basis-HRM enz.). Daarnaast betalen gemeenten Scalabor voor de specifieke begeleiding van SW-medewerkers, die onder Module 8 vallen.

In 2018 zijn gemeenten voor wat betreft het werkgeverschap van SW-medewerkers ca. € 472.000 duurder uit dan in 2017. Hierbij geldt echter nadrukkelijk de opmerking dat (i) dit verschil de komende jaren, met het verloop van SW-medewerkers, zal dalen en (ii) de gemeentelijke bijdragen voor de algemene begeleiding van SW-medewerkers, voor de instandhouding van werkplekken en voor de opbouw van het weerstandsvermogen vervallen. Omdat de SW-medewerkers om niet bij Scalabor worden gedetacheerd, kan Scalabor de kosten voor begeleiding, werkplekken en voldoende eigen vermogen uit de exploitatie dekken. Gemeenten dragen daarmee dus geen exploitatierisico's meer.

Vanuit het belang van PHB is er behoefte om perspectief te hebben op de toekomstbestendigheid van Scalabor. Hiertoe is tijdens het onderhandelingstraject inzicht gegeven in het ontwerpbedrijfsplan Scalabor, de projectie van de openingsbalans en de beoogde wijze waarop Scalabor afdoende wordt gefinancierd.

Afgesproken is dat de gemeente Arnhem als aandeelhouder, conform de looptijd van de afspraken tussen Scalabor en gemeenten over SW-diensten, voor een periode van minimaal 5 jaar (2018-2022) garant staat voor de continuïteit van Scalabor. Na 3,5 jaar, als ook wordt verkend of gemeenten de afname van SW-diensten wensen te continueren, wordt bekeken of verlenging van de garantstelling nog wenselijk en haalbaar is.

Ad 2. Detachering van de SW-medewerkers voor de eerste vijf jaren, vindt om niet plaats onder de volgende voorwaarden:

- Scalabor streeft ernaar medewerkers te bemiddelen en te plaatsen in zo regulier mogelijk werk. Het bieden van duurzaam en passend werk is hierin het uitgangspunt.
- Scalabor verdeelt de werkgelegenheid op basis van het aantal SW-medewerkers evenredig over de deelnemende gemeenten, waarbij voor ieder individu de best passende plek het uitgangspunt is.
- Scalabor zal zich tot het uiterste inspannen om voor de huidige SW-medewerkers de vangnetfunctie te vervullen en een andere werkplek te zoeken als de huidige werkplek niet (meer) past.
- Scalabor spant zich maximaal in om de medewerkers te ondersteunen in hun ontwikkeling om het optimale uit hun zelf te halen.
- Scalabor en gemeenten bekijken na 5 jaar opnieuw of de detacheringsvergoeding om niet moet blijven.
- De rechten van de SW-medewerkers met betrekking tot opgebouwd verlof blijven gehandhaafd (dat betekent dat bij medewerkers met een buitensporig stuwmeer een afspraak gemaakt wordt wanneer dit verlof wordt opgenomen en de medewerker dan dus niet beschikbaar is voor werk).
- Bij overdracht van de SW-medewerker heeft deze een individueel ontwikkelingsplan zoals in de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor de Sociale Werkvoorziening is geregeld.

Ad 3. Scalabor betaalt de boekwaarde van de activa aan PHB.

Ad 4. Scalabor neemt de huurovereenkomsten Beverweerdlaan, Driepoortenweg en Bruningweg (kantoordeel) onder voorwaarden over. De vaststellingsovereenkomst Bruningweg, die de garantie regelt met betrekking tot de omzetafhankelijke huurprijs van het gedeelte van Presikhaaf Schoolmeubelen, blijft bij PHB. Scalabor neemt dit (eventuele) risico niet over.

Ten aanzien van de afspraken zijn voorbehouden gemaakt:

- De aan PHB deelnemende gemeenten hebben toegezegd hun SW-medewerkers tegen een nultarief aan Scalabor uit te lenen. Als blijkt dat niet of niet alle gemeenten deze toezegging gestand doen, vervalt het bereikte onderhandelingsresultaat en moeten opnieuw onderhandelingen worden gevoerd.
- De Due Diligence (DD) loopt en wordt naar verwachting begin november afgerond. Het onderhandelingsresultaat geldt dus onder het voorbehoud dat er geen relevante afwijkingen worden

geconstateerd in de DD ten opzichte van de gegevens die in de onderhandelingen zijn gebruikt en er hierbij geen gegevens boven water komen die ten onrechte niet bekend waren.

- De analyse van huurcontracten en onderliggende stukken loopt parallel aan de DD. Wanneer deze analyse een zeer risicovolle situatie oplevert, moet nader worden bekeken onder welke voorwaarde overname plaatsvindt.
- PHB en Scalabor zijn bij de onderhandelingen er van uitgegaan dat er geen sprake is van overgang van onderneming. En dat dus alleen personeel dat op 31 december 2017 geplaatst is op een functie bij PHB, Stichting Personeel Presikhaaf en Tuincentrum De Wuurde BV overgenomen wordt.

2.1 Er ligt een evenwichtig onderhandelingsresultaat dat invulling geeft aan de vooraf gestelde doelen en uitgangspunten

Vanuit het perspectief van de gemeente Arnhem moet het onderhandelingsresultaat een goede basis leggen voor de gewenste transitie en transformatie van de huidige (traditionele) sociale werkvoorziening PHB tot het nieuwe arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor. Door met Scalabor in de positie te komen om opvolger te worden van de bedrijfsactiviteiten van PHB ontstaan de beste perspectieven op:

- het behouden en uitbouwen van werkgelegenheid;
- een soepele transitie van het huidige PHB;
- het beperken van ontmantelings- en frictiekosten;
- een meer eenduidige sturing op de bedrijfsresultaten en maatschappelijke prestaties;
- het verzilveren van de kans om Scalabor veel meer in te zetten bij de opgaven waar de stad, de wijken en de inwoners voor staan (nog meer werken vanuit de kracht, behoeften en leefsituatie van Arnhemmers).

Wij stellen vast dat, gegeven de genoemde voorbehouden, de overeengekomen balans tussen enerzijds:

- de aflopende structurele kosten voor gemeenten die samenhangen met de invulling van het werkgeverschap van SW-medewerkers;
- de incidentele frictiekosten voor PHB die samenhangen met de overdracht van bedrijfsactiviteiten van PHB aan Scalabor;
- de risico's die achterblijven bij PHB;

en anderzijds:

- de verplichtingen en risico's voor Scalabor die samenhangen met de voorwaarden waaronder het werk wordt overgedragen;
- de verplichtingen en risico's voor Scalabor die samenhangen met de voorwaarden waaronder de detachering van SW-medewerkers gaat plaatsvinden;
- de kosten en risico's voor Scalabor die samenhangen met de overname van (i) activa en passiva, (ii) huurcontracten, (iii) overige contracten en (iv) personeel;

over het algemeen (i) in evenwicht is en (ii) een goede basis geeft om de bovenstaande doelen te realiseren.

Voor de gemeente Arnhem als eigenaar van Scalabor is een belangrijk uitgangspunt dat Scalabor de doorstart en beoogde transformatie van sociale werkvoorziening naar arbeidsontwikkelbedrijf, zoveel mogelijk op basis van een 'schone lei' kan vormgeven en uitvoeren. In lijn hiermee heeft de mismatch tussen (i) het aanbod het latende PHB en (ii) de behoeften van het overnemende Scalabor, onderstaande frictiekostenvertaling gekregen aan de zijde van PHB (en dus de deelnemende gemeenten):

	Geraamde frictie PHB dd mei 2017	**Geraamde maximale frictie PHB dd okt 2017**	**Verschil**
Vastgoed	€ 2.000.000	€ 522.000	€ 1.478.000
Financiering	€ 2.500.000	€ 2.330.000	€ 170.000
Afkoop uitkomst DD*	-	€ 250.000	- € 250.000
Overige posten**	-	€ 650.000	- € 650.000
Personeel/ boventalligheid***	€ 5.537.234	€ 6.900.000	- € 1.362.766
Personele/ compensatie hogere schalen****	-	€ 1.900.000	- € 1.900.000
Totaal	**€ 10.037.234**	**€ 12.552.000**	**- € 2.514.766**

* indien DD nog risico's uitwijst waar Scalabor compensatie voor wil.

** kosten 'functiehuis en selectie' en kosten 'afkoop verlofuren regulier personeel'.

*** 30 fte boventallig en voor 20 fte 'bij/ omscholingsrugzak'.

**** 5 jaar compensatie € 380.000 per jaar.

Voor PHB zijn de frictiekosten naar verwachting dus hoger dan geraamd ten tijde van de initiële businesscase Scalabor in mei 2017. Dit vooral omdat de personele frictiekosten ten gevolge van een kwalitatieve mismatch (naar verwachting) hoger zijn dan vooraf werd aangenomen.

Daar staat tegenover dat Scalabor (i) extra kosten neemt voor de aanhuur van additionele ruimte ten gevolge van de onlangs overeengekomen vervreemding van vastgoed door PHB en (ii) extra risico's neemt met de afspraak om de naar verwachting 20 fte regulier personeel, dat in potentie geschikt te maken is voor een positie bij Scalabor, tegen één jaarsalaris over te nemen en bij of om te scholen.

Kortom, meer frictiekosten aan de zijde van PHB, maar ook minder 'clean sheet' aan de zijde van Scalabor.

3.1 Het ontwerpbedrijfsplan Scalabor geeft adequaat invulling aan de gemeentelijke doelen rondom de transitie van PHB en de doorontwikkeling van de uitvoering van de Participatiewet in het algemeen en de beoogde transformaties in het bijzonder.

Met het besluit van 29 mei 2017 om als gemeente Arnhem de oprichting van de publieke sociale onderneming Scalabor voor te bereiden sprak de gemeenteraad de wens uit om met Scalabor:

- de ontstane impasse rondom de toekomst van PHB te doorbreken;
- de leefsituatie van Arnhemmers met afstand tot de arbeidsmarkt te verbeteren;
- de uitvoeringsstructuur van de Participatiewet door te ontwikkelen;
- de werkgelegenheid voor inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt te behouden, te verbeteren en uit te bouwen;
- de aanwezige infrastructuur van passend werk, kennis en expertise van het huidige PHB te benutten;
- de ontmantelings- en frictiekosten van PHB te beperken;
- een meer eenduidige sturing van de uitvoering te bevorderen;
- en een transformatie in te zetten (i) van sociale werkvoorziening naar arbeidsontwikkelbedrijf, (ii) van bolwerk naar knooppunt in het (arbeids)regionale netwerk en (iii) van hekkensluiter naar middenmoter.

Wij stellen vast dat het ontwerpbedrijfsplan Scalabor adequaat invulling geeft aan deze wensen in het algemeen en de beoogde transformaties in het bijzonder:

- Scalabor wordt neergezet als het arbeidsontwikkelbedrijf voor de arbeidsmarktregio Midden Gelderland. Scalabor ondersteunt mensen met een tijdelijke of structurele afstand tot de reguliere arbeidsmarkt in hun arbeidsontwikkeling en het verwerven of behouden van passend werk (werknemen naar vermogen). Scalabor ontzorgt werkgevers bij de invulling van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om tot een meer inclusieve arbeidsmarkt te komen (werkgeven naar vermogen).
- Dit doet Scalabor in samenwerking met en in afstemming op de inspanningen van o.a. de sociale diensten van gemeenten, het Centrum voor Activerend Werk en het Werkgeversservicepunt. De inzet is om vanuit deze samenwerkingsbasis het netwerk van allianties met doelgroeppartners (zorg- en onderwijsinstellingen) en werkpartners ((sociale) werkgevers en opdrachtgevers) uit te bouwen en uit te diepen.
- Daarbij laat Scalabor een resultaatverbetering zien. Het eerst jaar is er een beperkt tekort voorzien. In de daarop volgende jaren is er sprake van een toenemend positief rendement. Dit door (i) verbetering in de tarieven bij detacheringen en opdrachten, (ii) verbetering van de portfolio, (iii) het plaatsen van SW-

medewerkers op andere/ beter renderende werksoorten, (iv) verbeteringen in de bedrijfsvoering en (v) het aanbieden van nieuwe arbeidsontwikkeltrajecten.

3.2 Het meerjarenbeeld in het ontwerpbedrijfsplan Scalabor plaatst de gemeente Arnhem voor een oplosbare uitdaging.

In het ontwerpbedrijfsplan is het financiële hoofdstuk, omwille van de openbaarheid, relatief beperkt gehouden. Om uw raad voldoende houvast te geven bij het voorliggende besluit, geven wij in het onderstaande meer duiding, zonder daarmee (i) de gewenste vertrouwelijkheid van de bedrijfsvoering geweld aan te doen en (ii) de gemeenteraad teveel het detail in te trekken.

In het ontwerpbedrijfsplan Scalabor is opgenomen dat de doorontwikkeling van 'hekkensluiter' naar 'middenmoter' een forse opgave is. In 2018 is een (beperkt) verlies begroot van € 0,3 mio. In de jaren daarna is de verwachting dat het resultaat verbetert naar een positief resultaat van € 2,8 mio in het jaar 2021. Hierbij is met name onzekerheid over het tempo waarin de beoogde transformatie kan worden gerealiseerd. Daar staat tegenover dat de diverse, onderliggende aannamen, volgens de kwartiermakersorganisatie Scalabor, behoudend zijn.

Knelpunt is dat in de gemeentelijke MJPB 2018-2021 een rendementsverbetering is opgenomen als taakstelling. Dit betekent feitelijk een dividenduitkering van Scalabor aan de gemeente Arnhem. De taakstelling kent het volgende verloop:

2018	2019	2020	2021
370.000	740.000	1.110.000	1.480.000

Voor het jaar 2018 is een dividenduitkering van € 0,37 mio niet reëel gezien het resultaat. Hiervoor moet binnen onze kaders dekking worden gevonden. Dit achten wij haalbaar.

In het meerjarenbeeld van het ontwerpbedrijfsplan wordt rekening gehouden met de opbouw van een eigen vermogen tussen € 4,0 mio en € 7,0 mio. Dit om de frictiekosten op te vangen als gemeenten besluiten om vanaf 2023 geen SW-diensten meer af te nemen van Scalabor. Indien Scalabor zelf het resultaat nodig heeft om deze buffer op te bouwen, kan er geen dividend worden uitgekeerd.

Wij vinden het opportuun dat Scalabor het eigen vermogen aansterkt om een robuust arbeidsontwikkelbedrijf te zijn en in de toekomst voldoende buffers te hebben om te innoveren en onzekerheden op te vangen. Vandaar dat op weg naar een definitief bedrijfsplan Scalabor, een herijking van het bovenstaande kader voor 2019-2021 op zijn plaats is. Wij verwachten deze herijking grotendeels binnen ons financiële kader voor GR PHB-Scalabor te kunnen dekken.

3.3 Het ontwerpbedrijfsplan Scalabor biedt kansen voor 'Doorbraak naar werk'.

Scalabor verzorgt diverse arbeidsontwikkeltrajecten voor inwoners met een tijdelijke of structurele afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente Arnhem koopt deze trajecten in bij Scalabor. In het bedrijfsplan is gerekend

met een opbrengst van € 1,1 mio in 2018 oplopend naar € 2,8 mio in 2021. De komende periode worden afspraken gemaakt tussen W&I en Scalabor over de trajecten die daadwerkelijk worden afgenomen.

Voor het startjaar 2018 is in het concept-bestedingsplan Participatiebudget een bedrag van € 0,9 mio geraamd voor inkoop van trajecten bij Scalabor. Op basis van dit beperkte verschil voorzien wij een oplosbaar dekkingsprobleem.

Voor de daarop volgende jaren is nog onvoldoende budget gereserveerd. Wij voorzien, in het kader van de opgave 'Doorbraak naar werk', dat op het niveau van de diverse programma's binnen het sociaal domein andere keuzes worden gemaakt en/ of nieuwe integrale businesscases worden geïnitieerd.

3.4 Het ontwerpbedrijfsplan Scalabor vraagt om een opportune garantstelling van de gemeente Arnhem.

In het ontwerpbedrijfsplan van Scalabor is een benodigd kapitaal opgenomen van € 7,5 mio:

- deze bestaat uit een eigen vermogen van € 3,5 mio. Dit vermogen is benodigd om activa (voorraden, machines, etc) van PHB over te nemen;
- en (werk)kapitaal ten behoeve van (i) investeringen en (ii) het verschil kasontvangsten en kasuitgaven.

Ten tijde van de initiële businesscase Scalabor d.d. mei 2017 was nog geen zicht op een rol van gemeente Arnhem bij het verstrekken van een lening. In het ontwerpbedrijfsplan staat nu een lening van € 4,0 mio met garantstelling van de gemeente.

In principe dient de BV zelf te zorgen voor financiering. Echter, omdat Scalabor een startende sociale onderneming is, is financiering op eigen kracht door een private bank naar verwachting niet mogelijk of alleen tegen forse rente met tenminste een borgstelling van de aandeelhouder gemeente Arnhem.

Een mogelijkheid, die de komende periode verder wordt uitgewerkt, is een financiering bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) met borgstelling door de gemeente Arnhem (vgl. Sportbedrijf Arnhem). Dekking voor de lasten (rente en afschrijving) is aanwezig binnen de begroting van Scalabor. Door de borgstelling verschuift het risico van wanbetaling naar de gemeente. Wij vragen hiervoor een garantieprovisie.

Kanttekeningen

1.1 De gemeente Arnhem staat minimaal 5 jaar garant voor de continuïteit van Scalabor en brengt vermogen in

Onder Argumenten 1.1 wordt gesteld dat gemeenten geen exploitatierisico's meer dragen. Dit klopt vanuit het perspectief van de gemeente Arnhem als klant van Scalabor. Echter, gemeente Arnhem is ook eigenaar

van Scalabor: staat minimaal 5 jaar garant voor de continuïteit van Scalabor en brengt vermogen in. Hiermee draagt de gemeente Arnhem dus toch nog (exploitatie)risico's.

2.1 Risico op verzoek aanvullende bijdragen van gemeenten door GR PHB

PHB raamt de maximale frictiekosten op € 12,5 mio[1]. De aanvullende bijdrage die aan gemeenten wordt gevraagd bedraagt € 10,5 mio. Dit bedrag is lager dan de geraamde maximale frictiekosten omdat het AB PHB er voor kiest om het door PHB opgebouwde weerstandsvermogen in te zetten om een deel van de frictiekosten te dekken.

In beginsel is bovenstaande een opportune keuze van het AB PHB. Feit is echter wel dat PHB, door deze verrekening, geen weerstandsvermogen meer heeft om evt. onvoorziene kosten op te vangen. GR PHB moet daarmee dus direct een beroep doen op de deelnemende gemeenten wanneer dergelijke kosten aan de orde zijn.

3.1 Van ontwerp naar definitief bedrijfsplan Scalabor.

Het ontwerpbedrijfsplan Scalabor is gebaseerd op het scenario waarbij alle gemeenten uit de huidige GR PHB SW-diensten afnemen van Scalabor. Indien één of meerdere gemeenten niet akkoord gaan heeft dit direct effect op de exploitatie van Scalabor en mogelijk ook op de openingsbalans. Mocht deze situatie zich voordoen, dan is een wijziging van het bedrijfsplan inclusief financiële doorrekening noodzakelijk. In het resultaat van de onderhandelingen tussen PHB en Scalabor over de overdracht van bedrijfsactiviteiten is opgenomen dat de onderhandelingen opnieuw worden gestart indien deze situatie zich voordoet.

Het ontwerpbedrijfsplan is opgesteld voorafgaand aan het definitieve onderhandelingsresultaat, uitkomsten uit het Due Diligence onderzoek en zicht op de personele plaatsing (geschiktheid van reguliere werknemers). In de komende periode wordt hierover informatie verkregen en het bedrijfsplan verder aangescherpt inclusief financiële doorrekening. Het definitieve bedrijfsplan wordt begin december in het college van B&W behandeld.

In de voorbereidingen naar het ontwerpbedrijfsplan is een risico-analyse opgesteld en zijn risico-eigenaren en beheersmaatregelen benoemd. Deze analyse wordt voorzien van een update vóór het vaststellen van het definitieve bedrijfsplan. Naast deze risico-analyse zijn ook de juridische en fiscale risico's in beeld gebracht. Een eerste analyse van beheersmaatregelen is gemaakt. In de komende periode wordt hier nog een verdiepingsslag (inclusief keuze van bijv. risico accepteren of mitigeren) gemaakt.

Financiën

Voor wat betreft het aandeel van de gemeente Arnhem in de incidentele frictiekosten van PHB het volgende:

- PHB baseert de berekening van de frictiekosten op het 100% scenario (alle deelnemende plaatsen SW-ers bij Scalabor). De geraamde maximale frictiekosten komen uit op € 12,5 mio. De aanvullende bijdrage die aan gemeenten wordt gevraagd bedraagt € 10,5 mio. Dit bedrag is lager dan de geraamde maximale frictiekosten omdat m.n. het door PHB opgebouwde weerstandsvermogen wordt ingezet om een deel

[1] Dit betreft een raming. Feitelijke frictiekosten kunnen hiervan in positieve of negatieve zin afwijken omdat o.a. nog geen volledig zicht is op de uitkomsten van de Due Diligence en personele plaatsing.

van de frictiekosten te dekken. Het aandeel van gemeente Arnhem in de gevraagde aanvullende bijdrage is € 5,5 mio[2].

- De dekking van de frictiekosten vindt plaats via de bestemmingsreserve noodfonds Sociaal Domein. In de bestemmingsreserve zijn voldoende middelen opgenomen om de kosten te dekken. In 2017 is voorzichtigheidshalve (op basis van 50% scenario) een bedrag gedoteerd van € 9,6 mio aan de bestemmingsreserve. Van dit bedrag is circa € 1,1 mio berekend voor aanloopkosten bij gemeente Arnhem en het overig deel van € 8,5 mio is toegerekend voor frictiekosten die ontstaan bij de gemeenschappelijke regeling PHB.

Voor wat betreft het aandeel van de gemeente Arnhem in de structurele lasten ten behoeve van het werkgeverschap van SW-medewerkers het volgende:

- Het werkgeverschap van SW-medewerkers blijft (voorlopig) ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling PHB. Het bestuur van PHB heeft in concept een meerjarige doorkijk gegeven van de kosten die het werkgeverschap met zich meebrengt. Deze kosten bestaan voor het grootste gedeelte uit de loonkosten voor de SW-medewerkers (in 2018 circa € 62 mio), een bijdrage voor de HR dienstverlening uitgevoerd door Scalabor (in 2018 circa € 1,6 mio) en de eigen kosten van de gemeenschappelijke regeling (in 2018 circa € 150k).
- De doorkijk van de kosten voor het werkgeverschap zijn grotendeels in lijn (afwijking < 2%) met de kosten die gemeente Arnhem voor het werkgeverschap opgenomen heeft in de MJPB 2018-2021. Naar verwachting zal PHB eind 2017 een begrotingswijziging 2018 voorleggen aan het AB PHB.

Onder 3.2, 3.3 en 3.4 is nog een aantal financiële uitwerkingsopgaven benoemd. Wij verwachten deze opgaven op weg naar onze vaststelling van het definitieve bedrijfsplan Scalabor in te vullen. Wij zullen uw raad actief informeren over de wijze waarop wij dit doen.

Uitvoering

Indien uw raad instemt met de concept-reactie, wordt de brief naar het bestuur van GR PHB verzonden.

Communicatie

N.v.t.

[2] Bij de berekening is uitgegaan van het meest recente deelnamepercentage van 52,89%. Dit deelnamepercentage wijzigt jaarlijks.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- 171026 002 zienswijze voorgenomen besluit ab phb 25-10-2017 iz overdracht bedrijfsactiviteiten phb-scalabor_reactiebrief aan ab phb
- 171026 01 2017-069 B&W
- 171026 02 AB 2017-10-25 4.0a overdracht Scalabor 01
- 171026 03 AB 2017-10-25 4.1 Reactie expertgroep op onderhandelingsresultaat
- 171026 04 AB 2017-10-25 4.2 concept-overeenkomst onderhandelingsresultaat phb-scalabor
- 171026 05 AB 2017-10-25 4.3 Ontwerpbedrijfsplan scalabor dd 11-10-2017
- 171026 06 AB 2017-10-25 4.4 Bijlage 4 bij Memo inzake uitkomst onderhandelingen
- 171026 07 AB 2017-10-25 5 Kwartaalbericht Q3
- 171026 08 Oplegger Q3

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van

Zaaknummer 192819

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31-10-2017, Cluster Strategie, Beleid & Regie,

gelet op artikel 34b van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;

besluit:

1. Het college van B&W op te dragen om de zienswijze van de gemeenteraad van Arnhem over het voorgenomen besluit van Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Gelderland-Midden (Presikhaaf Bedrijven) d.d. 25-10-2017 inzake de overdacht van bedrijfsactiviteiten aan Scalabor conform bijgaande brief over te brengen aan het bestuur van Presikhaaf Bedrijven.

De griffier, De voorzitter,

Algemeen Bestuur
GR Werkvoorziening Gelderland-Midden (Presikhaaf Bedrijven)
Postbus 9038
6800 EX Arnhem

Datum	:	
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	192813
Zaaknummer	:	
Contactpersoon	:	Roland Kluskens
Telefoonnummer	:	026 377 4663

Onderwerp : Zienswijze gemeenteraad Arnhem inzake voorgenomen overdracht van bedrijfsactiviteiten van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor BV

Geacht bestuur,

Op 25 oktober jl. hebben wij de brief met bijlagen ontvangen over het besluit van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Gelderland-Midden 'Presikhaaf Bedrijven' (GR PHB) tot het voornemen om de (bedrijfs)activiteiten en daarmee samenhangende activa en contracten van PHB over te dragen aan Scalabor BV. De gemeenteraad van Arnhem is gevraagd de zienswijze hierover kenbaar te maken, zodat u in uw vergadering van 22 december 2017 een definitief besluit kunt nemen over de voorgenomen overdracht

Tijdens de vergadering van 27-11-2017 heeft de Arnhemse gemeenteraad uitgesproken dat ze kan instemmen met de voorgenomen overdracht. Dit in het licht van:

- het evenwichtige resultaat van de onderhandelingen tussen PHB en Scalabor;
- het vertrouwen in de toekomstbestendigheid van Scalabor;
- en het perspectief op passende afspraken tussen (a) GR PHB en Scalabor over de voorwaarden van de uitleen/ inleen van SW-medewerkers en (b) gemeenten en Scalabor over de voorwaarden van de arbeidsontwikkeling van SW-medewerkers.

In bijgaand raadsvoorstel en -besluit treft u een nadere toelichting op deze argumenten aan.

Voorts merkt de gemeenteraad op dat ze minder gelukkig is met uw keuze om het opgebouwde weerstandsvermogen volledig in te zetten om een deel van de geraamde frictiekosten te dekken. Door deze verrekening rest geen weerstandsvermogen meer om evt. onvoorziene kosten op te vangen. U moet daarmee dus direct een beroep doen op de deelnemende gemeenten wanneer dergelijke kosten aan de orde zijn. De raad ziet hierin een risico.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

PRESIKHAAF BEDRIJVEN

VERBINDT MENSEN & WERK!

Presikhaaf Bedrijven
Postbus 9038
6800 EX Arnhem

Bruningweg 10
6827 BM Arnhem

T 026 - 368 51 11
E info@presikhaaf.org
I www.presikhaaf.org
@PresikhaafBedr

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente «naam»

«Postbus»

«Postcode__woonplaats»

Betreft Transitie
Uw ref --
Onze ref Dir JHJ/EJ nr. 2017 - 069
Datum 25 oktober 2017

Geacht College,

In haar vergadering van heden middag, 25 oktober 2017, heeft het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland ("Presikhaaf Bedrijven") unaniem besloten om het voorgenomen besluit om in te stemmen met de voorgenomen overdracht van de activiteiten en daarmee samenhangende activa en contracten van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor B.V. voor te leggen aan de deelnemende gemeenten.

De definitieve besluitvorming staat gepland voor de vergadering van ons Algemeen Bestuur d.d. 22 december 2017. Wij verzoeken u om het gevoelen van uw Raad zo snel mogelijk schriftelijk kenbaar te maken.

Tevens is besloten dat het kwartaalbericht 2017 – 3 kan worden toegezonden aan de gemeenten. Hierin treft u een overzicht van de frictiekosten aan. Op verzoek van het Algemeen Bestuur is een oplegger gemaakt, waarin de geraamde frictiekosten per gemeente zijn opgenomen. Deze stukken worden per email toegezonden.

Nadere informatie over dit voorgenomen besluit treft u aan in memonummer 2017 – 068a d.d. 25 oktober 2017 met bijlagen. U kunt deze stukken downloaden via onze website www.presikhaaf.org onder het kopje Bestuur.

Tenslotte laat ik u weten dat er op dinsdag 31 oktober en woensdag 1 november a.s. raadsinformatiebijeenkomsten zullen worden gehouden over de voorgenomen overdracht. De uitnodiging hiervoor wordt vandaag per email aan de griffies toegezonden.

Desgewenst is ondergetekende graag bereid tot het geven van nadere uitleg. U kunt daartoe contact opnemen met Dinie Janssen (06 53269846) voor het maken van een afspraak.

Met vriendelijke groet,

namens het Dagelijks Bestuur,

J.H. Janssen
Algemeen directeur

in afschrift aan
- leden Algemeen Bestuur

AB-vergadering d.d. 25 oktober 2017, agendapunt 4

Aan: Leden van het Algemeen Bestuur
Van: J.H. Janssen
Datum: 19 oktober 2017
Kenmerk: Dir/JHJ/EJ. nr. 2017 - 068
Betreft: Uitkomst onderhandelingen met Scalabor en voorgenomen besluit tot overdracht
Bijlagen: 4

Inleiding

Op 12 juli heeft het Algemeen Bestuur van Presikhaaf Bedrijven besloten om de overdracht van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor verder voor te bereiden en de onderhandelingen over de voorwaarden hierover te starten. De afgelopen maanden zijn voorbereidingen getroffen en hebben die onderhandelingen plaats gevonden. Het onderhandelingskader is verder uitgewerkt en heeft als basis gediend om de onderhandelingen te starten en met het team zoals was voorgesteld zijn de onderhandelingen uitgevoerd. Daarna is door een expert-team onder leiding van Peter Seinen van Tien-advies dit resultaat beoordeeld (bijlage 1: de rapportage van Tien-advies).
In deze notitie zal dit resultaat worden gepresenteerd en toegelicht en wordt een voorstel gedaan ten aanzien van de besluiten die nu genomen kunnen worden. In bijlage 2 treft u concept overeenkomst aan waarin het onderhandelingsresultaat is vastgelegd, in een latere fase zal dit worden uitgewerkt in een overdrachtsovereenkomst. Zoals u zult lezen worden in het onderhandelingsdocument nog een aantal voorbehouden gemaakt. Uiteraard heeft deze overeenkomst betrekking op de situatie dat alle gemeenten daadwerkelijk hun SW-medewerkers laten meegaan naar Scalabor. Voor Scalabor is het belangrijk eerst meer inzicht te krijgen in wat de implicaties zijn als alle contracten worden overgenomen zoals die nu met Presikhaaf Bedrijven gesloten zijn. Presikhaaf Bedrijven voert nog een reorganisatie uit, de gevolgen van die reorganisatie zijn nu nog niet compleet in te schatten.

In deze notitie worden eerst de uitgangspunten geschetst die ten grondslag liggen aan de transitie van Presikhaaf Bedrijven en de onderhandelingen die gestart zijn. Vervolgens wordt kort uiteengezet hoe die onderhandelingen zijn verlopen. Vervolgens worden de uitkomsten van de onderhandelingen geschetst, waarna een beeld wordt gegeven van de frictiekosten die gemoeid zijn met de totale transitie van Presikhaaf Bedrijven als SW-bedrijf naar het arbeidsontwikkelbedrijf dat Scalabor wil worden (verkoop vastgoed, reorganisatie en de overgang). De notitie wordt afgerond met een conclusie en een voorstel dat uiteindelijk naar het AB kan gaan en door de gemeenten van hun gevoelen kan worden voorzien.

Uitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze transitie en de onderhandelingen met Scalabor

De onderhandelingen met Scalabor zijn gestart met een technisch kader maar er liggen aan de hele transitie ook een aantal uitgangspunten ten grondslag. Alle gemeenten staan voor de werknemers (de huidige medewerkers die vanuit de WSW bij Presikhaaf Bedrijven werkzaam zijn. Dat betekent dat rechten en plichten van de doelgroep worden nagekomen en veranderingen pas worden doorgevoerd als er volwaardige alternatieven zijn. Op het bereiken van deze doelstellingen zijn de afgelopen twee jaar stappen gezet. Alternatieven zijn verkend: zo is in 2016 het BReSDO scenario afgewogen tegen het alternatief van een sociale firma. Toen dat niet haalbaar bleek is in 2017 het scenario van het inrichten van een arbeidsontwikkelbedrijf ontstaan. Daarnaast is vanaf 2016 de begroting van Presikhaaf Bedrijven aangepast en de erkenning dat de uitvoering van de SW meer zal kosten dan het opbrengt daarin tot uitdrukking gebracht.

De gemeenten, die nu deelnemen aan de huidige gemeenschappelijke regeling, zijn sinds de invoering van de Participatiewet, en de beëindiging van de nieuwe instroom in de Wajong en de SW, er ook voor verantwoordelijk dat inwoners, met beperkingen en daardoor een afstand tot de arbeidsmarkt, die vanaf nu werk zoeken ook zo veel mogelijk kunnen participeren door middel van loon vormend werk. Gemeenten willen keuzevrijheid hebben in de wijze waarop ze invulling geven aan deze nieuwe verantwoorde-

lijkheid. Wel is duidelijk dat de opvolger van Presikhaaf Bedrijven alleen levensvatbaar is als deze ook taken kan uitvoeren ten behoeve van de nieuwe instroom en is in 2016 geconcludeerd dat de huidige infrastructuur van Presikhaaf Bedrijven daar ook voor gebruikt kan worden. Er zijn ook stappen gezet in het verbeteren van de economische prestaties, een belangrijke randvoorwaarde hiervoor.
Een ander uitgangspunt is dat het ondernemersrisico van Presikhaaf Bedrijven terug gedrongen moet worden omdat niet alle gemeenten hier nog verantwoordelijkheid voor willen dragen.

De transitie van Presikhaaf Bedrijven naar Scalabor moet bijdragen aan deze uitgangspunten.

Beschrijving van de stappen die gezet zijn in het onderhandelingsproces
Nadat het onderhandelingsteam is gevormd is het onderhandelingskader uitgewerkt tot de inzet die het team namens Presikhaaf Bedrijven als “verkoper” heeft gedaan in de richting het team van Scalabor als “koper”. Scalabor heeft daar de punten aan toegevoegd die zij geregeld wilden zien. Over zaken als overdracht van activa en passiva is in korte tijd veel informatie verstrekt. Over dit soort technische zaken waren we het redelijk snel eens en zijn de uitgangspunten voor de overdracht beschreven. Er wordt op dit moment een Due Diligence uitgevoerd waarin nog eens bekeken wordt of er specifieke risico’s zijn met betrekking tot de overname van deze posten en met betrekking tot de overname van de overeenkomsten. De boekwaarde van de activa en de voorraden vertegenwoordigen nog best een stevig bedrag en daarover wordt voorgesteld dat Scalabor die ook vergoed.
Daarnaast zijn er een aantal issues met betrekking tot het personeel. Aan de kant van de medewerkers die onder de Wsw vallen speelt het probleem dat er medewerkers zijn die nog recht hebben op grote hoeveelheden verlof. Door dit verlof krijgt Scalabor minder verdiencapaciteit uit de SW populatie dan waar in het bedrijfsplan rekening mee is gehouden. We zijn er uit gekomen dat voorgesteld wordt dat Scalabor daar niet voor gecompenseerd wordt en alleen die arbeidstijd ter beschikking krijgt die er ook is.
Verlof uren van het reguliere personeel gaan tot maximaal 80 uren mee en het meerdere wordt binnen Presikhaaf Bedrijven verrekend. Omdat Scalabor een BV wordt en onder de Wet op de Jaarrekening valt zullen deze verplichtingen uit het verleden meteen op de beginbalans voorzien moeten worden en zal Presikhaaf de rechten op uren die mee gaan aan Scalabor vergoeden.
Daarnaast ontstaat er een verschil tussen de huidige en toekomstige salarisschaal van medewerkers die binnen Scalabor op een lager gewaardeerde functie komen. Voorgesteld wordt dat dit voor vijf jaar gecompenseerd wordt.
De verschillende issues waarover onderhandeld is zijn tegen elkaar afgewogen en dat heeft geleid tot de resultaten zoals verderop in deze notitie toegelicht.

Toelichting op het onderhandelingsresultaat

In de onderhandelingen zijn de volgende punten ingebracht en besproken:

1. De voorwaarden waaronder de werksoorten, activiteiten en detacheringen bij derden over gaan naar Scalabor;
2. De voorwaarden waaronder de detachering van de SW medewerkers naar Scalabor plaats gaat vinden;
3. Overdracht van activa en passiva;
4. Overdracht van huurcontracten;
5. Overdracht van de overige contracten;
6. Overdracht personeel.

Bereikte resultaten:

Ad 1.Voorwaarden waaronder de werksoorten, activiteiten en detacheringen bij derden over gaan naar Scalabor

- De gemeente Arnhem staat als aandeelhouder en financier garant voor de continuïteit van Scalabor. Scalabor zal een begin balans hebben waarin de overgenomen activa en het benodigde werkkapitaal afdoende gefinancierd is door de inbreng van eigen vermogen en een financierings-

faciliteit van de gemeente Arnhem (bij het onderhandelingsresultaat treft u een beschrijving aan en een eerste projectie van de begin balans).

- In de huidige begroting van Presikhaaf Bedrijven dragen de gemeenten financieel bij waardoor er een sluitende begroting is. Dit gaat om een viertal posten:

  1. de bijdrage SW voor de kosten van SW-ers;
  2. de gemeenten betalen een vergoeding voor de begeleiding van SW-medewerkers (en een specifieke bijdrage voor de medewerkers die onder module 8 vallen);
  3. instandhoudingsvergoeding voor de werkplekken;
  4. opbouw weerstandsvermogen.

- De individuele dienstverleningscontracten en overige arrangementen laten we in deze buiten beschouwing omdat die er in de nieuwe situatie ook kunnen zijn en de verhouding tussen kosten en opbrengsten niet zullen wijzigen. In de nieuwe setting betalen gemeenten aan de (nieuwe) GR de loonkosten van de medewerkers met een SW-aanstelling met een opslag van € 750 per AJ ter dekking van de kosten van het werkgeverschap (salarisadministratie etc), in de komende weken zal hiervoor een dienstverleningsovereenkomst worden opgesteld tussen Scalabor en Presikhaaf Bedrijven. Er zijn indicaties dat deze dienstverleningsovereenkomst Europees moet worden aanbesteed, bekeken wordt wat de mogelijkheden zijn om Scalabor deze diensten te laten verlenen. De medewerkers worden om niet bij Scalabor gedetacheerd en verder vindt er geen verrekening van resultaten met Scalabor plaats.

Bijdragen gemeenten (bedragen * 1.000)	Begroting Presikhaaf Bedrijven 2017	"Situatie Scalabor" 2018	Verschil	
Bijdrage gemeenten instandhouding	€ 270	€ -	€ 270	V
opbouw weerstandsvermogen	€ 600	€ -	€ 600	V
Bijdrage begeleiding	€ 2.873	€ -	€ 2.873	V
Doorbelasting kosten module 8*	€ 1.425	€ 1.420	€ 5	V
bureaukosten GR		€ 150	€ -150	N
kosten werkgeverschap SW-ers**	€ -	€ 1.650	€ -1.650	N
bijdrage aan / ontvangst uit bedrijfsresultaat***	€ -2.420	€ -	€ -2.420	N
Totaal	**€ 2.748**	**€ 3.220**	**€ -472**	**N**

*bedragen overgenomen uit begroting PHB, bedragen zijn echter niet verschillend in situatie Scalabor

** inschatting aantal te verlonen SW-ers in 2018 is nu ca 2200, moet nog nader worden afgesproken

*** in de begroting 2017 verminderd als detacheringsopbrengst op de loonkosten SW-ers

Tabel 1

In tabel 1 is dit weergegeven. Er is voor een andere vergelijking gekozen dan gemaakt in de tabel die in het onderhandelingskader is opgenomen omdat die, naar de mening van de onderhandelaars, te veel uit ging van continuering van Presikhaaf Bedrijven in 2018. Volgens de onderhandelaars is dit continueringsscenario in het licht van het besluit van het AB d.d. 12-7-2017 in het algemeen en de standpunten van individuele deelnemende gemeenten in het bijzonder niet houdbaar.
In de tabel zijn de verschillende posten, waar in de vergelijking rekening mee moet worden gehouden, opgenomen. Het is een momentopname. Per saldo lopen de kosten voor de gemeenten steeds verder terug omdat de totale loonsom voor de SW afneemt en het tekort dat er is omdat de Rijksbijdrage voor de SW te laag is dus ook af neemt (uiteraard daalt de rijksbijdrage wel mee). Los van deze kosten die niet veranderen in de situatie Scalabor t.o.v. de situatie Presikhaaf Bedrijven zijn de gemeenten in het eerste jaar t.o.v. 2017 € 472.000 meer kwijt. Ook dat verschil wordt per jaar kleiner omdat ook de kosten voor het uitvoeren van de personeels- en salarisadministratie steeds verder afnemen. Daar tegen over staat dat de gemeenten geen risico meer lopen ten aanzien van de exploitatie wat in de huidige exploitatie tot uitdrukking wordt gebracht in de opbouw van het weerstandsvermogen

- Uitkomst onderhandeling met betrekking tot de inzet van de winst in de eerste vijf jaar. Scalabor begint, doordat Presikhaaf Bedrijven in 2017 een reorganisatie doorvoert en de panden heeft verkocht, de exploitatie met een “schone lei” en er is flexibiliteit gecreëerd. De verwachtingen, zoals die zijn door gerekend in het bedrijfsplan zijn dat er, in financiële zin, een positief resultaat behaald kan worden vanaf jaar 1. Nogmaals is bevestigd dat dit resultaat in eerste instantie gebruikt gaat worden om (i) en robuust eigen vermogen op te bouwen zodat er in de toekomst buffers zijn om te innoveren en onzekerheden op te kunnen vangen, en (ii) eventuele frictie te kunnen betalen indien gemeenten na vijf jaar geen dienstverlening van Scalabor vragen op het gebied van werkgelegenheid voor SW-geïndiceerden. In de loop van de vijf jaar, waarover de contracten zijn afgesloten, kan bekeken worden of er na die periode een detacheringsvergoeding betaald kan worden.

Ad 2. Voorwaarden waaronder de detachering van de SW medewerkers naar Scalabor plaats gaat vinden

- Scalabor vervult de vangnetfunctie voor de SW-medewerkers en zorgt er voor dat medewerkers, rekening houdend met hun mogelijkheden en omstandigheden, zo veel als mogelijk een passende werkplek hebben. Dat is ook nu niet altijd voor iedereen 100% haalbaar, maar de inzet is wel om dat te realiseren.
- In het bedrijfsplan van Scalabor (bijlage 3) is verwoord wat de inzet is van Scalabor zodat mensen talenten en mogelijkheden maximaal benutten;
- Vervolgafspraken met de gemeenten over de periode na de eerste vijf jaar zullen na 3,5 jaar worden geopend;
- De rechten van het personeel met een SW-indicatie met betrekking tot opgebouwd verlof blijven gehandhaafd (dat betekent dat bij medewerkers met een buitensporig stuwmeer een afspraak gemaakt wordt wanneer dit verlof wordt opgenomen en de medewerker dan dus niet beschikbaar is voor werk). Dit betekent voor Scalabor dat ze of omzet moeten afbouwen omdat de beschikbare SW-capaciteit minder is dan in eerste instantie geraamd dan wel dat ze de capaciteit met “duurdere” nieuwe instroom moeten afdekken.
- Scalabor neemt de rechten met betrekking tot het verlof over tot de maximale 80 uur (zoals die in de arbeidsvoorwaarden ook zijn vastgelegd), Scalabor moet hier voor een voorziening vormen en deze zal betaald worden door Presikhaaf Bedrijven. De uren boven de 80 uur waar medewerkers recht op hebben zullen met de medewerkers, die over gaan naar Scalabor, individueel worden verrekend.

Ad 3. Overdracht van activa en passiva

- De materiële vaste activa (machines en inventaris) worden over gedragen voor de boekwaarde van € 1,062 mln, zoals opgenomen in de lijst die deze zomer is overhandigd. Er is daarnaast nog een leasecontract t.a.v. schoolmeubelen bij een stichting waaraan in 2015 meubelen zijn geleverd. Bekeken wordt of deze overgenomen kan worden door een aan Ahrend gelieerde partij. Ook zullen de voorraden (met name handelsvoorraad Intratuin) worden overgenomen tegen de boekwaarde van 31-12-17 (uiteraard vastgesteld d.m.v. de jaarlijkse inventarisatie).
- Debiteuren en crediteuren worden zo veel mogelijk afgewikkeld binnen de boeken van Presikhaaf Bedrijven, indien deze posten goed voorzien zijn levert dit geen extra frictie op. Voor zover er posten zijn die voor een langere tijd openstaan bij klanten die Scalabor overneemt zal in onderling overleg de inning van die posten plaatsvinden.

Ad 4. Overdracht van huurcontracten

- De huurcontracten, die recent zijn afgesloten vanwege de verkoop van de gebouwen worden door Scalabor overgenomen. Als gevolg van de verkoop van het vastgoed, zal een deel van de ruimte op de Driepoortenweg niet langer beschikbaar zijn. De komende maanden wordt het huisvestingsplan voor de korte en middellange termijn uitgewerkt. Bij het afsluiten van de nieuwe huurovereenkomst is afgesproken dat de GR garant staat voor het afdekken van het variabele deel van de huur Bruningweg (tot 2021) tot de overeengekomen € 350.000. Dit kan nog tot enig risico

leiden maar als de plannen van Presikhaaf Schoolmeubelen worden uitgevoerd dan voorzien we voor de komende jaren (en dat is nu ook de prognose) dat de huur op of boven de € 350.000 per jaar komt te liggen. Afgesproken is dat Scalabor dat risico niet overneemt.

Ad 5. Overdracht van de overige contracten

- Inkoopcontracten: Presikhaaf Bedrijven heeft de afgelopen twee jaar, ten behoeve van haar bedrijfsvoering en ondersteuning daar waar die wordt ingekocht bij derden zo min mogelijk nieuwe contracten of contracten met een langere looptijd afgesloten. Hierdoor is Scalabor in de meeste gevallen vrij om binnen een jaar nieuwe contracten af te sluiten, een enkel contract loopt langer door. Scalabor is in principe bereid deze contracten over te nemen. De contractpartijen zullen hierover geïnformeerd worden.
- Verkoopcontracten: De contractpartijen bij wie medewerkers gedetacheerd zijn of waarvoor Presikhaaf Bedrijven diensten uitvoert, rekenen er op dat er continuïteit wordt geboden. Deze contracten worden overgedragen aan Scalabor, daar waar contracten aflopen kan er over de condities uiteraard opnieuw worden onderhandeld.
- Het voorbehoud met betrekking tot de uitkomst van de Due Diligence is bij bovenstaande punten van toepassing.

Ad 6, overdracht personeel:

- Presikhaaf Bedrijven heeft naast het SW-personeel het overige personeel nu in dienst in drie juridische entiteiten (ambtenaren in de GR, overige staf en ondersteuning in de Stichting Personeel Presikhaaf (een cao die de ontwikkelingen van de Car UWO volgt met ABP maar geen ambtelijke status m.b.t. wachtgeld) en daarnaast een aantal Intratuinmedewerkers in Tuincentrum de Wuurde (Cao Fashion, Sport & Lifestyle). Op basis van het formatieplan zoals dat wordt vastgesteld door Scalabor wordt op dit moment een reorganisatie voorbereid door Presikhaaf Bedrijven. Regulier personeel dat niet mee overgaat blijft achter bij Presikhaaf Bedrijven of bij de verbonden partijen. Het op de nieuwe formatie geplaatste personeel gaat over.
  Om dit personeel in dienst te nemen wil Presikhaaf Bedrijven zo snel mogelijk het arbeidsvoorwaarden pakket hebben dat van toepassing gaat zijn, zodat deze voorgelegd kan worden aan de vakbonden en vanaf week 41 de overgangsregeling met vakbonden uit onderhandeld kan worden. Al het geplaatste personeel wordt met behoud van rechten overgenomen door Scalabor (de medewerkers Intratuin Arnhem komen in dienst bij een nieuwe vennootschap onder de specifieke cao (cao Fashion, Sport & Lifestyle). De meerkosten die ontstaan doordat huidige medewerkers een hoger salaris hebben dan voor 2018 door Scalabor gebudgetteerd is zullen gecompenseerd worden. De inschatting is dat het om ca € 380.000 per jaar zal gaan. Dit wordt voor de eerste 5 jaar door Presikhaaf Bedrijven gecompenseerd, daarna financiert Scalabor deze kosten uit de lopende begroting.

  Alle personen uit de Participatiewet in dienst bij Stichting Motivaktie worden afgehandeld door Presikhaaf Bedrijven en de stichting wordt daarna geliquideerd. Voor zo ver er nog medewerkers in 2018 worden verloond binnen Stichting Motivaktie zal Scalabor die medewerkers wel inlenen. Omdat dit een aflopende zaak is zal dat slechts voor enkele maanden zijn (risico Presikhaaf Bedrijven is nihil). Vanaf juli worden medewerkers aangesteld bij Stichting Aan de Slag Personeelsdiensten; deze stichting wordt door Scalabor overgenomen en de inleen overeenkomsten ook.

Gevolgen van de uitkomst van deze onderhandelingen:

Op basis van deze uitgangspunten is het mogelijk om de organisatie van Presikhaaf Bedrijven over te dragen aan Scalabor. Conform opdracht van het bestuur en ter voorbereiding op deze overdracht zijn recent de panden verkocht. Presikhaaf Bedrijven bezit geen panden meer en huurt nu alles. Ook is er een reorganisatie voorbereid. Die sluit aan op het bedrijfsplan van Scalabor, maar sluit ook aan bij wat er binnen het huidige Presikhaaf Bedrijven nodig is. Deze twee operaties zullen frictiekosten met zich mee

brengen en daarnaast zijn er enkele posten als gevolg van de overgang zelf waardoor er frictiekosten zijn. Het gaat vooralsnog om de volgende posten:

raming frictiekosten begin oktober	"eerder bekend"	hoog	laag	zeker / gemiddeld	"over…"
vastgoed (is zeker)	€ 2.000.000	€ 522.000	€ 522.000	€ 522.000	€ 1.478.000
financiering (is zeker)	€ 2.500.000	€ 2.330.000	€ 2.330.000	€ 2.330.000	€ 170.000
afkoop uitkomst DD*	€ -	€ 250.000	€ -	€ 125.000	€ -125.000
overige posten**	€ -	€ 650.000	€ 650.000	€ 650.000	€ -650.000
personeel: boventalligheid***	€ 5.537.234	€ 6.900.000	€ 5.700.000	€ 6.300.000	€ -762.766
personeel: compensatie hogere schalen****	€ -	€ 1.900.000	€ 1.900.000	€ 1.900.000	€ -1.900.000
totaal	€ 10.037.234	€ 12.552.000	€ 11.102.000	€ 11.827.000	€ -1.789.766
* indien de DD nog risico's uitwijst waar Scalabor voor gecompenseerd wil worden…					
** (Kosten functiehuis en selectie € 150.000; Kosten afkoop openstaande verlofuren regulier personeel tussen € 500k					
** hoog is 30 fte boventallig en voor 20 fte een rugzak mee; laag is 30 fte boventallig					
*** 5 jaar compensatie (40 fte 1 lage schaal; enkele fte hoge schalen en 2 fte potentiele grotere verschillen)					
dekking vd frictie bij PHB: € 851k (resultaat 2016) + opbouw weerstandsvermogen € 600k (2017 reserveren voor lopende frictie)					

Tabel 2

Rekening houdend met het frictiebedrag in het hoge scenario, het resultaat 2017 zoals dat in de 3e kwartaalrapportage is geprognosticeerd en het reeds aanwezige eigen vermogen zal er van de deelnemende gemeenten maximaal nog een extra bijdrage verwacht worden van € 10,5 mln. Bij de besluitvorming wordt voorlopig uitgegaan van dit hoge bedrag.

Op dit moment is dit de beste inschatting die we kunnen maken. Na plaatsing van het personeel zijn de onderste twee regels in deze opstelling beter in te schatten. Er wordt de komende weken ook een Due Diligence uitgevoerd, hierdoor komt er ook meer duidelijkheid in de hoogte van de post op de derde regel.

Conclusie

Wat brengt het mensen met een beperking, die aan het werk willen, de SW-medewerkers en de deelnemende gemeenten als er besloten wordt om deze transitie door te zetten en de infrastructuur van Presikhaaf Bedrijven over brengen naar Scalabor?
De afgelopen twee jaar zijn drie scenario's in beeld geweest. Alle drie de scenario's hebben hun eigen voor- en nadelen maar ook specifieke kenmerken. Waar GoedWerkt inzette op het in stand houden en creëren van een maximaal aantal werkplekken binnen één organisatie en het BReSDo scenario maximaal in zette op werkplekken buiten Presikhaaf Bedrijven met een zo beperkt mogelijk aantal "beschut binnen" werkplekken, zit het Scalabor scenario daar eigenlijk tussen in. Enerzijds wordt ingezet op zo veel mogelijk mensen (SW-medewerkers maar zeker ook de nieuwe instroom) aan de slag op "reguliere" werkplekken in "reguliere" organisaties. Aan de andere kant wordt onderkend dat de infrastructuur van werkplekken die verbonden is aan het "eigen werk" dat Presikhaaf Bedrijven nu nog doet van waarde is en ingezet kan worden om leerwerkplekken in te richten die er toe bijdragen dat inwoners van deze regio die een zetje nodig hebben, via Scalabor op een reguliere plek aan de slag kunnen. Daarnaast kunnen er binnen deze infrastructuur beschutte plekken gehandhaafd blijven. Plekken die nu bezet zijn door SW-medewerkers maar in de toekomst bezet kunnen worden door inwoners van de regio die dat nodig blijken te hebben.
Dit alles gebeurt in het licht van de randvoorwaarden zoals die nu in de participatiewet bekend zijn. Uiteraard wordt het een zoektocht om in de regio samen met alle partners (WSP, gemeenten, UWV) aan dit nieuwe beeld invulling te geven. Er ontstaat een nieuw kader waarbinnen ook geëxperimenteerd kan worden met het zoeken naar de balans tussen het wel/niet in dienst hebben van medewerkers, de balans tussen wat reguliere plekken zijn en wat typisch passend werk is voor mensen met een beperking en tot slot ook de balans tussen wel/niet zelf ondernemen.

Hoe moet dit alles gewogen worden ten opzichte van het onderhandelingskader dat u als bestuur hebt geformuleerd?

Op hoofdlijnen zijn er drie criteria te formuleren waaraan deze transitie dient te voldoen:

1. is er sprake van een duurzame en verantwoorde continuering van werkgelegenheid van de groep SW ers?
2. zijn er voldoende maatregelen genomen om de frictiekosten zo laag mogelijk te laten zijn?
3. is Scalabor een kansrijke organisatie, waarin vertrouwen gerechtvaardigd is?

Gezien de inzet van Scalabor om alle SW-medewerkers van Presikhaaf Bedrijven over te nemen (of althans hun werkplek waarop de SW-medewerkers gedetacheerd kunnen worden) kan geconcludeerd worden dat de werkgelegenheid gecontinueerd wordt. Scalabor zal ook als vangnet voor de SW-ers gaan fungeren. Scalabor wordt een duurzaam gefinancierde onderneming, waar gemeenten als aandeelhouder en financier garant voor staan.
De hele transitie brengt een aantal randvoorwaarden met zich mee. Om die te bereiken zullen (frictie-) kosten gemaakt moeten worden. Een deel van die kosten had zich hoe dan ook voorgedaan, al eerder is besloten om het vastgoed te verkopen om zo in de toekomst flexibeler te kunnen zijn met betrekking tot de huisvesting. De frictieposten die daar mee samenhangen zijn nu bekend. Om invulling te kunnen geven aan de wens om een arbeidsontwikkelbedrijf te worden zal er gereorganiseerd moeten worden. Dat brengt boventalligheid met zich mee omdat niet alle huidige medewerkers van Presikhaaf Bedrijven mee zullen gaan in de transitie. Er wordt gestuurd op een zo evenwichtig mogelijke invulling van de nieuwe organisatie met een balans tussen behoud van werkgelegenheid en het meenemen van medewerkers naar de toekomst waar dat kan. Uiteindelijk is daar wel een frictiekostenpost mee gemoeid die zo laag mogelijk gehouden wordt. De overgang naar Scalabor zelf brengt wel met zich mee dat een aantal in het verleden ontstane fricties moet worden afgerekend. Dit gaat met name om een verlaging van de loonsom en in het verleden ontstane stuwmeren aan verlof. Aan de andere kant neemt Scalabor ook een aantal fricties mee en ligt er naar de mening van de onderhandelaars nu een evenwichtig akkoord. Al met al worden er nu de randvoorwaarden gecreëerd waardoor er van uit gegaan mag worden dat Scalabor invulling kan gaan geven aan de taak die er voor deze organisatie ligt. Het bedrijfsplan laat zien dat er in een aantal jaren toegegroeid kan worden naar een solide vermogenspositie. En het belangrijkste is dat er werkgelegenheid gegarandeerd wordt voor de huidige SW-medewerkers en er beschutte en leerwerkplekken ontstaan voor de nieuwe instroom van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Voorstel

Er is nu een kans om voor de ca. 2.500 SW-ers die nu nog bij Presikhaaf Bedrijven werken een duurzame oplossing te creëren. Door het oprichten van Scalabor ontstaat er in de regio een bedrijf dat leerwerkplekken kan bieden voor de nieuwe instroom op de arbeidsmarkt van mensen met een beperking. Door in te zetten op leerwerkplekken die aansluiten op de mogelijkheden op de arbeidsmarkt wordt er maximaal ingezet op werk in een zo regulier mogelijke setting. Binnen Scalabor ontstaan ook mogelijkheden om beschutte werkplekken in te richten. Een aantal posten zoals die onder de frictiekosten zijn opgenomen zou Presikhaaf Bedrijven altijd gehad hebben. Het herstructureren van de vastgoedportefeuille en ook een reorganisatie had in alle gevallen plaats zullen vinden. De overgang van de ene rechtspersoon naar de andere brengt wel specifieke kosten met zich mee. Deels onvermijdelijk, deels als gevolg van de onderhandelingen. Per saldo gaat dat om € 2,8 mln.

Op basis van dit bereikte resultaat stelt het DB u voor om in te stemmen met de voorgenomen overdracht van de activiteiten en daarmee samenhangende activa en contracten van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor BV.

Proces de komende maanden

Ten opzichte van de planning die deze zomer is afgesproken liggen we goed op schema. Het onderhandelingsproces heeft meer tijd gevraagd dan gedacht maar de uitkomst was op tijd bekend en voor de AB-vergadering van 25 oktober is de uitkomst ook getoetst door Tien-advies.

De reorganisatie ligt op stoom er is met de OR overeenstemming over de inrichting van de nieuwe organisatie en de komende week wordt het functieboek opgeleverd en als de OR ook kennis heeft genomen van het bedrijfsplan zal het advies ook aangevuld worden met betrekking tot de gevolgen voor het personeel. De besprekingen over het plaatsingsplan, de wijze van plaatsing, de cao/arbeidsvoorwaarden die Scalabor gaat toepassen en het specifieke sociaal plan dat over de overgang wordt afgesloten zijn in volle gang. Er is een bureau gecontracteerd dat specifiek bij de selectieprocedure zal adviseren en de procedure is uitgelijnd en voorbereid. Hierdoor zal omstreeks week 49 (AB-vergadering) duidelijk zijn hoe veel boventalligheid er exact gaat ontstaan. Na de vergadering van het Algemeen Bestuur zullen de formele besluiten met betrekking tot het personeel worden doorgevoerd.

De komende weken kunnen ook de contracten worden opgesteld die er tussen de Presikhaaf Bedrijven en Scalabor afgesloten moeten worden (een contract met betrekking tot de overdracht; een detacheringscontract van het SW-personeel en een dienstverleningscontract met betrekking tot de (HR-) services die Scalabor voor de GR zal verzorgen.

J.H. Janssen
Algemeen Directeur

Bijlagen
- bijlage 1 de rapportage van Tien-advies
- bijlage 2 concept overeenkomst
- bijlage 3 Bedrijfsplan Scalabor
- bijlage 4 begroting 2018

Reactie op hoofdlijnen expertgroep op onderhandelingsresultaat Presikhaaf Bedrijven en Scalabor

1. Inleiding en werkwijze expertgroep

Door het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Presikhaaf Bedrijven is aan de expertgroep gevraagd om een toets uit te voeren op onderhandelingsresultaten tussen Presikhaaf Bedrijven en Scalabor[1].

Maandag 2 oktober zijn de eerste documenten met onderhandelingsresultaten binnen de expert-groep verspreid. In de relatief korte periode van 2 oktober tot en met 17 oktober heeft de expertgroep de volgende activiteiten uitgevoerd:

- In de periode van 2 t/m 6 oktober zijn de documenten bestudeerd.
- Op 9 oktober zijn deze voor de eerste keer binnen de expertgroep besproken, op basis hiervan is een eerste reactie uitgewerkt met een eerste beeld, opmerkingen en vragen van de expert-groep.
- Op 12 oktober is deze eerste reactie door de expertgroep verzonden naar onze contactpersoon Jan-Henk Janssen, algemeen directeur Presikhaaf Bedrijven.
- Op vrijdag 13 oktober zijn de antwoorden op de vragen door de expertgroep ontvangen. Deze antwoorden inclusief de toegezonden planning en het ontwerp-bedrijfsplan van Scalabor zijn, uiteraard vertrouwelijk, door de expertgroep op maandag 16 oktober in een tweede bijeen-komst besproken. Tijdens deze bespreking zijn telefonisch nog aanvullende vragen gesteld aan onze contactpersoon Jan-Henk Janssen die tijdens dit gesprek zijn beantwoord.

Op basis van bovenstaande activiteiten is deze reactie door de expertgroep uitgewerkt. Bij de analyse van de expertgroep zijn de volgende documenten in beschouwing genomen:

- Voorlopig onderhandelingsakkoord, versie 29 september 2017.
- Verslag onderhandelingen Presikhaaf Bedrijven en gemeente Arnhem van 25 september 2019.
- Notitie "Onderhandelingen Presikhaaf Bedrijven Scalabor BV i.o. en zijn aandeelhouder, versie 29 september 2019.
- Notitie voor het DB van Presikhaaf bedrijven, versie 6 oktober 2017.
- Tijdlijn reorganisatie, versie 17 augustus 2017.
- Concept-ontwerp bedrijfsplan Scalabor, versie 11 oktober 2017.

Het accent in de analyse door de expertgroep lag in de eerste 4 documenten. De laatste twee zijn niet getoetst maar dienden als achtergrondinformatie.

2. Algemeen beeld

De beweging lijkt ons goed, van een grote GR naar een werkbedrijf met één aandeelhouder, de gemeente Arnhem, en een aanpassing van de organisatie zodat deze is toegesneden op de nieuwe ontwikkelingen in de Participatiewet.

[1] De expertgroep is samengesteld uit voorzitter Peter Seinen (Tien organisatieadvies) en de leden Arjan Lettenga (DAAN Advocatuur en Notariaat, juridisch expert) en Jeroen van der Geest (SWB midden Twente, branche expert). De leden van de expertgroep maakten ook deel uit van de expertgroep die medio 2016 het bedrijfsplan van Goed Werkt heeft getoetst.

Op basis van de documenten en antwoorden op onze vragen is ons beeld dat er goed is en wordt nagedacht over de te volgen procedure en gehanteerde planning.

Op juridische gronden zien wij wel risico's in de gekozen procedure. Onder andere de vraag of er sprake is van overgang van onderneming. Hierdoor is er een risico dat medewerkers die boventallig worden toch mee over moeten gaan van Presikhaaf Bedrijven naar Scalabor. Op basis van de ons verstrekte informatie en schriftelijke en mondelinge antwoorden vanuit Presikhaaf Bedrijven op onze vragen, schatten wij in dat deze juridische risico's beheersbaar zijn. Daarnaast worden deze risico's ook onderkend door de bij de onderhandelingen betrokken partijen. Tevens is in financiële zin in de onderhandelingen al rekening gehouden met dit risico.

De gekozen en gehanteerde planning leek ons in onze eerste reactie te optimistisch. Op basis van aanvullende documenten en antwoorden begrijpen wij de keuze voor de gehanteerde planning. Ook zien wij dat alle benodigde acties om deze te behalen inmiddels in gang zijn gezet en lopen.

Inmiddels zijn er over een aantal onderwerpen afspraken gemaakt. Onze inschatting is dat hierbij een goede balans is gevonden tussen het belang van Presikhaaf Bedrijven wat betreft de omvang van de frictiekosten en van Scalabor wat betreft een goede start vanuit de "clean-sheet-gedachte". Daarnaast zijn de afspraken/onderhandelingsresultaten helder verwoord, is er deels door Presikhaaf Bedrijven in de afgelopen periode al geanticipeerd op de beweging die gaande is en zijn over en weer concessies gedaan.

PARTIJEN:

Werkvoorziening Midden Gelderland, statutair gevestigd te Arnhem, in deze vertegenwoordigd door zijn directeur, J.H. Janssen hierna te noemen: PHB

De gemeente Arnhem, deze vertegenwoordigd door de heer S.J. Schuyt, daartoe gevolmachtigd door de gemeentesecretaris bij besluit van 29 augustus 2017, hierna te noemen: de Gemeente.

Scalabor B.V. i.o., deze vertegenwoordigd door de heer I.W.J.K.N. Korte, hierna te noemen Scalabor

nemen het volgende in aanmerking:

- Dat de gemeente Arnhem de besloten vennootschap Scalabor BV heeft opgericht om opvolger te worden van de bedrijfsactiviteiten van PHB;
- Dat het werkgeverschap van de Sw-medewerkers bij een Gemeenschappelijke Regeling zal zijn ondergebracht;
- Dat daarmee de beste perspectieven ontstaan op het behouden en uitbouwen van werkgelegenheid van de doelgroep van PHB en hiermee frictiekosten bij ontmanteling of afslanking van PHB beperkt worden;
- Dat de doorstart met Scalabor zoveel mogelijk plaatsvindt op basis van een clean sheet;
- Dat de deelnemende gemeenten in PHB op dit moment hebben toegezegd hun Sw-medewerkers tegen een nultarief aan Scalabor uit te lenen;
- Dat in geval blijkt dat niet of niet alle gemeenten deze toezegging gestand doen, dit onderhandelingsresultaat vervalt en de onderhandelingen opnieuw dienen te worden gevoerd;
- Dat de Due Diligence nog niet heeft plaatsgevonden ten tijde van de onderhandelingen en er zodoende een voorbehoud moet worden gemaakt. Dit onderhandelingsresultaat geldt onder het voorbehoud dat er geen relevante afwijkingen worden geconstateerd in de Due Diligence ten opzichte van de gegevens die in de onderhandelingen zijn gebruikt én er hierbij geen gegevens boven water komen die ten onrechte niet bekend waren.
- Dat er de analyse van huurcontracten en onderliggende stukken nog plaats moet vinden. Wanneer deze analyse een zeer risicovolle situatie oplevert, moet nader worden bekeken onder welke voorwaarde overname plaatsvindt.
- Partijen zijn bij de onderhandelingen ervan uitgegaan dat er geen sprake is van overgang van onderneming. En dat dus alleen personeel dat op 31 december 2017 geplaatst is op een functie bij PHB, Stichting Personeel Presikhaaf en Tuincentrum De Wuurde BV overgenomen wordt.

Partijen wensen aldus met elkaar afspraken te maken en maatregelen te treffen die een soepele overgang van de ondernemingstaken tussen PHB en Scalabor mogelijk maken;

Partijen wensen de gemaakte afspraken vast te leggen en komen daarmee het volgende overeen:

Afspraak 1 - Overgang van werksoorten, activiteiten en detacheringen bij derden

1.1 De gemeente Arnhem staat als aandeelhouder voor een periode van minimaal 5 jaar garant voor de continuïteit van Scalabor. Scalabor zal een beginbalans hebben waarin de overgenomen activa en het benodigde werkkapitaal afdoende gefinancierd is door de inbreng van eigen vermogen en/of een financieringsfaciliteit van de gemeente Arnhem/de aandeelhoudende gemeenten.

Bijlage A: Beschrijving financieringsfaciliteit
Bijlage B: Eerste projectie van de beginbalans van Scalabor

1.2 In de huidige begroting van PHB dragen de gemeenten financieel bij waardoor er een sluitende begroting is. Dit gaat om een viertal posten:
- de bijdrage SW voor de loonkosten van SW-medewerkers;
- de bijdrage voor de begeleiding van SW-medewerkers (en een specifieke bijdrage voor de SW-medewerkers die onder module 8 vallen);

- de bijdrage voor de instandhouding van werkplekken;
- de bijdrage voor de opbouw van het weerstandvermogen.

In de nieuwe setting betalen gemeenten aan de (nieuwe) GR de loonkosten van de medewerkers met een SW-aanstelling met een opslag van € 750 per AJ (arbeidsjaar SW) ter dekking van de kosten van het werkgeverschap (salarisadministratie, basis-HRM etc). De medewerkers worden om niet bij Scalabor gedetacheerd en verder vindt er geen verrekening van resultaten met Scalabor plaats.

Bijdragen gemeenten (bedragen * 1.000)	Begroting Presikhaaf Bedrijven 2017	"Situatie Scalabor" 2018	Verschil	
Bijdrage gemeenten instandhouding	€ 270	€ -	€ 270	V
opbouw weerstandsvermogen	€ 600	€ -	€ 600	V
Bijdrage begeleiding	€ 2.873	€ -	€ 2.873	V
Doorbelasting kosten module 8*	€ 1.425	€ 1.420	€ 5	V
bureaukosten GR		€ 150	€ -150	N
kosten werkgeverschap SW-ers**	€ -	€ 1.650	€ -1.650	N
bijdrage aan / ontvangst uit bedrijfsresultaat***	€ -2.420	€ -	€ -2.420	N
Totaal	**€ 2.748**	**€ 3.220**	**€ -472**	**N**

*bedragen overgenomen uit begroting PHB, bedragen zijn echter niet verschillend in situatie Scalabor
** inschatting aantal te verlonen SW-ers in 2018 is nu ca 2200, moet nog nader worden afgesproken
*** in de begroting 2017 verminderd als detacheringsopbrengst op de loonkosten SW-ers

In de tabel is dit weergegeven en zijn de verschillende posten, waar in de vergelijking rekening mee moet worden gehouden, opgenomen. Het is een momentopname. Per saldo lopen de kosten voor de gemeenten steeds verder terug omdat de totale loonsom voor de SW afneemt. Los van deze kosten die niet veranderen in de situatie Scalabor t.o.v. de situatie PHB maken de gemeenten in het eerste jaar t.o.v. 2017 € 427.000 aan meerkosten. Ook dat verschil wordt per jaar kleiner omdat ook de kosten voor het uitvoeren van de personeels- en salarisadministratie steeds verder afnemen. Daar tegenover staat dat de gemeenten geen risico meer lopen ten aanzien van de exploitatie.

1.3 Scalabor zal alle medewerkers en de gemeenten waarmee over die medewerkers afspraken wordt gemaakt op een gelijke wijze behandelen.

1.4 Mocht er in de eerste vijf jaar winst ontstaan uit de activiteiten, zullen de aandeelhouders/Scalabor deze inzetten voor een gezonde bedrijfsvoering, om investeringen af te betalen en een buffer te vormen om te innoveren, onzekerheden op te vangen en een de kosten te kunnen dekken in geval gemeenten na vijf jaar geen gebruik meer willen maken van de diensten van Scalabor. De frictiekosten die dan ontstaan zijn immers voor Scalabor. Op deze wijze komt eventuele winst ten goede aan de regio.
Zie verder afspraak 2.1, sub e.

Afspraak 2 - Voorwaarden met betrekking tot de detachering Sw medewerkers

2.1 Detachering van de Sw-medewerkers voor de eerste vijf jaren, vindt om niet plaats onder de volgende voorwaarden:

a. Scalabor streeft ernaar medewerkers te bemiddelen en te plaatsen in zo regulier mogelijk werk. Het bieden van duurzaam en passend werk is hierin het uitgangspunt. (Zie ook: Procedure Passend werk);
b. Scalabor verdeelt de werkgelegenheid op basis van het aantal SW-medewerkers evenredig over de deelnemende gemeenten, waarbij voor ieder individu de best passende plek het uitgangspunt is;
c. Scalabor zal zich tot het uiterste inspannen om voor de huidige Sw-medewerkers de vangnetfunctie te vervullen en een andere werkplek te zoeken als de huidige werkplek niet (meer) past;
d. Scalabor spant zich maximaal in om de medewerkers te ondersteunen in hun ontwikkeling om het optimale uit hun zelf te halen;

e. Scalabor en gemeenten bekijken na 5 jaar opnieuw of de detacheringsvergoeding om niet moet blijven;
f. De rechten van de Sw-medewerkers met betrekking tot opgebouwd verlof blijven gehandhaafd (dat betekent dat bij medewerkers met een buitensporig stuwmeer een afspraak gemaakt wordt wanneer dit verlof wordt opgenomen en de medewerker dan dus niet beschikbaar is voor werk);
g. Bij overdracht van de Sw-medewerker heeft deze een individueel ontwikkelingsplan zoals in de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor de sociale werkvoorziening is geregeld.

Afspraak 3- Overdracht activa en passiva

3.1 Scalabor betaalt de boekwaarde van de activa aan PHB.
3.2 Wanneer er binnen korte termijn na de overname van de activa, activa met winst worden verkocht wordt deze winst ingezet voor een gezonde bedrijfsvoering, om investeringen af te betalen en een buffer te vormen voor het geval gemeenten na vijf jaar geen gebruik meer willen maken van de diensten van Scalabor. De frictiekosten die dan ontstaan zijn immers voor rekening van Scalabor.
3.3 Voor wat betreft de reële posities van activa wordt opgemerkt dat deze pas aan het einde van het jaar bepaald kunnen worden. Daarom zijn er hierover de volgende procesafspraken gemaakt:
1. De contracten die lopen tot 31 december 2017 en facturen die samenhangen met activiteiten voor 1 januari 2018, worden in de administratie van PHB afgehandeld;
2. De contracten die doorlopen na 31 december 2017 en facturen die samenhangen met activiteiten na 1 januari 2018, worden in de administratie van Scalabor afgehandeld;
3. Scalabor draagt - zonder het in rekening brengen van kosten - zorg voor de administratieve verwerking van deze facturen en betalingen;
4. Bij dubieuze debiteuren die PHB vanuit het verleden nog heeft, waarbij de contracten na 31 december 2017 nog doorlopen bij Scalabor gaan PHB en Scalabor met elkaar in gesprek. PHB kan in deze een belang hebben bij een drukmiddel om tot betaling te komen, Scalabor kan een belang hebben bij het niet inzetten van verregaande incassoprocedures. In december 2017 wordt bekeken hoe groot deze posten nog zijn en zullen daarover afspraken gemaakt worden hoe nader te handelen.
5. Voor overige overlopende posten zal een vergelijkbare schifting worden gemaakt;
6. Posities die betrekking hebben op de GR, bijvoorbeeld verrekeningen in het kader van de uitvoering van de SW, blijven achter bij de GR.

Afspraak 4 - Huurcontracten

4.1 Scalabor neemt in principe alle huurcontracten over onder de volgende voorbehouden:
- Uit de huurovereenkomsten Beverweerdlaan, Bruningweg en Driepoortenweg blijkt dat de aandeelhouders van de nieuwe huurder (i.c. aandeelhouder) niet zonder toestemming van verhuurder haar aandelen geheel of gedeeltelijk zal vervreemden. Scalabor wil voor overname van deze contracten wijziging van deze passage. Deze zou dan tot uitdrukking moeten brengen dat alleen bij vervreemding van een meerderheid van de aandelen aan een private partij, er toestemming van de verhuurder nodig is.
- Dat de demarcatielijst van de Beverweerdlaan niet een onredelijke last bij Scalabor als huurder legt.
- Er moet een werkbare situatie zijn gecreëerd voor het (verlies van het) gebruik van een gedeelte van het pand aan de Driepoortenweg. Dit kan door alsnog huren van dit gedeelte, of door het huren van vierkante meters op een andere locatie. De kosten die komen bovenop het bedrag van €230.000 dat Scalabor hiervoor in zijn begroting heeft gereserveerd, komen voor rekening van PHB.

Afspraak 5 - Overige contracten

5.1 Inkoopcontracten die noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering worden in principe door Scalabor overgenomen, tenzij uit de scan van een contract blijkt dat dit redelijkerwijs niet van Scalabor verwacht kan worden.

5.2 Ook bij verkoopcontracten geldt dit principe, maar zal bij de contracten met grote belangen of ingewikkelde constructies een afweging gemaakt worden tussen:

- De belangen van PHB (boetebedingen, betrouwbare overheid);
- De belangen van Scalabor (boetes, bedrijfsvoering, risico's);
- De termijn waarvoor het contract geldt.

5.3 De vaststellingsovereenkomst die verbonden is aan het pand aan de Driepoortenweg wordt overgenomen door Scalabor. Deze overeenkomst houdt verband met achterstallig onderhoud van het dak, waardoor bij de verkoop is afgesproken dat PHB hiervoor € 20.000 per jaar met een looptijd tot 2021. betaalt. Scalabor betaalt de resterende vier jaar.

5.4 De vaststellingsovereenkomst met de eigenaar van het pand dat via PHB wordt verhuurd aan Ahrend Schoolmeubelen wordt niet overgenomen. Hierin is geregeld dat de verhuurder een gegarandeerde huur ontvangt van PHB, terwijl de huurder Ahrend Schoolmeubelen een winstafhankelijke huur betaalt aan PHB.

Afspraak 6 - Overgang personeelsleden

6.1 Scalabor neemt de personeelsleden over die op 31 december 2017 bij PHB, Stichting Personeel Presikhaaf en Tuincentrum de Wuurde BV op een functie zijn geplaatst. De eerste twee genoemde komen in dienst bij Scalabor B.V., de laatstgenoemde zullen in dienst genomen worden van B.V. Tuincentra Presikhaaf onder de cao Fashion, Sport & Lifestyle.

6.2 Al het geplaatste personeel wordt met behoud van rechten overgenomen in de bovengenoemde rechtspersonen. De meerkosten die ontstaan doordat huidige medewerkers een hoger salaris hebben dan voor 2018 door Scalabor gebudgetteerd is, zullen door PHB voor de eerste vijf jaar worden gecompenseerd. Hierna neemt Scalabor deze verplichtingen voor zijn rekening.

6.3 Voor het personeel dat niet helemaal geschikt is, maar wel geschikt te maken ontvangt Scalabor een bedrag van één jaarsalaris per persoon om deze kosten te dekken.

6.4 Indien - ondanks dat dit niet de verwachting is - op grond van overgang van onderneming er ook medewerkers mee over moeten gaan die boventallig zijn, krijgt Scalabor het hiervoor bij PHB beschikbare budget mee.

6.5 Bij een voltijdse aanstelling mag een medewerker bij overgang naar Scalabor maximaal 80 uur verlof meenemen. Bij een parttime aanstelling geldt dat het aantal mee te nemen uren naar rato. De meegenomen uren worden gekapitaliseerd meegegeven door PHB aan Scalabor.
De overige verlofuren van het reguliere personeel dat overgaat naar Scalabor worden door PHB uitbetaald.

6.5 Scalabor neemt de volgende rechtspersonen over (overname bestuur en indien van toepassing de aandelen) tegen boekwaarde:

- Stichting aan de Slag;
- B.V. Tuincentra Presikhaaf;
- Presikhaaf Dienstverlening B.V.

PHB garandeert dat met de overname van Stichting Aan de Slag géén personeel met een vast contact wordt overgenomen.

Aldus in drievoud opgemaakt en ondertekend te Arnhem op …..

Gemeente Arnhem
Namens deze,

S.J. Schuyt
Concerndirecteur

Werkvoorziening Midden Gelderland
Namens deze,

J.H. Janssen
Directeur

Scalabor BV i.o.
Namens deze,

I.W.J.K.N. Korte
Directeur

Scalabor
VERBINDT TALENT & WERK

Ontwerp-bedrijfsplan

2018 - 2021

Inhoud

Inleiding 3

1. Wij zijn Scalabor 4
2. Voor wie werken wij? 6
3. Maatwerk voor werknemers 8
4. Maatwerk voor werkgevers 13
5. Maatwerk voor gemeenten 15
6. Hoe werken wij? 16
7. Hoe ziet onze organisatie er uit? 18
8. Onze financiën 25
9. Een lerende organisatie 28
10. Hoe verantwoorden wij ons? 31

Inleiding

Vol trots presenteren wij u het bedrijfsplan voor het nieuwe Arbeidsontwikkelbedrijf regio Midden-Gelderland: ***Scalabor***. De naam is een samenvoeging van de woorden *Scala* (een groot aantal mogelijkheden) en *Labor (werk)*.

De combinatie *Scala* en *Labor* staat voor de vele mogelijkheden (talenten) die mensen hebben en die ingezet kunnen worden om de weg omhoog te vinden naar zo regulier mogelijk werk. Maar *Scala* en *Labor* staan ook voor het brede aanbod van onze organisatie om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt daar bij te ondersteunen.

Met de invoering van de Participatiewet hebben gemeenten niet alleen meer behoefte aan een goede werkvoorziening, maar meer en meer aan een arbeidsontwikkelbedrijf dat als arbeidsmarktinstrument kan worden ingezet bij de uitvoering van de Participatiewet. Scalabor is dat arbeidsontwikkelbedrijf voor de regio Midden-Gelderland.

Scalabor bouwt voort op de fundamenten die de afgelopen negentig jaar zijn gelegd door werkvoorziening Presikhaaf Bedrijven. Op de passie van de medewerkers, de kennis van de lokale arbeidsmarkten in Midden-Gelderland en de goede contacten met werkgevers.

De gemeente Arnhem is eigenaar van Scalabor en zet de organisatie in om inwoners die dat nodig hebben, passend werk en arbeidsontwikkeltrajecten aan te bieden. De negen andere gemeenten in de arbeidsmarktregio spraken eerder dit jaar de intentie uit om hun inwoners met een SW-indicatie de komende vijf jaar bij Scalabor onder te brengen. Uiteraard kan hetzelfde met de inwoners die onder de Participatiewet vallen. In juli 2017 nam het Algemeen Bestuur van Presikhaaf Bedrijven het voorgenomen besluit om haar activiteiten over te dragen aan Scalabor en met de gemeente Arnhem daarover passende afspraken te maken.

Als projectorganisatie bereiden wij - vooruitlopend op de komst van de toekomstige directie - de overgang van Presikhaaf Bedrijven naar Scalabor per 1 januari 2018 voor. Een belangrijk onderdeel daarvan is een stip op de horizon: Wat wil Scalabor zijn? Voor (kandidaat)werknemers, voor werkgevers, voor gemeenten en voor de medewerkers zelf. De antwoorden op die vragen vindt u in dit ontwerp-bedrijfsplan. 'Ontwerp', omdat de laatste besluiten nog genomen moeten worden.

Namens de projectorganisatie,
Ivo Korte

Oktober 2017

1. Wij zijn Scalabor

Aangenaam. Wij zijn Scalabor. Hét arbeidsontwikkelbedrijf voor Midden-Gelderland. Wij helpen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die afstand te overbruggen. Hoe? Door samen iemands talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Dat doen we al werkend. Letterlijk. En die combinatie - arbeidsontwikkeling via werk - maakt ons uniek.

Onze 'drive'? Mensen op hun niveau mee laten doen aan het arbeidsproces. Niets zo bevredigend als dat. Want meedoen, verhoogt de kwaliteit van leven. Dat werkgevers ondertussen een goede arbeidskracht kunnen verwelkomen en gemeenten iemand afscheid zien nemen van een uitkeringssituatie, maakt ons extra trots.

1.1 Missie

Scalabor begeleidt mensen die dat nodig hebben - in opdracht van gemeenten - naar passend en zo regulier mogelijk werk. Dat doen we door ín een werksituatie de talenten van mensen te ontdekken én ontwikkelen. Zo verbinden we talent met werk en werk met talent. Voor wie het werken bij een reguliere werkgever (nog) niet lukt, bieden wij werkzaamheden in een beschutte omgeving.

1.2 Visie

Scalabor wil een excellent arbeidsontwikkelbedrijf zijn. Een springplank naar regulier werk en een vangnet voor wie dat (nog) niet lukt. Dat doen we in beide gevallen via het aanbieden van leuk, veilig, passend en zinvol werk. Werk dat zo regulier mogelijk is. Iemand werkt alleen dan binnen de muren van Scalabor als dat (nog) niet bij een andere werkgever kan.

Scalabor is een betrouwbare partner voor haar opdrachtgevers. We spreken helder en duidelijk af wat we zullen doen en bieden inzicht in de voortgang en behaalde resultaten. Wij zijn een procesgestuurde organisatie en zorgen voor een juiste, volledige en tijdige administratie en registratie.

Bij Scalabor verrichten we ook werk voor derden. Dit kunnen ondernemers zijn, maar ook gemeenten en non-profit-instellingen. De producten en diensten die we leveren zijn van uitstekende en markconforme kwaliteit. Wij zijn een bedrijf onder de bedrijven, voeren een gezonde bedrijfsvoering en streven een reëel rendement na. Voor ons gaan economisch en maatschappelijk rendement hand in hand. Het publieke geld dat wij ontvangen zetten wij optimaal in voor onze maatschappelijke taak.

Wij zijn een werkgever waar je graag voor wilt werken. De vitaliteit van onze medewerkers en de deelnemers aan onze arbeidsontwikkeltrajecten heeft onze hoogste prioriteit. Onze mensen zijn professioneel en leergierig, creatief en flexibel, gericht op samenwerking en op resultaten, respectvol en oordeelsvrij. We zijn transparant in ons handelen en helder in onze communicatie. We geven elkaar complimenten bij goed functioneren en spreken elkaar aan wanneer er iets niet goed gaat. Het is fijn om bij Scalabor te werken.

1.3 Kernwaarden en -competenties

Scalabor:

- Is ondernemend en betrokken
- Heeft een sociaal gezicht (maatschappelijk verantwoord)
- Is innovatief en dynamisch

- Investeert in de vitaliteit van mensen
- Draagt bij aan een inclusieve arbeidsmarkt

Onze mensen zijn:
- Professioneel
- Leergierig
- Creatief
- Flexibel
- Resultaatgericht
- Gericht op samenwerken
- Respectvol
- Oordeelsvrij

1.4 Uitgangspunten

Op basis van onze missie en visie, hanteren we de volgende uitgangspunten in ons doen en laten:

- Mensenwerk is maatwerk
  De ondersteuning die Scalabor biedt gaat altijd uit van de specifieke persoon en is dus maatwerk. Voor Scalabor telt niet het 'etiket' wat iemand heeft gekregen, maar diens talenten en mogelijkheden. Via maatwerk gaan we die ontdekken en ontwikkelen.

- Extern boven intern
  De mensen die wij ondersteunen werken ‘extern’ (buiten de muren van Scalabor) bij reguliere werkgevers in de regio. Dat is onze ambitie. Alleen als iemand daar (nog) niet aan toe is, bieden we werk binnen de muren van Scalabor (intern).

- Gemeenten zijn regisseur
  De opdrachtverstrekkende gemeenten zijn regisseur en bepalen welke taken zij bij Scalabor beleggen en stellen kaders voor de uitvoering daarvan. Die afspraken leggen we vast in dienstverleningsovereenkomsten.

- integrale werkgeversbenadering
  Scalabor bouwt en onderhoudt goede contacten met werkgevers en ondernemerskringen om de juiste match te realiseren tussen de wensen van de werkgever en de mogelijkheden van de kandidaat-werknemer. Scalabor gaat de uitdaging aan om bestaande contacten te bundelen en regionale afstemming te bereiken.

- Efficiënte organisatie
  Scalabor werkt met publieke middelen. Schaarse publieke middelen. Om die reden streven we naar een efficiënte organisatie, zodat we met beperkte middelen veel maatschappelijke meerwaarde weten te realiseren.

2. Voor wie werken wij?

2.1 Voor (kandidaat) werknemers

Scalabor richt zich op mensen die zonder ondersteuning geen plek op de arbeidsmarkt kunnen krijgen of behouden. Dat kunnen mensen zijn met een Wsw-dienstverband of mensen die onder de Participatiewet vallen, maar evengoed personen die vanuit een andere situatie ondersteuning nodig hebben: bijvoorbeeld cliënten van het UWV of zorginstellingen, niet-uitkeringsgerechtigden of mensen die bij een reguliere werkgever buiten de boot dreigen te vallen.

Voor Scalabor staat niet het 'etiket' van iemand centraal, maar diens mogelijkheden. Diens talenten. Die gaan wij samen met de persoon in kwestie ontdekken en ontwikkelen. Niet theoretisch, maar via werk. Niet via standaardprotocollen, maar op maat. Werk is bij Scalabor namelijk hét arbeidsontwikkelinstrument. En dat maakt ons uniek. Het uiteindelijke doel is om iemand naar regulier werk te begeleiden. Voor wie dat (nog) niet lukt, heeft Scalabor beschut werk.

Samengevat bieden wij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de volgende ondersteuning:

- Ontwikkeling via werk en doorstroming naar ander werk als de vereiste kwalificaties zijn behaald.
- Plaatsing op werk in een zo regulier mogelijke setting.
- Bieden van beschut werk voor mensen voor wie dat (vooralsnog) het meest passend is.

2.2 Voor werkgevers

Werkgevers (of het nou private bedrijven, instellingen of overheden zijn) hebben behoefte aan goed personeel en dragen tegelijk graag hun steentje bij aan een inclusieve samenleving. Soms staan die ambities echter op gespannen voet met elkaar. Niet in de laatste plaats door de veelheid en complexiteit aan landelijke regels waarmee het inclusiever werken is omgeven. Scalabor biedt hiervoor uitkomst. Op de eerste plaats verkeert Scalabor - door de combinatie van leren en werken - in de unieke gelegenheid om mensen (potentiële werknemers) in een werksituatie te beoordelen, begeleiden en ontwikkelen. Geen betere en realistischere leerschool dan dat. Daarnaast kunnen werkgevers met ons op maat, eenvoudig en zakelijk afspraken maken over het aanleveren van personeel, personeelsrisico's, begeleiding en expertise. Én Scalabor kan - en ook dat maakt ons uniek - mensen detacheren en daarmee werkgevers vergaand ontzorgen.

Onze dienstverlening aan werkgevers kort op een rij. Wij bieden werkgevers:

- Advies over de regionale arbeidsmarkt, inclusief de (toekomstige) beschikbaarheid van arbeid.
- Coördinatie en ondersteuning bij het invullen van werkplekken voor mensen met een (tijdelijke) afstand tot de arbeidsmarkt.
- Kennis, begeleiding en ondersteuning bij het werken met mensen met een (tijdelijke) afstand tot de arbeidsmarkt.
- Re-integratietrajecten voor de reguliere (eigen) werknemers na ziekte (2e spoor trajecten).
- Advies en ondersteuning bij het invullen van eisen op het gebied van Social Return on Investment (SROI). Scalabor wil hét regionale steunpunt voor SROI worden.

2.3 Voor gemeenten

Wij werken momenteel voor de gemeente Arnhem (eigenaar van Scalabor) en de negen andere gemeenten uit de regio Midden Gelderland: Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar. Uiteraard kunnen ook andere gemeenten van onze

diensten gebruik maken. Scalabor helpt gemeenten om inwoners weer deel te laten nemen aan het arbeidsproces. Liefst bij reguliere werkgevers. Voor die inwoners waarvoor dat (nog) een stap te ver is, bieden wij een vangnet in de vorm van beschut werk.

Concreet levert Scalabor de volgende diensten:

- Diagnose aan de hand van een assessment op een werkplek: Vaststellen van de noodzaak tot, de mate waarin en de vorm van ondersteuning richting werk. Door mensen in een werkomgeving te zien heeft Scalabor de unieke mogelijkheid om in de praktijk te bepalen waar mogelijkheden en beperkingen met betrekking tot werk liggen. Op basis daarvan kan Scalabor een realistisch en goed uitvoerbaar trajectplan opstellen.
- Advies (trajectplannen): Opstellen van de volgorde en de duur van de in te zetten arbeidsontwikkelinstrumenten, de benodigde begeleiding en de door-/uitstroomrichting.
- Ondersteuning richting werk: opdoen werkervaring, trajectbegeleiding, arbeidsontwikkeling (ontwikkelen werknemersvaardigheden en eventueel ook vakvaardigheden), jobcoaching.
- Aangepast werk: beschut werk, werken in dienstverlening en productie, WOL[1], detachering en begeleid werken.
- Coördinatie van begeleiding ten behoeve van participatie: verbinden van onze ondersteuning op het gebied van werk met de ondersteuning die door anderen wordt geboden op andere leefgebieden. Kernwoorden daarbij zijn het stimuleren van eigen kracht en eigen netwerk.
- Matching van talenten en vaardigheden van kandidaat-werknemers met de wensen van werkgevers. Vooral daar waar werk aangepast moet worden om de beste match mogelijk te maken (jobcarving) en nieuwe functies gecreëerd kunnen worden(jobcreation) bewerkstelligt Scalabor de matching. Voor het matchen van mensen op reguliere (niet-aangepaste) banen werkt Scalabor nauw samen met het Werkgevers Service Punt (WSP) en uitzendorganisaties.

2.4 Scalabor als dienstverlener en producent

Naast arbeidsontwikkelbedrijf is Scalabor ook aanbieder van producten en diensten. In die hoedanigheid bieden wij ondermeer het volgende:

- Wij kunnen voor bedrijven, instellingen en overheden werk uitvoeren in onze eigen productieomgeving (vooral verpakkings- en montagewerkzaamheden).
- Bedrijven, instellingen en overheden kunnen werk onder onze leiding in de eigen omgeving laten uitvoeren (Werken op locatie).
- Er kunnen diensten van ons worden afgenomen op het gebied van onder andere groenonderhoud, schoonmaak en facilitair beheer.
- Bedrijven, instellingen en gemeenten kunnen individuele medewerkers of groepen medewerkers inhuren voor werk op hun locatie (individuele- of groepsdetachering).
- Mensen in dienst nemen met een loonkostensubsidie en met extra begeleiding op de werkplek (begeleid werken).

2.5 Scalabor als netwerkpartner

Scalabor beschikt over een uitgebreid netwerk, variërend van gemeentelijke sociale diensten, werkgevers- en netwerkorganisaties, het werkgeversservicepunt (WSP), Centrum voor Activerend Werk, UWV, de uitzendbranche, het onderwijs (VSO en VSO-proscholen, de ROC's), zorg- en welzijnsorganisaties, cliëntorganisaties, adviesraden, woningbouwverenigingen, wijkteams en andere SW-bedrijven.

[1] Werken op Locatie: werken in dienst en onder begeleiding van Scalabor maar op een externe locatie bij een opdrachtgever.

3. Maatwerk voor werknemers

3.1 Arbeidsontwikkeling

De arbeidsontwikkeling van mensen naar het best passende werk, zo mogelijk uiteindelijk zonder onze ondersteuning, is de 'core business' van Scalabor.

Scalabor maakt bij het bepalen van de afstand tot de arbeidsmarkt en het in te zetten traject een onderscheid tussen werknemersvaardigheden en vakvaardigheden. Bij veel mensen die al langere tijd een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, zijn het vooral de beperkte werknemersvaardigheden die de belemmering vormen en niet zozeer de vakvaardigheden. Het gaat dan om zaken als: kun je op tijd op je werk komen? Ben je gemotiveerd? Kun je samenwerken? Kun je onder leiding van anderen werken? Verschijn je schoon en verzorgd op je werk? Beheers je de Nederlandse taal voldoende? Het ontwikkelen van werknemersvaardigheden begint op onze interne werkplekken. De ontwikkeling en training van vakvaardigheden kan vanuit onze werkunits, maar ook bij een onderwijsinstelling of een externe werkgever. Wij begeleiden kandidaten duurzaam naar werk met erkende leerwerktrajecten.

Wij bieden circa 800 arbeidsontwikkeltrajecten per jaar. Dat doen we door leerwerkplekken binnen ons bedrijf (200 om mee te beginnen) en via werkplekken bij andere - reguliere - werkgevers. De precieze invulling van die arbeidsontwikkeltrajecten is maatwerk. Want daar geloven wij in. Wij bieden onze opdrachtgevers ondermeer de volgende mogelijkheden:

- Diagnose en advies
  Al onze trajecten beginnen met een intake en diagnose. Dat doen we aan de hand van een 'assessment' op een werkplek. Afhankelijk van het eventuele voortraject werkt de kandidaat-werknemer voor kortere of langere tijd op een werkplek binnen Scalabor. Samen met een trajectcoach worden vervolgens de beperkingen en mogelijkheden met betrekking tot werk bepaald. Ook wordt gekeken of er problemen in andere leefgebieden spelen, waar extra hulp bij nodig is. Dit traject beëindigen we met een advies aan de opdrachtgever over het te volgen plan richting werk.

- Activeringsplaatsen
  Voor mensen die al lange tijd op grote afstand van de arbeidsmarkt staan, hebben wij activeringsplaatsen. Het gaat hierbij primair om het ervaren wat het betekent om op vaste tijden naar een werkplek te gaan en daar, onder leiding, samen met anderen actief te zijn. Participeren staat bij deze trajecten centraal. Het kan gezien worden als een aanloop naar een leerwerktraject.

- Leerwerktrajecten
  Dit zijn trajecten op werkplekken binnen of buiten Scalabor waar in eerste instantie - op basis van persoonlijke trajectplannen - wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de benodigde werknemersvaardigheden. Eventueel wordt daarna in een leer-werktraject ook gewerkt aan het vergroten van vakvaardigheden. Dit kan bij Scalabor, bij onderwijsinstellingen of bij de werkgever.

- Bemiddelingstrajecten
  Dit zijn trajecten waarbij op basis van de mogelijkheden, kennis en vaardigheden van de kandidaatwerknemer, en de wensen van de werkgever, de beste match tot stand wordt gebracht.

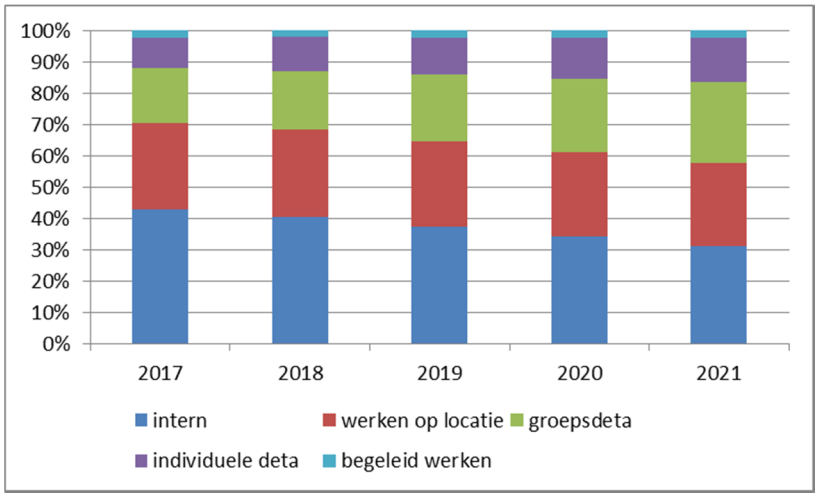
Het in samenwerking met werkgevers realiseren van aangepaste werkplekken (jobcarving) is een belangrijk onderdeel van deze trajecten. Proefplaatsingen kunnen worden ingezet om zowel de kandidaatwerknemer als de werkgever te laten ervaren of de match werkt. Jobcoaching is altijd een onderdeel van het bemiddelingstraject. Als plaatsing bij een werkgever (nog) niet mogelijk is kan Scalabor, in overleg met de opdrachtgever, voor kortere of langere tijd passende werkzaamheden bieden. Hierdoor behouden werknemers de opgebouwde kennis en vaardigheden en voorkomen we terugval.

- Nazorgtrajecten
  Scalabor beschouwt een plaatsing pas echt duurzaam als die twee jaar duurt. Onze jobcoaches blijven daarom in contact met zowel de geplaatste werknemer en als met de werkgever om dit duurzame resultaat te borgen en eventueel dreigende uitval te voorkomen.

- Ontwikkel- en trajectplannen
  Iedereen die binnen Scalabor werkt heeft zicht op de eigen ontwikkeling die op het gebied van werk kan worden doorgemaakt. Dit betekent dat medewerkers (regulier, SW, en overige dienstverbanden) samen met de leidinggevende en eventueel de trajectcoach een persoonlijk ontwikkelingsplan opstellen en regelmatig hernieuwen. Medewerker, leidinggevende en trajectcoach zijn samen verantwoordelijk voor het uitvoeren van dat plan. Ook mensen die zonder dienstverband bij Scalabor werken hebben een plan (trajectplan) dat gezamenlijk met trajectcoach en leidinggevende is opgesteld en wordt uitgevoerd.

3.2 Doorstroom

De eerste jaren wordt het merendeel van onze leerwerkplekken nog gebruikt voor trajecten voor SW-medewerkers. Een belangrijke opdracht die Scalabor zichzelf oplegt - en tegelijk ook de wens van gemeenten en medewerkers weerspiegelt - is er voor te zorgen dat iedere medewerker met een SW-dienstverband binnen enkele jaren het meest passende werk verricht. Voor sommigen zal dat een werkplek op een andere afdeling kunnen zijn op dezelfde trede van de werkladder, maar voor een aanzienlijk aantal mensen zal dat ook een stijging op de werkladder betekenen. Niet altijd, maar vaak zullen dat stappen zijn van intern naar werken op locatie, van werken op locatie naar individuele of groepsdetachering, en voor sommigen nog een stap naar begeleid werken. Om dat inzichtelijk te maken beschikken alle SW-medewerkers in 2018 over een actueel Individueel Ontwikkel Plan (IOP).

Naarmate voor een groter deel van de SW-medewerkers de definitief best passende werkplek is gerealiseerd, kunnen onze leerwerkplekken in toenemende mate worden ingezet voor ontwikkeltrajecten voor andere mensen. Wij gaan daarbij uit van een ontwikkeling zoals in onderstaande tabel geschetst. We verwachten een stijging van het aantal mensen in detachering en begeleid werken van 30% nu naar ruim 43% in 2021. Omgekeerd zien we in dezelfde periode een daling van het aantal mensen dat intern werkt met vergelijkbare percentages. Werken op locatie blijft als 'doorstroom-'werksoort ongeveer gelijk.

3.3 Detachering

Adequate arbeidsbemiddeling is van essentieel belang om de arbeidsontwikkeltrajecten tot een succes te maken. Onze divisie 'Detacheringen' is verantwoordelijk voor die arbeidsbemiddeling en plaatst kandidaat-medewerkers bij reguliere opdrachtgevers. Voor de SW-medewerkers is dat op basis van een detacheringscontract of een Begeleid Werken-constructie. Voor medewerkers uit de Participatiewet gebeurt dit in de vorm van een dienstverband, al dan niet met loonkostensubsidie. Trajectdeelnemers ten slotte krijgen een leerwerkplek-overeenkomst.

Detacheringen is een aparte divisie binnen Scalabor. Waarom? Omdat juist detacheren en het plaatsen van mensen op vacatures, leerwerkplekken en werkervaringsplekken buiten de eigen organisatie, de arbeidsontwikkeltrajecten tot het succes maken dat Scalabor nastreeft. Dat houdt in dat de jobcoaches bij 'Detacheringen' gebruik maken van meerdere instrumenten om succesvol te plaatsen; via de gegevens uit het systeem 'Werkstap' in combinatie met eigen kennis en kunde van de jobcoach kan men 'matchen' op vacatures. Daarbij kan ondermeer gebruik worden gemaakt van *jobcarving*, *jobcreation* en *coaching on the job*[2]. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen individuele detacheringen en groepsdetacheringen[3]. Voor het realiseren van plaatsingen bij werkgevers werken we nauw samen met het Werkgevers Service Punt (WSP). Vooral bij het matchen van kandidaten op reguliere werkplekken heeft deze samenwerking grote toegevoegde waarde. Daar waar aangepaste werkomstandigheden nodig zijn (jobcarving), worden werkplekken meestal door onze jobcoaches gerealiseerd. Onze divisie Detacheringen ondersteunt de werkgever eveneens bij aanvragen loonkostensubsidies, loondispensatie en adviseert met betrekking tot de Sociale Return On Investment (SROI).

3.4 Werken in productie

Beschut Werk bieden wij voornamelijk bij onze divisie 'Werken in Productie'. Hier bevinden zich werksoorten voor medewerkers die fysiek en psychisch beperkt belastbaar zijn. Bij onze productie-divisie wordt over het algemeen in grotere groepen gewerkt. Meestal op onze eigen locaties, soms extern. Er wordt gewerkt voor of samen met externe opdrachtgevers. Veel werkzaamheden kunnen worden ingezet voor beschut Werk, maar de opdrachten lenen zich ook erg goed als leerwerkplekken voor het opdoen van basis-werknemersvaardigheden, re-integratietrajecten en voor diagnose. We hebben de volgende werksoorten:

Groenproductie

Dit betreft werkzaamheden op het gebied van tuinbouw (kassen). Het gaat om eenvoudige werkzaamheden in een prikkelarme en rustgevende omgeving. Het zijn grotendeels zittende werkzaamheden die geschikt zijn voor medewerkers die fysiek en psychisch zeer beperkt tot beperkt belastbaar zijn. Er zijn ook een aantal werkplekken voor mensen die beperkt tot matig fysiek

[2] het opsplitsen van taken binnen een functie, het creëren van functies en het begeleiden van de medewerker gedurende een bepaalde periode tijdens de werkzaamheden bij de werkgever
[3] hierbij wordt een groep WSW-medewerkers tegelijk gedetacheerd om op locatie bij de werkgever productiewerkzaamheden of dienstverlening uit te voeren, al dan niet met werkbegeleiding vanuit Scalabor

belastbaar zijn. Naast in eigen beheer uitgevoerde stekwerkzaamheden wordt er veelal nauw samengewerkt met de tuinders in het gebied tussen Huissen en Bemmel. De werkzaamheden lenen zich goed voor activerend werk en leerwerkplekken voor basis werknemersvaardigheden.

Verpakken

Het betreft diverse soorten verpakkingswerkzaamheden. Voornamelijk machinale verpakkingswerkzaamheden en een kleiner gedeelte handmatige verpakkingswerkzaamheden. Het zijn vooral zittende werkzaamheden die geschikt zijn voor medewerkers die fysiek, verstandelijk en/of psychisch zeer beperkt belastbaar zijn. De werkzaamheden lenen zich goed voor activerend werk en leerwerkplekken voor basiswerknemersvaardigheden.

Montage / logistiek

Het betreft eenvoudige tot matig complexe montagewerkzaamheden. Een deel van de werkzaamheden wordt op eigen locaties uitgevoerd, maar ook bij reguliere werkgevers zoals bij Gazelle wat dan als WOL wordt betiteld. De werkzaamheden zijn beperkt tot matig belastend voor medewerkers en variëren van zittend tot de combinatie zittend/staand werk. Er zijn leerwerk-plekken voor basiswerknemersvaardigheden en mogelijkheden tot leerwerkplekken vakopleiding.

De doelgroep voor beschut werk bestaat uit mensen die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. Dat zijn mensen die door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanig hoge mate van (structurele) begeleiding of aanpassing van de werkplek nodig hebben, dat dat niet van een werkgever kan worden verwacht. Niet de werkzaamheden zelf typeren beschut werken, maar de mate van begeleiding en werkplekaanpassing. Beschut werk is een arbeidsinstrument. Het is dan ook geen regel dat werknemers binnen de doelgroep altijd de laagste loonwaarde vertegenwoordigen[4]. Bij Scalabor hanteren we de “procedure passende arbeid”[5] bij het plaatsen van medewerkers, zodat de rechten en plichten van de werknemer en van de uitvoerende organisatie geborgd zijn.

3.5 Werken in diensten

Binnen de divisie Werken in Diensten bevinden zich werksoorten voor medewerkers die fysiek, verstandelijk en psychisch zwaarder belastbaar zijn. We werken voor of samen met diverse samenwerkingspartners. De mensen werken buiten in kleine groepen. Meestal bij opdrachtgevers. De werkzaamheden benaderen reguliere werkzaamheden. De opdrachten lenen zich goed voor leerwerkplekken-vakopleiding die opgevolgd kunnen worden door het opdoen van werkervaring op werkervaringsplekken. Er zijn leerwerkplekken voor basis-werknemersvaardigheden, re-integratie en voor diagnose. We hebben de volgende werksoorten binnen de divisie Werken in diensten:

Groen & grijs

Dit betreft werksoorten in de buitenruimte. Veel werkzaamheden worden uitgevoerd in de groenvoorziening. Het zijn fysiek zwaardere werksoorten. Zowel leerwerkplekken-vakopleiding als leerwerkplekken t.b.v. werknemersvaardigheden kunnen hier worden geboden. Gezien de continuïteit in aanbod en hoeveelheid werk leent deze werksoort zich goed voor het bieden van werkervaringsplekken, ook bij de samenwerkingspartners.

Facilitair bedrijf

Het betreft hier vooral werksoorten in Schoonmaak, Catering en Beveiliging/Receptie. Deze werksoorten lenen zich goed als leerwerkplekken-vakopleidingen. Schoonmaak is fysiek zwaar en

[4] Uit “Handreiking Beschut Werk”, van de Programmaraad.
[5] Beleidsdocument vastgesteld door directie, OR en Vakbonden, waarin rechten en plichten van de werknemer en de organisatie conform de C.A.O. WSW

staand werk, Beveiliging is meer of minder fysiek en/of psychisch belastend, Catering en Receptie zijn minder fysiek belastend en werkzaamheden kunnen soms zittend worden uitgevoerd.

Intratuin

Het betreft hier qua fysieke en psychische belastbaarheid hele diverse werksoorten in de detailhandel en catering. Een hele goede werkomgeving voor het uitvoeren van verschillende vakopleidingen en het opdoen van werkervaring.

4. Maatwerk voor werkgevers

Het is voor Scalabor van doorslaggevend belang om grote groepen kandidaat-werknemers te kunnen plaatsen bij werkgevers in de regio. In dienstverband, op een detacheringsplaats of in een andere vorm. Dat is goed voor de mensen die daarmee een plek op de arbeidsmarkt krijgen en 'meedoen in de samenleving', goed voor werkgevers voor wie in het huidige klimaat een tekort aan arbeidskrachten dreigt, goed voor overheden die mensen (inkomens-) ondersteuning bieden en goed voor Scalabor omdat het realiseren van werkplekken buiten het eigen bedrijf efficiënter is dan binnen het eigen bedrijf. Reden waarom Scalabor een professionele werkgeversdienstverlening hoog in het vaandel heeft staan.

Uniek aanbod

De propositie van Scalabor is in de regio uniek. Wij kunnen namelijk iedere combinatie van werkend leren en lerend werken aanbieden. Een scala aan werksoorten binnen en buiten de organisatie maakt het mogelijk op maat gesneden trajectplannen uit te voeren met een sluitende werkladder naar zo regulier mogelijk werk. Daarnaast bieden we werkgevers een scala aan oplossingen voor bezettingsvraagstukken: variërend van werk uitbesteden en werk op eigen locatie laten uitvoeren tot extra personeel in groepen of individueel gedetacheerd krijgen en werkfitte kandidaten voor vacatures leveren. Wij hebben steeds iets te bieden. Eerlijk is eerlijk, ook andere partijen zijn goed in het invullen van de personeelsvraagstukken van werkgevers. Maar wat Scalabor bijzonder maakt, is dat we kunnen toewerken naar de match tussen de werkgeversvraag en de unieke mogelijkheden én beperkingen van mensen die niet één-op-één te plaatsen zijn op reguliere vacatures. Daar komt bij dat wij de taal van de werkgever spreken en de beweegredenen (bedrijfseconomisch én maatschappelijk verantwoord) snappen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk aan te bieden. Bij onze werkgeversdienstverlening staat de wens van de klant centraal, want alleen de beste invulling van die wens - de beste match - leidt tot duurzame plaatsing van mensen.

Contact

Een werkgever zit niet te wachten op verschillende partijen met ieder net een iets ander aanbod. Voor een werkgever telt alleen de best passende kandidaatwerknemer of stagiair, ongeacht de achterliggende regeling of financiering. Om die reden werkt Scalabor samen met bijvoorbeeld het Werkgevers Service Punt (WSP) en andere partijen en maken wij afspraken over het stroomlijnen van de werkgeversbenadering.

Dienstverlening

Scalabor biedt de werkgevers haar kennis, begeleiding en ondersteuning bij het werken met mensen met een (tijdelijke) afstand tot de arbeidsmarkt. Bij een werkgeversvraag zorgt Scalabor voor een goede match en wordt de werkgever ondersteund, gefaciliteerd, geadviseerd en ontzorgd. Dit doen we bij de totstandkoming van een detacheringscontract of een dienstverband. Scalabor ontzorgt de werkgever eveneens bij de begeleiding van de mensen door het inzetten van instrumenten zoals jobcarving en jobcoaching. Naast bovenstaande dienstverlening biedt Scalabor re-integratietrajecten voor reguliere werknemers van werkgevers in de regio, bijvoorbeeld na een langdurige ziekte.

Onze werkgeversdienstverlening samengevat:

- Scalabor staat voor een inclusieve arbeidsmarkt waar alle burgers naar vermogen deelnemen in de samenleving en draagt dit uit naar partners en opdrachtgevers met wie ze samenwerkt

- Scalabor biedt werkgevers een scala aan werk gerelateerde diensten. Dat gaat van montage- en verpakkingswerkzaamheden, schoonmaak en groenvoorziening, werk op locatie, detachering, matching, jobcarving, tot jobcoaching en reïntegratietrajecten. De noodzaak om al deze diensten en producten in verband met elkaar aan te bieden maakt dat Scalabor over een zeer professioneel ingerichte commercieel proces moet beschikken. Daarom kan Scalabor zeer nauw samenwerken met anderen met vergelijkbare taken, maar zich voor het bereiken van haar commerciële doelstellingen niet van anderen afhankelijk maakt.

- Scalabor profileert zich in haar regio als arbeidsmarktspecialist, dienstverlener en betrouwbare partner voor werkgevers.

- De kern van onze werkgeversdienstverlening is het realiseren van de juiste 'match' en het ‘ontzorgen’ van de werkgever op het gebied van personeelsvraagstukken en productieplanning. Om tot de juiste ‘match’ te komen investeert Scalabor in haar werkgeversnetwerken en spreekt de taal van de werkgever.

- Wij werken zowel richting (kandidaat) werknemer als klant met één aanspreekpunt.

- Werkgevers worden gestimuleerd zich in te zetten op een inclusieve arbeidsmarkt bij overeenkomsten die zij met derden aangaan. Voor werkgevers betekent samenwerken met Scalabor invulling geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Het moet in de inclusieve arbeidsmarkt gewoon worden voor werkgevers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aan een arbeidsplaats te helpen.

- Een goede samenwerking met het Werkgevers Service Punt(WSP), de afdeling(en) Economische Zaken van de gemeente(n), ondernemersverenigingen, werkgeversnetwerken en dergelijke zijn essentieel voor een succesvolle werkgeversdienstverlening.

- De werkgeversdienstverlening sluit aan op onderwijs als het gaat om het verbinden van de werkgeversvraag en het aanbod vanuit de werkzoekenden.

5. Maatwerk voor gemeenten

Gemeenten streven er naar dat zo weinig mogelijk burgers voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van een uitkering; dat mensen met een beperking (en een uitkering) zo regulier mogelijk deelnemen op de arbeidsmarkt en daarvoor een reële loonwaarde krijgen; en dat mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt structuur wordt geboden in de vorm van zinvolle activiteiten zodat de negatieve effecten (en kosten) van het ontbreken van een dergelijke structuur worden geminimaliseerd. Al die zaken biedt Scalabor: inwoners met een SW-indicatie zijn en blijven bij ons in goede en vertrouwde handen. Voor nieuwe mensen voor wie een beschutte werkplek (Nieuw Beschut Werk) nodig is, geldt hetzelfde. En andere inwoners die onder de Participatiewet vallen helpen wij de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en te overbruggen. Waarom Scalabor de ideale partner is voor gemeenten?:

- Onze benadering sluit naadloos aan op het uitgangspunt van de inclusieve samenleving. Net als gemeenten gaat Scalabor uit van de kracht - het talent - van mensen en dragen we er aan bij dat mensen meedoen op basis van wat ze kunnen. Dat is de kern van onze arbeidsontwikkeltrajecten.

- Scalabor biedt gemeenten maatwerk in de arbeidsontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. En maatwerk is precies wat de gemeentelijke doelgroepen nodig hebben.

- Scalabor denkt met gemeenten mee over kansen om arbeidsontwikkeling te combineren met andere lokale opgaven.

- Wij denken niet in termen van budgetten (input), maar resultaten (output)

- Scalabor heeft met haar historie van bijna negentig jaar uitstekende voelsprieten en een uitstekend netwerk in de gemeenten en lokale arbeidsmarkten in Midden Gelderland.

- Door arbeidsontwikkeling op een werkplek te laten plaatsvinden ontstaat een veel sneller en beter beeld van iemands belemmeringen en kansen en kunnen veel gerichter interventies gepleegd worden. Dat maakt Scalabor effectief en maakt ook dat Scalabor ook mensen met een grote achterstand dichterbij de arbeidsmarkt kan brengen.

- Scalabor kan mensen die bij de gemeentelijke sociale diensten instromen desgewenst al de volgende dag aan het werk hebben, zodat meteen begonnen kan worden diagnose, advies en de eerste schreden op de participatieladder.

- Gemeenten kunnen met Scalabor ook maatwerkafspraken maken over te gunnen werk. Denk aan groenvoorziening, waar gemeentelijke budgetten vaak onder druk staan en regulier personeel schaars dreigt te worden. Door als Scalabor bijvoorbeeld mensen in het 'groen' te detacheren en begeleiden is het groenonderhoud gegarandeerd en wordt meteen invulling gegeven aan de maatschappelijke doelen.

- In gemeenten die zich in toenemende mate laten sturen door bewonersinitiatieven - denk opnieuw aan groenonderhoud - kunnen wij de helpende hand bieden aan die bewoners. Bijvoorbeeld door onze kennis van de markt of het opnemen van 'SROI-paragraaf' (Social Return On Investment) in een bestek.

6. Hoe werken wij?

6.1 Eén aanspreekpunt

De mensen en partijen die met ons werken bieden wij duidelijkheid en comfort. Comfort doordat wij zowel richting (kandidaat) werknemers als opdrachtgevers en andere klanten werken met één aanspreekpunt. Duidelijkheid bieden we via heldere afspraken.

6.2. Heldere afspraken

Scalabor contracteert met diverse partijen. Als arbeidsontwikkelbedrijf sluiten we bijvoorbeeld contracten af voor over de inkoop van diagnose, advies, de ondersteuning van mensen richting werk, de coördinatie van begeleiding en het 'matchen' van kandidaatwerknemers met werkgevers. Als werkbedrijf sluiten we verkoopcontracten met opdrachtgevers die productiewerkzaamheden of dienstverleningsopdrachten afnemen. En met leveranciers sluiten we contracten over de inkoop van diensten, materialen, productiemiddelen, systemen en andere benodigdheden.

6.3 Afspraken arbeidsbegeleiding- en toeleiding

Gemeenten verlenen opdracht aan Scalabor om werkzaamheden te verrichten en diensten te verlenen op het gebied van arbeidsbegeleiding, arbeidsontwikkeling en het vinden van zo regulier mogelijk passend werk[6]. Dit gebeurt via een dienstverleningsovereenkomst (DVO) of een aanwijzingsbesluit op grond van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). Hierin worden afspraken vastgelegd over de verplichtingen over en weer, de looptijd van de overeenkomst en er worden KPI's (Kritieke Prestatie Indicatoren) benoemd. Binnen bepaalde marges worden langlopende afspraken gemaakt voor bovenstaande dienstverlening. Op basis hiervan kan Scalabor langlopende verplichtingen aangaan zoals vaste dienstverbanden met medewerkers. Immers, mochten veranderingen in de volumeafspraken groter zijn dan snelheid waarmee de organisatie kan krimpen of groeien, dan ontstaat er over- of ondercapaciteit en dus extra kosten.

6.4 Overeenkomsten inzet medewerkers

Met werkgevers sluiten wij detacheringscontracten, Begeleid Werken contracten, arbeidscontracten met of zonder loonkostensubsidie en re-integratietrajecten af. Daarnaast sluiten wij met opdrachtgevers van Scalabor als Arbeidsontwikkelbedrijf contracten af door getekende offertes of opdrachtbevestigingen.

6.5 Gemeentelijke opdrachten

Bedrijven zijn vrij om opdrachten te gunnen aan Scalabor. Ook Scalabor zelf is geen aanbestedende dienst en daarom niet aanbestedingsplichtig. Een gemeente is echter wel een aanbestedende dienst, zodat zij gebonden is aan het aanbestedingsrecht bij uitbesteding van opdrachten. Opdrachten voor werken, leveringen of diensten boven de drempelwaarde moeten in principe - er zijn enkele uitzonderingen - Europees worden aanbesteed en kunnen dus niet zomaar aan Scalabor worden gegund.

6.6 Overeenkomst MGR-Scalabor

Scalabor heeft een overeenkomst met de MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) die het beschikbaar stellen van de SW-medewerkers regelt. SW-medewerkers zijn namelijk in dienst bij de GR en worden ingezet bij opdrachten door Scalabor.

[6] Staat hier ook synoniem voor de in de C.A.O. WSW gebruikte term “passende arbeid”.

6.7 Inkoop van diensten en producten

Voor alle producten en diensten die Scalabor inkoopt geldt dat deze altijd vastgelegd worden met contracten, getekende offertes en/of opdrachtbevestigingen. Afspraken die binnen Scalabor intern gemaakt worden tussen de divisies, maar ook met de ondersteunende afdelingen worden vastgelegd door middel van een Service Level Agreement (SLA). Scalabor is een procesgestuurde organisatie, waarbij de bedrijfsprocessen, de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden per functie en/of functionaris beschreven zijn.

7. Hoe ziet onze organisatie er uit?

7.1. Rechtsvorm

Scalabor is een Besloten Vennootschap (BV); een privaatrechtelijke rechtspersoon. Dat maakt het mogelijk om ons als bedrijf onder de bedrijven te begeven en bedrijfsmatig te werken. Het eigenaarschap van de BV ligt bij de algemene aandeelhoudersvergadering (AVA). De gemeente Arnhem is (vooralsnog) enig aandeelhouder. Via het aandeelhouderschap kan de gemeente controle uitoefenen op onder meer onze financiën en de te realiseren doelstellingen. Daarnaast is de gemeente Arnhem ook opdrachtgever en afnemer van onze producten en diensten.

7.2. Toezicht

Het toezicht op Scalabor ligt bij een Raad van Commissarissen (RvC). De RvC houdt toezicht op de financiën en de bedrijfseconomische en sociale doelstellingen van de organisatie. Hiervoor wordt, op basis van vooraf vastgestelde KPI's (Kritieke Prestatie Indicatoren), periodiek managementrapportage aangeleverd op zowel bedrijfseconomische als sociale indicatoren. In de rapportages wordt op het sociale beleidsterrein in ieder geval aandacht besteed aan de resultaten rond de inzetbaarheid/het verzuim van medewerkers, interne mobiliteit, ontwikkeling en uitstroom.

7.3. Management

De dagelijkse leiding van Scalabor ligt bij de directie. De directeur is verantwoordelijk voor het aangaan en uitvoeren van dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met contractpartners. De servicelevel-agreements (SLA's) van de DVO's worden voor de organisatie als geheel en de verschillende bedrijfsonderdelen afzonderlijk vertaald naar resultaatafspraken.

Het managementteam wordt gevormd door de directeur en de (divisie)managers. De directeur is eindverantwoordelijk voor de resultaten van de organisatie en legt daarover verantwoording af aan de Raad van Commissarissen. De directeur stuurt het managementteam en de stafafdelingen aan en heeft commercie als extra aandachtsgebied. Het managementteam heeft een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen en onderhouden van een gezonde bedrijfseconomische en sociale bedrijfsvoering. Het managementteam stemt de onderlinge samenhang tussen de hoofdstromen (Arbeidsontwikkeling, Werk en Detachering) met elkaar af, ontwikkelt en implementeert beleid op strategisch/tactisch niveau en heeft daarnaast een belangrijke (commerciële) rol in het onderhouden van de relatie met stakeholders, werkgevers en klanten. Binnen de bedrijfsonderdelen heeft iedere manager, conform het managementcontract, een directe eigen verantwoordelijkheid voor relatiebeheer, acquireren van grote accounts, netwerken, enz.

Naast deze gezamenlijke MT-verantwoordelijkheid heeft elke hoofdstroom een verantwoordelijkheid:

- Bij 'Arbeidsontwikkeling' richt die zich op ontwikkeling van mensen met als resultaat vooraf vastgestelde percentages in-, door- en uitstroom naar zo regulier mogelijk, passend werk.
- Bij 'Werk' gaat het om het realiseren van passend werk, het creëren van voldoende leer-/werkplekken voor de doelstellingen van 'Arbeidsontwikkeling' en het verwerven van voldoende werk tegen goede tarieven om de continuïteit te borgen.
- Bij 'Detachering' gaat het om het realiseren van het aantal afgesproken detacheringsplekken en het passend en duurzaam plaatsen van mensen tegen reële tarieven.

Samenwerking en een gezonde interne opdrachtgever-/opdrachtnemerrelatie zijn essentieel om deze verantwoordelijkheid vorm te geven en te borgen.

7.4 Medezeggenschap

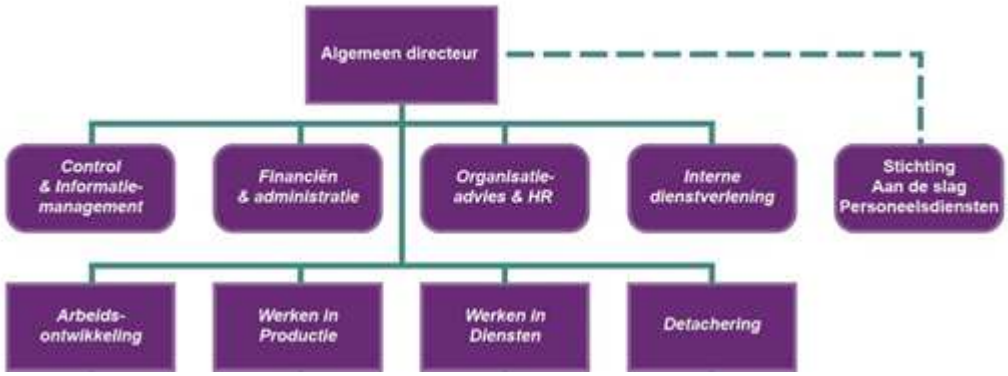
Goede medezeggenschap staat hoog in ons vaandel. Dat maakt en houdt ons bedrijf immers sterk en draagt bij aan de prettige en veilige werkomgeving die we willen bieden. Scalabor investeert niet alleen in de medezeggenschap voor het personeel waar wij werkgever van zijn, maar evenzeer voor de vele andere mensen die bij ons werken en waar wij niet de werkgeversrol voor vervullen.

7.5 Organisatie-inrichting

Inhoudelijk kent Scalabor drie hoofdstromen:

1. Arbeidsontwikkeling, waar ook de instroom plaatsvindt
2. Detachering, waar de uitstroom naar zo regulier mogelijk werk wordt verzorgd
3. Werk (in productie en in dienstverlening) als constante factor voor onze ontwikkel- en leeromgeving.

Onze organisatie is opgebouwd rond die hoofdstromen (divisies) en kent daarnaast een aantal ondersteunende functies. Hoe dat georganiseerd is, is te zien in onderstaand organogram. De Stichting Aan de lag is hierin opgenomen, omdat deze arbeidsovereenkomsten aangaat met medewerkers uit de Participatiewet.

7.6 Primaire processen

De bedrijfsonderdelen *Arbeidsontwikkeling*, *Werken in Productie*, *Werken in Diensten* en *Detachering* zijn opgebouwd met teams waar teamleiders op tactisch/operationeel niveau integraal verantwoordelijk zijn voor zowel het behalen van de (productie)doelstellingen als voor het arbeidsontwikkelproces. Deze worden in de (productie)jaarplannen beschreven en vertaald naar KPI's. Traject-regie heeft een interne opdrachtgeversrelatie met de andere bedrijfsonderdelen, zodat de resultaten van Arbeidsontwikkeling behaald kunnen worden. De teamleiders zijn het eerste aanspreekpunt voor trajectbegeleiders en stemmen met de teamleider Trajectregie de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeldoelstellingen af. Binnen de teams zijn werkbegeleiders als operationeel leidinggevende verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van het productie- en het ontwikkelproces. Zij begeleiden medewerkers in het werk en hun ontwikkeling en geven in afstemming met de trajectbegeleider uitvoering aan leer-werktrajecten.

Divisie Arbeidsontwikkeling

De divisie Arbeidsontwikkeling is verdeeld in 3 units (assessmentscenter, ontwikkeling- en training en trajectregie) en heeft een eigen bedrijfsbureau dat de decentrale administratieve, financiële en commerciële processen verzorgt. De opdracht van de divisie Arbeidsontwikkeling is kandidaten duurzaam naar werk te begeleiden met erkende leerwerktrajecten. Uitgangspunt is dat Scalabor de komende jaren steeds 200 werkplekken beschikbaar heeft voor het uitvoeren van arbeidsontwikkelingstrajecten. Afhankelijk van het type en de duur van die trajecten zullen dat

ongeveer 800 trajecten per jaar zijn. De eerste jaren zal het merendeel van die plaatsen worden gebruikt voor trajecten voor SW-medewerkers. Naarmate voor een groter deel van de SW-medewerkers de definitief best passende werkplek is gerealiseerd, zullen de vrijkomende leerwerkplekken in toenemende mate worden ingezet voor anderen. Bijvoorbeeld diegenen die onder de Participatiewet vallen. Een ander uitgangspunt is dat met ingang van 1-1-2018 tenminste 85 % van de SW-medewerkers een actueel Individueel Ontwikkel Plan (IOP) heeft. Als dat niet het geval blijkt te zijn, wordt er nog voor of direct na de start van Scalabor een inhaalslag gemaakt. Eind 2018 moeten alle SW-medewerkers (conform de SW-cao) een actueel ontwikkelingsplan hebben.

Divisie Werken in Productie

De divisie Werken in Productie is verdeeld in 3 units (Groenproductie, Verpakken en Montage/Logistiek), heeft een eigen bedrijfsbureau dat de decentrale administratieve, financiële en commerciële processen verzorgt. Het is de ambitie om blijvend circa 80 leerwerkplekken te realiseren voor 'Arbeidsontwikkeling'. De werkpakketten hebben een reële en marktconforme opbrengst. De bedrijfsvoering is procesgestuurd, efficiënt en het ziekteverzuim van de SW-medewerkers is kleiner dan of gelijk aan het landelijke gemiddelde in 2021.

Divisie Werken in Diensten

De divisie Werken in Diensten is verdeeld in 3 units. Deze units zijn Groen & Grijs, Facilitair Bedrijf en Intratuin. De sector heeft een eigen Bedrijfsbureau, dat uitvoering geeft aan de decentrale administratieve, financiële en commerciële processen. Onze ambitie is dezelfde als die van de divisie Werken in Productie.

Divisie Detacheringen

De divisie 'Detacheringen' is verdeeld in 2 units(Individuele detachering en groepsdetachering) en heeft een eigen bedrijfsbureau dat de decentrale administratieve, financiële en commerciële processen verzorgt. Het is de ambitie om het aantal gedetacheerde SW-medewerkers in 3 jaar te laten groeien van ca. 25% nu, naar ca. 37% (landelijk gemiddelde). Daarnaast gaan we extra leerwerkplekken of werkervaringsplekken werven bij reguliere werkgevers en extra op zoek naar vacatures voor de uitstroom van kandidaat-medewerkers.

7.7 Ondersteunende processen

Scalabor zal voor haar eigen organisatieonderdelen de bedrijfsvoering en ondersteunende diensten gaan uitvoeren. De bedrijfsprocessen worden 'lean' ingericht en verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk gelegd binnen de organisatie. De bedrijfsvoeringstaken worden centraal belegd in 4 onderdelen, geleid door 3 managers en een businesscontroller, welke direct aangestuurd worden door de directeur. De 4 onderdelen zijn:

- Control & informatiemanagement
- Organisatieadvies & HR
- Financiën & Administraties
- Facilitaire Dienstverlening

Kader en uitgangspunten voor onze bedrijfsvoering:

- Er wordt organisatiebreed eenduidig gewerkt volgens vastgestelde processen, met vastgestelde formats, in de afgesproken systemen binnen de maximale verwerkingstijd, de PDCA-cyclus volgend.

- Alle processen zijn beschreven. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden (zogeheten T.b.v.’s) zijn belegd.

- Functieomschrijvingen sluiten aan op de T.b.v's per functie.

- Er wordt gewerkt met managementcontracten, interne budgettering en budgethouders

- Dienstverlening wordt gedaan voor de eigen organisatie, ten behoeve van de verlonings-GR voor SW-medewerkers en ten behoeve van de Stichting Aan De Slag/Manfree.

- De bezetting van bedrijfsvoering is gebaseerd op regulier personeel. Medewerkers uit de Wsw- en P-wet worden alleen ingezet op leerwerkplekken.

- De (Business)controller, gepositioneerd in de cluster Control, heeft een onafhankelijke adviesrol richting het managementteam, een functionele rol richting Financiën & Administraties en is tevens verantwoordelijk voor informatiemanagement.

- De directeur vertegenwoordigt de eenheid bedrijfsvoering in het MT. Strategische adviseurs vanuit bedrijfsvoering sluiten op basis van onderwerp aan bij het MT.

- ICT-dienstverlening (hard- & software) wordt uitbesteed (bedrijfsinformatie in de Cloud, bedrijfssoftware als SaaS oplossing), uitzondering hierop is een helpdesk die ingericht wordt onder Facilitaire Dienstverlening (eerstelijnsdienstverlening).

- Het eigenaarschap van applicaties wordt belegd bij de eenheid die verantwoordelijk is voor het proces dat door de betreffende applicatie wordt ondersteund.

- Facilitaire Dienstverlening is een cluster dat faciliteert, ontzorgt en coördineert maar slechts zeer beperkt uitvoerend is. Er wordt gewerkt op basis van een professionele klant-leverancier relatie. Afspraken worden vastgelegd in de vorm van interne SLA's (Service Level Agreements).

- De inputverantwoordelijkheid voor de (financiële)administratie en urenverantwoording ligt bij de divisie- en clustermanagers. De invoer van inputgegevens en urenverantwoording wordt volledig binnen de divisies en clusters uitgevoerd.

- De controle op de tijdigheid en de volledigheid van de input voor de (financiële)administratie en urenverantwoording wordt uitgevoerd bij Financiën & Administraties; de controle op de juistheid van de (financiële)administratie en urenverantwoording wordt uitgevoerd bij Personeelsadministratie binnen het cluster Organisatieadvies & HR.

- Binnen Scalabor geldt een administratieverplichting die door middel van processen, proceseigenaren en beschreven taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden geborgd zijn.

- Communicatie valt onder Organisatieadvies & HR, er zal 1 fte communicatieadviseur regulier aangesteld worden. Er kan gebruik gemaakt worden van inhuur wanneer er incidenteel meer capaciteit nodig is en er worden maximaal 5 leerwerkplekken aangeboden.

Control & informatiemanagement

Het onderdeel control is verantwoordelijk voor het coördineren, uitvoeren en bewaken van de planning & controlcyclus en het ontwikkelen van de hieraan gerelateerde kaders en richtlijnen. Daarnaast heeft control een onafhankelijke adviesrol richting de directie/MT bij een doelmatige en resultaatgerichte inzet van middelen en is verantwoordelijk voor het waarborgen van een integrale business-control. Tevens wordt de verantwoordelijkheid rondom informatiemanagement bij de

businesscontroller belegd. Specifieke en grote aandacht in ons bedrijf heeft informatieveiligheid, met het oog op privacy.

Organisatieadvies & HR

Binnen het onderdeel Organisatieadvies & HR wordt de strategische, arbeidsrechtelijke en beleidsfunctie van HR belegd. Tevens wordt deze sub-eenheid verantwoordelijk voor het Arbobeleid gerelateerd aan HR, het strategisch/tactisch organisatieadvies, communicatie zowel beleidsmatig, adviserend als uitvoerend, functionaris gegevensbescherming en het voeren van de personeelsadministratie.

Goede arbeidsomstandigheden zijn voor een bedrijf als Scalabor van groot belang. Scalabor biedt mensen immers werk(plekken) in het eigen bedrijf, buiten (denk aan groenvoorziening), of bij een werkgever (gedetacheerd of in dienst). In alle gevallen zorgt Scalabor direct (eigen werk) of indirect (bij een werkgever) dat de arbeidsomstandigheden bijdragen aan de veiligheid en aan prettige omstandigheden waarin optimaal gepresteerd kan worden. Belangrijke elementen daarin zijn onder meer een actuele Risico Inventarisatie & Evaluatie (RIE), werkplekinspecties, een goed functionerende BHV-organisatie, gestructureerd werkoverleg waarin arbeidsomstandigheden aan de orde komen en een beleid om verzuim te voorkomen of te beperken.

Financiën & administraties

Het onderdeel Financiën en Administraties is verantwoordelijk voor het administreren en registreren van financiële en niet-financiële gegevens. Voor de urenadministratie binnen het afgesproken systeem geldt dat de verantwoordelijkheid binnen de divisies en bij de managers bedrijfsvoering ligt. Daarnaast zijn zij belast met het bewaken en beheren van een juiste, tijdige en volledige (financiële) administratie binnen hun portefeuille.

Facilitaire zaken

Het onderdeel Facilitaire Zaken richt zich op dienstverlening die ondersteunend zijn aan het primaire proces. De diensten bestaan uit:

- Een helpdesk van waaruit meldingen m.b.t. ICT, telefonie, technisch onderhoud, wagenparkbeheer, beveiliging, schoonmaak, catering, Arbo en kwaliteit opvolging krijgen.
- Het organiseren, coördineren en/of (laten)uitvoeren van receptie, beveiliging, schoonmaak, catering, ICT, technisch onderhoud, wagenparkbeheer, KAM (Kwaliteit, Arbeidsomstandigheden, Milieu), BHV, postverzorging, archivering, gebouwenbeheer, inkoop en terreinonderhoud.

7.8 De functiestructuur

De functiestructuur van Scalabor komt in het functieboek. Aan de functieomschrijvingen worden competentieprofielen per functie toegevoegd en er wordt een functiewaarderingssysteem gehanteerd. Dit systeem biedt een normbestand van (gewaardeerde) generieke functiebeschrijvingen. Aan deze generieke functies worden specifieke resultaatgebieden voor Scalabor gekoppeld.

7.9 De Personele structuur

In het formatieoverzicht op de volgende pagina zijn de laatste inzichten verwerkt over het team dat Scalabor gaat vormen. Hierin is een aantal functies als tijdelijk aangegeven. Dit betreft formatie die nodig is op basis van de beoogde DVO met de GR voor de begeleiding en arbeidsontwikkeling van de Wsw-medewerkers. Daarnaast komt er ook een aparte DVO met (voorlopig) alleen de gemeente Arnhem voor het uitvoeren van arbeidsontwikkeltrajecten voor de doelgroep vanuit de P-wet. De reden dat er een flexibele schil gecreëerd wordt is gebaseerd op het feit dat genoemde DVO’s nog

niet afgesloten zijn en de zekerheid op toeleiding van kandidaatwerknemers door de afdeling W&I van de gemeente Arnhem of andere contractpartners (nog) niet gegarandeerd is. Indien op die plaatsen mensen worden geplaatst met een bestaand vast dienstverband (binnen PHB), dan worden die plaatsen wel voor onbepaalde tijd ingevuld. Dit is gerechtvaardigd omdat op termijn verwacht wordt dat Scalabor extra taken toebedeeld zal krijgen, zoals arbeidsontwikkeltrajecten voor kandidaatwerknemers uit andere regiogemeenten en andere opdrachtgevers. Tegelijkertijd bieden we daarmee zekerheid aan de betreffende personen.

		fte vast	fte tijd.	fte flex		fte vast	fte flex
Managementteam		**2018**				**2021**	
	directeur	1,0				1,0	
	directiesecretaresse	1,2				1,2	
Subtotaal		*2,2*	*0,0*	*0,0*		*2,2*	*0,0*
Control & Informatiemanagement							
Subtotaal		*1,0*	*0,0*	*0,0*		*1,0*	*0,0*
Financiën & Administraties							
Subtotaal		*9,0*	*2,0*	*1,0*		*9,0*	*4,0*
Organisatieadvies & HR							
Subtotaal		*10,5*	*3,5*	*0,0*		*9,0*	*0,0*
Facilitaire dienstverlening							
Subtotaal		*4,8*	*0,7*	*0,0*		*4,8*	*0,0*
Divisie Arbeidsontwikkeling							
Subtotaal		*21,5*	*6,0*	*7,5*		*23,5*	*7,0*
Divisie Detachering							
Subtotaal		*12,5*	*4,0*	*0,0*		*19,0*	*1,0*
Divisie werken in Productie							
Subtotaal		*29,3*	*11,0*	*2,9*		*33,6*	*0,0*
Divisie werken in Diensten							
Subtotaal		*35,7*	*5,0*	*1,0*		*35,0*	*6,8*
Totalen		**126,5**	**32,2**	**12,4**		**137,8**	**19,8**

Naast de vaste en de tijdelijke dienstverbanden is er ook een kolom zichtbaar waar flex boven staat: inzet flexformatie is budgetneutraal omdat daar altijd omzet tegenover staat. Flexformatie wordt pas dan ingezet als het aantal opdrachten groter is dan met vaste formatie kan worden ingevuld en er dan extra opbrengsten tegenover staan. Het formatieoverzicht gaat uit van een caseloadberekening van gemiddeld 60 fte aan individuele detacheringen bij de functie van jobcoach en 60 fte arbeidsontwikkeltrajecten bij de functie van trajectcoach.

De fte's groepsdetachering bij de jobcoaches en de fte's Wsw-medewerkers die niet in ontwikkeltrajecten geplaatst zijn, zijn in de formatieberekening voor 0,5 meegeteld. Dat houdt in dat iedere medewerker een jobcoach of een trajectcoach heeft, maar dat de intensiteit van de begeleiding wel afhankelijk is van de plaats of de activiteit die verricht wordt binnen Scalabor.

Omdat nog nader bepaald zal worden of die caseloadberekening voor de Wsw-medewerkers die niet in ontwikkeltrajecten geplaatst zijn juist is, zal vooralsnog niet de gehele formatie voor dit deel van de trajectcoaching ingevuld worden. Mogelijk blijkt dat hier een factor 0,33 of 0,25 i.p.v. 0,5 toereikend is voor de taak.

De formatie van de clusters ondersteunende diensten is gebaseerd op het uitvoeren van werkgeverstaken(onder meer HR, personeelsadministratie, salarisadministratie, arbodienst/ziekteverzuimbegeleiding) door Scalabor voor de GR en voor Stichting Aan de Slag.

Met alle medewerkers worden jaarlijks resultaatafspraken gemaakt die tijdens periodieke HR-cyclus-gesprekken worden besproken en verantwoord. Onder andere wordt daarin (op basis van de ambities die zijn verwoord in het jaarplan van de organisatie) een vertaling gemaakt van de prioriteiten van de organisatie tot op medewerkerniveau. Het gaat dan bijvoorbeeld om duurzame inzetbaarheid, vergroten commerciële slagkracht en specifieke competenties die van de medewerker in zijn functie verwacht worden.

8. Onze financiën

8.1 Inleiding

Scalabor is een BV in eigendom van de overheid (gemeenten). Winst maken is niet ons oogmerk, een financieel gezonde bedrijfsvoering is dat wel. En dat is nodig om onze maatschappelijke taak zo goed mogelijk uit te voeren. Daarom richten wij ons bedrijf zo effectief en efficiënt als mogelijk in.

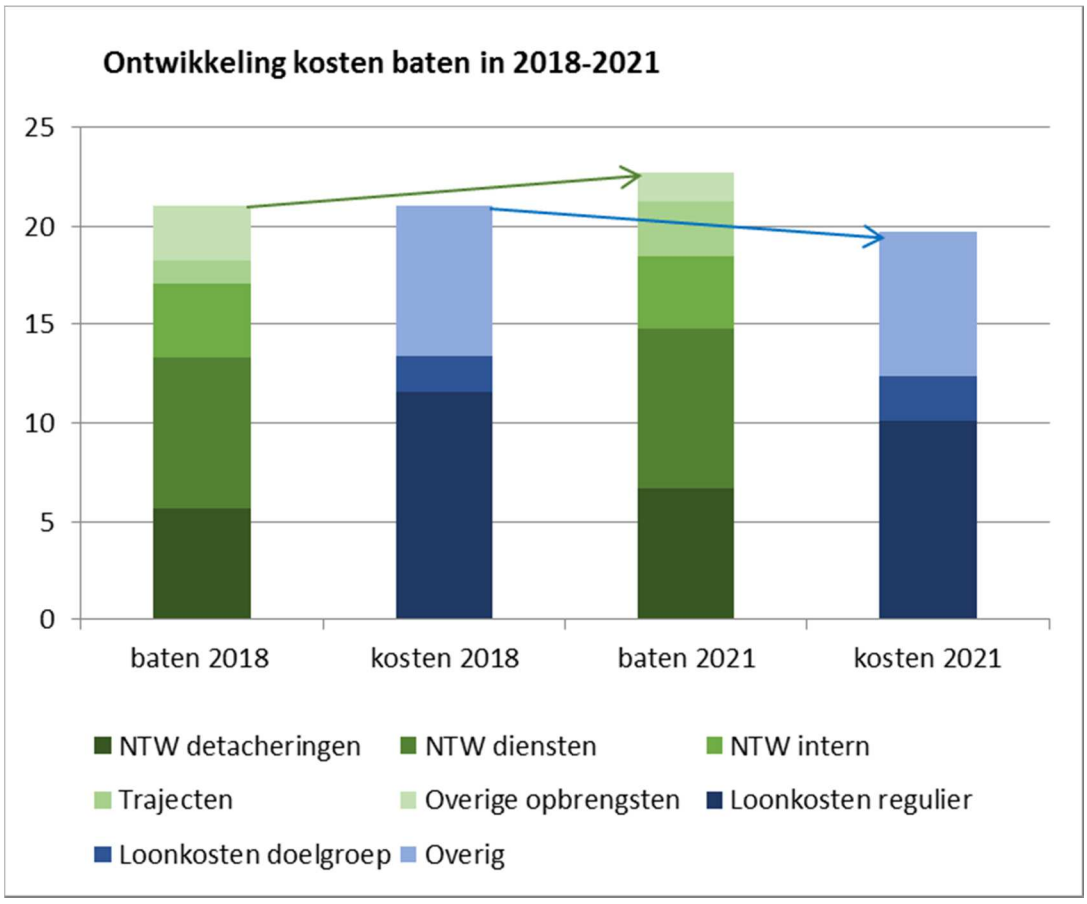
Scalabor is een financieel gezond bedrijf waar zo'n 200 mensen in een regulier dienstverband werken en nog eens een kleine 3.000 mensen (meest SW-medewerkers) in een ander verband. Wij werken met een begroting van ongeveer 21 miljoen euro (dit is exclusief salariskosten voor de overige dienstverbanden). Nog niet in het aanvangsjaar 2018, maar in de jaren daarna laat Scalabor een steeds positiever financieel resultaat zien. Dat is nodig om op termijn over buffers te kunnen beschikken om ontwikkelingen op te kunnen vangen waar wij (nog) geen invloed op hebben. Denk aan de complexe transformatie die ons bedrijf in eerste instantie ondergaat, economische fluctuaties, veranderingen in (landelijke) wet- en regelgeving op ons werkterrein en de samenwerking met onze huidige opdrachtgevers op de lange termijn.

De focus van Scalabor ligt op het verbeteren van onze resultaten, niet op het snijden in onze kosten. Sterker nog, om onze resultaten duurzaam te verbeteren zullen wij eerst extra kosten maken. Maar het is juist de ontwikkeling van een werkbedrijf naar een arbeidsontwikkelbedrijf dat van ons een structureel financieel gezond bedrijf maakt. Concreet vertaalt zich die ontwikkeling vooral in een toename van het aantal arbeidsontwikkeltrajecten en een verschuiving van werken bij ons, naar werken bij een reguliere werkgever. Daarmee stijgen de opbrengsten en dalen de kosten én werken veel mensen op een beter bij hun passende werkplek.

We zijn er van overtuigd dat Scalabor, door alle veranderingen die zullen worden doorgevoerd, binnen enkele jaren financieel zal kunnen presteren zoals een gemiddeld vergelijkbaar bedrijf (op basis van de branche-benchmark). Dus van hekkensluiter naar middenmoter. Om onze aandeelhouders en anderen niet met onverwachte tegenvallers te confronteren gaat onze financiële planning bij aanvang uit van een behoudender scenario uit dan wat bij de middenmoter past.

8.2 kosten en opbrengsten

In onderstaande tabel wordt de verwachte ontwikkeling weergegeven van de kosten en de opbrengsten van Scalabor.

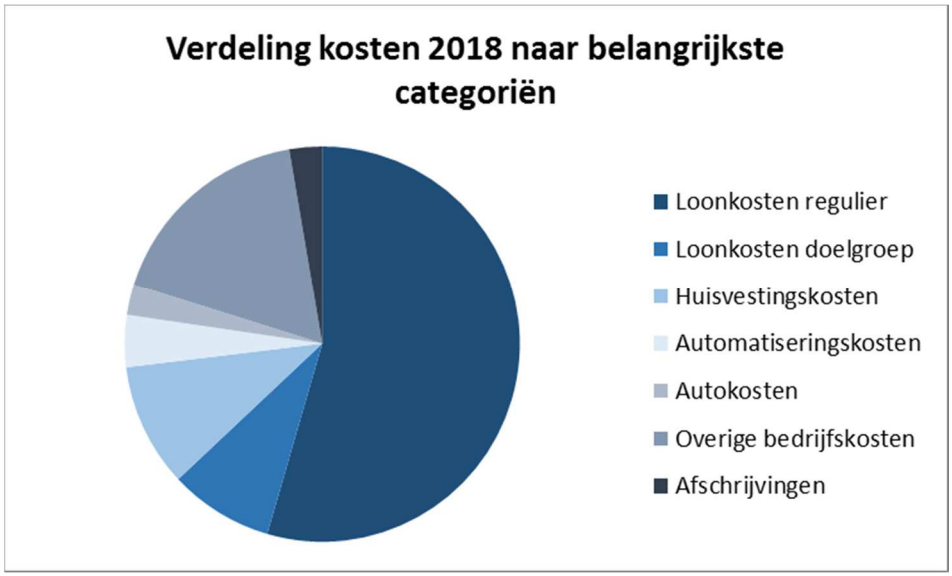

(NTW staat voor de opbrengst minus de direct daaraan gekoppelde kosten.)

Korte toelichting bij deze tabel:

- In 2018 zijn de kosten en baten ongeveer in evenwicht. We houden rekening met een beperkt tekort.
- De opbrengsten gaan in de periode 2018 – 2021 omhoog doordat medewerkers op beter passende en meestal ook beter renderende werksoorten zullen worden geplaatst. Daarnaast zullen verbeteringen in tarieven en portfolio worden gerealiseerd en zullen opbrengsten van arbeidsontwikkeltrajecten oplopen.
- De kosten gaan in de periode 2018 – 2021 omlaag. Doordat meer mensen gedetacheerd zullen worden buiten Scalabor dalen de personeelskosten en kan de eigen infrastructuur beperkt worden.
- Per saldo zal in de jaren naar 2021 sprake zijn van een toenemend positief rendement.

Dieper inzoomend op de totale kosten zien we in onderstaande figuur de verdeling van de kosten naar de belangrijkste categorieën.

Belangrijkste kostencategorie vormen de loonkosten voor het reguliere personeel, bestaande uit onder meer de directe werkleiding en jobcoaches en de verschillende staf- en managementfuncties. Daarnaast zal Scalabor voor een deel van de nieuwe doelgroep (o.a. beschut) loonkosten betalen. Tenslotte zijn er diverse andere kostensoorten zoals huisvesting, automatisering en autokosten, afschrijvingen en overige bedrijfskosten.

9. Een lerende organisatie

Scalabor wil het liefst iedere dag weer net wat beter presteren dan de dag ervoor. Ons continu ontwikkelen en ons doorlopend afvragen of ons werk beter of efficiënter kan. Om dat te stimuleren bouwen we een aantal mechanismen in.

9.1 Verbeteren en vernieuwen

Scalabor zal een managementmodel invoeren, gebaseerd op dat van het Instituut Nederlandse Kwaliteit (INK). Dat model zorgt ervoor dat Scalabor zichzelf verbetert en vernieuwt via de zogeheten Plan-Do-Check-Act-cirkel (PDCA).

Door het steeds weer evalueren van veranderingen en vernieuwingen leren we wat kan worden gebruikt voor een volgende verandering en vernieuwing. Het model ondersteunt de groei naar een excellerende organisatie waarin het verbeteren en vernieuwen de tweede natuur van de organisatie is geworden. Verantwoordelijkheden beleggen we binnen Scalabor zo laag mogelijk in de organisatie.

De implementatie van dit managementmodel is een meerjarenplan. In jaar 1 zal de directie, het managementteam en het echelon direct daaronder ervaring gaan opdoen met het werken volgens het INK-model. In jaar 2, als inmiddels de nieuwe organisatie ingeregeld is en alle medewerkers goed op hun plek zitten, wordt het model in de gehele organisatie ingevoerd. Scalabor zal steeds beter presteren omdat het verbeteren en vernieuwen een leidend principe is op alle niveaus in de organisatie. Over 5 jaar wil Scalabor een excellerende organisatie zijn.

9.2 Innovatieteams

We gaan niet wachten met verbeteren en vernieuwen tot het managementmodel is ingevoerd. Meteen vanaf de start voeren we zogeheten innovatieteams in. Collega's uit diverse niveaus en onderdelen van het bedrijf worden een aantal maanden lang een halve dag in de week vrijgesteld om als team met innovatieve processen of strategieën te komen. Innovaties die door de teams ook echt binnen Scalabor ingevoerd moeten worden.

9.3 Scholing & ontwikkeling personeel

Innovatie wordt binnen Scalabor een manier van denken en werken in alle lagen van de organisatie. Dat is ook waarom een managementmodel zal worden ingevoerd dat het principe van verbeteren en vernieuwen centraal stelt. Deze nieuwe manier van werken vraagt veel van medewerkers. Het op te stellen scholings- en ontwikkelingsplan voor ons personeel zal nadrukkelijk aandacht besteden aan de vaardigheden en competenties die nodig zijn om het managementmodel breed en diep in de organisatie te kunnen implementeren.

9.4 Kwaliteitsmanagement

Alleen door steeds te streven naar optimale kwaliteit van de te leveren producten en diensten, zowel intern als extern, kan Scalabor tevreden klanten en opdrachtgevers realiseren. Om te bepalen wat optimale kwaliteit is en om te borgen dat de producten op dat niveau komen en blijven, is een goed kwaliteitsmanagement essentieel. Scalabor gaat een kwaliteitssysteem invoeren om ook op lange termijn optimale kwaliteit te garanderen. Om het kwaliteitsmanagement te ondersteunen, komt er bij Facilitaire Dienstverlening een Kwaliteits-, Arbeidsomstandigheden- en Milieu-(KAM) coördinator.

9.5 Beleidsontwikkeling: van strategische sessie naar jaarplan

Levensvatbare bedrijven zijn bedrijven met een heldere visie en een uitmuntende organisatie om daar naar te handelen. Om Scalabor in turbulente tijden te voorzien van een duidelijke visie, zodat goed gekoerst kan worden, voeren we een jaarlijkse cyclus van planningssessies in.

Planningssessie 1

In de eerste sessie wordt gebrainstormd over de vraag hoe de wereld er als geheel, en het speelveld van Scalabor in het bijzonder er over 5 jaar uit ziet. Wat zijn de trends? Wat gebeurt er in het sociale domein? Wie zijn de spelers? Wat zijn de krachten? Welke allianties zijn er? Voor deze planningssessie worden naast commissarissen ook externen zoals de gemeentelijke opdrachtgevers, partners, werkgevers, afgevaardigden van ministeries, politici, trendwatchers en/of sprekers uit geheel andere branches uitgenodigd.

Planningssessie 2

Tijdens de tweede sessie wordt met de commissarissen gekeken waar Scalabor over vijf jaar moet staan. Wat is Scalabor dan? Wat doet Scalabor dan? Wat doet Scalabor dan anders dan nu? Met wie werkt Scalabor dan samen? Kortom: wat is onze strategische toekomstvisie.

Planningssessie 3

In de derde sessie - als duidelijk is waar Scalabor over 5 jaar moet staan - wordt besproken wat er komend jaar gedaan moet worden om die lange termijnvisie te realiseren. Hiertoe wordt intern - eerst op divisie-/clusterniveau en later op organisatieniveau - bepaald wat het jaarplan van Scalabor wordt. Hierin wordt meegenomen wat op korte termijn op Scalabor afkomt. Op basis van deze sessie worden ook de begrotingen en afdelingsplannen gemaakt.

Jaarlijkse planningssessies

Door de drie sessies ieder jaar opnieuw te doorlopen verzekeren wij ons van een goed doordachte, actuele en breed gedeelde strategie die de basis vormt voor de (inrichting van onze) bedrijfsvoering. We agenderen de planningssessies zodanig dat ze aansluiten op onze begrotingscyclus. Door veel aandacht en tijd te besteden aan de planningssessies krijgt de uitkomst daarvan hoge kwaliteit waarop gebouwd kan worden. Dat betekent dat de organisatie zich de rest van de tijd kan focussen op het realiseren van de plannen, zonder te hoeven twijfelen of de plannen goed zijn. Eventuele bijstellingen tussendoor komen uit de directie. Maar ook daar geldt dat de plannen in principe goed zijn, dus er moeten zwaarwegende redenen zijn om ze bij te stellen.

9.6 Risicomanagement en beheersmaatregelen

Scalabor is een groot bedrijf waar veel mensen werken en waar veel publiek geld wordt ingezet om daarmee maatschappelijke meerwaarde te realiseren. Het is van groot belang om steeds zicht te hebben op de risico's die daarmee gepaard gaan voor mensen, bedrijf en eigenaar, zodat tijdig passende maatregelen kunnen worden genomen. Al in een vroeg stadium hebben wij die risico's geïnventariseerd, geclassificeerd en gewogen en passende beheersmaatregelen benoemd. Dat blijven wij periodiek doen.

10. Hoe verantwoorden wij ons?

Als uitvoeringsorganisatie van publieke taken, gefinancierd met publieke middelen, dragen wij vanzelfsprekend een grote publieke verantwoordelijkheid. Reden waarom transparantie en verantwoording een belangrijke plaats innemen in onze bedrijfsvoering.

10.1 Uitgangspunten verantwoording

Om efficiënt en effectief te verantwoorden, hanteert Scalabor de volgende uitgangspunten:

- Wij leggen verantwoording af / rapporteren over dat wat wettelijk verplicht is (vooral richting de gemeentelijke en landelijke overheid).
- Wij verantwoorden ons / rapporteren over datgene wat nodig is om het bedrijf te besturen (managementinformatie zoals maand-, kwartaal en jaarcijfers).
- Wij verantwoorden ons / rapporteren over dat wat onze aandeelhouders/opdrachtgevers nodig hebben om zich te verantwoorden (informatie over de inzet van middelen en de daarmee gerealiseerde resultaten).
- En wij verantwoorden ons / rapporteren over dat wat nodig is om de samenleving te informeren over de toegevoegde maatschappelijke waarde van Scalabor.

10.2 Kritische prestatie indicatoren

In onze verantwoording en rapportage maken wij een scheiding tussen wat noodzakelijk is en wat interessant (maar niet noodzakelijk). Met gemeenten, verantwoordelijk voor de WSW en Participatiewet, maken we vaste afspraken over de aard en de frequentie van onze rapportage. Aanvullende rapportages bovenop de gemaakte afspraken zijn natuurlijk mogelijk, maar daar brengen wij wel kosten voor in rekening. Dit doet recht aan eventuele verschillen in rapportagebehoeften van de verschillende gemeenten en dwingt Scalabor efficiënt en effectief te registreren en te rapporteren.

Een werkgroep Bedrijfsvoering inventariseert waarover Scalabor moet rapporteren en informeren. Aan de hand daarvan wordt een lijst van (Kritieke) Prestatie Indicatoren (KPI's) opgesteld en wordt per onderdeel aangegeven wat 'need to have' of 'nice to have' is. In de komende tijd wordt ook bepaald met welke rapportages Scalabor per 1 januari start en welke eventueel later volgen.

Bijlage 4 gewijzigde begroting bij Memo inzake uitkomst onderhandelingen

In onderstaande tabel wordt de gewijzigde begroting 2018 weergegeven:

Gewijzigde begroting 2018:					
	Prognose 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Bijdrage gemeenten instandhouding werkplekken *	270	-	-	-	-
Bijdrage begeleiding door gemeenten *	2.873	-	-	-	-
Bijdrage SW (oud) **/***	62.327	62.392	60.408	58.393	56.331
Bijdrage SW (oud) niet deelnemende gemeenten ***	-861	-1.345	-1.319	-1.307	-1.293
Bijdrage gemeenten organisatie GR ****	-	150	150	150	150
Bijdrage dienstverlening aan Scalabor *****	-	1.622	1.556	1.490	1.424
Bijdrage gemeenten overige posten ******	600	-	-	-	-
Totaal	**65.209**	**62.819**	**60.795**	**58.726**	**56.612**
Toelichting:					
* deze posten vervallen door de overname van de activiteiten van Scalabor B.V.;					
** in de bijdrage SW (oud) was ook een detacheringsvergoeding doelgroep opgenomen, welke een last was bij de post 'instandhouding werkplekken';					
*** doordat de personen uit de gemeente Montferland overgaan naar Laborijn, zijn deze posten met gelijke bedragen, gedaald;					
**** betreft de eigen kosten van de Gemeenschappelijke Regeling voor parttime directeur en controller, kosten accountant en overige kosten;					
***** betreft de doorbelasting van de kosten van dienstverlening door Scalabor B.V. aan de Gemeenschappelijke Regeling van € 750 per AJ;					
****** dit betreft de post opbouw weerstandsvermogen, deze post kan vervallen aangezien de deelnemende gemeenten direct alle kosten bijdragen.					

De kosten voor de deelnemende gemeenten stijgen door de bijdrage aan de kosten voor de dienstverlening door Scalabor. Hiertegenover staat dat het risico van de exploitatie wordt overgedragen aan Scalabor.

Kwartaalbericht 2017-3

De ontwikkelingen van de prognose 2017 ten opzichte van de vastgestelde begroting 2017 staat in dit bericht centraal. Van de belangrijkste ontwikkelingen wordt hieronder verslag gedaan.

Inleiding
Graag bieden wij u het 3e kwartaalbericht 2017 aan. Met dit bericht infomeren we u over de voortgang in 2017 op onderstaande gebieden:

- Organisatie
- Personeel
- Financiën

Organisatie
In nauwe samenwerking met de gemeente Arnhem is een deel van de organisatie momenteel bezig rondom de opzet van Scalabor B.V. Per 1 januari 2018 zullen de activiteiten van Presikhaaf Bedrijven worden overgedragen aan Scalabor. De uitkomst en aanstaande transitie zal een belangrijke impact hebben op Presikhaaf Bedrijven.

Personeel
Duurzame inzetbaarheid
Evenals in voorgaand kwartalen is ook in het derde kwartaal voortgeborduurd op de drie speerpunten die geformuleerd zijn en die allen gericht zijn op duurzame inzetbaarheid:

1. verlagen van het verzuim;
2. investeren in doorstroom en mobiliteit van alle medewerkers;
3. genereren van voldoende werk tegen een gezond tarief.

De eerste twee speerpunten zijn duidelijk gerelateerd aan de sociale en personele doelstellingen van de organisatie; in combinatie met de derde kan worden gerealiseerd dat het verzuim lager wordt en er structureel een hogere en duurzamer inzetbaarheid wordt bereikt met meer productiviteit en een hogere betrokkenheid van de medewerkers.

In bijlage I worden de personele ontwikkelingen nader toegelicht.

Participatiewet medewerkers
Er sprake van een toenemende aantal dienstverbanden van mensen uit de P-wet. Als gevolg van de afnemende bezetting SW worden hierdoor werkplekken behouden en wordt de continuïteit in de uitvoering van opdrachten van marktpartijen ondersteund. Daarnaast leidt meer inzet bij PHB tot ‘schadelast beperking’ voor gemeenten.

Activerend werk
Momenteel is er aandacht voor een mogelijke verdringing op werkplekken voor SW-medewerkers door de inzet van mensen middels Activerend werk. Het lijkt erop dat een deel van de doelgroep die voorheen een dienstverband kreeg volgens de cao WSW nu deelnemer is in Activerend Werk. De situatie wordt nauwlettend gevolgd.

Financiën
Er is een negatieve resultaatontwikkeling ten opzichte van de begroting als gevolg van het resultaat uit overige posten, die niet gecompenseerd wordt door een beter resultaat uit productie en uit verloning.

Het geprognosticeerde financiële resultaat 2017 is als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000	Prognose 2017	Begroting 2017	Verschil
Resultaat uit productie	368	0	368
Resultaat uit begeleiding	0	0	0
Resultaat uit verloning	1.031	0	1.031
Resultaat uit overige posten	-13.322	0	-13.322
Totaal resultaat	**-11.923**	**0**	**-11.923**

In bijlage II worden de financiële ontwikkelingen nader toegelicht.

Bijlagen: I Organisatie en personeel
II Financiën

Bijlage I Toelichting organisatie en personeel

Duurzame inzetbaarheid

Zoals ook uit eerdere periodieke rapportages naar voren komt, is “duurzame inzetbaarheid” de rode draad voor de sociale doelstellingen van onze organisatie. Dit richt zich niet alleen op sec het beschikbaar zijn van medewerkers voor het arbeidsproces, maar vooral ook op het optimaliseren van deze beschikbaarheid voor nu en in de toekomst. Daarbij vragen wij ook van onze medewerkers dat zij hierin meegaan en hier verantwoordelijkheid voor nemen. Met deze activiteiten verwachten wij het verzuim door ziekte te kunnen verlagen, doorstroom/mobiliteit naar ander werk (met een hogere loonwaarde) te kunnen vergroten en een goede voorbereiding te kunnen geven op de transitie zoals deze vanaf 2018, met de transformatie naar Scalabor, zijn beslag gaat krijgen.

Investeren in jezelf

Alle medewerkers met een regulier dienstverband zijn uitgenodigd om deel te nemen aan een trainingsprogramma in het kader van duurzame inzetbaarheid. De focus ligt daarbij op de eigen ontwikkeling en het succesvol inzetbaar blijven op de arbeidsmarkt. Begin juli is een startbijeenkomst verzorgd waarin de diverse trainingen zijn geïntroduceerd. Het gaat dan om trainingen gericht op solliciteren, het maken van een pakkend CV, presenteren en netwerken, enz. De trainingen zijn door eigen trainers ontwikkeld en uitgevoerd. De eerste sessies zijn, als een *summerschool*, in juli en augustus uitgevoerd. Ruim een kwart van de betrokken medewerkers heeft in deze periode één of meerdere trainingen gevolgd. In de herfst wordt een volgende ronde georganiseerd.

Werkstap

Voor SW-medewerkers wordt de investering in duurzame inzetbaarheid gecoördineerd en gemonitord vanuit de methodiek/applicatie Werkstap. In de afgelopen maanden is veel tijd en energie gestoken in het invoeren van de diagnoses van alle medewerkers. Dit is de basis en het begin van de gekozen weg om methodische arbeidsontwikkeling in te zetten binnen de organisatie. Doel hierbij is:

- doelgericht en integraal ontwikkelproces implementeren;
- toepassen van systemen om ontwikkelresultaten te meten en te rapporteren;
- constante feedback op het effectief toepassen van het ontwikkelproces;
- pro-actieve sturing op KPI’s die leiden tot, onder andere, uitstroomresultaten en
- koppeling met gemeenten en het bedrijfsleven.

Ruim 85% van de diagnoses is nu in Werkstap ingevoerd. Met het invoeren van de diagnoses wordt gelijk bereikt dat de medewerker weer een actuele POP heeft.

Daarnaast worden in het kader van de transitie naar het nieuwe bedrijf, door de projectgroep Scalabor DVO’s ontwikkeld met gemeenten. Resultaten gericht op doorstroom en detachering maken daar een belangrijk onderdeel van uit. Om dit, vanuit Werkstap, goed te kunnen monitoren zijn vervolgstappen nodig waarmee Werkstap verder gevuld wordt met een zogenoemde “procesflow”. Met behulp van die “procesflow” is per medewerker te volgen:

- wie een traject doorloopt gericht op (individuele) detachering;
- wie ontwikkeld kan worden op de afdeling en
- met wie men actief in ontwikkeling is op de afdeling.

Werkcoaches kunnen op deze manier ook zelf goed de ontwikkeling van hun medewerkers managen. Daarnaast kan het management de potentiële doorstroom van de verschillende sectoren volgen en daarop inspelen.

Transitieproces en reorganisatie

Op 12 juli 2017 is in de vergadering van het Algemeen Bestuur vormgegeven aan de besluitvorming met betrekking tot, uiteindelijk, de liquidatie van de huidige gemeenschappelijke regeling. Daaraan voorafgaande is door alle aan de GR deelnemende gemeenten het voornemen uitgesproken om de SW-medewerkers uit hun gemeente een werkplek te geven bij Scalabor en het werkgeverschap voor deze doelgroep gezamenlijk te blijven uitoefenen. Met deze besluitvorming is het proces op gang gekomen om over te gaan tot:

- de overdracht van de activiteiten, overeenkomsten en activa van de GR aan Scalabor BV;
- de overdracht van de populatie SW-medewerkers van de huidige gemeenschappelijke regeling naar een andere juridische entiteit en, nadat deze acties zijn doorgevoerd,
- liquidatie van de huidige GR.

Reorganisatie

Scalabor zal naar verwachting vanaf begin 2018 een feit zijn. De overdracht van Presikhaaf Bedrijven naar deze nieuwe organisatie is in voorbereiding en onderwerp van onderhandeling. In nauwe samenwerking met de vanuit de gemeente Arnhem geformeerde projectgroep, wordt mede vormgegeven aan de inrichting van en overdracht naar de nieuwe organisatie. Met de projectgroep is afgesproken om ter voorbereiding op die overdracht, door middel van een reorganisatie, in de huidige organisatie de transformatie naar het arbeidsontwikkelbedrijf, zoals voorzien voor Scalabor, voor te bereiden. Door nu al gebruik te maken van het inrichtingsmodel van Scalabor bereiken we dat:

- medewerkers vroegtijdig worden voorbereid op de overname van de bedrijfsactiviteiten door Scalabor;
- er snel helderheid is over de nieuwe werkwijze en structuur. Hierdoor wordt voor de totale organisatie (maar zeker voor het SW-personeel) rust gecreëerd die een soepele overgang naar de nieuwe organisatie mogelijk maakt;
- met medewerkers vanuit de huidige organisatie gekeken kan worden naar passendheid voor de nieuwe organisatie en, waar nodig/gewenst, medewerkers zich kunnen voorbereiden op en/of doorontwikkelen naar hun nieuwe functie/positie;
- de basis voor de organisatie van Scalabor wordt voorbereid vanuit de bestaande organisatie waardoor Scalabor direct vanuit de goede focus kan starten (efficiencyvoordeel en kostenbesparing);
- er gewerkt kan worden aan een veranderende cultuur en aan verbeterprocessen die per direct voordelen opleveren voor de bestaande organisatie maar ook voor Scalabor.

De volgorde van de ontwikkelingen is daarmee dat er eerst gereorganiseerd wordt voordat de overdracht een feit is. Hierover is nauw overleg met zowel de Ondernemingsraad (adviesvraag) als de commissie van het Georganiseerd Overleg (arbeidsvoorwaardelijke aspecten). De verwachting is dat beide gremia zich in oktober uit zullen spreken over de reorganisatie en de daaraan verbonden voorwaarden.

Plaatsingsprocedure

Inmiddels wordt ook uitwerking gegeven aan de plaatsingsprocedure. Bij dit plaatsingsproces zullen wij ons laten ondersteunen door een extern bureau. Naast dat zij met ons invulling geven aan het functieboek voor de nieuwe organisatie (tevens de basis voor de belangstellingsregistratie), zullen zij mede vormgeven aan het selectieproces. In dit selectieproces zal met iedere betrokken medewerker een talentmeting worden uitgewerkt waarmee zowel de intrinsieke motivatie voor een functie als de passendheid, kansen en ontwikkelmogelijkheden inzichtelijk worden gemaakt. Op 11 september is een eerste voorlichtingsbijeenkomst gehouden om het personeel over de ontwikkelingen en de plaatsingsprocedure te informeren.

Arbo en inzetbaarheid

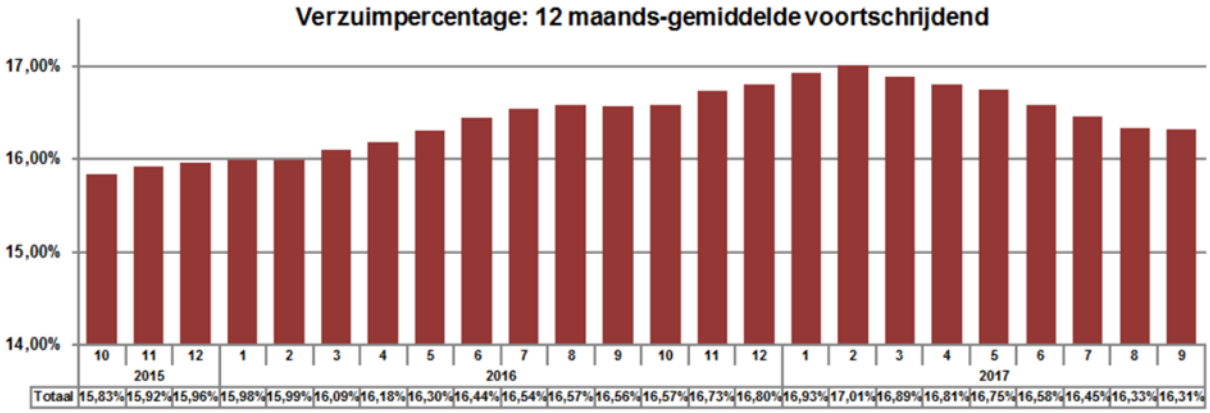
Per 1 juli 2017 is de Arbeidsomstandighedenwet gewijzigd. De Ondernemingsraad heeft hierdoor een nog belangrijker rol bij de inrichting van de arbo-organisatie. Zij zijn direct betrokken bij de aanstelling van preventiemedewerkers en hebben de mogelijkheid tot intensiever overleg met zowel de bedrijfsartsen als het preventieteam. Daarnaast krijgen medewerkers de mogelijkheid voor het aanvragen van een *second opinion* als zij vraagtekens hebben bij de diagnose of het advies van de bedrijfsarts. Vanuit de organisatie wordt gewerkt aan het in procedure zetten van de veranderingen.

Arbeidsverzuim

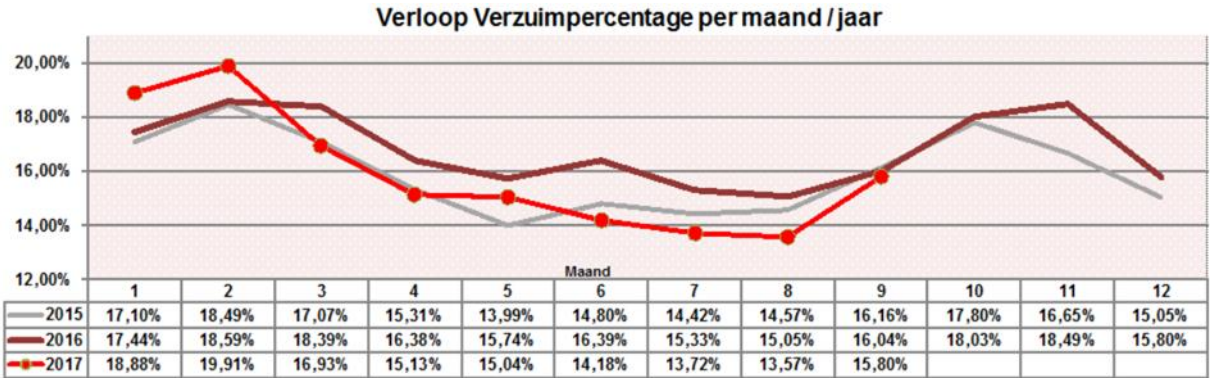
Verzuim door ziekte is een belangrijk aspect waar wij ook door het bestuur op aangesproken worden. Zoals ook uit eerdere rapportages mag blijken, onderkennen wij het belang van een gezonde en leefbare organisatie. Aan duurzame inzetbaarheid en het terugbrengen van het verzuim wordt veel aandacht besteed.

In de periodieke rapportages aan het bestuur geven wij aan dat we in de afgelopen jaren een intensief traject hebben ingezet om onze verzuimprocessen op orde te krijgen en de aanpak te richten op inzetbaarheid (*wat kan de medewerker nog wel*). Intern hebben we hiervoor inzetbaarheidsadviseurs aangesteld en extern is extra dienstverlening (casemanagement, training/coaching) ingekocht. Daarnaast is het MT en het team HR-adviseurs getraind op het coachen van leidinggevenden, zijn alle leidinggevenden getraind in het voeren van inzetbaarheidsgesprekken en is extra coaching verzorgd om de vraagstelling aan de bedrijfsarts goed te formuleren. Ook in het werkoverleg en het *inzetbaarheidsoverleg* (SMT) wordt continu aandacht besteed aan de oorzaken van het verzuim en de mogelijkheden om de inzetbaarheid van medewerkers te vergroten.

In de verslagperiode beginnen alle maatregelen om het verzuim omlaag te krijgen hun vruchten af te werpen. Het twaalfmaands gemiddelde verzuimpercentage is aan het dalen (ultimo september 16,32%) en in de zomermaanden lag het verzuim op maandniveau 1,5% lager dan vorig jaar en ook iets lager dan in 2015.

Over de maand september zien we echter weer een stijging van het aantal verzuimende medewerkers.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	17,10%	18,49%	17,07%	15,31%	13,99%	14,80%	14,42%	14,57%	16,16%	17,80%	16,65%	15,05%
2016	17,44%	18,59%	18,39%	16,38%	15,74%	16,39%	15,33%	15,05%	16,04%	18,03%	18,49%	15,80%
2017	18,88%	19,91%	16,93%	15,13%	15,04%	14,18%	13,72%	13,57%	15,80%			

Enerzijds past dit bij het verzuimbeeld zoals dat zich over de maanden ontwikkelt, maar anderzijds heeft dit mogelijk ook te maken met de onrust die in de organisatie ervaren wordt door het transitieproces.
Overigens blijkt uit de cijfers over verzuim bij SW-bedrijven dat het een landelijke tendens is dat het verzuim weer stijgt; zeker bij SW-bedrijven in onze grootteklasse.

Arbodienstverlening

Sinds 2015 werken wij met twee arbodienstverleners wat in de praktijk geen ideale situatie is. Hierdoor kunnen, bijvoorbeeld, medische dossiers (en daarmee casuïstiek) niet zonder meer overgedragen worden aan de bedrijfsarts van de andere arbodienst en is ook afstemming tussen de bedrijfsartsen een zaak die extra organisatie vraagt.

Daarnaast ervaren wij dat, hoewel het verzuim nu lager is dan in voorgaande jaren, de inzet van beide arbodiensten tot nu toe niet leidt tot het gewenste resultaat. Eind mei hebben wij daarom een evaluatiegesprek gevoerd met beide dienstverleners en hen de vraag gesteld om met een innovatief voorstel te komen dat ons kan helpen om het verzuim structureel te verminderen. Beide arbodiensten hebben een voorstel voor het vervolg gedaan.

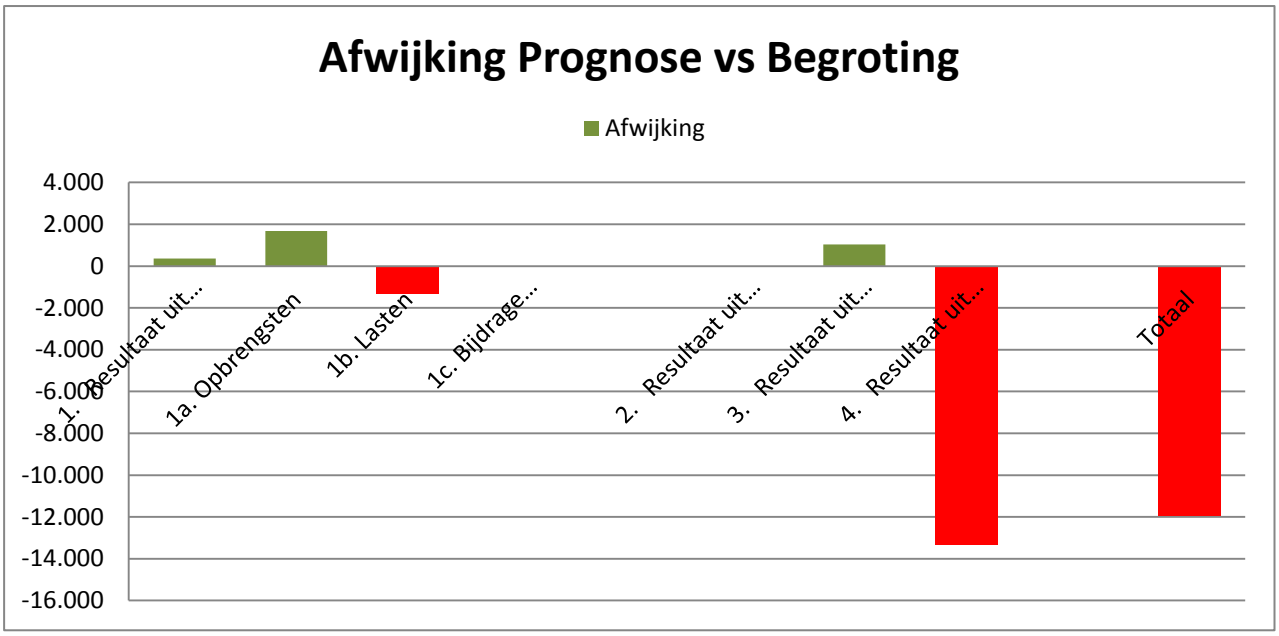
Voor dat vervolg houden we er rekening mee dat Presikhaaf Bedrijven per 1 januari 2018 overgenomen zal zijn door Scalabor. Met Scalabor is dit afgestemd en is afgesproken dat er vanuit onze organisatie een advies komt over de arbodienstverlening voor de nieuwe organisatie. We zullen ons daarom, naast verdere gesprekken met onze huidige dienstverleners, ook oriënteren op alternatieven.

Overigens zal ook met andere, bij arbo-aangelegenheden betrokken specialisaties, zoals bedrijfsmaatschappelijk werk, de vertrouwenspersoon en de hogere veiligheidskundige een overeenkomst opgesteld worden voor de transformatie naar Scalabor. Aangezien we hierbij de intentie hebben om met de huidige dienstverleners verder te gaan, heeft dit geen grote impact.

BIJLAGE II FINANCIËN

Samenvatting - belangrijkste ontwikkelingen
Puntsgewijs wordt de ontwikkeling van de belangrijkste resultaatgebieden weergegeven en benoemd, zowel in grafiek- als in tabelvorm.

Grafiek afwijkingen tussen prognose en begroting in hoofdlijnen.

Toelichting

1. Het *resultaat uit productie* ontwikkelt zich positief ten opzichte van de begroting. De externe opbrengsten zijn veel beter dan begroot, echter de kosten ter verkrijging van deze omzet stijgen, m.n. door een hogere bezetting regulier personeel en door meer inzet van relatief duurdere P-wetters (welke onder SW-contracten en tarieven ingezet worden).
   De impact van de verkoop van vastgoed leidt voor 2017 geprognosticeerd incidenteel tot meer kosten, zoals huur. De overige opbrengsten dalen door verkoop vastgoed door het wegvallen van huuropbrengsten (Presikhaaf Schoolmeubelen).

2. Het *resultaat uit begeleiding* ontwikkelt zich conform de begroting;

3. Het *resultaat uit verloning* ontwikkelt zich gunstiger dan begroot, deels door het effect van het 'Lage-InkomensVoordeel (LIV)' waarmee in de begroting 2017 geen rekening was gehouden, deels door een lager dan begrote SW-bezetting als gevolg van uitstroom. Verschillen worden ook veroorzaakt door de niet begrote bezetting uit de gemeenten Montferland en Renkum.

4. Het *resultaat uit overige posten* ontwikkelt zich negatief ten opzichte van de begroting doordat voor de begroting 2017 het uitgangspunt was dat de transitie heeft plaatsgevonden per 1 januari 2017 en de kosten van boventalligen geheel in 2016 zouden zijn genomen. Ook in 2017 zijn er transitie- en frictiekosten.

   De verkoop van onroerend goed heeft begin september plaats gevonden, het boekverlies bedraagt uiteindelijk € 522k. Dit is € 410k lager dan eerder geprognosticeerd, met name doordat de installaties van Intratuin buiten de transactie zijn gebleven en doordat de boekwaarde inmiddels verder is afgenomen als gevolg van het later plaats vinden van de transactie. Hierin is tevens de boeterente van € 2.330k (eerder aangegeven € 2.500k) ter

tussentijdse aflossing van de lopende leningen opgenomen. Het verschil van € 170k ontstaat doordat de transactie later heeft plaatsgevonden.
In de frictiekosten zijn ook de kosten als gevolg van de overgang naar Scalabor B.V. opgenomen.

Tabel afwijkingen tussen prognose en begroting per resultaatgebied

bedragen x € 1.000	Prognose 2017	Begroting 2017	Verschil
Resultaat uit productie	368	0	368
Resultaat uit begeleiding	0	0	0
Resultaat uit verloning	1.031	0	1.031
Resultaat uit overige posten	-13.322	0	-13.322
Totaal resultaat	**-11.923**	**0**	**-11.923**

1. Resultaat uit productie

De hoofdonderdelen van het resultaat uit productie worden in tabelvorm weergegeven, de belangrijkste afwijkingen tussen de prognose en de gewijzigde begroting worden verklaard.

	Prognose	Begroting	Verschil
bedragen x € 1.000	2017	2017	
Bruto opbrengst incl. mutatie OHW	21.046	18.794	2.252
Materiaal verbruik + uitbesteed werk	-4.273	-3.611	-662
Netto Opbrengst	**16.772**	**15.183**	**1.589**
Netto Opbrengst percentage	80%	81%	-1%
Overige opbrengsten	2.271	2.180	91
Som der bedrijfsopbrengsten	**19.044**	**17.363**	**1.681**
Lasten			
Salariskosten regulier personeel	7.693	6.993	700
Detacheringsvergoeding doelgroep	2.420	2.420	0
Overige personeelskosten	536	434	102
Afschrijvingen	462	760	-298
Financiële baten en lasten	360	511	-151
Inzet P-wetters	2.112	1.800	312
Overige bedrijfskosten	5.360	4.714	646
Totaal lasten	**18.944**	**17.632**	**1.312**
Opbrengsten - Lasten	**99**	**-269**	**368**
Bijdrage gemeenten instandhouding werkplekken	269	269	0
Resultaat uit productie	**368**	**0**	**368**
Personeelsgegevens			
SW-werknemers in fte	2.147,1	2.104,6	42,5
Werknemers BW in fte	39,5	46,7	-7,2
P-wet doelgroep in fte	92,6	66,3	26,3
Reguliere werknemers in fte	150,8	149,0	1,8
Percentage inzetbaarheidsverlof	16,5%	15,0%	1,5%

De hogere opbrengsten vinden vooral hun oorzaak in hogere opbrengsten bij Intratuin Arnhem, Groen en Werkfit. Bij Werkfit betreft dit een hogere doorbelasting aan verloning van afval/trajectcoaches. De hogere overige opbrengsten komt door de doorbelasting aan de gemeente Montferland. De huidige prognose toont een lagere externe opbrengst dan de prognose in het tweede kwartaalbericht, met name veroorzaakt door een neerwaartse bijstelling bij Werkfit en bij de opbrengsten van medewerkers in het traject van Module 8.

De lasten zijn hoger door vooral hogere salariskosten regulier personeel (inclusief extern personeel), mede als gevolg van vervanging betreffende langdurig ziekteverzuim en een hogere bezetting SW, hogere overige personeelskosten door hogere opleidingskosten (ten opzichte van eerdere kwartaalberichten een daling), meer inzet van P-wetters op activiteiten van Presikhaaf Bedrijven en hogere bedrijfskosten. Er worden lagere kosten gerealiseerd bij de afschrijving als gevolg van de verkoop van het onroerend goed en bij financiële baten en lasten als gevolg van het aflossen van de leningenportefeuille bij de verkoop van het onroerend goed.

Zowel de daling van de opbrengst Module 8 als de stijging van inzet van P-wetters leidt bij gemeenten tot kostenbesparingen die niet tot uitdrukking komen in dit kwartaalbericht.

Ten opzichte van de prognose uit het tweede kwartaalbericht zijn in de huidige prognose de lasten verlaagd.

In het tweede kwartaalbericht zijn maatregelen aangekondigd ter verbetering van het Resultaat uit productie:

- Kostenbesparing op overige bedrijfskosten: dit wordt gerealiseerd.
- Doorbelasting kosten inzet betreffende transitie Scalabor: dit wordt gerealiseerd.
- Nastreven van eerder gestelde verkoopprognoses: niet gerealiseerd, de prognose is verlaagd.
- Nastreven van hogere loonkostensubsidies inzet P-wetters: dit wordt niet gerealiseerd.

De bijdrage gemeenten instandhouding werkplekken is conform de begroting.

2. Resultaat uit begeleiding

bedragen x € 1.000	Prognose 2017	Begroting 2017	Verschil
Kosten begeleiding	2.873	2.873	0
Bijdrage begeleiding door gemeenten	2.873	2.873	0
Resultaat uit begeleiding	**0**	**0**	**0**

De kosten voor begeleiding zijn gelijk aan de begroting, hiermee is ook de bijdrage begeleiding door gemeenten gelijk aan de begroting.

3. Resultaat uit verloning

bedragen x € 1.000	Prognose 2017	Begroting 2017	Verschil
Bijdrage SW (oud)	64.691	62.327	2.364
Detacheringsvergoeding doelgroep	2.420	2.420	0
Salariskosten SW	-64.093	-62.819	-1.274
Personeelsgebonden kosten SW	-1.787	-1.928	141
Wet Werk en Zekerheid	-200	0	-200
Resultaat uit verloning	**1.031**	**0**	**1.031**

Het resultaat uit verloning is positief ten opzichte van de begroting door het ‘Lage InkomensVoordeel’ wat voorzichtigheidshalve niet was opgenomen in de begroting 2017. Daarnaast is de bezetting, buiten de aantallen uit de gemeenten Montferland en Renkum, lager dan begroot wat een voordelig effect heeft op het Resultaat uit verloning.
De hogere SW-bezetting - aantallen uit de gemeenten Montferland en Renkum zaten niet in de vastgestelde begroting - gecombineerd met hogere gemiddelde loonkosten per SW-fte leiden tot hogere post aan salariskosten SW. Hier tegenover staan de hogere SW-bijdrage (oud), eveneens doordat aantallen uit de gemeenten Montferland en Renkum niet in de begroting zijn opgenomen.

De personeelsgebonden kosten SW zijn lager dan begroot, vooral door minder reiskosten woonwerk, lagere subsidielasten voor medewerkers in het kader van Begeleid Werk, een lagere bijzondere voorziening SW personeel en lagere kosten voor de in de cao overeengekomen vakbondscontributie.

De kosten van de Wet Werk en Zekerheid betreffen de uitgaven aan transitievergoeding die niet worden vergoed door het UWV als het gevolg van tweejaarziekte.

In deze prognose is het resultaat uit verloningen hoger dan in de prognose van het tweede kwartaal door vooral het gunstig bijstellen van de salariskosten SW en de kosten Wet Werk en Zekerheid.

4. Resultaat uit overige posten

bedragen x € 1.000	Prognose 2017	Begroting 2017	Verschil
Resultaat verbonden partijen	0	0	0
Transitiekosten	-460	0	-460
Opbouw weerstandsvermogen	-600	-600	0
Incidentele lasten - lopende frictiekosten	-310	0	-310
Incidentele lasten - a.g.v. overgang naar Scalabor	-12.552	0	-12.552
Bijdrage gemeenten overige posten	600	600	0
Resultaat overige posten	**-13.322**	**0**	**-13.322**

Het resultaat uit overige posten ontwikkelt zich negatief ten opzichte van de begroting doordat voor de begroting 2017 het uitgangspunt was dat de transitie heeft plaatsgevonden per 1 januari 2017 en de kosten van boventalligen geheel in 2016 zouden zijn genomen.
Onder transitiekosten zijn de kosten weergegeven die samenhangen met het voorbereiden van de bedrijfsovergang naar Scalabor. Deze zijn conform eerder afgegeven kwartaalberichten.
De incidentele lasten bestaan uit twee posten:

1. Lopende frictiekosten als gevolg van het ontstaan van boventalligen in 2017;
2. Frictiekosten als gevolg van de overdracht van activiteiten van Presikhaaf Bedrijven naar Scalabor B.V. per 1 januari 2018. Deze kosten omvatten het boekverlies bij de verkoop van onroerend goed, boeterente als gevolg van de aflossing van de langlopende leningen en frictiekosten als gevolg van de aanstaande reorganisatie. Zie voor een uitgebreide toelichting het memo inzake de overdracht naar Scalabor

De post opbouw weerstandsvermogen is opgenomen conform de begroting.

5. Bijdragen gemeenten

Hieronder het overzicht van de in de exploitatie overzichten opgenomen bijdragen gemeenten.

bedragen x € 1.000	Prognose 2017	Begroting 2017	Verschil
Bijdragen			
Bijdrage gemeenten instandhouding werkplekken	269	269	0
Bijdrage begeleiding door gemeenten	2.873	2.873	0
Bijdrage SW (oud)	64.691	62.327	2.364
Bijdrage SW (oud) op basis van werkgemeente	-1.100	-861	-239
Gemeentelijke SW-bijdrage Montferland	-1.590	0	-1.590
Gemeentelijke SW-bijdrage Renkum	-535	0	-535
Correctie SW (oud) bijdrage Rozendaal	0	0	0
Bijdrage gemeenten overige posten	600	600	0
Totaal	**65.208**	**65.208**	**0**
Verdeling naar gemeenten			
Arnhem	34.489	34.149	340
Doesburg	2.158	2.132	26
Duiven	2.237	2.191	46
Lingewaard	5.549	5.536	13
Overbetuwe	4.330	4.499	-169
Rheden	7.623	7.812	-189
Rijnwaarden	1.950	1.930	20
Rozendaal	52	52	0
Westervoort	2.973	2.850	123
Zevenaar	3.847	4.056	-209
Totaal	**65.208**	**65.208**	**0**

De verdeling van de bijdragen over de gemeenten is in de kolom ‘prognose 2017’ conform het deelnamepercentage geldend voor het jaar 2017, de verdeling van de bijdragen over de gemeenten is in de kolom ‘begroting 2017’ gebaseerd op het deelnamepercentage wat bekend was bij het opmaken van de begroting 2017.

Ten opzichte van de begroting zijn de bijdragen SW (oud) nieuw voor de gemeenten Montferland en Renkum. De SW-bezetting van deze gemeenten zat niet in de vastgestelde begroting 2017. Deze worden apart door geadministreerd en gepresenteerd zodat de vastgestelde verdeling per deelnemende gemeente zuiver blijft.

Memo bij 3e kwartaalbericht Presikhaaf Bedrijven

Het geprognosticeerde resultaat uit het 3e kwartaalbericht bedraagt € 11.923k (negatief), dit komt geheel door het opnemen in de rapportage van de verwachte frictiekosten van € 12.552k als gevolg van de overdracht per 1 januari 2018 van de activiteiten aan Scalabor B.V.

Het opgebouwde weerstandsvermogen per 31 december 2017, exclusief het resultaat over 2017, bedraagt € 1.451k (€ 851k uit de jaarrekening 2016 en € 600k uit de opbouw van het weerstands-vermogen in 2017).

Het voorstel is om het negatieve resultaat over 2017 van € 11.923k te verrekenen met het opge-bouwde weerstandsvermogen van € 1.451k waardoor er per saldo een vordering op gemeenten resteert van € 10.472k.

De verdeling van de vordering op de gemeenten is als volgt:

	Deelnamepercen-tage 2017	Gemeentelijke bijdrage (extra) obv 3e kwartaalbericht
Arnhem	52,89%	5.539
Doesburg	3,31%	347
Duiven	3,43%	359
Lingewaard	8,51%	891
Overbetuwe	6,64%	695
Rheden	11,69%	1.224
Rijnwaarden	2,99%	313
Rozendaal	0,08%	8
Westervoort	4,56%	478
Zevenaar	5,90%	618
Totaal	**100,00%**	**10.472**

Titel/onderwerp: # Zienswijze op voorgenomen besluit van Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Roland Kluskens
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden	Telefoonnr:	3774663
		E-mailadres:	Roland.kluskens@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief		
Toelichting	Het college stelt de raad voor om een zienswijze te geven op het voorgenomen besluit van het Algemeen Bestuur van Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake de overdracht van bedrijfsactiviteiten aan Scalabor BV. **Inhoud van het voorstel** Uw raad is met regelmaat geïnformeerd over en heeft besluiten genomen over de procesgang van PHB naar Scalabor. Dit voorstel geeft de raad inzicht in de financiële consequenties van de (voorgenomen) overdracht van bedrijfsactiviteiten door de GR PHB aan Scalabor BV voor zowel PHB als de gemeente Arnhem. Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze kenbaar te maken. Het AB van PHB heeft op 25-10-2017 kenbaar gemaakt op welke wijze zij de bedrijfsactiviteiten wil overdragen aan Scalabor. Er ligt een resultaat, dat tegemoet komt aan de vooraf gestelde doelen en uitgangspunten. De voorgenomen overdracht en het ontwerpbedrijfsplan van Scalabor wekt vertrouwen voor de toekomstbestendigheid van Scalabor. **Kanttekeningen** In het voorstel is aangegeven welke risico's worden gezien voor de gemeente Arnhem bij deze overdracht. Dit betreft de garantie door de gemeente Arnhem van de continuïteit van Scalabor (1), een financieel risico vanwege gewenste aanvullende bijdragen aan PHB (2) en de overgang van ontwerp naar definitief bedrijfsplan van Scalabor (3). Belangstellenden zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de meningsvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. N.B. Aan het begin van de informatieve behandeling zal de portefeuillehouder een korte toelichting geven op het verloop van het gehele proces van overgang van PHB naar Scalabor. U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan (eventuele) insprekers en aan de portefeuillehouder.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel "Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor"			
171026 01 2017-069 B&W			
171026 02 AB 2017-10-25 4.0a overdracht Scalabor 01			
171026 02 AB 2017-10-25 4.0b AB-vergadering			
171026 03 AB 2017-10-25 4.1 Reactie expertgroep op onderhandelingsresultaat			
171026 04 AB 2017-10-25 4.2 concept-overeenkomst			

onderhandelingsresultaat phb-scalabor			
171026 05 AB 2017-10-25 4.3 Ontwerpbedrijfsplan scalabor dd 11-10-2017			
171026 06 AB 2017-10-25 4.4 Bijlage 4 bij Memo inzake uitkomst onderhandelingen			
171026 07 AB 2017-10-25 5 Kwartaalbericht Q3			
171026 08 Oplegger Q3			

Aan de gemeenteraad

Datum	:	7 november 2017
Zaaknummer	:	194463
Contactpersoon	:	Roland Kluskens
Telefoonnummer	:	(026) 377 4663

Onderwerp : Scalabor BV aanwijzen als mede-uitvoerder Wet Sociale Werkvoorziening

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van ons besluit d.d. 7-11-2017 om:

- onder het voorbehoud dat het Algemeen Bestuur (AB) van Presikhaaf Bedrijven (PHB) eind 2017 definitief positief besluit over de voorgenomen overdracht van de bedrijfsactiviteiten van het huidige PHB aan Scalabor;
- Scalabor aan te wijzen als mede-uitvoerder van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) voor wat betreft de arbeidstoeleiding en -begeleiding van de Arnhemse SW-medewerkers die in dienst zijn bij de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Gelderland Midden (Presikhaaf Bedrijven).

Inleiding

Wij en u als raad nemen op dit moment diverse stappen om te komen tot een overdracht van bedrijfsactiviteiten van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor. Op die manier komen we tot een toekomstbestendige en passende wijze van zorg voor de Arnhemse (en regionale) SW-medewerkers.

Wij hebben Scalabor als mede-uitvoerder van de WSW aangewezen zodat wij op basis van de 'Regeling uitvoering WSW door Scalabor BV', nadere afspraken met Scalabor kunnen maken. Deze afspraken gaan met name over het materiële werkgeverschap (zijnde de arbeidstoeleiding en -begeleiding) van SW-medewerkers, ofwel activiteiten die worden ontplooit om:

- SW-medewerkers, in samenwerking met en in afstemming op de lokale/ subregionale (kandidaat)werknemersbenadering, te ondersteunen in hun arbeidsontwikkeling en het verwerven of behouden van passend werk (werknemen naar vermogen);
- werkgevers, in samenwerking met en in afstemming op de regionale werkgeversbenadering, te ontzorgen bij de invulling van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om tot een meer inclusieve arbeidsmarkt te komen (werkgeven naar vermogen).

Deze ondernemende activiteiten behoren niet tot de kerntaak van een (regie)gemeente. Het ligt daarmee voor de hand om deze privaat, op gepaste afstand, van gemeenten te organiseren. Het formele werkgeverschap van SW-medewerkers is publiek en onze regio collectief georganiseerd (bij de / een GR). In het licht van de vigerende landelijke kaders rondom de WSW, is het wenselijk om dit zo te houden.

Om invulling te geven aan bovenstaande inzet om de WSW via Scalabor uit te voeren is het nodig om Scalabor aan te wijzen als mede-uitvoerder van de WSW.
Als regisseur op de uitvoering van de Participatiewet maken gemeenten prestatieafspraken met diverse uitvoerende partijen (zoals de eigen sociale diensten en het Werkgeversservicepunt). Voor de gemeente Arnhem is Scalabor ook één van deze partners. De gemeente Arnhem wil als klant afspraken maken over de prestaties die Scalabor levert ten aanzien van de SW-doelgroep en nieuwe instroom vanuit de Participatiewet (PW-doelgroep).
De prestatieafspraken over de PW-doelgroep worden overeengekomen in de vorm van een dienstverleningsovereenkomst (DVO). De inhoud van dit DVO is momenteel onderwerp van gesprek tussen de gemeente Arnhem/ W&I en Scalabor en wordt later dit jaar vastgesteld.
De prestatieafspraken over de SW-doelgroep kunnen in een DVO worden vastgelegd. De WSW biedt echter ook ruimte om dit in de vorm van een aanwijzingsbesluit te doen. In overleg met de regiogemeenten, Scalabor en PHB stellen wij vast dat de vorm van een aanwijzingsbesluit, met een nadere uitvoeringsregeling, ons beter past. Dit mede omdat het ons in staat stelt om evt. juridische en fiscale risico's beter te beheersen.

Om (i) gemeenten als klant de gelegenheid te geven om de sturing op de arbeidsontwikkeling van SW-medewerkers meer gelijk te schakelen met de nieuwe instroom van de Participatiewet en (ii) Scalabor zichzelf te laten positioneren als excellent arbeidsontwikkelbedrijf en betrouwbare en zakelijke partner voor haar opdrachtgevers is het nodig om prestatiesafspraken te maken.
Bijlage van het aanwijzingsbesluit is de 'Regeling uitvoering WSW door Scalabor BV'. Hierin worden de prestaties 'smart' geconcretiseerd in haalbare en realseerbare verplichtingen en kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Onderstaand een beknopte toelichting op de belangrijkste aspecten:

- De gemeente stelt een aantal evidente eisen ten aanzien van de uitvoering. Scalabor dient zich te houden aan het gemeentelijke beleid en wettelijke bepalingen rondom informatiebeveiliging en privacy. Het moet zich houden aan de cao SW; (jaarlijks) inzicht geven in de soliditeit van het bedrijf; en zich houden aan de gemeentelijke kaders voor loonontwikkeling van SW-medewerkers.
- Afgesproken is om per 1-1-2018 (start)informatie aan gemeenten te kunnen overleggen over de arbeidsontwikkeling van SW-medewerkers. Hierbij gaat het om de uitgangssituatie van medewerkers en het perspectief op doorontwikkeling. PHB heeft de afgelopen periode, in het kader van het zogenaamde sectorplan SW, effectief geïnvesteerd in de verdere uitrol en implementatie van het arbeidsontwikkelinstrument. Scalabor bouwt hierop voort.
- Op basis van de uitgangssituatie maken de gemeente en Scalabor afspraken over (door Scalabor beïnvloedbare) KPI's zoals o.a. de relatieve doorstroom van SW-medewerkers op de werkladder, de relatieve toename van het aantal gedetacheerde SW-medewerkers, de relatieve daling van het ziekteverzuim, het actualiseren van ontwikkelplannen van SW-medewerkers enzovoorts. De KPI's zijn in lijn met de beoogde inhoudelijke, organisatorische en financiële doelstellingen van Scalabor (zoals opgenomen in het ontwerpbedrijfsplan) en in deze fase van de transitie en transformatie nog behoudend van aard. Ook is overeengekomen om een zekere afwijking op de KPI's toe te staan en is gesteld dat gewijzigde economische omstandigheden niet aan Scalabor kunnen worden toegerekend.

- In de 'Regeling uitvoering WSW door Scalabor BV' wordt o.a. verwezen naar een nog op te stellen Detacheringsconvenant en Procedure Passende Arbeid. Beiden worden op initiatief van Scalabor en GR PHB (en in afstemming met SW-medewerkers (medezeggenschap/ bonden) en gemeenten) uitgewerkt.

Consequenties
Uitgangspunt is dat GR PHB de SW-medewerkers tegen een nultarief aan Scalabor detacheert. In het licht hiervan betaalt de gemeente geen vergoeding aan Scalabor voor de arbeidstoeleidings- en begeleidingsdiensten aan SW-medewerkers.
Uitzondering hierop vormt de groep SW-medewerkers met de laagste loonwaarden, die tot de zogenaamde Module 8 behoren. Voor deze SW-medewerkers betaalt de gemeente tot en met 31 december 2020 een jaarlijkse vergoeding aan Scalabor van € 4.700 per medewerker.
Voor de gemeente Arnhem gaat het hierbij om ca. € 900.000 per jaar. Deze kosten worden gedekt uit het budget dat vanuit Participatie is overgeheveld naar WMO (t.b.v. Activerend Werk).

Uitvoering
Nu wij, onder voorbehoud, Scalabor hebben aangewezen als mede-uitvoerder van de WSW zal ambtelijk, in lijn met de vastgestelde 'Regeling uitvoering WSW door Scalabor BV', in overleg met Scalabor, GR PHB en andere betrokkenen nader uitwerking worden gegeven aan de regeling.

Wij hopen u hiermee (voor dit moment) voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Jelte Bloemzaad (jelte.bloemzaad@arnhem.nl; 026 377 2450).

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Inspreker **Reactie op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor**

Inspreker	Namens/onderwerp
Dhr. W.J.P. Janssen	*Bedrijfsledengroep WSW, FNV afdeling Arnhem*

beste mensen,

Mijn naam is Guido Janssen, ik ben secretaris van de bedrijfsledengroep WSW van de FNV bij Presikhaaf Bedrijven, en wil u toespreken over het nieuwe werkbedrijf Scalabor.

We waarderen het dat de gemeente Arnhem de verantwoordelijkheid heeft genomen voor de SW medewerkers en tot de oprichting van het werkbedrijf Scalabor is gekomen.

Uit het concept bedrijfsplan spreken grote ambities. We hopen van harte dat deze ambities waar gemaakt kunnen worden. Vooral de ambitie om het bieden van werk voor mensen met een beperking op een andere manier vorm te geven spreekt ons erg aan.

Wij vinden het van cruciaal belang dat mensen met een arbeidsbeperking passend werk hebben.

De indicatie van het UWV is de basis. maar niet enkel medische factoren mogen bepalend zijn. Het gaat ook om het niveau en de mogelijkheden van de mensen. Het gaat er dus om dat de werkplek van de mensen aansluit bij hun werkervaring en opleidingsniveau.

Mensen onder hun niveau te laten werken, er zijn genoeg voorbeelden van, is een vorm van geestelijke kapitaal vernietiging die ongewenst is. Men moet zich realiseren dat er ook mensen in de WSW werkzaam zijn die een HBO- of universitaire studie afgerond hebben.

In het verleden werden bij Presikhaaf Bedrijven de mensen bij het werk geplaatst. Er werd enkel gekeken naar de plaastingsmogelijkheden die er op dat moment waren. Het werk en niet de mens stond centraal.

Het vermogen van Scalabor om passend werk te vinden voor de mensen zal essentieel zijn voor het welslagen van Scalabor.

We verwachten kortom van de nieuwe organisatie dat zij bij het plaatsen van medewerkers rekening houden met iemands beperking, opleiding en werkervaring.

Scalabor wil een detacheringsorganisatie zijn. We vinden het een gemiste kans dat er binnen bedrijfsvoering van Scalabor geen plek is voor mensen met een SW status. Met het oog op het invullen van de garantiebanen is dit een gemiste kans. Twee weken geleden hebben de medewerkers met een SW status van bedrijfsvoering te horen gekregen dat er voor hen geen plek meer is in de nieuwe organisatie. Ook op werkbegeleidingsniveau verliezen SW medewerkers hun werkplek. Dit samenvattend vragen wij ons af of Scalabor in staat is deze mensen op niveau nieuw passend werk te kunnen aanbieden.

We maken ons ook zorgen over de passendheid van werk voor medewerkers die aangewezen zijn op beschut werk binnen de muren van Scalabor.

We dringen er met klem bij u op aan dat hierover goede afspraken met de vakbonden gemaakt worden. We verwijzen hierbij nadrukkelijk naar het herplaatsingsprotocol dat voor de SW medewerkers van het voormalige SW bedrijf Hameland is opgesteld.

Verder vragen we aan u om het nieuwe bedrijf blijvend te monitoren op de volgende onderdelen:

- Goede individuele ontwikkelingsplannen en het monitoren van de ontwikkeling van de werknemers
- Werknemerstevredenheid-onderzoek
- Goede begeleiding
- Ziekteverzuim en ziekteverzuim in relatie tot passend werk.

Men moet zich realiseren dat een zeer grote groep werknemers blijvend op de WSW aangewezen zijn. Daarom alleen al is het erg belangrijk dat de salarisgarantie voor hen nu en in de toekomst gegarandeerd is.

We wensen het nieuwe werkbedrijf Scalabor alvast veel succes toe en verwachten een goede en constructieve samenwerking van de FNV met Scalabor en u als gemeenteraad.

Ik dank u voor uw aandacht.

Guido Janssen
Secretaris bedrijfsledengroep WSW Presikhaaf Bedrijven
FNV lokaal Arnhem

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, informatieve bijeenkomst 13 november 2017

'Zienswijze op voorgenomen besluit van Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor BV'

Documentnummer:	
Zaaknummer:	192813
Portefeuillehouder:	Mw. I. van Burgsteden

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Er is ingesproken door de heer G. Janssen, secretaris bedrijfsledengroep WSW, FNV afdeling Arnhem, namens de FNV.

Bespreking
De portefeuillehouder, mw. I. van Burgsteden, de algemeen directeur van PHB, de heer J.H. Janssen en de kwartiermaker van Scalabor BV, de heer I. Korte, geven een korte presentatie over het proces van overgang van PHB naar Scalabor en de processtappen, die daarbij gezet moeten worden.
De raadskamer is tijdens en na de presentatie in de gelegenheid gesteld vragen te stellen aan de spreker(s).

De fracties van de Arnhemse Ouderen Partij en Verenigd Arnhem waren niet bij de beraadslagingen aanwezig.

Conclusie
Alle informatieve vragen zijn beantwoord en de voorzitter concludeert met instemming van de raadskamer dat het voorstel een volgende bespreking meningsvormend geagendeerd kan worden.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

Y. van Hamersveld

Titel/onderwerp: # Zienswijze op voorgenomen besluit van Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Roland Kluskens
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden	Telefoonnr:	3774663
		E-mailadres:	Roland.kluskens@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend		
Toelichting	Het college stelt de raad voor om een zienswijze te geven op het voorgenomen besluit van het Algemeen Bestuur van Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake de overdracht van bedrijfsactiviteiten aan Scalabor BV. **Inhoud van het voorstel** Uw raad is met regelmaat geïnformeerd over en heeft besluiten genomen over de procesgang van PHB naar Scalabor. Dit voorstel geeft de raad inzicht in de financiële consequenties van de (voorgenomen) overdracht van bedrijfsactiviteiten door de GR PHB aan Scalabor BV voor zowel PHB als de gemeente Arnhem. Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze kenbaar te maken. Het AB van PHB heeft op 25-10-2017 kenbaar gemaakt op welke wijze zij de bedrijfsactiviteiten wil overdragen aan Scalabor. Er ligt een resultaat, dat tegemoet komt aan de vooraf gestelde doelen en uitgangspunten. De voorgenomen overdracht en het ontwerpbedrijfsplan van Scalabor wekt vertrouwen voor de toekomstbestendigheid van Scalabor. Dit voorstel moet in samenhang worden gezien met de overige voorstellen en besluiten m.b.t. de overgang van PHB naar Scalabor **Kanttekeningen** In het voorstel is aangegeven welke risico's worden gezien voor de gemeente Arnhem bij deze overdracht. Dit betreft de garantie door de gemeente Arnhem van de continuïteit van Scalabor (1), een financieel risico vanwege gewenste aanvullende bijdragen aan PHB (2) en de overgang van ontwerp naar definitief bedrijfsplan van Scalabor (3).		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Nee		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. De meningsvormende fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel "Zienswijze op voorgenomen besluit Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor"			
171026 01 2017-069 B&W			
171026 02 AB 2017-10-25 4.0a overdracht Scalabor 01			
171026 02 AB 2017-10-25 4.0b AB-vergadering			
171026 03 AB 2017-10-25 4.1 Reactie expertgroep op onderhandelingsresultaat			
171026 04 AB 2017-10-25 4.2 concept-overeenkomst onderhandelingsresultaat phb-scalabor			
171026 05 AB 2017-10-25 4.3 Ontwerpbedrijfsplan Scalabor d.d. 11-10-2017			

171026 06 AB 2017-10-25 4.4 Bijlage 4 bij Memo inzake uitkomst onderhandelingen			
171026 07 AB 2017-10-25 5 Kwartaalbericht Q3			
171026 08 Oplegger Q3			
Behandeladvies 13 november 2017, informatieve behandeling			
Raadskamerbrief 'Scalabor BV aanwijzen als mede-uitvoerder van de Wet Sociale Werkvoorziening', d.d. 7-11-2017			
Inspreektekst W.J.P. Janssen			
Behandelresultaat informatieve behandeling d.d. 13-11-2017			

Raadsvoorstel:
Zienswijze op voorgenomen besluit van Algemeen Bestuur Presikhaaf Bedrijven d.d. 25-10-2017 inzake overdracht bedrijfsactiviteiten aan Scalabor

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	27 november 2017
Zaaknummer:	192813
Portefeuillehouder:	Mw. I van Burgsteden

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 21 november '17

Toezegging
Wethouder van Burgsteden zegt toe in het AB van PHB melding te zullen maken van het feit dat de raad van Arnhem langdurig heeft stilgestaan bij het gebruik van het weerstandsvermogen en de conclusie dat als de raad hierover zelfstandig had mogen beslissen, zij een andere afweging had gemaakt dan waarvoor nu is gekozen.

Conclusie
De fracties van de Arnhemse Ouderenpartij, SP en Verenigd Arnhem waren niet bij de raadskamervergadering aanwezig.

De overige fracties steunen het voorstel.

De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel wordt, met inachtname van de toezegging van de wethouder, als hamerstuk doorgeleid naar de besluitvorming.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

Y. van Hamersveld

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	27 november 2017
Zaaknummer	187323

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelet op de artikelen 3.8 en 6. gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 oktober 2017, nummer 187323;

overwegende dat:

a. het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' ongewijzigd wordt vastgesteld;
b. het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' een beheerplan is en geen aangewezen bouwplan mogelijk maakt zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Bro waardoor het vaststellen van een exploitatieplan niet noodzakelijk is.

Gelet op de artikelen 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

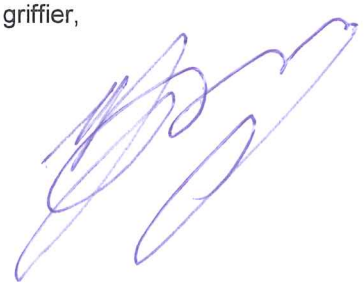
besluit:

1. in de zienswijzen van Liander en Insula Dei, geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van dit bestemmingsplan in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan 'Velperweg e.o.' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening;

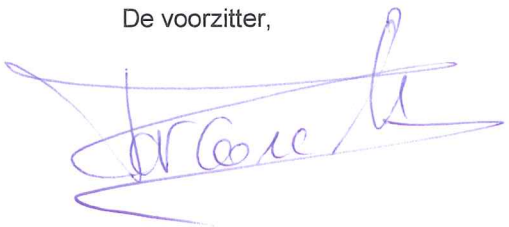
2. Vast te stellen het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.', zoals dit plan is vervat in de verbeelding NL.IMRO.0202.807-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting;

3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 187323

ONDERWERP: Vaststellen bestemmingsplan 'Velperweg e.o.'

Voorstel

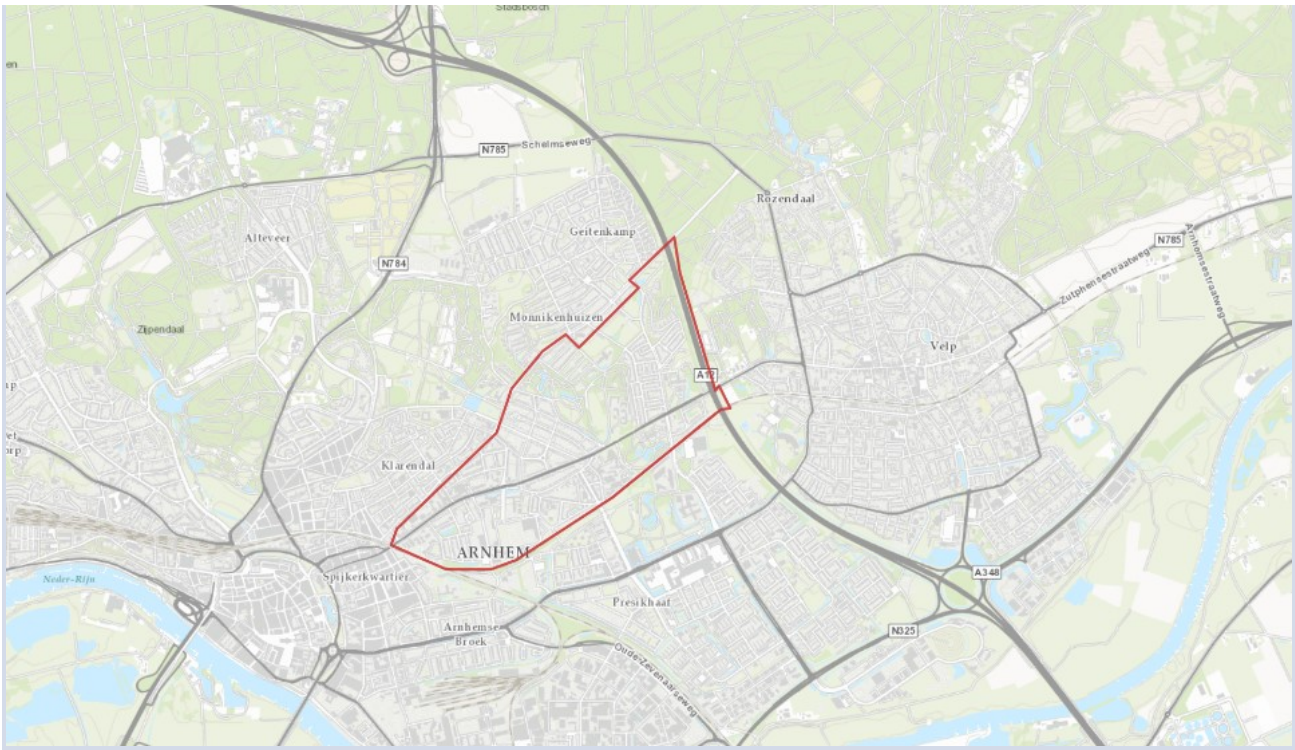
1. In te stemmen met het gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' zoals dit plan is vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.807-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting.
2. In te stemmen met het afzien van de vaststelling van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet op de ruimtelijke ordening;

Inleiding

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat bestemmingsplannen binnen een periode van tien jaar, gerekend vanaf de datum van vaststelling van het bestemmingsplan, opnieuw moeten worden vastgesteld door de gemeenteraad. De bestemmingsplannen 'Molenbeke e.o.' en 'Angerenstein-Plattenburg' zijn niet meer actueel en vormen de directe aanleiding voor dit bestemmingsplan. Het geeft invulling aan de actualisatieverplichting uit de Wro. Daarnaast voldoet dit nieuwe bestemmingsplan aan de wettelijke verplichting om bestemmingsplannen digitaal te vervaardigen en beschikbaar te stellen.

De insteek is om bestemmingsplannen te maken voor grotere gebieden voor meerdere wijken. Dit met als doel het aantal bestemmingsplannen met bijbehorende procedures te verminderen en voor een groter gebied te beschikken over één eenduidig en helder juridisch-planologisch kader. Het onderhavig bestemmingsplan omvat alle gronden die gerekend worden tot de wijk Velperweg e.o. plus de bebouwing direct gelegen ten zuid(oost)en van de Rosendaalsestraat. Het gaat om de buurten Molenbeke, Velperweg Noord, fabrieksterrein Enka (AKZO-terrein), Angerenstein, Plattenburg en Paasberg (zie afbeelding 1).

Gemeente Arnhem

Afbeelding 1. Begrenzing plangebied

Het plan heeft een overwegend conserverend karakter, hetgeen inhoudt dat het plan ten aanzien van de bestaande 'stedelijke functies' is gericht op het 'vastleggen' en 'beheren' van de bestaande situatie in het plangebied. Daarom zijn de bestaande functies en bebouwing(mogelijkheden) in dit plan in beginsel als zodanig bestemd. Nieuwe (grootschalige) ontwikkelingen worden met dit bestemmingsplan dan ook niet mogelijk gemaakt (zoals de herontwikkeling van het ING-pand aan de Velperweg). Hiervoor zal een afzonderlijk bestemmingsplan worden opgesteld. Wijzigingen die tussentijds hebben plaatsgevonden, bijvoorbeeld doordat via een omgevingsvergunning van het geldend bestemmingsplan is afgeweken of door wijzigingen in de gemeentelijke systematiek en nieuw vastgesteld beleid, zijn wel meegenomen in voorliggend bestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Velperweg e.o.' heeft van vanaf 23 mei 2017 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn zienswijzen ingediend door Liander en Insula Dei. Liander verzoekt in het bestemmingsplan een bescherming te bieden voor twee ondergrondse elektriciteitskabels en een aantal gasdrukmeet- en regelstations.

Insula Dei heeft uitbreidingsplannen en behoefte aan extra parkeerplaatsen. Het plan dat hiervoor is opgesteld wilt men verwerkt zien in het vast te stellen bestemmingsplan.

Een samenvatting van deze zienswijzen en een beantwoording is opgenomen in het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij dit raadsvoorstel).

De zienswijzen geven geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Beoogd effect

Een actueel juridisch kader bieden voor de wijken langs de Velperweg.

Argumenten

1.1 Nieuw bestemmingsplan zorgt voor actueel en digitaal juridisch kader

Met dit bestemmingsplan geldt straks voor het hele gebied langs de Velperweg weer een actueel en eenduidig juridisch kader. De meest recente wetgeving, beleid en ruimtelijke inzichten zijn in dit bestemmingsplan vertaald. Daarnaast zijn de afgelopen jaren ook vergunningen verleend met een afwijking van het bestemmingsplan. Deze zijn in dit bestemmingsplan meegenomen. Met deze actualisatieslag ligt er nu een actueel en digitaal beschikbaar planologisch kader. Dit geeft duidelijkheid en rechtszekerheid voor de wijken langs de Velperweg.

1.2 Er kunnen (weer) leges worden geïnd met een actueel bestemmingsplan

Voor de gebieden Molenbeke, Velperweg-Noord, Angerenstein en Plattenburg zijn de bestemmingsplannen ouder dan 10 jaar. Volgens artikel 3.1, lid 4 van de Wro mag de gemeente dan geen leges innen voor omgevingsvergunningen. Door het bestemmingsplan te herzien, kunnen er weer leges worden geïnd (na vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan).

Er is een wetvoorstel in voorbereiding waarin wordt voorgesteld de actualiseringsplicht van bestemmingsplannen te schrappen en daarmee vervalt ook de 'straf' dat er geen leges geïnd mogen worden. Dit wetsvoorstel is niet 'controversieel' verklaard. Waarschijnlijk treedt dit wetsvoorstel op 1 januari 2018 in werking.

1.3 Actuele bestemmingsplannen worden automatisch Omgevingsplannen

In 2019 treedt naar verwachting de nieuwe Omgevingswet in werking. Er wordt gewerkt aan de voorbereiding van deze wet. Toch is het belangrijk om ook door te gaan met actualiseren van de bestemmingsplannen. Actuele bestemmingsplannen worden straks automatisch omgevingsplannen en dat betekent dat voor deze gebieden in de overgangsfase naar één Omgevingsplan een actueel juridisch kader geldt. Vanuit dit actuele kader kan er dan door worden gewerkt aan één Omgevingsplan.

2.1 Exploitatieplan is niet noodzakelijk

Het bestemmingsplan ‘Velperweg e.o.' is een beheerplan dat geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt. Dat betekent dat het bestemmingsplan ook geen aangewezen bouwplan mogelijk maakt zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Bro. Hierdoor is het vaststellen van een exploitatieplan niet noodzakelijk is.

Kanttekeningen

2.1 Ruimtelijke ontwikkelingen worden met afzonderlijke regeling mogelijk gemaakt

Dit bestemmingsplan maakt geen ontwikkelingen mogelijk. Er spelen wel diverse ontwikkelingen in het plangebied zoals de tweede fase van de transformatie van het ING-complex aan de Velperweg en de herontwikkeling van een deel van het AKZO-terrein. Deze ontwikkelingen zijn echter nog niet in een zodanige fase dat ze meegenomen kunnen worden in dit bestemmingsplan. Vanwege het verschil in dynamiek tussen beheer- en ontwikkelplannen is het uitgangspunt om ontwikkelingen een afzonderlijke procedure te laten doorlopen. Hierdoor beïnvloeden beide processen elkaar niet (een ontwikkeling hoeft niet te wachten op het beheerplan of andersom).

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn dus niet meegenomen in dit bestemmingsplan maar de meest recente wetgeving, beleid en ruimtelijke inzichten zijn wel in dit bestemmingsplan vertaald (zie paragraaf 5.4 van de toelichting van het bestemmingsplan). Deze wijzigingen betreffen onder andere:

- Meenemen van omgevingsvergunningen waarmee is afgeweken van het geldend bestemmingsplan;
- De regeling voor vergunningsvrij bouwen bij onder andere woningen is in 2014 gewijzigd. De wijze van bestemmen van de woningen is op de nieuwe systematiek aangepast. Hierdoor zijn de bouwmogelijkheden ten opzichte van de mogelijkheden die het geldende bestemmingsplan biedt (grotendeels) hetzelfde zijn gebleven.
- Parkeernormen mogen, indien er een nieuw bestemmingsplannen geldt, niet meer via de bouwverordening worden opgelegd maar moeten in het bestemmingsplan zijn opgenomen. Daarom is in de regels van het bestemmingsplan een link opgenomen naar de parkeernormen en moet bij nieuwe aanvragen om omgevingsvergunning aan deze normen worden getoetst.
- Door het afschaffen van de gemeentelijke kapvergunning zijn veel bomen niet meer beschermd. Dit vraagt om een aanpassing van het bestemmingsplan om waardevolle groenstructuren en bomenrijen adequaat te beschermen (de witte vlekken). Dat betekent dat voor een aantal gebieden een zwaardere bestemming (met een omgevingsvergunningstelsel voor werken/werkzaamheden zoals kappen van bomen) is opgenomen. Dit geldt onder andere voor bomenrijen langs belangrijke (invals)wegen maar ook voor de taluds langs de spoorlijn en de autosnelweg A12.
- Rijkswaterstaat (RWS) heeft in het kader van het wettelijk vooroverleg aangegeven dat zij zich niet kunnen vinden in deze zwaardere bestemming. Voornamelijk omdat zij bang zijn dat zij dan voor al hun werkzaamheden een omgevingsvergunning moeten aanvragen. Dat is niet het geval. RWS heeft voor hun eigendom een groenbeheerplan opgesteld. De werkzaamheden die hierin worden beschreven, vallen onder de definitie van 'normaal onderhoud, gebruik en beheer'. Voor normaal onderhoud, gebruik en beheer geldt een uitzondering op de vergunningsplicht. Dat betekent dat de reguliere werkzaamheden van RWS dus vergunningsvrij zijn en dat RWS alleen een vergunning hoeft aan te vragen als ze ingrijpende aanpassingen in de groenstructuur gaan doen.

2.2 Er zijn twee zienswijzen ingediend

Tijdens de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan hebben Insula Dei en Liander een zienswijze ingediend.

Insula Dei heeft verzocht om hun uitbreidingsplannen mee te nemen in dit bestemmingsplan. Het gaat dan onder andere om het mogelijk maken van bebouwing buiten het bouwvlak en van parkeerplaatsen in het groen.

De plannen van Insula Dei zijn in strijd met het geldende bestemmingsplan en vastgesteld gemeentelijk beleid. De geplande parkeerplaatsen zijn gepland in structureel groen dat landschappelijke en cultuurhistorische waardevol is. Er zijn ambtelijk gesprekken gevoerd met Insula Dei waarbij het advies is gegeven om een masterplan op te stellen met een onderbouwing van de plannen. Dit masterplan kan dan de input zijn voor een bestemmingsplanwijziging. Er is nog geen Masterplan opgesteld en mede daarom is er op dit moment geen aanleiding om de plannen van Insula Dei in het bestemmingsplan te verwerken.

Liander verzoekt twee kabelverbindingen die door het plan lopen en een aantal gasdrukmeet- en regelstations te bestemmen in het bestemmingsplan. Het is juridisch niet verplicht om deze voorzieningen in het bestemmingsplan juridisch te beschermen en er vindt bescherming van deze voorzieningen op andere wijze plaats (Activiteitenbesluit). Daarom is het voorstel om deze nutsvoorzieningen niet te bestemmen en het bestemmingsplan dus niet te wijzigen.

In het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij het raadsvoorstel) wordt uitgebreid ingegaan op de zienswijzen. Het voorstel is om naar aanleiding van de zienswijzen de gemeenteraad voor te stellen het bestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen

Financiën

Het bestemmingsplan betreft een conserverend bestemmingsplan. Het opstellen en de procedure van het bestemmingsplan brengt voor de gemeente alleen plankosten met zich mee. Hiervoor zijn budgetten beschikbaar in de bestaande begroting.

Dit bestemmingsplan is beheermatig van aard en zal daarom, is de verwachting, geen aanleiding geven tot het indienen van schadeclaims.

Uitvoering

Na vaststelling wordt het vastgestelde bestemmingsplan 6 weken ter inzage gelegd. Daarna kan eventueel een beroepsprocedure bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State volgen.

Communicatie

In het voortraject is het nieuwe bestemmingsplan ter informatie toegezonden aan de verschillende bewonersoverleggen en is een toelichting gegeven op het bestemmingsplan in een gezamenlijk overleg van de bewonerscommissie. Hieruit zijn geen nadere vragen of opmerkingen gekomen.

Daarnaast is het plan in het kader van het artikel 3.1.1 Bro-vooroverleg toegestuurd aan diverse instanties zoals Rijkswaterstaat, Waterschap Rijn en IJssel, ProRail, NS, AKZO, Borghese (eigenaar van het ING pand) en de maatschappelijke instellingen Bronbeek, Insula Dei en Vreedenhoff.

Het Waterschap is akkoord met het bestemmingsplan en Rijkswaterstaat (RWS) heeft opmerkingen gemaakt over de wijze waarop een deel van hun gronden is bestemd (zie onder het kopje kanttekeningen). Hierover is met RWS gesproken maar nog geen overeenstemming bereikt. RWS is over de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan geïnformeerd en zij hebben geen zienswijze ingediend.

Naar aanleiding van de zienswijze van Insula Dei heeft er een gesprek plaatsgevonden met de directie van Insula Dei.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Vast te stellen bestemmingsplan 'Velperweg e.o.'
- Zienswijzenrapport
- Zienswijzen

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van

Zaaknummer 187323

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelet op de artikelen 3.8 en 6. gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 oktober 2017, nummer 187323;

overwegende dat:

a. het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' ongewijzigd wordt vastgesteld;
b. het bestemmingsplan ‘Velperweg e.o.' een beheerplan is en geen aangewezen bouwplan mogelijk maakt zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Bro waardoor het vaststellen van een exploitatieplan niet noodzakelijk is.

Gelet op de artikelen 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. in de zienswijzen van Liander en Insula Dei, geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van dit bestemmingsplan in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan ‘Velperweg e.o.' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening;

2. Vast te stellen het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.', zoals dit plan is vervat in de verbeelding NL.IMRO.0202.807-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting;

3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer: 187323

BIJLAGE 1. ONDERDEEL UITMAKEND VAN HET RAADSVOORSTEL
vast te stellen bestemmingsplan "Velperweg e.o."

Zienswijzerapport bestemmingsplan "Velperweg e.o."

Het ontwerp-bestemmingsplan "Velperweg e.o." heeft van vanaf 23 mei 2017 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn twee zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn afkomstig van Liander en Insula Dei.

In dit zienswijzerapport treft u een samenvatting van de zienswijzen aan en de reactie van de gemeente op deze zienswijze. De volledige zienswijze is als bijlage bij de stukken voor de raadsvergadering gevoegd.

Zienswijze Liander:

50 kV-kabelverbindingen
Liander N.V. is als regionale netbeheerder onder andere belast met het beheer, het onderhoud en de instandhouding van het hoogspanningsnet met een spanningsniveau tot en met 50kV. Om deze taak uit te voeren, is het van belang dat de ligging van de kabelverbindingen planologisch wordt veiliggesteld. Daarnaast dient het tracé van de kabelverbindingen gevrijwaard te blijven van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen en activiteiten die van negatieve invloed kunnen zijn op de functionaliteit van de kabelverbinding.
Er lopen twee 50 kV-kabelverbindingen door het plan. De eerste verbinding loopt via de Kaarthuizerstraat, Julianalaan, Velperweg en de Van Remagenlaan. Daarnaast loopt er een verbinding tussen de Velperweg en het spoor. De verbindingen liggen in gronden met diverse bestemmingen. In de planregels van de bestemmingen is niet altijd aangegeven dat de functie nutsvoorziening is toegestaan. De tracés zijn ook niet voorzien van een dubbelbestemming waarmee gebruiksbeperkingen worden gesteld aan de grond.
Wij verzoeken u het ontwerp zodanig aan te passen dat aan de grond, waarin de 50kV-kabelverbindingen liggen, en niet in eigendom is van Liander Infra, een dubbelbestemming wordt toegekend, voorzien van passende bouwregels en een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden, ter bescherming van de verbindingen.

Gasdrukmeet- en regelstations
In het ontwerpbestemmingsplan zijn aan de gronden waarop de gasdrukmeet- en regelstations zijn gevestigd (zie ook afb. 3a t/m 8b), diverse bestemmingen toegekend. In deze planregels van deze bestemmingen is niet altijd aangegeven dat de functie nutsvoorzieningen is toegestaan.
Gelet op de ruimtelijke uitstraling van de bovengenoemde stations, zie de veiligheidsafstanden in artikel 3.12 lid 6 van het Activiteitenbesluit die gelden voor een kaststation, willen wij u vragen het gasdrukmeet- en regelstation te koppelen aan de functieaanduiding 'nutsvoorziening' op de verbeelding en de daarbij behorende veiligheidscontour (Activiteitenbesluit - zone). Door deze wijze van bestemmen is de aanwezigheid van een gasdrukmeet- en regelstation voor derden zichtbaar en wordt beter geborgd dat de veiligheidsafstanden ten opzichte van respectievelijk kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten nu en in de toekomst in acht worden genomen.

Reactie gemeente op zienswijze Liander:

50 kV-kabelverbindingen
Alleen bij bovengrondse hoogspanningsleidingen van meer dan 50 kV is er invloed op de omgeving te verwachten van elektromagnetische velden. Alleen deze kabels worden weergegeven op de verbeelding en opgenomen in de regels. Er is hier sprake van ondergrondse verbindingen.
In de geldende bestemmingsplannen is net als bij andere bestemmingsplannen in Arnhem geen dubbelbestemming opgenomen voor 50 kV-kabelverbindingen. Er zijn geen ontwikkelingen geweest die aanleiding geven om dat nu wel te doen. Middels een KLIC-melding is voor een initiatiefnemer eenvoudig te achterhalen met welke ondergrondse infrastructuur rekening gehouden moet worden. Er wordt dan ook geen dubbelbestemming opgenomen ter bescherming van de ondergrondse leiding die ook een zakelijk recht kent.

Gasdrukmeet- en regelstation
In de eerste plaats moet worden geconstateerd dat het betreffende gasdrukmeet- en regelstations ingevolge artikel 2 lid I Bijlage II Besluit omgevingsrecht (Bor) op basis van de afmetingen een vergunningvrij bouwwerk is en daardoor niet aan het bestemmingsplan kan worden getoetst. Het bestemmen van dit bouwwerk zou dus alleen een signaleringsfunctie hebben, hetgeen niet de functie is van een bestemmingsplan.
Hetzelfde geldt ook voor de veiligheidszones die in het Activiteitenbesluit zijn bepaald, om het bouwwerk vast te leggen. Voor de gasdrukmeet- en regelstations gelden de afstanden voor kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten die zijn opgenomen in artikel 3.12 lid 6 Activiteitenbesluit. Deze afstanden zijn onverkort van toepassing en gelden dus naast de regeling van het bestemmingsplan. Een dubbele regeling opnemen in het bestemmingsplan, enkel om als signalering te fungeren, is niet noodzakelijk en bovendien ongewenst. Het tegemoetkomen aan dit verzoek zou betekenen dat ook alle andere bedrijven die in het bestemmingsplan geregeld zijn en onder het Activiteitenbesluit vallen, in principe een vergelijkbare regeling moeten krijgen. Dit is niet iets wat in een bestemmingsplan thuishoort. Het bestemmingsplan voorziet in de planologische regeling voor gebruik en bouwen, de milieuwetgeving voorziet in een nader invulling daarvan.
Daar kan nog aan toegevoegd worden dat de betreffende veiligheidszones rond het station zodanig gelegen zijn dat ze binnen de bestemming ‘Groen’ vallen. Binnen deze bestemming zijn kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten sowieso niet toegestaan.

De locaties van de gasdrukmeet- en regelstations worden wel toegevoegd aan de toelichting van het bestemmingsplan.

Conclusie
In deze zienswijze worden geen redenen gevonden die leiden tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze Insula Dei

Op het landgoed Rennen Enk zijn gevestigd het verzorgingshuis Insula Dei Huize Kohlmann en diverse gebouwen met huisvesting voor ouderen. Mede als gevolg van de gewijzigde ouderenhuisvesting door besluiten van de rijksoverheid is de samenstelling van onze bewoners aan het veranderen. De gemiddelde leeftijd van onze bewoners loopt op met als gevolg dat men steeds meer afhankelijk is van complexere zorg/hulp, mantelzorg en andere hulpverleners. Het gevolg hiervan is dat het autoverkeer op ons landgoed toeneemt. Het beschikbare aantal parkeerplaatsen voldoet op dit moment niet aan de geldende normen en neemt alleen maar toe. Om overlast terug te

dringen en te beperken zijn wij enige tijd geleden overleg gestart met vertegenwoordigers van de gemeente Arnhem om te komen tot meer parkeergelegenheid op ons terrein. De locatie welke wij daar graag voor zouden gebruiken heeft nu in het ontwerpbestemmingsplan de bestemming groen. Deze locatie is een gedeelte van ons landgoed waar in het verleden de sportterreinen waren gelegen van de toen gevestigde schippersschool/kweekschool.
Het is een terrein met overwegend lage begroeiing. Aan uw vertegenwoordigers hebben wij toen al verzocht om bij realisatie van een nieuw bestemmingsplan dit mee te nemen in dit bestemmingsplan en de bestemming van dat gedeelte een andere bestemming te geven dan groen. Op dit moment wordt er op advies van uw vertegenwoordigers door een gespecialiseerd bedrijf een flora en fauna onderzoek uitgevoerd van dat gedeelte van ons terrein.

Er bestaan ook plannen voor uitbreiding van ons vastgoed ten behoeve van huisvesting bejaarden. Door de maatschappelijke ontwikkelingen ontstaat er bij ons steeds meer druk om bejaarden, op hun situatie afgestemde omstandigheden, te huisvesten. Om dit in de toekomst mogelijk te maken hebben wij met vertegenwoordigers van uw gemeente overleg gehad wat de mogelijkheden waren binnen het vigerende bestemmingsplan. In overleg met uw vertegenwoordigers hebben wij een vlekkenplan ingediend waar die uitbreiding dan zou moeten komen. De uitbreiding is door ons op een plek gesitueerd welke iets buiten de randen valt van het vigerende bestemmingsplan en is voor het grootste gedeelte gelegen op het nu aanwezige parkeerterrein. Ons concept-plan voorziet erin om de daardoor opgeofferde parkeerplaatsen terug te brengen in de onderste laag van de toekomstige bebouwing. Wij verzoeken u dan ook het concept- bestemmingsplan zodanig aan te passen dat de uitbreiding binnen het nieuwe bestemmingplan mogelijk worden .

Reactie Gemeente op zienswijze Insula Dei

Voorgeschiedenis
De gemeente en Insula Dei zijn al langer met elkaar in contact over de plannen van Insula Dei. Hieronder een overzicht van deze contactmomenten.
- 14 april 2016: afspraak tussen ambtenaren van de gemeenten en Insula Dei. Tijdens dit overleg zijn door Insula Dei hun plannen gepresenteerd.
- 23 mei 2016: mail van Insula Dei met een tekening van hun plannen.
- 12 juli 2016: mail van de gemeente om Insula Dei te informeren over het concept-bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' en het verzoek om eventueel te reageren.
- 19 juli 2016: brief van het college aan Insula Dei naar aanleiding van het gesprek van 14 april 2016.
- 12 december 2016: vervolg gesprek met Insula Dei.
- 19 mei 2017: mail van de gemeente met de mededeling dat het ontwerpbestemmingsplan 'Velperweg e.o.' ter inzage is gelegd.
- 29 juni 2017: zienswijze ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Velperweg e.o.' door Insula Dei.
- 24 augustus 2017: gesprek met Insula Dei over hun zienswijze.

Strijd met het bestemmingsplan
De plannen van Insula Dei bestaan uit twee delen: uitbreiding van de bouwmogelijkheden aan de noordzijde en het realiseren van een parkeerterrein in het groen (globaal weergegeven op afbeelding 1 en 2).
Hieronder wordt per onderdeel aangegeven wat in strijd is met het geldende- en ontwerpbestemmingsplan.

Afbeelding 1. Luchtfoto Insula Dei en landgoed Rennen Enk met in rood de gewenste locatie voor het parkeren (past deels binnen het bestemmingsplan) en in het blauw de uitbreiding van het verzorgingshuis

Afbeelding 2. Het vigerende bestemmingsplan 'Paasberg e.o.' met daarover in rood de gewenste locatie voor het parkeren en in het blauw de uitbreiding van het verzorgingshuis

1. Bouwplannen aan de noordzijde van Insula Dei. Het geldende bestemmingsplan 'Paasberg e.o.' en het ontwerpbestemmingsplan 'Velperweg e.o.' maken aan de noordzijde van Insula Dei nieuwbouw mogelijk (er is een bouwvlak opgenomen). De huidige plannen van Insula Dei overschrijden deze bouwmogelijkheid en zijn (voor een klein deel) gelegen in de bestemming 'Groen - Landschap en Park'. Binnen deze bestemming is bebouwing niet toegestaan.
2. Parkeerplaatsen in het groen. De locatie waar de parkeerplaatsen zijn bedacht is volgens het geldende- en ontwerpbestemmingsplan bestemd als 'Groen - Landschap en Park'. De plannen van Insula Dei om hier parkeerplaatsen aan te leggen zijn in strijd met de doeleinden van deze bestemming.

Ruimtelijke en landschappelijke afweging
Insula Dei is gelegen op een landschappelijk en cultuurhistorisch bijzondere en waardevolle locatie. Dat is ook een belangrijke kracht van de instelling. Insula Dei en landgoed Rennen Enk grenzen aan het monumentale Park Angerenstein en maakt onderdeel uit van één van de groene wiggen van de stad. Dit is de groene hoofdstructuur van de stad. In de Structuurvisie Arnhem ('behouden en versterken groene wiggen) en het Groenplan ('structureel groen') is dit ook als zodanig opgenomen (zie ook de toelichting van het bestemmingsplan).

De plannen van Insula Dei zijn ook in strijd met het gemeentelijke beleid en alleen in uitzonderlijke gevallen kan hiervan (gemotiveerd) worden afgeweken. De nut en noodzaak voor het opofferen van groen is niet aangetoond. In onze brief van 19 juli 2016 is het volgende aangegeven:

> *"Wij vinden dat deze parkeerbehoefte in eerste instantie meer toelichting en onderbouwing behoeft. Waar komt deze toenemende parkeerbehoefte vandaan? Om hoeveel plaatsen en oppervlakte gaat het, op welke tijdstippen en op welke termijn? Hoe hangt deze behoefte samen met de ontwikkeling van Rennen Enk als landgoed? Graag hierover meer informatie aanleveren.*
> *Nadat wij hier een goed beeld van hebben kunnen wij beoordelen of en wáár hiervoor nieuwe ruimte moet worden gezocht. Gezien de hoge waarde van de ruimtelijke opzet van het landgoed (landschappelijk , cultuurhistorisch) zijn er namelijk grenzen aan de ontwikkelingsmogelijkheden , en wordt de hoeveelheid bouwmassa en parkeergebied beperkt door de 'draagkracht' van het landgoed."*

Bij uitvoering van de plannen zal het oppervlak bebouwing en verharding toenemen evenals het oppervlak groen afnemen. Dit moet volgens het gemeentelijke groenbeleid worden gecompenseerd. Het is onduidelijk op welke wijze dit gebeurt.
Gezien de gevoelige locatie moet er een zorgvuldige afweging gemaakt kunnen worden. Dat kan alleen als er meer informatie beschikbaar is en indien meerdere oplossingen met elkaar worden vergeleken. Daarom is in de brief van 19 juli 2016 eveneens het volgende geadviseerd aan Insula Dei:

> *"Wij adviseren U een masterplan te laten opstellen voor het Landgoed Rennen Enk met daarin opgenomen de ruimtelijke ontwikkelingsrichting voor de lange(re) termijn . De onderwerpen die hier in*
> *opgenomen moeten worden zijn de; bebouwing, het landschap , de cultuurhistorie , het parkeren, ecologie , groen en water . Aan de hand daarvan kunnen we kijken welke ruimte er aan ontwikkelingsmogelijkheden geboden kan worden binnen het bestemmingsplan op landgoed Rennen Enk."*

Er is inmiddels een ecologisch onderzoek uitgevoerd en aangeleverd. Een masterplan is niet opgesteld en dat betekent dat inhoudelijk nog geen zorgvuldige afweging kan worden gemaakt.

Conclusie ruimtelijke en landschappelijke afweging
Gezien de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van het gebied is het op dit moment niet wenselijk om mee te werken aan dit verzoek.
Naast de inhoudelijke aspecten zijn er nog een aantal bijkomende argumenten om niet mee te willen werken aan een gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan. Deze worden hieronder toegelicht.

Juridische aspecten
Het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' is één van de actualisatie-bestemmingsplannen van de gemeente Arnhem. De bestemmingsplannen die ouder zijn dan tien jaar moeten worden herzien om te voldoen aan de wettelijke bepaling. De herziening houdt in dat de bestaande functies en bebouwing(smogelijkheden) zijn overgenomen uit het geldende bestemmingsplan. Nieuwe ontwikkelingen worden alleen in een beheerbestemmingsplan meegenomen indien een ontwikkeling vroegtijdig bij de gemeente bekend is, er draagvlak is voor deze ontwikkeling en de ontwikkeling zorgvuldig is gemotiveerd (ruimtelijk, milieutechnisch, financieel etc.). Daar is bij het verzoek in deze zienswijze (nog) geen sprake van.

Communicatie en draagvlak
De gemeente streeft bij het toestaan van ruimtelijke ontwikkelingen een open communicatie na. Belanghebbenden moeten op tijd geïnformeerd worden over de plannen en hierover kunnen meepraten. Daar is bij deze ontwikkeling geen sprake van. Er is nog niet met omwonenden en andere belanghebbenden gecommuniceerd. Dit past niet binnen het wijkgerichte werken.

Indien de gemeente tegemoet komt aan deze zienswijze worden omwonenden en belanghebbenden overvallen door deze ontwikkeling en kunnen ze ook niet volledig gebruik maken van de bezwaar- en beroepsmogelijkheden. Er kunnen tenslotte geen zienswijzen meer worden ingediend. Belanghebbenden kunnen na de gewijzigde vaststelling uitsluitend nog beroep aantekenen bij de Raad van State en worden dus beperkt in hun mogelijkheden om hun belangen te beschermen. Daarnaast is beroep bij de Raad van State ook direct een zwaar middel als eerste en enige beroepsmogelijkheid.

Het college is van mening dat dit geen zorgvuldig traject is en op gespannen voet staat met de rechtszekerheid.

Vervolg
De gemeente wil graag verder in gesprek met Insula Dei over hun uitbreidingsplannen en over de mogelijkheid om bebouwing toe te voegen zonder dat dit ten koste gaat van waardevol groen. Indien dit leidt tot een acceptabel ruimtelijk plan dat volledig is onderbouwd en waarover communicatie met belanghebbende heeft plaats gevonden, kan een juridische procedure (zoals een bestemmingsplanwijziging) worden opgestart. Dit gebeurt ook met de ontwikkelingen van onder andere het ING-pand aan de Velperweg en de ontwikkelingen op het terrein van Akzo-Nobel.

Conclusie
In deze zienswijze worden geen redenen gevonden die leiden tot aanpassing van het bestemmingsplan.

INSULA DEI

Rooms-katholieke Stichting Beheer Insula Dei

Gemeenteraad gemeente Arnhem

Postbus 9029

6800 EL ARNHEM

Datum: 29 juni 2017

Betreft: **zienswijze concept bestemmingplan Velperweg e/o**

Geacht College,

Onlangs is gepubliceerd het concept- bestemmingsplan Velperweg e/o plan indenficatienummer NL.IMRO.0202.807.0201. Ons eigendom het landgoed Rennen Enk gelegen aan de Velperweg bevindt zich in dit bestemmingsplan. Op het landgoed Rennen Enk zijn gevestigd het verzorgingshuis Insula Dei Huize Kohlmann en diverse gebouwen met huisvesting voor bejaarden. Mede als gevolg van de gewijzigde bejaarden huisvesting door besluiten van de rijksoverheid is de samenstelling van onze bewoners aan het veranderen. De gemiddelde leeftijd van onze bewoners loopt op met als gevolg dat men steeds meer afhankelijk is van complexere zorg/hulp, mantelzorg en andere hulpverleners. Het gevolg hiervan is dat het autoverkeer op ons landgoed toeneemt. Het beschikbare aantal parkeerplaatsen voldoet op dit moment niet aan de geldende normen en neemt alleen maar toe. Om overlast terug te dringen en te beperken zijn wij enige tijd geleden overleg gestart met vertegenwoordigers van de gemeente Arnhem om te komen tot meer parkeergelegenheid op ons terrein. De locatie welke wij daar graag voor zouden gebruiken heeft nu in het concept bestemmingsplan de bestemming groen. Deze locatie is een gedeelte van ons landgoed waar in het verleden de sportterreinen waren gelegen van de toen gevestigde schippersschool/kweekschool . Het is een terrein met overwegend lage begroeiing. Aan uw vertegenwoordigers hebben wij toen al verzocht om bij realisatie van een nieuw bestemmingsplan dit mee te nemen in dit bestemmingsplan en de bestemming van dat gedeelte een andere bestemming te geven dan groen. Op dit moment laten op advies van uw vertegenwoordigers door een gespecialiseerd bedrijf een flora en fauna onderzoek uitvoeren van dat gedeelte van ons terrein.

Bij ons de RK Stichting Beheer Insula Dei bestaan ook plannen voor uitbreiding van ons vastgoed ten behoeve van huisvesting bejaarden. Door de maatschappelijke ontwikkelingen ontstaat er bij ons steeds meer druk om bejaarden, op hun situatie afgestemde omstandigheden, te huisvesten. Om dit in de toekomst mogelijk te maken hebben wij met vertegenwoordigers van uw gemeente overleg gehad wat de mogelijkheden waren binnen het vingerende bestemmingsplan. In overleg met uw vertegenwoordigers hebben wij een vlekkenplan ingediend waar die uitbreiding dan zou moeten komen. De uitbreiding is door ons op een plek gesitueerd welke iets buiten de randen valt van het

Velperweg 139a-10 Tel 026 - 36 97 989 ABN-Amro 42 61 74 542
6824 HK Arnhem KvK 41046276

vingerende bestemmingsplan en is voor het grootste gedeelte gelegen op het nu aanwezige parkeerterrein. Ons concept-plan voorziet erin om de daardoor opgeofferde parkeerplaatsen terug te brengen in de onderste laag van de toekomstige bebouwing. Wij verzoeken u dan ook het concept- bestemmingsplan zodanig aan te passen dat de uitbreiding binnen het nieuwe bestemmingplan mogelijk worden.

Kortom wij verzoeken u het concept-bestemmingsplan zodanig aan te passen dat ;

A: de hoogst noodzakelijke parkeer voorzieningen op ons terrein Rennen Enk niet door het nu voorliggende concept-bestemmingplan onmogelijk worden.

B: de uitbreiding van ons vastgoed voor huisvesting bejaarden op de door ons voorgestelde locatie mogelijk wordt.

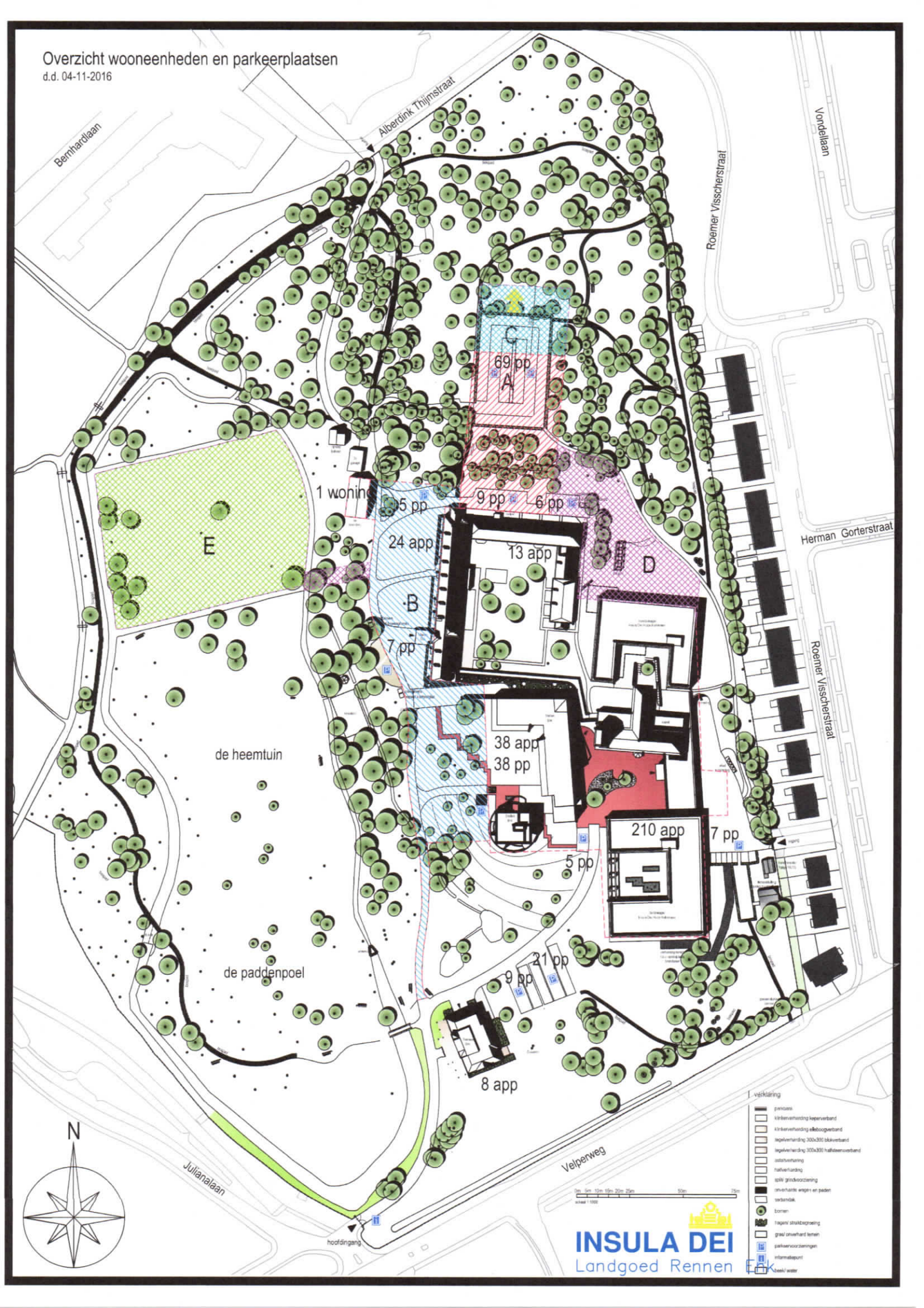
Met vriendelijke groeten,

P.A.Boer

Voorzitter RK Stichting Beheer Insula Dei

Bijlagen: 2.

Velperweg 139a-10
6824 HK Arnhem
Tel 026 - 36 97 989
ABN-Amro 42 61 74 542
KvK 41046276

Overzicht wooneenheden en parkeerplaatsen
d.d. 04-11-2016
Bernhardlaan
Alberdink Thijmstraat
Roemer Visscherstraat
Vondellaan
Herman Gorterstraat
Roemer Visscherstraat
G
69 pp
A
1 woning
5 pp
9 pp
6 pp
24 app
13 app
D
E
B
7 pp
de heemtuin
38 app
38 pp
210 app
7 pp
5 pp
21 pp
9 pp
de paddenpoel
8 app
Julianalaan
Velperweg
hoofdingang
N
INSULA DEI
Landgoed Rennen Enk

Parkeerplekken overzicht Landgoed Rennen Enk
05-12-2016

Benodigde parkeerplekken.

locatie	*aantal wooneenheden*	*parkeernorm volgens huidige voorschriften*	*volgens huidige voorschriften benodigd*
Insula Dei Huize Kohlmann	210	1,5	315
Rennen Enk	8	1,5	12
Stellen Enk	38	1,5	57
Marien Enk	24	1,5	36
Velper Enk	13	1,5	19,5
Dienstwoning	1	1,7	1,7
Totaal:	294		441

Beschikbare parkeerplekken

Op bijgaande tekening staan alle op het landgoed aanwezige parkeerplekken. Er zijn op dit moment verspreid over het terrein in totaal 176 beschikbare parkeerplekken. Dit is **40%** van het benodigde aantal parkeerplekken.

Locatiecode 2NA8120, Postbus 50, 6920 AB Duiven

Aangetekend

Raad van gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Bezoekadres
Dijkgraaf 4
6921 RL Duiven
Postadres
Locatiecode 2NA8120
Postbus 50
6920 AB Duiven
Telefoon 088 542 6444

info@liander.nl
www.liander.nl

INGEKOMEN 30 JUNI 2017

Contactpersoon
Sabine Kool
tel: +31 6 25 04 55 08
ro.loket@liander.nl

Datum
29 juni 2017
Ons kenmerk
LDN-220/20170032

Betreft
Zienswijze ontwerpbestemmingsplan 'Velperweg e.o.'

2017-1011492+

Geachte heer/mevrouw,

Namens Liander Infra N.V. maken wij een zienswijze kenbaar op het ontwerp bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' van de gemeente Arnhem (hierna: het ontwerp) zoals dat met ingang van 23 mei 2017 gedurende voor een periode van 6 weken ter inzage ligt.

Liander Infra N.V. is o.a. de eigenaar van een 50 kV verbindingen en van een zestal gasdrukmeet- en regelstations in het plangebied van het ontwerp en is daarmee belanghebbend.

Zienswijze

1.

Liander N.V. is als regionale netbeheerder onder andere belast met het beheer, het onderhoud en de instandhouding van het hoogspanningsnet met een spanningsniveau tot en met 50kV. Om deze taak uit te voeren, is het van belang dat de ligging van de kabelverbindingen planologisch wordt veiliggesteld. Daarnaast dient het tracé van de kabelverbindingen gevrijwaard te blijven van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen en activiteiten die van negatieve invloed kunnen zijn op de functionaliteit van de kabelverbinding.

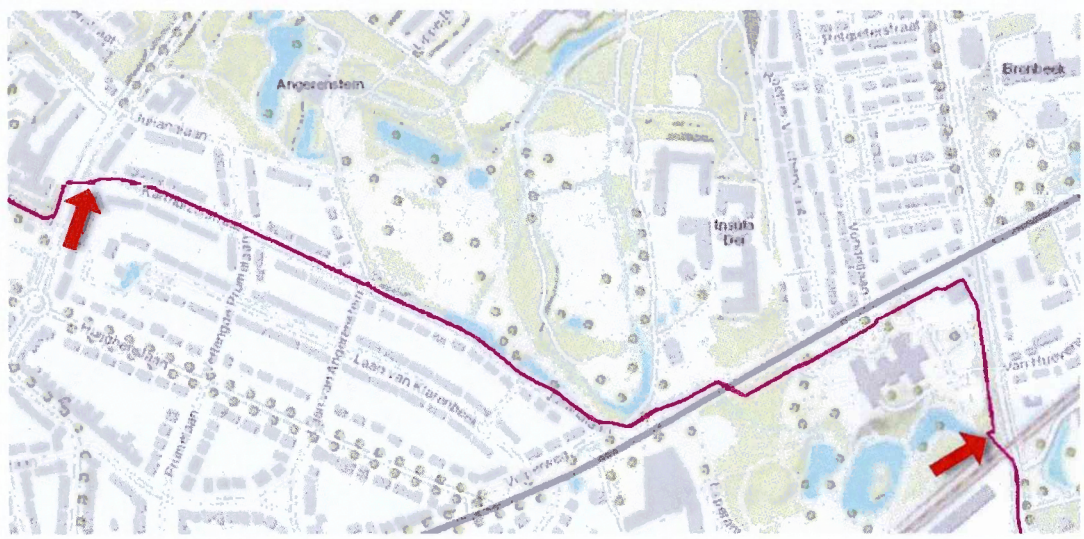
Er lopen twee 50 kV-kabelverbindingen door het plan. De eerste verbinding loopt via de Kaarthuizerstraat, Julianalaan, Velperweg en de Van Remagenlaan. Daarnaast loopt er een verbinding tussen de Velperweg en het spoor. Zie ook bijgevoegde afbeeldingen. De verbindingen liggen in gronden met diverse bestemmingen. In de planregels van de bestemmingen is niet altijd aangegeven dat de functie nutsvoorziening is toegestaan. De tracés zijn ook niet voorzien van een dubbelbestemming waarmee gebruiksbeperkingen worden gesteld aan de grond.

Wij verzoeken u het ontwerp zodanig aan te passen dat aan de grond, waarin de 50kV-kabelverbindingen liggen, en niet in eigendom is van Liander Infra, een dubbelbestemming wordt

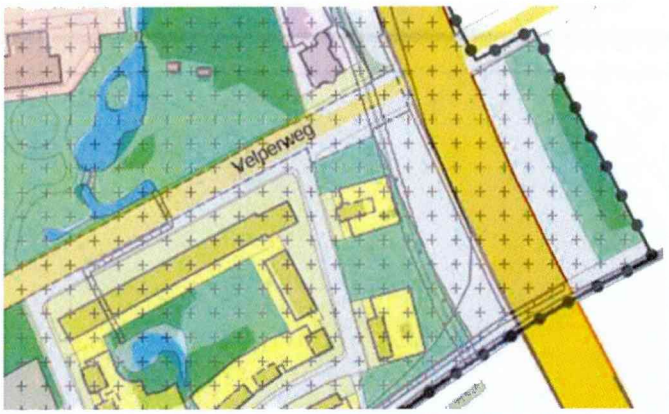
toegekend, voorzien van passende bouwregels en een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden, ter bescherming van de verbindingen. Ter verduidelijking van de ligging van de kabels is onderstaande afbeelding toegevoegd.

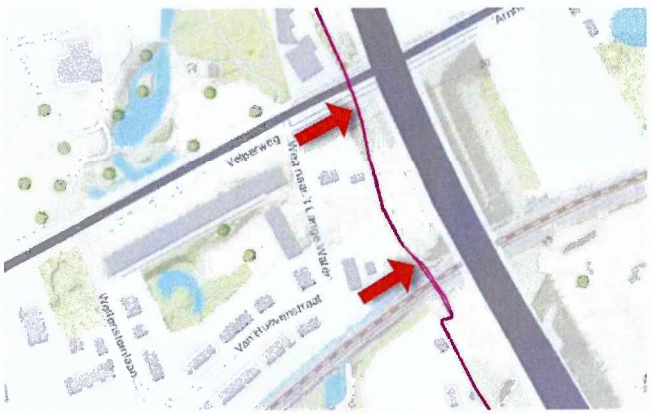
Afbeelding 1a: Uitsnede van het nieuwe ontwerpbestemmingsplan

Afbeelding 1b: Schematische locatie van de 50 kV kabels

Afbeelding 2a: Uitsnede van het nieuwe ontwerpbestemmingsplan

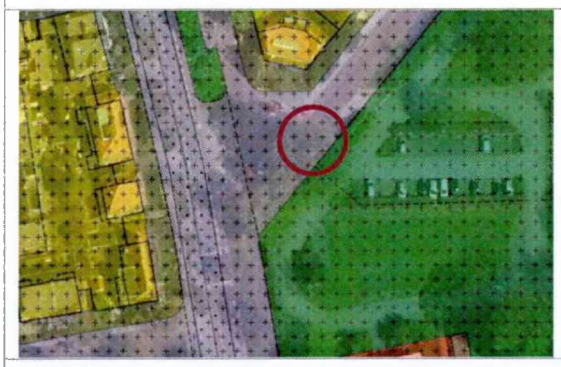
Afbeelding 2b: Schematische locatie van de 50 kV kabels

2.
In het ontwerp zijn aan de gronden waarop de gasdrukmeet- en regelstations zijn gevestigd (zie ook afb. 3a t/m 8b), diverse bestemmingen toegekend. In deze planregels van deze bestemmingen is niet altijd aangegeven dat de functie nutsvoorzieningen is toegestaan.

Gelet op de ruimtelijke uitstraling van de bovengenoemde stations, zie de veiligheidsafstanden in artikel 3.12 lid 6 van het Activiteitenbesluit die gelden voor een kaststation, willen wij u vragen het gasdrukmeet- en regelstation te koppelen aan de functieaanduiding 'nutsvoorziening' op de verbeelding en de daarbij behorende veiligheidscontour (Activiteitenbesluit - zone). Door deze wijze van bestemmen is de aanwezigheid van een gasdrukmeet- en regelstation voor derden zichtbaar en wordt beter geborgd dat de veiligheidsafstanden ten opzichte van respectievelijk kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten nu en in de toekomst in acht worden genomen.

Gasdrukmeet- en regelstation aan de Bronbeeklaan 10 te Arnhem

- (Dubbel)bestemmingen: 'Verkeer'
- DS - Kaststation (inh. 1 tot 15m³)
- Nummer behuizing '6 008 014'
- Coördinaten: 193.558,629 445.444,118

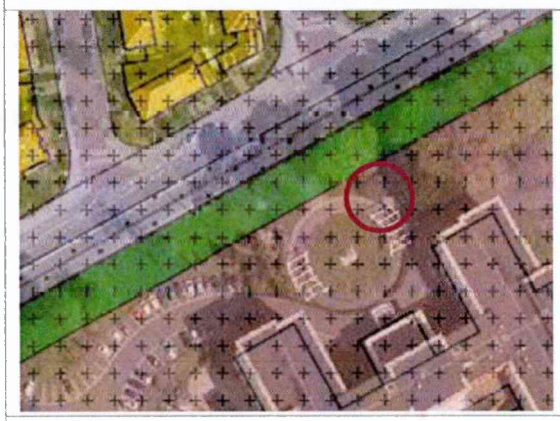
Afbeelding 3a: Uitsnede ontwerpbestemmingsplan met locatie van het gasdrukmeet- en regelstation (rode cirkel).

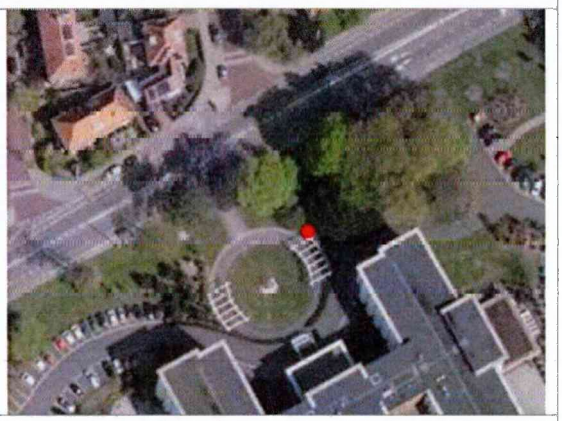
Afbeelding 3b: Ligging gasdrukmeet- en regelstation (rode punt).

Gasdrukmeet- en regelstation de Velperweg 158 te Arnhem

- (Dubbel)bestemmingen: 'maatschappelijk'
- AS - Kaststation (inh. 1 tot 15m³)
- Nummer behuizing '6 008 013'
- Coördinaten: 193.464,756 445.015,235

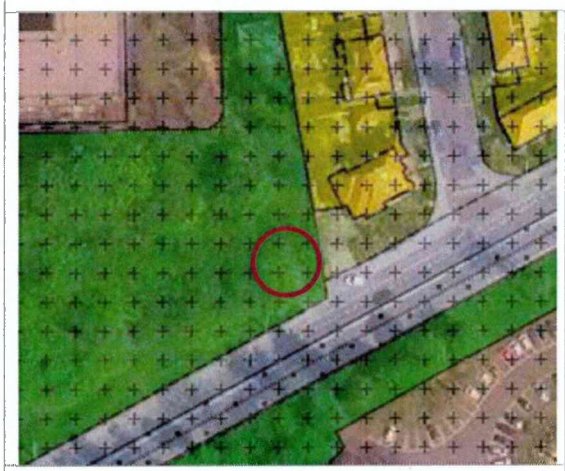
Afbeelding 4a: Uitsnede ontwerpbestemmingsplan met locatie van het gasdrukmeet- en regelstation (rode cirkel).

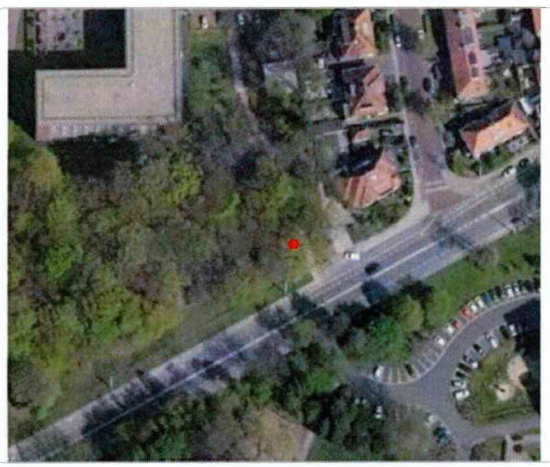
Afbeelding 4b: Ligging gasdrukmeet- en regelstation (rode punt).

Gasdrukmeet- en regelstation aan de Velperweg 137 te Arnhem

- (Dubbel)bestemmingen: 'Groen'
- DS - Kaststation (inh. 1 tot 15m³)
- Nummer behuizing '6 008 011'
- Coördinaten: 193.350,111 445.007,001

Afbeelding 5a: Uitsnede ontwerpbestemmingsplan met locatie van het gasdrukmeet- en regelstation (rode cirkel).

Afbeelding 5b: Ligging gasdrukmeet- en regelstation (rode punt).

Gasdrukmeet- en regelstation t.o.v. Julianalaan 62 te Arnhem

- (Dubbel)bestemmingen: 'Groen – landschap en park'
- DS - Kaststation (inh. 1 tot 15m³)
- Nummer behuizing '6 008 010'
- Coördinaten: 192.846,318 445.077,099

Afbeelding 6a: Uitsnede ontwerpbestemmingsplan met locatie van het gasdrukmeet- en regelstation (rode cirkel).

Afbeelding 6b: Ligging gasdrukmeet- en regelstation (rode punt).

Gasdrukmeet- en regelstation t.o.v. Velperweg 76 te Arnhem

- (Dubbel)bestemmingen: 'bedrijf'
- DS - Kaststation (inh. 1 tot 15m³)
- Nummer behuizing '9 000 526'
- Coördinaten: 192.362,281 444.153,85

Afbeelding 7a: Uitsnede ontwerpbestemmingsplan met locatie van het gasdrukmeet- en regelstation (rode cirkel).

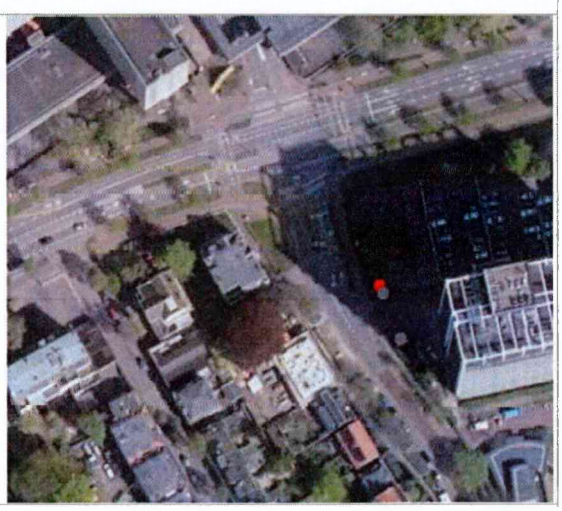
Afbeelding 7b: Ligging gasdrukmeet- en regelstation (rode punt).

Gasdrukmeet- en regelstation t.o.v. Vosdijk 4 te Arnhem

- (Dubbel)bestemmingen: 'kantoor / groen'
- DS - Kaststation (inh. 1 tot 15m³)
- Nummer behuizing '6 000 004'
- Coördinaten: 192.260,619 444.506,734

Afbeelding 8a: Uitsnede ontwerpbestemmingsplan met locatie van het gasdrukmeet- en regelstation (rode cirkel).

Afbeelding 8b: Ligging gasdrukmeet- en regelstation (rode punt).

Conclusie

Wij verzoeken de raad het ontwerp zodanig aan te passen dat tegemoet wordt gekomen aan het beschreven voorstel. Wij zijn graag bereid om deze zienswijze mondeling nader toe te lichten en met u mee te denken.

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze brief of over ruimtelijke ontwikkelingen? Neem dan gerust contact met ons op door een e-mail te sturen naar ro.loket@liander.nl. Wij nemen dan binnen drie werkdagen contact met u op.

Met vriendelijke groet,
Liander N.V.

Sabine Kool
Consultant Strategisch Omgevingsmanagement

Liander

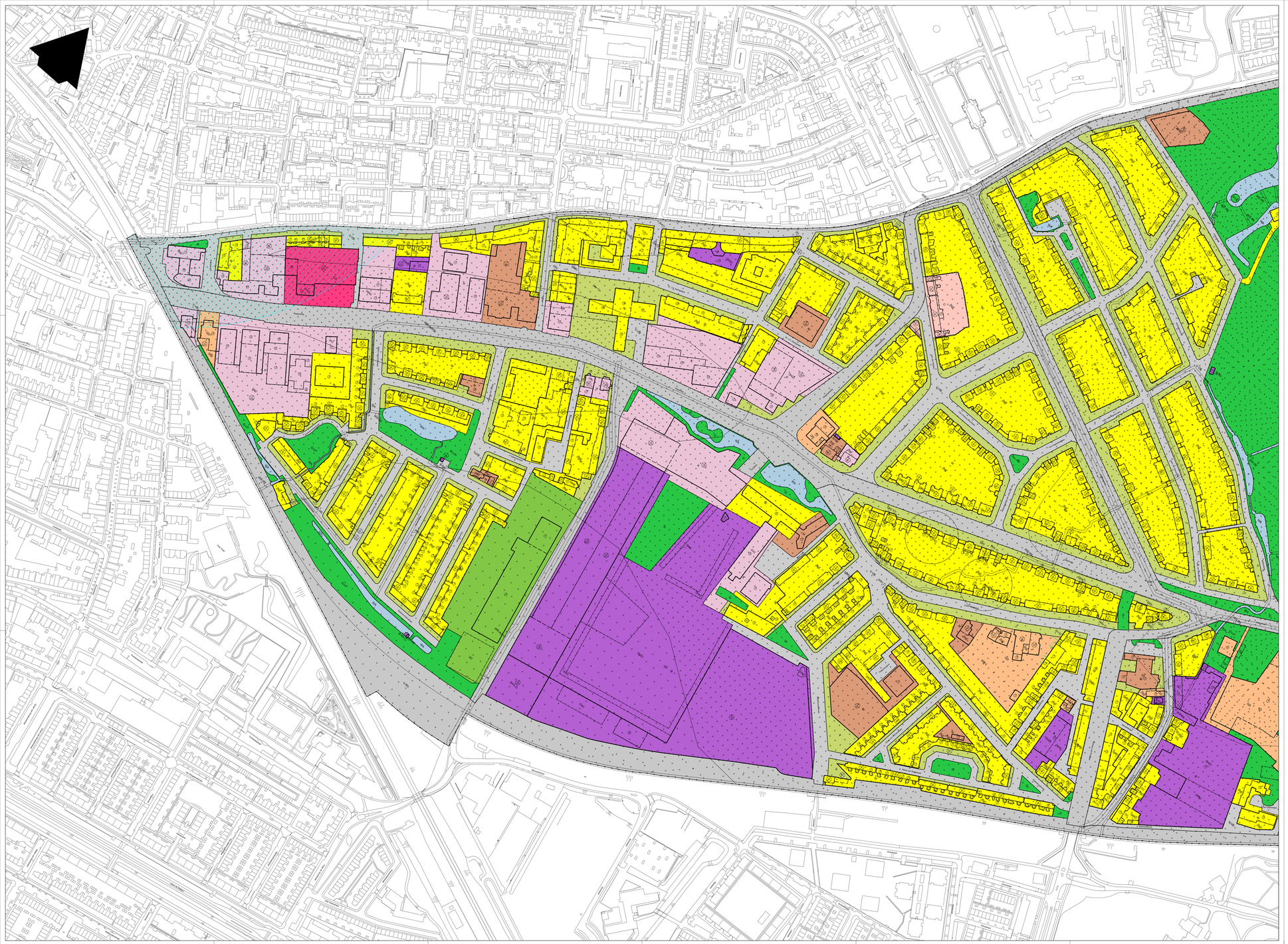
PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Post op rekening

R NL Aangetekend G-A-1

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

3SRRC08455988

Plangebied

- Plangebiedgrens

Bestemmingen

- B — Bedrijf
- B-NV — Bedrijf - Nutsvoorziening
- BW — Bos
- C — Centrum
- CO — Cultuur en ontspanning
- GD — Gemengd
- G — Groen
- G-LP — Groen - Landschap en park
- H — Horeca
- K — Kantoor
- M — Maatschappelijk
- S — Sport
- T — Tuin
- V-RV — Verkeer - Railverkeer
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- V-WV — Verkeer - Wegverkeer
- WA — Water
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- L-Gs — Leiding - Gas
- L-H — Leiding - Hoogspanning
- L-R — Leiding - Riool
- WR-A(WG) — Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)
- WR-A(HV) — Waarde - Archeologie (hoge verwachting)
- WR-A(LV) — Waarde - Archeologie (lage verwachting)
- WR-A(MV) — Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)
- WR-C — Waarde - Cultuurhistorie
- WR-G — Waarde - Geomorfologie
- WR-L — Waarde - Landschap
- WS-WL — Waterstaat - Waterlopen

Gebiedsaanduidingen

- vrijwaringszone - molenbiotoop

Functieaanduidingen

- (bd1) — bedrijf tot en met categorie 1
- (bd2) — bedrijf tot en met categorie 2
- (bd3.2) — bedrijf tot en met categorie 3.2
- (bp) — begraafplaats
- (bom) — bomenrij
- (c) — centrum
- (co) — cultuur en ontspanning
- (cw) — cultuurhistorische waarden
- (dh) — detailhandel
- (dhg) — detailhandel grootschalig
- (gab) — garagebox
- (gd) — gemengd
- (h=1) — horeca van categorie 1
- (h=2) — horeca van categorie 2
- (h=3) — horeca van categorie 3
- (k) — kantoor
- (ks) — kas
- (m) — maatschappelijk
- (os) — ontsluiting
- (pg) — parkeergarage
- (p) — parkeerterrein
- (sb=1) — specifieke vorm van bedrijf - 1
- (sd=1) — specifieke vorm van dienstverlening - 1
- (sm=1) — specifieke vorm van maatschappelijk - 1
- (sm=2) — specifieke vorm van maatschappelijk - 2
- (sw=1) — specifieke vorm van wonen - 1
- (sps) — sportschool
- (th) — theater
- (w) — wonen

Bouwvlak

- bouwvlak

Bouwaanduidingen

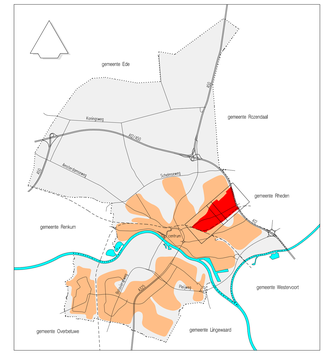
- [bg] — bijgebouwen

Maatvoeringsaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- maximum bouwhoogte (m)
- maximum bebouwingspercentage (%)
- maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
- maximum aantal bouwlagen
- maximum bouwhoogte (m), maximum bebouwingspercentage (%)

Figuren

- hartlijn leiding - gas
- hartlijn leiding - hoogspanning
- hartlijn leiding - riool

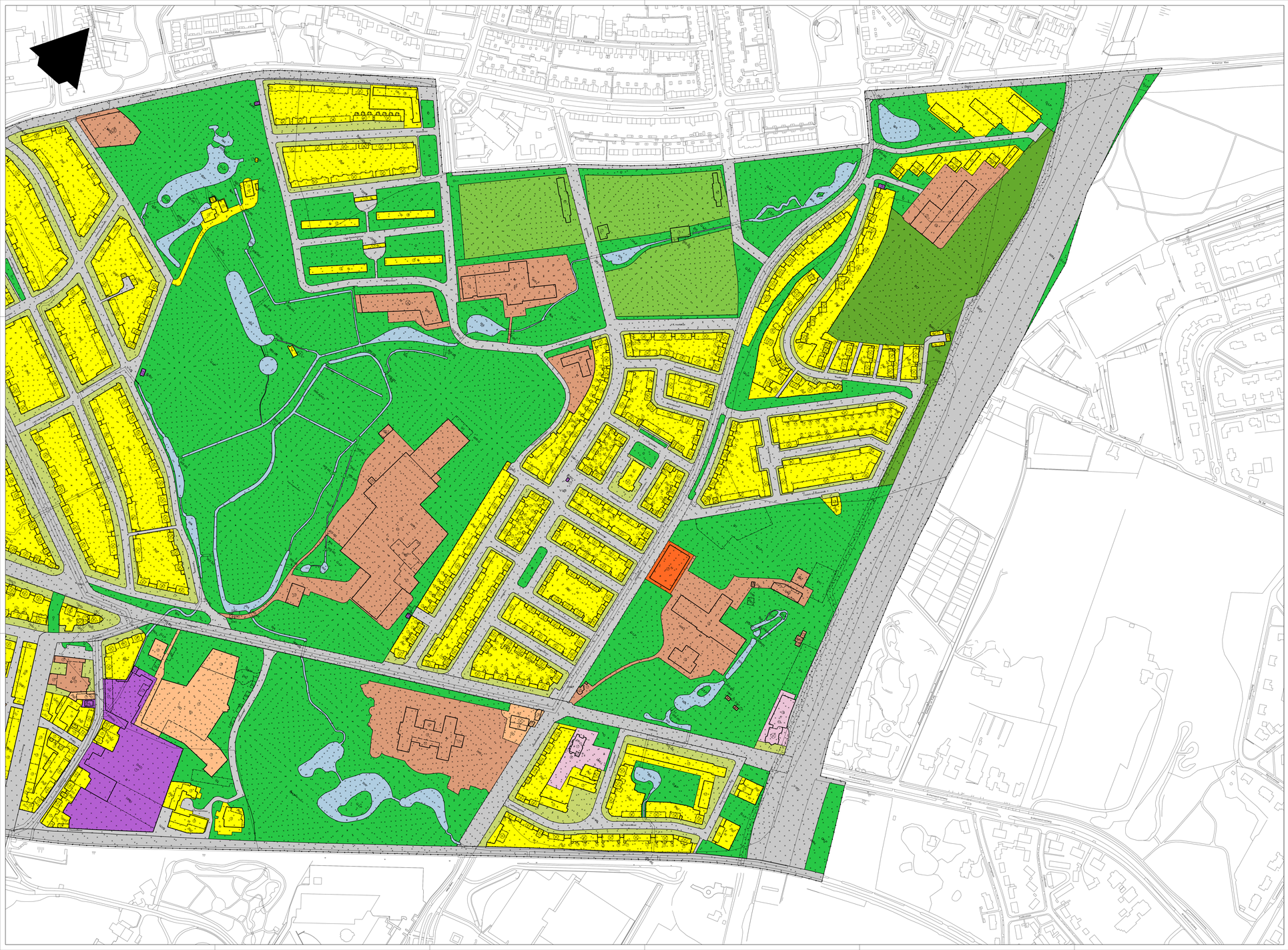
BESTEMMINGSPLAN VELPERWEG E.O.
Blad1: West

schaal	gemeentelijk	kenmerkgrouwer1
1:1500	JWe	NL-IMRO-0202-BP-0201

plantstuk	definitief	gemeentelijk
● ontwerp	23-05-2017	
● vast te stellen	nov. 2017	
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

cluster Beleid & Regie, afdeling Ruimte
Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Plangebied

- Plangebiedgrens

Bestemmingen

- B — Bedrijf
- B-NV — Bedrijf - Nutsvoorziening
- BW — Bos
- C — Centrum
- CO — Cultuur en ontspanning
- GD — Gemengd
- G — Groen
- G-LP — Groen - Landschap en park
- H — Horeca
- K — Kantoor
- M — Maatschappelijk
- S — Sport
- T — Tuin
- V-RV — Verkeer - Railverkeer
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- V-WV — Verkeer - Wegverkeer
- WA — Water
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- L-Gs — Leiding - Gas
- L-H — Leiding - Hoogspanning
- L-R — Leiding - Riool
- WR-A(WG) — Waarde - Archeologisch waardevol gebied
- WR-A(HV) — Waarde - Archeologie (hoge verwachting)
- WR-A(LV) — Waarde - Archeologie (lage verwachting)
- WR-A(MV) — Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)
- WR-C — Waarde - Cultuurhistorie
- WR-G — Waarde - Geomorfologie
- WR-L — Waarde - Landschap
- WS-WL — Waterstaat - Waterlopen

Gebiedsaanduidingen

- vrijwaringszone - molenbiotoop

Functieaanduidingen

- (bd1) — bedrijf tot en met categorie 1
- (bd2) — bedrijf tot en met categorie 2
- (bd3.2) — bedrijf tot en met categorie 3.2
- (bp) — begraafplaats
- (bom) — bomenrij
- (c) — centrum
- (co) — cultuur en ontspanning
- (cw) — cultuurhistorische waarden
- (dh) — detailhandel
- (dhg) — detailhandel grootschalig
- (gab) — garagebox
- (gd) — gemengd
- (h=1) — horeca van categorie 1
- (h=2) — horeca van categorie 2
- (h=3) — horeca van categorie 3
- (k) — kantoor
- (ks) — kas
- (m) — maatschappelijk
- (os) — ontsluiting
- (pg) — parkeergarage
- (p) — parkeerterrein
- (sb=1) — specifieke vorm van bedrijf - 1
- (sd=1) — specifieke vorm van dienstverlening - 1
- (sm=1) — specifieke vorm van maatschappelijk - 1
- (sm=2) — specifieke vorm van maatschappelijk - 2
- (sw=1) — specifieke vorm van wonen - 1
- (sps) — sportschool
- (th) — theater
- (w) — wonen

Bouwvlak

- bouwvlak

Bouwaanduidingen

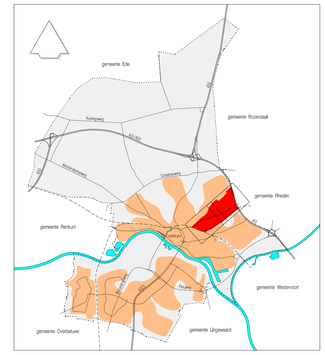
- [bg] — bijgebouwen

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- maximum bouwhoogte (m)
- maximum bebouwingspercentage (%)
- maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
- maximum aantal bouwlagen
- maximum bouwhoogte (m), maximum bebouwingspercentage (%)

Figuren

- hartlijn leiding - gas
- hartlijn leiding - hoogspanning
- hartlijn leiding - riool

BESTEMMINGSPLAN VELPERWEG E.O.
Blad2 : Oost

schaal	gemeentid	kenmerkgnumeer
1:1500	Jlie	NL.IMRO.0202.BP-0201

plotstatus	datum	gemeentid
● ontwerp	23-05-2017	
● vast te stellen	nov. 2017	
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

afdeling
cluster Beleid & Regie, afdeling Ruimte
Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Bestemmingsplan
Velperweg e.o.

Toelichting

bij het bestemmingsplan

'Velperweg e.o.'

(plannummer: NL.IMRO.0202.807-0301)

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding **7**

1.1 Situering en begrenzing plangebied 7

1.2 Aanleiding en doel 7

1.3 Opzet bestemmingsplan 8

1.4 Geldende plannen 8

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie **9**

2.1 Inleiding 9

2.2 Historische ontwikkeling 9

2.3 Ruimtelijke en functionele structuur 11

2.3.1 Ruimtelijke structuur 11

2.3.2 Functionele structuur 12

2.4 Verkeer en parkeren 13

2.4.1 Verkeersstructuur 13

2.4.2 Parkeren 13

2.4.3 Openbaar vervoer 13

2.5 Groenstructuur 13

2.6 Water 14

Hoofdstuk 3 Wettelijk- en beleidskader **15**

3.1 Inleiding 15

3.2 Ruimtelijk beleid 15

3.2.1 Rijksbeleid 15

3.2.2 Provinciaal beleid 15

3.2.3 Gemeentelijk beleid 17

3.2.4 Toetsing van het bestemmingsplan aan het ruimtelijk beleid 17

3.3 Woonbeleid 18

3.3.1 De Arnhemse Woonprincipes 2025 18

3.3.2 Toetsing van het bestemmingsplan aan de Woonvisie 2015 19

3.4 Welstandsbeleid 19

3.4.1 Welstandsnota Arnhem 2015 19

3.4.2 Toetsing van het bestemmingsplan aan de Welstandsnota 2015 21

3.5 Verkeersbeleid 21

3.5.1 Rijksbeleid 21

3.5.2 Provinciaal beleid 21

3.5.3 Gemeentelijk beleid 22

3.5.4 Toetsing van het bestemmingsplan aan het verkeersbeleid 23

3.6 Milieu- en omgevingsbeleid 23
3.6.1 Geluid 23
3.6.2 Luchtkwaliteit 23
3.6.3 Hinder 24
3.6.4 Externe veiligheid 24
3.6.5 Groen en ecologie 25
3.6.6 Water 28
3.6.7 Bodem 29
3.6.8 Cultuurhistorie en archeologie 30
3.6.9 Energie en duurzaam bouwen 31
3.6.10 Stadsklimaat 31
3.6.11 Besluit milieueffectrapportage 32
3.7 Economisch beleid 33
3.8 Sport-, recreatie- en spelen beleid 33
3.8.1 De Sportvisie (2011-2021) 33
3.8.2 Nota Ruimte voor de Jeugd (Spelennota) (2010 – 2020) 34
3.8.3 Toetsing van het bestemmingsplan aan het Sport-, Recreatie- en Spelen beleid 34
3.9 Overige beleidsuitgangspunten 34
3.9.1 Coffeeshopbeleid 34
3.9.2 Prostitutiebeleid 34

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten 37
4.1 Inleiding 37
4.2 Geluid 37
4.3 Luchtkwaliteit 37
4.4 Hinder 37
4.5 Externe veiligheid 38
4.6 Groen en ecologie 39
4.7 Water 40
4.8 Bodem 42
4.9 Cultuurhistorie 43
4.10 Archeologie 49
4.11 Stadsklimaat 49
4.12 Besluit milieueffectrapportage 50
4.12.1 Besluit milieueffectrapportage 50
4.13 Kabels, leidingen en straalpaden 51
4.14 Molenbiotoop 51

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving en -verantwoording 53
5.1 Inleiding 53
5.2 Opzet van de regels 53
5.2.1 Inleidende regels 53
5.2.2 Bestemmingsregels 53
5.2.3 Algemene regels 54
5.2.4 Overgangs- en slotbepalingen 54
5.3 Verantwoording van de regels 54
5.3.1 Algemeen 54
5.3.2 Afzonderlijke bestemmingen 55
5.3.3 Bedrijf 55

5.3.4 Bos 56
5.3.5 Centrum 56
5.3.6 Cultuur en ontspanning 56
5.3.7 Gemengd 56
5.3.8 Groen 56
5.3.9 Horeca 57
5.3.10 Kantoor 57
5.3.11 Maatschappelijk 57
5.3.12 Sport 57
5.3.13 Tuin 58
5.3.14 Verkeer 58
5.3.15 Water 58
5.3.16 Wonen 58
5.3.17 Dubbelbestemmingen 59
5.4 Vergelijking met de geldende bestemmingsplannen 61
5.4.1 Algemeen 61
5.4.2 Modernisering en nieuwe wetgeving 62
5.4.3 Vrijstelling, ontheffingen en afwijkingen 65
5.4.4 Toekomstige ontwikkelingen 65
5.5 Handhaving 66
5.6 Exploitatie 67

Hoofdstuk 6 Procedure 69
6.1 Vooroverleg 69
6.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan) 69

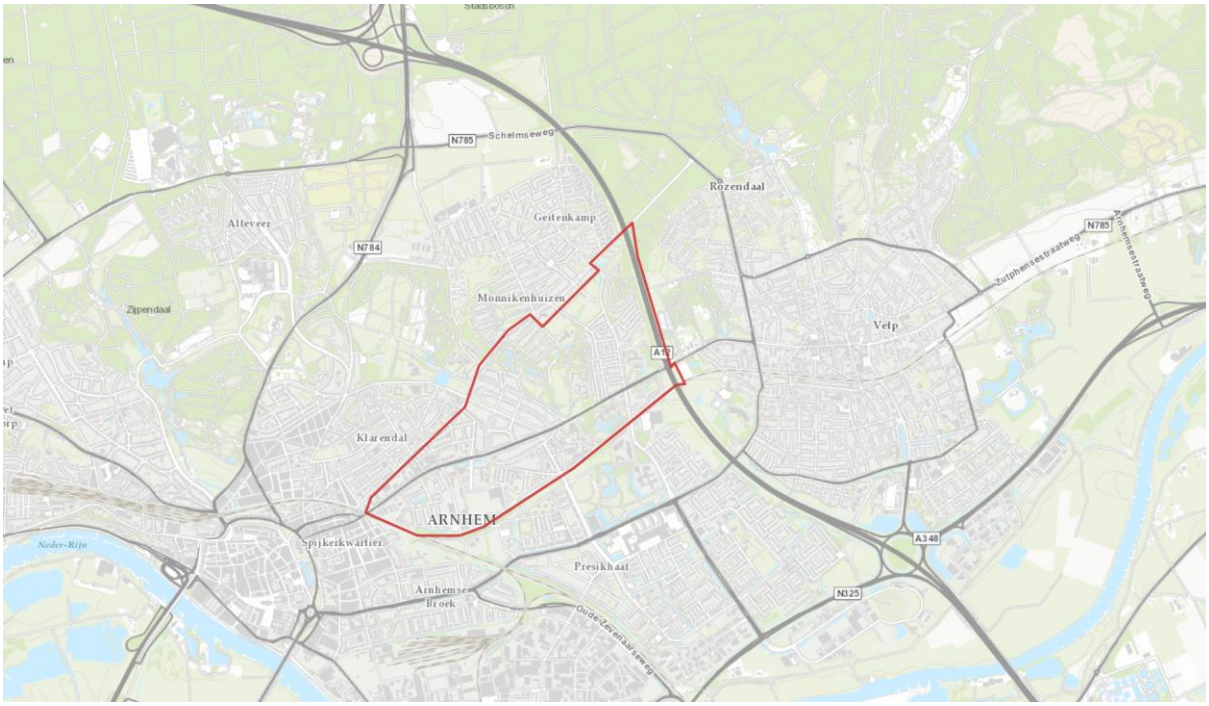
Bijlagen 71
Bijlage 1 Kaart bodemkwaliteit 71
Bijlage 2 Lijst cultuurhistorie 73

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Situering en begrenzing plangebied

Het plangebied Velperweg e.o. ligt in het noordoosten van Arnhem en wordt begrensd door de Rosendaalsestraat, de Kloosterweg en de Rosendaalseweg aan de noord(west)zijde, de Europaweg E35/A12 aan de noordoostzijde en de spoorlijn Arnhem-Zevenaar-Zwolle aan de zuid(oost)zijde.

Het plangebied omvat de buurten Molenbeke, Velperweg Noord, fabrieksterrein Enka (AKZO-terrein), Angerenstein, Plattenburg en Paasberg. In afbeelding 1.1 is een topografische kaart opgenomen waarin de ligging van het plangebied (rode omlijning) in de stad wordt weergegeven. Voor de exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding behorend bij dit plan.

Afbeelding 1.1 Ligging van het plangebied in Arnhem

1.2 Aanleiding en doel

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat bestemmingsplannen binnen een periode van tien jaar, gerekend vanaf de datum van vaststelling van het bestemmingsplan, opnieuw moeten worden vastgesteld door de gemeenteraad. De bestemmingsplannen 'Molenbeke e.o' en 'Angerenstein-Plattenburg' zijn niet meer actueel en vormen de directe aanleiding voor dit actualiserende bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan geeft invulling aan de actualisatieverplichting uit de Wro. Daarnaast voldoet dit nieuwe bestemmingsplan aan de verplichting die sinds 1 januari 2010 van kracht is om bestemmingsplannen digitaal te vervaardigen en digitaal beschikbaar te stellen.

Er bestaat de wens om bestemmingsplannen te maken voor grotere gebieden voor meerdere wijken. Dit met als doel het aantal bestemmingsplannen met bijbehorende procedures te verminderen en voor een volledige gebied te beschikken over één eenduidig en helder juridisch-planologisch kader.

Dit bestemmingsplan omvat alle gronden die gerekend worden tot de wijk Velperweg e.o. plus de bebouwing gelegen ten zuid(oost)en van de Rosendaalsestraat. Het gaat om de buurten Molenbeke, Velperweg Noord, fabrieksterrein Enka (AKZO-terrein), Angerenstein, Plattenburg en Paasberg.

Dit bestemmingsplan heeft een overwegend conserverend karakter. Inhoudende dat het plan ten aanzien van de bestaande 'stedelijke functies' is gericht op het 'conserveren' of 'beheren' van de bestaande situatie in het plangebied, oftewel de bestaande functies en bebouwing(smogelijkheden) zijn in dit plan in beginsel overgenomen. Nieuwe (grootschalige) ontwikkelingen worden in dit bestemmingsplan dan ook niet mogelijk gemaakt (zoals de herontwikkeling van het ING-pand aan de Velperweg). Wijzigingen die tussentijds hebben plaatsgevonden, bijvoorbeeld doordat hiervoor van het geldend bestemmingsplan is afgeweken of wijzigingen in de gemeentelijke systematiek, zijn wel meegenomen in voorliggend bestemmingsplan. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar hoofdstuk 5. Overigens betekent dit niet dat het op te stellen bestemmingsplan geen enkele ontwikkeling mogelijk maakt. Kleinschalige ontwikkelingen blijven op basis van het bestemmingsplan wel mogelijk. Het gaat bijvoorbeeld om het bieden van mogelijkheden om op ondergeschikte onderdelen af te wijken van de bouw- en gebruiksregels.

1.3 Opzet bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de verbeelding zijn de bestemmingen door middel van kleuren en tekens aangegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. Deze bestemmingsplanonderdelen vormen tezamen het juridische toetsingskader voor ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied. De toelichting bevat met name de aan het plan ten grondslag liggende gedachten.

Dit plan is conform de Wro vormgegeven volgens de SVBP (Standaard voor vergelijkbare Bestemmingsplannen) 2012. Het SVBP geeft voorschriften over inrichting van de kaart (kleuren en tekens) en de opbouw van de regels.

Diverse facetbelangen zijn door andere regelgeving gewaarborgd, bijvoorbeeld de Wabo, het Besluit omgevingsrecht en de Erfgoedwet. Het is niet nodig dat het bestemmingsplan dezelfde waarborgen nogmaals schept.

1.4 Geldende plannen

Binnen het plangebied van het op te stellen bestemmingsplan is sprake van diverse geldende bestemmingsplannen. Het voert te ver om alle geldende plannen en de daarin opgenomen bestemmingen uitgebreid toe te lichten. Daarom wordt hierna middels een tabel uitsluitend aangegeven wat de geldende plannen zijn die middels dit bestemmingsplan, voor zover de gronden onderdeel uitmaken van het plangebied, worden herzien.

Bestemmingsplannen	**Vastgesteld op:**
Molenbeke e.o.	26-09-2005
Akzo e.o.	30-05-2011
Bella Vista	26-01-2015
Angerenstein-Plattenburg	13-12-2004
Rosendaalsestraat 482	24-11-2014
Paasberg e.o. 2012	25-06-2012
Parapluplan	**Vastgesteld op:**
Leemlagen	29-06-2015

Na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan zullen de hiervoor genoemde geldende plannen, voor zover onderdeel uitmakend van het plangebied, en de daarin opgenomen bestemmingen komen te vervallen en worden vervangen door de bestemmingen opgenomen in dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving van het plangebied gegeven. Omdat het een bestemmingsplan voor een bestaand stedelijk gebied betreft, zal in dit hoofdstuk voornamelijk ingaan op de historische en huidige situatie.

2.2 Historische ontwikkeling

Het noordelijk grondgebied van de gemeente Arnhem is voornamelijk gevormd in het Pleistoceen gedurende de voorlaatste ijstijd. De ijsmassa die toen ons land bereikte, heeft vanuit het noordoosten de bodem opgestuwd. In de laatste ijstijd stroomde het smeltwater weg via het Betuwedal, op zijn weg naar beneden de toplaag van de bevroren bodem eroderend. Zo werden in de flank van de stuwwal diepe dalen uitgeschuurd die 'droge dalen' worden genoemd.

De Velperweg en de Rosendaalseweg zijn de oudste wegen in het plangebied. Zij vormden de verbindingen met het noordoosten. De twee wegen waren aangelegd op de hoger gelegen delen. De Vosdijk leidde naar de weilanden van Het Velperbroek. De agrarische functie van het plangebied (bouwland op de hogere delen en weiland op de lagere) maakte vanaf ± 1850 geleidelijk aan plaats voor landhuizen. De oorzaak lag in de groei van het aantal bewoners van Arnhem en de behoefte aan ruime bouwterreinen die niet beschikbaar waren in de stad zelf. De aanleg van de spoorlijnen naar Duitsland en Zutphen rond 1860, is in belangrijke mate bepalend geweest voor het gebied. De Velperweg was van oudsher een uitvalsweg met voorname villa's en landgoederen. Voor minder gegoeden was aanvankelijk alleen sprake van woningbouw aan de noordkant van de Velperweg (Velperweg Noord, achter de lintbebouwing).

Het plangebied omvat de buurten Molenbeke, Velperweg Noord, fabrieksterrein Enka (AKZO-terrein), Angerenstein, Plattenburg en Paasberg. Hierna wordt per buurt een korte historische beschrijving gegeven.

Molenbeke - Velperweg Noord

De naast het AkzoNobel-terrein gelegen buurt Molenbeke is in de jaren dertig van de twintigste eeuw ontstaan. Toch bevond zich hier al in de tweede helft van de zestiende eeuw een vrij intensieve bebouwing. Deze concentreerde zich langs de huidige Velperweg en zal voornamelijk hebben bestaan uit boerderijen en bedrijfjes (watermolens). De buurt dankt zijn naam aan de Molenbeek, een kleine beek, die in westelijke richting langs de Velperweg en door het Spijkerkwartier richting de singelgrachten stroomt. Het verloop van de beek is op enkele plaatsen in de buurt nog zichtbaar. Het deel van de beek dat door het huidige Spijkerkwartier stroomde werd de Rietebeek genoemd.

De buurt kent voor het grootste deel een vrij jonge bebouwing, daterend uit het tweede kwart en het midden van de twintigste eeuw, tot stand gekomen na verkaveling van de restanten van het oude landgoed Molenbeke (1827). Veel van de huizen in de nieuwe woonwijk werden bewoond door het middenkader en de arbeiders van de naastgelegen AKU, de voorloper van AKZO. Langs de noordelijke en oostelijke flanken van het gebied bevindt zich oudere bebouwing, vooral aan de Velperweg (voormalige villabebouwing).

Fabrieksterrein Enka (AkzoNobel-terrein e.o.)

De Velperweg waaraan de locatie van AkzoNobel is gelegen, was van oudsher een uitvalsweg met voorname villa's en landgoederen. Op de AkzoNobel-locatie zijn deze allemaal verdwenen ten gunste van het bedrijfsterrein. Vandaag herinnert bijvoorbeeld de naam van het deelgebied Fontanus-Nova (in de noordwestelijke hoek van het AkzoNobel-terrein) nog aan de verdwenen villa's en landgoederen. De ontwikkeling naar fabrieksterrein startte in 1911 toen de NV Nederlandsche Kunstzijdefabriek werd opgericht. In de jaren twintig van de vorige eeuw vonden onder de naam AKU/ENKA grootschalige uitbreidingen plaats, ingegeven door het enorme succes van de onderneming. De expansie zette zich voort in de jaren vijftig, onder meer met de bouw van een fors centraal kantoorgebouw, waarvoor oude villa's moesten wijken, zoals "de Enk", die overigens wel zijn naam gaf aan het gebouw. Ontwerper van dit hoofdkantoor was Prof. Ir. H.T. Zwiers, voor WO II een aanhanger van de Amsterdamse en later de Delftse School. In 1969 fuseerde de AKU met Koninklijke Zout Organon en ging het bedrijf AKZO heten. In 1985 werd besloten tot de bouw van een nieuw hoofdkantoor, waarmee de sloop van de laatste villa's werd gerealiseerd. Het gebouw is opgebouwd

uit meerdere deelvolumen, die verwijzen naar de oorspronkelijke villabebouwing. AKZO nam in 1994 Nobel Industries over, waardoor Akzo Nobel ontstond. Na overname van het Britse concern ICI in 2007 werd Akzo Nobel AkzoNobel. Een deel van het AkzoNobel terrein werd in 2002 verkocht. Inmiddels is het hoofdkantoor van AkzoNobel in Amsterdam gevestigd en is het oude hoofdkantoor in oude glorie hersteld en verbouwd tot appartementen onder de naam "De Grote Enk".

Angerenstein

De buurt die we nu Angerenstein noemen kwam grotendeels tot stand op de gronden van de voormalige landgoederen Klarenbeek en Angerenstein. Deze landgoederen kennen een historie die teruggaat tot de Middeleeuwen, toen zij deel uitmaakten van het bezit van de abdij van Prüm.

Bewoning van landgoed Angerenstein is pas vanaf 1480 te volgen. Opeenvolgende eigenaren voegden in de loop der tijd meer gebouwen (oranjerie, koetshuizen etc.) toe aan het gebouw dat in de achttiende eeuw een strak en sober karakter had en grotendeels door water omgeven werd. Tegenwoordig is het huis verbouwd tot appartementen. Het buitenaanzicht is hersteld tot de staat waarin het voor 1913 verkeerde. De fraaie vijverpartijen, de cascades en de verscheidenheid aan bomen dateren uit de beginperiode van het landgoed en hebben al eeuwen een grote indruk bij mensen achtergelaten.

Op Klarenbeek heeft vanaf 1342 een karthuizerklooster gestaan - Monnikhuizen- dat was gesticht door de Gelderse graaf Reinoud II. Pas in 1642 werd Klarenbeek een landgoed toen Huis Klarenbeek werd gebouwd. In de loop der tijd werd het terrein in de Engelse landschapsstijl omgevormd, met schitterende panorama's zoals ze nu nog zijn te ervaren in Park Klarenbeek. Het landgoed kwam in 1886 deels in handen van de gemeente, maar Huis Klarenbeek is in 1945 door het oorlogsgeweld verloren gegaan.

Al in de vroege twintigste eeuw was er in het huidige Angerenstein losse bebouwing te vinden langs de toenmalige Oude Velperweg (merendeels villa's) en incidenteel langs de Rosendaalsestraat. Rond 1910 raakte de noordzijde van de Raapopseweg bebouwd met aaneengesloten stedelijke herenhuizen en winkels met bovenwoningen. In dezelfde periode werd in de hoek tussen de Velperweg en de Huijghenslaan een nieuwe buurt met verschillende typen huizen voor de hogere middenstand gepland.

Het gebied ten noorden van de Huijghenslaan is volgens een partieel uitbreidingsplan uit de jaren dertig ontwikkeld. Dit plan leidde tot de aanleg van een eenvoudig en rationeel stratenplan met de hoofdrichting evenwijdig aan de Huijghenslaan. Hierbij werd rekening gehouden met het landschappelijk schoon van het landgoed; vandaar dat niet alleen het huis Angerenstein en het omringende park gehandhaafd zijn, maar dat bijvoorbeeld ook een straat als de Julianalaan aan één zijde nog gekenmerkt wordt door een brede berm.

Plattenburg

Plattenburg is de naam van een landgoed dat al voor de achttiende eeuw ontstond tussen de Velperweg en de graslanden van Het Arnhemsche Broek. In 1865 werd de spoorlijn Arnhem-Zutphen door het gebiedje heen getrokken. Het huis Groot Plattenburg kwam nu net ten zuiden van de spoorlijn te liggen, terwijl het huis Klein Plattenburg net ten noorden ervan lag, aan de Plattenburgerweg (ongeveer ter hoogte van nr. 46), die op zijn minst al uit de achttiende eeuw dateert. In de tweede helft van de negentiende eeuw werden langs de (Oude) Velperweg veel villa's gebouwd, waar er nu nog verschillende van staan. Rond 1900 werd de Velperweg ten noorden van de huidige Oude Velperweg rechtgetrokken, waarna ook hieraan villa's verrezen. Het beleid van het gemeentebestuur was er tot 1914 op gericht Arnhem zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor mensen die hun fortuin in Indië hadden gemaakt en voor andere renteniers. Zij kochten of bouwden hun villa's bij voorkeur aan de Velperweg. Veel van de panden zijn rond 1920 gebouwd, als twee-onder-een-kap villa's met ruime tuinen. Aan de Oude Velperweg werden in deze periode op kavels tussen bestaande villa's middenstandswoningen gebouwd, in rijtjes van twee tot zes woningen. In de loop van de twintigste eeuw werden op verschillende plekken in de buurt nieuwe complexen woningen gebouwd, zowel voor arbeiders als voor de middenstand.

Paasberg

In de ontstaansgeschiedenis van Paasberg komt een aantal landgoederen voor die tot op de dag van vandaag hun sporen nalaten in de buurt. Allereerst landgoed Presikhaaf, één van de oudste historische plekken van Arnhem, omdat de monniken van de Sint Salvatorabdij in Prüm hier al in 893 een stuk grond bezaten. Het zich door de eeuwen heen uitdijende landgoed, werd met de aanleg van de spoorlijn naar Zutphen in 1865 in tweeën gedeeld. Het afgesneden noordelijke gedeelte (onderdeel van het tegenwoordige Paasberg) werd in 1879 verkocht. Vanaf 1882 werd er een wandelpark aangelegd als onderdeel van de Vogel- en Plantentuin aan de Velperweg. Op het negen hectare grote terrein met fraaie beplantingen en volières, "Recreatietuin" genoemd, kon men diverse sporten beoefenen. Bovendien waren er verschillende culturele accommodaties, zoals een muziektent, tentoonstellingsruimtes en een grote concertzaal. Een lang leven was de Vogel- en Plantentuin niet beschoren. In 1894 werd de exploitatie wegens tegenvallende belangstelling gestaakt, waarna het complex in gebruik was als o.a. sanatorium en nonnenklooster. In 1974 werd het complex gesloopt en verrees er een modern verpleeghuis, het huidige Regina Pacis; welke recentelijk ook weer is vervangen. Een groot deel van de landschappelijke parktuin bleef intact. Van de negentiende-eeuwse aanleg resteren thans vele fraaie groenelementen, een groot deel van de waterpartijen en een deel van het wandelpadenpatroon. Van de oorspronkelijke bebouwing resteert afgezien van het voormalige koetshuis (Velperweg 160-162-164) niets.

Landgoed Bronbeek (1819), één van de negentiende-eeuwse villa's die Arnhem rijk is, is het tweede landgoed dat hier genoemd moet worden. In 1853 kocht koning Willem III het landgoed en liet de basis voor het huidige hoofdgebouw bouwen. In 1859 besloot de koning het landgoed en de villa aan de Staat te schenken op voorwaarde dat zij zou worden ingericht als militair invalidenhuis. In 1863 kreeg het gebouw zijn huidige vorm. Op dit moment is het een verzorgingstehuis voor het toenmalige Oost-Indische leger en oud militairen van andere krijgsmachtonderdelen.

De woonbuurt Paasberg werd vanaf ca. 1925 aangelegd, nadat de gemeente Arnhem in 1921 enkele terreinen had aangekocht van de familie Van Pallandt, die woonde op het landgoed Rennen Enk (het huidige Insula Dei). Een aantal oude zandpaden werd bij de ontwikkeling van de nieuwe woonbuurt als onderlegger gebruikt voor het stratenplan. De Velperweg was al een eeuwenoude weg, met groot verkeersbelang. Het Gemeentelijk Grondbedrijf ontwierp onder leiding van Brinkman Visser een plan voor een tuindorp met een hoofdstraat evenwijdig aan de Bronbeeklaan en haaks daarop korte rechte woonstraten.

De buurt is gelegen op de stuwwal van het Veluwe-massief, tegen de zuidelijke flank van de Paasberg. Hierdoor loopt het terrein voor het grootste deel met een lichte helling op naar het noorden. Het hoogteverschil is ca. 40 meter. De buurt heeft als geheel een zeer groen karakter, zoals van een tuindorp verwacht mag worden, vanwege de vele particuliere siertuinen (voor- en achtertuinen bij elk pand, en vaak doorzichten tussen de panden door), het openbare groen (voornamelijk laanbeplanting) en het vele groen van de aangrenzende gebieden.

2.3 Ruimtelijke en functionele structuur

2.3.1 Ruimtelijke structuur

Het plangebied Velperweg e.o. kenmerkt zich door een verscheidenheid aan functies en aan karakteristiek. De Velperweg, als belangrijke stedelijke radiaal, doorkruist het plangebied van west naar oost. Het beeld van de Velperweg verandert sprongsgewijs van een stedelijke boulevard dichtbij het centrum met overwegend (grote) kantoren (o.a. voormalige woonvilla's) naar een laan met veel groen, met grote vrijstaande en twee-onder-één-kap bebouwing.

De woongebieden Molenbeke, Angerenstein, Plattenburg, Paasberg en Velperweg kenmerken zich in hoofdzaak door jaren 30 bouw (20e eeuw) en bestaan - met uitzondering van Plattenburg - voornamelijk uit koopwoningen. De straten zijn ruim opgezet en hebben een groene uitstraling. Langs de Velperweg zijn een viertal grote zorginstellingen aanwezig. Het betreft Vreedenhoff en Regina Pacis aan de zuidzijde en Insula Dei en Bronbeek aan de noordzijde. Bij de kruising Raapopseweg – Van der Helllaan is het centrumgebied van de wijk, met diverse winkeltjes, aanwezig. Het gebied ten zuiden van de Velperweg, o.a. het voormalig AKZO-terrein en de buurt Plattenburg, is een wisselend gebied met een verscheidenheid aan functies (rij- en gestapelde woningen, bedrijven etc). Aan de noordkant en dan met name in de buurt Paasberg zijn veel onderwijsvoorzieningen aanwezig. Voorts wordt het plangebied min of meer in het midden van noord naar zuid doorsneden door park Angerenstein en de uitlopers daarvan.

Het voormalige AKZO (nu AkzoNobel)-terrein is tussen de genoemde woonbuurten een "vreemde eend" in het plangebied. Het terrein heeft een historie als kantoor-bedrijventerrein in een omgeving direct nabij het centrum van de stad en nabij een directe woonomgeving. Op dit moment zijn er plannen voor transformatie van delen van het terrein. Het voormalig hoofdkantoorgebouw van de AKZO is inmiddels omgezet naar woningbouw (appartementen).

De afgelopen jaren hebben er op verschillende plaatsen in de wijk herontwikkelingen plaatsgevonden. Het gaat hierbij onder meer om het plan "Bella Vista", waarbij woningbouw is gerealiseerd op een voormalig gedeelte van het AKZO-terrein.

2.3.2 Functionele structuur

In voorgaande paragraaf is integraal ingegaan op de stedenbouwkundige invulling van de wijk. In deze paragraaf zal worden ingegaan op de functionele structuur binnen het plangebied. In de voorgaande paragraaf zijn diverse functies al benoemd en toegelicht, om herhaling te voorkomen worden deze functies in deze paragraaf slechts kort benoemd en eventueel toegelicht.

Wonen

Wonen is de voornaamste functie in het plangebied. In voorgaande paragrafen is uitgebreid ingegaan op de opbouw van de verschillende woonbuurten en de wijk in algemeenheid.

Maatschappelijke voorzieningen

Binnen het plangebied komen verhoudingsgewijs veel maatschappelijke voorzieningen voor. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om kinderdag- en buitenschoolse opvang, onderwijsinstellingen (basis-, beroep- en (speciaal) voortgezet onderwijs), gezondheidcentra (apotheek en praktijken), religieuze instellingen en woonzorgcentra. De maatschappelijke voorzieningen zitten niet geconcentreerd, maar verspreid over het gehele plangebied. Wel opvallend is dat onderwijsvoorzieningen met name zitten gevestigd in het woongebied Paasberg.

Detailhandel en dienstverlening

Binnen het plangebied zijn een beperkt aantal detailhandelsvestigingen aanwezig. Deze vestigingen zijn geconcentreerd op één locatie aan de Raapopseweg- Van der Helllaan. Het gaat onder meer om een kledingwinkel, een gameshop en een bakkerij.

In het plangebied komen diverse dienstverlenende instellingen voor, het gaat hierbij zowel om persoonlijke als zakelijke dienstverlening. De persoonlijke dienstverlenende bedrijven, waarbij het gaat om onder meer tandartspraktijken, kapsalons en soortgelijke voorzieningen, zijn vooral gevestigd aan de Raapopseweg en de Van der Helllaan. De zakelijke dienstverlening, bestaande onder meer uit adviesbureau's, accountants- en makelaarskantoren, zijn vooral gevestigd aan de Velperweg.

Bedrijven

Binnen het plangebied komen er, naast aan huis verbonden beroepen en/of bedrijven die ondergeschikt zijn aan de woonfunctie, enkele bedrijven voor. Het gaat hierbij onder meer om de bedrijven op het AkzoNobel-terrein (AkzoNobel, Nederlandse Gasunie en Teijin Aramid BV) en om de bedrijven aan de Plattenburgerweg en de Schaapsdrift. Het gaat in vrijwel alle gevallen om lichte bedrijvigheid tot en met milieucategorie 1 of 2, uitsluitend Teijin Aramid is aan te merken als een bedrijf in een hogere milieucategorie (cat. 3.2). Tot slot zijn er verspreid in het plangebied diverse nutsvoorzieningen aanwezig.

Horeca

In het plangebied komen twee zelfstandige horeca-ondernemingen voor. Het betreft het congres- en reüniecentrum Kumpulan aan de Velperweg 147d en het restaurant Villa Velperweg aan de Velperweg 23. Ten aanzien van Kumpulan word opgemerkt dat het, gelet op de horeca-activiteiten die ter plekke plaatsvinden, in hoofdzaak een restaurant betreft.

Sport- en recreatieve voorzieningen

Binnen het plangebied zijn diverse mogelijkheden voor (extensieve) dagrecreatie onder meer in de vorm van wandelen, sporten en spelen. Daarnaast zijn er in het plangebied twee grootschalige sportvoorzieningen aanwezig, te weten Tennispark Molenbeke en Sportpark De Paasberg (o.a. voetbal, boksen en korfbal).

Overige functies

Tot slot komen er in het plangebied enkele functies voor welke niet onder te brengen zijn in de hiervoor genoemde categorieën. Het gaat hierbij onder meer om het verzetsmuseum gevestigd aan de Velperweg 147.

2.4 Verkeer en parkeren

2.4.1 Verkeersstructuur

Het plangebied ligt globaal tussen de Rosendaalsestraat, de Kloosterweg en de Rosendaalseweg aan de noordwestzijde, de Europaweg E35/A12 aan de noordoostzijde en de spoorlijn Arnhem-Zevenaar-Zwolle aan de zuidoostzijde.

De Huijghenslaan, Raapopseweg, Wichard van Pontlaan, Vosdijk, Van Remagenlaan, Rosendaalsestraat-Rosendaalseweg en het stukje Oude Velperweg, tussen Wichard van Pontlaan en Velperweg, hebben een bovenwijks karakter. De Velperweg zelf betreft een belangrijke stedelijke invalsweg. Op deze zogenoemde gebiedsontsluitingswegen is 50 km/u de maximum toegestane snelheid. Het meeste verkeer rijdt via deze wegen naar de tussen- en langsliggende verblijfsgebieden. Deze woongebieden zijn aangemerkt als 30 km/u-zones.

2.4.2 Parkeren

Het Arnhems parkeerbeleid richt zich vooral op het tegengaan (voorkomen) van parkeeroverlast en op het stimuleren van intensief ruimtegebruik. Bij kantoren en bedrijven wordt vooral op eigen terrein geparkeerd. Bij woningen wordt zowel op eigen terrein (oprit, garage) als langs de openbare wegen geparkeerd. In de bestaande situatie is er in het plangebied geen sprake van een onacceptabele parkeerdruk. Er is dan ook geen gereguleerd parkeren; alle openbare parkeergelegenheid is onbetaald en door iedereen te gebruiken.

Voor nieuwbouw en herontwikkelingen wordt het benodigde aantal parkeerplaatsen bepaald met parkeernormen. De parkeernormen volgen uit de vastgestelde 'Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003'.

2.4.3 Openbaar vervoer

Het plangebied is prima bereikbaar per openbaar vervoer. Buslijnen gaan over de Wichard van Pontlaan en de Velperweg (3 à 6 lijnen). Ook rijden bussen via de Raapopseweg (3 lijnen) en de Rosendaalseweg (2 lijnen). Alle bussen rijden meerdere keren per uur in beide richtingen.

Direct ten zuiden en zuidwesten van het plangebied ligt respectievelijk treinstation Arnhem Presikhaaf (spoorlijn Arnhem - Zutphen) en Arnhem Velperpoort (spoorlijnen Arnhem – Zwolle en Arnhem – Zevenaar/Winterswijk). Daardoor is er ook per spoor, met minimaal twee (stop)treinen per uur per richting, sprake van een goede bereikbaarheid.

2.5 Groenstructuur

Wat betreft groenstructuur is er in het plangebied duidelijk een tweedeling waarneembaar.

In het gebied ten zuid(westen) van de Julianalaan en woonzorgcentrum De Vreedenhoff zijn een aantal kleine groenvoorzieningen aanwezig. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om laanbeplanting en plantsoenen.

Het gebied gelegen ten noord(oosten) van de Julianalaan en woonzorgcentrum De Vreedenhoff kenmerkt zich door het grootschalig groene karakter. In dit gebied zijn diverse robuuste groenstructuren aanwezig, veelal in de vorm van parken. De parken Angerenstein en Rennen Enk vormen een aaneengesloten groengebied. Het zijn intensief gebruikte wandelparken. Ze worden gekenmerkt door kleine hoogteverschillen en bezitten fraaie vijverpartijen, cascades en een verscheidenheid aan bomen. Het park Sacré Coeur behoort bij het verpleeghuis Regina Pacis. Het is een park in landschappelijke stijl met cultuurhistorische waarde. Diverse oude bomen, de vijverpartijen en slingerende paden maken het tot een aantrekkelijk verblijfsgebied.

Daarnaast is het landgoed Bronbeek ingericht als park met veel bomen, een waterpartij met fontein en diverse standbeelden. Tot slot is het dal van de Beek op de Paasberg één van de mooiste beekdalen van Arnhem. Het beekdal wordt gekarakteriseerd door tamelijk steile wanden en vormt de verbinding tussen de Veluwezoom en de parken Rennen Enk en Angerenstein.

2.6 Water

In het plangebied komt nagenoeg geen (grootschalig) oppervlaktewater voor, wel stromen er door het gebied drie van belangzijnde beken, te weten de Klarenbeek-Molenbeek, de Beek op de Paasberg en de Bronbeek. Deze beken, zogenaamde sprengbeken, worden gevoed door lokaal grondwater. Daar waar dit water van nature aan het oppervlak komt, zijn bijzondere en waardevolle natte natuurgebiedjes ontstaan. In paragraaf 4.7 wordt hier nader op ingegaan.

Hoofdstuk 3 Wettelijk- en beleidskader

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal-, regionaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven.

3.2 Ruimtelijk beleid

3.2.1 Rijksbeleid

3.2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De SVIR schetst het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid van het rijk in het perspectief van 2028 en 2040. De SVIR markeert een trendbreuk waarbij sterk wordt ingezet op decentralisatie van het ruimtelijk beleid naar provincies en gemeenten. In de nationale ruimtelijke hoofdstructuur maakt Arnhem deel uit van één van de negen 'stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren'; expliciet wordt 'Health Valley' in en rond Arnhem-Nijmegen genoemd en 'mode en design' in Arnhem als onderdeel van de aanwezige topsector ' Creatieve industrie'. Een 'aantrekkelijk vestigingsklimaat in en een goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren' wordt in de SVIR gemarkeerd als een nationaal belang.

3.2.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij dient de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling te worden aangetoond.

3.2.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) geeft richtlijnen voor de inhoud van bestemmingsplannen voor zover het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang. Deze vorm van normstelling sluit aan op de vroegere pkb's met concrete beleidsbeslissingen en beslissingen van wezenlijk belang die ook van betekenis waren voor de lagere overheden. Het besluit is op 30 december 2011 in werking getreden.

In de SVIR wordt een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau gegeven. In het SVIR wordt bepaald welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Barro bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken.

3.2.2 Provinciaal beleid

3.2.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

Algemeen

De provincie Gelderland heeft een nieuwe integraal provinciaal beleidsplan, de Omgevingsvisie Gelderland. Provinciale Staten van Gelderland heeft de Omgevingsvisie op 9 juli 2014 vastgesteld.

In de Omgevingsvisie heeft de provincie twee doelen gedefinieerd die de rol en kerntaken van de provincie als middenbestuur benadrukken. De doelen zijn:

- een duurzame economische structuurversterking,
- het borgen van de kwaliteit en de veiligheid van onze leefomgeving.

Regio Arnhem Nijmegen

Regio Arnhem Nijmegen wordt gekenmerkt door:

- het grootste stedelijke netwerk van Oost-Nederland;
- hoge kwaliteit van het voorzieningenniveau;
- kennisinstellingen: universiteit en hogescholen;

- de strategische ligging halverwege de Randstad en het Ruhrgebied;
- economische kracht: brede basis en topsectoren;
- goede bereikbaarheid over weg, water en spoor;
- de combinatie van stedelijke kwaliteiten en een mooie natuurlijke omgeving.

De kwaliteiten van de regio bepalen in belangrijke mate de ontwikkelingsmogelijkheden en daarmee ook de concurrentiepositie van Gelderland in internationaal en nationaal verband. De innovatieve kwaliteiten bepalen de potenties van de regio.

De inzet van gemeenten, maatschappelijke organisaties, ondernemers en provincie is nodig om in te kunnen spelen op de opgaven in de regio. De gezamenlijke inspanningen richten zich op vier speerpunten:

Innovatie en economische structuurversterking - Topsector Health, Energie- en Milieutechnologie; - creatieve industrie, logistiek, agro, toerisme; - innovatie en samenwerking; overheid, ondernemingen, kennisinstellingen.	*Bereikbaar en verbonden* - een goed bereikbare regio; - verbeteringen bestaande infrastructuur weg, water, spoor; - voorkomen, benutten, bouwen.
Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking - het belang van de bestaande woningvoorraad; - het voorzieningenniveau van de kernen staat onder druk; - voorkomen van overaanbod van bedrijventerreinen, detailhandel, kantoren.	*Gebiedskwaliteiten benutten* - kwaliteiten van het buitengebied (natuur en cultuurhistorie) verbinden met ontwikkelingsmogelijkheden

Ten aanzien van de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling is met name het thema *Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking* van belang.

Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking

Er zijn nog veel nieuwe woningen nodig in de regio. In relatie tot versterking van de stedelijke structuur is het echter van groot belang welke bouwplannen als eerste gerealiseerd worden. Concentratie op de as Nijmegen-Arnhem (het stedelijk kerngebied), in relatie tot de OV-knooppunten, heeft hierbij voor de provincie prioriteit boven ontwikkeling op de flanken, omdat dat het beste bijdraagt aan versterking van de stedelijke structuur (met name afronding van Vinex-locaties in het middengebied). Naast nieuwbouw is de bestaande woningvoorraad minstens zo belangrijk. Hoe kunnen de kwaliteiten van de bestaande woningvoorraad worden benut en vergroot om de (toekomstige) vraag op de woningmarkt te beantwoorden?

Op het schaalniveau van wijken en kernen speelt het belang van voorzieningen, zowel commerciële als maatschappelijke voorzieningen. Voor de vitaliteit en leefbaarheid zijn goede en bereikbare voorzieningen van groot belang.

Voor detailhandel heeft de regio een visie met afspraken vastgesteld om een overaanbod, met alle negatieve gevolgen van dien voor de bestaande detailhandelstructuur, te voorkomen. De provincie is in principe bereid, mits sprake is van kwalitatieve verbeteringen, de regionale afspraken te onderschrijven. Ten aanzien van kantoren geldt dat er sprake is van overaanbod. De provincie wil een vergroting van het overaanbod voorkomen door nieuwe uitbreidingen slechts beperkt toe te staan.

3.2.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De provincie beschikt over een palet van instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Het plangebied is gedeeltelijk gelegen in een intrekgebied (grondwaterwinning). Hierdoor is met name artikel 2.6.3.1 van belang.

Artikel 2.6.3.1 Intrekgebied

In een bestemmingsplan krijgen intrekgebieden geen bestemming die de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas, mogelijk maakt.

3.2.3 Gemeentelijk beleid

3.2.3.1 Structuurvisie Arnhem 2020 - 2040 (vastgesteld door raad, december 2012)

Het gebruik van de ruimte in een stad verandert voortdurend. De gemeentelijke structuurvisie is een belangrijk kader voor het beoordelen en entameren van ruimtelijke initiatieven en plannen in de stad. In december 2012 is de Structuurvisie Arnhem 2020 met doorkijk 2040 vastgesteld door de gemeenteraad.

De structuurvisie benoemt de belangrijkste principes voor het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief van de stad en geeft een uitwerking van dit perspectief zowel naar een aantal thema's als naar gebieden in de stad, de zogenaamde 'koersgebieden'.

In deze nieuwe structuurvisie wordt op de eerste plaats de bestaande ruimtelijke hoofdstructuur van de stad gekarakteriseerd, aansluitend wordt het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief aan de hand van een aantal principes benoemd. Het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief is uitgewerkt in een aantal thema's die van belang zijn voor de ruimtelijke koers van de stad en in bestaande ruimtelijke milieus en koersgebieden (ontwikkelingen).

Het plangebied is wat betreft typologie ruimtelijke milieu's in meerdere perioden gelegen, van globaal 1880 tot 1970. Voor een nadere omschrijving van de gebieden wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van deze toelichting. Binnen het plangebied is uitsluitend het AKZO-terrein als zijnde koersgebied (transformatie) opgenomen.

3.2.3.2 Visie op Transformatie (vastgesteld door raad, 2 november 2015)

De tijd dat er grootschalige nieuwe woningen, bedrijvenlocaties en winkelcentra werden gebouwd, is (op dit moment en misschien wel permanent) voorbij. De aandacht ligt meer op het benutten van lege ruimte en panden in bestaande gebouwde gebieden. Er komt om uiteenlopende redenen vooral kantoor- en winkelruimte vrij, maar dat geldt steeds vaker ook voor maatschappelijk vastgoed zoals scholen en kerkgebouwen. De omvang van deze leegstand is nog niet exact duidelijk. Leegstand heeft vaak een negatieve invloed op de omgeving, maar biedt tegelijk mogelijkheden om nieuwe vitaliteit in gebieden te brengen en met verrassende concepten te komen. De rol van gebouweigenaren, huurders, de gemeente en andere betrokkenen verandert. De Visie op Transformatie beschrijft welke rol de gemeente bij het bestrijden van leegstand kan en wil spelen.

De rol van de gemeente in het transformatieproces hangt af of de locatie is gelegen binnen of buiten een aangewezen prioriteitsgebied. Binnen een prioriteitsgebied voelt de gemeente zich medeverantwoordelijk voor het tegengaan van leegstand en wordt er volop ruimte en ondersteuning geboden voor initiatieven. Buiten prioriteitsgebieden staat behoud van kwaliteit voorop. De bestemming wordt alleen gewijzigd indien er sprake is van een kwaliteitsverbetering.

Vanuit de Visie op Transformatie is het gebied 'Velperweg e.o.' als prioriteitsgebied aangemerkt. Het gaat hierbij vooral om het gebied gelegen tegen station Velperpoort. Hier staan de meerdere (solitaire) kantoren waarbij een (grotere) kans op (toekomstige) leegstand aanwezig is. Gemeentelijk beleid is dat de gemeente zal meewerken aan (nieuwe) initiatieven om (eventuele) leegstand tegen te gaan. Dit betekent dat de gemeente zal meewerken aan goede (transformatie)plannen bij leegstand.

3.2.4 Toetsing van het bestemmingsplan aan het ruimtelijk beleid

Ten aanzien van het voornoemde ruimtelijk beleid wordt opgemerkt dat voorliggend bestemmingsplan enkel invulling geeft aan de actualisatieverplichting uit de Wro waarbij bestemmingsplannen binnen een periode van tien jaar opnieuw moeten worden vastgesteld. Met dit bestemmingsplan wordt niet voorzien in nieuwe fysieke ontwikkelingen, enkel de huidige planologische situatie wordt opnieuw vastgelegd. De wijzigingen die tussentijds hebben plaatsgevonden zijn wel meegenomen in dit conserverende bestemmingsplan. Hierna wordt nader ingegaan op de Ladder voor duurzame verstedelijking en wordt er getoetst aan artikel 2.6.3.1 van de omgevingsverordening (grondwaterbescherming) en de 'Visie op Transformatie'.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de toelichting op artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening wordt aangegeven dat in de toelichting van een ruimtelijk besluit het bieden van ruimte voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling standaard wordt gemotiveerd met de stappen zoals onderdeel uitmakend van de ladder.

Uit meerdere recente uitspraken van de Raad van State volgt dat niet getoetst hoeft te worden aan de Ladder, indien door de gemeenteraad een conserverend bestemmingsplan wordt vastgesteld dat enkel voorziet in een continuering van de bestaande planologische mogelijkheden, zonder aanvullende bebouwing. Gelet op de aard van dit bestemmingsplan en het feit dat in vergelijking met het bestaand planologisch kader geen aanvullende bebouwing wordt mogelijk gemaakt, hoeft dit bestemmingsplan niet nader getoetst te worden aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Artikel 2.6.3.1 Grondwaterbescherming-intrekgebied

Dit bestemmingsplan voorziet niet in de planologische kaders om binnen het plangebied fossiele energie te winnen. Voldaan wordt aan het bepaalde in artikel 2.6.3.1.

Visie op Transformatie

Het gebied 'Velperweg e.o.' is als prioriteitsgebied aangemerkt. Gemeentelijk beleid is dat de gemeente zal meewerken aan (nieuwe) initiatieven om (eventuele) leegstand tegen te gaan. Het is niet wenselijk om op voorhand de betreffende panden flexibeler te bestemmen, dit onder meer vanwege het feit dat dit bestemmingsplan conserverend van aard is. Aan nieuwe initiatieven welke passend zijn op basis van het beleidskader en de (functionele) structuur van de omgeving zal in de basis medewerking worden verleend, net zoals bijvoorbeeld bij het pand Velperweg 6 en 8 is gebeurd.

Het nationaal-, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid vormen geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

3.3 Woonbeleid

3.3.1 De Arnhemse Woonprincipes 2025

Algemeen

De Arnhemse Woonprincipes 2025 (de Arnhemse woonvisie) is met een brede participatie uit de stad tot stand gekomen. Deze Woonprincipes vormen tezamen de actualisering van de Woonvisie 2015 en de strategische koers die er voor moet zorgen dat Arnhem ook in de toekomst een woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen, te leren, te werken en te leven. Bij het opstellen van de Woonprincipes is rekening gehouden met wet- en regelgeving en beleidskaders van andere overheden.

Met instrumenten als het Volkshuisvestelijk kader, de Uitvoeringsagenda en het Procesplan (langer) Zelfstandig wonen, stuurt de gemeente in het woonprogramma op een kwalitatieve en gedifferentieerde woningvoorraad dat nu en in de toekomst kan voldoen aan de vraag en behoefte van alle woningzoekenden. Het fundament voor het Wonen in Arnhem ligt in de bestaande woningvoorraad, de transformatiemogelijkheden van gebouwen, en een aanvullende nieuwbouwopgave. Hiermee kan meer aanbod gecreëerd worden aan levensloopgeschikte woningen en woonvormen in verschillende prijsklassen, in koop en huur. Daarbij streven we met een gezonde mix aan diverse bevolkings-en inkomensgroepen naar prettige, veilige en toegankelijke woon-en leefomgevingen in wijken en buurten.

De nieuwe Arnhemse Woonprincipes 2025, zijn door de gemeenteraad vastgesteld op 14 december 2015 en vervangen de Arnhemse Woonvisie 2015 en bijbehorende Arnhemse Woonagenda 2011-2015.

De vier pijlers van de Woonprincipes zijn:

1. Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgen we dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij sturen we niet alleen op aantallen, maar streven we ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.
2. Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.
3. Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.
4. Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad.

Deze vier pijlers van de woonprincipes zijn onlosmakelijk verbonden aan het overkoepelde thema Duurzaamheid. Tezamen vormen ze de ruggengraat van de Arnhemse Woonprincipes 2025.

Wonen, welzijn en zorg versus Langer Zelfstandig Wonen

Er ligt op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg een stevige fysieke huisvestingsopgave. Door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen preventief aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden. Daarnaast ligt er de opgave om voor bijzondere doelgroepen en m.n. voor mensen in kwetsbare posities meer geschikt en passend kleinschalig aanbod aan woonvormen of (beschutte, beschermde) woonconcepten te realiseren. We faciliteren het (langer) zelfstandig wonen, door in de directe of nabije woonomgeving mogelijkheden te scheppen dat arrangementen van (thuis)zorg, begeleiding, ondersteuning of andere vormen van dienstverlening en welzijnsvoorzieningen kunnen worden geboden.

3.3.2 Toetsing van het bestemmingsplan aan de Woonvisie 2015

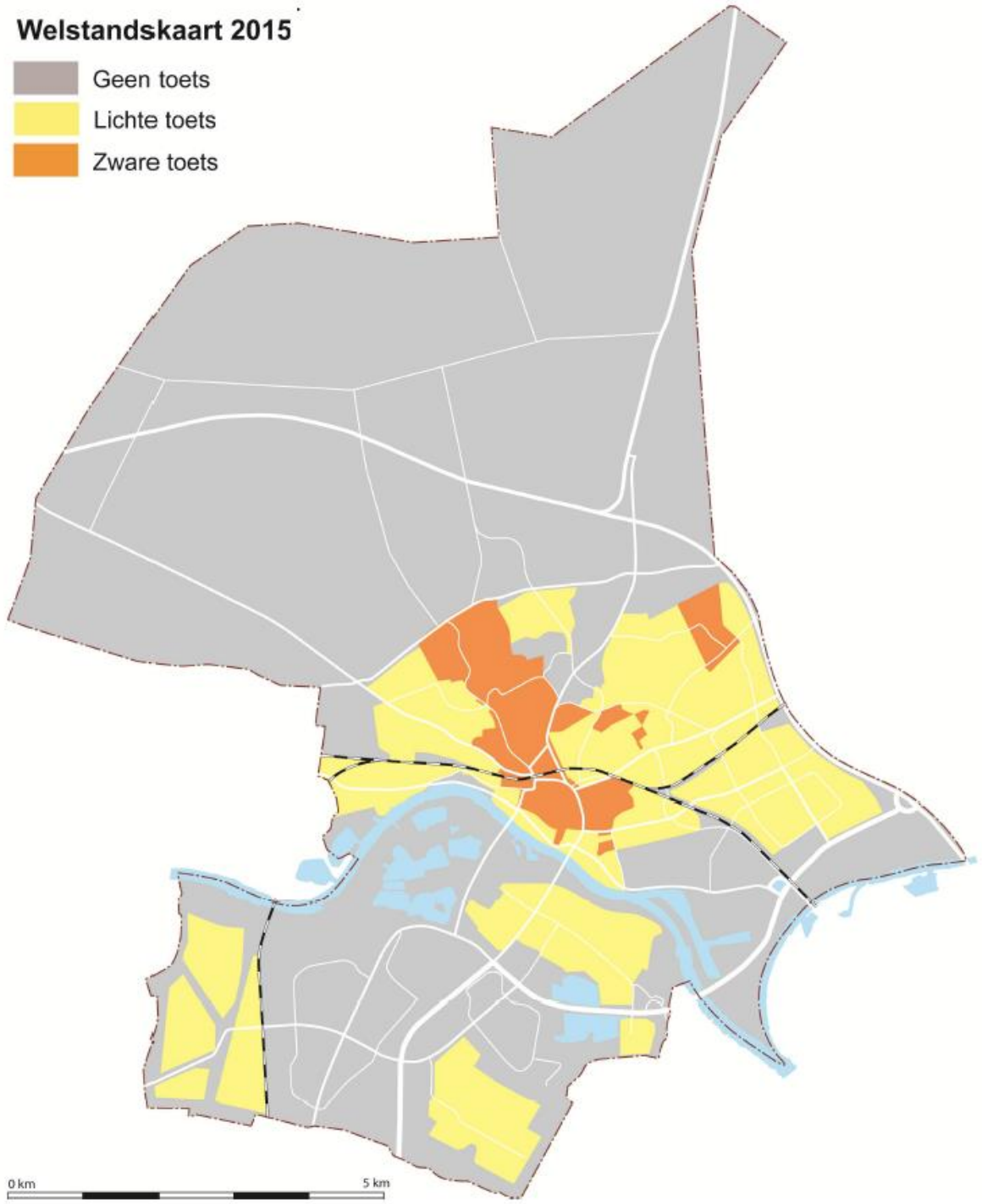
Het bestemmingsplan past binnen dit beleid. Met het plan worden, ten opzichte van hetgeen mogelijk is op basis van geldende bestemmingsplannen en verleende omgevingsvergunningen, geen nieuwe woningen mogelijk gemaakt. Uitsluitend op bestaande en reeds planologisch vastgelegde nieuwbouwlocaties (zoals Bella Vista en het kruisgebouw van het voormalige ING-pand aan de Velperweg) zijn nieuwe woningen toegestaan.

3.4 Welstandsbeleid

3.4.1 Welstandsnota Arnhem 2015

Op 13 juli 2015 heeft de gemeenteraad van Arnhem de nieuwe welstandsnota vastgesteld. Arnhem is een aantrekkelijke stad om te wonen en te verblijven. Het uiterlijk van de stad draagt daar aan bij. De gemeente wil dat zo houden.

De gemeente wil dat nieuwe bouwwerken in zijn algemeenheid passen in hun omgeving. De bestaande stad is dus het referentie- en inspiratiekader. Voor de meest voorkomende bouwwerken zijn verder in deze nota gebiedsgerichte criteria opgenomen. Deze criteria zijn per gebied (‘géén toets’, ‘lichte toets’ en ‘zware toets’) anders. Hierna is een kaart met de onderverdeling van de gebieden opgenomen en vervolgens worden de gebieden nader toegelicht.

Afbeelding 3.1 Uitsnede welstandskaart 2015

<u>Gebied met lichte welstandstoets</u>

In gebieden die zich kenmerken door samenhang in het straatbeeld – bijvoorbeeld door een eenheid in dakvormen, architectuur of materiaalgebruik – blijven we erop toezien dat dit eigen karakter bewaard blijft. Welstandsregels voor dit niveau zijn beperkt en gaan alleen over het gevelbeeld en de daken die vanaf de straat zichtbaar zijn. Voor de achterkanten van gebouwen gelden geen regels, die zijn dus welstandsvrij. De regels zijn bedoeld om de kenmerken van het gevelbeeld in relatie tot het openbaar gebied op hoofdlijnen in stand te houden.

<u>Gebied met zware welstandstoets</u>

Voor gebieden met een bijzondere kwaliteit, zoals de binnenstad of Geitenkamp, blijven strengere regels voor de welstand gelden. De regels zijn bedoeld om de bijzondere en karakteristieke

kenmerken te behouden. Ze gelden voor alle gevels die zichtbaar zijn vanaf het openbaar gebied.

Gebieden zonder welstandstoets

In wijken met veel variatie in bouwstijl, in type woningen, oriëntatie van gebouwen op de openbare ruimte en dergelijke, worden bouwaanvragen niet meer vooraf getoetst. Als de wetgeving zegt dat een vergunning nodig is voor (ver)bouw dan blijven altijd de regels gelden die in het bestemmingsplan staan, zoals regels over grootte, bouwhoogte e.d. Maar de keuze voor materiaal, vorm en kleur is in deze gebieden vrij. De verantwoordelijkheid voor de invulling ligt bij de bewoners en eigenaren.

Voor grootschalige (her)ontwikkelingen is een aparte werkwijze voor de totstandkoming van plannen opgenomen. Bij dergelijke complexe opgaves is het noodzakelijk om de kwaliteitsbewaking goed te organiseren. Kwaliteitsteams zijn daarvoor een gewaardeerd middel. Complexe plannen worden vaak over een langere periode tot stand gebracht en gerealiseerd. Deze langere termijnen vereisen een flexibele houding ten opzichte van (de invulling van) de opgave. Door het proces rondom kwaliteit te organiseren en niet de criteria vooraf vast te leggen wordt in deze opgaven maximaal de ruimte geboden voor creativiteit terwijl goed blijft toegezien op de kwaliteit van de plannen voor de stad. Door de inbreng van een kwaliteitsteam kan de regievoering op de kwaliteit van plannen en de samenhang tussen de deelprojecten en de samenhang met de omgeving /openbare ruimte gewaarborgd worden.

3.4.2 Toetsing van het bestemmingsplan aan de Welstandsnota 2015

Het plangebied is nagenoeg volledig gelegen binnen het gebied waar een lichte welstandstoets geldt Uitsluitend voor het gedeelte van het plangebied dat binnen het beschermd stadsgezicht 'Hoflaan / Rosendaalsestraat e.o.' valt, geldt een zware welstandstoets. Ter bescherming van de cultuurhistorische waarden ter plaatse is aan deze gronden de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' toegekend.

Dit bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe (grootschalige) ontwikkelingen, inhoudende dat niet getoetst hoeft te worden aan de criteria opgenomen in de nota. Bij nieuwe ontwikkelingen binnen het plangebied wordt in het kader van de planologische procedure (bijv. bestemmingsplanherziening of omgevingsvergunning) getoetst aan de welstandsnota.

3.5 Verkeersbeleid

3.5.1 Rijksbeleid

Op rijksniveau geeft de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte 'Nederland concurrerend, bereikbaar leefbaar en veilig' (SVIR, 2012) de hoofdlijnen van het nationale verkeers- en vervoersbeleid voor de komende decennia. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die gaat voor een excellent internationaal vestigingsklimaat, ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt.

Het mobiliteitssysteem moet robuust en samenhangend worden, meer keuzemogelijkheden bieden en voldoende capaciteit hebben om de groei van de mobiliteit op de middellange (2028) en lange (2040) termijn op te vangen. De ambitie is dat gebruikers in 2040 beschikken over optimale ketenmobiliteit door een goede verbinding van de verschillende mobiliteitsnetwerken via multimodale knooppunten (voor personen en goederen) en door een goede afstemming van infrastructuur en ruimtelijke ontwikkeling. De regio Arnhem Nijmegen is aangeduid als stedelijke regio met een concentratie van topsectoren.

3.5.2 Provinciaal beleid

Een van de kerntaken van de provincie Gelderland is zorgen voor een goede regionale bereikbaarheid en een goed regionaal openbaar vervoer. Ondanks de bezuinigingen heeft de provincie extra financiële middelen ter beschikking gesteld voor mobiliteitsmaatregelen. Dit is, omdat zij een goede bereikbaarheid belangrijk vindt, maar ook om de economische ontwikkeling in Gelderland te ondersteunen. De provincie geeft veel aandacht aan mobiliteitsbehoefte van inwoners en bedrijven in Gelderland en kijkt daarbij naar toekomstige ontwikkelingen als het digitale werken. Maar er is ook veel oog voor leefbaarheid en verkeersveiligheid.

Doelen bereikbaarheid

De provincie wil een goede bereikbaarheid voor wonen, werken en recreëren en de mobiliteit daarbij afstemmen op de economische ontwikkelingen. Daarom zet Gelderland in op het beter gebruik van (internationale) corridors. Daarnaast wordt samen met de andere wegbeheerders in de stedelijke gebieden aan een beter gebruik van de infrastructuur gewerkt om files te voorkomen en de doorstroming te bevorderen. De toegang tot bedrijventerreinen is ook een speerpunt van het provinciale beleid. Een andere ontwikkeling is de verschuiving van mobiliteitsvragen in het landelijk gebied door krimp en vergrijzing. Hier moet de aansluiting met de stedelijke gebieden gewaarborgd blijven.

Omgevingsvisie

De provincie heeft in juli 2014 de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld (geconsolideerde versie, juli 2015). Deze visie integreert en vervangt zeven beleidsplannen, waaronder het Provinciaal Verkeer en Vervoerplan 2 uit 2004. De omgevingsvisie beschrijft hoe de provincie de komende tien jaar om wil gaan met de ontwikkelingen en initiatieven ronde economische structuurversterking, duurzaamheid, innovatie en bereikbaarheid, maar ook met natuur, landschap, cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit. Daarbij is een andere wijze van werken; minder vastleggen wat wel of niet mag. De omgevingsvisie stelt kaders voor toekomstige activiteiten.

3.5.3 Gemeentelijk beleid

De gemeente Arnhem heeft haar verkeersbeleid op hoofdlijnen verwoord in de Structuurvisie Arnhem 2020-2040 (vastgesteld 2012). Voor mobiliteit biedt het structuurplan een ruimtelijk ontwikkelingsperspectief. Arnhem streeft naar een duurzame bereikbaarheid in een aantrekkelijke en veilige stad. Vooral in de bestaande stad geldt daarbij het principe: eerst de bestaande verkeersruimte beter benutten en pas daarna zoeken naar mogelijkheden tot uitbreiding van de (auto)verkeersruimte. De inzet van slim ruimtegebruik, voor versterking van fiets en openbaar vervoer, aangevuld met spitsmijdende maatregelen moet Arnhem de komende jaren bereikbaar houden.

In mei 2013 is een beleidsnota fietsverkeer 'Nieuwe verbindingen, nieuwe fietsers' vastgesteld. Deze nota is een uitwerking van de inzet voor versterking van het fietsgebruik. Inzet is de bestaande fietser beter faciliteren maar vooral automobilisten verleiden meer te fietsen. Uitgangspunten voor deze beleidsnota zijn:

1. nadruk op utilitair fietsgebruik (de ritten naar werk, school en voorzieningen);
2. inzetten op de nieuwe fietser, dat is de fietser die nu nog in de auto zit;
3. aanleggen van kortsluitende verbindingen;
4. aanleggen van hoogwaardige doorgaande verbindingen (snelfietsroutes);
5. hoogwaardige stallingsvoorzieningen (belangrijk bij ketenverplaatsingen).

De bestaande fietser heeft vooral behoefte aan een samenhangend fietsnetwerk, veiligheid, comfort, snelheid en stallingsvoorzieningen. Om de nieuwe fietser te verleiden zullen we vooral moeten inzetten op de aanleg van nieuwe verbindingen. De opkomst van de elektrische fiets helpt hierbij.

In juni 2013 is de beleidsnota openbaar vervoer 'De reiziger centraal' vastgesteld. Deze nota heeft als doel het in stand houden van betaalbaar en kwalitatief goed openbaar vervoer en het doorgroeien naar emissieloos openbaar vervoer. Het openbaar vervoer wordt toekomstvast door een kwaliteitsslag met als maatregelen:

- een hoogwaardig openbaar vervoernetwerk;
- de reiziger centraal stellen;
- een mobiliteit bieden voor iedereen;
- een emissieloos openbaar vervoer.

Voor het onderdeel parkeren gelden beleidsregels en Arnhemse parkeernormen. Deze zijn opgenomen in de Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003', in december 2011 door het college vastgesteld.

3.5.4 Toetsing van het bestemmingsplan aan het verkeersbeleid

Dit bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe fysieke ontwikkelingen die mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de verkeerskundige situatie. Voor de huidige situatie wat betreft de aspecten verkeer en parkeren wordt kortheidshalve verwezen naar paragraaf 2.4.

3.6 Milieu- en omgevingsbeleid

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. In de volgende subparagrafen wordt nader ingegaan op de van belangzijnde thema's, waaronder geluid, hinder, bodem, luchtkwaliteit en externe veiligheid.

In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Hier wordt geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met het gemeentelijk milieu- en omgevingsbeleid en er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

3.6.1 Geluid

Wet geluidhinder

De Wet geluidhinder heeft tot doel de mens te beschermen tegen geluidhinder. Dit is in de wet uitgewerkt in een normenstelsel voor de toelaatbare geluidbelasting in de woonomgeving. Alleen planologisch nieuwe situaties worden getoetst aan de wet. Naast woningen zijn er nog een aantal geluidgevoelige objecten aangewezen zoals scholen en zorginstellingen.

In de Wet geluidhinder staan regels voor weg- en railverkeerslawaai en voor gezoneerde industrieterreinen. De wet werkt verder met zones: dit zijn aandachtsgebieden rond geluidbronnen waarbinnen regels en normen gelden om de negatieve gevolgen van geluidhinder te beperken. Bij (planologische) wijzigingen moet er akoestisch onderzoek plaatsvinden naar de gevolgen.

De Wet geluidhinder kent een normenstelsel met een voorkeurswaarde en grenswaarden. Als de geluidbelasting beneden de voorkeurswaarde blijft dan zijn er vanuit de wet geen belemmeringen voor nieuwe geluidgevoelige situaties. Bij een geluidbelasting tussen de voorkeurswaarde en de grenswaarde moet er een gemotiveerd besluit genomen worden om nieuwe geluidgevoelige ontwikkelingen mogelijk te maken (hogere waarde).

Voor het verlenen van een hogere waarde is de nota “uitvoeringsbeleid hogere grenswaarde” van de gemeente Arnhem van toepassing.

Beleidsplan Geluid

In augustus 2008 is het beleidsplan Geluid door de raad vastgesteld. Het beleidsplan Geluid heeft tot doel geluidsnormen voor nieuwe situaties af te stemmen op de aard en de functie van een gebied. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met ontwikkelingen en verwachting van de gebruikers van een gebied. In het centrum en dichtbij goed openbaar vervoer wil de gemeente Arnhem veel functies mogelijk maken. De beleidslijnen hiervoor zijn opgenomen in het Structuurplan Arnhem 2010. Als gebieden intensiever gebruikt worden neemt de kans op geluidhinder ook toe. Andere gebieden zoals de parken worden juist gewaardeerd om hun relatieve rust. Deze uitgangspunten hebben geleid tot een gebiedsgerichte invulling van geluidskwaliteiten binnen Arnhem. Naarmate de geluidbelasting hoger is neemt het belang van een zorgvuldige invulling van de totale leefomgevingskwaliteit toe.

3.6.2 Luchtkwaliteit

Wet Luchtkwaliteit 2007

De Europese richtlijnen zijn geïmplementeerd in titel 5.2 van de Wet Milieubeheer. Het doel van deze wetgeving is het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. De wet is primair gericht op het voorkomen van negatieve effecten op de gezondheid van de mens. Daarnaast zijn er voor de stoffen zwaveldioxide en stikstofoxiden ook normen opgenomen ter bescherming van ecosystemen.

Voor het toetsen van ruimtelijke plannen zijn de volgende grenswaarden het meest relevant:

- PM10 (fijnstof)
  1. de jaargemiddelde concentratie van 40 µg PM_{10}/m^3 mag met ingang van 1 januari 2005 niet worden overschreden;
  2. de 24 uursgemiddelde concentratie van 50 µg PM_{10}/m^3 mag met ingang van 1 januari 2005 niet vaker dan 35 keer per jaar worden overschreden;
- NO2 (stikstofdioxide)
  1. de jaargemiddelde concentratie van 40 µg NO_2/m^3 mag met ingang van 1 januari 2010 niet worden overschreden;
  2. de uurgemiddelde concentratie van 200 µg NO_2/m^3 mag met ingang van 1 januari 2010 niet vaker dan 18 keer per jaar worden overschreden.

Voor de overige stoffen worden in Nederland geen overschrijdingen gerapporteerd.

In de wet zijn de grenswaarden ten opzichte van eerdere regelgeving zijn ongewijzigd gebleven, maar de wet geeft net als het voorgaande BLK2005 (Besluit Luchtkwaliteit) meer armslag om ruimtelijke plannen die gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit uit te voeren. Hierbij wordt tevens de term “in betekenende mate (IBM)” geïntroduceerd. Dit wil zeggen dat projecten met een bepaalde mate van verslechtering toch doorgang kunnen vinden. De grens ligt bij een toename van maximaal 3%. Deze 3% is gekoppeld aan de IBM projecten opgenomen in het Nationale Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit (NSL). De NSL is in 2009 van kracht geworden.

Beleidsnota Lucht en Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit

Het Arnhemse beleid op gebied van luchtkwaliteit is vastgelegd in de Beleidsnota Lucht uit 2005. Deze nota is erop gericht nieuwe overschrijdingen van de normen uit de Wet Milieubeheer te voorkomen en bestaande of dreigende overschrijdingen op te lossen. Daarnaast richt de Beleidsnota Lucht zich op het beperken van overlast door geurhinder. Voor wat betreft het halen van de normen uit het BLK2005 en de Wet Milieubeheer is de beleidsnota vertaald naar maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit 2010 - 2014.

3.6.3 Hinder

In het kader van bedrijven en milieuzonering dienen de effecten van inrichtingen op hun omgeving (gevoelige bestemmingen, waaronder eventueel nieuw te ontwikkelen woningen) in beeld gebracht te worden. Voorbeelden van hinder zijn geluid, geur, stof of gevaar. In de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering 2009' is een lijst van inrichtingen opgenomen waarbij de inrichtingen op grond van de hinder die zij veroorzaken, zijn opgedeeld in 6 categorieën. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat een inrichting uit categorie 1 relatief weinig hinder veroorzaakt en een inrichting uit categorie 6 bijzonder veel hinder veroorzaakt.

Geurhinder van industriële bedrijven

Het beleidsplan Geur uit 2010 gaat in op geur afkomstig van industriële bedrijven waarvoor de gemeente Arnhem het bevoegde gezag is. Milieubeleid kan een positieve bijdrage leveren aan maatschappelijke thema's als gezondheid, veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Geur is een milieuaspect dat een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid. Het geurbeleid van de gemeente Arnhem sluit, voor zover dat mogelijk is, aan op het geurbeleid van de provincie Gelderland. Het doel van het geurbeleid is dat inwoners van Arnhem nu en in de toekomst niet worden blootgesteld aan geuroverlast door industriële bedrijven.

3.6.4 Externe veiligheid

Met externe veiligheid wordt bedoeld de kans op overlijden van mensen buiten de grenzen van een bedrijf of transportmedium, als rechtstreeks gevolg van een ongeval met (gevaarlijke) stoffen binnen de grenzen van het bedrijf dan wel het transportmedium. In de externe veiligheid worden twee risicobegrippen gehanteerd het PR (Plaatsgebonden Risico) en het GR (Groepsrisico).

Landelijk beleid

Voor bedrijven is op 28 oktober 2004 het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. In het Bevi worden milieukwaliteitseisen vastgelegd die in de ruimtelijke planvorming moeten doorwerken. In het Bevi wordt een onderscheid gemaakt in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De 10^{-6} PR contour geldt ten opzichte van kwetsbare objecten als grenswaarde en ten opzichte van beperkt kwetsbare objecten als richtwaarde. Het beoordelingskader voor het groepsrisico is een oriënterende waarde.

Voor ondergrondse (aardgas)leidingen is er het Besluit externe veiligheid buisleidingen en voor de transportroutes (weg, water, spoor) het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev). In het Btev zijn de milieukwaliteitseisen vastgelegd die in de ruimtelijke planvorming moeten doorwerken.

Gemeentelijk beleid

Op 21 november 2005 is het beleidsplan Externe Veiligheid vastgesteld dat op 9 maart 2015 wederom met 4 jaar is verlengd. Dit beleidsplan beschrijft de mate van gewenste externe veiligheid in Arnhem. Uitgangspunt hierbij zijn de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. In een groot gedeelte van de stad streven we naar het niet doen toenemen van de risico's. Op sommige plekken in de stad, op bedrijventerreinen voor zware industrie en de volgens het structuurplan stedelijke zone accepteren we een hoger risico dan op andere plaatsen. Wel moet daar extra aandacht zijn voor de beschikbare mogelijkheden voor rampenbestrijding, de zelfredzaamheid van mensen en de hulpverlening.

3.6.5 Groen en ecologie

Regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)

De Wet natuurbescherming vervangt het huidige wettelijke stelsel voor de natuurbescherming, als neergelegd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet, door één integraal en vereenvoudigd kader. De wet neemt de Europese regelgeving als uitgangspunt. Waar dat noodzakelijk is voor een adequate bescherming van natuurwaarden waarvoor geen specifieke bescherming is voorzien in Europese regelgeving worden aanvullende nationale beschermingsvoorschriften verankerd.

De wet gaat over de bescherming van de kernnatuurwaarden en de houtopstanden, als onderdeel van een groter maatregelenpakket gericht op de bescherming van natuurwaarden en het tegengaan van biodiversiteitsverlies.

De taken en verantwoordelijkheden worden zoveel mogelijk bij de provincies neergelegd.

Bescherming van gebieden

De wet stelt specifieke kaders voor de instandhouding van gebieden die zijn aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en de Habitat-richtlijn (Natura 2000-gebieden). Voor de Natura 2000-gebieden gelden de instandhoudingsdoelstellingen die voortvloeien uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Natura 2000-gebieden in Arnhem zijn: Veluwe, Gelderse Poort en IJssel.
De vergunningplicht voor projecten is aan de orde als het project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.Voor activiteiten zonder mogelijke significante gevolgen is er geen vergunningplicht.

Bescherming van soorten

De wet sluiten aan bij het specifieke beschermingsregime uit de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de natuurbeschermings-verdragen, zoals het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. Er wordt voorzien in concrete verboden ten aanzien van onder meer het vangen en doden van in die bronnen genoemde diersoorten, de verstoring van deze soorten en aantasting van hun rust- en voortplantingsplaatsen, alsmede in een verbod op het plukken en vernielen van bepaalde planten. Voorts wordt voorzien in limitatief opgesomde gronden voor ontheffing van deze verboden. Anders dan in de oude Flora- en faunawet 2002 zijn enkel opzettelijk verrichte handelingen strafbaar. Bij vogels zijn bovendien verstoringen niet strafbaar als de staat van instandhouding van die vogelsoorten niet in gevaar komt. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als voldaan is aan de voorwaarden in artikel 3.3 lid 4 en artikel 3.8 lid lid 5.

Daarnaast geldt als beschermingsregime voor (nationale) soorten:

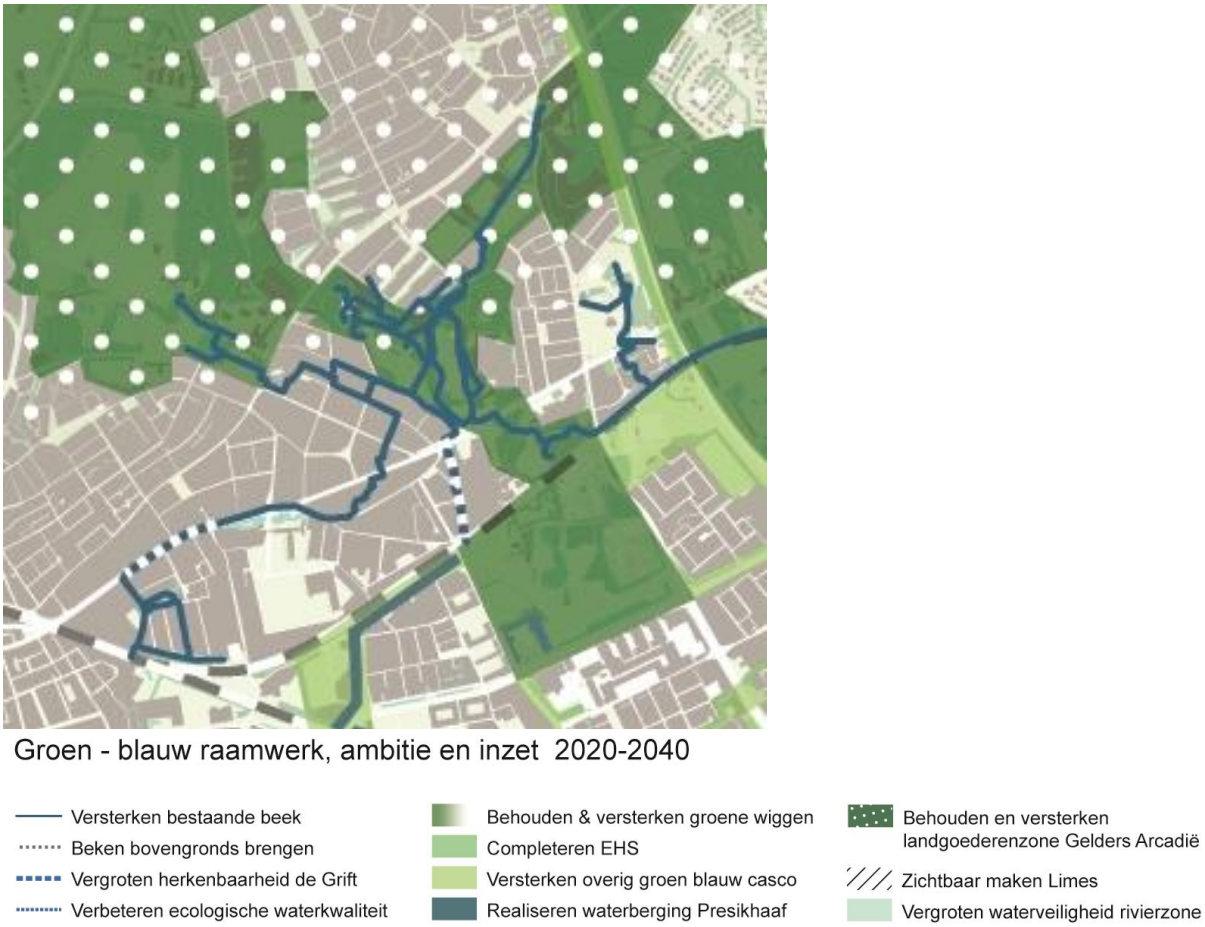
1. een zorgplicht die van toepassing is op alle natuurwaarden in Nederland;
2. een verbod op het opzettelijk doden van de in de bijlage van de wet genoemde dieren, met een ontheffingsregime dat ruimer is dan dat voor internationaal en europees beschermde soorten (zoogdieren, reptielen, amfibieën en thans op een rode lijst staande vissen, dagvlinders, libellen en kevers) (82 soorten);
3. een verbod op het vangen van dieren genoemd in de bijlage en het opzettelijk beschadigen van hun vaste voortplantings-plaatsen of rustplaatsen (zoals de dassenburcht); en
4. een verbod op het plukken of opzettelijk vernielen van in de bijlage genoemde vaatplanten (63 soorten, waaronder orchideeën).

Er wordt voorzien in ruimere ontheffingsmogelijkheden, dan voor de strikt beschermde soorten gelden (artikel 3.10 lid 2).

Voorts wordt het aantal bejaagbare soorten uitgebreid, worden door gedeputeerde staten goedgekeurde faunabeheerplannen sturend bij de schadebestrijding, populatiebeheer en jacht en komt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het stelsel van soortenbescherming, met inbegrip van de taken van het (op te heffen) Faunafonds, bij de provincies te liggen.

Structuurvisie Arnhem 2020 - 2040

In paragraaf 3.2.3 wordt ingegaan op de ruimtelijke aspecten van de Structuurvisie Arnhem 2020 - 2040 maar in de Structuurvisie wordt ook expliciet ingegaan op groen en ecologie. In paragraag 2.3 wordt het groen-blauwe raamwerk beschreven. Het landschappelijk belang, de specifieke ecologische waarden en de aandachts- en knelpunten van de verschillende landschappelijke zones die de stad kent worden toegelicht, alsook van de Ecologische hoofdstructuur en de bomenstructuur. Het gewenste groen-blauwe raamwerk is vertaald voor de gehele stad (zie afbeelding 3.2).

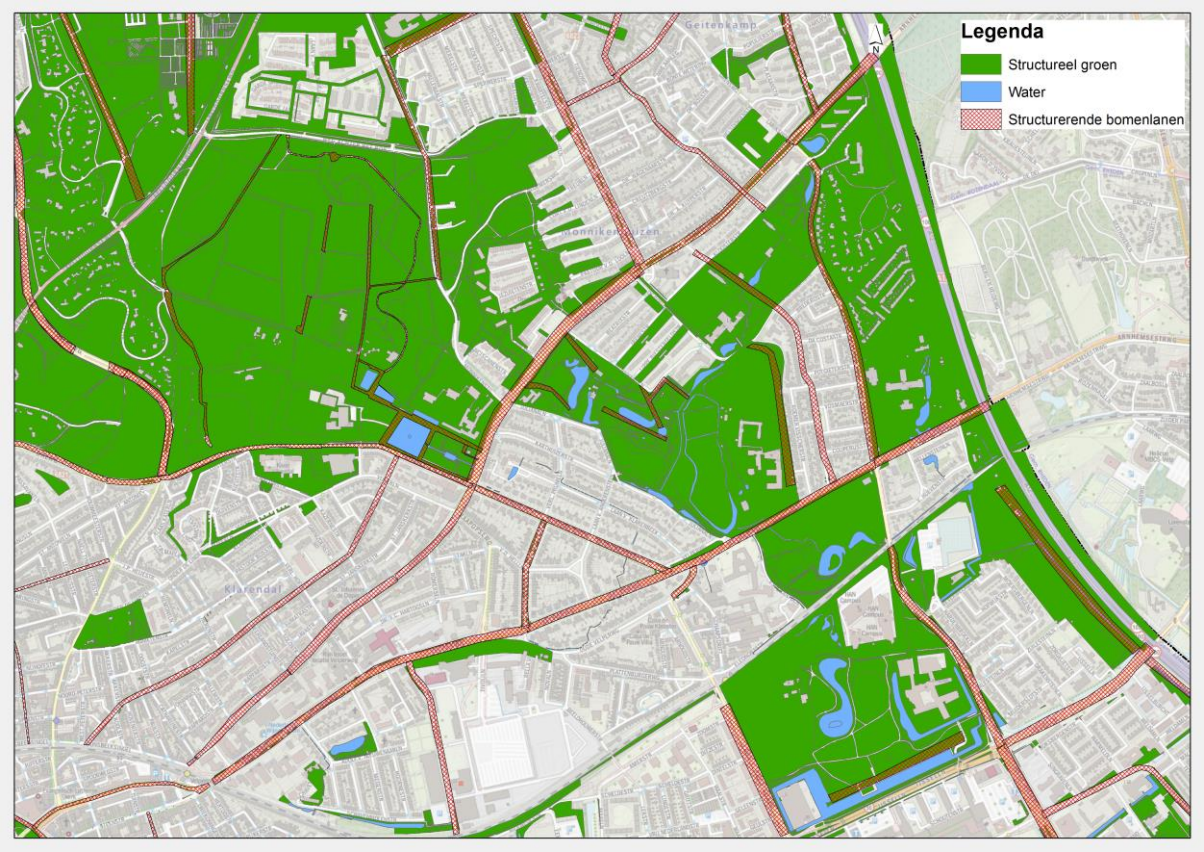
Afbeelding 3.2 Uitsnede Groen - blauw raamwerk uit Structuurvisie Arnhem 2020-2040

Over het plangebied staat het volgende:

- Het dal van de Paasbergbeek, de Bronbeek en de Klarenbeek maken deel uit van de groene wig Oost. Deze dalzone loopt aan de oostkant door in de richting van Velp/ kasteel Rosendaal.
- Versterken van de karakteristiek van het beekdal van de Paasbergbeek.
- Benutten van kansen op langere termijn tot extensivering van bebouwing in de dalzone en daarmee versterking van de openheid van het beekdal.
- Verbeteren kwaliteit van deze zone door toekomstige herstructurering van het bedrijventerrein Schaapsdrift.
- Versterken van de karakteristiek van het beekdal van de Bronbeek in Wellenstein en de Klarenbeek in Angerenstein en langs de (Oude) Velperweg.
- Veiligstellen van de toevoer van water naar de beken.
- Verbinding leggen tussen het groen-blauwe raamwerk van Presikhaaf en de IJssel, ter hoogte van IJsseloord II.

Groenplan Arnhem 2004 – 2007 / 2015

Met het groenplan 2004-2007/2015 streeft de gemeente Arnhem ernaar om de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden van het groen, door versterking en zonering, optimaal tot hun recht te laten komen, waarbij voldoende ruimte voor gebruikswens moet zijn. De ontwikkelingsinitiatieven en het beheer in en om de stad worden afgestemd op dat streefbeeld. Voor de hele stad is het structureel groen, het flexibel groen en de structurerende bomenlanen geïnventariseerd. Daarnaast zijn per gebied acties benoemd die noodzakelijk zijn om het gewenste groene beeld te realiseren (zie pagina 125 van het Groenplan Arnhem).

Afbeelding 3.3 Uitsnede Groenplan Arnhem

Ecologie

Vanuit ecologisch perspectief vormen gebieds- en soortbescherming het basisdoel. Achterliggende ambitie is een versterking en verdere ontwikkeling tot een zo volledig mogelijk ecosysteem van kenmerkende Arnhemse natuur. Deze komt tot uitdrukking in de verscheidenheid aan planten en dieren in een samenhangend netwerk. Andere punten zijn: Alleen inzetten op natuur daar waar deze kansrijk is, waarbij cultuurlijk en natuurlijk beeld en gebruik op elkaar afgestemd zijn; Barrières van de stedelijke druk opheffen of zoneren.

Voor het plangebied gelden samenhangende natuurdoeltypen geformuleerd, met daaraan gekoppeld doelsoorten. Voor het plangebied geldt: "Overig groen en De Stenen stad". Met de doelsoorten: bomen, struiken en kruiden die extra natuurwaarden toevoegen; en huiszwaluw, huismus, gierzwaluw, zwarte roodstaart, vleermuizen, dagpauwoog en muurplanten.
Het behoud en versterken van de natuurdoeltypen en de bijbehorende doelsoorten is uitgangspunt bij plannen en ingrepen.

Groenbalans en -compensatie

De uitgangspunten uit het Groenplan dienen als randvoorwaarden voor herontwikkeling. Dit betekent dat het bestaande groen zoveel mogelijk behouden blijft, zo zuinig mogelijk wordt omgegaan met bestaande en potentiële kwaliteiten, op kansrijke plekken groen wordt aangeplant, en versnippering wordt voorkomen.

3.6.6 Water

Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021. Deze is vanaf 17 december 2015 van kracht. Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen hebben in dit plan een plek gekregen, net zoals enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie.

Daarnaast hebben Rijk, provincies, gemeente, waterschappen, en drinkwaterbedrijven afgesproken om gezamenlijk maatregelen te nemen voor een doelmatiger waterbeheer; het Bestuursakkoord Water (d.d. april 2011). De inzet ligt bij mooi, veilig, schoon, gezond en duurzaam beheer van watersysteem en waterketen. De kwaliteit moet omhoog tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte uit 2012 is water in 3 nationale belangen terug te vinden. Daarbij gaat het om de bescherming van de grondwaterkwaliteit en -kwantiteit, de bescherming en verbetering van de waterkwaliteit, een goede zoetwatervoorziening en voldoende ruimte voor waterveiligheid. Nieuw is de aandacht voor klimaatbestendige (her)ontwikkelingen, waarin water een belangrijk aspect is.

In de Waterwet (22 december 2009) zijn ondermeer de gemeentelijke watertaken opgenomen: de zorgplicht voor het vasthouden en afvoeren van regenwater en de regierol van gemeenten bij de grondwaterzorgplicht.

Provinciaal en regionaal beleid

Op provinciaal niveau maakt het waterbeheer onderdeel uit van de Omgevingsvisie Gelderland (vastgesteld 9 juli 2014).

Water maakt onderdeel uit van tweede centrale doelstelling namelijk het borgen van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving. Het aspect Water heeft, net als andere beleidsvelden, geen autonoom beleidsplan meer, maar maakt onderdeel uit van de totale leefomgeving; het is nu verweven met aspecten waar het in de praktijk ook mee samenhangt. Realisatie van de doelstelling betekent onder meer:

- ontwikkelen met kwaliteit, met respect voor ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten;
- een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle functies; bij droogte, hitte en wateroverlast;
- een gezonde en veilige leefomgeving
- een gezonde vrijetijdseconomie en aandacht voor beleving, bereikbaarheid en toegankelijkheid van cultuur, natuur en landschap.

Daarnaast is de provincie nog aanspreekpunt voor drie zaken:

- onttrekkingen voor drinkwaterwinning;
- onttrekkingen ten behoeve van bodemenergiesystemen zoals koude- en warmte opslag (KWO);
- industriële onttrekkingen meer dan 150.000 m³ per jaar.

Beleid waterschap en gemeente

De verantwoordelijkheid voor het stedelijk waterbeheer in Arnhem-Noord ligt bij het Waterschap Rijn en IJssel. Relevant beleid is opgenomen in het Waterbeheerplan (2016-2021) en de Keur en legger van het waterschap.

Het waterbeleid van de gemeente Arnhem is vastgelegd in de volgende beleidsplannen.

- Gemeentelijk RioleringsPlan (2014-2018), vastgesteld op 2 november 2015.
  Dit plan richt zich op een verbetering van de kwaliteit van het rioleringsstelsel, op de vermindering van de vuiluitworp naar het oppervlaktewater, de bodem en het grondwater, op het voorkomen van overlast en op het vasthouden van schoon hemelwater in stedelijk gebied.
- Waterplan Arnhem (2009-2015), vastgesteld op 19 oktober 2009.
  Door de gemeente Arnhem en haar waterpartners is dit TweedeWaterplan Arnhem opgesteld. Op 26 februari 2010 hebben gemeente en de beide waterschappen de intentieovereenkomst ondertekend. Het waterplan is gebaseerd op 4 hoofddoelstellingen:
  1. Arnhem aantrekkelijke waterstad;
  2. Klimaatbestendig watersysteem en waterketen;
  3. Goede kwaliteit water en waterbodem;
  4. Bewustwording.

Aanpak wateroverlast Arnhem-Noord (vastgesteld 2 november 2015)

Het plan heeft tot doel om Arnhem en vooral Arnhem-Noord, beter waterbestendig te maken tegen zware regenbuien. Daarom zal over elk plan een waterscan worden gelegd. Tijdens werkzaamheden in de openbare ruimte worden ruimtelijke maatregelen genomen die wateroverlast verminderen dan wel beperken.

Resumé

Uitgangspunt in het huidige beleid van gemeente, waterschap en provincie is dat planontwikkeling moet aansluiten bij een duurzaam integraal waterbeheer. Dit betekent dat:

- negatieve verstoring van de grondwaterstanden en -stromingen niet toegestaan zijn om grondwateroverlast en/of verdroging op de locatie en het boven- en benedenstrooms gelegen gebied te voorkomen.
- maatregelen getroffen moeten worden ter voorkoming van (grond)watervervuiling.
- bij nieuwbouw het regenwater binnen het plangebied afgekoppeld moet worden van de riolering en worden verwerkt op eigen terrein.
- voldoende oppervlaktewater aanwezig is en op de goede locatie.
- het verhard oppervlak zoveel mogelijk beperkt wordt.
- het gebruik van uitloogbare materialen en chemische bestrijdingsmiddelen niet is toegestaan.
- ontwikkelingen moeten bijdragen aan het verminderen of beperken van wateroverlast.

3.6.7 Bodem

Voor dit conserverende bestemmingsplan is met behulp van het bodeminformatiesysteem van de gemeente Arnhem een inventarisatie uitgevoerd naar de bekende (mogelijke) gevallen van ernstige bodemverontreiniging in het betreffende plangebied die van invloed kunnen zijn op dit bestemmingsplan. Omdat het een conserverend bestemmingsplan betreft is er alleen gefocust op de grotere gevallen van ernstige bodemverontreiniging die een beperking en/of randvoorwaarde kunnen vormen bij het huidige gebruik/ de huidige functie van het gebied.

Als toetsingskader wordt gebruik gemaakt van onderstaande bodemregelgeving:

- Wet Bodembescherming;
- Beleidsnota bodem 2012, Provincie Gelderland, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen, 1 december 2012;
- Besluit Bodemkwaliteit;
- Nota Bodembeheer, september 2011

3.6.8 Cultuurhistorie en archeologie

Rijksbeleid

Erfgoedwet

Cultuurhistorische objecten die zeldzaam of schaars zijn en die voor mensen in hoge mate het beeld van Nederland bepalen, worden aangewezen als monumenten. In de Monumentenwet 1988 is vastgelegd hoe monumenten van bouwkunst en archeologie en stads- en dorpsgezichten beschermd moeten worden. Per juli 2016 maakt de Monumentenwet 1988 deel uit van de Erfgoedwet, dat hiermee het belangrijkste beschermingsinstrument voor het cultuurhistorisch én archeologisch erfgoed in Nederland is.

Besluit ruimtelijke ordening (Bro)
Cultuurhistorie moet op basis van de gewijzigde BRO (art 3.1.6) goed in bestemmingsplannen verankerd worden. Dit behelst niet alleen een beschrijving van de aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden, maar ook een waardering ervan en een advies over toekomstige omgang ermee, gelet op de ruimtelijke opgave die in het bestemmingsplan aan de orde is. Aangegeven moet worden hoe met de cultuurhistorische waarden rekening is gehouden in het bestemmingsplan (zie paragraaf 4.9)

Verdrag van Valletta en de Wet op de archeologische monumentenzorg

De bescherming van het archeologische erfgoed in de bodem en de inbedding ervan in de ruimtelijke ontwikkeling is het onderwerp van het Europese Verdrag van Valletta (Malta). In 1992 ondertekenden twintig Europese staten, waaronder Nederland, dit verdrag. De belangrijkste uitgangspunten van het verdrag zijn:

- archeologische waarden dienen zoveel mogelijk (in situ) in de bodem bewaard te blijven en beheermaatregelen dienen genomen te worden om dit te bewerkstelligen;
- vroeg in de ruimtelijke ordening dient al rekening gehouden te worden met archeologie;
- bodemverstoorders betalen het archeologisch (voor)onderzoek wanneer behoud in situ niet mogelijk is.

In 2007 is het verdrag vertaald in de Monumentenwet 1988.

Provinciaal beleid

Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017 - 2020

In juli 2016 is het Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017 - 2020 'Beleef het mee!' vastgesteld. In dit programma ligt het accent op de beleving van mensen. Daarnaast zoekt de provincie de balans tussen de maatschappelijke, economische en intrinsieke waarde van cultuur en erfgoed. Cultureel ondernemerschap blijft onverminderd van belang en komt terug in de economische waarde van cultuur en erfgoed. Voor wat betreft erfgoed krijgt vooral het functioneel gebruik ervan aandacht. Daarnaast zoekt de provincie nieuwe manieren van samenwerking waardoor de uitvoeringskwaliteit van restauraties en archeologie wordt vergroot.

Gemeentelijk beleid

Erfgoednota 'Panorama Arnhem'

In de Erfgoednota 'Panorama Arnhem' wordt het accent verschoven van 'behoud door bescherming' naar 'behoud door ontwikkeling'. We gaan er vanuit dat de cultuurhistorie zo op een vroeg moment een actieve rol gaat spelen in veranderingsprocessen en ontwerpkeuzen. Het erfgoedbeleid wil de cultuurhistorische factor een zichtbare en samenhangende rol geven in deze stedelijke ontwikkelingen. Cultuurhistorie wordt ingezet als ontwikkelingskans en niet als belemmering.

Archeologische verwachtingenkaart

Archeologie is een integraal onderdeel van het erfgoedbeleid en als zodanig opgenomen in de erfgoednota. In de nota wordt voortgeborduurd op de uitgangspunten van het Verdrag van Malta. Behoud van archeologische waarden is het uitgangspunt en als dat niet mogelijk is, volgt veiligstelling door archeologisch onderzoek. Om permanente aandacht voor deze vorm van erfgoed te krijgen, is ingezet op constante voorlichting en educatie. Sinds 2008 beschikt de gemeente over een archeologische verwachtingenkaart voor heel Arnhem. De verwachtingenkaart geeft al in een vroeg stadium van planvorming globaal inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen worden.

Conform de Erfgoedverordening geldt dat archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden als grondroerende werkzaamheden:

- in archeologisch waardevolle gebieden (buiten monumenten) dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 30 m^2;
- in gebieden met een hoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 200 m^2;
- in gebieden met een middelhoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 500 m^2;
- in gebieden met een lage archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 2.000 m^2.

Voor archeologisch waardevolle gebieden zijnde beschermde gemeentelijke of rijksmonumenten, geldt maatwerk. Voor rijksmonumenten beslist de Minister van OC&W. Gebieden die reeds onderzocht zijn en/of zijn vrijgegeven, zijn vrijgesteld van onderzoek. Aan het archeologische beleid dat in de verordening is verankerd, ligt de archeologische maatregelenkaart als basis.

Structuurvisie

De Structuurvisie Arnhem 2020-2040 (2012) biedt een strategisch kader voor ruimtelijke planning op stedelijk niveau voor de lange termijn. Uitgangspunt is het voortbouwen op de karakteristieken van de historisch gegroeide stad. In de cultuurhistorische hoofdstructuur zijn de ruimtelijke, historische elementen weergegeven, die essentieel zijn voor Arnhem als geheel. Per landschappelijke karakteristiek zijn de ambities weergegeven. Vervolgens is een selectie gemaakt van die cultuurhistorische belangen en structuren die kansen bieden bij nieuwe gebiedsontwikkelingen in de stad: de 'Cultuurhistorische Kansenkaart'. De rijkdom van de Arnhemse cultuurhistorie is kader en inspiratiebron bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stad.

3.6.9 Energie en duurzaam bouwen

Rijksbeleid

Nieuwe gebouwen en woningen moeten volgens landelijke regelgeving voldoen aan het Bouwbesluit. In het bouwbesluit worden de energieprestaties voor nieuwe gebouwen en woningen fasegewijs aangescherpt. Per 1 januari 2015 is de Energieprestatiecoëfficient (EPC) voor nieuwbouw van woningen aangescherpt tot 0,4. Voor overige gebouwen is de EPC afhankelijk van de functie.

Verwachting is dat de EPC voor nieuwe woningen en gebouwen per 2020 nul wordt. Dit laatste betekent energieneutrale bouw. Nieuwe overheidsgebouwen moeten al vanaf 2018 energieneutraal gebouwd worden (BENG).

Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijke beleid op het gebied van Energie en Duurzaam Bouwen is vastgelegd in het Programmaplan New energy made in Arnhem 2015-2020 (2015) en in de Structuurvisie Arnhem 2020-2040 (2012).

3.6.10 Stadsklimaat

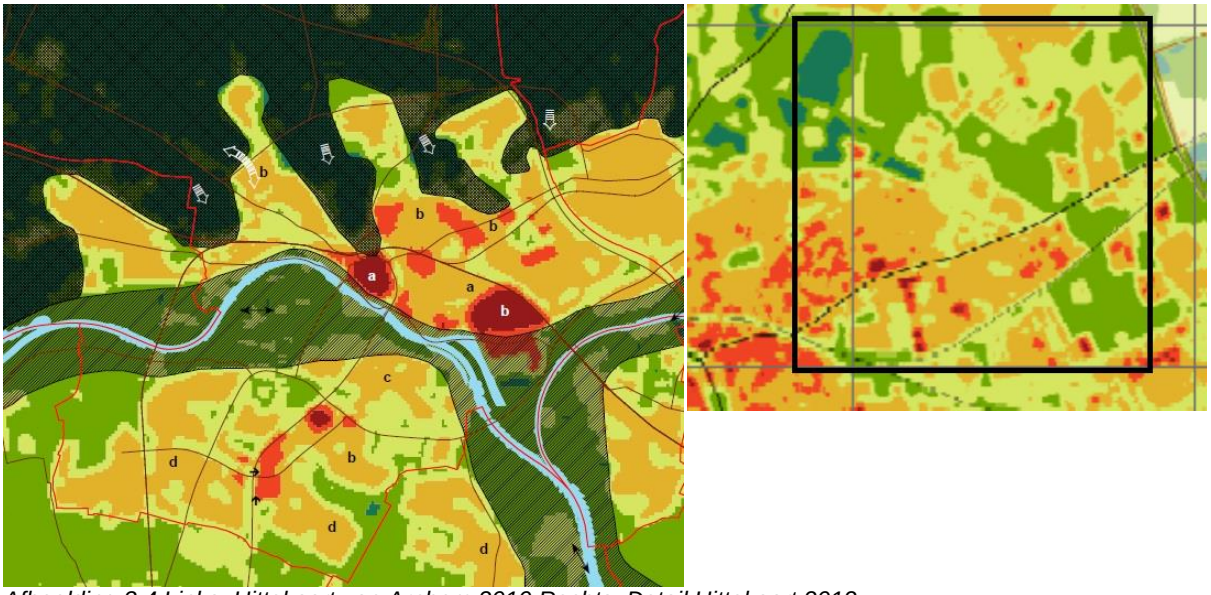
In de Structuurvisie 2020-2040 (december 2012) is de gemeentelijke ambitie verwoord om Arnhem klimaatbestendig te maken onder alle weersomstandigheden. Gestreefd wordt naar prettig toeven binnen- en buitenshuis en in elk geval het vermijden van ongewenste gezondheidsrisico's. Dit laatste geldt vooral voor de kwetsbare groepen in onze stad als ouderen. Opwarming van de stad tijdens warme dagen doet zich voor in de dichtbebouwde stenige gebieden met veel gebouwvolume, verharding en weinig groen. Het huidige stadsbestuur heeft de ambitie aangescherpt (coalitieakkoord 2014-2019) door te bepalen dat hitteplekken moeten worden bestreden door een effectieve inzet van groen op daken en gevels van gebouwen, maar ook op de grond als (bijvoorbeeld) bomen.

Op de Hittekaart van Arnhem is de gevoeligheid van de stad voor opwarming weergegeven (zie afbeelding 3.4). Versteende, dicht bebouwde delen van de stad hebben een verhoogde kans op opwarming en daarmee het ontstaan van stedelijke hitte-eilanden, wat ongewenste gevolgen voor het woon- en leefmilieu en het functioneren van deze gebieden kan hebben.

Het plangebied omvat een deel van Arnhem waar sprake is van grote verschillen in de mate van opwarming tijdens langdurige perioden van hitte. Het omvat zowel gebieden die sterk opwarmen (oranje en vooral de rood gekleurd gebieden), gebieden waar sprake is van een goed stadsklimaat (geel gekleurd) als gebieden die positief bijdragen aan het bovenlokale stadsklimaat (groen gekleurd). Dit komt omdat het plangebied zowel sterk versteende buurten omvat als delen van Klarendal als delen van de groene hoofdstructuur (Park Angerenstein bijvoorbeeld).

Dit betekent dat ook de ambities met betrekking tot het stadsklimaat verschillen. Binnen het plangebied streeft de gemeente bij gebiedsontwikkelingen:

- In de oranje en zeer zeker rood gekleurde gebieden naar anticiperende maatregelen om het stadsklimaat ter plekke te verbeteren. Het huidige stadsbestuur heeft deze ambitie aangescherpt (coalitieakkoord 2014-2018) door te bepalen dat echte hitteplekken, de rood gekleurde gebieden op de Hittekaart, moeten worden bestreden door een effectieve inzet van groen op daken en gevels van gebouwen maar ook op de grond als (bv) bomen.
- In de geel gekleurde gebieden naar het behoud van de huidige situatie; de gunstige verhouding tussen bebouwd en onbebouwd dient in die gebieden gehandhaafd te blijven.
- In de groen gekleurde gebieden te allen tijde naar het voorkomen van maatregelen die kunnen zorgen tot een vermindering van het positieve effect op het bovenlokale stadsklimaat. Dit betekent concreet het behoud van het huidige groene karakter.

Afbeelding 3.4 Links: Hittekaart van Arnhem 2010 Rechts: Detail Hittekaart 2012

3.6.11 Besluit milieueffectrapportage

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport (MER) opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r. Een bestemmingsplan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn op de volgende manieren:

- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien een passende beoordeling op basis van artikel 19j, lid 2 van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk is;
- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit de onderdelen C en D overschrijden en waarbij het plan wordt genoemd in kolom 3 (plannen).
- Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn indien het plan wordt genoemd in kolom 4 (besluiten) en er sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit onderdeel C en D overschrijden. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel C is in dit geval sprake van een m.e.r.-plicht. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel D is het plan m.e.r.-beoordelingsplichtig.

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie

van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld of nog een omgevingsvergunning milieu moet worden verleend dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.

Het komt er op neer dat voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen in onderdeel D en beneden de drempelwaarden vallen, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.(-beoordeling) plaatsvinden.

3.7 Economisch beleid

Algemeen

De gemeente heeft haar economische visie en koers voor de middellange termijn vastgelegd in de Economische Agenda Arnhem 2015. De agenda stelt dat in de eerste plaats de basis op orde moet zijn. De gemeente wil daarom zorgen voor een gunstig ondernemingsklimaat door adequate dienstverlening te bieden en geschikte, goed bereikbare vestigingsplaatsen in een stimulerende economische omgeving. In de tweede plaats kunnen de sterke sectoren verder worden uitgebouwd. Het gaat dan om de verdere versterking als zesde kantorenstad van ons land en het behalen van winst in de sectoren zorg & welzijn en toerisme & vrije tijd. Tot slot gaat de gemeente Arnhem extra werk maken van haar kansrijke economische clusters: energie- & milieutechnologie en mode & vormgeving. Dit zijn bedrijvensectoren, waarin Arnhem bijzonder is en die een sterke basis bieden om een regionale en nationale positie op te bouwen.

Toetsing van het bestemmingsplan aan het economisch beleid

Dit bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe reguliere bedrijvigheid (m.u.v. nutsvoorziening) of commerciële functies binnen het plangebied. Dit bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om een gedeelte van een woning in gebruik te nemen ten behoeve van een beroep aan huis, waaronder mede begrepen bed and breakfast. Aan dit gebruik zijn wel diverse voorwaarden gekoppeld, zo moet het de bewoner zijn die het beroep uitoefent en mag de oppervlakte niet meer mag bedragen dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning. Daarnaast mag het gebruik niet leiden tot een onevenredige aantasting van het woon- en klimaat of parkeerdruk ter plaatse. Functies als detailhandel (internetverkoop hiervan uitgezonderd), horeca en prostitutie zijn niet toegestaan. Met de hiervoor genoemde mogelijkheden die worden geboden wordt er een bijdrage geleverd aan het verbeteren van de leefbaarheid en sociale samenhang in de wijk. Geconcludeerd wordt dat het voornemen in overeenstemming is met het economisch beleid.

3.8 Sport-, recreatie- en spelen beleid

3.8.1 De Sportvisie (2011-2021)

Op 19 december 2011 heeft de gemeenteraad 'De Sportvisie' 2011-2021 vastgesteld. De nieuwe sportvisie is opgesteld om onder andere in te spelen op belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen, zoals vergrijzing (meer aandacht voor bewegen en een andere manier van sporten), ander type sporter, andere sportbehoefte, overgewicht jeugd, ander type vrijwilligeren de kandidatuur Olympische Spelen 2028 en Nederland Sportland 2016.

De ambitie van het nieuwe sportbeleid is: 75% van de Arnhemmers sport of beweegt in 2016. Hoewel bepaalde groepen in Arnhem intensief sporten, ligt de gemiddelde sportdeelname (in 2012 64%) van de Arnhemse bevolking net iets onder het gemiddelde van andere grote steden. Ruim 35% van de Arnhemmers sport/ beweegt niet of zeer weinig. Lagere percentages sporters/ bewegers vindt men vooral onder gehandicapten, jongeren van 12 tot 18 jaar, 25 t/m 34-jarigen, 65-plussers en mensen met een lage sociaal economische status. Deze mensen moeten extra worden geactiveerd om te gaan bewegen en sporten.

3.8.2 Nota Ruimte voor de Jeugd (Spelennota) (2010 – 2020)

De nota Ruimte voor de Jeugd uit 2009 geeft een overall visie op spelen en ontmoeten. De gemeente Arnhem onderstreept de noodzaak van speelruimte omdat spelen van groot belang is voor de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van kinderen van 0 – 25 jaar. De gemeente streeft er naar, volgens de richtlijnen van de NUSO, per hectare netto woongebied 300m^2 (= 3%) te reserveren voor speelruimte (formeel en informeel).

Kinderen spelen niet alleen op formele ruimtes met toestellen, maar ook op informele ruimtes als trottoirs, pleinen, tuinen en parken. Met name natuurlijke speelruimtes zijn plekken die vaak veel uitdagender zijn om te spelen. Verder is er aandacht voor voorzieningen die voldoen aan de wensen van jongeren vanaf 13 jaar. In deze leeftijdscategorie is er niet zozeer sprake van 'spelen', maar gaat het vooral om ontmoeting en sport.

3.8.3 Toetsing van het bestemmingsplan aan het Sport-, Recreatie- en Spelen beleid

Dit bestemmingsplan voorziet niet in de aanleg van nieuwe sportparken of andere recreatieve voorzieningen. Bestaande sportcomplexen en recreatieve voorzieningen zijn overeenkomstig de geldende planologische kaders toegestaan.

3.9 Overige beleidsuitgangspunten

3.9.1 Coffeeshopbeleid

Algemeen

De nota *Arnhems Coffeeshopbeleid* (2009) geeft als hoofddoelstelling: het terugdringen van overlast c.q. het beperken van de inbreuk op het woon- en leefklimaat door softdrugshandel. Er is beleid geformuleerd om de handhaving te intensiveren. Tevens is aangegeven met welk instrumentarium dit wordt gedaan en door wie dit wordt uitgevoerd. Uitvoering van dit beleid waarborgt ook in dit plangebied beheersing van de problematiek. Er is geen aparte bestemmingscategorie voor de coffeeshops gecreëerd.

Toetsing van het bestemmingsplan aan het coffeeshopbeleid

Dit bestemmingsplan laat binnen het plangebied geen coffeeshops toe.

3.9.2 Prostitutiebeleid

Algemeen

In de nota 'Van Rood naar Groen Arnhemse Prostitutie op weg naar normalisatie (2000)' is het Arnhems prostitutiebeleid vervat. De opheffing van het wettelijke bordeelverbod per 1 oktober 2000 was aanleiding voor het opstellen van dit beleid. Dit beleid is nog steeds van kracht.
Ten aanzien van de raamprostitutie, overige seksinrichtingen en de tippelprostitutie voert het gemeentebestuur van Arnhem een actief vestigingsbeleid. Het actief vestigingsbeleid bestaat uit de volgende elementen:

- concentratie van de raamprostitutie op één plek;
- het aan een maximum binden van het aantal ramen en werkplekken (120 en dat is een halvering van het aantal ramen en werkplekken ten opzichte van de voormalige raamprostitutielocatie in het Spijkerkwartier);
- het aan een maximum binden van het aantal overige seksinrichtingen op 8 in heel Arnhem, waarbij – overgangsrechtelijke situaties uitgezonderd - in elke wijk (CBS- wijkindeling) maximaal 1 seksinrichting gevestigd mag zijn, ook worden hierbij beperkingen toegepast;
- concentratie van de tippelprostitutie.

Het gemeentebestuur bepaalt hiermee zélf de locatie waar deze vormen van prostitutie zich mogen manifesteren alsmede de omvang ervan en voorkomt hiermee dat de prostitutie zich ongecontroleerd over de stad uitspreidt. De gemeente wil hiermee voorkomen dat bepaalde vormen van prostitutie overlast voor de omgeving veroorzaken. Deze overlast zou kunnen ontstaan doordat er een concentratie van bijvoorbeeld privé-huizen in een bepaalde wijk ontstaat (eerder zagen we immers dat vooral oudere wijken in Arnhem erg aantrekkelijk lijken te zijn voor de vestiging van seksinrichtingen) of doordat de prostitutiefunctie conflicteert met bepaalde andere functies.

Toetsing van het bestemmingsplan aan het prostitutiebeleid

In het plangebied is geen seksinrichting aanwezig en ook in het CBS-telgebied is geen seksinrichting aanwezig. In Arnhem mogen maximaal 8 seksinrichtingen zijn, waarbij er maximaal één seksinrichting per telgebied is toegestaan. In Arnhem zijn op dit moment 5 seksinrichtingen. Dat betekent dat er nog theoretisch ruimte is voor één seksinrichting binnen het telgebied. Dit bestemmingsplan laat een seksinrichting niet toe maar het plan bevat wel een afwijkingsmogelijkheid voor het college om een seksinrichting toe te staan. In artikel 36 onder 5 zijn de voorwaarden hiervoor opgenomen. Eén van de voorwaarden is dat het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast en dat er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de beperkingen gegeven die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied.

4.2 Geluid

In het kader van de Wet geluidhinder is voor dit bestemmingsplan op dit moment geen akoestisch onderzoek noodzakelijk. Binnen dit conserverende plan worden geen nieuwe geluidgevoelige functies bij recht mogelijk maakt. Dergelijke ontwikkelingen zijn alleen mogelijk via afzonderlijke planherzieningen waarbij in voorkomende gevallen aan de Wet geluidhinder moet worden getoetst.

Conclusie

Het bestemmingsplan is in overeenstemming met de Wet geluidhinder en het Arnhemse beleidsplan geluid.

4.3 Luchtkwaliteit

Het bestemmingsplan maakt geen ontwikkelingen mogelijk die een onderzoek naar luchtkwaliteit noodzakelijk maakt. Er is geen sprake van een toename van het aantal gemotoriseerde verkeersbewegingen van en naar het plangebied. Het aspect luchtkwaliteit vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit heeft geen gevolgen voor het plan.

4.4 Hinder

Hinder

Binnen het plangebied bevinden zich kantoren (langs de Velperweg), scholen (Bernardlaan, Alberdingh Thijmstraat), bedrijfspercelen, verpleeghuizen (Velperweg, Bronbeeklaan), detailhandel, sportvelden (Vondellaan, Vosdijk), woningen, een parochiehuis, dansschool en een stadspark.

De meeste inrichtingen binnen het plangebied zijn maximaal milieucategorie 2. Op het bedrijventerrein AkzoNobel zijn in principe bedrijven tot en met milieucategorie 2 toegestaan. Alleen ter plaatse van het bedrijfsperceel van Teijin Aramid is een hogere milieucategorie toegestaan (maximaal cat. 3.2.).

Op basis van de VNG brochure bedrijven en milieuzonering geldt voor bedrijven/inrichtingen een richtafstand[1] ten opzichte van woningen binnen woongebieden of gemengde gebieden (wonen naast werken). Voor milieucategorie 1 bedrijven/inrichtingen geldt ten opzichte van woningen (rustige woonwijk) een maximale richtafstand van 10 meter. Voor milieucategorie 2 bedrijven/inrichtingen is dit 30 meter en voor milieucategorie 3.2 bedrijven/inrichtingen 100 meter. Ten opzichte van woningen binnen een gemengd gebied zijn deze richtafstanden respectievelijk 0, 10 en 50 meter.

Bij ontwikkelingen binnen de richtafstand kan gemotiveerd van de richtafstand worden afgeweken. De bedrijven/inrichtingen binnen het plangebied moeten voldoen aan de normen/eisen genoemd in het Activiteitenbesluit en/of de verleende omgevingsvergunning (onderdeel milieu), waarbij getoetst wordt ten opzichte van de dichtstbijzijnde woningen. Dit bestemmingsplan maakt geen nieuwe milieubelastende of milieugevoelige functies mogelijk. Dit betekent dat er vanuit hinder geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan zijn.

1. Afstand waardoor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en een milieugevoelige functie als wonen anderzijds kan worden gecreëerd

Geurhinder

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen industriële bedrijven waarbij geur een rol speelt. Dit betekent dat er vanuit geur geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan zijn.

Conclusie

Voorliggend bestemmingsplan voorziet ten aanzien van hinder in een goede milieukundige situatie.

4.5 Externe veiligheid

Basisnet spoor en weg

Op 1 april 2015 is de regeling 'Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' in werking getreden. Het Basisnet geldt voor het transport van gevaarlijke stoffen via de weg, spoor en het water. Per traject geeft Basisnet een risicoplafond voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het risicoplafond wordt enerzijds bepaald door het aantal transporten dat Arnhem per jaar passeert en anderzijds door het aantal aanwezige personen (volgens het bestemmingsplan) in de omgeving van het spoor. Met het Basisnet ligt de gebruiksruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en de veiligheidszone voor de ruimtelijke ordening vast.

Externe veiligheid in het plangebied

Binnen het plangebied ligt een gedeelte van het spoortraject Arnhem-Zutphen en de A12 waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Daarnaast liggen er twee ondergrondse aardgasleidingen (diameter 8 inch, maximale druk 40 bar) binnen het plangebied.

Spoortraject Arnhem-Zutphen

Voor het spoortraject ter hoogte van het plangebied zijn de transporthoeveelheden niet dusdanig hoog dat er een 10^{-6} PR[2] contour is. Daarnaast wordt de oriënterende waarde voor het groepsrisico[3] niet overschreden en hoeft er geen rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van een plasbrandaandachtsgebied (PAG).

Weg A12

In verband met het transport van gevaarlijke stoffen via de A12 moet ter hoogte van het plangebied rekening worden gehouden met een 10^{-6} PR contour van 16 meter vanuit het midden van de weg (A12). Binnen deze afstand bevinden zich geen kwetsbare en/of beperkt kwetsbare objecten. Daarnaast geldt er op dit traject een plasbrandaandachtsgebied van 30 meter vanaf de rechterkant van de rechterrijhelft. De bebouwing binnen het plangebied ligt niet binnen het PAG. Daarnaast wordt de oriënterende waarde voor het groepsrisico niet overtreden.

Ondergrondse aardgasleiding

Binnen het plangebied liggen twee aardgasleidingen met een diameter van 8 inch met een maximale druk van 40 bar. De leidingen hebben geen 10^{-6} PR contour. Wel moet er rekening worden gehouden met een zakelijke rechtstrook van 4 meter vanuit het hart van de leiding. Voor een veilig en bedrijfszeker gastransport en ter beperking van gevaar voor personen en goederen in de directe omgeving van de gastransportleidingen moeten binnen de zakelijke rechtstrook diverse activiteiten (o.a. het aanbrengen van diepwortelende beplanting) achterwege blijven. Dit is geregeld door het opnemen van de dubbelbestemming Leiding - Gas op de verbeelding en het stellen van nadere voorwaarden in de regels.

In 2012 is er voor alle ondergrondse aardgasleidingen binnen Arnhem een groepsrisicoberekening uitgevoerd waarbij getoetst is aan het Bevb (Besluit externe veiligheid buisleidingen). Een en ander is uitgewerkt in het rapport “Externe veiligheid buisleidingen MRA, analyse ten behoeve van toetsing aan het Bevb, 6 februari 2012” (save/oranjewoud). Hieruit volgt dat het groepsrisico laag is en de oriënterende waarde voor het groepsrisico daardoor niet wordt overschreden.

2. Het PR (Plaatsgebonden Risico) is het risico op een bepaalde plaats. het PR is de kans dat een persoon, die zich permanent en onbeschermd op die plaats zou bevinden, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met (gevaarlijke) stoffen. De norm voor het PR is de 10-6/jr PR contour.

3. Het GR (GroepsRisico) is de kans dat in een keer een groep mensen van tenminste een bepaalde grootte komt te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongeval met (gevaarlijke) stoffen. De norm voor het GR is een oriënterende waarde.

Verantwoording

Binnen het plangebied zijn geen nieuwe ontwikkelingen voorzien. Dit betekent dat binnen de PR-contour niet gebouwd kan worden en het groepsrisico niet zal toe en/of afnemen. Een verdere verantwoording van het groepsrisico is niet noodzakelijk. Vanuit externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan.

Conclusie

Dit bestemmingsplan is overeenstemming met de wet- en regelgeving ten aanzien van externe veiligheid. De gasleidingen zijn beschermd middels het opnemen van de dubbelbestemming Leiding - Gas.

4.6 Groen en ecologie

Beschrijving bestaande natuurwaarden

Het oostelijk deel van het plangebied bestaat uit parken Angerenstein, Insula Dei, Sacré Coeur en Beek op de Paasberg, onderdeel van de Groene Wig Oost. Verder zijn er de grote groenstructuren langs de A12 met bosgebied en Bronbeek als landgoed. Alle gebieden liggen buiten de Bebouwde Kom Boswet.

De gebieden vormen leefgebied voor diverse diersoorten, zoals vleermuizen, eekhoorn, ijsvogel en spechten. Ook zijn er belangrijke floragebieden, waaronder het bronbossen in Beek op de Paasberg en park Angerenstein.

Het stedelijke gebied is over het algemeen ruim opgezet, met diverse plantsoenen. Veel woningen hebben tuinen en er zijn enkele binnentuinen. Langs de Velperweg, de Huyghenslaan, Rosendaalseweg en de Bronbeeklaan staan bomenrijen en lanen, onderdeel van de groene hoofdstructuur. Binnen het plangebied staan diverse bomen die opgenomen zijn in de 'Waardevolle bomenlijst 2014', onder andere op en nabij het terrein van Casa de Pauw en woonzorgcentrum De Vreedenhoff en in het noordelijke deel van de Laan van Klarenbeek.

De gebouwen en tuinen en plantsoenen vormen leefgebied voor gewone dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw. Vleermuizen gebruiken de bomenrijen en lanen als geleiding om zich te oriënteren in de wijk. De bomen zijn veelal oud genoeg om als verblijf te dienen voor spechten.

Aangezien binnen dit bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt, is het uitvoeren van onderzoek naar groen en ecologie niet noodzakelijk. Waardevolle groenstructuren worden in dit bestemmingsplan wel beter beschermd door middel van het opnemen van de dubbelbestemming Waarde - Landschap en de bestemming Groen - Landschap en park.

Er is bij de keuze van de bestemming nadrukkelijk gekeken naar het aanwezige beleid voor de groene waardevolle gebied in het plangebied. Het groen-blauwe raamwerk uit de Structuurvisie Arnhem 2020-2040 en het structurele groen en de structurerende bomenlanen uit het Groenplan Arnhem zijn hierbij als basis gebruikt. Dat betekent dat de bomenrijen langs diverse straten zoals de Velperweg, Bronbeeklaan, Rosendaalseweg en Huijgenslaan in dit bestemmingsplan zijn beschermd met een aanduiding 'bomenrij'. De gebieden die zijn aangewezen als structureel groen hebben een zware groen bestemming gekregen (Groen - Landschap en park of Waarde - Landschap). Hiermee zijn deze groene gebieden adequaat beschermd.

De aanduiding 'bomenrij' zat niet in de geldende bestemmingsplannen en is dus nieuw. Voor een aantal gebieden is de groenbestemming gewijzigd. Dat geldt bijvoorbeeld voor:

- de zones/taluds langs de A12 en het spoor;
- de sportvelden van de Paasberg;
- het groene parkje in Molenbeke.

Conclusie

Er behoeft in het kader van ecologie geen onderzoek plaats te vinden. Daarnaast wordt met dit bestemmingsplan de bescherming van waardevolle groenstructuren op een adequate juridische wijze geregeld. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar paragraaf 5.4.

4.7 Water

Oppervlaktewater

In het plangebied komt relatief veel oppervlaktewater voor. Door het gebied stromen (delen van) de Beek op de Paasberg, de Klarenbeek-Molenbeek en de Bronbeek. Deze beken zijn zogenaamde sprengbeken, wat wil zeggen dat ze door de mens zijn gegraven dan wel heel sterk zijn vergraven. De bronnen van deze beken zijn gegraven en hebben meestal een karakteristiek komvormig uiterlijk. Het beekwater is van lokale afkomst en vaak maar een paar honderd meter breed. De toevoer is een kwetsbare combinatie van de aanwezigheid van leemlagen in de ondiepe ondergrond en hoogteverschillen in het maaiveld. Neerslag infiltreert in de bodem en zakt naar het (diepe) grondwater. In het geval dat in de ondergrond een leemlaag aanwezig is, kan het water niet wegzakken naar dit diepe grondwater, maar stagneert het water op deze leemlaag. Het creëert een lokale grondwaterstand; een schijngrondwaterstand. En juist dit grondwater is de voeding van de sprengbeken. Eenmaal doorboort zijn leemlagen niet meer te herstellen en zal het schijngrondwater op die plek verder wegzakken naar het diepere grondwater vanaf de Veluwe. Op het grote niveau van het grondwatersysteem heeft dit geen gevolgen, maar lokaal kan het uiteindelijk wel grote negatieve effecten hebben; namelijk van een afname van de watervoerendheid tot zelfs het geheel droogvallen van de beek.

Het is zeker dat sinds het afbreken van de vestingwallen en de daarop volgende stadsuitbreiding veel van deze leemlagen zijn beschadigt. Ook zijn delen van de beken uit het zicht verdwenen en in een buis gelegd (de beekriolen). In het sportpark De Paasberg is zelfs het clubgebouw over de beek gebouwd. Ter plaatse van de resterende leemlagen binnen het bovenstrooms beïnvloedingsgebied van de beken is een dubbelbestemming Waarde - Geomorfologie opgenomen (zie Artikel 29). Deze dubbelbestemming voorziet expliciet in de bescherming en instandhouding van de aanwezige leemlagen en de doorstroming van beken.

De meeste beken zijn gegraven om molens van voldoende water te voorzien om ze daarmee te kunnen aandrijven. Door de ontwikkeling van stoommachines werden de watermolens overbodig en verloren de beken hun functie als energiebron. De meeste watermolens werden afgebroken en de beken kregen een andere inrichting; als karakteristiek element in de inrichting van de landgoederen. Het huidige beeld van de Arnhemse parken is in vele gevallen in die periode ontstaan. Het gebruik van beken als decoratief element op de landgoederen kent ook een keerzijde. De voormalige buffers bij de watermolens, de wijers, zijn getransformeerd naar vijvers met grote wateroppervlakken. En omdat de beken maar een relatief gering debiet hebben, kan het voorkomen dat in warme, droge tijden de hoeveelheid water soms niet genoeg is om de vijvers te kunnen doorspoelen. Hierdoor neemt de waterkwaliteit af. Vanaf de tweede helft van de 20^{e} eeuw zijn op enkele plekken in de parken fonteinen aangelegd. Hoewel de functie van de fonteinen vooral decoratief van aard is, kunnen ze wel zorgen voor een verbetering van de waterkwaliteit. De fonteinen zorgen voor stroming in het water en het vernevelde en terugvallende spuitwater brengt extra zuurstof in de vijvers. Binnen het plangebied is één uitzondering op de kwalificatie beek: de watergang langs de Schavenmolenstraat in de wijk Molenbeke. Deze waterloop maakt geen onderdeel uit van een beek en behoort qua vormgeving ook eerder thuis in het polderlandschap van het iets verder gelegen Arnhemse Broek of Presikhaaf. De watergang wordt gevoed door hemelwater, grondwater en water uit de vijver aan de Adolf van Nieuwaarlaan. Overtollig water wordt met behulp van een gemaaltje afgevoerd naar de Molenbeek, net voordat deze beek onder de spoorbaan het plangebied uitstroomt. Verder liggen op meerdere plekken in het plangebied nog enkele tijdelijke waterpartijen; te weten de bodempassages en wadi's.

Bijna al het water is in eigendom van het Waterschap Rijn en IJssel, met uitzondering van de particuliere vijvers voor het AKZO-terrein.

Grondwater

Het plangebied strekt zich uit over de rand van de Veluwestuwwal en heeft veel hoogteverschil. Het gebied kenmerkt zich door het golvende karakter van het maaiveld. Noord-zuid gezien loopt het maaiveld af van maximaal 45 meter boven N.A.P. naar 10 meter boven N.A.P. Maar ook van oost naar west is redelijk wat hoogteverschil aanwezig.

Onder het plangebied is een grondwatersysteem aanwezig dat globaal van noord naar zuid stroomt. Dit grondwater is afkomstig van de Veluwe en stroomt af richting de Betuwe en de IJssel. Het niveau van het grondwater daalt over het plangebied van circa 21 naar 11 meter boven N.A.P. Door de hoogtevariatie in het maaiveld komt het grondwater op variabele dieptes onder maaiveld voor.

In de ondergrond van de stuwwal komen soms leemlagen voor. De onvoorspelbaarheid van deze leemlagen is dat ze geen aaneengesloten laag in de bodem vormen en dat de richting waarin ze liggen sterk varieert. Deze lagen zijn ontstaan in de ijstijden en vormen in de ondergrond ondoorlatende lagen voor infiltrerend water. Het infiltrerende water stagneert op deze lagen en stroomt daarna over de horizontale leemlagen af richting de beken (zie ook aspect oppervlaktewater). Bij verticale lagen wordt het water "terug" omhooggestuwd. De aanwezigheid van grondwater op zo'n ondoorlatende laag wordt ook wel een schijngrondwaterstand genoemd. Op enkele plekken bevindt het schijngrondwater zich vlak onder het maaiveld. Daar zijn in het verleden vaak kuilen of kommen gegraven om bij het water te komen: een sprengkop. Deze kommen zijn in veel gevallen nog terug te vinden in het landschap als een beginpunt van een sprengbeek.

Vanwege het grote belang van de leemlagen voor de aanvoer van water naar de beken, zijn de leemlagen die binnen de invloedssfeer van de beken liggen, juridisch beschermd met de dubbelbestemming "Waarde - Geomorfologie".

De overgang van de stuwwal bevindt zich globaal in de zone tussen de Velperweg en de spoorbaan Arnhem-Zutphen. Dat houdt in dat de grondwaterhuishouding in deze zone behoorlijk complex is. Het maaiveld wisselt in hoogte en op sommige plekken ligt een leemlaag. Tegelijk staat deze zone al onder invloed van de IJssel. Bij hoge rivierstanden blokkeert de rivierkwel (een grondwaterstroom vanaf de rivier landinwaarts gericht) de afvoer van Veluwekwel (grondwater dat vanaf de Veluwe naar de rivier stroomt). Dit kan resulteren in hoge grondwaterstanden, soms zo hoog dat het grondwater in kelders of kruipruimtes staat; bijvoorbeeld in Wellenstein.

Op andere plekken in de overgangszone is op de overgang een leemlaag aanwezig. Als op die plekken de rivierkwel de Veluwekwel blokkeert, dan kan door de bovenliggende leemlaag het Veluwegrondwater nergens heen en komt het grondwater onder druk te staan. Bij het doorboren van de leemlaag, bijvoorbeeld voor de aanleg van een kelder of een fundering, komt het grondwater door de druk omhoog. Met als waarschijnlijk gevolg dat in droge bodems nu (periodiek) grondwater staat. Vaak is dit de oorzaak van grondwateroverlast in deze overgangszone.

Afvalwatersysteem

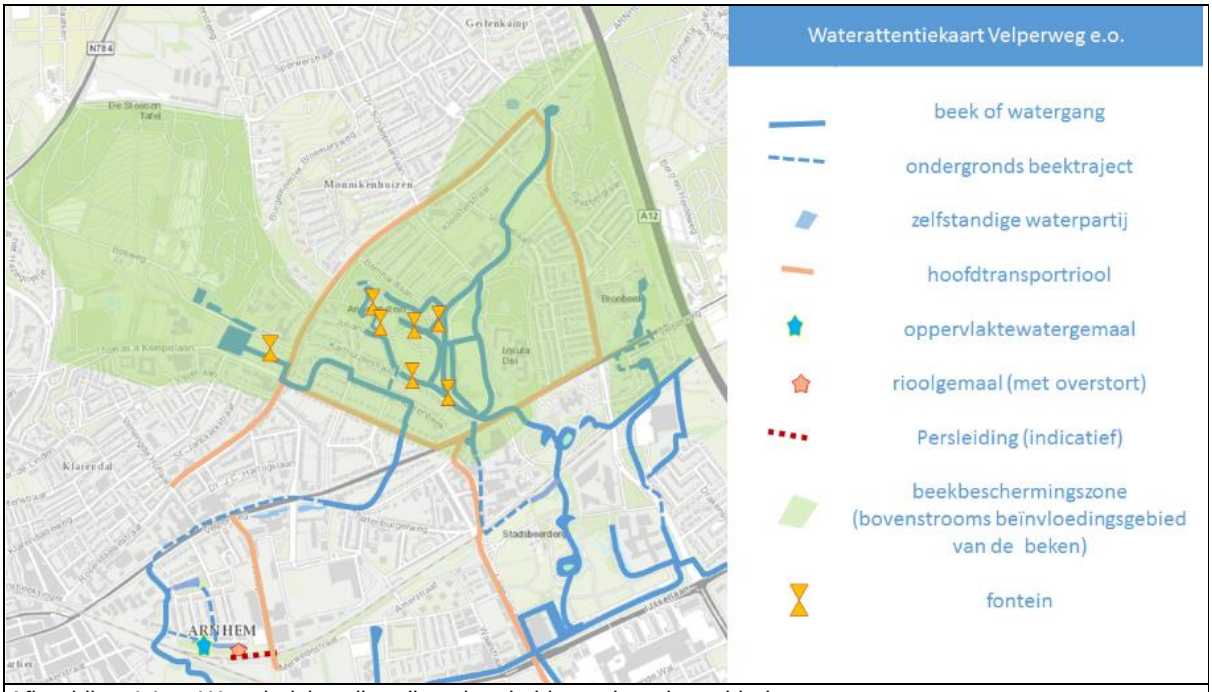
Door de omvang van het plangebied zijn bijna alle in Arnhem gebruikte afvalwatersystemen in het plangebied terug te vinden: het gemengde rioolstelsel (de oudste vorm), de na-oorlogse opvolger (het gescheiden stelsel) en het geïntegreerde stelsel (het stelsel dat vanaf ongeveer 2000 is aangelegd). Daarnaast is de afgelopen 10 tot 15 jaar in wijken met een gemengd rioolstelsel veel openbaar gebied afgekoppeld. In veel gevallen wordt het afgekoppelde hemelwater ter plekke geïnfiltreerd, maar in enkele gevallen vindt afvoer plaats naar een beek. Ook veel particulieren hebben het hemelwater afgekoppeld. Uiteindelijk gevolg is dat het gemengde rioolstelsel minder zwaar belast wordt, waardoor bij zware regenbuien minder problemen ontstaan door wateroverlast.

In het grootste deel van het plangebied wordt het afvalwater onder vrij-verval afgevoerd naar één van de twee hoofdgemalen in Arnhem-Noord; het Driepoortengemaal in Presikhaaf en het Rijngemaal bij de John Frostbrug. Alleen in de wijk Molenbeke ligt een zelfstandig functionerend rioolsysteem. Het rioolgemaal staat aan de watergang bij de Schavenmolenstraat.
De riolering op het AKZO-terrein is gedeeltelijk nog een particulier stelsel.

Door het plangebied liggen enkele belangrijke transportriolen en deze zijn beschermd door een dubbelbestemming Leiding - Riool.

Waterattentiekaart

Hierna is een kaart opgenomen waarin de meest van belangzijnde onderdelen van de waterhuishouding binnen het plangebied zijn aangegeven.

Afbeelding 4.1 Waterhuishoudkundige situatie binnen het plangebied

Conclusie

Dit bestemmingsplan is overeenstemming met de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de waterhuishouding. Van belangzijnde voorzieningen (o.a. leemlagen en hoofdriolering) zijn beschermd middels de opgenomen dubbelbestemmingen.

4.8 Bodem

Voor dit conserverende bestemmingsplan is met behulp van het bodeminformatiesysteem van de gemeente Arnhem een inventarisatie uitgevoerd naar de bekende (mogelijke) gevallen van ernstige bodemverontreiniging in het betreffende plangebied die van invloed kunnen zijn op dit bestemmingsplan. (zie onderstaand tabel en kaartje in bijlage 1). Voor alle gevallen geldt de volgende gebruiksbeperking:

Graven in en afvoer van de verontreinigde grond is niet toegestaan zonder toestemming van het bevoegd gezag en dient vooraf gemeld te worden aan het bevoegd gezag.

Daarnaast zijn in onderstaand tabel per locatie de specifieke beperkingen aangegeven.

	Adres	BISnr.	Omschrijving	Specifieke gebruiksbeperkingen
A	Schaapsdrift 51 e.o.	0083	Grond: diverse Grondwater VOCl	Geen grondwater onttrekken zonder toestemming van bevoegd gezag Wbb
B	Velperweg 76 (AKZO)	0014	Grond: diverse Grondwater: zink	Geen grondwater onttrekken zonder toestemming van bevoegd gezag Wbb
C	Molenbeekstraat 24 e.o.	1894	Grondwater: VOCl	Geen grondwater onttrekken zonder toestemming van bevoegd gezag Wbb
D	Vosdijk (vml stort ENKA)	0002	Grond: stortmateriaal	
E	Beeldhouwerstraat 27a-29	3040	Grond; zware metalen	
F	Van Huevenstraat thv 22-26	1859	Grond: PAK	Verharding intact laten
G	Plattenburgerweg 67a	0772	Grond: zware metalen en PAK	Terughoudend met consumptie van voedingsgewassen en voorkomen dat kleine kinderen veel in contact komen met de verontreinigde grond

H	Plattenburgweg 2	0190	Grond: lood	
I	Vosdijk (thv 5)	4185	Grond: zware metalen	
J	Velperweg/Vosdijk (gasontvangststation)	0014	Grond: zware metalen en PAK	
K	Velperweg 10	0142	Grond en grondwater: olie en aromaten	Geen grondwater onttrekken zonder toestemming bevoegd gezag Wbb
L	Velperweg 2-2a	4267	Grond: zware metalen en OCB's	
M	Velperweg 28 (kantoor)	0137		
N	Molenbeke rioollekkages	2115	Grondwater: VOCl	Geen grondwater onttrekken zonder toestemming van bevoegd gezag Wbb
O	Velperweg 45-49	0837	Grond: PCB's	
P	Hoflaan 42-48	0758	Grond: minerale olie	

De kwaliteit van de bodem (inclusief grondwater) in het plangebied vormt voor wat betreft de bestaande functies geen gevaar voor de volksgezondheid, onder de voorwaarde dat men zich voor de betreffende locaties aan de geldende gebruiksbeperkingen houdt.

Bij concrete bestemmingsplanwijzigingen en/of nieuwbouw plannen, waarbij nog onvoldoende inzicht is in de bodemkwaliteit, is een bodemonderzoek conform NEN 5740 noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

4.9 Cultuurhistorie

Het plangebied omvat veel elementen en structuren die van cultuurhistorische waarde zijn. Oorspronkelijk bevonden zich vier landgoederen in het gebied (Presikhaaf, Rennen Enk, Angerenstein en Bronbeek). Deze hebben grote invloed gehad op de verschijningsvorm van het gebied. Daarnaast is de (Oude) Velperweg al sinds de middeleeuwen een belangrijke uitvalsweg van de stad.

Beschrijving van de cultuurhistorische waarden

Molenbeke - Velperweg Noord

Het stadsbeeld in Molenbeke is door sloop, latere (moderne) invullingen en functiewijzigingen te versnipperd geraakt om nog te kunnen spreken van een duidelijke samenhang, die van algemeen belang is voor de gemeente Arnhem wegens de schoonheid ervan, een geheel eigen karakter of een bijzonder hoge zeldzaamheidswaarde. Wel bevinden zich in het gebied een rijksmonument en een aantal gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden. Deze zijn terug te vinden in de lijst cultuurhistorie opgenomen in bijlage 2 bij deze toelichting.

AkzoNobel-terrein e.o.

Het AkzoNobel-terrein wordt vrijwel geheel in beslag genomen door de kantoren en bedrijfsgebouwen van AkzoNobel. Het plangebied is geïnventariseerd op cultuurhistorische waarden. Op basis van deze cultuurhistorische inventarisatie zijn een aantal gebouwen en objecten aangewezen als beschermde monumenten, andere zijn gekwalificeerd als cultuurhistorisch waardevol (zie bijlage 2).

Een transformatie van kantoren en bedrijfsgebouwen naar andere functies is in principe mogelijk, mits gestreefd wordt naar instandhouding van de cultuurhistorische waarden.

Angerenstein

Angerenstein is gelegen op de zuidelijke flank van de stuwwal van het Veluwe-massief. De landschappelijke overgang van de Veluwse stuwwaluitlopers naar de polders in het rivierengebied is terug te vinden in de hoger gelegen woongebieden rond Raapopseweg en Huijghenslaan, en de lagergelegen vlakte in de zuidelijke rand van Plattenburg.

Het park Angerenstein is een restant van een veel groter landgoed. Het park is grotendeels aangelegd in een vroeg negentiende-eeuwse romantische Engelse landschapsstijl. Behalve het park bleven het landhuis, een vroeg twintigste-eeuwse koetshuis, bijgebouwtjes en een poort bewaard. Het huidige park bevat tuinarchitectuur en elementen van de aanleg uit verschillende perioden, met beken, watervallen, vijvers en een pergola. In het park bevindt zich verder een sprengenbeek. Samen met het oude huis en bijgebouwen vormt het park een tastbare herinnering aan de historie van het oude landgoed. Het park bezit een groot aantal bijzondere cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten. Het restant van het landgoed Angerenstein bepaalt voor een groot deel de structuur van de omliggende wijken en dient thans als fraai stadspark voor dit gebied. Het park is beschermd als gemeentelijk monument.

Rennen Enk was oorspronkelijk onderdeel van de bezittingen van het klooster Monnikenhuizen. In de zeventiende eeuw werd een landhuis gebouwd en een park aangelegd. Halverwege de negentiende eeuw werd het landhuis vergroot en werd een romantisch park aangelegd. Sinds 1966 wordt het landhuis gebruikt als woonoord voor bejaarden en zijn diverse gebouwen verrezen op het terrein. Het landhuis is beschermd als rijksmonument.

De woonwijk Angerenstein Zuid (Huijghenslaan e.o.) is een middenstandswijk die vanaf omstreeks 1900 in fasen is ontstaan en bezit een bijzondere stedenbouwkundige aanleg. De wijk heeft een vrij ruim en groen karakter, waarin een belangrijke rol is weggelegd voor de ruime voor- en achtertuinen met doorzichten tussen de panden door, de laanbeplanting en het omliggende groen van de parken Klarenbeek en Angerenstein. De Huijghenslaan kent een brede opzet met zijbomen en een forse laanbeplanting (esdoorn, beuk). De Julianalaan vormt met haar brede berm, beek en forse bomen een harmonieuze overgang naar Park Angerenstein. Behoud van dit tuindorpkarakter is uitgangspunt: de bebouwingstypologie, de ruime voor- en achtertuinen met doorzichten tussen de panden door, de laanbeplanting en groene bermen en de reliëfaccenten.

Op diverse plekken in de wijk is de Klarenbeek in het zicht gelaten. Dit geldt vooral langs de noordoostzijde van de Laan van Klarenbeek. Al bij de aanleg van deze straat zijn de beek, de bruggetjes en de woningen vanuit één stedenbouwkundig concept gerealiseerd. De historische beken hebben hoge cultuurhistorische waarde en moeten voor de toekomst behouden blijven.

In Angerenstein bevinden zich, naast cultuurhistorisch waardevolle structuren en objecten, tevens rijks- en gemeentelijke monumenten (zie bijlage 2).

<u>Paasberg</u>

De wijk is gelegen op de stuwwal van het Veluwe-massief, tegen de zuidelijke flank van de Paasberg. Hierdoor loopt het terrein voor het grootste deel met een lichte helling op naar het noorden.

In Paasberg bevinden zich twee parken die 'overgebleven' zijn van de landgoederen Presikhaaf en Bronbeek, Park Sacre Coeur en park Bronbeek. De twee parken bezitten grote cultuurhistorische waarde. Ze vormen een belangrijke groene schakel in de vrijwel aaneengesloten krans van stadsparken en (voormalige) landgoederen aan de noord- en oostzijde van de stad.

Park Sacre Coeur bevindt zich op (een deel van) het voormalige landgoed Presikhaaf. In 1865 spleet de spoorlijn Arnhem-Zutphen het landgoed in tweeën, waarna vanaf 1882 een wandelpark werd aangelegd als onderdeel van de Vogel- en Plantentuin aan de Velperweg. Van de negentiende-eeuwse aanleg resteren thans vele fraaie groenelementen, een groot deel van de waterpartijen en een deel van het wandelpadenpatroon. Van de oorspronkelijke bebouwing resteert afgezien van het voormalige koetshuis (Velperweg 160-162-164) niets. Het park is beschermd als gemeentelijk monument.

Bronbeek werd rond 1820 als buitenplaats aangelegd. Tegenwoordig is het park het terrein van het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen. Bronbeek kent een rijke historische gelaagdheid en bevat belangrijke restanten uit de periode voor de aanleg van de buitenplaats Bronbeek. Daarnaast zijn ook de diverse stadia in de ontwikkeling van de buitenplaats na 1819 en de institutionele periode vanaf 1859, toen het terrein in gebruik werd genomen als vestigingsplek voor het Koninklijke Militaire Invalidenhuis, zichtbaar. Het hospitaal en de commandantswoning zijn beschermde rijksmonumenten.

Uitgangspunt is de ruimtelijke structuur van deze gebieden zoveel mogelijk in stand te houden, zodat de cultuurhistorische waarden blijven bestaan. Hierbij is het belangrijk om de kenmerken per landgoed te benadrukken en het eigen groene karakter te versterken.

Uitgangspunt bij de beken in het plangebied (Beek op de Paasberg en Bronbeek) is versterking ervan.

De woonwijk Paasberg ontstond in de jaren twintig van de vorige eeuw, nadat de gemeente Arnhem in 1921 enkele terreinen had aangekocht van de familie Van Pallandt. Aan de wijk lag een plan voor een tuindorp ten grondslag. Het deel van de wijk ten westen van de Bronbeeklaan werd grotendeels in de eerste helft van de jaren dertig bebouwd, terwijl er na de Tweede Wereldoorlog nog enkele leeg gebleven kavels werden bebouwd. In het zuidelijke deel van de wijk staan vooral twee-onder-een-kapwoningen, terwijl in het noorden, waar de kavels in het algemeen iets kleiner zijn, meer rijen van verschillende lengte zijn te vinden. De meeste panden bestaan uit twee bouwlagen onder een zadeldak of schilddak, maar een laag minder komt ook voor.

Aan de Bernardlaan en de Lippe Biesterfeldstraat staan vier flatgebouwen, in 1953/1954 gebouwd in een late, zakelijke variant van de Delftse schoolstijl (ook wel "Shakehands-architectuur" genoemd). De flats zijn nog niet ingrijpend gerenoveerd en bezitten tal van oorspronkelijke onderdelen.

De woonwijk Paasberg bezit een bijzondere stedenbouwkundige structuur. Behoud van het tuindorp karakter is uitgangspunt, evenals de reliëfaccenten.

Ook de andere boven genoemde cultuurhistorische karakteristieken moeten conserverend bestemd worden. In bijlage 2 is een lijst van monumenten en cultuurhistorisch waardevolle objecten opgenomen die voorkomen Paasberg.

Plattenburg

De wijk Plattenburg is niet in één plan aangelegd en gebouwd, maar in fasen gecreëerd, wat duidelijk zichtbaar is in het gevarieerde en soms rommelige straatbeeld. Het meest eenduidige beeld valt te geven met het complex arbeiderswoningen rond de Maria van Gelrestraat. Het complex bestaat uit rijtjes tweelaags woningen onder doorlopende zadeldaken. De straten zijn recht en vrij smal, maar bij de kruisingen van de Maria van Gelrestraat zijn pleintjes gecreëerd, en in het hart van het complex ligt een flinke pleinachtige ruimte met een plantsoen.

Voor het overige vinden we in deze buurt vrijwel alle mogelijke typen stedelijke woonhuizen die gebruikelijk zijn in de Interbellumperiode. In het algemeen valt te stellen dat de panden zijn voorzien van forse zadel- en schilddaken, en dat traditionele bouwmaterialen het beeld bepalen.

De Velperweg en de Oude Velperweg met de negentiende-eeuwse villabebouwing vormt een bijzondere cultuurhistorisch waardevolle structuur. De grote villa's en dubbele herenhuizen aan de Velperweg, vormen samen met de laanbeplanting, de villavoortuinen en het hekwerk een statig-groene ruimte en representatieve woonlocatie voor de gegoede burgerij. De oude Velperweg heeft een iets meer gemengd ruimtelijk karakter doordat hier ook kleinere woningen staan, maar ook hier overheerst de uitstraling van een negentiende-eeuwse villa straat door laanbeplanting, ruime voortuinen en erfafscheidingen (hekwerk, muurtjes, hagen). Deze karakteristieken moeten in het bestemmingsplan beschermd worden.

In Plattenburg bevinden zich naast rijks- en gemeentelijke monumenten tevens cultuurhistorisch waardevolle structuren en objecten, zie bijlage 2.

Waardering en bescherming van de clutuurhistorische waarden

Het doel van bescherming is om de cultuurhistorische waarden in stand te houden. In bijlage 2 zijn de cultuurhistorische objecten opgenomen die belangrijk zijn in het plangebied. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen:

1. Beschermd stadsgezicht;
2. Monumenten;
3. Beeldbepalende objecten.

Hieronder worden deze verschillende categoriën en de wijze waarop deze zijn beschermd toegelicht.

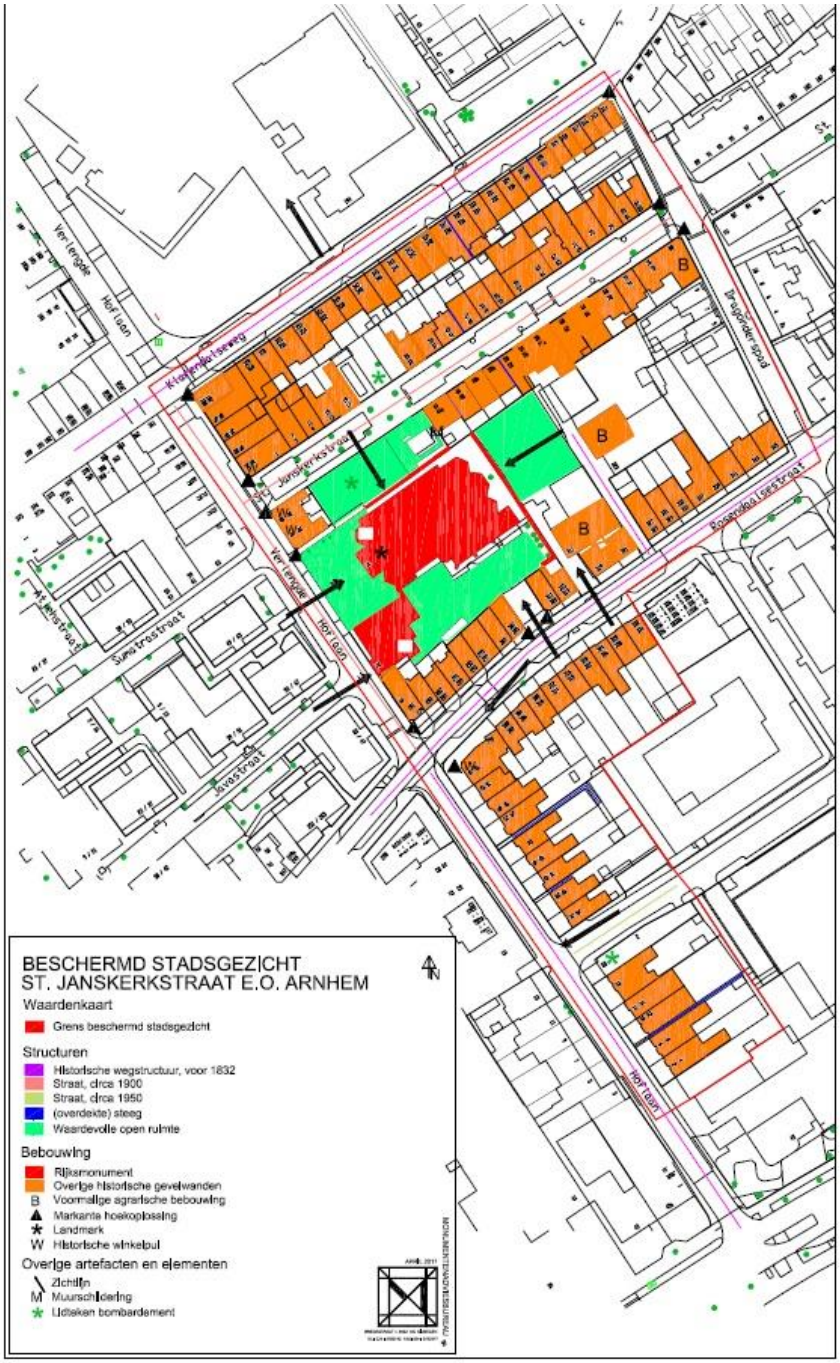
Ad. 1. Beschermd stadsgezicht

In het plangebied ligt een deel van het gemeentelijk beschermd stadsgezicht 'Hoflaan e.o.'. Hieronder volgt een beschrijving van dit gemeentelijk beschermd stadsgezicht.

Cultuurhistorische waarde

Het woonbuurtje Hoflaan e.o. is een typisch voorbeeld van laat negentiende-eeuwse en vroeg twintigste-eeuwse stedenbouw. In het buurtje met middenstandswoningen en kleine herenhuizen liggen

relicten van het agrarisch verleden van dit gebied. De St. Jan de Doperkerk met pastorie vormt sinds de bouw niet alleen een landmark, maar ook een belangrijk sociaal-cultureel ankerpunt in dit gedeelte van de wijk Klarendal. De winkelpuien van panden langs de Hoflaan en Verlengde Hoflaan herinneren aan de rol die buurtwinkels vroeger in het dagelijks leven speelden. De open ruimte aan de noordzijde van de St. Jan de Doperkerk en de in de jaren 50 aangelegde Doctor J.C. Hartogslaan met aanpalende bebouwing uit de wederopbouwperiode, getuigen van het bombardement dat in 1941 plaatsvond.

Afbeelding 4.2 Waardenkaart gemeentelijk beschermd stadsgezicht. Het deel ten zuidoosten van de Rosendaalsestraat is gelegen in het plangebied van dit bestemmingsplan.

Historisch-ruimtelijke of stedenbouwkundige waarde

De stedenbouwkundige waarde wordt bepaald door de historische wegenstructuur, het stratenpatroon, de verkavelingsstructuur en het bebouwingsbeeld, waarbij de ligging op de flank van de stuwwal in belangrijke mate bepalend is geweest. Het gebied vertelt het verhaal van de stedenbouwkundige praktijk van organische gebiedsontwikkeling door speculatieve woningbouw,

waarbij kleine reeksen woonhuizen door particuliere initiatiefnemers in verschillende fasen werden gerealiseerd. Prestedelijke structuren en elementen werden bij de ontwikkeling van het buurtje in de stedenbouwkundige opzet geïntegreerd.

Gaafheid of herkenbaarheid

De historisch-ruimtelijke structuur van het buurtje is in gave staat. Door de aanwezigheid van oude boerderijtjes, de verschijningsvorm van de woonhuizen, de open ruimten, het stratenpatroon, verkavelingsstructuren en elementen als overbouwde steegjes, voortuinen met smeedijzeren hekwerken en historische winkelpuien is nog duidelijk herkenbaar dat het gebied vanaf het einde van de negentiende eeuw in een relatief korte periode werd getransformeerd van een agrarische omgeving naar een woonbuurtje. In het buurtje bevinden zich diverse panden met een architectuurhistorische waarde, waarvan de gaafheid relatief hoog is. De gevelwanden zijn van hoge cultuurhistorische waarde. Het buurtje is bovendien van bijzondere belang vanwege de visuele relatie met de St. Jan de Doperkerk, die een belangrijke landmark in de wijk Klarendal vormt.

Voor dit bestemmingsplan gaat het om het volgende gebied binnen het beschermde stadsgezicht: de hoek zuidzijde Rosendaalsestraat en de oostelijke zijde Hoflaan:

- Rosendaalsestraat: 298 t/m 334 (even)
- Hoflaan:2 t/m 20, 34 t/m 48, 52 t/m 68 (even)

De bebouwing aan de zuidzijde van de Rosendaalsestraat en de oostzijde van de Hoflaan dateert uit de periode 1910-1915. De aaneengesloten bebouwing bestaat uit blokjes van twee tot vier woonhuizen (kleine herenhuizen) die als architectonische eenheid zijn vormgegeven. Door onderlinge verschillen in nok en goothoogte, een afwisseling van kapvormen en accenten als verhoogde ingangen, balkons en erkers is sprake van een grote variatie in gevelbeeld. Een aantal woningen heeft een souterrain. De panden worden gekenmerkt door een geometrische vormgeving en een verzorgde architectuur. De bebouwing is vormgegeven in de stijl van de 'Overgangsarchitectuur' uit het begin van de twintigste eeuw, waarin diverse elementen van zowel de neostijlen als de Jugendstil met elkaar zijn verweven. Het bebouwingsbeeld wordt in sterke mate bepaald door de vooruitspringende bakgoten op houten gootklossen, de bakstenen dakhuizen en de hoekige torenbekroningen, die in sommige gevallen zijn voorzien van gemetselde pinakels met een natuurstenen bekroning. Een

algemene karakteristiek van de bebouwing is het levendige gevelbeeld. Tussen de bebouwing en de straat liggen voortuinen die merendeels nog worden afgebakend door de oorspronkelijke smeedijzeren hekwerken. Hardstenen trappen zijn aanwezig om het niveauverschil tussen de tuin en de begane grond te overbruggen.

Hoflaan 34-36 is het overblijfsel van een pand, dat evenals de andere panden langs de Hoflaan een symmetrische opzet kende. Bebouwing uit het begin van de twintigste eeuw die oorspronkelijk ter hoogte van de huidige Doctor J.C. Hartogslaan stond, raakte tijdens de Tweede Wereldoorlog zwaar beschadigd door een bombardement. Een deel van deze bebouwing werd nadien gesloopt. De zijgevel van het pand Hoflaan 34-36 en het pand Doctor J.C. Hartogslaan 2-2a dateren uit de wederopbouwperiode.

Waardevolle zichtlijnen en landmarks

Vanaf de Rosendaalsestraat is in westelijke richting een zichtlijn op de toren van de Sint-Eusebiuskerk aanwezig. Dit onderstreept de functie van de Rosendaalsestraat als oude uitvalsweg van de stad Arnhem. Binnen het beschermd stadsgezicht zijn het schip en de toren van de St. Jan de Doperkerk, die beschouwd kan worden als een belangrijke landmark in dit gebied, waarneembaar vanaf verschillende locaties, onder meer vanaf de Rosendaalsestraat tussen de bouwblokken door.

Voortuinen, hekwerken en tuinmuren

Een groot deel van de panden langs de Hoflaan en de Rosendaalsestraat heeft een voortuin. Veel van deze particuliere tuinen worden begrensd door de originele smeedijzeren hekwerken. Dit is het geval bij Rosendaalsestraat 298, 300-302, 304-306, 308-310, 312-314, 316-318, 320-322, 324-326, 332-334 en 341-345 en bij Hoflaan 6-8, 52, 54-56, 58-60 en 62-64.

Winkelpuien

In het beschermd stadsgezicht komt een aantal panden met historische winkelpuien voor. Deze panden komen voor langs de Hoflaan en Verlengde Hoflaan. Het vroeg twintigste-eeuwse pand Hoflaan 66-68 heeft een smalle hoekgevel, waarin zich de entree van de winkel bevindt. Zowel aan de zijde van de Hoflaan als aan de zijde van de Rosendaalsestraat heeft dit pand een etalagevenster met bovenlichten

onder ijzeren latei, die aan de uiteinden wordt afgesloten door natuurstenen blokken.

Hoekaccenten

Een belangrijk kenmerk van de bebouwing in het beschermd stadsgezicht zijn de hoekaccenten in de vorm van een licht schuine, risalerende hoektraveeën, die veelal zijn voorzien van een balkon. Deze uniforme hoekoplossingen dragen niet alleen bij aan de karakteristiek van de individuele panden, ook vanuit historisch-stedenbouwkundig perspectief hebben de afgeschuinde hoeken betekenis. Een markant voorbeeld hiervan is te vinden op Hoflaan 68.

Vertaling in het bestemmingsplan

Het gemeentelijk beschermd stadsgezicht is beschermd met een dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie (artikel 28). De waardevolle zichtlijnen, historische voorgevelrooilijn, stegen en tuinhekken zijn opgenomen op een cultuurhistorische waardenkaart (zie bijlage 1 bij de regels). In artikel 28 is geregeld dat bij eventuele verbouw rekening moet worden gehouden met deze waarden. Er kunnen ook nadere eisen worden gesteld aan de bebouwing. Hiermee zijn de cultuurhistorische waarden van het gemeentelijk beschermd stadsgezicht adequaat beschermd.

Ad 2. Monumenten

Monumenten (zowel gemeentelijk- als rijksmonumenten) worden beschermd door de Erfgoedwet. Dit betekent niet dat aan beschermde monumenten geen wijzigingen kunnen plaatsvinden. Ze worden dus niet "bevroren". De eigenaar is overigens wel vergunningplichtig op grond van de Erfgoedwet of de Arnhemse erfgoedverordening. Dit maakt het mogelijk om transformatieprocessen te kunnen begeleiden en te sturen. Het College van burgemeester en wethouders is vergunningbevoegd voor zowel gemeentelijk als rijks beschermde monumenten. Afhankelijk van de aard van de ingreep heeft de minister (= rijksdienst voor cultureel erfgoed) een lichte (adviesrecht) of zwaardere rol (adviesplicht) in de vergunningprocedure met betrekking tot rijks beschermde monumenten.

Doordat de monumenten worden beschermd door de Erfgoedwet is bescherming in het bestemmingsplan niet nodig.

Ad. 3. Beeldbepalende objecten

Het plangebied kent veel beeldbepalende objecten. Deze objecten kennen geen bescherming via de Erfgoedwet. Indien deze objecten beschermd dienen te worden, kan dit worden geregeld in het bestemmingsplan. In dit bestemmingsplan hebben een aantal objecten een functieaanduiding 'cultuurhistorische waarden' gekregen. Het gaat dan om de beeldbepalende objecten op het AKZO-terrein (o.a. de energiecentrale en het portiersgebouw), op het terrein van Insula Dei (toegangshek en het landhuis) en een aantal gebouwen op het terrein van Bronbeek (o.a. de dierenverblijven en de boerderij). De functieaanduiding 'cultuurhistorische waarden' betekent dat deze objecten niet zonder omgevingsvergunning gedeeltelijk of geheel gesloopt kunnen worden. Een vergunning kan alleen worden verleend indien zorgvuldig wordt omgegaan met de cultuurhistorische elementen.

De parken in het plangebied bevatten ook waardevolle cultuurhistorische elementen. Het gaat dan onder andere om het parkje in Molenbeke (met waterpartij) en park Bronbeek. Deze parken hebben een bestemming 'Groen - Landschap en park en binnen deze bestemming zijn het behoud of herstel van de op deze gronden voorkomende dan wel daaraan eigen cultuurhistorische waarden beschermd middels een vergunningsplicht.

Voor de overige beeldbepalende objecten geldt dat er voor is gekozen om deze in het bestemmingsplan niet te beschermen. Het gaat om grotendeels particuliere panden die vaak deel uit maken van een groter bouwblok (bijvoorbeeld rijwoningen). De kans dat deze woningen worden gesloopt is erg klein. Een bescherming met een functieaanduiding 'cultuurhistorische waarden' is dan erg zwaar en gezien het bovenstaande niet noodzakelijk.

Conclusie

Dit bestemmingsplan is overeenstemming met de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de cultuurhistorie. Van belangzijnde cultuurhistorische waarden, die geen andere bescherming genieten, zijn voorzien van de dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorie en Waarde - Landschap of de functieaanduiding 'cultuurhistorische waarden', waarmee de bescherming van de waarden is gewaarborgd.

4.10 Archeologie

Het plangebied ligt in de overgangszone van de Zuidoost-Veluwe stuwwal en het rivierengebied. In de voorlaatste ijstijd is hier door erosieprocessen een zogenaamde 'hellingafspoelingswaaier' ontstaan, een waaier van zand en grind. Noordelijk van het plangebied zijn meerdere erosiegeulen bekend waarin zich beekdalen vormden.

De overgangszone heeft een hoge archeologische verwachting omdat voor de prehistorische mens op korte afstand verschillende landschappen te exploiteren waren. Ondanks de hoge verwachting zijn er in het plangebied maar een paar vindplaatsen bekend, gelegen tussen de Velperweg en Oude Velperweg. Het gaat om de vondstlocatie van een Romeinse munt (sestertius) en urn met crematieresten. De ouderdom van de urn is onbekend, maar in de prehistorie en Romeinse tijd was crematie gedurende bepaalde perioden een gebruikelijk grafritueel, vooral vanaf de overgang van de brons- naar de ijzertijd (circa 1000 v. Chr.). De vindplaatsen staan te boek als archeologisch waardevol gebied.

De (Oude) Velperweg en Rosendaalsestraat betreffen ook historische routes met daaraan grenzend meerdere boeren hofsteden. Nabij de Oude Velperweg lag ook de Bethanische watermolen, functionerend aan de Molenbeek die in zuidwestelijke richting de stad stroomde.

In het plangebied komen diverse archeologische verwachtingen voor. Bescherming van deze eventuele verwachtingen zijn, conform de voorwaarden opgenomen in het Erfgoedverordening, doorvertaald in de dubbelbestemmingen. Binnen het plangebied zijn twee archeologisch waardevolle gebieden aanwezig ter hoogte van vindplaatsen. Voor deze gebieden ligt de onderzoeksgrens op respectievelijk 30 m^2 en 40 cm-huidig maaiveld. Het archeologische onderzoekstraject bestaat normaliter uit de stappen bureauonderzoek, booronderzoek, proefsleuvenonderzoek en opgraving. Per stap wordt afgewogen of vervolgonderzoek nodig is. Behoud van eventueel aanwezige archeologische waarden staat voorop.

Conclusie

In het kader van dit bestemmingsplan is het uitvoeren van een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk. De archeologische verwachtingswaarden zijn in dit plan middels dubbelbestemmingen op een adequate wijze beschermd.

4.11 Stadsklimaat

De klimaatbestendigheidsambitie is voor wat betreft hitte in de stad vertaald naar aanbevelingen voor specifieke gebieden. Volgens de Hitte-attentiekaart (afbeelding 4.3) ligt het plangebied in overwegend twee klimatologische eenheden: de gele en de lichtblauwe.

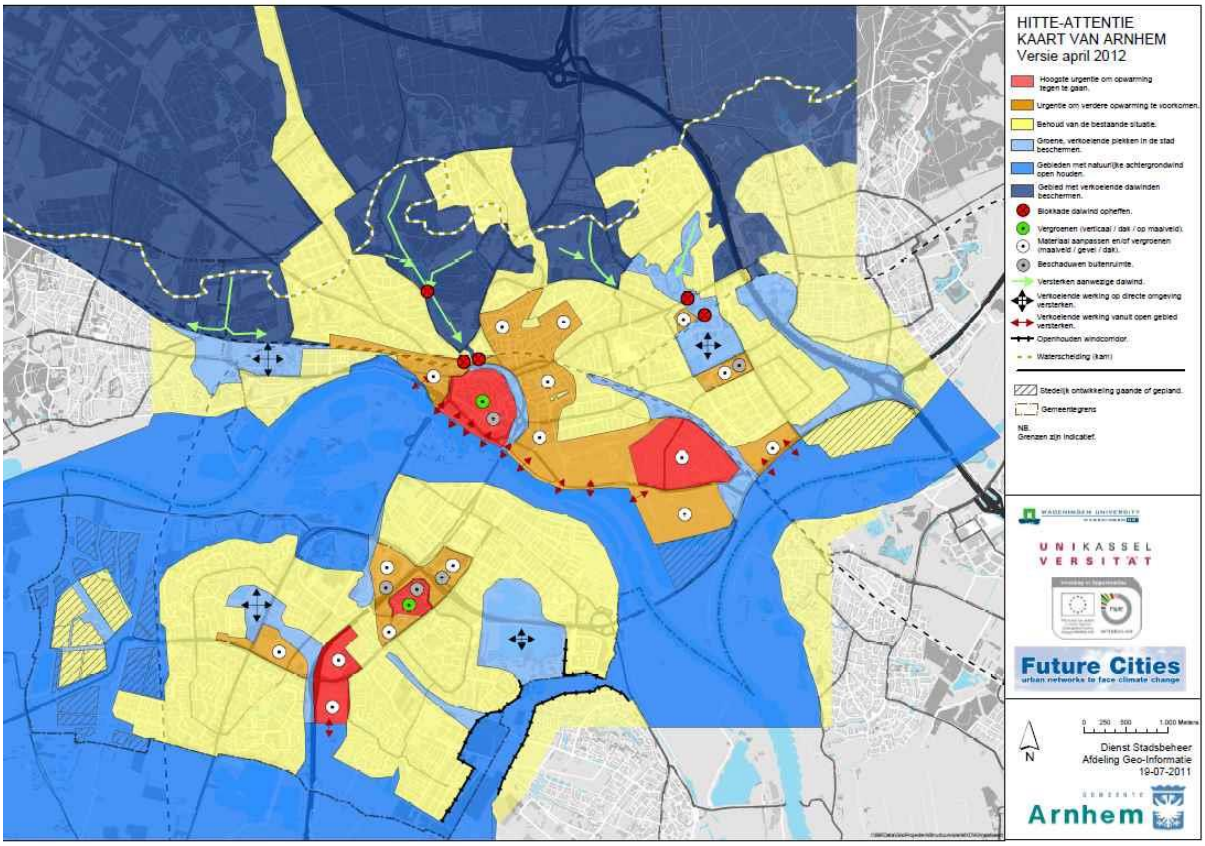
Voor die delen van het plangebied die zijn gelegen in de gele klimatologische eenheid op de Hitte-attentiekaart betekent dit:

1. behoud van het huidige relatief goede stadsklimaat door het behoud van de verhouding tussen bebouwing en open groene ruimte.
2. het benutten van kansen tot het zoveel mogelijk vergroenen van de openbare ruimte.
3. het benutten van kansen om gebouwen te voorzien van verticaal groen en dakgroen ter voorkoming opwarming van het gebouw zelf en uitstraling warmte naar omgeving. Dakgroen is daarbij vooral effectief voor een beter binnenklimaat (en daarmee de energievraag).
4. gebruik maken van de juiste materialen voor gebouwen waarmee de opwarming van de gebouwen en de omgeving kan worden verminderd.

Voor die delen van het plangebied die zijn gelegen in de lichtblauwe klimatologische eenheid betekent dit:

1. Behoud van het huidige (klimatologische) situatie die ervoor zorgt dat deze gebieden niet opwarmen en bijdragen aan het bovenlokale stadsklimaat.
2. Voorkomen van het toevoegen van bebouwing en verharding, verstening.

Voor dat deel van het plangebied dat in de oranje gekleurde klimatologische eenheid ligt (AKZO-terrein) dient bij herontwikkeling te worden ingestoken op het terugdringen van de mate van verharding van het gebied als geheel. Zowel ten aanzien van bebouwing als verharding.

Afbeelding 4.3 Hitte-attentiekaart van Arnhem

4.12 Besluit milieueffectrapportage

4.12.1 Besluit milieueffectrapportage

4.12.1.1 Situatie plangebied

Artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied grenst aan Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Gezien de aard dit bestemmingsplan (beheersmatig) en het feit dat geen nieuwe ontwikkelingen zijn meegenomen, wordt geconcludeerd dat er geen sprake zal zijn van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-2000 gebied. Een passende beoordeling op basis van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming is in het kader van dit bestemmingsplan dan ook niet noodzakelijk. Derhalve is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Op 1 juli 2015 is de PAS in werking getreden. De PAS is een gezamenlijke, samenhangende aanpak van alle betrokken overheden op provinciaal en rijksniveau. De PAS bevat maatregelen die leiden tot een afname van stikstofdepositie en maatregelen die leiden tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Door deze maatregelen kunnen in en rondom de Natura 2000-gebieden nieuwe economische activiteiten, zoals bedrijfsuitbreidingen die stikstofdepositie veroorzaken, worden toegelaten.

Activiteiten met een waarde van minder dan 0,05 mol per hectare per jaar worden als verwaarloosbaar beschouwd; deze activiteiten hoeven niet te worden gemeld (ook al niet onder de ontwerp Regeling). Ook cumulatief beschouwd zorgen deze activiteiten voor geen effecten voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, aldus de toelichting van de PAS. Gelet op het conserverende karakter van dit bestemmingsplan, kan worden geconcludeerd dat sprake is van een activiteiten die als verwaarloosbaar kan worden beschouwd.

Drempelwaarden Besluit m.e.r.

Er is sprake van een conserverend bestemmingsplan, waarin de bestaande planologische situatie opnieuw wordt vastgelegd. Dit bestemmingsplan voorziet dan ook niet in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Wel zijn binnen de diverse bestemmingen afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Deze bevoegdheden zijn echter beperkt van aard en omvang en leiden niet tot een wezenlijk ander plan. Zo kan binnen de bestemming 'Bedrijf' bijvoorbeeld worden geschakeld naar een bedrijf in of vergelijkbaar met de maximaal toegestane categorie. Gezien het feit dat de toegestane categorieën niet worden genoemd in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r., zal ook dit niet leiden tot een m.e.r.(beoordelings)plichtig plan.

4.12.1.2 Conclusie

Dit bestemmingsplan is niet m.e.r.-plichtig. Tevens zijn geen nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

4.13 Kabels, leidingen en straalpaden

Over het plangebied lopen geen bovengrondse hoogspanningsleidingen en straalpaden die beperkingen aan de bouwhoogte stellen. Wel zijn er binnen het plangebied een tweetal planologisch relevante gasleidingen en een ondergrondse 150kV-kabelverbinding aanwezig.

Wat betreft de gasleidingen wordt opgemerkt dat het gaat om de gasleiding langs de A12 en een afvoerleiding naar het AKZO-terrein. Beide leidingen zijn voorzien van de dubbelbestemming Leiding - Gas, welke voorziet in bescherming van de gasleidingen (veiligheid/energiezekerheid).

De ondergrondse 150kV-kabelverbinding, welke in eigendom is bij TenneT, is gelegen tussen station Velperpoort en de Catharijnestraat. Ter bescherming van deze verbinding is de leiding voorzien van de dubbelbestemming Leiding - Hoogspanning.

4.14 Molenbiotoop

In de naastgelegen wijk Klarendal staat de rijksmonumentale molen de Kroon. Voor de werking is niet alleen de molen zelf van belang maar stellen ze ook specifieke eisen aan hun omgeving. Deze eisen richten zich vooral om de toegestane hoogte van de omliggende bebouwing. Indien de bebouwing in de directe omgeving te hoog wordt, zal de windvang van de molen verminderen en daarmee de werking. De omgeving waarmee een molen in relatie staat noemen we de molenbiotoop. Bij de molenbiotoop is de ruimte die vrij wordt gehouden voor een goede windvang. Voor het functioneren van een molen is een goede windvang van cruciaal belang. Daarnaast staat met name de zichtbaarheid van de molen centraal. Deze is historisch zo gegroeid en maakt dat een molen vaak zo sfeerbepalend is.

De molenbiotoop is te berekenen met een biotoopformule. De biotoopformule is een eenvoudige manier om de maximaal aanvaardbare hoogte van obstakels rond een molen te berekenen, dusdanig dat de molen hier geen onoverkomelijke hinder van ondervindt. De biotoopformule wordt dus vooral toegepast om te kunnen bepalen of een obstakel op een bepaalde afstand van de molen al dan niet 'te hoog' is.

Deze regeling heeft betrekking op de hoogte van nieuwe bouwwerken binnen de molenbiotoop. Naarmate de afstand groter wordt, mag hoger gebouwd worden. Dit heeft te maken met de invloed van de bouwwerken op de wind die de molen met haar wieken kan vangen. Over het algemeen heeft nieuwe bebouwing die wordt gebouwd op verder dan 400 meter vanaf de molen vrijwel geen negatieve invloed op de molen. Binnen de straal van 400 meter rond de molen wordt de bouwhoogte beperkt.

De molenbiotoop wordt beschermd via de Omgevingsverordening Gelderland. Daarin is opgenomen dat in bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden gelegen binnen de molenbiotoop geen nieuwe bebouwing wordt toegestaan, tenzij kan worden aangetoond dat het functioneren van de molen door middel van windvang niet wordt beperkt.

Aangezien binnen dit bestemmingsplan bestaande bebouwing opnieuw wordt vastgelegd en geen nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt, heeft de molenbiotoop geen gevolgen voor dit bestemmingsplan. Bij nieuwe ontwikkelingen zal rekening gehouden moeten worden met de molenbiotoop. Hiervoor is in de zone van 400 meter rondom de molen de Vrijwaringszone - molenbiotoop in de regels opgenomen (artikel 35.1). Deze gebiedsaanduiding regelt dat (zonder afwijking) binnen deze zone niet hoger dan de bestaande hoogte mag worden gebouwd om zo het functioneren van de molen niet nadelig te beïnvloeden.

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving en -verantwoording

5.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het opstellen van het bestemmingsplan: de verbeelding (plankaart) en de regels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit bestemmingsplan. Daarnaast worden de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels verantwoord. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom bepaalde bestemmingen zijn aangewezen en waarom bepaalde bebouwing acceptabel is.

5.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels (begripsbepalingen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingen);
4. Overgangs- en slotregels.

5.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- Artikel 1 Begrippen
  In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.
- Artikel 2 Wijze van meten
  Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

Op verbeeldingen zijn bouwhoogten en een bebouwingspercentage aangegeven. De aangegeven bouwhoogte wordt gemeten vanaf peil tot het hoogste punt (exclusief elementen zoals een schoorsteen, liftopbouw en dergelijke). Uitgangspunt is dat alleen gebouwd mag worden binnen de bouwgrenzen (bouwvlak).

5.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder gebied op de plankaart is de bestemming aangegeven.

Deze bestemmingen zijn in de regels onderverdeeld in o.a.:

- *Bestemmingsomschrijving:*
  Hierin is de omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan binnen deze bestemming opgenomen. Hierbij gaat het in beginsel om een beschrijving van de aan de grond toegekende functies.

- *Bouwregels:*
  In deze regels zijn eisen opgenomen waaraan de binnen de bestemming voorkomende bebouwing aan moet voldoen. Waar en met welke maatvoering mag worden gebouwd is hierin vastgelegd.
- Afwijken van de gebruiks- en bouwregels:
  Hierin staat aangegeven onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemmingen en bouwregels;
- *Specifieke gebruiksregels:*
  In de specifiek gebruiksregels is bepaald welk gebruik van gronden en opstallen in elk geval strijdig is met of wordt toegestaan binnen deze bestemming. Daarbij zijn niet alle mogelijke toegestane en strijdige gebruiksvormen genoemd.

In paragraaf 5.3 worden de verschillende bestemmingen toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen.

5.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- Artikel 32 Anti-dubbeltelregel
  Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.
- Artikel 33 Algemene bouwregels
  Hierin zijn de algemene bouwregels opgenomen zoals de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak en de uitleg van het bebouwingspercentage.
- Artikel 34 Algemene gebruiksregels
  In dit artikel zijn algemene regels met betrekking tot het gebruik van de gronden en opstallen in het plangebied opgenomen. Hierin is aangegeven welke functies in ieder geval in strijd zijn met het bestemmingsplan.
- Artikel 35 Algemene aanduidingsregels
  In dit artikel zijn nadere bepalingen opgenomen ten behoeve van de bescherming van de molenbiotoop.
- Artikel 36 Algemene afwijkingsregels
  In dit artikel worden de voorwaarden beschreven waaronder kan worden afgeweken van een bestemmingsregel. Deze afwijkingen kunnen worden toegepast op alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De afwijkingen die uitsluitend gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.
- Artikel 37 Overige regels
  In dit artikel zijn voorwaarden opgenomen ten aanzien van de aspecten parkeren en laden en lossen.

5.2.4 Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 4 staan de overgangs- en slotbepalingen. In de overgangsbepalingen is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

5.3 Verantwoording van de regels

5.3.1 Algemeen

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing opgericht mag worden. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar mogelijk worden gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. Deze situatie kan gaandeweg de planperiode wijzigen, bijvoorbeeld door veranderd stedenbouwkundig inzicht, functiewijziging veranderingen in gebruik. Ook ruimtelijke ontwikkelingen en vernieuwing van o.a. ruimtelijk, economisch, verkeerskundig en

milieubeleid dragen bij aan de veroudering van geldende bestemmingsplannen.

Om recht te doen aan een goede ruimtelijke ordening binnen het plangebied wordt daarom aangegeven in welke situaties de bestemming wordt gekozen gelijk aan de oude bestemming (na strijdige situatie te hebben gewraakt) en in welke situaties een nieuwe bestemming wordt gegeven (positief bestemmen), waarmee de strijdige situatie wordt gelegaliseerd. Daarnaast wordt, indien van toepassing, aangegeven wanneer een strijdige situatie onder het overgangsrecht wordt gebracht.

In deze paragraaf wordt een beschrijving van de bestemmingen gegeven. Hierbij zullen de bestemmingen in dezelfde volgorde als in de regels worden behandeld. In paragraaf 5.4 wordt een vergelijking tussen dit bestemmingsplan en de geldende plannen gemaakt.

5.3.2 Afzonderlijke bestemmingen

In de volgende subparagrafen worden de afzonderlijke bestemmingen die voorkomen in het bestemmingsplan besproken. Er kan worden gekozen om bepaalde bestemmingen in één subparagraaf te behandelen zoals Bedrijf, Groen, Kantoor en de verkeersbestemmingen.

Per bestemming wordt ingegaan op:

- welke gronden zijn zo bestemd;
- wat houdt de bestemming in;
- eventuele aanduidingen of andere bijzonderheden;
- vergelijking vigerend bestemmingsplan zowel qua functie als qua bebouwing;

5.3.3 Bedrijf

In dit bestemmingsplan zijn twee bedrijfsbestemmingen opgenomen: Bedrijf (artikel 3) en Bedrijf - Nutsvoorziening (artikel 4). De laatste is een specificatie van de algemene bedrijfsbestemming.

Bedrijf

Een groot deel van het AKZO-terrein aan de Velperweg, de bedrijven aan de Schaapsdrift en een drietal lossen bedrijven zijn als Bedrijf bestemd. Binnen deze bedrijfsbestemmingen zijn bedrijven toegestaan zoals genoemd in de bedrijvenlijst die als bijlage bij de regels is opgenomen. Bedrijven op deze lijst zijn ingedeeld in categorieën op basis van de hinder die zij kunnen veroorzaken. Binnen de bestemming Bedrijf zijn ter plaatse van de aanduiding 'bedrijf tot en met categorie 2'; bedrijven in de categorieën 1 en 2 toegestaan en wanneer aangeduid tevens voor andere bedrijfsmatige activiteiten. Binnen het plangebied is één bedrijf aanwezig met een hogere milieucategorie, namelijk het bedrijf Teijin Aramid op het terrein van AKZO aan de Velperweg. Ter plaatse van dit bedrijf is de aanduiding 'bedrijf tot en met categorie 3.2' opgenomen.

De volgende bedrijven hebben een aparte bestemming en zijn binnen de bedrijfsbestemmingen, tenzij aangeduid, niet toegestaan; detailhandel, horeca-activiteiten, recreatiebedrijven en kantoren.

Naast de bedrijfsbestemming zijn met een functieaanduiding voor een aantal panden andere functies mogelijk gemaakt. Het gaat dan om:

- wonen voor een aantal panden aan de Schaapsdrift;
- grootschalige detailhandel ten behoeve van de Praxis aan de Schaapsdrift. Hierbij is detailhandel in de food-sector uitgesloten;
- sportschool voor een deel van het pand aan de Plattenburgerweg 91;
- het parkeerterrein op het AKZO-terrein aan de Velperweg is uitsluitend bestemd als parkeervoorzieningen.

Bedrijf - Nutsvoorziening

Deze bestemming is bedoeld voor nutsbedrijven of soortgelijke instellingen. Dit zijn bedrijven, gericht op de levering van elektriciteit, gas, water en warmte, de verzorging van telecommunicatie of de afvoer en verwerking van afvalstoffen. In het plangebied gaat het om een groot transformatiegebouw aan de Schaapsdrift en een kleiner nutsgebouw achter het pand Velperweg 75.

Er is gekozen om deze voorzieningen/bedrijven specifiek als nutsvoorziening te bestemmen. Een algemene bedrijfsbestemming maakt naast nutsvoorzieningen op deze locatie ook andere bestemmingen mogelijk zoals een autobedrijf en dat is hier niet wenselijk.

Naast de nutsvoorzieningen/-bedrijven die expliciet zijn bestemd, zijn er nutsvoorzieningen van

geringe omvang zoals transformatorstations en schakelhuisjes, die niet apart bestemd zijn. Voor dergelijke voorzieningen kunnen burgemeester en wethouders afwijken van de bestemmingsregels.

5.3.4 Bos

Het gebied in het noordoosten van het plangebied tussen de woningen Paasberglaan en de autosnelweg A12 heeft de bestemming 'Bos' gekregen (Artikel 5). Dit betekent dat dit gebied uitsluitend bestemd is voor bos met de bijbehorende recreatieve, landschappelijke, ecologische en bosbouwkundige functies. In dit artikel is een voorwaarde opgenomen dat voor de uitvoering van bepaalde werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders is vereist. Hiermee wordt het bos beschermd tegen werken en werkzaamheden die een negatief effect hebben op dit gebied.

5.3.5 Centrum

Aan de Raapopseweg- Van der Helllaan bevinden zich diverse wijkcentrumfuncties, het gaat hierbij zowel om detailhandel als om (persoonlijke) dienstverlening. De bestemming 'Centrum' (artikel6) betreft een verzamelingbestemming waarin stedelijke functies zoals detailhandel, horeca (met uitzondering van nachtclubs, discotheken en coffeeshops), kantoren maar ook de functies wonen en maatschappelijk zijn toegestaan. Dit betekent dat deze functies onderling uitwisselbaar zijn. Dit zorgt voor flexibiliteit bij de invulling van de wijkcentrum. Zo kan een bakkerij worden vervangen door een kapper etc. De boven de begane grond gelegen bouwlagen zijn uitsluitend bestemd voor wonen.

5.3.6 Cultuur en ontspanning

Het wijnhuis en wijnmuseum aan de Velperweg is bestemd als 'Cultuur en ontspanning' (artikel 7). Binnen deze bestemming is onder andere een museum, zalencentrum en een groothandel toegestaan. Het restaurant dat is gelegen op hetzelfde perceel (Velperweg 23) is met een functieaanduiding mogelijk gemaakt.

5.3.7 Gemengd

Dit is een bestemming van minimaal twee gelijkwaardige functies die beide in een bepaald gebied voorkomen. In dit geval betreft het hoofdzakelijk bebouwing gesitueerd aan de Velperweg en Oude Velperweg, waarbij zowel sprake is van wonen, maatschappelijke voorzieningen en in sommige gevallen kantoren. Deze bebouwing heeft de bestemming 'Gemengd' gekregen. Binnen deze bestemming zijn maatschappelijke functies, woningen en kantoren (t.p.v. een functieaanduiding) toegestaan. Dit is overeenkomstig de gebruiksmogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan.

5.3.8 Groen

In het plangebied is veel groen aanwezig, welke bestemd is als 'Groen' (artikel 9) of 'Groen - Landschap en park' (artikel 10).

In het Groenplan (zie paragraaf 3.6.5) is voor de groenvoorzieningen een onderscheid gemaakt tussen structureel groen en snippergroen. De groenstroken die structuurbepalend zijn op wijkniveau, zijn bestemd als 'Groen'. Binnen deze bestemming is het toegestaan om groen in de breedste zin (grasvelden, struiken, speelvelden) aan te leggen en in stand te houden. Daarnaast zijn tevens waterlopen en waterpartijen opgenomen in deze bestemming. Het aanleggen van voetpaden, fietspaden en voorzieningen voor bestemmingsverkeer zijn eveneens toegestaan. Wegen voor doorgaand autoverkeer en parkeren is niet toegestaan. Het bestaande parkeren in het groen bij Vreedenhoff aan de Velperweg is met een functieaanduiding toegestaan. Bij snippergroen wordt afhankelijk van de locatie gekozen voor de groenbestemming of de bestemming Verkeer - Verblijfsgebied. Dit hangt af van de grootte van de groenzone en de ligging.

Bebouwing binnen de groenbestemming is uitsluitend toegestaan indien dit binnen de bestemming past zoals speeltoestellen en verlichting met een maximumbouwhoogte van 4 meter.

De grotere groengebieden die een landschappelijke, ecologische of recreatieve functie hebben, zijn bestemd als 'Groen - Landschap en park'. Dit is een zwaardere bestemming dan groen omdat hieraan een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is gekoppeld. Dat betekent dat binnen de bestemming een omgevingsvergunning noodzakelijk is om bepaalde werkzaamheden uit te voeren zoals het aanleggen van verharding en het kappen van bomen (werkzaamheden ten behoeve van het normale beheer en onderhoud zijn uitgesloten van de vergunningplicht).

Binnen de bestemming 'Groen - Landschap en park' is, met uitzondering ter plaatse van de aanduidingen 'maatschappelijk' (ondergronds depot van Bronbeek) en 'begraafplaats' (ten behoeve van een urnenmuur op het terrein van Bronbeek) geen bebouwing toegestaan. Er is wel een afwijking mogelijk indien kan worden aangetoond dat de bebouwing geen afbreuk doet aan het park. Het gaat dan om bebouwing die past binnen de bestemming zoals speeltoestellen waarbij een maximumbouwhoogte geldt van 4 meter.

Het bestaande parkeren achter het pand Velperweg 157 en achter op het terrein van Bronbeek is met een functieaanduiding toegestaan.

Vergelijking met het geldende bestemmingsplan

In het geldende bestemmingsplan is het binnenterrein ter plaatse van het woonblok Velperweg-Prumelaan-Van Limburg Stirumlaan en Van der Duyn van Maasdamlaan bestemd tot 'Groen'. Gelet op het feit dat het geen openbaar toegankelijk gebied betreft en de groenvoorziening niet als zodanig is aangemerkt in het Groenplan zijn de gronden overeenkomstig de aangrenzende bestemming (Wonen) bestemd.

Verder zijn is voor een aantal gebieden de bestemming 'Groen' gewijzigd in 'Groen - Landschap en park'. Dat geldt voor een aantal groengebieden in Molenbeke (zie ook paragraaf 5.4.2).

5.3.9 Horeca

De bestemming “Horeca” (artikel 11) ligt op het congres- en reüniecentrum Kumpulan aan de Velperweg (Bronbeeklaan). Binnen deze bestemming is alleen horeca in categorie-b (zoals restaurants) toegestaan.

5.3.10 Kantoor

De bestemming 'Kantoor' (artikel 12) is bedoeld voor bedrijven die uitsluitend dienstverlenende- en geen productiewerkzaamheden verrichten. Andere toegestane functies binnen deze bestemming zijn specifiek aangeduid.

5.3.11 Maatschappelijk

De bestemming 'Maatschappelijk' (artikel 13) is onder meer bedoeld voor functies ten behoeve van onderwijs, gezonds- en welzijnszorg, levensbeschouwelijke functies en openbare dienstverlening. Voorbeelden hiervan zijn scholen, ziekenhuizen en kerken. Dienstwoningen die horen bij de bestemming, zoals bijvoorbeeld een conciërgewoning of pastorie, zijn indien noodzakelijk toegestaan. Aan de hoofdfunctie ondergeschikte horeca (kantine) is eveneens toegestaan.

Binnen het plangebied zijn verschillende scholen en andere maatschappelijke functies die als zodanig zijn bestemd.

Een kas op het terrein van Bronbeek is met een functieaanduiding mogelijk gemaakt.

5.3.12 Sport

Binnen het plangebied zijn twee sportcomplexen aanwezig welke bestemd zijn als "Sport" (Artikel 14). Op deze gronden mogen, rekening houdende met de maximumbouwhoogte, uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken zoals kleed-, club- en materiaalgebouwen worden gebouwd.

Naast sportvoorzieningen zijn binnen deze bestemming ook een aantal maatschappelijke functies zoals kinderopvang en buitenschoolse opvang toegestaan. Dit is overeenkomstig de gebruiksmogelijkheden uit de vigerende bestemmingsplannen.

Lichtmasten buiten het bouwvlak zijn met een afwijking van het bestemmingsplan mogelijk. Er zijn aan deze afwijking wel voorwaarden gekoppeld om mogelijke overlast voor aan- en omwonenden te voorkomen. Deze voorwaarden zijn gebaseerd op vastgestelde beleidsregels.

Het parkeerterrein bij de tennisvereniging aan de Vosdijk is specifiek bestemd. Parkeren is verder binnen de bestemming niet toegestaan.

5.3.13 Tuin

De bestemming 'Tuin' (artikel 15) is bedoeld voor de voortuinen langs de straten die evenals de groenstroken bepalend zijn voor het groene karakter van de wijk. Gronden met deze bestemming zijn onder meer bestemd voor; groenvoorzieningen ten behoeve van aangrenzende bestemmingen, oprit naar een achter de voorgevelrooilijn, gelegen carport, garage of parkeergelegenheid en bestaande bijbehorende bouwwerken (bijv. erker) bij een woning.

Parkeren is niet toegestaan behalve indien:

- het parkeren plaatsvindt achter een denkbeeldig getrokken voorgevelrooilijn of
- ter plaatse van de gronden die wordt gebruikt als oprit naar een carport, garage of parkeergelegenheid of;
- in gevallen waar op dit op moment al geparkeerd wordt in de voortuin.

5.3.14 Verkeer

De bestemming verkeer is opgedeeld in een drietal 'sub-bestemmingen' te weten:

1. Verkeer - Railverkeer (artikel 16);
2. Verkeer - Verblijfsgebied (artikel 17);
3. Verkeer - Wegverkeer (artikel 18).

Hieronder wordt ingegaan op deze drie sub-bestemmingen

Verkeer - Railverkeer

De bestemming 'Verkeer - Railverkeer' is gegeven aan spoorwegen voor personen en goederenvervoer met bijbehorende paden en groenaanleg. Het bouwen van in de bestemming passende bebouwing zoals geluidwerende voorzieningen is mogelijk binnen deze bestemming tot een maximumbouwhoogte van 3 meter (gemeten vanaf bovenkant van het spoor).

Verkeer - Verblijfsgebied

De bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied' geldt voor woonerven, woonstraten, parkeerplaatsen, voet- en fietspaden, speelplaatsen en buurtgroen. Dit zijn dus voornamelijk wijken (30 km/uur zones) waar de verblijfsfunctie belangrijker is dan de verkeersfunctie. De inrichting van de wegen is hierop afgestemd.

Verkeer - Wegverkeer

De bestemming 'Verkeer - Wegverkeer' is bedoeld voor wegen die een doorgaand karakter hebben. Vaak zijn dit wegen waar maximaal 50 km/uur gereden mag worden. Onder andere wegen, voet- en fietspaden, parkeerplaatsen, bushaltes met wachtruimten, trottoirs en groenaanleg zijn mogelijk in deze bestemming.

5.3.15 Water

In het plangebied liggen diverse watergangen en vijvers. Deze zijn specifiek als 'Water' (artikel 19) bestemd. Dit ter onderscheid en verduidelijking: ter bescherming van deze beek, waar andere bestemmingen gelden, is de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterlopen' op de planverbeelding opgenomen. Een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en/of werkzaamheden is niet opgenomen aangezien hiervoor de keur van het Waterschap geldt. Ter bescherming van de ondergrondse watertoevoer voor de beken is de dubbelbestemming 'Waarde - Geomorfologie' op de verbeelding opgenomen. Hiermee worden de aanwezige leemlagen beschermd.

5.3.16 Wonen

Functie

Alle reguliere woningen in het plangebied zijn bestemd als 'Wonen' (artikel 20). Binnen deze bestemming passen verscheidene woonvormen zoals gezinsbewoning, bejaardenhuizen, kamerbewoning (tot maximaal 4 personen), serviceflats, etc. Er is geen onderscheid gemaakt tussen vrijstaande-, halfvrijstaande-, aaneengesloten- en gestapelde woningen. Bijzondere woonvormen, niet specifiek gericht op therapeutische behandeling, passen ook binnen deze bestemming.

Binnen de bestemming 'Wonen' zijn in principe beroepsmatige activiteiten toegestaan. Om hinder voor de directe omgeving te voorkomen is hieraan wel een aantal voorwaarden verbonden. In de eerste plaats mag slechts een gedeelte van de woning, inclusief de bijgebouwen (maximaal 1/3 van de totale vloeroppervlakte van de woning) worden gebruikt als praktijkruimte door de bewoner. Is er meer dan 1/3 van de woning in gebruik voor het uitoefenen van een beroep, dan is er geen sprake meer van een 'beroep aan huis' en derhalve strijd met het bestemmingsplan. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat (bijvoorbeeld beperkte reclamemogelijkheden) noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan. Tot slot zijn er vormen van beroepsuitoefening expliciet uitgezonderd, omdat ze te veel overlast voor de omgeving veroorzaken (detailhandel, prostitutie, horeca-activiteiten en beroepen die milieuoverlast veroorzaken).

Naast beroepsmatige activiteiten zijn bestaande bedrijven specifiek aangeduid, zoals een kapsalon, sportscholen en detailhandel.

Garageboxen zijn op de plankaart aangeduid met 'garagebox' binnen de bestemming wonen. Naast het stallen van auto's is een beperkte opslag toegestaan, mits gerelateerd aan de woonfunctie. Wonen in garageboxen is niet toegestaan evenmin als bijvoorbeeld detailhandel, prostitutie en bedrijfsmatige activiteiten.

In de bestemming 'Wonen' zijn woonwagens, woonschepen en bijvoorbeeld gevangenissen en asielzoekerscentra niet inbegrepen. Deze vormen van wonen zijn, indien van toepassing, in een specifieke vorm van de woonbestemming opgenomen.

Naast wonen is voor verschillende panden met een functieaanduiding ook een andere functie toegestaan. Het gaat dan bijvoorbeeld om een kapsalon, horeca of detailahndel op de begane grond van een woning.

Bebouwingsmogelijkheden

Binnen de bestemming 'Wonen' zijn twee zones te onderscheiden: de bouwzone en de onbebouwbare zone.

De bouwzone omvat het eigenlijke woongebouw en de zone 'bijgebouwen'. Binnen de bouwzone war het oorspronkelijke hoofdgebouw is gelegen is de maximumbouwhoogte aangegeven. Als geen bebouwingspercentage is vermeld, mag deze gehele zone worden bebouwd in de aangegeven bouwhoogte, mits aan andere vereisten (bijvoorbeeld welstand) is voldaan.

Voor het andere deel van de bouwzone geldt een bouwaanduiding 'bijgebouwen'. Dit betekent dat hier bijgebouwen mogelijk wrden gebouwd. Deze gronden met deze aanduiding zijn bedoeld voor garages, schuren en beperkte uitbreidingen aan het woonhuis, zoals serres. De maximale bouwhoogte van de bijgebouwen is 3 meter, exclusief kap. De maximale bouwhoogte voor uitbreidingen aan het woonhuis is gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag.

De onbebouwbare zone is bedoeld voor tuinen, buurtgroen, speelplekken, woonstraten, trottoirs en parkeerplaatsen ten behoeve van de woonfunctie.

5.3.17 Dubbelbestemmingen

De SVBP geeft ook de mogelijkheid dubbelbestemmingen op te nemen. Dubbelbestemmingen zijn bestemmingen die liggen over meerdere enkelbestemmingen en daar iets over zeggen. In dit bestemmingsplan zijn de volgende dubbelbestemmingen opgenomen:

- Artikel 21 Leiding - Gas;
- Artikel 22 Leiding - Hoogspanning;
- Artikel 23 Leiding - Riool;
- Artikel 24 Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied);
- Artikel 25 Waarde - Archeologie (hoge verwachting);
- Artikel 26 Waarde - Archeologie (lage verwachting);
- Artikel 27 Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting);
- Artikel 28 Waarde - Cultuurhistorie;
- Artikel 29 Waarde - Geomorfologie;
- Artikel 30 Waarde - Landschap;
- Artikel 31 Waterstaat - Waterlopen.

Hieronder worden deze bestemmingen kort toegelicht.

Leiding - Gas

Binnen het plangebied liggen twee aardgasleidingen met een diameter van 8 inch met een maximale druk van 40 bar. Ter plaatse van de dubbelbestemming betreft de aardgasleiding de primaire functie.

De onderliggende bestemmingen zijn hieraan ondergeschikt. Voor de zone van deze leiding zijn beperkingen van de bouwmogelijkheden opgenomen. Bouwen ten behoeve van de secundaire bestemmingen is slechts middels een afwijking van de regels mogelijk. Daarnaast is een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden opgenomen, ten aanzien van werken en werkzaamheden in en aan de grond.

Artikel 22 Leiding - Hoogspanning

In het plangebied ligt een ondergrondse hoogspanningsleiding. Het betreft een 150kV-kabelverbinding nabij station Velperpoort. Ter plaatse van de dubbelbestemming betreft de ondergrondse hoogspanningsleiding de primaire functie. De onderliggende bestemmingen zijn hieraan ondergeschikt. Voor de zone van deze leiding zijn beperkingen van de bouwmogelijkheden opgenomen. Bouwen ten behoeve van de secundaire bestemmingen is slechts middels een afwijking van de regels mogelijk. Daarnaast is een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden opgenomen, ten aanzien van werken en werkzaamheden in en aan de grond.

Artikel 23 Leiding - Riool

In het plangebied liggen drie hoofdleidingen voor het transportriool. Deze leidingen zijn primair bestemd als rioolleiding. De onderliggende bestemmingen zijn hieraan ondergeschikt. Voor de zone van deze leidingen is een beperking van de bouwmogelijkheden opgenomen. Bouwen ten behoeve van de secundaire bestemmingen is slechts middels een afwijking van de regels mogelijk. Daarnaast is een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden opgenomen, ten aanzien van werken en werkzaamheden in en aan de grond.

Waarde - Archeologie

Hiervoor zijn de volgende dubbelbestemmingen opgenomen; Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied), Waarde - Archeologie (hoge verwachting), Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting) en Waarde - Archeologie (lage verwachting).

Deze vier dubbelbestemmingen gelden voor de gebieden waarvoor bovengenoemde verschillende archeologische verwachtingskansen geldt. De artikelen bevatten een aantal naast de andere bestemmingsbepalingen geldende beschermende bouwregels en nadere eisen. De zones waarbinnen sprake is van bovengenoemde archeologische verwachtingskansen zijn op de planverbeelding nader aangeduid. Daarnaast is in de regels geregeld dat ter plaatse van de op de planverbeelding aangegeven zone een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden alleen mag worden afgegeven wanneer blijkt dat hierbij geen archeologische waarden worden geroerd. Daartoe geldt een onderzoeksplicht. De uitkomst van dit onderzoek is dat, voordat een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden wordt afgegeven, het inzichtelijk moet zijn dat hierbij geen archeologische waarden worden geroerd.

Omdat een deel van het plangebied is gelegen binnen het beschermd stadsgezicht 'Hoflaan / Rosendaalsestraat e.o.' is tevens de bestemming "Waarde - Cultuurhistorie" van toepassing. Bij deze bestemming zijn bouwregels en nadere eisen opgenomen die naast deze bestemmingsbepaling gelden.

Waarde - Cultuurhistorie

Deze dubbelbestemming (artikel 28) geldt voor het gemeentelijk beschermd stadsgezicht 'Hoflaan e.o.'. De begrenzing van het beschermd stadsgezicht is opgenomen op de verbeelding (plankaart). In bijlage 1 van de regels is een cultuurhistorische waardenkaart opgenomen. Deze kaart maakt

onderdeel uit van de regels. Op deze kaart zijn de belangrijkste waarden die beschermingswaardig zijn opgenomen. In artikel 28 van de regels is een aantal beschermende bouwregels en nadere eisen opgenomen die gekoppeld zijn aan de cultuurhistorische waardenkaart. Aanvragen om omgevingsvergunning en plannen voor herinrichting van de openbare ruimte binnen het plangebied worden zorgvuldig getoetst aan deze regels en cultuurhistorische waardenkaart.

Waarde - Geomorfologie

Ter mede bestemd voor bescherming en instandhouding van de aanwezige leemlagen en de afstroming van grondwater naar de beken is deze dubbelbestemming (artikel 29) opgenomen. Voor werkzaamheden die dieper dan 1,5 meter de grond in gaan, is een omgevingsvergunning benodigd. Een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden kan alleen verleend worden indien door middel van een geohydrologisch onderzoek is aangetoond dat geen leemlagen worden beschadigd.

Omdat sprake is van een ligging binnen het door de gemeenteraad aangewezen beschermd stadsgezicht is tevens de bestemming "Waarde - Cultuurhistorie" van toepassing. Bij deze bestemming zijn bouwregels en nadere eisen opgenomen die naast deze bestemmingsbepaling gelden.

Waarde - Landschap

De maatschappelijke-, sport- en verkeerbestemmingen die in de waardevolle groengebieden van dit plangebied liggen, zijn extra bestemd met de dubbelbestemming "Waarde - Landschap".

Door deze dubbelbestemming is een omgevingsvergunningstelsel van kracht voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is gekoppeld. Dat betekent dat binnen de bestemming een omgevingsvergunning noodzakelijk is om bepaalde werkzaamheden uit te voeren zoals het aanleggen van verharding en het kappen van bomen. Aantasting van het gebied wordt op deze wijze zoveel mogelijk tegen gegaan.

Waterstaat - Waterlopen

De beken zijn voor het grootste deel opgenomen in de bestemming 'Water'. Om de beek ook te beschermen op de delen waar de beek door een andere bestemming stroomt, is deze dubbelbestemming opgenomen. Deze bestemming bestemd de gronden waar de beek boven- en ondergronds stroomt primair tot watergang. De bovenliggende bestemmingen zijn hieraan ondergeschikt. Er is geen vergunningstelsel opgenomen. Voor de watergang is het Keur van het waterschap van toepassing. In het Keur is een vergunningstelsel opgenomen voor werken- en werkzaamheden aan de watergang. Een vergunning moet worden aangevraagd bij het Waterschap.

5.4 Vergelijking met de geldende bestemmingsplannen

5.4.1 Algemeen

Dit bestemmingsplan heeft voor het overgrote deel een conserverend karakter. De bestaande bebouwing en functies worden conform het huidige legale gebruik en volume bestemd. Gaf het geldende bestemmingsplan ruimere mogelijkheden dan er gerealiseerd zijn en is realisatie stedenbouwkundig en planologisch nog aanvaardbaar, dan wordt volgens die ruimere mogelijkheden bestemd.

In enkele gevallen vinden er wijzigingen plaats in de bestaande planologische situatie. Deze wijzigingen hebben over het algemeen een beheersmatig karakter of zijn doorgevoerd om binnen de bestaande ruimtelijke en functionele structuur meer flexibiliteit te bewerkstelligen. Daarnaast kunnen wijzigingen voortkomen als gevolg van legalisering van bestaand gebruik, mits dit planologisch wenselijk is.

In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op het geldende bestemmingsplan, de wijzigingen o.a. naar aanleiding van modernisering etc. en op verleende vrijstellingen.

5.4.2 Modernisering en nieuwe wetgeving

In 2008 is een landelijke standaard voor bestemmingsplannen ingevoerd. De vigerende bestemmingsplannen die worden herzien met dit bestemmingsplan zijn (deels) vóór 2008 opgesteld en in werking getreden. Hierdoor kan het voorkomen dat in dit bestemmingsplan noodzakelijkerwijs aanpassingen of wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de huidige plannen. Deze wijzigingen hebben niet zozeer betrekking op de juridische (gebruiks- en bouw)mogelijkheden maar meer op de naamgeving en verbeelding van de bestemmingen. Naast de wijzigingen vanuit de standaardisering is in de loop der jaren ook de methodiek van bestemmen binnen de gemeente Arnhem op kleine onderdelen gewijzigd. Daarnaast is er ook nieuwe wet- en regelgeving vooral met betrekking tot milieu- en omgevingsaspecten die moeten worden verwerkt in bestemmingsplannen. Dit heeft geleid tot de volgende wijzigingen ten opzichte van de geldende bestemmingsplannen:

Wijziging regeling vergunningvrij bouwen (bijlage II van het Besluit omgevingsrecht-Bor)

Op 1 november 2014 is het nieuwe Bor in werking getreden. Daarin zijn wijzigingen opgenomen voor het vergunningsvrij bouwen. Enkele wijzigingen zijn: nieuwe definities van 'bijbehorend bouwwerk' en 'achtererfgebied' met als belangrijk kader, dat bij toetsing het 'oorspronkelijke hoofdgebouw' uitgangspunt wordt. Voorts is de maximale dieptemaat voor een vergunningsvrije uitbouw aan het hoofdgebouw vergroot van 2,5 naar 4 meter.

Deze verdere uitbreiding van het vergunningvrij bouwen zorgt voor een overlap bij de bebouwingsmogelijkheden die worden geboden in de zone bijgebouwen (achtertuinen) bij woningen in de bestemmingsplannen. Voor dit bestemmingsplan is de wijze van bestemmen van woningen afgestemd op het nieuwe Bor. Dat betekent dat:

- het bouwvlak voor de hoofdbebouwing is gelegd op het 'oorspronkelijke hoofdgebouw';
- de zone 'bijgebouwen' zoveel mogelijk gelijk is getrokken met het 'achtererfgebied'.

Dat betekent dat de wijze van bestemmen van de woningen is gewijzigd maar dat de bouwmogelijkheden ten opzichte van de mogelijkheden die het geldende bestemmingsplan biedt (grotendeels) hetzelfde zijn gebleven.

Parkeernormen

Tot 29 november 2014 hoefde een bestemmingsplan geen regeling voor parkeren te bevatten. Hiervoor kon worden verwezen naar artikel 2.5.30 van de Bouwverordening, waarin de parkeernormen zijn opgenomen. Voor bestemmingsplannen die vanaf bovengenoemde datum worden vastgesteld, moeten parkeernormen in het bestemmingsplan worden opgenomen. Indien dit wordt nagelaten dan gelden voor het plangebied van dit bestemmingsplan geen parkeernormen meer. Het parkeerartikel uit de Bouwverordening mag dan niet worden toegepast. In het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' is de parkeerregeling opgenomen in de overige regels, waarbij wat betreft parkeernormen de verwijzing is gelegd met de normen in de 'Arnhemse beleidsregels voor parkeren'. Mocht dit beleid gedurende de planperiode worden gewijzigd dan dient rekening te worden gehouden met het aangepaste beleid.

Visie op Transformatie

De Velperweg heeft een multifunctioneel karakter met een combinatie van kantoren, wonen en zorg. Daardoor onderscheidt het zich als een kansrijke omgeving voor transformatie. De unieke combinatie van groot- en kleinschaligheid kenmerkt dit gebied.

In de Visie op Transformatie is dit deel van de Velperweg als één van de vier prioriteitsgebieden aangewezen (zie ook subparagraaf 3.2.3.2.). In de prioriteitsgebieden is het tegengaan en bestrijden van leegstand belangrijker dan elders in de gemeente, omdat het de meest toekomstvaste locaties in de stad zijn, of plekken waar leegstand het meest pijnlijk/zichtbaar is. De gemeente geeft binnen prioriteitsgebieden alle ruimte, medewerking en vrijheid die nodig is om een pand te transformeren. Alleen als de ontwikkeling niet veilig is, tegen wetgeving indruist, conflicterende belangen heeft met bestaande functies of milieuschade veroorzaakt, kunnen transformatieverzoeken worden geweigerd. Dit wordt per initiatief getoetst.

Voor deze toekomstige initiatieven biedt de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) de mogelijkheid om met een relatief eenvoudige en korte procedure panden te transformeren. Hiervoor moet dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd waarbij eventuele belanghebbenden hun bezwaar kenbaar kunnen maken. Er zijn al meerdere panden langs de Velperweg getransformeerd en hierbij is ook met succes gebruik gemaakt van deze procedure (zoals bij het kruisgebouw van het voormalige ING-pand).

Er is voor gekozen om in bestemmingsplan de bestaande (juridische) situatie te bestemmen omdat onbekend is voor welke panden voor welke functies er nog transformatieverzoeken worden ingediend. De Wabo biedt een korte en snelle procedure om op specifieke transformatieverzoeken te anticiperen zoals al succesvol is toegepast bij meerdere panden.

Groen en bomen

Een aantal jaar geleden is de gemeentelijke kapvergunning ingetrokken. Dat betekent dat bomen zonder kapvergunning kunnen worden gekapt. Een uitzondering hierop is:

- bomen die als waardevolle boom zijn aangewezen en
- bomen waarvoor middels het bestemmingsplan een omgevingsvergunningstelsel voor werken/werkzaamheden geldt, zonder vergunning gekapt kunnen worden.

In de geldende bestemmingsplannen is bij het toekennen van bestemmingen vanuit gegaan dat alle bomen en houtige gewassen waren beschermd middels de kapvergunning. Dat is door het afschaffen van de kapvergunning niet meer zo en dat betekent dat er witte vlekken zijn ontstaan. Dat zijn gebieden waar bomen zonder kapvergunning kunnen worden gekapt terwijl dat niet wenselijk is. Witte vlekken zijn bijvoorbeeld waardevolle bomenrijen langs belangrijke invalswegen van de stad of bomen in de taluds van de A12 en het spoor. In de Structuurvisie Arnhem 2020 - 2040 en het Groenplan zijn deze waardevolle gebieden en structuren opgenomen (zie paragraaf 3.6.5).

In dit bestemmingsplan is er daarom voor gekozen om op deze plekken het groen en de bomen met een omgevingsvergunningstelsel voor werken/werkzaamheden te beschermen. Het gaat dan o.a. om:

- de bomenrijen langs de Velperweg, Vosdijk, Rosendaalseweg, Huijghenslaan en op het Akzo-terrein. Deze bomenrijen zijn met een functieaanduiding 'bomenrij' met bijbehorende bepalingen in de regels beschermd;
- de taluds van de spoorlijn en de A12, de sportvelden en scholen in het dal van de Paasberg. Deze gebieden zijn met een dubbelbestemming 'landschappelijke waarden' zwaarder beschermd. De dubbelbestemming houdt in dat voor onder andere het kappen van bomen een omgevingsvergunning noodzakelijk is. Een uitzondering zijn werkzaamheden die vallen onder het 'normale beheer en onderboud'. Dat betekent dat alleen een vergunning aangevraagd hoeft te worden als er grootschalige ingrepen in het gebied worden gedaan. Werkzaamheden die vallen onder het normale beheer en onderhoud (zie definitie in artikel 1.42 van de regels) en bijvoorbeeld zijn opgenomen in een beheerplan, zonder vergunning worden uitgevoerd.
- diverse gebieden die in het geldende bestemmingsplan waren bestemd als 'Groen' zijn nu bestemd als 'Groen - Landschap en park'. Dit geldt onder andere voor het parkje in Molenbeke, de zone langs het talud van de spoorlijn ten zuiden van Molenbeke en de groene zone voor zorgcomplex Vreedenhoff. Hiermee is ook voor deze gebieden o.a. het kappen van bomen vergunningsplichtig. Hiermee is het groen dus beter beschermd.

Parkeren in de voortuin

De bestemming 'Tuin' is bedoeld voor de voortuinen langs de straten die evenals de groenstroken bepalend zijn voor het groene karakter van de wijk. In de geldende bestemmingsplannen hebben deze gronden een woonbestemming met onbebouwde zone. De gebruiks- en bouwmogelijkheden van de gronden komen met elkaar overeen. Hierbij geldt dat bebouwing niet is toegestaan en dat het gebruik van de bestemming 'Tuin' ten behoeve van parkeren niet is toegestaan Dit is overeenkomstig de regeling in het geldend bestemmingsplan. Er zijn voor het parkeren in de voortuin drie uitzonderingen:

1. achter de voorgevelrooilijn;
2. op een oprit naar een garage of carport naast de woning;
3. in gevallen waar op dit op moment al geparkeerd wordt in de voortuin.

De eerste en tweede uitzondering waren al opgenomen in de geldende bestemmingsplannen. Dat geldt niet voor de derde uitzondering. Er is geïnventariseerd waar in het plangebied in de voortuin wordt geparkeerd. Dit is vooral op plekken waar een oorspronkelijke woning/villa ook een ander gebruik kent dan wonen (zoals een kantoor, apotheek of praktijkruimte). Voor veel van deze parkeersituaties geldt dat deze al langere tijd bestaan en ook al bestonden op het moment dat het nu geldende bestemmingsplan in werking is getreden. Dat betekent dat dit parkeren destijds al in strijd met het bestemmingsplan was en onder het overgangsrecht is gebracht. Binnen de planperiode is dit gebruik niet beëindigd. Dat betekent dat er nu een keuze moet worden gemaakt tussen het (opnieuw) niet bestemmen en dan ook handhavend gaan optreden of het gebruik positief bestemmen. De keuze is om het bestaande parkeergebruik positief te bestemmen. Het is juridisch erg lastig/onmogelijk om het parkeren dat al langere tijd plaats vind nog actief te handhaven. Dat vraagt een intensieve juridische procedure waarvan de uitkomst onduidelijk is.

Het parkeren in de voortuin bij deze panden is vanuit beeldkwaliteit niet de meest gewenste situatie maar wel een begrijpelijke situatie. Deze situatie is historisch ontstaan maar het is ongewenst dat op meer plaatsen in de voortuin wordt geparkeerd. Er is afgewogen of het reëel is om hier een zwaarder middel in te zetten om het parkeren in de voortuin terug te dringen (bijvoorbeeld door middel van een uitsterfregeling). Er zijn onvoldoende ruimtelijke argumenten voor een zwaarder middel (deze wijken zijn bijvoorbeeld geen beschermd stadsgezicht zoals Burgemeesterswijk en Transvaalbuurt). Nieuwe gevallen/aanvragen voor parkeren in de voortuin zijn ongewenst en daar zal in beginsel niet aan megewerkt worden.

Archeologische waarden

Binnen de gemeente Arnhem is nieuw beleid op het gebied van archeologie vastgesteld (zie paragraaf 3.6.8). Het beleid houdt o.a. in dat voor het gehele grondgebied in kaart is gebracht wat de archeologische verwachting is. In een deel van het plangebied is vanwege de historie (zie paragraaf 4.10) de kans op archeologische vondsten hoog. Deze gebieden zijn op de plankaart aangegeven. Voor deze gebieden is voor grote bodemingrepen een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden noodzakelijk. De feitelijke consequentie is dat bij grotere bodemingrepen een archeologisch onderzoek verplicht is. Dit was niet geregeld in de vigerende bestemmingsplannen.

A-watergangen

In dit bestemmingsplannen hebben alle watergangen met een functie voor de waterhuishouding van de wijk (A-watergangen) een bestemming 'Water'. Dit is een uitdrukkelijk verzoek van het Waterschap om op deze manier de aanwezige watergangen goed te beschermen. In de vigerende bestemmingsplannen vielen deze watergangen vaak nog binnen de bestemming 'Groen en Water'.

Beschermd stadsgezicht en cultuurhistorisch waardevolle objecten

Binnen het plangebied is één beschermd stadsgezicht aanwezig, namelijk het gebied 'Hoflaan / Rosendaalsestraat e.o.'. In het geldende bestemmingsplan was de planologisch bescherming van het gebied adequaat niet geregeld. In dit bestemmingsplan heeft het gebied tevens de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'. Deze dubbelbestemming voorziet zowel in behoud, herstel als versterking van de cultuurhistorische waarden en biedt daarnaast de mogelijkheid tot het stellen van nadere eisen.

Verder zijn een aantal objecten en panden die een belangrijke cultuurhistorische betekenis hebben, beschermd met een functieaanduiding 'cultuurhistorische waarden' (zie ook paragraaf 4.9). Het gaat dan om de beeldbepalende objecten op het AKZO-terrein (o.a. de energiecentrale en het portiersgebouw), op het terrein van Insula Dei (toegangshek en het landhuis) en een aantal gebouwen op het terrein van Bronbeek (o.a. de dierenverblijven en de boerderij). De functieaanduiding 'cultuurhistorische waarden' betekent dat deze objecten niet zonder omgevingsvergunning gedeeltelijk of geheel gesloopt kunnen worden. Een vergunning kan alleen worden verleend indien zorgvuldig wordt omgegaan met de cultuurhistorische elementen. In de geldenden bestemmingsplannen waren deze beeldbepalende panden nog niet beschermd.

Gemengde bestemming

Binnen het plangebied zijn diverse percelen aanwezig waar op basis van geldende bestemmingsplannen zowel maatschappelijke functies als wonen is toegestaan. Deze percelen waren bestemd tot 'Maatschappelijk' met de aanduiding 'Wonen'. In dit bestemmingsplan is gekozen om dergelijke percelen te bestemmen tot 'Gemengd'. In enkele geldende bestemmingsplannen is de bestemming 'Gemengd' reeds aanwezig en toegekend aan percelen waar naast maatschappelijke voorzieningen en woningen tevens kantoren zijn toegestaan. In dit plan zijn deze percelen bestemd tot 'Gemengd' met de functieaanduiding 'kantoor'.

Verzorgingshuis Vreedenhoff

In het geldende bestemmingsplan is een oud plan voor de herontwikkeling van het verzorgingshuis Vreedenhoff meegenomen. Er is geanticipeerd op een nieuw plan van Vreedenhoff dat uiteindelijke nooit is gerealiseerd. Dat betekent dat de bestaande bouwmogelijkheden niet overeenkomen met de aanwezige bebouwing.

Vreedenhoff heeft inmiddels een nieuw plan opgesteld. Het gaat om plannen waarbij vooral binnen de bestaande bebouwingsgrenzen wijzigingen zullen worden doorgevoerd. In dit bestemmingsplan wordt de bestaande bebouwing bestemd en een zeer beperkte uitbreiding aan de voorzijde mogelijk gemaakt. De toegestane functies blijven gelijk. Ook voor het onbebouwde gebied zullen beperkte wijzigen worden doorgevoerd. Zo wordt bestaand parkeren gelegaliseerd, wordt de entree verschoven en parkeren langs een deel van de Esperantolaan mogelijke gemaakt. De bestemming van het voorterrein en het terrein langs de Esperantolaan zal wijzigen van 'Groen' naar 'Groen - Landschap en park'. Dit betekent dat het bestaande groen beter is beschermd.

5.4.3 Vrijstelling, ontheffingen en afwijkingen

Sinds de inwerkingtreding van de geldende bestemmingsplannen zijn er in afwijking van deze bestemmingsplannen nog diverse ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Er zijn altijd juridische mogelijkheden geweest om vrijstelling te verlenen van het bestemmingsplan. De afgelopen jaren is de naamgeving hiervan met nieuwe wetgeving gewijzigd van vrijstelling (in de oude Wet Ruimtelijke Ordening-WRO), ontheffing (in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening-Wro) en afwijking (in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht-Wabo).

In dit nieuwe bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' zijn deze vrijstellingen, ontheffingen en afwijkingen (verder afwijkingen) meegenomen en positief bestemd. Hieronder een overzicht van (een deel van) deze afwijkingen:

- Laan van Klarenbeek: woningbouwontwikkeling.
- Garage Veer aan de Beeldhouwerstraat - Plattenburgerweg: sloop van de garage en realisatie van woningen;
- Vosdijk 2A: de bouw van twee woningen;
- Velperweg 6 en 8: transformatie van het kantoor naar praktijkruimten voor fysiotherapie met daarboven een woning.
- Leeuwensteinplein 1: transformatie van een voormalige school naar 12 woningen met een theater en oefenruimten.
- Römerselaan 7: transformatie van een voormalig bedrijf naar studentenhuisvesting.
- Velperweg 27: realisatie van een sportschool op de begane grond.
- Velperweg 45-49: Het voormalige ING-kantoor is verkocht en wordt in fases herontwikkeld. Voor de eerste fase is een omgevingsvergunning verleend. De eerste fase behelst het transformeren van het Kruisgebouw naar 283 woningen. Daarbij wordt ook het eerste deel van de tuin gerealiseerd, het gebied rondom het Kruisgebouw.
- Oude Velperweg 42b: transformatie van een bedrijf naar twee woningen met atelier.

5.4.4 Toekomstige ontwikkelingen

Dit bestemmingsplan legt de bestaande situatie vast en maakt (behalve de aanpassingen in paragraaf 5.4.2) geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Er zijn binnen het plangebied wel een aantal ontwikkelingen in voorbereiding die nog niet in een zodanig stadium zijn, dat deze in dit bestemmingsplan kunnen worden meegenomen. Hieronder worden deze ontwikkelingen kort beschreven.

Insula Dei - Velperweg

Insula Dei kent een combinatie van verpleging, zorg en zelfstandig wonen met de opmerking dat Insula Dei voor wat betreft het zelfstandig wonen zich richt op andere meer kapitaalkrachtige doelgroepen. Insula Dei heeft plannen voor nieuwbouw op hun terrein en daarover worden gesprekken gevoerd. Discussie is er vooral over de manier waarop het parkeren in het park wordt opgelost. De plannen passen voor een deel al in het geldende bestemmingsplan en deze mogelijkheden zijn overgenomen. Het parkeren past niet in het bestemmingsplan. De plannen zijn nog niet zover dat deze meegenomen kunnen worden in het nieuwe bestemmingsplan.

Ontwikkeling Kloosterstraat

De DrieGasthuizenGroep (DGG) heeft in het voorjaar van 2014 de nieuwbouwplannen voor het Paasbergterrein stopgezet. De huidige bewoners van de "Paasberg" blijven er vooralsnog wonen en kunnen op termijn verhuizen naar de nieuwbouwlocaties "Huis en Haard en Centrum Oost". Het is dus mogelijk dat binnen de planperiode dit pand leeg en beschikbaar zal komen. Dit betekent dat de huidige bestemming "maatschappelijk" (e.e.a. in overleg met DGG) gehandhaafd kan/zal blijven.

AKZO-terrein

Op dit moment wordt het gebied gekenmerkt door het voormalige hoofdkantoor van de AKZO dat getransformeerd is naar woningbouw, het voormalige kantoorpand De Enk dat op dit moment onderwerp is van transformatie en de huidige kantoorpanden van Tejing. Op de rest van terrein staan nog enkele opstallen (al dan niet in gebruik) en kenmerkt zich voor de rest door open terrein dat vooral voor parkeren gebruikt wordt op dit moment. Op dit moment zijn er, op de ontwikkeling "Bella Vista" na, geen actuele ontwikkelingen. Er zijn wel globale plannen voor nieuwbouw op het achterterrein maar deze zijn nog niet dermate concreet dat deze in dit bestemmingsplan meegenomen kunnen worden.

ING-pand

Het ING-pand aan de Velperweg is leeg en gekocht door Borghese. Borghese wil het ING-pand en de omgeving herontwikkelen tot een woongebied met andere ondersteunende functies zoals een supermarkt. Er is inmiddels een omgevingsvergunning verleend voor de eerste fase van deze ontwikkeling: het transformeren van het kruisgebouw naar wonen en het inrichten van het openbare gebied met groen. Deze ontwikkeling is al vergund en daarom ook meegenomen in dit bestemmingsplan.

Voor de volgende fases bestaat uit de transformatie van de bebouwing aan westzijde van het Kruisgebouw en herontwikkeling van het gebied aan de oostzijde van de Kruisgebouw. Voor deze ontwikkeling wordt een plan uitgewerkt. Deze plannen en de onderbouwing zijn nog niet gereed. Hiervoor zal te zijner tijd één of meerdere afzonderlijke procedures worden gevoerd.

5.5 Handhaving

Bestemmingsplannen zijn bindend voor overheid en burger. Enerzijds kan de gemeentelijke overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen (optreden tegen strijdig gebruik en/of bebouwing). Anderzijds vormt het bestemmingsplan ook het juridisch kader voor de burger waar deze uit af kan leiden wat zijn eigen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, maar ook wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van zijn buren en directe omgeving. Het bestemmingsplan geeft immers de gewenste planologische situatie voor het betreffende gebied binnen de planperiode aan.

In de nota “beleidsuitgangspunten handhaving bestemmingsplannen” zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo mogelijk vooraf maar in ieder geval zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Deze beleidsuitgangspunten zijn geëvalueerd in de nota "Handhavingsplan Fysieke Leefomgeving 2011-2014". De destijds geformuleerde uitgangspunten pretenderen dat alle overtredingen worden opgespoord en aangepakt. Deze ambitie blijkt met de beschikbare menskracht te ambitieus en daarom is in de nieuwe nota een prioriteitsstelling opgenomen waarin wordt aangegeven aan welke handhavingsonderwerpen op het gebied van bouwregelgeving en de gebouwde omgeving de komende periode met name aandacht wordt besteed. Dit houdt in dat het uitgangspunt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt afhankelijk wordt van de prioriteitsstelling uit het Handhavingsplan. De prioriteitsstelling is ondermeer afhankelijk van het type overtreding en het type gebied (beschermd stadsgezicht, buitengebied, industrieterrein enz.) waar de overtreding wordt geconstateerd en zal op basis van politieke realiteit per looptijd van het Handhavingsplan worden geactualiseerd.

De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een inventarisatie van het feitelijke gebruik en de bestaande bebouwing zo kort mogelijk voor respectievelijk het in ontwerp ter visie leggen van casu quo het in werking van een bestemmingsplan. Als vervolg op deze inventarisatie zullen de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen en gevolgde afwijkingsprocedures worden geregistreerd.

Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijke traject zal gelijktijdig worden ingezet.

5.6 Exploitatie

Het bestemmingsplan *'Velperweg e.o.'* is beheermatig van aard. Het opstellen en de procedure van het bestemmingsplan brengt voor de gemeente alleen plankosten met zich mee. Hiervoor staan fondsen uit de algemene middelen ter beschikking.

Hoofdstuk 6 Procedure

6.1 Vooroverleg

Artikel 3.1.1 Bro overleg en bewonersoverleg

In het kader van artikel 3.1.1 Bro is het concept-bestemmingsplan opgestuurd naar Provincie en Waterschap. Daarnaast is het bestemmingsplan ter informatie naar de Gasunie, Rijkswaterstaat, ProRail, NS Railinfrastructuur en de bewonersoverleggroepen in de wijk gestuurd.

Het Waterschap is akkoord met het bestemmingsplan en Rijkswaterstaat (RWS) heeft opmerkingen gemaakt over de wijze waarop een deel van hun gronden is bestemd. Het concept-bestemmimgsplan is naar aanleiding van deze reactie niet gewijzigd.

Van de overige partijen hebben we geen reactie ontvangen.

6.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan)

Het ontwerpbestemmingsplan 'Velperweg e.o.' heeft van vanaf 23 mei 2017 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn zienswijzen ingediend door Liander en Insula Dei.

Een samenvatting van deze zienswijzen en een beantwoording is opgenomen in het zienswijzenrapport (bijlage bij het raadsvoorstel).

De zienswijzen geven geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Bijlagen

Bijlage 1 Kaart bodemkwaliteit

Klarendal
Angerenstein
Broekpoort
Bronbeek
Thomas a Kempislaan
Utrechtseweg
Rijnstraat
Jan van Arnhemstraat
Jan van Kleefstraat
Velperweg
Tivolilaan
Dr. J.C. Hartogstraat
Klarendalseweg
Johannes Arienslaan
Maria van Gelrestraat
Adolf van Nassaustraat
Gerard Doustraat
Meerenlaan
Schelmlaan
Vrij Nederlandstraat
Arienslaan
Ruitenbergseweg
Hazenkamp

Bijlage 2 Lijst cultuurhistorie

Monumenten, beschermde stadsgezichten, structuren en objecten van hoge cultuurhistorische waarde en beeldbepalende objecten

Beschermde stadsgezichten (beschermd door monumentenstatus, GM=gemeentelijk monument en RM=rijksmonument)

Molenbeke - Velperweg Noord

Hoflaan 3 tm 31	**GM**
Hoflaan 62 tm 68	**GM**
Rosendaalsestraat 298 tm 334	**GM**

Monumenten (beschermd door monumentenstatus)

AkzoNobel e.o.

Tivolilaan 10	gehoorzaal	**GM**
Tivolilaan 51 - 187 en 205	voormalig hoofdgebouw AKU	**RM**
Velperweg 76	voormalig kantoorgebouw "de Enk"	**RM**
Velperweg 76	gedenkteken 1938	**GM**
Velperweg 76	gedenkteken 1942 - 1945	**GM**
Velperweg 76	gehoorzaal	**GM**
Velperweg 76	beeld zijderupscocon	**GM**

Angerenstein

Bernhardlaan 7-1 t/m 45-4	flatgebouwen	**GM**
Julianalaan 5	koetshuis	**GM**
Julianalaan 7	koetshuis	**GM**
Julianalaan 11	landhuis	**GM**
Julianalaan 15	landhuis	**GM**
Julianalaan 15 I	landhuis	**GM**
Julianalaan 15 II	landhuis	**GM**
Julianalaan 60	Park Angerenstein	**GM**
Julianalaan 100	toegangshek	**GM**
Lippe Biesterfeldstraat 1-1 t/m 39-4	flatgebouwen	**GM**
Van der Duyn van Maasdamlaan 2	dubbele villa	**GM**
Velperweg 101 b	dubbele villa	**GM**
Velperweg 139	landhuis "Landgoed Rennenenk"	**RM**
Velperweg 139 a	landhuis "Landgoed Rennenenk"	**RM**
Toegangshek (vlak naast de Julianalaan, waar deze uitkomt op de Velperweg; geeft toegang tot Park Angerenstein)		**GM**

Molenbeke - Velperweg Noord

Hoflaan 1, 1A, 1B, 1C	voormalige dubbele villa	**GM**
Sasboutstraat 18 en 20	poortgebouwtjes van de voormalige IJsclub Arnhem	**GM**
Schavenmolenstraat 110	rioolgemaal met brug	**RM**
Velperweg 8	voormalige villa	**GM**
Velperweg 11	herenhuis	**GM**
Velperweg 13	herenhuis	**GM**
Velperweg 15	herenhuis	**GM**
Velperweg 17	voormalige villa	**GM**
Velperweg 19	voormalige villa	**GM**
Velperweg 23	voormalige villa	**GM**
Velperweg 28	villa	**GM**
Velperweg 39	school	**GM**
Velperweg 43	helft van dubbele villa	**GM**
Velperweg 43 A	helft van dubbele villa	**GM**

Velperweg 52	herenhuis	**GM**
Velperweg 54	herenhuis	**GM**
Velperweg 56	herenhuis	**GM**
Velperweg 58	villa	**GM**
Vosdijk 2	vrijstaande villa	**GM**

Paasberg

Da Costastraat 5	voormalige kerk	**GM**
Degenestetstraat 2	voormalige kerk	**GM**
Paasberglaan z.n.	grenspaal D	**GM**
Paasberglaan 57	grenspaal 18	**GM**
Velperweg 147	Voormalig Koninklijk Koloniaal-militair Invalidenhuis "Bronbeek"	**RM**
Velperweg 147	portiersgebouwtje behorend bij het huis "Bronbeek"	**RM**
Velperweg 149	commandantswoning, villa	**RM**
Velperweg 151	commandantswoning, villa	**RM**
Velperweg 153	portiersgebouwtje met berging	**RM**
Velperweg 155	commandantswoning, villa	**RM**
Velperweg 157	villa	**RM**
Velperweg z.n.	grenspaal 19	**GM**
Velperweg z.n.	grenspaal 20	**GM**
Velperweg 158	Park Regina Pacis / Sacre Coeur	**GM**
Velperweg 160, 162, 164	koetshuis met twee woningen	**GM**
Velperweg 166	voormalig tolhuisje	**GM**
Velperweg 168	villa met hekwerk	**RM**

Plattenburg

Oude Velperweg 29, 31	dubbel woonhuis "Huize Bronkhorst"	**GM**
Oude Velperweg 54, 54a, 56	kerk	**GM**
Velperweg 148	villa met hekwerk	**RM**

Beeldbepalende objecten (beschermd in bestemmingsplan)

AkzoNobel e.o.

Gebouw B7	werkplaatsen
Gebouw C4	oude AKU-fabriek
Portiersgebouw	

Cultuurhistorisch waardevolle structuren en objecten (dik en cursief zijn beschermd in bestemmingsplan)

Angerenstein

Van der Duyn van Maasdamlaan 1/ Velp. weg 101	kantoorvilla/ villa
Van der Duyn van Maasdamlaan 4	villa
Van der Hellaan 1-3/ Prümelaan 47-49	beneden- en bovenwoningen
Huijghenslaan 2	dokterswoning met praktijk
Huijghenslaan 9-11	dubbele villa
Huijghenslaan 13-15	dubbele villa
Huijghenslaan 22a-b	dubbele villa
Huijghenslaan 31	landhuis
Huijghenslaan 32-34	dubbele villa
Huijghenslaan 37-39	dubbele villa
Huijghenslaan 43-45	dubbele villa
Huijghenslaan 51-53 (Laan van Angerenstein 2)	dubbele villa
Huijghenslaan 55-57	dubbele villa
Huijghenslaan 63	villa
Julianalaan 96	villa

Laan van Angerenstein 1	dubbele villa
Plein 1813 4	kleine cottage
Prümelaan 2-2a	villa (deels praktijkruimtes)
Prümelaan 47-49 / Van der Helllaan 1-3	beneden- en bovenwoningen
Velperweg 79/ Prümelaan 1	(oorspr. dubbele) kantoorvilla
Velperweg 81-83	dubbele kantoorvilla
Velperweg 85-87	dubbele villa (deels kantoor)
Velperweg 93-95	dubb. kantoorvilla (deels wonen)
Velperweg 101/ Van der Duyn van Maasdamlaan 1	villa/ kantoorvilla
Velperweg 103-105	dubbele villa
Velperweg 121	villa
Velperweg 129-135 / Laan van Klarenbeek 137	middenstandsvilla's
Velperweg 137	**park Insula Dei**
Velperweg 137	**kapel Insula Dei**
Velperweg 137	**twee toegangspoorten Insula Dei**
Velperweg 143	**boerderij**

Molenbeke - Velperweg Noord

Adolf van Nieuwenaarlaan z.n.	***grote waterpartij met aangrenzend park (groene restant van landgoed Molenbeke)***
Raapopseweg 1a-55	onderdeel woningbouwcomplex
Römerselaan 54-62	onderdeel woningbouwcomplex
Rosendaalsestraat 470-498	onderdeel woningbouwcomplex
Spiekmanlaan 1-31, 2-4	onderdeel woningbouwcomplex
Taklaan 1-33, 18-24	onderdeel woningbouwcomplex
Velperweg 36	interbellumbouw

Paasberg

Jacques Perkstraat 1 - 35	interbellumbouw
Jacques Perkstraat 2 - 24	interbellumbouw
Roemer Visscherstraat 1 / Velperweg 143a	interbellumbouw
Velperweg 147	***park Bronbeek, met poort en diverse artefacten***
Velperweg 147	***boerderij en werkplaats***
Velperweg 147	***lijkenhuisje***
Velperweg 147	***dierenverblijven***
P.C. Hooftstraat 12 - 36	interbellumbouw
Vondellaan 18-28 / Adama van Scheltemastraat 2-28 / Bronbeeklaan 11-17 / Vosmaerstraat 1-3, 9-11, 18-20 (complex)	interbellumbouw

Plattenburg

Beeldhouwerstraat 2-70	interbellumbouw
Johan van Arnhemstraat 1-29 , 2-52 / Maria van Gelrestraat 1-113, 2-56 / Plattenburgerweg 20-78 (complex)	interbellumbouw
Oude Velperweg 17-27	interbellumbouw
Oude Velperweg 24-30	interbellumbouw
Oude Velperweg 43-45	interbellumbouw
Oude Velperweg 47-57	interbellumbouw
Oude Velperweg 59-61	interbellumbouw
Oude Velperweg 63-65	interbellumbouw
Oude Velperweg 67-73	interbellumbouw
Velperweg 130-132	interbellumbouw
Velperweg 136-142	interbellumbouw

Regels

van het bestemmingsplan

Velperweg e.o.
(plannummer: NL.IMRO.0202.807-0301)

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**77**
Artikel 1	Begrippen	77
Artikel 2	Wijze van meten	82
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**83**
Artikel 3	Bedrijf	83
Artikel 4	Bedrijf - Nutsvoorziening	84
Artikel 5	Bos	85
Artikel 6	Centrum	86
Artikel 7	Cultuur en ontspanning	87
Artikel 8	Gemengd	87
Artikel 9	Groen	88
Artikel 10	Groen - Landschap en park	88
Artikel 11	Horeca	90
Artikel 12	Kantoor	90
Artikel 13	Maatschappelijk	91
Artikel 14	Sport	93
Artikel 15	Tuin	93
Artikel 16	Verkeer - Railverkeer	94
Artikel 17	Verkeer - Verblijfsgebied	94
Artikel 18	Verkeer - Wegverkeer	95
Artikel 19	Water	96
Artikel 20	Wonen	96
Artikel 21	Leiding - Gas	98
Artikel 22	Leiding - Hoogspanning	99
Artikel 23	Leiding - Riool	100
Artikel 24	Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)	101
Artikel 25	Waarde - Archeologie (hoge verwachting)	102
Artikel 26	Waarde - Archeologie (lage verwachting)	104
Artikel 27	Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)	105
Artikel 28	Waarde - Cultuurhistorie	107
Artikel 29	Waarde - Geomorfologie	107
Artikel 30	Waarde - Landschap	109
Artikel 31	Waterstaat - Waterlopen	110
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**111**
Artikel 32	Anti-dubbeltelregel	111
Artikel 33	Algemene bouwregels	111
Artikel 34	Algemene gebruiksregels	111
Artikel 35	Algemene aanduidingsregels	112
Artikel 36	Algemene afwijkingsregels	112
Artikel 37	Overige regels	113

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 115
Artikel 38 Overgangsrecht 115
Artikel 39 Slotregel 115

Bijlagen 117
Bijlage 1 Bedrijvenlijst 117
Bijlage 2 Cultuurhistorische waardenkaart 121

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

Het bestemmingsplan Velperweg e.o. met identificatienummer NL.IMRO.0202.807-0301 van de gemeente Arnhem.

1.2 bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aaneengebouwde woning

Een woning die onderdeel uitmaakt van een blok van minimaal drie woningen waarvan de hoofdmassa aan elkaar gebouwd / verbonden is;

1.6 administratief kantoor

Een in beginsel niet voor het publiek openstaand kantoor .

1.7 bebouwing

Eén of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.8 bebouwingspercentage

Een op de verbeelding of in de regels aangegeven percentage dat de grootte van een gedeelte van een bestemmingsvlak of gedeelte van een bouwvlak aangeeft dat ten hoogste mag worden bebouwd;

1.9 bed and breakfast

Overnachtingsaccomodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een kortdurend verblijf met het serveren van een ontbijt in een woning, gedreven door de bewoner van die woning.

1.10 bedrijf

Een onderneming of gedeelte van een onderneming, die een organisatorisch zelfstandige eenheid vormt en is gericht op de productie of de afzet van goederen of de verlening van diensten, hieronder begrepen ondernemingen of gedeelten van ondernemingen, die door of vanwege de overheid worden geleid.

1.11 bedrijfswoning / dienstwoning

Een woning in of bij een gebouw of op een terrein, bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of terrein noodzakelijk is.

1.12 beroep aan huis

Een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend.

1.13 bestemmingsvlak

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming

1.14 bestaand

a. bestaand gebruik: het gebruik van de gronden en bouwwerken dat aanwezig is op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan of zoals dat kan worden gebruikt krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het gebruik, daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;

b. bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan aanwezig zijn of nog kunnen worden gebouwd krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, daaronder vallen niet bouwwerken die reeds in strijd waren met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;
c. bestaande afmetingen: afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen, die op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan tot stand zijn gekomen of tot stand zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

1.15 bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak.

1.16 bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aan gebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak.

1.17 bijzondere woonvorm

Een woonvorm waar bewoners nagenoeg zelfstandig wonen met (voorzieningen voor) verzorging en begeleiding (ook 24-uurs begeleiding) en daar niet verblijven met het doel om therapeutisch behandeld te worden.

1.18 bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.19 bouwgrens

De grens van een bouwvlak.

1.20 bouwlaag

Een geheel van voor personen toegankelijke ruimten, waarbinnen de vloerhoogte niet meer dan 1,20 meter varieert, met uitsluiting van onderbouw en zolder of vliering casu quo kapruimte.

1.21 bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.22 bouwperceelgrens

Een grens van een bouwperceelgrens.

1.23 bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.24 bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.25 brutovloeroppervlak:

De oppervlakte van een ruimte of een groep van ruimten, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingswanden, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimtes omhullen, waarbij de oppervlakte van delen van vloeren, waarboven de netto hoogte kleiner is dan 1,5 meter niet worden meegerekend.

1.26 detailhandel

Eet bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen het uitstallen ten verkoop, het verkopen of leveren van goederen aan diegenen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit; dienstverlening door een horecabedrijf en internetverkoop wordt hieronder niet begrepen.

1.27 dienstverlenend bedrijf

Een bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak, al dan niet met een baliefunctie, zoals een uitzendbureau, kapsalon, kopieerservicebedrijf, een autorijschool en dergelijke. Detailhandel en garagebedrijven worden hieronder niet begrepen.

1.28 dunning

Velling welke uitsluitend is bedoeld als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende bo(o)m(en), bos of houtopstand.

1.29 gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.30 gezondheids- en welzijnszorg

- geneeskundige verzorging en verpleging zoals ziekenhuizen;
- medische, tandheelkundige en paramedische praktijken;
- apotheken;
- verpleeg- en verzorgingshuizen;
- dag- en nachtvoorzieningen voor gehandicapten, psychiatrische patiënten, jongeren en maatschappelijke opvang met (therapeutische) behandeling inclusief overnachting;
- maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting: dienstverlening gericht op ouderen en gehandicapten, kinderopvang en buitenschoolse opvang, jeugdzorg, maatschappelijk werk en dergelijke.

1.31 grondgebonden woning

Een gebouw, dat een vrijstaande woning of meerdere aaneengebouwde, uitsluitend naast elkaar en niet boven elkaar gelegen, woningen omvat.

1.32 hoeksituatie

Een perceel dat met minimaal twee aaneengesloten zijden grenst aan een weg of elkaar kruisende wegen;

1.33 horecabedrijf

Een bedrijf of instelling gericht op het verstrekken van logies, van maaltijden en spijzen of van dranken, alsmede het exploiteren van zaalaccommodatie; detailhandel wordt hier niet onder begrepen.

1.34 horeca - a

Een horecabedrijven gericht op het verstrekken van al dan niet voor consumptie ter plaatse bereide etenswaren, met als nevenactiviteit het verstrekken van zwak- en niet alcoholische dranken zoals cafetaria's, snackbars, lunchrooms, broodjeszaken en daarmee vergelijkbare horecabedrijven.

1.35 horeca - b

horecabedrijven gericht op het verstrekken van maaltijden voor consumptie ter plaatse met als nevenactiviteit het verstrekken van alcoholische en niet-alcoholische dranken, zoals restaurants, bistro's, grillrooms en daarmee vergelijkbare horecabedrijven.

1.36 horeca - c

horecabedrijven gericht op het verstrekken van alcoholische en niet-alcoholische dranken voor consumptie ter plaatse, met eventueel daaraan ondergeschikt het verstrekken van etenswaren of maaltijden voor gebruik ter plaatse, zoals (eet)cafés, niet zijnde discotheken en nachtclubs.

1.37 horeca - d

horecabedrijven gericht op het verstrekken van dranken voor gebruik ter plaatse, waarbij het doen beluisteren van overwegend elektrisch versterkte muziek en het gelegenheid geven tot dansen een wezenlijk onderdeel vormen, zoals discotheken, alsmede horecabedrijven gericht op het verstrekken van dranken en kleine etenswaren voor gebruik ter plaatse, ook tussen 02.00 en 0.6.00 uur, zoals nachtclubs.

1.38 horeca - e

horecabedrijven gericht op het verstrekken van logies met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden of dranken voor gebruik ter plaatse, zoals hotels, pensions en bed en breakfast -bedrijven met meer dan vier slaapplaatsen.

1.39 hoofdgebouw

Eén of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.40 internetverkoop

Detailhandel zonder showroom, waarvan de handel voornamelijk via internet en andere media verloopt.

1.41 kantoor

Een ruimte, of bij elkaar horende ruimten, die bestemd zijn om voornamelijk te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden of zakelijke dienstverlening.

1.42 normaal onderhoud, gebruik en beheer

Gebruik gericht op het in zodanige conditie houden van objecten of de terreingesteldheid dat het voortbestaan van deze objecten of de terreingesteldheid op ten minste het bestaande kwaliteitsniveau wordt gehouden. Onder normaal onderhoud, gebruik en beheer wordt ook dunning van beplanting begrepen

1.43 nutsbedrijven

Bedrijven die uitsluitend of in hoofdzaak zijn gericht op

a. de levering van elektriciteit, gas, water en warmte;
b. de verzorging van telecommunicatie;
c. de afvoer en verwerking van afvalstoffen;

1.44 onderbouw

Een gedeelte van een gebouw, dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de bovenkant minder dan 1,20 meter boven peil is gelegen.

1.45 peil

1. voor een gebouw , waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een weg of pad grenst: de hoogte van die weg of dat pad ter plaatse van de hoofdtoegang;
2. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
3. voor een ander bouwwerk: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw.
4. voor zover als zodanig aangegeven in de bestemmingsregels: Normaal Amsterdams Peil (N.A.P.)

1.46 onderwijs

Georganiseerde communicatie van niet-incidentele aard met als doel overdracht van kennis, vermeerdering van inzicht en/of aanleren van vaardigheden zoals primair en speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar (beroeps)onderwijs en educatie, tertiair onderwijs en overig onderwijs en bij onderwijs behorende sportvoorzieningen.

1.47 openbare dienstverlening

- openbaar bestuur en overheidsdiensten zoals een politiebureau, gemeentehuis, gerechtsgebouw, brandweerkazerne, bibliotheek en penitentiaire inrichting;
- uitvaartverzorging, crematoria en begraafplaatsen.

1.48 overig bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.49 pand

De kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig- constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.50 productiegebonden detailhandel

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.51 prostitutie

Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.52 prostitué(e)

Degene, die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.53 publiekgericht kantoor

Een kantoor ten behoeve van technische, administratieve of persoonlijke dienstverlening, (hieronder niet begrepen detailhandel of horeca-activiteiten), met een publiekaantrekkend karakter, dan wel met een baliefunctie.

1.54 raamprostitutie

Een vorm van prostitutie waarbij de werving van klanten geschiedt door een prostitué(e) die door houding, gebaren, kleding of anderszins, vanuit een vitrine de aandacht op zich vestigt en waarbij de seksuele handelingen in een voor het publiek besloten ruimte plaatsvinden.

1.55 seksinrichting

Een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte (hieronder wordt mede begrepen een voer- of vaartuig) waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van pornografische aard plaatsvinden.

Onder seksinrichtingen wordt in elk geval verstaan een (raam)prostitutiebedrijf, een seksclub, een privé-huis, een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.56 standplaats

Een kavel, waarop nutsvoorzieningen aanwezig zijn, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen.

1.57 straatmeubilair

Onverminderd het bepaalde in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht wordt onder straatmeubilair voor de werking van dit bestemmingsplan mede verstaan: papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen; kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen.

1.58 thuisprostitutie

Vorm van prostitutie waarbij de seksuele dienstverlening plaatsvindt op het woonadres van de prostituté(e) en waarbij ook alleen door deze prostitué(e) op dit adres gewerkt wordt als prostitué(e).

1.59 vestigingsbeleid

Het beleid neergelegd in de nota 'van Rood naar Groen' (vastgesteld 26 juni 2000).

1.60 werken, werkzaamheden van geringe omvang

Werken of werkzaamheden die geen wezenlijke verandering van de terreingesteldheid of van een inrichting tot gevolg hebben.

1.61 werkplek

Een plaats, waar één prostitué(e) zijn of haar werk verricht.

1.62 wijk

Wijk, zoals gehanteerd wordt in de indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

1.63 winkel

Een ruimte of bij elkaar behorende ruimten, die bestemd zijn voor de uitoefening van detailhandel, met inbegrip van bijbehorende magazijnruimte of werkruimte.

1.64 wonen

Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder wonen mede geval begrepen bijzondere woonvormen en bed and breakfast met ten hoogste vier slaapplaatsen;

1.65 woning

Een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één huishouding, een bijzondere woonvorm of een kamerverhuurbedrijf.

1.66 woonwagen

Voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten

2.1 de goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de bovenste goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.2 de inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.3 de bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, liftopbouwen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Bedrijf aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijven die zijn genoemd in de categorieën:
   1. 1 en 2 van bij deze regels opgenomen bedrijvenlijst, ter plaatse van de aanduiding 'bedrijf tot en met categorie 2';
   2. 1, 2, 3.1 en 3.2 van bij deze regels opgenomen bedrijvenlijst, ter plaatse van de aanduiding 'bedrijf tot en met categorie 3.2';
b. ondergeschikte horeca en detailhandel, uitsluitend ten dienste van dit lid onder a. genoemde bestemming;
c. voorzieningen ten behoeve van het verkeer, parkeervoorzieningen en straatmeubilair;
d. groen- en speelvoorzieningen;
e. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;

en tevens voor:

f. wonen, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'wonen' (w);
g. grootschalige detailhandel, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'detailhandel grootschalig' (dhg) en met uitzondering van detailhandel in de food-sector;
h. sportschool, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'sportschool' (sps);

en uitsluitend voor:

i. parkeervoorzieningen ter plaatse van de functieaanduiding 'parkeerterrein' (p).

3.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumbouwhoogte, en voorzover aangegeven, het bebouwingspercentage, uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 33.1 ten behoeve van het buiten het bouwvlak bouwen, van kleine bouwwerken passend in de bestemming zoals fietsenstallingen, hekwerken en zitbanken met een maximumbouwhoogte van 3 meter.

3.4 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.1 voor de vestiging van, dan wel wijziging of aanpassing van een bestaand bedrijf in een bedrijf (of een gedeelte daarvan), dat niet in de bedrijvenlijst voorkomt, mits door vestiging van het desbetreffende bedrijf, in vergelijking met bedrijven die wel in de bedrijvenlijst zijn opgenomen, geen blijvend onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu zal plaatsvinden.

3.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.5.1 Verboden werk en/of werkzaamheden

Het is ter plaatse van de aanduiding 'bomenrij' verboden om houtgewassen te vellen, te rooien of te beschadigen zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders.

3.5.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in lid 3.5.1 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden:

a. die op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn;
b. die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud betreffen.

3.5.3 Toelaatbaarheid van werken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 3.5.1 zijn slechts toelaatbaar, indien:

a. deze verband houden met de doeleinden, die aan het desbetreffende bestemming zijn toegekend, en
b. hierdoor dan wel door daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke kwaliteiten niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast.

3.6 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

3.6.1 Vergunningplicht

Het is ter plaatse van de aanduiding 'cultuurhistorische waarden' verboden om zonder een omgevingsvergunning bouwwerken geheel of gedeeltelijk te slopen.

3.6.2 Uitzondering

Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
c. reeds een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, lid 1 sub f of artikel 2.2, lid 1 onder b.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is vereist (rijks- of gemeentelijk monument).

3.6.3 Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de bouwhistorische waarden van de gronden en opstallen.

3.6.4 Onderzoeksplicht en voorwaarden omgevingsvergunning

1. De onder 3.6.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend nadat:
   a. een door deskundigen opgesteld rapport overlegd wordt, waarin de bouwhistorische waarden van de te slopen bouwwerken naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgelegd;
   b. naar het oordeel van het bevoegd gezag de bouwhistorische waarden van de te slopen bouwwerken in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld, in welk geval het sub a. genoemde rapport niet nodig is.
2. In de omgevingsvergunning kunnen nadere voorwaarden worden opgenomen in het belang van handhaving van en onderzoek/documentatie bouwhistorische zaken.

Artikel 4 Bedrijf - Nutsvoorziening

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Bedrijf - Nutsvoorziening aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. nutsbedrijven of soortgelijke instellingen en nutsvoorzieningen;
b. voorzieningen ten behoeve van het verkeer, parkeervoorzieningen en straatmeubilair;
c. groen- en speelvoorzieningen;
d. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;

4.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximum goot- en bouwhoogten, uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.

Artikel 5 Bos

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Bos aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. behoud, herstel en ontwikkeling van het bos voor natuur en landschap;
b. het behoud of herstel van de op deze gronden voorkomende, dan wel daaraan eigen natuurwaarden, ecologische waarden, landschappelijke waarden en cultuurhistorische waarden;
c. vormen van extensieve recreatie, welke niet strijdig zijn met het behoud of herstel van de onder b. genoemde waarden;
d. de instandhouding van onverharde wegen;
e. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd met een maximum bouwhoogte van 4 meter.

5.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 5.2 verlenen:

a. voor het oprichten van erf- of terreinafscheidingen met een maximale hoogte van 3 meter, mits:
   1. deze geen belemmering vormen voor de in het plangebied levende fauna en
   2. noodzakelijk zijn in verband met de veiligheid;
b. voor het oprichten van bouwwerken ten behoeve van het bosbeheer en extensieve recreatie mits:
   1. door de bouw de aanwezige natuurwaarden en landschappelijke waarden niet onevenredig worden geschaad;
   2. de hoogte maximaal 2,5 meter bedraagt;
   3. de maximale oppervlakte 10 m^2 per bouwwerk bedraagt.

5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. het vellen, rooien en beschadigen van houtgewassen;
b. het aanbrengen van beplantingen;
c. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse leidingen, constructies, installaties of andere apparatuur;
d. het graven, dichten, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
e. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
f. het ophogen van gronden;
g. het aanleggen, verbreden of verharden van voet- en rijwielpaden;
h. het aanbrengen van oppervlakte verharding groter dan 25 m^2.

5.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in lid 5.4.1 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden:

a. die op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn;
b. die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud betreffen.

5.4.3 Toelaatbaarheid van werken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 5.4.1 zijn slechts toelaatbaar, indien:

a. deze verband houden met de doeleinden, die aan het desbetreffende bestemming zijn toegekend, en

b. hierdoor dan wel door daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke, cultuurhistorische, natuur- en monumentale waarden en kwaliteiten niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast.

Artikel 6 Centrum

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Centrum aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, zoals bedoeld in artikel 20;
b. maatschappelijke functies, zoals bedoeld in artikel 13;
c. bedrijven uitsluitend in categorie 1 van bij deze regels opgenomen bedrijvenlijst (Bijlage 1 Bedrijvenlijst);
d. detailhandel, tot een brutovloeroppervlak van maximaal 250 m² per bedrijf;
e. horecabedrijven in de categorieën A en B;
f. kantoren;
g. groen- en speelvoorzieningen;
h. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;

en ondergeschikt voor:

i. nutsbedrijven;
j. voorzieningen ten behoeve van het verkeer, parkeervoorzieningen en straatmeubilair;

met dien verstande dat de bouwlagen boven de begane grond uitsluitend bestemd zijn voor woondoeleinden.

6.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumgoot- en bouwhoogte, uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd;
b. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden, ter plaatse van de bouwaanduiding 'bijgebouwen' (bg) mogen uitsluitend:
    1. bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, voor zover het betreft:
        - uitbreiding van de hoofdbebouwing, tot een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 40 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot;
        - andere bijbehorende bouwwerken, met een maximumbouwhoogte gelijk aan de goothoogte van het hoofdgebouw, waarbij de goothoogte van vrijstaande bouwwerken niet meer mag bedragen dan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing.
    2. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter;

waarbij de oppervlakte van het totaal van deze bebouwing per bouwperceel de in onderstaand schema opgenomen maten niet overschrijdt.

oppervlakte gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel	**maximale oppervlakte bouwwerken**
< 90 m²	50% van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel met een minimum van 20 m²
90-150 m²	45 m²
150-300 m²	55 m²
300-500 m²	65 m²
500-1000 m²	75 m²

Artikel 7 Cultuur en ontspanning

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Cultuur en ontspanning' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een museum;
b. zalenverhuur ten behoeve van culturele bijeenkomsten, congressen en evenementen;
c. ondersteunende horeca ten behoeve van onder a. en b. genoemde functies;
d. groothandel;

en tevens voor:

e. horeca in categorie B ter plaatse van de functieaanduiding horeca=2 (h=2) .

7.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumbouwhoogten, en voorzover aangegeven, het bebouwingspercentage uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, aan- of uitbouwen, bijgebouwen en andere binnen de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.
b. Op de overige gronden mogen uitsluitend andere bouwwerken worden gebouwd met een maximale bouwhoogte van 1 meter.

7.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 33.1 ten behoeve van het buiten het bouwvlak bouwen, van kleine bouwwerken passend in de bestemming zoals fietsenstallingen, hekwerken en zitbanken met een maximumbouwhoogte van 3 meter.

Artikel 8 Gemengd

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Gemengd aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, zoals bedoeld in artikel 20.
b. maatschappelijke functies zoals bedoeld in artikel 13;
c. groen- en speelvoorzieningen;
d. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;

en tevens voor;

e. kantoren, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'kantoor' (k).

en ondergeschikt voor:

f. voorzieningen ten behoeve van het verkeer, parkeervoorzieningen en straatmeubilair;
g. ondergeschikte horeca en detailhandel, uitsluitend ten dienste van bovengenoemde bestemmingsomschrijvingen.

8.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumgoot- en bouwhoogten, en voorzover aangegeven, het bebouwingspercentage, uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'parkeergarage' (pg) alleen gebouwen zijn toegestaan in de vorm van een parkeergarages.
b. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden, ter plaatse van de bouwaanduiding 'bijgebouwen' (bg) mogen uitsluitend:
    1. bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, voor zover het betreft:
        - uitbreiding van de hoofdbebouwing, tot een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 40 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot;
        - andere bijbehorende bouwwerken, met een maximumbouwhoogte gelijk aan de goothoogte van het hoofdgebouw, waarbij de goothoogte van vrijstaande bouwwerken niet meer mag bedragen dan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de

hoofdbebouwing.
2. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter;

waarbij de oppervlakte van het totaal van deze bebouwing per bouwperceel de in onderstaand schema opgenomen maten niet overschrijdt.

oppervlakte gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel	**maximale oppervlakte bouwwerken**
< 90 m^2	50% van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel met een minimum van 20 m^2
90-150 m^2	45 m^2
150-300 m^2	55 m^2
300-500 m^2	65 m^2
500-1000 m^2	75 m^2

8.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 33.1 ten behoeve van het buiten het bouwvlak bouwen, van kleine bouwwerken passend in de bestemming zoals fietsenstallingen, hekwerken en zitbanken met een maximumbouwhoogte van 3 meter.

Artikel 9 Groen

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groen- en speelvoorzieningen;
b. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;
c. bestaande ontsluitingswegen;
d. fiets- en wandelpaden, straatmeubilair en speelvoorzieningen;
e. geluidwerende voorzieningen.

en tevens voor:

f. parkeervoorzieningen, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'parkeerterrein' (p).

9.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd met een maximumbouwhoogte van 4 meter.

Artikel 10 Groen - Landschap en park

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen - Landschap en park aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. park- en groenvoorzieningen, waaronder recreatieve- en speel- en ontmoetingsvoorzieningen en fiets- en wandelpaden;
b. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;
c. het behoud of herstel van de op deze gronden voorkomende dan wel daaraan eigen landschappelijke-, cultuurhistorische, ecologische- en natuurwaarden;
d. bestaande ontsluitingswegen;

en tevens voor:

e. maatschappelijke functies zoals bedoeld in artikel 13, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'maatschappelijk' (m);
f. een urnenmuur, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats' (bp);
g. parkeervoorzieningen, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'parkeerterrein' (p);
h. een ontsluiting ten behoeve van de aangrenzende bestemming, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'ontsluiting' (os).

10.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd met een maximumbouwhoogte van 4 meter.
b. Ter plaatse van de aanduiding 'maatschappelijk' gelden de volgende aanvullende bouwregels:
    1. er mag uitsluitend beneden peil worden bebouwd tot een diepte van 6 meter;
    2. op deze gronden mogen bovengronds uitsluitend toegangsconstructies alsmede licht- en luchtinlaten tot een maximumoppervlakte van 10 m² en een hoogte van 1 meter worden gebouwd.
c. De maximumbouwhoogte van de urnenmuur ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats' is 2,50 meter.

10.3 Specifieke gebruiksregels

a. Onder gebruik van de gronden in strijd met de bestemming, wordt in ieder geval begrepen gebruik van gronden:
    1. als standplaats voor onderkomens en stacaravans of voor enige andere vorm van kamperen;
    2. voor het aanbrengen van afbeeldingen of tekens voor commerciële doeleinden;
    3. voor het opstellen, opslaan, lozen c.q. storten, al dan niet ten verkoop, van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, producten, voer- of vaartuigen of machines.
b. De in dit lid onder a. genoemde gebruiksvormen zijn niet verboden, indien en voorzover deze onlosmakelijk verbonden zijn met werken en werkzaamheden, waarvoor een omgevingsvergunning is verleend.

10.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

10.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. het vellen, rooien en beschadigen van houtgewassen;
b. het aanbrengen van beplantingen;
c. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse leidingen, constructies, installaties of andere apparatuur;
d. het graven, dichten, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
e. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
f. het ophogen van gronden;
g. het aanleggen, verbreden of verharden van voet- en rijwielpaden;
h. het aanbrengen van oppervlakte verharding groter dan 25 m^2.

10.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in lid 10.4.1 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van:

a. werken of werkzaamheden ter realisering van de bestemming, zoals aangegeven in lid 10.1;
b. werken of werkzaamheden, welke op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn;
c. werken of werkzaamheden die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud betreffen.

10.4.3 Toelaatbaarheid van werken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 10.4.1 zijn slechts toelaatbaar, indien:

a. deze verband houden met de doeleinden, die aan de desbetreffende bestemming zijn toegekend;
b. hierdoor dan wel door daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke-, cultuurhistorische- en natuurwaarden en kwaliteiten van de gronden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast;

10.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

10.5.1 Vergunningplicht

Het is ter plaatse van de aanduiding 'cultuurhistorische waarden' verboden om zonder een omgevingsvergunning bouwwerken geheel of gedeeltelijk te slopen.

10.5.2 Uitzondering

Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
c. reeds een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, lid 1 sub f of artikel 2.2, lid 1 onder b.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is vereist (rijks- of gemeentelijk monument).

10.5.3 Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de bouwhistorische waarden van de gronden en opstallen.

10.5.4 Onderzoeksplicht en voorwaarden omgevingsvergunning

1. De onder 10.5.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend nadat:
   a. een door deskundigen opgesteld rapport overlegd wordt, waarin de bouwhistorische waarden van de te slopen bouwwerken naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgelegd;
   b. naar het oordeel van het bevoegd gezag de bouwhistorische waarden van de te slopen bouwwerken in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld, in welk geval het sub a. genoemde rapport niet nodig is.
2. In de omgevingsvergunning kunnen nadere voorwaarden worden opgenomen in het belang van handhaving van en onderzoek/documentatie bouwhistorische zaken.

Artikel 11 Horeca

11.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Horeca aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. horecabedrijven in de categorie B;
b. voorzieningen ten behoeve van het verkeer, parkeervoorzieningen en straatmeubilair;
c. groen- en speelvoorzieningen;
d. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

11.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumbouwhoogte, uitsluitend de in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.

Artikel 12 Kantoor

12.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Kantoor aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. kantoren;
b. voorzieningen ten behoeve van het verkeer, parkeervoorzieningen en straatmeubilair;
c. groen- en speelvoorzieningen;
d. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;

en tevens voor:

e. galeries en daarmee vergelijkbare creatieve en culturele functies, uitsluitend ter plaatse van de

functieaanduiding 'cultuur en ontspanning' (co);
f. wonen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'wonen' (w);
g. maatschappelijke functies, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'maatschappelijk' (m);
h. bedrijven zoals bedoeld in artikel 3 onder a sub 1, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'bedrijven tot en met categorie 2';
i. horecabedrijven in categorie B op de beganegrondlaag, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'horeca van categorie 2' (h=2).
j. sportschool op de begane grond, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'sportschool' (sps);

en ondergeschikt voor:

k. voorzieningen ten behoeve van het verkeer, parkeervoorzieningen en straatmeubilair;
l. ondergeschikte horeca, uitsluitend ten dienste van dit lid onder a., e., g., h. en j. genoemde functies;
m. onderdoorgangen, alsmede toegangen tot ondergrondse voorzieningen ten behoeve van direct aangrenzende bestemmingen.

12.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen, met in achtneming van de (voorzover) aangegeven:

- maximumgoothoogte;
- maximum bouwhoogte en
- het bebouwingspercentage;

uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'parkeergarage' (pg) alleen gebouwen zijn toegestaan in de vorm van een parkeergarages.

12.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 33.1 ten behoeve van het buiten het bouwvlak bouwen, van kleine bouwwerken passend in de bestemming zoals fietsenstallingen, hekwerken en zitbanken met een maximumbouwhoogte van 3 meter.

Artikel 13 Maatschappelijk

13.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Maatschappelijk aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. onderwijs en zaalsport;
b. gezondheids- en welzijnszorg;
c. levensbeschouwelijke functies;
d. politieke-, belangen- en ideële organisaties/verenigingen en hobbyclubs;
e. openbare dienstverlening:
f. functies vergelijkbaar met die genoemd onder a. tot en met e. van dit lid;
g. dienstwoningen;

en uitsluitend voor:

h. kassenbouw, ter plaatse van de aanduiding 'kas' (ks);

en ondergeschikt voor:

i. voorzieningen ten behoeve van het verkeer, water, groen- en speelvoorzieningen en straatmeubilair;
j. ondergeschikte horeca en detailhandel, uitsluitend ten dienste van bovengenoemde bestemmingsomschrijvingen.

13.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumgoot- en bouwhoogten en, voor zover aangegeven, het bebouwingspercentage, uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd, met dien verstande dat de inhoud van dienstwoningen maximaal 600 m^3 per woning mag bedragen.

13.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 33.1 ten behoeve van het buiten het bouwvlak bouwen, van kleine bouwwerken passend in de bestemming zoals fietsenstallingen, hekwerken en zitbanken met een maximumbouwhoogte van 3 meter.
b. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden, ter plaatse van de bouwaanduiding 'bijgebouwen' (bg) mogen uitsluitend:
    1. bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, voor zover het betreft:
        - uitbreiding van de hoofdbebouwing, tot een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 40 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot;
        - andere bijbehorende bouwwerken, met een maximumbouwhoogte gelijk aan de goothoogte van het hoofdgebouw, waarbij de goothoogte van vrijstaande bouwwerken niet meer mag bedragen dan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing.
    2. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter;

waarbij de oppervlakte van het totaal van deze bebouwing per bouwperceel de in onderstaand schema opgenomen maten niet overschrijdt.

oppervlakte gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel	**maximale oppervlakte bouwwerken**
< 90 m^2	50% van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel met een minimum van 20 m^2
90-150 m^2	45 m^2
150-300 m^2	55 m^2
300-500 m^2	65 m^2
500-1000 m^2	75 m^2

13.4 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

13.4.1 Vergunningplicht

Het is ter plaatse van de aanduiding 'cultuurhistorische waarden' verboden om zonder een omgevingsvergunning bouwwerken geheel of gedeeltelijk te slopen.

13.4.2 Uitzondering

Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
c. reeds een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, lid 1 sub f of artikel 2.2, lid 1 onder b.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is vereist (rijks- of gemeentelijk monument).

13.4.3 Toetsingscriteria

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de bouwhistorische waarden van de gronden en opstallen.

13.4.4 Onderzoeksplicht en voorwaarden omgevingsvergunning

1. De onder 13.4.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend nadat:
   a. een door deskundigen opgesteld rapport overlegd wordt, waarin de bouwhistorische waarden van de te slopen bouwwerken naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgelegd;
   b. naar het oordeel van het bevoegd gezag de bouwhistorische waarden van de te slopen bouwwerken in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld, in welk geval het sub a. genoemde rapport niet nodig is.
2. In de omgevingsvergunning kunnen nadere voorwaarden worden opgenomen in het belang van handhaving van en onderzoek/documentatie bouwhistorische zaken.

Artikel 14 Sport

14.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Sport aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. sportvoorzieningen;
b. buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven;
c. politieke-, belangen- en ideële organisaties/verenigingen en hobbyclubs;
d. groen- en speelvoorzieningen;
e. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;
f. ondergeschikte horeca, uitsluitend ten dienste van bovengenoemde bestemmingsomschrijvingen;

en uitsluitend voor:

g. parkeervoorzieningen ter plaatse van de functieaanduiding 'parkeerterrein' (p).

14.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen, met in achtneming aangegeven maximumbouwhoogte uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken zoals kleed- en club- en materiaalgebouwen worden gebouwd.
b. In afwijking van het bepaalde in lid 33.1 mogen lichtmasten tot een hoogte van maximaal 15 meter buiten de bouwzone worden gebouwd, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
    1. de verticale verlichtingssterkte mag niet meer dan 10 lux bedragen;
    2. de armatuurlichtsterkte mag niet meer dan 10.000 candela bedragen.

14.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd nadere eisen te stellen aan de plaats en de afmetingen van de in lid 14.2, sub b. bedoelde lichtmasten, ten einde onevenredige schade aan de belangen van aan- en omwonenden te voorkomen.

14.4 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 33.1 ten behoeve van het buiten het bouwvlak bouwen, van kleine bouwwerken passend in de bestemming zoals fietsenstallingen, hekwerken en zitbanken met een maximumbouwhoogte van 3 meter.

Artikel 15 Tuin

15.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Tuin aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen ten behoeve van aangrenzende bestemmingen;
b. parkeervoorzieningen met inachtneming het bepaalde in 15.3;
c. oprit naar een achter de voorgevelrooilijn, gelegen carport, garage of parkeergelegenheid;
d. bestaande bijbehorende bouwwerken bij een woning;
e. watergangen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

15.2 Bouwregels

Op deze gronden mag niet worden gebouwd, met uitzondering van:

a. bestaande bijbehorende bouwwerken overeenkomstig de bestaande maatvoering;
b. ondergrondse bebouwing in de vorm van een parkeergarage ten behoeve van de aangrenzende woonbestemming uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - 1' (sw-1).

15.3 Specifieke gebruiksregels

Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen het gebruik van de in het eerste lid van dit artikel genoemde gronden ten behoeve van parkeervoorzieningen voor zover het betreft de gronden gelegen tussen de tussen de voorgevelrooilijn en de openbare weg en waarbij het niet betreft:

1. de gronden die wordt gebruikt als oprit naar een carport, garage of parkeergelegenheid;
2. bestaande parkeerplaatsen overeenkomstig de bestaande maatvoering die op peildatum 20 april 2016 aanwezig waren.

Artikel 16 Verkeer - Railverkeer

16.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer - Railverkeer aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. personen- en goederenvervoer per spoor met de daarbij behorende technische en administratieve voorzieningen, zoals bouwwerken voor energievoorziening ten behoeve van het treinverkeer en wacht- en werkruimtes voor het spoorwegpersoneel;
b. stations;
c. (on)gelijkvloerse kruisingen, over- en onderbouwingen ten behoeve van weg- en waterverkeer;
d. geluidwerende voorzieningen;
e. groenvoorzieningen;
f. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;
g. onderdoorgangen, alsmede toegangen tot ondergrondse voorzieningen ten behoeve van direct aangrenzende bestemmingen.

16.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienst van de genoemde bestemmingen worden gebouwd met een maximumbouwhoogte van 10 meter gemeten vanaf de bovenzijde van de spoorstaaf.
b. In afwijking van het bepaalde onder a. mag de bouwhoogte van geluidsschermen maximaal 3 meter bedragen, gemeten vanaf de bovenzijde van de spoorstaaf.

Artikel 17 Verkeer - Verblijfsgebied

17.1 Bestemmingsomschrijving

De als Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. (woon)straten, buurtwegen, pleinen en trottoirs met een inrichting hoofdzakelijk gericht op bestemmingsverkeer en verblijfsfuncties;
b. parkeervoorzieningen;
c. terrassen;
d. groen- en watervoorzieningen;
e. wandelgebieden en speelgelegenheden;
f. nutsvoorzieningen;
g. onderdoorgangen, alsmede toegangen tot ondergrondse voorzieningen ten behoeve van direct aangrenzende bestemmingen.

17.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de genoemde bestemmingen worden gebouwd
b. De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals entrees tot parkeergarages en straatmeubilair mag ten hoogste 5 meter bedragen.

17.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

17.3.1 Verboden werk en/of werkzaamheden

Het is ter plaatse van de aanduiding 'bomenrij' verboden om houtgewassen te vellen, te rooien of te beschadigen zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders.

17.3.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in lid 17.3.1 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden:

a. die op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn;
b. die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud betreffen.

17.3.3 Toelaatbaarheid van werken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 17.3.1 zijn slechts toelaatbaar, indien:

a. deze verband houden met de doeleinden, die aan het desbetreffende bestemming zijn toegekend, en
b. hierdoor dan wel door daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke kwaliteiten niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast.

Artikel 18 Verkeer - Wegverkeer

18.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer - Wegverkeer aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen, fiets- en voetpaden, trottoirs met een inrichting hoofdzakelijk gericht op de afwikkeling van het doorgaande verkeer;
b. groen- en watervoorzieningen;
c. geluidwerende voorzieningen;
d. parkeervoorzieningen;
e. onderdoorgangen, alsmede toegangen tot ondergrondse voorzieningen ten behoeve van direct aangrenzende bestemmingen.

18.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken zoals bruggen, viaducten, straatmeubilair en bouwwerken ter geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer worden gebouwd.
b. De hoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde, anders dan ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, zoals geluidwerende voorzieningen, mag ten hoogste 5 meter bedragen.

18.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

18.3.1 Verboden werk en/of werkzaamheden

Het is ter plaatse van de aanduiding 'bomenrij' verboden om houtgewassen te vellen, te rooien of te beschadigen zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders.

18.3.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in lid 18.3.1 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden:

a. die op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn;
b. die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud betreffen.

18.3.3 Toelaatbaarheid van werken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 18.3.1 zijn slechts toelaatbaar, indien:

a. deze verband houden met de doeleinden, die aan het desbetreffende bestemming zijn toegekend, en

b. hierdoor dan wel door daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke kwaliteiten niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast.

Artikel 19 Water

19.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Water aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. waterlopen en waterpartijen;
b. waterberging;
c. bermen en beplanting;
d. oevers;
e. het behoud of herstel van de op deze gronden voorkomende dan wel daaraan eigen landschappelijke-, cultuurhistorische, ecologische- en natuurwaarden;

met daaraan ondergeschikt:

f. groenvoorzieningen;
g. nutsvoorzieningen.

19.2 Bouwregels

Op de in lid 19.1 genoemde gronden mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken, geen gebouw zijnde, worden gebouwd, zoals bruggen, stuwen, gemalen en duikers.

19.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 19.2 ten behoeve van bouwwerken van geringe omvang zoals steigers, mits de waterstaatkundige functie niet (onevenredig) wordt geschaad, gehoord de waterbeheerder.

19.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend het gebruik van de gronden als ligplaats voor (woon)schepen.

Artikel 20 Wonen

20.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Wonen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het wonen, hieronder niet begrepen bewoning van woonwagens of woonschepen;

en tevens voor:

b. maatschappelijke functies zoals bedoeld in artikel 13 en kantoren zoals bedoeld in artikel 12, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'gemengd';
c. maatschappelijke functies zoals bedoeld in artikel 13, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'maatschappelijk';
d. bedrijven zoals bedoeld in artikel 3.1 onder a sub 1, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'bedrijven tot en met categorie 2';

en wat betreft de begane grond tevens voor:

e. een kapsalon, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'specifieke vorm van dienstverlening - 1' (sdv-1);
f. sportscholen, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'sportschool' (sps);
g. kantoren, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'kantoor' (k);
h. detailhandel, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'detailhandel' (dh);
i. bedrijven, die zijn genoemd in de categorie 1 van bij deze regels opgenomen bedrijvenlijst, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'bedrijven tot en met categorie 1';
j. een houtverwerkingsbedrijf, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - 1' (sb-1);
k. een dierenartspraktijk, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk - 1' (sm-1);

l. maatschappelijke functies zoals bedoeld in artikel 13, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk - 2' (sm-2);
m. horeca-A, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'horeca van categorie 1' (h=1);
n. horeca-C, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'horeca van categorie 3' (h=3);
o. centrumfuncties zoals bedoeld in artikel 6, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'centrum' en met uitzondering van horecabedrijven in de categorieën A en B (c);
p. theater met oefenruimten, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'theater' (th);

en ondergeschikt voor:

q. groen- en speelvoorzieningen;
r. verblijfsgebieden;
s. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding;

en uitsluitend voor:

t. autostalling of opslag van goederen ten behoeve van het wonen ter plaatse van de functieaanduiding 'garagebox' (gab).

20.2 Bouwregels

a. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumgoot- en bouwhoogten en maximum aantal bouwlagen en het bepaalde onder b., uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, bijbehorende bouwwerken en andere binnen de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.
b. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden, ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' (bg) mogen uitsluitend:
    1. bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, voor zover het betreft:
        - uitbreiding van de hoofdbebouwing, tot een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 40 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot;
        - andere bijbehorende bouwwerken, met een maximumbouwhoogte gelijk aan de goothoogte van het hoofdgebouw, waarbij de goothoogte van vrijstaande bouwwerken niet meer mag bedragen dan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing.
    2. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter;

waarbij de oppervlakte van het totaal van deze bebouwing per bouwperceel de in onderstaand schema opgenomen maten niet overschrijdt.

oppervlakte gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel	**maximale oppervlakte bouwwerken**
< 90 m^2	50% van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel met een minimum van 20 m^2
90-150 m^2	45 m^2
150-300 m^2	55 m^2
300-500 m^2	65 m^2
500-1000 m^2	75 m^2

20.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in het in lid 20.2 onder b. opgenomen schema ten behoeve van een verhoging van de maximale grootte van bouwwerken voor percelen waarbij de bebouwbare zone groter is dan 1000 m^2 met maximaal 25 m^2 mits:

a. dit vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt niet op bezwaren stuit en
b. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet worden geschaad.

20.4 Specifieke gebruiksregels

a. Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen gebruik als beroeps- of bedrijfsmatige werk- of opslagruimte, met uitzondering van toegestane functies zoals bepaald in lid 20.1;
b. Het bepaalde in lid 20.4 onder a. is niet van toepassing op het gedeelte van een woning in gebruik ten behoeve van beroep aan huis, hieronder mede begrepen bed and breakfast, door de bewoner, mits dit gedeelte niet meer bedraagt dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning.

Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse, noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan en mag het geen detailhandel, internetverkoop hiervan uitgezonderd, prostitutie of horeca betreffen.

Artikel 21 Leiding - Gas

21.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Leiding - Gas aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), primair bestemd voor een ondergrondse leiding voor het transport van gas met een diameter van ten hoogste 8 inch en een druk van ten hoogste 40 bar met de daarbij behorende belemmeringenstrook.

21.2 Bouwregels

Voor het bouwen gelden de volgende regels:

a. op deze gronden mogen ten behoeve van de in lid 21.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd met een bouwhoogte van ten hoogste 3 meter;
b. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag, met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels, uitsluitend worden gebouwd, indien het bouwplan betrekking heeft op vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering.

21.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor het bouwen overeenkomstig de andere daar voorkomende bestemming(en) indien de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf advies is ingewonnen bij de betrokken leidingexploitant. Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.

21.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

21.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning), de volgende werken, geen bouwwerken zijnde of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen van diepwortelende beplantingen en bomen;
b. het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
c. het indrijven van voorwerpen in de bodem;
d. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
e. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
f. het permanent opslaan van goederen.

21.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in lid 21.4.1 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van de volgende werken en werkzaamheden:

a. die reeds in uitvoering zijn op het van kracht worden van het plan;
b. die het normale onderhoud ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen;
c. welke graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten vormen.

21.4.3 Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

Werken en werkzaamheden als bedoeld in lid 21.4.1 zijn slechts toelaatbaar, indien door de uitvoering daarvan, dan wel de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen:

a. geen afbreuk wordt gedaan aan de belangen van en de veiligheidssituatie rond de betreffende leiding en bijbehorende belemmeringenstrook en
b. ter zake daarvan vooraf advies van de leidingbeheerder is ingewonnen.

Artikel 22 Leiding - Hoogspanning

22.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Leiding - Hoogspanning aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), primair bestemd voor het transport van electriciteit door een ondergrondse hoogspanningsleiding.

Voorrangsbepaling

De regels van deze dubbelbestemming gelden primair ten opzichte van de regels van iedere andere bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt.

22.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen, in afwijking van het bepaalde bij de andere daar voorkomende bestemming(en) uitsluitend bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd tot een hoogte van maximaal 2 meter ten behoeve van in lid 22.1 genoemde bestemming.

22.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 22.2 onder a. voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de andere bestemming(en) mits:

a. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig en veilig functioneren van de hoogspanningsleiding;
b. vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder.

22.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

22.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) op en in de in lid 22.1 bedoelde gronden de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen van oppervlakteverharding;
b. het wijzigen van maaiveldniveau door ontgronding of ophoging;
c. het verrichten van graafwerkzaamheden;
d. het aanbrengen van diepwortelende beplantingen;
e. het indrijven van voorwerpen in de grond.

22.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in lid 22.4.2 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van de volgende werken en werkzaamheden:

a. die reeds in uitvoering zijn op het van kracht worden van het plan;
b. die het normale onderhoud ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen;
c. welke graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten vormen.

22.4.3 Toelaatbaarheid werken en wewrkzaamheden

Werken en werkzaamheden als bedoeld in lid 22.4.1 zijn slechts toelaatbaar, indien door de uitvoering daarvan, dan wel de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen:

a. geen blijvend onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de belangen van en de veiligheidssituatie rond de betreffende leiding en
b. ter zake daarvan vooraf advies van de leidingbeheerder is ingewonnen.

Artikel 23 Leiding - Riool

23.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Leiding - Riool aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen mede bestemd voor het transport van afvalwater door een hoofdtransportleiding;

Voorrangsbepaling

De regels van deze dubbelbestemming gelden primair ten opzichte van de regels van iedere andere bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt.

23.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen, in afwijking van het bepaalde bij de andere daar voorkomende bestemming(en) uitsluitend bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd tot een hoogte van maximaal 2 meter ten behoeve van in lid 23.1 genoemde bestemming.

23.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 23.2 voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de andere bestemming(en) mits:

a. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig en veilig functioneren van de hoofdtransportleiding;
b. vooraf advies wordt ingewonnen van de leidingbeheerder.

23.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning), de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

a. het egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
b. het uitvoeren van graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm;
c. het in de grond brengen van voorwerpen dieper dan 30 cm;
d. het aanleggen van oppervlakteverhardingen;
e. het planten van bomen en het aanbrengen van andere beplantingen die dieper wortelen of kunnen wortelen dan 30 cm.

23.4.1 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

Het in dit lid vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

a. het normale onderhoud en beheer betreffen;
b. noodzakelijk zijn in verband met het op de betreffende bestemming gerichte beheer of gebruik van de grond.

23.4.2 Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

Werken en werkzaamheden als bedoeld in lid 23.4 zijn slechts toelaatbaar, indien door de uitvoering daarvan, dan wel de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen:

a. geen blijvend onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de belangen van en de veiligheidssituatie rond de betreffende leiding en
b. ter zake daarvan vooraf advies van de leidingbeheerder is ingewonnen.

Artikel 24 Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)

24.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

24.2 Bouwregels

Binnen de voor deze bestemming aangewezen gronden mogen:

a. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
b. bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen worden gebouwd, indien het betreft:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
    2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 30 m^2 bedraagt.
    3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst

24.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 24.2 met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.
b. Afwijken als bedoeld in lid 24.3 sub a. kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in lid 24.3 sub a. kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:
    1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. het doen van opgravingen;
    3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

24.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

24.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;
b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;

d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

24.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van lid 24.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:

a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

24.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in lid 24.4.1, is niet van toepassing indien:

a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 30 m^2 of een omvang van 30 m^1;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

24.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

Het is verboden binnen de voor 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' aangewezen gronden zonder of in afwijking van een vergunning (omgevingsvergunning) reeds aanwezige bouwwerken te slopen indien het oppervlak groter is dan 30 m^2, de verstoringsdiepte daarbij meer dan 40 cm bedraagt en deze liggen in een beschermd stadsgezicht.

24.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Artikel 25 Waarde - Archeologie (hoge verwachting)

25.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (hoge verwachting)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op en/of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

25.2 Bouwregels

Binnen de voor deze bestemming aangewezen gronden mogen:

a. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
b. bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen worden gebouwd, indien het betreft:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
    2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 200 m^2 bedraagt.

3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst

25.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 25.2 met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.
b. Afwijken als bedoeld in lid 25.3 sub a. kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in lid 25.3 sub a. kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:
    1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. het doen van opgravingen;
    3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

25.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

25.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (hoge verwachting)' zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;
b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

25.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van lid 25.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:

a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

25.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in lid 25.4.1, is niet van toepassing indien:

a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 200 m^2 of een omvang van 200 m^1;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

25.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

Het is verboden binnen de voor 'Waarde - Archeologie (hoge verwachting)' aangewezen gronden zonder of in afwijking van een vergunning (omgevingsvergunning) reeds aanwezige bouwwerken te slopen indien het oppervlak groter is dan 200 m^2, de verstoringsdiepte daarbij meer dan 40 cm bedraagt en deze liggen in een beschermd stadsgezicht.

25.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (hoge verwachting)' geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Artikel 26 Waarde - Archeologie (lage verwachting)

26.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (lage verwachting)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

26.2 Bouwregels

Binnen de voor deze bestemming aangewezen gronden mogen:

a. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
b. bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen worden gebouwd, indien het betreft:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
    2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 2000 m^2 bedraagt;
    3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

26.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 26.2 met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.
b. Afwijken als bedoeld in artikel 26.3 sub a. is mogelijk, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in artikel 26.3 sub a. is voorts mogelijk, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:
    1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. het doen van opgravingen;
    3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

26.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

26.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (lage verwachting)' zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
b. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
c. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

26.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van artikel 26.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:

a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

26.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in artikel 26.4.1, is niet van toepassing indien:

a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 2000 m^2 of een omvang van 2000 m^1;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingsvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

26.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (lage verwachting) geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Artikel 27 Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)

27.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

27.2 Bouwregels

Binnen de voor deze bestemming aangewezen gronden mogen:

a. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
b. bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen worden gebouwd, indien het betreft:

1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 500 m^2 bedraagt.
3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst

27.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 27.2 met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.
b. Afwijken als bedoeld in lid 27.3 sub a. kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in lid 27.3 sub a. kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:
    1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. het doen van opgravingen;
    3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

27.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

27.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;
b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

27.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van lid 27.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:

a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

27.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in lid 27.4.1, is niet van toepassing indien:

a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 500 m^2 of een omvang van 500 m^1;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

27.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Artikel 28 Waarde - Cultuurhistorie

28.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud, het herstel en de versterking van de op deze gronden voorkomende architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische kwaliteiten, in het bijzonder het beschermd stadsgezicht, zoals dit nader is getypeerd in hoofdstuk 4.9 van de plantoelichting en is vertaald naar en weergegeven op de bij dit artikel (bijlage 1) behorende cultuurhistorische waardenkaart.

28.2 Bouwregels

Op de in lid 28.1 bedoelde gronden gelden voor het bouwen van bouwwerken en het inrichten van de openbare ruimte, naast de daarvoor genoemde regels bij de andere bestemmingen, de volgende bepalingen:

a. ter plaatse van de op de cultuurhistorische waardenkaart aangegeven belangrijke zichtlijnen dienen deze zichtlijnen in tact te worden gelaten;
b. ter plaatse van de op de cultuurhistorische waardenkaart aangegeven tuinhekken moeten de bestaande tuinhekken behouden blijven dan wel indien mogelijk in hun oorspronkelijke toestand te worden hersteld en moeten nieuwe tuinhekken volgens de oorspronkelijke karakteristiek worden opgericht;
c. bouwwerken mogen slechts in de historische rooilijn worden gebouwd;
d. de op de Cultuurhistorische karakteristiekenkaart aangegeven historische stegen mogen niet worden bebouwd;
e. bij strijdigheid tussen de bepalingen in dit lid en de bouwregels bij de overige bestemmingen hebben de bepalingen in dit lid voorrang.

28.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen, ten behoeve van de instandhouding en versterking van het beschermd stadsgezicht nadere eisen stellen aan:

a. de situering, de afmetingen, de vormgeving en de dakvormen van hoofdgebouwen;
b. de situering en afmetingen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde zoals erfafscheidingen.

28.4 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 28.2 van dit artikel indien de bouw of verbouw stedenbouwkundig, architectonische of cultuurhistorisch meerwaarde heeft.

Artikel 29 Waarde - Geomorfologie

29.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Waarde - Geomorfologie" aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor bescherming en instandhouding van de aanwezige leemlagen en de doorstroming van beken.

29.2 Bouwregels

Het is verboden gebouwen en andere bouwwerken te bouwen dieper dan 1,5 meter beneden maaiveld.

29.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 29.2 indien:

a. met onderzoek kan worden aangetoond dat in de bodem geen leemlagen aanwezig zijn met een relevante waterremmende werking;
b. is aangetoond dat door de werkzaamheden de waterremmende werking van de leemlagen niet geschaad zal worden;
c. afdichting van de betreffende leemlagen na de bouw volledig is gegarandeerd;
d. naar het oordeel van het bevoegd gezag andere belangen het belang van de bescherming van de leemlagen overstijgen.

29.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

29.4.1 Verboden

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het afgraven van gronden;
b. het wijzigen van de grondwaterstand door drainage, grondwateronttrekking of andere wijze;
c. het verrichten van boringen dieper dan 1,5 m beneden het maaiveld, waaronder begrepen boringen ten behoeve van (verkennend) onderzoek.

29.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

De in lid 29.4.1 vervatte verboden gelden niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden:

a. die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud en beheer betreffen, met dien verstande dat werkzaamheden dieper dan 1,5 meter beneden het maaiveld hieronder niet worden begrepen.
b. werken of werkzaamheden die op het moment van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan in uitvoering waren of konden worden uitgevoerd krachtens een vóór dat tijdstip geldende of aangevraagde vergunning.

29.4.3 Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 29.4 mag alleen worden verleend indien:

a. met onderzoek kan worden aangetoond dat in de bodem geen leemlagen aanwezig zijn met een relevant waterremmende werking;
b. is aangetoond dat door de werkzaamheden de waterremmende werking van de leemlagen niet geschaad zal worden;
c. naar het oordeel van het bevoegd gezag andere belangen het belang van de bescherming van de leemlagen overstijgen.

29.4.4 Voorschriften

Aan de omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

Artikel 30 Waarde - Landschap

30.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Landschap aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud, het herstel en de versterking van de op deze gronden voorkomende dan wel daaraan eigen landschappelijke-, ecologische-, cultuurhistorische- en natuurwaarden.

30.2 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen ten aanzien van de situering van bouwwerken die mogen worden gebouwd op grond van de andere bestemming(en) nadere eisen stellen ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de aanwezige landschappelijke waarden.

30.3 Specifieke gebruiksregels

Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen:

a. het aanbrengen van recreatievoorzieningen, dan wel als standplaats voor onderkomens en stacaravans of voor enige andere vorm van kamperen;
b. het aanbrengen van afbeeldingen of tekens voor commerciële doeleinden;
c. het opslaan, lozen c.q. storten, als dan niet ten verkoop van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, producten, voer- of vaartuigen of machines;
d. voor het racen en crossen met motorvoertuigen en bromfietsen.

30.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

30.4.1 Verboden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. het vellen, rooien en beschadigen van houtgewassen;
b. het aanbrengen van beplantingen;
c. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse leidingen, constructies, installaties of andere apparatuur;
d. het graven, dichten, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
e. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
f. het ophogen van gronden;
g. het aanleggen, verbreden of verharden van voet- en rijwielpaden;
h. het aanbrengen van oppervlakte verharding groter dan 25 m^2.

30.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

De in lid 30.4.1 vervatte verboden gelden niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden:

a. die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud en beheer betreffen;
b. welke op het tijdstip waarop het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn.

30.4.3 Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

Werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 30.4.1 zijn slechts toelaatbaar, indien:

a. deze verband houden met de doeleinden, die aan de desbetreffende bestemmingen zijn toegekend en
b. hierdoor dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke waarden en kwaliteiten van de gronden onevenredig worden of kunnen worden verkleind.

30.4.4 Voorschriften

Aan de omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

Artikel 31 Waterstaat - Waterlopen

31.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waterstaat - Waterlopen aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor bescherming en instandhouding van de aanwezige boven- en ondergrondse waterlopen.

31.2 Bouwregels

Op deze gronden mag, in afwijking van het bepaalde bij de andere daar voorkomende bestemming(en) uitsluitend bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd tot een hoogte van maximaal 2 meter ten behoeve van in lid 31.1 genoemde bestemming.

31.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 31.2 voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de andere bestemming(en) mits:

a. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig en veilig functioneren van de waterlopen;
b. vooraf advies wordt ingewonnen van de beheerder van de waterloop.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 32 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 33 Algemene bouwregels

33.1 Bouwen binnen bouwvlak

a. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak is aangegeven mag, behoudens andersluidende bepalingen in deze regels, uitsluitend worden gebouwd binnen dit bouwvlak.
b. Indien in een bestemmingsvlak geen bouwvlak is aangegeven, mag uitsluitend worden gebouwd voor zover daartoe in de betreffende bestemmingsregel uitdrukkelijk mogelijkheden zijn opgenomen.

33.2 Bebouwingspercentage

a. Indien in een bouwvlak geen bebouwingspercentage is aangegeven, mag dit vlak geheel worden bebouwd.
b. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak en een bebouwingspercentage zijn aangegeven is het bebouwingspercentage van toepassing op de gronden binnen het bouwvlak.
c. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak slechts één bebouwingspercentage is aangegeven geldt dit percentage voor het gehele bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak.
d. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak meerdere bebouwingspercentages zijn aangegeven, gelden deze percentages voor die delen van het bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak waarin ze zijn aangegeven.

33.3 Afwijkende maatvoering

a. Voor een bouwwerk, dat krachtens een omgevingsvergunning op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden en dat in het plan ingevolge de bestemming is toegelaten, maar waarvan de bestaande afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen afwijken van de maatvoeringbepalingen in de bouwregels van de betreffende bestemming, geldt dat:
    1. bestaande maten, die meer bedragen dan in het plan is voorgeschreven, mogen als ten hoogste toelaatbaar worden aangehouden;
    2. bestaande maten, die minder bedragen dan in het plan is voorgeschreven, mogen als ten minste toelaatbaar worden aangehouden.
b. ingeval van herbouw is lid a onder 1 en 2 uitsluitend van toepassing, indien de herbouw op dezelfde plaats plaatsvindt;
c. op een bouwwerk als hiervoor bedoeld, is het Overgangsrecht bouwwerken als opgenomen in dit plan niet van toepassing.

Artikel 34 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:

a. het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning;
b. het gebruik van de gronden ten behoeve van thuisprostitutie, raamprostitutie en seksinrichtingen.
c. het gebruik van gronden of bouwwerken waarbij niet wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid volgens de in de geldende Arnhemse beleidsregels voor parkeren opgenomen normen.

Artikel 35 Algemene aanduidingsregels

35.1 Vrijwaringszone - molenbiotoop

Ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone - molenbiotoop' zijn de gronden, naast de aldaar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming van het functioneren van de molen.

35.1.1 Bouwregel

Op de als 'Vrijwaringszone - molenbiotoop' aangewezen gronden mag de maatvoering van gebouwen niet meer bedragen dan de bestaande afmetingen.

35.1.2 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het in lid 35.1.1 bepaalde ten behoeve van een hogere hoogte, mits de windvangzone van de molen en/of de waarde van de molen als landschapsbepalend element daardoor niet onevenredig wordt aangetast.

Artikel 36 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:

1. de in deze regels opgenomen bebouwingsregels, voor zover betreffende de maximum bouwhoogte, de maximumgoothoogte, het maximumoppervlak en de maximuminhoud, mits de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de in de regels vastgelegde maten;
2. de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak, zoals bedoeld in lid 33.1 mits:
   a. de overschrijding van het bouwvlak niet meer bedraagt dan twee meter en het de bouw betreft van erkers, luifels, balkons, keldergaten (koekoeken) of galerijen;
   b. het de bouw van volledig beneden peil gelegen bouwwerken betreft, mits:
      - een diepte van 6 meter niet wordt overschreden;
      - het maaiveld wordt afgewerkt op een wijze die past binnen de bestemming;
      - geen onevenredige toename van de parkeerdruk plaatsvindt;
      - de geomorfologische waarden zoals bedoeld in lid 29.1 niet worden geschaad;
3. de bestemmingsbepalingen voor het oprichten van:
   a. kunstobjecten en niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals transformatorstations, rioolgemalen, schakelhuisjes, telefooncellen voorzover met een inhoud groter dan 3 m^3, en haltes van vervoersdiensten, alle met een inhoud van maximaal 75 m^3;
   b. sirenemasten met een hoogte van maximaal 18 meter;
   c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van (tele)communicatie:
      - voorzover vrijstaand, met een hoogte van maximaal 20 meter;
      - voorzover op of aan een ander bouwwerk te plaatsen, met een hoogte van maximaal 8 meter boven de aangegeven maximumbouwhoogte;
   d. geluidwerende voorzieningen voor zover deze noodzakelijk zijn ingevolge de bepalingen van de Wet geluidhinder.
4. de in deze regels opgenomen bepalingen omtrent de maximum bouwhoogte voor het oprichten van hekwerken ten behoeve van het gebruik van platte daken als dakterras tot een maximum van 1 meter boven de maximaal toegestane bouwhoogte mits:
   a. dit passend is in het bebouwingsbeeld van de omringende bebouwing en
   b. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.
5. het bepaalde in artikel 34 voor de vestiging van maximaal één seksinrichting per wijk onder voorwaarde dat:
   a. het geen raamprostitutie betreft;
   b. de aanvraag past binnen de ruimtelijk relevante aspecten van het vestigingsbeleid prostitutie;
   c. het aantal seksinrichtingen, niet zijnde raamprostitutiebedrijven, op het grondgebied van de gemeente Arnhem na het afwijken van de regels niet meer dan acht zal bedragen;
   d. er in de wijk nog geen seksinrichting is;
   e. de seksinrichting niet in een appartementengebouw wordt gevestigd;
   f. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast;
   g. er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat;
   h. de afstand tot de dichtstbijzijnde seksinrichting hemelsbreed tenminste 250 meter bedraagt;
   i. de inrichting niet meer dan acht werkplekken bevat.

Artikel 37 Overige regels

37.1 Parkeren

a. Indien de omvang of bestemming van een gebouw of terrein daartoe aanleiding geeft, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's in voldoende mate ruimte zijn aangebracht in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.
b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Arnhemse beleidsregels voor parkeren daartoe opgenomen normen. Voor zover deze regels gedurende de planperiode worden gewijzigd, rekening wordt gehouden met de wijziging.

37.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

37.3 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de leden 37.1 en 37.2:

1. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien of
2. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 38 Overgangsrecht

38.1 Overgangsrecht bouwwerken

38.1.1 Overgangsbepaling

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

38.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sublid 38.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sublid 38.1.1 met maximaal 10%.

38.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in lid 38.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

38.2 Overgangsrecht gebruik

38.2.1 Overgangsbepaling

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

38.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 38.2.1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

38.2.3 Verbod hervatten strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 38.2.1 na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

38.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Het bepaalde in lid 38.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 39 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan

Bijlagen

Bijlage 1 Bedrijvenlijst

SBI-2008	Nr.	OMSCHRIJVING	CATEGORIE
10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN	
101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
101, 102	1	- slachterijen en pluimveeslachterijen	3.2
101	4	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1000 m²	3.2
101	5	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1000 m²	3.1
101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m²	3.1
101, 102	7	- loonslachterijen	3.1
108	8	- vervaardiging van snacks en vervaardiging van kant-en-klaar-maaltijden met p.o. < 2.000 m²	3.1
1032, 1039	0	Groente- en fruitconservenfabrieken:	
1032, 1039	1	- jam	3.2
1032, 1039	2	- groente algemeen	3.2
1032, 1039	3	- met koolsoorten	3.2
1071	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:	
1071	1	- v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	2
1071	2	- v.c. >= 7500 kg meel/week	3.2
1072		Banket, biscuit- en koekfabrieken	3.2
1083	0	Koffiebranderijen en theepakkerijen:	
1083	2	- theepakkerijen	3.2
13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL	
131		Bewerken en spinnen van textielvezels	3.2
132	0	Weven van textiel:	
132	1	- aantal weefgetouwen < 50	3.2
133		Textielveredelingsbedrijven	3.1
139		Vervaardiging van textielwaren	3.1
139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	3.1
14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT	
141		Vervaardiging kleding van leer	3.1
141		Vervaardiging van kleding en -toebehoren (excl. van leer)	2
142, 151		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont	3.1
15	-	VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCL. KLEDING)	
151		Lederwarenfabrieken (excl. kleding en schoeisel)	3.1
152		Schoenenfabrieken	3.1
16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.	
16101		Houtzagerijen	3.2
16102	0	Houtconserveringsbedrijven:	
16102	2	- met zoutoplossingen	3.1
162	0	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout	3.2
162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m2	3.1
162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	2
17	-	VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN	
1712	0	Papier- en kartonfabrieken:	
1712	1	- p.c. < 3 t/u	3.1
172		Papier- en kartonwarenfabrieken	3.2
17212	0	Golfkartonfabrieken:	
17212	1	- p.c. < 3 t/u	3.2
58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUKTIE VAN	

		OPGENOMEN MEDIA	
1811		Drukkerijen van dagbladen	3.2
1812		Drukkerijen (vlak- en rotatie-diepdrukkerijen)	3.2
18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	2
1814	A	Grafische afwerking	1
1814	B	Binderijen	2
1813		Grafische reproduktie en zetten	2
1814		Overige grafische aktiviteiten	2
182		Reproduktiebedrijven opgenomen media	1
20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUKTEN	
2120	0	Farmaceutische produktenfabrieken:	
2120	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen	3.1
2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	2
22	-	VERVAARDIGING VAN PRODUKTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF	
221102	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:	
221102	1	- vloeropp. < 100 m2	3.1
2219		Rubber-artikelenfabrieken	3.2
222	0	Kunststofverwerkende bedrijven:	
222	3	- productie van verpakkingsmateriaal en assemblage van kunststofbouwmaterialen	3.1
23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUKTEN	
231	0	Glasfabrieken:	
231	1	- glas en glasprodukten, p.c. < 5.000 t/j	3.2
231		Glasbewerkingsbedrijven	3.1
232, 234	0	Aardewerkfabrieken:	
232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	2
232, 234	2	- vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	3.2
26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS	
26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken incl. reparatie	2
26, 33	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM-APPARATEN EN -BENODIGDH.	
261, 263, 264, 331		Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur e.d. incl. reparatie	3.1
2612		Fabrieken voor gedrukte bedrading	3.1
26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN	
26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie	2
29		VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS	
293		Auto-onderdelenfabrieken	3.2
31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.	
310	1	Meubelfabrieken	3.2
9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m2	1
321		Fabricage van munten, sieraden e.d.	2
322		Muziekinstrumentenfabrieken	2
323		Sportartikelenfabrieken	3.1
324		Speelgoedartikelenfabrieken	3.1
32999		Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	3.1
41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID	
41, 42, 43	0	Bouwbedrijven algemeen: b.o. > 2.000 m²	3.2
41, 42, 43	1	- bouwbedrijven algemeen: b.o. <= 2.000 m²	3.1
41, 42, 43	2	Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. > 1000 m²	3.1

41, 42, 43	3	- aannemersbedrijven met werkplaats: b.o.< 1000 m²	2
46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING	
4621	0	Grth in akkerbouwprodukten en veevoeders	3.1
4622		Grth in bloemen en planten	2
4624		Grth in huiden, vellen en leder	3.1
46217, 4631		Grth in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen	3.1
4632, 4633		Grth in vlees, vleeswaren, zuivelprodukten, eieren, spijsoliën	3.1
4634		Grth in dranken	2
4635		Grth in tabaksprodukten	2
4636		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk	2
4637		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen	2
4638, 4639		Grth in overige voedings- en genotmiddelen	2
464, 46733		Grth in overige consumentenartikelen	2
46499	0	Grth in vuurwerk en munitie:	
46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	2
46499	2	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton	3.1
46499	5	- munitie	2
4673	0	Grth in hout en bouwmaterialen:	
4673	1	- algemeen: b.o. > 2000 m²	3.1
4673	2	- algemeen: b.o. <= 2000 m²	2
46735	4	zand en grind:	
46735	5	- algemeen: b.o. > 200 m²	3.2
46735	6	- algemeen: b.o. <= 200 m²	2
4674	0	Grth in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:	
4674	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m²	3.1
4674	2	- algemeen: b.o. < = 2.000 m²	2
46751		Grth in chemische produkten	3.2
46752		Grth in kunstmeststoffen	2
4676		Grth in overige intermediaire goederen	2
466	0	Grth in machines en apparaten:	
466	1	- machines voor de bouwnijverheid	3.2
466	2	- overige	3.1
47	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE T.B.V. PARTICULIEREN	
4791		Postorderbedrijven	3.1
4799	-	Winkels in tweedehands goederen en antiek	1
49	-	VERVOER OVER LAND	
493		Taxibedrijven	2
493		Touringcarbedrijven	3.2
494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1000 m²	3.2
494	1	- Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks) b.o. <= 1000 m²	3.1
495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	2
52	-	DIENSTVERLENING T.B.V. HET VERVOER	
52102, 52109	A	Distributiecentra, pak- en koelhuizen	3.1
52109	B	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)	2
5221	2	Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	3.2
53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE	
531, 532		Post- en koeriersdiensten	2
61	B0	zendinstallaties:	
61	B1	- LG en MG, zendervermogen < 100 kW (bij groter vermogen: onderzoek!)	3.2
61	B2	- FM en TV	1
61	B3	- GSM en UMTS-steunzenders (indien bouwvergunningplichtig)	1
77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN	
7711		Personenautoverhuurbedrijven	2
7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (excl. personenauto's)	3.1

773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	3.1
772		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.	2
62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE	
58, 63	B	Datacentra	2
72	-	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK	
721		Natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	2
63, 69tm71, 73, 74, 77, 78, 80tm82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING	
812		Reinigingsbedrijven voor gebouwen	3.1
74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	2
82992		Veilingen voor huisraad, kunst e.d.	1
37, 38, 39	-	MILIEUDIENSTVERLENING	
381	A	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.	3.1
381	B	Gemeentewerven (afval-inzameldepots)	3.1
96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING	
96011	A	Wasserijen en strijkinrichtingen	3.1
96011	B	Tapijtreinigingsbedrijven	3.1
96012		Chemische wasserijen en ververijen	2
96013	A	Wasverzendinrichtingen	2

Bijlage 2 Cultuurhistorische waardenkaart

Grens beschermd stadsgezicht

Zichtlijn

Steeg

Tuinhekken

Historische rooilijn

BIJLAGE 2 BIJ DE REGELS VAN HET BESTEMMINGSPLAN VELPERWEG E.O. CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000	JWe	NL.IMRO.0202.807-0201

planstatus	datum:	getekend:
○ ontwerp		
○ vast te stellen		
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

© Nadruk verboden

cluster Beleid & Regie, afdeling Ruimte

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Titel/onderwerp: # Vaststellen bestemmingsplan 'Velperweg e.o.'

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Bart Lagerberg
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	06-53793391
		E-mailadres:	bart.lagerberg@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief en meningsvormend		
Toelichting	Het college stelt de raad voor om het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' vast te stellen. **Aanleiding voor het plan** Het voorliggende bestemmingsplan komt voort uit de bepaling uit de Wet Ruimtelijke ordening (WRO), die aangeeft dat bestemmingsplannen na 10 jaar opnieuw vastgesteld dienen te worden. Bij het niet voldoen aan deze periode vervalt de juridische basis om bijv. leges te kunnen innen. Daarnaast wordt er bij actualisaties naar gestreefd bestemmingsplannen voor grotere gebieden dan voorheen op te stellen. Het voordeel hiervan is dat het aantal bestemmingsplannen (met bijbehorende procedures) vermindert en dat voor een groter gebied hetzelfde eenduidige juridisch-planologisch kader geldt. Het voorliggende plan vervangt de bestemmingsplannen 'Molenbeke e.o.' en 'Angerenstein-Plattenburg'. **Inhoud van het plan** Dit bestemmingsplan is zoveel mogelijk 'conserverend'. Dat betekent dat het vooral de bestaande situatie vastlegt. Grote(re) ontwikkelingen zijn niet voorzien en zullen, voorzover van toepassing, via een afzonderlijk bestemmingsplan mogelijk gemaakt moeten worden. Alle tussentijdse wijzigingen, die hebben plaatsgevonden t.o.v. de huidige bestemmingsplannen voor dit gebied, zijn wel meegenomen. **Kanttekeningen** Er zijn een 2-tal zienswijzen ingediend door Liander en Insula Dei. Liander verzoekt kabeltrajecten en een aantal meet- en regelstations expliciet te bestemmen. Insula Dei heeft uitbreidingsplannen en verzoekt deze mee te nemen in het nieuwe bestemmingsplan. In de zienswijzennota wordt uitgebreid ingegaan op beide zienswijzen. Conclusie - en voorstel - is om het bestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen. Belangstellenden zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan (eventuele) insprekers en aan de portefeuillehouder. Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel: Vaststellen bestemmingsplan 'Velperweg e.o.'			
Bijlage 1 - Zienswijzenrapport bestemmingsplan 'Velperweg e.o.'			
Zienswijze concept bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' (Insula Dei)			
Zienswijze concept bestemmingsplan 'Velperweg e.o.' (Liander)			
Plankaart Velperweg e.o. (west)			
Plankaart Velperweg e.o. (oost)			
Toelichting bij het bestemmingsplan 'Velperweg e.o.'			

Inspreker "Vaststellen bestemmingsplan "Velperweg e.o.""

Inspreker	Namens/onderwerp
Dhr. P. Boer	Stichting Beheer Insula Dei

Goedenavond raadsleden

Mijn naam is Peter Boer voorzitter RK Stichting Beheer Insula Dei

RK Stichting Beheer Insula Dei is de huidige opvolger van de Stichting Insula Dei welke voort gekomen is uit kloostergemeenschap Insula Dei en welke al meer dan 150 jaar gevestigd is op het landgoed Rennen Enk, Velperweg ,Arnhem.

Op ons terrein verzorgen wij voor ruim 500 bejaarden huisvesting met en zonder zorg. De stichting Beheer Insula Dei heeft een bestuur welke bestaat uit vrijwilligers uit verschillende beroepsgroepen. De hele aansturing wordt dus door vrijwilligers verzorgd, zodat alle inkomsten en geldstromen direct weer ten goede komen aan onze bewoners. Uiteraard huren wij specialistische hulp van buiten in.

Door de wijzigingen in de bejaardenopvang vanuit Den Haag verandert de samenstelling van de bewoners in een rap tempo. Daardoor wordt zichtbaar waar op ons terrein "landgoed Rennen Enk" de knelpunten ontstaan. Op dit moment zien wij twee knelpunten te weten;

A: bebouwing welke niet meer aansluit bij de behoeften van de huidige/toekomstige bewoners

B: te weinig parkeermogelijkheden op ons terrein.

A: Bebouwing

Ik begin even bij het bebouwingsprobleem

Op ons terrein staan gebouwen welke begin jaren 50 zijn gerealiseerd. Deze hebben dienst gedaan als schippersschool en kweekschool. Begin jaren 60 zijn ze verbouwd tot appartementen voor bewoning voor bejaarden. In die jaren ging men er vanuit dat men met 60/65 jaar de reguliere woning verruilde voor een bejaardenhuis of zoals bij ons, op de leeftijd afgestemde bewoning.

Door de nu gewijzigde regels voor huisvesting bejaarden kunnen bejaarden met een lichte zorgvraag niet meer naar een bejaardenhuis. Het bejaardenhuis bestaat niet meer. Men moet langer thuis blijven wonen met hulp van mantelzorg of thuishulp of iets dergelijks. Algemeen is nu wel bekend welke problemen daaruit voortkomen.

Door het langer thuis blijven wonen en het niet meer terecht kunnen in een bejaardenhuis heeft dat bij ons tot gevolg dat de bejaarden die bij ons komen wonen veel ouder zijn dan voorheen en ook een grotere zorgvraag hebben.

Onze oude appartementen voorzien niet in de behoefte van bejaarden van 80 jaar en ouder met een behoorlijke zorgvraag , zij zijn immers gerealiseerd voor bejaarden van 65 jaar. Om in de nabije toekomst te kunnen voorzien aan de als maar stijgende vraag willen wij graag vervangende nieuwbouw plegen, helemaal aangepast aan de eisen van nu en voor zover te overzien aan de eisen van de toekomst. Het oude bestemmingsplan geeft aan waar er gebouwd zou mogen worden op ons terrein. In gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente Arnhem hebben wij ook aangegeven waarom wij juist op de aangegeven plaats willen bouwen. Het grootste gedeelte valt binnen de grenzen van het te bebouwen oppervlak maar aan de randen komen wij enige ruimte te kort. Dit was de reden om u te verzoeken het te bebouwen oppervlak iets op te rekken zodat onze bebouwing mogelijk zou worden. Deze plaats is gekozen om zo min als mogelijk ingrepen te moeten

doen in het groen en de ligging van de nieuwbouw garandeert dat bouwwerkzaamheden minimaal schade zullen toebrengen aan de groene omgeving. Als de nieuwbouw gereed is kunnen bejaarden vanuit de oude appartementen verhuizen naar de nieuwbouw en blijven er mogelijkheden om de oude appartementen te verbouwen tot appartementen van deze tijd maar dat hangt af van hoe de bejaardenhuisvesting zich in de toekomst zal ontwikkelen. Dit wordt mede veroorzaakt door beslissingen welke in Den Haag worden genomen door de politiek. Uiteindelijk zijn wij daar mede van afhankelijk. Met deze nieuwbouw kunnen wij de huisvesting voor bejaarden weer tot in lengte van jaren blijven verzorgen tegen een voor ons haalbare prijs. De locatie van de nieuwbouw is gepland midden in ons terrein en zal niet zichtbaar zijn voor de omliggende bebouwing. Deze wordt afgeschermd door bosgebied of eigen bebouwing.

B: Parkeren

Daardat de bewoning van onze appartementen sterk verandert als gevolg van de door Den Haag besloten voorwaarden van bejaardenhuisvesting ontstaan er meer vervoersbewegingen op ons terrein.

In onze besprekingen met vertegenwoordigers van de gemeente Arnhem hebben wij aangegeven zowel op tekening als in getallen hoeveel parkeermogelijkheden wij op het terrein hebben. Als we de bewoning/aantal appartementen loslaten op de huidige parkeernormen dan is ons parkeertekort enorm. Nu is er bij het aanwezig zijn van een verpleeghuis altijd een bron van discussie hoeveel parkeerplekken daar nu nodig zijn. Maar bij het scenario van de minst benodigde plekken zijn dat er bij de huidige normen nog 252 plaatsen. Thans hebben wij op het terrein 176 plaatsen. Een tekort van 76 plaatsen. Eigenlijk moeten dat er 441 zijn maar wij zouden voor dit moment al gelukkig zijn met de 252 plaatsen.

Komt nog bij dat niet in de normen is opgenomen dat mensen korter bij ons blijven wonen met als gevolg steeds sneller opvolgende verhuisbewegingen. Tevens houdt het in dat door de veranderde samenstelling van de bewoners , ouder en met een grotere zorgvraag, dat er steeds meer hulpverleners op ons terrein hulp aan de bewoners komen verlenen. Al met al een toename van de verkeersbewegingen en parkeerbelasting op ons terrein. In de afgelopen jaren zijn er grote problemen geweest met bewoners van de omliggende straten. Er waren volgens de bewoners van de omliggende straten teveel verkeers/parkeerbewegingen in die straten. In overleg met de bewoners en vertegenwoordigers van de gemeente Arnhem hebben wij naar oplossingen gezocht. Op dit moment is er rust met de bewoners van de omliggende straten. Maar ik sluit niet uit dat bij ongewijzigde parkeervoorzieningen er een situatie ontstaat dat er weer geparkeerd gaat worden in de omliggende wijken.

Dit wetende hebben wij gezocht naar een mogelijkheid om de parkeervoorzieningen op ons terrein uit te breiden. Naar ons oordeel is de door ons voorgestelde locatie, het voormalige sportterrein van de schippersschool de beste locatie. Het parkeren zou hier praktisch geheel ingepakt zijn in het groen en nauwelijks zichtbaar zijn vanuit onze bebouwing en helemaal niet zichtbaar vanuit de omliggende straten. Toegang en uitrit geschiet geheel op ons eigen terrein middels de bestaande toegang. Er zullen dan ook geen verhoogde verkeersbewegingen ontstaan in de omliggende wijken. De vegetatie welke momenteel op die plaats van de gewenste parkeervoorziening is, is door ons zelf jaren geleden aangebracht. Misschien was het beter geweest dat we het sporterrein maar

sportterrein hadden gelaten dan was parkeren mogelijk al makkelijker geweest. Met het vaststellen van het nieuwe bestemmingsplan wordt deze locatie aangegeven als groen.

In de gesprekken met de vertegenwoordigers van de gemeente Arnhem wordt nu aangeven dat wij een flora en fauna onderzoek moeten overleggen (hebben we inmiddels overlegd). Maar dat er ook een masterplan moet komen. Op zich is niets tegen een masterplan maar men realiseert zich niet wat dat inhoudt voor een organisatie welke bestuurd wordt door vrijwilligers . Door alle veranderingen in de bejaardenhuisvesting zijn wij toch al zwaar belast en zullen we het maken van een masterplan door externen moeten laten verzorgen. De kosten die daar dan mee gemoeid zijn vinden wij erg hoog € 25.000,00. Om een plan te laten maken wat straks weer ergens in een la terecht komt. Als wij die kosten moeten maken kunnen we het geld niet besteden aan onze core business huisvesting voor bejaarden.

Ons motto is wonen in het groen. Wij zullen er dan ook alles aan doen om de groene omgeving maximaal intakt te houden. We zullen zeker geen parkeervoorziening aanleggen doormiddel van een plak asfalt. Het zal een in de natuur aangepaste parkeervoorziening moeten worden.

Ook het gedeelte waar wij graag de parkeervoorziening willen aanleggen is nu aangemerkt als groen .

Wij verzoeken u om onze zienswijze nogmaals te beoordelen en te bekijken of de bestemming groen niet kan wijzigen zodat onze plannen over een niet al te lange tijd uitgevoerd kunnen worden. Wijziging van het bestemmingsplan achteraf zal naar ons oordeel zeker een vertraging betekenen van 1 jaar. Het nu via het bestemmingsplan niet blokkeren van onze plannen betekent naar ons oordeel alleen maar een win win situatie. Betere woonomstandigheden, minder parkeerproblemen in omliggende wijken, niet zichtbaar in de omliggende woonstraten. Alle verkeersbewegingen via de bestaande ingang Insula Dei.

20-11-2017

P.A.Boer

Voorzitter RK Stichting Beheer Insula Dei

Raadsvoorstel:
Vaststellen bestemmingsplan Velperweg e.o.

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	27 november
Zaaknummer:	187323
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 21 november 2017

Insprekers
De heer P. Boer van de Stichting Beheer Insula Dei spreekt de raad toe over het voorstel en beantwoordt de vragen van de leden van de raadskamer.

Conclusie
De fracties van de Arnhemse Ouderenpartij en Verenigd Arnhem waren niet bij de raadskamervergadering aanwezig.
De fractie van Arnhem Centraal beraadt zich nog op een standpunt.
De overige fracties steunen het voorstel. Zij zien het masterplan, waarin Insula Dei haar uitbreidingsplannen heeft geconcretiseerd (ook in samenspraak met de gemeente) graag tegemoet.
De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvorming. Als ook de fractie van Arnhem Centraal hiermee instemt, kan het voorstel als hamerstuk behandeld worden.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

J. Elfrink

Archief - Politieke Maandag (b)

Dossiernummer	486
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2017
Agendapunt	3.1
Omschrijving	Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat
Organisatieonderdeel	Cluster beleid en regie
Steller	Kirsten van Rijen, Bart Lagerberg
Portefeuillehouder	Ron König
Fatale termijn	
Behandelresultaat	

Geagendeerd	Vergaderdatum
College Burgemeester en Wethouders	31 oktober 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	13 november 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	20 november 2017
Archief - Politieke Maandag (b)	**27 november 2017**

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 27 november 2017

Zaaknummer 192452 (160171)

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 oktober 2017, nummer: 192452;
overwegende dat:

a. het bestemmingsplan gewijzigd wordt vastgesteld anders dan naar aanleiding van een zienswijze van gedeputeerde staten of de inspecteur, waardoor het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan op grond van artikel 3.8, lid 4, van de Wet ruimtelijke ordening zes weken na de vaststelling bekendgemaakt moet worden;
b. gedeputeerde staten en de inspecteur op voorhand instemmen met het eerder bekend maken van het besluit wanneer daarbij geen provinciale belangen aan de orde zijn;
c. het bestemmingsplan en de wijzigingen geen betrekking hebben op nationale en/of provinciale belangen;
d. het bestemmingsplan geen bouwplannen mogelijk maakt zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening;

Gelet op de artikelen 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. in de zienswijzen van Stellicher Advocaten te Arnhem, Weebers Advocaten te Eindhoven, de heer Mekking te Arnhem en mevrouw Knijnenburg te Arnhem, geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van dit bestemmingsplan in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening;

2. vast te stellen het bestemmingsplan 'Varkensstraat', zoals dit is vervat in plankaart NL.IMRO.202.917-0301, met bijbehorende regels en toelichting waarbij de volgende wijzigingen zijn opgenomen ten opzichte van het ontwerp zoals dat ter inzage heeft gelegen:

   Ten aanzien van de verbeelding (plankaart):
   Voor de panden Varkensstraat 48a en Luthersestraat 7 wordt een functieaanduiding 'horeca van categorie 2' opgenomen.

   Ten aanzien van de regels:
   <u>In Artikel 1 'Begrippen' wordt lid 1.14 'bestaande horeca' gewijzigd door een lijst met bestaande horecainrichtingen aan het begrip toe te voegen.</u>

   <u>Artikel 3 Centrum</u>
   - In lid 3.1 'bestemmingsomschrijving' komen sub c. en d. als volgt te luiden:
     c. horeca in categorie A1 en B
     d. bestaande horecabedrijven in de categorieën A2, C1 en C2
   - Aan lid 3.3.1 wordt sub e. toegevoegd en komt als volgt te luiden:
     e. Horeca in categorie B (horeca - B) is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de functieaanduiding 'horeca van categorie 2'.
   - De titel van lid 3.3.2. wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:
     'Uitsterfregeling horecabedrijven A2, C1 en C2'

3. geen exploitatieplan als vervat in artikel 6.12 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Voor 36

Tegen 2

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat"

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	7	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 38

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **192452 (160171)**

ONDERWERP: Vaststellen bestemmingsplan 'Varkensstraat'

Voorstel

1. In te stemmen met het gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan 'Varkensstraat' zoals dit plan is vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.917-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting.
2. In te stemmen met het afzien van de vaststelling van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet op de ruimtelijke ordening.

Inleiding

In de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst" (vastgesteld door het college van B&W op 11 oktober 2016) en de horecanota "Mise en place" (vastgesteld door uw raad op 30 januari 2017) is opgenomen dat de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied zal worden gehaald.

Om deze transformatie op gang te brengen zijn door de gemeente twee besluiten genomen:

- Er is door de gemeenteraad op 29 mei 2017 een voorbereidingsbesluit voor de Varkensstraat genomen. Dat betekent dat ingediende omgevingsvergunningen moeten worden aangehouden en het bestaande (horeca)gebruik wordt bevroren. Het voorbereidingsbesluit geldt voor één jaar.
- De gemeenteraad heeft op 10 juli 2017 besloten om op de percelen aan weerszijde van de Varkensstraat een Wet voorkeursrecht gemeente te vestigen. Dit betekent dat eigenaren bij voorgenomen verkoop de betreffende onroerende zaken en beperkte rechten eerst aan de gemeente moeten aanbieden. Hiermee kan, in geval gronden aan de gemeente worden aangeboden, de gewenste transformatie van de Varkensstraat sneller worden verwezenlijkt.

Met het bestemmingsplan 'Varkensstraat' wordt een vervolg gegeven aan bovenstaande besluiten. In dit bestemmingsplan wordt voor de panden aan de Varkensstraat de (avond en nacht) horecafunctie onder een uitsterfregeling gebracht. Dat betekent dat de huidige functie kan worden voortgezet, maar dat als deze horecafunctie meer dan één jaar niet in een pand aanwezig is, de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecafunctie vervalt.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat' heeft vanaf 8 augustus 2017 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn vier zienswijzen ingediend door of namens eigenaren en exploitanten van panden in de Varkensstraat. De belangrijkste bezwaren zijn gericht op de onderbouwing van het bestemmingsplan, de financiële gevolgen en de communicatie. In het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij dit raadsvoorstel) is een samenvatting van de zienswijzen opgenomen met een gemeentelijke reactie. De zienswijzen vormen geen aanleiding om de keuze om de Varkensstraat uit het horecaconcentratiegebied te halen en bestaande avond- en nachthoreca onder een uitsterfregeling te brengen te wijzigen. Het voorstel is wel om de twee

Gemeente Arnhem

bestaande restaurants positief te bestemmen (in plaats van de uitsterfregeling). In het zienswijzenrapport wordt dit voorstel onderbouwd. In het dictum van het raadsbesluit zijn alle voorgestelde wijzigingen opgenomen.

Beoogd effect

Een bijdrage leveren aan de vervolg aanpak voor het Korenkwartier en de verlevendiging van de Varkensstraat. Hiervoor wordt de bestaande avond- en nachthoreca onder een uitsterfregeling gebracht en worden gewenste functies zoals wonen en creatieve bedrijven mogelijk gemaakt.

Argumenten

1.1 Dit bestemmingsplan borduurt voort op bestaande beleid

In de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst" (vastgesteld door het college van B&W op 11 oktober 2016) en de horecanota "Mise en place" (vastgesteld door de gemeenteraad op 30 januari 2017) is vastgesteld dat in de Varkensstraat een mix van wonen, cultuur, leisure en daghoreca moet worden en zo moet bijdragen aan een beter straatbeeld, openbare orde en veiligheid en de levendigheid van het gebied.

De verpaupering en diverse sluitingen in afgelopen jaar van horeca-etablissementen vraagt om een actieve aanpak gebruik makend van instrumentarium op 3 fronten:

1) Inzet straatmanager

2) Vaststellen voorbereidingsbesluit vooruitlopend op een nieuw bestemmingsplan

3) Voorlopige aanwijzing voorkeursrecht als onderdeel situationeel actief grondbeleid

Ad .2 Vaststellen voorbereidingsbesluit vooruitlopend op een nieuw bestemmingsplan

Met het vaststellen van de Horecavisie is de eerste stap gezet om de horeca rond de Varkensstraat uit het concentratiegebied te halen en ruimte te geven voor transformatie. Het voorbereidingsbesluit dat op 1 juni jl. in werking is getreden loopt vooruit op de bestemmingsplanwijziging en houdt ongewenste ontwikkelingen, zoals het vergroten van het aantal horecabedrijven, tegen. Met het voorbereidingsbesluit wordt het bestaande gebruik als horeca bevroren; het gebruik mag niet wijzigen.

Het doel is om voordat het nieuwe bestemmingsplan geldig is, geen nieuwe horecabedrijven mogelijk te maken. Gewenste ontwikkelingen, zoals transformatie van horecapanden naar andere functies, zijn wel mogelijk.

Met het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat' wordt een volgende stap gezet naar het transformeren van de Varkensstraat. In dit bestemmingsplan wordt voor de panden aan de Varkensstraat de (avond en nacht) horecafunctie onder een uitsterfregeling gebracht. Dat betekent dat de huidige functie kan worden voortgezet, maar dat als deze horecafunctie meer dan één jaar niet in een pand aanwezig is, de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecafunctie vervalt.

In ontwerpbestemmingsplan waren ook de restaurants onder de uitsterfregeling gebracht. Het gaat om de restaurants 'Bij Luthers' en 'La Puerta'. Hier is mede naar aanleiding van de zienswijzen nogmaals naar gekeken. De restaurants vallen volgens de definitie uit de regels van het bestemmingsplan in categorie B. Hier is opgenomen dat dit horecabedrijven zijn die beperkte hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden

en dat deze horeca is qua openingstijden gericht op de namiddag en vroege avond. Het gaat dus om horecabedrijven die ook voor reuring zorgen overdag en die geen nachtfunctie hebben.

La Puerta is gelegen in de historische kelders en ook toegankelijk (te maken) vanaf de Rijnstraat. Het restaurant is behalve de entree niet zichtbaar in de Varkensstraat. Bij Luthers ligt in de Luthersestraat tegenover de Duizelsteeg. Op deze locatie past een restaurant goed.

Gezien de specifieke locatie van deze restaurants en het feit dat ze passen in de toekomstvisie van de Varkensstraat, is ervoor gekozen om de genoemde restaurants met een functieaanduiding positief te bestemmen. Het betreft dus uitsluitend deze twee bestaande restaurants. Een uitbreiding van het aantal restaurants is niet toegestaan. Het voorstel is om hiervoor het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Kanttekeningen

1.1. Transformatie Varkensstraat is traject van lange adem

Er is voor gekozen om de bestaande avond- en nachthoreca onder een uitsterfregeling te brengen. Dat betekent dat de huidige functie kan worden voortgezet, maar dat als deze horecafunctie meer dan één jaar niet in een pand aanwezig is, de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecafunctie vervalt. Het bestaande horecabedrijf en zelfs een opvolger in dezelfde horecacategorie kan zonder problemen tot in de lengte van jaren het horecabedrijf voortzetten. Het bestemmingsplan bestemt de bestaande bedrijven niet weg. Pas indien een pand één jaar leeg staat of er langer dan één jaar een andere functie (bijvoorbeeld een winkel) in het pand is gevestigd, vervalt de horecabestemming.

Het is dus een traject van de lange adem. Er wordt wel op verschillende gebieden gewerkt aan de transformatie van de Varkensstraat. Zo is er voorkeursrecht gemeente gevestigd op de panden en wordt een straatmanager aangesteld om bijvoorbeeld verplaatsing van horecabedrijven te faciliteren. Door op meerdere vlakken te werken aan deze transformatie kan dit elkaar versterken met een grotere kans op succesvolle stappen op korte termijn.

1.2. Draagvlak

Tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat' zijn vier zienswijzen ingediend door of namens meerdere eigenaren en exploitanten van horecainrichtingen in de Varkensstraat. De zienswijzen richten zich uitsluitend op het wegbestemmen en onder een uitsterfregeling brengen van de avond- en nachthoreca en de gevolgen hiervan voor de eigenaren en ondernemers in de Varkensstraat.

In het zienswijzenrapport is een samenvatting van de zienswijzen opgenomen en de gemeentelijke reactie. In hoofdzaak geven de zienswijzen geen aanleiding om het bestemmingsplan te wijzigen. Het uitgangspunt om de Varkensstraat te transformeren en de (avond en nacht)horeca onder een uitsterfregeling te brengen blijft bestaan.

Financiën

Het bestemmingsplan 'Varkensstraat' is een vervolg van de aanpak van het Korenkwartier. De kosten voor het maken van het bestemmingsplan en de procedure worden betaald vanuit het budget van het project voor de vervolgaanpak Korenkwartier.

Het wijzigen van een bestemmingsplan kan leiden tot planschadeclaims. In dit geval kunnen er ook claims worden ingediend. Gezien de uitgebreide gebruiksmogelijkheden van de panden in de Varkensstraat wordt

de kans op planschade als beperkt ingeschat. Indien er toch planschade wordt toegekend, zal hiervoor in het projectbudget een oplossing worden gezocht.

Het bestemmingsplan maakt geen aangewezen bouwplan in het kader van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening mogelijk. Het maken van een exploitatieplan is dan ook niet aan de orde.

Uitvoering

Na vaststelling wordt het vastgestelde bestemmingsplan 6 weken ter inzage gelegd. Daarna kan eventueel een beroepsprocedure bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State volgen.

Communicatie

Een bijlage bij het zienswijzenrapport is de communicatieparagraaf. Hierin wordt uitgebreid ingegaan op de wijze waarop de communicatie heeft plaatsgevonden.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Bestemmingsplan 'Varkensstraat'
- Zienswijzenrapport (bijlage bij dit voorstel)
- Ingediende zienswijzen

Besluit van

Zaaknummer 192452 (160171)

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 oktober 2017, nummer: 192452;
overwegende dat:

a. het bestemmingsplan gewijzigd wordt vastgesteld anders dan naar aanleiding van een zienswijze van gedeputeerde staten of de inspecteur, waardoor het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan op grond van artikel 3.8, lid 4, van de Wet ruimtelijke ordening zes weken na de vaststelling bekendgemaakt moet worden;
b. gedeputeerde staten en de inspecteur op voorhand instemmen met het eerder bekend maken van het besluit wanneer daarbij geen provinciale belangen aan de orde zijn;
c. het bestemmingsplan en de wijzigingen geen betrekking hebben op nationale en/of provinciale belangen;
d. het bestemmingsplan geen bouwplannen mogelijk maakt zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening;

Gelet op de artikelen 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. in de zienswijzen van Stellicher Advocaten te Arnhem, Weebers Advocaten te Eindhoven, de heer Mekking te Arnhem en mevrouw Knijnenburg te Arnhem, geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van dit bestemmingsplan in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan ‘Varkensstraat' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening;

2. vast te stellen het bestemmingsplan ‘Varkensstraat', zoals dit is vervat in plankaart NL.IMRO.202.917-0301, met bijbehorende regels en toelichting waarbij de volgende wijzigingen zijn opgenomen ten opzichte van het ontwerp zoals dat ter inzage heeft gelegen:

   Ten aanzien van de verbeelding (plankaart):
   Voor de panden Varkensstraat 48a en Luthersestraat 7 wordt een functieaanduiding 'horeca van categorie 2' opgenomen.

   Ten aanzien van de regels:
   <u>In Artikel 1 'Begrippen' wordt lid 1.14 'bestaande horeca' gewijzigd door een lijst met bestaande horecainrichtingen aan het begrip toe te voegen.</u>

   <u>Artikel 3 Centrum</u>
   - In lid 3.1 'bestemmingsomschrijving' komen sub c. en d. als volgt te luiden:
     c. horeca in categorie A1 en B
     d. bestaande horecabedrijven in de categorieën A2, C1 en C2
   - Aan lid 3.3.1 wordt sub e. toegevoegd en komt als volgt te luiden:
     e. Horeca in categorie B (horeca - B) is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de functieaanduiding 'horeca van categorie 2'.
   - De titel van lid 3.3.2. wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:
     'Uitsterfregeling horecabedrijven A2, C1 en C2'

3. geen exploitatieplan als vervat in artikel 6.12 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

BIJLAGE 1. ONDERDEEL UITMAKEND VAN HET RAADSVOORSTEL

vast te stellen bestemmingsplan 'Varkensstraat'

Zienswijzenrapport bestemmingsplan 'Varkensstraat'

Voor u ligt het rapport met een samenvatting van de ingediende zienswijzen naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat'.

Met dit bestemmingsplan wordt voor de panden aan de Varkensstraat de (avond en nacht) horecafunctie (waaronder onder andere de categorieën discotheken en nachtclubs moeten worden verstaan) onder een uitsterfregeling gebracht. Dat betekent dat de huidige functie kan worden voortgezet, maar dat als deze horecafunctie meer dan één jaar niet in een pand aanwezig is, de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecafunctie vervalt.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft conform artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van dinsdag 8 augustus 2017 gedurende een termijn van 6 weken (dus tot en met maandag 18 september 2017) ter inzage gelegen. Tijdens de ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan zijn 4 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn binnen de hiervoor genoemde termijn ingediend c.q. verzonden en daarmee - voor wat betreft de termijn van indiening van de zienswijze - ontvankelijk.

Het zienswijzenrapport maakt onderdeel uit van het raadsvoorstel tot vaststelling van dit bestemmingsplan. Onder A. is het overzicht opgenomen van de indieners van de zienswijzen. In onderdeel B. worden de zienswijzen samengevat en volgt de gemeentelijke reactie en een conclusie.

A. Naam en adressen van de indieners zienswijzen over het ontwerpbestemmingsplan Varkensstraat

	Naam	Straat	Postcode	Plaats
1	Weebers Vastgoed Advocaten namens:			
	• InBev Nederland N.V.	Kantoorhoudend Breda		Breda
	• InBev Vastgoed B.V.	Kantoorhoudend Breda		Breda
	• Bibitor B.V.	Kantoorhoudend Breda		Breda
	• Pubstone Properties B.V.	Kantoorhoudend Breda		Breda
2	Stellicher Advocaten namens:			
	• Gemeenschappelijk Bezit Van Der Bas B.V.	Edisonstraat 98	6902 PK	Zevenaar
	• de heer H.TH.W.M. Laheij	Utrechtseweg 145 98	6812 AB	Arnhem
	• de heer H.J. Doerk	Klarenbeekstraat 93	6822 HT	Arnhem
	• J. van den Elskamp Beheer B.V., G. Geurtsen Beheer B.V., De Koning Beheer B.V., Van Egdom Holding B.V., Van der Ham Holding B.V., Van Essen International Holding B.V., althans de eigenaren van het pand/perceel waarin de Dalia Shisha Lounge, Varkensstraat 36, is gevestigd alsmede de exploitant van de Dalia Shisha Lounge	allen: Varkensstraat 36	6811 GN	Arnhem
	• de heer F. Van Peppel	Woudrichemstraat 64	6844 GK	Arnhem

	• de Stichting CREAS/Studentenvereniging CREAS • de heer A. Matser • de heer D.W.G. Evers	Varkensstraat 46 Agnietenstraat 58	6811 GN 6822 JV	Arnhem Velp Arnhem
3	Discotheek Manhattan B.V.	Varkensstraat 6	6811 GM	Arnhem
4	De heer M.K. Mekking	Varkensstraat 43	6811 GN	Arnhem

B. Behandeling zienswijzen
In dit hoofdstuk zijn de verschillende zienswijzen samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. Afgesloten wordt met een voorstel van het college aan de raad om het plan al dan niet gewijzigd vast te stellen.

De zienswijzen zijn in hun totaliteit beoordeeld. Inhoudende dat onderdelen van de zienswijzen die niet expliciet worden benoemd wel bij de beoordeling zijn betrokken. De zienswijzen komen inhoudelijk gedeeltelijk met elkaar overeen. Daarom zijn de zienswijzen of onderdelen daarvan zoveel mogelijk gerubriceerd naar onderwerp en samengevoegd.

In onderstaande tabel is aangegeven op welke onderwerpen de zienswijzen betrekking hebben.

	Naam	**Bezwaren**
1	Weebers Vastgoed Advocaten namens vermelde reclamanten	1e, 1f, 1g, 2b, 2c, 2d, 3c, 3d, 3e, 4a, 4c, 4d, 4f, 4h, 5b
2	Stellicher Advocaten namens vermelde reclamanten	1a, 1b,1f, 1g, 1h, 2a, 2b, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i, 2j, 3e, 4a, 4b, 4c, 4d, 4e, 4g, 4i, 5a
3	Discotheek Manhattan B.V.	3a, 3b, 1d, 4b
4	De heer M.K. Mekking	

De zienswijze van de heer Mekking bevat geen inhoudelijke gronden. De heer Mekking is in de gelegenheid gesteld om binnen een bepaalde termijn zijn zienswijze aan te vullen met inhoudelijke gronden. Er is geen aanvulling van de heer Mekking ontvangen.

Inhoudsopgave zienswijzenrapport
1. Aanleiding bestemmingsplan 3
2. Voorbereiding, procedure en communicatie 7
3. Gevolgen bestemmingsplan 9
4. Uitvoerbaarheid van het plan 11
5. Overig 13

1. Aanleiding bestemmingsplan

Bezwaren:

a. De Varkensstraat is al decennialang een échte horecastraat en maakt deel uit van het horecaconcentratiegebied van Arnhem; deze bestemming kan niet zonder meer gewijzigd worden en zeker niet op basis van de gronden zoals ten aan het bestemmingsplan ten grondslag zijn gelegd.
b. In het plan is onvoldoende gemotiveerd waarom de avond- en nachthoreca uit de Varkensstraat weg moet; de vermelde argumenten zijn ondeugdelijk en te mager voor zo'n drastische bestemmingsplanwijziging.
c. Er bestaat in Arnhem behoefte aan horeca zoals deze aanwezig is in de Varkensstraat.
d. Het ontwerpplan staat haaks op het uitroepen van de Varkensstraat tot 'pilotstraat' in 2015 mede naar aanleiding van een bezoek aan 's-Hertogenbosch in 2014.
e. De in de plantoelichting opgenomen redenen tot wijziging houden vooral verband met onvoldoende maatregelen van de gemeente ter zake van ordehandhaving, toezicht, afvalinzameling, uitstraling en inrichting van de Varkensstraat; de gemeente heeft de verbetering van deze aspecten zelf in de hand.
f. In de plantoelichting wordt de huidige situatie beschreven; hierin wordt melding gemaakt van een negatieve uitstraling door de slechte staat van de panden; dit is niet juist; van achterstallig onderhoud is geen sprake; en voor zover de panden aangepakt moeten worden, bestaan daarvoor andere wegen dan een bestemmingsplan.
g. De huidige situatie rechtvaardigt niet de uitsterfconstructie; er bestaat onvoldoende aanleiding voor het bestemmingsplan.
h. In Arnhem is voldoende daghoreca aanwezig evenals locaties voor de overige nieuwe functies; er is geen behoefte aan deze bestemmingen in de Varkensstraat die daar ook niet geschikt voor is.

Beantwoording:

Algemeen
Zoals in hoofdstuk 1 van de plantoelichting is vermeld, is het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan een vervolgstap in een actief proces om de situatie in het Korenkwartier te verbeteren.

In de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst" (vastgesteld door het college van B&W op 11 oktober 2016) zijn de uitgangspunten gehanteerd voor de verbetering van de kwaliteit van het Korenkwartier.

In de horecavisie "Mise en place", vastgesteld door de gemeenteraad op 30 januari 2017, is het beleid zoals opgenomen in de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst" overgenomen.

In dit beleid is opgenomen dat de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied zal worden gehaald.

In verband daarmee is eerder dit jaar:
1. een voorbereidingsbesluit voor de Varkensstraat genomen. Dat betekent dat ingediende omgevingsvergunningen moeten worden aangehouden en het bestaande (horeca)gebruik wordt bevroren.
2. besloten om op de percelen aan weerszijde van de Varkensstraat een Wet voorkeursrecht gemeente te vestigen. Dit betekent dat eigenaren bij voorgenomen verkoop de betreffende onroerende zaken en beperkte rechten eerst aan de gemeente moeten aanbieden. Hiermee kan, in geval gronden aan de gemeente worden aangeboden, de gewenste transformatie van de Varkensstraat sneller worden verwezenlijkt.

De aanleiding van dit pakket maatregelen en het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat' houdt niet alleen verband met de situatie in de Varkensstraat maar met het functioneren van het Korenkwartier als horecaconcentratiegebied van Arnhem als geheel.

Het Korenkwartier is van oudsher hét uitgaansgebied van Arnhem maar de uitstraling en het imago van het gebied gaat de laatste jaren achteruit. Het gebied heeft diverse problemen, variërend van een gebrekkige uitstraling en eenzijdig aanbod tot veiligheidsproblemen en leegstand.

Daarnaast wordt de potentie van dit karaktervolle en historische deel van het centrum niet ten volle benut. Dat terwijl landelijk gezien de "Korenmarkt" nog steeds een begrip is.

In verband daarmee is gekozen voor een integrale aanpak waar de transformatie van de Varkensstraat deel uitmaakt.

Het doel van deze aanpak is om een verdere achteruitgang van de Korenmarkt en omgeving (Korenkwartier) tegen te gaan. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

1. Horecaconcentratie voor en naast de Korenbeurs.
   Er is te weinig aanbod van kwalitatief goede horeca om het gehele Korenkwartier leuk en levendig te laten zijn. Door concentratie van horeca op de Korenmarkt (vóór en naast de Korenbeurs) ontstaat één kwalitatief horeca- en uitgaansgebied binnen het Korenkwartier. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de (reeds aanwezige) naamsbekendheid én potentie van de Korenmarkt. Bijkomend voordeel van concentratie is dat in andere delen van het Korenkwartier, waar onder de Varkensstraat, meer ruimte ontstaat voor menging van stedelijke functies. Hierbij is het van belang te kiezen voor een invulling die de dagfunctie ter plekke versterkt.

2. Korenbeurs vormt een sleutelpositie
   Als Focus Filmtheater naar het Kerkplein verhuist, is de Korenbeurs beschikbaar voor een nieuwe functie. De Korenbeurs is in eigendom van de gemeente, waardoor deze een belangrijke troef in handen heeft om het gebied een positieve impuls te geven. De Korenbeurs vervult een sleutelpositie om de gewenste mix van functies te bereiken. De gemeente zal op zoek gaan naar een nieuwe exploitant voor het gebouw.

3. Aanloopstraten en entrees
   Verschillende aanloopstraten verkeren in slechte staat of kampen met veiligheidsproblemen en zijn daarmee geen uitnodigende entree tot de Korenmarkt. Deze aanloopstraten moeten zo worden verbeterd dat bezoekers naar de Korenmarkt worden ‘getrokken’. Daarnaast moet de openbare orde en veiligheidssituatie in de aanloopstraten verbeterd worden. De voornaamste inzet is gericht op het verbeteren van de attractiviteit en het uitnodigend maken van de Korenstraat, Pauwstraat, Munterstraat, Luthersestraat, Hoogstraat en Korte Hoogstraat.

4. Transformatie
   Delen van het gebied maken een desolate indruk door de hoge mate van leegstand. De panden zijn in slechte staat. Met het oog op veiligheid is een woonfunctie in het gebied wenselijk vanwege de ogen op straat. De begane grond invullen met commerciële ruimte voor een dagfunctie (flexwerken / winkels etc.), met daarboven woonruimte. Het behouden van historische gevels is wenselijk.

5. Duizelsteeg
   Ontwikkelen van een attractieve restaurantstraat. De focus ligt op kleinschalige, intieme en sfeervolle restaurantjes. De potentie en onderlinge samenwerking tussen de ondernemers is al aanwezig, maar deze kan verder worden benut en uitgebreid.

6. Varkensstraat
   Een mix van wonen, horeca, cultuur en leisure moet bijdragen aan zowel het straatbeeld, openbare orde, veiligheid en levendigheid van het gebied en moet het gebied (ook) overdag leven geven.

In verband met deze uitgangspunten wordt de Varkensstraat uit het horecaconcentratiegebied gehaald. De aanleiding voor de bestemmingswijziging is dus breder dan uitsluitend de situatie in de Varkensstraat.

Hierna wordt puntsgewijs een reactie gegeven op de bezwaren.

a.
De Varkensstraat kent inderdaad al een lange geschiedenis voor wat betreft het horeca-aanbod in Arnhem. Echter een stad is continu aan veranderingen onderhevig. Horeca wordt daarbij steeds belangrijker als drager van verblijfskwaliteit en beleving.

Het gaat de consument in toenemende mate om dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. Horeca geeft invulling aan deze consumentenbehoefte.
Daarom is onderzoek gedaan naar de gewenste horecaontwikkeling in zowel kwalitatieve als kwantitatieve zin. Dit heeft geresulteerd in een integrale horecavisie op grond waarvan horeca-ontwikkelingen die bijdragen aan de kwaliteit en identiteit van de stad worden gestimuleerd. Het betreffen ontwikkelingen die invulling geven aan de stedelijke ambitie om de actuele vraag naar horeca te faciliteren en die een kwaliteitsimpuls geven aan de bestaande en nieuwe horeca.

Deze integrale visie geeft een vernieuwde kijk op de horecaontwikkelingen in Arnhem. Aan het feit dat de Varkensstraat al lange tijd een horecafunctie heeft, kan in dat kader geen doorslaggevende betekenis worden toegekend.

Overigens wordt benadrukt dat de Varkensstraat de horecafunctie niet zal verliezen. Zoals hier uiteen is gezet, wordt gestreefd naar mix van functies waaronder horeca.

Gekozen is voor een constructie waarin geleidelijk naar de nieuwe functies kan worden gewerkt. De wijziging van de bestemming van de percelen aan de Varkensstraat betekent niet dat vandaag of morgen geen avond- en nachthoreca mogelijk is.

b.
Voor wat betreft de motivatie van het plan, wordt benadrukt dat in de plantoelichting is vermeld dat er een relatie ligt met de hiervoor uiteengezette nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst” en de horecavisie "Mise en place”.
Hoewel de huidige situatie in de Varkensstraat wel degelijk een rol speelt, gaat om een veel bredere visie op de horecaontwikkelingen in het algemeen en de ontwikkelingen en ambities in het Korenkwartier in het bijzonder.
In dat licht bezien, is de wijziging van de bestemming van de panden aan de Varkensstraat wel degelijk te rechtvaardigen.
Voor de duidelijkheid is aan de toelichting paragraaf 3.2 toegevoegd met een nadere toelichting op de ruimtelijke argumenten om voor de Varkensstraat te gaan voor een menging van functies.

Zoals uit de horecavisie "Mise en place” blijkt, is er in kwantitatieve zin tot en met 2020 weinig groeiruimte voor het totaal aantal horeca vierkante meters. Alleen voor de restaurantsector zijn er uitbreidingsmogelijkheden. Voor de dranken- en fastservicesector wordt een krimp geadviseerd.

Binnen het plangebied zijn twee restaurants aanwezig: 'Bij Luthers' en 'La Puerta'. Deze restaurants zijn in het ontwerpbestemmingsplan onder de uitsterfregeling gebracht. Hier is mede naar aanleiding van de zienswijzen nogmaals naar gekeken.
De restaurants vallen volgens de definitie uit de regels van het bestemmingsplan in categorie B. Hier is opgenomen dat dit horecabedrijven zijn die beperkte hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. Deze horeca is qua openingstijden gericht op de namiddag en vroege avond. Het gaat dus om horecabedrijven die ook voor reuring zorgen overdag en die geen nachtfunctie hebben.
La Puerta is gelegen in de historische kelders en ook toegankelijk (te maken) vanaf de Rijnstraat. Het restaurant is behalve de entree niet zichtbaar in de Varkensstraat. Bij Luthers ligt in de Luthersestraat tegenover de Duizelsteeg. Op deze locatie past een restaurant goed.
Gezien de specifieke locatie van deze restaurants en het feit dat ze passen in de toekomstvisie van de Varkensstraat, is ervoor gekozen om de genoemde restaurants met een functieaanduiding positief te bestemmen. Het betreft dus uitsluitend deze twee bestaande restaurants. Een uitbreiding van het aantal restaurants is niet toegestaan
Lumiére stond in de lijst in de toelichting als restaurant en café. Er is nader naar het gebruik gekeken en de hoofdfunctie van Lumiére is café. Daarom is Lumiére voor alleen deze functie onder de uitsterfregeling gebracht.

c.
Niet bestreden wordt dat aan de horeca zoals aanwezig in de Varkensstraat behoefte is. Het streven is om de avond- en nachthoreca te concentreren op en rond de Korenmarkt. Er is een overaanbod van horeca en daarom is de wens om het horecaconcentratiegebied te verkleinen. Er wordt ingezet op concentratie op de Korenmarkt. De Varkensstraat wordt getransformeerd naar een straat waar een mix van wonen, werken en (dag)horeca aanwezig is.

d.
In april 2015 heeft de gemeente met de ondernemers in de Varkensstraat gesproken over het aantrekkelijker maken van de Varkensstraat. Op dat moment waren alle partijen het er al over eens dat de uitstraling van de Varkensstraat kon worden verbeterd. De gemeente heeft de ondernemers toen uitgedaagd om (gezamenlijk) met ideeën en plannen te komen voor een aantrekkelijkere Varkensstraat. De pilot was bedoeld om in gezamenlijkheid activiteiten mogelijk te maken die tot op dat moment niet mogelijk of wenselijk waren in verband met openbare orde en veiligheid, Denk bijvoorbeeld aan de realisatie van terrassen, plantenbakken en het organiseren van collectieve evenementen. Door een ondernemer is getracht hier invulling aan te geven maar door het ontbreken van gezamenlijkheid en organisatiegraad is hier geen vervolg op gekomen.
Door gemeente is getracht de partijen bij elkaar te brengen maar dit is niet geslaagd. Feitelijk is de pilot van de Varkensstraat niet van de grond gekomen in 2015. In 2016 is gestart met het traject rondom de nieuwe horecavisie "Mise en place". Daaruit blijkt dat, in kwantitatieve zin tot en met 2020, weinig groeiruimte is voor het totaal aantal horeca vierkante meters.
Op basis van deze visie voor het Korenkwartier kiest de gemeente nu voor een andere richting om hetzelfde doel te bereiken: een aantrekkelijke en veilige Varkensstraat.

e.
Zoals hiervoor uiteen is gezet, gaat het niet alleen om de concrete situatie in de Varkensstraat maar om een integrale aanpak van het Korenkwartier. Desalniettemin zijn additionele maatregelen nodig om de uitstraling en de inrichting van de Varkensstraat te verbeteren.

f.
Feit is dat de Varkensstraat vooral overdag een matige ruimtelijke uitstraling heeft. Dit komt voor een belangrijk deel door de matige uitstraling van de panden waarbij iedere exploitant met kleur en materiaalgebruik accenten heeft aangebracht. Hierdoor en door het intensieve gebruik van rolluiken die overdag gesloten zijn, heeft de straat overdag niet de juiste uitstraling.
Voor de aanpak hiervan staan inderdaad andere middelen ter beschikking.
Zoals hiervoor uiteen is gezet, gaat het echter om veel meer dan alleen de uitstraling. Het gaat om een integrale aanpak van de problematiek in het Korenkwartier. Er worden meerdere doelen gediend. Verwacht wordt dat met de functiewijziging van de Varkensstraat ook de uitstraling van de straat sterk zal verbeteren. In verband daarmee is gekozen voor het spoor van het bestemmingsplan.

g.
Zoals hiervoor uiteen is gezet, gaat om een integrale aanpak van de structurele problematiek in het Korenkwartier. Deze problematiek dwingt tot het maken van keuzes. De transformatie van de Varkensstraat past in de integrale aanpak. In dat kader is er voldoende aanleiding voor de wijziging van de bestemming van de panden in de Varkensstraat.

h.
Het gaat bij de transformatie niet alleen om daghoreca. Het streven is gericht op aantrekkelijke mix van wonen, horeca, cultuur en leisure die met name overdag bijdraagt aan zowel het straatbeeld, openbare orde, veiligheid en levendigheid. De Varkensstraat is, mede vanwege de centrale ligging, goed geschikt voor deze transformatie.

Voorstel college:
De zienswijzen zelf geven ten aanzien van dit onderwerp geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.
Er is naar aanleiding van de zienswijzen wel gekeken naar de wijze van bestemmen van de restaurants in het plangebied. Het voorstel is om de restaurants La Puerta en Bij Luthers met een functieaanduiding op de plankaart positief te bestemmen. Hiervoor wordt voorgesteld het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. Naast de aanpassing van de plankaart zal ook artikel 3 lid 1 hierop worden aangepast.

Verder zijn er aanpassingen in de toelichting verricht. Het gaat onder meer om een meer uitgebreide toelichting op de aanleiding en de achtergronden van dit bestemmingsplan. Deze aanpassingen brengen niet met zich mee dat het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld hoeft te worden, dit vanwege het feit dat de toelichting formeel geen onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan (juridisch bindend).

2. Voorbereiding, procedure en communicatie

Bezwaren:

a. Hoewel er sprake is van een uitsterfconstructie zijn de gevolgen van zowel het weg bestemmen als de uitsterfconstructie onevenredig groot voor de pandeigenaren en horecaexploitanten. De huidige bedrijfsvoering wordt onmogelijk gemaakt en er is sprake van een grote kapitaalvernietiging nu de panden sterk in waarde dalen. Deze belangen zijn onvoldoende meegewogen; er is sprake van een onzorgvuldige voorbereiding.
b. Er heeft geen overleg plaatsgevonden met pandeigenaren en horecaexploitanten; noch over het aan het plan ten grondslag liggende beleid, noch over het bestemmingsplan; Verwijzingen in beleidsstukken en de plantoelichting dat betrokken organisaties en vennootschappen hebben in gestemd met de voorgenomen aanpak zijn niet juist.
c. Voor zover met InBev is gesproken over horecaontwikkelingen in Arnhem, is in ieder geval niet gesproken over een transformatie van het gebied naar daghoreca; InBev is, gelet op haar belangen, een groot tegenstander van de transformatie.
d. Ook de passages over huurtermijnen van horecapanden zoals opgenomen in de plantoelichting deugen niet; het ontwerpplan ontbeert ook op die punten een deugdelijke motivering.
e. De gevolgen van het bestemmingsplan zijn te ingrijpend zonder voorafgaand overleg.
f. Meer overleg had wellicht geleid tot andere, meer realistische oplossingen.
g. Enige jaren geleden heeft wel overleg plaatsgevonden over het opknappen van panden en maatregelen die de gemeente zou uitvoeren ter verbetering van de inrichting en de ruimtelijke uitstraling van de Varkensstraat; hoewel enige panden zijn opgeknapt zijn de maatregelen door de gemeente niet getroffen; het uitblijven van de verbetering van de ruimtelijke uitstraling is thans aanleiding om de horeca te verbannen; dit kan en mag niet de bedoeling zijn.
h. Ook heeft, in tegenstelling tot hetgeen hierover de plantoelichting is vermeld, niet elke cliënt een kennisgeving ontvangen van de terinzagelegging van het ontwerpplan.
i. Het bestemmingsplan is gebaseerd op de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst" en de horecanota "Mise en place"; ook over deze nota's heeft nauwelijks overleg plaatsgevonden; in ieder geval ontbreekt consensus over de inhoud van deze nota's.
j. deze nota's kunnen niet als enige motivering aan de ingrijpende bestemmingsplanwijziging ten grondslag worden gelegd nu ter zake van dit beleid inspraak vooraf en rechtsmiddelen achteraf ontbreken; er wordt niet voldaan aan een zorgvuldige voorbereiding en besluitvorming.

Beantwoording:

Hierna wordt puntsgewijs een reactie gegeven op de bezwaren.

a.

Benadrukt wordt dat er sprake is een uitsterfregeling. Hiermee is gekozen voor de weg der geleidelijkheid. Deze uitsterfregeling houdt in dat de bestaande horecavestigingen in de betreffende horecacategorie zijn toegestaan. Indien een horecagelegenheid verdwijnt en een pand staat langer dan één jaar leeg of er zit langer dan één jaar een andere functie in het pand, dan vervalt de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecacategorie.

Deze regeling brengt met zich mee dat er voldoende tijd en gelegenheid is om in te spelen op de nieuwe situatie. Exploitanten zijn, als ze er aan toe zijn, in staat om de bedrijfsvoering aan te passen danwel te beëindigen. Pandeigenaren hebben ook tijd uit te zien naar andere mogelijkheden.

Gezien de uitgebreide (nieuwe) gebruiksmogelijkheden van de panden in de Varkensstraat is het risico van waardevermindering van deze panden, naar verwachting, relatief laag.

Met vermelde uitsterfconstructie en het bieden van nieuwe mogelijkheden wordt in voldoende mate rekening gehouden met de belangen van exploitanten en pandeigenaren rekening gehouden. Van een onzorgvuldige voorbereiding is geen sprake.

b.

In de communicatieparagraaf (bijlage bij dit zienswijzenrapport) wordt ingegaan op de wijze waarop de communicatie heeft plaatsgevonden.

c.

In de communicatieparagraaf (bijlage bij dit zienswijzenrapport) wordt ingegaan op de wijze waarop de communicatie heeft plaatsgevonden.

d.
In het voorstel is vermeld dat "*in de regel huurtermijnen gelden van 5+5 jaar*".
Het is goed mogelijk dat in incidentele gevallen sprake is van afwijkende huurtermijnen. Dit is minder relevant. Uitgangspunt van de uitsterfregeling is dat de mogelijkheid bestaat het huurcontract uit te dienen. In de uitsterfregeling is geen einddatum opgenomen.

e.
In de communicatieparagraaf (bijlage bij dit zienswijzenrapport) wordt ingegaan op de wijze waarop de communicatie heeft plaatsgevonden.

f.
Zoals eerder vermeld, gaat het om een actieve integrale aanpak die verder gaat dan alleen de aanpak van de problemen in de Varkensstraat zelf.

Het wijzigen van de functie van de Varkensstraat past binnen de vastgestelde ontwikkelvisies ten aanzien van horeca in het Arnhem in het algemeen en het Korenkwartier in het bijzonder.

g.
Hoewel de problemen in en de uitstraling van de Varkensstraat wel degelijk een rol spelen, vloeit de functiewijziging van de Varkensstraat feitelijk voort uit de eerder genoemde vastgestelde ontwikkelvisies. Deze beleidsvisies liggen aan het bestemmingsplan ten grondslag.

h.
In de communicatieparagraaf (bijlage bij dit zienswijzenrapport) wordt ingegaan op de wijze waarop de communicatie heeft plaatsgevonden.

i.
In de communicatieparagraaf (bijlage bij dit zienswijzenrapport) wordt ingegaan op de wijze waarop de communicatie heeft plaatsgevonden.

j.
In de communicatieparagraaf (bijlage bij dit zienswijzenrapport) wordt ingegaan op de wijze waarop de communicatie heeft plaatsgevonden.

Voorstel college:
De zienswijzen geven ten aanzien van dit onderwerp geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

3. Gevolgen bestemmingsplan

Bezwaren:

a. Het plan heeft ingrijpende financiële gevolgen omdat horecazaken onverkoopbaar worden; hiermee verdampt de in jaren opgebouwde goodwill.
b. Het verdwijnen van horeca in de Varkensstraat heeft ook gevolgen voor de exploitatie van horecazaken elders vanwege het vervallen van gezamenlijk inkoopvoordeel.
c. Het plan heeft ingrijpende financiële gevolgen omdat horecapanden niet meer te verhuren zijn terwijl langdurige huurverplichtingen niet vervallen; daarbij komen gemiste omzetten in de leveranties van bier en dranken.
d. Daarnaast riskeren pandeigenaren een sterke waardevermindering mede vanwege de schaduwwerking van het voorkeursrecht en de onverkoopbaarheid aan derden; met de schadeposten wordt in het geheel geen rekening gehouden.
e. Er is sprake van een voorgenomen uitsterfbeleid; de bestaande horeca hoeft niet weg; maar de verwachting is dat horecabedrijven zullen sluiten omdat bestaande horeca niet samen gaat met de door de gemeente gewenste bestemmingen, zoals wonen.

Beantwoording:

Hierna wordt puntsgewijs een reactie gegeven op de bezwaren.

a.
Benadrukt wordt dat er sprake is van een uitsterfregeling. Hiermee is gekozen voor de weg der geleidelijkheid. Deze uitsterfregeling houdt in dat de bestaande horecavestigingen in de betreffende horecacategorie zijn toegestaan en ook mogen worden verkocht.
De keuze ligt in de basis bij de exploitant en de pandeigenaar. Van grote financiële schade als gevolg van de bestemmingswijziging is geen sprake.

b.
Ook hierbij geldt dat er sprake is een uitsterfregeling. De regeling raakt de exploitant van een bestaande horecazaak niet direct. Er is geen dwang om de exploitatie te beëindigen.
Er bestaan mogelijkheden de zaak voort te zetten danwel de exploitatie te verkopen.

c.
Het streven is gericht op een aantrekkelijke mix van wonen, horeca, cultuur en leisure die met name overdag bijdraagt aan zowel het straatbeeld, openbare orde, veiligheid en levendigheid. De verwachting bestaat dat voor deze nieuwe invulling voldoende gegadigden zijn waardoor de verhuur van de panden op voorhand geen problemen hoeft op te leveren. Nieuwe vormen van horeca geven ook kansen voor de levering van dranken.

Een en ander is sterk afhankelijk van de vraag hoe zich de transformatie ontwikkelt. Exploitanten en pandeigenaren hebben in dat traject zelf een belangrijke rol.

d.
Niet wordt ingezien hoe het voorkeursrecht risico's met zich meebrengt.
Het gevestigde voorkeursrecht geeft ook kansen voor de pandeigenaren. Aankoop vindt plaats op basis van getaxeerde reële waarde rekening houdend met de horecafunctie. Dit terwijl exploitanten hun zaak ook na verkoop, desgewenst, kunnen voortzetten.

e.
Dit raakt het aspect milieuzonering.
Zoals in de plantoelichting is vermeld, is er sprake van een gebied met functiemenging.
De Varkensstraat is een gebied waar functiemenging bewust wordt nagestreefd om grotere levendigheid tot stand te brengen.

In bijlage 4 van de VNG brochure is een voorbeeld-Staat-van-Bedrijfsactiviteiten voor gebieden met

functiemenging opgenomen, die specifiek is gericht op de toelaatbaarheid van milieubelastende activiteiten binnen gebieden met functiemenging.

In de Staat van Bedrijfsactiviteiten is per bedrijf aangegeven binnen welke categorie deze valt. Cafés en bars vallen in categorie A. In een gebied met functiemenging kunnen woningen aanpandig worden uitgevoerd.

Discotheken en nachtclubs vallen in categorie B. Dat betekent dat functiemenging in het plangebied toelaatbaar is indien zwaardere horecabedrijven bouwkundig zijn afgescheiden van woningen. In de regels is een voorwaardelijke verplichting opgenomen waarbij deze bouwkundige afscheiding verplicht wordt gesteld bij de realisatie van nieuwe woningen of andere gevoelige functies.

Op deze wijze is een geleidelijke transformatie van de Varkensstraat, ook vanuit milieuzonering bezien, goed mogelijk.

Voorstel college:
De zienswijzen geven ten aanzien van dit onderwerp geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

4. Uitvoerbaarheid van het plan

Bezwaren:

a. Het bestemmingsplan is niet uitvoerbaar vanwege de grote financiële gevolgen;
b. Het plan leidt tot grote waardedaling van de betreffende panden en de continuïteit van horecagelegenheden komt onder druk te staan door gederfde inkomsten en minder bezoekers; dit leidt tot grote planschadeclaims.
c. Er is onvoldoende onderzoek verricht naar financiële uitvoerbaarheid van het plan.
d. Er is in dat verband geen planschaderisicoanalyse uitgevoerd.
e. Niet gebleken is dat er een reservering van financiële middelen heeft plaatsgevonden; er zijn, naar verwachting, onvoldoende middelen beschikbaar om de pandeigenaren en horecaexploitanten in voldoende mate te kunnen compenseren.
f. Hiermee wordt geen recht gedaan aan bestaande rechten en belangen. Vanwege de langdurige huurcontracten en het beperkte projectbudget van de gemeente is er onvoldoende perspectief om de voorgenomen transformatie binnen de planperiode gerealiseerd te krijgen.
g. De panden zijn feitelijk alleen geschikt voor horecadoeleinden; verbouw van de panden is zeer ingrijpend en bijzonder kostbaar. Niet gebleken is dat er sprake is van een onderbouwing van de kosten die gemoeid zijn om de panden geschikt te maken voor de nieuwe functies; niet gebleken is dat op dat punt deskundig onderzoek heeft plaatsgevonden en/of financiële middelen zijn gereserveerd.
h. Daarbij komt dat één van de doelen, het geschikt maken van de Varkensstraat voor wonen, op gespannen voet staat met de aanwezige horeca; er is sprake van een onrechtmatige inperking van de gebruiksmogelijkheden van de huidige horecapanden.
i. De kosten van de transformatie zijn niet te overzien en volstrekt onbetaalbaar of te financieren voor de gemeente; het plan is niet uitvoerbaar; dit geldt temeer nu een voorkeursrecht gemeenten op een groot aantal panden is gevestigd; de gemeente is financieel niet in staat al deze panden aan te kopen.

Beantwoording:

Algemeen

Vanwege de samenhang tussen de verschillende aspecten is gekozen voor een integrale reactie op de hiervoor genoemde bezwaren.

Voor de transformatie van de Varkensstraat is een aantal instrumenten beschikbaar om tot het gewenste eindresultaat te komen.

In de 1e plaats de vestiging van een voorkeursrecht op een groot deel van de panden. Door de aankoop van panden kan de beoogde transformatie worden versneld.

Het aankopen van panden in het Korenkwartier vindt plaats binnen de kaders van "strategische aankoop" in het kader van het situationeel grondbeleid. In de nota "zicht op gegronde keuzes" uit 2013 zijn daarvoor de kaders door de raad vastgesteld. Per jaar mag volgens deze nota voor een bedrag van maximaal €10 miljoen aan aankopen worden gedaan. De verwachting is niet dat de aankopen per jaar in de Varkensstraat deze limiet zullen overschrijden.

Praktisch gezien betekent toepassing van het voorkeursrecht dat de gemeente bij een aanbieding door een huidige eigenaar het pand voor een marktconforme waarde kan aankopen als horecapand. Om de panden geschikt te maken voor de nieuwe functie zullen door de nieuwe eigenaar kosten worden gemaakt. Dit zal tot gevolg hebben dat de gemeente bij verkoop van de panden hiermee rekening zal moeten houden (lagere verkoopopbrengst).
Hiervoor is een budget van € 1,7 miljoen beschikbaar. Een eerste schatting is dat dit budget voldoende is om de transformatie van de Varkensstraat vorm te geven. Het is echter een taakstellend budget, dus mocht onverhoopt blijken dat het budget onvoldoende is, dan kan steeds voorafgaand aan de aankoop van een pand beoordeeld worden of dit binnen het gegeven financiële kader past.

In de 2e plaats betreft dat het bestemmingsplan.
Voor wat betreft het aspect planschade wordt het risico op planschade, gezien de uitgebreide nieuwe gebruiksmogelijkheden van de panden in de Varkensstraat, als beperkt ingeschat.
Indien er toch planschade wordt toegekend, zal hiervoor in het beschikbare projectbudget een oplossing worden gezocht.

Hiermee is de financiële uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in voldoende mate aangetoond.

Voorstel college:
De zienswijzen geven ten aanzien van dit onderwerp geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

5. Overig

Bezwaren:

a. De horecagelegenheid Speak Easy is niet als bestaande horecagelegenheid aangemerkt; verzocht wordt dit alsnog te doen.
b. De panden Hoogstraat 7 en Luthersestraat 12 zijn niet als bestaande horecagelegenheid aangemerkt; verzocht wordt dit alsnog te doen.

Beantwoording:

a.
Speak Easy is een coffeeshop. Een coffeeshop heeft een exploitatievergunning voor de verkoop van (niet alcoholische) dranken en etenswaren. Dit type horeca is toegestaan in het nieuwe bestemmingsplan (horeca in categorie A1). Het is geen horecainrichting die onder de uitsterfregeling wordt gebracht. Indien de coffeeshop sluit en er komt een lunchroom voor in de plaats, is dat volgens het geldende en nieuwe bestemmingsplan toegestaan.
Voor het verkopen van softdrugs heeft het bedrijf een gedoogbeschikking .

b.
De panden Hoogstraat 7 en Luthersestraat 12 zijn al langere tijd niet als horecagelegenheid in gebruik en staan leeg. Het pand Hoogstraat 7 staat leeg sinds juli 2014 en het pand Luthersestraat 12 staat leeg sinds augustus 2016. Dat betekent dat beide panden al meer dan één jaar leeg staan. Voor deze panden is gekozen om de bestemming voor avond- en nachthoreca niet meer mogelijk te maken. Het bestemmingsplan maakt een andere invulling met bijvoorbeeld wonen, kantoor of daghoreca mogelijk.

Voorstel college:
De zienswijzen geven ten aanzien van dit onderwerp geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Bijlage bij zienswijzenrapport bestemmingsplan 'Varkensstraat'

Communicatieparagraaf

In de zienswijze van Weebers Vastgoed Advocaten en Stellicher Advocaten zijn opmerkingen gemaakt over de communicatie van de maatregelen die de gemeente neemt voor de Varkensstraat. De gemeente herkent zich niet in deze opmerkingen. In het kader van de horecavisie "Mise en place", "de actielijnen Korenkwartier" en de procedure rondom de Wet voorkeursrecht gemeente en het voorbereidingsbesluit is uitgebreid gecommuniceerd met de verschillende partijen in de stad. Hieronder wordt een overzicht gegeven van deze communicatie.

Horecavisie "Mise en place"
Gedurende de totstandkoming van de horecavisie "Mise en place" is er uitvoerig overleg geweest met onderstaande stakeholders. In een viertal bijeenkomsten zijn zij betrokken bij - en meegenomen in- de beoogde uitgangspunten van de visie, de indeling in de zogenaamde focusgebieden met elk een gerichte aanpak, de uitzonderingsmogelijkheden ('grand cru') en de uitvoeringsagenda.
De inhoud en uitgangspunten van de Actielijnen Korenkwartier zijn 1-op-1 overgenomen in de horecavisie. Het eindproduct heeft de goedkeuring van de verschillende stakeholders gehad.

Stakeholders horeca-visie:

Wie?	**Organisatie, bedrijf.**
Robert Wittenwerg	Ondernemers Kontact Arnhem (OKA), tevens Dudok en Osteria Vicini
Bas van Es	Platform Binnenstad Arnhem (PBA), tevens Koninklijke Horeca Nederland (KHN), regio Arnhem
Lion Hermsen	Momento, tevens Gewaagd
Matthijs Lindeman	Wereldhave
Patricia Konijnenburg	Ondernemersvereniging Korenmarkt (OVK), tevens Manhatten, Juicy Lucy
Linda Hundertmark	Hotel Overleg Regio Arnhem (HORA), tevens Holliday Inn
Milan Scholten	Ondernemersvereniging Jansplaats, tevens Bar Florian
Mike Hijgenaar	Ondernemersvereniging Rijnkade, tevens Dining 56
Steven Bergwerff	Stella by Starlight
Ali Deniz	De Gastronoom
Mike Post	Ondernemersvereniging Jansplaats, tevens De Lunchclub
Wolter de Bes	Café Caspar
Chris Lanting, later Evert den Outer	Strijbosch Thunissen
Lammert de Vries	Hotel Overleg Regio Arnhem (HORA), Hotel Groot Warnsborn
Caspar Wortmann	PBA
Hanneline Oosting	RBT KAN
Maurice Schoot	OVK, tevens Café Den Koopman
Tom Welten	AB Inbev
Zaf Gobel	Bar Gavi, tevens Zafvino
Ron Hofmans	KHN, regio Arnhem, tevens café de Barron

Actielijnen Korenkwartier
In het kader van de actielijnen Korenkwartier is via diverse kanalen gecommuniceerd.

Ondernemers en eigenaren:
In het algemeen is de OndernemersVereniging Korenkwartier (OVK) gesprekspartner voor de gemeente namens de exploitanten. In overleg met de OVK is gekomen tot een klankbordgroep van ondernemers die vanaf januari 2017 regelmatig bij elkaar komt over de actielijnen Korenkwartier. In deze klankbordgroep is een doorsnede van ondernemers in het gehele gebied vertegenwoordigd.

Het nemen van het voorbereidingsbesluit en het voorkeursrecht is uit de aard der zaak niet tevoren besproken met ondernemers en eigenaren. Wel is direct na dit besluit op 31 mei 2017 een (aangetekende) brief verzonden aan alle eigenaren over het voorkeursrecht en aan zowel bewoners en exploitanten huis aan huis als eigenaren een brief verzonden met een toelichting op het beleid en een uitnodiging om hierover in gesprek te komen. Hiervan hebben diverse eigenaren en diverse exploitanten gebruik gemaakt.

Op 12 en 13 juli zijn direct na het raadsbesluit over de vervolgaanpak Korenkwartier en de bevestiging van het voorkeursrecht wederom over het voorkeursrecht aangetekende brieven naar de eigenaren verstuurd. Op diezelfde datum is een huis aan huis brieven aan bewoners en ondernemers verstuurd, die ook aan alle eigenaren is verstuurd, waarin onder andere de ter visielegging van het ontwerpbestemmingsplan is aangekondigd.

InBev:
Over het beleid voor het korenkwartier heeft met inBev als bijzondere partij in het gebied op diverse manieren communicatie plaatsgevonden. InBev was als één van de stakholders betrokken bij de totstandkoming van de Horecavisie "Mise en place". Daarnaast heeft ook specifiek overleg plaatsgevonde met InBev over de toekomst van het Korenkwartier.

Onder andere heeft op 8 maart 2017 een gesprek plaatsgevonden in aanwezigheid van toenmalig Burgemeester Staal en wethouder König en de heren De Kort, Welten en Soeterbroek van InBev. Als voorbereiding op dat gesprek zijn de actielijnen op het Korenkwartier toezonden en deze zijn in het gesprek expliciet besproken. InBev heeft in dat gesprek aangegeven achter de aanpak van de Gemeente te staan.

Naast diverse tussentijdse contacten per mail en telefoon, is in een ambtelijk gesprek op 18 mei 2017 met de heren Soeterboek en Welten nogmaals expliciet stilgestaan bij de ambitie voor transformatie van de Varkensstraat. Ook is in dit gesprek aangekondigd dat een totaalaanpak voor het Korenkwartier en raadsbesluiten hierover in voorbereiding waren.

Wij herkennen dan ook niet dat de aanpak niet besproken is en dat InBev hier tegenstander van zou zijn.

Niet gesproken is tevoren uit de aard der zaak over de vestiging van een voorkeursrecht. Echter direct na besluitvorming is op 1 juni contact gezocht met inBev en zijn de betreffende stukken toegezonden. Doordat de heer Soeterbroek op vakantie was, heeft de eerste mededeling per mail en per whatsapp plaatsgevonden. Enige dagen later is telefonisch contact geweest met de heer Soeterbroek waarin de consequenties voor de Varkensstraat telefonisch zijn toegelicht en aangeboden is hierover verder in gespek te gaan. Bovendien is InBev als eigenaar van een der percelen per brief geïnformeerd over vestiging van het voorkeursrecht. De brieven aan de eigenaren zijn aangetekend verzonden op 31 mei en na het raadsbesluit ook op 13 juli. Naast deze twee formele aankondigingen van het voorkeursrecht zijn aan alle eigenaren (inclusief dus ook InBev) brieven verzonden over de bredere context van de aanpak van het Korenkwartier waarin ook de ter inzageleggingsdatum van het ontwerpbestemmingsplan is aangekondigd.

Sinds de zomer hebben wij diverse pogingen gedaan om tot een afspraak met InBev te komen over de consequenties van besluitvorming en de standpunten hierover van inBev. Op dit aanbod is tot op heden niet ingegaan.

Wet voorkeursrecht, voorbereidingsbesluit en ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat'
Zoals hierboven onder het kopje 'actielijnen Korenkwartier' al is toegelicht is het vestigen van de Wet voorkeursrecht en het voorbereidingsbesluit niet voorbesproken. Dit ligt gezien het doel van deze instrumenten ook niet voor de hand. De gemeente heeft conform de wettelijke voorschriften de eigenaren per brief geïnformeerd over de Wet voorkeursrecht en het voorbereidingsbesluit gepubliceerd. Hiermee wordt aan de wettelijke voorwaarden voldaan.
Daarnaast is twee maal huis-aan-huis een brief verstuurd (d.d.: 31 mei 2017 en 12 juli 2017) waarin een nadere toelichting is gegeven op de bredere context van de aanpak van het Korenkwartier.
De terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is gepubliceerd in de Staatscourant en het digitale gemeenteblad.

Bestemmingsplan Varkensstraat

Toelichting

bij het bestemmingsplan
'Varkensstraat'
(plannummer: NL.IMRO.0202.917-0301)

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**5**
1.1	Aanleiding	5
1.2	Situering en begrenzing plangebied	5
1.3	Opzet bestemmingsplan	6
1.4	Geldende plannen	6
Hoofdstuk 2	**Beschrijving bestaande situatie**	**7**
Hoofdstuk 3	**Ruimtelijk beleid en regelgeving**	**9**
3.1	Inleiding	9
3.2	Horecavisie 'Mise-en-place'	9
3.3	Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst	9
3.4	Arnhemse woonprincipes 2025	12
3.5	Overige beleidsaspecten	12
3.5.1	Hinder	12
3.5.2	Cultuurhistorie	12
3.5.3	Archeologie	13
3.5.4	Coffeeshopbeleid	13
3.5.5	Prostitutiebeleid	13
Hoofdstuk 4	**Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen**	**15**
4.1	Inleiding	15
4.2	Ruimtelijke argumenten	15
4.3	Toegestane functies	16
4.4	Uitsterfregeling avond- en nachthoreca	18
Hoofdstuk 5	**Milieu- en omgevingsaspecten**	**21**
5.1	Inleiding	21
5.2	Hinder	21
5.3	Cultuurhistorie	22
5.4	Archeologie	22

Hoofdstuk 6 Planbeschrijving en -verantwoording 25
6.1 Inleiding 25
6.2 Opzet van de regels 25
6.2.1 Inleidende regels 25
6.2.2 Bestemmingsregels 25
6.2.3 Algemene regels 26
6.2.4 Overgangs- en slotbepalingen 26
6.3 Verantwoording van de regels 26
6.3.1 Algemeen 26
6.3.2 Afzonderlijke bestemmingen 26
6.3.3 Centrum 27
6.3.4 Verkeer - verblijfsgebied 27
6.3.5 Dubbelbestemmingen 27
6.4 Handhaving 28
6.5 Exploitatie 29

Hoofdstuk 7 Procedure 31
7.1 Vooroverleg 31
7.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan) 31

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst" (vastgesteld door het college van B&W op 11 oktober 2016) en de horecanota "Mise en place" (vastgesteld door de gemeenteraad op 30 januari 2017) is opgenomen dat de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied zal worden gehaald.

Om deze transformatie op gang te brengen zijn door de gemeente twee besluiten genomen:

1. Er is door de gemeenteraad op 29 mei 2017 een voorbereidingsbesluit voor de Varkensstraat genomen. Dat betekent dat ingediende omgevingsvergunningen moeten worden aangehouden en het bestaande (horeca)gebruik wordt bevroren. Het voorbereidingsbesluit geldt voor één jaar.
2. De gemeenteraad heeft op 10 juli 2017 besloten om op de percelen aan weerszijde van de Varkensstraat een Wet voorkeursrecht gemeente te vestigen. Dit betekent dat eigenaren bij voorgenomen verkoop de betreffende onroerende zaken en beperkte rechten eerst aan de gemeente moeten aanbieden. Hiermee kan, in geval gronden aan de gemeente worden aangeboden, de gewenste transformatie van de Varkensstraat sneller worden verwezenlijkt.

Met dit bestemmingsplan wordt een vervolg gegeven aan bovenstaande besluiten. In dit bestemmingsplan wordt voor de panden aan de Varkensstraat de (avond en nacht) horecafunctie (waaronder tevens de categorieën discotheken en nachtclubs moeten worden verstaan) onder een uitsterfregeling gebracht. Dat betekent dat de huidige functie kan worden voortgezet, maar dat als deze horecafunctie meer dan één jaar niet in een pand aanwezig is, de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecafunctie vervalt.

1.2 Situering en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt in de binnenstad van Arnhem en maakt onderdeel uit van het zogenaamde Korenkwartier. Het Korenkwartier wordt gevormd door de Korenmarkt en de straten daar direct omheen. Het plangebied bevat de percelen ten noorden en zuiden van de Varkensstraat. De begrenzing is op de verbeelding (plankaart) en afbeelding 1.1 weergegeven.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied

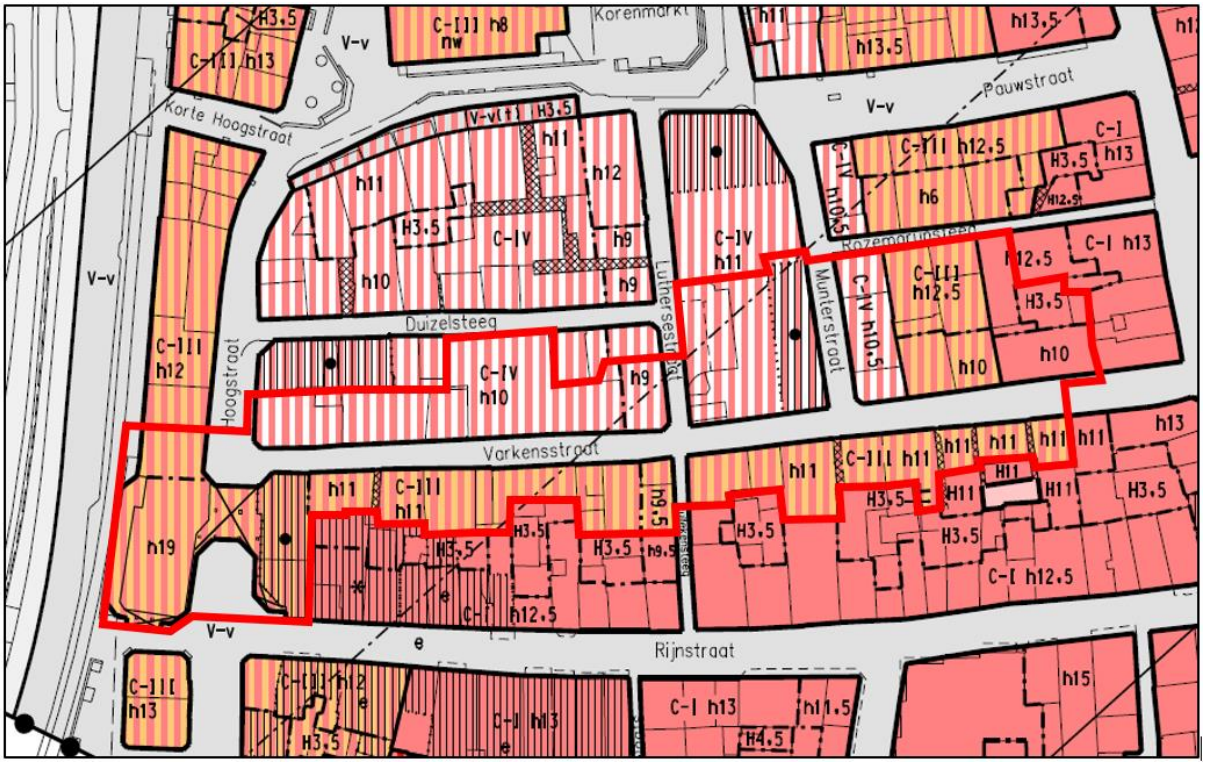
De Varkensstraat kenmerkt zich door de aanwezigheid van veel horecabedrijven die voornamelijk in bedrijf zijn in de avond- en nachtperiode. De openbare ruimte is rommelig en de panden zijn (deels) in slechte staat. Daarnaast is de veiligheidssituatie problematisch door onder andere de nachtfunctie en huidige type horeca.

1.3 Opzet bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de kaart zijn de bestemmingen door middel van kleuren en tekens aangegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. Deze bestemmingsplanonderdelen vormen tezamen het juridische toetsingskader voor ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied. De toelichting bevat met name de aan het plan ten grondslag liggende gedachten.
Dit plan is conform de Wro vormgegeven volgens de SVBP (Standaard voor vergelijkbare Bestemmingsplannen) 2012. Het SVBP geeft voorschriften over inrichting van de kaart (kleuren en tekens) en de opbouw van de regels.

1.4 Geldende plannen

De locatie is gelegen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan "Binnenstad en Singels". Dit bestemmingsplan is op 27 oktober 2005 vastgesteld door de gemeenteraad. In afbeelding 1.2 is een uitsnede van de verbeelding van dit bestemmingsplan opgenomen met daarin weergegeven het plangebied.

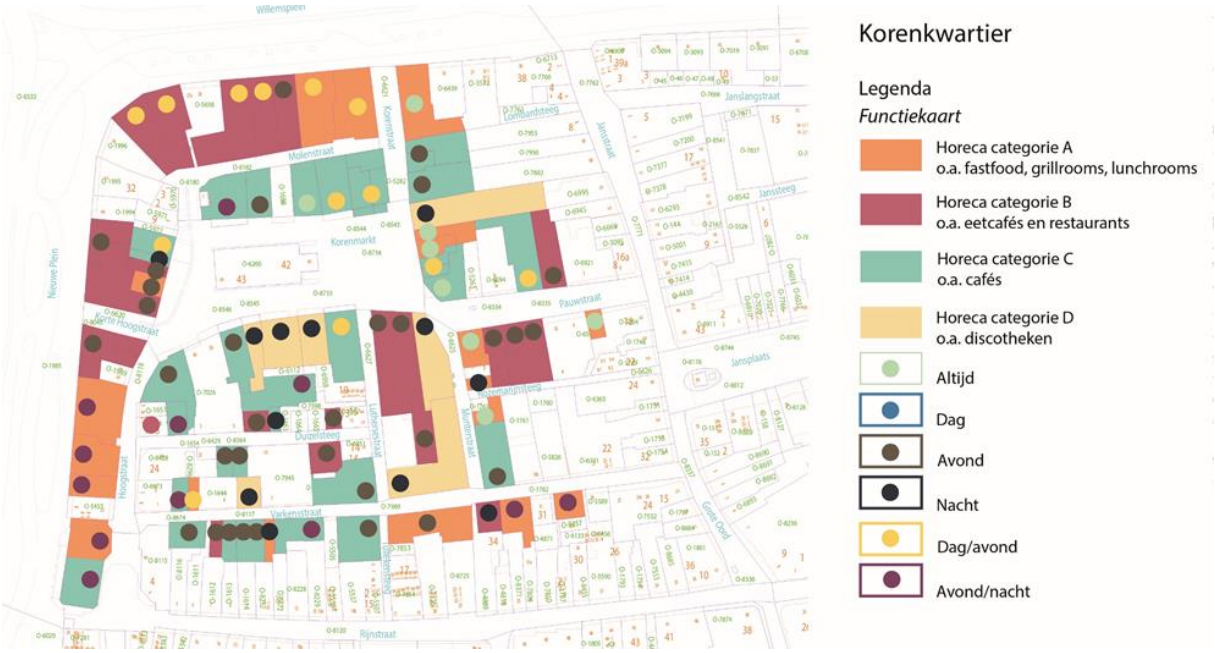
Afbeelding 1.2: Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan "Binnenstad en Singels"

Op basis van het bestemmingsplan zijn de gronden in het plangebied bestemd als 'Centrum'. Binnen deze bestemming zijn verschillende functies toegestaan. De centrumbestemming is verdeeld in meerdere sub-bestemmingen. Voor het plangebied gelden drie verschillende centrum-bestemmingen:

- Centrumdoeleinden-I: Deze bestemming is geldt vooral voor de belangrijke winkelassen. Het meest noordoostelijk deel van het plangebied kent nu deze bestemming. Binnen deze bestemming is onder andere detailhandel, lichte horeca (uitsluitend op de begane grond) en wonen toegestaan.
- Centrumdoeleinden-III: Deze bestemming geldt voor de ring buiten de Korenmarkt en voor het Jansplein. In het plangebied zijn de percelen ten zuiden van de Varkensstraat als zodanig bestemd. Binnen deze bestemming is horeca (met uitzondering van nachtclubs en discotheken), detailhandel (uitsluitend op de begane grond) en wonen (boven de begane grond) toegestaan.
- Centrumdoeleinden-IV: Deze bestemming geldt voor het horecaconcentratiegebied direct rond de Korenmarkt. De percelen ten noorden van de Varkensstraat zijn als centrumdoeleinden-IV bestemd. Binnen deze bestemming zijn alle horecavormen toegestaan (dus ook nachtclubs en discotheken). Wonen is hier niet toegestaan.

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie

De Varkensstraat maakt deel uit van het Korenkwartier, van oudsher het uitgangsgebied van Arnhem. Het Korenkwartier ligt in het historische centrum van Arnhem dichtbij de belangrijke winkelassen en het centraal station. Het Korenkwartier is het horecaconcentratiegebied van de stad en kent een eenzijdig aanbod. Naast horeca heeft het Korenkwartier amper andere functies. De kaart met de huidige functies (afbeelding 2.1) illustreert dit. In het gebied zijn bijvoorbeeld veel dönerzaken, grillrooms en shisha-lounges. Deze zitten geconcentreerd bij elkaar, voornamelijk in de aanloopstraten en stegen zoals de Varkensstraat. Omdat het gebied momenteel overwegend een avond- en nachtfunctie heeft, is er weinig reuring overdag. Wel is er een groot aanbod aan terrassen.

Afbeelding 2.1 Functiekaart Korenkwartier (Bron: Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst)

Het straatbeeld van het Korenkwartier geeft een gemengde indruk. Enerzijds kent het gebied uitnodigende plekken, met goed onderhouden panden en terrassen. De oostkant van de Korenmarkt en de Duizelsteeg zijn hier voorbeelden van. Anderzijds zijn er panden in slechte of matige staat van onderhoud. Dit zorgt voor een negatieve uitstraling op het gebied.
De leegstaande panden van Pubstone aan de Korenmarkt (voormalig Sakura en Woody's - met hun achterkant op het Nieuwe Plein aan de entree van de stad) maar ook leegstaande panden in het plangebied (zoals Hoogstraat 7) zijn hier een voorbeeld van. Daarnaast is de Varkensstraat een deelgebied in het Korenkwartier waar het straatbeeld een negatieve uitstraling heeft. Ook daar is een groot deel van de panden in slechte staat.

Afbeelding 2.1 De Varkensstraat

Afval, slechte verlichting en geparkeerde scooters en fietsen etc. zorgen voor een negatieve uitstraling op het Korenkwartier. Verder zijn er problemen met de veiligheidssituatie in het Korenkwartier.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijk beleid en regelgeving

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het ruimtelijk rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid en de toepasselijke regelgeving. Dit bestemmingsplan beoogt enkel een transformatie van de panden langs de Varkensstraat. Het beschreven beleid en regelgeving is hier op gericht.

3.2 Horecavisie 'Mise-en-place'

In de horecanota "Mise en place" (vastgesteld door de gemeenteraad op 30 januari 2017) wordt aangegeven dat horeca steeds belangrijker is als drager van verblijfskwaliteit en beleving in de stad. Het gaat de consument in toenemende mate om dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. Horeca geeft invulling aan deze consumentenbehoefte met als gevolg dat we een toename zien van het horeca aanbod in de stad. Daarom is onderzoek gedaan naar de gewenste horecaontwikkeling in zowel kwalitatieve als kwantitatieve zin. Dit heeft geresulteerd in een ruimtelijk-economische horecavisie die een horecaontwikkeling stimuleert die bijdraagt aan de kwaliteit en identiteit van de stad. De visie is tevens bedoeld als toetsingskader waardoor ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden weten waar ze aan toe zijn. Hierin ligt een spanningsveld besloten tussen flexibiliteit en zekerheid. De behoefte om te kunnen innoveren en inspelen op wijzigende marktomstandigheden vraagt om een flexibel beleid. Anderzijds willen bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden juist zoveel mogelijk zekerheid over de ontwikkelingen die ze in hun omgeving kunnen verwachten.

In de horecavisie is het juiste midden gezocht tussen flexibiliteit en zekerheid door:
- Per focusgebied in de stad een kwaliteitsbeeld van de gewenste horeca te schetsen;
- Voor de onderscheiden focusgebieden naast kwalitatieve kaders ook kwantitatieve parameters op te stellen aan de horecaontwikkeling (gedefinieerd in ontwikkelen, consolideren, terugdringen);
- Voor innovatieve en bijzondere concepten geen beperkingen op te leggen.

Dit richtinggevende kader geeft invulling aan de ambitie om de actuele vraag naar horeca te faciliteren, een kwaliteitsimpuls te geven aan de bestaande en nieuwe horeca en levert een bijdrage aan de doelstelling om te behoren tot de Top-10 van meest aantrekkelijke binnensteden van Nederland.

De visie voor het Korenkwartier is:
- Versterken imago: ‘Dé uitgaansplaats van de regio’.
- Culturele link met Modestad / Sexy / Appeal verduidelijken.
- Kwaliteitsverhoging van fastservice aanbod.

Er wordt in de nota specifiek ingegaan op de Varkensstraat waarbij het doel is om:
- Een mix van wonen, cultuur, leisure en ‘daghoreca’ moet bijdragen aan zowel het straatbeeld, openbare orde, veiligheid en levendigheid van het gebied.
- Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied halen.

Toetsing van het bestemmingsplan aan de horecavisie
In dit bestemmingsplan wordt het bestaande horecagebruik (met een avond- en nachtfunctie) onder een uitsterfregeling gebracht. Hiermee vormt het de uitwerking van het beleid opgenomen in de horecavisie.

3.3 Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst

De Korenmarkt en omgeving ('Korenkwartier') is van oudsher hét uitgaansgebied van Arnhem. Maar de uitstraling en het imago van het gebied gaat de laatste jaren achteruit. Om dit aan te pakken is de nota 'Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst' in overleg met diverse stakeholders opgesteld en vastgesteld door het college.

Het Korenkwartier heeft diverse problemen, variërend van een gebrekkige uitstraling en een eenzijdig aanbod tot veiligheidsproblemen. Daarnaast wordt de potentie van dit karaktervolle en historische deel van het centrum niet ten volle benut. Dat terwijl landelijk gezien de 'Korenmarkt' nog steeds een begrip is. Een verdere achteruitgang van het gebied is zeer onwenselijk.

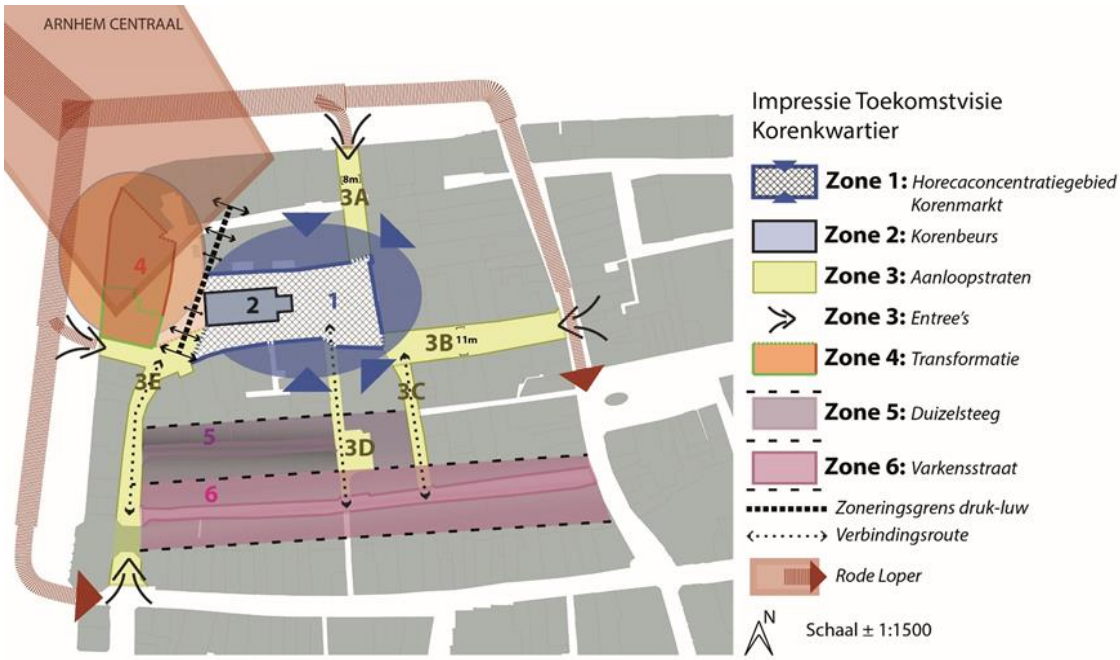
Bij de ondernemers is de bereidheid om te investeren beperkt, onder meer omdat ze klem zitten in de dubbelrol van brouwerij ABInBev als bierleverancier en als grootste vastgoedverhuurder.

Een actieve aanpak is daarom gewenst. Dit moet een stevige aanpak zijn, die er op gericht is om een transformatie van het gebied tot stand te brengen. Hierbij moeten binnen een gezamenlijke strategie ondernemers en overheid elk hun verantwoordelijkheid nemen. Een actieve aanpak van het Korenkwartier zet in op:

- Tot stand brengen van een menging van functies die hoort bij een binnenstad (horeca, wonen, detailhandel, cultuur etc.)
- Vergroten van de diversiteit van de horeca en versterken van de dagfunctie
- Verbeteren van de uitstraling van openbare ruimte en de panden
- Vergroten van de veiligheid
- Verbeteren ondernemersklimaat

Belangrijk neven-effect is dat deze aanpak ook een positief effect zal hebben op de beleving van het gevoel van veiligheid. Een goede uitstraling van de panden, de straten en het gebied, hebben een positief effect op de bezoekersbeleving en op het soort ondernemer dat zich in dit gebied vestigt. Met alleen faciliteren vanuit de overheid zal dat niet worden bereikt.

De nota stelt een zonering van het gebied voor, waarbij binnen elke zone op de op die plek meest passende manier wordt bijgedragen aan bovengenoemde doelstellingen. De bestaande potentie die verschillende gebieden al hebben is hierbij als uitgangspunt genomen. Deze potentie wordt benut en verder uitgewerkt.
Op afbeelding 3.1 is de zonering te zien. In de uitwerking is uitgegaan van de wens om verschillende functies in het gebied terug te laten komen. Elke zone wordt apart uiteengezet, met daarin een voorbeeld hoe het kan worden, een beschrijving van de huidige en toekomstige situatie en een indicatie van het bijbehorende instrumentarium. De rol van de gemeente is hierbij te verdelen faciliteren, stimuleren en regisseren.
De toekomst van het Korenkwartier valt of staat met de actieve inzet van zowel de gemeente als de ondernemers, vastgoedeigenaren, politie, bewoners en alle overige aanwezige partijen. Om het gebied te verbeteren en de benodigde kwalitatieve impuls te geven, is samenwerking tussen alle partijen essentieel.

Afbeelding 3.1 Zonering Korenkwartier (Bron: Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst)

Het doel van deze aanpak is om een verdere achteruitgang van de Korenmarkt en omgeving (Korenkwartier) tegen te gaan. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

1. Horecaconcentratie voor en naast de Korenbeurs
   Er is te weinig aanbod van kwalitatief goede horeca om het gehele Korenkwartier leuk en levendig te laten zijn. Door concentratie van horeca op de Korenmarkt (vóór en naast de Korenbeurs) ontstaat één kwalitatief horeca- en uitgaansgebied binnen het Korenkwartier. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de (reeds aanwezige) naamsbekendheid én potentie van de Korenmarkt. Bijkomend voordeel van concentratie is dat in andere delen van het Korenkwartier, waar onder de Varkensstraat, meer ruimte ontstaat voor menging van stedelijke functies. Hierbij is het van belang te kiezen voor een invulling die de dagfunctie ter plekke versterkt?
2. Korenbeurs vormt een sleutelpositie
   Als Focus Filmtheater naar het Kerkplein verhuist, is de Korenbeurs beschikbaar voor een nieuwe functie. De Korenbeurs is in eigendom van de gemeente, waardoor deze een belangrijke troef in handen heeft om het gebied een positieve impuls te geven. De Korenbeurs vervult een sleutelpositie om de gewenste mix van functies te bereiken. De gemeente zal op zoek gaan naar een nieuwe exploitant voor het gebouw.
3. Aanloopstraten en entrees
   Verschillende aanloopstraten verkeren in slechte staat of kampen met veiligheidsproblemen en zijn daarmee geen uitnodigende entree tot de Korenmarkt. Deze aanloopstraten moeten zo worden verbeterd dat bezoekers naar de Korenmarkt worden 'getrokken'. Daarnaast moet de openbare orde en veiligheidssituatie in de aanloopstraten verbeterd worden. De voornaamste inzet is gericht op het verbeteren van de attractiviteit en het uitnodigend maken van de Korenstraat, Pauwstraat, Munterstraat, Luthersestraat, Hoogstraat en Korte Hoogstraat.?
4. Transformatie
   Delen van het gebied maken een desolate indruk door de hoge mate van leegstand. De panden zijn in slechte staat. Met het oog op veiligheid is een woonfunctie in het gebied wenselijk vanwege de ogen op straat. De begane grond invullen met commerciële ruimte voor een dagfunctie (flexwerken / winkels etc.), met daarboven woonruimte. Het behouden van historische gevels is wenselijk.?
5. Duizelsteeg
   Ontwikkelen van een attractieve restaurantstraat. De focus ligt op kleinschalige, intieme en sfeervolle restaurantjes. De potentie en onderlinge samenwerking tussen de ondernemers is al aanwezig, maar deze kan verder worden benut en uitgebreid.?
6. Varkensstraat
   Een mix van wonen, horeca, cultuur en leisure moet bijdragen aan zowel het straatbeeld, openbare orde, veiligheid en levendigheid van het gebied en moet het gebied (ook) overdag leven geven.

Eén van de zones is dus de Varkensstraat. Voor de Varkensstraat is het voorstel om een mix van wonen, horeca, cultuur en leisure te creëren. Door deze mix ontstaat er meer dagfunctie en levendigheid in het gebied. Dit moet bijdragen aan zowel het straatbeeld, openbare orde, veiligheid en levendigheid van het gebied. Om dit te bereiken wordt de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied gehaald. Daarnaast is het idee om meer woningen toe te voegen. Cultuur en leisure zijn functies die ook goed passen in het toekomst beeld. Deze functies dragen bij aan de attractiviteit en levendigheid van het gebied en maken deze zone meer onderscheidend ten opzichte van de Korenmarkt en Duizelsteeg. Hiermee kan aangesloten worden op de creatieve sector van Arnhem.

De concrete actielijnen voor de Varkensstraat zijn:

- Aankondigen (functie-)wijziging in bestemmingsplan;
- Geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied halen;
- Pilot terrassen uitnutten;
- Aanbrengen groen;
- Afval uit het zicht;
- Aanpak dagkaart-ontheffingen;
- Openbare verlichting;
- Aanpak fietsparkeren;
- Nadrukkelijk blijven sturen op gebruikers;
- Onderhoud panden op niveau.

Toetsing van het bestemmingsplan aan de nota 'Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst'
Deze bestemmingsplanwijziging wordt aangekondigd in deze nota en vormt dus de uitwerking van dit beleid.

3.4 Arnhemse woonprincipes 2025

De Arnhemse Woonprincipes 2025 (de Arnhemse woonvisie) met brede participatie uit de stad tot stand gekomen. Deze Woonprincipes vormen tezamen de actualisering van de Woonvisie 2015 en de strategische koers die er voor moet zorgen dat Arnhem ook in de toekomst een woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen, te leren, te werken en te leven. Bij het opstellen van de Woonprincipes is rekening gehouden met wet- en regelgeving en beleidskaders van andere overheden.

Een belangrijk uitgangspunt van de Arnhemse woonprincipes is het benutten van de onderscheidende kwaliteiten van de stad. De woonmilieus in Arnhem hebben een hoge woonaantrekkelijkheid voor de huidige en nieuwe inwoners. De bijzondere ruimtelijke kwaliteiten van de stad zijn daarbij zichtbaar: aan de rand van de Veluwe en Betuwe, met de Rijn en groene lobben (de stadsparken) en haar groene wijken. Een speerpunt hierbij is het versterken van de 'huiskamerfunctie' van de binnenstad, door uitgaansfuncties, verblijfsklimaat en festiviteiten. Verder versterken we de woonaantrekkelijkheid in de binnenstad. De binnenstad is vanwege de mix van functies vooral aantrekkelijk voor jonge huishoudens en studenten.

Toetsing van het bestemmingsplan aan de Arnhemse woonprincipes 2015
Dit bestemmingsplan maakt meer wonen in de Varkensstraat mogelijk. Dit is conform de Arnhemse woonprincipes om de woonaantrekkelijkheid van de binnenstad te vergroten. De Varkensstraat zal voor een bepaalde doelgroep (vooral jongeren en studenten) een aantrekkelijke plek zijn om te wonen.

3.5 Overige beleidsaspecten

3.5.1 Hinder

In het kader van bedrijven en milieuzonering dienen de effecten van inrichtingen op hun omgeving (gevoelige bestemmingen, waaronder eventueel nieuw te ontwikkelen woningen) in beeld gebracht te worden. Voorbeelden van hinder zijn geluid, geur, stof of gevaar. In de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering 2009' is een lijst van inrichtingen opgenomen waarbij de inrichtingen op grond van de hinder die zij veroorzaken, zijn opgedeeld in 6 categorieën. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat een inrichting uit categorie 1 relatief weinig hinder veroorzaakt en een inrichting uit categorie 6 bijzonder veel hinder veroorzaakt.

In paragraaf 5.2 wordt dit bestemmingsplan getoetst aan de VNG-publicatie en onderbouwd dat dit bestemmingsplan hieraan voldoet.

3.5.2 Cultuurhistorie

<u>Erfgoedwet</u>
Cultuurhistorische objecten die zeldzaam of schaars zijn en die voor mensen in hoge mate het beeld van Nederland bepalen, worden aangewezen als monumenten. In de Monumentenwet 1988 is vastgelegd hoe monumenten van bouwkunst en archeologie en stads- en dorpsgezichten moeten worden beschermd. De Monumentenwet 1988 is het belangrijkste instrument voor de bescherming van het cultuurhistorisch erfgoed in Nederland. Per december 2015 maakt de Monumentenwet 1988 deel uit van de Erfgoedwet, een bundeling van wetten met betrekking tot het erfgoed.

<u>Besluit ruimtelijke ordening</u>
Cultuurhistorie moet op basis van de gewijzigde Bro (art 3.1.6) goed in bestemmingsplannen verankerd worden. Dit behelst niet alleen een beschrijving van de aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden, maar ook een waardering ervan en een advies over toekomstige omgang ermee, gelet op de ruimtelijke opgave die in het bestemmingsplan aan de orde is. Aangegeven moet worden hoe met de cultuurhistorische waarden rekening is gehouden in het bestemmingsplan.

De binnenstad is aangewezen als gemeentelijk beschermd stadsgezicht en daarvoor is een bescherming in dit bestemmingsplan opgenomen. Meer hierover is te vinden in paragraaf 5.3.

3.5.3 Archeologie

Verdrag van Valletta en de Wet op de archeologische monumentenzorg
De bescherming van het archeologische erfgoed in de bodem en de inbedding ervan in de ruimtelijke ontwikkeling is het onderwerp van het Europese Verdrag van Valletta (Malta). In 1992 ondertekenden twintig Europese staten, waaronder Nederland, dit verdrag. De belangrijkste uitgangspunten van het verdrag zijn:

- archeologische waarden dienen zoveel mogelijk (in situ) in de bodem bewaard te blijven en beheermaatregelen dienen genomen te worden om dit te bewerkstelligen;
- vroeg in de ruimtelijke ordening dient al rekening gehouden te worden met archeologie;
- bodemverstoorders betalen het archeologisch (voor)onderzoek wanneer behoud in situ niet mogelijk is.

In 2007 is het verdrag vertaald in de Monumentenwet 1988 en maakt thans deel uit van de Erfgoedwet.

Archeologische verwachtingenkaart
Archeologie is een integraal onderdeel van het erfgoedbeleid en als zodanig opgenomen in de erfgoednota. In de nota wordt voortgeborduurd op de uitgangspunten van het Verdrag van Malta. Behoud van archeologische waarden is het uitgangspunt en als dat niet mogelijk is, volgt veiligstelling door archeologisch onderzoek. Om permanente aandacht voor deze vorm van erfgoed te krijgen, is ingezet op constante voorlichting en educatie. Sinds 2008 beschikt de gemeente over een archeologische verwachtingenkaart voor heel Arnhem. De verwachtingenkaart geeft al in een vroeg stadium van planvorming globaal inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen worden.
Conform de Erfgoedverordening geldt dat archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden als grondroerende werkzaamheden:

- in archeologisch waardevolle gebieden (buiten monumenten) dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 30 m^2;
- in gebieden met een hoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 200 m^2;
- in gebieden met een middelhoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 500 m^2;
- in gebieden met een lage archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 2000 m^2.

Het plangebied valt binnen de grenzen van een archeologisch waardevol gebied (zie paragraaf 5.4).

3.5.4 Coffeeshopbeleid

De nota *Arnhems Coffeeshopbeleid* (2009) geeft als hoofddoelstelling: het terugdringen van overlast c.q. het beperken van de inbreuk op het woon- en leefklimaat door softdrugshandel. Er is beleid geformuleerd om de handhaving te intensiveren. Tevens is aangegeven met welk instrumentarium dit wordt gedaan en door wie dit wordt uitgevoerd. Uitvoering van dit beleid waarborgt ook in dit plangebied beheersing van de problematiek. Er is geen aparte bestemmingscategorie voor de coffeeshops gecreëerd.

In het plangebied zijn twee coffeeshops aanwezig of toegestaan op grond van het coffeeshopbeleid (er is geen ruimte voor het afgeven van exploitatievergunningen). Deze coffeeshops hebben een specifieke gedoogbeschikking.

3.5.5 Prostitutiebeleid

In de nota 'Van Rood naar Groen Arnhemse Prostitutie op weg naar normalisatie (2000)' is het Arnhems prostitutiebeleid vervat. De opheffing van het wettelijke bordeelverbod per 1 oktober 2000 was aanleiding voor het opstellen van dit beleid. Dit beleid is nog steeds van kracht.

Ten aanzien van de raamprostitutie, overige seksinrichtingen en de tippelprostitutie voert het gemeentebestuur van Arnhem een actief vestigingsbeleid. Het actief vestigingsbeleid bestaat uit de volgende elementen:

- concentratie van de raamprostitutie op één plek;
- het aan een maximum binden van het aantal ramen en werkplekken (120 en dat is een halvering van het aantal ramen en werkplekken ten opzichte van de voormalige raamprostitutielocatie in het Spijkerkwartier);
- het aan een maximum binden van het aantal overige seksinrichtingen op 8 in heel Arnhem, waarbij – overgangsrechtelijke situaties uitgezonderd - in elke wijk (CBS- wijkindeling) maximaal 1 seksinrichting gevestigd mag zijn, ook worden hierbij beperkingen toegepast;
- concentratie van de tippelprostitutie.

Het gemeentebestuur bepaalt hiermee zélf de locatie waar deze vormen van prostitutie zich mogen manifesteren alsmede de omvang ervan en voorkomt hiermee dat de prostitutie zich ongecontroleerd over de stad uitspreidt. De gemeente wil hiermee voorkomen dat bepaalde vormen van prostitutie overlast voor de omgeving veroorzaken. Deze overlast zou kunnen ontstaan doordat er een concentratie van bijvoorbeeld privé-huizen in een bepaalde wijk ontstaat (eerder zagen we immers dat vooral oudere wijken in Arnhem erg aantrekkelijk lijken te zijn voor de vestiging van seksinrichtingen) of doordat de prostitutiefunctie conflicteert met bepaalde andere functies.

In het plangebied is een seksinrichting aanwezig. Gezien de aanwezigheid van een seksinrichting binnen het betreffende CBS - telgebied is het niet waarschijnlijk, dat er een situatie zal ontstaan, dat een vergunningaanvraag gehonoreerd zal worden.

Hoofdstuk 4 Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen

4.1 Inleiding

In de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst' en de horecanota "Mise en place" (zie hoofdstuk 3) is opgenomen dat de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied zal worden gehaald. Op dit moment scoort de Varkensstraat slecht op verschillende onderdelen zoals veiligheid, ruimtelijke uitstraling en monofunctionaliteit. Het doel is om in deze straat een mix van wonen, daghoreca (licht), cultuur en leisure te creëren. Om dit doel te verwezenlijken wordt aan de panden in de Varkensstraat en omgeving een bestemming toegedacht die afwijkt van het huidige gebruik (grotendeels avond- en nachthoreca (zwaar)).

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ruimtelijke argumenten (paragraaf 4.2), wordt aangegeven welke functies nog toegestaan zijn in het plangebied (paragraaf 4.3) en op welke manier wordt omgegaan met de bestaande avond- en nachthoreca (paragraaf 4.4). Deze avond- en nachthoreca moet op termijn verdwijnen maar is legaal aanwezig. Hiervoor is een juridisch regeling in het bestemmingsplan opgenomen.

4.2 Ruimtelijke argumenten

De aanpak in het Korenkwartier is in belangrijke mate gericht op het doorbreken van de monofunctionaliteit in dit deel van de binnenstad. Eenzijdige gerichtheid op één bepaalde functie (in het geval van het Korenkwartier is dat horeca, in bijvoorbeeld het bestuurskwartier elders in de binnenstad zijn het kantoren) zorgt ervoor dat een deel van de stad slechts een deel van de dag gebruikt wordt en bovendien gericht is op een beperkte doelgroep. Hierdoor neemt onder meer de sociale veiligheid af op de tijden dat de (mono-)functie niet wordt gebruikt. Bovendien horen de identiteit, levendigheid en het stimuleren van (onverwachte) ontmoetingen die een goede menging van functies (wonen, werken, winkelen, cultuur, horeca) met zich meebrengt, onlosmakelijk bij een historische binnenstad. Met een monofunctionele invulling van een gebied blijft een belangrijk deel van de potentie van een binnenstad onbenut.

In de gehele binnenstad is het beleid erop gericht menging van functies te stimuleren. In algemene zin wordt ingezet op versterking van de woonfunctie van de binnenstad, die ten opzichte van detailhandel, kantoren en horeca relatief ondervertegenwoordigd is, afgemeten aan het landelijke gemiddelde. In het Korenkwartier is een bepaalde mate van clustering van horeca ook een deel van de aantrekkingskracht van het gebied. Daarom wordt er voor gekozen deze clustering te concentreren in het gedeelte waar de ruimtelijke en functionele uitgangspunten voor een verdere ontwikkeling van kwalitatieve horecaconcepten het best aanwezig zijn, namelijk aan de oostzijde van de historische Korenmarkt (een ruim plein, beeldbepalende en ruime panden, relatief sterke huidige horecaconcepten). Naast deze clustering wordt voor de Korenmarkt ook ingezet op versterken van de dagfunctie en functiemenging (bijvoorbeeld door een nieuwe invulling van de Korenbeurs).

De Varkensstraat ligt daarentegen juist aan de rand van het huidige horecagebied en de ruimtelijke en functionele uitgangspunten voor een verdere ontwikkeling van kwalitatieve horecaconcepten zijn minder goed en lenen zich meer voor een gemixte functionaliteit. Daarnaast is de openbare orde- en veiligheidsproblematiek hier relatief groot. De Varkensstraat heeft baat bij toename van levendigheid en veiligheid (meer 'ogen op straat'). Daarom wordt er hier voor gekozen de horecaconcentratie te doen afnemen ten gunste van andere functies, om hiermee de Varkensstraat 'terug te geven aan de stad' met een mix van wonen, horeca, cultuur en leisure.

Korenmarkt en Varkensstraat zijn twee van de zones in een gedifferentiëerde aanpak van het Korenkwartier in zes zones, die zijn beschreven zijn in het document Korenkwartier; Actielijnen naar de toekomst (zie uitgebreide beschrijving en afbeelding 3.1 met de zones in paragraaf 3.3 van deze toelichting).

4.3 Toegestane functies

In dit bestemmingsplan is voor gekozen om voor de Varkensstraat de functies die het geldende bestemmingsplan toelaat, zoveel mogelijk over te nemen en te zorgen dat er veel functionele mogelijkheden zijn. Dat past ook bij de toekomstvisie voor de Varkensstraat. Dat betekent dat naast daghoreca er ook detailhandel, maatschappelijke functies, publiekgerichte kantoren, creatieve bedrijven, ateliers, sportscholen, escaperooms, dansscholen en wonen is toegestaan.

In onderstaande tabel is weergegeven welke functies dit bestemmingsplan toe staat binnen het plangebied. Hierbij is per functie de definitie opgenomen wat onder de functie wordt verstaan en wordt aangegeven of er beperkingen of voorwaarden aan deze functie zijn gekoppeld.

Toegestane functies	***Definitie***	***Voorwaarden / beperkingen***
horeca - A1 (fastservice licht)	Horeca die beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Hieronder wordt geen detailhandel verstaan. De horeca is qua openingstijden overwegend gericht op de dagfunctie (winkeltijden). De bedrijfsvoering ziet op het verstrekken van eten, geen maaltijden, en het schenken van (zwak-alcoholische) dranken. *Voorbeelden: lunchrooms, broodjeszaken, koffiezaken, juicebars, ijssalon.* *Indien gelegen in winkelgebieden zijn de openingstijden bij voorkeur gekoppeld aan die van winkels.*	Uitsluitend op de begane grond
horeca - B (restaurants)	<u>Horeca – B restaurants:</u> Bedrijven die beperkte hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. De horeca is qua openingstijden gericht op de namiddag en vroege avond. De bedrijfsvoering is gericht op het serveren van maaltijden en dranken in een restaurant-setting. *Voorbeelden: restaurants, bistro, fastcasual concepten, grand-cafés en café-restaurants.*	De twee bestaande restaurants in het plangebied zijn met een functieaanduiding positief bestemd. In het plangebied zijn verder geen restaurants toegestaan.
Bestaande horeca-A2, C1 en C2	<u>Horeca – A2 fastservice zwaar:</u> Horeca die middelzware hinder voor omwonenden veroorzaken. Hieronder wordt geen detailhandel verstaan. De horeca is qua openingstijden gericht op zowel de dag- als avondfunctie (dagronde opening). De bedrijfsvoering ziet op het overwegend via counterverkoop verstrekken van eten (fastfood) (geen maaltijden) en (zwak-alcoholische) dranken. *Voorbeelden: cafetaria's, snackbars, grill-rooms, shoarmaroom, pizzeria, fastfood restaurants en afhaalcentra.* <u>Horeca – C1 drankensector licht:</u> Bedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. De horeca is qua openingstijden gericht op zowel de dag als de avond en nacht. De bedrijfsvoering is gericht op het verstrekken van (niet)-alcoholische drank als hoofdfunctie met daaraan ondersteunend het verstrekken van etenswaren. *Voorbeelden: cafés, cocktail-bars, wijnbars, shisha-lounges.*	Alleen de bestaande horecabedrijven in deze categorieën zijn toegestaan. De definitie voor 'bestaande horeca' is: *het op het moment van terinzagelegging van het ontwerp van het plan aanwezige horecabedrijf.* In de regels is de volgende uitsterfregeling opgenomen: ***Uitsterfregeling horecabedrijven A2, C1 en C2*** Het gebruik van de gronden als horecabedrijf, als bedoeld in lid 3.1 onder d. mag niet worden hervat indien dit gebruik gedurende een onafgebroken periode van ten minste één jaar gestaakt is geweest. In paragraaf 4.4 is aangegeven welke bestaande horecainrichtingen op het

	<u>Horeca – C2 drankensector zwaar:</u> Bedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. De horeca is qua openingstijden gericht op zowel de avond als de nacht. De bedrijfsvoering is gericht op het verstrekken van dranken en eventueel eten in combinatie met (live) entertainment of harde/elektronisch versterkte muziek. *Voorbeelden: discotheken, (nacht)clubs, uitgaansconcepten.*	moment van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan aanwezig waren en dus mogen worden voortgezet.
horeca - E	Horeca die beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Horeca E zijn qua openingstijden in de regel dagrond geopend, al dan niet met een nachtportier of een onbemande receptie. De bedrijfsvoering is gericht op het bieden van nachtverblijf. Voorbeelden: hotel, B&B en pensioen: Horeca gericht op slapen en verblijfsaccommodatie: hotels, B&B, pensions. *Hostel*: Eenvoudig horecabedrijf gericht op het verstrekken van logies met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden of dranken voor gebruik ter plaatse, waarbij hoofdzakelijk gericht wordt op reizigers (zoals backpackers) en jongvolwassenen en waarbij veelal sprake is van gemeenschappelijke slaapzalen en voorzieningen (sanitair/keuken).	Uitsluitend in de vorm van een hostel met een maximum van 60 slaapplaatsen.
detailhandel	Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen het uitstallen ten verkoop, het verkopen of leveren van goederen aan diegenen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit; dienstverlening door een horecabedrijf (zoals een afhaalcentra) en internetverkoop wordt hieronder niet begrepen.	- Uitsluitend op de begane grond - supermarkt is toegestaan tot maximaal 350 m^2 bvo
wonen	Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder wonen mede geval begrepen bijzondere woonvormen en bed and breakfast met ten hoogste vier slaapplaatsen;	In het geldende bestemmingsplan is aan de noordzijde van de Varkensstraat geen wonen toegestaan vanwege de aanwezigheid van nachthoreca. We laten nu wel wonen toe maar met een voorwaarde dat wonen uitsluitend is toegestaan indien: - in hetzelfde gebouw geen horecabedrijf in de categorie C2 aanwezig is; - er sprake is van een bouwkundige afscheiding tussen de woning en een horecabedrijf in de categorie C2.
dienstverlenende bedrijven	Een bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak, al dan niet met een baliefunctie, zoals een uitzendbureau, kapsalon, kopieerservicebedrijf, een autorijschool en dergelijke. Detailhandel en	

	garagebedrijven worden hieronder niet begrepen.	
maatschappelijke functies	Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder maatschappelijke functies verstaan functies ten behoeve van onderwijs, gezondheids- en welzijnszorg, politieke-, belangen- en ideële organisaties/verenigingen en hobbyclubs en openbare dienstverlening.	
publiekgerichte kantoren	Een kantoor ten behoeve van technische, administratieve of persoonlijke dienstverlening, (hieronder niet begrepen detailhandel of horeca-activiteiten), met een publiekaantrekkend karakter, dan wel met een baliefunctie.	
cultuur en ontspanning	expositieruimten, ateliers, muziek- en kunstonderwijs, dans- en yogaschool, escaperoom en naar de aard daarmee gelijk te stellen voorzieningen, met uitzondering van musea, muziektheaters, bioscopen en naar aard vergelijkbare voorzieningen.	
creatieve bedrijven	bedrijven uit de creatieve sector hoofdzakelijk gericht op: - creatieve zakelijke dienstverlening: reclame en grafische bedrijven, architecten en technische adviesbureaus, software bedrijven; - toegepaste kunsten: audiovisuele en fotografiebedrijven, dienstverlenende bedrijven t.b.v. de kunsten, mode en interieurbedrijven; - autonome kunsten: beeldend kunstenaar, muzikanten, theatermakers etc.	
Sport		Uitsluitend sportschool

4.4 Uitsterfregeling avond- en nachthoreca

De bestaande horecabedrijven in de categorieën A2, C1 en C2 zijn in dit bestemmingsplan positief bestemd en dus toegestaan. De definitie voor 'bestaande horeca' is: *het op het moment van terinzagelegging van het ontwerp van het plan aanwezige horecabedrijf.*

Er is voor de bestaande horeca een uitsterfregeling opgenomen. Deze uitsterfregeling houdt in dat de bestaande horecacategorie is toegestaan. Indien een horecagelegenheid verdwijnt en een pand staat langer dan één jaar leeg of er zit langer dan één jaar een andere functie in het pand, dan vervalt de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecacategorie. Deze uitsterfregeling geldt voor de volgende horecabedrijven.

Adres	***Horecabedrijf***	***Horecacategorie***
Varkensstraat 2	Shotjesbar	Horeca C1
Varkensstraat 4	Salsa Contigo Dance Club	Horeca C1
Varkensstraat 6	Manhattan	Horeca C2
Varkensstraat 13	Club Zeus	Horeca C1
Varkensstraat 17	The Move	Horeca C1
Varkensstraat 27	Escobar	Horeca A2
Varkensstraat 33	Kebab Delight	Horeca A2
Varkensstraat 36	Dalia lounge	Horeca C1
Varkensstraat 40-42	Bar 41	Horeca C1
Varkensstraat 43	Cafe Rio	Horeca C1
Varkensstraat 45	Douglas en Co	Horeca A2
Varkensstraat 46	Stichting Creas	Horeca C1
Varkensstraat 47	Cafe meneer van Dijk	Horeca C1

Varkensstraat 48	Murphy's Home	Horeca C1
Varkensstraat 50	Feestbeestencafe	Horeca C1
Hoogstraat 12	Lumiére	Horeca C1
Hoogstraat 13	Mardin	Horeca A2
Luthersestraat 9	The Dome	Horeca C2
Luthersestraat 11	Culture Club	Horeca C1
Nieuwe Plein 8	Café Entree	Horeca C1

Hoofdstuk 5 Milieu- en omgevingsaspecten

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de beperkingen gegeven die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied. Dit bestemmingsplan richt zich uitsluitend op functiewijziging van bestaande bebouwing. Dit heeft niet of nauwelijks effect op de meeste milieu- en omgevingsaspecten. Daarom wordt in dit hoofdstuk alleen ingegaan op hinder (vanwege de horecabedrijven), cultuurhistorie (vanwege het beschermd stadsgezicht) en archeologie (vanwege de bescherming van de archeologische waarden). Andere milieu- en omgevingsaspecten zoals geluid van wegverkeer of spoorweg, bodemkwaliteit, water en ecologie zijn niet van relevant vanwege het feit dat:

- geluidgevoelige functies zijn al toegestaan (geluid);
- er geen bebouwing wordt gesloopt (ecologie);
- in de huidige situatie ook verblijfsfuncties zijn zijn toegestaan (bodem);
- er geen verharding/bebouwing wordt toegevoegd (water);
- er geen gevaarlijke leidingen of inrichtingen in de omgeving zijn gelegen (externe veiligheid).

5.2 Hinder

Op basis van de 'VNG brochure bedrijven en milieuzonering' (verder: VNG brochure) geldt voor bedrijven/inrichtingen een richtafstand ten opzichte van woningen binnen woongebieden of gemengde gebieden (wonen naast werken of horeca). Een richtafstand gaat uit van voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en een milieugevoelige functie als wonen anderzijds. De richtafstand is afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype. Indien de aard van de omgeving dit rechtvaardigt, kunnen gemotiveerd kleinere richtafstanden worden aangehouden bij het omgevingstype gemengd gebied, dat gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen al een hogere milieubelasting kent.

De richtafstanden ten opzichte van de omgevingstypen rustige woonwijk, buitengebied en gemengd gebied gaan uit van het principe van functiescheiding. Binnen gemengde gebieden, in de VNG brochure aangeduid als gebieden met functiemenging, heeft men te maken met milieubelastende- en milieugevoelige functies die op korte afstand van elkaar zijn gesitueerd. De richtafstanden zijn dan niet toepasbaar. In bijlage 4 van de VNG brochure is een voorbeeld-Staat-van-Bedrijfsactiviteiten voor gebieden met functiemenging opgenomen, die specifiek is gericht op de toelaatbaarheid van milieubelastende activiteiten binnen gebieden met functiemenging. Bij functiemengingsgebieden kan gedacht worden aan onder andere stadscentra, horecaconcentratiegebieden en zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen. De Varkensstraat is een gebied waar functiemenging bewust wordt nagestreefd om grotere levendigheid tot stand te brengen en past binnen de omschrijving uit de VNG brochure.

In de lijst voor functiemenging is gekozen voor een andere categorieaanduiding dan in de algemene lijst met richtafstanden. De activiteiten in de Staat van Bedrijfsactiviteiten voor gebieden met functiemenging bestaan uit de categorieën A, B of C. De betekenis voor de toelaatbaarheid is als volgt:

- categorie A: activiteiten die zodanig weinig milieubelastend voor hun omgeving zijn, dat deze aanpandig aan woningen kunnen worden uitgevoerd. De eisen uit het Bouwbesluit voor scheiding tussen wonen en bedrijven zijn daarbij toereikend.
- categorie B: activiteiten die in gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter met een zodanige milieubelasting voor hun omgeving dat zij bouwkundig afgescheiden van woningen en andere gevoelige functies dienen plaats te vinden.
- categorie C: activiteiten zoals genoemd onder B, waarbij vanwege de relatief grote verkeersaantrekkende werking een ontsluiting op de hoofdinfrastructuur is aangewezen.

In de Staat van Bedrijfsactiviteiten is per bedrijf aangegeven binnen welke categorie deze valt. Cafés en bars vallen in categorie A. In een gebied met functiemenging kunnen woningen aanpandig worden uitgevoerd (de eisen uit het Bouwbesluit gelden). Discotheken en nachtclubs vallen in categorie B. Dat betekent dat functiemenging in het plangebied toelaatbaar is indien (horeca)bedrijven in categorie C2 (nachtclubs en discotheken) bouwkundig zijn afgescheiden van woningen. In de regels (artikel 3.2) is een voorwaardelijke verplichting opgenomen waarbij deze bouwkundige afscheiding verplicht

wordt gesteld bij de realisatie van nieuwe woningen of andere gevoelige functies.

Door het opnemen van deze voorwaardelijke verplichting zijn er vanuit het aspect hinder geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan.

5.3 Cultuurhistorie

Het gebied 'Binnenstad en singels' is aangewezen als gemeentelijk beschermd stadsgezicht. In de redengevende beschrijving 'Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en Singels' is de beschrijving van de waarden opgenomen. In het beschermd stadsgezicht is sprake van een waardevol historisch stadsbeeld, dat een grote samenhang vertoont tussen de historische ruimtelijke structuren, de karakteristieke historische bebouwing en de groenelementen. Dit samenstel van onroerende zaken vormt een geheel, dat van algemeen belang is voor de gemeente Arnhem door zijn schoonheid, cultuurhistorische waarde en markante eigen karakter.
Het beschermde gezicht onderscheidt zich door deze grote samenhang van de buiten de begrenzing gelegen gebieden en structuren.

De Varkensstraat is maar een zeer klein onderdeel van het stadsgezicht. In het geldende bestemmingsplan 'Binnenstad en singels' is een uitgebreide beschrijving van het beschermde stadsgezicht opgenomen en is als bijlage bij de voorschriften een cultuurhistorische waardenkaart opgenomen. Deze voorschriften zijn vertaald in de regels van dit bestemmingsplan (zie artikel 6) en de cultuurhistorische waarden kaart (bijlage 1).

Voor het plangebied zijn vooral van belang:
- de historische rooilijn (van voor 1940);
- handhaven van waardevolle daktypen zoals zadeldakken;
- historische hoekoplossingen;
- historische steegstructuur.

Deze belangrijke elementen zijn opgenomen op de cultuurhistorische waardenkaart (bijlage 1 bij de regels) en beschermd in artikel 6 van de regels.

5.4 Archeologie

De Arnhemse binnenstad kent een rijke historie. Door deze historie is de binnenstad een zeer interessant gebied voor archeologische vondsen. Feitelijk is de binnenstad één grote archeologische vindplaats. Hier is meer dan 1200 jaar op één plek gewoond en dat vertaalt zich naar meterdikke pakketten met archeologische sporen en vondsten, binnen de grenzen van de oude vesting. Hier zijn sporen te verwachten van huiserven, kerken, kloosters en andere openbare gebouwen en vestingdelen met stadsmuren, grachten, stadspoorten met bolwerken, bastions en ravelijnen waarvan de oudste fase teruggaat tot de 13 eeuw.

Afbeelding 5.1 Archeologische verwachtingskaart

De Arnhemse binnenstad staat te boek als AMK (Archeologische MonumentenKaart)-terrein. Daarom heeft een groot deel van de binnenstad ook een zeer hoge verwachtingskans. De locatie van de oude vesting en de stad binnen de middeleeuwse ommuring met huizen, openbare gebouwen en oude assen. Dit gebied, waar de Varkensstraat binnen valt, is getypeerd als 'archeologisch waardevol gebied'. Deze verwachtingskans is op de plankaart door middel van een dubbelbestemming opgenomen en verwerkt in artikel 5 van de regels.

Hoofdstuk 6 Planbeschrijving en -verantwoording

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit bestemmingsplan. Daarnaast worden de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels verantwoord. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom bepaalde bestemmingen zijn aangewezen en waarom bepaalde bebouwing acceptabel is.

6.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De Standaard voor vergelijkbare bestemmingsplannen 2012 (SVBP2012) is verplicht.

De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 maakt het mogelijk bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere dienstverlening en tot een effectievere en efficiëntere overheid.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende plankaart waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze plankaart kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De plankaart en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:
1. Inleidende regels (begripsbepalingen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingen);
4. Overgangs- en slotregels.

6.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:
1. Artikel 1 Begrippen
   In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.
2. Artikel 2 Wijze van meten
   Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

Op de plankaart zijn bouwhoogten en soms bebouwingspercentages aangegeven. Als er geen percentages zijn aangegeven, mag het hele bouwvlak worden bebouwd. De aangegeven bouwhoogte wordt gemeten vanaf peil tot het hoogste punt (exclusief elementen zoals een schoorsteen, liftopbouw en dergelijke). Uitgangspunt is dat alleen gebouwd mag worden binnen de bouwgrenzen.

6.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder gebied op de plankaart is de bestemming aangegeven. Deze bestemmingen zijn in de regels onderverdeeld in o.a.:
1. Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan (wonen, bedrijvigheid etc.);
2. Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage etc.);
3. Afwijken van de gebruiks- en bouwregels: onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemmingen en bouwregels;
4. Verboden gebruik: welke vormen van gebruik zijn uitgesloten.

In paragraaf 6.3 worden de verschillende bestemmingen toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen. Daarnaast wordt, indien gekozen wordt af te wijken van de bestemming uit het geldende bestemmingsplan, aangeven waarom daarvoor is gekozen.

6.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

1. Artikel 7 Anti-dubbeltelregel
   Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.
2. Artikel 8 Algemene bouwregels
   Hierin zijn de algemene bouwregels opgenomen zoals de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak en de uitleg van het bebouwingspercentage.
3. Artikel 9 Algemene gebruiksregels
   In dit artikel zijn algemene regels met betrekking tot het gebruik van de gronden en opstallen in het plangebied opgenomen. Hierin is aangegeven welke functies in ieder geval in strijd zijn met het bestemmingsplan.
4. Artikel 10 Algemene afwijkingsregels
   In dit artikel worden de voorwaarden beschreven waaronder kan worden afgeweken van een bestemmingsregel. Deze afwijkingen kunnen worden toegepast op alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De afwijkingen die uitsluitend gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.

6.2.4 Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 4 staan de overgangs- en slotbepalingen. In de overgangsbepalingen is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

6.3 Verantwoording van de regels

6.3.1 Algemeen

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing opgericht mag worden. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar mogelijk worden gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.
Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. Deze situatie kan gaandeweg de planperiode wijzigen, bijvoorbeeld door veranderd stedenbouwkundig inzicht, functiewijziging veranderingen in gebruik. Ook ruimtelijke ontwikkelingen en vernieuwing van o.a. ruimtelijk, economisch, verkeerskundig en milieubeleid dragen bij aan de veroudering van geldende bestemmingsplannen.
Om recht te doen aan een goede ruimtelijke ordening binnen het plangebied wordt daarom aangegeven in welke situaties de bestemming wordt gekozen gelijk aan de oude bestemming (na strijdige situatie te hebben gewraakt) en in welke situaties een nieuwe bestemming wordt gegeven (positief bestemmen), waarmee de strijdige situatie wordt gelegaliseerd. Daarnaast wordt, indien van toepassing, aangegeven wanneer een strijdige situatie onder het overgangsrecht of een uitsterfregeling wordt gebracht.
In deze paragraaf worden de keuzes die zijn gemaakt nader onderbouwd. Hierbij zullen de bestemmingen in dezelfde volgorde als in de regels worden behandeld.

6.3.2 Afzonderlijke bestemmingen

In de volgende subparagrafen worden de afzonderlijke bestemmingen die voorkomen in het bestemmingsplan besproken.

Per bestemming wordt ingegaan op:

- welke gronden zijn zo bestemd;
- wat houdt de bestemming in;
- eventuele aanduidingen of andere bijzonderheden;
- vergelijking vigerend bestemmingsplan zowel qua functie als qua bebouwing;

6.3.3 Centrum

Alle percelen zijn bestemd als 'Centrum' (artikel 3). Dit is een verzamelingbestemming waarin stedelijke functies zoals detailhandel, horeca, kantoren maar ook de functies wonen en maatschappelijk zijn toegestaan. Dit betekent dat deze functies onderling uitwisselbaar zijn. Dit zorgt voor flexibiliteit bij de invulling van de panden. Zo kan een winkel worden vervangen door een atelier of woning etc.

Toegestane functies
In paragraaf 4.3 is aangegeven welke functies in de centrumbestemming zijn toegestaan. Een bioscoop staat niet in de lijst met toegestane functies. De bestaande Vue Bioscoop (Blikken bioscoop) valt binnen de grenzen van het bestemmingsplan en is specifiek toegestaan met een functieaanduiding 'bioscoop'.
Twee bestaande restaurants zijn ook specifiek toegestaan met een functieaanduiding 'horeca van categorie 2'.

Vergelijking met het vigerend bestemmingsplan
De belangrijkste wijzigingen ten opzicht van het vigerende bestemmingsplan zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Vigerende bestemming (zie paragraaf 1.4)	***Verschil***
Centrumdoeleinden-I (noordoost-zijde van de Varkensstraat)	- creatieve bedrijven zijn toegevoegd - publiekgerichte kantoren zijn toegevoegd - maatschappelijke functies zijn toegevoegd - culturele functies zijn toegevoegd
Centrumdoeleinden-III (ten zuiden van de Varkensstraat)	- bestaande avond- en nachthoreca zijn onder een uitsterfregeling gebracht - wonen is ook op begane grond toegestaan - creatieve bedrijven zijn toegevoegd
Centrumdoeleinden-IV (ten noorden van de Varkensstraat)	- bestaande avond- en nachthoreca zijn onder een uitsterfregeling gebracht - wonen is (onder voorwaarden) toegevoegd - creatieve bedrijven zijn toegevoegd

6.3.4 Verkeer - verblijfsgebied

De bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied' geldt voor de Varkensstraat. Hier zijn functies passend binnen een verblijfsgebied toegestaan.

Vergelijking met de vigerende bestemmingsplannen
In het vigerende bestemmingsplan kent het verblijfsgebied zoals de Varkensstraat dezelfde bestemming.

6.3.5 Dubbelbestemmingen

De SVBP geeft ook de mogelijkheid dubbelbestemmingen op te nemen. Dubbelbestemmingen zijn bestemmingen die liggen over meerdere enkelbestemmingen en daar iets over zeggen. In dit bestemmingsplan zijn de volgende twee dubbelbestemmingen opgenomen:
- Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied);
- Waarde - Cultuurhistorie;

Hieronder worden deze bestemmingen kort toegelicht.

<u>Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)</u>
Het plangebied kent een archeologische verwachting van een archeologisch waardevol gebied (zie artikel 5). het artikel bevat een aantal naast de andere bestemmingsbepalingen geldende beschermende bouwregels en nadere eisen. In de regels is geregeld dat ter plaatse van de op de planverbeelding aangegeven zone een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden alleen mag worden afgegeven wanneer blijkt dat hierbij geen archeologische waarden worden geroerd. Daartoe geldt een onderzoeksplicht. De uitkomst van dit onderzoek is dat, voordat een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden wordt afgegeven, het inzichtelijk moet zijn dat hierbij geen

archeologische waarden worden geroerd.

Vergelijking met de vigerende bestemmingsplannen
In het vigerende bestemmingsplan is geen dubbelbestemming opgenomen om de archeologische waarden te beschermen. In de voorschriften (artikel 2.1) is wel geregeld dat het college van burgemeester en wethouders nadere eisen kan stellen ter voorkoming of beperking van het bodemarchief. Hiermee worden de archeologische waarden beschermd. Er is feitelijk dan ook geen verschil met het vigerende bestemmingsplan.

Waarde - Cultuurhistorie
Deze dubbelbestemming (artikel 6) geldt voor een klein deel van het gemeentelijk beschermd stadsgezicht 'Binnenstad en singels'. Het gehele plangebied valt binnen de begrenzing van het beschermd stadsgezicht. In bijlage 1 van de regels is een cultuurhistorische waardenkaart opgenomen. Deze kaart maakt onderdeel uit van de regels. Op deze kaart zijn de belangrijkste waarden die beschermingswaardig zijn opgenomen. In artikel 6 van de regels is een aantal beschermende bouwregels en nadere eisen opgenomen die gekoppeld zijn aan de cultuurhistorische waardenkaart. Aanvragen om omgevingsvergunning en plannen voor herinrichting van de openbare ruimte binnen het plangebied worden zorgvuldig getoetst aan deze regels en cultuurhistorische waardenkaart.

Vergelijking met de vigerende bestemmingsplannen
In het vigerende bestemmingsplan is voor het gemeentelijk beschermd stadsgezicht een beschermingsregime opgenomen. De basis was (ook) de cultuurhistorische waardenkaart met voorwaarden in de voorschriften (artikel 2.1). Dit bestemmingsplan neemt deze bescherming exact over. Er is dan ook geen verschil met het vigerende bestemmingsplan.

6.4 Handhaving

Bestemmingsplannen zijn bindend voor overheid en burger. Enerzijds kan de gemeentelijke overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen (optreden tegen strijdig gebruik en/of bebouwing). Anderzijds vormt het bestemmingsplan ook het juridisch kader voor de burger waar deze uit af kan leiden wat zijn eigen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, maar ook wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van zijn buren en directe omgeving. Het bestemmingsplan geeft immers de gewenste planologische situatie voor het betreffende gebied binnen de planperiode aan.

In de nota “beleidsuitgangspunten handhaving bestemmingsplannen” zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:
- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo mogelijk vooraf maar in ieder geval zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Deze beleidsuitgangspunten zijn geëvalueerd in de nota "Handhavingsplan Fysieke Leefomgeving 2011-2014". De destijds geformuleerde uitgangspunten pretenderen dat alle overtredingen worden opgespoord en aangepakt. Deze ambitie blijkt met de beschikbare menskracht te ambitieus en daarom is in de nieuwe nota een prioriteitsstelling opgenomen waarin wordt aangegeven aan welke handhavingsonderwerpen op het gebied van bouwregelgeving en de gebouwde omgeving de komende periode met name aandacht wordt besteed. Dit houdt in dat het uitgangspunt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt afhankelijk wordt van de prioriteitsstelling uit het Handhavingsplan. De prioriteitsstelling is ondermeer afhankelijk van het type overtreding en het type gebied (beschermd stadsgezicht, buitengebied, industrieterrein enz.) waar de overtreding wordt geconstateerd en zal op basis van politieke realiteit per looptijd van het Handhavingsplan worden geactualiseerd.

De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een inventarisatie van het feitelijke gebruik en de bestaande bebouwing zo kort mogelijk voor respectievelijk het in ontwerp ter visie leggen van casu quo het in werking van een bestemmingsplan. Als vervolg op deze inventarisatie zullen de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen en gevolgde afwijkingsprocedures worden geregistreerd.

Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. Bij ernstige overtredingen zal handhaving ook via de strafrechtelijke weg plaatsvinden. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijke traject zal gelijktijdig worden ingezet.

In dit bestemmingsplan is een uitsterfregeling (zie artikel 3.3.2) opgenomen. Deze uitsterfregeling houdt in dat de bestaande horecacategorie is toegestaan. Indien een horecagelegenheid verdwijnt en een pand staat langer dan één jaar leeg of er zit langer dan één jaar een andere functie in het pand, dan vervalt de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecacategorie. Dit wordt gehandhaafd door fysiek te controleren in de Varkensstraat op het gebruik van de desbetreffend panden. Gemeentelijke handhavers zullen vaker in de Varkensstraat controleren. Daarnaast zal door middel van de controle van de exploitatie- en horecavergunning duidelijk worden welke horecabedrijven zijn gesloten. Indien dit wordt geconstateerd zal een brief worden gestuurd naar de eigenaar waarin wordt aangegeven dat het pand niet als horecainrichting wordt gebruikt en dat de éénjaars termijn gaat lopen. Indien het pand één jaar niet als horecainrichting wordt gebruikt, zal wederom een brief worden gestuurd. Hierin wordt aangegeven dat de horecafunctie niet meer is toegestaan.

6.5 Exploitatie

Het bestemmingsplan 'Varkensstraat' is een vervolg van de aanpak van het Korenkwartier. De kosten voor het maken van het bestemmingsplan en de procedure worden betaald vanuit het budget van het project voor de vervolgaanpak Korenkwartier.

Het wijzigen van een bestemmingsplan kan leiden tot planschadeclaims. In dit geval kunnen er ook claims worden ingediend. Gezien de uitgebreide gebruiksmogelijkheden van de panden in de Varkensstraat wordt de kans op planschade als beperkt ingeschat. Indien er toch planschade wordt toegekend, zal hiervoor in het projectbudget een oplossing worden gezocht.

Het bestemmingsplan maakt geen aangewezen bouwplan in het kader van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening mogelijk. Het maken van een exploitatieplan is dan ook niet aan de orde.

Hoofdstuk 7 Procedure

7.1 Vooroverleg

Artikel 3.1.1 Bro overleg
In het kader van artikel 3.1.1 Bro is contact geweest met het Waterschap Rijn en IJssel. Gezien de insteek van dit bestemmingsplan (waarbij de hoeveelheid verharding niet wijzigt) heeft het Waterschap geen opmerkingen.

Publicatie voornemen ontwikkeling
Volgens artikel 1.3.1 lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening moet het voornemen tot een op ontwikkeling gericht bestemmingsplan worden gepubliceerd. Dit is gebeurd op 6 juli 2017 in het digitale gemeenteblad.

Communicatie ontwerp-bestemmingsplan
Voor de publicatie van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan zijn de verschillende stakeholders in de binnenstad geïnformeerd. Daarnaast zijn bewoners, ondernemers en eigenaren per brief op de hoogte worden gesteld van het ontwerpbestemmingsplan.

7.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan)

Het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat' heeft vanaf 8 augustus 2017 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn vier zienswijzen ingediend door of namens eigenaren en exploitaten van panden in de Varkensstraat. De belangrijkste bezwaren zijn gericht op de onderbouwing van het bestemmingsplan, de financiële gevolgen en de communicatie. In het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij het raadsvoorstel) is een samenvatting van de zienswijzen opgenomen met een gemeentelijke reactie. De zienswijzen vormen geen aanleiding om de keuze om de Varkensstraat uit het horecaconcentratiegebied te halen en bestaande avond- en nachthoreca onder een uitsterfregeling te brengen te wijzigen. Het voorstel is wel om de twee bestaande restaurants positief te bestemmen (in plaats van de uitsterfregeling). In het zienswijzenrapport wordt dit voorstel onderbouwd. In het dictum van het raadsbesluit zijn alle voorgestelde wijzigingen opgenomen.

Regels

van het bestemmingsplan
Varkensstraat
(plannummer: NL.IMRO.0202.917-0301)

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**35**
Artikel 1	Begrippen	35
Artikel 2	Wijze van meten	41
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**43**
Artikel 3	Centrum	43
Artikel 4	Verkeer - Verblijfsgebied	43
Artikel 5	Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)	44
Artikel 6	Waarde - Cultuurhistorie	45
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**47**
Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	47
Artikel 8	Algemene bouwregels	47
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	47
Artikel 10	Algemene afwijkingsregels	47
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**49**
Artikel 11	Overgangsrecht	49
Artikel 12	Slotregel	49
Bijlagen bij de regels		**51**
Bijlage 1	Cultuurhistorische waardenkaart	51

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:
Het bestemmingsplan Varkensstraat met identificatienummer NL.IMRO.0202.917-0301 van de gemeente Arnhem.

1.2 bestemmingsplan
De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding
Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens
De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aaneengebouwde woning
Een woning die onderdeel uitmaakt van een blok van minimaal drie woningen waarvan de hoofdmassa aan elkaar gebouwd / verbonden is;

1.6 administratief kantoor
Een in beginsel niet voor het publiek openstaand kantoor .

1.7 bebouwing
Eén of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.8 bebouwingspercentage
Een op de verbeelding of in de regels aangegeven percentage dat de grootte van een gedeelte van een bestemmingsvlak of gedeelte van een bouwvlak aangeeft dat ten hoogste mag worden bebouwd;

1.9 bed and breakfast
Overnachtingsaccomodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een kortdurend verblijf met het serveren van een ontbijt in een woning, gedreven door de bewoner van die woning.

1.10 bedrijf
Een onderneming of gedeelte van een onderneming, die een organisatorisch zelfstandige eenheid vormt en is gericht op de productie of de afzet van goederen of de verlening van diensten, hieronder begrepen ondernemingen of gedeelten van ondernemingen, die door of vanwege de overheid worden geleid.

1.11 bedrijfswoning / dienstwoning
Een woning in of bij een gebouw of op een terrein, bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of terrein noodzakelijk is.

1.12 bedrijven uit de creatieve sector
bedrijven uit de creatieve sector hoofdzakelijk gericht op:
a. creatieve zakelijke dienstverlening: reclame en grafische bedrijven, architecten en technische adviesbureaus, software bedrijven;
b. toegepaste kunsten: audiovisuele en fotografiebedrijven, dienstverlenende bedrijven t.b.v. de kunsten, mode en interieurbedrijven;
c. autonome kunsten: beeldend kunstenaar, muzikanten, theatermakers etc.

1.13 beroep aan huis
Een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend.

1.14 bestaande horeca
het op het moment van terinzagelegging van het ontwerp van het plan aanwezige horecabedrijf in categorie A2, C1 en C2 zoals opgenomen in onderstaande tabel:

Adres	***Horecabedrijf***	***Horecacategorie***
Varkensstraat 2	Shotjesbar	Horeca C1
Varkensstraat 4	Salsa Contigo Dance Club	Horeca C1
Varkensstraat 6	Manhattan	Horeca C2
Varkensstraat 13	Club Zeus	Horeca C1
Varkensstraat 17	The Move	Horeca C1
Varkensstraat 27	Escobar	Horeca A2
Varkensstraat 33	Kebab Delight	Horeca A2
Varkensstraat 36	Dalia lounge	Horeca C1
Varkensstraat 40-42	Bar 41	Horeca C1
Varkensstraat 43	Cafe Rio	Horeca C1
Varkensstraat 45	Douglas en Co	Horeca A2
Varkensstraat 46	Stichting Creas	Horeca C1
Varkensstraat 47	Cafe meneer van Dijk	Horeca C1
Varkensstraat 48	Murphy's Home	Horeca C1
Varkensstraat 50	Feestbeestencafe	Horeca C1
Hoogstraat 12	Lumiére	Horeca C1
Hoogstraat 13	Mardin	Horeca A2
Luthersestraat 9	The Dome	Horeca C2
Luthersestraat 11	Culture Club	Horeca C1
Nieuwe Plein 8	Café Entree	Horeca C1

1.15 bestemmingsvlak
Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming

1.16 bestemmingsgrens
De grens van een bestemmingsvlak.

1.17 bijbehorend bouwwerk
Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aan gebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak.

1.18 bijzondere woonvorm
Een woonvorm waar bewoners nagenoeg zelfstandig wonen met (voorzieningen voor) verzorging en begeleiding (ook 24-uurs begeleiding) en daar niet verblijven met het doel om therapeutisch behandeld te worden.

1.19 bouwen
Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.20 bouwgrens
De grens van een bouwvlak.

1.21 bouwkundige afscheiding
gebouwen zijn bouwkundig afgescheiden indien er sprake is van zelfstandige bouwkundige eenheden die in constructief en functioneel opzicht te onderscheiden zijn.

1.22 bouwlaag
Een geheel van voor personen toegankelijke ruimten, waarbinnen de vloerhoogte niet meer dan 1,20 meter varieert, met uitsluiting van onderbouw en zolder of vliering casu quo kapruimte.

1.23 bouwperceel
Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.24 bouwperceelgrens
Een grens van een bouwperceelgrens.

1.25 bouwvlak
Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.26 bouwwerk
Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.27 brutovloeroppervlak:
De oppervlakte van een ruimte of een groep van ruimten, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingswanden, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimtes omhullen, waarbij de oppervlakte van delen van vloeren, waarboven de netto hoogte kleiner is dan 1,5 meter niet worden meegerekend.

1.28 culturele functies
Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder culturele functies verstaan: expositieruimten, ateliers, muziek- en kunstonderwijs, dans- en yogaschool, escaperoom en naar de aard daarmee gelijk te stellen voorzieningen, met uitzondering van musea, muziektheaters, bioscopen en naar aard vergelijkbare voorzieningen.

1.29 detailhandel
Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen het uitstallen ten verkoop, het verkopen of leveren van goederen aan diegenen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit; dienstverlening door een horecabedrijf en internetverkoop wordt hieronder niet begrepen.

1.30 dienstverlenend bedrijf
Een bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak, al dan niet met een baliefunctie, zoals een uitzendbureau, kapsalon, kopieerservicebedrijf, een autorijschool en dergelijke. Detailhandel en garagebedrijven worden hieronder niet begrepen.

1.31 gebouw
Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.32 gezondheids- en welzijnszorg
- geneeskundige verzorging en verpleging zoals ziekenhuizen;
- medische, tandheelkundige en paramedische praktijken;
- apotheken;
- verpleeg- en verzorgingshuizen;
- dag- en nachtvoorzieningen voor gehandicapten, psychiatrische patiënten, jongeren en maatschappelijke opvang met (therapeutische) behandeling inclusief overnachting;
- maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting: dienstverlening gericht op ouderen en gehandicapten, kinderopvang en buitenschoolse opvang, jeugdzorg, maatschappelijk werk en dergelijke.

1.33 horecabedrijf
Een bedrijf of instelling gericht op het verstrekken van logies, van maaltijden en spijzen of van dranken, alsmede het exploiteren van zaalaccommodatie; detailhandel wordt hier niet onder begrepen.

1.34 hoofdgebouw
Eén of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.35 horeca - A1
Een horecabedrijf gericht op het verstrekken van eten, geen maaltijden, en het schenken van (zwak-alcoholische) dranken. Het betreft horecabedrijven die beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Hieronder wordt geen detailhandel verstaan. De horeca is qua openingstijden overwegend gericht op de dagfunctie (winkeltijden).

Voorbeelden: lunchrooms, broodjeszaken, koffiezaken, juicebars, ijssalon.
Indien gelegen in winkelgebieden zijn de openingstijden bij voorkeur gekoppeld aan die van winkels.

1.36 horeca - A2
Een horecabedrijf gericht op het overwegend via counterverkoop verstrekken van eten (fastfood) (geen maaltijden) en (zwak-alcoholische) dranken. Het betreft horecabedrijven die middelzware hinder voor omwonenden veroorzaken. Hieronder wordt geen detailhandel verstaan. De horeca is qua openingstijden gericht op zowel de dag- als avondfunctie (dagronde opening).

Voorbeelden: cafetaria's, snackbars, grill-rooms, shoarmaroom, pizzeria, fastfood restaurants en afhaalcentra.

1.37 horeca - B
Een horecabedrijf gericht op het serveren van maaltijden en dranken in een restaurant-setting. Het betreft horecabedrijven die beperkte hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. De horeca is qua openingstijden gericht op de namiddag en vroege avond.

Voorbeelden: restaurants, bistro, fastcasual concepten, grand-cafés en café-restaurants.

1.38 horeca - C1
een horecabedrijf gericht op het verstrekken van (niet)-alcoholische drank als hoofdfunctie met daaraan ondersteunend het verstrekken van etenswaren. Het betreft horecabedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. De horeca is qua openingstijden gericht op zowel de dag als de nacht.

Voorbeelden: cafés, cocktail-bars, wijnbars, shisha-lounges.

1.39 horeca - C2
Een horecabedrijf gericht op het verstrekken van dranken en eventueel eten in combinatie met (live) entertainment of harde/elektronisch versterkte muziek. Het betreft horecabedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. De horeca is qua openingstijden gericht op zowel de avond als de nacht.

Voorbeelden: discotheken, (nacht)clubs, uitgaansconcepten.

1.40 horeca - E
Een horecabedrijf gericht op het bieden van nachtverblijf. Het betreft horecabedrijven die beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Horeca E zijn qua openingstijden in de regel dagrond geopend, al dan niet met een nachtportier of een onbemande receptie.

Voorbeelden: hotel, B&B en pensioen.

1.41 hostel
Eenvoudig horecabedrijf gericht op het verstrekken van logies met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden of dranken voor gebruik ter plaatse, waarbij hoofdzakelijk gericht wordt op reizigers (zoals backpackers) en jongvolwassenen en waarbij veelal sprake is van gemeenschappelijke slaapzalen en voorzieningen (sanitair/keuken).

1.42 internetverkoop
Detailhandel zonder showroom, waarvan de handel voornamelijk via internet en andere media verloopt.

1.43 kantoor
Een ruimte, of bij elkaar horende ruimten, die bestemd zijn om voornamelijk te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden of dienstverlening.

1.44 maatschappelijke functies
Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder maatschappelijke functies verstaan functies ten behoeve van onderwijs, gezondheids- en welzijnszorg, politieke-, belangen- en ideële organisaties/verenigingen en hobbyclubs en openbare dienstverlening.

1.45 nutsbedrijven
Bedrijven die uitsluitend of in hoofdzaak zijn gericht op
a. de levering van elektriciteit, gas, water en warmte;
b. de verzorging van telecommunicatie;
c. de afvoer en verwerking van afvalstoffen;

1.46 onderbouw
Een gedeelte van een gebouw, dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de bovenkant minder dan 1,20 meter boven peil is gelegen.

1.47 peil
1. voor een gebouw , waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een weg of pad grenst: de hoogte van die weg of dat pad ter plaatse van de hoofdtoegang;
2. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
3. voor een ander bouwwerk: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw.
4. voor zover als zodanig aangegeven in de bestemmingsregels: Normaal Amsterdams Peil (N.A.P.)

1.48 onderwijs
Georganiseerde communicatie van niet-incidentele aard met als doel overdracht van kennis, vermeerdering van inzicht en/of aanleren van vaardigheden zoals primair en speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar (beroeps)onderwijs en educatie, tertiair onderwijs en overig onderwijs en bij onderwijs behorende sportvoorzieningen.

1.49 openbare dienstverlening
- openbaar bestuur en overheidsdiensten zoals een politiebureau, gemeentehuis, gerechtsgebouw, brandweerkazerne, bibliotheek en penitentiaire inrichting;
- uitvaartverzorging, crematoria en begraafplaatsen.

1.50 overig bouwwerk
Een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.51 pand
De kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig- constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.52 productiegebonden detailhandel
detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.53 prostitutie
Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.54 prostitué(e)
Degene, die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.55 publiekgericht kantoor
Een kantoor ten behoeve van technische, administratieve of persoonlijke dienstverlening, (hieronder niet begrepen detailhandel of horeca-activiteiten), met een publiekaantrekkend karakter, dan wel met een baliefunctie.

1.56 raamprostitutie
Een vorm van prostitutie waarbij de werving van klanten geschiedt door een prostitué(e) die door houding, gebaren, kleding of anderszins, vanuit een vitrine de aandacht op zich vestigt en waarbij de seksuele handelingen in een voor het publiek besloten ruimte plaatsvinden.

1.57 seksinrichting
Een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte (hieronder wordt mede begrepen een voer- of vaartuig) waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van pornografische aard plaatsvinden.
Onder seksinrichtingen wordt in elk geval verstaan een (raam)prostitutiebedrijf, een seksclub, een privé-huis, een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.58 standplaats
Een kavel, waarop nutsvoorzieningen aanwezig zijn, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen.

1.59 straatmeubilair
Onverminderd het bepaalde in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht wordt onder straatmeubilair voor de werking van dit bestemmingsplan mede verstaan: papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen; kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen.

1.60 supermarkt
Een zelfbedieningszaak in goederen met hoofdzakelijk een grote verscheidenheid aan levens- en genotsmiddelen;

1.61 thuisprostitutie
Vorm van prostitutie waarbij de seksuele dienstverlening plaatsvindt op het woonadres van de prostituté(e) en waarbij ook alleen door deze prostitué(e) op dit adres gewerkt wordt als prostitué(e).

1.62 vestigingsbeleid
Het beleid neergelegd in de nota 'van Rood naar Groen' (vastgesteld 26 juni 2000).

1.63 volumineuze detailhandel
Detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstraling, zoals de verkoop van tuininrichtingsartikelen, meubelen, keukens, sanitair, (elektrische) fietsen, bromfietsen en scooters.

1.64 werken, werkzaamheden van geringe omvang
Werken of werkzaamheden die geen wezenlijke verandering van de terreingesteldheid of van een inrichting tot gevolg hebben.

1.65 werkplek
Een plaats, waar één prostitué(e) zijn of haar werk verricht.

1.66 wijk
Wijk, zoals gehanteerd wordt in de indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

1.67 winkel
Een ruimte of bij elkaar behorende ruimten, die bestemd zijn voor de uitoefening van detailhandel, met inbegrip van bijbehorende magazijnruimte of werkruimte.

1.68 wonen
Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder wonen mede geval begrepen bijzondere woonvormen en bed and breakfast met ten hoogste vier slaapplaatsen;

1.69 woning
Een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één huishouding, een bijzondere woonvorm of een kamerverhuurbedrijf.

1.70 woonwagen
Voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten

2.1 de goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de bovenste goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.2 de inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.3 de bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, liftopbouwen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Centrum

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Centrum aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. detailhandel;
b. dienstverlenende bedrijven;
c. horeca in categorie A1 en B;
d. bestaande horecabedrijven in de categorieën A2, C1 en C2;
e. horeca in categorie E
f. wonen;
g. bedrijven uit de creatieve sector;
h. maatschappelijke functies;
i. publiekgericht kantoor;
j. culturele functies;
k. sportschool.

3.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen, met inachtneming van de op de verbeelding aangegeven maximum goothoogte en maxiumumbouwhoogte uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.
b. Ter plaatse van de aanduiding 'onderdoorgang' mag tot een hoogte van 5 meter niet worden gebouwd, met uitzondering van ondersteunende bouwdelen zoals pilaren, kolommen en dergelijke.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Algemeen

a. Detailhandel is uitsluitend toegestaan op de begane grond.
b. Detailhandel in de vorm van een supermarkt is uitsluitend toegestaan tot een maximum van 350 m^2 bvo.
c. Horeca in categorie E (horeca - E) is uitsluitend toegestaan in de vorm van een hostel tot een maximum van 60 kamers.
d. Wonen is uitsluitend toegestaan indien:
    1. in hetzelfde gebouw geen horecabedrijven in de categorie C2 aanwezig zijn;
    2. er sprake is van een bouwkundige afscheiding tussen de woning en een horecabedrijf in de categorie C2.
e. Horeca in categorie B (horeca - B) is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de functieaanduiding 'horeca van categorie 2'.

3.3.2 Uitsterfregeling horecabedrijven A2, C1 en C2

Het gebruik van de gronden als horecabedrijf, als bedoeld in lid 3.1 onder d. mag niet worden hervat indien dit gebruik gedurende een onafgebroken periode van ten minste één jaar gestaakt is geweest.

Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied

4.1 Bestemmingsomschrijving

De als Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. (woon)straten, pleinen en trottoirs met een inrichting hoofdzakelijk gericht op verblijfsfuncties;
b. groen- en watervoorzieningen;
c. terrassen;
d. nutsvoorzieningen;

4.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de genoemde bestemmingen worden gebouwd
b. De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals entrees tot parkeergarages en straatmeubilair mag ten hoogste 5 meter bedragen.

Artikel 5 Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

Binnen de voor deze bestemming aangewezen gronden mogen:
a. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
b. bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen worden gebouwd, indien het betreft:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
    2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 30 m^2 bedraagt.
    3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst

5.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 5.2 met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.
b. Afwijken als bedoeld in lid 5.3 sub a. kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in lid 5.3 sub a. kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:
    1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. het doen van opgravingen;
    3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;
b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

5.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van lid 5.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:

a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

5.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in lid 5.4.1 sub a, is niet van toepassing indien:

a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 30 m^2 of een omvang van 30 m^1;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

5.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

Het is verboden binnen de voor 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' aangewezen gronden zonder of in afwijking van een vergunning (omgevingsvergunning) reeds aanwezige bouwwerken te slopen indien het oppervlak groter is dan 30 m^2, de verstoringsdiepte daarbij meer dan 40 cm bedraagt en deze liggen in een beschermd stadsgezicht.

5.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde- archeologie (archeologisch waardevol gebied)' geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Artikel 6 Waarde - Cultuurhistorie

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud, het herstel en de versterking van de op deze gronden voorkomende architectonische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische kwaliteiten, in het bijzonder het beschermd stadsgezicht, zoals dit nader is getypeerd in hoofdstuk 5.3 van de plantoelichting en is vertaald naar en weergegeven op de bij dit artikel (bijlage 1) behorende cultuurhistorische waardenkaart.

6.2 Bouwregels

Op de in lid 6.1 bedoelde gronden gelden voor het bouwen van bouwwerken en het inrichten van de openbare ruimte, naast de daarvoor genoemde regels bij de andere bestemmingen, de volgende bepalingen:

a. bouwwerken mogen slechts in de historische rooilijn worden gebouwd;
b. de op de cultuurhistorische waardenkaart aangegeven historische stegen mogen niet worden bebouwd;
c. bij strijdigheid tussen de bepalingen in dit lid en de bouwregels bij de overige bestemmingen hebben de bepalingen in dit lid voorrang.

6.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen, ten behoeve van de instandhouding en versterking van het beschermd stadsgezicht nadere eisen stellen aan:
a. de situering, de afmetingen, de vormgeving en de dakvormen van hoofdgebouwen;
b. de situaering en afmetingen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

6.4 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 6.2 van dit artikel indien de bouw of verbouw stedenbouwkundig, architectonische of cultuurhistorisch meerwaarde heeft.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Bouwen binnen bouwvlak

a. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak is aangegeven mag, behoudens andersluidende bepalingen in deze regels, uitsluitend worden gebouwd binnen dit bouwvlak.
b. Indien in een bestemmingsvlak geen bouwvlak is aangegeven, mag uitsluitend worden gebouwd voor zover daartoe in de betreffende bestemmingsregel uitdrukkelijk mogelijkheden zijn opgenomen.

8.2 Bebouwingspercentage

a. Indien in een bouwvlak geen bebouwingspercentage is aangegeven, mag dit vlak geheel worden bebouwd.
b. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak en een bebouwingspercentage zijn aangegeven is het bebouwingspercentage van toepassing op de gronden binnen het bouwvlak.
c. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak slechts één bebouwingspercentage is aangegeven geldt dit percentage voor het gehele bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak.
d. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak meerdere bebouwingspercentages zijn aangegeven, gelden deze percentages voor die delen van het bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak waarin ze zijn aangegeven.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:
a. het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning ;
b. het gebruik van de gronden ten behoeve van thuisprostitutie, raamprostitutie en seksinrichtingen.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:
1. de in deze regels opgenomen bebouwingsregels, voor zover betreffende de maximum bouwhoogte, de maximumgoothoogte, het maximumoppervlak en de maximuminhoud, mits de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de in de regels vastgelegde maten;
2. de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak, zoals bedoeld in lid 8.1 mits:
   a. de overschrijding van het bouwvlak niet meer bedraagt dan twee meter, de bestemmingsgrens niet wordt overschreden en het de bouw betreft van erkers, luifels, balkons, keldergaten (koekoeken) of galerijen;
   b. het de bouw van volledig beneden peil gelegen bouwwerken betreft, mits:
      - een diepte van 6 meter niet wordt overschreden;
      - het maaiveld wordt afgewerkt op een wijze die past binnen de bestemming;
      - geen onevenredige toename van de parkeerdruk plaatsvindt;
      - de bestemmingsgrens niet wordt overschreden;

3. de bestemmingsbepalingen voor het oprichten van:
   a. kunstobjecten en niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals transformatorstations, rioolgemalen, schakelhuisjes, telefooncellen voorzover met een inhoud groter dan 3 m^3 , en haltes van vervoersdiensten, alle met een inhoud van maximaal 75 m^3;
   b. sirenemasten met een hoogte van maximaal 18 meter;
   c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van (tele)communicatie:
      - voorzover vrijstaand, met een hoogte van maximaal 20 meter;
      - voorzover op of aan een ander bouwwerk te plaatsen, met een hoogte van maximaal 8 meter boven de aangegeven maximumbouwhoogte;
   d. geluidwerende voorzieningen voor zover deze noodzakelijk zijn ingevolge de bepalingen van de Wet geluidhinder.
4. de in deze regels opgenomen bepalingen omtrent de maximum bouwhoogte voor het oprichten van hekwerken ten behoeve van het gebruik van platte daken als dakterras tot een maximum van 1 meter boven de maximaal toegestane bouwhoogte mits:
   a. dit passend is in het bebouwingsbeeld van de omringende bebouwing en
   b. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.
5. het bepaalde in artikel 9 voor de vestiging van maximaal één seksinrichting per wijk onder voorwaarde dat:
   a. het geen raamprostitutie betreft;
   b. de aanvraag past binnen de ruimtelijk relevante aspecten van het vestigingsbeleid prostitutie;
   c. het aantal seksinrichtingen, niet zijnde raamprostitutiebedrijven, op het grondgebied van de gemeente Arnhem na het afwijken van de regels niet meer dan acht zal bedragen;
   d. er in de wijk nog geen seksinrichting is;
   e. de seksinrichting niet in een appartementengebouw wordt gevestigd;
   f. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast;
   g. er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat;
   h. de afstand tot de dichtstbijzijnde seksinrichting hemelsbreed tenminste 250 meter bedraagt;
   i. de inrichting niet meer dan acht werkplekken bevat.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

11.1.1 Overgangsbepaling

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

11.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sublid 11.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sublid 11.1.1 met maximaal 10%.
.

11.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in lid 11.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

11.2.1 Overgangsbepaling

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

11.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 11.2.1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

11.2.3 Verbod hervatten strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 11.2.1 na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

11.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

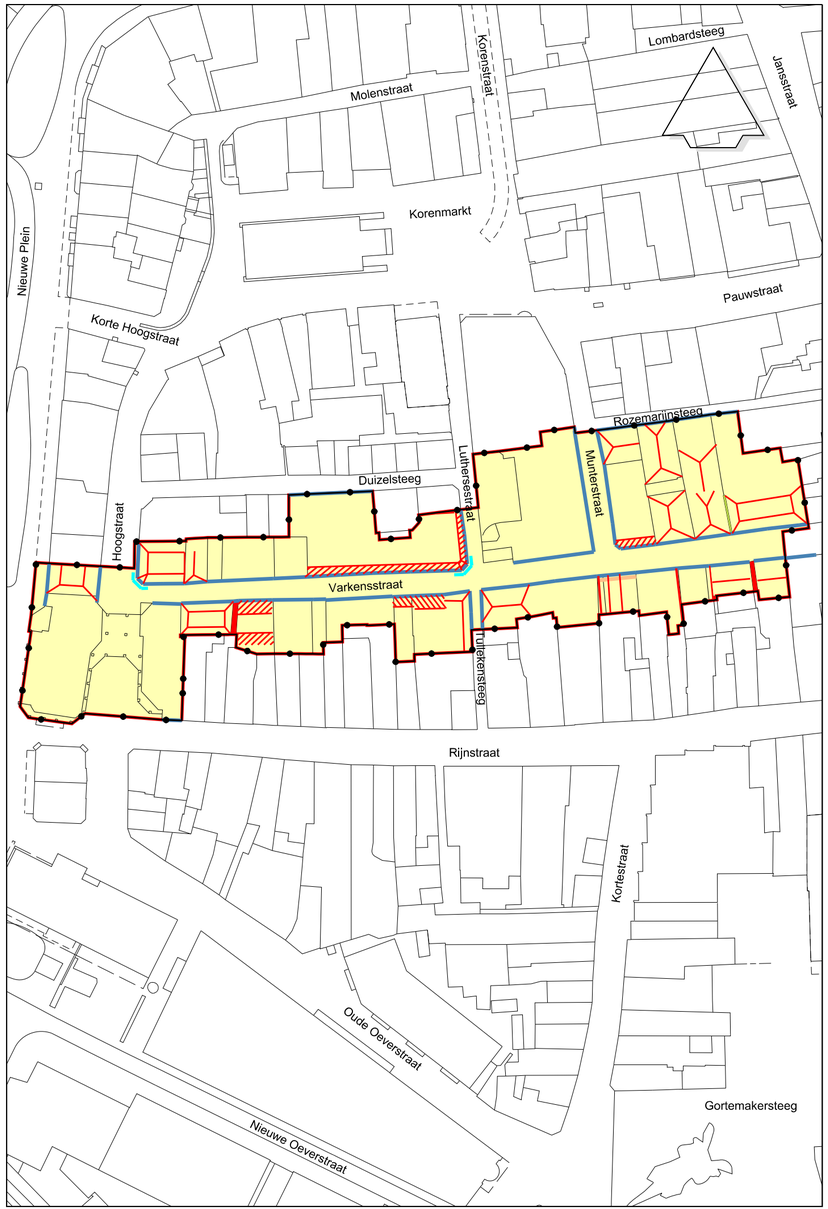
Het bepaalde in lid 11.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan Varkensstraat.

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Cultuurhistorische waardenkaart

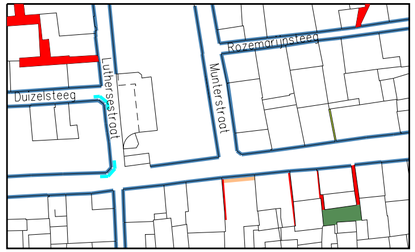

VERKLARING

ROOILIJNEN EN GROENSTRUCTUREN

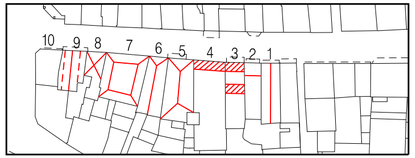
- GRENS VAN HET BESTEMMINGSPLAN VARKENSSTRAAT
- GEBIED MET HOGE ARCHEOLOGISCHE WAARDE
- HISTORISCHE ROOILIJN (voor 1940)
- GRENS BESCHERMD STADSGEZICHT

STEGEN, OSENDROPS, etc.

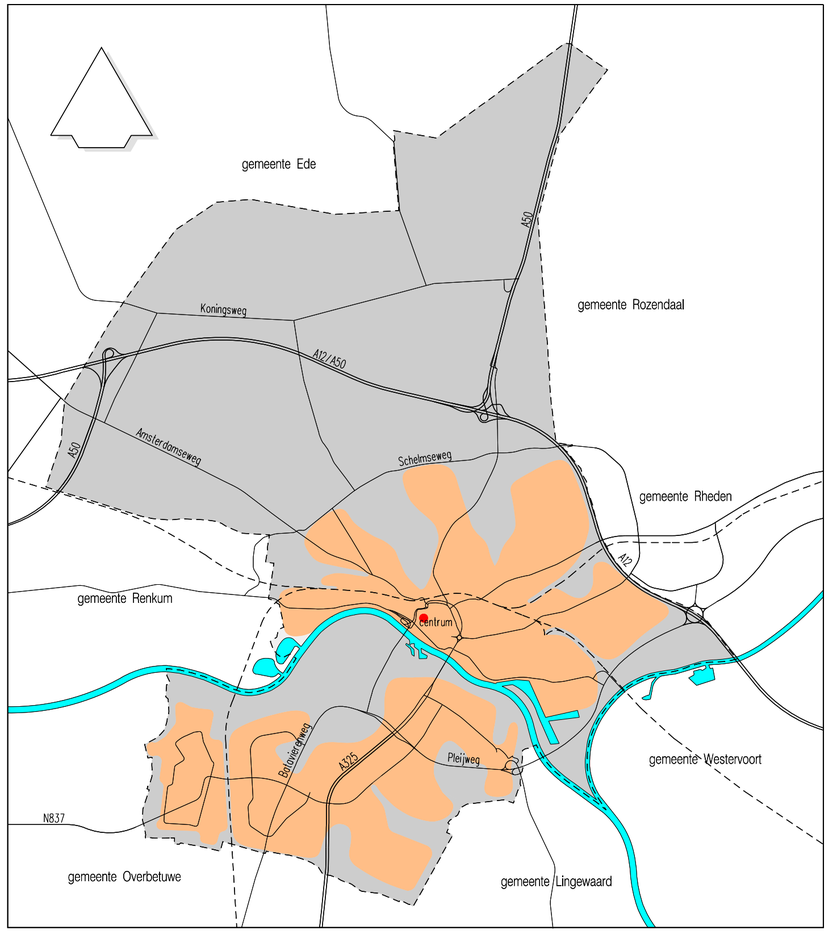

- HISTORISCHE STEEGSTRUCTUUR
- HISTORISCHE OSENDROPS
- HISTORISCHE HOEKOPLOSSING
- PAND OF GEDEELTE GEVELWAND DAT EEN BELANGRIJK FOCUSPUNT VORMT

KAPPENPLATTEGRONDEN

1	ZADELDAK, nok haaks op straat
2	ZADELDAK, nok evenwijdig aan straat
3	AFGEPLAT ZADELDAK
4	LESSENAARSDAK
5	SCHILDDAK
6	SCHILDDAK, met topgevel aan achterzijde
7	OMLOPEND, AFGEPLAT SCHILDDAK
8	TENTDAK
9	MANSARDEDAK
10	PLAT DAK

BESTEMMINGSPLAN VARKENSSTRAAT
Cultuurhistorische waardenkaart

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000	JWe	NL.IMRO.0202.917-0201

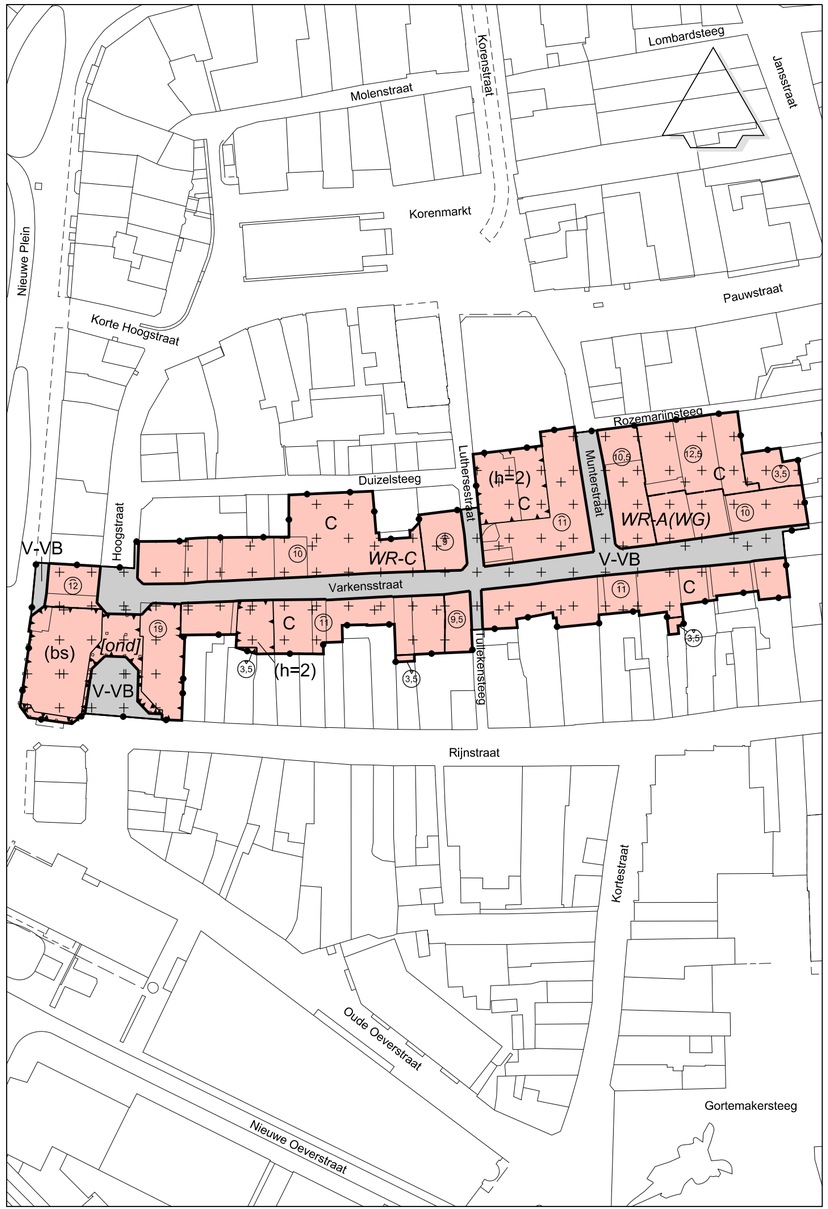
planstatus	datum:	getekend:
○ ontwerp		
○ vast te stellen		
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

© Nadruk verboden

cluster Beleid & Regie, afdeling Ruimte

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

C — Centrum

V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied

Dubbelbestemmingen

WR-A(WG) — Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)

WR-C — Waarde - Cultuurhistorie

Functieaanduidingen

(bs) — bioscoop

(h=2) — horeca van categorie 2

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduidingen

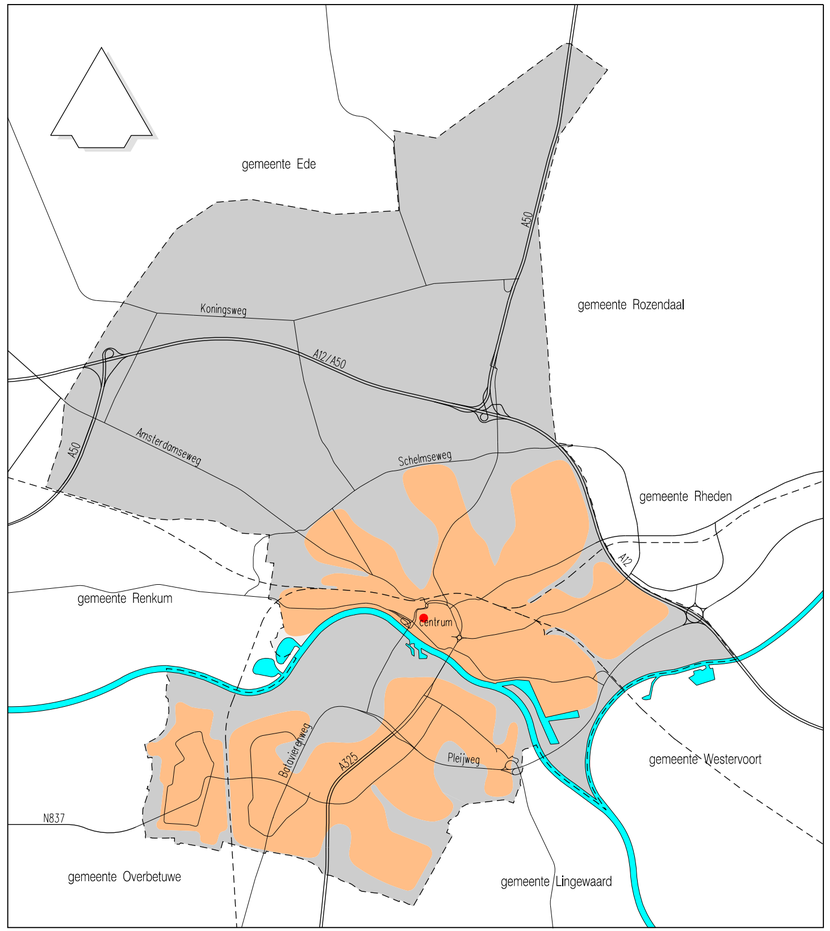
[ond] — onderdoorgang

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

Ⓐ — maximum goothoogte (m)

Ⓑ — maximum bouwhoogte (m)

BESTEMMINGSPLAN VARKENSSTRAAT

planstatus	datum:	getekend:
● ontwerp	24-10-2017	
● vast te stellen	nov. 2017	
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000	JWe	NL.IMRO.0202.917-0301

© Nadruk verboden

cluster Beleid & Regie, afdeling Ruimte

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

BEZWAARSCHRIFT

P. Knijnenburg
Utrechtseweg 439
6865 CL Doorwerth

Bestuurder van

Discotheek Manhattan B.V.
Varkensstraat 6
6811 GM Arnhem

Doorwerth, 15 september 2017

Aan de leden van de Gemeenteraad Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Betreft: zaaknummer 147794
Vervolgaanpak Korenkwartier / Ontwerp bestemmingsplan Varkensstraat
Landelijk bekend onder het plan identificatie nummer NL.IMRO.0202.917-0201

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Zoals ik al in mijn schrijven van 12 juni 2017 heb aangegeven en heb toegelicht in de daarna gehouden hoorzitting heb ik met verbazing kennisgenomen van de plannen voor de vervolgaanpak van het Korenkwartier.

Indien deze vervolgaanpak doorgang vindt betekent dit dat Discotheek Manhattan B.V., ruim 35 jaar gevestigd in de Varkensstraat waarvan 17 jaar in mijn bezit, een onverkoopbare horecazaak wordt., waarvan de in al die jaren opgebouwde goodwill tot nihil wordt gereduceerd.

Naast de gevolgen voor Discotheek Manhattan heeft uw plan ook gevolgen voor mijn andere zaak, Juicy Lucy aan de Korenmarkt, door gesloten overeenkomsten met leveranciers van beide zaken waar gezamenlijke kortingen wegens afnamehoeveelheden, zijn afgesproken.

Uw voorstel is een slag voor de ondernemers in de Varkensstraat en staat haaks op het uitroepen van de Varkensstraat tot “pilot straat” in 2015, mede naar aanleiding van het in 2014 afgelegde bezoek in ’s Hertogenbosch.

Het zal duidelijk zijn dat ik bij deze bezwaar maak tegen uw voorstel en u verzoek dit voorstel in zijn geheel in te trekken, waarbij de Varkensstraat dan weer de aandacht moet krijgen die in 2015 was beloofd.

Tevens deel ik u mede dat ik, indien uw voorstel wordt gevolgd, een planschadeclaim in zal dienen tegen de gemeente op grond van onverkoopbaarheid van de horecazaak alsmede gederfde inkomsten vanwege de ongetwijfeld in de komende tijd toenemende verloedering van de straat met als gevolg minder bezoekers en dalende opbrengsten en de gevolgen die een en ander heeft voor mijn andere zaak, Juicy Lucy b.v. aan de Korenmarkt 36.

Erop vertrouwend u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd, verneem ik gaarne van u.

P. Knijnenburg
Namens
Discotheek Manhattan B.V.

Ontvangen by de griffie met interne Post 19/09/17

Aan de Leden van de Gemeenteraad Arnhem

Postbus 9029

6800 EL Arnhem

Afgiftebewijs

Gemeente Arnhem

Naam: P. KUYNENBURG

Adres:

Woonplaats:

geven documenten:

Datum van afgifte:

Document/kenmerk:

ngst genomen door: KOSTER

g baliemedewerker: NT

DIV/Naam en paraaf:

d in ontvangstname: 15:59 15-9-2014

Arnhem GEMEENTE

STELLICHER
ADVOCATEN

INFO@STELLICHER.NL
T +31 26 3777 111
F +31 26 3777 222

SICKESZPLEIN 1
Postbus 3155
6802 DD Arnhem

KVK 65886119

2017-1016668,

AANTEKENEN
Aan de Raad van Arnhem
Postbus 9200
6800 HA ARNHEM

ONTVANGEN 19 SEP. 2017

Tevens per fax: 026 – 377 48 30
alsmede
per e-mail: gemeente@arnhem.nl

Arnhem, 18 september 2017

Ons kenmerk	: D20170318
Betreft	: **Zienswijzen ontwerpbestemmingsplan "Varkensstraat"**
Doorkiesnummer	: 026-3777188
Direct faxnummer	: 026-3777222
E-mail	: k.huisman@stellicher.nl

Geachte Raad,

Door mij worden de belangen behartigd van:

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Gemeenschappelijk Bezit Van Der Bas B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te Zevenaar aan de Edisonstraat 98 (6902 PK). Deze vennootschap is eigenaar van het pand/perceel kadastraal bekend gemeente Arnhem, sectie O, nummer 8639, plaatselijk bekend Lutherstraat 7 en 9 alsmede Varkensstraat 13 te Arnhem waarin Café Luthers, The Dome respectievelijk Café Zeus worden geëxploiteerd;
2. de heer **H.Th.W.M. Laheij**, wonende te Arnhem aan de Utrechtseweg 145 98 (6812 AB). De heer Laheij is eigenaar van de panden/percelen kadastraal bekend gemeente Arnhem, sectie O, nummers 8036 A3, 8036 A4 en 8036 A5, plaatselijk bekend Varkensstraat 48, 48A en 49 te Arnhem;
3. de heer **H.J. Doerk**, wonende te Arnhem aan de Klarenbeekstraat 93 (6822 HT). De heer Doerk is eigenaar van het pand/perceel kadastraal bekend gemeente Arnhem, sectie O, nummer 1645, plaatselijk bekend Varkensstraat 3 te Arnhem alsmede exploitant van de horecagelegenheid (tevens coffeeshop) **Speak Easy** aan de Varkensstraat 3 te Arnhem;

STELLICHER ADVOCATEN N.V.
(KvK Centraal Gelderland: 65886119), verder te noemen "Stellicher", stelt zich ten doel om de advocatenpraktijk uit te oefenen.

Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op iedere opdracht, waaronder begrepen iedere aanvullende opdracht en vervolgopdracht, die aan Stellicher wordt gegeven. Alle personen die bij de uitvoering van een opdracht zijn ingeschakeld, kunnen op deze algemene voorwaarden een beroep doen.

Een opdracht wordt uitsluitend aanvaard door Stellicher en namens haar uitgevoerd, ook indien het de uitdrukkelijke of stilzwijgende bedoeling is dat een opdracht door een bepaald persoon wordt uitgevoerd. In afwijking van de artikelen 7:404, 7:407 lid 2 en 7:409 van het Burgerlijk Wetboek zijn partners of medewerkers van Stellicher niet persoonlijk gebonden of aansprakelijk en eindigt de opdracht niet met hun dood, ook niet indien de opdracht verleend is met het oog op een bepaalde persoon.

Iedere aansprakelijkheid van Stellicher is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval uit hoofde van de door haar gesloten aansprakelijkheidsverzekering(en) wordt uitbetaald, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico dat volgens de polisvoorwaarden voor rekening van Stellicher komt.

Indien om welke reden dan ook geen uitkering krachtens voornoemde verzekeringen wordt verstrekt, geldt dat iedere aansprakelijkheid beperkt is tot een bedrag van € 25.000 dan wel, indien het honorarium dat is betaald voor de uitvoering van de opdracht hoger is dan € 25.000, tot het bedrag van het met de opdracht samenhangende honorarium tot een maximum van € 100.000.

Bij het inschakelen van derden zal Stellicher zoveel als nodig is overleg met de opdrachtgever voeren. Stellicher is niet aansprakelijk voor de tekortkomingen van deze derden. Stellicher is gemachtigd om algemene voorwaarden bedongen door voor de opdracht ingeschakelde derden te aanvaarden, ook ten behoeve van en namens de opdrachtgever.

Op de rechtsverhouding tussen Stellicher en de opdrachtgever is uitsluitend Nederlands recht van toepassing. Geschillen zullen uitsluitend worden berecht door de bevoegde rechter van de rechtbank Gelderland, locatie Arnhem.

De algemene voorwaarden zijn in het Nederlands en Engels beschikbaar. In geval van geschil over de inhoud of strekking van deze voorwaarden zal de Nederlandse tekst bindend zijn.

STELLICHER ADVOCATEN N.V.
(Chamber of Commerce Centraal Gelderland, No. 65886119) has the objective of carrying out the practise of lawyer and local attorney. In these General Conditions 'Stellicher' means Stellicher advocaten N.V.

These General Conditions apply to any commission, including any supplementary commission and continuation commission, given to Stellicher. All persons who have been involved in the implementation of a commission may invoke these General Conditions.

A commission is exclusively accepted and carried out by Stellicher, also if it is the express or tacit intent that a commission will be carried out by a specific person. Contrary to the provisions set forth in the Articles 7:404, 7:407 paragraph 2 and 7:409 of the Netherlands Civil Code, partners or employees of Stellicher shall not be personally bound or liable, and the commission does not end by their death, even if the commission has been granted with a view to it being carried out by a specific person.

Any liability of Stellicher shall in aggregate be limited to the amount that is paid out in the relevant case under its liability insurance(s), increased with the amount of its own risk that according to the policy conditions is for the charge of Stellicher.

If for any reason whatsoever no benefit is granted pursuant to the aforementioned insurance, any liability shall be limited to an amount of €25,000 or, if the fee that has been paid for the implementation of the commission exceeds € 25,000, to the amount of the fee paid for the commission up to maximum of € 100,000.

When calling in the assistance of third parties, Stellicher shall as much as is necessary consult with the Principal. Stellicher shall not be liable for any failures in the performance of these third parties. Stellicher shall be authorised to accept general conditions stipulated by third parties called in to assist in the implementation of the commission, also for and on behalf of the Principal.

The legal relationship between Stellicher and the Principal shall exclusively be governed and construed by the laws of the Netherlands. Disputes shall exclusively be submitted to the competent court in Arnhem (rechtbank Gelderland, locatie Arnhem).

These General Conditions are available in Dutch, English. If any disputes arise concerning the content or scope of these General Conditions, the Dutch text will prevail.

4. de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid **J. van den Elskamp Beheer B.V., G. Geurtsen Beheer B.V., De Koning Beheer B.V., Van Egdom Holding B.V., Van der Ham Holding B.V., Van Essen International Holding B.V.**, althans de **eigenaren van het pand/perceel waarin de Dalia Shisha Lounge** aan de Varkensstraat 36 te Arnhem is gevestigd, aldaar ook woonplaats kiezende, alsmede de exploitant van de **Dalia Shisha Lounge** gevestigd en kantoorhoudende aan dit adres;
5. De heer **F. van de Peppel**, wonende te Arnhem aan de Woudrichemstraat 64 (6844 GK) en exploitant van horecagelegenheid **Café The Move** gevestigd aan de Varkensstraat 17 te Arnhem;
6. De stichting **Stichting Creas (Stichting Cultuur, Recreatie en Educatie voor Arnhemse Studenten) / Studentenvereniging Creas**, gevestigd en kantoorhoudende te Arnhem aan de Varkensstraat 46 (6811 GN) en exploitant van horecagelegenheid **Stichting Creas** gevestigd aan de Varkensstraat 46 te Arnhem;
7. De heer **A. Matser**, wonende te Velp (gemeente Rheden) en exploitant van **Café De Feestbeesten** gevestigd aan de Varkensstraat 50 te Arnhem;
8. De heer **D.W.G. Evers** wonende te Arnhem aan de Agnietenstraat 58 (6822 JV) en exploitant van horecagelegenheid **Café Meneer Van Dijk** aan de Varkensstraat 46 te Arnhem.

Cliënten zijn eigenaar respectievelijk exploitant en/of verhuurder van horecapanden en -gelegenheden aan de Varkensstraat en Lutherstraat te Arnhem. Deze panden en gelegenheden zijn alle gelegen binnen het plangebied van het ontwerpbestemmingsplan "Varkensstraat". Cliënten kunnen zich niet verenigen met de bestemmingen die ingevolge dit nieuwe bestemmingsplan aan de percelen voornoemd worden toegekend. Namens cliënten wordt dan ook middels deze brief gebruik gemaakt van de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen tegen het ontwerpbestemmingsplan. Als **productie 1** wordt aangehecht een kopie van de ligging van het plangebied zoals opgenomen in de toelichting bij het ontwerpplan waarop is aangegeven welke percelen het betreft.

Aangezien alle percelen en horecagelegenheden voornoemd zijn gelegen in het plangebied, deze in eigendom dan wel in gebruik zijn bij cliënten, zijn cliënten belanghebbenden in deze. Nu deze zienswijzen zijn ingediend binnen de termijn van terinzagelegging van het ontwerpplan en ook anderszins aan de eisen wordt voldaan, zijn deze ontvankelijk en cliënten gaan er dan ook van uit dat deze zienswijzen verder inhoudelijk bij de besluitvorming worden betrokken.

Gronden

Algemeen

In voornoemde panden worden horeca activiteiten geëxploiteerd. Niet alleen in deze panden maar feitelijk in zo goed als alle panden aan de Varkensstraat. Dit is van oudsher zo ontstaan en gegroeid. Het staat vast dat diverse panden aan de Varkensstraat al meerdere decennia als horecagelegenheid in gebruik zijn. Zo bestaat Alberts Puntje al meer dan 20 jaar, was in het pand aan de Varkensstraat 48a reeds 30 jaar geleden een nachtclub gevestigd en waren

broodjeszaak Hermoza en jazz café George 40 jaar geleden al een begrip. Ook Café The Move zit al 35 jaar in deze hoedanigheid op de huidige locatie aan de Varkensstraat 17. De Varkensstraat is derhalve als een echte horecastraat aan te merken en maakt dan ook deel uit van het horecaconcentratiegebied van Arnhem.

Geheel ten onrechte en op onjuiste gronden wordt horeca in de Varkensstraat weg bestemd. Weliswaar met een uitsterfconstructie, maar de gevolgen van zowel het weg bestemmen als de uitsterfconstructie zijn onevenredig groot voor zowel de pandeigenaren als de exploitanten. Van belang daarbij is dat de door uw gemeente c.q. uw raad genomen uitgangspunten bij het opstellen en in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan niet correct zijn en te ver zijn doorgevoerd. Zeker nu de nieuwe bestemmingen volledig afwijken van de bestaande bestemmingen, de bestaande inrichting van de panden én het bestaande gebruik. De huidige bedrijfsvoering wordt daarmee onmogelijk gemaakt en er is sprake van een enorme kapitaalvernietiging nu de panden door deze bestemmingswijziging aanzienlijk in waarde zullen verminderen. Voorts zal door de uitsterfconstructie een situatie ontstaan met een grote verscheidenheid aan bestemmingen hetgeen leidt tot onduidelijkheid en rechtsonzekerheid en zelfs niet uitvoerbaarheid. Dit kan en mag niet de bedoeling en situatie zijn bij besluitvorming omtrent een bestemmingsplan.

Bij het opstellen van een bestemmingsplan dient rekening gehouden te worden met niet alleen de financiële en feitelijke uitvoerbaarheid, maar ook met de belangen van belanghebbenden zoals in dit geval de eigenaren en uitbaters van de horecapanden in de Varkensstraat. Hiervan is evenwel en geheel ten onrechte niet gebleken.

<u>Onzorgvuldige besluitvorming</u>
Van een gedegen belangenafweging is niet gebleken, althans in de toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan wordt hier niet op ingegaan. Er wordt zelfs geen enkel woord gewijd aan een belangenafweging c.q. de belangen van de eigenaren en exploitanten. Volstrekt ten onrechte. Het komt cliënten voor dat hun belangen volledig ter zijde geschoven zijn door uw gemeente c.q. uw raad. In ieder geval is niet gebleken dat enige belangenafweging in het kader van het opstellen van het ontwerpplan heeft plaatsgevonden. Van een zorgvuldige besluitvorming is derhalve geen sprake.

Hierbij speelt niet alleen het financiële belang van cliënten, maar ook het feit dat zij in het geheel niet gehoord zijn alvorens het ontwerpplan in procedure is gebracht. Bij een plan met een impact als onderhavig plan en met dusdanige negatieve gevolgen voor cliënten, was dat toch het minste dat door of namens uw gemeente c.q. uw raad had moeten gebeuren.

In het geheel heeft geen overleg plaatsgevonden. Ook hebben cliënten, althans niet allemaal – in tegenstelling tot wat in de toelichting staat – geen brief ontvangen over de terinzagelegging

van het ontwerpbestemmingsplan. Opnieuw een gebrek aan communicatie en onzorgvuldigheid. In eerdere stukken is melding gemaakt van een overleg dat zou hebben plaatsgevonden met (vertegenwoordigers van) horecaexploitanten en/of pandeigenaren en uw gemeente. Geen van de vertegenwoordigers van cliënten was hiervoor uitgenodigd, laat staan aanwezig bij dit overleg. Bij gebrek aan wetenschap wordt dan ook betwist dat dit overleg heeft plaatsgevonden over het nieuwe beleid en het nieuwe bestemmingsplan voor de Varkensstraat en dat daarbij belanghebbenden uit de Varkensstraat aanwezig zijn geweest. Dat in de toelichting (paragraaf 3.3) nog is opgemerkt dat bij de ondernemers de bereidheid om te investeren beperkt is, achten cliënten helemaal onbegrijpelijk. Zeker nu hen niet gevraagd is of zij bereid zijn om te investeren. Waarop deze stelling in de toelichting is gebaseerd, is cliënten een raadsel. In ieder geval is deze stelling verre van correct en niet ongefundeerd.

Enige jaren geleden heeft wel overleg plaatsgevonden. Er zijn toen afspraken met uw gemeente gemaakt. Enige panden zouden worden opgeknapt – hetgeen ook gebeurd is – en door uw gemeente zouden verschillende maatregelen getroffen worden ten behoeve van (de ruimtelijke uitstraling van) de Varkensstraat. Tot verbazing en teleurstelling van cliënten zijn deze maatregelen evenwel niet getroffen door uw gemeente, juist het tegendeel is aan de orde. Het uitblijven van door uw eigen gemeente toegezegde maatregelen is thans aanleiding om de gehele horeca uit de Varkensstraat te verbannen. Dat kan en mag toch niet de bedoeling zijn.

Juist indien cliënten gehoord waren, overleg was gevoerd en uw gemeente haar toezeggingen met betrekking tot de Varkensstraat was nagekomen, was een bestemmingswijziging en een horeca uitsterfconstructie voor de Varkensstraat niet aan de orde noch nodig geweest. Met andere middelen en met name met overleg zou een beter en realistisch doel te behalen zijn, dan middels de weg die uw gemeente (zowel het college als uw raad) is ingeslagen. Door de handelwijze en besluiten die thans voorliggen, is geen sprake van een redelijk evenwicht tussen het belang van uw gemeente en het algemene belang van een goede ruimtelijke ordening op grond waarvan een ingrijpende bestemmingsplanwijziging kan plaatsvinden en de belangen en rechten van cliënten alsmede de overige eigenaren en exploitanten in de Varkensstraat die zich geconfronteerd hebben gezien met het ontwerpplan.

In de toelichting bij het ontwerpplan wordt aangegeven dat een actieve aanpak gewenst is. Als uw gemeente in dat kader nu eerst haar eigen toezeggingen nakomt en de op haar rustende taken zoals de inrichting van het openbaar gebied, de afvalverwerking en de stalling voor fietsen en scooters regelt en realiseert, zal de gewenste transformatie van het gebied al ontstaan. Zonder de vergaande bestemmingswijziging met bijbehorende consequenties voor cliënten. De concrete actielijnen zoals genoemd in paragraaf 3.3 van de toelichting (behalve natuurlijk de eerste twee punten) geven exact weer hetgeen in het verleden met de gemeente is afgesproken en dienen alle uitgevoerd te worden door of in opdracht van de gemeente Arnhem.

Van enig evenwicht is – zoals hiervoor reeds aangegeven – geen sprake. Cliënten worden geconfronteerd met zowel een wijziging van het bestemmingsplan waarmee horeca in de Varkensstraat wordt weg bestemd als (de pandeigenaren althans) een gemeentelijk voorkeursrecht ex de Wet voorkeursrecht gemeenten. Dit eveneens om te bevorderen dat horeca uit de Varkensstraat verdwijnt. En dat terwijl de panden aan de Varkensstraat juist al meerdere decennia in gebruik zijn voor horeca. Dergelijke ingrijpende besluiten kunnen niet in procedure worden gebracht – laat staan genomen worden – zonder vooroverleg met direct belanghebbenden, waaronder cliënten, noch zonder een deugdelijke belangenafweging die terug te vinden is in de (motivering van de) betreffende besluitvorming. Hiervan is totaal en ten onrechte geen sprake (geweest).

Ten slotte wordt in dit kader nog opgemerkt dat volstrekt niet gemotiveerd is waarom de avond- en nachthoreca nu weg moet in de Varkensstraat. De beperkte argumenten voor de transformatie zijn ondeugdelijk en dekken de lading – een zeer ingrijpende bestemmingsplanwijziging – totaal niet.

Cliënten menen dat reeds om deze formele redenen het ontwerpbestemmingsplan niet, althans niet op deze wijze, vastgesteld kan en mag worden. Uw raad wordt dan ook uitdrukkelijk gevraagd dit plan niet vast te stellen.

<u>Gemeentelijke beleid</u>
In de toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan wordt verwezen naar beleid, meer specifiek naar de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst" en de horecanota "Mise en place". Beide zijn nota's waar cliënten zich totaal niet in kunnen vinden en met hen overigens nog vele andere pandeigenaren en horeca exploitanten uit de Varkensstraat. Tegen deze nota's waren geen rechtsmiddelen mogelijk. Cliënten en andere betrokkenen hebben deze nota's dus enkel ter kennisgeving kunnen aannemen en zagen ongewenste (beleids)voornemens zonder dat zij daar überhaupt iets tegen konden doen. Ook voorafgaand aan het vaststellen van dit beleid heeft geen overleg plaatsgevonden met cliënten. Opnieuw geheel ten onrechte.

Cliënten hebben vernomen dat een groot deel van uw raad het in eerste instantie niet eens was met de wijziging van de Varkensstraat van horecaconcentratiegebied naar een straat waarin de horecafunctie komt te vervallen. Het is dan ook de vraag of het ontwerpplan wel op goede gronden en met de juiste onderbouwing en motivering tot stand is gekomen. Cliënten menen van niet en doen nogmaals een uitdrukkelijk beroep op uw raad om het bestemmingsplan "Varkensstraat" niet (conform ontwerp) vast te stellen. De gevolgen van dit gewijzigde bestemmingsplan zijn te ingrijpend en te verstrekkend, dat van evenredigheid geen sprake meer is.

Benadrukt wordt dat aan de panden ten zuiden van de Varkensstraat thans op grond van het vigerende bestemmingsplan "Binnenstad en Singels" de bestemming "Centrumdoeleinden-III" is toegekend en bestemd zijn voor horeca / detailhandel / wonen (geen nachtclubs en discotheken). Aan de noordzijde van de Varkensstraat is de bestemming "Centrumdoeleinden-IV" aan de panden/percelen toegekend, inhoudende dat dit onderdeel is van het horecaconcentratiegebied en alle horecavormen zijn toegelaten. Het vigerende bestemmingsplan is op 27 oktober 2005 vastgesteld. Ook daarvoor, dus onder de vigeur van het bestemmingsplan van voor 2005, was horeca ter plaatse positief bestemd. Dit positief bestemde horecagebruik van de Varkensstraat dat al meerdere decennia plaatsvindt, wordt thans geheel weg bestemd.

Ter toelichting op het ontwerpbestemmingsplan wordt verwezen naar voornoemde nota's. Tegen deze nota's was geen actie mogelijk, terwijl cliënten zich niet kunnen verenigingen met de inhoud daarvan. Dit beleid kan niet als enige motivering van de ingrijpende bestemmingswijziging ten grondslag worden gelegd, nu dit beleid zonder inspraak vooraf of rechtsmiddelen achteraf tot stand gekomen is en direct belanghebbenden zich daar totaal niet in kunnen vinden en zeer door benadeeld worden. Daar is een nadere motivering en toelichting voor vereist, mede in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Nu deze nadere motivering en toelichting ontbreekt, wordt opnieuw niet voldaan aan de eisen van een zorgvuldige voorbereiding en zorgvuldige besluitvorming noch aan de motiveringseisen die gesteld worden aan besluiten met een impact als onderhavig ontwerpplan.

Als panden al meerdere decennia als horecagelegenheid in gebruik zijn, kan deze bestemming niet zonder meer gewijzigd worden. De Varkensstraat is een horecastraat puur sang en juist aan horeca is in Arnhem behoefte, zo blijkt wel uit de toelichting (paragraaf 3.2) bij het ontwerpplan en de vele nieuwe horecagelegenheden die de laatste jaren in het straatbeeld zijn verschenen. Dat uw gemeente wellicht nieuwe horeca en nieuwe horecalocaties wil stimuleren, maakt natuurlijk niet dat de bestaande horeca zomaar de pas afgesneden kan worden en kan worden weg bestemd.

Er is sprake van een voorgenomen uitsterfbeleid, zo blijkt uit het ontwerpbestemmingsplan. De bestaande horeca hoeft dus niet weg. Maar de situatie die gecreëerd wordt door het ontwerpplan, zal wel leiden tot het noodzakelijkerwijs sluiten van horecagelegenheden. De gewenste bestemmingen zoals wonen, gaan nu eenmaal niet samen met de bestaande horeca. Reeds nu kan worden voorzien dat dit tot klachten over geluidsoverlast en dergelijke zal leiden. Daarmee is het bestemmingsplan al onuitvoerbaar en kan en mag dit niet zo vastgesteld worden.

Daarnaast is in heel Arnhem, zowel in de centrumwijken/gebieden als de omliggende wijken, voldoende daghoreca aanwezig evenals locaties voor maatschappelijke voorzieningen, leisure,

creatieve bedrijven, detailhandel en overige aan de Varkensstraat toebedachte bestemmingen. Onder andere wordt verwezen naar het Spijkerkwartier en Klarendal. Er is geen behoefte aan deze bestemmingen in de Varkensstraat, die daar ook niet geschikt voor is.

Zo zou meer gewoond moeten gaan worden in de Varkensstraat, maar gezinnen en/of twee verdieners zijn daar niet in geïnteresseerd want er zijn geen parkeermogelijkheden. De ervaring is nu al dat woningen in de Varkensstraat en directe omgeving zoals in de Tullekensteeg om deze reden niet of nauwelijks te verkopen zijn. Alleen studenten of personen die elders 'leven' (zoals inmiddels bekend is werken en leven veel 'forenzen' in Utrecht en 'slapen' zij enkel in Arnhem) zouden geïnteresseerd kunnen zijn, maar daarvoor zou toch geen transformatie van de Varkensstraat moeten plaatsvinden. Zeker niet met de daarvoor noodzakelijke verbouwingen en investeringen, die overigens haast onmogelijk terugverdiend kunnen worden.

Rol gemeente

Met vertegenwoordigers van uw gemeente hebben in het verleden gesprekken plaatsgevonden over de Varkensstraat en met name de inrichting en uitstraling daarvan. In dat kader is door uw gemeente toegezegd om fietsenstallingen te plaatsen evenals bloembakken en containers. Daarmee zou de uitstraling van de Varkensstraat enorm toegenomen zijn. Helaas hebben cliënten moeten constateren dat uw gemeente deze toezeggingen niet is nagekomen. U verwijt de pandeigenaren en horeca exploitanten dat de Varkensstraat niet de uitstraling heeft die uw gemeente graag zou zien. Dit verwijt dient uw gemeente zichzelf te maken, aangezien u de taak heeft en het tot uw bevoegdheden hoort om het openbaar gebied in te richten en dit ook deugdelijk ingericht te houden. De huidige uitstraling of wellicht juist het gebrek daaraan, is dan ook een gevolg van het nalaten door uw gemeente. Dat kan niet aan de pandeigenaren of horeca exploitanten toegerekend worden.

Datzelfde geldt voor veiligheidsmaatregelen die mede op initiatief van uw gemeente genomen zouden worden. Uw gemeente zou zorgdragen voor meer (bewakings)camera's en een betere verlichting. Ook zou uw gemeente zorgdragen voor een betere beveiliging in de Varkensstraat, onder andere door beter politietoezicht en/of (politie)beveiliging zeker in de nachtelijke uren. Evenwel is gebleken dat ook deze toezegging niet of niet volledig en/of correct is nagekomen. Van enige verbetering van de openbare ruimte door uw gemeente is geen sprake en van extra of verbeterd toezicht evenmin. Het lijkt er zelfs op dat uw gemeente juist acties onderneemt of laat ondernemen om het de bestaande horeca in de Varkensstraat steeds moeilijker te maken en juist bewust geen acties onderneemt om de Varkensstraat een andere uitstraling te geven. Gedoeld wordt op het ophalen van vuilnis en het reinigen van de straat dat uw taak is, of eigenlijk het feit dat dit niet of onvoldoende gebeurt in de Varkensstraat.

Namens cliënten wordt nog opgemerkt dat het aantal incidenten in de Varkensstraat is afgenomen, zo blijkt onder andere uit cijfers van uw gemeente. Deze afname is evenwel niet

door acties van uw gemeente gekomen. Als uw gemeente de gemaakte afspraken en toezeggingen was nagekomen, zou het aantal incidenten nog meer afgenomen zijn. Doordat 's nachts niet of nauwelijks politietoezicht is in de Varkensstraat, is daarvan thans (nog) geen sprake. Cliënten gaan er vanuit dat uw gemeente alsnog de toezeggingen nakomt en de Varkensstraat mee helpt op te knappen en te verbeteren. Als dat zo is, is een nadere transformatie niet nodig. Dus ook geen bestemmingsplanwijziging met uitsterfregeling voor horeca.

Uw eigen handelwijze of eigenlijk het nalaten de gemaakte afspraken c.q. uw toezeggingen na te komen, vormen nu de basis voor besluiten die zeer nadelig zijn voor cliënten. Dit kan en mag toch niet de bedoeling zijn. Cliënten menen derhalve dat uw gemeente alsnog haar eerdere toezeggingen dient na te komen en af dient te zien van een bestemmingswijziging en transformatie naar een horecavrije Varkensstraat.

Onjuiste beschrijving bestaande situatie

In de toelichting bij het ontwerpplan wordt in hoofdstuk 2 de bestaande situatie beschreven. Hierin is aangegeven dat het straatbeeld een negatieve uitstraling heeft, hetgeen komt door de slechte staat van panden. Althans zo begrijpen cliënten.

Dit is onjuist. De meeste panden aan de Varkensstraat verkeren in een goede staat en van achterstallig onderhoud is geen sprake. Zeker toen een aantal jaar geleden nadere afspraken met uw gemeente zijn gemaakt, is een groot deel van de panden nog eens extra aangepakt. De pandeigenaren en horeca exploitanten zijn daarmee hun deel van de gemaakte afspraken nagekomen. De gemeente Arnhem helaas tot op heden niet.

Indien en voor zover de panden aangepakt zouden moeten worden – hetgeen wordt betwist – is een bestemmingsplanprocedure daarvoor niet de aangewezen weg. De handelwijze van uw gemeente op dit punt is in strijd met het verbod op détournement de pouvoir. De gemeente heeft andere (publiekrechtelijke) middelen om eigenaren tot actie te bewegen. Evenwel zijn cliënten van mening dat dit niet nodig is, niet vanwege de staat van de panden die over het algemeen prima is en niet omdat nimmer is aangegeven dat geen onderhoud zou worden gepleegd.

In de toelichting is een foto van een pand opgenomen. Deze foto zegt niets; niets over de staat van het pand zelf, noch van de staat van panden c.q. de staat van onderhoud van de overige panden aan de Varkensstraat. Als voorbeeld van leegstaande en in slechte staat verkerende panden, wordt verwezen naar een tweetal panden op de Korenmarkt (Sakura en Woody's). Deze panden maken geen onderdeel uit van het plangebied c.q. de Varkensstraat en zijn derhalve niet relevant. Een nadere of meer onderbouwde toelichting ontbreekt. Gevolg is dat deze vermeende toelichting niet deugdelijk en zeer onzorgvuldig is en derhalve buiten

beschouwing moet blijven. Een ondeugdelijke toelichting leidt er ook toe dat het bestemmingsplan niet conform ontwerp – zeker niet met de vergaande gevolgen zoals onderhavig ontwerpplan heeft – kan worden vastgesteld.

In hoofdstuk 2 van de toelichting is tevens opgemerkt dat afval, slechte verlichting en geparkeerde scooters en fietsen etc. voor een negatieve uitstraling zorgen en dat er problemen zijn met de veiligheidssituatie. Dat zijn nu juist de punten die tot het publieke takenpakket van uw gemeente behoren en door uw gemeente opgepakt zouden worden, waarover afspraken waren gemaakt en die tot op heden dus niet zijn uitgevoerd c.q. nagekomen. Overigens is op de foto (afbeelding 2.1) in de toelichting niets te zien van de vermeende negatieve uitstraling van de Varkensstraat. Ook op dit punt deugd (voor zover al aan de orde) de toelichting en motivering niet en is van een zorgvuldige voorbereiding en besluitvorming geen sprake. Het bestemmingsplan "Varkensstraat" kan en mag derhalve niet conform ontwerp worden vastgesteld.

Ter zake Speak Easy wordt nog specifiek opgemerkt dat ook daar een kop koffie verkrijgbaar is en ten onrechte deze locatie niet als horecagelegenheid wordt aangemerkt. Namens cliënten verzoek ik u dit alsnog als bestaand horecabedrijf aan te merken.

Financieel onhaalbaar

Door de bestemmingswijziging maar ook het voorkeursrecht dat is gevestigd, zijn de financiële consequenties voor zowel de pandeigenaren als de horeca exploitanten zeer groot. De continuïteit van de horecagelegenheden zal zeer onder druk komen te staan en een eventuele sluiting van horecagelegenheden zal zeer veel invloed op de overige gelegenheden hebben. Dat de panden die uitsluitend of voornamelijk zijn ingericht ten behoeve van horeca aanzienlijk in waarde zullen dalen, behoeft naar de mening van cliënten geen toelichting. Om de door de gemeente gewenste bestemmingen te kunnen realiseren, zijn zeer ingrijpende verbouwingen nodig, die niet (eenvoudig of op korte termijn) terug verdiend kunnen worden. En waarbij het maar zeer de vraag is of alsdan behoefte is naar de betreffende locaties voor de toegestane functies en gebruik – hetgeen cliënten wagen te betwisten, zeker nu niet gebleken is van een deugdelijk en deskundig onderzoek ter zake door of in opdracht van uw gemeente –.

Niet is gebleken – althans dat blijkt niet uit de plantoelichting – dat onderzoek is gedaan naar de financiële consequenties van de ingrijpende bestemmingsplanwijziging. Niet gebleken is dat een planschaderisicoanalyse is uitgevoerd, niet gebleken is dat een financiële voorziening is getroffen. Vaststaat wel dat als onderhavig ontwerpbestemmingsplan wordt vastgesteld, vele planschadeverzoeken zullen worden ingediend. De gemeente beschikt volgens cliënten niet over de financiële middelen om de betreffende compensaties te kunnen voldoen. Althans daar is bij het opstellen van het ontwerpplan geen rekening mee gehouden of voorziening voor getroffen.

In paragraaf 6.5 van de toelichting is overwogen:
"*Gezien de uitgebreide gebruiksmogelijkheden van de panden in de Varkensstraat wordt de kans op planschade als beperkt ingeschat. Indien er toch planschade wordt toegekend, zal hiervoor in het projectbudget een oplossing worden gezocht.*"
Vaststaat dat de financiële consequenties en omvang en aantal van planschadeclaims onvoldoende onderzocht en doordacht zijn. Door geen deskundige planschaderisicoanalyse te laten opstellen voorafgaand aan het in procedure brengen van het bestemmingsplan en het niet maken van een financiële reservering, staat opnieuw vast dat van een zorgvuldige besluitvorming geen sprake is en daarnaast dat de financiële uitvoerbaarheid niet is gegarandeerd. Juist het tegendeel is aan de orde: de financiële niet-uitvoerbaarheid lijkt te zijn gegarandeerd.

Daarbij komt dat ook een voorkeursrecht ex de Wet voorkeursrecht gemeenten is gevestigd op een zeer groot aantal panden. Als al deze panden aan de gemeente aangeboden zouden worden, kan de gemeente deze nimmer alle aankopen, hetgeen uw raad meer dan duidelijk en bekend is.

De benodigde verbouwingen van de panden om de bestemmingen zoals opgenomen in het ontwerpplan te realiseren, zijn volgens cliënten sowieso financieel niet haalbaar. Niet voor hen, niet voor uw gemeente. Niet gebleken is dat op dit punt deskundig onderzoek heeft plaatsgevonden en/of financiële middelen zijn gereserveerd dan wel anderszins al maatregelen binnen uw gemeente zijn getroffen om de benodigde acties te kunnen uitvoeren. Het ontwerpplan is mede om die reden (financieel) onuitvoerbaar. Overigens zullen eventuele verbouwingen dusdanig uitgevoerd moeten worden dat rekening wordt gehouden met de bestaande horeca. Dus bij een transformatie van een pand in bijvoorbeeld woningen, zullen extra maatregelen moeten worden getroffen in het kader van geluidsisolatie om nog enigszins een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in de nieuw te realiseren woningen te kunnen bereiken. Dit zal extra kosten met zich meebrengen. Niet gebleken is dat ook maar enig moment rekening is gehouden met al dit soort (kostbare) gevolgen van de bestemmingsplanwijziging. En ook deze gevolgen maken dat het plan niet haalbaar en uitvoerbaar is.

In ieder geval is op geen enkele wijze onderbouwd dat voor de aankoop van een of enkele panden budget gereserveerd is. Ook ontbreekt iedere onderbouwing dat de benodigde verbouwingen gefinancierd kunnen worden. De enkele verwijzing naar de nota "Zicht op gegronde keuzes" (uit nota bene 2013 en dus verouderd of achterhaald) is hiervoor volstrekt onvoldoende. Dit niet alleen vanwege het grote aantal panden waarop het voorkeursrecht is gevestigd, maar ook vanwege de grote gevolgen die het voorkeursrecht en een eventuele aankoop door de gemeente met zich brengen. De panden zijn feitelijk alle alleen geschikt ten behoeve van dag-, avond- en/of nachthoreca. Om een andere bestemming te kunnen realiseren, zijn zeer ingrijpende verbouwingen nodig. De kosten daarvan zijn niet te overzien en

volgens cliënten, zoals hiervoor reeds opgemerkt, volstrekt onbetaalbaar of te financieren voor de gemeente. Zeker niet nu een haalbaar terugverdienmodel ontbreekt.

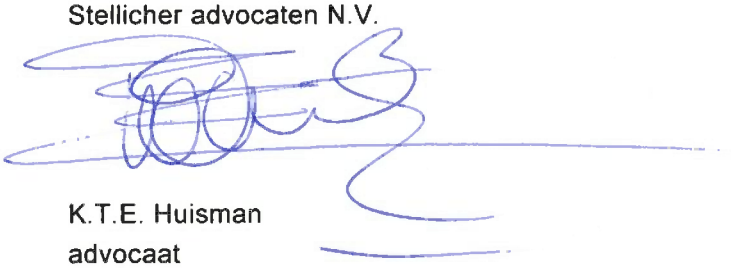
De gemeente heeft hiermee onvoldoende rekening gehouden, niet alleen bij het ontwikkelen van haar beleid en het opstellen van het ontwerpplan, maar ook bij het toepassen van de Wet voorkeursrecht gemeenten. Ook om deze reden kan en mag het bestemmingsplan "Varkensstraat" niet conform ontwerp vastgesteld worden.

Conclusie
Namens cliënten verzoek ik u deze zienswijzen gegrond te verklaren en het ontwerpbestemmingsplan "Varkensstraat" niet dan wel gewijzigd vast te stellen met inachtneming van deze zienswijzen.

Tot slot wordt opgemerkt dat op verzoek van cliënten een afschrift van deze zienswijzen per e-mail zal worden toegezonden aan de burgemeester van Arnhem, de heer A. Marcouch (burgemeester@arnhem.nl). Dit mede vanwege het feit dat openbare orde en veiligheid in zijn portefeuille zit en cliënten het wenselijk achten de burgemeester volledig op de hoogte is van hetgeen speelt in de Varkensstraat.

Graag lichten cliënten deze zienswijzen mondeling nader toe aan uw raad en graag zouden cliënten in een persoonlijk gesprek met de heer Marcouch een toelichting willen geven. Een uitnodiging daartoe zien cliënten en ondergetekende met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
Stellicher advocaten N.V.

K.T.E. Huisman
advocaat

Lijst van producties

Productie 1: Ligging van het plangebied inclusief percelen / panden cliënten.

STELLICHER
ADVOCATEN

SICKESZPLEIN 1
Postbus 3155
6802 DD Arnhem

18 09 17

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

[redacted]

Frankeermachine & (Digitale) Postzegel

R NL Aangetekend

Brief: D-A-1
Pakket: B-P-3

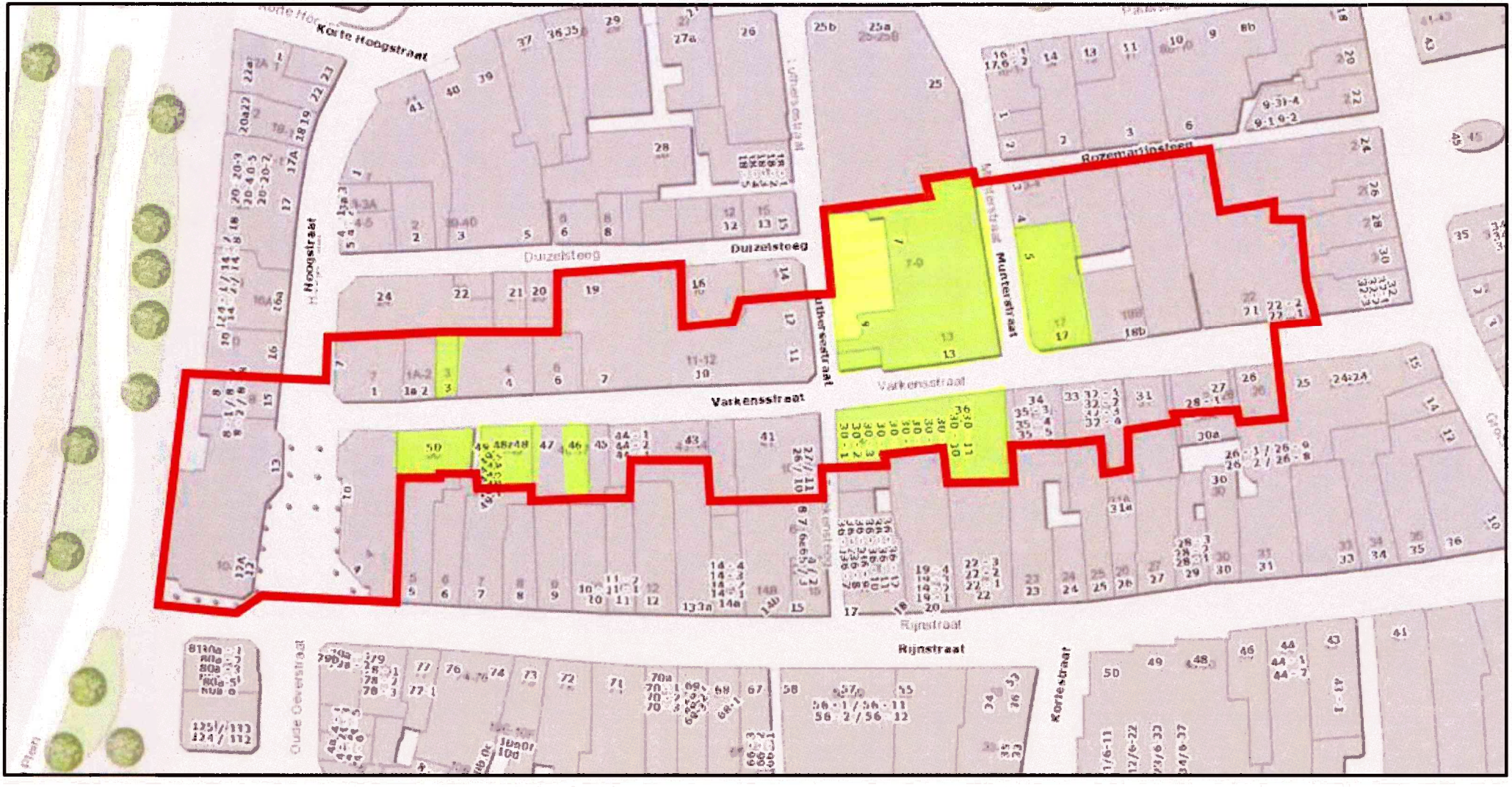
postnl

3SRRDT5982596

Stellicher advocaten N.V.

PRODUCTIE 1

Korte Hoogstraat
Hoogstraat
Duzelsteeg
Duzelsteeg
Rozemarijnsteeg
Munterstraat
Varkensstraat
Varkensstraat
Rijnstraat
Rijnstraat
Oude Gevelstraat
Kortestraat

2017-1016676 F1

weebers vastgoed advocaten

AANGETEKEND

Aan de Raad van de gemeente Arnhem
Postbus 9200
6800 HA ARNHEM

ONTVANGEN 19 SEP. 2017

Paradijslaan 159
Postbus 480
5600 AL EINDHOVEN
tel: 040 - 21 20 400
fax: 040 - 21 21 487
mob: 06-15010469
email: a.claassen@
vastgoed-advocaten.nl

Tevens op voorhand per fax: 026 – 377 48 30 en per e-mail: gemeente@arnhem.nl

Eindhoven, 18 september 2017

Inzake: InBev Nederland N.V. en Pubstone Properties B.V./Advies Varkensstraat
Referentie: 01849
Uw referentie: 147794
Betreft: zienswijzen tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat'

ZIENSWIJZEN

Geachte leden van de Raad,

Namens InBev Nederland N.V. en InBev Vastgoed B.V., gevestigd en kantoorhoudend te Breda (hierna gezamenlijk te noemen: '**AB InBev**'), Bibitor B.V. (hierna: '**Bibitor**') en Pubstone Properties B.V., gevestigd en kantoorhoudend te Breda, hierna te noemen '**Pubstone**', dienen wij hierbij zienswijzen in tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat' (hierna: het '**Ontwerpbestemmingsplan**'), dat door het College van Burgemeester en Wethouders van uw gemeente (hierna: het '**College**') van 8 augustus 2017 tot en met 18 september 2017 ter inzage is gelegd. Deze zienswijzen zijn derhalve tijdig ingediend. De publicatie in de Staatscourant d.d. 7 augustus 2017 wordt hierbij overgelegd als **bijlage 1**.

I. Inleiding

1. AB InBev is, tezamen met Bibitor, mede-eigenaar van het horecapand gelegen aan de Varkensstraat 17 te Arnhem, alsook is AB InBev tussenhuurder van een aantal horecapanden in het Korenkwartier, waarvan de Varkensstraat onderdeel uitmaakt. Tevens is AB InBev leverancier van bieren en dranken aan de exploitanten die de panden van AB InBev onderhuren.

Weebers Vastgoed Advocaten is een handelsnaam van Weebers Vastgoed Advocaten N.V.
Kamer van Koophandel nr. 50104861.
Op alle werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze kunnen worden geraadpleegd op www.vastgoed-advocaten.nl. Al uw opdrachten worden uitsluitend aanvaard door Weebers Vastgoed Advocaten N.V. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in desbetreffend geval door onze beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar wordt uitbetaald, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico.

2. AB InBev exploiteert dan ook nimmer zelf. AB InBev huurt een pand van een pandeigenaar en verhuurt het pand onder aan een huurder tevens de exploitant ten behoeve van de exploitatie van een horecaonderneming in het pand en het realiseren van een verkooppunt voor de door AB InBev te leveren dranken en bieren. Er is derhalve altijd sprake van een zogenoemde tussenhuursituatie. Het oogmerk van AB InBev bij de tussenhuur is gelegen in het feit dat zij hiermee een verkooppunt van haar dranken in het pand realiseert.

3. AB InBev heeft aldus een afzonderlijke huurovereenkomst met de eigenaren van de panden. Dit zijn in onderhavige situatie langlopende huurovereenkomsten. Eén daarvan is gesloten met Pubstone. Zij is eigenaar van verschillende horecapanden, welke verhuurd worden aan AB InBev. De huurovereenkomst tussen AB InBev en Pubstone loopt tot en met 31 oktober 2034 met beperkte opzegmogelijkheden, daarna geldt een verlengingsperiode tot en met 31 oktober 2061 met eveneens beperkte opzegmogelijkheden.

4. Daarnaast heeft AB InBev met de exploitanten huurovereenkomsten afgesloten. De duur van de huurovereenkomsten tussen AB InBev en de pandeigenaren en tussen AB InBev en de huurders tevens exploitanten zijn niet gelijk. Dit betekent dat wanneer een huurovereenkomst met een onderhuurder tevens exploitant eindigt, AB InBev niet de mogelijkheid heeft om ook de huurovereenkomst met haar verhuurder tevens pandeigenaar te doen eindigen. In dat geval is sprake van leegstandschade. AB InBev moet immers wel gewoon de huurpenningen aan haar verhuurder tevens pandeigenaar betalen, terwijl vanwege de leegstand er geen huurpenningen door AB InBev worden ontvangen. Deze schade staat nog los van gemiste inkomsten uit de levering van bieren en dranken die niet worden ontvangen in geval het pand niet wordt geëxploiteerd.

5. In de nota 'Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst', vastgesteld door het College op 11 oktober 2016 en de horecanota 'Mise en place', vastgesteld door uw gemeenteraad (hierna: de **'Raad'**) op 30 januari 2017, is opgenomen dat de Varkensstraat geleidelijk uit het thans als zodanig bestemde horecaconcentratiegebied zal worden gehaald.

6. Door de Raad is in dat kader een voorbereidingsbesluit genomen, inhoudende dat ingediende omgevingsvergunningen moeten worden aangehouden en het bestaande horecagebruik wordt bevroren. Tevens is het besluit van het College d.d. 30 mei 2017 tot het vestigen van een (voorlopig) voorkeursrecht op de gronden gelegen aan/nabij de Varkensstraat bij besluit d.d. 10 juli 2017 door de Raad bestendigd.

7. In zowel de raadsstukken met betrekking tot het voorbereidingsbesluit en het voorkeursrecht als in onderhavig Ontwerpbestemmingsplan is geen, althans onvoldoende rekenschap gegeven van de borging van de (voortgang van de) bedrijfsvoering van de bestaande horecapanden. Hiermee is het Ontwerpbestemmingsplan onzorgvuldig tot stand gekomen en dient afgezien te worden van vaststelling, althans dient het Ontwerpbestemmingsplan gewijzigd te worden vastgesteld. Reden voor AB InBev, Bibitor en Pubstone om de navolgende zienswijzen tegen het Ontwerpbestemmingsplan in te dienen.

II. Zienswijzen

II.1. Motivering gebaseerd op onjuiste aannames, doelredenering oorzaken overlast

8. Op de pagina's 5 tot en met 7 van de plantoelichting (hierna: de '**Toelichting**') wordt aangegeven dat er met betrekking tot de Varkensstraat sprake is van panden die (deels) in slechte staat zijn. Dit wordt herhaald op pagina 7, waarin de bestaande situatie van het Korenkwartier wordt beschreven. De gemeente stelt, dat er panden in slechte of matige staat van onderhoud verkeren, hetgeen voor een negatieve uitstraling op het gebied zou zorgen. Daarbij verwijst ze specifiek naar de leegstaande panden van Pubstone aan de Korenmarkt (Sakura en Woody's). Deze panden maken evenwel geen onderdeel uit van het Ontwerpbestemmingsplan. De relevantie van deze verwijzing ontgaat de indieners van deze zienswijzen derhalve.

9. Op pagina 7 wordt in algemene zin vermeld dat in de Varkensstraat het straatbeeld een negatieve uitstraling heeft en 'ook daar is een groot deel van de panden in slechte staat', maar de gemeente benoemt deze panden niet specifiek en blijft daarmee hangen in een algemene kenschets van een groter gebied, waarbij ze de volgens haar negatieve aspecten van het Korenkwartier volledig toerekent aan de Varkensstraat. Zulks is onzorgvuldig te achten.

10. Bovendien is een bestemmingsplan geen instrument om pandeigenaren aan te spreken op hun onderhoudsverplichting. Deze mogelijkheid wordt geboden via de handhavingsinstrumenten in de Woningwet. AB InBev, Bibitor en Pubstone zijn niet bekend met aanschrijvingen in de zin van artikel 13 juncto artikel 1b Woningwet. Voor zover achterstallig onderhoud – als daar al sprake van is – de motivering vormt voor vaststelling van het Ontwerpbestemmingsplan, kan worden vastgesteld, dat de gemeente hiervoor niet het juiste instrumentarium hanteert en er in zoverre sprake is van schending van het verbod van misbruik van bevoegdheid (détournement de pouvoir).

11. In de Toelichting wordt voorts overwogen, dat de openbare ruimte rommelig is en de veiligheidssituatie problematisch is door onder andere de nachtfunctie en het huidige type horeca. Voor wat betreft beide 'argumenten' valt op, dat de gemeente zich hiermee bedient van een doelredenering. De zorg voor de openbare ruimte, beheer en onderhoud, is een publieke taak. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om ervoor te zorgen, dat er geen rommelig beeld ontstaat. Op pagina 8 wordt gesproken over afval, slechte verlichting en geparkeerde scooters, maar het is toch juist een taak van de gemeente om voor schone en goed verlichte straten te zorgen?

12. Bovendien is regelmatig toegezegd aan de pandeigenaren, horeca-exploitanten en andere stakeholders in het gebied, dat goede verlichting zou worden aangebracht. Deze toezegging van de gemeente is echter nimmer gestand gedaan. Het is de omgekeerde wereld, dat deze argumentatie nu wordt gebezigd als motivering/onderbouwing voor de 'stevige' aanpak van het gebied, terwijl de gemeente zelf debet is aan de situatie. Saillant detail is overigens, dat de afbeelding 2 op pagina 8 van de Toelichting een kraakheldere Varkensstraat laat zien, waar welgeteld één fiets staat geparkeerd.

13. Eenzelfde doelredenering wordt gebezigd, daar waar de gemeente stelt dat de veiligheidssituatie problematisch is door de nachtfunctie en het type horeca. Niet het type horeca en/of de nachtfunc-

tie, welke overigens door de gemeente zelf als zodanig zijn bestemd in het vigerende bestemmingsplan uit 2005, zijn de oorzaak van de veiligheidsproblemen, maar het loslaten van de sluitingstijden gecombineerd met beperkte mogelijkheden voor politie inzet in de nachtelijke uren zijn hieraan debet. Niet voor niets staat het terugdraaien van dit besluit in de top drie van actiepunten/uitdagingen voor burgemeester Marcouch (bron: NRC Handelsblad, 1 september 2017).

14. De gemeente grijpt haar eigen falen om de veiligheidssituatie aan te pakken aan door over de rug van de horeca ondernemers, pandeigenaren en stakeholders de Varkensstraat aan het door haarzelf vastgestelde horeca concentratiegebied te onttrekken. Zulks bovendien zonder enige vorm van compensatie te bieden voor het nadeel, dat door dit beleid door de ondernemers wordt geleden. Hiermee is sprake van onzorgvuldige besluitvorming en moet de besluitvorming met betrekking tot het Ontwerpbestemmingsplan in strijd mede-eigenaar met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer in het bijzonder de artikelen 3:2 en 3:4 Awb, worden geacht.

15. In hoofdstuk 3 van de Toelichting wordt verwezen naar de nota 'Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst', vastgesteld door het College en de Arnhemse horecavisie 'Mise en place', vastgesteld op 30 januari 2017. Hierin is onder meer verwoord, dat de doelstelling is om de Varkensstraat uit het horecaconcentratiegebied te halen (pagina 9); dit beleid wordt vertaald in het Ontwerpbestemmingsplan. De nota zou tot stand zijn gekomen in overleg met diverse stakeholders en ook in de horecavisie wordt aangegeven, dat deze tot stand is gekomen in overleg met Koninklijke Horeca Nederland, de ondernemersverenigingen Korenmarkt, Jansplaats en Rijnkade en de horecaondernemers en andere belanghebbenden, aldus de gemeente. In het raadsvoorstel 'Vervolgaanpak Korenkwartier'(**bijlage 2**) met kenmerk 149409 wordt eveneens aangegeven, dat er diverse gesprekken zijn gevoerd met onder meer de belangrijkste brouwerij in het Korenkwartier – dit is AB InBev – en een aantal vastgoedeigenaren in het gebied.

16. Pubstone en Bibitor zijn evenwel niet bekend met dergelijke gesprekken. Er hebben wel gesprekken plaatsgevonden waar ook een medewerker van AB InBev aanwezig is geweest, maar deze gesprekken waren algemeen van aard en zagen niet specifiek op een wijziging van het Ontwerpbestemmingplan of – nog specifieker – op de wijziging van de bestemming met als doel de Varkensstraat uit het horecaconcentratiegebied te halen. Tijdens deze gesprekken is gevraagd om een reactie te geven over de algehele horeca situatie in het centrumgebied van de gemeente Arnhem. Namens AB InBev is onder meer aangegeven dat de gemeente heeft toegestaan dat het aanbod van horeca steeds maar toeneemt, hetgeen weliswaar mogelijk de behoefte aan deze horeca weerspiegelt, maar niet in alle gevallen de kwaliteit van de horeca en de financiële levensvatbaarheid van horecagelegenheden ten goede komt. Concrete voorbeelden zijn de transformatie/realisatie van het bioscoopcomplex met circa 300 m^2 horeca en het muziekgebouw.

17. Vorengenoemde verwijzingen in de beleidsstukken en de toelichting daarbij veronderstellen dat de betrokken organisaties en vennootschappen zouden hebben ingestemd met de aanpak, die de gemeente voorstaat. Dit is uitdrukkelijk niet het geval! Deze wijzigingen zijn ook niet aan de orde geweest of besproken tijdens voormelde bijeenkomsten. Los van het feit, dat er veeleer sprake van is geweest dat de stakeholders in het gebied voor voldongen feiten zijn geplaatst, laat de gemeente na de inhoud van de 'voorstellen' te vermelden.

18. Aan AB InBev is voorgehouden, dat de gemeente een bedrag zou willen gaan investeren, mits ook door AB InBev een substantieel bedrag zou worden geïnvesteerd. Er is daarbij niet gesproken waar deze investeringen precies voor nodig waren en zouden dienen. In elk geval is niet besproken dat er een transformatie van het gebied zou plaatsvinden naar een mix van functies, waarin alleen nog maar plek is voor daghoreca. Achteraf moest AB InBev uit de media afleiden dat het zou gaan om een investering vanuit de gemeente en AB InBev van elk circa € 2 miljoen. Begrijpt AB InBev het goed, dan verlangt/verlangde de gemeente aldus een bijdrage voor een transformatie, waarbij geen plek meer is voor de core business van AB InBev, namelijk brouwerij activiteiten exploiteren. Dit kan in gemoede niet van AB InBev worden verlangd.

19. Sterker nog, AB InBev, Bibitor en Pubstone lijden reeds nu al aanzienlijke schade en zullen nog de nodige schade lijden door het opnemen van de uitsterfregeling in het Ontwerpbestemmingsplan. De effecten op de verhuurbaarheid en exploitatiemogelijkheden zijn zeer aanzienlijk. Het is in de ogen van Pubstone tevens onduidelijk op welke manier een 'marktconforme' verkoopprijs als bedoeld in het voorkeursrecht zal worden bepaald, waardoor de schade van Pubstone nog niet ingeschat kan worden.

20. In het genoemde raadsvoorstel inzake de vervolgaanpak wordt onder randnummer 1.2. met betrekking tot de Varkensstraat opgemerkt, dat dit een traject is van lange adem. Het is denkbaar dat het budget niet voldoende blijkt om alle panden aan te kopen en terzake de eventuele aankoop wordt opgemerkt dat koop geen huur breekt, wat inhoudt dat aankoop niet per definitie leidt tot beëindiging van huurovereenkomst en dus de horeca-exploitatie. Opgemerkt wordt:

> *'Bij veel van de panden is een brouwerij echter tussenhuurder. De brouwerijen staan achter de transformatie van de Varkensstraat en de verwachting is daarmee de betreffende huurovereenkomsten met wederzijdse instemming kunnen worden ontbonden. Indien dat niet het geval is, moet huurovereenkomst worden uitgediend. Bedrijfsovereenkomsten hebben in de regel een termijn van 5 + 5 jaar en zorgen daarmee hoogstens voor vertraging van de transformatie.'*

21. Zoals uit het voorgaande reeds blijkt, betreft dit een apert onjuiste weergave van de standpunten van 'de' brouwerijen, althans AB InBev heeft nimmer aangegeven dat zij achter deze vorm van transformatie van de Varkensstraat staat. Zij zou dan meewerken aan het opheffen van haar eigen exploitatiemogelijkheden, zonder dat daar tegenover enige compensatie staat. De verwachting dat de betreffende huurovereenkomsten met wederzijdse instemming kunnen worden ontbonden is ongerechtvaardigd; de horeca-exploitanten willen juist hun onderneming zo lang mogelijk voortzetten. en Pubstone heeft aangegeven, dat zij bovendien, zoals hierboven vermeld, gezien de looptijd van de huurovereenkomst met AB InBev tot 2034 met een verlengingsperiode tot 2061 met beperkte opzegmogelijkheden, een aankoopprijs heeft betaald, die is gerelateerd aan de looptijd, verlengings- en de beperkte opzegmogelijkheden van deze huurovereenkomst.

22. Bovendien is in casu geen sprake van reguliere bedrijfsovereenkomsten met 'een termijn van 5 + 5 jaar' doch is sprake van contracten tussen AB InBev en haar verhuurder tevens pandeigenaar, zijnde Pubstone tot 2034 en na verlenging tot 2061. Zoals al in de inleiding is aangegeven, is er een verschil in looptijd tussen de huurovereenkomsten die AB InBev voor de panden heeft gesloten met haar verhuurders tevens pandeigenaren en de onderhuurders tevens de exploitanten. Voor de toelichting en

gevolgen die verband houden met de tussenhuurpositie van AB InBev wordt verwezen naar de inleiding bij deze zienswijzen.

23. De Raad is op dit punt dan ook onjuist geïnformeerd. Voor zover deze overwegingen ten grondslag worden gelegd aan de vaststelling van het Ontwerpbestemmingsplan, moet dit onjuist worden geacht. Het Ontwerpbestemmingsplan ontbeert in zoverre een deugdelijke motivering, is niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid en dient derhalve niet te worden vastgesteld, althans niet in deze vorm.

II.2. Bestemmingsplan financieel niet uitvoerbaar

24. Gaat de gemeente in de onderliggende stukken nog uit van onjuiste aannames en verkeerde veronderstellingen, in de Toelichting op pagina 10 komt de gemeente met een wel heel boude stelling. Bovenaan deze pagina overweegt de gemeente het volgende:

> *'Bij de ondernemers is de bereidheid om te investeren beperkt, onder meer omdat ze klem zitten in de dubbelrol van brouwerij InBev als bierleverancier en als grootste vastgoedverhuurder.'*

25. AB InBev tekent hierbij sterk protest aan tegen deze onjuiste en ongerechtvaardigde stemmingmakerij. Betreffende zinsnede dient te worden geschrapt uit de Toelichting. Bovendien vraagt AB InBev zich af wat de relevantie is van deze opmerking. Voor zover dit een rechtvaardiging zou zijn voor de genoemde actieve en stevige aanpak om de transformatie van het gebied tot stand te brengen, is deze argumentatie geheel buiten de orde.

26. Zoals in het voorgaande reeds is opgemerkt, heeft de gemeente zelf een groot deel van de ontstane situatie in de hand gewerkt. De planwetgever heeft in 2005 gekozen voor een horeca concentratiegebied, zonder daarbij regels op te stellen voor de openbare ruimte en beheersbaarheid/veiligheid. Vervolgens laat zij na om het openbaar gebied te onderhouden en laat de gemeente de sluitingstijden los, waardoor Arnhem een van de meest criminele uitgaansgebieden is geworden.

27. Belangrijkste bezwaar tegen het Ontwerpbestemmingsplan is dat de gemeente de door haarzelf gecreëerde situatie afwentelt op de stakeholders, te weten pandeigenaren, verhuurders en (tussen)huurders, doordat op geen enkele wijze rekening is gehouden met het waarde drukkend effect, zo niet het feitelijk wegnemen van de exploitatiemogelijkheden door de uitsterfregeling. Immers, indien en zodra een exploitant zijn onderneming wil overdragen, zal een rechtsopvolger het risico dat de exploitatie tijdelijk wordt gestaakt en vervolgens komt te vervallen, verdisconteren in de koopsom. Het is de vraag of er dan nog exploitanten tot overname bereid kunnen worden gevonden.

28. AB InBev heeft op basis van de (langlopende) contracten met betrekking tot de horecapanden in het plangebied jegens haar verhuurder een huurverplichting van in totaal € 201.782,76 exclusief BTW per jaar. Indien de uitsterfregeling tot effect heeft, dat geen enkele exploitant de betreffende panden meer wil uitbaten voor avond- en nachthoreca, loopt de maximale exposure van AB InBev in de ettelijke miljoenen. Zulks nog los van gemiste omzetten in de leveranties van bieren en dranken, die voor zover toerekenbaar aan avond- en nachthoreca een bedrag van circa € 615.000,- exclusief BTW per jaar bedragen.

29. Zijdens Pubstone wordt aangevoerd, dat de pandeigenaren daarenboven een sterke waardevermindering riskeren, mede vanwege de schaduwwerking van het voorkeursrecht en onverkoopbaarheid aan derden van hun respectievelijke eigendom. Dit geldt overigens ook voor Bibitor en InBev Vastgoed B.V. Met deze schadeposten voor zowel pandeigenaren, tussenhuurders en huurders wordt in het geheel geen rekening gehouden. Sterker nog, op pagina 27 van de Toelichting wordt overwogen dat gezien de uitgebreide gebruiksmogelijkheden van de panden in de Varkensstraat de kans op planschade als beperkt wordt ingeschat. Indien er toch planschade wordt toegekend, zal hiervoor in het projectbudget een oplossing worden gezocht, aldus de gemeente.

30. Hiermee staat vast dat de gemeente zich onvoldoende heeft gerealiseerd welke financiële consequenties het doorvoeren van de uitsterfregeling heeft. Het had op de weg van de gemeente gelegen om een deugdelijke planschaderisico-analyse te maken. De huidige stellingname is gebaseerd op 'natte vingerwerk', waarmee de uitvoerbaarheid van het plan niet is gegeven. Bovendien staat de aanname dat er in het projectbudget een oplossing zal (en kan) worden gezocht haaks op de overwegingen in het raadsstukken, waarbij erop wordt voorgesorteerd dat het budget onvoldoende blijkt voor de aankoop van de panden.

II.3 Overige belemmeringen met betrekking tot de uitvoerbaarheid

31. Eén van de actielijnen voor de Varkensstraat is het mogelijk maken van wonen in de binnenstad. Hiermee creëert de gemeente een onaanvaardbare belemmering voor de exploitatie van de bestaande bedrijven in de Varkensstraat aan de Duizelsteeg/Korenmarkt waar nachthoreca geconcentreerd wordt. Niet alleen is het de vraag of een goed woon- en leefklimaat valt te realiseren, – de panden dienen hiervoor ingrijpend te worden verbouwd tegen aanzienlijke kosten – maar ook valt ernstig te betwijfelen of de vereiste bouwkundige afscheiding (pagina 19-20) voor categorie B (=C2 uit het Ontwerpbestemmingsplan, discotheken en nachtclubs) voldoende zal zijn. De vrees is gerechtvaardigd dat er een stroom aan klachten zal binnenkomen bij de horeca-exploitanten en pandeigenaren, als de omwonenden er eenmaal zitten. Dit betreft een onrechtmatige inperking van de gebruiksmogelijkheden/exploitatie van de huidige horeca panden.

II.4. Uitsterfregeling niet aanvaardbaar

32. Zoals volgt uit het voorgaande kunnen AB InBev, Bibitor en Pubstone zich niet vinden in de uitsterfregeling, zoals is opgenomen in onderhavig Ontwerpbestemmingsplan. Deze regeling doet enerzijds geen recht aan bestaande rechten en belangen en biedt anderzijds door de langjarige huurcontracten en het beperkte projectbudget van de gemeente onvoldoende perspectief om de nieuwe gewenste planologische situatie (binnen de planperiode) gerealiseerd te krijgen.

33. De gemeente heeft nagelaten om deugdelijk te motiveren waarom het vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar is om de betreffende uitsterfregeling op te nemen, althans heeft zich daarbij gebaseerd op een aantal foutieve aannames en is ook overigens op onzorgvuldige wijze tot haar besluitvorming gekomen. Evenmin heeft de gemeente deugdelijke onderbouwd dat het gebruik als nachthoreca – gezien de uiteindelijk gewenste planologische situatie – op den duur

toch ongewenst is.[1] Hierdoor kleeft er aan het Ontwerpbestemmingsplan een ernstig motiveringsgebrek, waardoor vaststelling achterwege dient te blijven.

34. AB InBev, Bibitor en Pubstone zijn van mening dat met de handhavingsinstrumenten uit de Woningwet er voldoende ruimte bestaat voor de gemeente om de vermeende slechte staat van onderhoud, waardoor er sprake zou zijn van een gebrekkige uitstraling van de Varkensstraat, te verhelpen. Daarnaast is het aan de gemeente om de inrichting, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte op zich te nemen. Kortom, er bestaan voldoende handvatten voor de gemeente om te komen tot de gewenste upgrading van dit gebied, zonder dat de betwiste uitsterfregeling wordt opgenomen in het Ontwerpbestemmingsplan. De inperking van de gebruiksmogelijkheden voor de betrokkenen is door de geschetste effecten op de verhuurbaarheid dermate groot, dat deze op geen enkele wijze kan worden gedragen door de gebrekkige motivering en de nagenoeg afwezige, althans onjuiste belangenafweging, die door de Raad is gemaakt.

35. Uit pagina 15-16 van de Toelichting volgt dat alleen bestaande functies zijn toegestaan in het plangebied, waarbij een uitsterfregeling wordt opgenomen voor de horecabedrijven categorie A2, B, C1 en C2. De definitie voor 'bestaand' is: *'het op het moment van terinzagelegging van het ontwerp van het plan aanwezige horecabedrijf'*. Op pagina 18 staat een opsomming van bedrijven die onder de uitsterfregeling vallen. Hierbij ontbreken ten onrechte de horecapanden, waar AB InBev een belang in heeft, die zijn gelegen aan de Hoogstraat 7 en de Luthersestraat 12, waarbij Luthersestraat 12 in eigendom is van Pubstone. AB InBev en Pubstone achten het ongerechtvaardigd dat voor betrokken panden, waar sprake is van tijdelijke leegstand, het hen onmogelijk wordt gemaakt om hier het huidige gebruik (avond- en nachthoreca) voort te zetten. Ook om die reden is de uitsterfregeling onzorgvuldig te achten.

36. Voor zover deze uitsterfregeling niettemin mocht worden vastgesteld, verzoeken AB Inbev en Pubstone uw Raad om desbetreffende panden op het overzicht van horecabedrijven die onder de uitsterfregeling vallen, te plaatsen.

CONCLUSIE

Gelet op het voorgaande komen AB InBev, Bibitor en Pubstone dan ook tot de conclusie dat het Ontwerpbestemmingsplan zoals het thans voorligt niet als zodanig kan worden vastgesteld. Op meerdere punten ontbreekt een zorgvuldige motivatie en op andere punten bevat het Ontwerpbestemmingsplan feitelijke onjuistheden.

AB InBev, Bibitor en Pubstone verzoeken uw Raad dan ook om met inachtneming van haar zienswijzen het Ontwerpbestemmingsplan niet vast te stellen, althans de uitsterfregeling niet op te nemen in het Ontwerpbestemmingsplan, althans de panden aan de Hoogstraat 7 en Luthersestraat 12 op te nemen in de lijst van bestaande horecabedrijven.

---

[1] ABRvS 20 juni 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW8880, *JM 2012/118*, met noot R. van Bommel.

Een afschrift van deze zienswijzen zal per e-mail zal worden toegezonden aan de Burgemeester van Arnhem, de heer A. Marcouch (burgemeester@arnhem.nl). Het terugdraaien van het besluit tot het loslaten van de sluitingstijden en de aanpak van beperkte mogelijkheden voor de inzet van politie in de nachtelijke uren staat in de top drie van actiepunten voor de Burgemeester. AB InBev, Bibitor en Pubstone zijn van mening, dat als de gemeente haar verantwoordelijkheid voor openbare orde, veiligheid en de openbare ruimte neemt, de 'problematiek' in de Varkensstraat, welke straat al sinds jaar en dag dé uitgaansstraat is van Arnhem, grotendeels zal worden opgelost.

Voor overleg en/of een nadere toelichting in deze zijn AB InBev, Bibitor en Pubstone beschikbaar.

Met vriendelijke groet,
Weebers Vastgoed Advocaten N.V.

mr. A.J.L. Claassen

weebers vastgoed advocaten

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

[redacted]

Post op rekening

R NL Aangetekend G-A-1

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas
postnl

3SRRC02175145

Postbus 480
5600 AL Eindhoven

2017-1016677+

weebers vastgoed advocaten

Bijlage 1

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814
Nr. 41853
7 augustus 2017

Ontwerpbestemmingsplan Varkensstraat

GEMEENTE Arnhem

Burgemeester en wethouders maken overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening bekend dat ter inzage ligt

het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat'

landelijk bekend onder het plan-identificatienummer NL.IMRO.0202.917-0201

Inzien

Het ontwerpbestemmingsplan en ligt met ingang van dinsdag 8 augustus 2017 gedurende een termijn van 6 weken (dus tot en met maandag 18 september 2017) voor een ieder ter inzage op het stadshuis, loket BWL, Koningstraat 38. Het ontwerpbestemmingsplan is met ingang van dinsdag 8 augustus 2017 ook op internet in te zien (technische storing voorbehouden).

De interactieve digitale verbeelding van het ontwerp-bestemmingsplan is te raadplegen op het webadres: http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?planidn=NL.IMRO.0202.917-0201

De digitale bestanden die gezamenlijk het juridisch geldend ontwerp-bestemmingsplan vormen zijn te vinden op het webadres: https://www.arnhem.nl/ruimtelijkeplannen/plannen/NL.IMRO.0202.917-/NL.IMRO.0202.917-0201/

Aanleiding en doel

In de nota "Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst" (vastgesteld door het college van B&W op 11 oktober 2016) en de horecanota "Mise en place" (vastgesteld door de gemeenteraad op 30 januari 2017) is opgenomen dat de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied zal worden gehaald.

Om deze transformatie op gang te brengen zijn door de gemeente twee besluiten genomen:

- Er is door de gemeenteraad op 29 mei 2017 een voorbereidingsbesluit voor de Varkensstraat genomen. Dat betekent dat ingediende omgevingsvergunningen moeten worden aangehouden en het bestaande (horeca)gebruik wordt bevroren. Het voorbereidingsbesluit geldt voor één jaar.
- De gemeenteraad heeft op 10 juli 2017 besloten om op de percelen aan weerszijde van de Varkensstraat een Wet voorkeursrecht gemeente te vestigen. De aanwijzing betekent dat eigenaren bij voorgenomen verkoop de betreffende onroerende zaken en beperkte rechten eerst aan de gemeente moeten aanbieden. Hiermee kan, in geval gronden aan de gemeente worden aangeboden, de gewenste transformatie van de Varkensstraat sneller worden verwezenlijkt.

Met het nieuwe bestemmingsplan 'Varkensstraat' wordt een vervolg gegeven aan bovenstaande besluiten. In dit bestemmingsplan wordt voor de panden aan de Varkensstraat de (avond en nacht) horecafunctie onder een uitsterfregeling gebracht. Dat betekent dat de huidige functie kan worden voortgezet, maar dat als deze horecafunctie meer dan één jaar niet in een pand aanwezig is, de mogelijkheid tot het exploiteren van de betreffende horecafunctie vervalt.

Zienswijze

Gedurende de termijn van dinsdag 8 augustus 2017 tot en met maandag 18 september 2017 kan eenieder schriftelijk of mondeling een zienswijze betreffende het ontwerpbestemmingsplan indienen bij de gemeenteraad (adres: Postbus 9029, 6800 EL Arnhem).

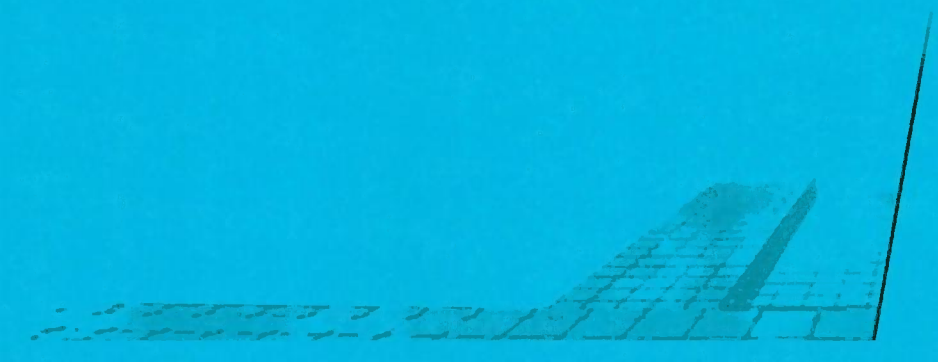
Informatie

Voor informatie over het ontwerpbestemmingsplan en het indienen van een mondelinge zienswijze kunt u contact opnemen met Bart Lagerberg (tel. nr.: 026-3773391) van de afdeling Ruimte.

weebers vastgoed advocaten

2017-10166787

Bijlage 2

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **149409**

ONDERWERP: Vervolgaanpak Korenkwartier

Voorstel

1. Instemmen met de aanpak voor het Korenkwartier en de bijbehorende financiële paragraaf
2. Instemmen met de hierbij behorende begrotingswijziging

Inleiding

Zoals in de Raadsbrief Korenkwartier: actielijnen naar de toekomst van 11 oktober 2016 verwoord, is de Korenmarkt en omgeving ('Korenkwartier') van oudsher hét uitgaansgebied van Arnhem, maar gaat de uitstraling en het imago van het gebied de laatste jaren achteruit.

Het gebied heeft diverse problemen, variërend van een gebrekkige uitstraling en eenzijdig aanbod tot veiligheidsproblemen en leegstand. Daarnaast wordt de potentie van dit karaktervolle en historische deel van het centrum niet ten volle benut. Dat terwijl landelijk gezien de "Korenmarkt" nog steeds een begrip is. Een verdere achteruitgang van het gebied is onwenselijk.

Een stevige aanpak, gericht op een transformatie van het gebied is dan noodzakelijk en ook al vastgesteld in de door uw raad vastgestelde nota "De Arnhemse binnenstad 2015" en aan u toegestuurde evaluatie "De Arnhemse Binnenstad, Rapportage mei 2016". De uitgangspunten voor de aanpak zijn opgenomen in het document 'Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst'. Met het vaststellen de horecavisie "Mise en Place" op 30 januari 2017 heeft u als Raad deze aanpak bekrachtigd.

De afgelopen maanden hebben we diverse gesprekken gevoerd met de OndernemersVereniging Korenkwartier (OVK), met een door hen samengestelde klankbordgroep van ondernemers in het gebied, met de belangrijkste brouwerij in het Korenkwartier en een aantal vastgoedeigenaren in het gebied. Verder hebben we met de gemeente Eindhoven gesproken over hun ervaringen bij de aanpak van het Stratumseind waar sprake is van een met het Korenkwartier vergelijkbare problematiek.

Op basis van al deze gesprekken zijn wij gekomen tot onderstaande vervolgaanpak voor het Korenkwartier

Arnhem GEMEENTE

Beoogd effect

De problematiek in het Korenkwartier vraagt om een actieve aanpak die gericht is op:

1. Het doorbreken van de monofunctionaliteit in het gebied door menging van functies die hoort bij een binnenstad (horeca, wonen, detailhandel, cultuur etc.).
2. Vergroten van de diversiteit van de horeca en versterken van de dagfunctie.
3. Verbeteren van de uitstraling van openbare ruimte en de panden, het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit.
4. Verhogen van de veiligheid.
5. Verbeteren van het ondernemersklimaat.

Argumenten

1.1 Plan van aanpak borduurt voort op "Korenkwartier-actielijnen naar de toekomst"

Het document 'Korenkwartier: actielijnen naar de toekomst' bevat de onderstaande uitgangspunten:

1) Horecaconcentratie voor en naast de Korenbeurs.

Er is te weinig aanbod van kwalitatieve horeca om het gehele Korenkwartier leuk en levendig te laten zijn. Door concentratie van horeca op de Korenmarkt (vóór en naast de Korenbeurs) ontstaat één kwalitatief horeca- en uitgaansgebied binnen het Korenkwartier. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de (reeds aanwezige) naamsbekendheid én potentie van de Korenmarkt. Bijkomend voordeel van concentratie is dat in andere delen van het Korenkwartier meer ruimte ontstaat voor menging van stedelijke functies. Hierbij is het van belang te kiezen voor een invulling die de dagfunctie ter plekke versterkt.

2) Korenbeurs vormt een sleutelpositie

Als Focus Filmtheater naar het Kerkplein verhuist, is de Korenbeurs beschikbaar voor een nieuwe functie. De Korenbeurs is in eigendom van de gemeente, waardoor deze een belangrijke troef in handen heeft om het gebied een positieve impuls te geven. De Korenbeurs vervult een sleutelpositie om de gewenste mix van functies te bereiken. De gemeente zal op zoek gaan naar een nieuwe exploitant voor het gebouw en vervolgens bezien of het pand alsnog (tegen de bij de functie horende prijs) kan worden verkocht of in strategisch bezit van de gemeente blijft. De Korenbeurs fungeert als voorbeeld voor de toekomstige richting van het gebied.

3) Aanloopstraten en entrees

naar de Korenmarkt worden 'getrokken'. Daarnaast moet de openbare orde en veiligheidssituatie in de aanloopstraten verbeterd worden. De voornaamste inzet is gericht op het verbeteren van de attractiviteit en het uitnodigend maken van de Korenstraat, Pauwstraat, Munterstraat, Luthersestraat, Hoogstraat en Korte Hoogstraat.

4) Transformatie

Delen van het gebied maken een desolate indruk door de hoge mate van leegstand. De panden zijn in slechte staat. Met het oog op veiligheid is een woonfunctie in het gebied wenselijk vanwege de ogen op straat. De begane grond invullen met commerciële ruimte voor een dagfunctie (flexwerken / winkels etc.), met daarboven woonruimte. Het behouden van historische gevels is wenselijk.

5) Duizelsteeg

Ontwikkelen van een attractieve restaurantstraat. De focus ligt op kleinschalige, intieme en sfeervolle restaurantjes. De potentie en onderlinge samenwerking tussen de ondernemers is al aanwezig, maar deze kan verder worden benut en uitgebreid.

6) Varkensstraat

Een mix van wonen, horeca, cultuur en leisure moet bijdragen aan zowel het straatbeeld, openbare orde, veiligheid en levendigheid van het gebied en moet het gebied (ook) overdag leven geven. Daartoe wordt de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied gehaald. De insteek is dat meer aanloop en ogen op straat zorgen voor een verbeterde veiligheidssituatie.

Na vaststelling van de actielijnen door het college zijn we in overleg gegaan met de Ondernemersvereniging Korenkwartier (OVK) en hebben we met eigenaren, brouwerijen en de gemeente Eindhoven gesproken.

Op basis van al deze gesprekken komen we tot vervolgaanpak op de volgende onderdelen die bij gaan dragen aan bovenstaande actielijnen

a. Nieuwe functie Korenbeurs

b. Inzet Straatmanager

c. Actieve aanpak Varkensstraat (zie ook raadsvoorstel WVG)

d. Kwaliteitsverhogende maatregelen

1.2 Invulling Korenbeurs dient als aanjager voor transformatie van het Korenkwartier

De Korenbeurs is in eigendom van de gemeente en zal met het vertrek van Focus Filmtheater naar de Zuidelijke Binnenstad in 2018 leeg komen. Met het pand heeft de gemeente een belangrijke troef in handen om het gebied een positieve impuls te geven. De Korenbeurs vervult een sleutelpositie om de gewenste mix van functies te bereiken. De Korenbeurs moet als voorbeeld fungeren voor de toekomstige richting van het gebied. Om dit te bereiken zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- het pand krijgt in ieder geval een dagfunctie,
- de functie voegt iets toe aan het bestaande aanbod,
- de functie heeft een zelfstandige trekkracht en zorgt ervoor dat er mensen in het gebied komen
- de functie is realistisch, haalbaar en toekomstbestendig.
- de functie respecteert de cultuurhistorische waarden van het monumentale pand
- de ontwikkeling verrijkt de Korenmarkt en het Korenkwartier (sfeer, uitstraling, aantrekkingskracht en toekomstperspectief)

Opzet van de selectieprocedure

Inzet is een openbaar toegankelijke en transparante selectieprocedure van een nieuwe gebruiker. De procedure wordt zo openbaar mogelijk aangekondigd, helder ingericht en de uitslag wordt gemotiveerd. Door de procedure transparant in te richten zijn naast publiekrechtelijke kaders aanvullende eisen te stellen (bijvoorbeeld ten aanzien functie, ruimtelijke inpassing) en kan afgedwongen worden dat het beste plan daadwerkelijk (binnen een bepaalde termijn) uitgevoerd wordt.

Beoordeling en selectie van ideeën

De selectieprocedure gaat uit van verschillende rondes; van ideeën op hoofdlijnen naar definitieve en volledig uitgewerkte plannen. De plannen worden in elke fase door een deskundige jury beoordeeld, met onder meer kennis over het functioneren van de binnenstad en het Korenkwartier. Deze jury toetst de initiatieven aan vooraf opgestelde globale uitgangspunten en de bijdrage die het initiatief aan de stad kan leveren. Er is dus geen sprake van een formele prijsaanbieding (met rekenkundige formule die doorslaggevend kan zijn). Met deze selectieprocedure kan het voorstel uit de markt gehaald worden, dat het beste past bij de uitgangspunten.

Vertrekpunt is aanbieden van pand in verhuur met mogelijkheid tot koop op termijn

Met verhuur behoudt de gemeente de mogelijkheden om regie te blijven voeren en te sturen op de invulling en de uitvoering. Daarnaast is het in het kader van de onderlinge vergelijkbaarheid en beoordeling van de

plannen van belang te kiezen voor één, te vergelijken uitgangpunt. Niet uitgesloten wordt dat de Korenbeurs op termijn verkocht wordt aan de gebruiker.

1.3 Inzet Straatmanager levert bijdrage aan organisatiegraad en actieve transformatie

Zoals aangegeven is een stevige aanpak gericht op transformatie van het gebied noodzakelijk. In diverse zones van het gebied is een (andere) invulling van de panden noodzakelijk. Zo is in de actielijn Korenmarkt aangegeven dat kwalitatieve en innovatieve horecaconcepten moeten worden toegevoegd. In de aanloopstraten en entrees willen we sturen op invulling van de panden. In het transformatiegebied is veel leegstand en willen we daarom transformeren en meer functiemenging. In de Duizelsteeg is toevoeging van kwalitatieve restaurants en eetcafés aan de westzijde gewenst en de Varkensstraat willen we uit het horecaconcentratiegebied halen en transformeren naar een straat met een mix van wonen, daghoreca, cultuur en leisure.

Dit alles vraagt om een actieve transformatie-aanpak, waarbij we een straatmanager inzetten. In Eindhoven en Nijmegen zijn met de inzet van een straatmanager goede ervaringen opgedaan. De straatmanager zal ontmoetingen organiseren tussen eigenaren en kandidaten die een nieuwe invulling in het gebied willen geven, zal het ondernemerschap stimuleren, de kwaliteit van de aanwezige bedrijven verbeteren en de samenwerking stimuleren. De straatmanager kan ook startende ondernemers helpen om een businessplan op te stellen en koppelen aan een vastgoedeigenaar.

De straatmanager wordt voor 2 jaar aangesteld. Per jaar begroten we hiervoor €50.000. Daarmee zijn de totale kosten €100.000.

1.4 Actieve aanpak Varkensstraat leidt tot beter straatbeeld, openbare orde en veiligheid

In de actielijnen Korenkwartier en Horecavisie is vastgesteld dat in de Varkensstraat een mix van wonen, cultuur, leisure en daghoreca moet worden en zo moet bijdragen aan een beter straatbeeld, openbare orde en veiligheid en de levendigheid van het gebied. De verpaupering en diverse sluitingen in afgelopen jaar van horeca-etablissementen vraagt om een actieve aanpak gebruik makend van instrumentarium op 3 fronten:

1) Inzet straatmanager

Zie ook hierboven onder argument 1.3. Deze straatmanager moet in de Varkensstraat helpen de transformatie van de straat te realiseren en nieuwe invullingen voor de huidige horecapanden te vinden

2) Vaststellen voorbereidingsbesluit vooruitlopend op een nieuw bestemmingsplan

Met het vaststellen van de Horecavisie is de eerste stap gezet om de horeca rond de Varkensstraat uit het concentratiegebied te halen en ruimte te geven voor transformatie. Hiervoor zal een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld waarin de horecafunctie voor de panden in de Varkensstraat zal worden wegbestemd. Het voorbereidingsbesluit dat op 1 juni jl. in werking is getreden loopt vooruit op de bestemmingsplanwijziging en houdt ongewenste ontwikkelingen, zoals het vergroten van het aantal horecabedrijven, tegen. Met het

doel is om voordat het nieuwe bestemmingsplan geldig is, geen nieuwe horecabedrijven mogelijk te maken. Gewenste ontwikkelingen, zoals transformatie van horecapanden naar andere functies, zijn wel mogelijk.

3) Voorlopige aanwijziging voorkeursrecht als onderdeel situationeel actief grondbeleid

De inzet van de straatmanager en het voorbereidingsbesluit dragen bij aan een geleidelijke transformatie van het gebied. De verdergaande verpaupering en onveiligheid vragen echter om een actievere aanpak. Het college wil de beoogde transformatie versnellen door de aankoop van panden. Het aankopen van panden vindt plaats binnen de kaders van "strategische aankoop" in het kader van situationeel grondbeleid zoals vastgesteld door de raad in de nota "zicht op gegronde keuzes" uit 2013.

Het college heeft op 30 mei besloten om de gronden grenzend aan weerszijden van de Varkensstraat te Arnhem voorlopig aan te wijzen als gronden waarop een gemeentelijk voorkeursrecht rust op basis van artikel 6 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg). Met het voorkeursrecht verkrijgt de gemeente een preferente positie indien rechthebbenden tot verkoop van deze percelen over wensen te gaan.

Samengevat wordt met het voorkeursrecht, bij voorgenomen vervreemding door de huidige eigenaar, aan de gemeente de mogelijkheid geboden om de onroerende zaak te verwerven en het initiatief te nemen in de verdere ontwikkeling van het plangebied en de gemeente een regierol voor de herontwikkeling van het gebied behoudt. Het raadsvoorstel met betrekking tot de (voorlopige) aanwijzing Wvg Varkensstraat treft u separaat aan.

Praktisch gezien betekent dit dat de gemeente bij een aanbieding door een huidige eigenaar het pand voor een marktconforme waarde kan aankopen als horecapand. Om de panden geschikt te maken voor de nieuwe functie zullen door de nieuwe eigenaar kosten worden gemaakt. Dit zal tot gevolg hebben dat de gemeente bij verkoop van de panden hiermee rekening zal moeten houden (lagere verkoopopbrengst) Hiervoor is een kaderspellen budget van €1,7 miljoen beschikbaar. Een eerste schatting is dat dit budget voldoende is om de transformatie van de Varkensstraat vorm te geven. Het is echter een taakstellend budget, dus mocht onverhoopt blijken dat het budget onvoldoende is, dan kan steeds voorafgaand aan de aankoop van een pand beoordeeld worden of dit binnen het gegeven financiële kader past.

1.5 We zetten in op kwaliteitsverhogende maatregelen in het gebied

Naast bovengenoemde onderdelen gaan we door met de gesprekken met de klankbordgroep van ondernemers. Met deze groep werken we aan de overige onderdelen uit de actielijnen. Het gaat bijvoorbeeld om het verbeteren van de entrees en de verscherpte handhaving van de venstertijden. Op de Korenmarkt komt nu veel "gebiedsvreemd" vrachtverkeer dat de Korenmarkt als parkeerplaats gebruikt als ze elders in de binnenstad hun waren moeten afgeven. Papier- en vuilophaal geeft overlast op de terrassen. De ondernemers hebben bij het ondernemersfonds een aanvraag voor een buurtconciërge ingediend; de ondernemers willen graag een aanspreekpunt in het gebied hebben die kleine klusjes kan opknappen en ondernemers op hun gedrag kan aanspreken of kan helpen om de terrassen op tijd uitgezet te hebben. Deze

onderwerpen hebben blijvende aandacht en zijn net als de andere onderdelen van belang voor het slagen van de aanpak van het Korenkwartier. Deze werkzaamheden vinden plaats binnen de reguliere middelen.

1.6 Openingstijden

In 2012 zijn de openingstijden in het horeca-concentratiegebied (waaronder het Korenkwartier) vrijgegeven, De burgemeester heeft in het in de raad gevoerde gesprek over de openingstijden van de horeca (zowel 21 november als 19 december 2016) toegezegd dat er een nadere analyse van de cijfers komt. Deze informatie zal in een separate raadsbrief nog aan u worden toegestuurd.

Kanttekeningen

1.1 Korenbeurs invulling is afhankelijk van marktinitiatief

Het risico bestaat dat zich geen geschikte exploitant voor de Korenbeurs meldt. In dat geval zal de Korenbeurs een tijdelijke kwalitatief goede (pop-up-achtige) invulling (moeten) krijgen die ook al zijn uitstraling heeft naar het gebied. Hiermee voorkomen we dat (langdurige) leegstand ontstaat.

1.2 Transformatie Varkensstraat is traject van lange adem

Het is denkbaar dat het budget niet voldoende blijkt om alle panden aan te kopen die daarvoor in aanmerking zouden komen. Het budget bepaalt de ruimte voor aankoop. Zorgvuldig zal worden beoordeeld welke panden in ieder geval aangekocht moeten worden om de beoogde transformatie in gang te zetten.

Koop breekt geen huur, wat inhoudt dat de aankoop niet per definitie leidt tot beëindiging van de huurovereenkomst en dus de horeca-exploitatie. Bij veel van de panden is een brouwerij echter tussenhuurder. De brouwerijen staan achter de transformatie van de Varkensstraat en de verwachting is dat daarmee de betreffende huurovereenkomsten met wederzijdse instemming kunnen worden ontbonden. Indien dat niet het geval is, moet de huurovereenkomst worden uitgediend. Bedrijfsovereenkomsten hebben in de regel een termijn van 5+5 jaar en zorgen daarmee hoogstens voor vertraging van de transformatie.

1.3 Overleg belanghebbenden over voorkeursrecht en voorkeursrecht tevoren niet mogelijk

Er is regelmatig overleg met de klankbordgroep van ondernemers en met Inbev, de grootste brouwerij in het gebied. Daarnaast is met eigenaren in het gebied gesproken. Inherent aan het vestigen van het voorbereidingsbesluit en het voorkeursrecht is echter dat dat niet met hen gedeeld is. Om die reden vindt direct na het rechtskracht verkrijgen van zowel het voorbereidingsbesluit als het voorkeursrecht een gesprek plaats met het bestuur van de OVK. Overige stakeholders in het gebied, zoals PBA, Horeca Nederland en bewonersverenigingen Arnhem6811 en Arnhems Hart zullen ook worden geïnformeerd tegelijk met het persgesprek. Ook zal een persbericht worden opgesteld. Eigenaren van de panden zullen formeel worden

geïnformeerd via een brief, zoals vereist bij het vestigen van een voorkeursrecht en een voorbereidingsbesluit. Deze zullen tevens in de Staatscourant worden gepubliceerd

2.1 Provinciale bijdrage

In de investeringsagenda Arnhem Nijmegen is door de Provincie Gelderland ten behoeve van de Bruisende Binnensteden een reservering opgenomen binnen het programma Steengoed Benutten van €0,5 miljoen euro voor het Korenkwartier. In overleg met de provincie zal worden bepaald hoeveel en waaraan de provinciale subsidie vanuit SteenGoed Benutten wordt besteed. Er bestaat evenwel de mogelijkheid dat deze bijdrage toch niet komt. Indien deze subsidie niet (of niet volledig) komt, zullen wij u informeren over de ontstane situatie en mogelijke alternatieven.

Financiën

Beschikbare middelen:

- Eigen middelen	€2.000.000
- Subsidie Provincie Steengoed benutten	€ 500.000
Totaal:	€2.500.000

Kosten:

- Transformatie Korenbeurs	€500.000
- Straatmanager	€100.000
- Actieve aanpak	€1.900.000
Totaal:	€2.500.000

Beschikbare middelen gemeente

In de MJPB 2017-2020 is ten behoeve van de uitvoering van "Korenkwartier: actielijnen naar de toekomst" vanaf de jaarschijf 2019 een structureel kapitaallastenbudget van €150.000 opgenomen. Hiermee kunnen vanaf 2018 investeringen worden gedaan. Bij een omslagrente van 4% en een afschrijvingstermijn van 30 jaar, kan een éénmalige investering van €2,0 miljoen op deze wijze worden gefinancierd.

De aard van de nu voorgestelde maatregelen voldoet echter niet aan de boekhoudkundige vereisten (Besluit Begroting en verantwoording) om de kosten als een investering te mogen boeken, en de kapitaallasten over een langere periode ten laste van de begroting te brengen. Daarom wordt onderstaande administratieve

begrotingswijziging voorgesteld, waardoor het mogelijk wordt om een éénmalig bedrag van €2,0 miljoen in te zetten voor maatregelen in het Korenkwartier.

Administratieve begrotingswijziging: uitruil van budgetten Zuidelijke Binnenstad met het Korenkwartier

In de Grondexploitatie Zuidelijke Binnenstad zijn kosten voor verkeerstechnische aanpassingen aan de Weerdjesstraat en het nieuwe plein (de zgn. linksaffer) opgenomen. Deze kosten worden binnen deze grondexploitatie gedekt uit gemeentelijke ISV-middelen. Voorgesteld wordt nu om deze ISV-middelen voor een bedrag van €2,0 miljoen in te zetten voor het Korenkwartier. Het beschikbare investeringskrediet van €2,0 miljoen voor het Korenkwartier kan dan worden ingezet voor de verkeerstechnische aanpassingen in de Zuidelijke Binnenstad. Voor beide projecten blijft het besteedbare bedrag gelijk, de begrotingswijziging is budgetneutraal, en de wijze waarop de kosten worden verantwoord voldoet aan het BBV.

Bijdrage van de provincie

De provincie heeft bij het ondertekenen van de investeringsagenda Arnhem-Nijmegen aangegeven in het programma Steengoed benutten een bedrag te reserveren van maximaal 0,5 miljoen euro voor het Korenkwartier waarbij het programma Steengoed Maximaal 50% van de totale kosten dekt.

Matching met investeringen van derden

Een belangrijke voorwaarde die bij de vaststelling van de MJPB aan het gereserveerde geld gekoppeld is, is dat er ten minste een gelijke investering of inspanning door derden wordt geleverd, te weten €2 miljoen. De reservering van de provincie uit het programma Steengoed Benutten is hiervan €500.000. Daarnaast zal de toekomstige huurder van de Korenbeurs gaan investeren in de Korenbeurs. Ook de transformaties van de aan te kopen panden in de Varkensstraat zullen tot investeringen van derden leiden en ten slotte zal de makelaar bij het matchen van verhuurder en huurder uitlokken tot investeringen in het gebied.

Bovendien zien we dat de OVK samen met PBA initiatieven ontplooit die tot investeringen in het gebied leiden. Zo loopt momenteel een aanvraag bij het Ondernemersfonds voor het aanstellen van een buurtconciërge en zijn gezamenlijke evenementen als Koningsdag, Hemelvaartsdag en Slag om Arnhem initiatieven die investeringen van ondernemers in het gebied vragen. Ook zijn de eerste eigenaren gestart met de opknap van hun gevel op de Korenmarkt.

Hiermee is het aannemelijk in dat onze investeringen van 2 miljoen in het Korenkwartier veel meer dan 2 miljoen aan investeringen los maakt van derden

Aankoop panden

Het aankopen van panden in het Korenkwartier vindt plaats binnen de kaders van "strategische aankoop" in het kader van het situationeel grondbeleid. In de nota "zicht op gegronde keuzes" uit 2013 zijn daarvoor de

miljoen aan aankopen worden gedaan. De verwachting is niet dat de aankopen per jaar in de Varkensstraat deze limiet zullen overschrijden. Een eventueel tekort op de beheerskosten (kosten minus te ontvangen huurbedragen) van deze panden zijn ingecalculeerd binnen onderstaande kostenraming:

Kostenraming Korenkwartier

De kosten voor de vervolgaanpak van het Korenkwartier bedragen naar verwachting in totaal €2,5 miljoen:

Kosten Korenbeurs: €500.000 om het pand casco aan een huurder op te kunnen leveren. Het gaat niet om achterstallig onderhoud maar m.n. om (niet activeerbare) kosten om het pand in verhuurbare staat op te kunnen leveren.

Kosten Straatmanager: €100.000 voor 2 jaar. Zie de toelichting onder 1.3.

Kosten actieve aanpak Varkensstraat: Een kaderstellend budget €1.700.000 om de onrendabele top en de beheerkosten op de aan te kopen panden te kunnen financieren en €200.000 plankosten.

Samengevat leidt dit tot onderstaande financieel overzicht.

Verdeling kosten / opbrengsten Korenkwartier

	2017	2018 e.v.	totaal
Opbrengsten			
Subsidie provincie (steengoed)	500.000	-	500.000
Eigen middelen	-	2.000.000	2.000.000
	500.000	2.000.000	2.500.000
Kosten			
Omgevingsmanager	25.000	75.000	100.000
Transformatie Korenbeurs	50.000	450.000	500.000
Plankosten	50.000	150.000	200.000
Ontwikkelingen Varkensstraat	-	1.700.000	1.700.000
	125.000	2.375.000	2.500.000

De begrotingswijziging die hieruit voortkomt laat in 2017 de nog niet in de begroting opgenomen verwachte subsidieontvangst van €500.000 zien alsmede de in dit jaar te verwachten ad €125.0000 kosten. Het positieve saldo van €375.000 wordt als "onderhanden werk" gereserveerd en blijft daarmee voor dit project beschikbaar.

In 2019 worden de kapitaallasten van €150.000 (in de begroting nu staand onder programma 1 (veiligheid) omgezet naar Programma 2 (verkeer, vervoer en waterstaat) t.b.v. de verkeersmaatregelen (linksaffer). Ook wordt de verdere uitvoering van het project dan begroot conform bovenstaand overzicht. De aanpassing van de begroting in 2018 zal worden verwerkt bij de MJPB 2018-20121.

Uitvoering

Na besluitvorming zal:

- definitieve aanvraag van de subsidie Steengoed Benutten bij de provincie worden gedaan
- de straatmanager worden geworven
- Korenbeurs: De planning is er op gericht om in juli te starten met de selectieprocedure om vervolgens via enkele rondes in april 2017 een definitieve keuze voor één exploitant te maken.
- de actieve aanpak worden opgestart

Communicatie

Over dit besluit zijn betrokkenen persoonlijk geïnformeerd (bestuur OVK, eigenaren, bewonersorganisaties) en is een persbericht worden opgesteld

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

n.v.t

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van

Zaaknummer 149409

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 mei 2017, Cluster Strategie, Controle en Ontwikkeling nummer: 149409;

gelet op artikel 192 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Instemmen met de aanpak voor het Korenkwartier en de bijbehorende financiële paragraaf
2. Instemmen met de hierbij behorende begrotingswijziging

De griffier,

De voorzitter,

2017-1015438U

INGEKOMEN 29 AUG. 2017

Onderwerp : bestemmingsplan

varkensstraat 24-08-2017

Geachte heer, mevrouw,

Op 24-08-2017 nam ik kennis van uw besluit, dagtekening/verzenddatum 24-08-2017 met plannummer nl imro 0202.917-0201 .Tegen dit besluit maak ik tijdig bezwaar.

In afwachting van uw reactie, verblijf ik,

MK Mekking

Zelfstandig ondernemer Cafe Rio

Varkensstraat 43 6811 GN Arnhem.

Burgemeester en Wethouders

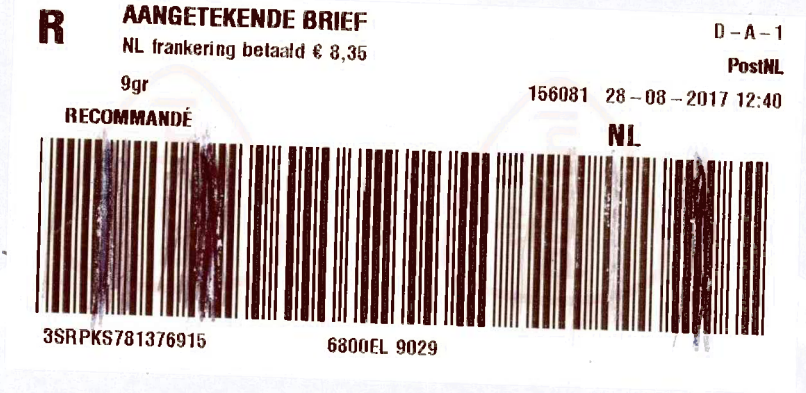
Postbus 9029

6800 EL Arnhem

13

6825 LA

19

R
AANGETEKENDE BRIEF
NL frankering betaald € 8,35
9gr
RECOMMANDÉ
D – A – 1
PostNL
156081 28 – 08 – 2017 12:40
NL
3SRPKS781376915
6800EL 9029

Titel/onderwerp: **Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat**

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Kirsten van Rijen/Bart Lagerberg
Portefeuillehouder:	R. König	Telefoonnr:	3773583 (Kirsten) / 3773391 (Bart)
		E-mailadres:	kirsten.van.rijen@arnhem.nl bart.lagerberg@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief en meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat' aan om mee in te stemmen. **Inleiding** In de nota 'Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst' en de horecanota 'Mise en place' (vastgesteld door de raad) is opgenomen dat de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied zal worden gehaald. Als stap om dit te bereiken heeft u als raad kort voor de zomer besloten op grond van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG) de gronden aan weerszijden van de Varkensstraat aan te wijzen, waarop een voorkeursrecht rust. Het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan voor het gebied is de logische vervolgstap in dit proces. **Inhoud van het voorstel** In het nieuwe bestemmingsplan wordt voor de panden aan de weerszijden van de Varkensstraat de (avond en nacht) horeca onder een uitsterfregeling gebracht. Concreet betekent dit dat de huidige functie vervalt als deze gedurende meer dan één jaar niet in een pand aanwezig is. Tot dat moment kan de huidige functie worden voorgezet. De transformatie van de Varkensstraat is daarmee een traject van lange adem. **Kanttekeningen** Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn 4 zienswijzen ingediend door en namens eigenaren en exploitanten. Zij maken vooral bezwaar tegen het wegbestemmen (op termijn) en onder een uitsterfregeling brengen van de avond- en nachthoreca en gevolgen die zij daarvan ondervinden. In het zienswijzenrapport is namens de gemeente ingegaan op de zienswijzen en is geconcludeerd dat deze geen aanleiding geven het ontwerpbestemmingsplan te wijzigen. In het zienswijzenrapport is ook beschreven hoe communicatie over dit plan heeft plaatsgevonden. **Vervolg** Na vaststelling van het bestemmingsplan door uw raad wordt het plan 6 weken ter inzage gelegd en staat voor indieners van de zienswijzen de gebruikelijke beroepsprocedure open.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat"			

Bijlage 1 - Zienswijzenrapport			
Bijlage 2 - Toelichting bij het bestemmingsplan 'Varkensstraat'			
Bijlage 3 - Plankaart 'Varkensstraat'			
Bijlage 4 - Zienswijze P. Knijnenburg namens Discotheek Manhattan B.V.			
Bijlage 5 - Zienswijze Stellicher advocaten namens acht partijen			
Bijlage 6 - Zienswijze Weebers Vastgoed Advocaten namens InBev Nederland N.V. en InBev Vastgoed B.V.			
Bijlage 7 - M.K. Mekking namens Café Rio			

Insprekers Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat

Inspreker	Namens/onderwerp
Mw. K. Huisman	cliënten
Dhr. T. Welten	AB-InBev
Dhr. E. Korevaar Weebers Vastgoed advocaten	Namens Cliënt AB-InBeV

Raad van de gemeente Arnhem
Politieke maandag 13 november 2017
Zaaknummer: 192452 (160171)
Betreft: Bestemmingsplan "Varkensstraat"

PLEITAANTEKENINGEN

van mr. K.T.E. Huisman,
advocaat van:

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Gemeenschappelijk Bezit Van Der Bas B.V.**;
2. de heer **H.Th.W.M. Laheij**;
3. de heer **H.J. Doerk**;
4. de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid **J. van den Elskamp Beheer B.V., G. Geurtsen Beheer B.V., De Koning Beheer B.V., Van Egdom Holding B.V., Van der Ham Holding B.V., Van Essen International Holding B.V.**, althans de **eigenaren van het pand/perceel waarin de Dalia Shisha Lounge** alsmede de exploitant van de **Dalia Shisha Lounge**;
5. De heer **F. van de Peppel**;
6. De stichting **Stichting Creas (Stichting Cultuur, Recreatie en Educatie voor Arnhemse Studenten) / Studentenvereniging Creas**;
7. De heer **A. Matser**;
8. De heer **D.W.G. Evers**.

Allen eigenaar respectievelijk exploitant van een horecagelegenheid in de Varkensstraat te Arnhem.

Algemeen

1. Cliënten hechten er aan op te merken dat zij zeer verbaasd en zelfs teleurgesteld zijn in de handelwijze van de gemeente Arnhem in deze. Hoewel het tegendeel (ongemotiveerd en niet onderbouwd) wordt gesteld, heeft voorafgaand aan het in procedure brengen van het bestemmingsplan "Varkensstraat" géén overleg met cliënten plaatsgevonden. Niet over de situatie in de Varkensstraat zoals de gemeente deze ziet, niet over de plannen van de gemeente met betrekking tot deze straat.

Handelwijze gemeente Arnhem

2. In het verleden heeft wel enig overleg plaatsgevonden en daarbij zijn diverse toezeggingen gedaan namens uw gemeente. Geen van deze toezeggingen is nagekomen, terwijl het wel ging om openbare taken van uw gemeente.

3. En het niet uitvoeren van deze taken, is nu aanleiding om de horeca in de Varkensstraat weg te bestemmen. Dat kan toch niet!? Het gaat hier om een situatie waarin panden al meer dan 30 jaar legaal als horecapand gebruikt worden. Daar kan niet zonder consequenties een einde aan gemaakt worden. Zeker niet nu dat ongewenst, onevenredig en ook niet nodig is.

4. Er zijn namelijk andere manieren om de Varkensstraat te upgraden en/of overlast te beperken. En die minder ingrijpende (en minder kostbare) manieren dienen onderzocht en uitgevoerd te worden, zonder dat een horeca uitsterfregeling van toepassing wordt verklaard.

5. Als de openbare ruimte zou worden aangepakt door uw gemeente, toezicht en/of handhaving wordt verbeterd evenals het reinigen van de Varkensstraat – hetgeen uw openbare taken zijn – krijgt de Varkensstraat reeds de upgrate die blijkbaar zo gewenst is. Uw gemeente heeft dus zelf de middelen en maatregelen in handen om het resultaat te bereiken dat gewenst is. Indien uw gemeente meent dat de panden in de Varkensstraat aangepakt zouden moeten worden, zijn daar andere middelen voor om eigenaren daartoe te bewegen dan het wegbestemmen van horeca.

6. De toelichting inclusief onderliggende stukken (of juist het ontbreken daarvan) bij het ontwerpbestemmingsplan is volstrekt onvoldoende om een ingrijpend plan als het onderhavige te kunnen dragen. Daarbij speelt dat diverse onjuistheden zijn vermeld. Dat geldt ook voor het raadsvoorstel. Daarin wordt gesteld dat sprake is van verpaupering en diverse sluitingen van horeca-etablissementen. Dit wordt uitdrukkelijk betwist. Meer inhoudelijk kan hier evenwel niet op ingegaan worden, nu geen voorbeelden worden genoemd. Opnieuw slechts boute beweringen.

7. Ook in het zienswijzenrapport wordt niets concreet gemaakt. Zo wordt onder transformatie aangegeven dat "*delen van het gebied maken een desolate indruk door de hoge mate van leegstand. De panden zijn in slechte staat*". Blijkbaar gaat dit over een groter gebied dan alleen de Varkensstraat, waar van leegstand niet of nauwelijks sprake is noch verkeren de panden in een slechte staat. Deze 'motivering' draagt een bestemmingsplanwijziging als de onderhavige niet.

8. Overigens blijkt uit het zienswijzenrapport eens te meer dat de grootste verbeterpunten voor de Varkensstraat op het bordje van de gemeente liggen,

STELLICHER.NL

namelijk openbare orde en veiligheid. Voorts herkennen cliënten zich totaal niet in het deel onder d op pagina 6 van het rapport. De visie van cliënten hierop is compleet anders. De inhoud van dit deel wordt uitdrukkelijk betwist.

9. Van een zorgvuldig voorbereid en goed gemotiveerd plan is in ieder geval, ook in deze zienswijzenfase, geen sprake.

Plan onuitvoerbaar

10. Door het ontwerpplan worden diverse functies toegelaten in de Varkensstraat. Deze verschillende bestemmingen gaan evenwel niet samen, zoals wonen en horeca. Reeds om deze reden is het bestemmingsplan onuitvoerbaar.

11. Gesteld wordt dat behoefte is aan functievermenging. Niet bekend is of dit überhaupt deskundig onderzocht is. Nu geen deskundige rapporten zijn gevoegd bij het bestemmingsplan dan wel anderszins beschikbaar zijn gesteld, moet dit bij gebrek aan wetenschap betwist worden. De Varkensstraat is gelet op de bestaande bebouwing én ligging ook niet geschikt voor functievermenging. Ook om deze reden is het plan niet uitvoerbaar.

12. Volgens onder meer het zienswijzenrapport maakt het bestemmingsplan "Varkensstraat" onderdeel uit van een groter plan en een groter gebied. Gelet op deze gestelde relatie menen cliënten dat het bestemmingsplan dan ook dient te zien op dit grotere gebied. Er wordt niet voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

13. Omdat de panden volledig of grotendeels ingericht zijn ten behoeve van horeca, zullen deze aanzienlijk in waarde dalen als de panden niet meer als zodanig te gebruiken zijn. Om de gewenste bestemmingen te kunnen realiseren, zijn ingrijpende en kostbare verbouwingen nodig, zeker om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te kunnen realiseren. Dat is financieel niet haalbaar volgens cliënten, aangezien het nog maar de vraag is of er überhaupt geïnteresseerden zijn en daarnaast de investeringskosten waarschijnlijk niet, niet voldoende of niet tijdig terug verdiend kunnen worden.

14. Cliënten achten het onbegrijpelijk dat geen planschaderisicoanalyse is opgesteld door een ter zake deskundig bureau. In reactie op de zienswijzen op dit punt wordt gesteld dat geen sprake is van grote financiële schade als gevolg van de bestemmingsplanwijziging. Deze conclusie kan zonder deugdelijk en deskundig onderzoek niet door uw gemeente getrokken worden, zeker niet nu niet gebleken is dat de betreffende deskundigheid binnen uw gemeente aanwezig is. Het feit dat

STELLICHER.NL

functievermenging wordt nagestreefd maakt al dat de panden minder waard worden, laat staan als deze functies worden gerealiseerd. Dat sprake is van een planologische verslechtering behoeft volgens cliënten geen nadere toelichting en de planschadeverzoeken zullen door cliënten ingediend worden. Daar is onvoldoende rekening mee gehouden.

15. Deze planschadeclaims in combinatie met het voorkeursrecht én de verbouwingskosten die nodig zijn, zijn allemaal financiële omstandigheden waar uw gemeente geen rekening mee heeft gehouden. Wel wordt daar op gewezen (lagere verkoopopbrengst op pagina 11). Er zijn niet eens voorzieningen getroffen en voor cliënten staat meer dan vast dat het projectbudget onvoldoende inhoud heeft om dit financiële risico te dragen. Het budget voor het aankopen van panden van € 10 miljoen per jaar en zeker het budget van € 1,7 voor de transformatie is absoluut niet voldoende. Het is aan uw gemeente om het tegendeel aan te tonen, hetgeen niet is gebeurd. Er is nog niet een begin van een financiële onderbouwing aangeleverd. Het plan is financieel niet uitvoerbaar en kan en mag dan ook niet conform ontwerp vastgesteld worden.

Overleg

16. Juist in een situatie als onderhavige verdient overleg absoluut de voorkeur boven procederen. Daarnaast dient – zeker met het oog op de toekomstige Omgevingswet waarin participatie en betrokkenheid bij ruimtelijke plannen een belangrijk onderdeel wordt – overleg plaats te vinden voorafgaand aan het in procedure brengen van gemeentelijke plannen.

17. Uw gemeente en cliënten hebben een gemeenschappelijk doel; het verbeteren van de Varkensstraat. Dat dient niet eenzijdig te gebeuren via een ingrijpende planologische wijziging. Daarvoor is overleg nodig en dienen afspraken gemaakt te worden, waar ook uw gemeente zich aan moet houden.

18. Hiermee zijn op korte termijn doelen de bereiken die ook door de gemeente zijn of worden gesteld. Zonder dat uitsterfbeleid gehanteerd moet gaan worden dat voor cliënten onevenredige gevolgen met zich mee brengt.

19. Cliënten zijn en blijven bereid om met uw gemeente in overleg te treden. Mede hierom vraag ik uw raad namens cliënten om het bestemmingsplan niet vast te stellen, dan wel gewijzigd vast te stellen in die zin dat het uitsterfbeleid geen onderdeel van het bestemmingsplan gaat uitmaken. Als alternatief wordt voorgehouden de mogelijkheid om besluitvorming over het bestemmingsplan aan te

STELLICHER.NL

houden, zodat eerst onderzocht kan worden wat middels overleg bereikt kan worden en uiteraard uitgevoerd kan gaan worden.

20. Tot slot wordt het positief bestemmen van de twee restaurants uiteraard positief ontvangen, maar slechts gematigd. Geclusterde horeca versterkt elkaar. Door enkel twee restaurants min of meer positief te bestemmen, is van versterking geen sprake meer en zal dit ook leiden tot vermindering van bezoekers en dus ook omzet en inkomen, waardedalingen van de panden en tot planschade. Deze wijziging ten opzichte van het ontwerp – waarbij de volstrekt ondeugdelijke motivering nog buiten beschouwing wordt gelaten –, is dus niet conform de wensen en belangen van cliënten en is volstrekt onvoldoende.

Conclusie

21. Gelet op hetgeen reeds namens cliënten is gesteld en onderbouwd in de zienswijzen alsmede het voorgaande, verzoek ik u namens cliënten om de zienswijzen gegrond te verklaren en het bestemmingsplan niet dan wel gewijzigd vast te stellen.

K.T.E. Huisman
advocaat

Deze zaak wordt behandeld door mr. K.T.E. Huisman
Stellicher advocaten N.V.
Postbus 3155
6802 DD ARNHEM
T. 026 – 3777 156
F. 026 – 3777 222
E. k.huisman@stellicher.nl
Dossiernummer: D20170318

weebers vastgoed advocaten

Politieke Maandag
13 november 2017
Zaaknummer: 192452 (160171)

Inspraaknotitie

namens

1. **InBev Nederland B.V.**, en
2. **InBev Vastgoed B.V.**

hierna gezamenlijk: '**AB InBev**'
gemachtigde: mr. E.P.W. Korevaar

inzake:

Het ontwerpbestemmingsplan 'Varkensstraat'

Geachte leden van de raad en fractievolgers,

1. Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om namens AB InBev, de kernpunten van de bezwaren tegen het vaststellen van dit bestemmingsplan onder uw aandacht te brengen.

2. Kort samengevat komen de bezwaren op het volgende neer:
   - de motivering van het College is gebaseerd op onjuiste aannames en het College gebruikt een doelredenering terzake de oorzaken van de overlast;
   - het bestemmingsplan is financieel niet uitvoerbaar, in vergoeding van de schade is niet voorzien;
   - er valt geen goed woon-, werk- en ondernemingsklimaat te realiseren in de huidige horecapanden nu door dit bestemmingsplan onder andere 'wonen' in de belendingen mogelijk wordt gemaakt;
   - de uitsterfregeling is niet aanvaardbaar en ten onrechte zijn de tijdelijk leegstaande panden 'wegbestemd'.

3. In het zienswijzenrapport wordt wederom de suggestie gewekt dat uitvoerig overleg zou zijn geweest met de stakeholders in het gebied – waaronder AB InBev – over de horecavisie 'Mise en place'. Er is door het College opdracht aan een externe partij gegeven voor het opstellen van deze horecavisie. Toen deze gereed was, is een bijeenkomst door het College georgani-

seerd waarbij deze horecavisie werd gepresenteerd. Met de nodige expliciete bezwaren/vragen/opmerkingen is echter niets gedaan. Van het gezamenlijk opstellen van deze visie is dus geen sprake geweest. Het is stuitend dat het College in de reactie op de zienswijze op pagina 14 stelt dat het eindproduct, de horecavisie, de goedkeuring heeft van de verschillende stakeholders, waaronder AB InBev. Dit is pertinent onjuist! De gemeente heeft op geen enkele wijze rekening gehouden met de geuite bezwaren.

4. Dat AB InBev tijdens het gesprek op 8 maart 2017 zou hebben aangegeven achter de aanpak van de gemeente te staan is ook onjuist. Wij vinden het belangrijk dat uw raad dit weet.

5. Hoe zou AB InBev ook kunnen instemmen met de aanpak van de gemeente, gelet op het feit dat tussen AB InBev en Pubstone een huurovereenkomst is gesloten tot 2034 met verlengingsmogelijkheid tot 2061 en met beperkte opzegmogelijkheden. Hierdoor zou het vertrek van een exploitant vanwege de beperkte verkoopmogelijkheden door de opgelegde uitsterfregeling, direct een aanzienlijke schadepost voor AB InBev betekenen. Zij is immers gehouden aan de huurovereenkomst met de pandeigenaar, ongeacht of een exploitant in het pand zit. Het gevestigde voorkeursrecht biedt hiervoor geen oplossing, althans niet voor AB InBev als huurder. Zulks nog los van het feit dat AB InBev een groot deel van haar afzetmogelijkheden kwijtraakt als de door de gemeente voorgestane mix van functies zonder 'harde' horeca wordt doorgevoerd. De totale schade is vooralsnog geraamd op ruim € 800.000,- per jaar.

6. Een opvolgende exploitant is niet op voorhand verzekerd van een exploitatievergunning, dit is ook al meerdere keren door de betreffende ambtenaren mondeling bevestigd. Dit beperkt de verkoopbaarheid c.q. verhuurbaarheid van de horecaonderneming in ernstige mate. Nu al hebben geïnteresseerde exploitanten voor de huidige tijdelijk leegstaande panden te horen gekregen van de gemeente dat geen horecavergunningen (meer) worden afgegeven. Uit gesprekken met de gemeente is gebleken dat ook geen enkele zekerheid kan worden gegeven dat bij het vertrek van een exploitant, een opvolgend exploitant binnen de periode van een jaar over de vereiste vergunningen beschikt. De uitsterfregeling kan hiermee op oneigenlijke wijze verworden tot een feitelijk wegbestemmen, hetgeen tot gevolg dient te hebben dat de daardoor optredende planologische verslechtering tot vergoeding van planschade dient te leiden.

7. Ook in de zienswijzerapportage wordt volstaan met de blote stelling dat van grote financiële schade als gevolg van de bestemmingswijziging geen sprake is. Op geen enkele wijze heeft het College onderbouwd om welke reden zij tot dit standpunt komt. Van de tijdelijk leegstaande panden aan de Hoogstraat nr. 7 en de Luthersestraat nr. 12 staat nu al vast dat de gebruiksmogelijkheden voor avond- en nachthoreca, de soort horeca waar AB InBev zich op richt, voor deze panden zijn wegbestemd. Hiermee is evident sprake van een planologische verslechtering ten opzichte van de huidige bestemming als nachthoreca, en dus planschade. Deze schade bestaat uit omzetten die definitief niet meer op die locaties kunnen worden verkregen, terwijl

wel de huurovereenkomst tussen AB InBev en haar verhuurder voortduurt. Het had op de weg van het College gelegen om een deugdelijke planschade risico-analyse op te stellen, zodat voor uw raad inzichtelijk is wat de financiële consequenties van het vaststellen van dit bestemmingsplan daadwerkelijk zijn.

8. Uw raad wordt nu verzocht om een bestemmingsplan vast te stellen, zonder dat op enigerlei wijze inzichtelijk is dat en in hoeverre er forse financiële bijdragen vanuit de algemene middelen beschikbaar moeten worden gesteld voor planschadeclaims, aankoop van de panden, afkoop langlopende huurcontracten tussen de pandeigenaren en AB InBev als tussenhuurder en/of tegemoetkoming in investeringen in de huidige discotheken en nachtclubs voor bouwkundige afscheidingen tussen de woningen, voor zover dergelijke maatregelen überhaupt mogelijk en uitvoerbaar zijn.

9. Uiteraard staat AB InBev er achter dat de huidige overlast in het Korenkwartier en de Varkensstraat wordt beperkt. Het opleggen van een uitsterfregeling en het wegbestemmen van een tweetal tijdelijk leegstaande panden is evenwel een veel te vergaande maatregel. Bovendien is nog maar zeer de vraag of deze maatregel tot het gewenste resultaat zal leiden. De gemeente zou wel het gewenste resultaat kunnen bereiken met de volgende maatregelen:

    - vaste sluitingstijden voor de avond- en nachthoreca;
    - het nakomen van gedane toezeggingen voor wat betreft de inrichting van de openbare ruimte, alsook het beheer en onderhoud ervan;
    - het beschikbaar stellen van voldoende politiecapaciteit om handhavend op te treden;
    - het inzetten van het handhavingsinstrumentarium uit de Woningwet met betrekking tot het eventueel achterstallig onderhoud aan de panden.

10. Samenvattend handhaaft AB InBev haar zienswijze dat het bestemmingsplan niet kan en mag worden vastgesteld. Nog steeds ontbreekt een zorgvuldige motivering. Het bestemmingsplan, alsmede de toelichting erop, bevat feitelijke onjuistheden. Bovenal kan worden vastgesteld dat het bestemmingsplan financieel niet uitvoerbaar is, aangezien deze tot aanzienlijke (plan)schadeclaims zal leiden. Wij verzoeken uw raad dan ook om af te zien van vaststelling van dit bestemmingsplan, althans opnieuw te bezien op welke wijze tegemoet kan worden gekomen aan onze bezwaren, waaronder die met betrekking tot de financiële gevolgen van het bestemmingsplan.

Dank voor uw aandacht.

Gemachtigde

BEHANDELRESULTAAT

INFORMATIEVE VERGADERING 13 november 2017

GEMEENTE Arnhem

Bestemmingsplan Varkensstraat

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	R. König
Resultaat van bespreking:	

Insprekers
Tijdens de informatieve behandeling hebben drie personen ingesproken.
(De inspraakreacties zijn, voorzover ontvangen, aan de stukken toegevoegd.)

Toezeggingen

- De wethouder zegt toe uit te zoeken welke toezeggingen er in 2015 zijn gedaan aan de ondernemers tijdens het gesprek over het aantrekkelijker maken (pilot) van de Varkensstraat.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de informatieve behandeling is afgerond en het onderwerp kan worden doorgeleid naar de meningsvormende behandeling.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

T. de Groot

Documentnummer:
Zaaknummer:

Titel/onderwerp: **Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat**

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Kirsten van Rijen/Bart Lagerberg
Portefeuillehouder:	R. König	Telefoonnr:	3773583 (Kirsten) / 3773391 (Bart)
		E-mailadres:	kirsten.van.rijen@arnhem.nl bart.lagerberg@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat' aan om mee in te stemmen. **Inleiding** In de nota 'Korenkwartier, actielijnen naar de toekomst' en de horecanota 'Mise en place' (vastgesteld door de raad) is opgenomen dat de Varkensstraat geleidelijk uit het horecaconcentratiegebied zal worden gehaald. Als stap om dit te bereiken heeft u als raad kort voor de zomer besloten op grond van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG) de gronden aan weerszijden van de Varkensstraat aan te wijzen, waarop een voorkeursrecht rust. Het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan voor het gebied is de logische vervolgstap in dit proces. **Inhoud van het voorstel** In het nieuwe bestemmingsplan wordt voor de panden aan de weerszijden van de Varkensstraat de (avond en nacht) horeca onder een uitsterfregeling gebracht. Concreet betekent dit dat de huidige functie vervalt als deze gedurende meer dan één jaar niet in een pand aanwezig is. Tot dat moment kan de huidige functie worden voorgezet. De transformatie van de Varkensstraat is daarmee een traject van lange adem. **Kanttekeningen** Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn 4 zienswijzen ingediend door en namens eigenaren en exploitanten. Zij maken vooral bezwaar tegen het wegbestemmen (op termijn) en onder een uitsterfregeling brengen van de avond- en nachthoreca en gevolgen die zij daarvan ondervinden. In het zienswijzenrapport is namens de gemeente ingegaan op de zienswijzen en is geconcludeerd dat deze geen aanleiding geven het ontwerpbestemmingsplan te wijzigen. In het zienswijzenrapport is ook beschreven hoe communicatie over dit plan heeft plaatsgevonden. **Vervolg** Na vaststelling van het bestemmingsplan door uw raad wordt het plan 6 weken ter inzage gelegd en staat voor indieners van de zienswijzen de gebruikelijke beroepsprocedure open.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Nee		
Behandeladvies	De meningsvormende fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Varkensstraat"			
Bijlage 1 - Zienswijzenrapport			

Bijlage 2 - Toelichting bij het bestemmingsplan 'Varkensstraat'			
Bijlage 3 - Plankaart 'Varkensstraat'			
Bijlage 4 - Zienswijze P. Knijnenburg namens Discotheek Manhattan B.V.			
Bijlage 5 - Zienswijze Stellicher advocaten namens acht partijen			
Bijlage 6 - Zienswijze Weebers Vastgoed Advocaten namens InBev Nederland N.V. en InBev Vastgoed B.V.			
Bijlage 7 - M.K. Mekking namens Café Rio			
Behandelresultaat Informatieve behandeling 13 november (inclusief inspraakteksten)			

Memo

Datum : donderdag 16 november 2017

Aan : Raadsleden

Van : Ron König

Betreft : Toezegging Pilot Varkensstraat

Beste Raadsleden,

In de informerende ronde van de bespeking van Bestemmingsplan Varkensstraat op 13 november jl. heb ik u de volgende toezegging gedaan:
"De wethouder zegt toe uit te zoeken welke toezeggingen er in 2015 zijn gedaan aan de ondernemers tijdens het gesprek over het aantrekkelijker maken (pilot) van de Varkensstraat."

Hierover kan ik u het volgende melden.
Op 20 april 2015 is door toenmalig burgemeester Kaiser en toenmalig wethouder Giesing een schouw gehouden van de Korenmarkt en omgeving. Tijdens de wandeling, op locatie in de Varkensstraat, heeft de burgemeester de ondernemers uitgedaagd met kwaliteitsverhogende maatregelen te komen. Vanuit zijn rol zou hij dan de gesprekken met de brandweer en politie aan willen gaan om te onderzoeken of de ondernemers gefaciliteerd zouden kunnen worden in de door hen aan te reiken plannen. Gedacht moest worden aan evenementen in de Varkensstraat, (extra) terras ruimte in de Varkensstraat of het plaatsen van objecten (b.v. plantenbakken) in de Varkensstraat. Ondernemers werd gevraagd met voorstellen te komen, de burgemeester zou in te dienen plannen bespreken met de hulpdiensten.

In vervolg op deze toezeggingen zijn diverse gesprekken en mailwisselingen ontstaan met ondernemers in de Varkensstraat. De lijn is steeds geweest dat ondernemers met voorstellen konden komen over bijvoorbeeld terras-mogelijkheden en dat vanuit de gemeente dan alles in het werk gesteld zou worden om deze voorstellen mogelijk te maken. Ondernemers hebben hierop een lijst met speerpunten opgesteld. De lijst met speerpunten is als volgt:
- (sfeer) verlichtingsplan
- verkeersvrij maken straat
- groenvoorzieningen / landscaping
- Citydressing (banieren straat en strenge richtlijnen reclame uitingen etc)
- handhaving (Satudarah, Vitesse supporters, aanpak agressie ism politie etc)
- terrassenvisie 2016> en daarmee dus het potentieel verleggen/opheffen calamiteitenroute
- fietsmanagement

Vanuit de zijde van de gemeente zijn gesprekken gevoerd met de Satudarah, welke niet meer op de Korenmarkt worden gesignaleerd en is een fietsstalverbod ingesteld. Bovendien is verzocht om voorstellen voor banieren, terrasopstellingen en groen, zodat op basis van deze voorstellen de gesprekken met de veiligheidsdiensten kon worden aangegaan. Er is 1 voorstel voor een terras met plantenbakken gedaan en deze ondernemer heeft daartoe ook de ruimte en benodigde vergunningen verkregen.

Vanuit de zijde van de gemeente zijn in deze periode diverse mailwisselingen en gesprekken met de trekkende ondernemer geweest, waarbij deze ondernemer in april 2016 aangaf te verhuizen naar een andere locatie en bovendien de handen binnen de ondernemers niet op elkaar te krijgen om tot voorstellen te komen. Op verzoek heeft de gemeente vervolgens een finale poging gedaan voor een bijeenkomst. Voor deze bijeenkomst waren 5 aanmeldingen, maar ter plaatse bleek slechts 1 ondernemer aanwezig.

Van de zijde van ondernemers is verder geen voorstel meer gekomen.

Overigens staat de toezegging van gemeentezijde nog altijd. Indien ondernemers bereid zijn hun ondernemingen te verkleuren naar een dagzaak en hiertoe groen, terrassen en/of citydressingvoorstellen hebben, dan zullen wij deze met de veiligheidsdiensten bespreken en bezien hoe deze mogelijk te maken zijn. Tevens worden in de komende jaren de armaturen voor verlichting vervangen door LED-verlichting. Over deze onderwerpen zijn wij in de breedte van het Korenkwartier in de klankbordgroep Korenkwartier steeds in gesprek.

weebers vastgoed advocaten

Paradijslaan 159
Postbus 480
5600 AL EINDHOVEN
tel: 040 - 21 20 400
fax: 040 - 21 21 487
mob: 06-15010469
email: a.claassen@
vastgoed-advocaten.nl

Aan de Raad van de gemeente Arnhem
Postbus 9200
6800 HA ARNHEM

Tevens op voorhand per fax: 026 – 377 48 30 en per e-mail: gemeente@arnhem.nl

Eindhoven, 17 november 2017

Inzake: InBev Nederland N.V. en Pubstone Properties B.V./Advies Varkensstraat
Referentie: 01849
Uw referentie: 192452 (160171)
Betreft: vaststellen bestemmingsplan 'Varkensstraat'

Geachte leden van de gemeenteraad,

Afgelopen maandag hebben wij namens InBev Nederland N.V. en InBev Vastgoed B.V., hierna te noemen '**AB InBev**', onze zienswijzen en de reactie van het college hierop nogmaals kort toegelicht. Naar aanleiding van de gestelde vragen en de aansluitende beraadslaging leek het ons wenselijk om drie zaken te verduidelijken.

In de eerste plaats zijn wij van mening dat het plan onvoldoende rekening houdt met onze positie als tussenhuurder. AB InBev heeft zich langjarig als huurder gebonden en kan huurovereenkomsten op zijn vroegst, afhankelijk van de onderhuurder, beëindigen per 2034. AB InBev heeft als tussenhuurder minder beëindigingsmogelijkheden dan de feitelijke exploitant en kan daardoor niet, zoals het college stelt na 5+5 jaar huur (plus incidenteel afwijkende gevallen die niet worden gekwantificeerd), de huur beëindigen. De lange duur van de huurovereenkomst en de bijzondere positie als tussenhuurder zijn in het voorstel onvoldoende gewogen.

Ten tweede benadrukken wij dat als gevolg hiervan de schade voor AB InBev enorm is. De jaarlijkse huurverplichtingen bedragen € 201.782,76. Indien AB InBev deze ruimten een jaar of langer niet zou kunnen onderverhuren, gecombineerd met de door de wethouder erkende kritischere beoordeling van vergunningaanvragen, zou dit een jaarlijkse schadepost van meer dan € 200.000,- kunnen opleveren voor AB InBev. Het plan voorziet in een compensatie van 1,7 miljoen, maar gegeven de looptijd van de huurcontracten (nog minimaal 32 jaar) en de jaarlijkse huursom is evident dat dit bedrag ontoereikend is. Met verbazing hoorden wij van het college dat geen planschade risico analyse is opgesteld, en dit pas na een claim zal gebeuren. Wij achten het onvoorstelbaar dat zonder een beeld van de mogelijke schade het plan wordt vast-

Weebers Vastgoed Advocaten is een handelsnaam van Weebers Vastgoed Advocaten N.V. Kamer van Koophandel nr. 50104861.
Op alle werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze kunnen worden geraadpleegd op www.vastgoed-advocaten.nl. Al uw opdrachten worden uitsluitend aanvaard door Weebers Vastgoed Advocaten N.V. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in desbetreffend geval door onze beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar wordt uitbetaald, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico.

gesteld. De optimistische stellingen van de gemeente dat de waarde van de panden met andere bestemmingen ongeveer gelijk zal zijn aan de huidige bestemming wordt niet onderbouwd en houdt in ieder geval geen rekening met de bijzondere positie van AB InBev als tussenhuurder.

In de derde plaats benadrukt AB InBev dat met haar niet gesproken is over het voorliggende plan. Vanzelfsprekend heeft het college de vestiging van het voorkeursrecht niet vooraf met de belanghebbenden gedeeld, maar de summiere besprekingen over 'mise en place' zagen op horeca in geheel Arnhem en niet specifiek op de Korenmarkt. AB InBev heeft tijdens de besprekingen over 'mise en place' bezwaren geuit en kanttekeningen geplaatst, maar deze zijn niet of onvoldoende verwerkt in het plan 'mise en place'. AB InBev heeft tijdens het gesprek van 8 maart 2017 aangegeven te staan achter aanpak van de veiligheidssituatie, maar niet aangegeven achter de voorliggende planvorming ten aanzien van de Korenmarkt te staan.

Bij de mondelinge toelichting op onze zienswijzen hebben wij alternatieven geopperd. Ons doel is eveneens als de gemeente om de veiligheidssituatie te verbeteren. De voorgestelde maatregelen zijn evenwel buitensporig en leveren een financiële belasting van de algemene middelen tot ten minste 2034 op.

Wij verzoeken u om deze overwegingen mee te nemen in uw debat met het college.

Met vriendelijke groet,
Weebers Vastgoed Advocaten N.V.

mr. A.J.L. Claassen

TX Result Report

17/11/2017 11:00
Serial No. A4Y4321000834
TC:00343790

Addressee	Start Time	Time	Prints	Result	Note
0263774830	17-11 10:58	00:01:37	002/002	OK	ORG

Result OK : Communication OK S-OK : Stop Communication Busy : Busy No Ans : No Answer TEL : RX from TEL Refuse : Receipt Refused
Cont : Continue LOVR : Receiving Length Over SOVR : Exceed Broadcast No. M-Full : Memory Full
NG : Other Error IL-PJL : PJL Error MDN-ER : MDN Resp. Error DSN-ER : DSN Resp. Error LGN-ER : Login Error

Note TMR : Timer TX PC : PC-Fax POL : Polling Call : Manual TX
FWD : Forward Fcode : F-Code BUL : Bulletin I-FAX : Internet Fax ORG : Original Size

weebers vastgoed advocaten

Paradijslaan 159
Postbus 480
5600 AL EINDHOVEN
tel: 040 - 21 20 400
fax: 040 - 21 21 487
mob: 06-15010469
email: a.claassen@
vastgoed-advocaten.nl

Aan de Raad van de gemeente Arnhem
Postbus 9200
6800 HA ARNHEM

Tevens op voorhand per fax: 026 – 377 48 30 en per e-mail: gemeente@arnhem.nl

Eindhoven, 17 november 2017

Inzake: InBev Nederland N.V. en Pubstone Properties B.V./Advies Varkensstraat
Referentie: 01849
Uw referentie: 192452 (160171)
Betreft: vaststellen bestemmingsplan 'Varkensstraat'

Geachte leden van de gemeenteraad,

Afgelopen maandag hebben wij namens InBev Nederland N.V. en InBev Vastgoed B.V., hierna te noemen **'AB InBev'**, onze zienswijzen en de reactie van het college hierop nogmaals kort toegelicht. Naar aanleiding van de gestelde vragen en de aansluitende beraadslaging leek het ons wenselijk om drie zaken te verduidelijken.

In de eerste plaats zijn wij van mening dat het plan onvoldoende rekening houdt met onze positie als tussenhuurder. AB InBev heeft zich langjarig als huurder gebonden en kan huurovereenkomsten op zijn vroegst, afhankelijk van de onderhuurder, beëindigen per 2034. AB InBev heeft als tussenhuurder minder beëindigingsmogelijkheden dan de feitelijke exploitant en kan daardoor niet, zoals het college stelt na 5+5 jaar huur (plus incidenteel afwijkende gevallen die niet worden gekwantificeerd), de huur beëindigen. De lange duur van de huurovereenkomst en de bijzondere positie als tussenhuurder zijn in het voorstel onvoldoende gewogen.

Ten tweede benadrukken wij dat als gevolg hiervan de schade voor AB InBev enorm is. De jaarlijkse huurverplichtingen bedragen € 201.782,76. Indien AB InBev deze ruimten een jaar of langer niet zou kunnen onderverhuren, gecombineerd met de door de wethouder erkende kritischere beoordeling van vergunningaanvragen, zou dit een jaarlijkse schadepost van meer dan € 200.000,- kunnen opleveren voor AB InBev. Het plan voorziet in een compensatie van 1,7 miljoen, maar gegeven de looptijd van de huurcontracten (nog minimaal 32 jaar) en de jaarlijkse huursom is evident dat dit bedrag ontoereikend is. Met verbazing hoorden wij van het college dat geen planschade risico analyse is opgesteld, en dit pas na een claim zal gebeuren. Wij achten het onvoorstelbaar dat zonder een beeld van de mogelijke schade het plan wordt vast-

Weebers Vastgoed Advocaten is een handelsnaam van Weebers Vastgoed Advocaten N.V.
Kamer van Koophandel nr. 50104861
Op alle werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze kunnen worden geraadpleegd op www.vastgoed-advocaten.nl. Al uw opdrachten worden uitsluitend aanvaard door Weebers Vastgoed Advocaten N.V. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in dat betreffend geval door onze beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar wordt uitbetaald, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico.

Bestemmingsplan Varkensstraat

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	27 november 2017
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	M. Lesink (bij afwezigheid van R. Konig)

.

Aan de gemeenteraad, 20 november 2017

Verloop
De fractie van Arnhem Centraal geeft aan tegen het voorstel te zullen stemmen. De fractie vindt dat de ondernemers onvoldoende betrokken zijn bij de voorgestelde bestemmingsplan wijziging.

De overige fracties steunen het voorstel.

De fractie van de Arnhemse Ouderen Partij was niet bij de raadskamerbehandeling aanwezig.

Conclusie
De voorzitter concludeert met algemene instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase.

De raadsadviseur, De voorzitter,

E.J.S. Dirksen T. de Groot

Archief - Politieke Maandag (b)

Dossiernummer	231
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2017
Agendapunt	3.2
Omschrijving	De Arnhemse binnenstad binnen bereik
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie, Control en Ontwikkeling
Steller	Paul van Hoof
Portefeuillehouder	Geert Ritsema
Fatale termijn	
Behandelresultaat	

Geagendeerd	Vergaderdatum
College Burgemeester en Wethouders	14 maart 2017
College Burgemeester en Wethouders	21 maart 2017
Politieke Maandag (i/m)	8 mei 2017
Politieke Maandag (i/m)	15 mei 2017
Politieke Maandag (i/m)	22 mei 2017
Politieke Maandag (i/m)	12 juni 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	18 september 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	13 november 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	20 november 2017
Archief - Politieke Maandag (b)	**27 november 2017**

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 27 november 2017

Zaaknummer 125557

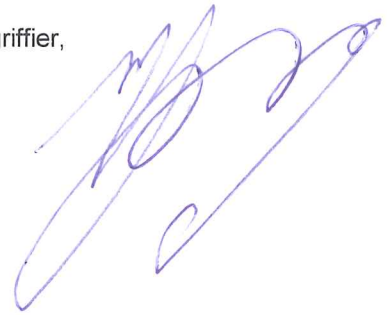
DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 maart 2017, Cluster Strategie, Control en Ontwikkeling;

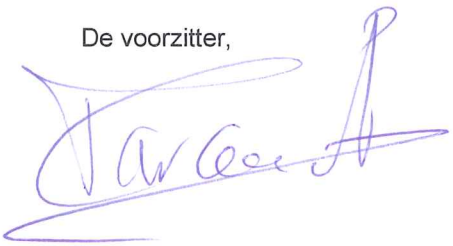
besluit:

1. In te stemmen met de visie: "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017.
2. In te stemmen met uitvoering van de Bereikbaarheidsaanpak 2017 (is hoofdstuk 5 van "de Arnhemse Binnenstad binnen bereik").
3. Het zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017 voor kennisgeving aan te nemen.

De griffier,

De voorzitter,

Voor 25

Tegen 14

Raadsvoorstel "De Arnhemse binnenstad binnen bereik"

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **125557**

ONDERWERP: De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Voorstel

1. Instemmen met de visie: "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017
2. Instemmen met uitvoering van de Bereikbaarheidsaanpak 2017 (is hoofdstuk 5 van "de Arnhemse Binnenstad binnen bereik")
3. Kennisnemen van zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017.

Inleiding

Arnhem heeft in 'De Arnhemse Binnenstad 2015' gekozen voor een binnenstad die naast een plek om te winkelen ook een plek is om te ontmoeten, te wonen en te werken. Daarvoor versterken we de binnenstad langs de lijnen zoals die in de nota zijn uitgezet:

- De ruimtelijke kwaliteit is op orde;
- Zorg voor en gastvrije bereikbare binnenstad, en
- Zorg voor een creatieve en aantrekkelijke programmering.

In de rapportage van de nota (mei, 2016) is de visie uit 2015 bekrachtigd. Echter is ook geconstateerd dat trends en ontwikkelingen vragen om aanscherpingen op de ingeslagen koers. Er zijn nog stappen te maken om de doelstelling om terug te komen in de top 10 van meest aantrekkelijke binnensteden van Nederland te realiseren. De compacte binnenstad vraagt vooral om innovatief ondernemerschap en investeringen door overheid en ondernemers. Om die reden is bovenop de agenda van 2015 focus gelegd op drie samenhangende opgaven:

- Retail is aan voortdurende veranderingen onderhevig,
- Herbevestiging van het belang van de ruimtelijke en openbare kwaliteit voor een aantrekkelijke binnenstad
- Zorgdragen voor een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto.

Aan de eerste opgave is invulling gegeven met de detailhandelsvisie en horecavisie. De tweede opgave wordt uitgewerkt in de nota 'Aantrekkelijke Binnenstad Arnhem' die gaat over de beleving en uitstraling van de openbare ruimte van de binnenstad. Deze wordt afgerond in 2e kwartaal 2017. De voorliggende nota " De Arnhemse binnenstad binnen bereik" geeft invulling aan de derde opgave. De bereikbaarheid van regio, stad

GEMEENTE Arnhem

en binnenstad is cruciaal voor het functioneren van de binnenstad. Daarnaast is bereikbaarheid een belangrijke economische vestigingsfactor.
Met het vaststellen van de nota "De Arnhemse Binnenstad 2015", het speerpunt bereikbaarheid uit de rapportage in 2016 en het aannemen van de moties Gedifferentieerd parkeren in de binnenstad (november 2015) en Rechte rug (1): verlagen parkeertarieven en het amendement Rechte rug (1): verlagen parkeertarieven (november 2016), heeft u een duidelijke opdracht bij de het college neergelegd om werk te maken van de bereikbaarheid van de binnenstad. Met deze nota worden deze moties afgedaan. De pamfletten van Platform Binnenstad Arnhem (PBA), Arnhem6811 en Arnhems Hart hebben dit onderwerp nog verder aangescherpt. Deze nota bepaalt wat een bruisende binnenstad nodig heeft in termen van bereikbaarheid, vindbaarheid, en gastvrijheid en kwaliteit leefomgeving.
Op 20 december 2016 heeft het college van B&W het plan van aanpak voor de Bereikbaarheidsaanpak vastgesteld en u hierover geïnformeerd. Hierin werd de aanpak geschetst om te komen tot een bereikbaarheidsvisie op de Arnhemse binnenstad.

Beoogd effect

Een visie op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de bereikbaarheid van de Arnhemse binnenstad die aan het transformeren is van een "place to buy" naar een "place to meet" inclusief een uitvoeringsagenda met maatregelen gericht op zowel de korte als lange termijn.

Argumenten

1.1. Trends en ontwikkelingen

Overal in de wereld, ook in Nederland, groeien stedelijke regio's. Daarmee is de stad weer in trek. Ook in Arnhem groeit het aantal inwoners. De binnenstad wint aan aantrekkingskracht. Het aantal woningen, bewoners en bedrijfsvestigingen groeit en de binnenstad verandert van een "place to buy naar een place to meet". De maatschappij verandert hiermee. We zien minder hang naar bezit, meer delen en meer behoefte aan ontmoeten, dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen.

Dit heeft gevolgen voor de bereikbaarheid en mobiliteit van bezoekers, bewoners en ondernemers als het gaat om de invulling van de schaarse ruimte en de kwaliteit en functionaliteit daarvan. Daarnaast verandert mobiliteit in zichzelf door technologische ontwikkelingen die kansen biedt, maar ook noodzakelijk is, alleen al vanuit duurzaamheid. Dit vraagt om een binnenstad binnen bereik die aantrekkelijk en leefbaar is.

1.2. Visie, koers en opgaven

We hebben een beeld geschetst van de ontwikkeling van de stad en de binnenstad in het bijzonder. Vanuit gesignaleerde trends, ontwikkelingen en kennis uit de stad is een visie en koers bepaald en zijn de opgaven voor de komende jaren benoemd. We maken daarbij een onderscheid in de bereikbaarheid van de hele stedelijke agglomeratie Arnhem - Nijmegen met een omvang van 800.000 inwoners en die van de binnenstad in het bijzonder:

- Voor de bereikbaarheid van agglomeratie Arnhem - Nijmegen in (inter-)nationaal en regionaal verband pleiten we voor:

1. het voortzetten van de gezamenlijke aanpak van wegbeheerders en bedrijfsleven om het aantal autoritten in de spitsen terug te dringen (Beter Benutten); en,

2. het opstellen van een regionale mobiliteitsaanpak die aandacht besteedt aan:

    a. het verbeteren van de bereikbaarheid van de stedelijke agglomeratie, A12, A15 en ICE;

    b. het verbeteren van het onderliggend wegennet als een excellent OV- en fietsnetwerk, stations Arnhem Velperpoort en Arnhem Presikhaaf, Trolley 2.0, fietsverbindingen, Beter Benutten, Intelligente Transportsystemen ITS, verbeteren verbinding tussen binnenstad en campussen Arnhem en Nijmegen, en

    c. het onderzoeken van de mogelijkheden om het (inter-)nationaal en regionaal verkeer te "ontvlechten", waarvoor de MIRT-studie goederencorridor-oost gestart is.

Arnhemse Binnenstad; Arnhem zet zich in om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. Arnhem zet bewust in op de combinatie van maatregelen die hieraan bijdragen. Dit is voor alle doelgroepen van de binnenstad relevant, van consument tot werknemer, van ondernemer tot bewoner. De consument wil graag gastvrij ontvangen worden en de stallingen of garages gemakkelijk kunnen vinden, terwijl voor de werknemer een betrouwbare reistijd van belang is.

De belangrijkste opgaves en doelen als het gaat om Bereikbaarheid, Vindbaarheid, Gastvrijheid en Kwaliteit leefomgeving zijn:

- Stimuleren van duurzame mobiliteit (Duurzaam bereikbaar)
- Beter benutten verkeersruimte en parkeren (Bereikbaar)
- Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten (Vindbaar)
- Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijk kwaliteit (Gastvrij)
- Ruimte bieden aan stedelijke- en economische ontwikkeling (Gastvrij, kwaliteit en leefomgeving)

2.1. Bereikbaarheidsaanpak 2017

De opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen. Hiermee doen we tevens een aanbod aan ondernemers op basis van hun pamflet van 2016 en de toezegging van 4 x 2 ton in relatie tot daltarieven. Voor dit aanbod zijn intensieve gesprekken gevoerd met ondernemers en is met ze afgesproken dat de opbrengst hiervan in de vorm van inzicht in de kosten en de prioritering daarvan met andere maatregelen terugkomen in het vervolgproces.

De maatregelen zijn geordend in een drietal categorieën, die:

- Vanaf 2017 worden onderzocht en/of uitgevoerd en financiering geregeld is. Hierin zijn ook maatregelen opgenomen die door andere partijen (bv PBA) worden uitgevoerd.
- Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd en samen met bewoners en ondernemers in schouw praktisch worden bekeken en geprioriteerd.
- Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd maar waar samen met ondernemers geprioriteerd moet worden in het kader van financieringskader 4 keer 2 ton.

Het college is specifiek in overleg met de ondernemers om een pilot te starten om na te gaan of het verlagen van parkeertarieven in de daluren structureel tot meer bezoekers in de daluren en een afname van de piek in de piekuren leidt. Het aspect structureel is van belang want naast een korte termijn effect willen we ook vaststellen of deze maatregel blijvend effect heeft op het gedrag van bezoekers die met de auto naar onze binnenstad komen. Binnen het financiële kader is het ook mogelijk dat de piekuren een hoger tarief krijgen dan nu het geval is en de daluren een lager tarief, waarbij de totale parkeerinkomsten gelijk blijven. Derving

van parkeerinkomsten kunnen voor maximaal met €200.000 voor 4 jaar worden gecompenseerd. Hiervoor is in paragraaf 5.3. van de visie een projectvoorstel opgenomen.

Deze maatregelen vormen samen de bereikbaarheidsaanpak 2017. De bereikbaarheidsaanpak en de opgaves die zijn benoemd vragen blijvende aandacht en oog voor ontwikkelingen en kansen. Deze voortrollende agenda zal dan ook blijvend geëvalueerd worden en aangevuld worden met nieuwe maatregelen, die eerder niet mogelijk zijn door bijvoorbeeld ontbreken financiën, inzicht of kansen om de Arnhemse binnenstad bruisend en binnen bereik te houden.

3.1. Zienswijzen

Het speerpunt bereikbaarheid is door de stad nadrukkelijk geagendeerd en naast pamfletten van PBA, Arnhem6811 en Arnhems Hart zijn door velen onder andere op de bijeenkomst op 25 januari jongsleden bij CASA maar ook op andere momenten vele reacties en suggesties aangeleverd. Deze zienswijzen zijn gebruikt bij de totstandkoming van de "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017. In het zienswijzenrapport is terug te vinden op welke wijze is omgegaan met de zienswijzen uit de stad.

Kanttekeningen

De Arnhemse binnenstad binnen bereik vraagt blijvende aandacht
De Visie schetst een ontwikkeling van de stad als geheel en binnenstad binnen bereik in het bijzonder. De transformatie van " place tot buy naar place to meet" en het doel om "bruisende binnenstad" te zijn en te blijven, vragen komende jaren blijvende inspanning van de stad en het gemeentebestuur. "De Arnhemse binnenstad binnen bereik" zet een stap naar dit doel. Het volgen van de ontwikkelingen, monitoren van bereikbaarheidsbehoeften en daaruit volgende investeringen blijft nodig. Deze nota geeft daar nog geen invulling aan. Ontwikkelingen en inzichten vragen waarschijnlijk aanvullende maatregelen en financiering in de komende jaren en de nota zal daarom blijvend geëvalueerd worden en waar nodig zal met aanvullende voorstellen worden gekomen. In dat kader is tevens relevant wat de regionale ontwikkelingen zijn. Deze zijn in de Visie opgenomen, maar kennen een traject dat buiten deze nota een vervolg krijgt in Investeringsagenda Arnhem Nijmegen.

Het nemen van maatregelen wordt beperkt door financieel kader
Het nemen van korte termijn maatregelen en opmaat naar langere termijn wordt beperkt door uitvoeringsbudget en -capaciteit. Hierdoor wordt een aantal maatregelen vooralsnog niet uitgevoerd. Tegelijkertijd constateren we dat de ontwikkelingen en (overheids)investeringen in de binnenstad in de afgelopen jaren exponentieel gegroeid zijn en dat met deze aanvullende aanpak een koers wordt ingezet. De effecten daarvan zien we komende jaren en afhankelijk van die effecten, ontwikkelingen en de monitoring daarvan wordt gekomen tot bijsturing en aanvullende maatregelen.

Handhaving
Om de opgaven van de "Arnhemse binnenstad binnen bereik" te realiseren is ondersteuning vanuit handhaving nodig op een aantal maatregelen. Capaciteits-inzet bij handhaving van zowel gemeente als ODRA staat onder druk van vele aandachtsvelden en onvoldoende capaciteit. Indien dit tot problemen bij de uitvoering van de aanpak leidt, zullen we hiervan melding doen en met voorstellen komen.

Financiën

De in de visie "de Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017 opgenomen bereikbaarheidsaanpak 2017 en uitvoeringsagenda kent een tweetal al door raad vastgestelde financiële dekkingsvormen:
1. Maatregelen vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017-2020).
2. Maatregelen vanuit door gemeenteraad aangenomen amendement en motie van 4 keer €200.000 in de jaarschijven 2016 - 2019.
Binnen het pakket van de maatregelen zal, rekening houdend met het financiële kader, prioritering met binnenstadondernemers en -bewoners plaatsvinden.

Uitvoering

De in de visie "de Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017 opgenomen Bereikbaarheidsaanpak 2017 opgenomen maatregelen worden, voor de delen waar nog besluitvorming voor nodig is, na besluitvorming opgepakt. Voor de invulling van de maatregelen binnen de 4 keer €200.000,- vindt dit plaats in overleg en na prioritering door binnenstadondernemers en -bewoners. Hierover zult u geïnformeerd worden.

Communicatie

Over de besluitvorming van het college zal een persbericht worden verstuurd en de bij het proces betrokken partijen worden geïnformeerd.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Visie "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017
- Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van

Zaaknummer 125557

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 maart 2017, Cluster Strategie, Control en Ontwikkeling;

besluit:

1. In te stemmen met de visie: "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017.
2. In te stemmen met uitvoering van de Bereikbaarheidsaanpak 2017 (is hoofdstuk 5 van "de Arnhemse Binnenstad binnen bereik").
3. Het zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017 voor kennisgeving aan te nemen.

De griffier, De voorzitter,

DE ARNHEMSE BINNENSTAD BINNEN BEREIK

AANTREKKELIJK EN LEEFBAAR

made in [Arnhem]

DE ARNHEMSE BINNENSTAD BINNEN BEREIK

Arnhem: bereikbaar, leefbaar en gastvrij

Arnhem is een geweldige stad. In onderzoeken en analyses lees je dat we de afgelopen jaren veel bereikt hebben: de binnenstad bruist, ontwikkelt zich volop en krijgt prima rapportcijfers van bezoekers. Uit deze onderzoeken blijkt dat ook de bereikbaarheid van de binnenstad op dit moment, zowel lopend, op de fiets, met het OV als met de auto prima is. Omdat de binnenstad als woonomgeving, maar ook als werk- en beleefomgeving voortdurend aan populariteit wint, is het echter belangrijk dat we nu keuzes gaan maken om de binnenstad ook in de toekomst bereikbaar, leefbaar en gastvrij te houden. Hier zijn zowel winkeliers, bewoners als bezoekers bij gebaat.

Voor de lange termijn kiezen we daarom vol overtuiging voor duurzame manieren om de binnenstad te bereiken: de bezoeker die lopend de binnenstad bereikt, het OV gebruikt of op de fiets komt krijgt ruim baan. We bouwen hiertoe de geweldige OV-infrastructuur die we al hebben, waaronder Trolley 2.0, verder uit. Tegelijkertijd vergeten we de auto niet. Voor automobilisten geldt dat zij in de toekomst het snelst en voordeligst in de binnenstad komen door gebruik te maken van Park & Drive voorzieningen aan de randen van de stad.

En we kijken niet alleen naar de lange termijn. Op basis van gesprekken die ik had met ondernemers, bewoners en bezoekers van de binnenstad en op voorstel van de gemeenteraad kom ik in deze visie met voorstellen die de leefbaarheid en bereikbaarheid van de binnenstad al op de korte termijn kunnen vergroten. Bijvoorbeeld door vergroten van het aantal fietsenstallingen, het verder verbeteren van het OV-netwerk en het verbeteren van de vindbaarheid van de parkeervoorzieningen.

Onze stad bruist. Met de lange en korte termijn maatregelen in deze visie kunnen we er voor zorgen dat de binnenstad ook in de toekomst blijft bruisen en bereikbaar, leefbaar en gastvrij is.

Geert Ritsema
Wethouder mobiliteit

INHOUDSOPGAVE

De Arnhemse binnenstad binnen bereik 2
Inleiding 4
Leeswijzer en Doel 4

1 Trends binnenstad 5

2 Facts en Figures Mobiliteit 12

3 Uit de stad 19

4 Visie, Koers en Opgaven 22
4.1 Visie de Arnhemse binnenstad 22
4.2 Koers de bereikbare binnenstad 23
4.3 De opgaven 24

5 Bereikbaarheidsaanpak 2017 27
5.1 Uitvoeringsagenda de Arnhemse binnenstad binnen bereik 27
5.2 Maatregelen bereikbaarheidsaanpak 29
5.3 Projectvoorstellen 34

INLEIDING

Arnhem heeft in 'De Arnhemse Binnenstad 2015' gekozen voor een binnenstad die naast een plek om te winkelen ook een plek is om te ontmoeten, te wonen en te werken. Daarvoor versterken we de binnenstad langs de lijnen zoals die in de nota zijn uitgezet:

- De ruimtelijke kwaliteit is op orde;
- Zorg voor een gastvrije bereikbare binnenstad;
- Zorg voor een creatieve en aantrekkelijke programmering.

In de rapportage van de nota (mei, 2016) is de visie uit 2015 bekrachtigd. Echter is ook geconstateerd dat trends en ontwikkelingen vragen om aanscherpingen op de ingeslagen koers. Er zijn nog stappen te maken om de doelstelling om terug te komen in de top 10 van meest aantrekkelijke binnensteden van Nederland te realiseren. De compacte binnenstad vraagt vooral om innovatief ondernemerschap en investeringen door overheid en ondernemers. Om die reden is bovenop de agenda van 2015 focus gelegd op drie samenhangende opgaven:

1. Retail is aan voortdurende veranderingen onderhevig;
2. Herbevestiging van het belang van de ruimtelijke en openbare kwaliteit voor een aantrekkelijke binnenstad;
3. Zorgdragen voor een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto.

Aan de eerste opgave is invulling gegeven met de detailhandelsvisie en horecavisie. De tweede opgave wordt uitgewerkt in de nota 'Aantrekkelijke Binnenstad Arnhem' die gaat over de beleving en uitstraling van de openbare ruimte van de binnenstad.
De voorliggende nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar" geeft invulling aan de derde opgave. De bereikbaarheid van regio, stad en binnenstad is cruciaal voor het functioneren van de binnenstad. Daarnaast is bereikbaarheid van de (binnen)stad een belangrijke economische factor voor het Arnhemse vestigingsklimaat. De nota schetst om die reden een ontwikkeling van de stad als geheel en de binnenstad binnen bereik in het bijzonder.

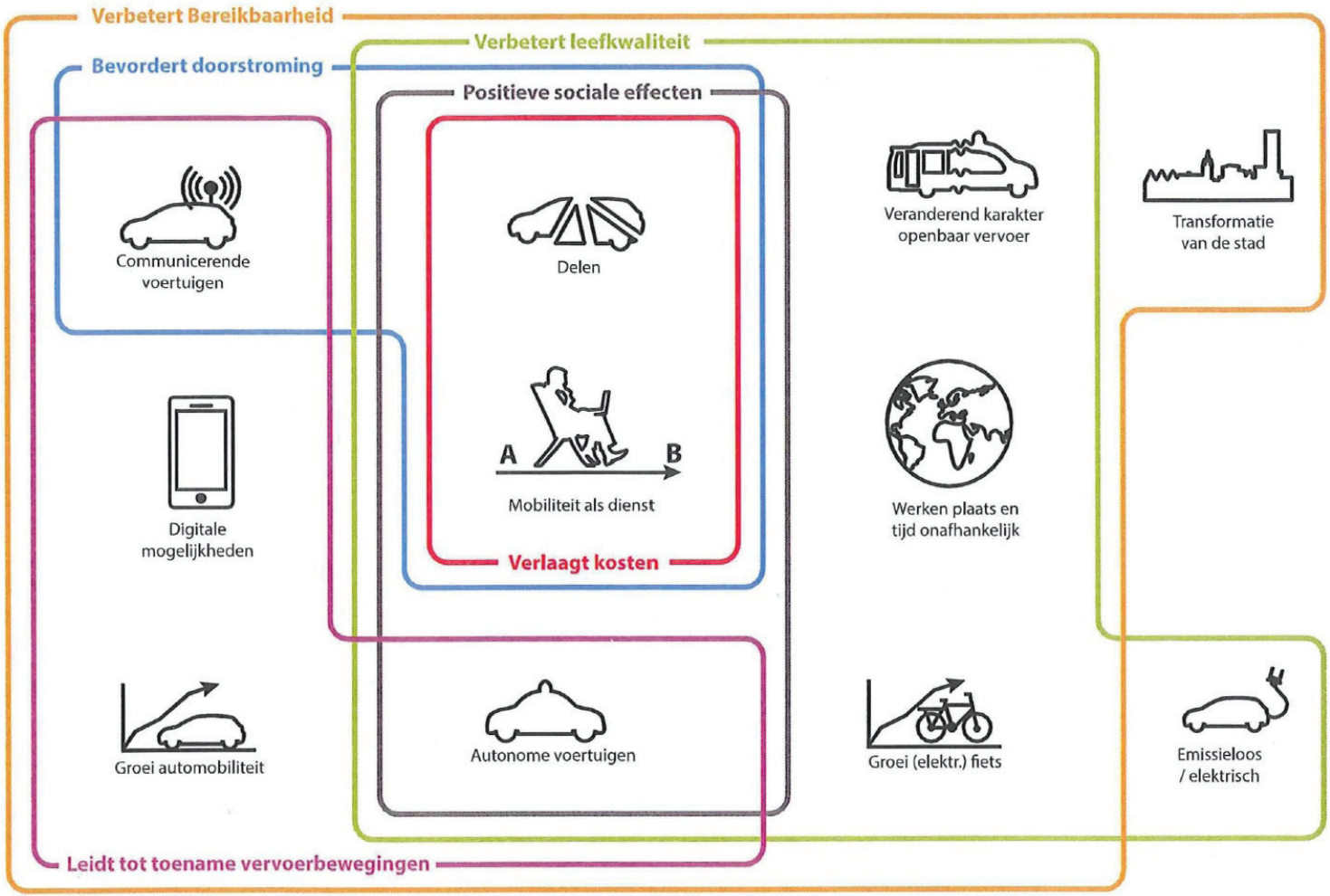
Met het vaststellen van de nota "De Arnhemse Binnenstad 2015", het speerpunt bereikbaarheid uit de rapportage in 2016 en het aannemen van de moties "Gedifferentieerd parkeren in de binnenstad" (november 2015) en "Rechte rug(1): verlagen parkeertarieven" en het amendement "Rechte rug (1): verlagen parkeertarieven" (november 2016), heeft de raad een duidelijke opdracht bij de het college neergelegd om werk te maken van de bereikbaarheid van de binnenstad. De pamfletten van Platform Binnenstad Arnhem (PBA), Arnhem6811 en Arnhems Hart hebben dit onderwerp nog verder aangescherpt.

Leeswijzer en Doel

De nota heeft belangrijke raakvlakken met de kwaliteit van de leefomgeving, economie en wonen. Hoofdstuk 1 schetst de beleidsmatige, ruimtelijke en economische trends van de stad en de binnenstad in het bijzonder die van invloed zijn op de mobiliteit in brede zin. Hoofdstuk 2 geeft een weergave van de huidige feitelijke situatie in de Arnhemse binnenstad rondom mobiliteit met Facts & Figures. In hoofdstuk 3 staan we stil bij de signalen, wensen en behoeften uit de stad waar we in het zienswijzenrapport antwoorden op formuleren.
Daarna volgt in hoofdstuk 4 de visie met de Koers en Opgaven die bepaald zijn op basis van de inzichten uit de eerste 3 hoofdstukken. In hoofdstuk 5 wordt de uitvoeringsagenda gepresenteerd aan de hand van een maatregelenmatrix en projectvoorstellen om uitvoering te geven aan de opgaven. Dit doen we via de weg van de geleidelijkheid. Sommige maatregelen kunnen direct worden uitgevoerd, terwijl enkele opgaven nader onderzoek verlangen. Tot slot wordt in het zienswijzenrapport heel concreet ingegaan op de gewenste maatregelen van PBA, Arnhem6811, Arnhems Hart, de Fietsersbond, ANWB en Arnhems Platform Chronisch zieken en Gehandicapten (APCG).

Met deze nota wordt uitvoering gegeven aan de opgaven uit de nota "De Arnhemse binnenstad 2015" en de rapportage uit 2016. Zo werken we toe naar een aantrekkelijke, leefbare en bruisende binnenstad binnen bereik in termen van bereikbaar, vindbaar en gastvrij & kwaliteit leefomgeving.

1 TRENDS BINNENSTAD

De Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur heeft in december 2016 in haar rapport "Dichterbij en sneller" 11 ontwikkelingen en trends omschreven die van aanzienlijke invloed zijn op de bereikbaarheid van stedelijke regio's. Naar deze trends en ontwikkelingen wordt verwezen in hoofdstuk 1 van de nota binnen de thema's economie, wonen, verkeer en parkeren, duurzaamheid en technologie.

Leve de stad

"Overal in de wereld, ook in Nederland, groeien stedelijke regio's. Onder een stedelijke regio verstaat de raad een aaneengesloten gebied van een stad (of dubbelstad) en haar omliggende forensengemeenten, waarbinnen mensen zich verplaatsen om hun dagelijkse activiteiten uit te voeren (in vakjargon het daily urban system). Hier wordt gewoond, gewerkt en gebruik gemaakt van een breed scala aan voorzieningen" (Bron: Raad van de Leefomgeving, Dichterbij en sneller, 2016).

Daarmee is de stad weer in trek. Ook in Arnhem groeit het aantal inwoners. Dit door zowel natuurlijke aanwas, de grote aantrekkingskracht op jongvolwassenen, als door een positief binnen- en buitenlands migratiesaldo. Die groei zet door en naar verwachting wonen er in 2030 ongeveer 168.000 mensen in Arnhem. Ook de Arnhemse binnenstad wint aan aantrekkingskracht. Het aantal woningen en bewoners in de binnenstad groeit. Het aantal bedrijfsvestigingen stijgt en de binnenstad wordt veel meer een ontmoetingsplaats waar shoppen, beleven, werken, cultuur en evenementen hand in hand gaan. Dit resulteert in een stijging van de bezoekersaantallen aan onze binnenstad en een nadrukkelijke toevoeging van functies in de binnenstad.

Tegelijk met het toenemende belang van stedelijke regio's verandert de samenleving in al zijn facetten, met aanzienlijke invloed op bereikbaarheid. Het staat nog niet altijd vast hoe deze veranderingen zich precies zullen voltrekken, maar wel dat ze onontkoombaar zijn. De tijd waarin mensen hun leven lang wonen, werken en winkelen in een vast patroon en binnen een vast gebied is voorbij. Dat dit consequenties heeft voor de binnenstad en het gebruik van de beschikbare ruimte is evident. Het intensieve gebruik dat bewoners, ondernemers en bezoekers maken van de openbare ruimte, beïnvloedt de bruikbaarheid en de beleving van het woon- en leefklimaat in de binnenstad. We staan om die reden voor de uitdaging om in te spelen op trends op het gebied van economie, wonen, verkeer, duurzaamheid en technologie.

Economie

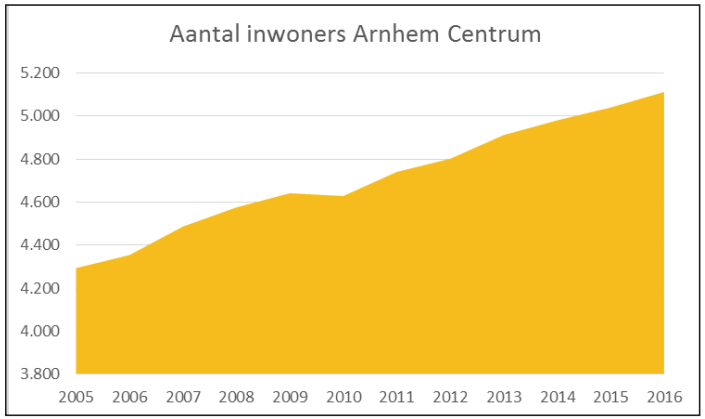
De binnenstad is het centrum van economie, kunst, cultuur, onderwijs en toerisme. Hoewel de binnenstad van Arnhem slechts een klein gebied bestrijkt fungeert het gebied als de economische motor van stad en regio. De binnenstad met haar straten, pleinen, groen en blauw, maar vooral met de aanwezige voorzieningen krijgt steeds meer economische betekenis. Een bruisende binnenstad is een vestigingsvoorwaarde voor bedrijven en mensen, maar ook steeds meer een productie- en ontmoetingsplaats. Waar voorheen functies als wonen, werken en recreëren strikt gescheiden waren, vloeien functies in elkaar over en worden nieuwe functies toegevoegd. Hiermee is de *transformatie van de stad* ingezet. We willen wonen in het centrum, mobiel werken in de openbare ruimte of in horecagelegenheden en geïnspireerd worden door de aanwezige kunst en cultuur. Voor het functioneren van de kennisintensieve economie wordt het ontmoeten steeds belangrijker en wordt *werken plaats en tijd onafhankelijk*.

Ook in de retail is deze verschuiving zichtbaar. In de afgelopen periode was vooral de recreatieve winkelfunctie in de binnenstad dominant. Nu staat deze functie als gevolg van economische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen onder druk. Het gaat de consument in toenemende mate om ontmoeten, dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. De aankoop van een enkel product is niet de enige reden waarom mensen een bezoek brengen aan de binnenstad. Bezoekers hebben een meervoudig bezoekmotief: Zij komen én om te winkelen,én voor het cultuuraanbod, én voor een hapje en een drankje. De meer praktische aankopen worden via internet gedaan en de grotere goederen worden gehaald op een makkelijk met de auto bereikbare locatie. Voor een bezoek aan de binnenstad staan daarmee ontmoeten en beleven centraal. We zien nieuwe concepten in onze binnenstad landen en het fenomeen "blurring", het vermengen van functies, neemt een vlucht. Daarmee wordt de binnenstad veel meer een "place to meet" dan een "place to buy". Deze trend is zichtbaar in de afname van de werkgelegenheid in de detailhandel en de toename van de werkgelegenheid in de horeca. Daarnaast zien we een toename van het aantal toeristische en zakelijke overnachtingen in de stad.

Het economisch belang van de binnenstad voor de werkgelegenheid in Arnhem is nog altijd groot. Bijna 16% van alle banen in de stad bevinden zich in de binnenstad: 15.780. Hoewel de werkgelegenheid in de binnenstad de afgelopen jaren is afgenomen, neemt het aantal bedrijfsvestigingen toe. Dit is te verklaren door o.a. de economische crisis en bijbehorende reorganisaties, de toename van het aantal kleine bedrijven in de binnenstad en de grote concentratie van ZZP'ers in de binnenstad. Veel van deze eenmansbedrijven profiteren van het aanbod aan faciliteiten voor kleine ondernemers. Vooral creatieve en zakelijke dienstverlening groeide de afgelopen jaren sterk. Voor deze groep en voor de creatieve makers is het veelzijdige horeca-aanbod een belangrijke vestigingsvoorwaarde. Daarnaast hechten ondernemers vooral waarde aan de combinatie van autobereikbaarheid, parkeren en optimale bereikbaarheid via het openbaar vervoer. De binnenstad is als vestigingslocatie weer in trek vanwege de aanwezigheid van hooggekwalificeerd creatief personeel, branchegenoten en de inspirerende omgeving.

Wonen

Wonen in de binnenstad is populair. Deze trend is ingezet door de vergrijzing en de toename van één- en tweepersoons huishoudens, maar ook gezinnen blijven steeds vaker in de stad wonen. Het binnenstedelijk woonmilieu biedt nabijheid van werk, goede bereikbaarheid, een hoge dichtheid aan voorzieningen en attractiviteit. De hoge kwaliteit van de openbare ruimte en de interessante mix aan functies trekken veel bewoners naar de binnenstad. Ook in de Arnhemse binnenstad is het aantal inwoners de afgelopen 10 jaar flink gegroeid.

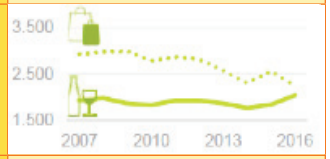

De groei van het aantal binnenstadsbewoners in de periode tussen 2005 en 2016 bedraagt bijna 20%: van 4.300 in 2005 naar 5.100 in 2016. Het aantal inwoners van Arnhem is in deze periode met bijna 9% toegenomen tot 153.817 inwoners op 1 januari 2016. Deze cijfers onderschrijven de populariteit van wonen in de binnenstad. Opgemerkt moet worden dat de bevolkingsdichtheid in de Arnhemse binnenstad nog steeds laag is ten opzichte van vergelijkbare steden als Nijmegen en Leiden. Arnhem heeft een inhaalslag te maken. De woonfunctie vergroot de attractiviteit van de binnenstad, geeft antwoord op het krimpende kernwinkelgebied en creëert draagvlak voor het toevoegen van voorzieningen in de binnenstad die het woonmilieu ondersteunen.

Met de Arnhemse transformatie-aanpak, die in de periode 2013-2016 ongeveer 450 woon-eenheden in de binnenstad opleverde, geven we invulling aan de behoefte voor binnenstedelijk wonen die vooral aantrekkelijk is voor studenten, jongere inwoners en alleenstaanden. Deze doelgroep is en blijft ook in de toekomst sterk vertegenwoordigd in de Arnhemse binnenstad.

Camelot, het gebouw op de hoek van de Rodenburgstraat en het Eusebiusplein is getransformeerd van kantoorgebouw naar huisvesting voor jongeren en studenten.

Winkelen	323.000 bezoekers per week
Aantal bedden	1960
Werken	15.780 banen
Bewoners	5.112 bewoners
Woningen	3.245 woningen
Baanontwikkeling detailhandel vs. Horeca	
Cultuur	Musis: 91.500 Focus: 65.285 Luxor live: 76.213
OV	25.000 - 30.000 unieke busreizigers per werkdag

Een nieuwe trend die het CPB in 2015 "de opmars van het stadsgezin" noemde, wordt zichtbaar in de zuidelijke binnenstad. Dit deel van de binnenstad verschijnt steeds meer in haar nieuwe gedaante. Vanwege de vele ontwikkelingen die nu al of in de nabije toekomst gaan plaatsvinden, ontstaat hier een geheel nieuw milieu waarin wonen, cultuur en leisure de boventoon voeren. Er verrijzen binnenstedelijke woonbuurten zoals Paradijs en Bartok en leggen levendige straten de verbinding met de Rijn. Zo ontstaat er een geheel nieuw woonmilieu in de binnenstad waar ook gezinnen hun plek vinden. Dat dit voorziet in een behoefte werd duidelijk bij de run op de kavels aan de Rodenburgstraat die zelfs het landelijke nieuws wist te halen. De nieuwe koophuizen in de binnenstad gaan als warme broodjes over de toonbank. De groei van het aantal woningen in de binnenstad zet de komende jaren met de bouwontwikkeling en transformatieaanpak door.

Met de groei van de economie en de welvaart groeien de automobiliteit en het autobezit in Nederland. Tegen deze trend in daalt het autobezit van bewoners in de binnenstad. In Arnhem is een duidelijke daling van het autobezit in de binnenstad zichtbaar tegenover een stijging van het autobezit in de gehele stad.

	Jaartal	Binnenstad	Totaal Arnhem
aantal inwoners	2000	4.100	138.000
aantal wegvoertuigen	2000	2.350	58.000
aantal voertuigen pp	2000	0,57	0,42
aantal inwoners	2015	5.000	152.000
aantal wegvoertuigen	2015	2.450	88.000
aantal voertuigen pp	2015	0,49	0,58

De ontwikkeling van de woonfunctie in de binnenstad heeft ruimtelijke consequenties voor parkeren, stallen en verblijven. Voor ontwikkelingen waar de gemeente positie heeft en/of haar ruimtelijke juridisch instrumentarium kan inzetten wordt een parkeernorm gehanteerd. Ontwikkelaars zijn echter steeds meer bereid om appartementen in de binnenstad te bouwen voor jongere doelgroepen of alleenstaanden waar geen parkeergelegenheid voor de auto is. Voor woonmilieus die het stadsgezin huisvesten stuurt de gemeente op parkeeroplossingen op, onder of in het pand dan wel op de eigen kavel.

Verkeer en Parkeren

De lokale levensstijl van veel stedelingen vertaalt zich in hun mobiliteitsgedrag. In een stad met goede fietsvoorzieningen en verschillende bestemmingen op geringe afstand van elkaar is de fiets een aantrekkelijk alternatief voor auto en openbaar vervoer. In het algemeen worden dichtbij en ver weg relatieve begrippen. Het gaat steeds meer om het doel dat mensen hebben met een verplaatsing, namelijk een activiteit uitvoeren en minder om de manier waarop men bij de activiteit komt.

We zien steeds meer producten op de markt komen die mobiliteit als dienst aanbieden en concurreren met het klassieke autobezit. Daarnaast kunnen auto's steeds beter met elkaar en met de infrastructuur communiceren, is autonoom rijden niet langer fictie en verandert het karakter van het openbaar vervoer door flexibelere inzet en het toevoegen van diensten. Voor de reiziger ontstaan hierdoor nieuwe mogelijkheden die beter aansluiten op zijn of haar behoefte aan flexibiliteit in het dagelijks leven.

In de binnenstad is deze ontwikkeling zichtbaar. Het is vooral hier dat het autogebruik veel minder dominant is geworden. Gelijktijdig heeft de fiets een renaissance doorgemaakt. De fiets lijkt hét vervoermiddel in de binnenstad te zijn. In stedelijke regio´s is er sprake van een exponentiële groei in het (elektrisch) fietsgebruik. Met het grotere aanbod aan allerlei fietstypen is de fiets ook voor meer doelgroepen in de stad een handig en snel vervoermiddel geworden. De elektrische fiets, de bakfiets, de OV-fiets en zelfs de speed-pedelec[1] zijn diverse verschijningsvormen die in het straatbeeld tegenwoordig zichtbaar zijn. De keerzijde van de groei van het fietsgebruik is de ruimte die geparkeerde fietsen innemen. Dit is vooral zichtbaar in stationsomgevingen en de binnenstad. Binnensteden transformeren naar "place to meet", binnenstedelijk wonen is populair en werken blijft van belang. Dit vraagt steeds meer om een hoge kwaliteit van de leefomgeving in binnensteden waar het voor bezoekers, bewoners en werkers prettig verblijven is. Een goede inrichting van de openbare ruimte is daarbij cruciaal. In binnensteden verrijzen daarom in hoog tempo overdekte en bewaakte fietsenstallingen en wordt de auto zichtbaar uit het straatbeeld gehaald. Ook in Arnhem is de afgelopen jaren fors ingezet om het parkeren in parkeergarages te stimuleren en het maaiveldparkeren terug te dringen. Dat deze aanpak effect heeft laten de stijgende bezettingsgraden van overdekte stallings- en parkeergarages zien.

Duurzaamheid

Gemotoriseerd verkeer heeft tal van nadelen voor de omgeving. Verkeersonveiligheid, luchtvervuiling, energieverbruik, geluidemissies en een groot ruimtebeslag zijn maatschappelijke kosten van het autogebruik. Elektrisch rijden is aan een sterke opmars bezig. De (technische) ontwikkelingen bevinden zich in een stroomversnelling en elektrisch rijden lijkt een deel van de oplossing te kunnen zijn voor grote maatschappelijke problemen zoals klimaatverandering, slechte luchtkwaliteit en de eindigheid van fossiele brandstoffen (Groenhuijsen & Rijpert, 2016). Daarnaast wordt ook de emissie van auto's met brandstofmotoren steeds verder teruggedrongen.

In november 2014 heeft de gemeente Arnhem de Green Deal Zero emissie ondertekend met o.a. de rijksoverheid, gemeenten, verladers, belangenorganisaties en ING. De Green Deal is een uitwerking van het energieakkoord en is bedoeld om alle deelnemende partijen gezamenlijk te doen streven naar zero emissie van CO2 en zo min mogelijk fijnstof, roet en geluid op weg naar 2025. Dit moet worden bereikt door middel van innovatie in voertuigtechniek en het slimmer benutten van voertuigbewegingen. Om de doelstellingen van het akkoord te realiseren zal ook het gebruik van 'stille emissieloze voertuigen" moeten worden gestimuleerd.
Om veranderende goederenstromen efficiënter te kunnen organiseren, is de verwachting dat speciale ontkoppelpunten aan de rand van de stad (stadsdistributiecentra) de toekomst hebben. Kleinere zendingsgrootte in combinatie met toenemende leveringsfrequentie vraagt om logistieke inrichting, waarbij sneller op de vraag van winkeliers wordt ingespeeld. Vanuit de distributiecentra kan vervoer met kleinere en schonere (elektrische) voertuigen naar de binnenstad worden georganiseerd.

Technologie

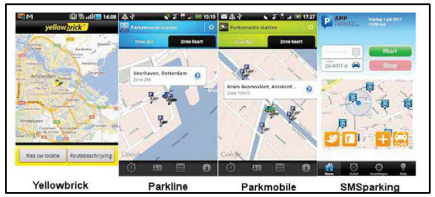
De binnenstad is bij uitstek een gebied waarin innovaties op het gebied van 'smart city' en 'smart mobility' een plek krijgen. In de mobiliteitswereld hebben allerlei soorten van data hun intrede gedaan. Routeplanners via de mobiele telefoon voor de fietser, realtime reisinformatie voor de openbaar vervoer-reiziger en verkeersinformatieapps voor de automobilist. De digitale mogelijkheden zijn enorm en lijken alleen maar toe te nemen.

[1] De speed-pedelec is een elektrische fiets met een hoge snelheid (tot 45 km/h)

Met de app Waze delen weggebruikers diverse informatie als vertragingen, wegopbrekeningen en benzineprijzen met elkaar

Auto's zullen steeds beter met elkaar kunnen communiceren en in de nabije toekomst kunnen worden verbonden met het huis en kantoor van de bestuurder. Ook zullen ze zullen gaan communiceren met de infrastructuur. Met het gebruik van deze data kunnen verbeteringen in het mobiliteitssysteem worden aangebracht. Met TomTom HD raakt de automobilist bijvoorbeeld nooit de weg kwijt en biedt dit systeem alternatieve routes bij verstoringen onderweg. Diverse parkeerapps faciliteren de parkeerder om het om het gebruik van het parkeren af te rekenen. Anno 2016 maakt ongeveer 1 op de 3 parkeerders in de Arnhemse binnenstad reeds gebruik van de mogelijkheden van belparkeren.

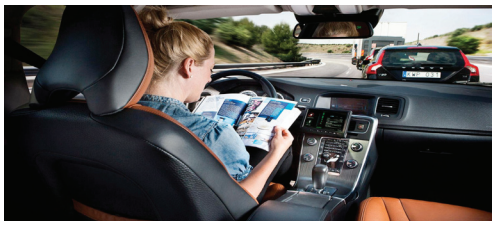

Het vinden van een vrije parkeerplaats en direct betalen via smartphone al gemeengoed bij de consument.

Meer en meer informatie zal in de auto bij de automobilist komen. Dit betekent dat op termijn allerlei informatie in het straatbeeld overbodig zal worden.

"Smart cars need stupid infrastructure"
Carlo van de Weijer, Inspiratiebijeenkomst bereikbare binnenstad

Autonome voertuigen zijn geen fictie meer en versnelt deze ontwikkeling. Zo bestaat de connected car al, die communiceert met wegkantsystemen en met in zijn nabijheid rijdende voertuigen. Communicerende voertuigen, zoals auto's die de snelheid automatisch regelen op basis van de voorganger worden gemeengoed en maakt dat dit soort auto's bijvoorbeeld op autosnelwegen al bijna zelf kunnen rijden.

Terwijl Google experimenteert met de zelfrijdende auto heeft de provincie Gelderland op de route tussen het station Ede-Wageningen en de universiteit van Wageningen (WUR) en op de campus van Wageningen geëxperimenteerd met zelfrijdende voertuigen tussen het normale verkeer (wepods.nl). De verwachting is dat steeds meer voertuigen op de weg komen, die steeds meer taken van de bestuurder kunnen overnemen.

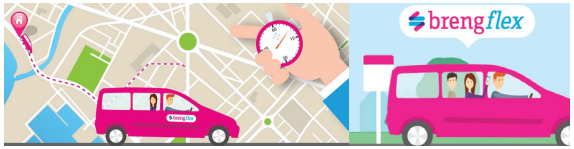
De verschillende scenario's van de zelfrijdende auto laten zien dat het bezit en gebruik van de auto - een trend van nu - steeds verder uit elkaar gaan lopen. Straks activeert iemand met een app het voorrijden van zijn eigen, dan wel huur- of deelauto. Na gebruik vervolgt deze auto zelf zijn eigen weg.

"Auto's moeten rijden, klaar staan, nooit stilstaan"
Quote uit Inspiratiebijeenkomst

Gefaciliteerd door internet en de mobiele telefoon is het delen en/ of verhuren van bezittingen steeds gemakkelijker. Door de opkomst van deelplatforms waarop consumenten onderling goederen verhuren of delen. Met Greenwheels huren we deelauto's vanaf een vaste plek, met SnappCar en BlablaCar kunnen particulieren hun auto met elkaar delen of verhuren.
Deze ontwikkelingen leiden uiteindelijk tot minder autobezit en ruimtebeslag en tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Het aantal toepassingen in de mobiliteitswereld zal de komende periode doorgroeien en mobiliteit als dienst verstevigen. Denk aan de mogelijkheden die de OV-chipkaart biedt voor vervoerders om de prestaties van trein en bus te meten en op basis hiervan de dienstverlening voor de reiziger te verbeteren. Of diensten die reizigers over de gekozen route leiden met verschillende vervoersmiddelen en deze faciliteren met een zitplaats in het OV op de overstap of nabij de bestemming een (fiets)parkeerplaats reserveren. Met Breng Flex kan de Arnhemse OV-reiziger flexibel gebruik maken van vervoerservice op bestelling. Breng Flex brengt de reiziger van halte naar halte. Welke haltes? Dat bepaalt de reiziger zelf. Een reis reserveer je via de app en je bepaalt zelf wanneer je wordt opgehaald bij de halte en waar je naar toe reist.

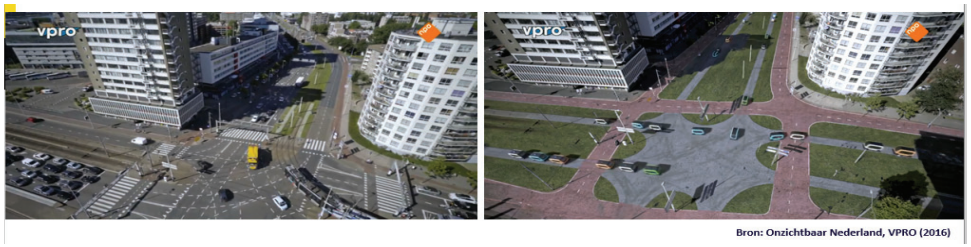
Breng Flex, de slimme rit binnen Arnhem op bestelling

Ook de online dienst Uber is de veelbesproken alternatieve taxidienst. In Nederland vooralsnog alleen in de steden Amsterdam en Rotterdam, maar naar schatting rijden al ongeveer 1.000 auto's met de Uber-app rond.

Duidelijk is dat diverse marktpartijen data verrijken tot informatie voor de reiziger. De rol van de overheid is om binnen de kaders van de privacy data openbaar beschikbaar te maken. De gemeente Arnhem levert zowel de statische als dynamische parkeerdata aan het Nationaal Parkeer Register (NPR). Het NPR is onderdeel van de Rijkdienst voor het Wegverkeer (RDW). Met het openbaar maken van deze data zijn allerlei mobiliteitsdiensten voor de consument door de marktpartijen te maken. Denk aan systemen voor het maken van parkeerreservering, informatie delen over beheer en onderhoud of het uitwerken van loyaliteitsdiensten.

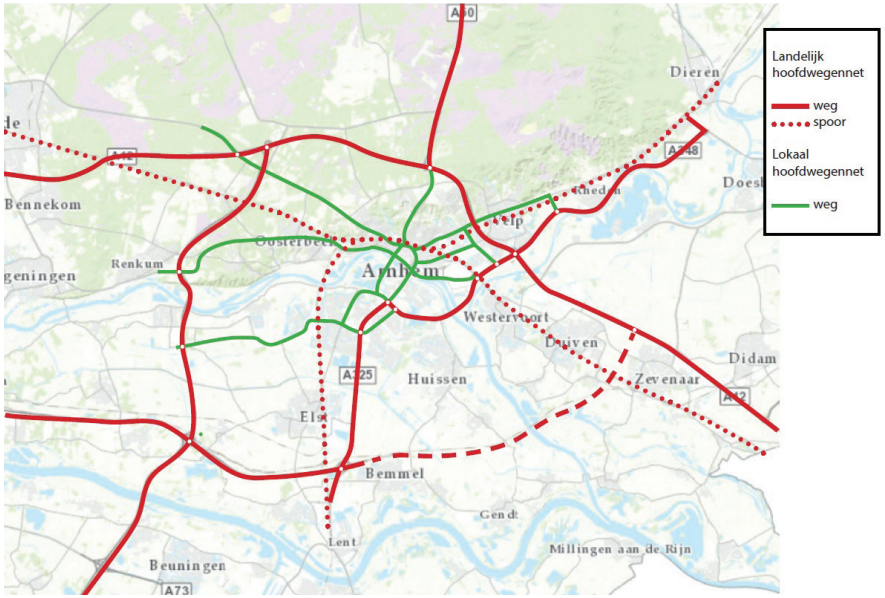
Effect trends en ontwikkelingen op de binnenstad binnen bereik

De beleving van de bezoeker, bewoner en werknemer staat als gevolg van de omschreven trends centraal. Technologische ontwikkelingen maken dat de ruimte in de binnenstad efficiënter kan worden ingericht.
Hoe verder voertuigen geautomatiseerd zijn en gedeeld kunnen worden, hoe minder ruimte nodig is. Het VPRO-programma Onzichtbaar Nederland heeft de ruimtelijke consequenties van zelfrijdende voertuigen in de stad verbeeld. Kruispunten zonder verkeerslichten, minder ruimte voor asfalt, voertuigen die autonoom door de stad rijden en onderling met elkaar communiceren en kriskras door elkaar kunnen rijden en geen wegmarkeringen.

De ruimtelijke consequenties van zelfrijdende auto's verbeeld (Bron: onzichtbaar Nederland, VPRO 2016)

Deze ontwikkelingen spelen ruimte vrij, zodat de gebruikers van de stad optimaal kunnen genieten van de kwaliteit van de leefomgeving en alle functies een plek krijgen in de binnenstad. Anhem speelt in op dit toekomstbeeld door in hoofdstuk 4 opgaven te formuleren in termen van bereikbaarheid, vindbaarheid en gastvrijheid & kwaliteit.

2 FACTS AND FIGURES MOBILITEIT

Arnhem bereikbaar?

Bereikbaarheid is essentieel voor het economisch functioneren van een bruisende binnenstad. Voor veel OV-reizigers vormt het futuristische Arnhem Centraal de entree naar de Arnhemse binnenstad. De automobilist rijdt via de centrumring naar de diverse parkeerlocaties in de garages of op straat van de binnenstad. De bezoekers per fiets fietsen via de autoluwe binnensingel of door de zuidelijke binnenstad naar de verspreide (bewaakte) stallingen en de voetganger wordt via de 'rode lopers' onthaald.

De Arnhemse hoofdwegenstructuur, weg en spoor

Landelijk/regionaal hoofdwegennet

Arnhem ligt op een kruispunt van autosnelwegen: noord-zuid de A50 en west-oost de A12 en de A15. Dat maakt Arnhem bereikbaar. De voorgenomen capaciteitsverhogende maatregelen aan deze wegen zijn van groot belang. De verbreding van de A12 en A50 is voor een deel gerealiseerd, verbreding van de A12 tussen Westervoort en Oud-Dijk (A18) en de doortrekking van de A15 zijn aanstaande (geplande ingebruikname in 2023). Hierdoor zal er in de toekomst sprake zijn van een robuust regionaal hoofdwegennet Arnhem kent dan een gesloten net/ring/ruit van autosnelwegen rond haar stad. Hoe robuust ook, bij toenemende verkeersdruk blijft het kwetsbaar.
Arnhem plaatst een kanttekening bij de tolheffing op de doorgetrokken A15. Wij vrezen dat daardoor de hoeveelheid autoverkeer op de Pleijroute minder vermindert dan zonder tolheffing.
Het landelijke en regionale hoofdwegennet rond Arnhem is kwetsbaar. In de spitsen grenzen de verkeersintensiteiten aan de capaciteit van het net. Een kleine verstoring kan leiden tot file-vorming en vertraging.

Lokaal hoofdwegennet

De lokale hoofdwegenstructuur bestaat in Arnhem ten noorden van de Nederrijn uit een centrumring met radialen en in Arnhem-Zuid uit een meer rechthoekige hoofdwegenstructuur. Opvallend is dat Arnhem geen tweede ring kent. In veel andere steden is dit wel zo.

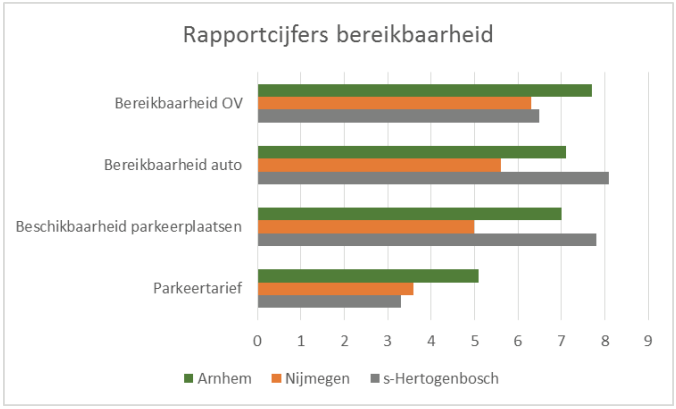
De Rijn en de stuwwal - hoe mooi ligt Arnhem - hebben de aanleg van een tweede ring tegengehouden. Daardoor heeft de centrumring naast de functie van parkeerverdeelring ook een functie voor de afwikkeling van het niet-binnenstadsgebonden autoverkeer. Meer dan de helft van de automobilisten op de centrumring hoeft niet in de binnenstad te zijn en komt er niet vandaan. Zij gebruiken de centrumring om bijvoorbeeld van de Geitenkamp naar Elden te rijden.
In Arnhem-Noord is de hoofdwegenstructuur kwetsbaar. Ook hier benaderen de spitsintensiteiten de capaciteit. Bij verstoringen op het landelijke/regionale hoofdwegennet wijken automobilisten uit via de stad, wat de verkeerafwikkeling op de radialen en de centrumring in Arnhem frustreert. Als gevolg hiervan ontstaan - gelukkig nog incidenteel - files op de radialen Amsterdamse- en Apeldoornseweg en op de Pleijroute. De filosofie die we hanteren voor de autoverkeersafwikkeling is dat we het autoverkeer op de centrumring rijdend houden en dat doen we door te doseren op de overgangen van de radialen naar de centrumring.
De hoofdwegenstructuur van Arnhem-Zuid is minder kwetsbaar met uitzondering van de Pleijroute. De lokale hoofdwegen in Zuid zijn ruim gedimensioneerd, op sommige plaatsen zelfs overdadig wat autoverkeersruimte betreft.

Spoor

Arnhem is goed ontsloten per trein en heeft als enige gemeente buiten de Randstad een HST-station. Naast de internationale trein – de ICE – halteren intercitytreinen noord-zuid en oost-west in Arnhem. Daarnaast doen regionale en overige stoptreinen Arnhem aan. Het belangrijkste knooppunt voor vervoer is station Arnhem-Centraal. Verder kent Arnhem de stations Arnhem-Velperpoort, Arnhem-Presikhaaf en Arnhem-Zuid.
Per april 2017 rijdt Abellio tussen Arnhem en Düsseldorf. Arnhem grijpt deze nieuwe verbinding aan om de (binnen-)stad en haar attracties in Duitse steden aan te prijzen.
Arnhem volgt met belangstelling het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer PHS, dat spoorboekloos reizen introduceert. Voor personenvervoer kent PHS voor Arnhem voordelen, voor het goederenvervoer niet. Een toename van het goederenvervoer op de IJssellijn (Arnhem-Zutphen-Deventer-Zwolle) vindt Arnhem alleen dan acceptebal als de omgeving er geen nadelen van ondervindt. Arnhem volgt dan ook kritisch de maatregelen die het kabinet beoogt voor de IJssellijn.

Arnhem krijgt positieve rapportcijfers van haar bezoekers

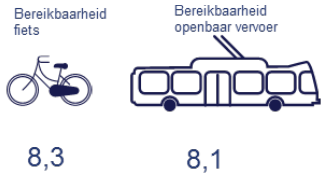
Studenten van de HAN hebben voor het Huis van de Binnenstad Nijmegen een onderzoek uitgevoerd waarin o.a. de waardering van de bereikbaarheid van de steden Arnhem, Nijmegen en ‘s-Hertogenbosch onder de bezoekers is onderzocht. Arnhem scoort in dit onderzoek goed.

Bron: Onderzoek HAN, 2016

De bereikbaarheid van de binnenstad per openbaar vervoer scoort in Arnhem met een 7,7 fors beter dan Nijmegen en Den Bosch. De bereikbaarheid per auto en de beschikbaarheid van parkeerplaatsen krijgen met een 7,1 en een 7,0 een voldoende en scoren daarmee tussen de beide andere steden in. Terwijl het parkeertarief in de parkeergarages tussen de tarieven van Nijmegen en ‘s-Hertogenbosch in ligt, wordt het parkeertarief in Arnhem beter gewaardeerd.
(Bron: onderzoek studenten HAN)

De beste rapportcijfers uit de bezoekersenquête van 2016 (Binnenstadsmonitor 2016) geven de bezoekers aan de binnenstad aan de bereikbaarheid per fiets (8,3) en de bereikbaarheid per OV (8,1). De bereikbaarheid van de binnenstad per auto en de kwaliteit van de parkeerplaatsen op straat verdienen aandacht, met lage waarderingen van een 6,2 en een 5,8 van de bezoekers.

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014*	2016*
Bereikbaarheid auto	4,9	5,4	5,5	4,9	5,6	5,9	5,4	6,1	6,0	6,2
Bereikbaarheid fiets	7,5	7,7	7,7	7,4	7,9	8,2	8,1	7,8	8,3	8,3
Bereikbaarheid OV	7,4	7,5	7,2	7,3	7,6	7,8	7,6	7,8	8,0	8,1
Autoparkeer-mogelijkheden	5,0	5,2	5,6	5,5	6,1	6,4	5,9	6,3	6,3	6,3
Fietsstallings-mogelijkheden	6,1	5,9	6,4	6,3	7,1	7,8	7,5	7,6	7,6	7,6
Kwaliteit parkeergarages	-	-	6,4	6,3	6,8	7,0	6,8	7,0	7,0	7,1
Kwaliteit parkeerplaatsen	-	-	5,7	5,8	5,9	6,1	5,7	5,9	5,9	5,8
Vindbaarheid Parkeergarages	-	-	-	-	-	-	-	-	7,0	7,0

*Bron: Binnenstadsmonitoren Arnhem 1998-2016 * Inclusief koopzondag*

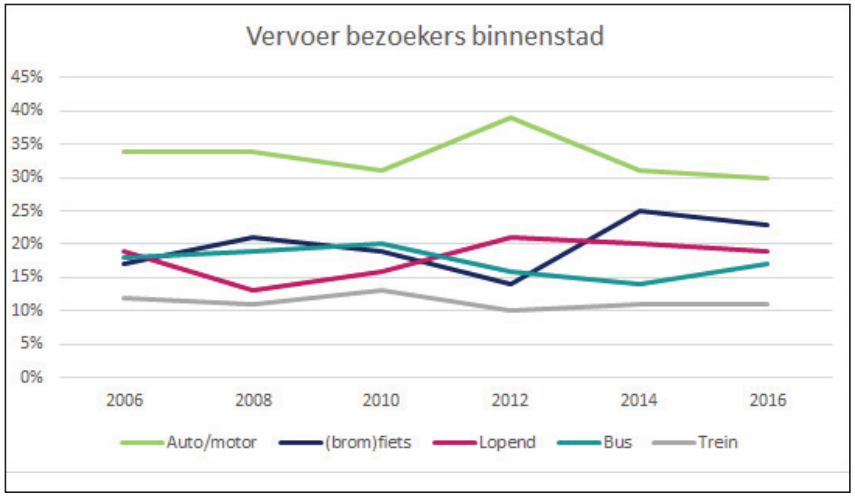
De rapportcijfers die de bezoekers aan de Arnhemse binnenstad geven laten de afgelopen 18 jaar een stijgende lijn zien. Het aspect van de kwaliteit van de parkeerplaatsen is hierop de uitzondering. Deze scoort al jaren onder de 6.

Opvallend gegeven is dat bezoekers van buiten Arnhem positiever zijn over de bereikbaarheid van de binnenstad dan de Arnhemmer zelf. Dit verklaart deels de hogere waarderingen in de afgelopen jaren. Gelijktijdig is het aandeel van de groep bezoekers van buiten Arnhem gestegen.
In 2015 is in opdracht van Platform Binnenstad Arnhem een Mystery Review uitgevoerd. De mystery shoppers hebben zowel de positieve ervaringen als verbeterpunten in kaart gebracht die bezoekers aan de Arnhemse binnenstad kunnen ervaren. De mystery guests zijn positief in hun oordeel over zowel de loopafstanden vanaf de parkeervoorzieningen als de vindbaarheid van de route vanaf de parkeervoorzieningen naar de binnenstad. Daarentegen wordt de vindbaarheid van de looproute vanaf Arnhem Centraal naar de binnenstad als onduidelijk ervaren. Ook de vindbaarheid per fiets naar de binnenstad en naar de stallingen verdient meer aandacht.

Wie zijn de bezoekers van de Arnhemse binnenstad?
Iets meer dan de helft van de bezoekers aan de Arnhemse binnenstad komt uit Arnhem zelf (52% in 2016). Het aandeel bezoekers van buiten de stad neemt de afgelopen jaren toe. Ruim driekwart van de bezoekers komt anno 2016 uit de regio Arnhem Nijmegen. Bezoekers komen vooral uit omliggende gemeenten Rheden (oa Velp), Renkum (o.a. Oosterbeek), Lingewaard (o.a. Huissen) en Overbetuwe (o.a. Elst).

De reden om specifiek voor de Arnhemse binnenstad te kiezen heeft voor bijna de helft van de bezoekers te maken met de nabijheid. Vooral Arnhemse bezoekers geven dit aan (67% van de ondervraagden uit Arnhem geeft nabijheid als reden om specifiek de binnenstad te bezoeken). Desalnietemin komt een kwart van de bezoekers van buiten de regio. Belangrijkste reden voor deze bezoekers is het gevarieerde winkelaanbod.

Hoe komen de bezoekers naar de binnenstad?
Voor het bezoek van de binnenstad is de auto nog steeds de meest gebruikte vervoerwijze. Het belang van de fiets neemt afgelopen jaren fors toe naar bijna 1 op de 4 verplaatsingen. Het lopen naar de binnenstad is met 1 op de 5 verplaatsingen een niet te onderschatten factor. Ruim een kwart van de bezoekers komt met het openbaar vervoer. Het aandeel bus is daarin ongeveer 17% en de trein 11%.

Vervoermiddelkeuze van bezoekers binnenstad, Binnenstadsmonitor 2006-2014

Er zijn flinke verschillen in de vervoermiddelkeuze tussen de Arnhemse bezoekers en de bezoekers van buiten de stad. 70% van de bezoekers uit Arnhem zelf komen met de fiets of te voet. Terwijl juist bezoekers van buiten de stad gericht zijn op de auto (circa 50%). Ook het aandeel OV is niet te onderschatten. Circa 40% komt met de trein of de bus.

	2016*	Arnhem	Buiten Arnhem
Auto/motor	30%	13%	49%
(Brom)fiets	23%	35%	11%
Lopend	19%	34%	2%
Bus	17%	17%	17%
Trein	11%	1%	21%
Anders	1%	1%	1%

Vervoermiddelkeuze van bezoekers binnenstad, Binnenstadsmonitor 2016

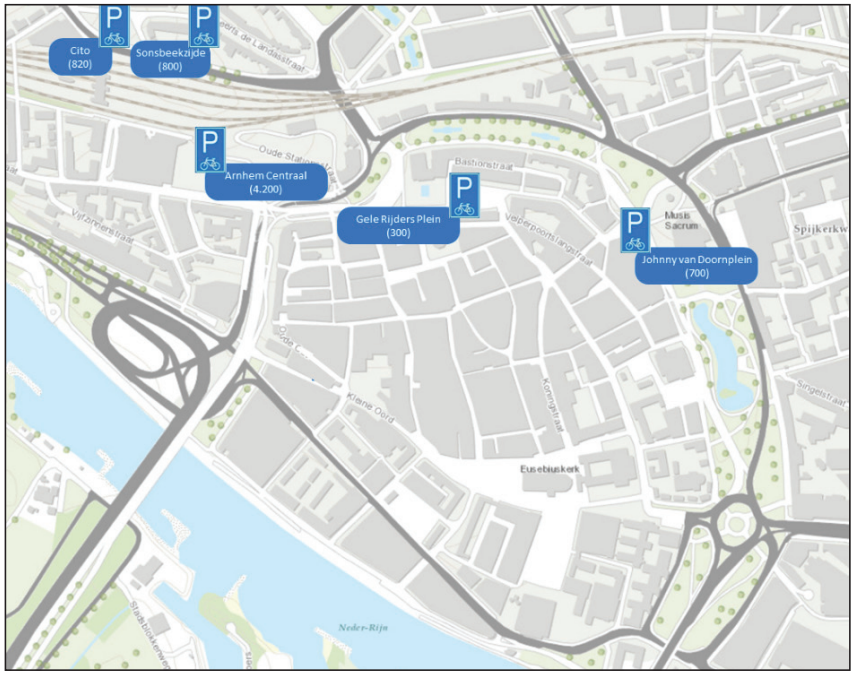
Fietsen en stallen

In het vorige hoofdstuk is de opmars van de fiets als vervoermiddel als trend gesignaleerd. Met het grotere aanbod aan allerlei fietstypen is de fiets voor meer doelgroepen in de stad een handig en snel vervoermiddel geworden. Ook voor de bezoekers van buiten de stad heeft de fiets potentie. Met de aanleg van snelfietsroutes vanuit de omliggende plaatsen in de regio wordt hierop ingespeeld. Arnhem investeert samen met regionale partners in snelfietsroutes van en naar de binnenstad. Bijvoorbeeld van en naar Velp en Dieren (realisatie eerste fase najaar 2017) en naar Oosterbeek, Renkum en Wageningen (realisatie 2018). Evenals de bestaande snelfietsroute naar Nijmegen (RijnWaalPad) en Westervoort-Zevenaar (Liemersroute) sluiten deze regionale fietsroutes aan op het Airborneplein.

De Arnhemmer komt met de fiets of te voet, de bezoeker van buiten met de auto of het OV uit: Binnenstadsmonitor 2016

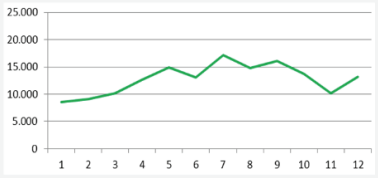
De keerzijde van de groei van het fietsgebruik is de ruimte die geparkeerde fietsen innemen. Vooral rondom de stationsomgevingen van Arnhem Centraal en Arnhem Velperpoort en de diverse stallingsplekken in de binnenstad puilen uit.

De binnenstad kent op dit moment 3 stallingen waar bezoekers de fiets bewaakt kunnen stallen. De grootste stalling is Arnhem Centraal, waar 24 uur lang de fiets gratis bewaakt mag staan. Hiervoor is een OV-chipkaart vereist. De stalling Johnny van Doornplein/ Musiskwartier biedt ruimte aan 700 fietsen.

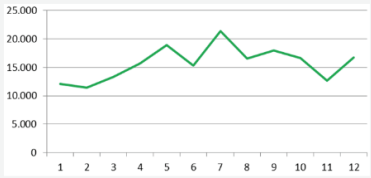

De stalling aan het Gele Rijders Plein had een beperktere capaciteit dan de stalling in het Musiskwartier. Toch is deze op jaarbasis bij fietsers bijna even populair als de stalling in het Musiskwartier. De stalling aan het Gele Rijders Plein kent jaarlijks circa 150.000 gebruikers. De piek in het gebruik ligt in juli en september. De stalling in het Musiskwartier heeft een jaarlijkse bezetting van circa 185.000 fietsers. Het patroon in gebruik over de maanden is vergelijkbaar met de stalling aan het Gele Rijdersplein. Ook juli is de drukste maand. De zomermaanden zijn ongeveer 2x zo druk als de wintermaanden.

Gebruik stallingen per maand (2016)

Gebruik stalling Gele Rijders Plein

Gebruik stalling Musiskwartier

Arnhem werkt hard aan het uitbreiden van het aantal stallingsplaatsen voor de fiets. De eerste tranche fietsstalplekken - als onderdeel van het 1.000 fietsenklemmenplan uit het coalitieakkoord - is gerealiseerd. 350 fietsstalplekken zijn in de periode 2015-2016 in de binnenstad toegevoegd. In het voorjaar 2017 volgt de tweede tranche van extra fietsstalplekken. De capaciteit van de stalling op het Gele Rijders Plein is verdubbeld. De exacte inpassing van de definitieve stalling is nog onderwerp van gesprek.

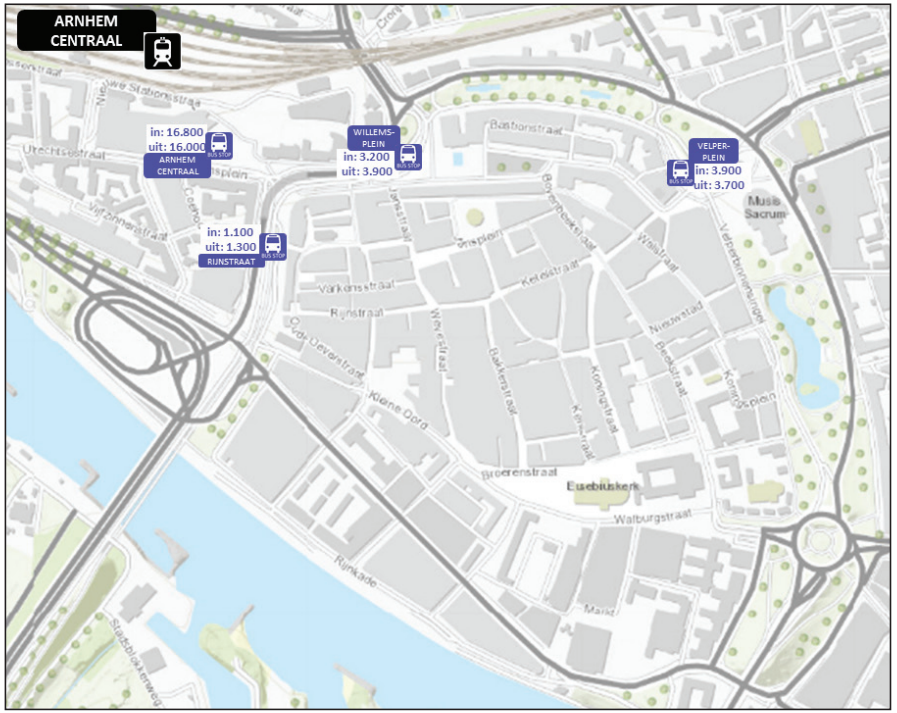
OV en halten

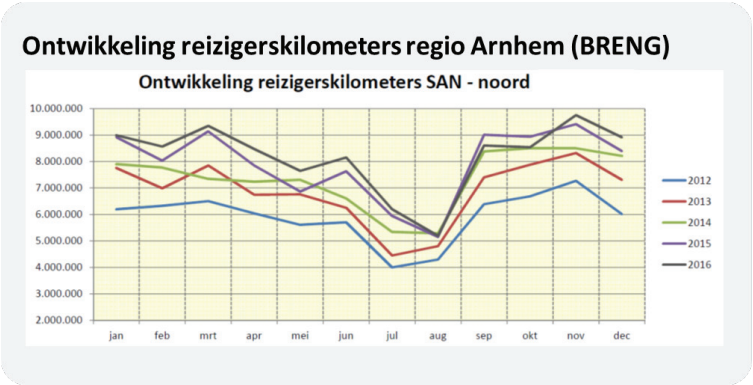
De opening van Arnhem Centraal Station in november 2015 betekende een forse kwaliteitsprong voor de stad en de OV-reizigers in het bijzonder en betekent een impuls voor het OV-gebruik. De looproutes van en naar de binnenstad moeten nog verder worden verbeterd. Arnhem Centraal is een etalage voor de binnenstad en geeft rechtstreekse (inter)nationale spoorverbindingen naar omliggende stedelijke regio's en Europa.

Met de vernieuwing van Arnhem Centraal zijn ook de busvoorzieningen verbeterd. Dagelijks gebruiken ruim 30.000 busreizigers het vernieuwde busstation Arnhem Centraal. De drukste bushalten van de binnenstad zijn daarnaast Velperplein, Willemsplein en de Rijnstraat. Opvallend is het verschil in het aantal instappers en uitstappers per halte. Willemsplein en Rijnstraat (op de Mandelabrug) zijn voor veel reizigers handige plekken om uit te stappen. Terwijl juist Velperplein en Arnhem Centraal vooral voor instappers een handige locatie is. Bezoekers van de binnenstad benutten andere haltes voor de heen- en de terugreis.

Het gebruik van het openbaar vervoer zit in de lift. Zowel per spoor als per bus.
Ten opzichte van 2012 stijgt het gebruik van het busvervoer jaarlijks in de regio met 7% (landelijk is de stijging 5%). In 2016 is in Arnhem het gebruik met ongeveer 30% gestegen ten opzichte van 2012. In tegenstelling tot het gebruik van de fietsenstallingen is de piek in het busgebruik vooral in de maanden oktober en november. In de zomermaanden, als ook het onderwijs stil ligt, is het busgebruik lager. Voor een bezoek aan de binnenstad blijkt uit de binnenstadsmonitor 2016 dat het gebruik van de bus t.o.v. 2014 is gestegen. In de zuidelijke binnenstad is de openbaar vervoerroute dichter tegen het winkelgebied gelegd, zodat de busreiziger ook aan deze kant van de binnenstad gastvrij wordt onthaald.

Drukste bushalten rondom de binnenstad

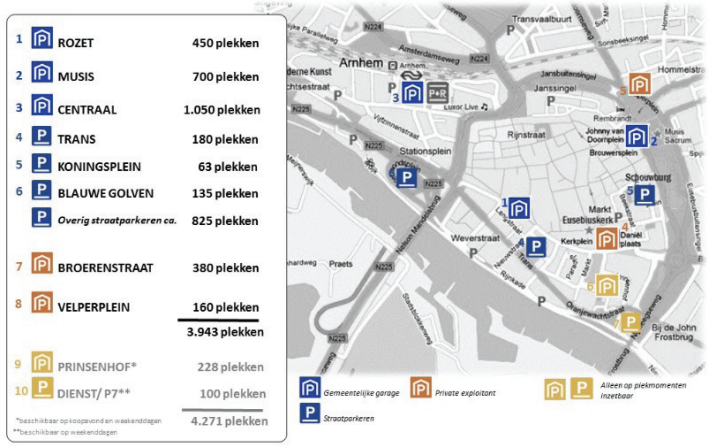

Auto en parkeren

De bezoekende automobilist kan gebruik maken van 5 parkeergarages en 3 maaiveld parkeergelegenheden in de binnenstad. In het weekend wordt de keuze uitgebreid met twee extra parkeergelegenheden. De parkeergarages Rozet, Musis en Centraal hebben de meeste parkeercapaciteit. Deze zijn in bezit en beheer van de gemeente Arnhem. De parkeergarage aan de Broerenstraat en de parkeergarage Velperplein (onder de Media Markt), met respectievelijk 380 en 160 plekken, zijn in beheer van private partijen.

De garage Prinsenhof is in bezit van de provincie Gelderland. Bezoekers kunnen gebruik maken van deze 228 plaatsen op de koopavond en op de weekenddagen. Een vergelijkbaar intiatief is sinds eind november 2016 opgestart in samenwerking met Volkshuisvesting. De parkeergelegenheid van Volkshuisvesting wordt buiten werktijden door de stichting 't Broek Omhoog uitgebaat. De parkeerplaats met de naam Dienst P7 ligt onder de John Frostbrug en biedt, alleen in het weekeinde, ruimte aan 100 auto's.

Parkeeraanbod in kaart

Dit brengt het totaal aantal beschikbare betaald parkeerplaatsen op 4.271 in de Arnhemse binnenstad. In 2011 bestond het parkeeraanbod in de Arnhemse binnenstad uit 4.280 beschikbare betaald parkeerplaatsen

In de binnenstad (= gebied binnen de buitensingels en Rijn, inclusief Arnhem Centraal en Roermondsplein) is het volgende aantal betaald parkeerplaatsen aanwezig:

- In de gemeentelijke parkeergarages Centraal, Langstraat, Musis, en particuliere garages Broerenstraat en Velperplein: 2740
- Op straat: 1130
- Op donderdagavond, zaterdag en koopavonden, extra plaatsen bij Provinciehuis en Stadhuis: 410
- **Totaal op donderdagavond, zaterdag en koopavonden: 4280 betaald p.p.**

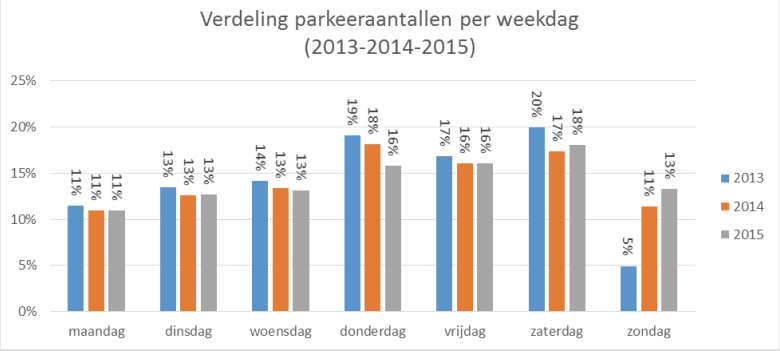
bron: Parkeervisie Binnenstad, 2011

Arnhem stimuleert het parkeren in garages door lagere tarieven te hanteren voor het parkeren in de garages (€ 2,46 per uur) dan op straat (€ 2,85 per uur). Een extra stimulans voor het parkeren in de garages is het lagere parkeertarief in de avonduren. Tussen 18.00u en 6.00u geldt een tarief van € 0,50 per uur.

Voor het parkeren op straat in de nachtelijke uren en de vroege ochtend (tussen 23:00u en 09:00u) geldt geen parkeertarief. Een aantal grote parkeerterreinen is hiervoor beschikbaar.

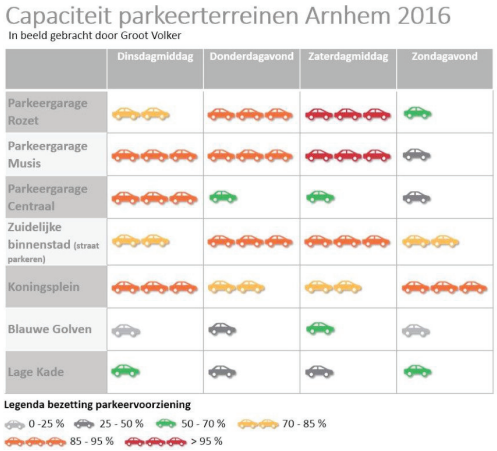
Voorbeelden hiervan zijn Trans, de Blauwe Golven/ Oude Kraan, Lage Kade bij de Rijn en het Koningsplein (achter Stadstheater). Bewoners met een vergunning mogen zowel op straat als in de parkeergarages staan. Ook voor zakelijke vergunninghouders wordt dit mogelijk.

Op zaterdag is de parkeervraag in de binnenstad het hoogst. Op zondag zien we een toename van deze vraag mede als gevolg van de invoering van de wekeljkse koopzondag in 2013. Dit gaat ten koste van de parkeervraag op de donderdag (koopavond). Op maandag is de parkeervraag veruit het laagst.

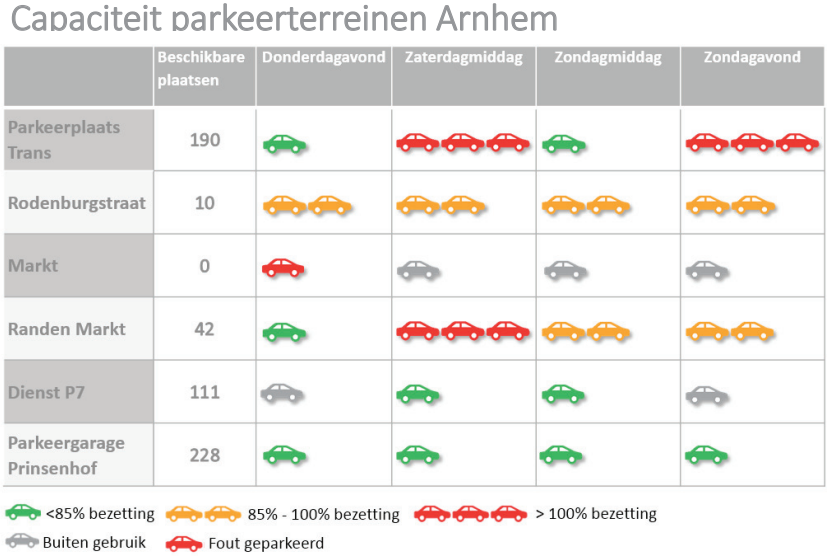

Parkeervraag op diverse dagen

De bezettingscijfers van de parkeerfaciliteiten in de binnenstad, uitgevoerd in 2016 door bureau Groot Volker, laten hetzelfde beeld zien als de parkeervraag op de verschillende dagen.

Op zaterdagmiddag is de piek het hoogst. Zowel de parkeergarage Rozet als Musis zijn dan nagenoeg vol. Ook de capaciteit van het straatparkeren in de zuidelijke binnenstad is op dit moment bijna opgesoupeerd. Opvallend is dat tegelijkertijd nog ruime capaciteit is op de de Lage Kade, Blauwe Golven en Centraal. Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat parkeren op de Blauwe Golven en Lage Kade minder populair zijn. Met het autovrij maken van de Markt is aanvullend gekeken naar de parkeerdruk op een aantal terreinen in de zuidelijke binnenstad. Zowel de Trans als de parkeergelegenheden om de Markt kennen een hoge bezetting en zijn op de piekmomenten van het binnenstadsbezoek vol. Tegelijkertijd zijn de parkeerplekken van Prinsenhof en Dienst P7 nagenoeg onbezet.

Telling maart 2017

3
UIT DE STAD

Ook bij bewoners, ondernemers en werkers in de stad heeft bereikbaarheid prioriteit. Dat blijkt uit de aandacht die het krijgt maar ook de aandacht die er voor gevraagd wordt zoals bleek tijdens de inspiratieavond op 25 januari 2017 en de pamfletten, brieven en moties die deze onderwerpen behandelen. In het bij deze nota horende zienswijzenboek wordt inhoudelijk ingegaan op al deze reacties.

D66 / M03

D66 SP CDA Arnhem

Motie: Gedifferentieerd parkeren in de binnenstad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 3 november 2015, bij de behandeling van het vaststellen van de belastingverordeningen 2015

16A 40g

Constaterende dat,

1. In het coalitieakkoord geschreven staat: "We kijken of we meer mensen naar de stad kunnen trekken, door parkeerplaatsen op rustige tijdstippen goedkoper te maken.";
2. In de belastingplannen voor 2015 wel uitvoering gegeven wordt aan de invoering van betaald avondparkeren, maar niet aan het goedkoper maken op rustige tijdstippen.

Overwegende dat,

1. Parkeerbelasting tot doel heeft de schaarste te reguleren en niet primair om inkomsten voor de gemeenten te verwerven;
2. Vooral op de ochtenden in het begin van de week van parkeerdrukte in het centrum geen sprake is.

Verzoekt het college:

Dat wanneer het betaald avondparkeren meer opbrengt dan op basis van het coalitieakkoord is geraamd (200k) dit eerst wordt aangewend voor het goedkoper maken van de tarieven in daluren, en hiervoor de mogelijkheden te verkennen met de binnenstadondernemers.

En gaat over tot de orde van de dag.

66	SP	CDA
bine Andeweg	Cris Lenting	Gerben Karssenberg

AANGENOMEN

VVD Arnhem D66 CDA

Amendement Rechte rug (1); verlagen parkeertarieven

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 7 november 2016 ter bespreking van de MJPB 2017-2020;

Is van mening dat:
- de aangenomen motie gedifferentieerd parkeren in de binnenstad (3 november 2014) niet is uitgevoerd en dat dit wel conform die motie moet gebeuren

Besluit:
Pagina 16 de tekst onder 'Toezegging meeropbrengst betaald avondparkeren' te vervangen door:
Wanneer het betaald avond parkeren de komende jaren 2017 – 2020 meer opbrengt wordt dit (na aftrek van 200K (coalitieakkoord)) en vooralsnog met een maximum van 200 K per jaar, waarbij de dan nog resterende meeropbrengst naar het bereikbaarheidsfonds gaat) aangewend voor het goedkoper maken van de tarieven in daluren en worden de mogelijkheden hiervoor verkend met de binnenstadondernemers. De raad voor 1 april 2017 te rapporteren over het resultaat en de aanwending daarvan en al dan niet het gestelde maximum aan te passen.

VVD Arnhem — Leendert Combée
D66 Arnhem — Sabine Andeweg
CDA Arnhem — Gerben Karssenberg

AANGENOMEN

VVD Arnhem D66 CDA

Motie Rechte rug (1); verlagen parkeertarieven

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 7 november 2016 ter bespreking van de MJPB 2017-2020;

Is van mening dat:
- de aangenomen motie gedifferentieerd parkeren in de binnenstad (3 november 2014) niet is uitgevoerd en dat dit wel conform die motie moet gebeuren. Zie ook amendement rechte rug (1); verlagen parkeertarieven

Draagt het college op:
In aanvulling op het amendement 'Rechte rug (1): verlagen parkeertarieven', de bepaling van de meeropbrengst van het avondparkeren plaats te laten vinden vanaf 1 januari 2016. Met andere woorden: de teller start 1 januari 2016 (met een maximum van 200 K).

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD Arnhem — Leendert Combée
D66 Arnhem — Sabine Andeweg
CDA Arnhem — Gerben Karssenberg

AANGENOMEN

Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren

Gastvrij Arnhem: bereikbaar voor iedereen

De Arnhemse binnenstad weer in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden. Dat is het doel dat de gezamenlijke ondernemersorganisaties i… …h hebben gesteld.

Een goede bereikbaarheid per auto, fiets, OV of lopend is van gr… PBA een aantal concrete acties voor op het gebied van bereikb… pamflet noemen wij concrete acties die op korte termijn inge… o… …men die een belangrijke plaats op de beleidsagenda…

…d altijd bereid tot toelichting, overleg e… van het draagvlak.

…an op korte termijn gerealiseerd w… …en worden:

Rijdersplein / Looierstraat

…aken van Gel… …rsplein en Looierstraa…

…uimte bieden voor kort parke… …g Rozet, Looierstraat/Gele Rijd…

…ar én in de parkeergarages. Parkeergarage… …extra voorzieningen als toiletten, paraplu… …t etc.

…ment

…mers de parkeerkosten van hun klanten te late… …beter onder de aandacht brengen. (De ondernemer betaa… …lijk gemaakte parkeerkosten.)

…anpak fietsparkeren

- Betere handhaving gericht op de bestrijding van zwerf- en weesfietsen. Uitbreiding van de fietsparkeercapaciteit met name op die punten waar nu overlast ontstaat (Weverstraat, Willemsplein, Walstraat, Johny van Doornplein).
- Uitbreiding van het aantal bewaakte gratis fietsparkeerplekken op logische, goed vindbare en aanrijdbare plekken (niet alleen sturen op aantallen).

Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren

De Arnhemse binnenstad weer in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden. Dat willen bewoners en ondernemers in de Arnhemse binnenstad allemaal.

Een bruisende, veilige, gezonde binnenstad met gebruiksgemak voor haar bewoners is van groot belang. Juist door bewoning in de binnenstad mogelijk te maken en te stimuleren blijft de stad ook na sluitingstijd van de winkels levendig en veilig. Een goede bereikbaarheid per auto, fiets, OV of te voet vindt Arnhem 6811 eveneens van groot belang. Daarom stelt Arnhem 6811 10 concrete acties voor op het gebied van bereikbaarheid en parkeren.

Arnhem 6811 is uiteraard altijd bereid tot toelichting, overleg en hulp bij de uitvoering van onderstaande acties.

Onderzoeksresultaten door Arnhems Hart, inzake mobiliteit en parkeren in de binnenstad van Arnhem.

4
VISIE, KOERS EN OPGAVEN

4.1 Visie de Arnhemse binnenstad

Binnensteden: ontspanning en vermaak voorop

Binnensteden zijn het kloppend hart van de stad. Daar wordt gewerkt, gewinkeld, gewoond, we gaan er uit en we ontmoeten elkaar. Het lijkt zo vanzelfsprekend, een centrum vol beleving. Toch staan binnensteden onder druk. Waar tot voor kort de recreatieve winkelfunctie dominant was in de binnenstad, werken we in Arnhem aan de transformatie van “place to buy” naar “place to meet”.

Quote uit inspiratiebijeenkomst: “De binnenstad gaat over ontmoeten, ontmoeten, ontmoeten. Zie de enorme groei aan koffiebarretjes.”

Het gaat bij de consument in toenemende mate om ontmoeten, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. Het krimpend winkelbestand zorgt voor leegstand in de gebieden om het kernwinkelgebied heen. De aanloopstraten naar dit kernwinkelgebied verlangen een aanpak die moet voorkomen dat het kernwinkelgebied een drijvend eiland temidden van de leegstand wordt en zo de aansluiting op de omgeving verliest. Juist in die aanloopgebieden pakt de gemeente een rol. Dit betekent dat we in Arnhem toewerken naar een compacter kernwinkelgebied en ruimte bieden voor nieuwe concepten en functies buiten het kernwinkelgebied. We zoeken daarbij naar functies die de attractiviteit van de binnenstad vergroten en een kwalitatieve toevoeging bieden aan de functie van het gebied. De veranderingen en het compacter worden van het kernwinkelgebied vragen om aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit, waarbij schoon, heel en veilig de basisingrediënten zijn. Hierbij streven we naar een prettig verblijfsgebied waar het voor zowel de bezoeker als de bewoner prettig vertoeven is. Wonen in de binnenstad is hip! We werken om die reden actief mee aan de ontwikkeling van het woonaanbod in de binnenstad.

Dat ontmoeten voor de bezoeker centraal staat, zien we terug in de forse toename van het aantal banen in de horeca, toename internetaankopen in Nederland naar 2,0 miljard euro in 2016 en de afname van het aantal banen in de detailhandel.

> Quote uit inspiratiebijeenkomst: "Doe dingen in de binnenstad die je niet op internet kunt beleven!"

De binnenstad moet goed bereikbaar, vindbaar en gastvrij zijn. Vanuit de periferie van Arnhem is onze binnenstad snel ontsloten. Via de radialenstructuur rijd je gericht met bus, fiets en auto naar en van de stad. Onze ring werkt soepel. In de basis werkt deze structuur goed.

> Quote uit inspiratiebijeenkomst: "De Weerdjesstraat is de sleutel tot de parkeervoorzieningen in het zuidelijke deel van de binnenstad."

Voornoemde koers is in 2015 ingezet met "De Arnhemse binnenstad 2015" en zetten we door in bijvoorbeeld de onlangs gepresenteerde detailhandels- en horecavisie. Het is nadrukkelijk een gezamenlijke koers met alle stakeholders in de binnenstad. Het Platform Binnenstad Arnhem dat in 2016 is opgericht, vormt de spil waarin al deze stakeholders zijn vertegenwoordigd.
Als gemeente blijven we investeren in de openbare ruimte, ruimtelijke en infrastructurele projecten, zoals begin dit jaar bekrachtigd is met het ondertekenen van de Investeringsagenda Arnhem Nijmegen met de provincie Gelderland. Doel is om fors in te zetten op de Bruisende Binnensteden. Deze overheidsinvesteringen lokken private investeringen uit en zorgen voor nieuwe dynamiek en een prettige verblijfsomgeving.

4.2 Koers de bereikbare binnenstad

Arnhem zet vol in op bus en fiets om zo de stad bereikbaar te houden. Het coalitieakkoord 2014-2018, Met de stad! getuigt daarvan. En is ook tastbaar op straat: verlegging/uitbreiding van de busontsluiting in de zuidelijke binnenstad is in voorbereiding, fietsstalplekken in de binnenstad breiden we uit en nieuwe snelfietsroutes leggen we aan. We geloven in dat laatste - de fiets - zo sterk, dat we daar in 2017 internationaal aandacht voor vragen door het organiseren van Velo-city 2017[1] in Nijmegen en Arnhem. Dat wil niet zeggen dat Arnhem geen aandacht besteedt aan de auto. Arnhem benut vooral de autoverkeersruimte beter.

In de bereikbare stad van de toekomst verenigen we de voetgangers, de fietsers, het "zero emissie" openbaar vervoer en het "zero emissie" autoverkeer optimaal met efficiëntere en hoogwaardige inrichting van straten en pleinen. Gastvrijheid staat centraal en bezoekers, bewoners, en ondernemers verdelen de schaarse ruimte. Leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit zijn daarom essentieel in de verdeling van die schaarste.

> Quote uit Beleidsnota Openbaar Vervoer: "Met een kwaliteitsslag maken we het openbaar vervoer toekomstvast. Daarvoor zijn maatregelen nodig: een hoogwaardig openbaar-vervoernetwerk, reiziger centraal, mobiliteit voor iedereen, emissieloos openbaar vervoer."

De keuze voor kwalitatief betere openbare ruimte, een afname van "niet noodzakelijk" autoverkeer en het zo goed mogelijk faciliteren van fiets, OV en verkeer met een bestemming werken positief in het streven om de binnenstad goed bereikbaar, leefbaar en economisch gezond te houden.

> Quote uit inspiratiebijeenkomst: "Schoon, heel, veilig, maar ook parkeren en bereikbaarheid zijn dissatisfiers en geen attractiefactoren. Dissatisfiers moeten op orde zijn."

[1] Een jaarlijks vierdaags wereldcongres over de fiets met meer dan 1.500 deelnemers

4.3 De opgaven

Arnhem zet zich in om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. Dit is voor alle doelgroepen van de binnenstad relevant, van consument tot werknemer, van ondernemer tot bewoner. De consument wil graag gastvrij ontvangen worden en de stallingen of garages gemakkelijk kunnen vinden, terwijl voor de werknemer een betrouwbare reistijd van belang is. De kracht is om op alle 3 de aspecten goed te scoren, voor een aantrekkelijke en leefbare binnenstad voor alle doelgroepen.

Dit leidt tot de volgende opgaven:

Stimuleren duurzame mobiliteit (duurzaam bereikbaar)

Vanuit de Investeringsagenda Arnhem Nijmegen, die beide gemeenten met de provincie in een bestuursakkoord hebben afgesproken, wordt een onderzoek uitgevoerd naar de regionale mobiliteitsvraagstukken in relatie tot het economisch functioneren van de regio in de toekomst.

Duurzaamheid is onderdeel van het Arnhemse mobiliteitsbeleid. Vooral met de trolleybus laat Arnhem zien schoon vervoer serieus te nemen. Datzelfde geldt voor elektrisch rijden door fiets en auto. Arnhem vindt dat belangrijk en investeert daarin. De duurzaamheidsdoelstellingen van Arnhem zijn vastgelegd in het programma New Energy made in Arnhem, en hebben op drie manieren invloed op de bereikbaarheid:

1. Parkeren en laden elektrisch vervoer;
2. Toegang voertuigen tot het voetgangersgebied, stadsdistributie;
3. Toegang tot de binnenstad in verband met de milieuzone.

In het programma zijn verschillende doelen geformuleerd: klimaatdoelen en luchtkwaliteitsdoelen. Beide doelen leiden tot een aanpak waarbij Arnhem nul emissievervoer stimuleert. De middelen zijn het plaatsen van laadinfrastructuur, het bouwen van een waterstoftankstation én door samen met de provincie te werken aan zero emissie busvervoer.

Beter benutten verkeersruimte en parkeren (Bereikbaar en vindbaar)

Voor het beter benutten van de verkeersruimte maken we onderscheid in de bereikbaarheid van de stad en de bereikbaarheid van de binnenstad.

- Bereikbaarheid van de stad

In de voorgaande hoofdstukken zien we dat de verkeerafwikkelingsproblemen zich nu al voordoen op de hoofdwegen rond Arnhem (zoals de A12, A325 en de Pleijroute). Naar verwachting nemen de verkeersintensiteiten de komende jaren alleen maar toe. Arnhem vindt dat een vitale regio een bereikbare regio moet zijn. Arnhem ondersteunt de regionale dubbelaanpak:

1. voortzetten van de gezamenlijke aanpak van wegbeheerders en bedrijfsleven om het aantal autoritten in de spitsen terug te dringen. De regio Arnhem Nijmegen werkt hier samen met het bedrijfsleven, provincie en rijk aan (zie onder Beter Benutten en gedrag verderop in dit hoofdstuk). De regio vraagt het huidige kabinet dit onderwerp met een stevig advies van voortzetting aan de makers van de nieuwe regeringscoalitie mee te geven;
2. in de Investeringagenda Arnhem Nijmegen is het onderwerp bereikbaarheid randvoorwaardelijk voor het welslagen van de drie iconen, waarop de gezamenlijke overheden zich de komende jaren concentreren: 1) bruisende binnensteden aan de rivier, 2) slimme duurzaamheid en 3) ruimte voor werk, kennis en innovatie in health en energy.
   De gezamenlijke gemeenten van de regio Arnhem Nijmegen hebben de opgave om de regio bereikbaar te houden, omarmd. Concreet bereiden de regiogemeenten een regionale mobiliteitsvisie voor. Deze leidt tot eenheid in en prioritering van bovenlokale mobiliteits-kwesties als input voor het MIRT[2] -overleg van het landsdeel-oost met de nieuwe minister van Infrastructuur en Milieu eind van 2017.

[2] MIRT: Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

Arnhem vindt dat deze gezamenlijke aanpak de gewenste vorming van een robuust landelijk en regionaal hoofdwegennet borgt.

- Bereikbaarheid van de binnenstad

Maar ook op het lokale hoofdwegennet neemt de verkeersdruk toe. De huidige weginfrastructuur binnen de stad raakt aan haar capaciteit. Uitbreiding van de infrastructuur is in de stad vaak niet haalbaar of niet wenselijk vanwege de schaarse ruimte en altijd kostbaar. Ook beïnvloedt het de leefbaarheid in negatieve zin. Arnhem blijft dan ook inzetten om de beschikbare capaciteit van het wegennetwerk beter te benutten. We herbevestigen het principe van de centrumring en radialen. In één richting tegen de wijzers van de klok in rijdt het autoverkeer op de centrumring. Wel afslaan via de bestaande lussen vanaf de centrumring de binnenstad/parkeervoorziening in, maar in principe geen nieuwe doorsteken vanaf de radialen over de centrumring en geen nieuwe doorsteken tussen buiten- en binnensingel. We willen succesvol blijven in het rijdend houden van het autoverkeer op de centrumring. Dat heeft onze permanente aandacht. In de werking van de verkeersregelingen en bijvoorbeeld in de “afronding” van de centrumring van Nieuwe Plein naar Weerdjesstraat, die we in 2018 realiseren.

We blijven ons inzetten in het verbeteren van de afwikkelingskwaliteit van bus en fiets.

Een andere insteek is om verplaatsingen in de tijd te spreiden. Ook het verkeer bij grote drukte afvangen aan de rand van de stad op transferia hoort daarbij. Het laatste stuk naar de binnenstad kan dan worden afgelegd met alternatieve vervoersmiddelen als de bus (P+R) of fiets (P+B).

Als trend hebben we geconstateerd dat we van bezit naar gebruik gaan. Wat spotify is voor muziek ontstaat ook voor mobiliteit. Deze trend en de ontwikkeling van een autonoom (zelf-)rijdende auto pakken we op om ons sterk te maken voor de ontwikkeling van mobiliteitsdiensten. Mobiliteit als een Service (MaaS) dient zich aan. Arnhem wil diegenen die zich naar, in en van Arnhem wensen te verplaatsen - laten - informeren over wat mogelijk is. Moet je je wel verplaatsen? Kan het op een ander moment? Kan het met een andere vervoerwijze dan de auto? Kan het via een andere route? Informatie ook over de kosten van een verplaatsing en over het milieubeslag. Als je dan ook nog eens via een app ritten/voertuigen kunt reserveren en betalen, bieden we de moderne consument keuzemogelijkheden. Het ultieme doel is om zodoende ruimte te bieden aan allen die zich willen verplaatsen naar en van de Arnhemse binnenstad.

- Parkeren

De binnenstad van Arnhem beschikt over voldoende parkeerplaatsen. Zelfs als op piekmomenten de parkeergarages als Rozet en Musis de grenzen van hun capaciteit bereiken, dan nog zijn er voldoende parkeerplaatsen in de binnenstad. Deze liggen niet altijd op de meest logische plekken en ook het kwaliteitsniveau is niet altijd voldoende. Reden waarom we de vindbaarheid en de kwaliteit willen verbeteren, zodat de gebruiker goed inzicht krijgt in waar beschikbare plaatsen zijn en hoe zij/hij er komt.
We erkennen dat recente ruimtelijke ontwikkelingen van invloed zijn op het aantal parkeerplaatsen. Daarom blijven wij het gebruik van de openbare parkeerplaatsen in de binnenstad - in de garages en op straat - monitoren. Dat doen we twee maal per jaar. Uit deze bezettingscijfers en kwaliteitsbeoordelingen (Binnenstadsmonitor bijvoorbeeld) kunnen we beoordelen of het aantal momenten waarop er nauwelijks tot geen parkeerplaatsen beschikbaar zijn, toeneemt en ingrijpen nodig is.

Met de voorgestelde maatregelen - waaronder de parkeergarage Prinsenhof opnemen in het parkeerverwijssysteem - brengen we het huidige parkeerverwijssysteem op orde.

Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten (Vindbaar en gastvrij)

De hernieuwde populariteit van de fiets zorgt voor de nodige uitdagingen, zoals voldoende stallingen voor de vele fietsers. Fietsers naar de Arnhemse binnenstad vragen om goede, veilige en vooral gratis stallingen die op korte loopafstand van de eindbestemming liggen. Ondanks de beschikbaarheid van gratis en bewaakte stallingen treffen we gestalde fietsen in de openbare ruimte aan. Deze fietsen zorgen regelmatig voor overlast en dus neemt de roep om handhaving toe. De uitdaging is om het stallingsgebruik te stimuleren zodat de overlast van gestalde fietsen vermindert.

Beter Benutten Vervolg en gedrag

Arnhem is partner in het landelijk programma Beter Benutten Vervolg 2015-2017 en werkt daarin nauw samen met de provincie Gelderland, de gemeente Nijmegen en het bedrijfsleven. Het programma heeft als doel het aantal zwaarst vertraagde autoritten in de regio met 10% te verminderen. In Arnhem gebeurt dat in de vier economische kerngebieden Arnhem Centrum, Velperweg, Presikhaaf en rondom Rijnstate.

Het middel is gedragsbeïnvloeding; daarmee verleiden we forensen, bezoekers, studenten en bewoners om in de spits de auto te laten staan. De alternatieven zijn om buiten de spits te reizen, de auto te delen, met het OV of de fiets te gaan of de auto te combineren met fiets of OV (via transferia).

In de huidige opgave wordt vooral ingezet op participatie met intermediaire partijen om de doelgroep te bereiken, zoals werkgevers, onderwijsinstellingen, ondernemers in de binnenstad (voor bezoekers) en de wijkraad (voor bewoners). Voorbeelden van lopende acties zijn:

- met 12 grote werkgevers in een community het stimuleren van slim werken en ride-sharing met een slimme app;
- het stimuleren van fietsen naar je werk of school (programma bike to work);
- gratis buskaartjes tussen 18-19 uur voor bezoekers aan de binnenstad (via 'Ervaar het OV');
- met enkele grote werkgevers transferium Gelredome opnieuw leven inblazen als Park & Bike en Park & Ridelocatie.

De gemeente Arnhem doet als grote werkgever in het centrum vanzelfsprekend mee aan acties. Voor veel werkgevers zijn doelen als een groen, duurzaam bedrijf of fittere werknemers van even groot of nog groter belang dan een betere bereikbaarheid.

Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijke kwaliteit (Gastvrij, kwaliteit en leefomgeving)

De kwaliteit van de openbare ruimte en de beleving van de stad zijn essentieel. Dat hoort bij de transformatie van 'place to buy' naar 'place to meet'. Het gaat de consument in toenemende mate om dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. Arnhem investeert in de kwaliteit van de openbare ruimte en daarbij dienen afwegingen gemaakt te worden tussen de parkeer- of stallingsfunctie ten opzichte van andere functies van de openbare ruimte.

In de zuidelijke binnenstad ronden we de kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte in de komende jaren af. Waarbij de vergroening, de Jansbeek en de inrichting van ontmoetingsplekken als pleinen een belangrijke bijdrage zullen gaan leveren aan de beleving van de binnenstad.

> Quote uit inspiratiebijeenkomst: "mensen komen niet naar de binnenstad om naar geparkeerde auto's te kijken"

Meer verblijfskwaliteit in de binnenstad is een voortdurende uitdaging. Samen met de stad willen we verrommeling tegengaan. De paaltjes, weesfietsen en gestalde fiets, maar ook graffiti en zwerfvuil.

Ruimte bieden aan stedelijke en economische ontwikkeling en transformatie (Gastvrij, kwaliteit en leefomgeving)

De economische vitaliteit van de Arnhemse binnenstad is een groot goed. Arnhem zet daarom ook in op transformatie en is daar afgelopen jaren succesvol in geweest. Kantoren worden omgebouwd tot appartementen. Verder leidt de ontwikkeling van de zuidelijke binnenstad tot extra woningen. Daarbij geldt bovendien dat transformatie naar woningen niet altijd gepaard gaat met parkeren op eigen terrein. Met het stimuleren van de stedelijke ontwikkeling in de binnenstad neemt ook het ruimtebeslag voor de verkeersfunctie en het aantal verkeersbewegingen van en naar de binnenstad toe. Nu wordt in parkeerbehoefte voorzien door uitgifte van parkeervergunningen.

Dit levert op termijn een probleem op als parkeervoorzieningen niet worden gerealiseerd bij de transformatie. Dat is op de lange termijn onhoudbaar en onwenselijk. Wij willen ruimte bieden aan stedelijke en economische ontwikkeling en transformatie zonder dat dit tot overlast leidt. We experimenteren met (ver-)-nieuwbouw in de binnenstad met minder parkeerplaatsen dan de norm. De nieuwe gebruikers-bewoners sluiten we uit van de mogelijkheid om een beroep te doen op een gemeentelijke parkeervergunning.

5
BEREIKBAARHEIDSAANPAK 2017

5.1 Uitvoeringsagenda de Arnhemse binnenstad binnen bereik

In voorgaande hoofdstukken is een beeld geschetst van de ontwikkeling van de stad en de binnenstad in het bijzonder. Vanuit gesignaleerde trends, ontwikkelingen, kennis uit de stad en moties van de raad zijn een visie en koers bepaald en zijn de opgaven voor de komende jaren benoemd.

De belangrijkste opgaves en doelen als het gaat om Bereikbaarheid, Vindbaarheid, Gastvrijheid een Kwaliteit leefomgeving zijn:

- Stimuleren van duurzame mobiliteit (Duurzaam bereikbaar)
- Beter benutten verkeersruimte en parkeren (Bereikbaar)
- Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten (Vindbaar)
- Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijk kwaliteit (Gastvrij)
- Ruimte bieden aan stedelijke en economische ontwikkeling en transformatie (Gastvrij, kwaliteit en leefomgeving)

Deze opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen in paragraaf 5.2. De maatregelen zijn geordend naar maatregelen die:

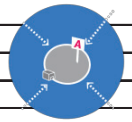
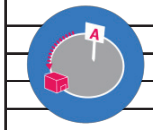
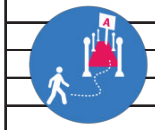
- Vanaf 2017 worden onderzocht en/of uitgevoerd en financiering geregeld is. Hierin zijn ook maatregelen opgenomen die door andere partijen (bv PBA) worden uitgevoerd.
- Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd en samen met bewoners en ondernemers in schouw praktisch worden bekeken en geprioriteerd;
- Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd maar waar samen met ondernemers geprioriteerd moet worden in het kader van financieringskader 4 keer 2 ton;
- Lange termijn.

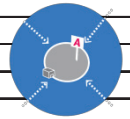
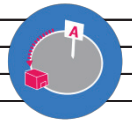
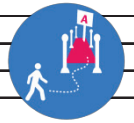
Voor een aantal onderwerpen zijn de maatregelen in een projectvoorstel gefomuleerd in paragraaf 5.3. Projectvoorstellen:

- Monitoring parkeerbezetting;
- Project daltarieven en parkeertarieven;
- Project Venstertijden en omvang voetgangersgebied;
- Pilot kort parkeren;
- Project Wrakken en weesfietsen;
- Onderzoek fietsparkeren Arnhem centraal;
- Schouw.

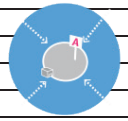
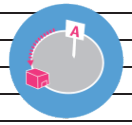
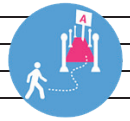
Deze maatregelen vormen samen de bereikbaarheidsaanpak 2017. De bereikbaarheidsaanpak en de opgaves die zijn benoemd vragen blijvende aandacht en oog voor ontwikkelingen en kansen. Deze voortrollende agenda zal dan ook blijvend geëvalueerd worden en aangevuld worden met nieuwe maatregelen, die eerder niet mogelijk zijn door bijvoorbeeld ontbreken financiën, inzicht of kansen om de Arnhemse binnenstad bruisend en binnen bereik te houden.

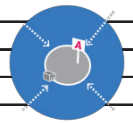
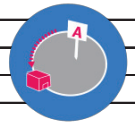
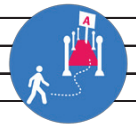
5.2 Maatregelen bereikbaarheidsaanpak

Maatregelen Bereikbaarheidsaanpak						
Voetganger en openbare ruimte						
		Reeds besloten (en gefinancierd)	**Schouw (@)**	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)	**lange termijn**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid						
	Verbeteren rode lopers van en naar de binnenstad					
	- Marktcorridor Sabelspoort/ Airborne at the Bridge	X				
	- Creatieve corridor/ Oude Kraan	X				
	- Verbeteren veiligheid oversteek binnensingel bij Johnny van Doornplein (van en naar Musis)	X				
	- Corridor Nieuwstraat	X				
Vindbaarheid						
	Bewegwijziging vanaf bronpunten en rode lopers naar de binnenstad (inclusief kwartierindeling)	X				
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving						
	Leefomgeving schoon heel en veilig					
	- Opruimacties overtallige oude borden en verwijzingen		X			
	Impuls kwaliteit leefomgeving					
@	- Aanpak verkeerd gestalde fietsen, wezen en wrakken	X				PBA/6811/AH
	- Afspraken maken over fietsen in de binnenstad (stallen en rijden) en handhaven		X			PBA/6811/AH
@	- onderzoek omvang voetgangersgebied	X				PBA/6811
	- Aanpak overlast Rijnkade	X				6811
	Gastvrije binnenstad					
	- Stadsplattegronden op sleutelplekken (bij winkeliers en poorten van de stad) aanbieden	X				
	- In overleg met ondernemers inzetten digitale middelen voor verhogen gastvrijheid	X			X	
@	= zie projectvoorstel					

Maatregelen Bereikbaarheidsaanpak							
Fiets en stallen							
		Reeds besloten (en gefinancierd)	**Schouw**	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)	**lange termijn**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid							
	Veiliger maken oversteek binnensingel bij Johnny van Doornplein	X				
	Compleet maken wachttijdvoorspellers bij oversteken centrumring			X		
		X				
	Aanleg snelfietsroutes naar omliggende gemeenten					
	- Snelfietsroute Dieren-Velp-Arnhem	X				
	- Snelfietsroute Wageningen-Oosterbeek-Arnhem	X				
	- Verbeteren fietsontsluiting binnen creatieve corridor (Oude Kraan) als onderdeel snelfietsroute Wageningen	X				
	Stimuleren fietsgebruik forenzen en studenten dmv belonen (Programma Beter Benutten Vervolg)	X				
Vindbaarheid							
	Afronden van plan extra 1.000 fietsklemmen in de binnenstad	X				PBA/6811
	Vergroten vindbaarheid bewaakte fietsenstallingen			X		PBA
	Onderzoeken mogelijkheid tot realisatie nieuwe fietsenstalling(en) zuidelijke binnenstad				X	PBA
	Startpunten snelfietsroutes duidelijk markeren en bewegwijzeren (Stadswerkplaats Fiets)				X	
	Verdubbelen capaciteit fietsenstalling Gele Rijders Plein	X				
	Experimenteren met (brom)fietspakeervakken in binnenstad		X			PBA/6811
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving							
	Maak fietsenstallingen voor diverse typen tweewielers (scooters, E-bikes, etc.)			X		PBA/6811
	Verbeteren communicatie over verbod scooters/ bromfietsers in voetgangersgebied	X				PBA/6811/AH
@	Maken visie op stallen fiets omgeving Arnhem Centraal	X				
	Investeer in extra laadpunten voor elektrische fietsen			X		
	Onderzoek mogelijkheden voor fietsvoorzieningen voor bewoners binnenstad		X			6811/AH
	Inzetten gastheren/ gastvrouwen bij stallen fietsen				X	
	Ontwikkelen Arnhemse deelfiets (Stadswerkplaats Fiets)				X	
	Pilot "Fietsparkeren loont", sparen met "Dit is Pas Arnhem" (BBV)	X				
@	= zie projectvoorstel					

Maatregelen Bereikbaarheidsaanpak							
OV en halten							
		Reeds besloten (en gefinancierd)	**Schouw**	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)	**lange termijn**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid						
	Structurele inzet op verbeteren van de OV-bereibaarheid					
	- Inzetten op sneller, vaker en betrouwbaarder van de ICE (Amsterdam-Arnhem-Frankfurt)	X			X	
	- Het naar de regio brengen van het stedelijk hoogwaardig openbaar vervoer (Trolley 2.0), Huissen, Elst, Wageningen, Velp/Zuid, Westervoort	X			X	
	- Onderzoek verhogen van frequentie van trolleylijn 2 van en naar Arnhem-Zuid	X				
	- Introductie lijn Abellio Arnhem-Dusseldorf 1x per uur					
	Stimuleren OV-gebruik van en naar de binnenstad (BBV Ervaar het OV)	X				
	Onderzoeken functioneren OV Noordzijde Arnhem Centraal/ Sonsbeekzije (FLIXbus, treinvervangend vervoer)				X	
	Ontwikkelen van vraaggericht OV (BrengFlex)	X			X	
	Onderzoeken naar beter gebruik dal-uren OV-vervoer	X				
Vindbaarheid						
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving						
	Schoon, heel en veilige halte-voorzieningen		X			
	Promotieactie richting Duitse bezoekers tijdens opstart Abellio (Arnhem-Düsseldorf)	X				
	Plaatsen van kaartautomaten bij Willemsplein, Velperplein en Velperpoort	X				
	plaatsen van kaartautomaten van Abellio om Arnhem CS	X				
	Pilot probeeracties OV voor nieuwe inwoners Arnhem	X				
	Meer taxistandplaatsen			X		PBA
@	= zie projectvoorstel					

Maatregelen Bereikbaarheidsaanpak							
Auto en parkeren							
		Reeds besloten (en gefinancierd)	**Schouw**	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)	**lange termijn**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid							
	Inzet P&R tijdens evenementen en piekdrukte (Gelredome, Waterberg en Kleefsewaard)				X	
	Inzet op technologische innovatie op verdere verbetering verkeersafwikkeling radialen en centrumring	X			X	
	Pilot langparkeren/ toeristisch bezoek				X	
	Inzetten Programma Beter Benutten Vervolg					
	- Werkgeversaanpak/ mobiliteitsmakelaar inclusief pilot parkeren op afstand voor werknemers	X				
	- Bezoekersaanpak binnenstad (happy hour actie gratis parkeren van 17-18)	X				
	Onderzoek faciliteren deelautosystemen	X				
	Verkeersafwikkeling centrumring verder verbeteren door ontknoping Roermondsplein	X				PBA/6811
	Verkeersafwikkeling centrumring waar nodig verder verbeteren				X	PBA/6811
	Verkeersafwikkeling zuidelijke binnenstad met herinrichting Weerdjesstraat	X				PBA
	Pilot Park&Bike transferium Gelredome gericht op forenzen en bezoekers (BBV)	X				
	Onderzoek introductie Mobility as a Service (MaaS)	X				
Vindbaarheid							
@	Monitoren gebruik parkeervoorzieningen	X			X	PBA
	Stimuleren parkeren in garages	X			X	
	Inzetten op een goed functionerend parkeerverwijssysteem	X				6811/PBA
	Uitbreiden parkeerverwijssysteem met beschikbaarheid parkeren op Trans				X	
	Maak werk van parkeerbezettingssensoren op maaiveldplekken				X	
	Beschikbaarheid laadpalen in het centrum		X			
	Betere vindbaarheid en herkenbaarheid van P+R Gelredome				X	
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving							
	Parkeergagares laten functioneren als sociaal veilige service centers				X	PBA/AH
 @	Pilot flitsparkeren			X		PBA
@	Pilot daltarieven			X		PBA
	Groen- rood aanduiding beschikbaarheid parkeerplaatsen in gemeentelijke parkeergarages				X	
	Aanduiden looproutes naar belangrijke bestemmingen			X		
	Plan maken voor differentieren vergunningshouderstarieven en schoon vervoer			X		
	Stel parkeerdata in gemeentelijke parkeergarages beschikbaar (real time)				X	
	Parkeren als loyaliteitsinstrument			X		PBA
	Parkeergarages toegankelijk maken voor zakelijk vergunninghouders	X				PBA/6811
	Afspraken gebruik parkeervoorzieningen derden	X				PBA/AH
	Kwaliteitsverbetering parkeren Blauwe golven	X				PBA
@	= zie projectvoorstel					

Maatregelen Bereikbaarheidsaanpak							
Stadsdistributie							
		Reeds besloten (en gefinancierd)	**Schouw**	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)	**lange termijn**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid							
	Milieuzones vrachtwagens	X				
	Milieuzones bestelauto's en personenauto's				X	
	Stimuleren fietskoeriers studenten (Stadswerkplaats Fiets)				X	
Vindbaarheid							
							
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving							
@	Betere handhaving venstertijden			X		6811/PBA/AH
	Onderzoek gezamenlijke oplossingen stadsdistributie (Stadswerkplaats Fiets)				X	
	Stimuleren zero emissievoertuigen tbv stadsdistributie				X	
@	= zie projectvoorstel					

5.3 Projectvoorstellen

Een aantal maatregelen in de stad die bijdragen aan de gastvrijheid, leefbaarheid, vindbaarheid en bereikbaarheid kunnen op korte termijn opgepakt worden. Sommige zaken kunnen direct uitgevoerd worden, voor andere zaken is eerst nog nadere inventarisatie nodig. Van de zaken waarmee we op kort termijn aan de slag kunnen zijn projectvoorstellen opgesteld.

Projectvoorstel monitoring parkeren in de binnenstad

Doel

De ontwikkelingen in de stad zijn van invloed zijn op het aantal parkeerplaatsen. Om te bepalen of ingrijpen nodig is, blijven wij het gebruik van de openbare parkeerplaatsen in de binnenstad - in de garages en op straat - monitoren.

Aanpak

Om te komen tot een goed overzicht dient twee keer per jaar een volledig parkeeronderzoek uitgevoerd te worden waarbij zowel wordt gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige aantallen parkeerplaatsen in/nabij de binnenstad alsmede de bezetting ervan. De gegevens kunnen aangevuld worden met de (dagelijkse) data van de parkeergarages.
De parkeerregisseur van de gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek en bewaakt planning en data.

Resultaat

Uit deze bezettingscijfers en kwaliteitsbeoordelingen (Binnenstadsmonitor bijvoorbeeld) kunnen we beoordelen of het aantal momenten waarop er nauwelijks tot geen parkeerplaatsen beschikbaar zijn, toeneemt en ingrijpen nodig is.
Stel dat uit de bezettingscijfers en kwaliteitsbeoordelingen (Binnenstadsmonitor bijvoorbeeld) blijkt, dat het aantal momenten waarop er nauwelijks tot geen parkeerplaatsen voor bezoekers beschikbaar zijn, toeneemt en ingrijpen nodig is, dan zijn de volgende maatregelen mogelijk:

1. aanwezige vrije maaiveldplaatsen betaald maken. Denk hierbij aan de lage kade, de Boterdijk en wellicht Onderlangs. Dit biedt ook de mogelijkheid om in tarief te differentiëren: een hoog tarief dicht bij de bestemming en een laag tarief op de plaatsen die wat verder weg liggen;
2. parkeren op afstand. Parkeren op enige afstand van de binnenstad met een goede reismogelijkheid naar en van de binnenstad. Voordat de parkeergarage Centraal openging, functioneerde het transferium Gelredome als zodanig;
3. verhogen parkeertarief. Een economische wetmatigheid zegt dat als de vraag stijgt, de prijs stijgt. We kunnen ook denken aan een hoger tarief in drukke perioden en een lager tarief daarbuiten. Let wel dat het huidige coalitieakkoord een prijsverhoging van het parkeren boven de inflatie niet toestaat.

Projectvoorstel verlagen parkeertarieven in daluren

Doel

Tariefdifferentiatie parkeren heeft als doel om bezoekers die met de auto naar de binnenstad komen meer naar de binnenstad te trekken in de daluren en tevens de piekuren te verlichten.

Plan van aanpak

Het college gaat in overleg met de ondernemers een pilot starten om na te gaan of het verlagen van parkeertarieven in de daluren structureel tot meer bezoekers in de daluren en een afname van de piek in de piekuren leidt. Het aspect structureel is van belang want naast een korte termijn effect willen we ook vaststellen of deze maatregel een blijvend effect heeft op het gedrag van bezoekers die met de auto naar onze binnenstad komen.

In overleg met het PBA is reeds gekeken welke momenten in de daluren naar mening van de ondernemers geschikt zijn voor tariefacties. De gemeente heeft voor die momenten de kosten berekend. In nader overleg, waarbij tevens de binnenstadsbewoners worden betrokken, wordt dit verder uitgewerkt en uitgevoerd.

Resultaat

Een uitgevoerde pilot en daarmee inzicht in de effecten van het verlagen van parkeertarieven in de daluren op de bezoekersstromen naar de binnenstad.

De raad heeft in november 2016 een amendement aangenomen waarin opgenomen is dat van de meeropbrengsten van het betaald avondparkeren voor 4 jaar € 200.000,- beschikbaar wordt gesteld voor het verlagen van de parkeertarieven in de daluren. Dit is daarmee het kader voor deze pilot. Binnen dit kader is het ook mogelijk dat de piekuren een hoger tarief krijgen dan nu het geval is en de daluren een lager tarief, waarbij de totale parkeerinkomsten gelijk blijven. Derving van parkeerinkomsten kunnen voor maximaal met € 200.000 voor 4 jaar worden gecompenseerd. Een en ander is mede afhankelijk van prioritering van overige maatregelen binnen dit financiële kader zoals in paragraaf 5.2 is verwoord.

Om de werking van de maatregel optimaal te maken is heldere communicatie hierover van belang.

Projectvoorstel venstertijden en omvang voetgangersgebied

Doel

Arnhem was in 1995 één van de eerste steden in Nederland, waar de binnenstad werd afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. In het voetgangersgebied krijgen leefbaarheid, verkeersveiligheid en een rustige winkelomgeving prioriteit. Bevoorrading en andere werkzaamheden waarvoor (vracht) auto's nodig zijn, dienen zoveel mogelijk plaats te vinden binnen de zogenaamde venstertijden. Een beperkt aantal mensen en bedrijven krijgt van de gemeente een ontheffing om ook buiten de venstertijden in de binnenstad te mogen rijden. Het grootste deel van de dag worden geen voertuigen toegelaten in het gebied. In de zogenaamde venstertijden (06.00-11.00) kunnen voertuigen vrij het gebied inrijden met als belangrijkste doel bevoorrading. De ondernemers en bewoners hebben aangegeven dat de venstertijden onvoldoende strak gehandhaafd worden waardoor er ook buiten de venstertijden voertuigen in het voetgangersgebied rijden.

Plan van aanpak

Om te komen tot een resultaat waarbij er minder voertuigen in het gebied aanwezig zijn, dienen de volgende stappen gezet te worden:

1. Nazien bestaand beleid/regelgeving (o.a. t.a.v. verswaar);
2. Veldonderzoek aantal voertuigen tijdens en na venstertijden.

Resultaat

Op basis hiervan worden venstertijden eventueel herijkt en opnieuw vastgesteld, waarbij ook gekeken wordt naar de omvang van het gebied en zal na communicatie strikter worden gehandhaafd.

Projectvoorstel kort parkeren nabij de binnenstad

Doel

Uit het oogpunt van gastvrijheid is het wenselijk om op een aantal locaties (zeer) kort te kunnen parkeren. Deze parkeerplekken voorzien daarmee in de (verwachte) behoefte van bezoekers om voor een korte boodschap even snel de auto op een parkeerplaats dicht nabij het centrum te kunnen parkeren.

Plan van aanpak

Het kort parkeren wordt gerealiseerd door een pilot te starten met twee locaties nabij het centrum. Het gaat om 3 a 4 plaatsen per locatie. De locaties worden samen met de ondernemers bepaald. Om de werking van de plaatsen optimaal te houden worden er afspraken gemaakt over intensieve handhaving aangezien daarmee het maximale effect van de kortparkeerplaatsen gerealiseerd zal worden. Duidelijke communicatie over locatie, tarief en parkeerduur zijn van belang. Deze communicatie zal samen met het PBA vormgegeven worden.

Resultaat

De pilot zal een jaar na starten worden geëvalueerd.

Projectvoorstel wrakken en weesfietsen

Doel

Bereikbaarheid vraagt om voldoende te faciliteren om per fiets naar de stad te komen, dus fiets-parkeerplaatsen. Hierbij hoort een optimaal beheerregime om de aanwezige plekken zoveel mogelijk vrij te houden van wezen en wrakken.
Bij Gastvrijheid hoort een binnenstad met zo min mogelijk verrommeling door fietsen. Echter beheer respectievelijk handhaving van weesfietsen en wrakken en verkeerd gestalde fietsen heeft ook een keerzijde voor de gastvrijheidsbeleving. Namelijk als je fiets is verwijderd door de gemeente Arnhem.

Plan van aanpak

Plan is om hier een goede en heldere administratieve methode voor te volgen. Zodat na registratie fietsen online kunnen worden opgezocht. Ook zal een screening op aangifte diefstal en eventueel uitkering van diefstalverzekering gebeuren. Voor deze handling bestaan uitstekende softwarepakketten (apps).
Qua uitvoering zal in goed overleg moeten worden samengewerkt tussen de voormalige medewerkers van fietsenstalling Rozet, 2Switch, Handhaving en Wijkonderhoud van de cluster Openbare Ruimte.
Een goede communicatie en voorlichting zijn van groot belang:

- ter voorkoming van verkeerd gestalde fietsen;
- voor fietseigenaren die te maken krijgen met een geruimde fiets.

Resultaat

Aanpak volgens een duidelijk beschreven proces voor verwijderen en eventueel terugbrengen in circulatie van wrakken, weesfietsen en verkeerd gestalde fietsen. Helderheid in taken en rollen, administratieve en juridische aspecten en logistiek.

Projectvoorstel onderzoek fietsparkeren Arnhem Centraal

Doel

In de opzet van het masterplan Arnhem Centraal is voor alle gebruikers van het gebied voorzien in overdekte fietsenstalling door het bouwen van een ruime fietsenkelder onder de terminal en een aanvullende voorziening in het Cito-pand aan de noordzijde. Door het betaald maken van het stallen en de invoering van het verplicht gebruik van de OV-chipcard is nu sprake van een scheve klantgerichtheid van reizigers t.o.v. bv bioscoopbezoekers. Gevolg is een onvolledig benutte fietsparkeerkelder en overlast van bovengronds geparkeerde fietsen in het gebied. Hier streng op handhaven is lastig ivm de claim die ondernemers zoals Pathé, leggen op de oorspronkelijke afspraken.
Er is ontevredenheid over het regime ("slechtst" 24 uur gratis en OV-kaart) en zorgen hoe dat straks moet. Dit geldt zowel voor Sonsbeekzijde als voor Centrumzijde. De "tijdelijk" ingerichte fietsenstalling aan de Sonsbeekzijde zal over enkele jaren moeten wijken in verband met de ontwikkelingen. Ook de "lucht" die nu nog aanwezig is om evt geparkeerde fietsen te gedogen op onbebouwde plekken (de asfaltstrook voor Pathé) zal medio 2018 verdwijnen. Er is geen duidelijk beeld van capaciteit versus vraag en bijbehorende doelgroepen (reizigers, bewoners, bezoekers van de stad).

Plan van aanpak

Plan is om aan de hand van veldwerk hier zicht op te krijgen.

Resultaat

Een compleet beeld van capaciteit en vraag van stallingen in-en-rond het gebied Arnhem Centraal. Vervolgens zal samen met de stakeholders naar een oplossingen worden gezocht. Ook hier zal het uitvoeren van het regime van verkeerd gestalde fietsen, weesfietsen en wrakken worden opgepakt. Een groot deel van het stationsgebied is hierbij reeds aangewezen als fietsparkeerverbodszone (APV). Indien nodig zal extra capaciteit moeten worden gecreëerd.

Projectvoorstel schouw en uitvoering (kleine) maatregelen binnenstad

Doel

Door diverse partijen in de stad zijn maatregelen benoemd die eenvoudig en snel uit te voeren zijn op basis van een schouw ter plaatse; denk hierbij aan vakken voor scooters en plaatsen van extra fietsklemmen. Deze maatregelen leveren een bijdrage aan met name de gastvrijheid van de Arnhemse binnenstad.

Plan van aanpak

De schouw is de aanpak om snel en direct "met de stad" maatregelen te nemen die een bijdrage kunnen leveren aan de gastvrijheid, leefbaarheid, vindbaarheid en bereikbaarheid van de stad.
De maatregelen zijn snel en eenvoudig uit te voeren. De schouw en de uitwerking ervan dienen afgestemd te zijn met de uitvoering van andere werkzaamheden; zo wordt dubbel werk en/of verrommeling voorkomen. De schouw wordt in gezamenlijkheid door de gemeente en betrokkenen uit de stad uitgevoerd. De maatregelen worden uitgevoerd binnen de mogelijkheden van de afdeling beheer van de gemeente Arnhem.

Resultaat

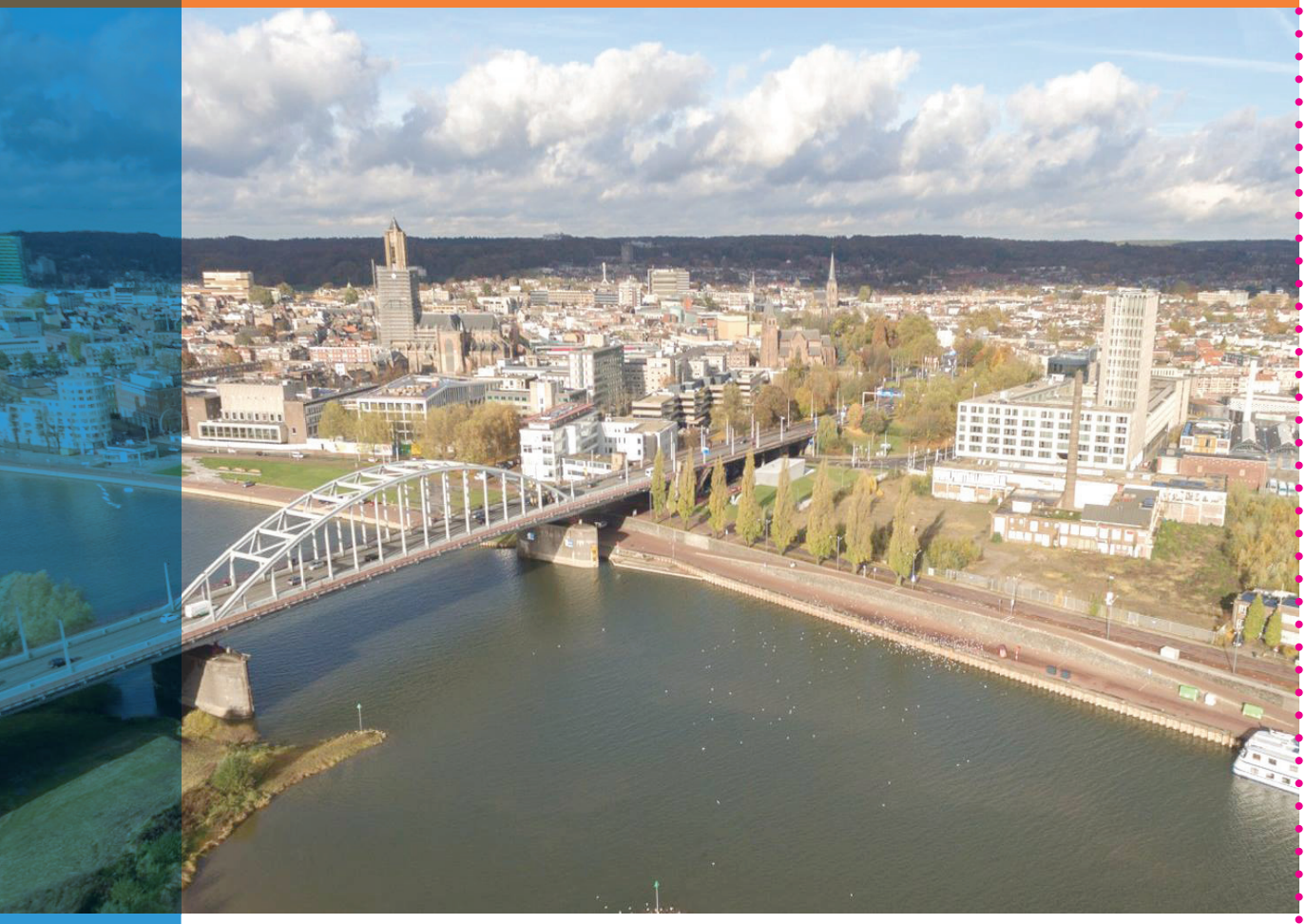
Ter plaatse beoordelen of en op welke wijze (kleine) maatregelen uitgevoerd kunnen worden die een bijdrage leveren aan de gastvrijheid van de Arnhemse binnenstad. De schouw is opmaat tot uitvoering van de maatregelen.

Programmateam binnenstad
Maart 2017

made in [Arnhem]

ZIENSWIJZENRAPPORT

De Arnhemse binnenstad binnen bereik
aantrekkelijk en leefbaar

d.d. 21 maart 2017

Gemeente Arnhem

Inleiding

Bereikbaarheid is een belangrijk onderwerp voor de stad en haar bewoners, ondernemers en bezoekers. Vanuit de stad zijn door verschillende partijen in de afgelopen periode gedachten geuit over de bereikbaarheid van en het parkeren in de binnenstad. Zo hebben het PBA, Arnhem6811 en Arnhems Hart een pamflet c.q. memo aangeboden aan de gemeente. Met andere organisaties zoals de Fietsersbond, ANWB en APCG hebben gesprekken plaatsgevonden om hun aandachts- en zorgpunten over de bereikbaarheid van de stad te duiden. Een aantal van de genoemde punten kunnen we realiseren. Die zijn opgenomen in het maatregelenoverzicht van de bereikbaarheidsaanpak. Daarnaast is er een aantal voorstellen waarvan de realisatie niet wenselijk of haalbaar is. De redenen hiervoor benoemen we.

Leeswijzer
Deze bijlage is zo opgebouwd dat de integrale tekst van de pamfletten en zienswijzen is opgenomen waarna per onderdeel een wordt reactie gegeven.
Deze bijlage hoort bij de nota De Arnhemse binnenstad binnen bereik.

Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren

Gastvrij Arnhem: bereikbaar voor iedereen

De Arnhemse binnenstad weer in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden. Dat is het doel dat de gezamenlijke ondernemersorganisaties in Arnhem zich hebben gesteld.

Een goede bereikbaarheid per auto, fiets, OV of lopend is van groot belang. Daarom stelt PBA een aantal concrete acties voor op het gebied van bereikbaarheid en parkeren. In dit pamflet noemen wij concrete acties die op korte termijn ingevuld kunnen worden en onderwerpen die een belangrijke plaats op de beleidsagenda verdienen.

Het PBA is uiteraard altijd bereid tot toelichting, overleg en hulp bij de uitvoering en/of het verder uitbouwen van het draagvlak.

Korte termijn

Een aantal acties kan op korte termijn gerealiseerd worden, dan wel lopende initiatieven die versneld kunnen worden:

1. Aanpak Gele Rijdersplein / Looierstraat

Toegankelijk maken van Gele Rijdersplein en Looierstraat voor autoverkeer en parkeren.

2. Introductie Flitsparkeren

Op diverse plekken in de binnenstad ruimte bieden voor kort parkeren (30 tot 60 minuten). Denk hierbij aan de omgeving Rozet, Looierstraat/Gele Rijdersplein en Beekstraat.

3. Gastvrijheid parkeergarages verhogen

Zorgen voor een goede bewegwijzering naar én in de parkeergarages. Parkeergarages opplussen tot 'city service centers' dus met extra voorzieningen als toiletten, paraplu-uitleen, kluisjes, buggyverhuur, pinautomaat etc.

4. Parkeren inzetten als loyaliteits-instrument

De mogelijkheid om ondernemers de parkeerkosten van hun klanten te laten betalen verder uitbreiden en beter onder de aandacht brengen. (De ondernemer betaalt achteraf de daadwerkelijk gemaakte parkeerkosten.)

5. Aanpak fietsparkeren

- Betere handhaving gericht op de bestrijding van zwerf- en weesfietsen. Uitbreiding van de fietsparkeercapaciteit met name op die punten waar nu overlast ontstaat (Weverstraat, Willemsplein, Walstraat, Johny van Doornplein).
- Uitbreiding van het aantal bewaakte gratis fietsparkeerplekken op logische, goed vindbare en aanrijdbare plekken (niet alleen sturen op aantallen).

6. Handhaving venstertijden

Ter verhoging van de gastvrijheid en de veiligheid in het winkelgebied ondernemers beter voorlichten over de venstertijden (regels op 1 A4), het scherper oordelen over het uitgeven van vergunningen (zijn uitzonderingen 'verse producten' nodig?) en het strenger handhaven.

Lange(re) termijn

7. Doorstroming

Het verbeteren van de doorstroming richting Oosterbeek ter plaatse van de Langstraat, o.a. door het instellen van tweerichtingsverkeer, het verwijderen van de vluchtheuvel en het aanpassen van signing.

8. Parkeermaatregelen

- Parkeercapaciteit blauwe golven handhaven en deze toezegging bevestigen;
- Parkeergarages toegankelijk maken voor (zakelijke) vergunninghouders (niet op kenteken) zodat gasten op maaiveld kunnen parkeren;
- Op marktdagen extra parkeerplaatsen op maaiveld creëren ten behoeve van marktbezoekers.

Beleidsvorming

9. Helder, consequent parkeerbeleid

Komen tot een helder, consequent en toekomstbestendig parkeerbeleid dat bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van de Arnhemse binnenstad.

- Het aantal parkeerplaatsen niet verminderen, maar uitbreiden gelijkelijk verdeeld langs de hele ring. Ten behoeve van de bezoekers juist ook op maaiveldniveau;
- Komen tot een vast en laag parkeertarief, voor de periode van 09.00 tot 23.00 uur van 1,50 per uur;
- Het tarief voor abonnementhouders verlagen.

10. Doorsteken en keerlussen

Wij stellen het eenrichtingsprincipe van de ring niet ter discussie. Wel moeten op zes á zeven plekken doorsteek- en keerlussen gemaakt worden zodat:

- De binnensingels makkelijker en veiliger bereikt kunnen worden;
- Er bij het missen van een afslag een herstelmogelijkheid is (het ontbreken hiervan wordt als ongastvrij ervaren).

11. Omvang voetgangersgebied

Onderzoek naar de mogelijkheden om het exclusieve voetgangersgebied te verkleinen door bijvoorbeeld shared space voor voetgangers, fietsers en auto's om zo in te spelen op de veranderende functie van de, compacte, binnenstad.

Platform Binnenstad Arnhem is een samenwerking van: OndernemersKontakt Arnhem, Vereniging City Centrum Arnhem, Koninklijke Horeca Nederland afdeling Arnhem, CultuurNetwerk Arnhem, Vereniging van Eigenaren Citycenter Arnhem en Grootwinkelbedrijf Arnhem.

Reactie op Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren van Platform Binnenstad Arnhem

1. Aanpak Gele Rijders Plein / Looijerstraat
In het coalitieakkoord is vastgelegd dat het parkeren op het Gele Rijders Plein wordt opgeheven. Deze maatregel is per 1 maart 2017 uitgevoerd.

2. Introductie Flitsparkeren
De gemeente Arnhem staat positief tegenover een pilot flitsparkeren. Indien deze pilot in afstemming met PBA is te prioriteren uit de 2 ton kan de pilot uitgevoerd worden in 2017/2018

3. Gastvrijheid parkeergarages verhogen
Voor een goede bewegwijzering naar de parkeergarages zetten we in op een goed functionerend parkeerverwijssysteem.
Voor de rood-groenaanduidingen en de city service centers zijn op dit moment geen financiele mogelijkheden en hebben we op de langere termijn gezet (zie hoofdstuk 5.2)

4. Parkeren inzetten als loyaliteitsinstrument
Op dit moment onderzoeken PBA en de gemeente of parkeren als loyaliteitsinstrument te koppelen is aan "Dit is Pas Arnhem". Indien deze maatregel in afstemming met PBA is te prioriteren uit de 2 ton kan de maatregel worden uitgerold op het moment dat de techniek hiervoor de mogelijkheden biedt.

5. Aanpak fietsparkeren
Er is een projectvoorstel opgenomen voor een aanpak verkeerd gestalde fietsen, weesfietsen en wrakken om zwerf- en weesfietsen te bestrijden (zie hoofdstuk 5.3). De huidige bewaakte fietsenstallingen functioneren goed, maar er kan een verbeterslag gemaakt worden in de vindbaarheid van deze plaatsen en is als maatregel opgenomen. Daarbij hoort tevens een onderzoek naar de mogelijkheid van een realisatie van een nieuwe fietsenstalling in de zuidelijke binnenstad. Middels een schouw willen we met stakeholders bepalen waar we kunnen experimenteren met (brom)fietsparkeervakken in de binnenstad (zie hoofdstuk 5.2).

6. Handhaving venstertijden
Er is een projectvoorstel ingesloten voor betere handhaving van de venstertijden (hoofdstuk 5.3). De uitkomsten en noodzakelijke investeringen zijn nog niet bekend. Mogelijk kunnen deze worden uitgevoerd indien dit project in afstemming met PBA is te prioriteren uit de 2 ton.

7. Doorstroming
We erkennen het belang van een goede afwikkeling van het verkeer vanuit de Langstraat richting Oosterbeek. De Weerdjesstraat wordt aangepakt en verbeterd. Vanuit parkeergarage Rozet blijft het mogelijk om via de Vossenstraat de Weerdjesstraat in twee richtingen te gebruiken.

8. Parkeermaatregelen
De geplande transformatie van dit gebied naar een creatieve corridor levert een win-winsituatie op. Naast de opwaardering van het gebied en de openbare ruimte functioneren de huidige Blauwe Golven niet optimaal als parkeervoorziening. Kwalitatieve verbetering van die parkeerfunctie wordt dan ook onderdeel van de plannen en dat is ons inziens belangrijker dan capaciteit (zie ook projectvoorstel monitoring in hoofdstuk 5.3).

Parkeergarages worden toegankelijk gemaakt voor zakelijke vergunninghouders.
Op vrijdag is er voldoende beschikbaarheid van parkeerplaatsen (zie ook projectvoorstel monitoring in hoofdstuk 5.3). Op de zaterdagse marktdag is er extra parkeercapaciteit bij Prinsenhof en P7.

9. Helder, consequent parkeerbeleid
De binnenstad van Arnhem beschikt met de huidige inzichten over voldoende parkeerplaatsen (zie hoofdstuk 2). Met het ingesloten projectvoorstel in hoofdstuk 5.3 monitoren we het gebruik van de parkeervoorzieningen. Parkeren op maaiveld verdient daarbij uit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit niet de voorkeur.
Het is niet wenselijk en niet nodig om te komen tot een vast laag parkeertarief van € 1.50 omdat onderzoek heeft uitgewezen dat dit geen of nauwelijks invloed heeft op de keuze om naar de stad te komen.
Prijsdifferentiatie is een projectvoorstel dat in overleg met binnenstadsondernemers kan worden geprioriteerd (zie hoofdstuk 5.3). Het tarief voor abonnementhouders is in Arnhem vergeleken met andere steden laag en er is op dit moment geen aanleiding om deze te verlagen.

10. Doorsteken en keerlussen
Een goede doorstroming op de centrumring is van essentieel belang voor de bereikbaarheid van de stad; stokt het verkeer op de centrumring, dan stokt het ook op andere plaatsen in de stad en beïnvloedt dit in negatieve zin de bereikbaarheid. We herbevestigen daarmee het principe van de centrumring en radialen. In één richting tegen de wijzers van de klok in rijdt het autoverkeer op de centrumring. Wel afslaan via de bestaande lussen vanaf de centrumring de binnenstad/parkeervoorziening in, maar geen nieuwe doorsteken vanaf de radialen over de centrumring en geen nieuwe doorsteken tussen buiten- en binnensingel.

11. Omvang voetgangersgebied
Nader onderzoek is nodig om te bepalen of en waar het voetgangersgebied verkleind kan worden. Niet alleen de autobereikbaarheid van gebieden speelt daarbij een rol, maar ook de (beleving van) de ruimtelijke kwaliteit. Er is een projectvoorstel ingesloten om onderzoek te doen naar de venstertijden en de omvang van het voetgangersgebied (hoofdstuk 5.3).

Platform Binnenstad Arnhem

Aan: College van Burgemeester en Wethouders gemeente Arnhem
t.a.v. de heer drs. G. Ritsema
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Arnhem, 17 februari 2017

Betreft: **voorstellen voor snel te nemen maatregelen Bereikbaarheid & Parkeren**

Geachte heer Ritsema,

Hierbij geven wij graag gevolg aan de mogelijkheid die u aan ons heeft geboden om voorstellen te doen voor snel te nemen maatregelen voor de verbetering van bereikbaarheid en parkeren van en in de Arnhemse binnenstad. Een en ander zoal besproken tussen u en Hans-Robert van der Doe.

In de gesprekken rond het komen tot een bereikbaarheidsaanpak voor de Arnhemse binnenstad is aangegeven dat snel te nemen, politiek onomstreden maatregelen gewoon doorgevoerd kunnen worden. Het is dan niet nodig te wachten tot de behandeling van de Bereikbaarheidsaanpak.

Desgevraagd doen wij hierbij een aantal concrete voorstellen.

1. Fietsparkeren

Voor het plaatsen van de nog beschikbare nietjes worden de volgende plekken gesuggereerd:

1.1. Weverstraat: De bankjes tegen de gevel van H&M vervangen door nietjes, eventueel evenwijdig aan de looprichting.
1.2. Bakkerstraat, evenwijdig aan de looprichting
1.3. Wielakkerstraat, ter hoogte van de Vissteeg
1.4. Schouwburg, de bestaande capaciteit aanvullen
1.5. Jansplein
1.6. Velperbinnensingel aan de overzijde van Topshelf
1.7. Doelenstraat, bestaande capaciteit uitbreiden

Zie bijlage voor foto's.

Onderzoeksvraag:

Naast bovenstaande lijst met uitbreiding van de bekende fietsnietjes, kan de fietsparkeercapaciteit wellicht nog veel fijnmaziger ingevuld worden. In Den Haag heeft men goede ervaring met gemarkeerde vakken zonder nietjes. Zo ontstaat een combinatie van de gewenste duidelijkheid met een grotere capaciteit. Onderzocht zou moeten worden of deze aanpak ook in Arnhem past. Daarnaast heeft Den Haag een zeer helder leesbare format voor fietsroute binnenstad en fietsparkeerverwijzing. Ook daar zou naar gekeken moeten worden.

2. Handhaven fietsparkeren – verwijderen zwerffietsen

Bij het creëren van extra plaatsen voor het goed en veilig stallen van fietsen hoort volgens het PBA ook het intensiever toezien op en verwijderen van zwerf- en weesfietsen.

Stichting Platform Binnenstad Arnhem | Bovenbeekstraat 21, 6811 CV ARNHEM | info@binnenstadarnhem.nl
KvK: 09191865 | IBAN: NL 89 RABO 0303 5819 72 | BTW: NL.8203.36.816.B01

3. Fietsers te gast

Het PBA zou graag een experiment 'Fietsers te gast' uitgevoerd zien. In andere steden blijken fietsers en voetgangers de ruimte goed te kunnen delen. Met uitzondering van de hoofdwinkelas (gezien de drukte), lijkt de binnenstad van Arnhem zich hier goed voor te lenen.

Bij 'Fietsers te gast' ontstaat duidelijkheid die nu ontbreekt. Het is nu aan de handhavers om al dan niet te gedogen. Durf borden toe te passen die misschien niet 'uit het boekje zijn', maar die iedereen wel begrijpt. (Fotocollage beschikbaar). Uiteraard i.c.m. goede introductie-communicatiecampagne.

4. Scooterparkeren

Fietsers leveren, ook met de fiets aan de hand, weinig hinder op voor de overige binnenstad bezoekers. Scooters nemen meer ruimte in. Het PBA stelt dan ook voor goede, aantrekkelijke scooterparkeerplaatsen te creëren. Dat kan eenvoudig door scootervakken op het wegdek te schilderen.

Voor scooterparkeerplaatsen komen, onder andere, de volgende locaties in aanmerking:

4.1 Velperbinnensingel ter hoogte van Topshelf aan de Musis-zijde.

4.2 Koningsplein ter hoogte van Vicini

4.3 Beekstraat, een parkeerplaats op te offeren voor 6 scooters

4.4 Kleine Oord / Vossenstaat

4.5 Hoek Beekstraat / St. Catherinaplaats.

Het is dan van belang om in directe omgeving van een scooterparkeerplaats daadwerkelijk op te treden tegen foutparkeerders.

5. Taxistandplaatsen

Creëer meer taxistandplaatsen in en rondom het centrum. Spreiding maakt de taxi's voor het publiek sneller bereikbaar en vermindert de druk en de spanning op de thans gebruikte standplaats.

Mogelijkheden worden gezien op de volgende locaties:

5.1 Rozet / Holiday Inn Express (hier staan vaak al taxi's, de situatie dus formaliseren)

5.2 Kleine Oord / Trans

5.3 Markt

5.4 Koningsplein

5.5 Ingang Q-Park – Beekstraat (met het oog op toekomstig Filmhuis)

5.6 Velperbinnensingel ter hoogte van Topshelf

Daarnaast is het idee ontstaan om in de nachturen een van de dan niet gebruikte bushaltes op het Willemsplein te gebruiken als taxistandplaats.

6. Kort Parkeren

Even snel de bestelde visschotel ophalen of een pantalon wegbrengen. Dat is op dit moment heel lastig in de binnenstad. De oproep om te komen tot divers verspreide plekken voor kort parkeren wordt dan ook herhaald.

Dit kort parkeren hoeft zeker niet gratis. De parkeertijd dient, zeker in de opstartfase, ook goed gehandhaafd te worden. De parkeertijd kan volgens PBA maximaal 30 minuten zijn. Daarbij hoort uiteraard wel dat met álle soorten betaalkaarten (pasjes) en apps betaald moet kunnen worden.

Voor het kort parkeren liggen straatplekken voor de hand. Ook in het licht van deze voorziening is het goed als vergunninghouders worden gestimuleerd in de garages te parkeren.

Mogelijke locaties:

6.1 Rozet; met name deze locatie wordt gezien als belangrijke kortparkeerplek met het oog op het afzetten van bezoek aan bibliotheek en muziekschool. De laad- en loszone tegenover het politiebureau

6.2 Nieuwstraat

6.3 Jansbinnensingel

6.4 Beekstraat ter hoogte van nummer 40

6.5 Oude Oeverstraat

6.6 Stationsplein ter hoogte van Hotel Haarhuis

6.7 Willemsplein ter hoogte van de RABO Bank aan linkerzijde van de weg

6.8 Gele Rijdersplein (ook mogelijk invalidenparkeerplaatsen)

6.9 Looierstraat (ook mogelijk invalidenparkeerplaatsen

6.10 Nieuwe plein (in aanvulling op invalidenparkeerplaatsen)

7. Kwaliteit en vindbaarheid parkeergarages - serviceniveau

Op één na (Arnhem Centraal) zijn eigenlijk alle parkeergarages in de binnenstad sterk verouderd, donker, vervuild, van een laag serviceniveau en krap bemeten. Aan dat laatste is weinig te doen, maar daarom moet veel meer ingezet worden op die aspecten waar wél op te sturen valt. Zodat alle 5jes en 6jes naar een 8 of 9 gaan.

Om de mogelijke verbeteringen goed in beeld te brengen stellen wij een objectief onderzoek voor waarmee de 'klantreis' van de parkeerder door een significant aantal *mystery guests* wordt beoordeeld. Samenwerking Parkeerbedrijf / P1 en Q-Park!

Serviceniveau

Wij pleiten ervoor om, vooruitlopend op het hierboven voorgestelde onderzoek, op korte termijn te inventariseren wat er zoal mogelijk is om het serviceniveau van alle garages / parkeergelegenheden over de gehele breedte te vergroten: alle betaalmogelijkheden, paraplu-uitleen, buggy-uitleen, pinautomaten, kluisjes, toiletten, etc.
Ter inspiratie een specifiek idee in dit kader uit onze achterban: een conciërgedienst in het stadscentrum, waarbij bezoekers hun boodschappentassen kunnen droppen, die ze dan bij de ingang van hun parkeergarage weer kunnen ophalen voordat ze uit de stad vertrekken. Misschien starten alleen op drukste dagen van de week en eventueel uitbreiden als er veel positief gebruik van wordt gemaakt?

Ook hier weer: samenwerking Parkeerbedrijf / P1 en Q-Park!

Avondparkeren

Het goedkope parkeertarief van € 0,50 voor avondparkeren beter communiceren.

8. Handhaving Venstertijden

PBA dringt aan op een goede handhaving van de venstertijden in de binnenstad. Vrachtverkeer dient zo veel mogelijk te worden voorkomen om gastvrij voor onze bezoekers te zijn. Dat betekent

ook dat uiterste terughoudendheid betracht dient te worden in het uitgeven van vergunningen. Ook gemeentelijke en aanverwante diensten (stadsbeheer, afvalophaaldiensten) dienen zich zo veel mogelijk aan de venstertijden te houden.

9. Flexibiliteit in ruimtegebruik / verhogen levendigheid

Volgens PBA kan op diverse plekken flexibel met de beschikbare ruimte omgegaan worden.

Evenementen

Zo werd tijdens de kerstmarkt het parkeren op de Markt gedoogd. Dat zou bij grote evenementen (niet plaatsvindend op de Markt) de standaard moeten worden!

Daarnaast kan zeker bij evenementen het Transferium Gelredome goede diensten bewijzen. Daarmee kan vooruitgelopen worden op een permanente 're-activering' van het Transferium.

Meervoudig ruimtegebruik

Ruimte die overdag bestemd is voor kort parkeren of laden en lossen kan gedurende de avonduren worden ingezet als taxistandplaats. Dat geldt bijvoorbeeld voor de voorgestelde kortparkeerplaatsen bij Rozet.

Daarnaast het aanwenden van parkeerterreinen van bedrijven en instanties als extra parkeerplaatsen in het weekend (van het Gelredome tot het kantoor van Volkshuisvesting).

Levendigheid en sociale controle

Door de verschillende functies te combineren wordt ook de sociale controle en daarmee de leefbaarheid verhoogd. Denk aan het combineren van fietsplekken, scooterplekken en taxistandplaats aan de Jansbinnensingel ter hoogte van Topshelf. Of het creëren van de scooterplekken op de st. Catharinaplaats.

10. Duidelijkheid

Communicatie vooraf

Het is voor ondernemers, bewoners en (in mindere mate) voor bezoekers van de Binnenstad van belang dat er goed, eenduidig en tijdig gecommuniceerd wordt over te nemen maatregelen of aanpassingen. Immers, ingrepen in bereikbaarheid en parkeren hebben direct invloed op de bedrijfsvoering (lees investeringsbereidheid) of het woongenot.

Zo is er, bijvoorbeeld, nog altijd onduidelijkheid over de Blauwe Golven. Valt er parkeergelegenheid weg? Zo ja, wanneer en hoeveel? En dan eerst helder maken: waar wordt vervangende capaciteit gerealiseerd? [1]

Communicatie in openbare ruimte

Daarnaast – en dit geldt bij uitstrek wel voor bezoekers ! – kan er nog heel wat worden verbeterd in de bewegwijzering en parkeerverwijzing. Zonder nu op voorbeelden in te gaan, is ons voorstel dat de verbetermogelijkheden worden geïdentificeerd d.m.v. een mystery (parkeer/bezoek)guest onderzoek.

[1] NB: parkeren op de Blauwe Golven is essentieel voor de bezoeker uit een plaats als Oosterbeek. Parkeermogelijkheid moet op deze plaats gewoon gehandhaafd blijven, in elk geval totdat er een gelijkwaardig alternatief rond die locatie zou zijn (Blikken Bioscoop?) waarbij de automobilist niet de centrumring hoeft rond te rijden.

Platform Binnenstad Arnhem

\ 5 PBA/brfB&W/cw 17 februari 2017

Tenslotte

Wij danken u voor de geboden mogelijkheid om deze voorstellen in te brengen, waarmee wij hopen te bereiken dat we op korte termijn zichtbare verbeteringen en resultaten kunnen gaan zien en aanwijzen.

Dit zal ons in gezamenlijkheid ook meer tijd en ruimte geven om te werken aan verdere en meer structurele plannen en verbeteringen die ook meer tijd vragen voor een goede uitwerking.

Graag blijven wij nauw betrokken bij de uitwerking van deze en de verdere plannen.

Met vriendelijke groet,

bestuur Stichting Platform Binnenstad Arnhem

ir. Caspar Wortmann MRICS
secretaris / bestuurder

kopie aan: - gemeente Arnhem: dhr. R. König, dhr. A. Roest, dhr. A. van Oirschot, dhr. J. Vermeulen

bijlage: fietsparkeren in Arnhem

Reactie op brief Platform Binnenstad Arnhem 17 februari 2017 Voorstellen voor snel te nemen maatregelen Bereikbaarheid en parkeren

1. Fietsparkeren
Het fietsparkeren wordt uitgebreid. De uitbreiding wordt uitgevoerd door buiten te schouwen waar plaats en behoefte is aan (extra) fietsparkeerplekken. De aangevoerde locaties zullen meegenomen worden (zie maatregelen hoofdstuk 5.2 en projectvoorstel hoofdstuk 5.3).

2. Handhaven fietsparkeren - verwijderen zwerffietsen
Strikter handhaven op fietsparkeren kan pas ten volle ten uitvoer gebracht worden als er een compleet beleid is, inclusief de uitvoering van het verwijderen van weesfietsen en fietswrakken. Er is een projectvoorstel opgesteld waarin de vorming en vervolgens uitvoering van beleid beschreven staat. Opstellen van beleid start dus op korte termijn; uitvoering start daarna en is mede afhankelijk van onder andere beschikbare middelen voor bijvoorbeeld de verwijdering en opslag van weesfietsen, fietswrakken en handhavingscapaciteit.

3. Fietsers te gast
Het huidige gedoogbeleid is hierop gebaseerd en laat dit dus toe. In de zijstraten wordt fietsen toegestaan (uitgezonderd drukke dagen). Het huidige beleid is bij gebruikers van de openbare ruimte nu echter onvoldoende bekend; betere communicatie hierover zal worden gerealiseerd.

4. Scooterparkeren
Realisatie van scooterparkeerplaatsen is mogelijk. Door middel van een schouwronde zullen gezamenlijk plekken aangewezen worden waarna deze op de bestrating aangeduid worden (zie projectvoorstel schouw in hoofdstuk 5.3).

5. Taxistandplaatsen
Om te kunnen bepalen welke plaatsen verantwoord ingezet kunnen worden als taxistandplaats (en gedurende welke tijden) is nader onderzoek nodig. Indien er overeenstemming is over de taxistandplaatsen, zal uitvoering nog afhankelijk zijn van prioritering binnen de 2 ton. Gebruik van het voorbeeld van de bushaltes in nachtelijke uren vraagt tevens afstemming met BRENG.

6. Kort parkeren
De gemeente Arnhem staat positief tegenover een pilot flitsparkeren. Indien deze pilot in afstemming met PBA is te prioriteren binnen de 2 ton kan de pilot uitgevoerd worden in 2017/2018 (zie projectvoorstel kort parkeren nabij binnenstad in hoofdstuk 5.3).

7. Kwaliteit en vindbaarheid parkeergarages - serviceniveau
Ook de gemeente onderschrijft de noodzaak om de parkeergarages op te plussen. Voor dit moment ontbreken echter de financiële middelen en is de maatregel op langere termijn geplaatst (zie hoofdstuk 5.2).

8. Handhaving venstertijden
Er is een projectvoorstel ingesloten voor betere handhaving van de venstertijden (hoofdstuk 5.3). De uitkomsten en noodzakelijke investeringen zijn nog niet bekend. Mogelijk kunnen deze worden uitgevoerd indien dit project in afstemming met PBA is te prioriteren binnen de 2 ton.

9. Flexibiliteit in ruimtegebruik / verhogen levendigheid
Ook de gemeente is voorstander van flexibiliteit in ruimtegebruik en zal waar mogelijk samen met ondernemers en bewoners bekijken hoe dit mogelijk is. Het voorstel om de Markt af en toe beschikbaar te maken voor parkeren is daarbij niet wenselijk, maar zaken als het gebruik van parkeerterreinen van derden zeker wel.

10. Duidelijkheid
De gemeente heeft voortdurend aandacht voor de communicatie over haar plannen voor het centrum en zal blijven samenwerken om dit te verbeteren.
Voor bewegwijzering zie de maatregelen in hoofdstuk 5.2.

Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren

De Arnhemse binnenstad weer in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden. Dat willen bewoners en ondernemers in de Arnhemse binnenstad allemaal.

Een bruisende, veilige, gezonde binnenstad met gebruiksgemak voor haar bewoners is van groot belang. Juist door bewoning in de binnenstad mogelijk te maken en te stimuleren blijft de stad ook na sluitingstijd van de winkels levendig en veilig. Een goede bereikbaarheid per auto, fiets, OV of te voet vindt Arnhem 6811 eveneens van groot belang. Daarom stelt Arnhem 6811 10 concrete acties voor op het gebied van bereikbaarheid en parkeren.

Arnhem 6811 is uiteraard altijd bereid tot toelichting, overleg en hulp bij de uitvoering van onderstaande acties.

Legenda symbolen

10 Concrete acties

1 - 'Italiaanse' aanpak tegen scooters

De overlast van scooters (en fietsers) in de binnenstad neemt ergerlijke vormen aan en heeft met een bruisende binnenstad niets meer te maken. Integendeel. Kinderen en ouderen worden van hun sokken gereden door scooters die overal rijden. Arnhem 6811 stelt de volgende oplossingen voor:

- gedoogbeleid afschaffen, duidelijke regels en deze handhaven (met bijvoorbeeld kentekenherkenning (1));
- hoofdas alleen voetgangers, zijstraten vrijgeven voor fietsers;
- indicatie aanbrengen op zijstraten voor fietszone;
- parkeerplaatsen voor scooters rondom centrum;
- niet sneller dan 10 km per uur scooter in de zij straten;

1 http://www.tubantia.nl/regio/enschede-en-omgeving/enschede/italiaanse-aanpak-tegen-scooters-in-enschedesebinnenstad-1.5735798

2 – Aanpak overlast Rijnkade

Op de Rijnkade wordt hevige overlast ondervonden van straatracers, vervuilers en rijdende disco's. Dit is voor bezoekers en bewoners van de binnenstad onprettig. Arnhem 6811 stelt voor om:

- een streng beleid in te voeren tegen hardrijders en asociaal weggedrag met handhaving in de avonden en de weekenden;
- verkeersdrempels aan te brengen;

3 - Overlast door distributie binnenstad binnen en buiten venstertijden

De overlast van distributieverkeer in de binnenstad neemt toe.(2) Arnhem 6811 stelt de volgende oplossingen voor:

- strengere handhaving van de venstertijden en/of met behulp van nummerplaat herkenning
- stimuleren milieuvriendelijke vrachtwagens (elektrisch, schoner)
- aantal vervoerdersbewegingen verminderen in de binnenstad door centraal omslag- en distributiepunt buiten de stad en verhoging ladingsgraad (stadsdistributie).

2 http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/arnhemse-binnenstad-stroomt-vol-met-verkeer-1.6312947

ARNHEM6811

4 – Meer parkeerplaatsen voor bewoners op maaiveldniveau

Sinds de afsluiting van de binnenstad ervaren de binnenstadbewoners meer overlast van vandalisme en kleine criminaliteit. Door het vrijgeven van parkeerplaatsen van vergunninghouders zijn er minder parkeerplaatsen beschikbaar voor bewoners. Arnhem 6811 stelt de volgende oplossingen voor:

- afgesloten binnenstad 's avonds en 's nachts weer vrij maken voor bewoners (= meer parkeerplaatsen voor bewoners, meer sociale controle);
- parkeren in afgesloten binnenstad 's avonds en 's nachts toestaan voor bewoners op aangewezen locaties.

5 – Invoeren van een nieuw parkeerroute informatie systeem

Wij zien veel bezoekers aan de Arnhemse binnenstad zoeken naar een parkeerplaats. Dit levert niet alleen een negatieve beleving op, maar ook extra uitstoot van CO_2 en fijnstof. Arnhem 6811 pleit voor een nieuw parkeerroute informatie systeem, waarbij al op de invalswegen informatie aan de automobilist wordt gegeven over kort en lang parkeren (P&R), eventuele hinder, etc.

6 – Invoeren van een groene golf (50 km/u) op de binnenring

De Arnhemse binnenring is één van de plekken in Gelderland met de hoogste concentratie fijnstof. Dat is niet zo verwonderlijk als de automobilist zowel bij het Airborneplein, het Willemsplein en de Trans onnodig vaak en lang voor het stoplicht moet staan. Zeker met éénrichtingsverkeer is het zaak dit aan te pakken. Arnhem 6811 pleit voor de invoering van een herkenbare groene golf op de binnenring. Dit zorgt er voor dat automobilisten minder hard rijden, de doorstroming verbetert, er minder fijnstof en CO_2 wordt uitgestoten en de beleving van de bezoeker een positieve impuls krijgt.

7 – Gelijke behandeling bij aanvragen van parkeervergunningen.

Sinds 2012 is er een ongelijkheid in het toewijzen van vergunningen aan binnenstadbewoners. Voor die tijd was er een scheiding tussen plaatsen voor eigenaren (eigen plaats, koopplek in openbare garage) en vergunninghouders (vergunning voor parkeren op straat). Concreet betekent dit dat sinds 2012 een koper van een nieuwbouwappartement geen recht meer heeft op een vergunning. Bovendien mag de vergunninghouder ook gratis parkeren in de openbare garages, terwijl eigenaren hiervoor een uurprijs moeten betalen. Arnhem 6811 pleit voor gelijke rechten op een vergunning voor alle bewoners van de binnenstad, zowel huurders als eigenaren.

ARNHEM 6811

8 – Aanpak Gele Rijdersplein / Looierstraat

De bewoners in Looierstraat en het Gele Rijdersplein ervaren voor het merendeel overlast bij het sluipverkeer in de Looierstraat en het Gele Rijdersplein (24h verkeer winkelen/uitgaan, shortcut voor centrumring). Arnhem 6811 is van mening dat er betere plekken zijn in Arnhem voor kort parkeren (de Markt bijvoorbeeld), aangezien het noordelijk deel van de Arnhemse binnenstad een hoge bewoningsgraad kent.

9 – Betere ontsluiting binnenstad voor hulpdiensten

Bewoners ervaren dat de bereikbaarheid van de binnenstad voor hulpdiensten gehinderd wordt door paaltjes. Arnhem 6811 stelt voor dit probleem met kentekenherkenning op te lossen en de paaltjes weg te halen. Deze investering zal tevens leiden tot minder administratieve handelingen voor het parkeerbedrijf, inkomsten uit handhaving en minder onderhoudskosten aan kapotte paaltjes.

10 – Extra fietsvoorzieningen en toegang voor bewoners

Bewoners kunnen vaak hun fietsen en scooters niet kwijt in hun eigen woning. Arnhem 6811 stelt voor om:

- 24/7 uur toegang voor bewoners tot overdekte bewaakte fietsen/scooter stallingen te realiseren (nu worden bewoners weggestuurd als de fiets er langer als een dag staat);
- oplaadpunten voor elektrische fietsen te realiseren;
- sneller zwerf- en weesfietsen van de straat halen.
- extra fietsvoorzieningen voor fietsers en scooters te realiseren;

ARNHEM6811

Beleidsvorming

<u>Gelijke beprijzing voor binnenstadbewoners</u>

Op dit moment is er in de beprijzing van parkeren voor binnenstadbewoners geen gelijk speelveld. De prijzen variëren van 138 Euro voor een parkeervergunning tot 1764 euro voor een abonnement tot 30.000 Euro voor de koop van een parkeerplek (Musis). Bewoners wensen een gelijk speelveld. De prijs voor een parkeerplaats voor een bewoner op een openbare plek of in een garage mag niet afhangen van je inkomen, oud- of nieuwbouw of het feit dat je huurder of eigenaar bent. Wij adviseren de gemeente dit te moderniseren en in overleg met de bewoners met een voorstel te komen.

<u>Invoeren van kentekenherkenning binnenstad</u>

Met de ontwikkeling van nieuwe technologie en elektrificatie van het autopark vinden wij het wenselijk dat Arnhem de volgende ontwikkelingen serieus gaat onderzoeken:

- toegang tot de binnenstad via Automatische Nummerplaat Herkenning (ANPR) in plaats van het huidige systeem van de onvriendelijke 'paaltjes';(3,4)
- het vrijgeven van parkeren voor alle bewoners buiten de winkeltijden;
- het online kunnen aanvragen van een ontheffing voor binnenstadbewoners voor verhuizingen en grote inkopen tijdens winkeltijden;
- het creëren van shared-space gebieden op die plekken waar dat 'met de stad' wenselijk wordt gevonden;

het reguleren van stadsdistributie (via ANPR).(5)

ARNHEM0811

Gastvrij voor bezoekers

De afgelopen jaren is het gemeentelijke beleid gericht op het terugdringen van het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau. Daarnaast is het voor bezoekers van de binnenstad nog steeds een moeilijke opgave om Arnhem anno 2016 binnen te komen.

- Wij stellen het eenrichtingsprincipe van de ring niet ter discussie. Wel moeten op zes á zeven plekken doorsteek en keerlussen gemaakt worden zodat:
  - o de binnensingels makkelijker en veiliger bereikt kunnen worden;
  - o er bij het missen van een afslag een herstelmogelijkheid is (het ontbreken hiervan wordt als ongastvrij ervaren).
- Het aantal parkeerplaatsen niet verminderen, maar uitbreiden door:
  - o Op strategische plaatsen langs de ring parkeerplaatsen voor flitsbezoek aan de binnenstad makkelijker te maken. Ten behoeve van de bezoekers juist ook op maaiveldniveau. Het autovrij maken van de Markt vinden wij daarom geen goed idee.
  - o Op bestaande parkeerterreinen (Gelredome, IPKW) die zich binnen 5 minuten van de binnenstad bevinden P&R voorzieningen te creëren voor 5 Euro per dag (inclusief OV). Gecombineerd met een hoogfrequente busverbinding wordt voor de bezoeker aan de binnenstad een betere beleving gecreëerd die goedkoper is. Immers, een parkeerplaats vinden op zaterdag in de Musisgarage duurt zo'n 6-8 minuten en kost 2,85 Euro per uur. In dezelfde tijd is de bezoeker voor minder geld daadwerkelijk in de binnenstad en heeft de bezoeker een keuze!

3 http://www.pzc.nl/regio/walcheren/middelburg-overweegt-systeem-met-kentekenherkenning-in-binnenstad1.5961736

4 http://delftsepost.nl/nieuws/kentekenherkenning-binnenstad-gestart-komende-weken-nog-waarschuwing1.6072124

5 http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/arnhemse-binnenstad-stroomt-vol-met-verkeer-1.6312947

Over Arnhem6811

Samen met de bewoners, zetten we ons in om wonen in de binnenstad van Arnhem aangenamer te maken en houden. Arnhem 6811 richt zich op de thema's wonen, veiligheid, groen, onderhoud, zorg en welzijn, parkeren en bereikbaarheid. Om dit uit te voeren, stelt Arnhem 6811 de binnenstadsbewoners centraal en zien wij ons zelf slechts als ondersteunende factor. We willen graag de binnenstadsbewoners betrekken en stimuleren om mee te doen aan de ontwikkeling van een mooie binnenstad.

Over het opstellen van het pamflet over parkeren en bereikbaarheid

We zijn benaderd door het college van B&W om vanuit de belangen van bewoners een plan voor het parkeren en de bereikbaarheid van de binnenstad op te stellen. Wij hebben deze uitdaging aangepakt en met actieve betrokken bewoners 28 acties geïdentificeerd. De top 10 treft u aan in deze folder. Deze folder gaan we in de komende weken via onze website, de publiciteit, sociale media, bewonersbijeenkomsten of anderszins met de bewoners bespreken en prioriteren. Dit moet uiteindelijk een definitieve en gedragen versie opleveren van de bewonerswensen. Arnhem 6811 is uiteraard altijd bereid tot toelichting, overleg en hulp bij de uitvoering en/of het verder uitbouwen van het draagvlak.

ARNHEM6811

ARNHEM 6811

Reactie op Pamflet Bereikbaarheid en parkeren van Arnhem6811

1. 'Italiaanse' aanpak tegen scooters
Kentekenherkenning bij scooters vergt een forse investering in cameratechniek. De budgetten hiervoor zijn niet voorhanden, dus deze aanpak wordt niet overgenomen. De snelheid van 10 km/uur van de scooters is niet handhaafbaar, omdat dit geen wettelijke snelheid is. Het handhaven op fietsen is nu reeds van toepassing: fietsen in de zijstraten wordt toegelaten en op de hoofdas (rode loper) niet. Tijdens de schouw (zie projectvoorstel in hoofdstuk 5.3) zal gezamenlijk met ondernemers en bewoners worden bekeken waar scooterplaatsen rondom het centrum kunnen komen (zie hoofdstuk 5.2).

2. Aanpak overlast Rijnkade
De lage rkade wordt de komende jaren op diverse manieren minder aantrekkelijk gemaakt voor hard rijden. De aanleg van de Jansbeek en het vervangen van de primaire waterkering geven mogelijkheden om de snelheid met een betere inrichting te remmen.

3. Overlast door distributie binnenstad binnen en buiten venstertijden
Er is een projectvoorstel ingesloten voor betere handhaving van de venstertijden (hoofdstuk 5.3). De uitkomsten en noodzakelijke investeringen zijn nog niet bekend. Mogelijk kunnen deze worden uitgevoerd indien dit project in afstemming met PBA is te prioriteren binnen de 2 ton.

4. Meer parkeerplaatsen voor bewoners op maaiveldniveau
Het is niet wenselijk om in het voetgangersgebied auto's te parkeren; er is geen vakaanduiding en mogelijk is er niet overal voldoende ruimte. Dit kan leiden tot een verminderde bereikbaarheid voor de hulpdiensten. De gemeente zal het de parkeerdruk continu monitoren (zie projectvoorstel hoofdstuk 5.3). Bewoners met een vergunning kunnen daarbij tegenwoordig ook in de garages parkeren.

5. Invoeren van een nieuw parkeerroute informatiesysteem (PRIS)
Er komt vooralsnog geen nieuw PRIS-systeem omdat het huidige systeem voldoet. Door de komst van steeds meer in-carinformatie lijkt een PRIS-systeem daarbij over een aantal jaar ook overbodig. Wel zal bij de herinrichting van de Weerdjesstraat de parkeerverwijzing naar Prinsenhof worden meegenomen. Zie ook maatregelen in kader van duurzaam bereikbaar in hoofdstuk 5.2.

6. Invoeren van een groene golf (50 km/u) op de binnenring
We werken continu aan de optimale afstelling van de verkeerslichten op de ring, zodanig dat de doorstroming van het verkeer optimaal is en we daarmee onnodig wachten en onnodige uitstoot voorkomen. Zie ook maatregelen in kader van duurzaam bereikbaar in hoofdstuk 5.2.

7. Gelijke behandeling bij aanvragen van parkeervergunningen
Dit verschil zal niet wijzigen, er is in de bouw- en parkeerverordening vastgelegd dat de ontwikkelaar van (koop)appartementen voor parkeerruimte zorgt of dit neerlegt bij de koper. Als er geen parkeervoorziening gerealiseerd is bij een ontwikkeling zal de eigenaar zelf een parkeerplaats moeten kopen of huren.

8. Aanpak Gele Rijdersplein / Looierstraat
In het coalitieakkoord is vastgelegd dat het parkeren op het Gele Rijders Plein wordt opgeheven. Deze maatregel is per 1 maart 2017 uitgevoerd.

9. Betere ontsluiting binnenstad voor hulpdiensten
De bereikbaarheid voor de hulpdiensten voldoet; zij kunnen inrijden bij alle verzinkbare afsluitingen. De hulpdiensten geven niet aan problemen te ondervinden met de toegang naar de binnenstad

10. Extra fietsvoorzieningen en toegang voor bewoners
Zie hiervoor het projectvoorstel Schouw in hoofdstuk 5.3.

Gelijke beprijzing
Zie beantwoording onder punt 7 van dit pamflet.

Invoeren kentekenherkenning
Zie hiervoor de maatregelen in hoofdstuk 5.2 en het projectvoorstel Venstertijden in hoofdstuk 5.3.

Gastvrij voor bezoekers
Een goede doorstroming op de centrumring is van essentieel belang voor de bereikbaarheid van de stad; stokt het verkeer op de centrumring, dan stokt het ook op andere plaatsen in de stad en beïnvloedt dit in negatieve zin de bereikbaarheid. We herbevestigen daarmee het principe van de centrumring en radialen. In één richting tegen de wijzers van de klok in rijdt het autoverkeer op de centrumring. Wel afslaan via de bestaande lussen vanaf de centrumring de binnenstad/parkeervoorziening in, maar geen nieuwe doorsteken vanaf de radialen over de centrumring en geen nieuwe doorsteken tussen buiten- en binnensingel.

De binnenstad van Arnhem beschikt met de huidige inzichten over voldoende parkeerplaatsen (zie hoofdstuk 2). Met het ingesloten projectvoorstel in hoofdstuk 5.3 monitoren we het gebruik van de parkeervoorzieningen. Parkeren op maaiveld verdient daarbij uit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit niet de voorkeur.

De gemeente Arnhem staat positief tegenover een pilot flitsparkeren. Indien deze pilot in afstemming is te prioriteren binnen de 2 ton kan de pilot uitgevoerd worden in 2017/2018

Arnhem, 29 november 2016.

Onderzoeksresultaten door Arnhems Hart, inzake mobiliteit en parkeren in de binnenstad van Arnhem.

Bewegwijzeringen en routes verduidelijken:

Het is zeer opgevallen dat er veel onduidelijkheid is over het bereiken van parkeerplaatsen, parkeergarages, lage kade, Boterdijk, Rijnkade en vooral ook Arnhem Centraal (Kis&Ride). Daarnaast werkt de rondweg ook niet echt mee om een bepaalde straat en/of zaak te bereiken. Vaak staan mensen al 500 meter verder van hun bestemming af, en moeten dan weer de hele stad rond om de juiste locatie te bereiken. Dit is voor een gewone automobilist nog een loopbare afstand, maar we zien ook vrachtverkeer deze fout steeds meer ondervinden. En deze heeft geen zin om met een pompwagen de hobbelige straat 500 meter af te gaan. Dus milieu technisch al een probleem om beter aan te pakken.

- Doordat de Kis&Ride niet (goed) staat aangegeven parkeren veel t.h.v. Tempo Team/Rabobank voor de blokken/paaltjes. Men kan hier zelfs nog tussendoor hebben we ondervonden. >>Geeft een gevaarlijke situatie.
- Daarnaast gaat de voorgenomen afsluiting vanaf de Rodenburgstraat richting Parkeergarage Rozet ook niet het verkeersbeeld bevorderen. Volgens een verkeersbesluit gaat de Broerenstraat straks afgesloten worden voor het verkeer, hierdoor is de parkeergarage Rozet niet meer direct bereikbaar. Men is dan weer verplicht om helemaal rond het centrum te rijden.

Fietsers en scooters e.d.:

Het is voor de Gemeente Arnhem een goede zaak om fietsers/scooters meer de gelegenheid te geven om hun ijzeren paard ergens goed te stallen. We zien dit vooral als pluspunt zodat men iedereen ook meer pusht om met de fiets/scooter te komen. We merken ook dat de fietsenstallingen aan de J. van Doornplein en Willemsplein goed gebruikt worden. De ondergrondse fietsenstalling bij Rozet is heel veel minder doordat men een trap af moet en dat is voor velen geen pluspunt om hier heen te gaan.

- Afgelopen week is gelukkig ook besloten om deze te sluiten per 1 december a.s., maar we dringen zeer aan om naar een andere locatie dichtbij te gaan zoeken.

Hierdoor is het om Rozet heen ook een soort vuilnisbelt aan ijzeren paarden. Dit geeft ook niet de uitstraling naar buiten die eigenlijk Rozet zou moeten afgeven.

- Aanpakken van deze puinhoop zou ook zeer gewenst zijn. Echter met het plaatsen van extra nietjes maakt dit punt een meer onverzorgde indruk en trekt ook hangjongeren e.d. aan zoals reeds al het geval is.
- Dit betreft ook eigenlijk de Weverstraat t.h.v. de HEMA, hierdoor wordt de weg vaak te smal.

Als men een rondje maakt langs het centrum en ook echt let op de geplaatste nietjes die de Gemeente reeds al heeft neergezet van de vele honderden, dan valt het op dat deze uitstraling eigenlijk bij 80% telt. Bij de meeste nietjes is het dan ook een zooitje. Bij en rond Arnhem Centraal is het vaak wel schrikken om te zien hoe fietsen her en der staan en zelfs naast de nietjes liggen of zelfs half op de rijbaan/stoep liggen.

Zelfs het verplichte bord, geen fietsen, bij Arnhem Centraal heeft totaal geen nut. Er staan vaak vele fietsen en scooters die nooit verwijderd zullen worden door de Gemeente.

- Arnhems hart vraagt zich dan ook zeer af waarom op die plek geen fietsenstalling is gemaakt zoals op het Willemsplein.
- En of het gebruik van nietjes juist meer dergelijke zooi e.d. aantrekt? Oplossing kan ook zijn om z.g. niet-vakjes te maken, een 8-tal nietjes omlijsten met b.v. een groene haag.

Bewoners maar ook ondernemers geven aan dat men niet echt een fiets of scooter ergens bewaakt en/of beheerd steeds kan plaatsen. Dit heeft meer betrekking op de nachtelijke uren en wanneer bv een stalling gesloten is.

www.arnhemshart.nl

- Optie zou zijn om de fietsenstalling aan de J. van Doornplein 24/7/365 (ook) toegankelijk te maken voor bewoners/ondernemers d.m.v. een contract en sleutel o.i.d..

Ook de openbare fietsenrekken aan de J. van Doornplein e.o. stralen niet echt een schoonheidsprijs uit. Vermoeden bestaat dan ook dat deze meer gebruikt worden door aangrenzende bewoners welk een eigen berging o.i.d. hebben.

- T.h.v. Musis staan nu een paar nietjes terwijl deze nauwelijks worden gebruikt. Maak hier een fietsenstalling van als op het Willemsplein en maak van de J. van Doornplein een mooi frisse ingang met meer groen en bankjes.

Wel willen we aangeven om te kijken naar fietsenstallingen waar ook scooters e.d. ruimte hebben in de toekomst. De scooterplekken bij de Janspoort zijn een mooie aanvulling als voorbeeld.

Gele rijdersplein:
Daarin zijn we kort en krachtig: gewoon weer openstellen voor betaald parkeren en vergunninghouders. Nu maakt men zelfs (gevaarlijke) capriolen om toch bij dit plein te kunnen parkeren/komen.
Tevens zal dit de leefbaarheid en het weer opvullen van de winkels enorm bevorderen.

Flits parkeren:
Er wordt door de ondernemers gesproken om flits parkeren in te stellen. Men kan nu reeds gewoon per minuut betalen dus waarom deze optie extra? Om parkeerplaatsen speciaal aan te maken hiervoor is ook overbodig en onnodig.

Parkeren op maaiveld:
Ondernemers geven aan om te kijken naar mogelijkheden om te parkeren op maaiveld, Arnhems Hart raad dat ten zeerste af. Uit vele nare ervaringen van (aanwonende) bewoners is gebleken dat bv bij een evenement diverse grasvelden beschadigd achterblijven.

- We adviseren om bij drukte het Gelredome er meer bij te betrekken en dan extra bussen in te zetten. Eerder werd dit ook geregeld gedaan maar jammer genoeg niet meer echt gepromoot.

Parkeervergunningen ondernemers:
Ondernemers geven aan dat zij graag de tarieven van hun parkeervergunningen omlaag willen zien. De Gemeente zou kunnen overwegen dat ondernemers en hun personeel, met vergunningen, alleen in de parkeergarage Centraal mogen staan. Eventueel met een korting als zijnde een beloning.
Hierdoor ontlasten de ondernemers ook de parkeerplaatsen op de straat!

- Wil men toch buiten deze parkeergarage Centraal staan, dan het gewone tarief voor de betreffende vergunning.
- Parkeergarage Centraal is voor elke ondernemer van de binnenstad op loopbare afstand en ook een veiliger onderkomen als men praat over camera's en toezicht als met de ondernemer iets gebeurt.

Bewoners en bezoekersvergunningen:
Bewonersvergunningen: De huidige prijs die men daarvoor moet betalen is zeer acceptabel.

Bezoekersvergunningen: Een hele goede aanvulling voor onze bewoners. Ook bewoners zelf gebruiken deze veel als ze geen vaste auto hebben en/of een huurauto gebruiken.

- Momenteel heeft men 300 uur staan voor de bezoekersvergunning. Aangezien er nu tot 23.00 uur betaald moet worden zou het goed zijn om deze te verhogen tot 500 uur. Of de aanvrager zelf laten kiezen hoeveel uur deze wil kopen voor dat jaar. Natuurlijk met het reële prijskaartje.

- En het automatisch laten stoppen om 23.00 uur i.p.v. 00.00 uur online.

Parkeertarieven bezoekers:
De omliggende gemeentes schrappen het betaald parkeren af of verlagen deze sterk. Dit zou Arnhem ook eens moeten overwegen. We geven geen advies wat dit zou moeten zijn, we adviseren het alleen zeer sterk.

- Wel adviseren we voor elke parkeergarage een vaste prijs te maken voor een dagkaart of een dagdeel. Dit verschilt zeer momenteel.
- Voor straat parkeren zou een dagkaart ook een aanwinst zijn en raden we dat ook ten zeerste aan.

Verkeer binnen de paaltjes:
Per 1 januari a.s. gaat P1 de verkeershandhaving overnemen. Het zou een goede gelegenheid zijn om dan goede directe afspraken te maken inzake de controle van het binnenstad verkeer.

- Eerder werd er direct om 09.30 uur begonnen met het controleren van de binnenstad op illegale parkeerbewegingen, nu word dat niet meer gedaan. Dit heeft ook te maken met het fiscaal en Wet Mulder bekeuren. De Gemeente wil graag geld innen zodat fiscaal bekeuren voorrang heeft. Daarnaast heeft Parkeerbeheer te weinig mensen in dienst voor geheel Arnhem.

Ook is de afspraak dat Hoeklijn zorg draagt voor de afzet paaltjes aan de zijde van het Kerkplein op de markt dagen, dit doet Hoeklijn niet zoals afgesproken. En kan het verkeer vanaf vrijdagochtend tot zaterdagavond 19.00 uur gewoon de binnenstad in en uit rijden. Hoeklijn ontvangt zelfs een vergoeding voor deze dienst maar voert het niet uit. (Dit laatste van horen zeggen door een Gemeente ambtenaar.)

Daarnaast is het opvallend dat ondernemers ook enorm klagen over het (vracht)verkeer terwijl zij vaak hun voertuig parkeren voor hun pand. En dat terwijl er geen uit- of inpak handelingen plaats vinden.

- Geadviseerd wordt om de laad- en loshavens beter te gaan bekijken. Op Willemsplein zijn deze te klein en geeft heel veel hinder. Bij drukte lost men gewoon op het fietspad/stoep.

Parkeergarages:
Er word gepraat over het zgn. opplussen van de parkeergarages. Elke parkeergarage heeft toiletten en kan men steeds terecht om iets in de auto te leggen na de aankoop. Dus kluisjes zijn dan ook niet nodig, wel meer info over de binnenstad (plattegrond VVV) of het kunnen huren van een fiets of buggy.

Fiets-gedoogbeleid:
Dit is toen opgezet om fietsers gelegenheid te geven om sneller maar ook beter de binnenzijde van het winkelcentrum te laten bereiken. Hierdoor is het overzicht voor velen ook onderhand weg, mag men wel of niet die straat in fietsen. Zelfs Handhaving heeft aangegeven niet op te treden, vanwege dit gedoogbeleid, omdat de wet zeer duidelijk is en men er gewoon niet mag fietsen! Vreemd als het duidelijk is moet je zelfs optreden. We kunnen ons voorstellen dat als het onduidelijk is, dat Handhaving vanwege redelijkheid en billijkheid niet optreedt.

Daarnaast is het gedogen ook voor velen een doorn in het oog en wordt men soms wel eens aangereden of vinden bijna ongelukken plaats. Zeer jammer is ook dat indertijd tijdens de evaluatie geen enkele andere ondernemer of bewoner erbij was betrokken. Dit vond alleen tussen de Burgemeester en de toenmalige bakkersvrouw van het Grofje plaats.

www.arnhembaan.nl

Slot:
Het valt ons erg op dat er steeds meer woningen bij komen en ook zakelijke panden worden gesplitst en/of omgebouwd tot kamers/woningen/appartementen. Natuurlijk is dat een hele goede zaak tot het aantrekken van meer bewoners in het centrum van Arnhem.

Maar dat heeft ook wel een keerzijde inzake het parkeren en toegankelijkheid van onze binnenstad. Immers er verdwijnen door de vele herinrichtingen en aanpassingen heel veel parkeerplaatsen op straat. Maar ook de goede bereikbaarheid van o.a. Parkeergarage Rozet aan de Langstraat als de geplande afsluiting Broerenstraat/De Trans daadwerkelijk doorgaat.

Globaal verdwijnen er nu zo rond de 500 parkeerplaatsen, en daar komen er nog 98 bij als ook het Koningsplein op de schop gaat.

Opgemerkt wordt ook dat de afdeling Handhaving zwaar onderbezet is, al vele maanden. In de binnenstad zien we deze niet tot bijna niet meer lopen en/of op de fiets controleren. Door deze onderbezetting moet Handhaving ook vele vaste dingen laten lopen zoals de weekmarkten op vrij- en zaterdag.

Parkeerbeheer moet gewoon zijn functie uitoefenen en niet kijken of er fiscaal of volgens de Wet Mulder die dag bekeurd moet worden. Een goede samenwerkende en uitvoerende koppeling tussen Handhaving en Parkeerbeheer ten aanzien van handhaving binnen 6811, en ook totaal Arnhem, zou een heel warm welkom zijn.

In kader van veiligheid dringen we ten zeerste aan om op hele korte termijn de oversteek bij J. van Doornplein richting Musis sacrum te verbeteren. Momenteel worden voetgangers/fietsers e.d. gewaarschuwd door een bliep en een verkeerslamp als er een naderende bus of auto aan komt. Echter deze waarschuwing gaat ook af bij een (elektrische) rolstoel of pas als een voertuig er al op 1 meter vanaf is. De voormalige Wethouder Mink had dit toen al op zijn bordje liggen.

Arnhems Hart hoopt ten zeerste dat jullie wat hebben aan bovenstaande informatie en onderzoek welk is uitgevoerd door diverse binnenstadbewoners het afgelopen jaar.

Met vriendelijke groeten,

Arnhems Hart,
p/a Sint Walburgisplein 45,
6811 BZ Arnhem.

© www.ArnhemsHart.nl

Reactie op Onderzoeksresultaten Arnhems Hart

1. **Bewegwijzering en routes verduidelijken**
   Er komt vooralsnog geen nieuw PRIS-systeem omdat het huidige systeem voldoet. Door de komst van steeds meer in-carinformatie lijkt een PRIS-systeem daarbij over een aantal jaar ook overbodig. Wel zal bij de herinrichting van de Weerdjesstraat de parkeerverwijzing naar Prinsenhof worden meegenomen.

2. **Fietsers en scooters e.d.**
   Realisatie van scooterparkeerplaatsen is mogelijk. Door middel van een schouwronde zullen gezamenlijk plekken aangewezen worden waarna deze op de bestrating aangeduid worden (zie projectvoorstel schouw in hoofdstuk 5.3). Strikter handhaven op fietsparkeren kan pas ten volle ten uitvoer gebracht worden als er een compleet beleid is, inclusief de uitvoering van het verwijderen van weesfietsen en fietswrakken. Er is een projectvoorstel opgesteld waarin de vorming en vervolgens uitvoering van beleid beschreven staat (zie projectvoorstellen in hoofdstuk 5.3.)

3. **Gele Rijders Plein**
   In het coalitieakkoord is vastgelegd dat het parkeren op het Gele Rijders Plein wordt opgeheven. Deze maatregel is per 1 maart 2017 uitgevoerd.

4. **Flitsparkeren**
   De gemeente Arnhem staat positief tegenover een pilot flitsparkeren. Indien deze pilot in afstemming met PBA is te prioriteren binnen de 2 ton kan de pilot uitgevoerd worden in 2017/2018

5. **Parkeren op maaiveld**
   De gemeente hecht belang aan een kwalitatief goede openbare ruimte met zo min mogelijk "blik in zicht". Dat betekent dus dat er bij voorkeur zo min mogelijk parkeren op maaiveld is. Wel is de parkeercapaciteit als totaal van belang, zie projectvoorstel monitoring in hoofdstuk 5.3 en een aantal maatregelen in 5.2.

6. **Parkeervergunningen ondernemers**
   De gemeentelijke parkeergarages worden toegankelijk gemaakt voor zakelijke vergunninghouders.

7. **Bewoners- en bezoekersvergunningen**
   De mededeling dat het Arnhems Hart de huidige prijs van bewoners- en bezoekersvergunningen zeer acceptabel vindt, nemen wij als kennisgeving aan.

   Wij zijn bereid te analyseren hoe het gebruik van de bezoekersvergunningen door bewoners van de binnenstad is. De uitkomst hiervan vormt input voor het overwegen van aanpassingen aan het aantal af te nemen uren (nu vast 300 uren per jaar) en de wijze waarop dat kan (nu maximaal één bezoekersvergunning per adres per jaar voor €20,00).

   Het automatisch laten stoppen van 00:00 uur naar 23:00 uur kunnen wij niet honoreren, omdat bezoekers via de bezoekersvergunning ook in de gemeentelijke parkeergarages kunnen parkeren.

Het is zaak om als bewoner zelf de parkeeractie van de bezoeker - telefonisch dan wel digitaal - af te melden. Op die manier gaat het daadwerkelijke aantal geparkeerde uren van het tegoed af.

8. Parkeertarieven bezoekers

Wij nemen kennis van het advies om de parkeertarieven af te schaffen of te verlagen. Wij hebben eerder aangegeven dat het niet wenselijk en ook niet nodig is om te komen tot een vast laag parkeertarief van €1,50 per uur, omdat onderzoek heeft uitgewezen dat dit nauwelijks invloed heeft op de keuze om naar de stad te komen.

De dagkaart voor de gemeentelijke parkeergarages kent één tarief, €15,00. Wij hebben geen invloed op de tarieven die private parkeergarage-exploitanten hanteren.

Een dagkaart voor straatparkeren wijzen we af, omdat wij het gebruik van de parkeergarages stimuleren, zeker voor langer verblijf.

9. Verkeer binnen de paaltjes

Er is een projectvoorstel ingesloten voor betere handhaving van de venstertijden (hoofdstuk 5.3). De uitkomsten en noodzakelijke investeringen zijn nog niet bekend. Mogelijk kunnen deze worden uitgevoerd indien dit project in afstemming met PBA is te prioriteren binnen de 2 ton.

10. Parkeergarages

Ook de gemeente onderschrijft de noodzaak om de parkeergarages op te plussen. Voor dit moment ontbreken echter de financiële middelen en is de maatregel op langere termijn geplaatst (zie hoofdstuk 5.2).

11. Fietsgedoogbeleid

Het huidige gedoogbeleid is hierop gebaseerd en laat dit dus toe. In de zijstraten wordt fietsen toegestaan (uitgezonderd drukke dagen). Het huidige beleid is bij gebruikers van de openbare ruimte nu echter onvoldoende bekend; betere communicatie hierover zal worden gerealiseerd

12. Slot

De binnenstad van Arnhem beschikt met de huidige inzichten over voldoende parkeerplaatsen (zie hoofdstuk 2). Met het ingesloten projectvoorstel in hoofdstuk 5.3 monitoren we het gebruik van de parkeervoorzieningen. Parkeren op maaiveld verdient daarbij uit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit niet de voorkeur.
Een groot aantal concrete zorg- en aandachtspunten wordt meegenomen in de schouw die uitgevoerd gaat worden. Het idee is daarbij dat zaken die eenvoudig, snel en zonder grote kosten uitgevoerd kunnen worden op korte termijn gerealiseerd worden (zie projectvoorstel schouw 5.3).

Uit de stad

In het kader van de bereikbaarheidsaanpak zijn gesprekken gevoerd met de APCG, de ANWB en de Fietsersbond.

APCG (Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten)

Ook mensen met een beperking gaan graag naar de binnenstad voor cultuur, horeca en winkels. Voor hen is met name de toegankelijkheid voor mindervaliden van belang. Het APCG vraagt dan ook aandacht voor een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid van haltes in het centrum, (regio)taxi's die ook tot in het voetgangersgebied kunnen komen en goede routes (breed genoeg en vlak) van parkeervoorzieningen naar het centrum.

Reactie

De gemeente Arnhem vindt de genoemde aspecten van belang en deze worden ook meegenomen bij de planvorming en de inrichting van de openbare ruimte.

ANWB

De ANWB heeft aangegeven dat een goede bereikbaarheid van de binnenstad voor het autoverkeer van belang is en dat garages veilig en comfortabel dienen te zijn. De autobereikbaarheid is echter niet het enige wat telt; met name goede voorzieningen voor fietsers zijn in binnensteden van belang, zeker gezien de opkomst van de E-bike. Zorg dus voor voldoende en veilige stallingsvoorzieningen.

Reactie

Zie hiervoor de maatregelen in hoofdstuk 5.2.

Fietsersbond

De Fietsersbond vraagt aandacht voor het veilig en comfortabel stallen van fietsen, maar ook de routes naar het centrum verdienen blijvende aandacht. Specifiek punt zijn de oversteken over de singels. Op een aantal punten is verbetering gewenst.

Reactie

Zie hiervoor de maatregelen in hoofdstuk 5.2.

Oogst van de Inspiratieavond op 25 januari 2017

Op 25 januari 2017 heeft er een inspiratiebijeenkomst plaatsgevonden met als thema de bereikbaarheid van en het parkeren in de Arnhemse binnenstad (in toekomstperspectief). De inspiratie voor de tafelsessies tijdens het tweede deel van de avond werd geleverd door een zestal presentaties. De presentaties, waarvan hieronder de sprekers en titels staan, gaven een verschillende invalshoek op de aspecten bereikbaarheid, mobiliteit, parkeren en economisch functioneren.

Toy Hertoghs, CEO WEGO; toekomst van mobiliteit, elektrisch rijden en autodelen
Andy Berkouwer, CEO BeMobile NL en Flitsmeister; een nieuwe blik op een rit naar je bestemming
Carlo van de Weijer, CEO TomTom, hoogleraar TUe; ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit
Guliano Mingardo, onderzoeker Erasmus Universiteit; vindbaarheid parkeerplaats belangrijker dan tarief
Huib Lubbers, directeur RMC retail management; succesvolle winkelstad Arnhem
Frans Bekhuis, projectleider CROW; bereikbare binnensteden

De sprekers gaven vanuit verschillende perspectieven een blik op de ontwikkelingen op het gebied van de mobiliteit en bereikbaarheid. Zo schetste Toy Hertoghs van WEGO het beeld van steeds meer elektrische auto's die de komende jaren op de markt komen en het gedeelde bezit ervan. Carlo van de Weijer ziet de komende jaren een uberfication van de mobiliteit oftewel, een auto haal je op waar je bent en brengt je waar je moet zijn oftewel het (auto)bezit wordt minder belangrijk. Dat ontwikkelingen er vaak sneller zijn dat men denkt, schetste Andy Berkouwer tijdens zijn presentatie; al binnen enkele jaren zorgen de smartphone en andere hulpmiddelen voor een actieve begeleiding van de snelste reis naar de eindbestemming. Dat betekent soms ook een wisseling van vervoermiddel omdat de auto niet altijd de snelste en makkelijkste modaliteit is om op de eindbestemming te komen.
Guliano Mingardo van de Erasmus Universiteit die veel onderzoek heeft gedaan naar beweegredenen om een binnenstad te bezoeken, schetste het belang van de verschillende aspecten op dit vlak. Zo bleek het aspect "dicht bij huis" met afstand het belangrijkste te zijn, terwijl het parkeertarief door de bezoekers als minst belangrijk wordt beschouwd. Huib Lubbers van RMC schetst dat daarnaast een duidelijke focus en identiteit van het winkelgebied van belang zijn. Zaken als parkeren dienen natuurlijk op orde te zijn, maar juist de identiteit zorgt samen met een gevarieerd winkelaanbod of een bezoeker naar de stad komt. Frans Bekhuis van het CROW tenslotte laat zien dat de groei van de economie de automobiliteit verder laat stijgen terwijl het wegennet verzadigd raakt. Regionale bereikbaarheid kan dan ook niet zonder de verdere ontwikkeling van alternatieven en een "wijde blik".

Na de presentaties was het de uitdaging voor de aanwezigen om met elkaar in gesprek te gaan over welke ontwikkelingen op het vlak van mobiliteit, parkeren en bereikbaarheid nodig en wenselijk zijn voor de Arnhemse binnenstad.
Aan vier tafels werd onder leiding van een tafelheer/dame gesproken over welke aanpak op korte en lange termijn nodig is om de (beleefde) bereikbaarheid van de binnenstad verder te optimaliseren. Doordat aan elke tafel verschillende "bloedgroepen" zaten waren de discussies open en breed.

Per tafel heeft vervolgens een vertegenwoordiger de "oogst" toegelicht. Begrippen die daarbij vaak naar voren kwamen waren:

- Gastvrijheid
- Goede vindbaarheid parkeerplaatsen/garages
- Houdt de stad (kernwinkelgebied) compact
- Zorg voor opvang aan de randen van de stad, maak daar goede P&R-locaties
- De fiets heeft de toekomst, het reguliere OV minder
- Gebruik de USP's van Arnhem zoals het Centraal Station meer en beter.

Titel/onderwerp: # De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Paul van Hoof
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3773710
		E-mailadres:	paul.van.hoof@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' aan, om mee in te stemmen. **Inleiding** In 'De Arnhemse Binnenstad 2015' heeft Arnhem de visie vastgelegd op de ontwikkeling van de binnenstad, om deze terug te brengen in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden van Nederland. Extra op de inspanningen uit deze visie zijn een 3-tal extra opgaven geformuleerd, waarvan een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto er één van is. De voorliggende nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' is daar de invulling van. **Inhoud van het plan** Het plan geeft zowel een visie op relevante ontwikkelingen voor de bereikbaarheid van de binnenstad, als ook een uitvoeringsagenda van maatregelen voor de korte en lange termijn. Inzet is om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. Dit is vertaald in de volgende opgaven en doelen: - Stimuleren van duurzame mobiliteit - Beter benutten verkeersruimte en parkeren - Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten - Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijke kwaliteit - Ruimte bieden aan stedelijke- en economische ontwikkeling De opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen. **Proces** Deze nota komt tegemoet aan de wens van uw raad - vastgelegd in eerder vastgestelde nota's en aangenomen moties - om werk te maken van de bereikbaarheid van de binnenstad. Ook pamfletten van Platform Binnenstad Arnhem (PBA), Arnhem 6811 en Arnhems Hart hebben input geleverd voor deze nota. Ook de stad heeft een bijdrage kunnen leveren op de bijeenkomst bij CASA op 25 januari 2017. De zienswijzen zijn gebundeld in een apart zienswijzenrapport. **Kanttekeningen** De uitvoering van de voorgenomen maatregelen wordt beperkt door de beschikbare financiële ruimte. Realisatie van de opgaven vraagt inzet van handhavingscapaciteit van gemeente en ODRA. Deze capaciteit staat onder druk en dit zou tot problemen bij de aanpak kunnen leiden. Deze visie is een stap in een continu proces. Blijvende inspanning van stad en gemeentebestuur zal nodig zijn om de voorgestelde doelen en behoeften te kunnen (blijven) invullen. Belangstellenden zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de meningsvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan (eventuele) insprekers en		

	aan de portefeuillehouder.			
Bijlagen				

Raadsvoorstel			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			

De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Inspreker	Namens
Dhr. G. Velthuizen	Platform Binnenstad Arnhem (PBA)
Dhr. B. van Meer	Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem (VECA)
Dhr. H.R. van der Doe	Ondernemers Kontakt Arnhem (OKA
Mw. V. Gallé	City Centrum Arnhem (CCA)
Dhr. M. van Empel	Namens Arnhem6811
Dhr.R. Gremmen	ANWB

Platform Binnenstad Arnhem

Politieke maandag 8 mei 2017 – inspreektekst Bereikbaarheidsvisie

- PBA heeft kennis genomen van de Bereikbaarheidsvisie.
- Herkent een groot aantal van de voorgestelde maatregelen.
- Is in die zin verheugd dat het belang van een bereikbare binnenstad inmiddels goed op de gemeentelijke agenda is gekomen.
- Is daarmee ook hoopvol gestemd dat de wensen en ideeën van samenwerkende partners in de binnenstad, voor de korte en voor de lange termijn, serieus genomen zullen worden.
- Wensen en ideeën die overigens al ruim vóór de vorige zomer bij het college bekend waren. Deze hadden wij immers handzaam in 2 A4tjes samengevat in ons 'pamflet bereikbaarheid en parkeren'.
- Wensen die bovendien ook voor een groot deel gedragen worden door bewonersplatform Arnhem6811.
- Dat onze wensen al in een pamflet stonden is maar goed ook. Immers in de aanloop naar deze visie hadden wij slechts zeer beperkt contact met de gemeente.
- Wij zijn in die zin zeer teleurgesteld in het gevolgde proces. PBA voelt zich, als brede coalitie van partners in de binnenstad, bij bepaalde onderwerpen nog regelmatig door de gemeente onvoldoende of geheel niet betrokken bij ontwikkelingen die de binnenstad aangaan.
- Inhoudelijk zijn wij zeer teleurgesteld door de *framing* van de nota:
  Op de bereikbaarheid voor voetganger, voor fietser en met openbaar vervoer wordt hoog ingezet, en daar willen wij niets op afdingen.
  Maar de bereikbaarheid voor de auto staat in deze visie achteraan in de rij. De auto als noodzakelijk kwaad. En dat, terwijl in diverse enquêtes juist de autobereikbaarheid en het autoparkeren het laagst scoren!
  Echter, een positie in de top 10 van beste binnensteden gaan we niet krijgen met het regelmatige bezoek en de waardering van alleen de eigen inwoners. De regionale centrumpositie van Arnhem staat of valt met OOK een goede bereikbaarheid en een zichtbare gastvrijheid voor de auto.
- PBA wil een gastvrije binnenstad. Gastvrij ook voor de gasten die per auto willen of moeten komen.
  Wij voelen ons nu in een hoek gedrukt waar wij niet willen zijn: wij zijn niet van de 'autolobby'. De waardering van onze binnenstad door bezoekers die per auto komen, blijft steken op vijfjes en zesjes en dat is onvoldoende. PBA en haar stakeholders zijn ontevreden over de inzet om dat te verbeteren, ook vanuit de 'economische hoek' binnen de gemeente..
- Die gastvrijheid is nodig in het belang van de economie van de stad, voor al onze stakeholders maar vooral voor de werkgelegenheid in onze stad. Wij vinden iets van de kwaliteit en de locatie van de parkeermogelijkheden.
- Arnhem terug in de top 10, maatregelen om de gastvrijheid voor bezoekers die per auto komen levert *drie keer woordwaarde* op! De bezoeker per auto blijft langer en spendeert meer, maar wordt beleidsmatig stelselmatig vergeten.

- Voor wat betreft de ontwikkelingen in automobiliteit zet deze visie haar blik op verre toekomst. Dat is op zich goed, maar voor het hier en het nu, en voor de kortere en middellange termijn zijn hoegenaamd geen ideeën en maatregelen opgenomen!
- De onderzoeksgegevens die we hebben (over de waardering van de bezoeker voor de autobereikbaarheid en de kwaliteit van het parkeren) zijn gebaseerd op enquêtes van bezoekers die nog wel in Arnhem komen. Maar eigenlijk zouden we ook de mening moeten weten van mensen die nu – bijvoorbeeld – in Oosterbeek winkelen, of die al jaren niet meer naar Arnhem gaan. Wij willen een gericht onderzoek samen met de gemeente naar automobilisten die Arnhem nu niet bezoeken.
- Tenslotte zijn we teleurgesteld in de mate waarin de gemeente ook daadwerkelijk invulling kan geven aan de voorstellen. Want, kort gezegd: ER IS GEEN GELD !
- De enige ruimte die er lijkt te zijn, is de opbrengst van het avondparkeren. Voor vier jaar 200k per jaar. Beslist ontoereikend voor de diverse maatregelen die wel nodig zijn, maar die allemaal uit dit potje zouden moeten komen.
- Het genoemde potje zou overigens in overleg met de binnenstadspartners besteed moeten worden. Daarmee vraagt de gemeente dus in feite aan ons om invulling te geven aan het gemeentelijk bereikbaarheidsbeleid. Als we die redenering doorzetten, dan is het heel jammer dat er niet meteen is doorgepakt op ons pamflet van mei 2016. Dat had een hoop tijd en ergernis gescheeld.
- De inhoudelijke samenvatting van onze inspraak is deze:

    1. Welke stad wil Arnhem zijn? Om de regionale centrumpositie waar te kunnen maken moeten de bereikbaarheid en gastvrijheid voor de auto een veel prominentere plek krijgen in dit beleidsstuk.
    2. Het potje van 4 x € 2ton is beslist ontoereikend voor de noodzakelijke ingrepen en verbeteringen, en er zal structureel geld bij moeten.
    3. Neemt u ons Pamflet a.u.b. ook inhoudelijk serieus. Niet alles daarin zal letterlijk zo kunnen worden uitgevoerd als daar staat, maar neemt u ons dan alstublieft wel mee bij het maken van nadere keuzes.

- Dit is even de hoofdlijn. Voor meer specifieke en inhoudelijke opmerkingen en suggesties verwijs ik graag naar de afzonderlijke inbreng van onze stakeholders.

Inspreektekst VECA m.b.t. Bereikbaarheidsvisie versie 8 mei 2017

Wie / wat is VECA

- VECA is de belangenvereniging van eigenaren van commercieel vastgoed in de Arnhemse binnenstad. Eigenaren van binnen en van buiten Arnhem. Van particulieren met 1 pand tot pensioenfondsen met grote landelijke portefeuilles.

- Opgericht in 2015 door 6 initiatiefnemers.
  Thans zijn er 30 leden die samen 145 panden hebben, met een gezamenlijke WOZ-waarde van over de € 215 miljoen, alleen in de binnenstad. Oppervlakte in totaal zo'n 100.000 m² bruto vloeroppervlak.

Waarom investeren

- Voor een binnenstad is het van levensbelang dat vastgoedeigenaren blijven investeren in de stad.
  Beleggers kijken daarbij naar de lange termijn, en kiezen met hun investeringen voor steden waar 'het gebeurt' en waar alle randvoorwaarden kloppen. Waar bezoekers dus graag *willen* komen ….. en waar deze bezoekers dus ook makkelijk moeten *kúnnen* komen, goed de weg kunnen vinden en zeer gastvrij worden ontvangen.

- Maar juist bereikbaarheid en parkeren – ik heb het dan over de auto – krijgen in Arnhem al jaren lang van de bezoeker het allerlaagste rapportcijfer. Dat is onacceptabel. De bereikbaarheid vanuit de regio en Duitsland, en daardoor de economische kracht van onze stad wordt daarmee ondergraven.
  Op bereikbaarheid voor de auto en gastvrij parkeren moet juist nú stevig worden ingezet.

Over de Bereikbaarheidsvisie - proces

- Waarom is hier niet de route gevolgd van de Horecavisie en de Detailhandelsvisie? Toen zijn de stakeholders op een goede manier in een aantal stappen meegenomen in de ontwikkeling van beide visies, en daar werd ook echt wat gedaan met de inbreng.

- Bij dit stuk is dat anders gegaan: nadat PBA in mei vorig jaar haar Pamflet lanceerde, en uw raad daarop een motie aannam die opriep tot voortvarende response, werd het een tijd stil. In oktober 2016 zijn we één keer ambtelijk op de koffie gevraagd, en daarna werd het weer stil. Er lag eind maart – out of the blue – een stuk dat ook direct bij de raad werd neergelegd. In het behandeladvies staat dat stakeholders hun input hebben geleverd. Maar dat wil nog niet zeggen dat wij ook voldoende herkennen dat daar wat mee gedaan is!

Over de Bereikbaarheidsvisie - inhoud

- Een visie (paragraaf 4) voor lange termijn kan alleen geëffectueerd worden als **er voldoende financiële middelen** zijn om maatregelen uit te voeren. Echter, alleen in paragraaf 5.1 wordt 2 ton per jaar genoemd, gedurende 4 jaar. Deze dekking is onvoldoende. Wij zien kansen om daar meer van te maken, en komen daar bij de afsluiting op terug.

- ***Relatie met economisch beleid.*** In de Detailhandelsvisie staat: "*Relevant is dat de binnenstad voor alle typen vervoer vanuit alle richtingen goed te bereiken is, want de beleving van*

winkelen begint bij de aanrijroute en de bereikbaarheid." Deze belofte wordt met Hoofdstuk 5 van de bereikbaarheidsvisie helaas dus NIET ingelost.

- ***"Automelaatsheid".*** Het hele stuk ademt een weerzin tegen auto's, terwijl 50% van de bezoekers van buiten Arnhem hier op aangewezen is. Autogastvrijheid is een must! Inzetten op fiets is prima, maar actieradius daarvan is beperkt, en het is weersafhankelijk. Dus niet afdoend. Nogmaals: welke stad wil je zijn. Arnhem is de binnenstad voor een hele regio!
  Rapportcijfers laten 18 jaar een stijgende lijn zien, maar de grote uitzondering is de kwaliteit van de parkeerplaatsen, die al jaren onder de 6 scoort. *En daar wordt vervolgens geen geld voor ingezet!?! Hoezo niet?*

- ***Geld.*** Budgetteren is een kwestie van prioriteren. Maar waar een wil is, is een weg. De provincie biedt mobiliteitsinvesteringen aan (ook in infrastructuur) in haar 'Agenda binnensteden en detailhandel'. En ook in de Investeringsagenda stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen zitten aanknopingspunten.

- ***Tijdspad.*** Wat ook opvalt in Hoofdstuk 5, is dat de ´maatregelen bereikbaarheidsaanpak´ allemaal vanaf 2017 worden onderzocht, soms (afhankelijk van budget) worden uitgevoerd. Geen enkele maatregel met een concrete einddatum wordt genoemd. Waar zit de urgentie?

- ***Bewoners***. In 10 jaar tijd een groei aantal binnenstadsbewoners met bijna 20%. Er lijkt niet geïnvesteerd te worden in bewonersparkeren. Op het moment dat je ook grotere woningen wilt bieden (en dat willen we) loop je zonder meer vast. Ofwel: er moet geïnvesteerd worden in bewonersparkeren. VECA zal in een aparte en wat meer uitgebreide brief hierop ingaan.

- ***Radialen.*** In Arnhem-Noord staan de verbindingen tussen de rijkswegen en de binnenstad (de 'radialen') regelmatig vast. De Amsterdamseweg en de Apeldoornseweg/Sonsbeekweg zijn soms een crime. En vanuit het oosten wordt de bezoeker langs kwalitatief zeer laagwaardige en onaantrekkelijke routes geleid. De analyse hierop missen we volledig in het stuk.

- ***Looproute Station-binnenstad.*** In de visie is neergelegd dat deze route moet worden verbeterd, alleen wordt er bij de maatregelen/projectvoorstellen niet meer op teruggekomen.
  De verbinding Oude Stationsstraat – Jansstraat slaat niet de 'brug' die ze daar wel moet slaan. Wij pleiten wij voor een eyecatcher die verbinding heel erg zichtbaar en aantrekkelijk maakt, en die een alternatief biedt voor de 120 seconden die je daar voor het stoplicht staat te wachten. Ook hier zullen wij in onze brief op terugkomen.
  Het 'Icoonprogramma bruisende binnensteden aan de rivier' biedt een duidelijk aanknopingspunt voor financiële steun hierbij.

- ***Verdeling parkeren rondom het centrum.*** Op piekmomenten zijn Prinsenhof en P7 nagenoeg onbezet. Dat is heel logisch, ze liggen te ver weg van het kernwinkelgebeid (want over die piek hebben we het). Hier heb je het bewijs dat je moet zorgen voor een betere verdeling van het parkeren rondom het centrum.

- ***Vindbaarheid en kwaliteit van garages.*** In de visie staat de wens om de kwaliteit te willen verbeteren, m*aar hier wordt dus geen geld voor gereserveerd!* We worden hier dus blij gemaakt met een dode mus.

- ***Blauwe Golven:*** kwaliteitsverbetering parkeren Blauwe Golven is prima, maar géén verlaging van de capaciteit!

- ***Flitsparkeren in de binnenstad.*** Er worden nog locaties gezocht. Voor ons is dat in elk geval de Looierstraat. Door kortparkeren zal hier lucht ontstaan voor de vestiging van (maatschappelijke) dienstverlening, commerciële ruimte en praktijkruimte. In onze brief komen wij hier nader op terug.

Tenslotte

- Bereikbaarheid is een noodzakelijke service die je als stad moet bieden om mee te blijven doen. Goed en dichtbij parkeren is niet meer dan gastvrijheid.

- Arnhem wordt de laatste jaren **gekenmerkt** door:

    - Afname aantal parkeerplekken in en om de binnenstad

    - Geen noemenswaardige investeringen in (grote) bereikbaarheidsverbetering(en) in en om de binnenstad

    - Een onduidelijke routing voor verkeer naar de binnenstad.

- De gezamenlijke doelstelling van gemeente en alle belangenverenigingen, "**Arnhem terug in de top 10 binnensteden**", zal met déze visie op bereikbaarheid **nimmer gehaald** worden!

- Er is een stevige meerjaren aanpak nodig voor verbetering van bereikbaarheid en parkeren. Wij stellen u voor om een **bereikbaarheidsfonds** te creëren waaruit maatregelen voor bereikbaarheid betaald kunnen worden.
  In de afgelopen jaren zijn de **aanslagen OZB** buitenproportioneel omhooggaan in Arnhem! Laat deze extra gelden dan alstublieft besteed worden aan de verbetering van de bereikbaarheid voor zowel auto's, fietsers, OV als voetgangers en aan gastvrij parkeren!!

VERENIGING EIGENAREN
VECA CITYCENTER ARNHEM

Aan: gemeenteraad Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem
per mail: griffie@arnhem.nl

Arnhem, 11 mei 2017

Betreft: **concept bereikbaarheidsvisie en raadsvoorstel**

Geachte leden gemeenteraad Arnhem,

Zoals aangekondigd bij onze inspreekbeurt op 8 mei bij de informatieve behandeling van het raadvoorstel, geven wij hierbij meer in detail onze opmerkingen op de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' en doen wij een aantal suggesties ter verbetering.

Wij vragen u om de nota aan te passen op basis van onze opmerkingen.

Afzender

- VECA is de belangenvereniging van eigenaren van commercieel vastgoed in de Arnhemse binnenstad. Eigenaren van binnen en van buiten Arnhem. Van particulieren met 1 pand tot pensioenfondsen met grote landelijke portefeuilles.
- De vereniging is opgericht in 2015 door 6 initiatiefnemers.
  Thans zijn er 30 leden die samen 145 panden hebben, met een gezamenlijke WOZ-waarde van over de € 215 miljoen, alleen in de binnenstad. Oppervlakte in totaal zo'n 100.000 m² bruto vloeroppervlak.

Belang van investeren

- Voor een binnenstad is het van levensbelang dat vastgoedeigenaren blijven investeren in de stad. Beleggers kijken daarbij naar de lange termijn, en kiezen met hun investeringen voor steden waar 'het gebeurt' en waar alle randvoorwaarden kloppen. Waar bezoekers dus graag *willen* komen ….. en waar deze bezoekers dus ook makkelijk moeten *kúnnen* komen, goed de weg kunnen vinden en zeer gastvrij worden ontvangen.
- Maar juist bereikbaarheid en parkeren – wij hebben het dan over de auto – krijgen in Arnhem al jaren lang van de bezoeker het allerlaagste rapportcijfer. Dat kan Arnhem zich niet permitteren: daarmee ondergraaf je de bereikbaarheid vanuit de regio en vanuit Duitsland, en daarmee ondergraaf je de economische kracht van onze stad. Dat is onacceptabel.
- Daarom moet op bereikbaarheid voor de auto en gastvrij parkeren juist nú stevig worden ingezet.

Het gevolgde proces tot deze visie

- Waarom is hier niet de route gevolgd van de Horecavisie en de Detailhandelsvisie? Toen zijn de stakeholders op een goede manier in een aantal stappen meegenomen in de ontwikkeling van beide visies, en we voelden ons serieus genomen in wat er werd gedaan met de inbreng.

VECA Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem

Bovenbeekstraat 21 6811 CV Arnhem info@veca.nu
Tel +31 6 11330095 www.veca.nu

IBAN NL98 INGB 0006 7659 46 KvK 63660571
BIC INGBNL2A

- Bij dit stuk is dat anders gegaan: nadat PBA in mei vorig jaar haar Pamflet lanceerde, en uw raad daarop een motie aannam die opriep tot voortvarende response, werd het een tijd stil. In oktober 2016 zijn we één keer ambtelijk op de koffie gevraagd, en daarna werd het weer stil. Er lag eind maart – *out of the blue* – een stuk dat ook direct bij de raad werd neergelegd. In het behandeladvies staat dat stakeholders hun input hebben geleverd. Dat klopt. Maar dat wil nog niet zeggen dat wij ook voldoende herkennen dat daar wat mee gedaan is, of dat wij 'meegenomen' zijn in wat er allemaal *niet* mee gedaan is!

Algemeen beeld bereikbaarheid Arnhemse binnenstad en deze Bereikbaarheidsvisie

- De visie is gericht op de lange termijn. Maar wat ga je NU doen? Wat moet er verbeterd en geregeld zijn in 2019, 2021, 2024? Zoals een van de insprekers bevestigde, zal de zelfrijdende auto in die jaren nog geen gemeengoed zijn. Trouwens, ook die zelfrijdende auto's moeten de stad in en uit kunnen. Ofwel, het is goed om naar die verdere scenario's te kijken, maar de nota lijkt de tussenliggende jaren over te slaan.

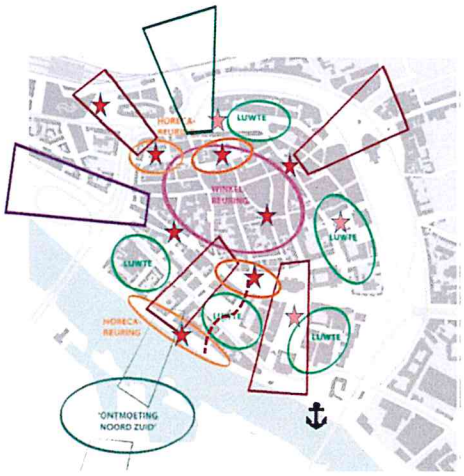
- Een visie voor (middel)lange termijn kan alleen geëffectueerd worden als er voldoende financiële middelen zijn om maatregelen ook uit te voeren. Echter, alleen in paragraaf 5.1 wordt 2 ton per jaar genoemd, gedurende 4 jaar. Daarmee moeten wij het voorgestelde maatregelenpakket helaas grotendeels zien als wensdenken.

- De wethouder acht de binnenstad goed bereikbaar. Dat is juist als je het hebt over OV en fiets, maar het geldt niet voor de auto, waarmee het gros van de regionale/landelijke bezoeker Arnhem bezoekt. Sterker, de nota ademt zelfs een zekere weerzin tegen auto's, terwijl 50% van de bezoekers van buiten Arnhem hier op aangewezen is. Autogastvrijheid is een must!

- Inzet op fiets is dus prima, en die steunen wij ook. Maar je kunt er niet al je gasten mee bedienen: de actieradius van de fiets is beperkt, en het is weersafhankelijk.
  Nogmaals: Arnhem, welke stad wil je zijn. Je bent de binnenstad voor een hele regio! Daarbij hoort een gelijkwaardige benadering van alle modaliteiten.

- Wat is de relatie met uw economisch beleid? In de Detailhandelsvisie staat bijvoorbeeld: "Relevant is dat de binnenstad voor *alle typen vervoer vanuit alle richtingen* goed te bereiken is, want de beleving van winkelen begint bij de aanrijroute en de bereikbaarheid."
  De Bereikbaarheidsvisie wordt wel gepresenteerd als een uitvloeisel van bijvoorbeeld de Detailhandelsvisie, maar wat in díe visie geschreven is over bereikbaarheid ('alle typen vervoer, alle richtingen), wordt in deze bereikbaarheidsvisie helaas niet waargemaakt.

- Wij zoeken dus naar de integrale benadering, zonder last te willen hebben van schotten tussen gemeentelijke afdelingen, beleidsvelden of bestuurlijke portefeuilles. In dat kader wijzen wij u ook graag op de conceptueel sterke visiekaart uit de nota 'De Arnhemse Binnenstad' (zie hiernaast de door PBA verrijkte versie daarvan). Op die kaart, en in de genoemde nota, wordt terecht uitgegaan van het feit dat het kernwinkelgebied compacter wordt (resp. zou moeten worden) en dat er dus een schil ontstaat met een meer gemengd milieu, met luwtegebieden en met een verandering van functieprofiel. Maar bij een veranderend *functie*profiel hoort ook een verandering van *bereikbaarheids*profiel. Déze notie – en de consequenties daarvan – lezen wij onvoldoende terug in de Bereikbaarheidsvisie.

- Van alle bezoekerswaarderingen scoren de autobereikbaarheid en de kwaliteit van de parkeervoorzieningen het allerlaagst. Er staat droogjes op pagina 14 dat die twee aspecten 'aandacht verdienen', maar er wordt geen structureel geld voor ingezet! Maar dit rapportcijfer móet omhoog – zie onze inleiding waarom.
  Het werken hieraan heeft een (infra)structurele kant (fysieke maatregelen) en een communicatieve kant (verbeteren vindbaarheid). Allebei zijn van belang en 'verdienen aandacht'.

- Er is wel een analyse gedaan van het doorstroomgedrag van de ring zelf, maar niet van de radialen tussen de ring en het rijkswegennet. Dit moet wel gebeuren.

- Bij de reconstructie in de zuidelijke binnenstad zijn per saldo 195 parkeerplaatsen komen te vervallen. Je kunt niet ongestraft aantallen blijven verminderen en/of verder weg van het centrum leggen. VECA maakt zich grote zorgen over het gemak, of de 'bureauwijsheid', waarmee dit wel lijkt te gebeuren.

- Er wordt meer gewoond in de binnenstad, en dat wordt ook verder gestimuleerd. Wat we ook weten, is dat vanuit het woonbeleid gestuurd wordt op 'niet alleen kleine units'. Wij staan er ook zeer achter dat er brede keus gaat komen aan wonen in de binnenstad. Maar bij een deel van de doelgroep hoort absoluut parkeren. En dat wordt op basis van deze visie niet mee-ontwikkeld. De visie zegt er weinig méér over dan dat we geen vergunningen meer moeten uitgeven. Visie?

- Er is een groot verschil in kwaliteit en gastvrijheid tussen de verschillende parkeergarages. Praten de gemeente en de commerciële aanbieders wel eens met elkaar? Van Rozet en Musis is algemeen bekend dat die verouderd, vuil en ongastvrij zijn. Maar wie goed kijkt ziet ook dat de 'parel', Arnhem Centraal, heel snel sleets aan het worden is. En dan hebben we het nog niet eens over het feit dat je, bijvoorbeeld, vanuit de stationshal echt de ingang niet zomaar terugvindt!
  Laat het niet zo ver komen als in Venlo, waar eind vorig jaar, als gevolg van ernstig achterstallig onderhoud, twee garages werden gesloten omdat de veiligheid ter discussie kwam te staan – met alle gevolgen van dien.

Gedetailleerd commentaar op de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik'

- P.4: Er wordt verwezen naar de Nota 'Aantrekkelijke Binnenstad Arnhem'. Wij kennen dit stuk niet.

- P.7: In 10 jaar tijd een groei aantal binnenstadsbewoners met bijna 20%, en dat zal verder groeien (hetgeen ook gewenst is). Daarbij is niet geïnvesteerd in **bewonersparkeren**, en het *lijkt* nog goed te gaan door de bewonerscategorieën. Maar op het moment dat je bijvoorbeeld ook gezinnen gaat bedienen (en dat willen we) dan loop je echt vast. Ofwel: er moet geïnvesteerd worden in bewonersparkeren, en dat moet beleidsmatig worden 'mee-ontwikkeld' in deze visie. Investeren in bewonersparkeren kan overigens ook rendabel.

- P.10: "Meer en meer info komt bij de automobilist. Dit betekent dat op termijn allerlei informatie in het straatbeeld overbodig zal worden." Hmmm.. Ten eerste is algemeen bekend dat **fysieke verwijsinformatie** ook van belang is **ter bevestiging** van de zoekende bezoeker. Ten tweede wordt hier even niet gedacht aan buitenlandse toeristen, of simpelweg mensen die niet alle snufjes in hun auto hebben.

- P.12: kaartje: het rode systeem (van rijkswegen) is ver verwijderd van de binnenstad, dus het groene **systeem van de radialen** is des te belangrijker. In Arnhem-Noord staan die radialen regelmatig vast, de Amsterdamseweg en de Apeldoornseweg/Sonsbeekweg zijn soms een crime. En vanuit het oosten wordt de bezoeker langs kwalitatief zeer laagwaardige en onaantrekkelijke routes geleid. De analyse hierop missen we volledig en deze zal wel moeten worden uitgevoerd.

- P.13: Positieve rapportcijfers voor bereikbaarheid? Een aantal zeker, maar niet alles is positief. Het wordt wel zo gebracht, als een **goed nieuwsshow**. Saillant is het feit dat op deze pagina wel fiets- en bus-icoontjes worden afgebeeld met een 8,3 en een 8,1, maar dat er geen icoontjes zijn afgebeeld voor de 6,2 voor de autobereikbaarheid en voor de 5,8 voor kwaliteit parkeren. Op deze manier wordt de meest belangrijke aanleiding die de juiste keuzes zou moeten motiveren voor de 'visuele lezer' uit beeld gemanipuleerd.
- P.14: Diverse rapportcijfers laten 18 jaar een stijgende lijn zien, maar grote uitzondering is de kwaliteit van de parkeerplaatsen, die al jaren onder de 6 scoort. *En daar wordt vervolgens geen geld voor ingezet!?! Hoezo niet?* Wij vinden het onvoorstelbaar. Tegen je kind dat allemaal zevens en achten staat, en voor één vak een vijf, zeg je toch niet: 'laat die vijf maar lekker zitten, ik wil dat je van die acht een acht-en-half maakt'. ?
- P.15: Op het kaartje is goed te zien dat de grote **fietsenstallingen zeer onevenwichtig verdeeld** zijn over de binnenstad.
- **Fietsenstallingen moeten**:
    - Veel beter verspreid zijn
    - Veel fijnmaziger dan 3 grote bakken
    - En daar waar je wel grootschalig kiest: maak er dan iets bijzonders van – (ref. de Appel uit Alphen, zie hieronder)

- P.16: Exacte inpassing van de vergrote **fietsenstalling Gele Rijdersplein**: laat die a.j.b. volgen op de ruimtelijk-functionele visie voor dit plein! De suggestie om deze te schuiven onder een nieuw te maken podium-met-kap ter plaatse van de 'pergola' vinden wij heel sterk.

- P.16: **looproute Station-binnenstad** moet nog worden verbeterd: dat is een juiste constatering, alleen wordt er bij de maatregelen/projectvoorstellen niet meer op teruggekomen.
  De verbinding Oude Stationsstraat – Jansstraat slaat niet de visuele 'brug' die ze daar wel moet slaan. De Willemstunnel had wat dat betreft eigenlijk 100 meter eerder moeten beginnen. Maar dat kunnen we niet veranderen, en met dit gegeven pleiten wij voor een *eyecatcher* die de verbinding heel erg zichtbaar en aantrekkelijk maakt, en die een alternatief biedt voor de 120 seconden die je daar voor het stoplicht staat te wachten.

- P.17: Het kaartje van auto(parkeer)kaart graag op dezelfde schaal afbeelden als de fiets- en de buskaart op p.15 en p.16. (gelijkwaardige behandeling?).
  Dán wordt goed zichtbaar dat het **autoparkeren niet gelijkmatig rond de binnenstad verdeeld** is. Dat zou wel het streven moeten zijn.
  De **noordflank van het centrum is onderbedeeld** voor wat betreft de nabijheid van voldoende parkeerplaatsen, en dit moet als een opgave gezien worden om wat aan te willen doen. De door CCA weer opgehaalde 'Singelgarage' verdient het om serieus genomen te worden. Maar een alternatief zou ook kunnen zijn dat één van de al langer leegstaande kantoorgebouwen aan de Jansbuitensingel door de eigenaar omgebouwd wordt tot een parkeergarage. Dat zou zelfs vanuit particuliere investering opgepakt kunnen worden, mits het planologisch bespreekbaar is.

- P.17: De optelsom van totaal aantal parkeerplaatsen van 2011 is redelijk navolgbaar.
  De optelsom van 2017 is echter niet te verifiëren. Sterker, de **optelsom van 2017 lijkt onjuist**.
  Want hoe kan het dat er – als wij terugrekenen – in 2017 ineens 1.203 plaatsen op maaiveld zijn (tegen 1.130 in 2011), terwijl er vorig jaar per saldo 195 plaatsen zijn komen te *vervallen* op en rond de Markt?
  Wij zien dit graag glashelder in beeld gebracht, dat is het nu sowieso niet.

- P.18: Vreemd dat de **parkeeraantallen van 2016** niet in het diagram zitten. Die aantallen moeten gewoon bekend zijn. Graag toevoegen voor een relevant beeld.

- P.18: 'Op piekmomenten zijn **Prinsenhof en P7** nagenoeg onbezet'. Dat is heel logisch, ze liggen te ver weg van het kernwinkelgebeid (want over die piek hebben we het). Hier heb je het bewijs dat je moet zorgen voor een betere verdeling van het parkeren rondom én dicht bij het centrum.

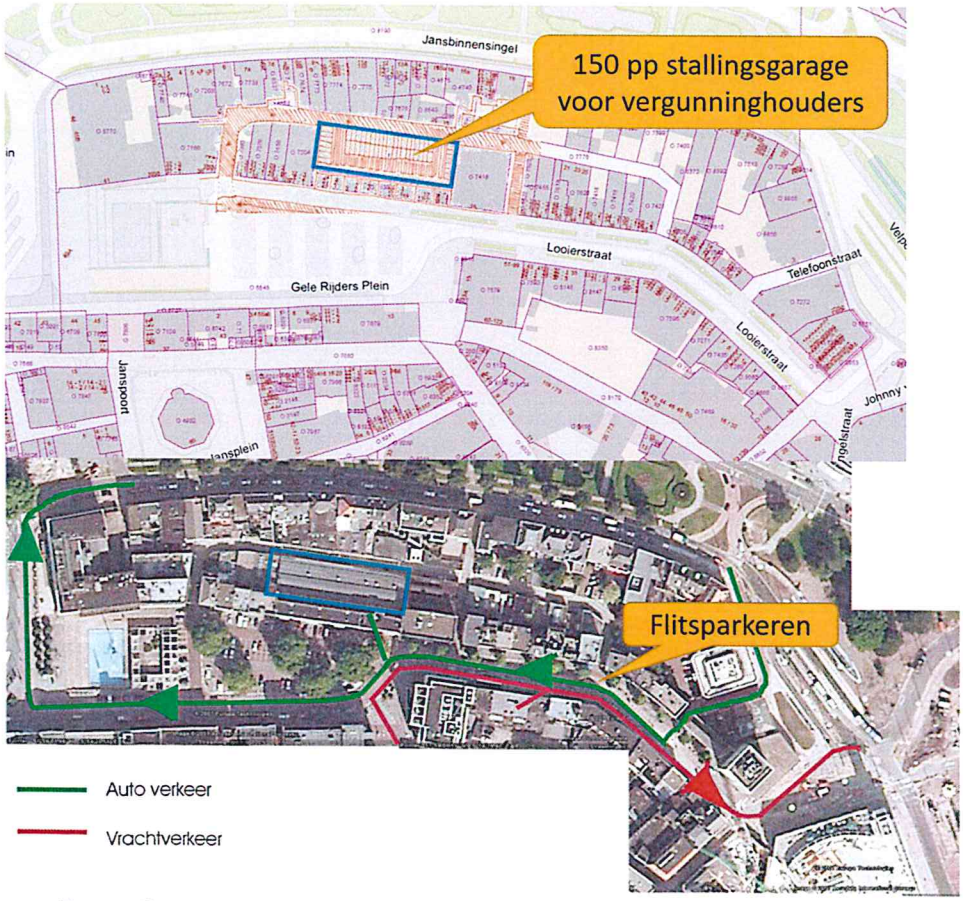
- P.19: We zien enkele foto's van de 'inspiratiesessie', waarbij toekomstige ontwikkelingen werden verkend. De inspreker van ANWB merkte terecht op dat we daarbij de **LEV's vergeten** zijn.
- P.23: "Arnhem zet **vol in op bus en fiets**". Prima, maar voor het gros van de mensen in de regionale schil rond Arnhem gaat dat niet helpen, en zul je **van de auto moeten blijven uitgaan**.
- P.23: "Dat wil niet zeggen dat Arnhem **geen aandacht besteedt aan de auto**. Arnhem benut vooral de autoverkeersruimte beter." *Gratuite zin. Hoe dan? Wij zien deze 'aandacht' in de uitvoeringsagenda niet vertaald in voldoende en concrete maatregelen. Gaat u rustig slapen?*
- P.25: Onder de 'bereikbaarheidsopgave' wordt gesproken over inzet om de **beschikbare capaciteit van het wegennetwerk beter te benutten**. Maar daarin is vervolgens geen enkele fysieke investering voorzien, alleen wordt gekeken naar 'gedrag'. Dat is ook goed, maar hoe realistisch en afdoende is dit? Waar zit die betere benutting? We vragen niet om uitbreiding van de infrastructuur, maar wel om slimme maatregelen. Het weghalen van de lus op het Roermondsplein is zo'n voorbeeld. Maar zo zijn er meer te bedenken – hetgeen dus nog niet gebeurd is –, meer met verkeerskundig slimme ingrepen dan met veel infrastructuur.
- P.25: we blijven stellig in de wens dat er WEL **keerlussen komen op de centrumring**. Misschien geen 5 of 6, maar wel 2 of 3. We moeten er wel over mogen praten en naar zoeken, uiteraard met behoud van de doorstroming van de ring. 2 of 3 extra keerlussen zorgen voor herstelmogelijkheid voor de automobilist, en voor betere bereikbaarheid van de binnensingels. We vragen niet om 'doorsteken'. Maar in de inspraaknota worden PBA en Arnhem6811 nu afgedaan door 'kannietambtenaren'. We voelen ons daarmee niet serieus genomen.
- P.25: "Reden waarom we de vindbaarheid en de **kwaliteit [van de garages]** willen verbeteren, zodat..." Prachtig, m*aar hier wordt dus geen geld voor gereserveerd!* We worden hier dus blij gemaakt met een dode mus.
- P.25: Het **parkeerverwijssysteem** moet niet alleen simpel aangevuld worden met verwijzing naar Prinsenhof (dat is de enige maatregel die nu genoemd wordt), maar het systeem moet in z'n geheel kritisch worden bekeken en robuust-dynamisch gemaakt.
  Er is namelijk véél meer aan de hand, in negatieve zin! Zie onderstaand, als voorbeeld, een belangrijk keuzemoment waarop je als automobilist wilt weten welke garage de meeste plekken vrij heeft.... Dit staat er al weer 2 jaar zo bij!

- P.25: "Ondanks de beschikbaarheid van gratis en bewaakte stallingen treffen we gestalde fietsen in de openbare ruimte aan."
  Dat zou niet mogen verbazen. Dat heeft dus alles te maken met het feit dat die gratis en bewaakte stallingen niet goed over het centrum verdeeld zijn en niet voldoende fijnmazig. Zie hiernaast een foto uit de binnenstad van Den Haag van de diverse **'fietsparkeerpockets'** die daar gemaakt zijn: het kán dus wel.
  Wij roepen op om creatief en met open blik te bekijken welke mogelijkheden – ook in sturing van gedrag – hierin zijn. Den Haag is hierin echt een goed voorbeeld, ook met het fietsparkeerverwijssysteem in de binnenstad. Ga kijken.

- P.26: Meer wonen in de binnenstad: daar hoort ook meer parkeren bij (en niet alleen 'geen vergunningen meer uitgeven').
  → Wij willen heel ver gaan om aan te tonen dat het mogelijk is (verkeerstechnisch, ruimtelijk, financieel) om aan het **Gele Rijdersplein een stallingsgarage** te realiseren voor vergunninghouders. Uiteraard hoort daar flankerend beleid bij, maar het mes gaat hierbij aan meerdere kanten snijden. Graag gaan wij hierover met u, met ambtenaren en met de eigenaren het gesprek aan.

Toevoegen parkeren t.b.v. vergunningen voor huidige en nieuwe bewoners van noordschil Binnenstad, en ondernemers.

Stel 150 plaatsen (is mogelijk op Bristol-kavel)

Figuur 1: Eenrichtingsverkeer voor auto's en afwikkelen langs Willemsplein (bron Google Earth).

- P.29 e.v.: **Tijdspad.** Wat pregnant opvalt in Hoofdstuk 5, is dat de ´maatregelen bereikbaarheidsaanpak´ allemaal vanaf 2017 worden onderzocht, en dat deze *soms* – afhankelijk van al dan niet beschikbaar budget – worden uitgevoerd. Maar voor geen enkele maatregel wordt een concrete einddatum genoemd. ! Waar zit de urgentie?

- P.29: Onder bereikbaarheid voetganger / openbare ruimte ontbreekt de **verbinding Oude Stationsstraat – Jansstraat**. De graag toevoegen en incalculeren.

- P.30: Onder **bereikbaarheid / vindbaarheid fietsparkeren**: inzetten op veel betere en meer fijnmazige verdeling over / door de binnenstad. Zie P.25.

- P.31: Onder bereikbaarheid OV: toevoegen: in ere herstellen **Transferium Gelredome**, permanent, incl. hoogfrequente busconnectie.

- P.32: Achter de 3 maatregelen 'verkeersafwikkeling centrumring/zuidelijke binnenstad' staat PBA/6811. Dit suggereert dat PBA/6811 gevraagd hebben om de maatregelen zoals ze in het stuk staan verwoord. Maar dat is niet het geval. De **uitwerking is anders dan wij vroegen**.

- P.32: Onder 'Gastvrij' wordt budget voor **kwaliteitsverbetering garages** (sociaal veilige centers) naar de lange termijn geschoven (of het 'mag' betaald worden 'uit de 2 ton'). Ridicuul!!! Kijk naar alle 'rapportcijfers' van de bezoekers en wees eerlijk. **Hier moet hard bijgestuurd worden op de prioritering**.

- P.32: Onder gastvrij/kwaliteit: kwaliteitsverbetering **parkeren Blauwe Golven**: prima, wethouder Elferink liet onlangs inspirerende beelden zien. Maar laat het géén carte blanche zijn voor verlagen van de capaciteit.

- P.34: onderzoek **parkeermonitoring**: Is dit inclusief de particuliere garages of alleen voor de gemeentelijke? Wij vragen dan natuurlijk het eerste!

- P.35: Dus **2 ton per jaar** beschikbaar voor verlagen van parkeertarieven in de daluren. Maar we vrezen met groten vreze voor de gemakzucht waarmee voor allerlei andere prioriteiten verwezen wordt naar de zelfde 2 ton. Dat kan alleen maar strijd en loze beloftes gaan opleveren.

- P.36: **Flitsparkeren nabij [nee: ín] de binnenstad**. Er worden nog locaties gezocht. Voor ons is dat in elk geval de **Looierstraat**. Door kortparkeren zal hier lucht ontstaan voor de vestiging, *níet van retail*, maar van (maatschappelijke) dienstverlening, commerciële ruimte en praktijkruimte.

Flitsparkeren brengt de plint weer tot leven (geen retail, maar dienstverlening / commerciële ruimte / praktijkruimte)

Geld

- Er is een **stevige meerjaren aanpak** nodig voor verbetering van bereikbaarheid en parkeren. Budgetteren is een kwestie van prioriteren. Maar waar een wil is, is een weg. **De provincie** biedt mobiliteitsinvesteringen aan (ook in infrastructuur) in haar 'Agenda binnensteden en detailhandel'. En ook in de Investeringsagenda stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen zitten aanknopingspunten.

- Daarnaast willen wij u voorstellen om een **bereikbaarheidsfonds te creëren** waaruit maatregelen voor bereikbaarheid betaald kunnen worden.
  Hoe dat fonds gevuld kan worden? In de afgelopen jaren zijn de **aanslagen OZB voor niet-woningen** buitenproportioneel omhoog gegaan in Arnhem! Laat deze extra gelden dan alstublieft besteed worden aan de verbetering van de bereikbaarheid voor zowel auto's, fietsers, OV als voetgangers en aan gastvrij parkeren!!

Tenslotte

Bereikbaarheid is een noodzakelijke service die je als stad moet bieden om mee te blijven doen. Goed en dichtbij parkeren is niet meer dan gastvrijheid.

Arnhem is de laatste jaren gekenmerkt door:

- Afname aantal parkeerplekken in en om de binnenstad
- Geen noemenswaardige investeringen in (grote) bereikbaarheidsverbetering(en) in en om de binnenstad
- Een onduidelijke routing voor verkeer naar de binnenstad.

De gezamenlijke doelstelling van gemeente en alle belangenverenigingen, "Arnhem terug in de top 10 binnensteden", zal met déze visie op bereikbaarheid nimmer gehaald worden!

Wij willen u verzoeken om onze bovenstaande opmerkingen en suggesties te verwerken in de vast te stellen nota resp. uw raadsbesluit.

Uiteraard zijn wij bereid om onze opmerkingen in een gesprek met u te bespreken en in constructief overleg in te brengen in open gesprekken met de betrokken ambtenaren.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem

Mr. B.M.J. van Meer
voorzitter

ir. C. Wortmann MRICS
directeur

kopie aan:
- bestuur Platform Binnenstad Arnhem
- gemeente Arnhem, college B&W, de heer G. Ritsema, wethouder mobiliteit en wonen&vastgoed
- gemeente Arnhem, dhr A. Roest, dhr. P. van Hoof

Inspreektekst d.d. 8 mei 2017 H-R van der Doe / OKA

Oka is niet positief over de nota. De maatregelen die genoemd worden of reeds zijn genomen, moeten worden betaald uit de bekende 2 ton -en dat gaat in veel gevallen niet gebeuren- en voor de maatregelen op langere termijn is geen geld.
Waar gaat het dan nog over? Over wensdenken en vooral hoe we moeten voorkomen dat mensen met de auto naar onze stad komen om te werken, eten drinken, winkelen en te wonen. Oka vraagt om een gelijkwaardige behandeling van de automobilist. In deze nota is daar geen sprake van.
Wil Arnhem mee blijven doen, eerst op korte en middellange termijn, dan zal er serieuze en oprechte aandacht moeten zijn voor de automobilist. De stad wil een bovenregionale functie vervullen zowel als het gaat om mensen die de stad bezoeken als voor mensen die er werken en wonen. Daar hoort autogebruik bij.

Voor de meeste zaken waar wij voor staan volstaat het verwijzen naar het opgestelde pamflet waarover inhoudelijk nooit met de wethouder is overlegd. Graag steken wij daar nog meer tijd in.

Ik kies er hier voor eens te kijken naar de maatregelen waarover nog moet worden besloten in relatie tot het vorig jaar uitgebrachte pamflet. Met het oog van een ondernemer met ambitie, waar een 5 of 6 als cijfer niet genoeg is.

Bij fietsers en voetgangers bijvoorbeeld.

Er moeten ‘afspraken’ worden gemaakt over fietsen in de binnenstad het handhaven en het stallen van de fietsen.

Hoezo nog afspraken? Plaats een bord ‘fietsers te gast’ in de aanrij straten en maak op meerdere plekken fietsparkeervakken.

Ondenkbaar is dat wachttijdvoorspellers voor fietsers betaald zullen worden uit de -door automobilisten opgebrachte- 2 ton.

Dat geldt ook voor het meebetalen aan de vindbaarheid van de fietsstallingen. Zeker niet wanneer deze worden verstopt in kelders. Wij willen meer plekken voor het parkeren van fietsen in de binnenstad op logische plaatsen.

Scooters moeten aan de randen van het winkelgebied geparkeerd worden. Ons idee is daarvoor speciale parkeervakken te maken. In de nota staat experimenteren na de schouw. Verf en kwast…. en klaar.

Stallingen en oplaadpunten voor e bikes en scooters, goed idee. Ook uit de 2 ton? Nee.

Wat er verbeterd is aan de communicatie over het verbod van scooters en bromfietsers, zoals is aangegeven in de nota, is mij niet duidelijk.

Voor wat betreft het OV komt het pamflet terug in de nota wanneer het gaat om extra taxiplaatsen. Hier is blijkbaar geen schouw nodig, maar het wordt ook niet concreet gemaakt. Het kruisje staat er maar, het betekend voor mijn gevoel zoveel als ‘zien we later wel’. En uiteraard, het moet weer betaald worden uit de 2 ton.

Voor de auto en het parkeren geldt, alles op de langere termijn er is nu toch geen geld, behalve voor een voorgestelde maatregel uit het pamflet -daar komt de sigaar uit eigen doos’ weer; het flits parkeren. Even los van wie het gaat betalen, de voorgestelde aantal plaatsen en het aantal parkeerplekken moet omhoog. Het flits parkeren mag niet ten kosten gaan van bestaande plaatsen. De wens is al een jaar bekend, jammer dat nog geen plaatsen zijn aangewezen.

Het aangeven van looproutes naar de parkeerplaatsen neem ik aan, ook weer, uit de 2 ton. Wanneer de parkeerplaatsen dichtbij zijn en/of op maaiveld is dat niet nodig. Natuurlijke plaatsen daarvoor zijn Looierstraat, Gele Rijdersplein en de Markt.

Wij willen graag meedoen met ‘onze’ 2 ton aan een loyaliteits instrument en een goedkope dag parkeerkaart.

Dan staat er nog een vaag kruisje bij PBA en de blauwe golven. Laat ik duidelijk zijn. Er mogen daar geen plaatsen van het maaiveld verdwijnen. Er is ruimte genoeg.

Tenslotte wil de nota de sigarenkist echt helemaal leeg maken, door voor te stellen dat de 2 ton ingezet wordt om de venstertijden te handhaven. Doe de paal omhoog bij de toegang en klaar.

OKA is van mening dat deze nota het economische belang van de stad en met name de binnenstad niet serieus neemt en is daarover teleurgesteld.

Geachte gemeenteraad, geacht college, geachte aanwezigen.

Namens de bewoners van de Arnhemse binnenstad, verenigd in het Platform Arnhem6811,
wil ik graag reageren op uw visie "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar.
onder andere inzake het fietsen en handhaving in de binnenstad.

slok water nemen..

Het huidige fiets gedoogbeleid zorgt voor veel irritatie bij zowel bewoners als bezoekers.

Arnhem6811 wil dat de gemeente een duidelijk beleid ontwikkelt en dat zo'n beleid geen vraagtekens oproept. Dat is nu wel het geval.

Voor iedere bezoeker van de binnenstad, per fiets, te voet of met de auto, moet het straks duidelijk zijn welke regels worden gehandhaafd.
En dan moet er ook gehandhaafd worden.

Want daarmee valt of staat dit beleid. Daar ontbreekt het nu aan en daarom is er zoveel onduidelijkheid.

Dat gebrek aan handhaven geldt voor meer zaken in onze mooie binnenstad.

Bijvoorbeeld wordt er nauwelijks gecontroleerd als vooral motorrijders met veel te hoge snelheid over de onderkade racen.
Ook aan de geluidsoverlast van deze motoren wordt nauwelijks aandacht besteed.

In de binnenstad worden ook tal van verkeersregels, bijvoorbeeld in de Looierstraat, met voeten getreden.

De road barriers (de paaltjes die omhoog en omlaag gaan) worden genegeerd of zijn regelmatig stuk.
En er rijden scooters die er niet mogen rijden.
En dat geldt voor meer straten of plekken in de binnenstad.

Arnhem6811 verzoekt ook voor scherpere handhaving op de expeditietijden in de binnenstad,
en dan vooral voor het vrachtverkeer voor 6 uur morgens.
Ook hier zou meer op gehandhaafd moeten worden.

Maar we zij ook graag bereid om mee te praten en te denken met de gemeente en andere partijen om met oplossingen te komen voor al deze problemen.

hartelijk dank voor u aandacht.

Kort samengevat: duidelijke regels EN geen regels zonder handhaving!

dank

Als u vragen heeft, hoor ik ze graag.

Reactie CCA op bereikbaarheidsvisie en parkeerbeleid Gemeente Arnhem

Op 8 mei jl. is CCA bij de Gemeente Arnhem geweest, onderstaande punten zijn hier besproken:

- ***Bereikbaarheid***
  Wij zien positieve cijfers m.b.t. de bereikbaarheid. Dit zullen er zeker een aantal zijn maar dan in de verkeerde volgorde. Eerst fiets, OV, voetganger en dan pas automobilist? Het is ontoelaatbaar dat dit cijfer al jaren blijft steken op een kleine voldoende. Bestedingen van de automobilist liggen immers hoger dan de consument die met de fiets of OV komt.

  Wij als CCA zijn pas tevreden, als iedere consument, dus ook de automobilist, de stad met een tevreden gevoel verlaat. De binnenstad is de motor/pijler van Arnhem!

- ***Aantal parkeerplaatsen***
  De cijfers zijn gefingeerd – er zijn 400 stuks minder parkeerplaatsen dan in 2011! Parkeren bij het Provinciehuis bestond toen nog niet en is ook niet meegerekend.

- ***Parkeergarages***
  Economisch gaat het met de BV Nederland weer beter. De bezoekersaantallen nemen toe, ook in Arnhem en de capaciteit van de parkeergarages is bijna bereikt. Het CCA stelt dan ook voor om onder de singels een nieuwe parkeergarage te bouwen, dit volgens de gemaakte afspraken van 10 jaar geleden. Mocht de gemeente dit niet willen, dan zijn er wellicht marktpartijen die hier oren naar hebben.

- ***Blauwe golven***
  Deze parkeerplaatsen moeten blijven! Deze zijn van essentieel belang voor dit deel van de binnenstad. Juist zeker voor de automobilisten die niet in de parkeergarages durven en voor de bezoekers uit Oosterbeek, Doorwerth (gemeente Renkum) die (snel) even Arnhem met de auto willen bezoeken zonder de ring te betreden.

  Opmerking: Kwaliteit van deze parkeerplaatsen kan worden verbeterd, wij juichen groen toe op deze plek, Schaduwrijk parkeren.

- ***Gele Rijdersplein en Looierstraat***
  Voor flits parkeren en invalide parkeerplaatsen.
  Ondernemers in de Jansstraat en aangelegen straten zijn hiermee geholpen en kunnen bezoekers van dichtbij snel de stad betreden. Tevens is ontsluiting via het Willemsplein een pré.
  Hiermee wordt het Johnny van Doorn plein ontlast van al het verkeer en is het zo tevens mogelijk om verdere herontwikkeling van dit plein te starten.

- ***Marktplein***
  Betaald parkeren op niet marktdagen, zeker bij evenementen – wanneer deze niet plaatsvinden op dit plein – levert de gemeente weer extra gelden op.

- ***Opbrengst Avondparkeren***
  De opbrengst van het avond parkeren (de jaarlijkse € 200.000,-) besteden in overleg met de stakeholders! Zoals dit het afgelopen jaar is gegaan verdient het geen schoonheidsprijs!

- ***Bewegwijzering vanuit zowel Noord als Zuid***
  De bewegwijzering vanuit zowel Arnhem Noord als Arnhem Zuid moet beter – zeker nu Arnhem op de schop ligt. In deze tijd van moderne technologie, zou u denken dat iedere consument wel kan navigeren naar een goede parkeergelegenheid, maar niet zonder WIFI.
  Dus deze infrastructuur moet er zeker komen en draagt bij aan een gastvrije stad.

- ***Vergunninghouders naar de parkeergarages*.**
  Hier was 4 jaar geleden al sprake van, waarom moet dit zolang duren?
  Het aantal bewoners in de binnenstad neemt al jaren toe, kantoren worden omgebouwd tot appartementen. Vergunningen dus mee laten lopen in gelijke tred – dus faciliteren. Bij nieuw te bouwen woningen, parkeerplaatsen verplichten bij de bouw.

- ***Transferia***
  Oude plekken nieuw leven in blazen, zoals het GelreDome, maar ook nieuwe plekken benoemen in Arnhem Noord. Dit alles professioneel aanpakken. Kijk bijvoorbeeld naar Den Bosch.

- ***Fietsbeleid***
  Geen zwerffietsen en handhaven. Er moeten naast grotere ook meerdere kleinere fietsenstallingen midden in de stad komen. De consument komt zo dichter bij het doel, daarom kom je met de fiets naar de stad toe. Hiervoor kun je gebruik maken van de zogenaamde 'Fietsnietjes'. Kijk als voorbeeld hiervoor naar Nijmegen. De fietser te gast!

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande punten nog vragen of opmerkingen hebben dan kunt u een mail sturen naar: info@arnhemcentrum.com. Voor informatie over het CCA kunt u terecht op onze website: www.arnhemcentrum.com.

Namens Vereniging City Centrum Arnhem (CCA)

Gemeente Arnhem, 'Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar'.
Behandeling 8 mei
Bijdrage ANWB; inspreker Rob Gremmen, rgremmen@anwb.nl

Het document "Arnhemse binnenstad binnen bereik" gaat in

- op de transformatie van binnensteden in het algemeen en van Arnhem in het bijzonder.
- op de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit

Van belang is dat ook 'mobiliteit' de gewenste transformatie van de binnenstad ondersteunt: "duurzaam bereikbaar" is naar onze mening een vlag die de gewenste lading dekt.

In dit verband noemen we twee zaken die wat ons betreft meer benadrukt mogen worden. Twee zaken die verschillen qua tijdshorizon, wel in elkaars verlengde liggen.

1. Verkeersveiligheid en de fiets
2. Visie op toedeling van de bestaande verkeersruimte

Ad 1 De fiets:
De toenemende populariteit en het belang van de fiets worden in 'Arnhemse binnenstad binnen bereik' afdoende onderkend. Schoon, gezond, ruimte – efficiënt: de (e-)fiets heeft het in zich. In het document wordt ingegaan op de snelfietsroutes die recent zijn - of nog worden- aangelegd en bv op stallingsmogelijkheden. Maar hoe liggen de bestaande fietspaden en fietswegen erbij? Met het oog op prioritering in beheer en onderhoud van deze bestaande voorzieningen (en wellicht op verdere investeringen daarin in de nabije toekomst) is een goede inventarisatie wenselijk van de bestaande routes 'van – en naar de binnenstad en in de binnenstad'. Onder verwijzing naar steeds hogere ongevallencijfers – nationaal - is het zaak dat die inventarisatie wordt gedaan met als primaire invalshoek 'verkeersveiligheid'. En "veilig" betekent doorgaans ook prettig; comfortabel.
Inmiddels is voor zo'n inventarisatie een efficiënte; effectieve en objectieve methodiek beschikbaar; ontwikkeld door de SWOV[1]. Onze aanbeveling:
Breng de veiligheid van het bestaande fietsnetwerk in kaart. Hoofdnet, (school-)routes van / naar de binnenstad voor jong en oud: het fietsnetwerk moet op orde zijn.

Ad 2. Toedeling verkeersruimte:
De groeiende populariteit van de (e-)fiets heeft veel voordelen, maar als het te druk wordt leidt dat ook tot nieuwe uitdagingen, die verder reiken dan 'veilige fietsroutes': Hoe geven we de fietser de ruimte waar hij 'recht op heeft'? Hoe komen we zo nodig tot een andere verdeling van de openbare ruimte? Hierin zit ook vervat de accentverschuivingen in de functionaliteiten van een binnenstad: "meer ontmoeten".
De opgave gaat nog verder, want met bereikbaarheid per bus, auto, fiets zijn we er nog niet: nieuwe duurzame vervoermiddelen zijn aanstaande[2].
Of en hoe die gewenste ontwikkelingen te faciliteren: daarop moet een gemeente als Arnhem ons inziens visie ontwikkelen. "Weigeren" is met het oog op duurzaamheid eigenlijk geen optie; hoe te faciliteren binnen de beschikbare verkeersruimte is de vraag. Daarover wil de ANWB graag meedenken[3].

[1] Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid.
[2] Google 'light electric vehicles'
[3] Zie www.anwb.nl/verkeerindestad

Kon pagina 1 uit document ANWB - artikel Volkskrant d.d. 1 juni 17 Het stikt van de karretjes (toegevoegd 12 juni 2016) niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document ANWB - artikel Volkskrant d.d. 1 juni 17 Het stikt van de karretjes (toegevoegd 12 juni 2016) niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Titel/onderwerp: # De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Paul van Hoof
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3773710
		E-mailadres:	paul.van.hoof@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' aan, om mee in te stemmen. **Inleiding** In 'De Arnhemse Binnenstad 2015' heeft Arnhem de visie vastgelegd op de ontwikkeling van de binnenstad, om deze terug te brengen in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden van Nederland. Extra op de inspanningen uit deze visie zijn een 3-tal extra opgaven geformuleerd, waarvan een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto er één van is. De voorliggende nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' is daar de invulling van. **Inhoud van het plan** Het plan geeft zowel een visie op relevante ontwikkelingen voor de bereikbaarheid van de binnenstad, als ook een uitvoeringsagenda van maatregelen voor de korte en lange termijn. Inzet is om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. Dit is vertaald in de volgende opgaven en doelen: - Stimuleren van duurzame mobiliteit - Beter benutten verkeersruimte en parkeren - Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten - Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijke kwaliteit - Ruimte bieden aan stedelijke- en economische ontwikkeling De opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen. **Proces** Deze nota komt tegemoet aan de wens van uw raad - vastgelegd in eerder vastgestelde nota's en aangenomen moties - om werk te maken van de bereikbaarheid van de binnenstad. Ook pamfletten van Platform Binnenstad Arnhem (PBA), Arnhem 6811 en Arnhems Hart hebben input geleverd voor deze nota. Ook de stad heeft een bijdrage kunnen leveren op de bijeenkomst bij CASA op 25 januari 2017. De zienswijzen zijn gebundeld in een apart zienswijzenrapport. Tijdens de informatieve behandeling op 8 mei zijn alle insprekers, die zich hebben aangemeld, aan het woord geweest. Ook zijn zij bevraagd door (leden van) de raad. De informatieve behandeling is daramee nog niet afgerond en wordt een volgende keer, waarschijnlijk 15 mei, voortgezet. **Kanttekeningen** De uitvoering van de voorgenomen maatregelen wordt beperkt door de beschikbare financiële ruimte. Realisatie van de opgaven vraagt inzet van handhavingscapaciteit van gemeente en ODRA. Deze capaciteit staat onder druk en dit zou tot problemen bij de aanpak kunnen leiden. Deze visie is een stap in een continu proces. Blijvende inspanning van stad en gemeentebestuur zal nodig zijn om de voorgestelde doelen en behoeften te kunnen (blijven) invullen. Belangstellenden hebben op 8 mei kunnen inspreken. Een 6-tal insprekers heeft daarvan gebruik gemaak.		
Voorgesteld	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de meningsvormende fase.		

resultaat van de bespreking				
Spreekrecht publiek	Nee			
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan (eventuele) insprekers en aan de portefeuillehouder.			
Bijlagen				
Raadsvoorstel				
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"				
Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"				
Behandeladvies 8 mei 2017 Informatieve behandeling				
Overzicht insprekers en inspreekteksten				

Geachte griffie / raadsadviseur,

Helaas waren we op 8 mei niet in de gelegenheid om in te spreken en ook morgen, 15 mei, zijn we verhinderd.
Bijgaand wel onze reactie op de bereikbaarheidsvisie 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik'.
Ons vriendelijk verzoek deze visie te publiceren en onder de raadsleden en B&W te verspreiden.

Met vriendelijke groet,
Jan Kelderman

Fietsersbond, afdeling Arnhem
arnhem@fietsersbond.nl

Nota ‘Arnhemse binenstad binnen bereik’

Politieke Maandagen 8 en 15 mei 2017 (informatieve behandeling)

Reactie Fietsersbond, afdeling Arnhem

Fietsersbond
Afdeling Arnhem

Arnhem, 14 mei 2017

Geachte raadsleden en leden van B&W,

Fietsersbond, afdeling Arnhem heeft kennis genomen van de gemeentelijke nota ‘Arnhemse binnenstad binnen bereik’ en wil naar aanleiding daarvan het volgende onder uw aandacht brengen.
Uit de nota ‘Arnhemse binnenstad binnen bereik’ blijkt een streven om te komen tot een excellent OV- en fietsnetwerk. Dit ondersteunen wij van harte.
Ook blijkt uit de nota dat de bereikbaarheid van de binnenstad per fiets en de fietsenstallingsmogelijkheden door de bezoeker als goed worden beoordeeld. Wij zijn dan ook verheugd over de maatregelen die in het belang van de fietser genomen zijn om de bereikbaarheid verder te verbeteren.
We hebben er alle vertrouwen in dat het gemeentebestuur nu doorpakt en de bereikbaarheid van de binnenstad ook voor de toekomst op peil houdt.
Daarom hebben wij de volgende aandachtspunten**:**

1. Het autoverkeer op de singels is te maatgevend voor de verkeersregeling en verslechtert het fietscomfort en de fietsbereikbaarheid van en naar de binnenstad.
2. Het verkeer op de binnensingels vormt een barrière voor de fietser. Dit belemmert de bereikbaarheid en het comfort van de fietser. Wij benadrukken het belang van veilige oversteken voor de fietser, onder andere bij het Johnny van Doornplein.
3. Het is in verband met de veiligheid gewenst dat er, op de binnenring van de centrumring, een maximumsnelheid van 30 km/uur wordt ingesteld.
4. De kwaliteit van de fietsring om de binnenstad laat op verschillende plekken te wensen over. Vervlechting van allerlei verkeersmodaliteiten op de binnenring draagt ons inziens niet bij aan de verkeersveiligheid en fietscomfort en moet daarom zoveel mogelijk vermeden worden.
5. Het belang van voldoende en goede (bewaakte) fietsenstallingen beamen wij. Ook de zuidelijke binnenstad moet voorzien zijn van voldoende stallingsmogelijkheden. Fietsparkeervakken verspreid over de binnenstad dragen eveneens bij aan het fietscomfort.
6. Voor de bewoners van de binnenstad die niet beschikken over goede (overdekte) fietsstallingen is het wenselijk dat er gezocht wordt naar mogelijkheden hiervoor in bijvoorbeeld bestaande nabije (leegstaande?) panden.
7. Fietswrakken en weesfietsen horen niet thuis in een gastvrije en kwalitatieve woon-werkomgeving. Verwijdering creëert meer stallingsruimte. Een goede administratie hiervan voorziet erin dat fietsen desgewenst door de eigenaar kunnen worden teruggehaald. Voor een groter draagvlak bij de bestrijding van dit probleem is duidelijke regelgeving hierover zeer gewenst, waarbij het ook belangrijk is dit goed en via de juiste kanalen aan het publiek te communiceren.
8. Flitsparkeren door automobilisten, waarvoor door verschillende partijen regelmatig gepleit wordt, is voor ons alleen bespreekbaar als dit absoluut niet ten koste gaat van de verkeersveiligheid van de fietser.
9. Fietsers zijn te gast in de binnenstad. Voorzie er in dat het voor de fietser duidelijk herkenbaar is waar gefietst kan worden. Bijvoorbeeld door middel van kleurmarkeringen. Tegen aso-gedrag dient ten alle tijden opgetreden te worden, ongeacht waar en met of in welk voertuig (of zonder) men zich voortbeweegt.

10. Het gebruik van transferia buiten het centrum, zoals bij Gelredome, draagt bij aan een minder milieuvervuilende en hierdoor gezondere binnenstad. Naast een goed openbaar vervoer bij deze transferia moet ook voorzien worden in goede (leen)fietsfaciliteiten.
11. Met de inbreng de ANWB over het belang van de fiets en de toedeling van de verkeersruimte in de toekomst en om hierover een visie te ontwikkelen, stemmen wij van harte mee in. Hieruit blijkt duidelijk dat in de toekomst er meer duurzame vervoermiddelen (zonder verbrandingsmotor) zullen komen. Verkeersveiligheid van de relatief kwetsbare fietser moeten we hier echter niet uit het oog verliezen.
12. Fietscomfort en fietsveiligheid op de Rijnbruggen (en de IJsselbrug) draagt bij aan een positieve keuze voor de fiets in plaats van de auto voor alle bezoekers van de binnenstad vanaf de andere kant van de rivieren Rijn en IJssel. Ook een mooie beeldbepalende extra fietsbrug over de Rijn zou voor Arnhem en het binnenstadsbezoek een enorm positieve impuls geven.

Omdat de prioritering en de financiering van in de raad aangenomen maatregelen nog niet in alle gevallen zijn vastgesteld, willen wij graag hierover het volgende opmerken.

1. In het geval dat er maatregelen betreffende fietsbeleid worden beperkt door het financieel kader, worden wij hierover graag geïnformeerd.
2. Over de prioritering van de werkzaamheden die de fietser betreffen, willen wij ook graag bij dit overleg betrokken worden.

Tot slot merken wij op dat het gewenst is dat nader wordt uitgewerkt hoe zal worden voorzien in de facilitering van de fietser.
Uiteraard zijn wij bereid om onze visie en opmerkingen nader toe te lichten.

Het spijt ons ten zeerste dat we niet in de gelegenheid zijn geweest om op 8 mei in te komen spreken en voor 15 mei geldt hetzelfde, waarvoor ons welgemeend excuus.

Met vriendelijke groet,
Jan Kelderman

Fietsersbond, afdeling Arnhem
arnhem@fietsersbond.nl
026-3700087

Jongstleden maandag heb ik de Politieke Maandag bijgewoond waarin de Bereikbaarheidsvisie Binnenstad werd besproken. Vooraf werd ik in de gelegenheid gesteld mij als inspreker aan te melden. Ik heb daarvan geen gebruik gemaakt aangezien ik de indruk had dat er in het document voorlopig voldoende aandacht was voor een focus op fiets en OV en ik wilde voorkomen daar als inspreker teveel nadruk op te leggen. Ik was uitgenodigd als organisator van het project Stadswerkplaats Fiets, waar, in samenwerking met de gemeente, in een reeks seminars en workshops met in totaal ongeveer 80 deelnemers is nagedacht over visies, strategieën en ideeën om in onze stad meer mensen op de fiets te krijgen. De uitkomsten van Stadswerkplaats Fiets waren helder: verschuiven van de aandacht van de auto naar fiets en voetganger. Zie www.stadswerkplaatsfiets.nl Het motto: Arnhem geeft de Fietsers voorrang!

Ik moet achteraf constateren dat ik het sentiment rondom dit visie-document verkeerd heb ingeschat. Vrijwel alle insprekers meenden een lans te moeten breken voor de automobilist en met name de potentiële parkeerder. Enkele insprekers hadden wel een punt dat het gepresenteerde stuk weinig concreet was wat betreft te nemen maatregelen. Maar verder gaven de sprekers weinig blijk van een heldere visie op de stad en de transitie die in vrijwel alle steden op handen is. Gelukkig was dhr. Gremme van de ANWB er nog om duidelijk te maken wat de uitdaging echt is de komende 5 tot 10 jaar! Wat mij opviel is dat vrijwel alle andere sprekers eerder stokpaardjes bereden dan dat zij spraken gebaseerd op feiten of visie. Steeds werd als argument gebruikt dat automobilisten langer verblijven en daarom meer besteden, en even vaak ging het weer over flits-parkeren. Dat kun je niet allebei overeind houden. Het is het een of het ander. Als automobilisten meer besteden omdat ze langer blijven moet het beleid er dus op gericht zijn dat langere verblijf te faciliteren. Flitsparkeren voor het ophalen van kleine boodschappen is juist iets dat je om meerdere redenen wilt voorkomen, door het bieden van aantrekkelijke alternatieven. Als dat ophalen net zo gemakkelijk in Velp of Oosterbeek kan, des te beter. Want tijdens zo'n flitsbezoek wordt er toch weinig omzet gegenereerd terwijl de maatschappelijke kosten hoog zijn.

Parkeren moet een prijskaartje hebben. En of die prijs nu door de automobilist wordt betaald of door de ondernemer die zo graag wil dat zijn klanten met de auto komen is eigenlijk niet zo relevant. Maar dat prijskaartje wil ik natuurlijk niet voor mijn rekening nemen als fietser! Wat in uw visie is voorgesteld, dat je als je lang blijft met de auto je een deel van je parkeergeld terugkrijgt, is een interessant model, maar die korting moet dan wel bij de ondernemers vandaan komen waar wat is verteerd of omzet gemaakt, want anders blijven we autobezoek subsidiëren. CROW heeft een heel goed stuk geschreven over de valse subsidiëring van autoparkeren: https://www.crow.nl/vakgebieden/verkeer-en-vervoer/bibliotheek/kennisdocumenten/elf-waarheden-over-parkeren,-mobiliteit-en-retail We moeten er veel helderder over zijn dat in een leefbare, groene stad geen plaats is voor subsidie aan autoverkeer. "De vervuiler betaalt" is immers het beleid. Als ondernemers belang hechten aan het faciliteren van autoparkeren kunnen ze daar prima zelf een fonds voor oprichten en een bijbehorend spaarprogramma waarmee automobilisten parkeergeld terugontvangen bij aankoop of vertering. Het heeft me dan ook verbaasd en teleurgesteld dat dhr. van Meer maandag wel voorstelde een bereikbaarheidsfonds op te zetten, maar dat zijn leden, de eigenaren van commercieel vastgoed die het meeste belang lijken te hebben bij voldoende autoparkeren, er kennelijk niets in zagen zelf het eerste miljoen Euro in dat fonds te storten. Het was weer van het oude liedje: het autoparkeren moet worden betaald uit algemene middelen. Dat is wat mij betreft niet van deze tijd.

Ik wil u dan ook vragen de rug recht te houden en onverkort en helder te kiezen voor een leefbare stad. Daarin mag best gastvrij naar de automobilist worden omgekeken, maar zal er steeds minder plaats zijn voor vervuilend vervoer en verspillend individueel ruimtegebruik. De fiets wordt in vrijwel alle steden in Europa, en misschien wel wereldwijd, gezien als het smeermiddel voor de stedelijke mobiliteit, ook door het Kennisinstituut voor de Mobiliteit (KiM). Zie ook: https://www.kimnet.nl/publicaties/rapporten/2015/10/26/fietsen-en-lopen-de-smeerolie-van-onze-mobiliteit Fietsen verenigt de snelheid en actieradius van gemotoriseerd verkeer (in de context van de stad) met de flexibiliteit, gezondheid en ontbrekende uitstoot van de voetganger. Een stad waarin veel ruimte beschikbaar komt door steeds minder geparkeerde auto's zal zich kunnen ontwikkelen tot een leefbare, duurzame stad. Dat kan niet van vandaag op morgen, maar het is aan u een heldere keuze te maken voor een beweging in die richting. De nu gepresenteerde visie is een kleine stap in die richting, waarvoor mijn waardering. Ik zou u willen aansporen de richting vast te houden, beter uit te dragen waarom deze richting wordt ingezet en geen tijd te verdoen in achterhoedegevechten met de autolobby.

Met vriendelijke groeten, Hans Schreuder

Stadswerkplaats Fiets
www.stadswerkplaatsfiets.nl

Beste Raadsleden,

Zoals u in het zienswijzenrapport heeft kunnen lezen heeft het Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten (Apcg) wel aandachtspunten doorgegeven over de bereikbaarheid van de binnenstad. Dit hebben wij niet gedaan in de vorm van een prioriteiten- of wensenlijst, aangezien het voor ons van belang is dat mensen met een beperking met elke wijze van vervoer de binnenstad optimaal kunnen bereiken. Denk aan voetgangers, inwoners die met het OV komen, met AVAN[1], met de eigen rolstoel, of met de eigen auto. Hieronder de belangrijkste aandachtspunten.

1. Het is belangrijk dat er voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen blijven in de binnenstad. Als gevolg van de herinrichting is het aantal afgenomen. Door de grootte van het centrum, worden gehandicaptenparkeerplaatsen steeds meer naar de buitenkant verplaatst. Vooral voor grotere bussen is parkeren in een zijwaartse parkeerplaats lastig (je moet er aan de achterkant uit). Er zijn geen parkeerplaatsen bij het station, of in de buurt van Pathé. Bussen kunnen vanwege de hoogte niet parkeren in een parkeergarage. Het beleid in Arnhem is dat mensen met een gehandicaptenparkeerkaart, gratis kunnen parkeren op een betaalde plaats. Met de afname van die plaatsen, neemt deze optie dus ook af.
2. Handhaving is belangrijk bij de gehandicaptenparkeerplaatsen (worden vaak frauduleus gebruikt), ook bij evenementen! Voor mensen met een visuele beperking zijn reclameborden die worden geplaatst op de geleidelijnen obstakels, net als geparkeerde fietsen bij gebouwen bij het volgen van gidslijnen[2] op de hoofdwandelroutes.
3. Wij pleiten er voor dat de route van het Kerkplein naar de Rijn (nieuwe belangrijke looproute), wordt opgenomen in de centrale routing in de Gele Bundel, zodat, indien nodig, hier geleidelijnen kunnen worden aangelegd.
4. De loopafstand van bushalte naar publieke of culturele voorzieningen moet niet te ver zijn, er moeten voldoende bankjes zijn om uit te rusten, en voldoende opstaphaltes voor AVAN, als mensen willen worden opgehaald uit de stad. Duidelijk moet zijn, ook voor de bewoners, tot waar de regiotaxi de stad in mag.
5. Routes en oversteekplaatsen moeten veilig zijn! De situatie rond Musis/Velperplein is nog steeds niet afdoende opgelost. Voor mensen met een beperking is Shared Space niet prettig. Essentieel daarbij is namelijk dat je interactie hebt met je medeweggebruiker om ‘af te spreken’ wie voor gaat, en dat doe je meestal non-verbaal en via oogcontact. Dit is moeilijk of ondoenlijk voor mensen met een visuele beperking, maar kan ook voor mensen met autisme lastig zijn, bovendien kost het hen meer inspanning om overzicht te krijgen. Dit kan tot gevolg hebben, dat dergelijke plekken worden vermeden.

Met vriendelijke groet,

Dick Cochius, duo-voorzitter Apcg
Raymond Klaassen, duo-voorzitter Apcg

[1] Aanvullend vervoer Arnhem-Nijmegen, bekend als regiotaxi

[2] Gidslijnen (natuurlijke gidslijnen) zijn niet specifiek voor blinden en slechtziende aangelegd. Ze zijn van “nature” al aanwezig. Je kunt hierbij denken aan stoepranden, watergoten, gevels van gebouwen etc. Een geleidelijn echter is specifiek aangelegd voor visueel gehandicapten om hun weg in de stad te kunnen vinden.

Reactie op amendementen en moties "Visie De binnenstad binnen bereik" nav raadsbehandeling 12 juni 2017

Aan: de gemeenteraad

Van: College van B&W

d.d. 5 september 2017

PVDA Motie Parkeren bewoners binnenstad

Verzoekt het college:

- Er niet zonder meer vanuit te gaan dat er minder parkeerplaatsen nodig zijn voor bewoners van de binnenstad;
- Inzichtelijk te maken hoe de behoefte van bewoners parkeren in de binnenstad zich ontwikkelt en de raad hierover binnen een jaar te informeren;
- Tot die tijd de parkeernorm bij nieuwbouw te blijven hanteren en nieuwe bewoners een parkeervergunning te blijven verstrekken.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- We gaan niet zondermeer van uit, signaleren alleen trends.
- We hebben een parkeersysteem geïntroduceerd waarbij reeds efficiënter wordt omgegaan met de parkeercapaciteit. Hierbij delen vergunninghouders en betaalde bezoekers dezelfde parkeerplaatsen.
- het Projectvoorstel monitoring parkeren in de binnenstad omvat de volle breedte en daarmee inclusief gebruik van bewonersparkeren.
- a. Voor ontwikkelingen waar de gemeente positie heeft en/of haar ruimtelijke juridisch instrumentarium kan inzetten wordt een parkeernorm gehanteerd. Voor bijvoorbeeld de woonbuurten Paradijs en Kerkplein stuurt de gemeente op parkeeroplossingen op-onder- in-het pand danwel op de eigen kavel en is geen vergunning nodig.
  b. Transformatie van een leegstaand pand heeft soms de prioriteit boven het invullen van de parkeernorm. Uitgangspunt bij transformaties is dat moet worden aangetoond hoe in de parkeerbehoefte zal worden voorzien. De initiatiefnemer dient aan te tonen dat een parkeeroplossing in de ontwikkeling niet inpasbaar is, of er op acceptabele loopafstand parkeergelegenheid gehuurd of gekocht kan worden alvorens de gemeente instemt.
  c. indien wij bij transformaties altijd een parkeervergunning zouden verstrekken, ontstaan er - vanwege de beperkte fysieke ruimte- wachtlijsten of kunnen bepaalde bouwprojecten geen doorgang vinden. Gevolg kan ook zijn dat (duurdere) priveparkeerplaatsen leeg staan.

PVDA Motie: Gaan voor minimaal een 8

Verzoekt het college:

- De ambitie uit te spreken er voor te gaan dat de automobilist de bereikbaarheid van de binnenstad met minimaal een 8 waardeert;
- Hiervoor in ieder geval en zo spoedig mogelijk de bewegwijzering van de parkeergarages en andere parkeerplaatsen te verbeteren zodat de vindbaarheid van parkeerplaatsen toeneemt.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Landelijk blijkt dat een dergelijk cijfer niet realistisch is. Vanzelfsprekend streven we naar zo hoog mogelijke rapportcijfers op alle disciplines; Fiets, Ov, voetganger en auto.
- De voorgestelde maatregelen leveren een bijdrage aan hogere waarderingscijfers

PVDA Motie: Gastvrije binnenstad voor iedereen!

Verzoek het college:

- Met het APCG en de cliëntenraden te bepalen hoeveel en op welke plekken gehandicaptenparkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd;
- De gewenste gehandicaptenparkeerplaatsen zo snel mogelijk te realiseren.

Advies
De motie is ondersteunend aan bestaand beleid.

Redenen/gevolgen
- Met een gehandicaptenvergunning is parkeren mogelijk op:
  - gehandicaptenparkeerplaatsen
  - in een parkeerverbod / parkeerverbodszone (mits niet hinderlijk of gevaarlijk)
  - langs een gele onderbroken streep (mits niet hinderlijk of gevaarlijk)
  - in een woonerf buiten de vakken (mits niet hinderlijk of gevaarlijk)
  - in Arnhem (en vele andere plaatsen in Nederland) op betaald parkeren zonder te betalen

  En dus niet op:
  - vergunninghoudersplaatsen
  - op een gehandicaptenplaats met onderbord gereserveerd voor een ander voertuig
  - in een stopverbod
  - langs een gele doorgetrokken streep
  - voor in / uitrit
  - daar waar het gevaar / hinder veroorzaakt
- Conform raadsinformatiebrief van 6 juni jl. heeft de gemeenten in een schouw met APCG concrete afspraken gemaakt om o.a. extra parkeerplaatsen te realiseren en/of te vergroten.

D66 Amendement: geen (specifieke) uitsluiting

Besluit:

- Op pagina 26, te schrappen de zin:

  "De nieuwe gebruikers-bewoners sluiten we uit van de mogelijkheid om een beroep te doen op een gemeentelijke parkeervergunning."

Advies
De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Met de zin is bedoeld te zeggen dat het de bewonersgroep betreft uit het experiment of daaropvolgende bewoners waar een kettingbeding voor geldt.
- Amendement kan grotere druk op openbare ruimte en voorraad bewonersvergunningen leggen en kan leiden tot wachtlijsten bij het aanvragen van parkeervergunningen.
- Gevolg kan ook zijn dat (duurdere) priveparkeerplaatsen leeg staan.
- Amendement kan leiden tot ongelijkheid: een ontwikkelaar die geen parkeervoorziening realiseert heeft voordeel t.o.v. ontwikkelaar die wel parkeervoorziening integreert.

Voor inhoudelijke werkwijze zie motie PvdA " Motie Parkeren bewoners binnenstad"

D66 Motie: strakkere (fysieke) handhaving venstertijden

Verzoekt het college:

De Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over de uitwerking van deze strakkere handhaving.

Advies

Het college ontraadt deze motie.

Redenen/gevolgen

- Vanaf 2017 start een digitaliseringsproject waarbij onderzocht wordt of handhaving met behulp van cameratoezicht en kentekenregistratie tot de mogelijkheden behoort. Onderzoek moet praktische, technische en privacykwesties aan de orde brengen voordat mogelijke invoering eind 2019 aan de orde is (na raadsvoorstel).
- Na 11 uur geen voertuigen toelaten in gebied is technisch niet haalbaar en kan bedrijfsvoering in gevaar brengen van ondernemers (NUON, VITENS, of Technische diensten wanneer bijv. een koelinstallatie kapot gaat). Bedrijfsvoering van ondernemers vraagt soms om flexibiliteit en uitzonderingen.

<u>Huidige handhaving:</u>
2 maal per dag (11.15 uur en 14.00 uur) 2 handhavers in voetgangersgebied die voertuigen die daar niet horen bekeuren of waarschuwen.

D66 Motie: Intensiveer fietsparkeerbeleid (tandje erbij)

Verzoekt het college:

- Het fietsparkeerbeleid op korte termijn zowel in kwantitatieve zin te intensiveren en
- De Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over de uitwerking van het fietsparkeerbeleid;

Advies

De motie ondersteunt bestaand beleid.

Redenen/gevolgen

- Er van uitgaande dat de motie een evaluatie van het fietsparkeerbeleid in samenhang met de aanleg van 1.000 fietsparkeerplaatsen zoals vastgelegd in het coalitie akkoord beoogt.

D66 Motie: meer aandacht voor transferia

Verzoekt het College:

Een transferium onderzoek uit te voeren en de Raad hierover voor 01-12-17 te informeren;

Advies

De motie ondersteunt bestaand beleid. Advies om samen te voegen met amendement "Transitie tot transferium" CU. De deadline van 1-12-2017 is echter niet haalbaar.

Redenen/gevolgen

- Inventarisatie voor transferia/ parkeren op afstand - gericht op forenzen - is gedaan vanuit het project Beter Benutten Vervolg. GelreDome heeft de grootste potentie voor de korte termijn. IPKW en Waterberg voor later. Een nader onderzoek kan helpen bedrijven te enthousiasmeren tbv een kloppende businesscase.

D66 Motie: project flits parkeren goed neerzetten

Verzoekt het college:

Het in de nota opgenomen projectvoorstel voor kort parkeren (flits parkeren) aan te passen waarbij bovenstaande meningen zijn verwerkt.

Advies:

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- De pilot flitsparkeren heeft als doel om het effect hiervan te kunnen onderzoeken. De pilot moet uitwijzen of uitbreiding gewenst is en/of flitsparkeren dat brengt wat we hopen. Op voorhand uitbreiden lijkt dan tegengesteld aan het doel van de pilot. Voorstel is te starten met 2 locaties (3 a 4 plaatsen per locatie) en bij meer behoefte aan flitsparkeerplaatsen binnen de pilot op te schalen.

D66 Motie: kwaliteit parkeren in stappen omhoog

Verzoekt het College:

- Op korte termijn een schouw te organiseren waarbij wordt vastgesteld waar (bij welke parkeerfaciliteiten, zoals de parkeergarages en de parkeerterreinen) welke maatregelen gewenst zijn;
- Hierbij onderscheid te maken tussen minder en/of meer ingrijpende maatregelen zoals verlichting, schilderonderhoud en (interne) informatie, eventuele camera beveiliging respectievelijke echte bouwtechnische aanpassingen, zoals fysieke infrastructuur etc.;
- de Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over de uitkomst van de schouw vertaald naar korte en lange termijn maatregelen;

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Sympathiek om dergelijke inventarisatie uit te voeren. Het resultaat kan echter leiden tot hogere financiële claim, waarvoor op dit moment geen dekking is. Het moet echter ook mogelijk zijn om kwalitatief verhogende maatregelen te nemen zonder dat dit veel geld kost.

Groen links Amendement bezoeker lang in de stad

Besluit:

De pilot flitsparkeren te schrappen uit hoofdstuk 5.2 ‘Maatregelen bereikbaarheidsaanpak’

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Het instrument heeft zich nog niet bewezen en de vraag vanuit de stad is groot.
- Flitsparkeren sluit niet uit dat bezoekers in het algemeen langer in de stad kunnen blijven. Er is een onderscheid in doelgroepen te maken, waarbij de Beter Benutten Vervolg acties inzetten op langer verblijf (Happy Hour Parkeer- en busactie).

Groen links Amendement inzetten op de fiets

Besluit:

De maatregelen ‘Onderzoeken mogelijkheid tot realisatie nieuwe fietsenstallingen zuidelijke binnenstad’ en ‘Startpunten snelfietsroutes duidelijk markeren en bewegwijzeren’ te verplaatsen naar ‘Binnen 2 ton prioriteren’.

Zo snel mogelijk zogenaamde ‘Pop-up fietsenstallingen’ te realiseren op plekken waar dat nodig is in de binnenstad en in de buurt van evenementen

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Het amendement staat haaks op het eerder aangenomen motie en amendement om de 2 ton te besteden voor parkeerdifferentiatie en loyaliteitsinspanningen.
- Mogelijk wel prioriteerbaar binnen de €175.000.-

Groen links Amendement maak van P+R een succes

Besluit:

De onderstaande maatregelen te verplaatsen naar ‘Binnen 2 ton prioriteren’

1. Betere vindbaarheid en herkenbaarheid van P+R Gelredome’
2. Inzet P&R tijdens evenementen en piekdrukte (Gelredome, Waterberg en Kleefsewaard)
3. Ontwikkelen Arnhemse deelfiets

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Het amendement staat haaks op het eerder aangenomen motie en amendement om de 2 ton te besteden voor parkeerdifferentiatie en loyaliteitsinspanningen.
- Voor deel 1 en 2 van het amendement wordt geadviseerd aansluiting te vinden bij Motie: meer aandacht voor transferia.
- Het ontwikkelen van Arnhemse deelfiets zit in raadsbrief en prioriteerbaar binnen €175.000.

VVD Amendement ‘1 aangenomen amendement en motie is blijkbaar niet genoeg

Besluit:

Daar waar in de bereikbaarheidsvisie staat vermeld (oa pagina 35) dat er 4 jaar maximaal €200.000 beschikbaar is, dit vervangen wordt in ‘5 jaar (2016 t/m 2020) vooralsnog €200.000 beschikbaar is’. Aangevuld met:

‘Dit bedrag wordt iom het Platform Binnenstad Arnhem besteed aan maatregelen om de parkeertarieven voor automobilisten te verlagen en/of te differentiëren. Ook bijvoorbeeld loyalty-programma’s kunnen onderdeel uitmaken van dat pakket aan maatregelen’.

Advies: Niet nodig/Overnemen/aan de raad laten/ontraden

Dit is door het college verwerkt in de nota.

Redenen/gevolgen

- Opgenomen in de nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik - aangepaste versie juni 2017"

VVD Motie weer parkeren op de Markt tot 21 maart 2018 en daarna

Draagt het college op:

Het mogelijk te maken om op niet-marktdagen weer te kunnen parkeren op de Markt.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Op niet-marktdagen is er voldoende capaciteit in omliggende parkeergelegenheden. Het projectvoorstel "monitoring parkeren binnenstad" moet uitwijzen of het aantal momenten dat er nauwelijks parkeerplaatsen beschikbaar zijn toeneemt en ingrijpen gewenst is.
- Parkeren op de markt staat haaks op de kwaliteitsverbetering en investeringen in leefbaarheid die we net hebben gepleegd.

VVD Motie behoud huidig aantal parkeerplaatsen Blauwe golven e.o.

Draagt het college op:

Tenminste het bestaande aantal parkeerplaatsen op en in de directe omgeving (waaronder Oude Kraan) van de Blauwe golven te handhaven.

Advies

Het college geeft de suggestie deze motie te behandelen bij voorstel voor de creatieve corridor.

Redenen/gevolgen

- Ligt ter besluitvorming voor aan uw raad middels het raadsvoorstel "Creatieve corridor"

VVD Motie buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer

Draagt het college op:

Om bij de vele -nader te maken- keuzes en uitwerkingen van de bereikbaarheidsvisie incl. moties/amendementen, gebruik te maken van de praktijkkennis en het gastvrijheidsdenken van de partners in de binnenstad. En de raad vóór 1 januari 2018 over de voortgang te informeren.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- College is het eens met het dictum van de motie, maar niet met de constatering dat er veel is misgegaan bij de totstandkoming van de bereikbaarheidsvisie. Als de tekst van de constatering wordt geschrapt kan het college de motie overnemen. Anders oordeel raad.
- In de nota is opgenomen dat we de schouw en de projecten binnen de 2 ton met bewoners en ondernemers prioriteren.
- De afspraak met belangenvertegenwoordigers uit de binnenstad is gemaakt om de uitvoering van de nota gezamenlijk te monitoren.

VVD Motie dagkaart voor gastvrij parkeren

Draagt het college op:

Te onderzoeken:

1. wat het rendement is van een dagkaart van €10 in de parkeergarages (lagere tarief versus meer gebruik) mogelijk als onderdeel van te ontwikkelen loyaltyprogramma's (door/iom het PBA);
2. wat de mogelijkheden zijn voor een combikaart met attracties in de stad (bijvoorbeeld Burgers Zoo en het Nederlands Openluchtmuseum) zodat bezoekers van deze attracties daarna eenvoudig de binnenstad kunnen bezoeken.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- Past binnen projectvoorstel parkeerdifferentiatie en uitvoering motie (16M114) en amendement (16A40g) en te prioriteren binnen twee ton.

VVD Motie rode loper voor (parkeer)initiatieven uit de stad

Draagt het college op:

Zich zeer pro-actief op te stellen bij commerciële initiatieven voor parkeren/stallen van auto's voor bezoekers en/of bewoners van de binnenstad en zich daarbij in te spannen om eventueel noodzakelijk flankerend beleid mee te ontwikkelen.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- De gevolgen van commerciële initiatieven moeten worden ingepast in financieel beeld.
- Het projectvoorstel "monitoring parkeren in de binnenstad" voorziet in nauwlettende monitoring. Deze initiatieven kunnen leiden tot concurrentie met gemeentelijke garages. Uit monitoren van de parkeerplaatsen blijkt dat er op dit moment genoeg plaatsen zijn. Op basis van deze monitoring kunnen, indien noodzaak toe bestaat, maatregelen worden genomen

VVD Motie onderzoek singelgarage

Draagt het college op:

Voor 1 maart 2018 een onderzoek te doen naar de mogelijkheden en interesse van marktpartijen voor het aanleggen van een singelgarage onder de Janssingel.

Advies:

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- De gevolgen van commerciële initiatieven moeten vervolgens worden ingepast in financieel beeld.
- Het projectvoorstel "monitoring parkeren in de binnenstad" voorziet in nauwlettende monitoring. Deze initiatieven kunnen leiden tot concurrentie met gemeentelijke garages. Uit monitoren van de parkeerplaatsen blijkt dat er op dit moment genoeg plaatsen zijn. Op basis van deze monitoring kunnen, indien noodzaak toe bestaat, maatregelen worden genomen

VVD Motie Pleyroute uit de file top 10

Draagt het college op:

Pro-actief in overleg te gaan met de provincie om mogelijke oplossingsrichtingen in kaart te brengen en gezamenlijk te bekijken welke (belangen)organisaties een bijdrage kunnen leveren aan een snelle realisatie.

En de raad hierover actief te informeren.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- Onderdeel van de investeringsagenda Arnhem Nijmegen is een regionale bereikbaarheidsaanpak.
- College geeft suggestie om toe te voegen dat een tolheffing op de doorgetrokken A15 ongewenst is

VVD Motie upgrade verouderde parkeergarages

Draagt het college op:

Om in nauw overleg met het PBA (Platform Binnenstad Arnhem) op basis van de resultaten van het mystery-guest onderzoek de raad vóór de behandeling van de MJPB 2017 een plan van aanpak voor te leggen (inclusief doorlooptijd en financiële onderbouwing). Hierin met name aandacht te hebben voor een kwaliteitsimpuls van de verouderde parkeergarages.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- Suggestie om eerst een inventarisatie te maken van mogelijke maatregelen. Het resultaat kan echter leiden tot hogere financiële claim, waarvoor op dit moment geen dekking is.
- Wellicht kan aansluiting worden gevonden bij de motie: Kwaliteit parkeren in stappen omhoog.

VVD Motie 'Waar is de financiële dekking bij de visie?'

Draagt het college op:

Vóór de besluitvormende vergadering over de bereikbaarheidsvisie, te komen met een gedegen overzicht van de plannen die voortkomen uit de visie en hoe cq in hoeverre deze financieel gedekt zijn, en -voor zover plannen niet gedekt zijn- aan te geven op welke wijze het college wil zorgen voor de benodigde dekking. Uitgangspunt moet hierbij zijn dat de genoemde €200.000 per jaar (totaal € 1.000.000) alleen wordt benut voor tariefverlagende maatregelen (in overleg met het PBA; zie ook het amendement '1 aangenomen amendement en motie is blijkbaar niet genoeg').

Advies

Dit is door het college opgenomen in de visie.

Redenen/gevolgen

- De nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik" voorziet in een aanvullend financieel kader. Prioritering blijft echter noodzakelijk en daarmee is de nota agenderend voor de komende jaren.

VVD Motie 'Waarom komt u niet naar Arnhem?'

Draagt het college op:

In overleg met het PBA een onderzoek te verrichten naar de redenen voor potentiele bezoekers van de Arnhemse binnenstad, om de stad niet / niet meer te bezoeken.

Advies

De motie is in lijn met visie college.

Redenen/gevolgen

- Tijdens informatieve fase heeft het college benoemd dit een sympathiek voorstel te vinden.

VVD Motie ‘fietser te gast’

Betreffende: Bordjes met de tekst ‘fietser te gast’

Draagt het college op:

Om in nauw overleg met het PBA (Platform Binnenstad Arnhem) en het bewonersplatform Arnhem6811 te bepalen voor welk gebied dit regime met bijbehorende bordjes gewenst is.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- De stad vraagt nadrukkelijke om maatregelen. Het plaatsen van deze borden betekent echter meer borden in het straatbeeld en dus complexiteit.

Christen unie

Amendement Transitie tot transferium

Voegt toe aan:
Paragraaf 1.2 (Visie, koers en opgaven) uit het raadsvoorstel de Arnhemse binnenstad binnen bereik (na … het verbeteren van de bereikbaarheid van de stedelijke agglomeratie A12, A15 en ICE).
Onder andere door de carpoolplaats Waterberg te ontwikkelen tot een volwaardig transferium:

- *waar bezoekers van de stad gratis of tegen een zeer geringe vergoeding kunnen parkeren;*
- *met structureel fysiek toezicht op locatie;*
- *met sanitaire voorzieningen;*
- *met een deugdelijke aansluiting op het openbaar vervoer.*

Bovenstaande te dekken uit (onder verwijzing naar de Perspectiefnota 2018 –2021, blz. 25) het budget voor mobiliteit of specifiek het bereikbaarheidsfonds.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- Sympathiek voorstel, echter grotendeel gerealiseerd met gratis parkeren en goede aansluiting OV richting centrum.
- Suggestie om aansluiting te vinden bij de motie "meer aandacht voor transferia" om te kunnen onderzoeken welke maatregelen getroffen moeten worden voor een succesvol transferium en of kosten kunnen worden gedekt.

Christen Unie Motie Ruimte genoeg voor een busbaan?

Verzoekt het college:

Het nut en de mogelijkheid te onderzoeken van een busbaan over (een gedeelte van) de N784 / Apeldoornseweg en de raad te informeren omtrent de resultaten hiervan.

Advies

De motie is in lijn met visie college.

Redenen/gevolgen

Arnhem Centraal Motie: Arnhem meer gastvrij

Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor toeristen.

- Ook de binnenkomsten het verlaten van de stad prettig moetenzijn.
- Nu nabij de achteringang van het station een niet goed aangegeven hoge verkeersdrempel ligt, die een automobilist kan doen schrikken.
- De achterkant van het station nu een onaantrekkelijke aanblikgeeft.
- In sommige parkeergarages voor bezoekers bij sommige ingangen niet helder aangegeven staat waar zich betaalautomaten bevinden.
- Parkeergarages niet of nauwelijks verwijzen naar de uitgang die men moet nemen voor bijvoorbeeld musea of Sonsbeek, waardoor gasten onnodig moeten zoeken.
- Het gastvrij zou aanvoelen als er inde garages een gratis boekje met kaartje van Arnhem beschikbaar zou zijn.
- Bovengenoemde punten veelal zonder grote budgetten op te lossen zijn.

Verzoekt het college
Bovenstaande punten te verbeteren of op te lossen.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Sympathieke voorstellen. Waar mogelijk nemen we de punten mee in regulier werk en of betrekken we ze bij plannen rondom de te prioriteren projecten binnen de 2 ton.

Arnhem centraal Motie: aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar

Verzoekt het college
Het huidige aantal parkeerplaatsen in en om de binnenstad in elk geval de komende 5 jaar te handhaven.

Advies
De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Op dit moment voldoet de parkeercapaciteit. Het projectvoorstel "monitoring parkeren in de binnenstad" anticipeert op ontwikkelingen in de stad.

Gemeenteraad Arnhem,
Koningsstraat 38,
6811DG Arnhem

Arnhem, 15 mei 2017.

Geachte gemeenteraad,

De Arnhemse binnenstad even buiten bereik was de titel op Arnhems Hart laatst.
(http://www.arnhemshart.nl/nieuws/arnhemse-binnenstad-even-buiten-bereik/)

Zo hebben we de vorige week informatieve behandeling inzake de bereikbaarheidsvisie genoemd. Kortom…….een zoveelste soap die de binnenstad weer rijk eens geworden. En ook zeer jammer dat bewoners weer eigenlijk het zoveelste onderspit moeten delven.

We vragen ons zeer af welke ambtenaar de statistieken maakt ten aanzien van de zoveelste opmerking: "*De parkeerplaats aantallen zijn hetzelfde gebleven".* Is dit dezelfde die aangaf de parkeerplaatsen d.m.v. Google maps geteld te hebben?
Arnhems Hart heeft in 2016 de parkeerplaatsen in de binnenstad geteld en genoteerd. Waar de ondernemers nog steeds zoet worden gehouden door cijfers te geven als: *met een plekje of 200 zijn het minder geworden*. Komen wij op een hogere aantal parkeerplaatsen uit.

En dan nog te zwijgen over de 28 stuks na herinrichting Weerdjesstraat-Oranje Wachtstraat, voornemen Koningsplein nieuwbouw en Blauwe Golven.
Ter verduidelijking: Met het Gele Rijdersplein en De Markt verloren we al ruim 350 parkeerplaatsen! Dus waar zijn die ruim 350 plekken dan gebleven in de statistieken?

Door het opheffen van de zgn. parkeervergunning plaatsen is het alleen maar achteruit gegaan voor de binnenstadbewoners. Vele bewoners zouden ook weer die mogelijkheid graag terug zien. Sommigen zien graag een extra goede parkeergarage verschijnen maar dit vindt de gemeente steeds te duur… Wel vreemd dat laatste, aangezien men heel veel geld uitgeeft aan het opheffen van parkeerplaatsen en de bewoners geen echt alternatief geeft.

Inzake het Gele Rijdersplein werden er 73 gewone en 3 gehandicapten parkeerplaatsen (excl. Bastionstraat) verwijderd. Als oplossing geeft men aan om in de Musisgarage te parkeren. Gehandicapten worden geadviseerd om op de singel hun auto te plaatsen…….heeft de wethouder wel eens gezien hoe vol het nu is op de singel en überhaupt ervaren hoe een gehandicapte zich nu moet redden? En hoe vereffend men die 3 voor gehandicapten op het plein met maar 1 op de Jansbinnensingel? Nog te zwijgen over de lange loopafstand.

Daarnaast vragen bewoners zich na het opheffen van o.a. het Gele Rijdersplein af, hoe zij hun boodschappen e.d. thuis moeten krijgen. Er bestaan geen kaartjes om als bewoner even door de palen heen te kunnen. Tjah of men moet een ontheffing *kopen* om even te laden/lossen.

De wethouder heeft graag minder blik op de straat en meer in de parkeergarages. Maar door het opheffen van parkeerplaatsen worden de garages steeds voller en drukker en staat er geregeld wel een file voor een parkeergarage zoals Rozet in de Langstraat. Een garage bijbouwen kan niet want dat is te duur vindt de gemeenteraad.

Tevens hadden we volle verwachtingen na ons gesprek met de wethouder op zijn kantoor. Een vervolg zou er komen maar deze is herhaaldelijk afgezegd en nooit gekomen. Wel een megavisie met

www.Arnhemshart.nl

veel voorwoord maar echter zonder eerst te hebben overlegd. En ook zonder echte duidelijke oplossingen voor bewoners en zelfs onze gasten.

Reeds de eerste dagen sedert het gastheerproject, de mannen in het groen, verbazen de gastheren zich dan ook al over hoeveel fietsers ze steeds moeten vragen om verder te lopen. Mede door een onduidelijke fietsgedoogbeleid hebben vele fietsers maling hieraan en fietsen overal. Dit laatste werkt ook veel frustratie op bij voetgangers en geeft geregeld (bijna) ongelukken.

Een fietser die zij aanspraken in de binnenstad had een mooi woordje al klaar staan ter verdediging: “Ik moet verder lopen maar die stinkende vrachtwagens mogen wel in het winkelcentrum rijden?”. De gastheren moesten hem toch wel gelijk geven.

Arnhems Hart heeft, namens vele bewoners, aangedrongen bij wethouder Geert Ritsema om de venstertijden harder te gaan handhaven voor al het gemotoriseerd verkeer. (Tot 11.00 uur laden/lossen in het centrum.) Alsmede het fietsgedoogbeleid volledig te schrappen.

Arnhems Hart heeft het in zijn artikel op de website over rondjes rijden, bewoners met bezoekers. Dat heet eigenlijk dus: Samen met de stad en Gastvrij met onze bezoekers.

Met vriendelijke groeten,

Arnhems Hart,
P/a Walburgisplein 45,
6811BZ Arnhem,
www.arnhemshart.nl,
Tel: 06-39872028.

www.ArnhemsHart.nl

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, informatieve bijeenkomst 8 en 15 mei 2017

De Arnhemse Binnenstad binnen bereik

Zaaknummer:	125557
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Er hebben op 8 mei in totaal 8 insprekers het woord gevoerd.

Toezeggingen
Wethouder Ritsema zegt toe:
- Voor het einde van week 20 een overzicht te presenteren van alle beschikbare parkeerplaatsen in 2011 en in 2017 op maaiveld binnen de ring tot aan de Rijn, inclusief een beoordeling van de kwaliteit daarvan.
- Voor het einde van week 20 een antwoord te presenteren op de brief van de VECA van 11 mei m.b.t. het raadsvoorstel.
- Voor het einde van week 20 een lijst met bronnen te presenteren, waaruit per vervoersmodaliteit is af te leiden wat per bezoek wordt uitgegeven en hoe vaak de stad wordt bezocht
- Voor de meningsvormende behandeling van het voorstel aan te geven wat er nodig is t.b.v. het parkeren van minder-validen en waar/hoe dat kan worden gerealiseerd, dit n.a.v. de reactie van de APCG.

Conclusie
Er is een begin gemaakt met de informatieve bijeenkomst.
De voorzitter concludeert dat de informatieve bijeenkomst niet is afgerond. Het voorstel zal opnieuw informatief geagendeerd worden.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

Y. van Hamersveld

Titel/onderwerp: # De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Paul van Hoof
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3773710
		E-mailadres:	paul.van.hoof@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' aan, om mee in te stemmen. **Inleiding** In 'De Arnhemse Binnenstad 2015' heeft Arnhem de visie vastgelegd op de ontwikkeling van de binnenstad, om deze terug te brengen in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden van Nederland. Extra op de inspanningen uit deze visie zijn een 3-tal extra opgaven geformuleerd, waarvan een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto er één van is. De voorliggende nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' is daar de invulling van. **Inhoud van het plan** Het plan geeft zowel een visie op relevante ontwikkelingen voor de bereikbaarheid van de binnenstad, als ook een uitvoeringsagenda van maatregelen voor de korte en lange termijn. Inzet is om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. Dit is vertaald in de volgende opgaven en doelen: - Stimuleren van duurzame mobiliteit - Beter benutten verkeersruimte en parkeren - Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten - Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijke kwaliteit - Ruimte bieden aan stedelijke- en economische ontwikkeling De opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen. **Proces** Deze nota komt tegemoet aan de wens van uw raad - vastgelegd in eerder vastgestelde nota's en aangenomen moties - om werk te maken van de bereikbaarheid van de binnenstad. Ook pamfletten van Platform Binnenstad Arnhem (PBA), Arnhem 6811 en Arnhems Hart hebben input geleverd voor deze nota. Ook de stad heeft een bijdrage kunnen leveren op de bijeenkomst bij CASA op 25 januari 2017. De zienswijzen zijn gebundeld in een apart zienswijzenrapport. Op 8 mei zijn 8 insprekers aan het woord geweest en door de raad bevraagd. De informatieve behandeling is op 15 mei voortgezet, maar niet afgerond. De wethouder heeft op 15 mei een 4-tal toezeggingen gedaan (behandelresultaat 15 mei) en zal voor de meningsvormende behandeling daar op terugkomen. **Kanttekeningen** De uitvoering van de voorgenomen maatregelen wordt beperkt door de beschikbare financiële ruimte. Realisatie van de opgaven vraagt inzet van handhavingscapaciteit van gemeente en ODRA. Deze capaciteit staat onder druk en dit zou tot problemen bij de aanpak kunnen leiden. Deze visie is een stap in een continu proces. Blijvende inspanning van stad en gemeentebestuur zal nodig zijn om de voorgestelde doelen en behoeften te kunnen (blijven) invullen. Belangstellenden hebben op 8 mei kunnen inspreken. Een 6-tal insprekers heeft daarvan gebruik gemaak.		

Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de meningsvormende fase.			
Spreekrecht publiek	Nee			
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan de portefeuillehouder.			
Bijlagen				

Raadsvoorstel			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Behandeladvies 8 mei 2017 Informatieve behandeling			
Overzicht insprekers, inspreekteksten en toelichtende mails ter informatie			
Behandeladvies 15 mei informatieve behandeling			
Behandelresultaat 8 en 15 mei informatieve behandeling			

Memo

Datum : vrijdag 19 mei 2017

Aan : de Raad

Van : Geert Ritsema

Betreft : toezeggingen De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Op maandag 15 mei heb ik u toegezegd:

1) Voor het einde van week 20 een overzicht te presenteren van alle beschikbare parkeerplaatsen in 2011 en in 2017 op maaiveld binnen de ring tot aan de Rijn, inclusief een beoordeling van de kwaliteit daarvan.
2) Voor het einde van week 20 een antwoord te presenteren op de brief van de VECA van 11 mei m.b.t. het raadsvoorstel.
3) Voor het einde van week 20 een lijst met bronnen te presenteren, waaruit per vervoersmodaliteit is af te leiden wat per bezoek wordt uitgegeven en hoe vaak de stad wordt bezocht
4) Voor de meningsvormende behandeling van het voorstel aan te geven wat er nodig is t.b.v. het parkeren van minder-validen en waar/hoe dat kan worden gerealiseerd, dit n.a.v. de reactie van de APCG.

Ad 1) Voor de jaren 2011 en 2017 is een overzicht weergegeven van alle betaalde parkeerplaatsen in het gebied tussen de Singelring tot aan de Rijn, zie tabel 1. De gegevens 2017 dateren van de meest recente inventarisatie dit voorjaar. De tabel laat zien dat tijdens weekdagen het aantal betaalde parkeerplaatsen licht is toegenomen (+97), terwijl het aantal tijdens weekenddagen licht is gedaald (-57). Belangrijk aandachtspunt is dat 380 vergunninghoudersparkeerplaatsen op straat zijn 'vrijgegeven' voor bezoekers waardoor dubbelgebruik mogelijk is.

Ad 2) Voor beantwoording verwijs ik naar de bijgevoegde brief waar in de reactie is opgenomen.

Ad 3) De binnenstadsmonitor 2016 geeft meerdere tabellen, zoals de bezoekfrequentie (tabel 2), de vervoerswijze van bezoekers (tabel 3) en ook wat bezoekers per vervoerswijze besteden in de binnenstad (tabel 4). Voor de Binnenstadsmonitor 2016 is gebruikt gemaakt van de volgende 3 bronnen:

- Bezoekersenquête. Gehouden in de binnenstad op woensdag 5, donderdag 6 (avond), zaterdag 8 en zondag 9 oktober; 1330 bezoekers (16 jaar en ouder) hebben deze enquête ingevuld. Veldwerk en rapportage is gedaan door onderzoeksbureau I&O; coördinatie door O&S, gemeente Arnhem
- digipanel. In de tweede helft van oktober zijn vragen over de bereikbaarheid van de stad en de waardering van de binnenstad voorgelegd aan het Arnhemse digipanel. Ruim 2000 leden (47%) hebben deze enquête ingevuld. Het digipanel dient m.n. als onderbouwing voor en aanvulling op de gevraagde rapportcijfers uit de bezoekersenquête. We proberen dan een antwoord te vinden op de vraag waarom bezoekers/bewoners de bereikbaarheid van de binnenstad als verbeterpunt noemen (open antwoorden).
- Locatustellingen. Deze geven inzicht in de bezoekersaantallen van de binnenstad. Laatste telling is van zaterdag 2 april 2016. In juni volgt weer een nieuwe telling.

De besteding van bezoekers per vervoerswijze is een momentopname, het is het uitgavebedrag op de enquêtedag. Je kunt dus niet zeggen dat bij elk bezoek aan de binnenstad dit bedrag wordt uitgegeven. In alle jaren van de Binnenstadsmonitor is te zien dat de automobilisten aangeven het meest uit te geven en de fietsers/lopenden het minst. Het gaat om een gemiddeld bedrag dat tijdens de enquêtedagen is uitgegeven.

Als de tabellen van bezoekfrequentie en van vervoerswijze worden gekoppeld ontstaat een kruistabel, zie tabel 5, waaruit blijkt dat bij minder frequent bezoek de auto vaker wordt gebruikt en bij frequenter bezoek vaker wordt gefietst en gelopen. De koppeling met bestedingen is statistisch niet verantwoord.

Ad 4) Tijdens een reeds eerder geplande schouw, die afgelopen woensdag is uitgevoerd is de brief met vertegenwoordigers van Apcg en de gemeente besproken. Er is sprake van reglelmatig overleg waarbij ook de in de brief genoemd aspecten zoals invalidenparkeerplaatsen, de routing van het openbaar vervoer worden besproken en waarbij afspraken gemaakt worden over deze onderwerpen en vragen.

Tabel 1: aantallen betaald-parkeerplaatsen in 2011 en 2017 in het gebied binnen de singels en de Rijn in Arnhem onderscheiden naar vergunninghoudersparkeerplaatsen, bezoekersparkeerplaatsen op straat en garageparkeerplaatsen.

	2011		2017	
	werkdagen	weekenddagen	werkdagen	weekenddagen
Vergunninghoudersparkeerplaatsen op straat				
- vergunningplaatsen (excl Trans en Markt)	288	288	82	82
- parkeerterrein Trans	120	120		
- Markt (randen)	54	54		
- subtotaal	462	462	82	82
Betaald-bezoekersparkeerplaatsen op straat				
- parkeerterrein Trans	30	30	178	178
- Markt	243	243	39	39
- Blauwe Golven	161	161	161	161
- overig straatparkeren	696	696	849	849
- Broerenstraat naast stadhuis		28		28
- Provincie/ Prinsenhof		382		228
- P7				111
- subtotaal	1.130	1.540	1.227	1.483
Garageparkeerplaatsen				
- Musis	700	700	700	700
- Centraal	1.050	1.050	1.050	1.050
- Rozet	450	450	450	450
- Broerenstraat	380	380	380	380
- Velperplein	160	160	160	160
- subtotaal	2.740	2.740	2.740	2.740
TOTAAL BETAALD-PARKEERPLAATSEN	**3.870**	**4.280**	**3.967**	**4.223**

Tabel 2 Bezoekfrequentie

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014*	2016*
Dagelijks	16%	16%	21%	16%	15%	17%	21%	11%	13%
3-4x p.w.	15%	11%	11%	14%	13%	14%	12%	13%	11%
2x p.w.	16%	15%	13%	16%	14%	15%	14%	10%	10%
1x p.w.	19%	19%	20%	19%	18%	18%	18%	20%	16%
2x p.m.	10%	13%	10%	8%	12%	11%	12%	13%	13%
1x p.m.	6%	10%	7%	9%	10%	11%	10%	11%	11%
< 1x p.m.	18%	16%	17%	18%	18%	15%	14%	23%	27%
Totaal	***1.181***	***1.157***	***1.379***	***1.106***	***1.111***	***1.267***	***1.181***	***1595***	***1151***

* inclusief koopzondag

Tabel 3 Vervoerswijze

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014*	2016*
Auto/motor	35%	32%	35%	34%	34%	31%	39%	31%	30%
(brom)fiets	11%	17%	16%	17%	21%	19%	14%	25%	23%
Lopend	17%	17%	19%	19%	13%	16%	21%	20%	19%
Bus	23%	22%	20%	18%	19%	20%	16%	14%	17%
Trein	13%	11%	9%	12%	11%	13%	10%	11%	11%
Anders	1%	2%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	1%
Totaal	***1.182***	***1.158***	***1.377***	***1.110***	***1.103***	***1.130***	***1.181***	***1595***	***1329***

* inclusief koopzondag

Tabel 4: besteding per vervoerswijze

Vervoerswijze 2010		**Vervoerswijze 2016**	
Auto	€ 123,-	Auto	€ 120,-
Fiets/lopend	€ 56,-	Fiets/lopend	€ 58,- (fiets € 68)
OV	€ 69,-	OV	€ 73,-
Anders	€ 66,-	Anders	€ 60,-

Tabel 5,kruistabel bezoekfrequentie en vervoerwijze

4a. Hoe vaak brengt u gemiddeld een bezoek aan de Arnhemse binnenstad? * 5. Hoe of met welk vervoermiddel bent u hier vandaag naartoe gekomen? Crosstabulation

		gekomen?						
		1 auto/motor	2 (brom)fiets	3 lopend	4 bus	5 trein	6 anders	Total
4a. Hoe vaak brengt u gemiddeld een bezoek aan de Arnhemse binnenstad?	1 dagelijks	13	32	67	27	5	1	145
		9,0%	22,1%	46,2%	18,6%	3,4%	,7%	100,0%
	2 3/4 p.w.	16	36	35	25	9	2	123
		13,0%	29,3%	28,5%	20,3%	7,3%	1,6%	100,0%
	3 2x p.w.	20	38	28	20	8	1	115
		17,4%	33,0%	24,3%	17,4%	7,0%	,9%	100,0%
	4 wekelijks	46	62	27	35	11	2	183
		25,1%	33,9%	14,8%	19,1%	6,0%	1,1%	100,0%
	5 2x p mnd	46	42	10	37	10	1	146
		31,5%	28,8%	6,8%	25,3%	6,8%	,7%	100,0%
	6 1x p mnd	46	26	7	23	25	2	129
		35,7%	20,2%	5,4%	17,8%	19,4%	1,6%	100,0%
	7 <1x p mnd	189	18	7	29	66	0	309
		61,2%	5,8%	2,3%	9,4%	21,4%	0,0%	100,0%
Total		376	254	181	196	134	9	1150

Aan: gemeenteraad Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem
per mail: griffie@arnhem.nl

Arnhem, 11 mei 2017

Betreft: **concept bereikbaarheidsvisie en raadsvoorstel**

In rood en cursief reactie gemeente Arnhem

Geachte leden gemeenteraad Arnhem,

Zoals aangekondigd bij onze inspreekbeurt op 8 mei bij de informatieve behandeling van het raadvoorstel, geven wij hierbij meer in detail onze opmerkingen op de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' en doen wij een aantal suggesties ter verbetering.

Wij vragen u om de nota aan te passen op basis van onze opmerkingen.

Afzender

- VECA is de belangenvereniging van eigenaren van commercieel vastgoed in de Arnhemse binnenstad. Eigenaren van binnen en van buiten Arnhem. Van particulieren met 1 pand tot pensioenfondsen met grote landelijke portefeuilles.
- De vereniging is opgericht in 2015 door 6 initiatiefnemers.
  Thans zijn er 30 leden die samen 145 panden hebben, met een gezamenlijke WOZ-waarde van over de € 215 miljoen, alleen in de binnenstad. Oppervlakte in totaal zo'n 100.000 m² bruto vloeroppervlak.

Belang van investeren

- Voor een binnenstad is het van levensbelang dat vastgoedeigenaren blijven investeren in de stad. Beleggers kijken daarbij naar de lange termijn, en kiezen met hun investeringen voor steden waar 'het gebeurt' en waar alle randvoorwaarden kloppen. Waar bezoekers dus graag *willen* komen ….. en waar deze bezoekers dus ook makkelijk moeten *kúnnen* komen, goed de weg kunnen vinden en zeer gastvrij worden ontvangen.
- Maar juist bereikbaarheid en parkeren – wij hebben het dan over de auto – krijgen in Arnhem al jaren lang van de bezoeker het allerlaagste rapportcijfer. Dat kan Arnhem zich niet permitteren: daarmee ondergraaf je de bereikbaarheid vanuit de regio en vanuit Duitsland, en daarmee ondergraaf je de economische kracht van onze stad. Dat is onacceptabel.
- Daarom moet op bereikbaarheid voor de auto en gastvrij parkeren juist nú stevig worden ingezet.

Het gevolgde proces tot deze visie

- Waarom is hier niet de route gevolgd van de Horecavisie en de Detailhandelsvisie? Toen zijn de stakeholders op een goede manier in een aantal stappen meegenomen in de ontwikkeling van beide visies, en we voelden ons serieus genomen in wat er werd gedaan met de inbreng.

VECA Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem
Bovenbeekstraat 21 6811 CV Arnhem info@veca.nu
Tel +31 6 11330095 www.veca.nu
IBAN NL98 INGB 0006 7659 46 KvK 63660571
BIC INGBNL2A

In divers vooroverleg, o.a. binnen de werkgroep Bereikbaarheid & Parkeren van PBA, zijn binnenstadspartners gekomen tot hun inzet in pamfletvorm en input voor de nota en zijn nadrukkelijk de wensen van de ondernemers geïnventariseerd en ook indien mogelijk uitgewerkt in maatregelen. Tijdens het proces werd ook duidelijk dat op we op bepaalde punten niet nader tot elkaar zouden komen. De nota bevat elementen met scherpe keuzes, er spelen verschillende belangen sommige maatregelen kosten veel geld die andere afwegingen vragen. Dit maakt dat we vertegenwoordigers van ondernemerscollectieven ook de ruimte willen bieden om nu als belangenvereniging op te treden om hun inzichten te delen. De reden dat het college het besluit heeft genomen op de visie zoals gepresenteerd in nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik". In het zienswijzerapport is opgenomen hoe we zijn omgegaan met de wensen van o.a. ondernemers. Deze nota is inderdaad niet in conceptvorm met de partners besproken. Wel is het proces rondom de totstandkoming en structuur van de nota op hoofdlijnen toegelicht voordat de nota is gepresenteerd aan een delegatie van PBA. De raad stuurt nu op hoofdlijnen richting uitvoeren projecten. Daarna volgt de concretisering van de maatregelen in overleg en afstemming met de binnenstadspartners, ondernemers, bewoners en gemeente. De partners vragen daar ook om.

- Bij dit stuk is dat anders gegaan: nadat PBA in mei vorig jaar haar Pamflet lanceerde, en uw raad daarop een motie aannam die opriep tot voortvarende response, werd het een tijd stil. In oktober 2016 zijn we één keer ambtelijk op de koffie gevraagd, en daarna werd het weer stil. Er lag eind maart – *out of the blue* – een stuk dat ook direct bij de raad werd neergelegd. In het behandeladvies staat dat stakeholders hun input hebben geleverd. Dat klopt. Maar dat wil nog niet zeggen dat wij ook voldoende herkennen dat daar wat mee gedaan is, of dat wij ‘meegenomen’ zijn in wat er allemaal *niet* mee gedaan is!

  Zie hiervoor.

Algemeen beeld bereikbaarheid Arnhemse binnenstad en deze Bereikbaarheidsvisie

- De visie is gericht op de lange termijn. Maar wat ga je NU doen? Wat moet er verbeterd en geregeld zijn in 2019, 2021, 2024? Zoals een van de insprekers bevestigde, zal de zelfrijdende auto in die jaren nog geen gemeengoed zijn. Trouwens, ook die zelfrijdende auto’s moeten de stad in en uit kunnen. Ofwel, het is goed om naar die verdere scenario’s te kijken, maar de nota lijkt de tussenliggende jaren over te slaan.

  De nota gaat nadrukkelijk ook in op te nemen maatregelen op de korte termijn. De opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen. Hiermee doen we tevens een aanbod aan ondernemers op basis van hun pamflet van 2016 en de toezegging van 4 x € 200.000,- in relatie tot daltarieven. De maatregelen zijn geordend in een drietal categorieën, die:
  - *Vanaf 2017 worden onderzocht en/of uitgevoerd en financiering geregeld is.*
  - *Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd en samen met bewoners en ondernemers in schouw praktisch worden bekeken en geprioriteerd.*
  - *Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd maar waar samen met ondernemers geprioriteerd moet worden in het kader van financieringskader 4 keer 2 ton.*

- Een visie voor (middel)lange termijn kan alleen geëffectueerd worden als er voldoende financiële middelen zijn om maatregelen ook uit te voeren. Echter, alleen in paragraaf 5.1 wordt 2 ton per jaar genoemd, gedurende 4 jaar. Daarmee moeten wij het voorgestelde maatregelenpakket helaas grotendeels zien als wensdenken.

  Voor de aanpak zijn de reguliere middelen voor bereikbaarheid (Bereikbaarheidsfonds), Beter-Benuttengelden en de toezegging van 4 x €200.000 beschikbaar. Daarmee kunnen niet alle voorgestelde maatregelen direct worden uitgevoerd. Deze voortrollende agenda zal dan ook blijvend geëvalueerd worden en aangevuld worden met nieuwe maatregelen, die eerder niet mogelijk zijn

door bijvoorbeeld ontbreken financiën, inzicht of kansen om de Arnhemse binnenstad bruisend en binnen bereik te houden.

- De wethouder acht de binnenstad goed bereikbaar. Dat is juist als je het hebt over OV en fiets, maar het geldt niet voor de auto, waarmee het gros van de regionale/landelijke bezoeker Arnhem bezoekt. Sterker, de nota ademt zelfs een zekere weerzin tegen auto's, terwijl 50% van de bezoekers van buiten Arnhem hier op aangewezen is. Autogastvrijheid is een must!

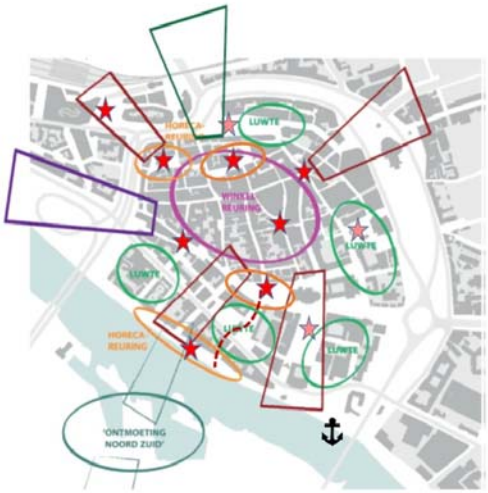
  Ook de bezoeker die aangewezen is op de auto moet kunnen rekenen op een gastvrije ontvangst. De nota stelt evenwichtig voor alle vervoerwijzen maatregelen voor, zoals gepresenteerd in paragraaf 5.2 van de nota. .

- Inzet op fiets is dus prima, en die steunen wij ook. Maar je kunt er niet al je gasten mee bedienen: de actieradius van de fiets is beperkt, en het is weersafhankelijk.
  Nogmaals: Arnhem, welke stad wil je zijn. Je bent de binnenstad voor een hele regio! Daarbij hoort een gelijkwaardige benadering van alle modaliteiten.

  Is juist. De binnenstadsnota's uit 2015 en 2016 geven aan wat voor binnenstad Arnhem wil zijn, waarbij het ontmoeten centraal staat. Het college ondersteunt de doelstelling om terug te keren in de top 10 van meest aantrekkelijke binnensteden van Nederland.

- Wat is de relatie met uw economisch beleid? In de Detailhandelsvisie staat bijvoorbeeld: "Relevant is dat de binnenstad voor *alle typen vervoer vanuit alle richtingen* goed te bereiken is, want de beleving van winkelen begint bij de aanrijroute en de bereikbaarheid."
  De Bereikbaarheidsvisie wordt wel gepresenteerd als een uitvloeisel van bijvoorbeeld de Detailhandelsvisie, maar wat in díe visie geschreven is over bereikbaarheid ('alle typen vervoer, alle richtingen), wordt in deze bereikbaarheidsvisie helaas niet waargemaakt.

  De nota schetst ontwikkelingen van de stad als geheel en maatregelen voor de binnenstad in het bijzonder. Vigerend beleid pakt radialen aan. Gerealiseerd: Amsterdamseweg, Boulevard Heuvelink/Johan de Wittlaan en Westervoortsedijk. Gepland: Apeldoornseweg en Velperweg.

- Wij zoeken dus naar de integrale benadering, zonder last te willen hebben van schotten tussen gemeentelijke afdelingen, beleidsvelden of bestuurlijke portefeuilles. In dat kader wijzen wij u ook graag op de conceptueel sterke visiekaart uit de nota 'De Arnhemse Binnenstad' (zie hiernaast de door PBA verrijkte versie daarvan).
  Op die kaart, en in de genoemde nota, wordt terecht uitgegaan van het feit dat het kernwinkelgebied compacter wordt (resp. zou moeten worden) en dat er dus een schil ontstaat met een meer gemengd milieu, met luwtegebieden en met een verandering van functieprofiel. Maar bij een veranderend *functie*profiel hoort ook een verandering van *bereikbaarheids*profiel. Déze notie – en de consequenties daarvan – lezen wij onvoldoende terug in de Bereikbaarheidsvisie.

  Is aangekondigd in het projectvoorstel venstertijden en omvang voetgangersgebied (blz. 35 van de nota).

- Van alle bezoekerswaarderingen scoren de autobereikbaarheid en de kwaliteit van de parkeervoorzieningen het allerlaagst. Er staat droogjes op pagina 14 dat die twee aspecten

‘aandacht verdienen’, maar er wordt geen structureel geld voor ingezet! Maar dit rapportcijfer móet omhoog – zie onze inleiding waarom.
Het werken hieraan heeft een (infra)structurele kant (fysieke maatregelen) en een communicatieve kant (verbeteren vindbaarheid). Allebei zijn van belang en ‘verdienen aandacht’.

Verbetering wordt voorgesteld met maatregelen in de nota. De maatregelen waar geen financiële dekking voor is staan geagendeerd.

Ten behoeve van de transparantie de bezoekerswaarderingen uit de binnenstadsmonitor 2016 op deze thema's:
Bezoekers van buiten Arnhem zijn positiever dan Arnhemmers over de bereikbaarheid van de binnenstad per auto (respectievelijk 6,6 en 5,8), autoparkeermogelijkheden nabij de binnenstad (6,6 en 6,1) en de vindbaarheid van de parkeergarages (7,2 en 6,9)

- Er is wel een analyse gedaan van het doorstroomgedrag van de ring zelf, maar niet van de radialen tussen de ring en het rijkswegennet. Dit moet wel gebeuren.

  Het landelijk hoofdwegennet en het Arnhemse hoofdwegennet zijn communicerende vaten. Arnhem merkt direct verstoringen op het hoofdwegennet waardoor automobilisten door Arnhem gaan rijden met alle verstoringen en vertragingen van dien op de Arnhemse hoofdwegen. De aanpak hiervan ligt niet in Arnhem maar daarbuiten. Arnhem steunt het initiatief van de regio Arnhem Nijmegen om een regionale bereikbaarheidsaanpak op te stellen.

- Bij de reconstructie in de zuidelijke binnenstad zijn per saldo 195 parkeerplaatsen komen te vervallen. Je kunt niet ongestraft aantallen blijven verminderen en/of verder weg van het centrum leggen. VECA maakt zich grote zorgen over het gemak, of de ‘bureauwijsheid’, waarmee dit wel lijkt te gebeuren.

  Zie gedetailleerd overzicht aantallen parkeerplaatsen 2011 en 2017. Op werkdagen is het aantal betaald-parkeerplaatsen in 2017 ten opzichte van 2011 iets toegenomen (van 3.870 naar 3.967), in weekenddagen licht gedaald (van 4.280 naar 4.223).

  Er wordt meer gewoond in de binnenstad, en dat wordt ook verder gestimuleerd. Wat we ook weten, is dat vanuit het woonbeleid gestuurd wordt op ‘niet alleen kleine units’. Wij staan er ook zeer achter dat er brede keus gaat komen aan wonen in de binnenstad. Maar bij een deel van de doelgroep hoort absoluut parkeren. En dat wordt op basis van deze visie niet mee-ontwikkeld. De visie zegt er weinig méér over dan dat we geen vergunningen meer moeten uitgeven. Visie?

  We experimenteren in bepaalde projecten met een lagere parkeernorm, bijvoorbeeld in combinatie met deelauto's en aanpassing van de parkeerverordening, waardoor bewoners van bepaalde complexen niet in aanmerking komen voor een parkeervergunning. Deze experimenten in combinatie met "projectvoorstel monitoring parkeren in de binnenstad" leveren data en inzichten op die bepalen of verdere maatregelen wenselijk zijn zoals verwoord op pag. 34 van de nota.

- Er is een groot verschil in kwaliteit en gastvrijheid tussen de verschillende parkeergarages. Praten de gemeente en de commerciële aanbieders wel eens met elkaar? Van Rozet en Musis is algemeen bekend dat die verouderd, vuil en ongastvrij zijn. Maar wie goed kijkt ziet ook dat de ‘parel’, Arnhem Centraal, heel snel sleets aan het worden is. En dan hebben we het nog niet eens over het feit dat je, bijvoorbeeld, vanuit de stationshal echt de ingang niet zomaar terugvindt!
  Laat het niet zo ver komen als in Venlo, waar eind vorig jaar, als gevolg van ernstig achterstallig onderhoud, twee garages werden gesloten omdat de veiligheid ter discussie kwam te staan – met alle gevolgen van dien.

Er is overleg met private parkeergarage-exploitanten. De parkeergarages Rozet en Musis zijn verouderd. Veiligheid van de garages staat vanzelfsprekend voorop en opgenomen in het reguliere onderhoud van gemeentelijke parkeergarages.

Gedetailleerd commentaar op de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik'

- P.4: Er wordt verwezen naar de Nota 'Aantrekkelijke Binnenstad Arnhem'. Wij kennen dit stuk niet.

  De werktitel "aantrekkelijke binnenstad Arnhem" roept waarschijnlijk de verwarring op. Dit betreft de visie op de openbare ruimte in de binnenstad die nadrukkelijk onderwerp van gesprek is tijdens de werkgroep "Openbare Ruimte" van PBA. Hierin is tevens de gezamenlijke uitvoeringsagenda opgenomen. De visie is op hoofdlijnen recent gepresenteerd aan het bestuur van PBA en Raad van Advies.

- P.7: In 10 jaar tijd een groei aantal binnenstadsbewoners met bijna 20%, en dat zal verder groeien (hetgeen ook gewenst is). Daarbij is niet geïnvesteerd in **bewonersparkeren**, en het *lijkt* nog goed te gaan door de bewonerscategorieën. Maar op het moment dat je bijvoorbeeld ook gezinnen gaat bedienen (en dat willen we) dan loop je echt vast. Ofwel: er moet geïnvesteerd worden in bewonersparkeren, en dat moet beleidsmatig worden 'mee-ontwikkeld' in deze visie. Investeren in bewonersparkeren kan overigens ook rendabel.

  Zie hierboven.

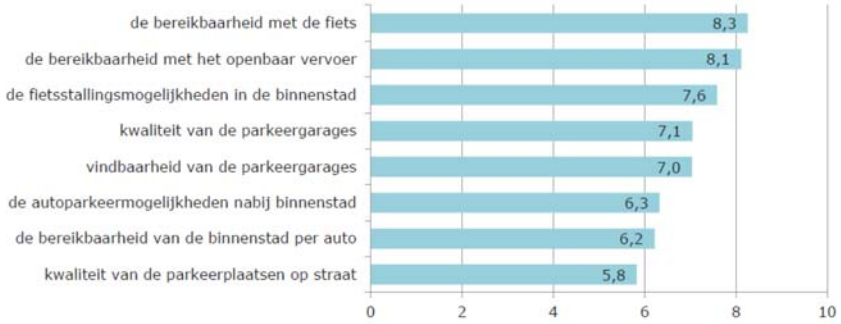
- P.10: "Meer en meer info komt bij de automobilist. Dit betekent dat op termijn allerlei informatie in het straatbeeld overbodig zal worden." Hmmm.. Ten eerste is algemeen bekend dat **fysieke verwijsinformatie** ook van belang is **ter bevestiging** van de zoekende bezoeker. Ten tweede wordt hier even niet gedacht aan buitenlandse toeristen, of simpelweg mensen die niet alle snufjes in hun auto hebben.

  Neemt zeker niet weg dat wij nu nog steeds investeren in bebording, markering en parkeerverwijssysteem. Geschetst beeld is toekomstbeeld en geeft aan dat communicatie tussen de weg en het voertuig en ook tussen voertuigen verandert.

- P.12: kaartje: het rode systeem (van rijkswegen) is ver verwijderd van de binnenstad, dus het groene **systeem van de radialen** is des te belangrijker. In Arnhem-Noord staan die radialen regelmatig vast, de Amsterdamseweg en de Apeldoornseweg/Sonsbeekweg zijn soms een crime. En vanuit het oosten wordt de bezoeker langs kwalitatief zeer laagwaardige en onaantrekkelijke routes geleid. De analyse hierop missen we volledig en deze zal wel moeten worden uitgevoerd.

  Zie eerdere verwijzing naar het initiatief van de regio Arnhem Nijmegen om een regionale bereikbaarheidsaanpak op te stellen.

- P.13: Positieve rapportcijfers voor bereikbaarheid? Een aantal zeker, maar niet alles is positief. Het wordt wel zo gebracht, als een **goed nieuwsshow**. Saillant is het feit dat op deze pagina wel fiets- en bus-icoontjes worden afgebeeld met een 8,3 en een 8,1, maar dat er geen icoontjes zijn afgebeeld voor de 6,2 voor de autobereikbaarheid en voor de 5,8 voor kwaliteit parkeren. Op deze manier wordt de meest belangrijke aanleiding die de juiste keuzes zou moeten motiveren voor de 'visuele lezer' uit beeld gemanipuleerd.

Ten behoeve van een transparante weergave wordt bijgevoegde figuur met bezoekerswaarderingen over bereikbaarheid per auto (6.2), kwaliteit van parkeerplaatsen op straat (5.8) en parkeergarages (7.1) toegevoegd aan de nota.

- P.14: Diverse rapportcijfers laten 18 jaar een stijgende lijn zien, maar grote uitzondering is de kwaliteit van de parkeerplaatsen, die al jaren onder de 6 scoort. *En daar wordt vervolgens geen geld voor ingezet!?! Hoezo niet?* Wij vinden het onvoorstelbaar. Tegen je kind dat allemaal zevens en achten staat, en voor één vak een vijf, zeg je toch niet: 'laat die vijf maar lekker zitten, ik wil dat je van die acht een acht-en-half maakt'. ?

Tabel 13 Rapportcijfers bereikbaarheid en parkeergelegenheid, 2000-2016

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014*	2016*
Bereikbaarheid auto	5,4	5,5	4,9	5,6	5,9	5,4	6,1	6,0	6,2
Bereikbaarheid fiets	7,7	7,7	7,4	7,9	8,2	8,1	7,8	8,3	8,3
Bereikbaarheid OV	7,5	7,2	7,3	7,6	7,8	7,6	7,8	8,0	8,1
Autoparkeer-mogelijkheden	5,2	5,6	5,5	6,1	6,4	5,9	6,3	6,3	6,3
Fietsstallings-mogelijkheden	5,9	6,4	6,3	7,1	7,8	7,5	7,6	7,6	7,6
Kwaliteit parkeergarages	-	6,4	6,3	6,8	7,0	6,8	7,0	7,0	7,1
Kwaliteit parkeerplaatsen	-	5,7	5,8	5,9	6,1	5,7	5,9	5,9	5,8
Vindbaarheid Parkeergarages	-	-	-	-	-	-	-	7,0	7,0

*inclusief koopzondag

Bovenstaande figuur (binnenstadsmonitor 2016) onderstreept dat de kwaliteit van parkeerplaatsen op straat al jaren onder de 6 scoort. Recent is "de Trans" vernieuwd en toegevoegd aan betaald parkeren. Op de markt zijn de bezoekersparkeerplaatsen verwijderd. Dit college stimuleert parkeren in garages. In deze collegeperiode is geen geld voor gereserveerd voor kwaliteitsverbetering, maar staat geagendeerd voor de lange termijn.

- P.15: Op het kaartje is goed te zien dat de grote **fietsenstallingen zeer onevenwichtig verdeeld** zijn over de binnenstad.
- **Fietsenstallingen moeten**:
    - Veel beter verspreid zijn
    - Veel fijnmaziger dan 3 grote bakken
    - En daar waar je wel grootschalig kiest: maak er dan iets bijzonders van – (ref. de Appel uit Alphen, zie hieronder)

Arnhem werkt aan de uitbreiding van het aantal fietsstalplekken in de binnenstad in overleg met de binnenstadspartners. Daar hoort het afronden van het plan 1.000 fietsklemmen in de binnenstad bij en bij de schouw het experimenteren met (brom)fietsparkeervakken in de binnenstad.

- P.16: Exacte inpassing van de vergrote **fietsenstalling Gele Rijdersplein**: laat die a.j.b. volgen op de ruimtelijk-functionele visie voor dit plein! De suggestie om deze te schuiven onder een nieuw te maken podium-met-kap ter plaatse van de ‘pergola’ vinden wij heel sterk.

  Huidige uitbreiding van de fietsenstalling op het Gele Rijders Plein is tijdelijk en met beperkte middelen gerealiseerd. Half verdiept of verdiept aanleggen van fietsstalplekken is onderdeel van de planvorming voor het Gele Rijders Plein dat nu aan de raad wordt voorgelegd.

- P.16: **looproute Station-binnenstad** moet nog worden verbeterd: dat is een juiste constatering, alleen wordt er bij de maatregelen/projectvoorstellen niet meer op teruggekomen.
  De verbinding Oude Stationsstraat – Jansstraat slaat niet de visuele 'brug' die ze daar wel moet slaan. De Willemstunnel had wat dat betreft eigenlijk 100 meter eerder moeten beginnen. Maar dat kunnen we niet veranderen, en met dit gegeven pleiten wij voor een *eyecatcher* die de verbinding heel erg zichtbaar en aantrekkelijk maakt, en die een alternatief biedt voor de 120 seconden die je daar voor het stoplicht staat te wachten.

.

- P.17: Het kaartje van auto(parkeer)kaart graag op dezelfde schaal afbeelden als de fiets- en de buskaart op p.15 en p.16. (gelijkwaardige behandeling?).
  Dán wordt goed zichtbaar dat het **autoparkeren niet gelijkmatig rond de binnenstad verdeeld** is. Dat zou wel het streven moeten zijn.
  De **noordflank van het centrum is onderbedeeld** voor wat betreft de nabijheid van voldoende parkeerplaatsen, en dit moet als een opgave gezien worden om wat aan te willen doen. De door CCA weer opgehaalde 'Singelgarage' verdient het om serieus genomen te worden. Maar een alternatief zou ook kunnen zijn dat één van de al langer leegstaande kantoorgebouwen aan de Jansbuitensingel door de eigenaar omgebouwd wordt tot een parkeergarage. Dat zou zelfs vanuit particuliere investering opgepakt kunnen worden, mits het planologisch bespreekbaar is.

  De ontwikkelingen in de stad zijn van invloed zijn op het aantal parkeerplaatsen. Om te bepalen of ingrijpen nodig is, blijven wij het gebruik van de openbare parkeerplaatsen in de binnenstad - in de garages en op straat - monitoren. Uit deze bezettingscijfers en kwaliteitsbeoordelingen (Binnenstadsmonitor bijvoorbeeld) kunnen we beoordelen of het aantal momenten waarop er nauwelijks tot geen parkeerplaatsen beschikbaar zijn, toeneemt en ingrijpen nodig is met maatregelen zoals benoemd op pag. 34 van de nota (projectvoorstel monitoring).

- P.17: De optelsom van totaal aantal parkeerplaatsen van 2011 is redelijk navolgbaar.
  De optelsom van 2017 is echter niet te verifiëren. Sterker, de **optelsom van 2017 lijkt onjuist**.
  Want hoe kan het dat er – als wij terugrekenen – in 2017 ineens 1.203 plaatsen op maaiveld zijn (tegen 1.130 in 2011), terwijl er vorig jaar per saldo 195 plaatsen zijn komen te *vervallen* op en rond

de Markt?
Wij zien dit graag glashelder in beeld gebracht, dat is het nu sowieso niet.

Zie eerder antwoord met actuele en gedetailleerde cijfers over de aantallen parkeerplaatsen dat separaat wordt gepresenteerd.

- P.18: Vreemd dat de **parkeeraantallen van 2016** niet in het diagram zitten. Die aantallen moeten gewoon bekend zijn. Graag toevoegen voor een relevant beeld.

  Cijfers over de aantallen parkeerplaatsen zijn geactualiseerd naar 2017.

- P.18: 'Op piekmomenten zijn **Prinsenhof en P7** nagenoeg onbezet'. Dat is heel logisch, ze liggen te ver weg van het kernwinkelgebeid (want over die piek hebben we het). Hier heb je het bewijs dat je moet zorgen voor een betere verdeling van het parkeren rondom én dicht bij het centrum.

  Wij willen het gebruik van Prinsenhof en P7 stimuleren door deze plaatsen beter onder de aandacht van automobilisten te brengen.

- P.19: We zien enkele foto's van de 'inspiratiesessie', waarbij toekomstige ontwikkelingen werden verkend. De inspreker van ANWB merkte terecht op dat we daarbij de **LEV's vergeten** zijn.

  Dat is juist. Daarnaast zijn er waarschijnlijk nog meer trends, innovaties en ontwikkelingen die nauwlettend gevolgd moeten worden om in te kunnen spelen op wensen en behoeften in het kader van een bereikbare binnenstad.

- P.23: "Arnhem zet **vol in op bus en fiets**". Prima, maar voor het gros van de mensen in de regionale schil rond Arnhem gaat dat niet helpen, en zul je **van de auto moeten blijven uitgaan**.

  Alle modaliteiten moeten een plekje krijgen in de aanpak voor een gastvrije, bereikbare binnenstad, zoals opgenomen in de maatregelen (paragraaf 5.2) van de nota. .

- P.23: "Dat wil niet zeggen dat Arnhem **geen aandacht besteedt aan de auto**. Arnhem benut vooral de autoverkeersruimte beter." *Gratuite zin. Hoe dan? Wij zien deze 'aandacht' in de uitvoeringsagenda niet vertaald in voldoende en concrete maatregelen. Gaat u rustig slapen?*

  In het plan staan ook voor de auto kortetermijnmaatregelen opgenomen.

- P.25: Onder de 'bereikbaarheidsopgave' wordt gesproken over inzet om de **beschikbare capaciteit van het wegennetwerk beter te benutten**. Maar daarin is vervolgens geen enkele fysieke investering voorzien, alleen wordt gekeken naar 'gedrag'. Dat is ook goed, maar hoe realistisch en afdoende is dit? Waar zit die betere benutting? We vragen niet om uitbreiding van de infrastructuur, maar wel om slimme maatregelen. Het weghalen van de lus op het Roermondsplein is zo'n voorbeeld. Maar zo zijn er meer te bedenken – hetgeen dus nog niet gebeurd is –, meer met verkeerskundig slimme ingrepen dan met veel infrastructuur.

  Het Programma Beter Benutten Vervolg voorziet in gedrag beïnvloedende maatregelen om de beschikbare capaciteit van het wegennetwerk beter te benutten. Dit doen we via verschillende concrete acties om spitsmijdingen te realiseren, langer bezoek aan de binnenstad te stimuleren en met de werkgeversaanpak in samenwerking met VNO-NCW Arnhem-Nijmegen.

- P.25: we blijven stellig in de wens dat er WEL **keerlussen komen op de centrumring**. Misschien geen 5 of 6, maar wel 2 of 3. We moeten er wel over mogen praten en naar zoeken, uiteraard met behoud van de doorstroming van de ring. 2 of 3 extra keerlussen zorgen voor herstelmogelijkheid voor de automobilist, en voor betere bereikbaarheid van de binnensingels. We vragen niet om 'doorsteken'. Maar in de inspraaknota worden PBA en Arnhem6811 nu afgedaan door 'kannietambtenaren'. We voelen ons daarmee niet serieus genomen.

Zoals verwoord in de nota op pag. 13 en 25 zien wij geen reële mogelijkheden voor keerlussen op de centrumring.

- P.25: “Reden waarom we de vindbaarheid en de **kwaliteit [van de garages]** willen verbeteren, zodat…” Prachtig, m*aar hier wordt dus geen geld voor gereserveerd!* We worden hier dus blij gemaakt met een dode mus.

  Het verbeteren van de vindbaarheid van de garages staat gepland op de korte termijn, de gewenste kwaliteitsverbetering van de garages op de lange termijn.

- P.25: Het **parkeerverwijssysteem** moet niet alleen simpel aangevuld worden met verwijzing naar Prinsenhof (dat is de enige maatregel die nu genoemd wordt), maar het systeem moet in z’n geheel kritisch worden bekeken en robuust-dynamisch gemaakt.
  Er is namelijk véél meer aan de hand, in negatieve zin! Zie onderstaand, als voorbeeld, een belangrijk keuzemoment waarop je als automobilist wilt weten welke garage de meeste plekken vrij heeft…. Dit staat er al weer 2 jaar zo bij!

Parkeerverwijssysteem kan uitbreiding van aantal parkeerlocaties aan. Ingewikkelder en kostbaarder is het aansluiten van parkeerterreinen daarop in verband het tellen van aankomende en vertrekkende voertuigen.

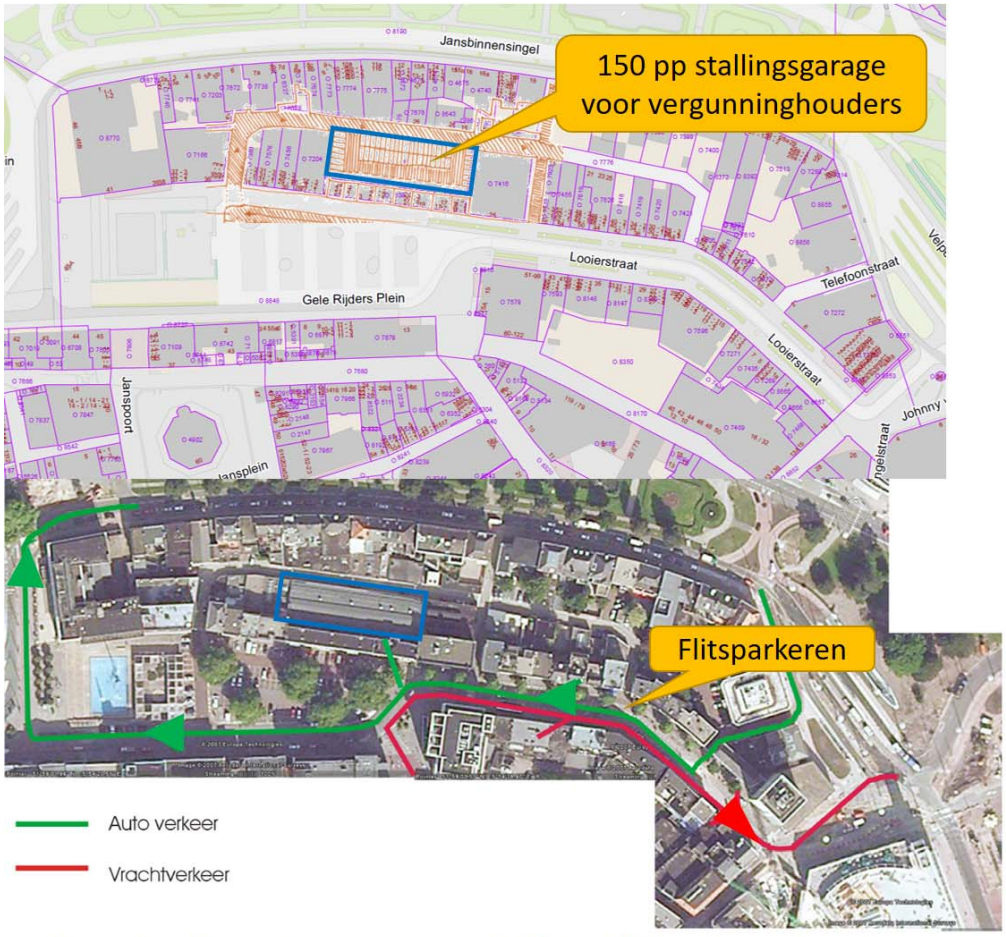
Wat bovenstaande Apeldoornseweg betreft, aanpassing van deze aansluiting inclusief de parkeerverwijzing is onderwerp van de voorgenomen reconstructie van dit wegvak Apeldoornseweg.

- P.25: “Ondanks de beschikbaarheid van gratis en bewaakte stallingen treffen we gestalde fietsen in de openbare ruimte aan.”
  Dat zou niet mogen verbazen. Dat heeft dus alles te maken met het feit dat die gratis en bewaakte stallingen niet goed over het centrum verdeeld zijn en niet voldoende fijnmazig. Zie hiernaast een foto uit de binnenstad van Den Haag van de diverse **‘fietsparkeerpockets’** die daar gemaakt zijn: het kán dus wel.
  Wij roepen op om creatief en met open blik te bekijken welke mogelijkheden – ook in sturing van gedrag – hierin zijn. Den Haag is hierin echt een goed voorbeeld, ook met het fietsparkeerverwijssysteem in de binnenstad. Ga kijken.

  Gaan we doen. Zie ook projectvoorstel schouw en (kleine) maatregelen binnenstad.

- P.26: Meer wonen in de binnenstad: daar hoort ook meer parkeren bij (en niet alleen ‘geen vergunningen meer uitgeven’).
  → Wij willen heel ver gaan om aan te tonen dat het mogelijk is (verkeerstechnisch, ruimtelijk, financieel) om aan het **Gele Rijdersplein een stallingsgarage** te realiseren voor vergunninghouders. Uiteraard hoort daar flankerend beleid bij, maar het mes gaat hierbij aan meerdere kanten snijden. Graag gaan wij hierover met u, met ambtenaren en met de eigenaren het gesprek aan.

Figuur 1: Eenrichtingsverkeer voor auto's en afwikkelen langs Willemsplein (bron Google Earth).

Toevoegen parkeren t.b.v. vergunningen voor huidige en nieuwe bewoners van noordschil Binnenstad, en ondernemers.

Stel 150 plaatsen (is mogelijk op Bristol-kavel)

We wachten de uitnodiging voor het gesprek af.

- P.29 e.v.: **Tijdspad.** Wat pregnant opvalt in Hoofdstuk 5, is dat de ´maatregelen bereikbaarheidsaanpak´ allemaal vanaf 2017 worden onderzocht, en dat deze *soms* – afhankelijk van al dan niet beschikbaar budget – worden uitgevoerd. Maar voor geen enkele maatregel wordt een concrete einddatum genoemd. ! Waar zit de urgentie?

  Uit te werken in op te stellen uitvoeringsprogramma na raadsbesluit.

- P.29: Onder bereikbaarheid voetganger / openbare ruimte ontbreekt de **verbinding Oude Stationsstraat – Jansstraat**. De graag toevoegen en incalculeren.

  In deze route zijn geen aanpassingen voorzien.

- P.30: Onder **bereikbaarheid / vindbaarheid fietsparkeren**: inzetten op veel betere en meer fijnmazige verdeling over / door de binnenstad. Zie P.25.

  Zie projectvoorstel schouw en (kleine) maatregelen binnenstad. Is hierin opgenomen.

- P.31: Onder bereikbaarheid OV: toevoegen: in ere herstellen **Transferium Gelredome**, permanent, incl. hoogfrequente busconnectie.

De P&R-terreinen Waterberg en Gelredome zijn nu te gebruiken als gratis parkeerplaats met opstapplaats voor regulier OV. Het inzetten van P&R bij evenementen is vigerend beleid (en onderdeel van de milieuvergunning Gelredome).
Om te bepalen of parkeren op afstand moet worden geactiveerd, monitoren wij het gebruik van de openbare parkeerplaatsen in de binnenstad - in de garages en op straat. Uit deze bezettingscijfers en kwaliteitsbeoordelingen (Binnenstadsmonitor bijvoorbeeld) kunnen we beoordelen of het aantal momenten waarop er nauwelijks tot geen parkeerplaatsen beschikbaar zijn, toeneemt en ingrijpen nodig is met maatregelen (zoals bijvoorbeeld parkeren op afstand).

- P.32: Achter de 3 maatregelen 'verkeersafwikkeling centrumring/zuidelijke binnenstad' staat PBA/6811. Dit suggereert dat PBA/6811 gevraagd hebben om de maatregelen zoals ze in het stuk staan verwoord. Maar dat is niet het geval. De **uitwerking is anders dan wij vroegen**.

  In nader overleg te bespreken.

- P.32: Onder 'Gastvrij' wordt budget voor **kwaliteitsverbetering garages** (sociaal veilige centers) naar de lange termijn geschoven (of het 'mag' betaald worden 'uit de 2 ton'). Ridicuul!!! Kijk naar alle 'rapportcijfers' van de bezoekers en wees eerlijk. **Hier moet hard bijgestuurd worden op de prioritering**.

  Vraagt om meer geld dan beschikbaar.

- P.32: Onder gastvrij/kwaliteit: kwaliteitsverbetering **parkeren Blauwe Golven**: prima, wethouder Elfrink liet onlangs inspirerende beelden zien. Maar laat het géén carte blanche zijn voor verlagen van de capaciteit.

  Kwaliteit en functioneren van de parkeerplaatsen zijn uitgangspunt voor plannen voor de Blauwe Golven. Het ontwerp inclusief de capaciteit van het parkeren wordt rond de zomer voorgelegd aan de raad.

- P.34: onderzoek **parkeermonitoring**: Is dit inclusief de particuliere garages of alleen voor de gemeentelijke? Wij vragen dan natuurlijk het eerste!

  Is alleen voor de gemeentelijke parkeerplaatsen. We begrijpen de wens voor een complete monitoring inclusief particuliere garages, echter worden deze cijfers niet gedeeld met de gemeente Arnhem.

- P.35: Dus **2 ton per jaar** beschikbaar voor verlagen van parkeertarieven in de daluren. Maar we vrezen met groten vreze voor de gemakzucht waarmee voor allerlei andere prioriteiten verwezen wordt naar de zelfde 2 ton. Dat kan alleen maar strijd en loze beloftes gaan opleveren.

  Invulling van de 4 x €200.000 in overleg met de ondernemers. De raad geeft daarvoor de kaders aan.

- P.36: **Flitsparkeren nabij [nee: ín] de binnenstad**. Er worden nog locaties gezocht. Voor ons is dat in elk geval de **Looierstraat**.
  Door kortparkeren zal hier lucht ontstaan voor de vestiging, *níet van retail*, maar van (maatschappelijke) dienstverlening, commerciële ruimte en praktijkruimte.

Flitsparkeren brengt de plint weer tot leven (geen retail, maar dienstverlening / commerciële ruimte / praktijkruimte)

Wij zien wij geen mogelijkheid voor flitsparkeren aan de Looierstraat. Zoals opgenomen in het projectvoorstel "kort parkeren" (pag. 36) gaan wij graag in overleg met ondernemers over geschikte locaties.

Geld

- Er is een **stevige meerjaren aanpak** nodig voor verbetering van bereikbaarheid en parkeren. Budgetteren is een kwestie van prioriteren. Maar waar een wil is, is een weg. **De provincie** biedt mobiliteitsinvesteringen aan (ook in infrastructuur) in haar ‘Agenda binnensteden en detailhandel’. En ook in de Investeringsagenda stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen zitten aanknopingspunten.

  Standaard werkwijze van Arnhem is maximaal benutten van cofinanciering door derden.

- Daarnaast willen wij u voorstellen om een **bereikbaarheidsfonds te creëren** waaruit maatregelen voor bereikbaarheid betaald kunnen worden.
  Hoe dat fonds gevuld kan worden? In de afgelopen jaren zijn de **aanslagen OZB voor niet-woningen** buitenproportioneel omhoog gegaan in Arnhem! Laat deze extra gelden dan alstublieft besteed worden aan de verbetering van de bereikbaarheid voor zowel auto's, fietsers, OV als voetgangers en aan gastvrij parkeren!!

  Arnhem kent al een Bereikbaarheidsfonds. Besteding OZB aan bereikbaarheid is aan college en raad.

Tenslotte

Bereikbaarheid is een noodzakelijke service die je als stad moet bieden om mee te blijven doen. Goed en dichtbij parkeren is niet meer dan gastvrijheid.

Arnhem is de laatste jaren gekenmerkt door:

- Afname aantal parkeerplekken in en om de binnenstad
- Geen noemenswaardige investeringen in (grote) bereikbaarheidsverbetering(en) in en om de binnenstad

- Een onduidelijke routing voor verkeer naar de binnenstad.

De gezamenlijke doelstelling van gemeente en alle belangenverenigingen, “Arnhem terug in de top 10 binnensteden”, zal met déze visie op bereikbaarheid nimmer gehaald worden!

Wij willen u verzoeken om onze bovenstaande opmerkingen en suggesties te verwerken in de vast te stellen nota resp. uw raadsbesluit.

Uiteraard zijn wij bereid om onze opmerkingen in een gesprek met u te bespreken en in constructief overleg in te brengen in open gesprekken met de betrokken ambtenaren.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem

Mr. B.M.J. van Meer
voorzitter

ir. C. Wortmann MRICS
directeur

kopie aan:
- bestuur Platform Binnenstad Arnhem
- gemeente Arnhem, college B&W, de heer G. Ritsema, wethouder mobiliteit en wonen&vastgoed
- gemeente Arnhem, dhr A. Roest, dhr. P. van Hoof

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, informatieve bijeenkomst 8, 15 en 22 mei 2017

De Arnhemse Binnenstad binnen bereik

Zaaknummer:	125557
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Er hebben op 8 mei in totaal 8 insprekers het woord gevoerd.

Toezeggingen
Tijdens de 2e informatieve behandeling op 22 mei heeft wethouder Ritsema toegezegd:
- Na de collegetweedaagse van 21/22 juni een uitspraak te doen of er volgens het college op basis van het amendement (16A40g) en de motie (16M114) sprake is van 4 x € 200.000,-- of van 5 x.
- Dat de € 200.000,-- wordt besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) daarover is aangegeven.
- Voor 12 juni een actueel financieel kader m.b.t. deze nota aan de raad te sturen.
- Dat op grond van de schouw samen met de APCG een aantal extra parkeerplaatsen voor de doelgroep zal worden gerealiseerd. Ook worden z.s.m. een aantal parkeerplekken fysiek vergroot.

Conclusie
De resterende vragen uit de raadskamer zullen schriftelijk worden ingediend en beantwoord. Vragen, die woensdag 24/5 zijn ingediend, en de gedane toezeggingen worden uiterlijk 5 juni door de wethouder beantwoord.
De voorzitter concludeert dat de informatieve bijeenkomst met bovenstaande toevoeging is afgerond. Het voorstel zal worden doorgeleid naar de meningsvormende fase.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

G.A. Karssenberg

Mail ontvangen op 5 april 2017 om 17.05 uur.

Wij hadden vandaag een dagje stad-ten in Arnhem gepland.
Normaliter parkeren wij in de parkeergarage nabij de Weerdjesstraat.
Vandaag: omleidingsroute naar garage met twee passerende stadsbussen, wachtende betonmixer-auto's en het overladen van betonmortel in een beton verdeelbak van een bouwkraan. (En dat alles dus ín de omleidingsroute). Gezien de parkeergarage onbereikbaar bleek, via de nieuwe- en oude Rijnbrug, naar de parkeergarage aan de achterzijde van de Beekstraat, t.o. het Politiebureau. Daar: af- en aan rijdende zandauto's, bulldozers en werkbusjes. Tevens een afgesloten kerkplein waardoor keren niet tot de mogelijkheden behoorde. Achterwaarts deze plaats verlaten en via de singels naar de particuliere parkeergarage nabij de Velperpoort geparkeerd.

Advies: Let, inzake uw gastvrijheid en bereikbaarheid, op uw zaak CCA-leden, want gezien de grote hoeveelheid leegstaande winkelpanden, kunt u zich echt niet deze slechte bereikbaarheid veroorloven.

Met vriendelijke groet, (de oud-Arnhemse) familie Jansen-Nootenboom.

Aan de gemeenteraad

Datum	:	6 juni 2017
Zaaknummer	:	151773
Contactpersoon	:	Paul van Hoof
Telefoonnummer	:	(026) 377 3710

Onderwerp : De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Geachte voorzitter en leden,

Op 21 maart heeft het college ingestemd met de Nota “De Arnhemse binnenstad binnen bereik” en deze aan u voorgelegd. In de maand mei heeft u de nota informatief behandeld en heeft een aantal partijen ingesproken. Ter afsluiting heeft wethouder Ritsema een aantal toezeggingen gedaan alvorens over te gaan tot de meningsvormende behandeling. Hierover het volgende.

Inleiding
De nota “De Arnhemse binnenstad binnen bereik” geeft inzicht in de huidige situatie, geeft een doorkijk naar de toekomst in bereikbaarheid, formuleert een opgave en benoemd maatregelen die hieraan zullen bijdragen. Deze zijn mede gebaseerd op gesprekken in en met de stad. Daarnaast wordt in veel projecten in de binnenstad gewerkt aan de versterking van onze Arnhemse binnenstad en daarmee de bereikbaarheid (zie ook "De Arnhemse binnenstad" maart 2015 en rapportage mei 2016). Deze projecten hebben hun eigen door uw raad vastgestelde financiële kaders zoals bijvoorbeeld de “Zuidelijke binnenstad”.

De in de visie "de Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017 opgenomen bereikbaarheidsaanpak 2017 en de uitvoeringsagenda kent een tweetal al door uw raad vastgestelde financiële dekkingsvormen:

1. Maatregelen vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).
2. Maatregelen vanuit door uw aangenomen amendement en motie van 4 keer €200.000 in de jaarschijven 2016 - 2019. Binnen het pakket van de maatregelen zal, rekening houdend met het financiële kader, prioritering met binnenstadsondernemers en -bewoners plaatsvinden

De financiële paragraaf in de nota is daarmee leidend voor de uit te voeren maatregelen op korte termijn. Na vaststelling in uw raad zullen wij de maatregelen samen met binnenstadsondernemers binnen uw kaders prioriteren en uitvoeren. De nota zal verder vooral agenderend zijn voor de periode 2018 en verder.

Toezeggingen 22 mei
Op 8,15 en 22 mei is de nota informatief behandeld. Naast de beantwoording van diverse inhoudelijke vragen heeft wethouder Ritsema een aantal toezeggingen gedaan:

1. Na de collegetweedaagse van 21/22 juni een uitspraak doen of er volgens het college op basis van het amendement (16A40g) en de motie (16M114) sprake is van 4 x € 200.000,-- of van 5 x.
2. Dat de € 200.000,-- wordt besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) daarover is aangegeven.
3. Voor 12 juni een actueel financieel kader m.b.t. deze nota aan de raad sturen.
4. Dat op grond van de schouw samen met de APCG een aantal extra parkeerplaatsen voor de doelgroep zal worden gerealiseerd. Ook worden z.s.m. een aantal parkeerplekken fysiek vergroot.
5. Dat het college een aantal technische vragen zal beantwoorden voor de meningsvormende behandeling van de nota in juni.

Financieel kader

Vier maal €200.000,--

Maandag 22 mei 2017 heeft wethouder Ritsema de raad toegezegd om de viermaal € 200.000 zoals opgenomen in de nota uitsluitend in te zetten voor parkeertariefsverlaging in de daluren en daaraan verbonden maatregelen, zoals beoogd in amendement (16A40g). Denk daarbij aan loyaliteitssystemen waarmee winkeliers hun klanten bijvoorbeeld met parkeertegoed "belonen".

Vijf maal €200.000,--

Het college is van mening dat in lijn met het amendement (16A40g) en de motie (16M114) sprake is van 5 x € 200.000, --.

Geactualiseerd financieel kader

Het gevolg van de toezegging, mede als reactie op inspraakreacties van ondernemers, om de middelen zoals hierboven genoemd in te zetten voor parkeertariefsverlaging, is dat een deel van de overige maatregelen geen financiële dekking meer kent.

Uit de actualisatie van het bereikbaarheidsfonds voor de Perspectiefnota 2018-2021 blijkt echter dat het mogelijk is om extra middelen vrij te spelen. Daarnaast is onderdeel van de toezegging een grove raming van de overige maatregelen te maken om zo meer inzicht te krijgen in de haalbaarheid in relatie tot het beschikbaar budget. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 "Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak".

Door de gunstige ontwikkeling in het bereikbaarheidsfonds is het mogelijk om het extra jaar van €200.000 ter invulling het amendement en de motie te bekostigen en daarnaast een extra bijdrage van €175.000,-- voor de overige maatregelen te doen. Het college zal deze € 175.000,-- inzetten ter uitvoering van (een deel) van de maatregelen uit de uitvoeringsagenda die buiten de reikwijdte van het bovengenoemde amendement vallen. Het bereikbaarheidsfonds heeft voldoende ruimte om deze extra bijdragen op te vangen. We zullen deze extra uitnamen uit het Bereikbaarheidsfonds meenemen in onze voorstellen voor de meerjarenprogrammabegroting 2018-2021.

Dit leidt tot het volgende overzicht van maatregelen en mogelijke dekking.

Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak			
Totaal			
		Binnen 5 x 2 ton te prioriteren	Eenmalig € 175.000 bereikbaarheidsfonds
Voetganger			
Fiets			
	Compleet maken wachttijdvoorspellers bij oversteken centrumring		75k - 100k
	Vergroten vindbaarheid bewaakte fietsenstallingen		5k - 10k
	Maak fietsenstallingen voor diverse typen tweewielers (scooters, E-bikes, etc.)		10k - 25k
	Investeer in extra laadpunten voor elektrische fietsen		10k - 25k
	Ontwikkelen Arnhemse deelfiets (Stadswerkplaats Fiets)		100k - 200k
OV			
	Meer taxistandplaatsen		25k - 50k
Auto			
	Pilot daltarieven	100k - 200k	
	Plan maken voor differentieren vergunningshouderstarieven en schoon vervoer	5k - 10k	
	Parkeren als loyaliteitsinstrument	75k - 100k	
	Pilot flitsparkeren	50k -100k	
	Aanduiden looproutes naar belangrijke bestemmingen		5k - 10k
Logistiek			
	Betere handhaving venstertijden		10k - 25k
TOTAAL			
		230k - 360k	240k - 445k

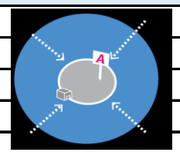
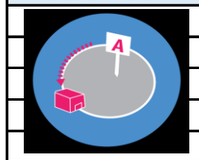
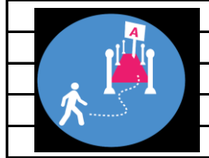
Bovenstaande raming per maatregel geeft een bandbreedte van de te verwachten kosten. Na besluitvorming en prioritering zal uitwerking plaatsvinden van de maatregelen en worden kosten gedetailleerder uitgewerkt.

Technische vragen

Na behandeling op 22 mei hebben wij nog een viertal vragen ontvangen. De beantwoording van deze vier vragen en de nog openstaande 2 vragen zijn beantwoord in bijlage 2 "Beantwoording technische vragen".

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlage: - Bijlage 1 "Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak"
- Bijlage 2 "Beantwoording technische vragen"

Bijlage "Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak"								
Voetganger en openbare ruimte								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw** (@)**	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**lange termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Verbeteren rode lopers van en naar de binnenstad							
	- Marktcorridor Sabelspoort/ Airborne at the Bridge	**X**						
	- Creatieve corridor/ Oude Kraan	**X**						
	- Verbeteren veiligheid oversteek binnensingel bij Johnny van Doornplein (van en naar Musis)	**X**						
	- Corridor Nieuwstraat	**X**						
Vindbaarheid								
	Bewegwijziging vanaf bronpunten en rode lopers naar de binnenstad (inclusief kwartierindeling)	**X**						
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	Leefomgeving schoon heel en veilig							
	- Opruimacties overtallige oude borden en verwijzingen		**X**					
	Impuls kwaliteit leefomgeving							
@	- Aanpak verkeerd gestalde fietsen, wezen en wrakken	**X**[1]					**10k-25k**	PBA/6811/AH
	- Afspraken maken over fietsen in de binnenstad (stallen en rijden) en handhaven		**X**					PBA/6811/AH
@	- onderzoek omvang voetgangersgebied	**X**					**10k-25k**	PBA/6811
	- Aanpak overlast Rijnkade	**X**						6811
	Gastvrije binnenstad							
	- Stadsplattegronden op sleutelplekken (bij winkeliers en poorten van de stad) aanbieden	**X**						
	- In overleg met ondernemers inzetten digitale middelen voor verhogen gastvrijheid	**X**				**X**	**100k-200k**	

@ = zie projectvoorstel

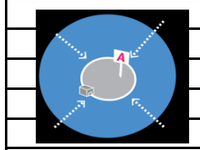
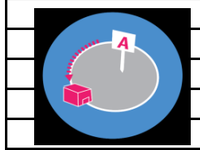
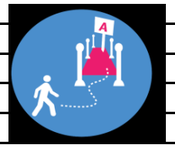
* reeds besloten en gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

** gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

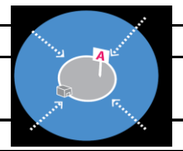
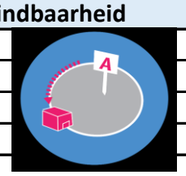
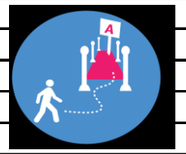
*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.

**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad.

[1] We voorzien in incidentele opruimacties en onderzoek naar aanpak

Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak								
Fiets en stallen								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw****	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**Lange Termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Veiliger maken oversteek binnensingel bij Johnny van Doornplein	**X**						*
	Compleet maken wachttijdvoorspellers bij oversteken centrumring				X		**75k-100k**	
		X						
	Aanleg snelfietsroutes naar omliggende gemeenten						**1.500k[1]**	
	- Snelfietsroute Dieren-Velp-Arnhem	**X**						
	- Snelfietsroute Wageningen-Oosterbeek-Arnhem	**X**						
	- Verbeteren fietsontsluiting binnen creatieve corridor (Oude Kraan) als onderdeel snelfietsroute Wageningen	**X**						
	Stimuleren fietsgebruik forenzen en studenten dmv belonen (Programma Beter Benutten Vervolg)	**X**					**400k[1]**	
Vindbaarheid								
	Afronden van plan extra 1.000 fietsklemmen in de binnenstad	**X**						PBA/6811
	Vergroten vindbaarheid bewaakte fietsenstallingen				X		**5k-10k**	
	Onderzoeken mogelijkheid tot realisatie nieuwe fietsenstalling(en) zuidelijke binnenstad					**X**	**10k-25k**	
	Startpunten snelfietsroutes duidelijker markeren en bewegwijzeren (Stadswerkplaats Fiets)					**X**	**10k-25k**	
	Verdubbelen capaciteit fietsenstalling Gele Rijders Plein	**X**						
	Experimenteren met (brom)fietspakeervakken in binnenstad		**X**					PBA/6811
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	Maak fietsenstallingen voor diverse typen tweewielers (scooters, E-bikes, etc.)				X		**10k-25k**	PBA/6811
	Verbeteren communicatie over verbod scooters/ bromfietsers in voetgangersgebied	**X**						PBA/6811/AH
@	Maken visie op stallen fiets omgeving Arnhem Centraal	**X**					**10k-25k**	
	Investeer in extra laadpunten voor elektrische fietsen				X		**10k-25k**	
	Onderzoek mogelijkheden voor fietsvoorzieningen voor bewoners binnenstad		**X**					6811/AH
	Inzetten gastheren/ gastvrouwen bij stallen fietsen					**X**	**75k-100k**	
	Ontwikkelen Arnhemse deelfiets (Stadswerkplaats Fiets)					**X**	**100k-200k**	
	Pilot "Fietsparkeren loont", sparen met "Dit is Pas Arnhem" (BBV)	**X**					**30k[1]**	

@ = zie projectvoorstel
* reeds besloten en gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).
** gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).
*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.
**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad
[1] Financiering uit het project Beter Benutten Vervolg (BBV)

Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak								
OV en halten								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw****	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**lange termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Structurele inzet op verbeteren van de OV-bereibaarheid							
	- Inzetten op sneller, vaker en betrouwbaarder van de ICE (Amsterdam-Arnhem-Frankfurt)	**X**				**X**	*regulier*	
	- Het naar de regio brengen van het stedelijk hoogwaardig openbaar vervoer (Trolley 2.0), Huissen, Elst, Wageningen, Velp/Zuid, Westervoort	**X**				**X**	*regulier*	
	- Onderzoek verhogen van frequentie van trolleylijn 2 van en naar Arnhem-Zuid	**X**						
	introductie lijn Abellio Arnhem-Dusseldorf 1 maal per uur	**X**						
	Stimuleren OV-gebruik van en naar de binnenstad (BBV Ervaar het OV)	**X**					**120k**[1]	
	Onderzoeken functioneren OV Noordzijde Arnhem Centraal/ Sonsbeekzije (FLIXbus, treinvervangend vervoer)					**X**	**10k-25k**	
	Ontwikkelen van vraaggericht OV (BrengFlex)	**X**				**X**	*prv & opdrachtgevers*	
	Onderzoeken naar beter gebruik dal-uren OV-vervoer	**X**						
Vindbaarheid								
								
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	Schoon, heel en veilige halte-voorzieningen		**X**					
	Promotieactie richting Duitse bezoekers tijdens opstart Abellio (Arnhem-Düsseldorf)	**X**						
	Plaatsen van kaartautomaten bij Willemsplein, Velperplein en Velperpoort	**X**						
	plaatsen van kaartautomaten van Abellio om Arnhem CS	**X**						
	Pilot probeeracties OV voor nieuwe inwoners Arnhem	**X**						
	Meer taxistandplaatsen				**X**		**25k-50k**	PBA

@ = zie projectvoorstel

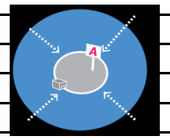
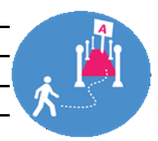
* reeds besloten en gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

** gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.

**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad

[1] Financiering uit het project Beter Benutten Vervolg (BBV)

Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak								
Auto en parkeren								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw****	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**lange termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Inzet P&R tijdens evenementen en piekdrukte (Gelredome, Waterberg en Kleefsewaard)					**X**	**50k-100k**	
	Inzet op technologische innovatie op verdere verbetering verkeersafwikkeling radialen en centrumring	**X**				**X**	**25k-50k**	
	Pilot langparkeren/ toeristisch bezoek					**X**	**25k-50k**	
	Inzetten Programma Beter Benutten Vervolg							
	- Werkgeversaanpak/ mobiliteitsmakelaar inclusief pilot parkeren op afstand voor werknemers	**X**						
	- Bezoekersaanpak binnenstad (happy hour actie gratis parkeren van 17-18)	**X**					**80k[1]**	
	Onderzoek faciliteren deelautosystemen	**X**						
	Verkeersafwikkeling centrumring verder verbeteren door ontknoping Roermondsplein	**X**				**X**	*regulier*	PBA/6811
	Verkeersafwikkeling centrumring waar nodig verder verbeteren					**X**	*regulier*	PBA/6811
	Verkeersafwikkeling zuidelijke binnenstad met herinrichting Weerdjesstraat	**X**						PBA
	Pilot Park&Bike transferium Gelredome gericht op forenzen en bezoekers (BBV)	**X**					**80k[1]**	
	Onderzoek introductie Mobility as a Service (MaaS)	**X**						
Vindbaarheid								
@	Monitoren gebruik parkeervoorzieningen	**X**				**X**	**10k-25k**	PBA
	Stimuleren parkeren in garages	**X**				**X**		
	Inzetten op een goed functionerend parkeerverwijssysteem	**X**						6811/PBA
	Uitbreiden parkeerverwijssysteem met beschikbaarheid parkeren op Trans					**X**	**100k-200k**	
	Maak werk van parkeerbezettingssensoren op maaiveldplekken					**X**	**100k-200k**	
	Beschikbaarheid laadpalen in het centrum		**X**					
	Betere vindbaarheid en herkenbaarheid van P+R Gelredome					**X**	**50k-75k**	
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	Parkeergagares laten functioneren als sociaal veilige service centers					**X**	**200k-500k**	PBA/AH
@	Pilot flitsparkeren	**X**		**X**			**50k-100k**	PBA
@	Pilot daltarieven	**X**		**X**			**100k-200k**	PBA
	Groen- rood aanduiding beschikbaarheid parkeerplaatsen in gemeentelijke parkeergarages					**X**	**200k-500k**	
	Aanduiden looproutes naar belangrijke bestemmingen				**X**		**5k-10k**	
	Plan maken voor differentieren vergunningshouderstarieven en schoon vervoer			**X**			**5k-10k**	
	Stel parkeerdata in gemeentelijke parkeergarages beschikbaar (real time)					**X**	*gerealiseerd*	
	Parkeren als loyaliteitsinstrument			**X**			**75k-100k**	PBA
	Parkeergarages toegankelijk maken voor zakelijke vergunninghouders	**X**						PBA/6811
	Afspraken gebruik parkeervoorzieningen derden	**X**						PBA/AH
	Kwaliteitsverbetering parkeren Blauwe golven	**X**						PBA

@ = zie projectvoorstel

* reeds besloten en gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

** gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.

**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad

[1] Financiering uit het project Beter Benutten Vervolg (BBV)

Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak								
Stadsdistributie								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw****	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**lange termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Milieuzones vrachtwagens	**X**						
	Milieuzones bestelauto's en personenauto's					**X**	*volgt in seperaat voorstel*	
	Stimuleren fietskoeriers studenten (Stadswerkplaats Fiets)					**X**	*Aan marktpartijen*	
Vindbaarheid								
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
@	Betere handhaving venstertijden				X		**10k-25k**	6811/PBA/AH
	Onderzoek gezamenlijke oplossingen stadsdistributie (Stadswerkplaats Fiets)					**X**	**10k-25k**	
	Stimuleren zero emissievoertuigen tbv stadsdistributie					**X**	**25k-50k**	

@ = zie projectvoorstel

* reeds besloten en gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

** gefinancierd vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.

**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad

Raming maatregelen bereikbaarheidsaanpak			
Totaal			
		Binnen 5 x 2 ton te prioriteren	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds
Voetganger			
Fiets			
	Compleet maken wachttijdvoorspellers bij oversteken centrumring		75k - 100k
	Vergroten vindbaarheid bewaakte fietsenstallingen		5k - 10k
	Maak fietsenstallingen voor diverse typen tweewielers (scooters, E-bikes, etc.)		10k - 25k
	Investeer in extra laadpunten voor elektrische fietsen		10k - 25k
	Ontwikkelen Arnhemse deelfiets (Stadswerkplaats Fiets)		100k - 200k
OV			
	Meer taxistandplaatsen		25k - 50k
Auto			
	Pilot daltarieven	100k - 200k	
	Plan maken voor differentieren vergunningshouderstarieven en schoon vervoer	5k - 10k	
	Parkeren als loyaliteitsinstrument	75k - 100k	
	Pilot flitsparkeren	50k -100k	
	Aanduiden looproutes naar belangrijke bestemmingen		5k - 10k
Logistiek			
	Betere handhaving venstertijden		10k - 25k
TOTAAL			
		230k - 360k	**240k - 445k**

Bijlage: "Beantwoording technische vragen"
Datum: 6 juni 2017

VVD

1 Op pag 14 staat: "het aandeel bezoekers van buiten de stad neemt de afgelopen jaren toe". Kan het college dit cijfermatig onderbouwen (in absolute cijfers en procentueel (aandeel van buiten de stad vs vanuit Arnhem))? Bij voorkeur vanaf 2009 tot nu.

Antwoord: In de Binnenstadsmonitor 2016 staan de gegevens van de bezoeker enquête 2000 t/m 2016. Het aandeel Arnhemmers neemt procentueel vanaf 2010 met 8% af, terwijl het aandeel van buiten Arnhem met 8% toeneemt. In de enquête gehouden op woensdag 5, donderdag 6 (avond), zaterdag 8 en zondag 9 oktober 2016 komen van de 1330 ondervraagde bezoekers dus 692 uit Arnhem en 638 van buiten de stad (in 2010 zijn dit 830 respectievelijk 554 personen).

Tabel 5 Herkomst van bezoekers, 2000-2016

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014*	2016*
Arnhem	54%	59%	59%	62%	55%	60%	58%	55%	52%
Buiten	46%	41%	41%	38%	45%	40%	42%	45%	48%
Totaal	***1.245***	***1.215***	***1.434***	***1.203***	***1.179***	***1.384***	***1.016***	***1595***	***1330***

* inclusief koopzondag

2. In het memo van 19 mei staat tabel 1 (aantallen betaald parkeerplaatsen).

A. Kan het college aangeven wat in 2011 en 2017 het aantal 'fysiek aanwezige parkeerplaatsen op straat' is (in het gebied waar tabel 1 over gaat; binnen de singels en de Rijn). Dus gewoon het aantal plaatsen waar je een auto neer kan zetten, ongeacht of het al dan niet een vergunninghoudersplaats is/was. Ook rekening houdend met de consequenties tav parkeren van in gang gezette plannen als onder andere Jansbeek boven water.

Antwoord: De aantallen fysiek aanwezige parkeerplaatsen op straat staan op de geactualiseerde tabel: aantallen betaald-parkeerplaatsen in 2011 en 2017 in het gebied binnen de singels en de Rijn in Arnhem onderscheiden naar *vergunninghoudersplaatsen, *bezoekersparkeerplaatsen op straat en *garageplaatsen. De som van het subtotaal vergunninghoudersparkeerplaatsen op straat en het subtotaal betaald-bezoekersparkeerplaatsen op straat vormt het aantal fysiek aanwezige parkeerplaatsen op straat. Hieronder nogmaals afgedrukt.

	2011		2017	
	werkdagen	weekenddagen	werkdagen	weekenddagen
Vergunninghoudersparkeerplaatsen op straat				
- vergunningplaatsen (excl Trans en Markt)	288	288	82	82
- parkeerterrein Trans	120	120		
- Markt (randen)	54	54		
- subtotaal	462	462	82	82
Betaald-bezoekersparkeerplaatsen op straat				
- parkeerterrein Trans	30	30	178	178
- Markt	243	243	39	39
- Blauwe Golven	161	161	161	161
- overig straatparkeren	696	696	849	849
- Broerenstraat naast stadhuis		28		28
- Provincie/ Prinsenhof		382		228
- P7				111
- subtotaal	1.130	1.540	1.227	1.483
Garageparkeerplaatsen				
- Musis	700	700	700	700
- Centraal	1.050	1.050	1.050	1.050
- Rozet	450	450	450	450
- Broerenstraat	380	380	380	380
- Velperplein	160	160	160	160
- subtotaal	2.740	2.740	2.740	2.740
TOTAAL BETAALD-PARKEERPLAATSEN	**3.870**	**4.280**	**3.967**	**4.223**
Tabel: aantallen betaald-parkeerplaatsen in 2011 en 2017 in het gebied binnen de singels en de Rijn in Arnhem onderscheiden naar				
* vergunninghoudersparkeerplaatsen				
* bezoekersparkeerplaatsen op straat				
* garageparkeerplaatsen				

B in de memo wordt 'dubbelgebruik' genoemd omdat vergunninghoudersplaatsen zijn 'vrijgegeven'. Kan het college een gedetailleerde onderbouwing geven welke efficiencywinst/optimalere bezetting hiermee wordt gerealiseerd. Verdeeld over werkdagen en weekenddagen en verdeeld over dag en avond/nacht.

Antwoord: Door het omzetten van vergunninghoudersplaatsen ('vrijgeven' van vergunninghoudersplaatsen) in betaalde parkeerplaatsen is veel meer dubbelgebruik mogelijk. Een vergunninghoudersplaats is uitsluitend te gebruiken door een vergunninghouder. Door de vergunninghoudersplaatsen om te zetten naar betaalde plaatsen is deze parkeerplaats ook te

gebruiken voor bezoekers aan de stad of bezoekers van bewoners. Het is dan uiteraard toegestaan om met de vergunning op alle betaalde plaatsen te parkeren. In Arnhem hebben we het tevens mogelijk gemaakt om met de bewonersvergunning te parkeren in de 3 gemeentelijk parkeergarages. Het is niet mogelijk om exact aan te geven hoeveel vergunninghouders er op welk moment geen gebruik maken van hun vergunning. Ervaringen hebben ons geleerd dat op doordeweekse werkdagen meer dan de helft van de vergunninghoudersplaatsen leeg stonden. Aan de hand daarvan mag je dus aannemen dat de helft van de bewonersvergunningen dan geen gebruik maken van hun vergunning. Aan het eind van de middag neemt het aantal gebruikers weer toe, in de avond neemt het dan weer iets af (minder dan overdag). Op de late avond / nacht worden de meeste bewonersvergunningen gebruikt. Het gebruik in de weekenden is redelijk vergelijkbaar met de avonduren.
De zakelijke vergunninghouder maakt juist tijdens doordeweekse werkdagen gebruik van zijn vergunning en veel minder in de avonduren en de nachtelijke uren.
Het is niet mogelijk om de efficiencywinst / optimalere bezetting gedetailleerd te onderbouwen maar de winst en duidelijkheid aan de bezoekers van de binnenstad is enorm.

Arnhem Centraal

1. In het verleden is transferium Gelredome geen succes geweest. Nu wordt er opnieuw een dergelijke maatregel voorgesteld. Wat gaat er dan anders worden, zodat men het wel gaat gebruiken?

Antwoord: Vanaf het moment dat regulier OV gebruikt moest worden om naar de stad te reizen, is de animo bij het grote publiek verdwenen. Vanuit Beter Benutten Vervolg worden nu gesprekken gevoerd met bedrijven in en nabij het centrum die een parkeerprobleem hebben. Hun werknemers kunnen parkeren bij Gelredome en per shuttle verder reizen naar de werklocatie. Alliander heeft interesse getoond voor een sluitende businesscase . Ook de optie met elektrische fietsen vanaf Gelredome wordt verkend. Overigens zijn er individuele forenzen die er op deze manier al gebruik van maken. Het verschil is dus een gerichte aanpak met grote werkgevers, gecombineerd met gedragsmaatregelen en promotie.

2. Er is geen geld de parkeergarages op te knappen, hetgeen een ongastvrij beeld geeft. In hoeverre is het wel mogelijk een aantal zaken te verbeteren? Wij hebben al eerder aangegeven dat mensen niet in de garages verwezen worden naar gemeentemuseum, Sonsbeek, etc. Misschien kan ook een stadskaart oid. via de garages uitgegeven worden. Zijn dit maatregelen die mogelijk en zinvol kunnen zijn zonder al te veel kosten?

Antwoord: De maatregel "parkeergarages laten functioneren als sociaal veilige service centers" staat geagendeerd voor de lange termijn. Dit zijn maatregelen die bijdragen aan de "Binnenstad binnen bereik" maar op de lange termijn worden uitgevoerd, wanneer financiering beschikbaar is. Ook in afgeslankte vorm levert deze maatregel een bijdrage aan de doelstellingen. Op dit moment is daar geen financiële dekking voor.

Vraag gesteld d.d. 15/5 die nog beantwoord moet worden PvdD

- Bij laadpalen elders is het tarief 0,2/Kwh, in Arnhem bij Allegro is dat het dubbele, hoe kan dat? Zijn alle tarieven in Arnhem gelijk? Zijn de tarieven bekend bij de gebruikers? En wordt het aantal laadpalen uitgebreid? (PvdD)

Antwoord: De laadtarieven in Nederland variëren per concessie of aanbesteding. De tarieven zijn in de loop van de afgelopen jaren vastgesteld en variëren daarom ook nog eens in hoogte. De laagste tarieven die nu bekend zijn, € 0,22 /kWh excl. BTW zijn zeer recentelijk vastgesteld in de concessie van Noord-Brabant en Limburg en tevens in Rotterdam (allemaal dit jaar). Gemiddeld genomen zijn de tarieven in Nederland rond de € 0,28/kWh. Het tarief in Arnhem is momenteel € 0,31/kWh, dus zeker niet het dubbele van elders. Het tarief in Arnhem is de laatste drie jaar gedaald van € 0,37/kWh naar € 0,31 /kWh.

De laadtarieven zijn in heel Arnhem (nu) gelijk, omdat wij de laadpalen van E-laad overgenomen hebben en hebben opgenomen in ons contract met Allego. Dit contract eindigt eind 2017. Een nieuw contract kan leiden tot een lagere prijs, gezien de trend in Nederland.

De prijs die een gebruiker betaalt, is alleen duidelijk als hij direct aan Allego betaalt (via een app of via de laadpas van Allego). Indien een gebruiker een andere provider heeft (b.v. ANWB-pas of New Motion-pas) dan hangt de prijs die hij/zij betaalt af van de afspraken die zij met hun provider hebben. De prijs aan de laadpaal staat uiteraard vast, want die hebben wij in een contract vastgelegd voor 10 jaar.

Het aantal laadpalen groeit nog steeds. De groei is afhankelijk van het aantal aanvragen. Momenteel hebben wij in Arnhem 120 openbare laadpalen. Bij de huidige groeisnelheid verwachten wij in 2020 ongeveer 300 laadpalen. Ondertussen worden er experimenten uitgevoerd met andere manieren van laden, die minder impact hebben op de openbare ruimte, zoals het eerste openbare laadplein op de parkeerplaats Trans (16 laadpunten met slechts één aansluiting op het net).

Nog te beantwoorden technische vraag uit raad 22/5 van Groen Links en PvdA inzake dynamische bewegwijzering.

Waarom kan de Trans niet worden meegenomen in de dynamische bewegwijzering?

Antwoord: Op dit moment zijn alleen parkeergarages opgenomen in het dynamische systeem omdat dit technisch goed te realiseren is, één ingang en één uitgang, het aantal geparkeerde auto's is daardoor relatief eenvoudig te monitoren en is het bijhouden van het aantal beschikbare parkeerplekken relatief eenvoudig.
Bij een parkeerterrein op maaiveld als de Trans, met meerdere op- en afritten waar overal meetapparatuur moet worden geïnstalleerd en met een daardoor ingewikkelder technische 'achterkant', ís de uitwerking kostbaar. Daarvoor is tot heden niet in voorzien.

Titel/onderwerp: # De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Paul van Hoof
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3773710
		E-mailadres:	paul.van.hoof@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' aan, om mee in te stemmen. **Inleiding** In 'De Arnhemse Binnenstad 2015' heeft Arnhem de visie vastgelegd op de ontwikkeling van de binnenstad, om deze terug te brengen in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden van Nederland. Extra op de inspanningen uit deze visie zijn een 3-tal extra opgaven geformuleerd, waarvan een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto er één van is. De voorliggende nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' is daar de invulling van. **Inhoud van het plan** Het plan geeft zowel een visie op relevante ontwikkelingen voor de bereikbaarheid van de binnenstad, als ook een uitvoeringsagenda van maatregelen voor de korte en lange termijn. Inzet is om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. Dit is vertaald in de volgende opgaven en doelen: - Stimuleren van duurzame mobiliteit - Beter benutten verkeersruimte en parkeren - Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten - Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijke kwaliteit - Ruimte bieden aan stedelijke- en economische ontwikkeling De opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen. **Proces** Het voorstel is in een 3-tal informatieve bijeenkomsten besproken: - Op 8 mei zijn 8 insprekers aan het woord geweest en door de raad bevraagd. - Op 15 mei is de informatieve behandeling voortgezet, maar niet afgerond. De wethouder heeft op 15 mei een 4-tal toezeggingen gedaan (behandelresultaat 15 mei) en heeft deze per memo van 19 mei beantwoord. - Op 22 mei is de informatieve behandeling nogmaals voortgezet en uiteindelijk afgerond. De wethouder heeft op 22 mei een 4-tal aanvullende toezeggingen gedaan (behandelresultaat 22 mei) en heeft deze per raadsbrief van 7 juni beantwoord. Van dezelfde datum is de beantwoording van een aantal technische vragen. **Kanttekeningen** De uitvoering van de voorgenomen maatregelen wordt beperkt door de beschikbare financiële ruimte. Realisatie van de opgaven vraagt inzet van handhavingscapaciteit van gemeente en ODRA. Deze capaciteit staat onder druk en dit zou tot problemen bij de aanpak kunnen leiden. Deze visie is een stap in een continu proces. Blijvende inspanning van stad en gemeentebestuur zal nodig zijn om de voorgestelde doelen en behoeften te kunnen (blijven) invullen. Belangstellenden hebben op 8 mei kunnen inspreken. Een 6-tal insprekers heeft daarvan gebruik gemaakt.		
Voorgesteld resultaat van de	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		

bespreking	
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	De meningsvormende fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Behandeladvies 8 mei 2017 Informatieve behandeling			
Overzicht insprekers, inspreekteksten en toelichtende mails ter informatie			
Behandeladvies 15 mei informatieve behandeling			
Behandelresultaat 8 en 15 mei informatieve behandeling			
Behandeladvies 22 mei informatieve behandeling			
Memo wethouder m.b.t. toezeggingen, die op 15 mei tijdens de behandeling van 'De Arnhemse Binnenstad binnen bereik' zijn gedaan			
Brief VECA, waarin de opmerkingen van het college zijn verwerkt			
Behandelresultaat 22 mei 2017 tweede informatieve behandeling			
Mailreactie 5-4-2017 van fam. Jansen-Nootenboom (ontvangen via CCA)			
Raadsbrief Arnhemse binnenstad d.d. 7-6-2017 met 2 bijlagen			

ChristenUnie
Arnhem

Motie

Ruimte genoeg voor een busbaan?

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 29 Mei 2017, bij de behandeling van het agendapunt ‘de Arnhemse binnenstad binnen bereik’.

Constaterende dat:

- Er in Arnhem Noord nabij knooppunt Waterberg een carpoolplaats gesitueerd is;
- Er op bovengenoemde carpoolplaats geen frequente verbinding met de binnenstad is door middel van het openbaar vervoer;
- Bussen van het openbaar vervoer op het traject N784 / Apeldoornseweg richting Arnhem Centraal vertraging ondervinden bij verkeersdrukte in de spits;

Overwegende dat:

- De bereikbaarheid van de binnenstad in de komende jaren zal verslechteren door toenemende druk op het wegennet;
- Elke auto die niet de binnenstad aandoet het wegennet ontlast;

Verzoekt het college:
Het nut en de mogelijkheid te onderzoeken van een busbaan over (een gedeelte van) de N784 / Apeldoornseweg en de raad te informeren omtrent de resultaten hiervan.

En gaat over tot de orde van de dag,

Daniël Becker, namens de ChristenUnie

PARTIJ VAN DE ARBEID

Motie: Parkeren bewoners binnenstad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op xx xx 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie.

Overwegende dat:

- Het de doelstelling is dat meer mensen in de binnenstad gaan wonen;
- Transformatie van kantoren naar woningen en de ontwikkeling van de zuidelijke binnenstad voor meer woningen zorgen in de binnenstad;
- Op dit moment in de parkeerbehoefte wordt voorzien door de uitgifte van parkeervergunningen. Een systeem dat volgens het college op de lange termijn onhoudbaar en onwenselijk is;
- Nieuwe gebruikers-bewoners worden uitgesloten van de mogelijkheid om een beroep te doen op een gemeentelijke parkeervergunning;
- Veel mensen nog altijd afhankelijk zijn van de auto voor vervoer van en naar werk.

Verzoekt het college:

- Er niet zondermeer vanuit te gaan dat er minder parkeerplaatsen nodig zijn voor bewoners van de binnenstad;
- Inzichtelijk te maken hoe de behoefte van bewoners parkeren in de binnenstad zich ontwikkelt en de raad hierover binnen een jaar te informeren;
- Tot die tijd de parkeernorm bij nieuwbouw te blijven hanteren en nieuwe bewoners een partkeervergunning te blijven verstrekken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Martien Louwers

PvdA

Motie: Gaan voor minimaal een 8!

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op xx xx 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie.

Overwegende dat:

- Het de wens is om weer in de top 10 te komen van de beste binnensteden van Nederland;
- Het van daarvoor van belang is dat álle bezoekers tevreden zijn over de bereikbaarheid van de stad;
- De automobilist de bereikbaarheid veel lager waardeert dan de fietser of de voetganger;
- De binnenstad met 15.000 banen een belangrijke bijdrage levert aan de Arnhemse werkgelegenheid;
- Iemand die met de auto de stad bezoekt meer geld uitgeeft dan iemand die met de fiets of te voet komt.

Verzoekt het college:

- De ambitie uit te spreken ervoor te gaan dat de automobilist de bereikbaarheid van de binnenstad met minimaal een 8 waardeert;
- Hiervoor in ieder geval en zo spoedig mogelijk de bewegwijzering van de parkeergarages en andere parkeerplaatsen te verbeteren zodat de vindbaarheid van parkeerplaatsen toeneemt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Martien Louwers

PvdA

Motie: Gastvrije binnenstad voor iedereen!

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op xx xx 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie.

Overwegende dat:

- Er een zeer beperkt aantal gehandicaptenparkeerplaatsen is in de binnenstad;
- Deze niet evenredig zijn verspreid over de stad;
- De gemeenteraad een inclusieve samenleving van groot belang vindt;
- Toegankelijkheid de norm moet zijn en ontoegankelijkheid de uitzondering;
- De binnenstad daarom voor mensen met een handicap of die slecht ter been zijn toegankelijk moet zijn.

Verzoekt het college:

- Met het APCG en de cliëntenraden te bepalen hoeveel en op welke plekken gehandicaptenparkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd;
- De gewenste gehandicaptenparkeerplaatsen zo snel mogelijk te realiseren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Martien Louwers

PvdA

AMENDEMENT: GEEN (SPECIFIEKE) UITSLUITING

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 10 uni 2017 bij vaststelling van de visie: “De Arnhemse Binnenstad binnen bereik”,

constaterende dat:

- de Gemeente wil experimenteren met (ver-)nieuwbouw in de binnenstad met minder parkeerplaatsen dan de norm en de nieuwe bewoners wil uitsluiten van de mogelijkheid om een beroep te doen op een gemeentelijke parkeervergunning.

overwegende dat:

- de aantrekkelijkheid van de binnenstad voor nu en de toekomst wil verbeteren en daarbij (ook) de woonfunctie wil versterken;
- de gemeente diverse instrumenten voorhanden heeft om voorwaarden te verbinden aan de ontwikkeling van een gediversifieerde woonfunctie in de binnenstad (zoals het vaststellen van aard en omvang van functies, de verschillende vormen van woningbouw, zo als ook het hanteren van een parkeernorm);
- de omstandigheden (zoals woonbehoeften) van huidige, nieuwe en toekomstige binnenstadsbewoners kunnen veranderen;
- het uitsluiten van (een specifieke groep) om een beroep te doen op de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor het verkrijgen van een parkeerfaciliteit - ten principale - ongewenst is (laat op dit punt de markt haar werk doen) en
- het bovendien de voorkeur heeft regelgeving die niet strikt noodzakelijk is te voorkomen;

besluit:

- op pagina 26, te schrappen de zin:

  “ De nieuwe gebruikers-bewoners sluiten we uit van de mogelijkheid om een beroep te doen op een gemeentelijke parkeervergunning. ”

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome
D66

MOTIE: STRAKKERE (FYSIEKE) HANDHAVING VENSTERTIJDEN

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 10 juli 2017 bij de bespreking van het agendapunt: “De Arnhemse Binnenstad binnen bereik”,

constaterende dat:

- de bewoners en de ondernemers hebben aangegeven dat de venstertijden onvoldoende strak gehandhaafd worden;
- een projectvoorstel beoogt te voorzien in het eventueel herijken van de venstertijden, het bezien van de omvang van het voetgangersgebied en het - na communicatie - strikter handhaven;

overwegende dat:

- er weliswaar een samenhang is tussen de venstertijden, de omvang van het voetgangersgebied en handhaving, maar dat handhaving altijd aan de orde is;
- handhaving - bij voorkeur technisch - moet worden gewaarborgd;

van mening dat:

- strakkere handhaving te realiseren is, door:
  - het aanscherpen van de venstertijdenregeling door alleen hulpdiensten toe te staan buiten het venster toegang te krijgen;
  - om 11:00 uur de toegang tot het gebied voor al het verkeer (anders dan de hulpdiensten) fysiek onmogelijk te maken (de verkeerspoorten reageren niet meer tussen 11:00 uur ‘s-ochtends en de volgende dag 06:00 uur ‘s-ochtends);
  - het verlaten van het gebied na 11:00 uur alleen mogelijk te maken na het beboeten met behulp van kentekenregistratie dan wel door tussenkomst van opgeroepen handhavers, die de overtreder in verhouding (bijvoorbeeld met het wegsleeptarief) beboeten en daarna de betreffende verkeerspoort, voor het verlaten van het voetgangersgebied door het voertuig, vrijmaken en
- in zeer beperkte mate (voor zeer uitzonderlijke gevallen) vooraf een incidentele ontheffing op dit regiem mag worden verleend;

verzoekt het college

- de Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over de uitwerking van deze strakkere handhaving.

en gaat over tot de orde van de dag.

H.E. de Vroome D66

MOTIE: INTENSIVEER FIETSPARKEERBELEID (TANDJE ERBIJ)

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 10 juli 2017 bij de bespreking van het agendapunt: “De Arnhemse Binnenstad binnen bereik”,

constaterende dat:

- in het coalitieakkoord de afspraak is gemaakt om 1000 extra fietsparkeerplaatsen te realiseren en dat hiervan in 2015-2016: 350 fietsstalplekken zijn gerealiseerd;

overwegende dat:

- aandacht nodig is voor (verschillende) parkeervoorzieningen voor fietsen en voor scooters,
- bij de uitwerking van het fietsparkeerbeleid een voorkeur uitgaat naar meerdere, goed gespreide, kleinere faciliteiten aan alle randen van de binnenstad boven enkele geconcentreerde, grootschalige faciliteiten;
- extra fietsbeugels of “nietjes” de voorkeur hebben boven “klemmen”;
- zo mogelijk PHB mensen worden ingezet bij bewaakte, betaalde of gratis, fietsparkeerfaciliteiten;

verzoekt het college:

- het fietsparkeerbeleid op korte termijn zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin te intensiveren en
- de Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over deze intensivering van het fietsparkeerbeleid;

en gaat over tot de orde van de dag.

H.E. de Vroome D66

MOTIE: MEER AANDACHT VOOR TRANSFERIA

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 10 juli 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- in de visie aan het belang en de uitwerking van "lang-parkeren", in de zin van de (potentiele) rol voor transferia weinig aandacht wordt besteed (het blijft slechts bij teksten zoals: "het afvangen bij grote verkeersdrukte" en "het met enkele werkgevers als lopende actie nieuw leven inblazen van het Transferium Gelredome");

overwegende dat:

- er hele goede (succesvolle) voorbeelden van transferia zijn (zoals in Groningen en in Den Bosch) met scherpe aanbiedingen van het openbaar vervoer (€ 4 per voertuig voor het (dag-) parkeren en inclusief het retour vervoer met het OV voor de inzittenden);

van mening dat:

- onderzocht moet worden of de parkeercapaciteit aan de randen van de stad op locaties welke goed ontsloten zijn door het openbaar vervoer of goed ontsloten kunnen worden door het openbaar vervoer, al dan niet voor bepaalde tijdsperioden (dag soorten, weken of maanden), geschikt kunnen zijn voor de inrichting als transferium voor (dagdeel-) parkeren;
- deze geschiktheid (en de benodigde voorzieningen daarvoor) voor de verschillende locaties (in overleg met het openbaar vervoer en het bedrijfsleven) in beeld moeten worden gebracht;
- het gewenst is aan te sluiten bij grote parkeerlocaties in de nabijheid van de belangrijke invalswegen van Arnhem (A12 (N224), A48, A50 en A325) en dat naast Waterberg, Gelredome en Kleefsewaard ook locaties zoals het Open Lucht Museum, Burgers Zoo, Papendal, Rijksweg West Elden en IJsseloord II mee te nemen;
- de uitvoering van dit onderzoek een hogere prioriteit verdient dan op "lange termijn"

verzoekt het College:

een transferium onderzoek uit te voeren en de Raad hierover voor 01-12- 17 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome D66

D66

MOTIE: PROJECT FLITS PARKEREN GOED NEERZETTEN

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 10 juli 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- in de visie voor kort-parkeren (flits-parkeren) een qua omvang wel zeer beperkt projectvoorstel is opgenomen (namelijk 2 locaties met 3 a 4 plaatsen);

overwegende dat:

- een projectvoorstel voor kort-parkeren substantiëler moet worden opgezet teneinde op een goed wijze antwoord te kunnen geven op de vraag of kort-parkeren een aanvulling zal kunnen zijn op de bestaande parkeerfaciliteiten;

van mening dat:

- het project een proef moet bevatten, waarbij aan de verschillende randen van het centrum (nabij de verschillende entrees op de ring), parkeerplaatsen specifiek voor kort-parkeren worden ingericht,
- daarbij gedacht moet worden aan 6 tot 8 locaties met elk tussen de 4 en 8 parkeerplaatsen (waarbij het kort parkeren een tijdsduur kent van maximaal 30 minuten) en waarbij ook een gedeelte van een bestaande parkeerstrook als zodanig moet kunnen worden ingericht (gedeelte van de strook op de Jansbinnensingel);
- een proef van een substantiële omvang beter kan worden gecommuniceerd en tot een meer representatief oordeel zal kunnen leiden over deze voorziening;

- **verzoekt het College:**

het in de nota opgenomen projectvoorstel voor kort parkeren (flits parkeren) aan te passen waarbij bovenstaande meningen zijn verwerkt

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome
D66

D66

MOTIE: KWALITEIT PARKEREN IN STAPPEN OMHOOG

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 10 juli 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- veel belanghebbenden (waaronder PBA, AH en VECA) aandacht vragen voor de kwaliteit van de parkeergarages;
- ook het college van mening is dat het kwaliteitsniveau van de parkeerplaatsen in de binnenstad niet altijd voldoende is (pag. 25);
- de maatregel om parkeergarages te laten functioneren als sociaal veilige service centers op "lange termijn" aan de orde is (pag. 32);

overwegende dat:

- in de uitwerking om de kwaliteit van de parkeergarages en plaatsen te verbeteren gradaties van maatregelen (van minder tot meer ingrijpend) denkbaar zullen zijn;

van mening dat:

- ook het nemen van maatregelen op korte termijn wenselijk is en aan de orde moet zijn;

verzoekt het College:

- op korte termijn een schouw te organiseren waarbij wordt vastgesteld waar (bij welke parkeerfaciliteiten, zoals de parkeergarages en de parkeerterreinen) welke maatregelen gewenst zijn;
- hierbij onderscheid te maken tussen minder en/of meer ingrijpende maatregelen zoals verlichting, schilderonderhoud en (interne) informatie, eventuele camera beveiliging respectievelijk echte bouwtechnische aanpassingen, zoals fysieke infrastructuur etc.;

- de Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over de uitkomst van de schouw vertaald naar korte en lange termijn maatregelen;

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome
D66

Motie: Arnhem meer gastvrij

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op .., bij de behandeling van het agendapunt *de Arnhemse Binnenstad binnen bereik:*

Overwegende dat:

- Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor toeristen.
- Ook de binnenkomst en het verlaten van de stad prettig moeten zijn.
- Nu nabij de achteringang van het station een niet goed aangegeven hoge verkeersdrempel ligt, die een automobilist kan doen schrikken.
- De achterkant van het station nu een onaantrekkelijke aanblik geeft.
- In sommige parkeergarages voor bezoekers bij sommige ingangen niet helder aangegeven staat waar zich betaalautomaten bevinden.
- Parkeergarages niet of nauwelijks verwijzen naar de uitgang die men moet nemen voor bijvoorbeeld musea of Sonsbeek, waardoor gasten onnodig moeten zoeken.
- Het gastvrij zou aanvoelen als er in de garages een gratis boekje met kaartje van Arnhem beschikbaar zou zijn.
- Bovengenoemde punten veelal zonder grote budgetten op te lossen zijn.

Verzoekt het college

Bovenstaande punten te verbeteren of op te lossen.

Namens de fractie van Arnhem Centraal

Lea Manders

Motie: aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op .., bij de behandeling van het agendapunt *de Arnhemse Binnenstad binnen bereik:*

Overwegende dat:

- Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor toeristen.
- Parkeren daarom gemakkelijk moet zijn en een vermindering van parkeermogelijkheden in en rond het centrum niet verstandig is.
- Er zeker nieuwe mobiliteitsontwikkelingen kunnen komen, maar de toekomst daarvan nog geheel onzeker is.
- Er veel nieuwe ontwikkelplannen zijn, zoals op het Koningsplein en bij de Nelson Mandelabrug.

Verzoekt het college

Het huidige aantal parkeerplaatsen in en om de binnenstad in elk geval de komende 5 jaar te handhaven.

Namens de fractie van Arnhem Centraal

Lea Manders

Motie: Duurzaam vervoer voorop

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 19 juni 2017, bij de behandeling van het agendapunt; De Arnhemse binnenstad binnen bereik.

Constaterende dat:

. Er € 175.000, - extra beschikbaar komt vanuit het bereikbaarheidsfonds voor maatregelen die buiten de reikwijdte van amendement 16A40G en motie 16M114 vallen.

Overwegende dat:

. Nagenoeg alle maatregelen die genomen worden en gefinancierd worden binnen de reikwijdte van amendement 16A40g en motie 16M114 ten faveure komen van 'de auto'.

. De fiets, bus en trein als duurzaam(er)e vervoermiddelen gezien mogen worden dan de auto.

. Hoe aantrekkelijker we de (binnen)stad maken voor een bezoek met: Fiets, bus, trein of te voet des te groter de kans dat bezoekers voor een van deze vervoermiddelen kiezen i.p.v. de auto.

. Het hierboven genoemde de parkeerdruk op de (binnen)stad zal doen verminderen.

. Het tevens de uitstoot van fijnstof doet verminderen wat ten goede komt aan gemaakte afspraken m.b.t. klimaatdoelstellingen.

. We de morele plicht hebben om ons milieu zo schoon mogelijk achter te laten voor toekomstige generaties.

Draagt het college op:

. Het gehele extra beschikbaar gekomen bedrag uit het bereikbaarheidsfonds a € 175.000,- te besteden aan maatregelen die het aantrekkelijker maken om voor de: Voetganger, fiets, bus of trein te kiezen wanneer mensen de binnenstad willen bezoeken.

SP

Gedeon Noordzij

Motie: Oostboog

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 19 juni 2017, bij de behandeling van het agendapunt; De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat,

. Er door de Provincie 30 miljoen Euro wordt geïnvesteerd in verdubbeling van het spoor tussen Didam en Doetinchem.

.Veel treinen vanuit zowel de Achterhoek als ook vanuit Zutphen en Duitsland ten Oosten van Arnhem op elkaar moeten wachten wat voor veel vertraging zorgt.

. Dat het ontbreken van een vrije spoorkruising ten Oosten van Arnhem hiervan de oorzaak is.

Overwegende dat,

. De realisatie van een vrije spoorkruising ten Oosten van Arnhem ervoor zorgt dat treinen vanuit de Achterhoek als ook treinen vanuit Zutphen en Duitsland niet meer op elkaar hoeven te wachten en dat vertragingen hierdoor aanzienlijk minder zullen worden.

. Snelle en stabiele OV verbindingen richting Arnhem ertoe bijdragen dat bezoekers van deze stad vaker voor de trein zullen kiezen i.p.v. de auto.

. Dat dit gegeven de parkeerdruk op de stad vermindert.

. Dat dit gegeven bijdraagt aan vermindering van de uitstoot van fijnstof in de stad.

. Dat dit gegeven bijdraagt aan de versterking van de economie van Arnhem.

Verzoekt het college,

Zich maximaal in te spannen om de realisatie van een vrije spoorkruising te bevorderen, hierin samen op te trekken met de provincie en andere belanghebbende partijen en de raad zo vaak als nodig is schriftelijk te informeren over de vorderingen.

SP

Gedeon Noordzij

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, meningsvormende bijeenkomst 12 juni 2017

De Arnhemse Binnenstad binnen bereik

Zaaknummer:	125557
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Resultaat van bespreking:

Conclusie
De meerderheid van de raad (D66, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Arnhem Centraal, ChristenUnie, Verenigd Arnhem) geeft aan te hechten aan een zorgvuldige en heldere besluitvorming. Een dergelijke besluitvorming wordt, mede door de onduidelijkheid die is ontstaan rond de interpretatie van de raadskamerbrief van 6 juni in verhouding tot de visienota uit het raadsvoorstel, op dit moment niet mogelijk geacht.

De meerderheid van de raad wil het voorstel nu niet verder behandelen en stelt voor dat het college:
- de raadskamerbrief van 6 juni integreert met het raadsvoorstel en de visienota;
- de vele ingediende concept moties en amendementen in ogenschouw neemt in relatie tot het raadsvoorstel;
- het overlegrondje met de stad afmaakt;
- uiterlijk 1 oktober 2017 een nieuw voorstel aan de raad voorlegt.

De fractie van de Arnhemse Ouderen partij was niet bij de beraadslagingen aanwezig.

De voorzitter stelt vast dat de beraadslagingen voor dit moment beëindigd zijn en sluit daarmee de vergadering.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

G.A. Karssenberg

Platform Binnenstad Arnhem

Aan: leden en fractievolgers gemeenteraad Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Per mail: raadsleden@arnhem.nl, fractievolgers@arnhem.nl

Arnhem, 25 augustus 2017

Betreft: **onderzoeksrapport Mr.Y Parking Guest naar kwaliteit en klantbeleving parkeerfaciliteiten binnenstad Arnhem**

Geachte raadsleden en fractievolgers,

In onze brief van 17 februari (zie inspraaknota) hebben wij onder andere gesteld dat **kwaliteit, beleving en serviceniveau van de Arnhemse parkeergarages onder de maat** zijn. Ook in de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik', die op uw raadskalender staat, is te lezen dat het rapportcijfer voor de kwaliteit van parkeerplaatsen – als enige cijfer – al jaren onder de 6 scoort.

Platform Binnenstad Arnhem vindt dat **aan dit rapportcijfer dus meer urgentie gegeven** moet worden dan wat nu gebeurt in de bereikbaarheidsnota, waarin het verbeteren van kwaliteit en service (op p.32) naar de lange termijn wordt geschoven.

Om de discussie over het begrip kwaliteit te objectiveren, en om scherp te krijgen welke *verschillende* verbeteringen voor de *verschillende* garages én terreinen opgepakt zouden moeten worden, hebben wij een **´mystery guest´ onderzoek** laten doen.
Onderzoeksbureau Mr.Y Parking Guest heeft op ons verzoek 6 garages en 2 terreinen onderzocht:
a.) met de eigen professionele bril, en
b.) door middel van een significant aantal klantenquêtes.

Hierbij leggen wij u dit rapport voor. Het bevat observaties en enquêteresultaten. Nog geen conclusies, interpretaties of adviezen – die zullen wij er zelf graag aan toevoegen.

Wij hebben dit onderzoek uiteraard aangeboden aan de verantwoordelijk wethouder, maar graag bespreken wij in de komende tijd ook met uw fractie onze interpretaties en conclusies, om gezamenlijk te bezien **hoe hier eerder dan 'op lange termijn' opvolging aan gegeven kan worden**, zodat dit rapportcijfer gelijk getrokken kan worden met de andere – betere – rapportcijfers.

NB: Wij lichten nu het aspect 'kwaliteit parkeren' even omhoog. Maar dat laat uiteraard onze bredere scope op het dossier bereikbaarheid onverlet.

Met vriendelijke groet,
namens bestuur Stichting Platform Binnenstad Arnhem

ir. Caspar Wortmann MRICS
secretaris / bestuurder

bijlagen: 1. Onderzoeksrapport Mr.Y Parking Guest 2. Overzicht services

Mr.Y Parking Guest

Uw parkeergarage bekeken door de ogen van uw klanten!

PLAATS	Arnhem
GARAGE(S)	**Broerenstraat** **Centraal** **Musis** **Prinsenhof** **Rozet** **Velperplein**
TERREIN(EN)	**Blauwe Golven** **Trans**
DATUM	juli 2017

Inhoudsopgave

Introductie		3
Parkeerfaciliteiten		4
Klantbeleving		5
Resultaat per parkeerfaciliteit		7
Parkeergarages	Broerenstraat	8
	Centraal	13
	Musis	22
	Prinsenhof	30
	Rozet	35
	Velperplein	41
Parkeerterreinen	Trans	46
	De Blauwe Golven	50
Samenvattend		53
Resultaten in Beeld | Bijlagen		55
Aantekening		70

Introductie

Mr.Y Parking Guest bezoekt en beoordeelt parkeerfaciliteiten door de ogen van de klant. Onafhankelijk en objectief. Geheel onopvallend worden elementen van de parkeerfaciliteit beoordeeld. Wat zijn de sterke punten en wat zijn de zwakke punten? Met een scorelijst waarop meer dan 300 elementen beoordeeld worden, ontstaat een goed beeld van hoe een klant de parkeerfaciliteit beleeft. Daarnaast vragen wij het uw klant. Hoe wordt uw parkeeraccommodatie beleefd door de werkelijke klant?

Voor de parkeergarages in Arnhem treft u in bijgaande rapportage zowel de registratie als analyse van 6 parkeergarages en 2 parkeerterreinen aan.

Parkeerfaciliteiten

De parkeerfaciliteiten die onderdeel uitmaken van dit onderzoek zijn:

	Parkeergarage Broerenstraat Broerenstraat 51, Arnhem 380 parkeerplaatsen
	Parkeergarage Centraal Willemstunnel 1, Arnhem 1.050 parkeerplaatsen
	Parkeergarage Musis Velperbinnensingel 2, Arnhem 700 parkeerplaatsen
	Parkeergarage Prinsenhof Prinsenhof 3, Arnhem 228 parkeerplaatsen
	Parkeergarage Rozet Langstraat 10, Arnhem 450 parkeerplaatsen
	Parkeergarage Velperplein Velperplein 12, Arnhem 160 parkeerplaatsen
	Parkeerterrein De Blauwe Golven Oude Kraan, Arnhem 133 parkeerplaatsen
	Parkeerterrein Trans Trans, Arnhem 190 parkeerplaatsen

Klantbeleving: *De ene parkeergarage is de andere niet!*

Parkeergarages bestaan in vele verschijningsvormen. Het parkeerproduct varieert van groot tot klein, van ondergronds tot bovengronds en van oud tot nieuw. Ook het aanbod van de diensten, het onderhoud van het gebouw, de services aan de klant en de aandacht die men schenkt aan de uitstraling is zeer verschillend. Maar hoe komt het parkeerproduct en de dienstverlening over op de klant?

Mr.Y Parking Guest beoordeelde uw parkeergarage(s) op meer dan 300 punten. Elementen afkomstig uit richtlijnen als de NEN2443 en CROW publicaties en uit de European Standard Parking Award (ESPA) waardering. Maar ook uit de (voorheen) uitgevoerde ANWB garagetest en de Nationale Parkeertest van Detailhandel Nederland.

Daarnaast is bij iedere parkeergarage gevraagd naar de mening van uw klant. De klant die in uw parkeergarage parkeert. Per garage is het streven geweest ten minste 50 klanten enquêtes mee te nemen in het onderzoek.

Vanuit deze verschillende invalshoeken is de klantbeleving in beeld gebracht op de volgende 10 kernpunten. Bij ieder kernpunt staan enkele highlights omschreven van onderdelen die hierin zijn meegenomen.

- **Algemene beleving**
  Bij de algemene beleving is met name gekeken naar de beleving en uitstraling van de parkeergarage als geheel en de beleving op de parkeervloeren, het groen, het schilderwerk en het voetgangersgebied. Ook de openingstijden van de parkeerfaciliteit zijn in dit punt meegenomen.

- **Prijs-kwaliteitverhouding**
  Wat vindt de klant van de prijs-kwaliteitverhouding. Krijgt men waar voor het geld?

- **Bereikbaarheid en vindbaarheid**
  Bij de bereikbaarheid en vindbaarheid van een parkeerfaciliteit gaat het om de bereikbaarheid via de toegangswegen en of de parkeerfaciliteit onderdeel is van een Parkeer Route Informatie Systeem. Verder is in de beoordeling de herkenbaarheid en vindbaarheid van de voetgangerstoegangen meegenomen. Kortom, hoe makkelijk bereikt en vindt de klant de parkeerfaciliteit, zowel per auto (heen) als te voet (terug).

- **Comfort**
  Dit betreft het comfort van de in- en uitritten, de hellingbanen en de parkeervloer. Denk hierbij onder andere aan het gemak om in-uit de parkeervakken te komen, het aantal in- en uitritten, de keermogelijkheid, eenrichtingsverkeer, kolomvrije parkeervakken en de helling tussen de vloeren. Maar ook het comfort voor de voetgangers zoals automatische deuren en voetgangerspaden is bij dit punt van belang. Als laatste is ook gekeken naar de betaalmogelijkheden bij iedere toegang en het aantal betaalautomaten ten opzichte van de capaciteit van de parkeerfaciliteit.

- **Communicatie**
  Communicatie omvat een breed scala aan vragen. Hoe is de geleiding van auto's en voetgangers? Zijn er bijvoorbeeld kleuren gebruikt? Hoe was de bereikbaarheid van de parkeerwachter? Was er een intercom en beantwoordde hij deze snel en correct? Een ander onderdeel dat onder het punt communicatie valt, is de beleving van communicatieservices zoals de aanwezigheid van plattegronden, verkeersinfo en info over activiteiten. En last but not least vallen ook de communicatie bij de entree en de herkenbaarheid van de toegangen onder dit punt.

- **Onderhoud**
  Dit punt mag natuurlijk niet ontbreken in de beoordeling. Het spreekt voor zich: er is hier gekeken naar onderhoud bij de in- en uitritten, in het voetgangersgebied en op de parkeervloeren. Ook is gekeken of er sprake is van visuele waarneembaar achterstallig onderhoud.

- **Properheid**
  De klant krijgt een goede indruk van de parkeerfaciliteit als die er netjes uitziet. Daarom is de aanwezigheid van zwerfvuil, graffiti, glas en stankoverlast op diverse plekken in de parkeerfaciliteit onderzocht. En ook het aantal afval- en peukenbakken en hoe vol die zijn is bekeken.

- **Service**
  Onder service wordt het aantal abonnementsvormen en speciale parkeerplaatsen beoordeeld. Maar ook de betaalmogelijkheden bij iedere toegang, het betaalgemak en de beschikbaarheid van muziek en telefoonbereik vallen hieronder. Daarnaast is bekeken of overige services worden aangeboden zoals parapluservices, stadsplattegronden, versnapering-frisdrankautomaten, etc..

- **Toegankelijkheid**
  Hier draait het om de toegankelijkheid voor mindervaliden, het aantal in- en uitritten voor auto's en voetgangers en de mogelijkheden, comfort en snelheid van het verticaal transport. Verder is de verbinding met primaire bezoekdoelen onderzocht.

- **Veiligheid**
  Veiligheid is een van de belangrijkste aspecten voor een klant. Enkele voorbeelden van vragen: Hoe is de beleving van het verlichtingsniveau? Krijgt de klant een onveilig gevoel door dode hoeken, dichte deuren, enz.? Is er een vluchtplan en noodbebording? Is er personeel aanwezig? En hoe zit het met het comfortgevoel rondom obstakels en eenrichtingsverkeer?

Resultaat per parkeerfaciliteit

Op de achterliggende pagina's treft u een omschrijving met bevindingen per parkeerfaciliteit aan. Hierin zijn locatiespecifieke aspecten van de parkeerfaciliteit omschreven, de scores die uit het klantbelevingsonderzoek zijn opgemaakt worden toegelicht en per faciliteit worden opmerkelijke zaken belicht.

De onderzoeksresultaten zijn vervolgens per parkeerfaciliteit opgenomen in de bijlagen.

Achtereenvolgens treft u de resultaten aan van de parkeerfaciliteiten:

- Broerenstraat
- Centraal
- Musis
- Prinsenhof
- Rozet
- Velperplein
- Trans
- De Blauwe Golven

De totale benchmark van de opgenomen parkeerfaciliteiten laat de volgende scores zien (voor een grotere weergave zie ook bijlage I).

	Broeren straat	Centraal	Musis	Prinsenhof	Rozet	Velperplein	Blauwe Golven	Trans
Algemene beleving	6,8	7,8	6,6	4,3	5,7	6,5	6,3	8,7
Prijs-kwaliteit verhouding	6,0	6,5	4,7	5,5	6,0	5,8	4,0	8,0
Bereikbaarheid / vindbaarheid	6,0	6,2	5,8	2,0	5,8	6,2	3,8	7,3
Comfort	5,6	7,4	6,1	6,1	5,5	6,6	6,8	7,8
Communicatie	6,7	5,3	6,4	3,5	6,0	5,9	3,5	5,4
Onderhoud	7,1	7,1	6,9	7,1	6,4	7,7	6,6	9,9
Properheid	8,0	6,5	7,8	7,0	7,2	7,9	5,5	7,7
Service	6,4	5,9	6,5	4,0	6,0	5,9	3,9	6,2
Toegankelijkheid	6,2	7,1	6,4	5,0	6,6	7,9	7,3	7,8
Veiligheid	7,2	6,2	6,8	5,2	6,2	6,3	5,3	6,9
TOTAAL	**6,7**	**6,5**	**6,6**	**5,0**	**6,2**	**6,8**	**5,5**	**7,6**

BROERENSTRAAT

Algemene beleving
Parkeergarage Broerenstraat ligt aan de zuidoostzijde van het centrum van Arnhem. De garage bestaat uit drie ondergronds gelegen parkeerlagen en een parkeerterrein op het dak. De vloeren zijn uitgevoerd als vlakke vloeren.

Primaire bezoekdoelen voor deze parkeerfaciliteit zijn met name de binnenstad, de stadsschouwburg, de rechtbank en de weekmarkt.

De algemene beleving van de parkeergarage is fris. De garage is gedateerd maar functioneel en gerenoveerd in de huisstijl van Q-Park. De parkeergarage is schoon en ziet er zeer netjes uit. De **algemene beleving** wordt gewaardeerd met het cijfer:

Algemene beleving	**6,8**

Prijs-kwaliteitverhouding
De beleving van de **prijs-kwaliteitverhouding** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Prijs-kwaliteitverhouding	**6,0**

Bereikbaarheid / vindbaarheid
Beleving auto
De parkeergarage is aangesloten op de centrumring en is eenvoudig te bereiken vanuit de oostkant (Velp en Presikhaaf) en de zuidkant (Arnhem Zuid). Vanuit het noorden (Apeldoorn) of westen (Oosterbeek) zal de centrumring eerst gevolgd moeten worden. Hierbij wordt de klant al verschillende andere parkeerfaciliteiten aangeboden. De parkeergarage is aangesloten op het PRIS waar het beschikbaar aantal parkeerplaatsen wordt aangegeven.

Bij de entree van de parkeergarage dient de klant te kiezen tussen het parkeerterrein of de ondergrondse garage. Een interne verbinding tussen die twee is niet aanwezig.

Bij het verlaten van de parkeergarage komt men snel bij de ‘Berenkuil’ die een goede en directe toegang biedt naar de richtingen waar men vandaan komt (oost, zuid en noord). Men hoeft niet de gehele centrumring rond te rijden.

Beleving voetganger

De parkeergarage kent twee stijgpunten voor voetgangers. De hoofdtoegang voor voetgangers is gelegen aan de zijde van de Koningsstraat. Deze uitgang is vanuit de parkeervloer goed herkenbaar. Het trappenhuis kenmerkt zich door een trap die rond een liftkern (naar de bovengelegen kantoren) gaat en voorziet naast een trap ook in een kleine lift die uitkomen op niveau BG. Hier komt men op het parkeerdek of men kan via een korte passage naar het kernwinkelgebied.

Daarnaast is een tweede trappenhuis aanwezig dat op het dek uitkomt. Dit trappenhuis heeft alleen een (stalen) trap en heeft de uitstraling van een noodtrappenhuis. Er is geen lift aanwezig.

Vanaf het parkeerdek kan men via meerdere zijden naar het centrum.

Het hoofdtrappenhuis is zeer beperkt herkenbaar en vindbaar vanuit de winkelstraat. Aan geen van de zijden is duidelijk zichtbaar dat daar de toegang tot de parkeergarage is.
De garage is wel opgenomen op de ANWB voetgangersverwijzing in het centrum.

Voetgangersentree Koningsstraat

Voetgangersentree Broerenstraat

De toegang tot de parkeergarage is 24/7 geregeld. Men kan altijd bij het trappenhuis komen.

De parkeergarage heeft slechts één mindervalideplaats en deze is niet aangegeven. De garage heeft geen plaatsen voor elektrische auto's.

De beleving van de **bereikbaarheid / vindbaarheid** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Bereikbaarheid / vindbaarheid	**6,0**

Comfort

Automobilist

Bij aankomst bij de garage moet de klant een keuze maken voor het parkeren op maaiveld of in de garage. Een onderlinge verbinding tussen deze twee is niet aanwezig.
De entree naar het parkeerterrein is krap maar redelijk goed te berijden. De aanwezige bandensporen op de eilanden laten zien dat men toch wel moeite heeft deze bochten te maken (zowel ingaand als uitgaand).
De hellingbaan naar de garage is krap en stijl. Eenmaal binnen geldt eveneens een keuze tussen verder naar beneden via de hellingbaan of (met een kleine slinger) langs de wand van de hellingbaan. De hellingbanen zelf zijn breed genoeg. De ruimte naast de hellingbanen is zeer krap, zeker als men vanuit de parkeerwegen komt (zie ook de vele strepen langs de wanden).

Door de posities van de kolommen zijn veel parkeervakken lastig in te draaien en worden deze als krap ervaren.

Voetganger

De aanwezige lift is zeer klein (vier personen) en traag!

De beleving van het **comfort** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Comfort	**5,6**

Communicatie

De parkeergarage is goed te vinden op de gemeentelijke website en op de website van Q-Park. De informatie is actueel. Daarnaast is de garage te vinden op verschillende klanten websites. Bij enkele daarvan is de informatie niet actueel en dat zal invloed hebben op de klantbeleving.

Aan de centrumring is de parkeergarage goed aangegeven. Het PRIS geeft het beschikbaar aantal parkeerplaatsen weer. (NB: tijdens de opname was de toegangsweg naar de parkeergarage opgebroken. De garage werd goed aangegeven met een omleiding. De beoordeling is uitgegaan van de ‘normale’ situatie). Aankomende bij de parkeergarage is deze goed zichtbaar en herkenbaar door de grote blauwe borden met een ‘P’ en informatie over vol/vrij.

Bij de entree wordt de klant goed geïnformeerd wat betreft tarieven, openingstijden en reglementen. Ook speciale services en acties zijn keurig aangegeven. De communicatie in de parkeergarage en op het terrein zijn prima verzorgd.

De beleving van de **communicatie** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Communicatie	**6,7**

Onderhoud
De parkeergarage ziet er zeer verzorgd uit. afgezien van de kleine schades aan wanden en kolommen vallen enkel wat schades op de vloer op. De algemene indruk is dat het structureel onderhoud goed wordt verzorgd.

De beleving van het **onderhoud** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Onderhoud	**7,1**

Properheid
De parkeergarage, het terrein en de trappenhuizen zien er zeer verzorgd uit. Er is geen graffiti, stickers of zwerfvuil geconstateerd. Op de belangrijke punten in de garage zijn afvalbakken aanwezig. Tijdens de opname was een parkeerwachter door de garage met een knijper bezig vuil te verwijderen.

De beleving van de **properheid** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Properheid	**8,0**

Service
Ondanks dat de parkeergarage ondergronds is, kan men telefoneren. Radiosignalen ontvangt men niet. De parkeergarage kent slechts één mindervalidenplaats en heeft geen elektrische oplaadpunten. Voor de parkeergarage worden verschillende abonnementsvormen aangeboden via de website van Q-Park. Bij de beheerdersruimte/betaalautomaten biedt men services aan in de vorm van parapluservice, aanwezigheid van een acculader en een defribillator. Daarnaast hangt er een duidelijke plattegrond van het centrum van Arnhem. De parkeergarage heeft een openbaar toilet waar men (via sleutel van de beheerder) gebruik van kan maken. Het betaalgemak is ruim voldoende. Men kan met zowel cash, biljetten als betaalpassen betalen. De automaten zijn ook van tap&go voorzien.

De beleving van de **service** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Service	**6,4**

Toegankelijkheid
Zowel de parkeergarage als het bovengelegen parkeerterrein hebben ieder één inrit en één uitrit. Hiermee heeft de parkeergarage voldoende werkingscapaciteit maar zal in piekmomenten wel een rij ontstaan.

De toegankelijkheid voor mindervaliden is slecht in de parkeergarage. Deze kunnen het beste op het parkeerdek parkeren. De aanwezige lift is erg klein voor een rolstoel!

Er is een separate lift die in verbinding staat met de bovengelegen kantoren. Door gebruik van het toegangssysteem van de kantoren kan hiervan gebruik worden gemaakt.

De beleving van de **toegankelijkheid** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Toegankelijkheid	**6,2**

Veiligheid
Het overzicht op de parkeervloeren is goed en er worden weinig dode hoeken ervaren.

Alleen in het hoofdtrappenhuis zijn dode hoeken aanwezig doordat de trap om de liftkern draait.

Automobilisten zullen met name de keerpunten van de parkeerwegen naar de wanden langs de hellingbaan als onveilig ervaren. Deze zijn erg krap en kans op schade is aanzienlijk.

In de garage is geen zwerfvuil, graffiti en/of glasscherven waargenomen. Door de schades aan de constructies (wanden, kolommen) kan de beleving van de klant wat minder goed zijn wat betreft veiligheid.

Tijdens de opname was personeel aanwezig. De garage is aangesloten op een meldkamer en is voorzien van camera's. De snelheid van het beantwoorden van de intercom bedroeg meer dan 30 seconden!

De beleving van de **veiligheid** van parkeergarage Broerenstraat wordt door de klant gewaardeerd als:

Veiligheid	**7,2**

De cijfermatige onderbouwing van de resultaten van parkeergarage Broerenstraat treft u aan in ***bijlage A***. Bij de Broerenstraat zijn in totaal slechts 6 klanten enquetes opgenomen. Door de werkzaamheden rond de parkeergarage waren er nagenoeg geen klanten.

CENTRAAL

Algemene beleving
Parkeergarage Centraal ligt aan de noordwestzijde van het centrum van Arnhem. De garage bestaat uit vier ondergronds gelegen parkeerlagen. De vloeren zijn grotendeels uitgevoerd als “hellingbaan parkeren”. Een deel van de parkeergarage is uitgevoerd met vlakke vloeren.

Primaire bezoekdoelen voor deze parkeerfaciliteit zijn met name Arnhem CS, de kantoren, de binnenstad (winkelen en uitgaan), de Pathé bioscoop en Luxor.

De algemene beleving van de parkeergarage komt door de grote overspanningen en hoogte in het gebouw als zeer ruim over. De oriëntatie in de parkeergarage is zeer verwarrend! De garage komt op veel punten als slordig en vies over. De **algemene beleving** wordt door de klant toch gewaardeerd als:

Algemene beleving	7,8

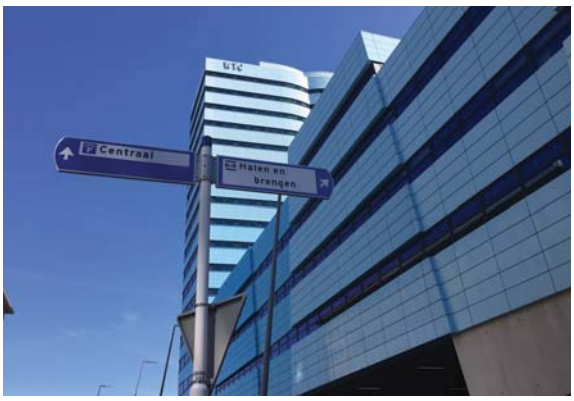
Prijs-kwaliteitverhouding
De beleving van de **prijs-kwaliteitverhouding** van parkeergarage Centraal wordt door de klant gewaardeerd als:

Prijs-kwaliteitverhouding	6,5

Bereikbaarheid / vindbaarheid
Beleving auto
De parkeergarage is aangesloten op de centrumring en is goed te bereiken vanuit de oost- en zuidkant (Velp, Presikhaaf en Arnhem Zuid) en goed vanuit de noordkant (Apeldoorn). Vanuit het westen (Oosterbeek) zal de centrumring eerst gevolgd moeten worden. Hierbij wordt de klant al verschillende andere parkeerfaciliteiten aangeboden. De parkeergarage is aangesloten op het PRIS waar het beschikbaar aantal parkeerplaatsen wordt aangegeven.

De hoofdentree van de parkeergarage ligt in de Willemstunnel. Via een korte uitvoegstrook wordt de entree naar de parkeergarage bereikt.
Daarnaast is een tweede entree aanwezig aan de ‘achterzijde’ van de garage die bereikbaar is vanuit de Utrechtsestraat. De communicatie naar deze entree is zeer summier.

Bewegwijzering naar Centraal

Bij het verlaten van de parkeergarage komt men via de Willemstunnel op de centrumring. Klanten vanuit noord en oost zullen de gehele ring moeten volgen. De klanten uit zuid kunnen via de Nelson Mandelabrug terug of richting Oosterbeek naar het westen.

<u>Beleving voor de voetganger</u>

Stationshal

Vanuit de stationshal kan men rechtstreeks naar de parkeergarage. Vanuit de hal is de toegang zeer slecht aangegeven met de standaard NS P+R aanduiding. Vanuit de parkeergarage kan men met de trap en met de lift in deze toegang komen. Hier geldt wel dat men in het goede deel van de parkeergarage geparkeerd moet staan. Anders kom je hier niet uit.

Voor de parkeergarage is deze trap ontworpen en uitgevoerd als hoofdtrappenhuis. Het overgrote deel van de betaalautomaten staat bij deze toegang geplaatst.

Bij dit stijgpunt is ook de beheerdersloge aanwezig.

Voetgangersentree Stationshal

Centrumzijde

Dit stijgpunt is goed bereikbaar mits men in het goede deel van de parkeergarage geparkeerd staat. Via de 'kern' kan men deze toegang bereiken vanaf de parkeervloer. Aan de zijde van het centrum komt deze toegang uit op het plein, buiten het stationsgebouw. Deze toegang is voorzien van een lift en trap en wordt als zeer krap ervaren.

Voetgangersentree plein

Vanaf het plein is deze toegang zeer summier aangegeven. Het zou ook een ‘elektriciteitshuisje’ kunnen zijn. Aan de buitenzijde is op geen enkele manier een communicatie aangebracht van de parkeergarage. Slechts twee betaalautomaten moeten de toestroom aan klanten opvangen. Alleen de melding dat er elders meer betaalautomaten aanwezig zijn impliceert dat er meer toegangen zijn.

De afstand tot het centrum is acceptabel. De afstand tot de bioscoop en Luxor is kort.

Busstation
Vanuit het busstation kan men op twee plaatsen de parkeergarage bereiken via de lift of trap. Deze toegangen zijn nagenoeg niet herkenbaar als toegang tot de parkeergarage. Daarbij moet men eerst het busstation betreden. De veiligheid om bij de deur te komen is gering omdat men de busbanen moet oversteken.
Als de bezoeker niet weet dat hier toegangen zijn, zal men deze nooit vinden.

Kantoren
Een van de toegangen verleent toegang tot het plein waar de kantoren zijn gelegen. Deze toegang is slechts op één plaats in de parkeergarage bereikbaar. Via de buitenzijde is deze toegang nagenoeg onvindbaar.

Voetgangersentree kantoren

De toegang tot de parkeergarage is 24/7 geregeld. Men kan altijd bij de trappenhuizen komen.

De beleving van de **bereikbaarheid / vindbaarheid** van parkeergarage Centraal wordt door de klant gewaardeerd als:

Bereikbaarheid / vindbaarheid	6,2

Comfort

Automobilist

Bij aankomst bij de garage via de Willemstunnel komt men door een aangename ‘tunnel’ bij de twee inritten. Deze staan onder een hoek en worden als krap ervaren. Na de inrit is veel ruimte beschikbaar maar moet men goed opletten waar men naartoe moet rijden.
De parkeerwegen zijn zeer ruim alsook de parkeervakken. Door de aanwezige hoogte krijgt de klant een comfortabel gevoel. Het parkeren onder een helling is zodanig flauw dat dit niet als oncomfortabel wordt ervaren. Door de kolomvrije overspanning kan men makkelijk in en uit de parkeervakken parkeren. In bijna de gehele parkeergarage wordt éénrichtingsverkeer gehanteerd.

Het uitrijden voor automobilisten wordt als oncomfortabel (lees onduidelijk) ervaren. De routing naar de uitgangen brengt de klant in verwarring.

Voetganger

Het comfort van de vele liften is prima. De trappen zijn standaard qua afmetingen maar erg glad (zie ook veiligheid). De verbindingstrap in een van de kernen is flauw en loopt zeer onhandig!

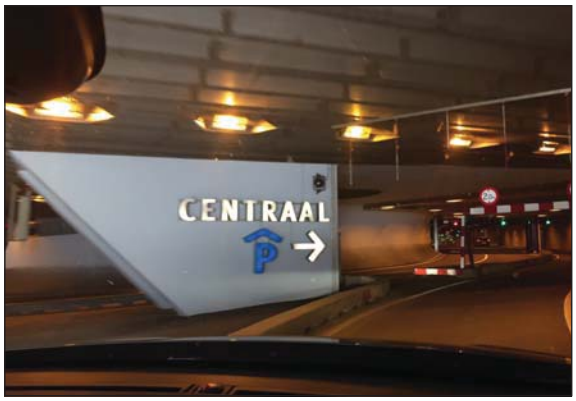
De beleving van het **comfort** van parkeergarage Centraal wordt door de klant gewaardeerd als:

Comfort	7,4

Communicatie

Algemeen

De parkeergarage is goed te vinden op de gemeentelijke website en op de website van P1. De informatie is actueel. Daarnaast is de garage te vinden op verschillende klanten websites. Bij enkele daarvan is de informatie niet actueel en zal dat invloed hebben op de klantbeleving.

Entree via de Willemstunnel

Voor de automobilist

Aan de centrumring is de parkeergarage goed aangegeven. Het PRIS geeft het beschikbaar aantal parkeerplaatsen weer. Aankomende bij de parkeergarage via de Willemstunnel is deze goed zichtbaar en herkenbaar door het ‘P’ symbool in combinatie met de naam ‘Centraal’.

Bij de entree wordt de klant goed geïnformeerd wat betreft tarieven, openingstijden en reglementen.

Informatie bij de entree

Vanuit de Utrechtsestraat is de garage alleen aangegeven op (kleine) bebording. Op de weg naar de entree staat een duidelijk symbool op de weg. Deze inrit is dit duidelijk een ondergeschikte toegang van de parkeergarage. De informatie is summier en uitstraling zeer matig.

Entree achterzijde

Voor de voetgangers

De communicatie voor de voetgangers is op veel plaatsen aanwezig. Wanneer men vanuit de garage naar buiten wil, is dit aangegeven door informatieborden naar de verschillende bezoekdoelen. Opvallend is dat het *station* zeer weinig gecommuniceerd wordt.

Het valt op dat op de borden veel 'plakwerk' zit van stickers die over namen zijn geplakt. Ook de zorgvuldigheid van het onderhoud aan de informatie is onder de maat.

Veel plakwerk

Onderhoud?

Voetpad

Langs de parkeervakken is een duidelijke signalering aangebracht met pictogrammen van voetgangers die leiden naar de uitgangen.

De communicatie buiten de garage is zeer slecht! Geen van de voetgangerstoegangen is duidelijk herkenbaar en aangegeven.
Bij de voetgangerstoegangen is de informatie eveneens beperkt. Zeer kleine bebording wijst op de informatie wat betreft tarieven, openingstijden etc.

Communicatie

In de gehele parkeergarage wordt alleen in het Nederlands gecommuniceerd.

De beleving van de **communicatie** van parkeergarage Centraal wordt door de klant gewaardeerd als:

Communicatie	5,3

Onderhoud

De parkeergarage ziet er matig verzorgd uit. Op veel plaatsen zijn slordigheden waar te nemen. Deze manifesteren zich in roestplekken, losse onderdelen, defecte lampen, restanten van bebording, onvolledige bebording, scheve palen, plakwerk, losse kabels, etc.
Onderstaande beelden speken voor zich.

Los plaatwerk

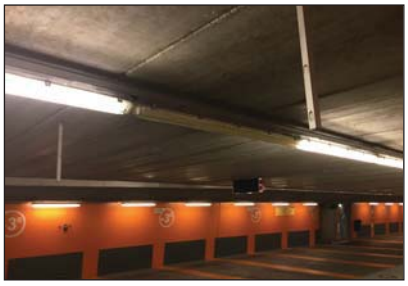
Roest

Pas op plafond !

Schade op vloer

Defecte lampen, restanten

Wandafwerking

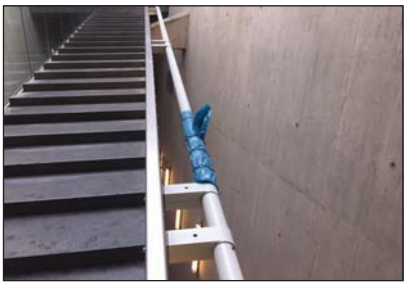
Niet roken

Defecte armaturen

Veilig?

Kapot?

Losse kabels

Beschadigd schilderwerk

De beleving van het **onderhoud** van parkeergarage Centraal wordt door de klant gewaardeerd als:

Onderhoud	6,5

Properheid
De parkeergarage heeft een algehele sluier van viezigheid over zich. Schoonmaakwerkzaamheden staan ogenschijnlijk niet hoog op de prioriteitenlijst om de klant te bedienen.
In de voetgangersgebieden is veel zwerfvuil waargenomen. Ook de vloeren zijn smerig met kauwgom, etensresten etc.

Op de parkeervloeren valt met name de niet schone vloeren en wanden op. Hier zou meer aandacht aan moeten worden geschonken.

Tenslotte zijn op veel plaatsen de ramen vies, zijn stickers aanwezig, dump van vuil, etc.

Zwerfvuil

Smerigheid

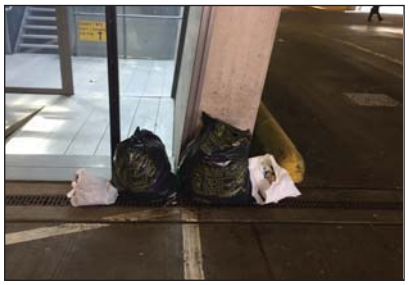

Trappen met troep

Smerig

Pishoeken

Deels schoon gemaakt...

Dumpplaats

Vuile ramen

Net neergelegd....

De beleving van de **properheid** van parkeergarage Centraal wordt door de klant gewaardeerd als:

Properheid	6,5

Service
Ondanks dat de parkeergarage ondergronds is, kan men telefoneren. Radio signalen ontvangt men niet. Bij de beheerder ruimte is een defribilator aanwezig. Verdere services zijn niet zichtbaar.

De beleving van de **Service** van parkeergarage Centraal wordt door de klant gewaardeerd als:

Service	**5,9**

Toegankelijkheid
De parkeergarage heeft voldoende werkingscapaciteit bij de in- en uitritten.

De parkeerplaatsen voor mindervaliden zijn goed gepositioneerd bij de liften. Door de vele liften kan men op verschillende plaatsen in-uit de parkeergarage. Echter ook hier geldt de onduidelijkheid welk trappenhuis waar uitkomt! Een mindervalide die naar de bioscoop wil gaan zou zo maar in het busstation kunnen uitkomen….

De deuren zijn zwaar en onduidelijk qua draairichting. Om de liften te bereiken zal men twee keer een deur moeten openen.

De beleving van de **toegankelijkheid** van de garage wordt door de klant gewaardeerd als:

Toegankelijkheid	**7,1**

Veiligheid
Het overzicht op de parkeervloeren is goed en er worden weinig dode hoeken ervaren.
Ook in de kernen is het overzicht goed. Vanuit de parkeervloeren is echter geen zicht op de kernen. De deuren en liften zijn uitgevoerd met glas.

De trappen zijn uitgevoerd in metaal met profiel. De treden zijn redelijk glad. De klanten worden hierop geattendeerd op de plaatsen waar men de kernen ingaat. Beter zou zijn iets aan de gladheid van de treden te doen dan ervoor te waarschuwen.

In de garage is veel zwerfvuil maar geen graffiti en/of glasscherven waargenomen.

Tijdens de opname was personeel aanwezig. De garage is aangesloten op een meldkamer en is voorzien van camera's. De opnamesnelheid bij de intercom bedroeg slechts 4 seconden!

De beleving van de **veiligheid** van de garage wordt door de klant gewaardeerd als:

Veiligheid	6,2

Bijzonderheden
Buiten de bovenstaande kernpunten zijn in deze parkeergarage enkele bijzonderheden geconstateerd.

In het busstation zijn displays aanwezig met het aanbod van films in de Pathé bioscoop. Hiermee is er een directe relatie tot een van de bezoekdoelen aanwezig. Helaas zie je dit niet in de parkeergarage. Dit zou ook goed zijn voor Luxor, activiteiten in het centrum van Arnhem etc..

Kenmerkend voor veel slordigheden in deze parkeergarage…..

Reclame

Koppeling met bezoekdoel

Tijdelijke bebording?

Scheef

De cijfermatige onderbouwing van de resultaten van parkeergarage Centraal treft u aan in ***bijlage B***. Bij Centraal zijn in totaal 45 klanten enquetes opgenomen.

MUSIS

Algemene beleving
Parkeergarage Musis ligt aan de oostzijde van de hoofdwinkelstraat van Arnhem. De garage maakt onderdeel uit van het Musis Kwartier. De garage bestaat uit meerdere, voornamelijk bovengronds gelegen parkeerlagen, waarbij de vloeren zijn uitgevoerd als 'hellingbaan parkeren'.

Primaire bezoekdoelen voor deze parkeerfaciliteit zijn met name de binnenstad, de Stadsschouwburg en Musis Sacrum.

De algemene beleving van de parkeergarage is sober. De garage komt over als een gedateerd maar functioneel gebouw. De parkeergarage is schoon en ziet er in de basis netjes uit.
De **algemene beleving** wordt gewaardeerd als:

Algemene beleving	**6,6**

Prijs-kwaliteitverhouding
De beleving van de **prijs-kwaliteitverhouding** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als:

Prijs-kwaliteit verhouding	**5,6**

Bereikbaarheid / vindbaarheid
Beleving auto
De parkeergarage is aangesloten op de centrumring en is eenvoudig te bereiken vanuit de oost kant (Velp) en de zuidkant (Arnhem Zuid). De aansluiting vanuit de noordkant is ook aanwezig maar niet erg duidelijk voor de gebruiker. De parkeergarage is aangesloten op het PRIS waar het beschikbaar aantal parkeerplaatsen wordt aangegeven.

De entree via de parkachtige omgeving is aangenaam, echter de lange tunnel tot de werkelijke toegang oogt krap.

Bij het verlaten van de parkeergarage komt men snel bij de 'Berenkuil' die een goede en directe toegang biedt naar de richtingen waar men vandaan komt (oost, zuid en noord). Men hoeft niet de gehele centrumring rond te rijden.

Entree Parkeergarage Musis

Beleving voetganger

De parkeergarage kent twee stijgpunten voor voetgangers. De hoofdtoegang voor voetgangers is gelegen aan de zijde van het Musis Kwartier. Deze uitgang is vanuit de parkeervloer goed herkenbaar en wordt op de bebording aan de gevels duidelijk aangegeven. Het trappenhuis is open en transparant en voorziet naast een prima trap ook in twee liften die uitkomen op niveau +1. Vanuit dat niveau brengen roltrappen de klant in het winkelgebied.

Komende vanuit de hoofdwinkelstraat moet men wel eerst het Musis Kwartier in om de toegang tot de parkeergarage weer terug te vinden. Deze wordt echter wel meegenomen op de ANWB voetgangersverwijzing in het centrum.
Afgezien van een uiting aan de binnenzijde van het pand en een (zeer hoog geplaatst) symbool van de parkeergarage (zie onderstaande foto's, A) is de beleving van herkenbaarheid en vindbaarheid van deze toegang zeer minimaal. Eenmaal vlak bij de toegang zal de bezoeker de roltrappen herkennen die naar de parkeergarage leiden.

Op de roldeur is aangegeven dat men na sluiting van deze zijde van de parkeergarage aan de andere zijde van het gebouw moet zijn. Onduidelijk is of de liften vanuit deze zijde nog bruikbaar zijn. Indien dit niet zo is, dan kan een mindervalide met een rolstoel de garage niet meer betreden!

Herkenbaarheid voetgangerstoegang vanuit het Musis Kwartier

Het tweede trappenhuis wordt als zeer krap ervaren. Deze is aanzienlijk minder goed herkenbaar (vindbaar) vanaf de parkeervloeren en heeft enkel een trap. Vanuit dit snijpunt is dus ook geen rolstoel toegankelijkheid mogelijk. Op de begane grond is het trappenhuis niet direct aangesloten op de ruimte waar de betaalautomaten gepositioneerd zijn en waar de beheerdersruimte is gelegen.

Komende vanaf de buitenzijde (en bijvoorbeeld vanuit Musis Sacrum en de Stadsschouwburg), is de toegang tot de parkeergarage nagenoeg niet herkenbaar. Deze toegang wordt op geen enkele wijze herkenbaar gemaakt. Een naamgeving en de uitstraling als zijnde een voetgangerstoegang tot de parkeergarage ontbreekt geheel (zie onderstaande foto's, B).

Herkenbaarheid voetgangerstoegang vanuit het Musis Sacrum - Stadsschouwburg

De parkeergarage beschikt in totaal over 7 mindervalideplaatsen die verdeeld zijn over de verschillende verdiepingen. Ondanks dat de mindervalidenplaatsen niet specifiek worden aangeduid, zijn deze redelijk goed herkenbaar. Door de structuur van de parkeergarage komt men automatisch langs deze plaatsen. De positie van de plaatsen is goed: dichtbij het snijpunt waar ook de liften zijn.

Daarnaast beschikt de parkeergarage over 4 parkeerplaatsen voor elektrische auto's. Ook deze worden niet aangegeven. In dit geval zou het wel wenselijk zijn vooraf te weten of de parkeergarage beschikt over deze plaatsen en waar deze zich bevinden.

De beleving van de **bereikbaarheid / vindbaarheid** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als:

Bereikbaarheid / vindbaarheid	**5,8**

Comfort

Automobilist

De parkeergarage kent één toegang vanaf de centrumring. Via de tunnel bereikt men de toegang waar twee inritten zijn gelegen. Deze inritten voegen direct na de inritten samen tot een toegang het gebouw in. Daarna volgt de hellingbaan naar het eerste parkeerniveau waar men direct een keuze moet maken: rechtsaf slaan, of (met een soort slinger) verder naar boven te rijden. De beschikbare ruimte ter plaatse van de draaipunten is zeer krap als twee auto's elkaar moeten passeren. Dit geldt overigens voor alle verdiepingen in de parkeergarage!

Alle parkeervakken zijn haaks gelegen ten opzichte van de parkeerwegen. De vakafmetingen zijn standaard. Doordat in deze parkeergarage 'hellingbaan parkeren' is toegepast wordt de doorstroming sterk beïnvloed door in -en uit parkerende auto's.

Voetganger

De voetgangers die komen vanaf de zijde van Musis Sacrum dienen over de draaipunten te lopen om het snijpunt aan de zijde van het Musis Kwartier te bereiken. Dit is zeer oncomfortabel (en zelfs onveilig) voor de voetgangers.

De parkeergarage voorziet in een groot aantal (6) betaalautomaten. Hiermee is zeer goed ingespeeld op de piekmomenten van de klanten. Vier stuks hiervan staan aan de centrum zijde (zie foto), twee staan bij de uitgang aan de zijde van Musis Sacrum.

Het geluid in de parkeergarage dat voortkomt uit de auto's die over de overgangsvoegen tussen het hellingbaan parkeren en het vlakke gedeelte rijden wordt als zeer oncomfortabel ervaren!

Het lichtniveau op de parkeervloeren (men name de lagere etages) is beperkt.

De beleving van het **comfort** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als

Comfort	**6,1**

Communicatie
De parkeergarage is goed te vinden op de gemeentelijke website en op de site van P1. De informatie is actueel. Daarnaast is de garage te vinden op verschillende klanten websites. Bij enkele daarvan is de informatie niet actueel en dat zal invloed hebben op de klantbeleving.

Aan de centrumring is de parkeergarage goed aangegeven. Het PRIS geeft het beschikbaar aantal parkeerplaatsen weer. Op de weg voor de toegang van de parkeergarage is een duidelijk symbool aangegeven op het wegdek. Jammer dat deze zeer beschadigd is.

Bij de entree van de parkeergarage wordt zeer summier informatie gegeven over de geboden die van kracht zijn. Bij de inritten wordt informatie aan de klant beperkt verstrekt. De informatie voor klanten is alleen in het Nederlands beschikbaar.

De geleiding van de automobilisten in de parkeergarage is beperkt. Echter door de structuur van de garage wordt dit niet als negatief ervaren. Geleiding naar de mindervalide plaatsen en plaatsen voor elektrische auto's zou beter kunnen.

Geleiding van de voetgangers naar de stijgpunten is prima verzorgd aan deze zijde van het Musis Kwartier. Ook de etagenummering in het trappenhuis is zeer duidelijk aangegeven. Aan de zijde van Musis Sacrum ontbreekt geleiding en is etagenummering zeer summier.
Een groot gemis in deze garage is de herkenbaarheid en verbintenis met twee belangrijke bezoekdoelen: Stadsschouwburg en Musis Sacrum! Ondanks de aanwezigheid van een voetgangerstoegang direct tegenover de hoofdtoegang van Musis Sacrum en op beperkte loopafstand van de Stadsschouwburg, ontbreekt iedere wijze van verbintenis.

Noch IN de parkeergarage noch BUITEN de parkeergarage lijkt aandacht te worden geschonken aan deze verbintenis. Door de naam van de parkeergarage MUSIS zou enige verbintenis verwacht worden. De voetgangerstoegang vanuit deze twee bezoekdoelen is in de klantbeleving een ‘achterdeurtje’.

De beleving van het aspect **communicatie** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als:

Communicatie	**6,4**

Onderhoud

De parkeergarage ziet er sober maar netjes uit. Het schilderwerk is goed verzorgd. Er zijn geen visueel waarneembare plaatsen waar achterstallig onderhoud noodzakelijk is behalve op de deuren van het trappenhuis aan de zijde van Musis Sacrum. Daarnaast zou het aanpakken van de overgangen van de hellingbanen naar de vlakke gedeelten wenselijk zijn om daarmee ook de geluidsoverlast te beperken. Men schrikt van het lawaai!

De beleving van het **onderhoud** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als:

Onderhoud	**6,9**

Properheid

De parkeergarage wordt over het algemeen goed schoongemaakt. Op verschillende plaatsen zijn afvalbakken aanwezig en op de parkeervloeren en in de trappenhuizen is bijna geen zwerfvuil waargenomen.

Plaatsen waar de beleving van properheid kan worden verbeterd zijn met name de kauwgom op de vloer bij de voetgangerstoegangen en het minder in het zicht plaatsen van de peuken afvalbak bij de deur van de beheerdersruimte.

De beleving van de **properheid** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als:

Properheid	**7,8**

Service

Doordat de parkeergarage bovengronds is, is de bereikbaarheid van telefoon en radio goed. De parkeergarage kent een aantal (4) elektrische oplaadpunten. Voor de parkeergarage worden verschillende abonnementsvormen aangeboden via de website van de beheerder (P1). Bij de voetgangerstoegang aan de zijde van Musis Sacrum staan twee versnaperingsautomaten.
Het betaalgemak is ruim voldoende. Men kan met zowel cash, biljetten als betaalpassen betalen. De automaten zijn nog niet van tap&Go voorzien.

De beleving van de **service** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als:

Service	**6,5**

Toegankelijkheid

Door de aanwezige twee inritten en twee uitritten heeft de parkeergarage voldoende werkingscapaciteit. Echter deze capaciteit is alleen aanwezig bij de toegang. De wegen van en naar de parkeergarage zijn met een enkele baan uitgevoerd.

De toegankelijkheid voor mindervaliden is beperkt. Bij de voetgangerstoegang aan de zijde van het Musis Kwartier zijn weliswaar twee liften aanwezig, maar om in het winkelcentrum te komen moet men op niveau +1 wel ‘overstappen’ naar een andere lift. De andere voetgangerstoegang heeft helemaal geen lift en kent veel drempels/opstapjes.

Na sluitingstijd van de parkeergarage (en daarmee de toegang vanuit het centrum) is het twijfelachtig of men met een rolstoel überhaupt nog de garage kan bereiken. De constatering is dat men naar de andere zijde wordt verwezen waar geen lift aanwezig is...
De deuren naar de parkeervloeren zijn voor iemand in een rolstoel lastig te openen omdat deze redelijk zwaar zijn.

Vanaf het onderste parkeerniveau is een verbinding aanwezig met de PLUS supermarkt. Deze verbinding moet men echter wel weten want communicatie hierover ontbreekt. De herkenbaarheid wordt aangegeven door een uiting van Plusmarkt aan de gevel. De toegang wordt als zeer donker ervaren.

De beleving van de **toegankelijkheid** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als:

Toegankelijkheid	6,4

Veiligheid
Door de kolomvrije overspanning worden weinig dode hoeken op de parkeervloer ervaren. Alleen ter plaatse van het vlakke deel zijn wanden aanwezig waardoor het zicht minder is.

Automobilisten zullen met name de draaipunten als onveilig ervaren. Deze zijn erg krap en kans op schade is aanzienlijk. Daarnaast zijn op enkele plaatsen in de garage lagere punten. Deze worden echter wel goed aangegeven.Voor de voetgangers is de doorsteek via deze draaipunten als onveilig te beschouwen.

In de garage zijn geen grote hoeveelheden zwerfvuil, graffiti en/of glasscherven waargenomen. De schades aan de constructies (wanden, kolommen) zijn eveneens beperkt.
Het gevoel van onveiligheid wordt negatief beïnvloed door het geluid van de overgangen op de parkeervloeren zoals eerder beschreven.

Het lichtniveau op de parkeervloeren (men name de lagere etages) is beperkt.

Tijdens de opname was geen personeel aanwezig. De garage is aangesloten op een meldkamer en is voorzien van camera's. De opnamesnelheid bij de intercom bedroeg meer dan 30 seconden!

De beleving van de **veiligheid** van parkeergarage Musis wordt door de klant gewaardeerd als:

Veiligheid	6,8

Bijzonderheden
Buiten de bovenstaande kernpunten zijn in deze parkeergarage enkele bijzonderheden geconstateerd.

Op verschillende plaatsen in de garage zijn loshangende of restanten van bebording geconstateerd. In sommige gevallen vormen deze zelfs een gevaar voor de bezoeker.

(Deels) verwijderde bebording

Loshangend onderdeel

Bijzonder is een auto van parkeerbeheer. Gezien de stoflaag staat deze er al erg lang zonder dat deze gebruikt wordt. Jammer van de plaats die door een bezoeker gebruikt had kunnen worden.

Langparkeerder...

De cijfermatige onderbouwing van de resultaten van parkeergarage Musis treft u aan in ***bijlage C***. Bij Musis zijn in totaal 50 klanten enquetes opgenomen.

PRINSENHOF

Algemene beleving
Parkeergarage Prinsenhof ligt aan de zuid-oostzijde van het centrum van Arnhem. De parkeergarage wordt primair gebruikt door de Provincie Gelderland en wordt op koopavond, vrijdagavond, zaterdag en zondag opengesteld voor het publiek voor openbaar gebruik.

Primaire bezoekdoelen voor deze parkeerfaciliteit zijn met name de binnenstad en de weekmarkt.

Uitstraling van het gebouw

De algemene beleving van de parkeergarage is eenvoudig. De garage komt over als een gedateerd maar functioneel gebouw. De parkeergarage is redelijk schoon. De inrit is lastig en smal, de structuur in de parkeergarage is bij binnenkomst onduidelijk. De garage heeft veel hekwerken. De **algemene beleving** wordt gewaardeerd als:

Algemene beleving	**4,3**

Prijs-kwaliteitverhouding
De beleving van de **prijs-kwaliteitverhouding** van parkeergarage Prinsenhof wordt door de klant gewaardeerd als:

Prijs-kwaliteit verhouding	**5,5**

Bereikbaarheid / vindbaarheid
Beleving auto
De parkeergarage is aangesloten op de centrumring. Echter vanaf de ring is geen enkele verwijzing aanwezig! De parkeergarage is niet aangesloten op het PRIS systeem.

De parkeergarage is te bereiken vanuit de oost kant (Velp) en de zuidkant (Arnhem Zuid) via de Berenkuil, voor het Paleis van Justitie langs en langs de markt. Ook is de parkeergarage bereikbaar vanuit de richting van de Westervoortsedijk. Men moet het wel weten!

Onherkenbare toegang richting de garage

Vlak bij de toegang tot de garage is een(tijdelijk?) bord geplaatst. Deze is echter pas te zien als je de toegangsstraat hebt gevonden.

(tijdelijk) bord nabij de toegang

Beleving voetganger
De parkeergarage is voor voetgangers alleen te bereiken via de toegang waar ook de auto's naar binnen-buiten rijden.
Dit is zeer onduidelijk en niet aangegeven.

De garage heeft wel twee trappenhuizen maar die komen op niveau +1 en BG weer op de parkeervloer uit in plaats van aan de buitenzijde van de parkeergarage. Hierdoor zijn deze niet te vinden als men terugkomt bij de garage. De deuren in de trappenhuizen zijn voorzien van glas.

De beleving van de **bereikbaarheid / vindbaarheid** van parkeergarage Prinsenhof wordt door de klant gewaardeerd als:

Bereikbaarheid / vindbaarheid	**2,0**

Comfort
Automobilist
De parkeergarage heeft een smalle toegang vanaf de Prinsenhof. De ruimte voor in -en uitrijden van de garage is smal. Direct na binnenkomst is de hellingbaan naar de bovengelegen lagen. De lagen die lager liggen zijn niet herkenbaar noch aangegeven.

In het midden van de hellingbanen is een drempel aangebracht. Deze is zeer oncomfortabel. Gezien de schades aan de drempel is te zien dat deze de ruimte om te manoeuvreren negatief beïnvloed.

Drempel op de hellingbaan

De parkeervakken zijn van voldoende afmeting om deze goed te kunnen in -en uit parkeren. Een deel van de parkeervakken is gelegen aan 'doodlopende' delen.

Voetganger
De trappenhuizen van de voetganger zijn oncomfortabel qua bereikbaarheid.

De beleving van het **comfort** van parkeergarage Prinsenhof wordt door de klant gewaardeerd als:

Comfort	**6,1**

Communicatie
De parkeergarage is te vinden op de gemeentelijke website maar niet op de site van P1. De informatie is actueel. Verder is de parkeergarage bijna niet te vinden als openbare parkeerfaciliteit op andere websites.

Aan de centrumring is de parkeergarage NIET aangegeven. Niet met statische bebording noch met het PRIS.

Bij de entree van de parkeergarage wordt zeer summier informatie gegeven. Het is in eerste instantie niet duidelijk dat men hier vooraf moet betalen. Er is geen duidelijke communicatie aanwezig, anders dan de openingstijden. Ook moet men vóór sluitingstijd de auto ophalen!

De geleiding van de automobilisten in de parkeergarage ontbreekt.

Bij de trappenhuizen is een nummer van de verdieping aangebracht. Verdere verwijzing naar de klant ontbreekt.

De beleving van het aspect **communicatie** van parkeergarage Prinsenhof wordt door de klant gewaardeerd als:

Communicatie	**3,5**

Onderhoud
De parkeergarage ziet er sober maar netjes uit. Het algehele onderhoud ziet er goed uit.

Aandacht zou moeten worden geschonken aan de belijning, en pijlen op de weg. Daarnaast is een raam kapot bij een van de trappenhuizen

De beleving van het **onderhoud** van parkeergarage Prinsenhof wordt door de klant gewaardeerd als:

Onderhoud	**7,1**

Properheid
De parkeergarage wordt goed schoongemaakt. Er is geen zwerfvuil waarneembaar. Alleen op enkele punten is graffiti en/of zijn stickers aanwezig.

De beleving van de **properheid** van parkeergarage Prinsenhof wordt door de klant gewaardeerd als:

Properheid	**7,0**

Service
Doordat de parkeergarage bovengronds is, is de bereikbaarheid van telefoon en radio goed. De parkeergarage heeft 2 elektrische oplaadpunten op het terrein. Voor de parkeergarage worden geen abonnementsvormen aangeboden.

Aanvullende services worden niet geboden.

De beleving van de **service** van de garage wordt door de klant gewaardeerd als:

Service	**4,0**

Toegankelijkheid
De toegankelijkheid van de garage is matig door de smalle in-uitrit van de toegangsweg en door de beperkte ruimte bij de toegang tot het gebouw. Door het systeem van vooraf betalen, zijn geen slagbomen aanwezig wat de toegankelijkheid ten goede komt.

De parkeergarage heeft vier mindervalideplaatsen. Twee daarvan zijn op maaiveld niveau buiten het gebouw aanwezig. Deze zijn goed bereikbaar en toegankelijk. Twee andere zijn gelegen op een van de bovenste parkeerlagen waar een directe verbinding met een kantoor aanwezig is. De verwijzing naar de aanwezigheid en de positie van de mindervalide plaatsen ontbreken. De garage heeft geen lift. Daarmee is de toegankelijkheid voor mindervaliden vanuit deze twee plaatsen zeer slecht!

Uitrijden NA sluitingstijd van de parkeergarage is niet mogelijk!

Informatiebord

De beleving van de **toegankelijkheid** van parkeergarage Prinsenhof wordt door de klant gewaardeerd als:

Toegankelijkheid	**5,0**

Veiligheid
Door de kolomvrije overspanning zijn weinig dode hoeken op de parkeervloer. Door de split-level-constructie zijn de zichtlijnen in de parkeergarage beperkt.

Doordat de trappenhuizen niet vanaf de buitenzijde van de parkeergarage bereikbaar zijn, zullen voetgangers op niveau +1 en BG over de rijbaan moeten lopen om de parkeergarage te betreden dan wel te verlaten. Dit is niet optimaal.
In de garage zijn geen grote hoeveelheden van zwerfvuil, graffiti en/of glasscherven waargenomen. De schades aan de constructies (wanden, kolommen) zijn eveneens beperkt. Alleen op de eilanden die op de hellingbanen aanwezig zijn.

In de garage is geen toezicht aanwezig. Alleen bij de inrit is een camera waargenomen. De parkeerapparatuur voorziet niet in een intercom waarmee contact kan worden gezocht met de beheerder.

De beleving van de **veiligheid** van parkeergarage Prinsenhof wordt door de klant gewaardeerd als:

Veiligheid	**5,2**

Opmerking
Doordat de parkeergarage nagenoeg niet gebruikt wordt, konden er slechts 8 klanten enquêtes opgenomen worden. Hiermee zijn de scores van de Prinsenhof met name gevormd door de waarnemingen op het aangeboden product. Het effect van een slechte waarneming die door de klant nog steeds als positief wordt beoordeeld heeft bij deze garage dus minder invloed gehad op de scores.

De cijfermatige onderbouwing van de resultaten van parkeergarage Prinsenhof treft u aan in ***bijlage D***. Bij de Prinsenhof zijn in totaal slechts 8 klanten enquêtes opgenomen. Dit komt omdat er geen klanten zijn.

ROZET

Algemene beleving

Parkeergarage Rozet ligt aan de zuidwestzijde van het centrum van Arnhem. De garage bestaat uit bovengronds gelegen parkeerlagen. De garage is een split-level garage en de vloeren zijn vlak.

Primaire bezoekdoelen voor deze parkeerfaciliteit zijn met name de binnenstad (winkelen en uitgaan) en cultureel centrum Rozet.

De algemene beleving van de parkeergarage is dat deze krap en gedateerd is. Met name de toegang tot de parkeergarage bij het binnenrijden en de bochten bij de hellingbanen zijn krap. De **algemene beleving** wordt gewaardeerd als:

Algemene beleving	5,7

Prijs-kwaliteitverhouding

De beleving van de **prijs-kwaliteitverhouding** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Prijs-kwaliteit verhouding	6,0

Bereikbaarheid / vindbaarheid

Beleving auto

De parkeergarage is aangesloten op de zuidelijke centrumring en is goed te bereiken vanuit de westkant (Oosterbeek) en vanuit zuid via de Nelson Mandelabrug. Vanuit de overige richtingen zal de centrumring eerst gevolgd moeten worden. Hierbij wordt de klant al verschillende andere parkeerfaciliteiten aangeboden. De parkeergarage is aangesloten op het PRIS waar het beschikbaar aantal parkeerplaatsen wordt aangegeven. (NB: tijdens de opname was de parkeergarage alleen bereikbaar via de Trans in verband met werkzaamheden.)

Bij aankomst bij de parkeergarage is de garage als zodanig goed herkenbaar. Echter de naam Rozet is op geen enkele wijze aanwezig!

Herkenbaarheid van de parkeergarage

Beleving voetganger

De parkeergarage kent één trappenhuis voor de voetgangers. Dit trappenhuis is vanaf buiten onherkenbaar. De toegang tot het kantoor van het parkeerbedrijf is beter zichtbaar. Klanten die hier niet bekend zijn zullen deze toegang eerder als de toegang tot de parkeergarage beschouwen. Het trappenhuis is voorzien van een lift en een trap. De toegang is op begane grondniveau zeer smal. Doordat de betaalautomaten in dit smalle gedeelte zijn geplaatst, moeten klanten langs elkaar 'wurmen' om het trappenhuis in en uit te kunnen.

De beleving van de **bereikbaarheid / vindbaarheid** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Bereikbaarheid / vindbaarheid	**5,8**

Comfort

Automobilist

De toegangswegen naar de parkeergarage zijn goed. De inrit van de parkeergarage is ZEER smal en doordat men in een soort bocht de hellingbaan op moet, die ook nog eens direct na de slagboom begint, staat men iets schuin ten opzichte van de inritterminal. De hellingbanen zijn ook zeer smal. Als de bocht niet ruim wordt aangesneden, is deze moeilijk te nemen. Gezien de hoeveelheid krassen en schades hebben veel klanten hier moeite mee.

Zeer krappe hellingbanen

Het comfort van de parkeervakken is acceptabel.
De rijbaan in relatie tot de breedte van de parkeervakken is voldoende.

Voetganger

Voor de voetgangers ligt er een kleine uitdaging om het trappenhuis te bereiken. Men moet altijd de hellingbanen kruisen! Dit is oncomfortabel maar ook gevaarlijk.

De beleving van het **comfort** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Comfort	**5,5**

Communicatie
De parkeergarage is te vinden op de gemeentelijke website en op de site van P1. De informatie is actueel. Daarnaast is de garage te vinden op verschillende klanten websites. Bij enkele daarvan is de informatie niet actueel en dat zal invloed hebben op de klantbeleving.

Aan de centrumring is de parkeergarage redelijk aangegeven. Het PRIS geeft het beschikbaar aantal parkeerplaatsen weer. Aankomende bij de parkeergarage is deze goed zichtbaar en herkenbaar door de grote blauwe borden met een 'P'. De informatie met betrekking tot openingstijden, tarieven etc. is beperkt aangegeven.

De verwijzing in de parkeergarage voor automobilisten is summier. Wel is duidelijke etagenummering aangebracht. Ook de figuraties en kleurgebruik op de kolommen helpen de klant wat betreft oriëntatie in de parkeergarage.

Duidelijke etagenummering

Figuraties en kleurgebruik

Opvallend:
Ondanks dat de naam van de parkeergarage enige tijd geleden is aangepast in Rozet, worden nog steeds de kaartjes 'Langstraat' gebruikt.

Parkeerkaartje

De beleving van de **communicatie** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Communicatie	6,0

Onderhoud
Door de geschilderde wanden en kolommen ziet de parkeergarage op de parkeervloeren er netjes uit. Op verschillende plaatsen in de parkeergarage mag wat meer aandacht geschonken worden wat betreft het onderhoud. Zeker op de plaatsen waar klanten zich begeven. Ook zou aandacht moeten worden geschonken aan de pijlen op de weg.

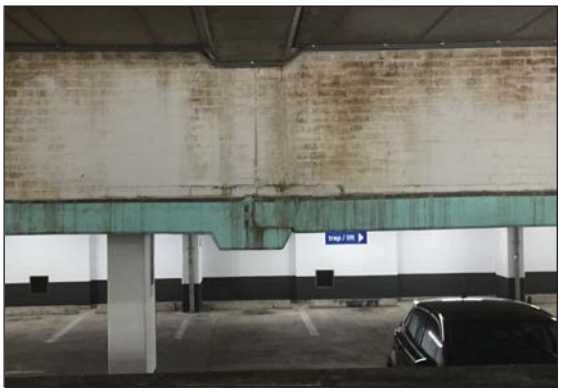

De beleving van het **onderhoud** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Onderhoud	**6,4**

Properheid
De dagelijkse schoonmaakwerkzaamheden in de parkeergarage lijken op orde. Er is geen zwerfvuil waarneembaar. Alleen op enkele punten is graffiti en/of zijn stickers aanwezig.
De structurele schoonmaak in de garage vraagt om enige aandacht. Zo zijn op verschillende plaatsen de wanden erg vuil. Ook zijn de trappen en op enkele plaatsen de vloeren smerig.

Smerige wanden

Vieze trappen

Vuil op de vloeren

Vuil op de vloeren

Doordat de dagelijkse schoonmaak wel op orde is, komt de garage voor de klant niet direct als vies over. De beleving van de **properheid** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Properheid	**7,2**

Service

Doordat de parkeergarage bovengronds is, is de bereikbaarheid van telefoon en radio goed. De parkeergarage heeft geen elektrische oplaadpunten.

Aanvullende services worden niet geboden.

De beleving van de **service** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Service	**6,0**

Toegankelijkheid
De toegankelijkheid van de garage voor auto's is matig door de smalle inrit en de smalle hellingbanen. Voor voetgangers is de toegankelijkheid eveneens beperkt door de smalle toegang op begane grondniveau.

Voor mindervaliden is niet voorzien in parkeerplaatsen.

De beleving van de **toegankelijkheid** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Toegankelijkheid	**6,6**

Veiligheid
Door de geschilderde wanden en kolommen, in combinatie met het lichtniveau is er goed zicht op de parkeervloeren.

Voor de voetgangers is het wel oppassen bij het lopen van en naar het trappenhuis. Men moet hier altijd oversteken waar de auto's de hellingbanen op en afrijden. Hiervoor zijn geen separate voetgangersstroken aanwezig.
Vanaf een zijde van de splitlevel etages moet de voetganger 'buitenom' naar de lift/trap. Er is geen zicht op deze gang en dat komt enigszins onveilig over. De trappenhuizen zijn wel voorzien van glazen wanden en glas in de deuren. De traptreden zijn niet erg stroef.

De beleving van de **veiligheid** van parkeergarage Rozet wordt door de klant gewaardeerd als:

Veiligheid	**6,2**

De cijfermatige onderbouwing van de resultaten van parkeergarage Rozet treft u aan in ***bijlage E***. Bij Rozet zijn in totaal 52 klanten enquetes opgenomen.

VELPERPLEIN

Algemene beleving
Parkeergarage Velperplein ligt aan de noordoostzijde van het centrum van Arnhem. De garage bestaat uit twee ondergronds gelegen parkeerlagen. De vloeren zijn uitgevoerd als vlakke vloeren.
Primaire bezoekdoelen voor deze parkeerfaciliteit zijn met name de binnenstad, de Mediamarkt en Musis Sacrum. Naast de garage ligt het voormalige Rembrandt Theater. Dit is momenteel geen bioscoop meer. Daarnaast is in de garage een afgesloten gedeelte beschikbaar voor de bovengelegen woningen.

De algemene beleving van de parkeergarage is fris. De parkeergarage is schoon en ziet er zeer netjes uit. De **algemene beleving** wordt gewaardeerd als:

Algemene beleving	**6,5**

Prijs-kwaliteitverhouding
De beleving van de **prijs-kwaliteitverhouding** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Prijs-kwaliteit verhouding	**5,8**

Bereikbaarheid / vindbaarheid
Beleving auto
De parkeergarage is aangesloten op de centrumring en is eenvoudig te bereiken vanuit de oost kant (Velp en Presikhaaf), de zuidkant (Arnhem Zuid) en het noorden (Apeldoorn). Vanuit het westen (Oosterbeek) zal de centrum ring eerst gevolgd moeten worden. Hierbij wordt de klant al verschillende andere parkeerfaciliteiten aangeboden. De parkeergarage is aangesloten op het PRIS waar het beschikbaar aantal parkeerplaatsen wordt aangegeven.

Vanaf de ring is de parkeergarage voorzien van een uitvoegstrook. Direct na de bocht is de inrit van de parkeergarage. Deze heeft een scherpe en smalle toegang.

Lastige hoek om in te rijden

Komende vanuit Apeldoorn kan je de parkeergarage bereiken maar deze is zeer beperkt aangegeven (moet je eigenlijk weten dat het kan). Als je vanuit deze zijde naar de garage rijdt, is de ingang te bereiken maar men moet wel een zeer lastige bocht maken. In het oorspronkelijk ontwerp van de garage lijkt het alsof met deze benadering van de garage geen rekening is gehouden.

Bij het verlaten van de parkeergarage komt men op de Apeldoornseweg uit. Hier geldt een verplichte rechtsaf (richting het noorden). Voor de meeste richtingen waar de klanten vandaan komen, is dit een onlogische en onhandige manier om de stad te verlaten. Je ziet dan ook dat veel mensen hier tegen het verkeer inrijden om de centrumring te bereiken.

Beleving voetganger

De parkeergarage heeft één stijgpunt voor voetgangers. Deze hoofdtoegang voor voetgangers komt uit aan de voorzijde, direct naast de ingang van de Mediamarkt. Vanuit de uitgang is de oriëntatie ook goed richting het begin van de hoofdwinkelstraat en Musis Sacrum.

Voetgangersingang

De toegang voor voetgangers is goed herkenbaar.

De beleving van de **bereikbaarheid / vindbaarheid** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Bereikbaarheid / vindbaarheid	**6,2**

Comfort

Automobilist

Het comfort voor de automobilist bij het binnenrijden van de parkeergarage is beperkt. De toegang is smal. In de garage dient men een scherpe bocht rond het stijgpunt te maken om bij de parkeerplaatsen te komen. De ruimte om de parkeervakken in te rijden is prima alsook de breedte van de vakken.

Voetganger

Het trappenhuis is goed verlicht. Er is een lift en trap.

De beleving van het **comfort** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Comfort	**6,6**

Communicatie
De parkeergarage is goed te vinden op de gemeentelijke website. De informatie is actueel. Daarnaast is de garage te vinden op verschillende klanten websites. Bij enkele daarvan is de informatie niet actueel en zal dat invloed hebben op de klantbeleving.

Aan de centrumring is de parkeergarage goed aangegeven. Het PRIS geeft het beschikbaar aantal parkeerplaatsen weer. Aan de zijgevel van het gebouw (Van Muijlwijkstraat) heeft de exploitant zelf ook een dynamische verwijzing opgehangen met vol/vrij informatie.

In de parkeergarage is een duidelijke verwijzing opgehangen voor zowel de automobilist als de voetganger (kopie van Q-Park huisstijl). Het stijgpunt is eenvoudig te vinden.

Bij de entree wordt de klant beperkt geïnformeerd wat betreft tarieven, openingstijden en reglementen.

De beleving van de **communicatie** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Communicatie	**5,9**

Onderhoud
De garage ziet er netjes verzorgd uit en achterstallig onderhoud is niet direct zichtbaar.

De belijning is wel op verschillende plaatsen versleten en zou voor de uitstraling opgehaald moeten worden.

Versleten belijning

Versleten belijning

De beleving van het **onderhoud** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Onderhoud	**7,7**

Properheid
De garage ziet er verzorgd uit. Er is geen zwerfvuil, graffiti en/of glas geconstateerd.

Het trappenhuis ziet er erg schoon en licht uit.

Prettig licht

De beleving van de **properheid** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Properheid	**7,9**

Service
De service in de garage is basis. Jammer dat er geen speciale oplaadpunten voor elektrische auto's en geen voor parkeerplaatsen voor mindervaliden zijn voorzien.

Eenvoudig maar zeer klantvriendelijk is de stadsplattegrond bij de voetgangerstoegang. Overige services ontbreken. Het is onbekend of men een abonnement kan afnemen in deze garage.

Ondanks dat dit geen gemeentelijke parkeergarage is, gaat de exploitant wel mee in de speciale tariefstelling van € 0,50/per uur na 18:00 uur 's avonds.

Stadsplattegrond

De beleving van de **service** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Service	**5,9**

Toegankelijkheid
De toegankelijkheid van de garage voor auto's is matig door de smalle inrit. Voor voetgangers is de toegankelijkheid zeer goed. Het stijgpunt is goed gecentreerd en de ruime trap in combinatie met de aanwezige lift is prima.

Voor mindervaliden is niet zichtbaar voorzien in parkeerplaatsen. De garage beschikt over een prima lift om de mindervaliden te bedienen.

De beleving van de **toegankelijkheid** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Toegankelijkheid	**7,9**

Veiligheid
De parkeergarage is goed verlicht. Alleen rond het stijgpunt en de bochten bij de hellingbaan zijn dode hoeken aanwezig. De parkeergarage heeft een loge in het zicht in het voetgangersgebied. Hier is een beheerder zichtbaar aanwezig.

De beleving van de **veiligheid** van parkeergarage Velperplein wordt door de klant gewaardeerd als:

Veiligheid	**6,3**

De cijfermatige onderbouwing van de resultaten van parkeergarage Velperplein treft u aan in ***bijlage F***. Bij Velperplein zijn in totaal 50 klanten enquetes opgenomen.

TRANS

Algemene beleving
Parkeerterrein Trans ligt aan de zuidwestzijde van het centrum van Arnhem, vlak naast parkeergarage Rozet. Het terrein is recent volledig nieuw aangelegd als openbaar parkeerterrein.

Primair bezoekdoel voor deze parkeerfaciliteit is met name de binnenstad (winkelen en uitgaan). Daarnaast is het terrein een prima parkeergelegenheid voor de Rijnkade en ligt cultureel centrum Rozet op loopafstand.

Overzichtelijk

De **algemene beleving** wordt gewaardeerd als:

Algemene beleving	8,7

Prijs-kwaliteitverhouding
De beleving van de **prijs-kwaliteitverhouding** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Prijs-kwaliteit verhouding	8,0

Bereikbaarheid / vindbaarheid
Beleving auto
Het parkeerterrein is eenvoudig te vinden langs de centrumring. Vanuit het westen (Oosterbeek) is het terrein goed te bereiken. Vanuit het oosten (Velp/Presikhaaf) en zuiden is het terrein ook te bereiken, mits men de weg weet (langs de markt en het kerkplein). Vanuit het noorden is dit de minst aantrekkelijk gelegen parkeerlocatie.

Het terrein heeft slechts één toegang. Door de tweerichtingsstructuur van het terrein ontstaat nu en dan een opstopping om het terrein op of af te komen.

Beleving voetganger
Het terrein kent drie plaatsen waar de voetgangers het terrein op-af kunnen. Bij twee hiervan zijn betaalautomaten aanwezig.

De vindbaarheid van de toegangen zijn niet specifiek aangegeven maar logisch gepositioneerd in de hoeken van het terrein.

De beleving van de **bereikbaarheid / vindbaarheid** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Bereikbaarheid / vindbaarheid	**7,3**

Comfort
Automobilist
Het terrein is ruim van opzet. De parkeerwegen en de vakken zijn goed gedimensioneerd en men kan makkelijk in en uit parkeren.

Voetganger
Alleen de samenkomende parkeerwegen bij de in-uitrit van het terrein zijn wat smal en ono-verzichtelijk. Mede doordat hier een betaalautomaat staat waardoor ook veel voetgangers zich in dit gedeelte begeven.

De beleving van het **comfort** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Comfort	**7,8**

Communicatie
Het parkeerterrein wordt niet vermeld op de gemeentelijke website. Het terrein is ook niet aangesloten op het PRIS.

Bij binnenkomst is geen herkenbaar teken aanwezig dat men hier een openbaar parkeerterrein betreedt.

De communicatie van tarieven, openingstijden etc. zijn alleen zichtbaar in de display van de betaalautomaat. Een klant die informatie zoekt moet dus eerst via de betaalautomaat.

De beleving van de **communicatie** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Communicatie	**5,4**

Onderhoud
Het terrein is nog maar net aangelegd. Onderhoudsaspecten zijn nog niet waargenomen.
Het bijhouden van de groene omheining vergt wel aandacht.

De beleving van het **onderhoud** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Onderhoud	**9,9**

Properheid
Het terrein ziet er verzorgd uit. Er is slechts een beetje zwerfvuil geconstateerd. Daarnaast was er graffiti op een meterkast direct naast het terrein. Ook dít beïnvloedt de beleving van properheid.

Opvallend is dat op een zeer prominente plaats (zie foto) een cola blikje stond direct bij de betaalautomaat. Bij een ander bezoek, twee dagen later, stond dit er nog steeds….

Blikje

Vuil en graffiti

De beleving van de **properheid** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Properheid	**7,7**

Service
De service op het parkeerterrein is gelegen in de aanwezigheid van 2 mindervaliden plaatsen en 16 (!) oplaadpunten voor elektrische auto's.
Daarnaast (ook al niet heel erg herkenbaar) de aanwezigheid van een openbaar toilet.

Duidelijk aangegeven plaatsen voor elektrische auto's

Openbaar toilet

De beleving van de **service** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Service	**6,2**

Toegankelijkheid
De toegankelijkheid van het terrein voor auto's is matig door de smalle in-uitrit. Voor voetgangers is de toegankelijkheid zeer goed. Men kan op veel plaatsen het terrein bereiken.
Voor mindervaliden is voorzien in 2 parkeerplaatsen.

De beleving van de **toegankelijkheid** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Toegankelijkheid	**7,8**

Veiligheid
Er zijn geen onveilige punten geconstateerd. Ook zijn geen zichtbare brandveiligheidsmaatregelen waargenomen.

De beleving van de **veiligheid** van parkeerterrein Trans wordt door de klant gewaardeerd als:

Veiligheid	**6,9**

De cijfermatige onderbouwing van de resultaten van parkeerterrein Trans treft u aan in ***bijlage G***. Bij Trans zijn geen klanten enquetes opgenomen.

DE BLAUWE GOLVEN

Algemene beleving
Parkeerterrein De Blauwe Golven ligt aan de zuid-westzijde van het centrum van Arnhem.

Primair bezoekdoel voor deze parkeerfaciliteit is met name de binnenstad (winkelen en uitgaan).

Overzicht

De **algemene beleving** wordt gewaardeerd als:

Algemene beleving	6,3

Prijs-kwaliteitverhouding
De beleving van de **prijs-kwaliteitverhouding** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Prijs-kwaliteit verhouding	4,0

Bereikbaarheid / vindbaarheid
<u>Beleving auto</u>
Het parkeerterrein is moeilijk te vinden. Ook de toegang tot het parkeerterrein is onherkenbaar en men rijdt er snel aan voorbij.

<u>Beleving voetganger</u>
Voor de voetganger is de vindbaarheid iets beter doordat vanuit het terrein wel een oriëntatie op de binnenstad aanwezig is. Het vinden van de plaatsen waar de betaalautomaten staan is echter een lastige.

De beleving van de **bereikbaarheid / vindbaarheid** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Bereikbaarheid / vindbaarheid	**3,8**

Comfort

Automobilist

De herkenbaarheid van de structuur van het terrein ontbreekt volledig. Daarnaast zijn veel doodlopende rijstroken aanwezig. De vakken en de parkeerwegen zijn zeer ruim. Tenslotte staat men (door de golven) veelal schuin.

Echter door de geringe bezetting van het terrein kan men overal makkelijk parkeren en rijden en wordt de beperkte structuur niet als zodanig herkend.

Voetgangers

Voetgangers kunnen overal het parkeerterrein op en aflopen.

De beleving van het **comfort** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Comfort	**6,8**

Communicatie

Het parkeerterrein wordt niet vermeld op de gemeentelijke website. Het terrein is ook niet aangesloten op het PRIS.

Bij binnenkomst is geen herkenbaar teken aanwezig dat men hier een openbaar parkeerterrein betreedt.
De communicatie van tarieven, openingstijden etc. is alleen zichtbaar in de display van de betaalautomaat. Een klant die informatie zoekt moet dus eerst via de betaalautomaat.

De beleving van de **communicatie** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Communicatie	**3,5**

Onderhoud

Onderhoudsaspecten zijn met name waargenomen ten aanzien van de belijning. Deze is op veel plaatsen bijna niet meer zichtbaar. De rest van het onderhoud is niet noemenswaardig.

Kwaliteit van de belijning

De beleving van het **onderhoud** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Onderhoud	**6,6**

Properheid
Het terrein ziet rommelig en onverzorgd uit. Op meerdere plaatsen ligt zwerfvuil.

De beleving van de **properheid** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Properheid	**5,5**

Service
Op het terrein wordt geen service verleend. Het is niet zichtbaar of speciale plaatsen voor mindervaliden aanwezig zijn. Overige services worden niet geboden.

De beleving van de **service** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Service	**3,9**

Toegankelijkheid
De toegankelijkheid van het terrein voor auto's is matig door de onherkenbare in-uitrit. Voor voetgangers is de toegankelijkheid goed. Men kan op veel plaatsen het terrein bereiken.

De beleving van de **toegankelijkheid** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Toegankelijkheid	**7,3**

Veiligheid
Er zijn geen onveilige punten geconstateerd. Ook zijn geen zichtbare brandveiligheidsmaatregelen waargenomen.

De beleving van de **veiligheid** van parkeerterrein De Blauwe Golven wordt door de klant gewaardeerd als:

Veiligheid	**5,3**

De cijfermatige onderbouwing van de resultaten van parkeerterrein De Blauwe Golven treft u aan in ***bijlage H***. Bij De Blauwe Golven zijn geen klanten enquetes opgenomen.

SAMENVATTEND

De parkeergarages in Arnhem hebben een gemiddelde score wat betreft klantbeleving, variërend tussen een 6,1 en 6,7. Opvallend is dat de totstandkoming van deze scores per garage wel sterk verschilt.

Broerenstraat
Zo'n keurig vormgegeven parkeergarage als de Broerenstraat scoort in de belevingen van de klant op veel punten goed. Echter door de wijze van constructie van kolommen en hellingbanen zal deze met name op comfort laag blijven scoren in de klantbeleving.

Arnhem Centraal
Arnhem Centraal heeft het imago en uitstraling van een ruime parkeergarage. Echter door de complexe vorm is de oriëntatie matig en de communicatie blijft achter. Daarnaast zou de beheerder van de garage meer aandacht dienen te besteden aan de properheid van de garage.

Musis
Musis wordt zeer goed schoongehouden. Maar met name de vindbaarheid, herkenning en sobere uitstraling drukken ook de prijs-kwaliteitverhouding in de beleving van de klant. Hierdoor scoort deze garage gering.

Prinsenhof
De Prinsenhof scoort laag. Niet door de vorm en comfort in de garage en de wijze van onderhoud en schoonmaak. Met name door de uitstraling, de bereikbaarheid, vindbaarheid en communicatie schiet deze garage zwaar tekort. Een gemiddelde Arnhemmer zal deze garage niet kennen!

Rozet
Parkeergarage Rozet is afgezien van het beperkte parkeercomfort, een nette garage die met name door lokaal bekende mensen wordt gebruikt. Kwesties als bereikbaarheid en vindbaarheid zijn daardoor ook ondergeschikt. Aan de uitstraling zou de garage wat meer mogen doen.

Velperplein
Velperplein scoort op veel kernpunten net boven het gemiddelde van de overige garages. De service en communicatie zouden echter wel verbeterd moeten worden wil men bij de klant hoger scoren. De prijs-kwaliteitverhouding is dan ook geen 6.

Trans
Parkeerterrein Trans scoort als beste uit de opname. Hier zijn echter geen klanten enquêtes meegenomen maar uit het waargenomen gebruik van het terrein zal dat hoog scoren qua beleving. Het terrein is nieuw, ligt goed in het centrum en is vanuit meerdere zijden bereikbaar. Verbeterpunt zou zijn de communicatie van-naar het terrein en de richting naar de stad. De klant geeft een 8 voor de prijs-kwaliteitverhouding terwijl het tarief hoger is dan in de parkeergarages!

De Blauwe Golven
De Blauwe Golven levert een zeer matige kwaliteit. Het terrein wordt slecht (niet) aangegeven, is vies en communicatie ontbreekt nagenoeg op alle fronten. De prijs-kwaliteit scoort dan ook onvoldoende.

Bereikbaarheid en vindbaarheid
Opvallend is dat bij bijna alle parkeerfaciliteiten beperkt aandacht wordt geschonken aan de bereikbaarheid en vindbaarheid. Zowel voor de automobilist als voor de voetgangers.
Voor de automobilist lijkt het er op dat men volledig stuurt op het PRIS. Echter niet alle faciliteiten zijn aangesloten. Daarnaast in sommige gevallen is waargenomen dat het PRIS niet werkte of dat (door de felle zon) de informatie onleesbaar was.

Algemene indruk
De algemene indruk in Arnhem is dat de voetgangerstoegangen zeer summier zijn aangegeven. Alleen lokaal bekende mensen zullen de toegang tot de parkeerfaciliteiten eenvoudig kunnen vinden. Voor onbekenden in Arnhem is dat een stuk lastiger doordat veel van de voetgangerstoegangen wegvallen in het straatbeeld, verscholen zijn in de gevel van het gebouw en de bebording zeer beperkt is!

De herkenbaarheid en koppeling met de primaire bezoekdoelen vanuit de parkeergarages is zeer matig! Dit is een algemeen beeld voor alle garages in Arnhem.

Slordigheden
Opvallend zijn de vele slordigheden die zijn waargenomen in (met name) de gemeentelijke parkeergarages. Deze slordigheden manifesteren zich in losse onderdelen, kapotte bebording, stickers, zaken die scheef zijn opgehangen, losse onderdelen en niet weggewerkte kabels.

Opvallende zaken
Zowel in de Rozet als in Musis zijn auto's waargenomen die er al erg lang staan. Het geeft een onveilig gevoel voor de bezoeker want ogenschijnlijk wordt geen toezicht gehouden. Daarnaast is het jammer voor de openbare plaats die daarmee bezet wordt!

BROERENSTRAAT

Bijlage A	Broerenstraat
Bijlage B	Centraal
Bijlage C	Musis
Bijlage D	Prinsenhof
Bijlage E	Rozet
Bijlage F	Velperplein
Bijlage G	Trans
Bijlage H	De Blauwe Golven
Bijlage I	Benchmark Arnhem

Totaalscores

	Broerenstraat
Algemene beleving	6,8
Prijs-kwaliteit verhouding	6,0
Bereikbaarheid / vindbaarheid	6,0
Comfort	5,6
Communicatie	6,7
Onderhoud	7,1
Properheid	8,0
Service	6,4
Toegankelijkheid	6,2
Veiligheid	7,2
TOTAAL	**6,7**

Klanten enquêtes
(Door de slechte bereikbaarheid van de parkeergarage tijdens de opname zijn slechts 6 klanten enquêtes opgenomen)

BROERENSTRAAT

# enquêtes	6	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	geen mening
Comfort	Aantallen	0	0	0	0	1	0	1	2	2	0	0	0
6,67	%	0%	0%	0%	0%	17%	0%	17%	33%	33%	0%	0%	0%
Properheid	Aantallen	0	0	0	0	0	0	0	3	2	1	0	0
7,67	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	50%	33%	17%	0%	0%
Prijs-kwaliteit	Aantallen	0	1	0	1	0	0	0	0	1	2	0	1
6,00	%	0%	17%	0%	17%	0%	0%	0%	0%	17%	33%	0%	17%
Veiligheid	Aantallen	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0
7,67	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	33%	67%	0%	0%	0%
Vindbaarheid	Aantallen	0	0	0	0	1	1	1	0	1	2	0	0
6,83	%	0%	0%	0%	0%	17%	17%	17%	0%	17%	33%	0%	0%
Totalen	**30**	0	1	0	1	2	1	2	7	10	5	0	1
Percentages		0%	3%	0%	3%	7%	3%	7%	23%	33%	17%	0%	3%

Leeftijdsgroepen			
18-30	31-45	45-60	>60
0	3	3	0
0%	50%	50%	0%

Inwoner v/d plaats
3
50%

man	vrouw
2	4
33%	67%

Totaalscores

	Centraal
Algemene beleving	7,8
Prijs-kwaliteit verhouding	6,5
Bereikbaarheid / vindbaarheid	6,2
Comfort	7,4
Communicatie	5,3
Onderhoud	6,5
Properheid	6,5
Service	5,9
Toegankelijkheid	7,1
Veiligheid	6,2
TOTAAL	**6,5**

Klanten enquêtes

CENTRAAL

# enquêtes	45	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	geen mening
Comfort	Aantallen	0	0	0	3	1	4	4	8	21	2	2	1
7,25	%	0%	0%	0%	7%	2%	9%	9%	18%	47%	4%	4%	2%
Properheid	Aantallen	0	0	0	0	2	0	1	14	25	3	1	0
7,76	%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	2%	31%	56%	7%	2%	0%
Prijs-kwaliteit	Aantallen	0	0	0	1	2	5	13	17	4	1	0	3
6,52	%	0%	0%	0%	2%	4%	11%	29%	38%	9%	2%	0%	7%
Veiligheid	Aantallen	0	0	0	0	0	1	1	11	24	5	1	3
7,98	%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	2%	24%	53%	11%	2%	7%
Vindbaarheid	Aantallen	0	0	0	0	2	0	0	7	25	10	2	0
8,16	%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	16%	56%	22%	4%	0%
Totalen	**230**	0	0	0	4	7	10	19	57	99	21	6	7
Percentages		0%	0%	0%	2%	3%	4%	8%	25%	43%	9%	3%	3%

Leeftijdsgroepen			
18-30	31-45	45-60	>60
7	24	14	0
16%	53%	31%	0%

Inwoner v/d plaats
13
29%

man	vrouw
30	15
67%	33%

Totaalscores

	Musis
Algemene beleving	6,6
Prijs-kwaliteit verhouding	4,7
Bereikbaarheid / vindbaarheid	5,8
Comfort	6,1
Communicatie	6,4
Onderhoud	6,9
Properheid	7,8
Service	6,5
Toegankelijkheid	6,4
Veiligheid	6,8
TOTAAL	**6,6**

Klanten enquêtes

MUSIS

# enquêtes	50	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	geen mening
Comfort	Aantallen	1	0	1	1	3	6	8	20	7	2	0	1
6,31	%	2%	0%	2%	2%	6%	12%	16%	40%	14%	4%	0%	2%
Properheid	Aantallen	0	0	1	1	1	0	7	18	19	1	0	2
7,04	%	0%	0%	2%	2%	2%	0%	14%	36%	38%	2%	0%	4%
Prijs-kwaliteit	Aantallen	2	0	0	3	5	7	6	16	2	0	0	9
5,56	%	4%	0%	0%	6%	10%	14%	12%	32%	4%	0%	0%	18%
Veiligheid	Aantallen	0	0	2	0	2	6	7	16	14	1	0	2
6,60	%	0%	0%	4%	0%	4%	12%	14%	32%	28%	2%	0%	4%
Vindbaarheid	Aantallen	1	0	0	0	1	2	5	11	24	6	0	0
7,34	%	2%	0%	0%	0%	2%	4%	10%	22%	48%	12%	0%	0%
Totalen	**250**	4	0	4	5	12	21	33	81	66	10	0	14
Percentages		2%	0%	2%	2%	5%	8%	13%	32%	26%	4%	0%	6%

Leeftijdsgroepen			
18-30	31-45	45-60	>60
10	21	15	4
20%	42%	30%	8%

Inwoner v/d plaats
18
36%

man	vrouw
25	25
50%	50%

Totaalscores

	Prinsenhof
Algemene beleving	4,3
Prijs-kwaliteit verhouding	6,5
Bereikbaarheid / vindbaarheid	2,0
Comfort	6,1
Communicatie	3,5
Onderhoud	7,1
Properheid	7,0
Service	4,0
Toegankelijkheid	5,0
Veiligheid	5,2
TOTAAL	**5,0**

Klanten enquêtes

PRINSENHOF

# enquêtes	8	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	geen mening
Comfort	Aantallen	0	0	0	0	0	0	1	5	2	0	0	0
7,13	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%	63%	25%	0%	0%	0%
Properheid	Aantallen	0	0	0	0	0	0	1	4	2	1	0	0
7,38	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%	50%	25%	13%	0%	0%
Prijs-kwaliteit	Aantallen	0	0	0	0	1	2	3	1	0	0	0	1
5,57	%	0%	0%	0%	0%	13%	25%	38%	13%	0%	0%	0%	13%
Veiligheid	Aantallen	0	0	0	0	0	0	0	3	4	1	0	0
7,75	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	38%	50%	13%	0%	0%
Vindbaarheid	Aantallen	0	0	0	0	0	0	1	6	1	0	0	0
7,00	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%	75%	13%	0%	0%	0%
Totalen	**40**	0	0	0	0	1	2	6	19	9	2	0	1
Percentages		0%	0%	0%	0%	3%	5%	15%	48%	23%	5%	0%	3%

Leeftijdsgroepen			
18-30	31-45	45-60	>60
0	3	5	0
0%	38%	63%	0%

Inwoner v/d plaats
8
100%

man	vrouw
3	5
38%	63%

Totaalscores

	Rozet
Algemene beleving	5,7
Prijs-kwaliteit verhouding	6,0
Bereikbaarheid / vindbaarheid	5,8
Comfort	5,5
Communicatie	6,0
Onderhoud	6,4
Properheid	7,2
Service	4,0
Toegankelijkheid	6,6
Veiligheid	6,2
TOTAAL	**6,2**

Klanten enquêtes

ROZET

# enquêtes	52	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	geen mening
Comfort	Aantallen	0	0	0	6	13	18	9	6	0	0	0	0
4,92	%	0%	0%	0%	12%	25%	35%	17%	12%	0%	0%	0%	0%
Properheid	Aantallen	0	0	0	0	1	2	23	18	8	0	0	0
6,58	%	0%	0%	0%	0%	2%	4%	44%	35%	15%	0%	0%	0%
Prijs-kwaliteit	Aantallen	0	0	0	3	1	7	17	8	3	1	0	12
5,98	%	0%	0%	0%	6%	2%	13%	33%	15%	6%	2%	0%	23%
Veiligheid	Aantallen	0	0	0	0	0	0	24	20	3	1	0	4
6,60	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	46%	38%	6%	2%	0%	8%
Vindbaarheid	Aantallen	0	0	1	2	8	14	12	8	4	2	1	0
5,73	%	0%	0%	2%	4%	15%	27%	23%	15%	8%	4%	2%	0%
Totalen	**260**	0	0	1	11	23	41	85	60	18	4	1	16
Percentages		0%	0%	0%	4%	9%	16%	33%	23%	7%	2%	0%	6%

Leeftijdsgroepen			
18-30	31-45	45-60	>60
1	15	30	6
2%	29%	58%	12%

Inwoner v/d plaats
27
52%

man	vrouw
16	36
31%	69%

Totaalscores

	Velperplein
Algemene beleving	6,5
Prijs-kwaliteit verhouding	5,8
Bereikbaarheid / vindbaarheid	6,2
Comfort	6,6
Communicatie	5,9
Onderhoud	7,7
Properheid	7,9
Service	5,9
Toegankelijkheid	7,9
Veiligheid	6,3
TOTAAL	**6,8**

Klanten enquêtes

VELPERPLEIN

# enquêtes	50	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	geen mening
Comfort	Aantallen	0	0	0	0	0	0	4	22	23	1	1	0
7,62	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	8%	44%	46%	2%	2%	0%
Properheid	Aantallen	0	0	0	0	0	0	2	14	30	4	1	0
7,92	%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	28%	60%	8%	2%	0%
Prijs-kwaliteit	Aantallen	2	0	0	2	5	10	16	9	4	2	0	1
5,82	%	4%	0%	0%	4%	10%	20%	32%	18%	8%	4%	0%	2%
Veiligheid	Aantallen	0	0	0	0	0	1	2	16	29	3	0	0
7,76	%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	4%	32%	58%	6%	0%	0%
Vindbaarheid	Aantallen	0	0	0	0	1	3	4	17	13	10	3	0
7,72	%	0%	0%	0%	0%	2%	6%	8%	34%	26%	20%	6%	0%
Totalen	**255**	2	0	0	2	6	14	28	78	99	20	5	1
Percentages		1%	0%	0%	1%	2%	5%	11%	31%	39%	8%	2%	0%

Leeftijdsgroepen			
18-30	31-45	45-60	>60
6	19	21	4
12%	38%	42%	8%

Inwoner v/d plaats
24
48%

man	vrouw
26	24
52%	48%

Totaalscores

	Trans
Algemene beleving	8,7
Prijs-kwaliteit verhouding	8,0
Bereikbaarheid / vindbaarheid	7,3
Comfort	7,8
Communicatie	5,4
Onderhoud	9,9
Properheid	7,7
Service	6,2
Toegankelijkheid	7,8
Veiligheid	6,9
TOTAAL	**7,6**

Totaalscores	Blauwe Golven
Algemene beleving	6,3
Prijs-kwaliteit verhouding	4,0
Bereikbaarheid / vindbaarheid	3,8
Comfort	6,8
Communicatie	3,5
Onderhoud	6,6
Properheid	5,5
Service	3,9
Toegankelijkheid	7,3
Veiligheid	5,3
TOTAAL	**5,5**

	Broeren straat	Centraal	Musis	Prinsen-hof	Rozet	Velper-plein	Blauwe Golven	Trans
Algemene beleving	6,8	7,8	6,6	4,3	5,7	6,5	6,3	8,7
Prijs-kwaliteit verhouding	6,0	6,5	4,7	5,5	6,0	5,8	4,0	8,0
Bereikbaarheid / vindbaarheid	6,0	6,2	5,8	2,0	5,8	6,2	3,8	7,3
Comfort	5,6	7,4	6,1	6,1	5,5	6,6	6,8	7,8
Communicatie	6,7	5,3	6,4	3,5	6,0	5,9	3,5	5,4
Onderhoud	7,1	7,1	6,9	7,1	6,4	7,7	6,6	9,9
Properheid	8,0	6,5	7,8	7,0	7,2	7,9	5,5	7,7
Service	6,4	5,9	6,5	4,0	6,0	5,9	3,9	6,2
Toegankelijkheid	6,2	7,1	6,4	5,0	6,6	7,9	7,3	7,8
Veiligheid	7,2	6,2	6,8	5,2	6,2	6,3	5,3	6,9
TOTAAL	**6,7**	**6,5**	**6,6**	**5,0**	**6,2**	**6,8**	**5,5**	**7,6**

Aantekeningen

Mr.Y Parking Guest

ADRES Tivolilaan 205
6824 BV
Arnhem

TELEFOON (06) 520 77 935

E-MAIL info@Mr-Y-ParkingGuest.nl

WEBSITE www.Mr-Y-ParkingGuest.nl

Overzicht **Services** parkeerfaciliteiten Arnhem

Aanvullend op het Mr.Y Parking Guest onderzoek naar de klantbeleving van de parkeerfaciliteiten in het centrum van Arnhem, geeft dit schema een overzicht van de aanwezige services in de verschillende faciliteiten. De services die in dit overzicht zijn meegenomen zijn services waaraan de klanten de meeste waarde hechten. Oftewel, de services die de klantbeleving het meest positief beïnvloeden.

Meest gewaardeerde services:	Broerenstraat	Centraal	Musis	Prinsenhof	Rozet	Velperplein	Blauwe Golven	Trans
Aanwezigheid van elektrisch oplaadpunten	☐	■	■	■	☐	☐	☐	■
Dekking voor telefonisch bereik	■	■	■	■	■	☐	■	■
Aanwezigheid van personeel	■	■	☐	☐	■	■	☐	☐
Muziek in de parkeerfaciliteit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aanwezigheid van stadsplattegrond	■	☐	■	☐	☐	■	☐	☐
Aanwezigheid defibrillator	■	■	■	☐	☐	☐	☐	☐
Aanwezigheid versnapering/frisdrank automaten	☐	☐	■	☐	■	☐	☐	☐
Aanwezigheid kluisjes	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informatie over evenementen / activiteiten	☐	☐	☐	☐	☐	■	☐	☐
Aanwezigheid van openbare toilet	■	☐	☐	☐	☐	☐	☐	■
Aanwezigheid een van de volgende services: **Paraplu's*, acculader*,** alcoholtester, kinderwagen, huurfietsen, koffie automaat, krantenservice, actuele verkeersinformatie, autowassen, geur dispensor, huurauto's, etc.	■	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Betaalmogelijkheden:								
Muntgeld	■	■	■	■	■	■	■	■
Biljetten	■	■	■	☐	■	■	☐	☐
Bankpas	■	■	■	■	■	■	■	■
Creditcard	■	☐	■	■	■	■	■	■
Tap&Go en/of Dip&Go	■	☐	☐	■	☐	☐	☐	☐
Mobiel parkeren	■	☐	☐	■	☐	☐	■	■
Overige speciale kaarten	■	■	■	■	■	☐	■	■

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **125557**

ONDERWERP: De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Voorstel

1. Instemmen met de visie: "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", aangepaste versie juni 2017
2. Instemmen met uitvoering van de Bereikbaarheidsaanpak 2017 (is hoofdstuk 5 van "de Arnhemse Binnenstad binnen bereik")
3. Kennisnemen van zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", aangepaste versie juni 2017.

Inleiding

Arnhem heeft in 'De Arnhemse Binnenstad 2015' gekozen voor een binnenstad die naast een plek om te winkelen ook een plek is om te ontmoeten, te wonen en te werken. Daarvoor versterken we de binnenstad langs de lijnen zoals die in de nota zijn uitgezet:

- De ruimtelijke kwaliteit is op orde;
- Zorg voor en gastvrije bereikbare binnenstad, en
- Zorg voor een creatieve en aantrekkelijke programmering.

In de rapportage van de nota (mei, 2016) is de visie uit 2015 bekrachtigd. Echter is ook geconstateerd dat trends en ontwikkelingen vragen om aanscherpingen op de ingeslagen koers. Er zijn nog stappen te maken om de doelstelling om terug te komen in de top 10 van meest aantrekkelijke binnensteden van Nederland te realiseren. De compacte binnenstad vraagt vooral om innovatief ondernemerschap en investeringen door overheid en ondernemers. Om die reden is bovenop de agenda van 2015 focus gelegd op drie samenhangende opgaven:

- Retail is aan voortdurende veranderingen onderhevig,
- Herbevestiging van het belang van de ruimtelijke en openbare kwaliteit voor een aantrekkelijke binnenstad
- Zorgdragen voor een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto.

Aan de eerste opgave is invulling gegeven met de detailhandelsvisie en horecavisie. De tweede opgave wordt uitgewerkt in de nota 'Aantrekkelijke Binnenstad Arnhem' die gaat over de beleving en uitstraling van de openbare ruimte van de binnenstad. Deze wordt afgerond in 2e kwartaal 2017. De voorliggende nota " De Arnhemse binnenstad binnen bereik" geeft invulling aan de derde opgave. De bereikbaarheid van regio, stad

Gemeente Arnhem

en binnenstad is cruciaal voor het functioneren van de binnenstad. Daarnaast is bereikbaarheid een belangrijke economische vestigingsfactor.

Met het vaststellen van de nota "De Arnhemse Binnenstad 2015", het speerpunt bereikbaarheid uit de rapportage in 2016 en het aannemen van de moties Gedifferentieerd parkeren in de binnenstad (november 2015) en Rechte rug (1): verlagen parkeertarieven en het amendement Rechte rug (1): verlagen parkeertarieven (november 2016), heeft u een duidelijke opdracht bij de het college neergelegd om werk te maken van de bereikbaarheid van de binnenstad. Met deze nota worden deze moties afgedaan. De pamfletten van Platform Binnenstad Arnhem (PBA), Arnhem6811 en Arnhems Hart hebben dit onderwerp nog verder aangescherpt. Deze nota bepaalt wat een bruisende binnenstad nodig heeft in termen van bereikbaarheid, vindbaarheid, en gastvrijheid en kwaliteit leefomgeving.
Op 20 december 2016 heeft het college van B&W het plan van aanpak voor de Bereikbaarheidsaanpak vastgesteld en u hierover geïnformeerd. Hierin werd de aanpak geschetst om te komen tot een bereikbaarheidsvisie op de Arnhemse binnenstad.

Op 21 maart 2017 heeft het College de nota "De Arnhemse Binnenstad Binnen Bereik. Aantrekkelijk en leefbaar" vastgesteld. Op 6 juni heeft u een Raadsbrief van ons ontvangen, waarin het college aangaf dat in lijn met amendement 16A40g en motie 16M114 sprake is van 5x €200.000,-. Deze bedragen zullen worden ingezet voor maatregelen voor parkeertariefsverlaging. Daarnaast is een extra eenmalige bijdrage van €175.000,- beschikbaar gekomen binnen het bereikbaarheidsfonds die zal worden ingezet voor de overige, niet parkeertarief-gerelateerde maatregelen. De Raad heeft op 12 juni aan het college verzocht om de raadskamerbrief van 6 juni te integreren met het raadsvoorstel en de visie. Dit geïntegreerde voorstel bieden wij u hierbij aan.

Beoogd effect

Een visie op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de bereikbaarheid van de Arnhemse binnenstad die aan het transformeren is van een "place to buy" naar een "place to meet" inclusief een uitvoeringsagenda met maatregelen gericht op zowel de korte als lange termijn.

Argumenten

1.1. Trends en ontwikkelingen

Overal in de wereld, ook in Nederland, groeien stedelijke regio's. Daarmee is de stad weer in trek. Ook in Arnhem groeit het aantal inwoners. De binnenstad wint aan aantrekkingskracht. Het aantal woningen, bewoners en bedrijfsvestigingen groeit en de binnenstad verandert van een "place to buy naar een place to meet". De maatschappij verandert hiermee. We zien minder hang naar bezit, meer delen en meer behoefte aan ontmoeten, dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen.

Dit heeft gevolgen voor de bereikbaarheid en mobiliteit van bezoekers, bewoners en ondernemers als het gaat om de invulling van de schaarse ruimte en de kwaliteit en functionaliteit daarvan. Daarnaast verandert mobiliteit in zichzelf door technologische ontwikkelingen die kansen biedt, maar ook noodzakelijk is, alleen al vanuit duurzaamheid. Dit vraagt om een binnenstad binnen bereik die aantrekkelijk en leefbaar is.

1.2. Visie, koers en opgaven

We hebben een beeld geschetst van de ontwikkeling van de stad en de binnenstad in het bijzonder. Vanuit gesignaleerde trends, ontwikkelingen en kennis uit de stad is een visie en koers bepaald en zijn de opgaven voor de komende jaren benoemd. We maken daarbij een onderscheid in de bereikbaarheid van de hele stedelijke agglomeratie Arnhem - Nijmegen met een omvang van 800.000 inwoners en die van de binnenstad in het bijzonder:

- Voor de bereikbaarheid van agglomeratie Arnhem - Nijmegen in (inter-)nationaal en regionaal verband pleiten we voor:

1. het voortzetten van de gezamenlijke aanpak van wegbeheerders en bedrijfsleven om het aantal autoritten in de spitsen terug te dringen (Beter Benutten); en,

2. het opstellen van een regionale mobiliteitsaanpak die aandacht besteedt aan:

    a. het verbeteren van de bereikbaarheid van de stedelijke agglomeratie, A12, A15 en ICE;

    b. het verbeteren van het onderliggend wegennet als een excellent OV- en fietsnetwerk, stations Arnhem Velperpoort en Arnhem Presikhaaf, Trolley 2.0, fietsverbindingen, Beter Benutten, Intelligente Transportsystemen ITS en

    c. het onderzoeken van de mogelijkheden om het (inter-)nationaal en regionaal verkeer te "ontvlechten", waarvoor de MIRT-studie goederencorridor-oost gestart is.

Arnhemse Binnenstad; Arnhem zet zich in om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. Arnhem zet bewust in op de combinatie van maatregelen die hieraan bijdragen. Dit is voor alle doelgroepen van de binnenstad relevant, van consument tot werknemer, van ondernemer tot bewoner. De consument wil graag gastvrij ontvangen worden en de stallingen of garages gemakkelijk kunnen vinden, terwijl voor de werknemer een betrouwbare reistijd van belang is.

De belangrijkste opgaves en doelen als het gaat om Bereikbaarheid, Vindbaarheid, Gastvrijheid en Kwaliteit leefomgeving zijn:

- Stimuleren van duurzame mobiliteit (Duurzaam bereikbaar)
- Beter benutten verkeersruimte en parkeren (Bereikbaar)
- Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten (Vindbaar)
- Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijk kwaliteit (Gastvrij)
- Ruimte bieden aan stedelijke- en economische ontwikkeling (Gastvrij, kwaliteit en leefomgeving)

2.1. Bereikbaarheidsaanpak 2017

De opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen. Hiermee doen we tevens een aanbod aan ondernemers op basis van hun pamflet van 2016 en de toezegging van 4 x 2 ton in relatie tot daltarieven. Voor dit aanbod zijn intensieve gesprekken gevoerd met ondernemers en is met ze afgesproken dat de opbrengst hiervan in de vorm van inzicht in de kosten en de prioritering daarvan met andere maatregelen terugkomen in het vervolgproces.

De maatregelen zijn geordend in categorieën die:

I. Vanaf 2017 worden onderzocht en/of uitgevoerd en financiering geregeld is vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020). Hierin zijn ook maatregelen opgenomen die door andere partijen (bv PBA) worden uitgevoerd.

II. Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd en samen met bewoners en ondernemers in schouw praktisch worden bekeken en geprioriteerd. Financiering is geregeld vanuit programma's Meerjarenprogrammabegroting Mobiliteit, Openbare ruimte (MJPB 2017- 2020).

III. Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven en samen met ondernemers worden geprioriteerd.

IV. In 2018 na prioritering met de Raad, bewoners en ondernemers worden onderzocht en/of uitgevoerd, gefinancierd uit een eenmalig budget van € 175.000,-- uit het bereikbaarheidsfonds dat ingezet wordt ter uitvoering van (een deel) van de maatregelen die buiten de reikwijdte van het amendement (16A40g) en motie (16M114) vallen.

V. Maatregelen die bijdragen aan de visie, koers en opgaven van "De Arnhemse Binnenstad binnen bereik" maar op de lange termijn worden onderzocht en/of uitgevoerd op het moment dat hier financiering voor beschikbaar is (tenminste na de huidige coalitieperiode).

Het college is specifiek in overleg met de ondernemers om een pilot te starten om na te gaan of het verlagen van parkeertarieven in de daluren structureel tot meer bezoekers in de daluren en een afname van de piek in de piekuren leidt. Het aspect structureel is van belang want naast een korte termijn effect willen we ook vaststellen of deze maatregel blijvend effect heeft op het gedrag van bezoekers die met de auto naar onze binnenstad komen. Binnen het financiële kader is het ook mogelijk dat de piekuren een hoger tarief krijgen dan nu het geval is en de daluren een lager tarief, waarbij de totale parkeerinkomsten gelijk blijven. Derving van parkeerinkomsten kunnen voor maximaal met €200.000 voor 5 jaar worden gecompenseerd. Hiervoor is in paragraaf 5.3. van de visie een projectvoorstel opgenomen.

Bij het integreren van de twee documenten is nogmaals gekeken naar de parkeeraantallen, waarbij een optelfout gecorrigeerd is. Deze zijn opgenomen in de aangepaste visie en zijn daarmee de stand van juni 2017. De verschuivingen/verschillen hierin met de visie van maart 2017 en de raadsbrief van 6 juni 2017 hebben geen effect op de conclusie dat de binnenstad van Arnhem over voldoende parkeerplaatsen beschikt en onderstreept nogmaals het belang van een halfjaarlijkse monitoring zoals opgenomen in projectvoorstel "Monitoring parkeren in de binnenstad" in de bereikbaarheidsaanpak 2017.

Deze maatregelen vormen samen de bereikbaarheidsaanpak 2017. De bereikbaarheidsaanpak en de opgaves die zijn benoemd vragen blijvende aandacht en oog voor ontwikkelingen en kansen. Deze voortrollende agenda zal dan ook blijvend geëvalueerd worden en aangevuld worden met nieuwe maatregelen, die eerder niet mogelijk zijn door bijvoorbeeld ontbreken financiën, inzicht of kansen om de Arnhemse binnenstad bruisend en binnen bereik te houden.

3.1. Zienswijzen

Het speerpunt bereikbaarheid is door de stad nadrukkelijk geagendeerd en naast pamfletten van PBA, Arnhem6811 en Arnhems Hart zijn door velen onder andere op de bijeenkomst op 25 januari jongsleden bij

CASA maar ook op andere momenten vele reacties en suggesties aangeleverd. Deze zienswijzen zijn gebruikt bij de totstandkoming van de "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017. In het zienswijzenrapport is terug te vinden op welke wijze is omgegaan met de zienswijzen uit de stad.

Kanttekeningen

De Arnhemse binnenstad binnen bereik vraagt blijvende aandacht
De Visie schetst een ontwikkeling van de stad als geheel en binnenstad binnen bereik in het bijzonder. De transformatie van " place to buy naar place to meet" en het doel om "bruisende binnenstad" te zijn en te blijven, vragen komende jaren blijvende inspanning van de stad en het gemeentebestuur. "De Arnhemse binnenstad binnen bereik" zet een stap naar dit doel. Het volgen van de ontwikkelingen, monitoren van bereikbaarheidsbehoeften en daaruit volgende investeringen blijft nodig. Deze nota geeft daar nog geen invulling aan. Ontwikkelingen en inzichten vragen waarschijnlijk aanvullende maatregelen en financiering in de komende jaren en de nota zal daarom blijvend geëvalueerd worden en waar nodig zal met aanvullende voorstellen worden gekomen. In dat kader is tevens relevant wat de regionale ontwikkelingen zijn. Deze zijn in de Visie opgenomen, maar kennen een traject dat buiten deze nota een vervolg krijgt in Investeringsagenda Arnhem Nijmegen.

Het nemen van maatregelen wordt beperkt door financieel kader
Het nemen van korte termijn maatregelen en opmaat naar langere termijn wordt beperkt door uitvoeringsbudget en -capaciteit. Hierdoor wordt een aantal maatregelen vooralsnog niet uitgevoerd. Tegelijkertijd constateren we dat de ontwikkelingen en (overheids)investeringen in de binnenstad in de afgelopen jaren exponentieel gegroeid zijn en dat met deze aanvullende aanpak een koers wordt ingezet. De effecten daarvan zien we komende jaren en afhankelijk van die effecten, ontwikkelingen en de monitoring daarvan wordt gekomen tot bijsturing en aanvullende maatregelen.

Handhaving
Om de opgaven van de "Arnhemse binnenstad binnen bereik" te realiseren is ondersteuning vanuit handhaving nodig op een aantal maatregelen. Capaciteits-inzet bij handhaving van zowel gemeente als ODRA staat onder druk van vele aandachtsvelden en onvoldoende capaciteit. Indien dit tot problemen bij de uitvoering van de aanpak leidt, zullen we hiervan melding doen en met voorstellen komen.

Financiën

De in de visie "de Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017 opgenomen bereikbaarheidsaanpak 2017 en uitvoeringsagenda kent een tweetal al door raad vastgestelde financiële dekkingsvormen:
1. Maatregelen vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017-2020).
2. Maatregelen vanuit door gemeenteraad aangenomen amendement en motie van 5 keer €200.000 in de jaarschijven 2016 - 2019.

Door de gunstige ontwikkeling in het bereikbaarheidsfonds is het mogelijk om een extra eenmalige bijdrage van €175.000,-- te doen. Het college zal deze € 175.000,-- inzetten ter uitvoering van (een deel) van de maatregelen uit de uitvoeringsagenda die buiten de reikwijdte van het amendement (16A40g) en de motie

(16M114) vallen. Deze extra uitname uit het Bereikbaarheidsfonds zal worden meegenomen in onze voorstellen voor de meerjarenprogrammabegroting 2018-2021.

Binnen het pakket van de maatregelen zal, rekening houdend met het financiële kader, prioritering met binnenstadondernemers en -bewoners plaatsvinden.

Uitvoering

De in de visie "de Arnhemse binnenstad binnen bereik", maart 2017 opgenomen Bereikbaarheidsaanpak 2017 opgenomen maatregelen worden, voor de delen waar nog besluitvorming voor nodig is, na besluitvorming opgepakt. Voor de invulling van de maatregelen binnen de 5 keer €200.000,- en de eenmalige €175.000,- vindt dit plaats in overleg en na prioritering door binnenstadondernemers en -bewoners. Hierover zult u geïnformeerd worden.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Visie "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", aangepaste versie juni 2017
- Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", aangepaste versie juni 2017

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van

Zaaknummer 125557

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 juni 2017, Cluster Strategie, Control en Ontwikkeling;

besluit:

1. In te stemmen met de visie: "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", aangepaste versie juni 2017.
2. In te stemmen met uitvoering van de Bereikbaarheidsaanpak 2017 (is hoofdstuk 5 van "de Arnhemse Binnenstad binnen bereik").
3. Het zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik", aangepaste versie juni 2017 voor kennisgeving aan te nemen.

De griffier, De voorzitter,

Aan de gemeenteraad

Datum	:	5 september 2017
Zaaknummer	:	117815
Contactpersoon	:	Van Hoof
Telefoonnummer	:	(026) 377 3710

Onderwerp : nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik"

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik - aantrekkelijk en leefbaar - versie juni 2017" en deze begeleidende brief inclusief bijlage.

Inleiding
Tijdens de raadsvergadering van 12 juni jl. heeft de meerderheid van uw raad aangegeven te hechten aan een zorgvuldige en heldere besluitvorming. Een dergelijke besluitvorming werd, mede door de onduidelijkheid die is ontstaan rond de interpretatie van de raadskamerbrief van 6 juni jl. in verhouding tot de visienota uit het raadsvoorstel, niet mogelijk geacht.

Uw raad heeft voorgesteld dat het college:
1. De raadskamerbrief van 6 juni integreert met het raadsvoorstel en de visienota;
2. De ingediende concept moties en amendementen in ogenschouw neemt in relatie tot het raadsvoorstel;
3. Het overlegrondje met de stad af maakt;
4. Uiterlijk 1 oktober 2017 een nieuw voorstel aan de raad voorlegt.

Resultaat
Het college heeft uw advies opgevolgd door:

1. De raadskamerbrief te integreren met de visienota.
Met de nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik - versie juni 2017" is de oorspronkelijke visienota met de raadskamerbrief geïntegreerd. De aanpassing betreft het nieuwe financiële kader waarin de toezegging dat op basis van het amendement (16A40g) en de motie (16M114) sprake is van 5 x €200.000 en wordt besteed zoals in het amendement en de motie daarover is aangegeven is geeffectueerd. Door de gunstige ontwikkeling in het bereikbaarheidsfonds is het mogelijk om het extra jaar van €200.000 te bekostigen en daarnaast een extra bijdrage van €175.000 voor een deel van de overige maatregelen te doen die buiten het bestedingsdoel van het amendement en motie vallen.

2. De concept moties en amendementen in ogenschouw te nemen.
In lijn met de verantwoordelijkheid van het college om het belang van en de mogelijkheden tot uitvoering van een motie nader af te wegen doen wij u in de bijlage de overwegingen per motie toekomen. Het is aan uw raad om de moties en amendementen in stemming te brengen.

3. Het overlegrondje met de stad af te maken.
Met de stad is het uitgangspunt van dit college. Daarmee hecht het college aan structureel overleg met belanghebbenden.

Wethouder Ritsema heeft in afgelopen maanden diverse malen met het bestuur van PBA gesproken, zowel over de actuele bereikbaarheidssituatie in de zuidelijke binnenstad als over de uitvoeringsagenda in de Nota "Binnenstad binnen bereik". Naast een gezamenlijk persbericht dat in juli is uitgebracht heeft het bestuur van PBA met wethouder Ritsema op 30 augustus jongstleden afgesproken om, na vaststelling van de Nota "Binnenstad binnen bereik" door de gemeenteraad, gezamenlijk (nadere) keuzes te maken in de uitvoeringsagenda ten aanzien van prioritering van activiteiten in het kader van de €200.000 en in onze inspanningen te streven naar het verhogen van de rapportcijfers op alle vervoersmiddelen. Zowel wethouder Ritsema als het bestuur van PBA hebben hierbij vastgesteld dat structureel contact en afstemming nodig is om gezamenlijk onze binnenstad binnen bereik te houden, nu en in de toekomst**.** Daarbij blijft het nodig om gezamenlijk af te stemmen en keuzes te maken, zowel voor de korte termijn als voor het bepalen van de lange lijnen, en om elkaars belangen daarin te kennen. "

Op 10 juli heeft wethouder Ritsema zowel met Arnhem6811 als Arnhems Hart gesproken. Hierin heeft Arnhem6811 onder andere aangegeven belang te hechten aan strengere handhaving van de venstertijden en beleid op gedogen van fietsen en scooteroverlast. Arnhems Hart hecht aan betere verwijzing naar de garages, in het bijzonder de Prinsenhof-garage, en vraagt eveneens handhaving van fietsparkeren en fietsen.

Ook zijn in goed overleg met belangenverenigingen uit de binnenstad maatregelen getroffen om de bereikbaarheid van de binnenstad gedurende de werkzaamheden in de zomerperiode te optimaliseren.

4. Uiterlijk 1 oktober 2017 een nieuw voorstel aan de raad voor te leggen.
De aangepaste visie is in juni door het college aan u toegezonden.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Bijlage(n):
Memo: Reactie op amendementen en moties "Visie De binnenstad binnen bereik" n.a.v. raadsbehandeling 12 juni 2017

griffie - raadskamerbrief wethouder Ritsema

Van: "Wortmann - PBA" <casparwortmann@binnenstadarnhem.nl>
Aan: <sabine.andeweg@gmail.com>, <s.andeweg@arnhem.nl>, <h.de.vroome@arnhem.n...
Datum: 14-9-2017 22:23
Onderwerp: raadskamerbrief wethouder Ritsema
CC: "Gerard Velthuizen" <VelthuizenGerard@gmail.com>, <in.wear@live.nl>, <ha...
Bijlagen: 170912 - RKB - raadskamerbrief nota De Arnhemse binnenstad binnen bereik.pdf

---

Beste fractievoorzitters en woordvoerders verkeer,

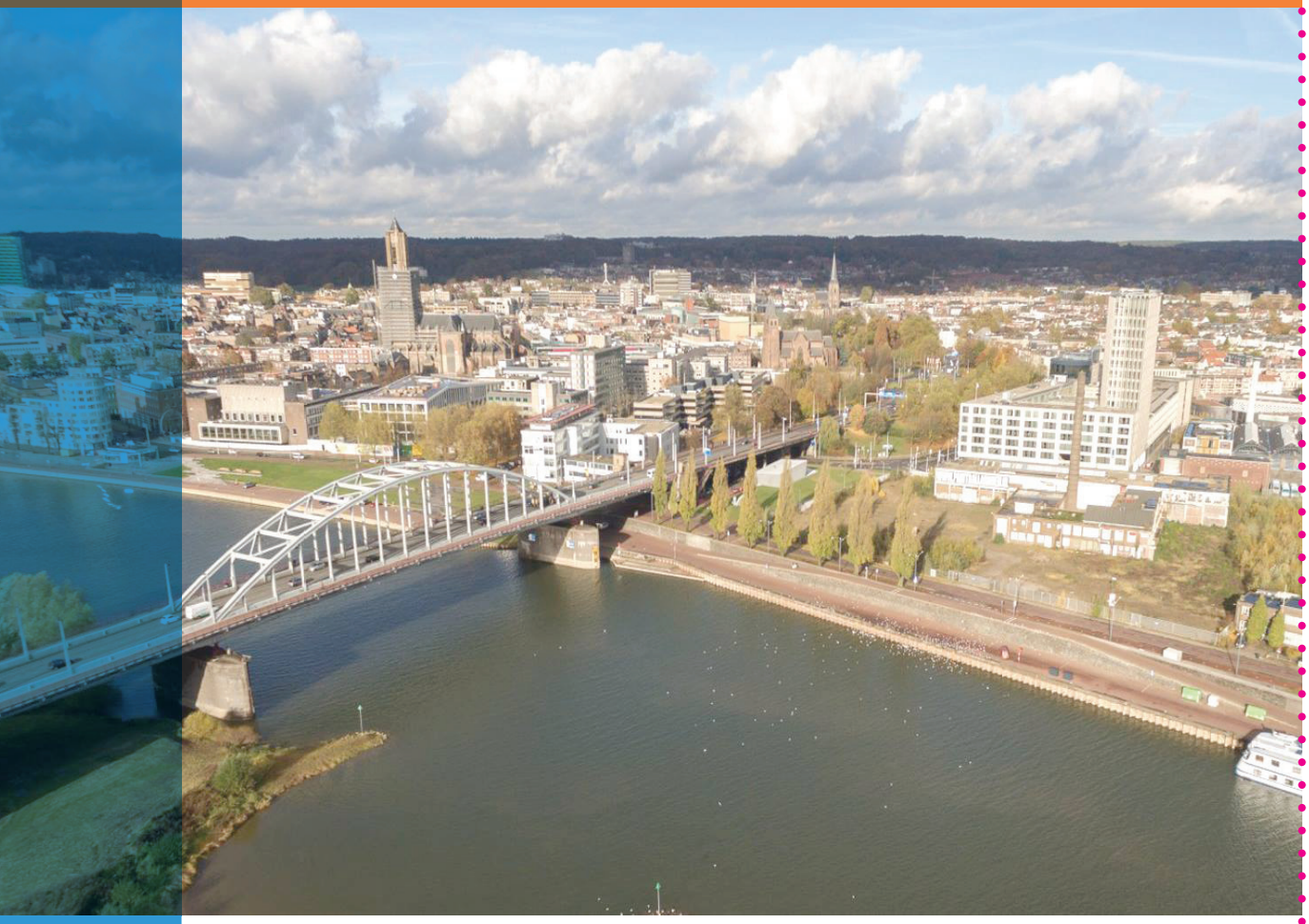
Van enkelen van u kregen wij de vraag of wij ons konden vinden in bijgesloten raadskamerbrief (waarin onder punt 3 verwezen wordt naar gesprek dat de wethouder met PBA heeft gehad).

Na het gesprek hebben wij de betreffende passage onder punt 3 voorgelegd gekregen en we hebben daar op kunnen reageren, hetgeen wij hebben gewaardeerd. Wij herkennen dat een groot deel van onze opmerkingen in de betreffende passage is verwerkt.
Maar wij zien dat de, voor ons, belangrijkste opmerking die wij maakten – tijdens het gesprek en op de voorgelegde passage – niet is overgenomen, te weten:
"... en in onze inspanningen te streven naar even hoge rapportcijfers voor alle vervoersmiddelen. Voor alle zijn investeringen nodig, zij het in verschillende mate."
Het moet ons van het hart dat wij er ongelukkig mee zijn dat we deze notie blijkbaar niet hebben kunnen overbrengen. Dat maakt dat wij nu niet volmondig kunnen beamen achter de raadsbrief te staan.
Wij zijn er niet op uit om het politieke debat en de besluitvorming op de lange baan geschoven te krijgen. Maar we vonden het wel gepast om u dit te laten weten.
We wensen u een vruchtbaar raadsdebat.
Met vriendelijke groet,
bestuur Platform Binnenstad Arnhem

ir. Caspar Wortmann MRICS
secretaris / bestuurder
A.: Bovenbeekstraat 21, 6811 CV Arnhem
M.: 06-11330095
E.: casparwortmann@binnenstadarnhem.nl
Stichting Platform Binnenstad Arnhem is een samenwerking van: OndernemersKontakt Arnhem, vereniging City Centrum Arnhem, Koninklijke Horeca Nederland afd. Arnhem, CultuurNetwerk Arnhem, Vereniging van Eigenaren Citycenter Arnhem, Hotel Overleg Regio Arnhem en GrootWinkelbedrijf Arnhem.

ZIENSWIJZENRAPPORT

De Arnhemse binnenstad binnen bereik
aantrekkelijk en leefbaar

juni 2017

behorende bij 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik'

aangepaste versie juni 2017

GEMEENTE Arnhem

Inleiding

Bereikbaarheid is een belangrijk onderwerp voor de stad en haar bewoners, ondernemers en bezoekers. Vanuit de stad zijn door verschillende partijen in de afgelopen periode gedachten geuit over de bereikbaarheid van en het parkeren in de binnenstad. Zo hebben het PBA, Arnhem6811 en Arnhems Hart een pamflet c.q. memo aangeboden aan de gemeente. Met andere organisaties zoals de Fietsersbond, ANWB en APCG hebben gesprekken plaatsgevonden om hun aandachts- en zorgpunten over de bereikbaarheid van de stad te duiden. Een aantal van de genoemde punten kunnen we realiseren. Die zijn opgenomen in het maatregelenoverzicht van de bereikbaarheidsaanpak. Daarnaast is er een aantal voorstellen waarvan de realisatie niet wenselijk of haalbaar is. De redenen hiervoor benoemen we.

Leeswijzer
Deze bijlage is zo opgebouwd dat de integrale tekst van de pamfletten en zienswijzen is opgenomen waarna per onderdeel een reactie wordt gegeven.
Deze bijlage hoort bij de nota De Arnhemse binnenstad binnen bereik.

Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren

Gastvrij Arnhem: bereikbaar voor iedereen

De Arnhemse binnenstad weer in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden. Dat is het doel dat de gezamenlijke ondernemersorganisaties in Arnhem zich hebben gesteld.

Een goede bereikbaarheid per auto, fiets, OV of lopend is van groot belang. Daarom stelt PBA een aantal concrete acties voor op het gebied van bereikbaarheid en parkeren. In dit pamflet noemen wij concrete acties die op korte termijn ingevuld kunnen worden en onderwerpen die een belangrijke plaats op de beleidsagenda verdienen.

Het PBA is uiteraard altijd bereid tot toelichting, overleg en hulp bij de uitvoering en/of het verder uitbouwen van het draagvlak.

Korte termijn

Een aantal acties kan op korte termijn gerealiseerd worden, dan wel lopende initiatieven die versneld kunnen worden:

1. Aanpak Gele Rijdersplein / Looierstraat

Toegankelijk maken van Gele Rijdersplein en Looierstraat voor autoverkeer en parkeren.

2. Introductie Flitsparkeren

Op diverse plekken in de binnenstad ruimte bieden voor kort parkeren (30 tot 60 minuten). Denk hierbij aan de omgeving Rozet, Looierstraat/Gele Rijdersplein en Beekstraat.

3. Gastvrijheid parkeergarages verhogen

Zorgen voor een goede bewegwijzering naar én in de parkeergarages. Parkeergarages opplussen tot 'city service centers' dus met extra voorzieningen als toiletten, paraplu-uitleen, kluisjes, buggyverhuur, pinautomaat etc.

4. Parkeren inzetten als loyaliteits-instrument

De mogelijkheid om ondernemers de parkeerkosten van hun klanten te laten betalen verder uitbreiden en beter onder de aandacht brengen. (De ondernemer betaalt achteraf de daadwerkelijk gemaakte parkeerkosten.)

5. Aanpak fietsparkeren

- Betere handhaving gericht op de bestrijding van zwerf- en weesfietsen. Uitbreiding van de fietsparkeercapaciteit met name op die punten waar nu overlast ontstaat (Weverstraat, Willemsplein, Walstraat, Johny van Doornplein).
- Uitbreiding van het aantal bewaakte gratis fietsparkeerplekken op logische, goed vindbare en aanrijdbare plekken (niet alleen sturen op aantallen).

6. Handhaving venstertijden

Ter verhoging van de gastvrijheid en de veiligheid in het winkelgebied ondernemers beter voorlichten over de venstertijden (regels op 1 A4), het scherper oordelen over het uitgeven van vergunningen (zijn uitzonderingen 'verse producten' nodig?) en het strenger handhaven.

Lange(re) termijn

7. Doorstroming

Het verbeteren van de doorstroming richting Oosterbeek ter plaatse van de Langstraat, o.a. door het instellen van tweerichtingsverkeer, het verwijderen van de vluchtheuvel en het aanpassen van signing.

8. Parkeermaatregelen

- Parkeercapaciteit blauwe golven handhaven en deze toezegging bevestigen;
- Parkeergarages toegankelijk maken voor (zakelijke) vergunninghouders (niet op kenteken) zodat gasten op maaiveld kunnen parkeren;
- Op marktdagen extra parkeerplaatsen op maaiveld creëren ten behoeve van marktbezoekers.

Beleidsvorming

9. Helder, consequent parkeerbeleid

Komen tot een helder, consequent en toekomstbestendig parkeerbeleid dat bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van de Arnhemse binnenstad.

- Het aantal parkeerplaatsen niet verminderen, maar uitbreiden gelijkelijk verdeeld langs de hele ring. Ten behoeve van de bezoekers juist ook op maaiveldniveau;
- Komen tot een vast en laag parkeertarief, voor de periode van 09.00 tot 23.00 uur van 1,50 per uur;
- Het tarief voor abonnementhouders verlagen.

10. Doorsteken en keerlussen

Wij stellen het eenrichtingsprincipe van de ring niet ter discussie. Wel moeten op zes á zeven plekken doorsteek- en keerlussen gemaakt worden zodat:

- De binnensingels makkelijker en veiliger bereikt kunnen worden;
- Er bij het missen van een afslag een herstelmogelijkheid is (het ontbreken hiervan wordt als ongastvrij ervaren).

11. Omvang voetgangersgebied

Onderzoek naar de mogelijkheden om het exclusieve voetgangersgebied te verkleinen door bijvoorbeeld shared space voor voetgangers, fietsers en auto's om zo in te spelen op de veranderende functie van de, compacte, binnenstad.

Platform Binnenstad Arnhem is een samenwerking van: OndernemersKontakt Arnhem, Vereniging City Centrum Arnhem, Koninklijke Horeca Nederland afdeling Arnhem, CultuurNetwerk Arnhem, Vereniging van Eigenaren Citycenter Arnhem en Grootwinkelbedrijf Arnhem.

Reactie op Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren van Platform Binnenstad Arnhem

1. Aanpak Gele Rijders Plein / Looijerstraat
In het coalitieakkoord is vastgelegd dat het parkeren op het Gele Rijders Plein wordt opgeheven. Deze maatregel is per 1 maart 2017 uitgevoerd.

2. Introductie Flitsparkeren
De gemeente Arnhem staat positief tegenover een pilot flitsparkeren. Indien deze pilot in afstemming met PBA is te prioriteren uit de 2 ton kan de pilot uitgevoerd worden in 2017/2018

3. Gastvrijheid parkeergarages verhogen
Voor een goede bewegwijzering naar de parkeergarages zetten we in op een goed functionerend parkeerverwijssysteem.
Voor de rood-groenaanduidingen en de city service centers zijn op dit moment geen financiele mogelijkheden en hebben we op de langere termijn gezet (zie hoofdstuk 5.2)

4. Parkeren inzetten als loyaliteitsinstrument
Op dit moment onderzoeken PBA en de gemeente of parkeren als loyaliteitsinstrument te koppelen is aan "Dit is Pas Arnhem". Indien deze maatregel in afstemming met PBA is te prioriteren uit de 2 ton kan de maatregel worden uitgerold op het moment dat de techniek hiervoor de mogelijkheden biedt.

5. Aanpak fietsparkeren
Er is een projectvoorstel opgenomen voor een aanpak verkeerd gestalde fietsen, weesfietsen en wrakken om zwerf- en weesfietsen te bestrijden (zie hoofdstuk 5.3). De huidige bewaakte fietsenstallingen functioneren goed, maar er kan een verbeterslag gemaakt worden in de vindbaarheid van deze plaatsen en is als maatregel opgenomen. Daarbij hoort tevens een onderzoek naar de mogelijkheid van een realisatie van een nieuwe fietsenstalling in de zuidelijke binnenstad. Middels een schouw willen we met stakeholders bepalen waar we kunnen experimenteren met (brom)fietsparkeervakken in de binnenstad (zie hoofdstuk 5.2).

6. Handhaving venstertijden
Er is een projectvoorstel ingesloten voor betere handhaving van de venstertijden (hoofdstuk 5.3). Dit project (maatregel) dient geprioriteerd te worden binnen categorie IV “eenmalig € 175.000,-“.

7. Doorstroming
We erkennen het belang van een goede afwikkeling van het verkeer vanuit de Langstraat richting Oosterbeek. De Weerdjesstraat wordt aangepakt en verbeterd. Vanuit parkeergarage Rozet blijft het mogelijk om via de Vossenstraat de Weerdjesstraat in twee richtingen te gebruiken.

8. Parkeermaatregelen
De geplande transformatie van dit gebied naar een creatieve corridor levert een win-winsituatie op. Naast de opwaardering van het gebied en de openbare ruimte functioneren de huidige Blauwe Golven niet optimaal als parkeervoorziening. Kwalitatieve verbetering van die parkeerfunctie wordt dan ook onderdeel van de plannen en dat is ons inziens belangrijker dan capaciteit (zie ook projectvoorstel monitoring in hoofdstuk 5.3).

Parkeergarages worden toegankelijk gemaakt voor zakelijke vergunninghouders.
Op vrijdag is er voldoende beschikbaarheid van parkeerplaatsen (zie ook projectvoorstel monitoring in hoofdstuk 5.3). Op de zaterdagse marktdag is er extra parkeercapaciteit bij Prinsenhof en P7.

9. Helder, consequent parkeerbeleid
De binnenstad van Arnhem beschikt met de huidige inzichten over voldoende parkeerplaatsen (zie hoofdstuk 2). Met het ingesloten projectvoorstel in hoofdstuk 5.3 monitoren we het gebruik van de parkeervoorzieningen. Parkeren op maaiveld verdient daarbij uit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit niet de voorkeur.
Het is niet wenselijk en niet nodig om te komen tot een vast laag parkeertarief van € 1.50 omdat onderzoek heeft uitgewezen dat dit geen of nauwelijks invloed heeft op de keuze om naar de stad te komen.
Prijsdifferentiatie is een projectvoorstel dat in overleg met binnenstadsondernemers kan worden geprioriteerd (zie hoofdstuk 5.3). Het tarief voor abonnementhouders is in Arnhem vergeleken met andere steden laag en er is op dit moment geen aanleiding om deze te verlagen.

10. Doorsteken en keerlussen
Een goede doorstroming op de centrumring is van essentieel belang voor de bereikbaarheid van de stad; stokt het verkeer op de centrumring, dan stokt het ook op andere plaatsen in de stad en beïnvloedt dit in negatieve zin de bereikbaarheid. We herbevestigen daarmee het principe van de centrumring en radialen. In één richting tegen de wijzers van de klok in rijdt het autoverkeer op de centrumring. Wel afslaan via de bestaande lussen vanaf de centrumring de binnenstad/parkeervoorziening in, maar geen nieuwe doorsteken vanaf de radialen over de centrumring en geen nieuwe doorsteken tussen buiten- en binnensingel.

11. Omvang voetgangersgebied
Nader onderzoek is nodig om te bepalen of en waar het voetgangersgebied verkleind kan worden. Niet alleen de autobereikbaarheid van gebieden speelt daarbij een rol, maar ook de (beleving van) de ruimtelijke kwaliteit. Er is een projectvoorstel ingesloten om onderzoek te doen naar de venstertijden en de omvang van het voetgangersgebied (hoofdstuk 5.3).

Platform Binnenstad Arnhem

Aan: College van Burgemeester en Wethouders gemeente Arnhem
t.a.v. de heer drs. G. Ritsema
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Arnhem, 17 februari 2017

Betreft: **voorstellen voor snel te nemen maatregelen Bereikbaarheid & Parkeren**

Geachte heer Ritsema,

Hierbij geven wij graag gevolg aan de mogelijkheid die u aan ons heeft geboden om voorstellen te doen voor snel te nemen maatregelen voor de verbetering van bereikbaarheid en parkeren van en in de Arnhemse binnenstad. Een en ander zoal besproken tussen u en Hans-Robert van der Doe.

In de gesprekken rond het komen tot een bereikbaarheidsaanpak voor de Arnhemse binnenstad is aangegeven dat snel te nemen, politiek onomstreden maatregelen gewoon doorgevoerd kunnen worden. Het is dan niet nodig te wachten tot de behandeling van de Bereikbaarheidsaanpak.

Desgevraagd doen wij hierbij een aantal concrete voorstellen.

1. Fietsparkeren

Voor het plaatsen van de nog beschikbare nietjes worden de volgende plekken gesuggereerd:

1.1. Weverstraat: De bankjes tegen de gevel van H&M vervangen door nietjes, eventueel evenwijdig aan de looprichting.
1.2. Bakkerstraat, evenwijdig aan de looprichting
1.3. Wielakkerstraat, ter hoogte van de Vissteeg
1.4. Schouwburg, de bestaande capaciteit aanvullen
1.5. Jansplein
1.6. Velperbinnensingel aan de overzijde van Topshelf
1.7. Doelenstraat, bestaande capaciteit uitbreiden

Zie bijlage voor foto's.

Onderzoeksvraag:

Naast bovenstaande lijst met uitbreiding van de bekende fietsnietjes, kan de fietsparkeercapaciteit wellicht nog veel fijnmaziger ingevuld worden. In Den Haag heeft men goede ervaring met gemarkeerde vakken zonder nietjes. Zo ontstaat een combinatie van de gewenste duidelijkheid met een grotere capaciteit. Onderzocht zou moeten worden of deze aanpak ook in Arnhem past. Daarnaast heeft Den Haag een zeer helder leesbare format voor fietsroute binnenstad en fietsparkeerverwijzing. Ook daar zou naar gekeken moeten worden.

2. Handhaven fietsparkeren – verwijderen zwerffietsen

Bij het creëren van extra plaatsen voor het goed en veilig stallen van fietsen hoort volgens het PBA ook het intensiever toezien op en verwijderen van zwerf- en weesfietsen.

Stichting Platform Binnenstad Arnhem | Bovenbeekstraat 21, 6811 CV ARNHEM | info@binnenstadarnhem.nl
KvK: 09191865 | IBAN: NL 89 RABO 0303 5819 72 | BTW: NL.8203.36.816.B01

3. Fietsers te gast

Het PBA zou graag een experiment 'Fietsers te gast' uitgevoerd zien. In andere steden blijken fietsers en voetgangers de ruimte goed te kunnen delen. Met uitzondering van de hoofdwinkelas (gezien de drukte), lijkt de binnenstad van Arnhem zich hier goed voor te lenen.

Bij 'Fietsers te gast' ontstaat duidelijkheid die nu ontbreekt. Het is nu aan de handhavers om al dan niet te gedogen. Durf borden toe te passen die misschien niet 'uit het boekje zijn', maar die iedereen wel begrijpt. (Fotocollage beschikbaar). Uiteraard i.c.m. goede introductie-communicatiecampagne.

4. Scooterparkeren

Fietsers leveren, ook met de fiets aan de hand, weinig hinder op voor de overige binnenstad bezoekers. Scooters nemen meer ruimte in. Het PBA stelt dan ook voor goede, aantrekkelijke scooterparkeerplaatsen te creëren. Dat kan eenvoudig door scootervakken op het wegdek te schilderen.

Voor scooterparkeerplaatsen komen, onder andere, de volgende locaties in aanmerking:

4.1 Velperbinnensingel ter hoogte van Topshelf aan de Musis-zijde.

4.2 Koningsplein ter hoogte van Vicini

4.3 Beekstraat, een parkeerplaats op te offeren voor 6 scooters

4.4 Kleine Oord / Vossenstaat

4.5 Hoek Beekstraat / St. Catherinaplaats.

Het is dan van belang om in directe omgeving van een scooterparkeerplaats daadwerkelijk op te treden tegen foutparkeerders.

5. Taxistandplaatsen

Creëer meer taxistandplaatsen in en rondom het centrum. Spreiding maakt de taxi's voor het publiek sneller bereikbaar en vermindert de druk en de spanning op de thans gebruikte standplaats.

Mogelijkheden worden gezien op de volgende locaties:

5.1 Rozet / Holiday Inn Express (hier staan vaak al taxi's, de situatie dus formaliseren)

5.2 Kleine Oord / Trans

5.3 Markt

5.4 Koningsplein

5.5 Ingang Q-Park – Beekstraat (met het oog op toekomstig Filmhuis)

5.6 Velperbinnensingel ter hoogte van Topshelf

Daarnaast is het idee ontstaan om in de nachturen een van de dan niet gebruikte bushaltes op het Willemsplein te gebruiken als taxistandplaats.

6. Kort Parkeren

Even snel de bestelde visschotel ophalen of een pantalon wegbrengen. Dat is op dit moment heel lastig in de binnenstad. De oproep om te komen tot divers verspreide plekken voor kort parkeren wordt dan ook herhaald.

Dit kort parkeren hoeft zeker niet gratis. De parkeertijd dient, zeker in de opstartfase, ook goed gehandhaafd te worden. De parkeertijd kan volgens PBA maximaal 30 minuten zijn. Daarbij hoort uiteraard wel dat met álle soorten betaalkaarten (pasjes) en apps betaald moet kunnen worden.

Voor het kort parkeren liggen straatplekken voor de hand. Ook in het licht van deze voorziening is het goed als vergunninghouders worden gestimuleerd in de garages te parkeren.

Mogelijke locaties:

6.1 Rozet; met name deze locatie wordt gezien als belangrijke kortparkeerplek met het oog op het afzetten van bezoek aan bibliotheek en muziekschool. De laad- en loszone tegenover het politiebureau

6.2 Nieuwstraat

6.3 Jansbinnensingel

6.4 Beekstraat ter hoogte van nummer 40

6.5 Oude Oeverstraat

6.6 Stationsplein ter hoogte van Hotel Haarhuis

6.7 Willemsplein ter hoogte van de RABO Bank aan linkerzijde van de weg

6.8 Gele Rijdersplein (ook mogelijk invalidenparkeerplaatsen)

6.9 Looierstraat (ook mogelijk invalidenparkeerplaatsen

6.10 Nieuwe plein (in aanvulling op invalidenparkeerplaatsen)

7. Kwaliteit en vindbaarheid parkeergarages - serviceniveau

Op één na (Arnhem Centraal) zijn eigenlijk alle parkeergarages in de binnenstad sterk verouderd, donker, vervuild, van een laag serviceniveau en krap bemeten. Aan dat laatste is weinig te doen, maar daarom moet veel meer ingezet worden op die aspecten waar wél op te sturen valt. Zodat alle 5jes en 6jes naar een 8 of 9 gaan.

Om de mogelijke verbeteringen goed in beeld te brengen stellen wij een objectief onderzoek voor waarmee de 'klantreis' van de parkeerder door een significant aantal *mystery guests* wordt beoordeeld. Samenwerking Parkeerbedrijf / P1 en Q-Park!

Serviceniveau

Wij pleiten ervoor om, vooruitlopend op het hierboven voorgestelde onderzoek, op korte termijn te inventariseren wat er zoal mogelijk is om het serviceniveau van alle garages / parkeergelegenheden over de gehele breedte te vergroten: alle betaalmogelijkheden, paraplu-uitleen, buggy-uitleen, pinautomaten, kluisjes, toiletten, etc.
Ter inspiratie een specifiek idee in dit kader uit onze achterban: een conciërgedienst in het stadscentrum, waarbij bezoekers hun boodschappentassen kunnen droppen, die ze dan bij de ingang van hun parkeergarage weer kunnen ophalen voordat ze uit de stad vertrekken. Misschien starten alleen op drukste dagen van de week en eventueel uitbreiden als er veel positief gebruik van wordt gemaakt?

Ook hier weer: samenwerking Parkeerbedrijf / P1 en Q-Park!

Avondparkeren

Het goedkope parkeertarief van € 0,50 voor avondparkeren beter communiceren.

8. Handhaving Venstertijden

PBA dringt aan op een goede handhaving van de venstertijden in de binnenstad. Vrachtverkeer dient zo veel mogelijk te worden voorkomen om gastvrij voor onze bezoekers te zijn. Dat betekent

ook dat uiterste terughoudendheid betracht dient te worden in het uitgeven van vergunningen. Ook gemeentelijke en aanverwante diensten (stadsbeheer, afvalophaaldiensten) dienen zich zo veel mogelijk aan de venstertijden te houden.

9. Flexibiliteit in ruimtegebruik / verhogen levendigheid

Volgens PBA kan op diverse plekken flexibel met de beschikbare ruimte omgegaan worden.

Evenementen

Zo werd tijdens de kerstmarkt het parkeren op de Markt gedoogd. Dat zou bij grote evenementen (niet plaatsvindend op de Markt) de standaard moeten worden!

Daarnaast kan zeker bij evenementen het Transferium Gelredome goede diensten bewijzen. Daarmee kan vooruitgelopen worden op een permanente 're-activering' van het Transferium.

Meervoudig ruimtegebruik

Ruimte die overdag bestemd is voor kort parkeren of laden en lossen kan gedurende de avonduren worden ingezet als taxistandplaats. Dat geldt bijvoorbeeld voor de voorgestelde kortparkeerplaatsen bij Rozet.

Daarnaast het aanwenden van parkeerterreinen van bedrijven en instanties als extra parkeerplaatsen in het weekend (van het Gelredome tot het kantoor van Volkshuisvesting).

Levendigheid en sociale controle

Door de verschillende functies te combineren wordt ook de sociale controle en daarmee de leefbaarheid verhoogd. Denk aan het combineren van fietsplekken, scooterplekken en taxistandplaats aan de Jansbinnensingel ter hoogte van Topshelf. Of het creëren van de scooterplekken op de st. Catharinaplaats.

10. Duidelijkheid

Communicatie vooraf

Het is voor ondernemers, bewoners en (in mindere mate) voor bezoekers van de Binnenstad van belang dat er goed, eenduidig en tijdig gecommuniceerd wordt over te nemen maatregelen of aanpassingen. Immers, ingrepen in bereikbaarheid en parkeren hebben direct invloed op de bedrijfsvoering (lees investeringsbereidheid) of het woongenot.

Zo is er, bijvoorbeeld, nog altijd onduidelijkheid over de Blauwe Golven. Valt er parkeergelegenheid weg? Zo ja, wanneer en hoeveel? En dan eerst helder maken: waar wordt vervangende capaciteit gerealiseerd? [1]

Communicatie in openbare ruimte

Daarnaast – en dit geldt bij uitstrek wel voor bezoekers ! – kan er nog heel wat worden verbeterd in de bewegwijzering en parkeerverwijzing. Zonder nu op voorbeelden in te gaan, is ons voorstel dat de verbetermogelijkheden worden geïdentificeerd d.m.v. een mystery (parkeer/bezoek)guest onderzoek.

[1] NB: parkeren op de Blauwe Golven is essentieel voor de bezoeker uit een plaats als Oosterbeek. Parkeermogelijkheid moet op deze plaats gewoon gehandhaafd blijven, in elk geval totdat er een gelijkwaardig alternatief rond die locatie zou zijn (Blikken Bioscoop?) waarbij de automobilist niet de centrumring hoeft rond te rijden.

Platform Binnenstad Arnhem

\ 5 PBA/brfB&W/cw 17 februari 2017

Tenslotte

Wij danken u voor de geboden mogelijkheid om deze voorstellen in te brengen, waarmee wij hopen te bereiken dat we op korte termijn zichtbare verbeteringen en resultaten kunnen gaan zien en aanwijzen.

Dit zal ons in gezamenlijkheid ook meer tijd en ruimte geven om te werken aan verdere en meer structurele plannen en verbeteringen die ook meer tijd vragen voor een goede uitwerking.

Graag blijven wij nauw betrokken bij de uitwerking van deze en de verdere plannen.

Met vriendelijke groet,

bestuur Stichting Platform Binnenstad Arnhem

ir. Caspar Wortmann MRICS
secretaris / bestuurder

kopie aan: - gemeente Arnhem: dhr. R. König, dhr. A. Roest, dhr. A. van Oirschot, dhr. J. Vermeulen

bijlage: fietsparkeren in Arnhem

Reactie op brief Platform Binnenstad Arnhem 17 februari 2017 Voorstellen voor snel te nemen maatregelen Bereikbaarheid en parkeren

1. Fietsparkeren
Het fietsparkeren wordt uitgebreid. De uitbreiding wordt uitgevoerd door buiten te schouwen waar plaats en behoefte is aan (extra) fietsparkeerplekken. De aangevoerde locaties zullen meegenomen worden (zie maatregelen hoofdstuk 5.2 en projectvoorstel hoofdstuk 5.3).

2. Handhaven fietsparkeren - verwijderen zwerffietsen
Strikter handhaven op fietsparkeren kan pas ten volle ten uitvoer gebracht worden als er een compleet beleid is, inclusief de uitvoering van het verwijderen van weesfietsen en fietswrakken. Er is een projectvoorstel opgesteld waarin de vorming en vervolgens uitvoering van beleid beschreven staat. Opstellen van beleid start dus op korte termijn; uitvoering start daarna en is mede afhankelijk van onder andere beschikbare middelen voor bijvoorbeeld de verwijdering en opslag van weesfietsen, fietswrakken en handhavingscapaciteit.

3. Fietsers te gast
Het huidige gedoogbeleid is hierop gebaseerd en laat dit dus toe. In de zijstraten wordt fietsen toegestaan (uitgezonderd drukke dagen). Het huidige beleid is bij gebruikers van de openbare ruimte nu echter onvoldoende bekend; betere communicatie hierover zal worden gerealiseerd.

4. Scooterparkeren
Realisatie van scooterparkeerplaatsen is mogelijk. Door middel van een schouwronde zullen gezamenlijk plekken aangewezen worden waarna deze op de bestrating aangeduid worden (zie projectvoorstel schouw in hoofdstuk 5.3).

5. Taxistandplaatsen
Om te kunnen bepalen welke plaatsen verantwoord ingezet kunnen worden als taxistandplaats (en gedurende welke tijden) is nader onderzoek nodig. Indien er overeenstemming is over de taxistandplaatsen, zal uitvoering nog afhankelijk zijn van prioritering binnen categorie IV van de maatregelentabel. Gebruik van het voorbeeld van de bushaltes in nachtelijke uren vraagt tevens afstemming met BRENG.

6. Kort parkeren
De gemeente Arnhem staat positief tegenover een pilot flitsparkeren. Indien deze pilot in afstemming met PBA is te prioriteren binnen de 2 ton kan de pilot uitgevoerd worden in 2017/2018 (zie projectvoorstel kort parkeren nabij binnenstad in hoofdstuk 5.3).

7. Kwaliteit en vindbaarheid parkeergarages - serviceniveau
Ook de gemeente onderschrijft de noodzaak om de parkeergarages op te plussen. Voor dit moment ontbreken echter de financiële middelen en is de maatregel op langere termijn geplaatst (zie hoofdstuk 5.2).

8. Handhaving venstertijden
Er is een projectvoorstel ingesloten voor betere handhaving van de venstertijden (hoofdstuk 5.3). Dit project (maatregel) dient geprioriteerd te worden binnen categorie IV “eenmalig € 175.000,-“.

9. Flexibiliteit in ruimtegebruik / verhogen levendigheid
Ook de gemeente is voorstander van flexibiliteit in ruimtegebruik en zal waar mogelijk samen met ondernemers en bewoners bekijken hoe dit mogelijk is. Het voorstel om de Markt af en toe beschikbaar te maken voor parkeren is daarbij niet wenselijk, maar zaken als het gebruik van parkeerterreinen van derden zeker wel.

10. Duidelijkheid
De gemeente heeft voortdurend aandacht voor de communicatie over haar plannen voor het centrum en zal blijven samenwerken om dit te verbeteren.
Voor bewegwijzering zie de maatregelen in hoofdstuk 5.2.

Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren

De Arnhemse binnenstad weer in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden. Dat willen bewoners en ondernemers in de Arnhemse binnenstad allemaal.

Een bruisende, veilige, gezonde binnenstad met gebruiksgemak voor haar bewoners is van groot belang. Juist door bewoning in de binnenstad mogelijk te maken en te stimuleren blijft de stad ook na sluitingstijd van de winkels levendig en veilig. Een goede bereikbaarheid per auto, fiets, OV of te voet vindt Arnhem 6811 eveneens van groot belang. Daarom stelt Arnhem 6811 10 concrete acties voor op het gebied van bereikbaarheid en parkeren.

Arnhem 6811 is uiteraard altijd bereid tot toelichting, overleg en hulp bij de uitvoering van onderstaande acties.

Legenda symbolen

10 Concrete acties

1 - 'Italiaanse' aanpak tegen scooters

De overlast van scooters (en fietsers) in de binnenstad neemt ergerlijke vormen aan en heeft met een bruisende binnenstad niets meer te maken. Integendeel. Kinderen en ouderen worden van hun sokken gereden door scooters die overal rijden. Arnhem 6811 stelt de volgende oplossingen voor:

- gedoogbeleid afschaffen, duidelijke regels en deze handhaven (met bijvoorbeeld kentekenherkenning (1));
- hoofdas alleen voetgangers, zijstraten vrijgeven voor fietsers;
- indicatie aanbrengen op zijstraten voor fietszone;
- parkeerplaatsen voor scooters rondom centrum;
- niet sneller dan 10 km per uur scooter in de zij straten;

1 http://www.tubantia.nl/regio/enschede-en-omgeving/enschede/italiaanse-aanpak-tegen-scooters-in-enschedesebinnenstad-1.5735798

2 – Aanpak overlast Rijnkade

Op de Rijnkade wordt hevige overlast ondervonden van straatracers, vervuilers en rijdende disco's. Dit is voor bezoekers en bewoners van de binnenstad onprettig. Arnhem 6811 stelt voor om:

- een streng beleid in te voeren tegen hardrijders en asociaal weggedrag met handhaving in de avonden en de weekenden;
- verkeersdrempels aan te brengen;

3 - Overlast door distributie binnenstad binnen en buiten venstertijden

De overlast van distributieverkeer in de binnenstad neemt toe.(2) Arnhem 6811 stelt de volgende oplossingen voor:

- strengere handhaving van de venstertijden en/of met behulp van nummerplaat herkenning
- stimuleren milieuvriendelijke vrachtwagens (elektrisch, schoner)
- aantal vervoerdersbewegingen verminderen in de binnenstad door centraal omslag- en distributiepunt buiten de stad en verhoging ladingsgraad (stadsdistributie).

2 http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/arnhemse-binnenstad-stroomt-vol-met-verkeer-1.6312947

ARNHEM6811

4 – Meer parkeerplaatsen voor bewoners op maaiveldniveau

Sinds de afsluiting van de binnenstad ervaren de binnenstadbewoners meer overlast van vandalisme en kleine criminaliteit. Door het vrijgeven van parkeerplaatsen van vergunninghouders zijn er minder parkeerplaatsen beschikbaar voor bewoners. Arnhem 6811 stelt de volgende oplossingen voor:

- afgesloten binnenstad 's avonds en 's nachts weer vrij maken voor bewoners (= meer parkeerplaatsen voor bewoners, meer sociale controle);
- parkeren in afgesloten binnenstad 's avonds en 's nachts toestaan voor bewoners op aangewezen locaties.

5 – Invoeren van een nieuw parkeerroute informatie systeem

Wij zien veel bezoekers aan de Arnhemse binnenstad zoeken naar een parkeerplaats. Dit levert niet alleen een negatieve beleving op, maar ook extra uitstoot van CO_2 en fijnstof. Arnhem 6811 pleit voor een nieuw parkeerroute informatie systeem, waarbij al op de invalswegen informatie aan de automobilist wordt gegeven over kort en lang parkeren (P&R), eventuele hinder, etc.

6 – Invoeren van een groene golf (50 km/u) op de binnenring

De Arnhemse binnenring is één van de plekken in Gelderland met de hoogste concentratie fijnstof. Dat is niet zo verwonderlijk als de automobilist zowel bij het Airborneplein, het Willemsplein en de Trans onnodig vaak en lang voor het stoplicht moet staan. Zeker met éénrichtingsverkeer is het zaak dit aan te pakken. Arnhem 6811 pleit voor de invoering van een herkenbare groene golf op de binnenring. Dit zorgt er voor dat automobilisten minder hard rijden, de doorstroming verbetert, er minder fijnstof en CO_2 wordt uitgestoten en de beleving van de bezoeker een positieve impuls krijgt.

7 – Gelijke behandeling bij aanvragen van parkeervergunningen.

Sinds 2012 is er een ongelijkheid in het toewijzen van vergunningen aan binnenstadbewoners. Voor die tijd was er een scheiding tussen plaatsen voor eigenaren (eigen plaats, koopplek in openbare garage) en vergunninghouders (vergunning voor parkeren op straat). Concreet betekent dit dat sinds 2012 een koper van een nieuwbouwappartement geen recht meer heeft op een vergunning. Bovendien mag de vergunninghouder ook gratis parkeren in de openbare garages, terwijl eigenaren hiervoor een uurprijs moeten betalen. Arnhem 6811 pleit voor gelijke rechten op een vergunning voor alle bewoners van de binnenstad, zowel huurders als eigenaren.

ARNHEM6811

8 – Aanpak Gele Rijdersplein / Looierstraat

De bewoners in Looierstraat en het Gele Rijdersplein ervaren voor het merendeel overlast bij het sluipverkeer in de Looierstraat en het Gele Rijdersplein (24h verkeer winkelen/uitgaan, shortcut voor centrumring). Arnhem 6811 is van mening dat er betere plekken zijn in Arnhem voor kort parkeren (de Markt bijvoorbeeld), aangezien het noordelijk deel van de Arnhemse binnenstad een hoge bewoningsgraad kent.

9 – Betere ontsluiting binnenstad voor hulpdiensten

Bewoners ervaren dat de bereikbaarheid van de binnenstad voor hulpdiensten gehinderd wordt door paaltjes. Arnhem 6811 stelt voor dit probleem met kentekenherkenning op te lossen en de paaltjes weg te halen. Deze investering zal tevens leiden tot minder administratieve handelingen voor het parkeerbedrijf, inkomsten uit handhaving en minder onderhoudskosten aan kapotte paaltjes.

10 – Extra fietsvoorzieningen en toegang voor bewoners

Bewoners kunnen vaak hun fietsen en scooters niet kwijt in hun eigen woning. Arnhem 6811 stelt voor om:

- 24/7 uur toegang voor bewoners tot overdekte bewaakte fietsen/scooter stallingen te realiseren (nu worden bewoners weggestuurd als de fiets er langer als een dag staat);
- oplaadpunten voor elektrische fietsen te realiseren;
- sneller zwerf- en weesfietsen van de straat halen.
- extra fietsvoorzieningen voor fietsers en scooters te realiseren;

ARNHEM6811

Beleidsvorming

<u>Gelijke beprijzing voor binnenstadbewoners</u>

Op dit moment is er in de beprijzing van parkeren voor binnenstadbewoners geen gelijk speelveld. De prijzen variëren van 138 Euro voor een parkeervergunning tot 1764 euro voor een abonnement tot 30.000 Euro voor de koop van een parkeerplek (Musis). Bewoners wensen een gelijk speelveld. De prijs voor een parkeerplaats voor een bewoner op een openbare plek of in een garage mag niet afhangen van je inkomen, oud- of nieuwbouw of het feit dat je huurder of eigenaar bent. Wij adviseren de gemeente dit te moderniseren en in overleg met de bewoners met een voorstel te komen.

<u>Invoeren van kentekenherkenning binnenstad</u>

Met de ontwikkeling van nieuwe technologie en elektrificatie van het autopark vinden wij het wenselijk dat Arnhem de volgende ontwikkelingen serieus gaat onderzoeken:

- toegang tot de binnenstad via Automatische Nummerplaat Herkenning (ANPR) in plaats van het huidige systeem van de onvriendelijke 'paaltjes';(3,4)
- het vrijgeven van parkeren voor alle bewoners buiten de winkeltijden;
- het online kunnen aanvragen van een ontheffing voor binnenstadbewoners voor verhuizingen en grote inkopen tijdens winkeltijden;
- het creëren van shared-space gebieden op die plekken waar dat 'met de stad' wenselijk wordt gevonden;

het reguleren van stadsdistributie (via ANPR).(5)

ARNHEM 681

Gastvrij voor bezoekers

De afgelopen jaren is het gemeentelijke beleid gericht op het terugdringen van het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau. Daarnaast is het voor bezoekers van de binnenstad nog steeds een moeilijke opgave om Arnhem anno 2016 binnen te komen.

- Wij stellen het eenrichtingsprincipe van de ring niet ter discussie. Wel moeten op zes á zeven plekken doorsteek en keerlussen gemaakt worden zodat:
  - o de binnensingels makkelijker en veiliger bereikt kunnen worden;
  - o er bij het missen van een afslag een herstelmogelijkheid is (het ontbreken hiervan wordt als ongastvrij ervaren).
- Het aantal parkeerplaatsen niet verminderen, maar uitbreiden door:
  - o Op strategische plaatsen langs de ring parkeerplaatsen voor flitsbezoek aan de binnenstad makkelijker te maken. Ten behoeve van de bezoekers juist ook op maaiveldniveau. Het autovrij maken van de Markt vinden wij daarom geen goed idee.
  - o Op bestaande parkeerterreinen (Gelredome, IPKW) die zich binnen 5 minuten van de binnenstad bevinden P&R voorzieningen te creëren voor 5 Euro per dag (inclusief OV). Gecombineerd met een hoogfrequente busverbinding wordt voor de bezoeker aan de binnenstad een betere beleving gecreëerd die goedkoper is. Immers, een parkeerplaats vinden op zaterdag in de Musisgarage duurt zo'n 6-8 minuten en kost 2,85 Euro per uur. In dezelfde tijd is de bezoeker voor minder geld daadwerkelijk in de binnenstad en heeft de bezoeker een keuze!

3 http://www.pzc.nl/regio/walcheren/middelburg-overweegt-systeem-met-kentekenherkenning-in-binnenstad1.5961736
4 http://delftsepost.nl/nieuws/kentekenherkenning-binnenstad-gestart-komende-weken-nog-waarschuwing1.6072124
5 http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/arnhemse-binnenstad-stroomt-vol-met-verkeer-1.6312947

Over Arnhem6811

Samen met de bewoners, zetten we ons in om wonen in de binnenstad van Arnhem aangenamer te maken en houden. Arnhem 6811 richt zich op de thema's wonen, veiligheid, groen, onderhoud, zorg en welzijn, parkeren en bereikbaarheid. Om dit uit te voeren, stelt Arnhem 6811 de binnenstadsbewoners centraal en zien wij ons zelf slechts als ondersteunende factor. We willen graag de binnenstadsbewoners betrekken en stimuleren om mee te doen aan de ontwikkeling van een mooie binnenstad.

Over het opstellen van het pamflet over parkeren en bereikbaarheid

We zijn benaderd door het college van B&W om vanuit de belangen van bewoners een plan voor het parkeren en de bereikbaarheid van de binnenstad op te stellen. Wij hebben deze uitdaging aangepakt en met actieve betrokken bewoners 28 acties geïdentificeerd. De top 10 treft u aan in deze folder. Deze folder gaan we in de komende weken via onze website, de publiciteit, sociale media, bewonersbijeenkomsten of anderszins met de bewoners bespreken en prioriteren. Dit moet uiteindelijk een definitieve en gedragen versie opleveren van de bewonerswensen. Arnhem 6811 is uiteraard altijd bereid tot toelichting, overleg en hulp bij de uitvoering en/of het verder uitbouwen van het draagvlak.

ARNHEM6811

ARNHEM 6811

Reactie op Pamflet Bereikbaarheid en parkeren van Arnhem6811

1. 'Italiaanse' aanpak tegen scooters
Kentekenherkenning bij scooters vergt een forse investering in cameratechniek. De budgetten hiervoor zijn niet voorhanden, dus deze aanpak wordt niet overgenomen. De snelheid van 10 km/uur van de scooters is niet handhaafbaar, omdat dit geen wettelijke snelheid is. Het handhaven op fietsen is nu reeds van toepassing: fietsen in de zijstraten wordt toegelaten en op de hoofdas (rode loper) niet. Tijdens de schouw (zie projectvoorstel in hoofdstuk 5.3) zal gezamenlijk met ondernemers en bewoners worden bekeken waar scooterplaatsen rondom het centrum kunnen komen (zie hoofdstuk 5.2).

2. Aanpak overlast Rijnkade
De lage rkade wordt de komende jaren op diverse manieren minder aantrekkelijk gemaakt voor hard rijden. De aanleg van de Jansbeek en het vervangen van de primaire waterkering geven mogelijkheden om de snelheid met een betere inrichting te remmen.

3. Overlast door distributie binnenstad binnen en buiten venstertijden
Er is een projectvoorstel ingesloten voor betere handhaving van de venstertijden (hoofdstuk 5.3). Dit project (maatregel) dient geprioriteerd te worden binnen categorie IV “eenmalig € 175.000,-“.

4. Meer parkeerplaatsen voor bewoners op maaiveldniveau
Het is niet wenselijk om in het voetgangersgebied auto's te parkeren; er is geen vakaanduiding en mogelijk is er niet overal voldoende ruimte. Dit kan leiden tot een verminderde bereikbaarheid voor de hulpdiensten. De gemeente zal het de parkeerdruk continu monitoren (zie projectvoorstel hoofdstuk 5.3). Bewoners met een vergunning kunnen daarbij tegenwoordig ook in de garages parkeren.

5. Invoeren van een nieuw parkeerroute informatiesysteem (PRIS)
Er komt vooralsnog geen nieuw PRIS-systeem omdat het huidige systeem voldoet. Door de komst van steeds meer in-carinformatie lijkt een PRIS-systeem daarbij over een aantal jaar ook overbodig. Wel zal bij de herinrichting van de Weerdjesstraat de parkeerverwijzing naar Prinsenhof worden meegenomen. Zie ook maatregelen in kader van duurzaam bereikbaar in hoofdstuk 5.2.

6. Invoeren van een groene golf (50 km/u) op de binnenring
We werken continu aan de optimale afstelling van de verkeerslichten op de ring, zodanig dat de doorstroming van het verkeer optimaal is en we daarmee onnodig wachten en onnodige uitstoot voorkomen. Zie ook maatregelen in kader van duurzaam bereikbaar in hoofdstuk 5.2.

7. Gelijke behandeling bij aanvragen van parkeervergunningen
Dit verschil zal niet wijzigen, er is in de bouw- en parkeerverordening vastgelegd dat de ontwikkelaar van (koop)appartementen voor parkeerruimte zorgt of dit neerlegt bij de koper. Als er geen parkeervoorziening gerealiseerd is bij een ontwikkeling zal de eigenaar zelf een parkeerplaats moeten kopen of huren.

8. Aanpak Gele Rijdersplein / Looierstraat
In het coalitieakkoord is vastgelegd dat het parkeren op het Gele Rijders Plein wordt opgeheven. Deze maatregel is per 1 maart 2017 uitgevoerd.

9. Betere ontsluiting binnenstad voor hulpdiensten
De bereikbaarheid voor de hulpdiensten voldoet; zij kunnen inrijden bij alle verzinkbare afsluitingen. De hulpdiensten geven niet aan problemen te ondervinden met de toegang naar de binnenstad

10. Extra fietsvoorzieningen en toegang voor bewoners
Zie hiervoor het projectvoorstel Schouw in hoofdstuk 5.3.

Gelijke beprijzing
Zie beantwoording onder punt 7 van dit pamflet.

Invoeren kentekenherkenning
Zie hiervoor de maatregelen in hoofdstuk 5.2 en het projectvoorstel Venstertijden in hoofdstuk 5.3.

Gastvrij voor bezoekers
Een goede doorstroming op de centrumring is van essentieel belang voor de bereikbaarheid van de stad; stokt het verkeer op de centrumring, dan stokt het ook op andere plaatsen in de stad en beïnvloedt dit in negatieve zin de bereikbaarheid. We herbevestigen daarmee het principe van de centrumring en radialen. In één richting tegen de wijzers van de klok in rijdt het autoverkeer op de centrumring. Wel afslaan via de bestaande lussen vanaf de centrumring de binnenstad/parkeervoorziening in, maar geen nieuwe doorsteken vanaf de radialen over de centrumring en geen nieuwe doorsteken tussen buiten- en binnensingel.

De binnenstad van Arnhem beschikt met de huidige inzichten over voldoende parkeerplaatsen (zie hoofdstuk 2). Met het ingesloten projectvoorstel in hoofdstuk 5.3 monitoren we het gebruik van de parkeervoorzieningen. Parkeren op maaiveld verdient daarbij uit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit niet de voorkeur.

De gemeente Arnhem staat positief tegenover een pilot flitsparkeren. Indien deze pilot in afstemming is te prioriteren binnen de 2 ton kan de pilot uitgevoerd worden in 2017/2018.

Arnhem, 29 november 2016.

Onderzoeksresultaten door Arnhems Hart, inzake mobiliteit en parkeren in de binnenstad van Arnhem.

Bewegwijzeringen en routes verduidelijken:

Het is zeer opgevallen dat er veel onduidelijkheid is over het bereiken van parkeerplaatsen, parkeergarages, lage kade, Boterdijk, Rijnkade en vooral ook Arnhem Centraal (Kis&Ride). Daarnaast werkt de rondweg ook niet echt mee om een bepaalde straat en/of zaak te bereiken. Vaak staan mensen al 500 meter verder van hun bestemming af, en moeten dan weer de hele stad rond om de juiste locatie te bereiken. Dit is voor een gewone automobilist nog een loopbare afstand, maar we zien ook vrachtverkeer deze fout steeds meer ondervinden. En deze heeft geen zin om met een pompwagen de hobbelige straat 500 meter af te gaan. Dus milieu technisch al een probleem om beter aan te pakken.

- Doordat de Kis&Ride niet (goed) staat aangegeven parkeren veel t.h.v. Tempo Team/Rabobank voor de blokken/paaltjes. Men kan hier zelfs nog tussendoor hebben we ondervonden. >>Geeft een gevaarlijke situatie.
- Daarnaast gaat de voorgenomen afsluiting vanaf de Rodenburgstraat richting Parkeergarage Rozet ook niet het verkeersbeeld bevorderen. Volgens een verkeersbesluit gaat de Broerenstraat straks afgesloten worden voor het verkeer, hierdoor is de parkeergarage Rozet niet meer direct bereikbaar. Men is dan weer verplicht om helemaal rond het centrum te rijden.

Fietsers en scooters e.d.:

Het is voor de Gemeente Arnhem een goede zaak om fietsers/scooters meer de gelegenheid te geven om hun ijzeren paard ergens goed te stallen. We zien dit vooral als pluspunt zodat men iedereen ook meer pusht om met de fiets/scooter te komen. We merken ook dat de fietsenstallingen aan de J. van Doornplein en Willemsplein goed gebruikt worden. De ondergrondse fietsenstalling bij Rozet is heel veel minder doordat men een trap af moet en dat is voor velen geen pluspunt om hier heen te gaan.

- Afgelopen week is gelukkig ook besloten om deze te sluiten per 1 december a.s., maar we dringen zeer aan om naar een andere locatie dichtbij te gaan zoeken.

Hierdoor is het om Rozet heen ook een soort vuilnisbelt aan ijzeren paarden. Dit geeft ook niet de uitstraling naar buiten die eigenlijk Rozet zou moeten afgeven.

- Aanpakken van deze puinhoop zou ook zeer gewenst zijn. Echter met het plaatsen van extra nietjes maakt dit punt een meer onverzorgde indruk en trekt ook hangjongeren e.d. aan zoals reeds al het geval is.
- Dit betreft ook eigenlijk de Weverstraat t.h.v. de HEMA, hierdoor wordt de weg vaak te smal.

Als men een rondje maakt langs het centrum en ook echt let op de geplaatste nietjes die de Gemeente reeds al heeft neergezet van de vele honderden, dan valt het op dat deze uitstraling eigenlijk bij 80% telt. Bij de meeste nietjes is het dan ook een zooitje. Bij en rond Arnhem Centraal is het vaak wel schrikken om te zien hoe fietsen her en der staan en zelfs naast de nietjes liggen of zelfs half op de rijbaan/stoep liggen.

Zelfs het verplichte bord, geen fietsen, bij Arnhem Centraal heeft totaal geen nut. Er staan vaak vele fietsen en scooters die nooit verwijderd zullen worden door de Gemeente.

- Arnhems hart vraagt zich dan ook zeer af waarom op die plek geen fietsenstalling is gemaakt zoals op het Willemsplein.
- En of het gebruik van nietjes juist meer dergelijke zooi e.d. aantrekt? Oplossing kan ook zijn om z.g. niet-vakjes te maken, een 8-tal nietjes omlijsten met b.v. een groene haag.

Bewoners maar ook ondernemers geven aan dat men niet echt een fiets of scooter ergens bewaakt en/of beheerd steeds kan plaatsen. Dit heeft meer betrekking op de nachtelijke uren en wanneer bv een stalling gesloten is.

- Optie zou zijn om de fietsenstalling aan de J. van Doornplein 24/7/365 (ook) toegankelijk te maken voor bewoners/ondernemers d.m.v. een contract en sleutel o.i.d..

Ook de openbare fietsenrekken aan de J. van Doornplein e.o. stralen niet echt een schoonheidsprijs uit. Vermoeden bestaat dan ook dat deze meer gebruikt worden door aangrenzende bewoners welk een eigen berging o.i.d. hebben.

- T.h.v. Musis staan nu een paar nietjes terwijl deze nauwelijks worden gebruikt. Maak hier een fietsenstalling van als op het Willemsplein en maak van de J. van Doornplein een mooi frisse ingang met meer groen en bankjes.

Wel willen we aangeven om te kijken naar fietsenstallingen waar ook scooters e.d. ruimte hebben in de toekomst. De scooterplekken bij de Janspoort zijn een mooie aanvulling als voorbeeld.

Gele rijdersplein:
Daarin zijn we kort en krachtig: gewoon weer openstellen voor betaald parkeren en vergunninghouders. Nu maakt men zelfs (gevaarlijke) capriolen om toch bij dit plein te kunnen parkeren/komen.
Tevens zal dit de leefbaarheid en het weer opvullen van de winkels enorm bevorderen.

Flits parkeren:
Er wordt door de ondernemers gesproken om flits parkeren in te stellen. Men kan nu reeds gewoon per minuut betalen dus waarom deze optie extra? Om parkeerplaatsen speciaal aan te maken hiervoor is ook overbodig en onnodig.

Parkeren op maaiveld:
Ondernemers geven aan om te kijken naar mogelijkheden om te parkeren op maaiveld, Arnhems Hart raad dat ten zeerste af. Uit vele nare ervaringen van (aanwonende) bewoners is gebleken dat bv bij een evenement diverse grasvelden beschadigd achterblijven.

- We adviseren om bij drukte het Gelredome er meer bij te betrekken en dan extra bussen in te zetten. Eerder werd dit ook geregeld gedaan maar jammer genoeg niet meer echt gepromoot.

Parkeervergunningen ondernemers:
Ondernemers geven aan dat zij graag de tarieven van hun parkeervergunningen omlaag willen zien. De Gemeente zou kunnen overwegen dat ondernemers en hun personeel, met vergunningen, alleen in de parkeergarage Centraal mogen staan. Eventueel met een korting als zijnde een beloning.
Hierdoor ontlasten de ondernemers ook de parkeerplaatsen op de straat!

- Wil men toch buiten deze parkeergarage Centraal staan, dan het gewone tarief voor de betreffende vergunning.
- Parkeergarage Centraal is voor elke ondernemer van de binnenstad op loopbare afstand en ook een veiliger onderkomen als men praat over camera's en toezicht als met de ondernemer iets gebeurt.

Bewoners en bezoekersvergunningen:
Bewonersvergunningen: De huidige prijs die men daarvoor moet betalen is zeer acceptabel.

Bezoekersvergunningen: Een hele goede aanvulling voor onze bewoners. Ook bewoners zelf gebruiken deze veel als ze geen vaste auto hebben en/of een huurauto gebruiken.

- Momenteel heeft men 300 uur staan voor de bezoekersvergunning. Aangezien er nu tot 23.00 uur betaald moet worden zou het goed zijn om deze te verhogen tot 500 uur. Of de aanvrager zelf laten kiezen hoeveel uur deze wil kopen voor dat jaar. Natuurlijk met het reële prijskaartje.

- En het automatisch laten stoppen om 23.00 uur i.p.v. 00.00 uur online.

Parkeertarieven bezoekers:
De omliggende gemeentes schrappen het betaald parkeren af of verlagen deze sterk. Dit zou Arnhem ook eens moeten overwegen. We geven geen advies wat dit zou moeten zijn, we adviseren het alleen zeer sterk.

- Wel adviseren we voor elke parkeergarage een vaste prijs te maken voor een dagkaart of een dagdeel. Dit verschilt zeer momenteel.
- Voor straat parkeren zou een dagkaart ook een aanwinst zijn en raden we dat ook ten zeerste aan.

Verkeer binnen de paaltjes:
Per 1 januari a.s. gaat P1 de verkeershandhaving overnemen. Het zou een goede gelegenheid zijn om dan goede directe afspraken te maken inzake de controle van het binnenstad verkeer.

- Eerder werd er direct om 09.30 uur begonnen met het controleren van de binnenstad op illegale parkeerbewegingen, nu word dat niet meer gedaan. Dit heeft ook te maken met het fiscaal en Wet Mulder bekeuren. De Gemeente wil graag geld innen zodat fiscaal bekeuren voorrang heeft. Daarnaast heeft Parkeerbeheer te weinig mensen in dienst voor geheel Arnhem.

Ook is de afspraak dat Hoeklijn zorg draagt voor de afzet paaltjes aan de zijde van het Kerkplein op de markt dagen, dit doet Hoeklijn niet zoals afgesproken. En kan het verkeer vanaf vrijdagochtend tot zaterdagavond 19.00 uur gewoon de binnenstad in en uit rijden. Hoeklijn ontvangt zelfs een vergoeding voor deze dienst maar voert het niet uit. (Dit laatste van horen zeggen door een Gemeente ambtenaar.)

Daarnaast is het opvallend dat ondernemers ook enorm klagen over het (vracht)verkeer terwijl zij vaak hun voertuig parkeren voor hun pand. En dat terwijl er geen uit- of inpak handelingen plaats vinden.

- Geadviseerd wordt om de laad- en loshavens beter te gaan bekijken. Op Willemsplein zijn deze te klein en geeft heel veel hinder. Bij drukte lost men gewoon op het fietspad/stoep.

Parkeergarages:
Er word gepraat over het zgn. opplussen van de parkeergarages. Elke parkeergarage heeft toiletten en kan men steeds terecht om iets in de auto te leggen na de aankoop. Dus kluisjes zijn dan ook niet nodig, wel meer info over de binnenstad (plattegrond VVV) of het kunnen huren van een fiets of buggy.

Fiets-gedoogbeleid:
Dit is toen opgezet om fietsers gelegenheid te geven om sneller maar ook beter de binnenzijde van het winkelcentrum te laten bereiken. Hierdoor is het overzicht voor velen ook onderhand weg, mag men wel of niet die straat in fietsen. Zelfs Handhaving heeft aangegeven niet op te treden, vanwege dit gedoogbeleid, omdat de wet zeer duidelijk is en men er gewoon niet mag fietsen! Vreemd als het duidelijk is moet je zelfs optreden. We kunnen ons voorstellen dat als het onduidelijk is, dat Handhaving vanwege redelijkheid en billijkheid niet optreedt.

Daarnaast is het gedogen ook voor velen een doorn in het oog en wordt men soms wel eens aangereden of vinden bijna ongelukken plaats. Zeer jammer is ook dat indertijd tijdens de evaluatie geen enkele andere ondernemer of bewoner erbij was betrokken. Dit vond alleen tussen de Burgemeester en de toenmalige bakkersvrouw van het Grofje plaats.

www.arnhembar.nl

Slot:
Het valt ons erg op dat er steeds meer woningen bij komen en ook zakelijke panden worden gesplitst en/of omgebouwd tot kamers/woningen/appartementen. Natuurlijk is dat een hele goede zaak tot het aantrekken van meer bewoners in het centrum van Arnhem.

Maar dat heeft ook wel een keerzijde inzake het parkeren en toegankelijkheid van onze binnenstad. Immers er verdwijnen door de vele herinrichtingen en aanpassingen heel veel parkeerplaatsen op straat. Maar ook de goede bereikbaarheid van o.a. Parkeergarage Rozet aan de Langstraat als de geplande afsluiting Broerenstraat/De Trans daadwerkelijk doorgaat.

Globaal verdwijnen er nu zo rond de 500 parkeerplaatsen, en daar komen er nog 98 bij als ook het Koningsplein op de schop gaat.

Opgemerkt wordt ook dat de afdeling Handhaving zwaar onderbezet is, al vele maanden. In de binnenstad zien we deze niet tot bijna niet meer lopen en/of op de fiets controleren. Door deze onderbezetting moet Handhaving ook vele vaste dingen laten lopen zoals de weekmarkten op vrij- en zaterdag.

Parkeerbeheer moet gewoon zijn functie uitoefenen en niet kijken of er fiscaal of volgens de Wet Mulder die dag bekeurd moet worden. Een goede samenwerkende en uitvoerende koppeling tussen Handhaving en Parkeerbeheer ten aanzien van handhaving binnen 6811, en ook totaal Arnhem, zou een heel warm welkom zijn.

In kader van veiligheid dringen we ten zeerste aan om op hele korte termijn de oversteek bij J. van Doornplein richting Musis sacrum te verbeteren. Momenteel worden voetgangers/fietsers e.d. gewaarschuwd door een bliep en een verkeerslamp als er een naderende bus of auto aan komt. Echter deze waarschuwing gaat ook af bij een (elektrische) rolstoel of pas als een voertuig er al op 1 meter vanaf is. De voormalige Wethouder Mink had dit toen al op zijn bordje liggen.

Arnhems Hart hoopt ten zeerste dat jullie wat hebben aan bovenstaande informatie en onderzoek welk is uitgevoerd door diverse binnenstadbewoners het afgelopen jaar.

Met vriendelijke groeten,

Arnhems Hart,
p/a Sint Walburgisplein 45,
6811 BZ Arnhem.

© www.ArnhemsHart.nl

Reactie op Onderzoeksresultaten Arnhems Hart

1. **Bewegwijzering en routes verduidelijken**
   Er komt vooralsnog geen nieuw PRIS-systeem omdat het huidige systeem voldoet. Door de komst van steeds meer in-carinformatie lijkt een PRIS-systeem daarbij over een aantal jaar ook overbodig. Wel zal bij de herinrichting van de Weerdjesstraat de parkeerverwijzing naar Prinsenhof worden meegenomen.

2. **Fietsers en scooters e.d.**
   Realisatie van scooterparkeerplaatsen is mogelijk. Door middel van een schouwronde zullen gezamenlijk plekken aangewezen worden waarna deze op de bestrating aangeduid worden (zie projectvoorstel schouw in hoofdstuk 5.3). Strikter handhaven op fietsparkeren kan pas ten volle ten uitvoer gebracht worden als er een compleet beleid is, inclusief de uitvoering van het verwijderen van weesfietsen en fietswrakken. Er is een projectvoorstel opgesteld waarin de vorming en vervolgens uitvoering van beleid beschreven staat (zie projectvoorstellen in hoofdstuk 5.3.)

3. **Gele Rijders Plein**
   In het coalitieakkoord is vastgelegd dat het parkeren op het Gele Rijders Plein wordt opgeheven. Deze maatregel is per 1 maart 2017 uitgevoerd.

4. **Flitsparkeren**
   De gemeente Arnhem staat positief tegenover een pilot flitsparkeren. Indien deze pilot in afstemming met PBA is te prioriteren binnen de 2 ton kan de pilot uitgevoerd worden in 2017/2018

5. **Parkeren op maaiveld**
   De gemeente hecht belang aan een kwalitatief goede openbare ruimte met zo min mogelijk "blik in zicht". Dat betekent dus dat er bij voorkeur zo min mogelijk parkeren op maaiveld is. Wel is de parkeercapaciteit als totaal van belang, zie projectvoorstel monitoring in hoofdstuk 5.3 en een aantal maatregelen in 5.2.

6. **Parkeervergunningen ondernemers**
   De gemeentelijke parkeergarages worden toegankelijk gemaakt voor zakelijke vergunninghouders.

7. **Bewoners- en bezoekersvergunningen**
   De mededeling dat het Arnhems Hart de huidige prijs van bewoners- en bezoekersvergunningen zeer acceptabel vindt, nemen wij als kennisgeving aan.

   Wij zijn bereid te analyseren hoe het gebruik van de bezoekersvergunningen door bewoners van de binnenstad is. De uitkomst hiervan vormt input voor het overwegen van aanpassingen aan het aantal af te nemen uren (nu vast 300 uren per jaar) en de wijze waarop dat kan (nu maximaal één bezoekersvergunning per adres per jaar voor €20,00).

   Het automatisch laten stoppen van 00:00 uur naar 23:00 uur kunnen wij niet honoreren, omdat bezoekers via de bezoekersvergunning ook in de gemeentelijke parkeergarages kunnen parkeren.

Het is zaak om als bewoner zelf de parkeeractie van de bezoeker - telefonisch dan wel digitaal - af te melden. Op die manier gaat het daadwerkelijke aantal geparkeerde uren van het tegoed af.

8. **Parkeertarieven bezoekers**
   Wij nemen kennis van het advies om de parkeertarieven af te schaffen of te verlagen. Wij hebben eerder aangegeven dat het niet wenselijk en ook niet nodig is om te komen tot een vast laag parkeertarief van €1,50 per uur, omdat onderzoek heeft uitgewezen dat dit nauwelijks invloed heeft op de keuze om naar de stad te komen.

   De dagkaart voor de gemeentelijke parkeergarages kent één tarief, €15,00. Wij hebben geen invloed op de tarieven die private parkeergarage-exploitanten hanteren.

   Een dagkaart voor straatparkeren wijzen we af, omdat wij het gebruik van de parkeergarages stimuleren, zeker voor langer verblijf.

9. **Verkeer binnen de paaltjes**
   Er is een projectvoorstel ingesloten voor betere handhaving van de venstertijden (hoofdstuk 5.3). Dit project (maatregel) dient geprioriteerd te worden binnen categorie IV “eenmalig € 175.000,-“.

10. **Parkeergarages**
    Ook de gemeente onderschrijft de noodzaak om de parkeergarages op te plussen. Voor dit moment ontbreken echter de financiële middelen en is de maatregel op langere termijn geplaatst (zie hoofdstuk 5.2).

11. **Fietsgedoogbeleid**
    Het huidige gedoogbeleid is hierop gebaseerd en laat dit dus toe. In de zijstraten wordt fietsen toegestaan (uitgezonderd drukke dagen). Het huidige beleid is bij gebruikers van de openbare ruimte nu echter onvoldoende bekend; betere communicatie hierover zal worden gerealiseerd

12. **Slot**
    De binnenstad van Arnhem beschikt met de huidige inzichten over voldoende parkeerplaatsen (zie hoofdstuk 2). Met het ingesloten projectvoorstel in hoofdstuk 5.3 monitoren we het gebruik van de parkeervoorzieningen. Parkeren op maaiveld verdient daarbij uit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit niet de voorkeur.
    Een groot aantal concrete zorg- en aandachtspunten wordt meegenomen in de schouw die uitgevoerd gaat worden. Het idee is daarbij dat zaken die eenvoudig, snel en zonder grote kosten uitgevoerd kunnen worden op korte termijn gerealiseerd worden (zie projectvoorstel schouw 5.3).

Uit de stad

In het kader van de bereikbaarheidsaanpak zijn gesprekken gevoerd met de APCG, de ANWB en de Fietsersbond.

APCG (Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten)

Ook mensen met een beperking gaan graag naar de binnenstad voor cultuur, horeca en winkels. Voor hen is met name de toegankelijkheid voor mindervaliden van belang. Het APCG vraagt dan ook aandacht voor een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid van haltes in het centrum, (regio)taxi's die ook tot in het voetgangersgebied kunnen komen en goede routes (breed genoeg en vlak) van parkeervoorzieningen naar het centrum.

Reactie

De gemeente Arnhem vindt de genoemde aspecten van belang en deze worden ook meegenomen bij de planvorming en de inrichting van de openbare ruimte.

ANWB

De ANWB heeft aangegeven dat een goede bereikbaarheid van de binnenstad voor het autoverkeer van belang is en dat garages veilig en comfortabel dienen te zijn. De autobereikbaarheid is echter niet het enige wat telt; met name goede voorzieningen voor fietsers zijn in binnensteden van belang, zeker gezien de opkomst van de E-bike. Zorg dus voor voldoende en veilige stallingsvoorzieningen.

Reactie

Zie hiervoor de maatregelen in hoofdstuk 5.2.

Fietsersbond

De Fietsersbond vraagt aandacht voor het veilig en comfortabel stallen van fietsen, maar ook de routes naar het centrum verdienen blijvende aandacht. Specifiek punt zijn de oversteken over de singels. Op een aantal punten is verbetering gewenst.

Reactie

Zie hiervoor de maatregelen in hoofdstuk 5.2.

Oogst van de Inspiratieavond op 25 januari 2017

Op 25 januari 2017 heeft er een inspiratiebijeenkomst plaatsgevonden met als thema de bereikbaarheid van en het parkeren in de Arnhemse binnenstad (in toekomstperspectief). De inspiratie voor de tafelsessies tijdens het tweede deel van de avond werd geleverd door een zestal presentaties. De presentaties, waarvan hieronder de sprekers en titels staan, gaven een verschillende invalshoek op de aspecten bereikbaarheid, mobiliteit, parkeren en economisch functioneren.

Toy Hertoghs, CEO WEGO; toekomst van mobiliteit, elektrisch rijden en autodelen
Andy Berkouwer, CEO BeMobile NL en Flitsmeister; een nieuwe blik op een rit naar je bestemming
Carlo van de Weijer, CEO TomTom, hoogleraar TUe; ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit
Guliano Mingardo, onderzoeker Erasmus Universiteit; vindbaarheid parkeerplaats belangrijker dan tarief
Huib Lubbers, directeur RMC retail management; succesvolle winkelstad Arnhem
Frans Bekhuis, projectleider CROW; bereikbare binnensteden

De sprekers gaven vanuit verschillende perspectieven een blik op de ontwikkelingen op het gebied van de mobiliteit en bereikbaarheid. Zo schetste Toy Hertoghs van WEGO het beeld van steeds meer elektrische auto's die de komende jaren op de markt komen en het gedeelde bezit ervan. Carlo van de Weijer ziet de komende jaren een uberfication van de mobiliteit oftewel, een auto haal je op waar je bent en brengt je waar je moet zijn oftewel het (auto)bezit wordt minder belangrijk. Dat ontwikkelingen er vaak sneller zijn dat men denkt, schetste Andy Berkouwer tijdens zijn presentatie; al binnen enkele jaren zorgen de smartphone en andere hulpmiddelen voor een actieve begeleiding van de snelste reis naar de eindbestemming. Dat betekent soms ook een wisseling van vervoermiddel omdat de auto niet altijd de snelste en makkelijkste modaliteit is om op de eindbestemming te komen.
Guliano Mingardo van de Erasmus Universiteit die veel onderzoek heeft gedaan naar beweegredenen om een binnenstad te bezoeken, schetste het belang van de verschillende aspecten op dit vlak. Zo bleek het aspect "dicht bij huis" met afstand het belangrijkste te zijn, terwijl het parkeertarief door de bezoekers als minst belangrijk wordt beschouwd. Huib Lubbers van RMC schetst dat daarnaast een duidelijke focus en identiteit van het winkelgebied van belang zijn. Zaken als parkeren dienen natuurlijk op orde te zijn, maar juist de identiteit zorgt samen met een gevarieerd winkelaanbod of een bezoeker naar de stad komt. Frans Bekhuis van het CROW tenslotte laat zien dat de groei van de economie de automobiliteit verder laat stijgen terwijl het wegennet verzadigd raakt. Regionale bereikbaarheid kan dan ook niet zonder de verdere ontwikkeling van alternatieven en een "wijde blik".

Na de presentaties was het de uitdaging voor de aanwezigen om met elkaar in gesprek te gaan over welke ontwikkelingen op het vlak van mobiliteit, parkeren en bereikbaarheid nodig en wenselijk zijn voor de Arnhemse binnenstad.
Aan vier tafels werd onder leiding van een tafelheer/dame gesproken over welke aanpak op korte en lange termijn nodig is om de (beleefde) bereikbaarheid van de binnenstad verder te optimaliseren. Doordat aan elke tafel verschillende "bloedgroepen" zaten waren de discussies open en breed.

Per tafel heeft vervolgens een vertegenwoordiger de "oogst" toegelicht. Begrippen die daarbij vaak naar voren kwamen waren:

- Gastvrijheid
- Goede vindbaarheid parkeerplaatsen/garages
- Houdt de stad (kernwinkelgebied) compact
- Zorg voor opvang aan de randen van de stad, maak daar goede P&R-locaties
- De fiets heeft de toekomst, het reguliere OV minder
- Gebruik de USP's van Arnhem zoals het Centraal Station meer en beter.

DE ARNHEMSE BINNENSTAD BINNEN BEREIK

AANTREKKELIJK EN LEEFBAAR

• Aangepaste versie juni 2017

made in [Arnhem]

DE ARNHEMSE BINNENSTAD BINNEN BEREIK

Arnhem: bereikbaar, leefbaar en gastvrij

Arnhem is een geweldige stad. In onderzoeken en analyses lees je dat we de afgelopen jaren veel bereikt hebben: de binnenstad bruist, ontwikkelt zich volop en krijgt prima rapportcijfers van bezoekers. Uit deze onderzoeken blijkt dat ook de bereikbaarheid van de binnenstad op dit moment, zowel lopend, op de fiets, met het OV als met de auto prima is. Omdat de binnenstad als woonomgeving, maar ook als werk- en beleefomgeving voortdurend aan populariteit wint, is het echter belangrijk dat we nu keuzes gaan maken om de binnenstad ook in de toekomst bereikbaar, leefbaar en gastvrij te houden. Hier zijn zowel winkeliers, bewoners als bezoekers bij gebaat.

Voor de lange termijn kiezen we daarom vol overtuiging voor duurzame manieren om de binnenstad te bereiken: de bezoeker die lopend de binnenstad bereikt, het OV gebruikt of op de fiets komt krijgt ruim baan. We bouwen hiertoe de geweldige OV-infrastructuur die we al hebben, waaronder Trolley 2.0, verder uit. Tegelijkertijd vergeten we de auto niet. Voor automobilisten geldt dat zij in de toekomst het snelst en voordeligst in de binnenstad komen door gebruik te maken van Park & Drive voorzieningen aan de randen van de stad.

En we kijken niet alleen naar de lange termijn. Op basis van gesprekken die ik had met ondernemers, bewoners en bezoekers van de binnenstad en op voorstel van de gemeenteraad kom ik in deze visie met voorstellen die de leefbaarheid en bereikbaarheid van de binnenstad al op de korte termijn kunnen vergroten. Bijvoorbeeld door vergroten van het aantal fietsenstallingen, het verder verbeteren van het OV-netwerk en het verbeteren van de vindbaarheid van de parkeervoorzieningen.

Onze stad bruist. Met de lange en korte termijn maatregelen in deze visie kunnen we er voor zorgen dat de binnenstad ook in de toekomst blijft bruisen en bereikbaar, leefbaar en gastvrij is.

Geert Ritsema
Wethouder mobiliteit

INHOUDSOPGAVE

De Arnhemse binnenstad binnen bereik 2
Inleiding 4
Leeswijzer en Doel 4

1 Trends binnenstad 5

2 Facts en Figures Mobiliteit 12

3 Uit de stad 19

4 Visie, Koers en Opgaven 22
4.1 Visie de Arnhemse binnenstad 22
4.2 Koers de bereikbare binnenstad 23
4.3 De opgaven 24

5 Bereikbaarheidsaanpak 2017 27
5.1 Uitvoeringsagenda de Arnhemse binnenstad binnen bereik 27
5.2 Maatregelen bereikbaarheidsaanpak 29
5.3 Projectvoorstellen 34

INLEIDING

Arnhem heeft in 'De Arnhemse Binnenstad 2015' gekozen voor een binnenstad die naast een plek om te winkelen ook een plek is om te ontmoeten, te wonen en te werken. Daarvoor versterken we de binnenstad langs de lijnen zoals die in de nota zijn uitgezet:

- De ruimtelijke kwaliteit is op orde;
- Zorg voor een gastvrije bereikbare binnenstad;
- Zorg voor een creatieve en aantrekkelijke programmering.

In de rapportage van de nota (mei, 2016) is de visie uit 2015 bekrachtigd. Echter is ook geconstateerd dat trends en ontwikkelingen vragen om aanscherpingen op de ingeslagen koers. Er zijn nog stappen te maken om de doelstelling om terug te komen in de top 10 van meest aantrekkelijke binnensteden van Nederland te realiseren. De compacte binnenstad vraagt vooral om innovatief ondernemerschap en investeringen door overheid en ondernemers. Om die reden is bovenop de agenda van 2015 focus gelegd op drie samenhangende opgaven:

1. Retail is aan voortdurende veranderingen onderhevig;
2. Herbevestiging van het belang van de ruimtelijke en openbare kwaliteit voor een aantrekkelijke binnenstad;
3. Zorgdragen voor een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto.

Aan de eerste opgave is invulling gegeven met de detailhandelsvisie en horecavisie. De tweede opgave wordt uitgewerkt in de nota 'Aantrekkelijke Binnenstad Arnhem' die gaat over de beleving en uitstraling van de openbare ruimte van de binnenstad.
De voorliggende nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar" geeft invulling aan de derde opgave. De bereikbaarheid van regio, stad en binnenstad is cruciaal voor het functioneren van de binnenstad. Daarnaast is bereikbaarheid van de (binnen)stad een belangrijke economische factor voor het Arnhemse vestigingsklimaat. De nota schetst om die reden een ontwikkeling van de stad als geheel en de binnenstad binnen bereik in het bijzonder.

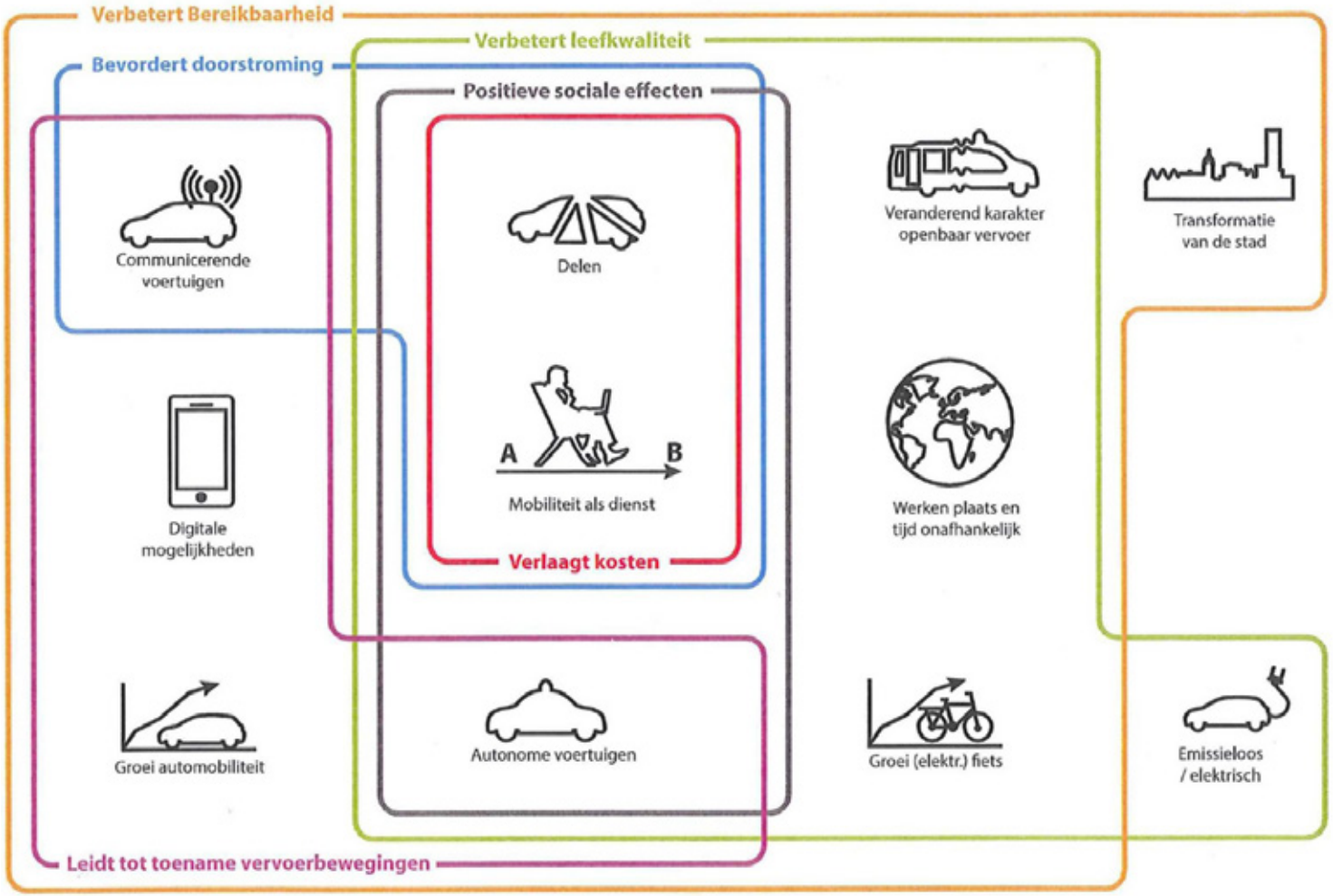
Met het vaststellen van de nota "De Arnhemse Binnenstad 2015", het speerpunt bereikbaarheid uit de rapportage in 2016 en het aannemen van de moties "Gedifferentieerd parkeren in de binnenstad" (november 2015) en "Rechte rug(1): verlagen parkeertarieven" en het amendement "Rechte rug (1): verlagen parkeertarieven" (november 2016), heeft de raad een duidelijke opdracht bij de het college neergelegd om werk te maken van de bereikbaarheid van de binnenstad. De pamfletten van Platform Binnenstad Arnhem (PBA), Arnhem6811 en Arnhems Hart hebben dit onderwerp nog verder aangescherpt.

Leeswijzer en Doel

De nota heeft belangrijke raakvlakken met de kwaliteit van de leefomgeving, economie en wonen. Hoofdstuk 1 schetst de beleidsmatige, ruimtelijke en economische trends van de stad en de binnenstad in het bijzonder die van invloed zijn op de mobiliteit in brede zin. Hoofdstuk 2 geeft een weergave van de huidige feitelijke situatie in de Arnhemse binnenstad rondom mobiliteit met Facts & Figures. In hoofdstuk 3 staan we stil bij de signalen, wensen en behoeften uit de stad waar we in het zienswijzenrapport antwoorden op formuleren.
Daarna volgt in hoofdstuk 4 de visie met de Koers en Opgaven die bepaald zijn op basis van de inzichten uit de eerste 3 hoofdstukken. In hoofdstuk 5 wordt de uitvoeringsagenda gepresenteerd aan de hand van een maatregelenmatrix en projectvoorstellen om uitvoering te geven aan de opgaven. Dit doen we via de weg van de geleidelijkheid. Sommige maatregelen kunnen direct worden uitgevoerd, terwijl enkele opgaven nader onderzoek verlangen. Tot slot wordt in het zienswijzenrapport heel concreet ingegaan op de gewenste maatregelen van PBA, Arnhem6811, Arnhems Hart, de Fietsersbond, ANWB en Arnhems Platform Chronisch zieken en Gehandicapten (APCG).

Met deze nota wordt uitvoering gegeven aan de opgaven uit de nota "De Arnhemse binnenstad 2015" en de rapportage uit 2016. Zo werken we toe naar een aantrekkelijke, leefbare en bruisende binnenstad binnen bereik in termen van bereikbaar, vindbaar en gastvrij & kwaliteit leefomgeving.

1 TRENDS BINNENSTAD

De Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur heeft in december 2016 in haar rapport "Dichterbij en sneller" 11 ontwikkelingen en trends omschreven die van aanzienlijke invloed zijn op de bereikbaarheid van stedelijke regio's. Naar deze trends en ontwikkelingen wordt verwezen in hoofdstuk 1 van de nota binnen de thema's economie, wonen, verkeer en parkeren, duurzaamheid en technologie.

Leve de stad

"Overal in de wereld, ook in Nederland, groeien stedelijke regio's. Onder een stedelijke regio verstaat de raad een aaneengesloten gebied van een stad (of dubbelstad) en haar omliggende forensengemeenten, waarbinnen mensen zich verplaatsen om hun dagelijkse activiteiten uit te voeren (in vakjargon het daily urban system). Hier wordt gewoond, gewerkt en gebruik gemaakt van een breed scala aan voorzieningen" (Bron: Raad van de Leefomgeving, Dichterbij en sneller, 2016).

Daarmee is de stad weer in trek. Ook in Arnhem groeit het aantal inwoners. Dit door zowel natuurlijke aanwas, de grote aantrekkingskracht op jongvolwassenen, als door een positief binnen- en buitenlands migratiesaldo. Die groei zet door en naar verwachting wonen er in 2030 ongeveer 168.000 mensen in Arnhem. Ook de Arnhemse binnenstad wint aan aantrekkingskracht. Het aantal woningen en bewoners in de binnenstad groeit. Het aantal bedrijfsvestigingen stijgt en de binnenstad wordt veel meer een ontmoetingsplaats waar shoppen, beleven, werken, cultuur en evenementen hand in hand gaan. Dit resulteert in een stijging van de bezoekersaantallen aan onze binnenstad en een nadrukkelijke toevoeging van functies in de binnenstad.

Tegelijk met het toenemende belang van stedelijke regio's verandert de samenleving in al zijn facetten, met aanzienlijke invloed op bereikbaarheid. Het staat nog niet altijd vast hoe deze veranderingen zich precies zullen voltrekken, maar wel dat ze onontkoombaar zijn. De tijd waarin mensen hun leven lang wonen, werken en winkelen in een vast patroon en binnen een vast gebied is voorbij. Dat dit consequenties heeft voor de binnenstad en het gebruik van de beschikbare ruimte is evident. Het intensieve gebruik dat bewoners, ondernemers en bezoekers maken van de openbare ruimte, beïnvloedt de bruikbaarheid en de beleving van het woon- en leefklimaat in de binnenstad. We staan om die reden voor de uitdaging om in te spelen op trends op het gebied van economie, wonen, verkeer, duurzaamheid en technologie.

Economie

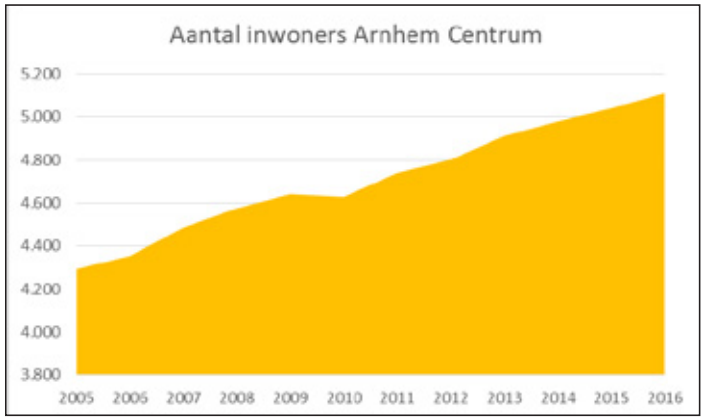
De binnenstad is het centrum van economie, kunst, cultuur, onderwijs en toerisme. Hoewel de binnenstad van Arnhem slechts een klein gebied bestrijkt fungeert het gebied als de economische motor van stad en regio. De binnenstad met haar straten, pleinen, groen en blauw, maar vooral met de aanwezige voorzieningen krijgt steeds meer economische betekenis. Een bruisende binnenstad is een vestigingsvoorwaarde voor bedrijven en mensen, maar ook steeds meer een productie- en ontmoetingsplaats. Waar voorheen functies als wonen, werken en recreëren strikt gescheiden waren, vloeien functies in elkaar over en worden nieuwe functies toegevoegd. Hiermee is de *transformatie van de stad* ingezet. We willen wonen in het centrum, mobiel werken in de openbare ruimte of in horecagelegenheden en geïnspireerd worden door de aanwezige kunst en cultuur. Voor het functioneren van de kennisintensieve economie wordt het ontmoeten steeds belangrijker en wordt *werken plaats en tijd onafhankelijk*.

Ook in de retail is deze verschuiving zichtbaar. In de afgelopen periode was vooral de recreatieve winkelfunctie in de binnenstad dominant. Nu staat deze functie als gevolg van economische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen onder druk. Het gaat de consument in toenemende mate om ontmoeten, dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. De aankoop van een enkel product is niet de enige reden waarom mensen een bezoek brengen aan de binnenstad. Bezoekers hebben een meervoudig bezoekmotief: Zij komen én om te winkelen,én voor het cultuuraanbod, én voor een hapje en een drankje. De meer praktische aankopen worden via internet gedaan en de grotere goederen worden gehaald op een makkelijk met de auto bereikbare locatie. Voor een bezoek aan de binnenstad staan daarmee ontmoeten en beleven centraal. We zien nieuwe concepten in onze binnenstad landen en het fenomeen "blurring", het vermengen van functies, neemt een vlucht. Daarmee wordt de binnenstad veel meer een "place to meet" dan een "place to buy". Deze trend is zichtbaar in de afname van de werkgelegenheid in de detailhandel en de toename van de werkgelegenheid in de horeca. Daarnaast zien we een toename van het aantal toeristische en zakelijke overnachtingen in de stad.

Het economisch belang van de binnenstad voor de werkgelegenheid in Arnhem is nog altijd groot. Bijna 16% van alle banen in de stad bevinden zich in de binnenstad: 15.780. Hoewel de werkgelegenheid in de binnenstad de afgelopen jaren is afgenomen, neemt het aantal bedrijfsvestigingen toe. Dit is te verklaren door o.a. de economische crisis en bijbehorende reorganisaties, de toename van het aantal kleine bedrijven in de binnenstad en de grote concentratie van ZZP'ers in de binnenstad. Veel van deze eenmansbedrijven profiteren van het aanbod aan faciliteiten voor kleine ondernemers. Vooral creatieve en zakelijke dienstverlening groeide de afgelopen jaren sterk. Voor deze groep en voor de creatieve makers is het veelzijdige horeca-aanbod een belangrijke vestigingsvoorwaarde. Daarnaast hechten ondernemers vooral waarde aan de combinatie van autobereikbaarheid, parkeren en optimale bereikbaarheid via het openbaar vervoer. De binnenstad is als vestigingslocatie weer in trek vanwege de aanwezigheid van hooggekwalificeerd creatief personeel, branchegenoten en de inspirerende omgeving.

Wonen

Wonen in de binnenstad is populair. Deze trend is ingezet door de vergrijzing en de toename van één- en tweepersoons huishoudens, maar ook gezinnen blijven steeds vaker in de stad wonen. Het binnenstedelijk woonmilieu biedt nabijheid van werk, goede bereikbaarheid, een hoge dichtheid aan voorzieningen en attractiviteit. De hoge kwaliteit van de openbare ruimte en de interessante mix aan functies trekken veel bewoners naar de binnenstad. Ook in de Arnhemse binnenstad is het aantal inwoners de afgelopen 10 jaar flink gegroeid.

De groei van het aantal binnenstadsbewoners in de periode tussen 2005 en 2016 bedraagt bijna 20%: van 4.300 in 2005 naar 5.100 in 2016. Het aantal inwoners van Arnhem is in deze periode met bijna 9% toegenomen tot 153.817 inwoners op 1 januari 2016. Deze cijfers onderschrijven de populariteit van wonen in de binnenstad. Opgemerkt moet worden dat de bevolkingsdichtheid in de Arnhemse binnenstad nog steeds laag is ten opzichte van vergelijkbare steden als Nijmegen en Leiden. Arnhem heeft een inhaalslag te maken. De woonfunctie vergroot de attractiviteit van de binnenstad, geeft antwoord op het krimpende kernwinkelgebied en creëert draagvlak voor het toevoegen van voorzieningen in de binnenstad die het woonmilieu ondersteunen.

Met de Arnhemse transformatie-aanpak, die in de periode 2013-2016 ongeveer 450 woon-eenheden in de binnenstad opleverde, geven we invulling aan de behoefte voor binnenstedelijk wonen die vooral aantrekkelijk is voor studenten, jongere inwoners en alleenstaanden. Deze doelgroep is en blijft ook in de toekomst sterk vertegenwoordigd in de Arnhemse binnenstad.

Camelot, het gebouw op de hoek van de Rodenburgstraat en het Eusebiusplein is getransformeerd van kantoorgebouw naar huisvesting voor jongeren en studenten.

Winkelen	323.000 bezoekers per week
Aantal bedden	1960
Werken	15.780 banen
Bewoners	5.112 bewoners
Woningen	3.245 woningen
Baanontwikkeling detailhandel vs. Horeca	
Cultuur	Musis: 91.500 Focus: 65.285 Luxor live: 76.213
OV	25.000 - 30.000 unieke busreizigers per werkdag

Een nieuwe trend die het CPB in 2015 "de opmars van het stadsgezin" noemde, wordt zichtbaar in de zuidelijke binnenstad. Dit deel van de binnenstad verschijnt steeds meer in haar nieuwe gedaante. Vanwege de vele ontwikkelingen die nu al of in de nabije toekomst gaan plaatsvinden, ontstaat hier een geheel nieuw milieu waarin wonen, cultuur en leisure de boventoon voeren. Er verrijzen binnenstedelijke woonbuurten zoals Paradijs en Bartok en leggen levendige straten de verbinding met de Rijn. Zo ontstaat er een geheel nieuw woonmilieu in de binnenstad waar ook gezinnen hun plek vinden. Dat dit voorziet in een behoefte werd duidelijk bij de run op de kavels aan de Rodenburgstraat die zelfs het landelijke nieuws wist te halen. De nieuwe koophuizen in de binnenstad gaan als warme broodjes over de toonbank. De groei van het aantal woningen in de binnenstad zet de komende jaren met de bouwontwikkeling en transformatieaanpak door.

Met de groei van de economie en de welvaart groeien de automobiliteit en het autobezit in Nederland. Tegen deze trend in daalt het autobezit van bewoners in de binnenstad. In Arnhem is een duidelijke daling van het autobezit in de binnenstad zichtbaar tegenover een stijging van het autobezit in de gehele stad.

	Jaartal	Binnenstad	Totaal Arnhem
aantal inwoners	2000	4.100	138.000
aantal wegvoertuigen	2000	2.350	58.000
aantal voertuigen pp	2000	0,57	0,42
aantal inwoners	2015	5.000	152.000
aantal wegvoertuigen	2015	2.450	88.000
aantal voertuigen pp	2015	0,49	0,58

De ontwikkeling van de woonfunctie in de binnenstad heeft ruimtelijke consequenties voor parkeren, stallen en verblijven. Voor ontwikkelingen waar de gemeente positie heeft en/of haar ruimtelijke juridisch instrumentarium kan inzetten wordt een parkeernorm gehanteerd. Ontwikkelaars zijn echter steeds meer bereid om appartementen in de binnenstad te bouwen voor jongere doelgroepen of alleenstaanden waar geen parkeergelegenheid voor de auto is. Voor woonmilieus die het stadsgezin huisvesten stuurt de gemeente op parkeeroplossingen op, onder of in het pand dan wel op de eigen kavel.

Verkeer en Parkeren

De lokale levensstijl van veel stedelingen vertaalt zich in hun mobiliteitsgedrag. In een stad met goede fietsvoorzieningen en verschillende bestemmingen op geringe afstand van elkaar is de fiets een aantrekkelijk alternatief voor auto en openbaar vervoer. In het algemeen worden dichtbij en ver weg relatieve begrippen. Het gaat steeds meer om het doel dat mensen hebben met een verplaatsing, namelijk een activiteit uitvoeren en minder om de manier waarop men bij de activiteit komt.

We zien steeds meer producten op de markt komen die mobiliteit als dienst aanbieden en concurreren met het klassieke autobezit. Daarnaast kunnen auto's steeds beter met elkaar en met de infrastructuur communiceren, is autonoom rijden niet langer fictie en verandert het karakter van het openbaar vervoer door flexibelere inzet en het toevoegen van diensten. Voor de reiziger ontstaan hierdoor nieuwe mogelijkheden die beter aansluiten op zijn of haar behoefte aan flexibiliteit in het dagelijks leven.

In de binnenstad is deze ontwikkeling zichtbaar. Het is vooral hier dat het autogebruik veel minder dominant is geworden. Gelijktijdig heeft de fiets een renaissance doorgemaakt. De fiets lijkt hét vervoermiddel in de binnenstad te zijn. In stedelijke regio´s is er sprake van een exponentiële groei in het (elektrisch) fietsgebruik. Met het grotere aanbod aan allerlei fietstypen is de fiets ook voor meer doelgroepen in de stad een handig en snel vervoermiddel geworden. De elektrische fiets, de bakfiets, de OV-fiets en zelfs de speed-pedelec[1] zijn diverse verschijningsvormen die in het straatbeeld tegenwoordig zichtbaar zijn. De keerzijde van de groei van het fietsgebruik is de ruimte die geparkeerde fietsen innemen. Dit is vooral zichtbaar in stationsomgevingen en de binnenstad. Binnensteden transformeren naar "place to meet", binnenstedelijk wonen is populair en werken blijft van belang. Dit vraagt steeds meer om een hoge kwaliteit van de leefomgeving in binnensteden waar het voor bezoekers, bewoners en werkers prettig verblijven is. Een goede inrichting van de openbare ruimte is daarbij cruciaal. In binnensteden verrijzen daarom in hoog tempo overdekte en bewaakte fietsenstallingen en wordt de auto zichtbaar uit het straatbeeld gehaald. Ook in Arnhem is de afgelopen jaren fors ingezet om het parkeren in parkeergarages te stimuleren en het maaiveldparkeren terug te dringen. Dat deze aanpak effect heeft laten de stijgende bezettingsgraden van overdekte stallings- en parkeergarages zien.

Duurzaamheid

Gemotoriseerd verkeer heeft tal van nadelen voor de omgeving. Verkeersonveiligheid, luchtvervuiling, energieverbruik, geluidemissies en een groot ruimtebeslag zijn maatschappelijke kosten van het autogebruik. Elektrisch rijden is aan een sterke opmars bezig. De (technische) ontwikkelingen bevinden zich in een stroomversnelling en elektrisch rijden lijkt een deel van de oplossing te kunnen zijn voor grote maatschappelijke problemen zoals klimaatverandering, slechte luchtkwaliteit en de eindigheid van fossiele brandstoffen (Groenhuijsen & Rijpert, 2016). Daarnaast wordt ook de emissie van auto's met brandstofmotoren steeds verder teruggedrongen.

In november 2014 heeft de gemeente Arnhem de Green Deal Zero emissie ondertekend met o.a. de rijksoverheid, gemeenten, verladers, belangenorganisaties en ING. De Green Deal is een uitwerking van het energieakkoord en is bedoeld om alle deelnemende partijen gezamenlijk te doen streven naar zero emissie van CO2 en zo min mogelijk fijnstof, roet en geluid op weg naar 2025. Dit moet worden bereikt door middel van innovatie in voertuigtechniek en het slimmer benutten van voertuigbewegingen. Om de doelstellingen van het akkoord te realiseren zal ook het gebruik van 'stille emissieloze voertuigen" moeten worden gestimuleerd.
Om veranderende goederenstromen efficiënter te kunnen organiseren, is de verwachting dat speciale ontkoppelpunten aan de rand van de stad (stadsdistributiecentra) de toekomst hebben. Kleinere zendingsgrootte in combinatie met toenemende leveringsfrequentie vraagt om logistieke inrichting, waarbij sneller op de vraag van winkeliers wordt ingespeeld. Vanuit de distributiecentra kan vervoer met kleinere en schonere (elektrische) voertuigen naar de binnenstad worden georganiseerd.

Technologie

De binnenstad is bij uitstek een gebied waarin innovaties op het gebied van 'smart city' en 'smart mobility' een plek krijgen. In de mobiliteitswereld hebben allerlei soorten van data hun intrede gedaan. Routeplanners via de mobiele telefoon voor de fietser, realtime reisinformatie voor de openbaar vervoer-reiziger en verkeersinformatieapps voor de automobilist. De digitale mogelijkheden zijn enorm en lijken alleen maar toe te nemen.

[1] De speed-pedelec is een elektrische fiets met een hoge snelheid (tot 45 km/h)

Met de app Waze delen weggebruikers diverse informatie als vertragingen, wegopbrekeningen en benzineprijzen met elkaar

Auto's zullen steeds beter met elkaar kunnen communiceren en in de nabije toekomst kunnen worden verbonden met het huis en kantoor van de bestuurder. Ook zullen ze zullen gaan communiceren met de infrastructuur. Met het gebruik van deze data kunnen verbeteringen in het mobiliteitssysteem worden aangebracht. Met TomTom HD raakt de automobilist bijvoorbeeld nooit de weg kwijt en biedt dit systeem alternatieve routes bij verstoringen onderweg. Diverse parkeerapps faciliteren de parkeerder om het om het gebruik van het parkeren af te rekenen. Anno 2016 maakt ongeveer 1 op de 3 parkeerders in de Arnhemse binnenstad reeds gebruik van de mogelijkheden van belparkeren.

Het vinden van een vrije parkeerplaats en direct betalen via smartphone al gemeengoed bij de consument.

Meer en meer informatie zal in de auto bij de automobilist komen. Dit betekent dat op termijn allerlei informatie in het straatbeeld overbodig zal worden.

"Smart cars need stupid infrastructure"
Carlo van de Weijer, Inspiratiebijeenkomst bereikbare binnenstad

Autonome voertuigen zijn geen fictie meer en versnelt deze ontwikkeling. Zo bestaat de connected car al, die communiceert met wegkantsystemen en met in zijn nabijheid rijdende voertuigen. Communicerende voertuigen, zoals auto's die de snelheid automatisch regelen op basis van de voorganger worden gemeengoed en maakt dat dit soort auto's bijvoorbeeld op autosnelwegen al bijna zelf kunnen rijden.

Terwijl Google experimenteert met de zelfrijdende auto heeft de provincie Gelderland op de route tussen het station Ede-Wageningen en de universiteit van Wageningen (WUR) en op de campus van Wageningen geëxperimenteerd met zelfrijdende voertuigen tussen het normale verkeer (wepods.nl). De verwachting is dat steeds meer voertuigen op de weg komen, die steeds meer taken van de bestuurder kunnen overnemen.

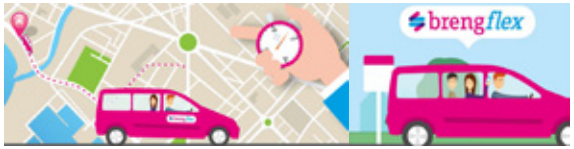
De verschillende scenario's van de zelfrijdende auto laten zien dat het bezit en gebruik van de auto - een trend van nu - steeds verder uit elkaar gaan lopen. Straks activeert iemand met een app het voorrijden van zijn eigen, dan wel huur- of deelauto. Na gebruik vervolgt deze auto zelf zijn eigen weg.

"Auto's moeten rijden, klaar staan, nooit stilstaan"
Quote uit Inspiratiebijeenkomst

Gefaciliteerd door internet en de mobiele telefoon is het delen en/ of verhuren van bezittingen steeds gemakkelijker. Door de opkomst van deelplatforms waarop consumenten onderling goederen verhuren of delen. Met Greenwheels huren we deelauto's vanaf een vaste plek, met SnappCar en BlablaCar kunnen particulieren hun auto met elkaar delen of verhuren.
Deze ontwikkelingen leiden uiteindelijk tot minder autobezit en ruimtebeslag en tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Het aantal toepassingen in de mobiliteitswereld zal de komende periode doorgroeien en mobiliteit als dienst verstevigen. Denk aan de mogelijkheden die de OV-chipkaart biedt voor vervoerders om de prestaties van trein en bus te meten en op basis hiervan de dienstverlening voor de reiziger te verbeteren. Of diensten die reizigers over de gekozen route leiden met verschillende vervoersmiddelen en deze faciliteren met een zitplaats in het OV op de overstap of nabij de bestemming een (fiets)parkeerplaats reserveren. Met Breng Flex kan de Arnhemse OV-reiziger flexibel gebruik maken van vervoerservice op bestelling. Breng Flex brengt de reiziger van halte naar halte. Welke haltes? Dat bepaalt de reiziger zelf. Een reis reserveer je via de app en je bepaalt zelf wanneer je wordt opgehaald bij de halte en waar je naar toe reist.

Breng Flex, de slimme rit binnen Arnhem op bestelling

Ook de online dienst Uber is de veelbesproken alternatieve taxidienst. In Nederland vooralsnog alleen in de steden Amsterdam en Rotterdam, maar naar schatting rijden al ongeveer 1.000 auto's met de Uber-app rond.

Duidelijk is dat diverse marktpartijen data verrijken tot informatie voor de reiziger. De rol van de overheid is om binnen de kaders van de privacy data openbaar beschikbaar te maken. De gemeente Arnhem levert zowel de statische als dynamische parkeerdata aan het Nationaal Parkeer Register (NPR). Het NPR is onderdeel van de Rijkdienst voor het Wegverkeer (RDW). Met het openbaar maken van deze data zijn allerlei mobiliteitsdiensten voor de consument door de marktpartijen te maken. Denk aan systemen voor het maken van parkeerreservering, informatie delen over beheer en onderhoud of het uitwerken van loyaliteitsdiensten.

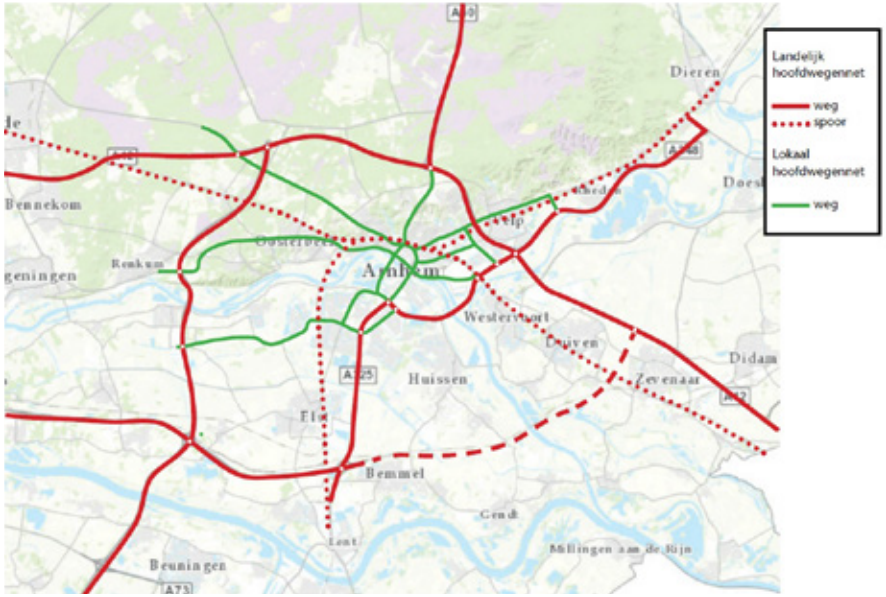
Effect trends en ontwikkelingen op de binnenstad binnen bereik

De beleving van de bezoeker, bewoner en werknemer staat als gevolg van de omschreven trends centraal. Technologische ontwikkelingen maken dat de ruimte in de binnenstad efficiënter kan worden ingericht.
Hoe verder voertuigen geautomatiseerd zijn en gedeeld kunnen worden, hoe minder ruimte nodig is. Het VPRO-programma Onzichtbaar Nederland heeft de ruimtelijke consequenties van zelfrijdende voertuigen in de stad verbeeld. Kruispunten zonder verkeerslichten, minder ruimte voor asfalt, voertuigen die autonoom door de stad rijden en onderling met elkaar communiceren en kriskras door elkaar kunnen rijden en geen wegmarkeringen.

De ruimtelijke consequenties van zelfrijdende auto's verbeeld
(Bron: onzichtbaar Nederland, VPRO 2016)

Deze ontwikkelingen spelen ruimte vrij, zodat de gebruikers van de stad optimaal kunnen genieten van de kwaliteit van de leefomgeving en alle functies een plek krijgen in de binnenstad. Anhem speelt in op dit toekomstbeeld door in hoofdstuk 4 opgaven te formuleren in termen van bereikbaarheid, vindbaarheid en gastvrijheid & kwaliteit.

2 FACTS AND FIGURES MOBILITEIT

Arnhem bereikbaar?

Bereikbaarheid is essentieel voor het economisch functioneren van een bruisende binnenstad. Voor veel OV-reizigers vormt het futuristische Arnhem Centraal de entree naar de Arnhemse binnenstad. De automobilist rijdt via de centrumring naar de diverse parkeerlocaties in de garages of op straat van de binnenstad. De bezoekers per fiets fietsen via de autoluwe binnensingel of door de zuidelijke binnenstad naar de verspreide (bewaakte) stallingen en de voetganger wordt via de 'rode lopers' onthaald.

De Arnhemse hoofdwegenstructuur, weg en spoor

Landelijk/regionaal hoofdwegennet

Arnhem ligt op een kruispunt van autosnelwegen: noord-zuid de A50 en west-oost de A12 en de A15. Dat maakt Arnhem bereikbaar. De voorgenomen capaciteitsverhogende maatregelen aan deze wegen zijn van groot belang. De verbreding van de A12 en A50 is voor een deel gerealiseerd, verbreding van de A12 tussen Westervoort en Oud-Dijk (A18) en de doortrekking van de A15 zijn aanstaande (geplande ingebruikname in 2023). Hierdoor zal er in de toekomst sprake zijn van een robuust regionaal hoofdwegennet Arnhem kent dan een gesloten net/ring/ruit van autosnelwegen rond haar stad. Hoe robuust ook, bij toenemende verkeersdruk blijft het kwetsbaar.
Arnhem plaatst een kanttekening bij de tolheffing op de doorgetrokken A15. Wij vrezen dat daardoor de hoeveelheid autoverkeer op de Pleijroute minder vermindert dan zonder tolheffing.
Het landelijke en regionale hoofdwegennet rond Arnhem is kwetsbaar. In de spitsen grenzen de verkeersintensiteiten aan de capaciteit van het net. Een kleine verstoring kan leiden tot file-vorming en vertraging.

Lokaal hoofdwegennet

De lokale hoofdwegenstructuur bestaat in Arnhem ten noorden van de Nederrijn uit een centrumring met radialen en in Arnhem-Zuid uit een meer rechthoekige hoofdwegenstructuur. Opvallend is dat Arnhem geen tweede ring kent. In veel andere steden is dit wel zo.

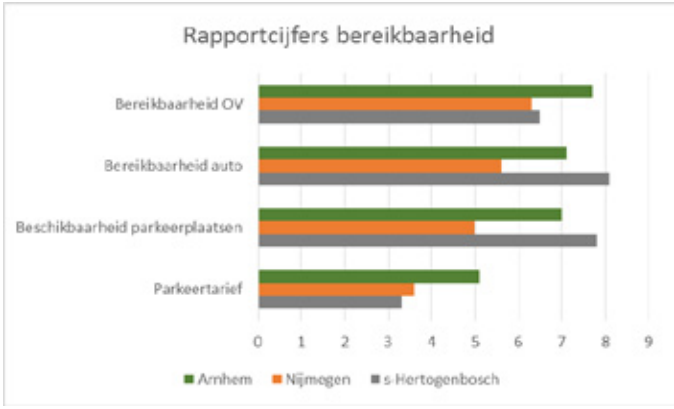
De Rijn en de stuwwal - hoe mooi ligt Arnhem - hebben de aanleg van een tweede ring tegengehouden. Daardoor heeft de centrumring naast de functie van parkeerverdeelring ook een functie voor de afwikkeling van het niet-binnenstadsgebonden autoverkeer. Meer dan de helft van de automobilisten op de centrumring hoeft niet in de binnenstad te zijn en komt er niet vandaan. Zij gebruiken de centrumring om bijvoorbeeld van de Geitenkamp naar Elden te rijden.
In Arnhem-Noord is de hoofdwegenstructuur kwetsbaar. Ook hier benaderen de spitsintensiteiten de capaciteit. Bij verstoringen op het landelijke/regionale hoofdwegennet wijken automobilisten uit via de stad, wat de verkeerafwikkeling op de radialen en de centrumring in Arnhem frustreert. Als gevolg hiervan ontstaan - gelukkig nog incidenteel - files op de radialen Amsterdamse- en Apeldoornseweg en op de Pleijroute. De filosofie die we hanteren voor de autoverkeersafwikkeling is dat we het autoverkeer op de centrumring rijdend houden en dat doen we door te doseren op de overgangen van de radialen naar de centrumring.
De hoofdwegenstructuur van Arnhem-Zuid is minder kwetsbaar met uitzondering van de Pleijroute. De lokale hoofdwegen in Zuid zijn ruim gedimensioneerd, op sommige plaatsen zelfs overdadig wat autoverkeersruimte betreft.

Spoor

Arnhem is goed ontsloten per trein en heeft als enige gemeente buiten de Randstad een HST-station. Naast de internationale trein – de ICE – halteren intercitytreinen noord-zuid en oost-west in Arnhem. Daarnaast doen regionale en overige stoptreinen Arnhem aan. Het belangrijkste knooppunt voor vervoer is station Arnhem-Centraal. Verder kent Arnhem de stations Arnhem-Velperpoort, Arnhem-Presikhaaf en Arnhem-Zuid.
Per april 2017 rijdt Abellio tussen Arnhem en Düsseldorf. Arnhem grijpt deze nieuwe verbinding aan om de (binnen-)stad en haar attracties in Duitse steden aan te prijzen.
Arnhem volgt met belangstelling het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer PHS, dat spoorboekloos reizen introduceert. Voor personenvervoer kent PHS voor Arnhem voordelen, voor het goederenvervoer niet. Een toename van het goederenvervoer op de IJssellijn (Arnhem-Zutphen-Deventer-Zwolle) vindt Arnhem alleen dan acceptebal als de omgeving er geen nadelen van ondervindt. Arnhem volgt dan ook kritisch de maatregelen die het kabinet beoogt voor de IJssellijn.

Arnhem krijgt positieve rapportcijfers van haar bezoekers

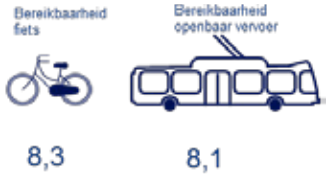
Studenten van de HAN hebben voor het Huis van de Binnenstad Nijmegen een onderzoek uitgevoerd waarin o.a. de waardering van de bereikbaarheid van de steden Arnhem, Nijmegen en ‘s-Hertogenbosch onder de bezoekers is onderzocht. Arnhem scoort in dit onderzoek goed.

Bron: Onderzoek HAN, 2016

De bereikbaarheid van de binnenstad per openbaar vervoer scoort in Arnhem met een 7,7 fors beter dan Nijmegen en Den Bosch. De bereikbaarheid per auto en de beschikbaarheid van parkeerplaatsen krijgen met een 7,1 en een 7,0 een voldoende en scoren daarmee tussen de beide andere steden in. Terwijl het parkeertarief in de parkeergarages tussen de tarieven van Nijmegen en ‘s-Hertogenbosch in ligt, wordt het parkeertarief in Arnhem beter gewaardeerd.
(Bron: onderzoek studenten HAN)

De beste rapportcijfers uit de bezoekersenquête van 2016 (Binnenstadsmonitor 2016) geven de bezoekers aan de binnenstad aan de bereikbaarheid per fiets (8,3) en de bereikbaarheid per OV (8,1). De bereikbaarheid van de binnenstad per auto en de kwaliteit van de parkeerplaatsen op straat verdienen aandacht, met lage waarderingen van een 6,2 en een 5,8 van de bezoekers.

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014*	2016*
Bereikbaarheid auto	4,9	5,4	5,5	4,9	5,6	5,9	5,4	6,1	6,0	6,2
Bereikbaarheid fiets	7,5	7,7	7,7	7,4	7,9	8,2	8,1	7,8	8,3	8,3
Bereikbaarheid OV	7,4	7,5	7,2	7,3	7,6	7,8	7,6	7,8	8,0	8,1
Autoparkeer-mogelijkheden	5,0	5,2	5,6	5,5	6,1	6,4	5,9	6,3	6,3	6,3
Fietsstallings-mogelijkheden	6,1	5,9	6,4	6,3	7,1	7,8	7,5	7,6	7,6	7,6
Kwaliteit parkeergarages	-	-	6,4	6,3	6,8	7,0	6,8	7,0	7,0	7,1
Kwaliteit parkeerplaatsen	-	-	5,7	5,8	5,9	6,1	5,7	5,9	5,9	5,8
Vindbaarheid Parkeergarages	-	-	-	-	-	-	-	-	7,0	7,0

*Bron: Binnenstadsmonitoren Arnhem 1998-2016 * Inclusief koopzondag*

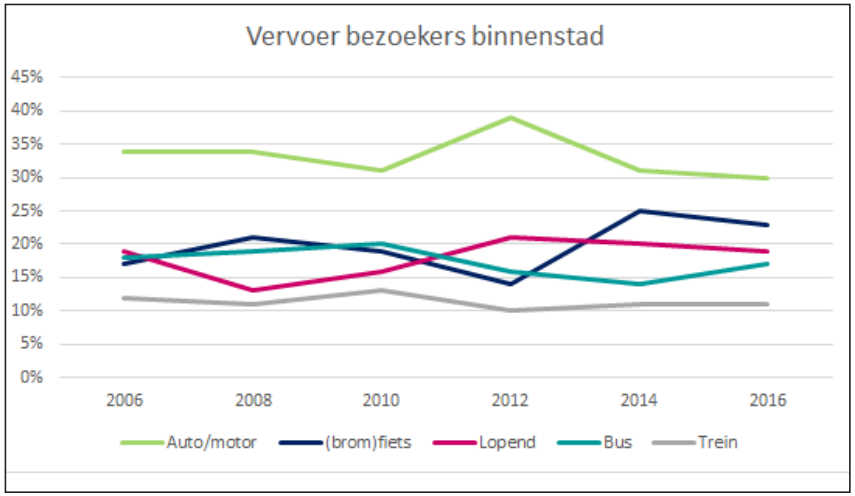
De rapportcijfers die de bezoekers aan de Arnhemse binnenstad geven laten de afgelopen 18 jaar een stijgende lijn zien. Het aspect van de kwaliteit van de parkeerplaatsen is hierop de uitzondering. Deze scoort al jaren onder de 6.

Opvallend gegeven is dat bezoekers van buiten Arnhem positiever zijn over de bereikbaarheid van de binnenstad dan de Arnhemmer zelf. Dit verklaart deels de hogere waarderingen in de afgelopen jaren. Gelijktijdig is het aandeel van de groep bezoekers van buiten Arnhem gestegen.
In 2015 is in opdracht van Platform Binnenstad Arnhem een Mystery Review uitgevoerd. De mystery shoppers hebben zowel de positieve ervaringen als verbeterpunten in kaart gebracht die bezoekers aan de Arnhemse binnenstad kunnen ervaren. De mystery guests zijn positief in hun oordeel over zowel de loopafstanden vanaf de parkeervoorzieningen als de vindbaarheid van de route vanaf de parkeervoorzieningen naar de binnenstad. Daarentegen wordt de vindbaarheid van de looproute vanaf Arnhem Centraal naar de binnenstad als onduidelijk ervaren. Ook de vindbaarheid per fiets naar de binnenstad en naar de stallingen verdient meer aandacht.

Wie zijn de bezoekers van de Arnhemse binnenstad?
Iets meer dan de helft van de bezoekers aan de Arnhemse binnenstad komt uit Arnhem zelf (52% in 2016). Het aandeel bezoekers van buiten de stad neemt de afgelopen jaren toe. Ruim driekwart van de bezoekers komt anno 2016 uit de regio Arnhem Nijmegen. Bezoekers komen vooral uit omliggende gemeenten Rheden (oa Velp), Renkum (o.a. Oosterbeek), Lingewaard (o.a. Huissen) en Overbetuwe (o.a. Elst).

De reden om specifiek voor de Arnhemse binnenstad te kiezen heeft voor bijna de helft van de bezoekers te maken met de nabijheid. Vooral Arnhemse bezoekers geven dit aan (67% van de ondervraagden uit Arnhem geeft nabijheid als reden om specifiek de binnenstad te bezoeken). Desalnietemin komt een kwart van de bezoekers van buiten de regio. Belangrijkste reden voor deze bezoekers is het gevarieerde winkelaanbod.

Hoe komen de bezoekers naar de binnenstad?
Voor het bezoek van de binnenstad is de auto nog steeds de meest gebruikte vervoerwijze. Het belang van de fiets neemt afgelopen jaren fors toe naar bijna 1 op de 4 verplaatsingen. Het lopen naar de binnenstad is met 1 op de 5 verplaatsingen een niet te onderschatten factor. Ruim een kwart van de bezoekers komt met het openbaar vervoer. Het aandeel bus is daarin ongeveer 17% en de trein 11%.

Vervoermiddelkeuze van bezoekers binnenstad, Binnenstadsmonitor 2006-2014

Er zijn flinke verschillen in de vervoermiddelkeuze tussen de Arnhemse bezoekers en de bezoekers van buiten de stad. 70% van de bezoekers uit Arnhem zelf komen met de fiets of te voet. Terwijl juist bezoekers van buiten de stad gericht zijn op de auto (circa 50%). Ook het aandeel OV is niet te onderschatten. Circa 40% komt met de trein of de bus.

	2016*	Arnhem	Buiten Arnhem
Auto/motor	30%	13%	49%
(Brom)fiets	23%	35%	11%
Lopend	19%	34%	2%
Bus	17%	17%	17%
Trein	11%	1%	21%
Anders	1%	1%	1%

Vervoermiddelkeuze van bezoekers binnenstad, Binnenstadsmonitor 2016

Fietsen en stallen

In het vorige hoofdstuk is de opmars van de fiets als vervoermiddel als trend gesignaleerd. Met het grotere aanbod aan allerlei fietstypen is de fiets voor meer doelgroepen in de stad een handig en snel vervoermiddel geworden. Ook voor de bezoekers van buiten de stad heeft de fiets potentie. Met de aanleg van snelfietsroutes vanuit de omliggende plaatsen in de regio wordt hierop ingespeeld. Arnhem investeert samen met regionale partners in snelfietsroutes van en naar de binnenstad. Bijvoorbeeld van en naar Velp en Dieren (realisatie eerste fase najaar 2017) en naar Oosterbeek, Renkum en Wageningen (realisatie 2018). Evenals de bestaande snelfietsroute naar Nijmegen (RijnWaalPad) en Westervoort-Zevenaar (Liemersroute) sluiten deze regionale fietsroutes aan op het Airborneplein.

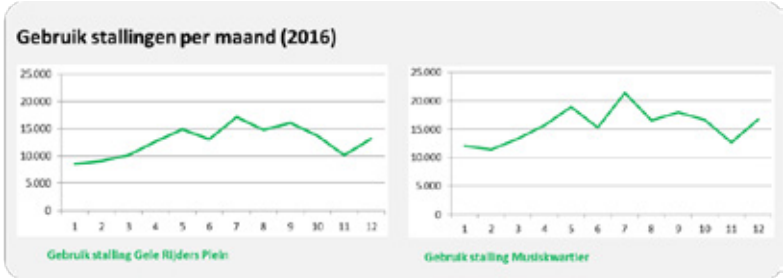
De Arnhemmer komt met de fiets of te voet, de bezoeker van buiten met de auto of het OV uit: Binnenstadsmonitor 2016

De keerzijde van de groei van het fietsgebruik is de ruimte die geparkeerde fietsen innemen. Vooral rondom de stationsomgevingen van Arnhem Centraal en Arnhem Velperpoort en de diverse stallingsplekken in de binnenstad puilen uit.

De binnenstad kent op dit moment 3 stallingen waar bezoekers de fiets bewaakt kunnen stallen. De grootste stalling is Arnhem Centraal, waar 24 uur lang de fiets gratis bewaakt mag staan. Hiervoor is een OV-chipkaart vereist. De stalling Johnny van Doornplein/ Musiskwartier biedt ruimte aan 700 fietsen.

De stalling aan het Gele Rijders Plein had een beperktere capaciteit dan de stalling in het Musiskwartier. Toch is deze op jaarbasis bij fietsers bijna even populair als de stalling in het Musiskwartier. De stalling aan het Gele Rijders Plein kent jaarlijks circa 150.000 gebruikers. De piek in het gebruik ligt in juli en september. De stalling in het Musiskwartier heeft een jaarlijkse bezetting van circa 185.000 fietsers. Het patroon in gebruik over de maanden is vergelijkbaar met de stalling aan het Gele Rijdersplein. Ook juli is de drukste maand. De zomermaanden zijn ongeveer 2x zo druk als de wintermaanden.

Arnhem werkt hard aan het uitbreiden van het aantal stallingsplaatsen voor de fiets. De eerste tranche fietsstalplekken - als onderdeel van het 1.000 fietsenklemmenplan uit het coalitieakkoord - is gerealiseerd. 350 fietsstalplekken zijn in de periode 2015-2016 in de binnenstad toegevoegd. In het voorjaar 2017 volgt de tweede tranche van extra fietsstalplekken. De capaciteit van de stalling op het Gele Rijders Plein is verdubbeld. De exacte inpassing van de definitieve stalling is nog onderwerp van gesprek.

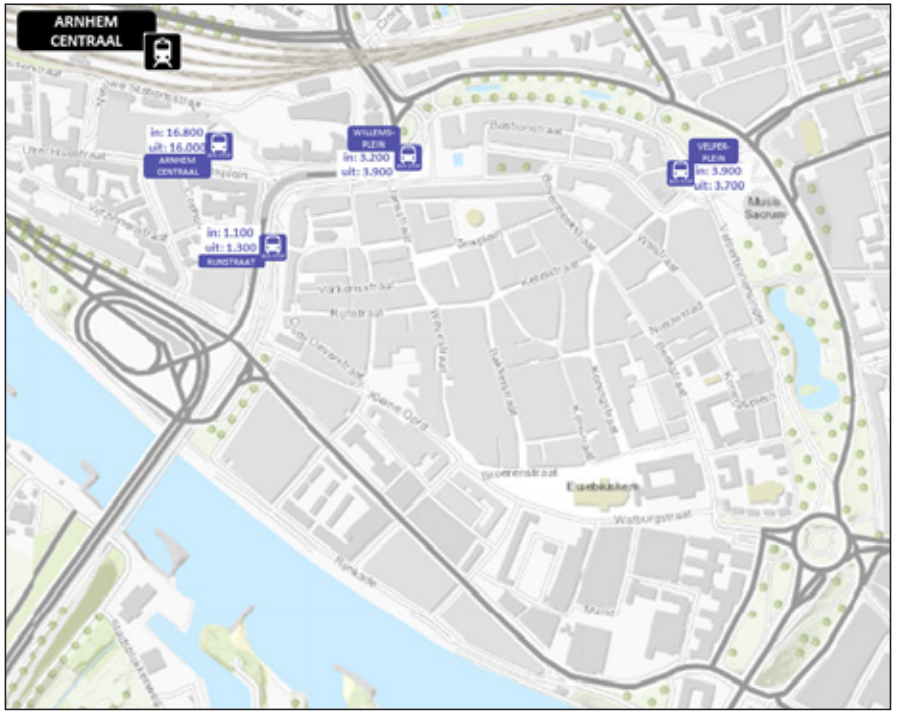
OV en halten

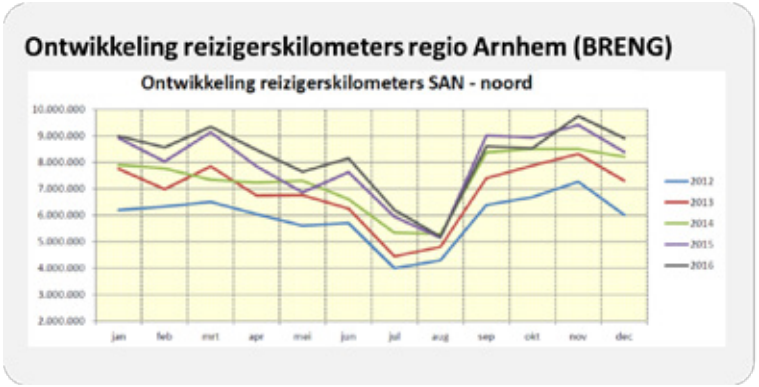
De opening van Arnhem Centraal Station in november 2015 betekende een forse kwaliteitsprong voor de stad en de OV-reizigers in het bijzonder en betekent een impuls voor het OV-gebruik. De looproutes van en naar de binnenstad moeten nog verder worden verbeterd. Arnhem Centraal is een etalage voor de binnenstad en geeft rechtstreekse (inter)nationale spoorverbindingen naar omliggende stedelijke regio's en Europa.

Met de vernieuwing van Arnhem Centraal zijn ook de busvoorzieningen verbeterd. Dagelijks gebruiken ruim 30.000 busreizigers het vernieuwde busstation Arnhem Centraal. De drukste bushalten van de binnenstad zijn daarnaast Velperplein, Willemsplein en de Rijnstraat. Opvallend is het verschil in het aantal instappers en uitstappers per halte. Willemsplein en Rijnstraat (op de Mandelabrug) zijn voor veel reizigers handige plekken om uit te stappen. Terwijl juist Velperplein en Arnhem Centraal vooral voor instappers een handige locatie is. Bezoekers van de binnenstad benutten andere haltes voor de heen- en de terugreis.

Het gebruik van het openbaar vervoer zit in de lift. Zowel per spoor als per bus.
Ten opzichte van 2012 stijgt het gebruik van het busvervoer jaarlijks in de regio met 7% (landelijk is de stijging 5%). In 2016 is in Arnhem het gebruik met ongeveer 30% gestegen ten opzichte van 2012. In tegenstelling tot het gebruik van de fietsenstallingen is de piek in het busgebruik vooral in de maanden oktober en november. In de zomermaanden, als ook het onderwijs stil ligt, is het busgebruik lager. Voor een bezoek aan de binnenstad blijkt uit de binnenstadsmonitor 2016 dat het gebruik van de bus t.o.v. 2014 is gestegen. In de zuidelijke binnenstad is de openbaar vervoerroute dichter tegen het winkelgebied gelegd, zodat de busreiziger ook aan deze kant van de binnenstad gastvrij wordt onthaald.

Drukste bushalten rondom de binnenstad

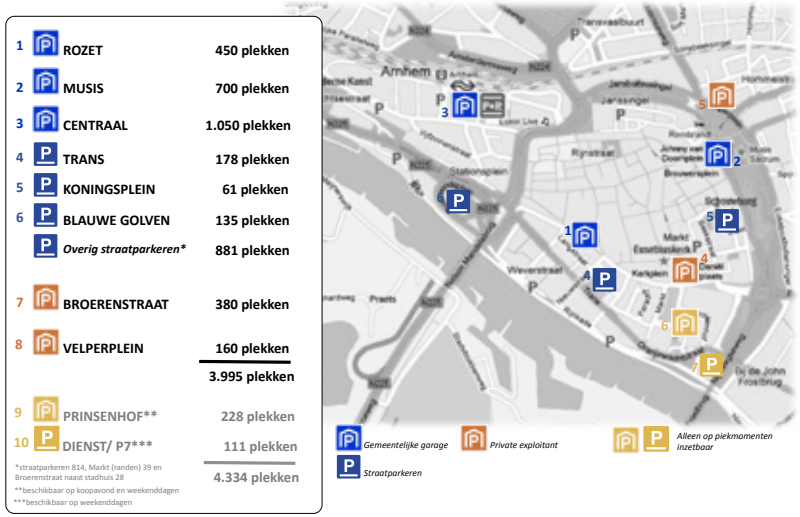
Auto en parkeren

De bezoekende automobilist kan gebruik maken van 5 parkeergarages en 3 maaiveld parkeergelegenheden in de binnenstad. In het weekend wordt de keuze uitgebreid met twee extra parkeergelegenheden. De parkeergarages Rozet, Musis en Centraal hebben de meeste parkeercapaciteit. Deze zijn in bezit en beheer van de gemeente Arnhem. De parkeergarage aan de Broerenstraat en de parkeergarage Velperplein (onder de Media Markt), met respectievelijk 380 en 160 plekken, zijn in beheer van private partijen.

De garage Prinsenhof is in bezit van de provincie Gelderland. Bezoekers kunnen gebruik maken van deze 228 plaatsen op de koopavond en op de weekenddagen. Een vergelijkbaar intiatief is sinds eind november 2016 opgestart in samenwerking met Volkshuisvesting. De parkeergelegenheid van Volkshuisvesting wordt buiten werktijden door de stichting 't Broek Omhoog uitgebaat. De parkeerplaats met de naam Dienst P7 ligt onder de John Frostbrug en biedt, alleen in het weekeinde, ruimte aan 111 auto's.

Dit brengt het totaal aantal beschikbare betaald parkeerplaatsen op 4.334 in de Arnhemse binnenstad. In 2011 bestond het parkeeraanbod in de Arnhemse binnenstad uit 4.280 beschikbare betaald parkeerplaatsen.

Parkeeraanbod in kaart

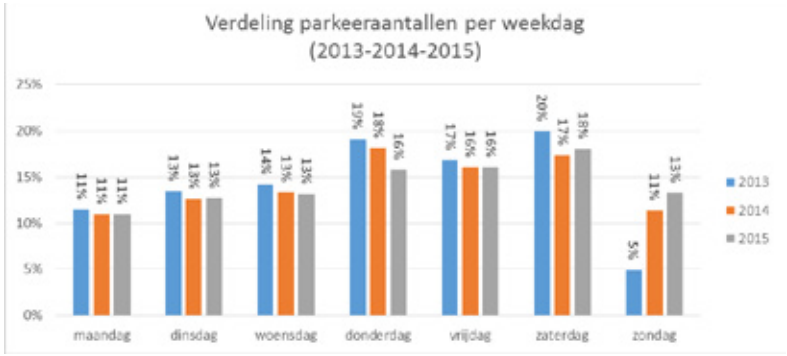
	2011		2017	
	werkdagen	weekenddagen	werkdagen	weekenddagen
Vergunninghoudersparkeerplaatsen op straat				
- vergunningplaatsen (excl Trans en Markt)	288	288	82	82
- parkeerterrein Trans	120	120		
- Markt (randen)	54	54		
- subtotaal	462	462	82	82
Betaald-bezoekersparkeerplaatsen op straat				
- parkeerterrein Trans	30	30	178	178
- Markt	228	228		
- Markt randen			39	39
- Blauwe Golven	135	135	135	135
- Koningsplein	61	61	61	61
- overig straatparkeren	676	676	814	814
- Broerenstraat naast stadhuis		28		28
- Provincie/ Prinsenhof		382		228
- P7				111
- subtotaal	1.130	1.540	1.227	1.594
Garageparkeerplaatsen				
- Musis	700	700	700	700
- Centraal	1.050	1.050	1.050	1.050
- Rozet	450	450	450	450
- Broerenstraat	380	380	380	380
- Velperplein	160	160	160	160
- subtotaal	2.740	2.740	2.740	2.740
TOTAAL BETAALD - PARKEERPLAATSEN	**3.870**	**4.280**	**3.967**	**4.334**

Tabel · aantallen betaald-parkeerplaatsen in 2011 en 2017 in het gebied binnen de singels en de Rijn in Arnhem onderscheiden naar vergunninghoudersparkeerplaatsen, bezoekersparkeerplaatsen op straat en garageparkeerplaatsen

Arnhem stimuleert het parkeren in garages door lagere tarieven te hanteren voor het parkeren in de garages (€ 2,46 per uur) dan op straat (€ 2,85 per uur). Een extra stimulans voor het parkeren in de garages is het lagere parkeertarief in de avonduren. Tussen 18.00u en 6.00u geldt een tarief van € 0,50 per uur.

Voor het parkeren op straat in de nachtelijke uren en de vroege ochtend (tussen 23:00u en 09:00u) geldt geen parkeertarief. Een aantal grote parkeerterreinen is hiervoor beschikbaar. Voorbeelden hiervan zijn Trans, de Blauwe Golven/ Oude Kraan, Lage Kade bij de Rijn en het Koningsplein (achter Stadstheater). Bewoners met een vergunning mogen zowel op straat als in de parkeergarages staan. Ook voor zakelijke vergunninghouders wordt dit mogelijk.

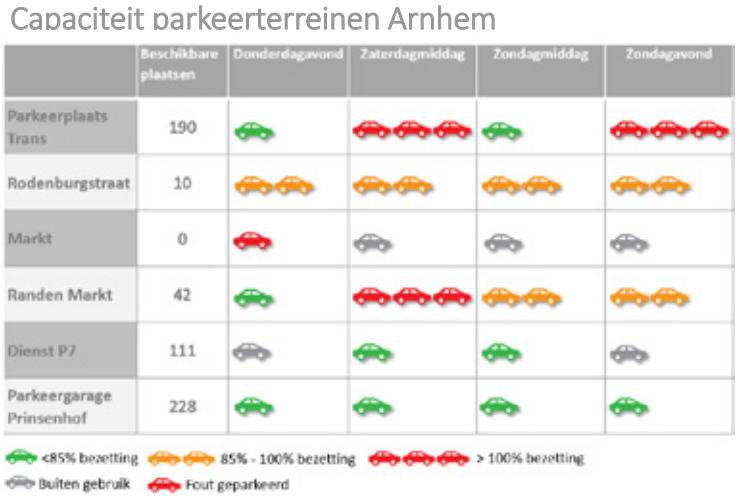
Op zaterdag is de parkeervraag in de binnenstad het hoogst. Op zondag zien we een toename van deze vraag mede als gevolg van de invoering van de wekelijkse koopzondag in 2013. Dit gaat ten koste van de parkeervraag op de donderdag (koopavond). Op maandag is de parkeervraag veruit het laagst.

Parkeervraag op diverse dagen

De bezettingscijfers van de parkeerfaciliteiten in de binnenstad, uitgevoerd in 2016 door bureau Groot Volker, laten hetzelfde beeld zien als de parkeervraag op de verschillende dagen. Op zaterdagmiddag is de piek het hoogst. Zowel de parkeergarage Rozet als Musis zijn dan nagenoeg vol. Ook de capaciteit van het straatparkeren in de zuidelijke binnenstad is op dit moment bijna opgesoupeerd. Opvallend is dat tegelijkertijd nog ruime capaciteit is op de de Lage Kade, Blauwe Golven en Centraal. Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat parkeren op de Blauwe Golven en Lage Kade minder populair zijn. Met het autovrij maken van de Markt is aanvullend gekeken naar de parkeerdruk op een aantal terreinen in de zuidelijke binnenstad. Zowel de Trans als de parkeergelegenheden om de Markt kennen een hoge bezetting en zijn op de piekmomenten van het binnenstadsbezoek vol. Tegelijkertijd zijn de parkeerplekken van Prinsenhof en Dienst P7 nagenoeg onbezet.

Telling maart 2017

3
UIT DE STAD

Ook bij bewoners, ondernemers en werkers in de stad heeft bereikbaarheid prioriteit. Dat blijkt uit de aandacht die het krijgt maar ook de aandacht die er voor gevraagd wordt zoals bleek tijdens de inspiratieavond op 25 januari 2017 en de pamfletten, brieven en moties die deze onderwerpen behandelen. In het bij deze nota horende zienswijzenboek wordt inhoudelijk ingegaan op al deze reacties.

D66 / 1103

D66 SP CDA

Motie: Gedifferentieerd parkeren in de binnenstad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 3 november 2015, bij de behandeling van het vaststellen van de belastingverordeningen 2015

16A 409

Constaterende dat,

1. In het coalitieakkoord geschreven staat: "We kijken of we meer mensen naar de stad kunnen trekken, door parkeerplaatsen op rustige tijdstippen goedkoper te maken.";
2. In de belastingplannen voor 2015 wel uitvoering gegeven wordt aan de invoering van betaald avondparkeren, maar niet aan het goedkoper maken op rustige tijdstippen.

Overwegende dat,

1. Parkeerbelasting tot doel heeft de schaarste te reguleren en niet primair om inkomsten voor de gemeenten te verwerven;
2. Vooral op de ochtenden in het begin van de week van parkeerdrukte in het centrum geen sprake is.

Verzoekt het college:

Dat wanneer het betaald avondparkeren meer opbrengt dan op basis van het coalitieakkoord is geraamd (200k) dit eerst wordt aangewend voor het goedkoper maken van de tarieven in daluren, en hiervoor de mogelijkheden te verkennen met de binnenstadondernemers.

En gaat over tot de orde van de dag.

66	SP	CDA
bine Andeweg	Cris Lenting	Gerben Karssenberg

AANGENOMEN

VVD Arnhem D66 CDA

Amendement Rechte rug (1); verlagen parkeertarieven

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 7 november 2016 ter bespreking van de MJPB 2017-2020;

Is van mening dat:
- de aangenomen motie gedifferentieerd parkeren in de binnenstad (3 november 2014) niet is uitgevoerd en dat dit wel conform die motie moet gebeuren

Besluit:
Pagina 16 de tekst onder "Toezegging meeropbrengst betaald avondparkeren" te vervangen door:
Wanneer het betaald avond parkeren de komende jaren 2017 – 2020 meer opbrengt wordt dit (na aftrek van 200K (coalitieakkoord)) en vooralsnog met een maximum van 200 K per jaar, waarbij de dan nog resterende meeropbrengst naar het bereikbaarheidsfonds gaat) aangewend voor het goedkoper maken van de tarieven in daluren en worden de mogelijkheden hiervoor verkend met de binnenstadondernemers. De raad voor 1 april 2017 te rapporteren over het resultaat en de aanwending daarvan en al dan niet het gestelde maximum aan te passen.

VVD Arnhem D66 Arnhem CDA Arnhem

Leendert Combée Sabine Andeweg Gerben Karssenberg

AANGENOMEN

VVD Arnhem D66 CDA

Motie Rechte rug (1); verlagen parkeertarieven

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 7 november 2016 ter bespreking van de MJPB 2017-2020;

Is van mening dat:
- de aangenomen motie gedifferentieerd parkeren in de binnenstad (3 november 2014) niet is uitgevoerd en dat dit wel conform die motie moet gebeuren. Zie ook amendement rechte rug (1); verlagen parkeertarieven

Draagt het college op:
In aanvulling op het amendement 'Rechte rug (1): verlagen parkeertarieven', de bepaling van de meeropbrengst van het avondparkeren plaats te laten vinden vanaf 1 januari 2016. Met andere woorden: de teller start 1 januari 2016 (met een maximum van 200 K).

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD Arnhem D66 Arnhem CDA Arnhem

Leendert Combée Sabine Andeweg Gerben Karssenberg

AANGENOMEN

Onderzoeksresultaten door Arnhems Hart, inzake mobiliteit en parkeren in de binnenstad van Arnhem.

Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren

Gastvrij Arnhem: bereikbaar voor iedereen

De Arnhemse binnenstad weer in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden. Dat is het doel dat de gezamenlijke ondernemersorganisaties [illegible] hebben gesteld.

Een goede bereikbaarheid per auto, fiets, OV of lopend is van gr[illegible] PBA een aantal concrete acties voor op het gebied van bereikb[illegible] pamflet noemen wij concrete acties die op korte termijn inge[illegible] [illegible]men die een belangrijke plaats op de beleidsagend[illegible]

[illegible]d altijd bereid tot toelichting, overleg e[illegible] van het draagvlak.

[illegible]an op korte termijn gerealiseerd w[illegible] [illegible]en worden:

Ridderplein / Looierstraat

[illegible]aken van Gel[illegible] [illegible]rsplein en Looierstraa[illegible]

[illegible]uimte bieden voor kort parke[illegible] [illegible]g Rozet, Looierstraat/Gele Rij[illegible]

[illegible]ar én in de parkeergarages. Parkeergarage[illegible] [illegible]extra voorzieningen als toiletten, paraplu[illegible] [illegible]t etc.

[illegible]ent

[illegible]ers de parkeerkosten van hun klanten te lat[illegible] [illegible]beter onder de aandacht brengen. (De ondernemer beta[illegible] [illegible]ijk gemaakte parkeerkosten.)

[illegible]anpak fietsparkeren

- Betere handhaving gericht op de bestrijding van zwerf- en weesfietsen. Uitbreiding van de fietsparkeercapaciteit met name op die punten waar nu overlast ontstaat (Weverstraat, Willemsplein, Walstraat, Johny van Doornplein).
- Uitbreiding van het aantal bewaakte gratis fietsparkeerplekken op logische, goed vindbare en aanrijdbare plekken (niet alleen sturen op aantallen).

Pamflet Bereikbaarheid en Parkeren

De Arnhemse binnenstad weer in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden. Dat willen bewoners en ondernemers in de Arnhemse binnenstad allemaal.

Een bruisende, veilige, gezonde binnenstad met gebruiksgemak voor haar bewoners is van groot belang. Juist door bewoning in de binnenstad mogelijk te maken en te stimuleren blijft de stad ook na sluitingstijd van de winkels levendig en veilig. Een goede bereikbaarheid per auto, fiets, OV of te voet vindt Arnhem 6811 eveneens van groot belang. Daarom stelt Arnhem 6811 10 concrete acties voor op het gebied van bereikbaarheid en parkeren.

Arnhem 6811 is uiteraard altijd bereid tot toelichting, overleg en hulp bij de uitvoering van onderstaande acties.

4
VISIE, KOERS EN OPGAVEN

4.1 Visie de Arnhemse binnenstad

Binnensteden: ontspanning en vermaak voorop

Binnensteden zijn het kloppend hart van de stad. Daar wordt gewerkt, gewinkeld, gewoond, we gaan er uit en we ontmoeten elkaar. Het lijkt zo vanzelfsprekend, een centrum vol beleving. Toch staan binnensteden onder druk. Waar tot voor kort de recreatieve winkelfunctie dominant was in de binnenstad, werken we in Arnhem aan de transformatie van “place to buy” naar “place to meet”.

Quote uit inspiratiebijeenkomst: “De binnenstad gaat over ontmoeten, ontmoeten, ontmoeten. Zie de enorme groei aan koffiebarretjes.”

Het gaat bij de consument in toenemende mate om ontmoeten, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. Het krimpend winkelbestand zorgt voor leegstand in de gebieden om het kernwinkelgebied heen. De aanloopstraten naar dit kernwinkelgebied verlangen een aanpak die moet voorkomen dat het kernwinkelgebied een drijvend eiland temidden van de leegstand wordt en zo de aansluiting op de omgeving verliest. Juist in die aanloopgebieden pakt de gemeente een rol. Dit betekent dat we in Arnhem toewerken naar een compacter kernwinkelgebied en ruimte bieden voor nieuwe concepten en functies buiten het kernwinkelgebied. We zoeken daarbij naar functies die de attractiviteit van de binnenstad vergroten en een kwalitatieve toevoeging bieden aan de functie van het gebied. De veranderingen en het compacter worden van het kernwinkelgebied vragen om aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit, waarbij schoon, heel en veilig de basisingrediënten zijn. Hierbij streven we naar een prettig verblijfsgebied waar het voor zowel de bezoeker als de bewoner prettig vertoeven is. Wonen in de binnenstad is hip! We werken om die reden actief mee aan de ontwikkeling van het woonaanbod in de binnenstad.

Dat ontmoeten voor de bezoeker centraal staat, zien we terug in de forse toename van het aantal banen in de horeca, toename internetaankopen in Nederland naar 2,0 miljard euro in 2016 en de afname van het aantal banen in de detailhandel.

> Quote uit inspiratiebijeenkomst: "Doe dingen in de binnenstad die je niet op internet kunt beleven!"

De binnenstad moet goed bereikbaar, vindbaar en gastvrij zijn. Vanuit de periferie van Arnhem is onze binnenstad snel ontsloten. Via de radialenstructuur rijd je gericht met bus, fiets en auto naar en van de stad. Onze ring werkt soepel. In de basis werkt deze structuur goed.

> Quote uit inspiratiebijeenkomst: "De Weerdjesstraat is de sleutel tot de parkeervoorzieningen in het zuidelijke deel van de binnenstad."

Voornoemde koers is in 2015 ingezet met "De Arnhemse binnenstad 2015" en zetten we door in bijvoorbeeld de onlangs gepresenteerde detailhandels- en horecavisie. Het is nadrukkelijk een gezamenlijke koers met alle stakeholders in de binnenstad. Het Platform Binnenstad Arnhem dat in 2016 is opgericht, vormt de spil waarin al deze stakeholders zijn vertegenwoordigd.
Als gemeente blijven we investeren in de openbare ruimte, ruimtelijke en infrastructurele projecten, zoals begin dit jaar bekrachtigd is met het ondertekenen van de Investeringsagenda Arnhem Nijmegen met de provincie Gelderland. Doel is om fors in te zetten op de Bruisende Binnensteden. Deze overheidsinvesteringen lokken private investeringen uit en zorgen voor nieuwe dynamiek en een prettige verblijfsomgeving.

4.2 Koers de bereikbare binnenstad

Arnhem zet vol in op bus en fiets om zo de stad bereikbaar te houden. Het coalitieakkoord 2014-2018, Met de stad! getuigt daarvan. En is ook tastbaar op straat: verlegging/uitbreiding van de busontsluiting in de zuidelijke binnenstad is in voorbereiding, fietsstalplekken in de binnenstad breiden we uit en nieuwe snelfietsroutes leggen we aan. We geloven in dat laatste - de fiets - zo sterk, dat we daar in 2017 internationaal aandacht voor vragen door het organiseren van Velo-city 2017[1] in Nijmegen en Arnhem. Dat wil niet zeggen dat Arnhem geen aandacht besteedt aan de auto. Arnhem benut vooral de autoverkeersruimte beter.

In de bereikbare stad van de toekomst verenigen we de voetgangers, de fietsers, het "zero emissie" openbaar vervoer en het "zero emissie" autoverkeer optimaal met efficiëntere en hoogwaardige inrichting van straten en pleinen. Gastvrijheid staat centraal en bezoekers, bewoners, en ondernemers verdelen de schaarse ruimte. Leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit zijn daarom essentieel in de verdeling van die schaarste.

> Quote uit Beleidsnota Openbaar Vervoer: "Met een kwaliteitsslag maken we het openbaar vervoer toekomstvast. Daarvoor zijn maatregelen nodig: een hoogwaardig openbaar-vervoernetwerk, reiziger centraal, mobiliteit voor iedereen, emissieloos openbaar vervoer."

De keuze voor kwalitatief betere openbare ruimte, een afname van "niet noodzakelijk" autoverkeer en het zo goed mogelijk faciliteren van fiets, OV en verkeer met een bestemming werken positief in het streven om de binnenstad goed bereikbaar, leefbaar en economisch gezond te houden.

> Quote uit inspiratiebijeenkomst: "Schoon, heel, veilig, maar ook parkeren en bereikbaarheid zijn dissatisfiers en geen attractiefactoren. Dissatisfiers moeten op orde zijn."

[1] Een jaarlijks vierdaags wereldcongres over de fiets met meer dan 1.500 deelnemers

4.3 De opgaven

Arnhem zet zich in om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. Dit is voor alle doelgroepen van de binnenstad relevant, van consument tot werknemer, van ondernemer tot bewoner. De consument wil graag gastvrij ontvangen worden en de stallingen of garages gemakkelijk kunnen vinden, terwijl voor de werknemer een betrouwbare reistijd van belang is. De kracht is om op alle 3 de aspecten goed te scoren, voor een aantrekkelijke en leefbare binnenstad voor alle doelgroepen.

Dit leidt tot de volgende opgaven:

Stimuleren duurzame mobiliteit (duurzaam bereikbaar)

Vanuit de Investeringsagenda Arnhem Nijmegen, die beide gemeenten met de provincie in een bestuursakkoord hebben afgesproken, wordt een onderzoek uitgevoerd naar de regionale mobiliteitsvraagstukken in relatie tot het economisch functioneren van de regio in de toekomst.

Duurzaamheid is onderdeel van het Arnhemse mobiliteitsbeleid. Vooral met de trolleybus laat Arnhem zien schoon vervoer serieus te nemen. Datzelfde geldt voor elektrisch rijden door fiets en auto. Arnhem vindt dat belangrijk en investeert daarin. De duurzaamheidsdoelstellingen van Arnhem zijn vastgelegd in het programma New Energy made in Arnhem, en hebben op drie manieren invloed op de bereikbaarheid:

1. Parkeren en laden elektrisch vervoer;
2. Toegang voertuigen tot het voetgangersgebied, stadsdistributie;
3. Toegang tot de binnenstad in verband met de milieuzone.

In het programma zijn verschillende doelen geformuleerd: klimaatdoelen en luchtkwaliteitsdoelen. Beide doelen leiden tot een aanpak waarbij Arnhem nul emissievervoer stimuleert. De middelen zijn het plaatsen van laadinfrastructuur, het bouwen van een waterstoftankstation én door samen met de provincie te werken aan zero emissie busvervoer.

Beter benutten verkeersruimte en parkeren (Bereikbaar en vindbaar)

Voor het beter benutten van de verkeersruimte maken we onderscheid in de bereikbaarheid van de stad en de bereikbaarheid van de binnenstad.

- Bereikbaarheid van de stad

In de voorgaande hoofdstukken zien we dat de verkeerafwikkelingsproblemen zich nu al voordoen op de hoofdwegen rond Arnhem (zoals de A12, A325 en de Pleijroute). Naar verwachting nemen de verkeersintensiteiten de komende jaren alleen maar toe. Arnhem vindt dat een vitale regio een bereikbare regio moet zijn. Arnhem ondersteunt de regionale dubbelaanpak:

1. voortzetten van de gezamenlijke aanpak van wegbeheerders en bedrijfsleven om het aantal autoritten in de spitsen terug te dringen. De regio Arnhem Nijmegen werkt hier samen met het bedrijfsleven, provincie en rijk aan (zie onder Beter Benutten en gedrag verderop in dit hoofdstuk). De regio vraagt het huidige kabinet dit onderwerp met een stevig advies van voortzetting aan de makers van de nieuwe regeringscoalitie mee te geven;
2. in de Investeringagenda Arnhem Nijmegen is het onderwerp bereikbaarheid randvoorwaardelijk voor het welslagen van de drie iconen, waarop de gezamenlijke overheden zich de komende jaren concentreren: 1) bruisende binnensteden aan de rivier, 2) slimme duurzaamheid en 3) ruimte voor werk, kennis en innovatie in health en energy.
   De gezamenlijke gemeenten van de regio Arnhem Nijmegen hebben de opgave om de regio bereikbaar te houden, omarmd. Concreet bereiden de regiogemeenten een regionale mobiliteitsvisie voor. Deze leidt tot eenheid in en prioritering van bovenlokale mobiliteits-kwesties als input voor het MIRT[2] -overleg van het landsdeel-oost met de nieuwe minister van Infrastructuur en Milieu eind van 2017.

[2] MIRT: Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

Arnhem vindt dat deze gezamenlijke aanpak de gewenste vorming van een robuust landelijk en regionaal hoofdwegennet borgt.

- Bereikbaarheid van de binnenstad

Maar ook op het lokale hoofdwegennet neemt de verkeersdruk toe. De huidige weginfrastructuur binnen de stad raakt aan haar capaciteit. Uitbreiding van de infrastructuur is in de stad vaak niet haalbaar of niet wenselijk vanwege de schaarse ruimte en altijd kostbaar. Ook beïnvloedt het de leefbaarheid in negatieve zin. Arnhem blijft dan ook inzetten om de beschikbare capaciteit van het wegennetwerk beter te benutten. We herbevestigen het principe van de centrumring en radialen. In één richting tegen de wijzers van de klok in rijdt het autoverkeer op de centrumring. Wel afslaan via de bestaande lussen vanaf de centrumring de binnenstad/parkeervoorziening in, maar in principe geen nieuwe doorsteken vanaf de radialen over de centrumring en geen nieuwe doorsteken tussen buiten- en binnensingel. We willen succesvol blijven in het rijdend houden van het autoverkeer op de centrumring. Dat heeft onze permanente aandacht. In de werking van de verkeersregelingen en bijvoorbeeld in de "afronding" van de centrumring van Nieuwe Plein naar Weerdjesstraat, die we in 2018 realiseren.

We blijven ons inzetten in het verbeteren van de afwikkelingskwaliteit van bus en fiets.

Een andere insteek is om verplaatsingen in de tijd te spreiden. Ook het verkeer bij grote drukte afvangen aan de rand van de stad op transferia hoort daarbij. Het laatste stuk naar de binnenstad kan dan worden afgelegd met alternatieve vervoersmiddelen als de bus (P+R) of fiets (P+B).

Als trend hebben we geconstateerd dat we van bezit naar gebruik gaan. Wat spotify is voor muziek ontstaat ook voor mobiliteit. Deze trend en de ontwikkeling van een autonoom (zelf-)rijdende auto pakken we op om ons sterk te maken voor de ontwikkeling van mobiliteitsdiensten. Mobiliteit als een Service (MaaS) dient zich aan. Arnhem wil diegenen die zich naar, in en van Arnhem wensen te verplaatsen - laten - informeren over wat mogelijk is. Moet je je wel verplaatsen? Kan het op een ander moment? Kan het met een andere vervoerwijze dan de auto? Kan het via een andere route? Informatie ook over de kosten van een verplaatsing en over het milieubeslag. Als je dan ook nog eens via een app ritten/voertuigen kunt reserveren en betalen, bieden we de moderne consument keuzemogelijkheden. Het ultieme doel is om zodoende ruimte te bieden aan allen die zich willen verplaatsen naar en van de Arnhemse binnenstad.

- Parkeren

De binnenstad van Arnhem beschikt over voldoende parkeerplaatsen. Zelfs als op piekmomenten de parkeergarages als Rozet en Musis de grenzen van hun capaciteit bereiken, dan nog zijn er voldoende parkeerplaatsen in de binnenstad. Deze liggen niet altijd op de meest logische plekken en ook het kwaliteitsniveau is niet altijd voldoende. Reden waarom we de vindbaarheid en de kwaliteit willen verbeteren, zodat de gebruiker goed inzicht krijgt in waar beschikbare plaatsen zijn en hoe zij/hij er komt.
We erkennen dat recente ruimtelijke ontwikkelingen van invloed zijn op het aantal parkeerplaatsen. Daarom blijven wij het gebruik van de openbare parkeerplaatsen in de binnenstad - in de garages en op straat - monitoren. Dat doen we twee maal per jaar. Uit deze bezettingscijfers en kwaliteitsbeoordelingen (Binnenstadsmonitor bijvoorbeeld) kunnen we beoordelen of het aantal momenten waarop er nauwelijks tot geen parkeerplaatsen beschikbaar zijn, toeneemt en ingrijpen nodig is.

Met de voorgestelde maatregelen - waaronder de parkeergarage Prinsenhof opnemen in het parkeerverwijssysteem - brengen we het huidige parkeerverwijssysteem op orde.

Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten (Vindbaar en gastvrij)

De hernieuwde populariteit van de fiets zorgt voor de nodige uitdagingen, zoals voldoende stallingen voor de vele fietsers. Fietsers naar de Arnhemse binnenstad vragen om goede, veilige en vooral gratis stallingen die op korte loopafstand van de eindbestemming liggen. Ondanks de beschikbaarheid van gratis en bewaakte stallingen treffen we gestalde fietsen in de openbare ruimte aan. Deze fietsen zorgen regelmatig voor overlast en dus neemt de roep om handhaving toe. De uitdaging is om het stallingsgebruik te stimuleren zodat de overlast van gestalde fietsen vermindert.

Beter Benutten Vervolg en gedrag

Arnhem is partner in het landelijk programma Beter Benutten Vervolg 2015-2017 en werkt daarin nauw samen met de provincie Gelderland, de gemeente Nijmegen en het bedrijfsleven. Het programma heeft als doel het aantal zwaarst vertraagde autoritten in de regio met 10% te verminderen. In Arnhem gebeurt dat in de vier economische kerngebieden Arnhem Centrum, Velperweg, Presikhaaf en rondom Rijnstate.

Het middel is gedragsbeïnvloeding; daarmee verleiden we forensen, bezoekers, studenten en bewoners om in de spits de auto te laten staan. De alternatieven zijn om buiten de spits te reizen, de auto te delen, met het OV of de fiets te gaan of de auto te combineren met fiets of OV (via transferia).

In de huidige opgave wordt vooral ingezet op participatie met intermediaire partijen om de doelgroep te bereiken, zoals werkgevers, onderwijsinstellingen, ondernemers in de binnenstad (voor bezoekers) en de wijkraad (voor bewoners). Voorbeelden van lopende acties zijn:

- met 12 grote werkgevers in een community het stimuleren van slim werken en ride-sharing met een slimme app;
- het stimuleren van fietsen naar je werk of school (programma bike to work);
- gratis buskaartjes tussen 18-19 uur voor bezoekers aan de binnenstad (via 'Ervaar het OV');
- met enkele grote werkgevers transferium Gelredome opnieuw leven inblazen als Park & Bike en Park & Ridelocatie.

De gemeente Arnhem doet als grote werkgever in het centrum vanzelfsprekend mee aan acties. Voor veel werkgevers zijn doelen als een groen, duurzaam bedrijf of fittere werknemers van even groot of nog groter belang dan een betere bereikbaarheid.

Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijke kwaliteit (Gastvrij, kwaliteit en leefomgeving)

De kwaliteit van de openbare ruimte en de beleving van de stad zijn essentieel. Dat hoort bij de transformatie van 'place to buy' naar 'place to meet'. Het gaat de consument in toenemende mate om dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. Arnhem investeert in de kwaliteit van de openbare ruimte en daarbij dienen afwegingen gemaakt te worden tussen de parkeer- of stallingsfunctie ten opzichte van andere functies van de openbare ruimte.

In de zuidelijke binnenstad ronden we de kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte in de komende jaren af. Waarbij de vergroening, de Jansbeek en de inrichting van ontmoetingsplekken als pleinen een belangrijke bijdrage zullen gaan leveren aan de beleving van de binnenstad.

> Quote uit inspiratiebijeenkomst: "mensen komen niet naar de binnenstad om naar geparkeerde auto's te kijken"

Meer verblijfskwaliteit in de binnenstad is een voortdurende uitdaging. Samen met de stad willen we verrommeling tegengaan. De paaltjes, weesfietsen en gestalde fiets, maar ook graffiti en zwerfvuil.

Ruimte bieden aan stedelijke en economische ontwikkeling en transformatie (Gastvrij, kwaliteit en leefomgeving)

De economische vitaliteit van de Arnhemse binnenstad is een groot goed. Arnhem zet daarom ook in op transformatie en is daar afgelopen jaren succesvol in geweest. Kantoren worden omgebouwd tot appartementen. Verder leidt de ontwikkeling van de zuidelijke binnenstad tot extra woningen. Daarbij geldt bovendien dat transformatie naar woningen niet altijd gepaard gaat met parkeren op eigen terrein. Met het stimuleren van de stedelijke ontwikkeling in de binnenstad neemt ook het ruimtebeslag voor de verkeersfunctie en het aantal verkeersbewegingen van en naar de binnenstad toe. Nu wordt in parkeerbehoefte voorzien door uitgifte van parkeervergunningen.

Dit levert op termijn een probleem op als parkeervoorzieningen niet worden gerealiseerd bij de transformatie. Dat is op de lange termijn onhoudbaar en onwenselijk. Wij willen ruimte bieden aan stedelijke en economische ontwikkeling en transformatie zonder dat dit tot overlast leidt. We experimenteren met (ver-)-nieuwbouw in de binnenstad met minder parkeerplaatsen dan de norm. De nieuwe gebruikers-bewoners sluiten we uit van de mogelijkheid om een beroep te doen op een gemeentelijke parkeervergunning.

5 BEREIKBAARHEIDSAANPAK 2017

5.1 Uitvoeringsagenda de Arnhemse binnenstad binnen bereik

In voorgaande hoofdstukken is een beeld geschetst van de ontwikkeling van de stad en de binnenstad in het bijzonder. Vanuit gesignaleerde trends, ontwikkelingen, kennis uit de stad en moties van de raad zijn een visie en koers bepaald en zijn de opgaven voor de komende jaren benoemd.

De belangrijkste opgaves en doelen als het gaat om Bereikbaarheid, Vindbaarheid, Gastvrijheid een Kwaliteit leefomgeving zijn:

- Stimuleren van duurzame mobiliteit (Duurzaam bereikbaar)
- Beter benutten verkeersruimte en parkeren (Bereikbaar)
- Vindbaarheid stallingen en parkeergarages vergroten (Vindbaar)
- Verbeteren leefbaarheid binnenstad en ruimtelijk kwaliteit (Gastvrij)
- Ruimte bieden aan stedelijke en economische ontwikkeling en transformatie (Gastvrij, kwaliteit en leefomgeving)

Deze opgaven zijn vertaald naar concrete maatregelen in paragraaf 5.2. De maatregelen zijn geordend in categoriën die:

I. Vanaf 2017 worden onderzocht en/of uitgevoerd en financiering geregeld is vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020). Hierin zijn ook maatregelen opgenomen die door andere partijen (bv PBA) worden uitgevoerd.
II. Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd en samen met bewoners en ondernemers in schouw praktisch worden bekeken en geprioriteerd. Financiering is geregeld vanuit Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
III. Vanaf 2017 worden onderzocht en/of worden uitgevoerd voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven en samen met ondernemers worden geprioriteerd.

IV. In 2018 na prioritering met de Raad, bewoners en ondernemers worden onderzocht en/of uitgevoerd, gefinancierd uit een eenmalig budget van € 175.000,- uit het bereikbaarheidsfonds dat ingezet wordt ter uitvoering van (een deel) van de maatregelen die buiten de reikwijdte van het amendement (16A40g) en motie (16M114) vallen.
V. Maatregelen die bijdragen aan de visie, koers en opgaven van "De Arnhemse Binnenstad binnen bereik" maar op de lange termijn worden onderzocht en/of uitgevoerd op het moment dat hier financiering voor beschikbaar is (tenminste na de huidige coalitieperiode).

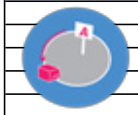
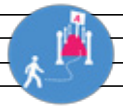
De concrete maatregelen die (m.u.v. de projectvoorstellen) in paragraaf 5.2 die niet gefinancierd worden uit de Meerjarenprogrammabegroting bevatten een bandbreedte van de te verwachten kosten. De gepresenteerde totaalraming voor de categorieën III en IV vraagt om prioritering om deze binnen de financiële kaders te kunnen uitvoeren.

Voor een aantal onderwerpen zijn de maatregelen in een projectvoorstel gefomuleerd in paragraaf 5.3. Projectvoorstellen:

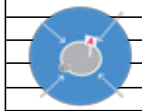
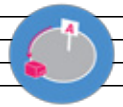
- Monitoring parkeerbezetting;
- Project daltarieven en parkeertarieven;
- Project Venstertijden en omvang voetgangersgebied;
- Pilot kort parkeren;
- Project Wrakken en weesfietsen;
- Onderzoek fietsparkeren Arnhem centraal;
- Schouw.

Deze maatregelen vormen samen de bereikbaarheidsaanpak 2017. De bereikbaarheidsaanpak en de opgaves die zijn benoemd vragen blijvende aandacht en oog voor ontwikkelingen en kansen. Deze voortrollende agenda zal dan ook blijvend geëvalueerd worden en aangevuld worden met nieuwe maatregelen, die eerder niet mogelijk zijn door bijvoorbeeld ontbreken financiën, inzicht of kansen om de Arnhemse binnenstad bruisend en binnen bereik te houden.

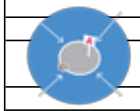
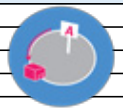
5.2 Maatregelen bereikbaarheidsaanpak

Maatregelen bereikbaarheidsaanpak incl. raming		I	II	III	IV	V		
Voetganger en openbare ruimte								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw** (@)**	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**lange termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Verbeteren rode lopers van en naar de binnenstad							
	- Marktcorridor Sabelspoort/ Airborne at the Bridge	X						
	- Creatieve corridor/ Oude Kraan	X						
	- Verbeteren veiligheid oversteek binnensingel bij Johnny van Doornplein (van en naar Musis)	X						
	- Corridor Nieuwstraat	X						
Vindbaarheid								
	Bewegwijziging vanaf bronpunten en rode lopers naar de binnenstad (inclusief kwartierindeling)	X						
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	Leefomgeving schoon heel en veilig							
	- Opruimacties overtallige oude borden en verwijzingen		X					
	Impuls kwaliteit leefomgeving							
@	- Aanpak verkeerd gestalde fietsen, wezen en wrakken	X[1]					**10k-25k**	PBA/6811/AH
	- Afspraken maken over fietsen in de binnenstad (stallen en rijden) en handhaven		X					PBA/6811/AH
@	- onderzoek omvang voetgangersgebied	X					**10k-25k**	PBA/6811
	- Aanpak overlast Rijnkade	X						6811
	Gastvrije binnenstad							
	- Stadsplattegronden op sleutelplekken (bij winkeliers en poorten van de stad) aanbieden	X						
	- In overleg met ondernemers inzetten digitale middelen voor verhogen gastvrijheid	X				X	**100k-200k**	

@ = zie projectvoorstel
* reeds besloten en gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
** gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.
**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad.
[1] We voorzien in incidentele opruimacties en onderzoek naar aanpak

Maatregelen bereikbaarheidsaanpak incl. raming		I	II	III	IV	V		
Fiets en stallen								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw****	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**Lange Termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Veiliger maken oversteek binnensingel bij Johnny van Doornplein	X						
	Compleet maken wachttijdvoorspellers bij oversteken centrumring				X		**75k-100k**	
		X						
	Aanleg snelfietsroutes naar omliggende gemeenten						**1.500k**[1]	
	- Snelfietsroute Dieren-Velp-Arnhem	X						
	- Snelfietsroute Wageningen-Oosterbeek-Arnhem	X						
	- Verbeteren fietsontsluiting binnen creatieve corridor (Oude Kraan) als onderdeel snelfietsroute Wageningen	X						
	Stimuleren fietsgebruik forenzen en studenten dmv belonen (Programma Beter Benutten Vervolg)	X					**400k**[1]	
Vindbaarheid								
	Afronden van plan extra 1.000 fietsklemmen in de binnenstad	X						PBA/6811
	Vergroten vindbaarheid bewaakte fietsenstallingen				X		**5k-10k**	
	Onderzoeken mogelijkheid tot realisatie nieuwe fietsenstalling(en) zuidelijke binnenstad					X	**10k-25k**	
	Startpunten snelfietsroutes duidelijker markeren en bewegwijzeren (Stadswerkplaats Fiets)					X	**10k-25k**	
	Verdubbelen capaciteit fietsenstalling Gele Rijders Plein	X						
	Experimenteren met (brom)fietspakeervakken in binnenstad		X					PBA/6811
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	Maak fietsenstallingen voor diverse typen tweewielers (scooters, E-bikes, etc.)				X		**10k-25k**	PBA/6811
	Verbeteren communicatie over verbod scooters/ bromfietsers in voetgangersgebied	X						PBA/6811/AH
@	Maken visie op stallen fiets omgeving Arnhem Centraal	X					**10k-25k**	
	Investeer in extra laadpunten voor elektrische fietsen				X		**10k-25k**	
	Onderzoek mogelijkheden voor fietsvoorzieningen voor bewoners binnenstad		X					6811/AH
	Inzetten gastheren/ gastvrouwen bij stallen fietsen					X	**75k-100k**	
	Ontwikkelen Arnhemse deelfiets (Stadswerkplaats Fiets)					X	**100k-200k**	
	Pilot "Fietsparkeren loont", sparen met "Dit is Pas Arnhem" (BBV)	X					**30k**[1]	

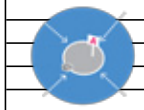
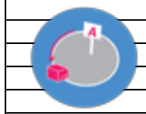
@ = zie projectvoorstel
* reeds besloten en gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
** gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.
**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad
[1] Financiering uit het project Beter Benutten Vervolg (BBV)

Maatregelen bereikbaarheidsaanpak incl. raming		I	II	III	IV	V		
OV en halten								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw****	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**lange termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Structurele inzet op verbeteren van de OV-bereibaarheid							
	- Inzetten op sneller, vaker en betrouwbaarder van de ICE (Amsterdam-Arnhem-Frankfurt)	**X**				**X**	*regulier*	
	- Het naar de regio brengen van het stedelijk hoogwaardig openbaar vervoer (Trolley 2.0), Huissen, Elst, Wageningen, Velp/Zuid, Westervoort	**X**				**X**	*regulier*	
	- Onderzoek verhogen van frequentie van trolleylijn 2 van en naar Arnhem-Zuid	**X**						
	introductie lijn Abellio Arnhem-Dusseldorf 1 maal per uur	**X**						
	Stimuleren OV-gebruik van en naar de binnenstad (BBV Ervaar het OV)	**X**					**120k**[1]	
	Onderzoeken functioneren OV Noordzijde Arnhem Centraal/ Sonsbeekzije (FLIXbus, treinvervangend vervoer)					**X**	**10k-25k**	
	Ontwikkelen van vraaggericht OV (BrengFlex)	**X**				**X**	*prv & opdrachtgevers*	
	Onderzoeken naar beter gebruik dal-uren OV-vervoer	**X**						
Vindbaarheid								
								
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	Schoon, heel en veilige halte-voorzieningen		**X**					
	Promotieactie richting Duitse bezoekers tijdens opstart Abellio (Arnhem-Düsseldorf)	**X**						
	Plaatsen van kaartautomaten bij Willemsplein, Velperplein en Velperpoort	**X**						
	plaatsen van kaartautomaten van Abellio om Arnhem CS	**X**						
	Pilot probeeracties OV voor nieuwe inwoners Arnhem	**X**						
	Meer taxistandplaatsen				**X**		**25k-50k**	PBA

@ = zie projectvoorstel
* reeds besloten en gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
** gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.
**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad
[1] Financiering uit het project Beter Benutten Vervolg (BBV)

Maatregelen bereikbaarheidsaanpak incl. raming		I	II	III	IV	V		
Auto en parkeren								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw****	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**lange termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Inzet P&R tijdens evenementen en piekdrukte (Gelredome, Waterberg en Kleefsewaard)					X	**50k-100k**	
	Inzet op technologische innovatie op verdere verbetering verkeersafwikkeling radialen en centrumring	X				X	**25k-50k**	
	Pilot langparkeren/ toeristisch bezoek					X	**25k-50k**	
	Inzetten Programma Beter Benutten Vervolg							
	- Werkgeversaanpak/ mobiliteitsmakelaar inclusief pilot parkeren op afstand voor werknemers	X						
	- Bezoekersaanpak binnenstad (happy hour actie gratis parkeren van 17-18)	X					**80k**[1]	
	Onderzoek faciliteren deelautosystemen	X						
	Verkeersafwikkeling centrumring verder verbeteren door ontknoping Roermondsplein	X				X	*regulier*	PBA/6811
	Verkeersafwikkeling centrumring waar nodig verder verbeteren					X	*regulier*	PBA/6811
	Verkeersafwikkeling zuidelijke binnenstad met herinrichting Weerdjesstraat	X						PBA
	Pilot Park&Bike transferium Gelredome gericht op forenzen en bezoekers (BBV)	X					**80k**[1]	
	Onderzoek introductie Mobility as a Service (MaaS)	X						
Vindbaarheid								
@	Monitoren gebruik parkeervoorzieningen	X				X	**10k-25k**	PBA
	Stimuleren parkeren in garages	X				X		
	Inzetten op een goed functionerend parkeerverwijssysteem	X						6811/PBA
	Uitbreiden parkeerverwijssysteem met beschikbaarheid parkeren op Trans					X	**100k-200k**	
	Maak werk van parkeerbezettingssensoren op maaiveldplekken					X	**100k-200k**	
	Beschikbaarheid laadpalen in het centrum		X					
	Betere vindbaarheid en herkenbaarheid van P+R Gelredome					X	**50k-75k**	
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	Parkeergagares laten functioneren als sociaal veilige service centers					X	**200k-500k**	PBA/AH
 @	Pilot flitsparkeren	X		X			**50k-100k**	PBA
@	Pilot daltarieven	X		X			**100k-200k**	PBA
	Groen- rood aanduiding beschikbaarheid parkeerplaatsen in gemeentelijke parkeergarages					X	**200k-500k**	
	Aanduiden looproutes naar belangrijke bestemmingen				X		**5k-10k**	
	Plan maken voor differentieren vergunningshouderstarieven en schoon vervoer			X			**5k-10k**	
	Stel parkeerdata in gemeentelijke parkeergarages beschikbaar (real time)					X	*gerealiseerd*	
	Parkeren als loyaliteitsinstrument			X			**75k-100k**	PBA
	Parkeergarages toegankelijk maken voor zakelijke vergunninghouders	X						PBA/6811
	Afspraken gebruik parkeervoorzieningen derden	X						PBA/AH
	Realisatie extra parkeerplaatsen en vergroten parkeerplekken chronisch zieken en gehandicapten		X					APCG
	Kwaliteitsverbetering parkeren Blauwe golven	X						PBA

@ = zie projectvoorstel
* reeds besloten en gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
** gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.
**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad
[1] Financiering uit het project Beter Benutten Vervolg (BBV)

Maatregelen bereikbaarheidsaanpak incl. raming		I	II	III	IV	V		
Stadsdistributie								
		Reeds besloten (en gefinancierd)*	**Schouw****	**Binnen 2 ton te prioriteren** (met ondernemers)***	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018****	**lange termijn**	Schatting/bandbreedte **Kosten Maatregel**	**benoemd in pamfletten**
Bereikbaarheid								
	Milieuzones vrachtwagens	X						
	Milieuzones bestelauto's en personenauto's					X	*volgt in seperaat voorstel*	
	Stimuleren fietskoeriers studenten (Stadswerkplaats Fiets)					X	*Aan marktpartijen*	
Vindbaarheid								
								
Gastvrij en kwaliteit leefomgeving								
	@ Betere handhaving venstertijden				X		**10k-25k**	6811/PBA/AH
	Onderzoek gezamenlijke oplossingen stadsdistributie (Stadswerkplaats Fiets)					X	**10k-25k**	
	Stimuleren zero emissievoertuigen tbv stadsdistributie					X	**25k-50k**	

@ = zie projectvoorstel
* reeds besloten en gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
** gefinancierd vanuit de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB 2017- 2020).
*** De € 200.000,-- wordt voor een looptijd van 5 jaren besteed zoals in het amendement (16A40g) en de motie (16M114) aangegeven.
**** gefinancierd met een uitname van eenmalig € 175.000 in 2018 ten gunste van investeringen in de bereikbaarheid van de binnenstad

Totaalraming maatregelen bereikbaarheidsaanpak categorieën III en IV		III	IV
Totaal			
		Binnen 5 x 2 ton te prioriteren	**Eenmalig € 175.000** bereikbaarheidsfonds 2018
Voetganger			
Fiets			
	Compleet maken wachttijdvoorspellers bij oversteken centrumring		75k - 100k
	Vergroten vindbaarheid bewaakte fietsenstallingen		5k - 10k
	Maak fietsenstallingen voor diverse typen tweewielers (scooters, E-bikes, etc.)		10k - 25k
	Investeer in extra laadpunten voor elektrische fietsen		10k - 25k
	Ontwikkelen Arnhemse deelfiets (Stadswerkplaats Fiets)		100k - 200k
OV			
	Meer taxistandplaatsen		25k - 50k
Auto			
	Pilot daltarieven	100k - 200k	
	Plan maken voor differentieren vergunningshouderstarieven en schoon vervoer	5k - 10k	
	Parkeren als loyaliteitsinstrument	75k - 100k	
	Pilot flitsparkeren	50k -100k	
	Aanduiden looproutes naar belangrijke bestemmingen		5k - 10k
Logistiek			
	Betere handhaving venstertijden		10k - 25k
TOTAAL			
		230k - 410k	**240k - 445k**

5.3 Projectvoorstellen

Een aantal maatregelen in de stad die bijdragen aan de gastvrijheid, leefbaarheid, vindbaarheid en bereikbaarheid kunnen op korte termijn opgepakt worden. Sommige zaken kunnen direct uitgevoerd worden, voor andere zaken is eerst nog nadere inventarisatie nodig. Van de zaken waarmee we op kort termijn aan de slag kunnen zijn projectvoorstellen opgesteld.

Projectvoorstel monitoring parkeren in de binnenstad

Doel

De ontwikkelingen in de stad zijn van invloed zijn op het aantal parkeerplaatsen. Om te bepalen of ingrijpen nodig is, blijven wij het gebruik van de openbare parkeerplaatsen in de binnenstad - in de garages en op straat - monitoren.

Aanpak

Om te komen tot een goed overzicht dient twee keer per jaar een volledig parkeeronderzoek uitgevoerd te worden waarbij zowel wordt gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige aantallen parkeerplaatsen in/nabij de binnenstad alsmede de bezetting ervan. De gegevens kunnen aangevuld worden met de (dagelijkse) data van de parkeergarages.
De parkeerregisseur van de gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek en bewaakt planning en data.

Resultaat

Uit deze bezettingscijfers en kwaliteitsbeoordelingen (Binnenstadsmonitor bijvoorbeeld) kunnen we beoordelen of het aantal momenten waarop er nauwelijks tot geen parkeerplaatsen beschikbaar zijn, toeneemt en ingrijpen nodig is.
Stel dat uit de bezettingscijfers en kwaliteitsbeoordelingen (Binnenstadsmonitor bijvoorbeeld) blijkt, dat het aantal momenten waarop er nauwelijks tot geen parkeerplaatsen voor bezoekers beschikbaar zijn, toeneemt en ingrijpen nodig is, dan zijn de volgende maatregelen mogelijk:

1. aanwezige vrije maaiveldplaatsen betaald maken. Denk hierbij aan de lage kade, de Boterdijk en wellicht Onderlangs. Dit biedt ook de mogelijkheid om in tarief te differentiëren: een hoog tarief dicht bij de bestemming en een laag tarief op de plaatsen die wat verder weg liggen;
2. parkeren op afstand. Parkeren op enige afstand van de binnenstad met een goede reismogelijkheid naar en van de binnenstad. Voordat de parkeergarage Centraal openging, functioneerde het transferium Gelredome als zodanig;
3. verhogen parkeertarief. Een economische wetmatigheid zegt dat als de vraag stijgt, de prijs stijgt. We kunnen ook denken aan een hoger tarief in drukke perioden en een lager tarief daarbuiten. Let wel dat het huidige coalitieakkoord een prijsverhoging van het parkeren boven de inflatie niet toestaat.

Projectvoorstel verlagen parkeertarieven in daluren

Doel

Tariefdifferentiatie parkeren heeft als doel om bezoekers die met de auto naar de binnenstad komen meer naar de binnenstad te trekken in de daluren en tevens de piekuren te verlichten.

Plan van aanpak

Het college gaat in overleg met de ondernemers een pilot starten om na te gaan of het verlagen van parkeertarieven in de daluren structureel tot meer bezoekers in de daluren en een afname van de piek in de piekuren leidt. Het aspect structureel is van belang want naast een korte termijn effect willen we ook vaststellen of deze maatregel een blijvend effect heeft op het gedrag van bezoekers die met de auto naar onze binnenstad komen.

In overleg met het PBA is reeds gekeken welke momenten in de daluren naar mening van de ondernemers geschikt zijn voor tariefacties. De gemeente heeft voor die momenten de kosten berekend. In nader overleg, waarbij tevens de binnenstadsbewoners worden betrokken, wordt dit verder uitgewerkt en uitgevoerd.

Resultaat

Een uitgevoerde pilot en daarmee inzicht in de effecten van het verlagen van parkeertarieven in de daluren op de bezoekersstromen naar de binnenstad.

De raad heeft in 2016 het amendement (16A40g) en motie (16M114) aangenomen waarin opgenomen is dat vooralsnog € 200.000,- van de meeropbrengst van het betaald avondparkeren voor een periode van 5 jaar beschikbaar wordt gesteld voor het verlagen van parkeertarieven in de daluren. Dit is daarmee het kader voor deze pilot. Binnen dit kader is het ook mogelijk dat de piekuren een hoger tarief krijgen dan nu het geval is en de daluren een lager tarief, waarbij de totale parkeerinkomsten gelijk blijven. Derving van parkeerinkomsten kunnen voor maximaal met € 200.000 voor 5 jaar worden gecompenseerd. Een en ander is mede afhankelijk van prioritering van overige maatregelen binnen dit financiële kader zoals in paragraaf 5.2 is verwoord.

Om de werking van de maatregel optimaal te maken is heldere communicatie hierover van belang.

Projectvoorstel venstertijden en omvang voetgangersgebied

Doel

Arnhem was in 1995 één van de eerste steden in Nederland, waar de binnenstad werd afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. In het voetgangersgebied krijgen leefbaarheid, verkeersveiligheid en een rustige winkelomgeving prioriteit. Bevoorrading en andere werkzaamheden waarvoor (vracht) auto's nodig zijn, dienen zoveel mogelijk plaats te vinden binnen de zogenaamde venstertijden. Een beperkt aantal mensen en bedrijven krijgt van de gemeente een ontheffing om ook buiten de venstertijden in de binnenstad te mogen rijden. Het grootste deel van de dag worden geen voertuigen toegelaten in het gebied. In de zogenaamde venstertijden (06.00-11.00) kunnen voertuigen vrij het gebied inrijden met als belangrijkste doel bevoorrading. De ondernemers en bewoners hebben aangegeven dat de venstertijden onvoldoende strak gehandhaafd worden waardoor er ook buiten de venstertijden voertuigen in het voetgangersgebied rijden.

Plan van aanpak

Om te komen tot een resultaat waarbij er minder voertuigen in het gebied aanwezig zijn, dienen de volgende stappen gezet te worden:

1. Nazien bestaand beleid/regelgeving (o.a. t.a.v. verswaar);
2. Veldonderzoek aantal voertuigen tijdens en na venstertijden.

Resultaat

Op basis hiervan worden venstertijden eventueel herijkt en opnieuw vastgesteld, waarbij ook gekeken wordt naar de omvang van het gebied en zal na communicatie strikter worden gehandhaafd.

Projectvoorstel kort parkeren nabij de binnenstad

Doel

Uit het oogpunt van gastvrijheid is het wenselijk om op een aantal locaties (zeer) kort te kunnen parkeren. Deze parkeerplekken voorzien daarmee in de (verwachte) behoefte van bezoekers om voor een korte boodschap even snel de auto op een parkeerplaats dicht nabij het centrum te kunnen parkeren.

Plan van aanpak

Het kort parkeren wordt gerealiseerd door een pilot te starten met twee locaties nabij het centrum. Het gaat om 3 a 4 plaatsen per locatie. De locaties worden samen met de ondernemers bepaald. Om de werking van de plaatsen optimaal te houden worden er afspraken gemaakt over intensieve handhaving aangezien daarmee het maximale effect van de kortparkeerplaatsen gerealiseerd zal worden. Duidelijke communicatie over locatie, tarief en parkeerduur zijn van belang. Deze communicatie zal samen met het PBA vormgegeven worden.

Resultaat

De pilot zal een jaar na starten worden geëvalueerd.

Projectvoorstel wrakken en weesfietsen

Doel

Bereikbaarheid vraagt om voldoende te faciliteren om per fiets naar de stad te komen, dus fiets-parkeerplaatsen. Hierbij hoort een optimaal beheerregime om de aanwezige plekken zoveel mogelijk vrij te houden van wezen en wrakken.
Bij Gastvrijheid hoort een binnenstad met zo min mogelijk verrommeling door fietsen. Echter beheer respectievelijk handhaving van weesfietsen en wrakken en verkeerd gestalde fietsen heeft ook een keerzijde voor de gastvrijheidsbeleving. Namelijk als je fiets is verwijderd door de gemeente Arnhem.

Plan van aanpak

Plan is om hier een goede en heldere administratieve methode voor te volgen. Zodat na registratie fietsen online kunnen worden opgezocht. Ook zal een screening op aangifte diefstal en eventueel uitkering van diefstalverzekering gebeuren. Voor deze handling bestaan uitstekende softwarepakketten (apps).
Qua uitvoering zal in goed overleg moeten worden samengewerkt tussen de voormalige medewerkers van fietsenstalling Rozet, 2Switch, Handhaving en Wijkonderhoud van de cluster Openbare Ruimte.
Een goede communicatie en voorlichting zijn van groot belang:

- ter voorkoming van verkeerd gestalde fietsen;
- voor fietseigenaren die te maken krijgen met een geruimde fiets.

Resultaat

Aanpak volgens een duidelijk beschreven proces voor verwijderen en eventueel terugbrengen in circulatie van wrakken, weesfietsen en verkeerd gestalde fietsen. Helderheid in taken en rollen, administratieve en juridische aspecten en logistiek.

Projectvoorstel onderzoek fietsparkeren Arnhem Centraal

Doel

In de opzet van het masterplan Arnhem Centraal is voor alle gebruikers van het gebied voorzien in overdekte fietsenstalling door het bouwen van een ruime fietsenkelder onder de terminal en een aanvullende voorziening in het Cito-pand aan de noordzijde. Door het betaald maken van het stallen en de invoering van het verplicht gebruik van de OV-chipcard is nu sprake van een scheve klantgerichtheid van reizigers t.o.v. bv bioscoopbezoekers. Gevolg is een onvolledig benutte fietsparkeerkelder en overlast van bovengronds geparkeerde fietsen in het gebied. Hier streng op handhaven is lastig ivm de claim die ondernemers zoals Pathé, leggen op de oorspronkelijke afspraken.
Er is ontevredenheid over het regime ("slechtst" 24 uur gratis en OV-kaart) en zorgen hoe dat straks moet. Dit geldt zowel voor Sonsbeekzijde als voor Centrumzijde. De "tijdelijk" ingerichte fietsenstalling aan de Sonsbeekzijde zal over enkele jaren moeten wijken in verband met de ontwikkelingen. Ook de "lucht" die nu nog aanwezig is om evt geparkeerde fietsen te gedogen op onbebouwde plekken (de asfaltstrook voor Pathé) zal medio 2018 verdwijnen. Er is geen duidelijk beeld van capaciteit versus vraag en bijbehorende doelgroepen (reizigers, bewoners, bezoekers van de stad).

Plan van aanpak

Plan is om aan de hand van veldwerk hier zicht op te krijgen.

Resultaat

Een compleet beeld van capaciteit en vraag van stallingen in-en-rond het gebied Arnhem Centraal. Vervolgens zal samen met de stakeholders naar een oplossingen worden gezocht. Ook hier zal het uitvoeren van het regime van verkeerd gestalde fietsen, weesfietsen en wrakken worden opgepakt. Een groot deel van het stationsgebied is hierbij reeds aangewezen als fietsparkeerverbodszone (APV). Indien nodig zal extra capaciteit moeten worden gecreëerd.

Projectvoorstel schouw en uitvoering (kleine) maatregelen binnenstad

Doel

Door diverse partijen in de stad zijn maatregelen benoemd die eenvoudig en snel uit te voeren zijn op basis van een schouw ter plaatse; denk hierbij aan vakken voor scooters en plaatsen van extra fietsklemmen. Deze maatregelen leveren een bijdrage aan met name de gastvrijheid van de Arnhemse binnenstad.

Plan van aanpak

De schouw is de aanpak om snel en direct "met de stad" maatregelen te nemen die een bijdrage kunnen leveren aan de gastvrijheid, leefbaarheid, vindbaarheid en bereikbaarheid van de stad.
De maatregelen zijn snel en eenvoudig uit te voeren. De schouw en de uitwerking ervan dienen afgestemd te zijn met de uitvoering van andere werkzaamheden; zo wordt dubbel werk en/of verrommeling voorkomen. De schouw wordt in gezamenlijkheid door de gemeente en betrokkenen uit de stad uitgevoerd. De maatregelen worden uitgevoerd binnen de mogelijkheden van de afdeling beheer van de gemeente Arnhem.

Resultaat

Ter plaatse beoordelen of en op welke wijze (kleine) maatregelen uitgevoerd kunnen worden die een bijdrage leveren aan de gastvrijheid van de Arnhemse binnenstad. De schouw is opmaat tot uitvoering van de maatregelen.

Programmateam binnenstad
aangepaste versie • juni 2017

made in [Arnhem]

Reactie op amendementen en moties "Visie De binnenstad binnen bereik" nav raadsbehandeling 12 juni 2017

Aan: de gemeenteraad

Van: College van B&W

d.d. 5 september 2017

PVDA Motie Parkeren bewoners binnenstad

Verzoekt het college:

- Er niet zonder meer vanuit te gaan dat er minder parkeerplaatsen nodig zijn voor bewoners van de binnenstad;
- Inzichtelijk te maken hoe de behoefte van bewoners parkeren in de binnenstad zich ontwikkelt en de raad hierover binnen een jaar te informeren;
- Tot die tijd de parkeernorm bij nieuwbouw te blijven hanteren en nieuwe bewoners een parkeervergunning te blijven verstrekken.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- We gaan niet zondermeer van uit, signaleren alleen trends.
- We hebben een parkeersysteem geïntroduceerd waarbij reeds efficiënter wordt omgegaan met de parkeercapaciteit. Hierbij delen vergunninghouders en betaalde bezoekers dezelfde parkeerplaatsen.
- het Projectvoorstel monitoring parkeren in de binnenstad omvat de volle breedte en daarmee inclusief gebruik van bewonersparkeren.
- a. Voor ontwikkelingen waar de gemeente positie heeft en/of haar ruimtelijke juridisch instrumentarium kan inzetten wordt een parkeernorm gehanteerd. Voor bijvoorbeeld de woonbuurten Paradijs en Kerkplein stuurt de gemeente op parkeeroplossingen op-onder- in-het pand danwel op de eigen kavel en is geen vergunning nodig.
  b. Transformatie van een leegstaand pand heeft soms de prioriteit boven het invullen van de parkeernorm. Uitgangspunt bij transformaties is dat moet worden aangetoond hoe in de parkeerbehoefte zal worden voorzien. De initiatiefnemer dient aan te tonen dat een parkeeroplossing in de ontwikkeling niet inpasbaar is, of er op acceptabele loopafstand parkeergelegenheid gehuurd of gekocht kan worden alvorens de gemeente instemt.
  c. indien wij bij transformaties altijd een parkeervergunning zouden verstrekken, ontstaan er - vanwege de beperkte fysieke ruimte- wachtlijsten of kunnen bepaalde bouwprojecten geen doorgang vinden. Gevolg kan ook zijn dat (duurdere) priveparkeerplaatsen leeg staan.

PVDA Motie: Gaan voor minimaal een 8

Verzoekt het college:

- De ambitie uit te spreken er voor te gaan dat de automobilist de bereikbaarheid van de binnenstad met minimaal een 8 waardeert;
- Hiervoor in ieder geval en zo spoedig mogelijk de bewegwijzering van de parkeergarages en andere parkeerplaatsen te verbeteren zodat de vindbaarheid van parkeerplaatsen toeneemt.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Landelijk blijkt dat een dergelijk cijfer niet realistisch is. Vanzelfsprekend streven we naar zo hoog mogelijke rapportcijfers op alle disciplines; Fiets, Ov, voetganger en auto.
- De voorgestelde maatregelen leveren een bijdrage aan hogere waarderingscijfers

PVDA Motie: Gastvrije binnenstad voor iedereen!

Verzoek het college:

- Met het APCG en de cliëntenraden te bepalen hoeveel en op welke plekken gehandicaptenparkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd;
- De gewenste gehandicaptenparkeerplaatsen zo snel mogelijk te realiseren.

Advies
De motie is ondersteunend aan bestaand beleid.

Redenen/gevolgen
- Met een gehandicaptenvergunning is parkeren mogelijk op:
  - gehandicaptenparkeerplaatsen
  - in een parkeerverbod / parkeerverbodszone (mits niet hinderlijk of gevaarlijk)
  - langs een gele onderbroken streep (mits niet hinderlijk of gevaarlijk)
  - in een woonerf buiten de vakken (mits niet hinderlijk of gevaarlijk)
  - in Arnhem (en vele andere plaatsen in Nederland) op betaald parkeren zonder te betalen

  En dus niet op:
  - vergunninghoudersplaatsen
  - op een gehandicaptenplaats met onderbord gereserveerd voor een ander voertuig
  - in een stopverbod
  - langs een gele doorgetrokken streep
  - voor in / uitrit
  - daar waar het gevaar / hinder veroorzaakt
- Conform raadsinformatiebrief van 6 juni jl. heeft de gemeenten in een schouw met APCG concrete afspraken gemaakt om o.a. extra parkeerplaatsen te realiseren en/of te vergroten.

D66 Amendement: geen (specifieke) uitsluiting

Besluit:

- Op pagina 26, te schrappen de zin:

  "De nieuwe gebruikers-bewoners sluiten we uit van de mogelijkheid om een beroep te doen op een gemeentelijke parkeervergunning."

Advies
De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Met de zin is bedoeld te zeggen dat het de bewonersgroep betreft uit het experiment of daaropvolgende bewoners waar een kettingbeding voor geldt.
- Amendement kan grotere druk op openbare ruimte en voorraad bewonersvergunningen leggen en kan leiden tot wachtlijsten bij het aanvragen van parkeervergunningen.
- Gevolg kan ook zijn dat (duurdere) priveparkeerplaatsen leeg staan.
- Amendement kan leiden tot ongelijkheid: een ontwikkelaar die geen parkeervoorziening realiseert heeft voordeel t.o.v. ontwikkelaar die wel parkeervoorziening integreert.

Voor inhoudelijke werkwijze zie motie PvdA " Motie Parkeren bewoners binnenstad"

D66 Motie: strakkere (fysieke) handhaving venstertijden

Verzoekt het college:

De Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over de uitwerking van deze strakkere handhaving.

Advies

Het college ontraadt deze motie.

Redenen/gevolgen

- Vanaf 2017 start een digitaliseringsproject waarbij onderzocht wordt of handhaving met behulp van cameratoezicht en kentekenregistratie tot de mogelijkheden behoort. Onderzoek moet praktische, technische en privacykwesties aan de orde brengen voordat mogelijke invoering eind 2019 aan de orde is (na raadsvoorstel).
- Na 11 uur geen voertuigen toelaten in gebied is technisch niet haalbaar en kan bedrijfsvoering in gevaar brengen van ondernemers (NUON, VITENS, of Technische diensten wanneer bijv. een koelinstallatie kapot gaat). Bedrijfsvoering van ondernemers vraagt soms om flexibiliteit en uitzonderingen.

<u>Huidige handhaving:</u>
2 maal per dag (11.15 uur en 14.00 uur) 2 handhavers in voetgangersgebied die voertuigen die daar niet horen bekeuren of waarschuwen.

D66 Motie: Intensiveer fietsparkeerbeleid (tandje erbij)

Verzoekt het college:

- Het fietsparkeerbeleid op korte termijn zowel in kwantitatieve zin te intensiveren en
- De Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over de uitwerking van het fietsparkeerbeleid;

Advies

De motie ondersteunt bestaand beleid.

Redenen/gevolgen

- Er van uitgaande dat de motie een evaluatie van het fietsparkeerbeleid in samenhang met de aanleg van 1.000 fietsparkeerplaatsen zoals vastgelegd in het coalitie akkoord beoogt.

D66 Motie: meer aandacht voor transferia

Verzoekt het College:

Een transferium onderzoek uit te voeren en de Raad hierover voor 01-12-17 te informeren;

Advies

De motie ondersteunt bestaand beleid. Advies om samen te voegen met amendement "Transitie tot transferium" CU. De deadline van 1-12-2017 is echter niet haalbaar.

Redenen/gevolgen

- Inventarisatie voor transferia/ parkeren op afstand - gericht op forenzen - is gedaan vanuit het project Beter Benutten Vervolg. GelreDome heeft de grootste potentie voor de korte termijn. IPKW en Waterberg voor later. Een nader onderzoek kan helpen bedrijven te enthousiasmeren tbv een kloppende businesscase.

D66 Motie: project flits parkeren goed neerzetten

Verzoekt het college:

Het in de nota opgenomen projectvoorstel voor kort parkeren (flits parkeren) aan te passen waarbij bovenstaande meningen zijn verwerkt.

Advies:

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- De pilot flitsparkeren heeft als doel om het effect hiervan te kunnen onderzoeken. De pilot moet uitwijzen of uitbreiding gewenst is en/of flitsparkeren dat brengt wat we hopen. Op voorhand uitbreiden lijkt dan tegengesteld aan het doel van de pilot. Voorstel is te starten met 2 locaties (3 a 4 plaatsen per locatie) en bij meer behoefte aan flitsparkeerplaatsen binnen de pilot op te schalen.

D66 Motie: kwaliteit parkeren in stappen omhoog

Verzoekt het College:

- Op korte termijn een schouw te organiseren waarbij wordt vastgesteld waar (bij welke parkeerfaciliteiten, zoals de parkeergarages en de parkeerterreinen) welke maatregelen gewenst zijn;
- Hierbij onderscheid te maken tussen minder en/of meer ingrijpende maatregelen zoals verlichting, schilderonderhoud en (interne) informatie, eventuele camera beveiliging respectievelijke echte bouwtechnische aanpassingen, zoals fysieke infrastructuur etc.;
- de Raad in september 2017 (in ieder geval voor aanvang van de behandeling van de MJPB) te informeren over de uitkomst van de schouw vertaald naar korte en lange termijn maatregelen;

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Sympathiek om dergelijke inventarisatie uit te voeren. Het resultaat kan echter leiden tot hogere financiële claim, waarvoor op dit moment geen dekking is. Het moet echter ook mogelijk zijn om kwalitatief verhogende maatregelen te nemen zonder dat dit veel geld kost.

Groen links Amendement bezoeker lang in de stad

Besluit:

De pilot flitsparkeren te schrappen uit hoofdstuk 5.2 ‘Maatregelen bereikbaarheidsaanpak’

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Het instrument heeft zich nog niet bewezen en de vraag vanuit de stad is groot.
- Flitsparkeren sluit niet uit dat bezoekers in het algemeen langer in de stad kunnen blijven. Er is een onderscheid in doelgroepen te maken, waarbij de Beter Benutten Vervolg acties inzetten op langer verblijf (Happy Hour Parkeer- en busactie).

Groen links Amendement inzetten op de fiets

Besluit:

De maatregelen ‘Onderzoeken mogelijkheid tot realisatie nieuwe fietsenstallingen zuidelijke binnenstad’ en ‘Startpunten snelfietsroutes duidelijk markeren en bewegwijzeren’ te verplaatsen naar ‘Binnen 2 ton prioriteren’.

Zo snel mogelijk zogenaamde ‘Pop-up fietsenstallingen’ te realiseren op plekken waar dat nodig is in de binnenstad en in de buurt van evenementen

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Het amendement staat haaks op het eerder aangenomen motie en amendement om de 2 ton te besteden voor parkeerdifferentiatie en loyaliteitsinspanningen.
- Mogelijk wel prioriteerbaar binnen de €175.000.-

Groen links Amendement maak van P+R een succes

Besluit:

De onderstaande maatregelen te verplaatsen naar ‘Binnen 2 ton prioriteren’

1. Betere vindbaarheid en herkenbaarheid van P+R Gelredome’
2. Inzet P&R tijdens evenementen en piekdrukte (Gelredome, Waterberg en Kleefsewaard)
3. Ontwikkelen Arnhemse deelfiets

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Het amendement staat haaks op het eerder aangenomen motie en amendement om de 2 ton te besteden voor parkeerdifferentiatie en loyaliteitsinspanningen.
- Voor deel 1 en 2 van het amendement wordt geadviseerd aansluiting te vinden bij Motie: meer aandacht voor transferia.
- Het ontwikkelen van Arnhemse deelfiets zit in raadsbrief en prioriteerbaar binnen €175.000.

VVD Amendement ‘1 aangenomen amendement en motie is blijkbaar niet genoeg

Besluit:

Daar waar in de bereikbaarheidsvisie staat vermeld (oa pagina 35) dat er 4 jaar maximaal €200.000 beschikbaar is, dit vervangen wordt in ‘5 jaar (2016 t/m 2020) vooralsnog €200.000 beschikbaar is’. Aangevuld met:

‘Dit bedrag wordt iom het Platform Binnenstad Arnhem besteed aan maatregelen om de parkeertarieven voor automobilisten te verlagen en/of te differentiëren. Ook bijvoorbeeld loyalty-programma’s kunnen onderdeel uitmaken van dat pakket aan maatregelen’.

Advies: Niet nodig/Overnemen/aan de raad laten/ontraden

Dit is door het college verwerkt in de nota.

Redenen/gevolgen

- Opgenomen in de nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik - aangepaste versie juni 2017"

VVD Motie weer parkeren op de Markt tot 21 maart 2018 en daarna

Draagt het college op:

Het mogelijk te maken om op niet-marktdagen weer te kunnen parkeren op de Markt.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Op niet-marktdagen is er voldoende capaciteit in omliggende parkeergelegenheden. Het projectvoorstel "monitoring parkeren binnenstad" moet uitwijzen of het aantal momenten dat er nauwelijks parkeerplaatsen beschikbaar zijn toeneemt en ingrijpen gewenst is.
- Parkeren op de markt staat haaks op de kwaliteitsverbetering en investeringen in leefbaarheid die we net hebben gepleegd.

VVD Motie behoud huidig aantal parkeerplaatsen Blauwe golven e.o.

Draagt het college op:

Tenminste het bestaande aantal parkeerplaatsen op en in de directe omgeving (waaronder Oude Kraan) van de Blauwe golven te handhaven.

Advies

Het college geeft de suggestie deze motie te behandelen bij voorstel voor de creatieve corridor.

Redenen/gevolgen

- Ligt ter besluitvorming voor aan uw raad middels het raadsvoorstel "Creatieve corridor"

VVD Motie buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer

Draagt het college op:

Om bij de vele -nader te maken- keuzes en uitwerkingen van de bereikbaarheidsvisie incl. moties/amendementen, gebruik te maken van de praktijkkennis en het gastvrijheidsdenken van de partners in de binnenstad. En de raad vóór 1 januari 2018 over de voortgang te informeren.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- College is het eens met het dictum van de motie, maar niet met de constatering dat er veel is misgegaan bij de totstandkoming van de bereikbaarheidsvisie. Als de tekst van de constatering wordt geschrapt kan het college de motie overnemen. Anders oordeel raad.
- In de nota is opgenomen dat we de schouw en de projecten binnen de 2 ton met bewoners en ondernemers prioriteren.
- De afspraak met belangenvertegenwoordigers uit de binnenstad is gemaakt om de uitvoering van de nota gezamenlijk te monitoren.

VVD Motie dagkaart voor gastvrij parkeren

Draagt het college op:

Te onderzoeken:

1. wat het rendement is van een dagkaart van €10 in de parkeergarages (lagere tarief versus meer gebruik) mogelijk als onderdeel van te ontwikkelen loyaltyprogramma's (door/iom het PBA);
2. wat de mogelijkheden zijn voor een combikaart met attracties in de stad (bijvoorbeeld Burgers Zoo en het Nederlands Openluchtmuseum) zodat bezoekers van deze attracties daarna eenvoudig de binnenstad kunnen bezoeken.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- Past binnen projectvoorstel parkeerdifferentiatie en uitvoering motie (16M114) en amendement (16A40g) en te prioriteren binnen twee ton.

VVD Motie rode loper voor (parkeer)initiatieven uit de stad

Draagt het college op:

Zich zeer pro-actief op te stellen bij commerciële initiatieven voor parkeren/stallen van auto's voor bezoekers en/of bewoners van de binnenstad en zich daarbij in te spannen om eventueel noodzakelijk flankerend beleid mee te ontwikkelen.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- De gevolgen van commerciële initiatieven moeten worden ingepast in financieel beeld.
- Het projectvoorstel "monitoring parkeren in de binnenstad" voorziet in nauwlettende monitoring. Deze initiatieven kunnen leiden tot concurrentie met gemeentelijke garages. Uit monitoren van de parkeerplaatsen blijkt dat er op dit moment genoeg plaatsen zijn. Op basis van deze monitoring kunnen, indien noodzaak toe bestaat, maatregelen worden genomen

VVD Motie onderzoek singelgarage

Draagt het college op:

Voor 1 maart 2018 een onderzoek te doen naar de mogelijkheden en interesse van marktpartijen voor het aanleggen van een singelgarage onder de Janssingel.

Advies:

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- De gevolgen van commerciële initiatieven moeten vervolgens worden ingepast in financieel beeld.
- Het projectvoorstel "monitoring parkeren in de binnenstad" voorziet in nauwlettende monitoring. Deze initiatieven kunnen leiden tot concurrentie met gemeentelijke garages. Uit monitoren van de parkeerplaatsen blijkt dat er op dit moment genoeg plaatsen zijn. Op basis van deze monitoring kunnen, indien noodzaak toe bestaat, maatregelen worden genomen

VVD Motie Pleyroute uit de file top 10

Draagt het college op:

Pro-actief in overleg te gaan met de provincie om mogelijke oplossingsrichtingen in kaart te brengen en gezamenlijk te bekijken welke (belangen)organisaties een bijdrage kunnen leveren aan een snelle realisatie.

En de raad hierover actief te informeren.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- Onderdeel van de investeringsagenda Arnhem Nijmegen is een regionale bereikbaarheidsaanpak.
- College geeft suggestie om toe te voegen dat een tolheffing op de doorgetrokken A15 ongewenst is

VVD Motie upgrade verouderde parkeergarages

Draagt het college op:

Om in nauw overleg met het PBA (Platform Binnenstad Arnhem) op basis van de resultaten van het mystery-guest onderzoek de raad vóór de behandeling van de MJPB 2017 een plan van aanpak voor te leggen (inclusief doorlooptijd en financiële onderbouwing). Hierin met name aandacht te hebben voor een kwaliteitsimpuls van de verouderde parkeergarages.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- Suggestie om eerst een inventarisatie te maken van mogelijke maatregelen. Het resultaat kan echter leiden tot hogere financiële claim, waarvoor op dit moment geen dekking is.
- Wellicht kan aansluiting worden gevonden bij de motie: Kwaliteit parkeren in stappen omhoog.

VVD Motie 'Waar is de financiële dekking bij de visie?'

Draagt het college op:

Vóór de besluitvormende vergadering over de bereikbaarheidsvisie, te komen met een gedegen overzicht van de plannen die voortkomen uit de visie en hoe cq in hoeverre deze financieel gedekt zijn, en -voor zover plannen niet gedekt zijn- aan te geven op welke wijze het college wil zorgen voor de benodigde dekking. Uitgangspunt moet hierbij zijn dat de genoemde €200.000 per jaar (totaal € 1.000.000) alleen wordt benut voor tariefverlagende maatregelen (in overleg met het PBA; zie ook het amendement '1 aangenomen amendement en motie is blijkbaar niet genoeg').

Advies

Dit is door het college opgenomen in de visie.

Redenen/gevolgen

- De nota "De Arnhemse binnenstad binnen bereik" voorziet in een aanvullend financieel kader. Prioritering blijft echter noodzakelijk en daarmee is de nota agenderend voor de komende jaren.

VVD Motie 'Waarom komt u niet naar Arnhem?'

Draagt het college op:

In overleg met het PBA een onderzoek te verrichten naar de redenen voor potentiele bezoekers van de Arnhemse binnenstad, om de stad niet / niet meer te bezoeken.

Advies

De motie is in lijn met visie college.

Redenen/gevolgen

- Tijdens informatieve fase heeft het college benoemd dit een sympathiek voorstel te vinden.

VVD Motie ‘fietser te gast’

Betreffende: Bordjes met de tekst ‘fietser te gast’

Draagt het college op:

Om in nauw overleg met het PBA (Platform Binnenstad Arnhem) en het bewonersplatform Arnhem6811 te bepalen voor welk gebied dit regime met bijbehorende bordjes gewenst is.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- De stad vraagt nadrukkelijke om maatregelen. Het plaatsen van deze borden betekent echter meer borden in het straatbeeld en dus complexiteit.

Christen unie

Amendement Transitie tot transferium

Voegt toe aan:
Paragraaf 1.2 (Visie, koers en opgaven) uit het raadsvoorstel de Arnhemse binnenstad binnen bereik (na … het verbeteren van de bereikbaarheid van de stedelijke agglomeratie A12, A15 en ICE).
Onder andere door de carpoolplaats Waterberg te ontwikkelen tot een volwaardig transferium:

- *waar bezoekers van de stad gratis of tegen een zeer geringe vergoeding kunnen parkeren;*
- *met structureel fysiek toezicht op locatie;*
- *met sanitaire voorzieningen;*
- *met een deugdelijke aansluiting op het openbaar vervoer.*

Bovenstaande te dekken uit (onder verwijzing naar de Perspectiefnota 2018 –2021, blz. 25) het budget voor mobiliteit of specifiek het bereikbaarheidsfonds.

Advies

De motie laat het college aan u als raad

Redenen/gevolgen

- Sympathiek voorstel, echter grotendeel gerealiseerd met gratis parkeren en goede aansluiting OV richting centrum.
- Suggestie om aansluiting te vinden bij de motie "meer aandacht voor transferia" om te kunnen onderzoeken welke maatregelen getroffen moeten worden voor een succesvol transferium en of kosten kunnen worden gedekt.

Christen Unie Motie Ruimte genoeg voor een busbaan?

Verzoekt het college:

Het nut en de mogelijkheid te onderzoeken van een busbaan over (een gedeelte van) de N784 / Apeldoornseweg en de raad te informeren omtrent de resultaten hiervan.

Advies

De motie is in lijn met visie college.

Redenen/gevolgen

Arnhem Centraal Motie: Arnhem meer gastvrij

Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor toeristen.

- Ook de binnenkomsten het verlaten van de stad prettig moetenzijn.
- Nu nabij de achteringang van het station een niet goed aangegeven hoge verkeersdrempel ligt, die een automobilist kan doen schrikken.
- De achterkant van het station nu een onaantrekkelijke aanblikgeeft.
- In sommige parkeergarages voor bezoekers bij sommige ingangen niet helder aangegeven staat waar zich betaalautomaten bevinden.
- Parkeergarages niet of nauwelijks verwijzen naar de uitgang die men moet nemen voor bijvoorbeeld musea of Sonsbeek, waardoor gasten onnodig moeten zoeken.
- Het gastvrij zou aanvoelen als er inde garages een gratis boekje met kaartje van Arnhem beschikbaar zou zijn.
- Bovengenoemde punten veelal zonder grote budgetten op te lossen zijn.

Verzoekt het college
Bovenstaande punten te verbeteren of op te lossen.

Advies

De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Sympathieke voorstellen. Waar mogelijk nemen we de punten mee in regulier werk en of betrekken we ze bij plannen rondom de te prioriteren projecten binnen de 2 ton.

Arnhem centraal Motie: aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar

Verzoekt het college
Het huidige aantal parkeerplaatsen in en om de binnenstad in elk geval de komende 5 jaar te handhaven.

Advies
De motie laat het college aan u als raad.

Redenen/gevolgen

- Op dit moment voldoet de parkeercapaciteit. Het projectvoorstel "monitoring parkeren in de binnenstad" anticipeert op ontwikkelingen in de stad.

Platform Binnenstad Arnhem

Observaties / conclusies / aanbevelingen van PBA bij het onderzoek Mr.Y Parking Guest, juli 2017

Mr.Y Parking Guest heeft in opdracht van Platform Binnenstad Arnhem (PBA) een onderzoek gedaan naar de kwaliteit, de klantbeleving en het serviceniveau van zes parkeergarages en twee parkeerterreinen in de Arnhemse binnenstad. Het onderzoek is zeer feitelijk en bevat enkel observaties, enquêteresultaten en bevindingen, maar nog geen conclusies of aanbevelingen.

De stakeholders in PBA komen zelf tot de volgende **observaties, conclusies en aanbevelingen**:

- Alle parkeerfaciliteiten zijn onderzocht op 10 aspecten. De scores voor al deze aspecten zijn opgeteld en leiden tot een totaal-rapportcijfer voor elke faciliteit. Deze totaal-rapportcijfers variëren van 5,0 tot 7,6. Dat is op zich nog niet eens zo'n heel grote bandbreedte.
  Maar als je kijkt naar elk aspect afzonderlijk, dan zie je al veel grotere verschillen in scores.
  Oftewel: **per garage of terrein is het zeer verschillend welke zaken het meest urgent moeten worden aangepakt**.

	Broeren straat	Centraal	Musis	Prinsenhof	Rozet	Velperplein	Blauwe Golven	Trans
Algemene beleving	6,8	7,8	6,6	4,3	5,7	6,5	6,3	8,7
Prijs-kwaliteit verhouding	6,0	6,5	4,7	5,5	6,0	5,8	4,0	8,0
Bereikbaarheid / vindbaarheid	6,0	6,2	5,8	2,0	5,8	6,2	3,8	7,3
Comfort	5,6	7,4	6,1	6,1	5,5	6,6	6,8	7,8
Communicatie	6,7	5,3	6,4	3,5	6,0	5,9	3,5	5,4
Onderhoud	7,1	7,1	6,9	7,1	6,4	7,7	6,6	9,9
Properheid	8,0	6,5	7,8	7,0	7,2	7,9	5,5	7,7
Service	6,4	5,9	6,5	4,0	6,0	5,9	3,9	6,2
Toegankelijkheid	6,2	7,1	6,4	5,0	6,6	7,9	7,3	7,8
Veiligheid	7,2	6,2	6,8	5,2	6,2	6,3	5,3	6,9
TOTAAL	**6,7**	**6,5**	**6,6**	**5,0**	**6,2**	**6,8**	**5,5**	**7,6**

- Bovenstaand cijferoverzicht is een weergave van de bezoekersenquêtes. Daarnaast heeft Mr.Y Parking Guest met de eigen professionele bril geobserveerd. **De 'verslagen' hiervan zijn het lezen meer dan waard**, omdat daarin per faciliteit het beeld goed wordt ingekleurd en helder wordt waar de schoen wringt.

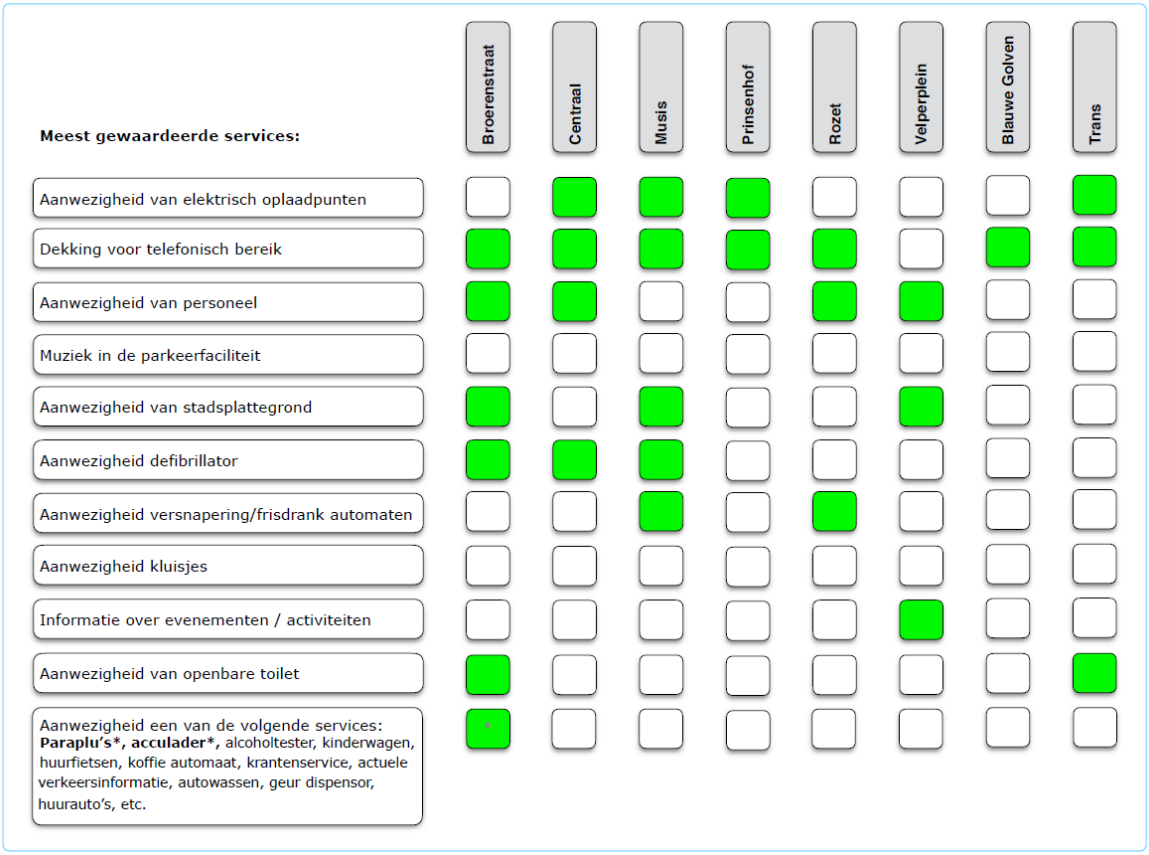
Hieronder geven wij **per faciliteit een aantal bemerkingen**:

- **Broerenstraat**. Voor properheid de hoogste score van alle, een 8,0. Het kan dus wel! Laat dit de *bench mark* zijn.
  Sinds het opheffen van het parkeren op de Markt is Broerenstraat flink voller geworden. Mooi voor de exploitant, maar slecht nieuws voor de bezoeker van dit deel van de binnenstad die nu vaker 'VOL' te zien krijgt. Garage Prinsenhof biedt hiervoor (nog) geen soelaas.
- **Arnhem Centraal**. Met 1.040 plaatsen goed voor meer dan 25% van al het parkeren in de binnenstad. De grote verdiepingshoogte en de brede parkeerplekken geven een ruimtelijk effect dat stevig positief doorwerkt in de beleving. Maar het serviceniveau, de communicatie en de staat van onderhoud / netheid blijven ver achter bij de koppositie van grootste garage.

De exploitant lijkt wel de lusten te nemen, maar niet de lasten.
Routing: wie er uit wil moet bijvoorbeeld eerst een niveau *dieper* rijden. Dat geeft verwarring. Of wie vanuit het oostelijke deel op -1 naar de uitgang wil (en die al kan zien) moet eerst helemaal om het westelijke deel heenslingeren om weer bij de oostelijke uitrit te komen. Oriëntatie, bewegwijzering, routelogica en vindbaarheid zijn in dit labyrint niet vanuit de *klantbeleving* bedacht, noch getest en ook nooit verbeterd. Dat wordt nu wel tijd.

- **Musisgarage**. Scoort van alle garages het laagst in prijs-kwaliteitverhouding, een 4,7! Dus hier is veel werk aan de winkel. Bouwkundig is er helaas niks te doen aan de krappe maatvoering, maar dat betekent dat des te meer inspanning gepleegd moet worden op de zaken die wél te beïnvloeden zijn, zoals licht en frisheid (schilderbeurt?), de dramatische akoestiek i.c.m. de (al jaren) losliggende metaalstrips, het magere verlichtingsniveau, de slechte toegankelijkheid en het lage serviceniveau.
  Deze garage is dé garage voor bezoek aan Schouwburg of Musis Sacrum en is het eerste visitekaartje dat Arnhem afgeeft aan mensen die van heinde en ver naar een concert of voorstelling komen.
  Gastvrijheid: de onderste 4 à 5 lagen zijn merendeels altijd bezet door vaste parkeerders (vergunninghouders), waardoor de bezoeker, ook op momenten dat het nog rustig is in de stad, onverwacht veel rondjes omhoog moet rijden voordat er vrije plekken verschijnen.
- **Prinsenhof**. Over deze garage kunnen we kort zijn: door de algehele onvindbaarheid en de zeer beperkte openingstijden kan deze garage niet aangemerkt worden als een volwaardige aanvulling op het parkeerareaal, evenmin als het gelijkwaardige alternatief voor de weggevallen parkeermogelijkheid op de Markt (waar met name altijd veel bezoekers van de rechtbank stonden). De garage is enkel open op koopavond en in de weekenden. Echter, men moet ook de auto vóór 23.00 uur weer hebben opgehaald, iets wat zeer ongewoon is in een binnenstad. Dat laatste drankje of een uitgelopen voorstelling komen je dan duur te staan.
  Het goede nieuws: er *zijn* hier dus 228 parkeerplaatsen. Met een meer binnenstadsgerichte exploitatie en beheer kan hier veel meer uit gehaald worden. Daarbij moet uiteraard begonnen worden met werken aan de extreem lage cijfers voor communicatie, service en bereikbaarheid.
- **Rozet**. Hier zit het hoofdkwartier van de gemeentelijke parkeerbeheerder, maar dat heeft helaas geen positief effect op het aanwezige serviceniveau.
  Ook hier geldt: de onderste 4 à 5 lagen zijn merendeels altijd bezet door vaste parkeerders (vergunninghouders), waardoor de bezoeker, ook op momenten dat het nog rustig is in de stad, onverwacht veel rondjes omhoog moet rijden voordat er vrije plekken verschijnen.
  Het feit dat op de inrijkaart nog steeds 'P-Langstraat', staat i.p.v. Rozet, zegt iets over het kennelijke gebrek aan communicatief bewustzijn van de exploitant.
- **Velperplein**. Geen bemerkingen.
- **Trans**. Uit de hoge waarderingen kan afgeleid worden dat parkeren op 'maaiveld', mits goed geregeld, door de bezoeker hooglijk wordt gewaardeerd. Dit komt waarschijnlijk doordat aspecten als licht, openheid, overzichtelijkheid, en toegankelijkheid van nature sterk scoren. In het geval van de Trans komen daar ook nog bij: de makkelijke benaderbaarheid vanaf de ring en de nabijheid bij diverse bestemmingen in het zuidelijk deel van de binnenstad.
  Interessant gegeven: terwijl parkeren op de Trans duurder is dan in de parkeergarages, heeft Trans toch ook verreweg de hoogste waardering voor prijs-kwaliteit verhouding!

- **Blauwe Golven**. Qua serviceniveau de laagste van alle, met een 3,9. Er is ook niks. Slecht vindbaar, veel zwerfvuil, onoverzichtelijk. Daarmee komt ook de prijs-kwaliteitverhouding tot de laagste score, van 4,0.
  De algehele opgave die hier ligt hoeft *niet* te worden uitgevoerd wanneer visie 'Creatieve Corridor' snel wordt opgepakt, met in de eerste fase de realisatie van 200 parkeerplaatsen (in twee lagen) in een compacte Cityparking onder het brughoofd van de Mandelabrug.
- **Serviceniveau algemeen**. In het onderzoeksrapport staat bij elke faciliteit welke services aanwezig zijn, maar er staat niet wat er níet aanwezig is. Daarom hebben we voor een beknopt aantal zaken een tabel laten maken waar in te zien is wat er wel en niet is.
  Deze tabel geeft in de ogen van PBA een ontluisterend beeld van een zeer laag serviceniveau.

Dan nog twee slotopmerkingen:

- In dit onderzoek zijn acht *afzonderlijke* faciliteiten onderzocht op een aantal aspecten, nog niet als *samenhangend geheel*. Dat kan het vervolg zijn, want er moet zeker ook nog gekeken worden naar (lees: wij zien ruimte voor verbetering voor) bewegwijzering, dynamische verwijzing en goede geleiding vanaf de hoofdwegenstructuur.
- Met dit onderzoek lichten wij het onderwerp 'kwaliteit, klantbeleving en serviceniveau' van het autoparkeren in de binnenstad er even uit, omdat dit al jaren relatief laag scoort. Maar dit laat uiteraard onze bredere scope op het dossier bereikbaarheid (auto, OV, fiets, voetganger) onverlet.

Titel/onderwerp: # De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Paul van Hoof
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3773710
		E-mailadres:	paul.van.hoof@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aangepaste versie juni 2017' aan, om mee in te stemmen. **Inleiding** In 'De Arnhemse Binnenstad 2015' heeft Arnhem de visie vastgelegd op de ontwikkeling van de binnenstad, om deze terug te brengen in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden van Nederland. Extra op de inspanningen uit deze visie zijn een 3-tal extra opgaven geformuleerd, waar een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto er één van is. De voorliggende nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' is daar de invulling van. **Inhoud van het plan** Het plan geeft zowel een visie op relevante ontwikkelingen voor de bereikbaarheid van de binnenstad, als ook een uitvoeringsagenda van maatregelen voor de korte en lange termijn. Inzet is om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. **Proces** Het voorstel is tot nu toe in informatieve en meningsvormende bijeenkomsten besproken: - Op 8 mei zijn 8 insprekers aan het woord geweest en door de raad bevraagd. - Op 15 mei is de informatieve behandeling voortgezet, maar niet afgerond. De wethouder heeft op 15 mei een 4-tal toezeggingen gedaan (behandelresultaat 15 mei) en heeft deze per memo van 19 mei beantwoord. - Op 22 mei is de informatieve behandeling nogmaals voortgezet en uiteindelijk afgerond. De wethouder heeft op 22 mei een 4-tal aanvullende toezeggingen gedaan (behandelresultaat 22 mei) en heeft deze per raadsbrief van 7 juni beantwoord. Van dezelfde datum is de beantwoording van een aantal technische vragen. - Op 12 juni heeft een meerderheid van de raad vastgesteld dat een zorgvuldige en heldere besluitvorming niet mogelijk is door onduidelijkheid rond de status van de raadskamerbrief over dit onderwerp van 6 juni.De raadskamer heeft het college voorgesteld om het raadsvoorstel en de visienota op een 4-tal aandachtspunten aan te vullen (behandelresultaat 12 juni). Het college heeft dit voorstel overgenomen door: - De raadskamerbrief van 6 juni te integreren met de visienota, met als resultaat de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik, versie juni 2017'. - Het toezenden van een raadskamerbrief van 5 september 2017, waarin het college heeft aangeven op welke wijze de wethouder nader overleg heeft gevoerd met de stad. De brief is voorzien van een bijlage met daarin de overwegingen en adviezen van het college m.b.t. de ingediende (concept) moties en amendementen. - De aangepaste versie van de Visienota (versie juni 2017), samen met de raadskamerbrief van 5 september met bijlage, voor 1 oktober aan de raad voor te leggen. **Overwegingen** In de raadskamerbrief van 5 september geeft het college aan welke afspraken met partijen uit de stad zijn gemaakt over de uitvoering van de nota, als deze is vastgesteld. Het overleg heeft voor het college niet geleid tot wijziging(svoorstellen) van de Visienota zelf.		

	In de bijlage van de brief van 5 september geeft het college een reactie op de ingediende (concept) moties en amendementen. Het college ziet hierin geen aanleiding tot wijziging van de Visienota en wacht besluitvorming van uw raad m.b.t. de moties en amendementen af. Belangstellenden hebben op 8 mei kunnen inspreken. Een 6-tal insprekers heeft daarvan gebruik gemaakt.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	De meningsvormende fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Behandeladvies 8 mei 2017 Informatieve behandeling			
Overzicht insprekers, inspreekteksten en toelichtende mails ter informatie			
Behandeladvies 15 mei informatieve behandeling			
Behandelresultaat 8 en 15 mei informatieve behandeling			
Behandeladvies 22 mei informatieve behandeling			
Memo wethouder m.b.t. toezeggingen, die op 15 mei tijdens de behandeling van 'De Arnhemse Binnenstad binnen bereik' zijn gedaan			
Brief VECA, waarin de opmerkingen van het college zijn verwerkt			
Behandelresultaat 22 mei 2017 tweede informatieve behandeling			
Mailreactie 5-4-2017 van fam. Jansen-Nootenboom (ontvangen via CCA)			
Raadsbrief Arnhemse binnenstad d.d. 7-6-2017 met 2 bijlagen			
Behandeladvies 12 juni meningsvormende behandeling			
Concept moties (24x) en amendementen (6x) en totaalbundel			
Behandelresultaat 12 juni meningsvormende behandeling			
Raadsvoorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik (aangepaste versie juni 2017)'			
Zienswijzenrapport (aangepaste versie juni 2017)			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar (aangepaste versie juni 2017)"			
Raadskamerbrief ' De Arnhemse binnenstad binnen bereik' d.d. 5-9-2017			
Bijlage bij de raadsbrief d.d. 5-9-2017: Reactie op amendementen en moties "Visie De binnenstad binnen bereik" n.a.v. raadsbehandeling 12 juni 2017			

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, meningsvormende bijeenkomst 18 september 2017

De Arnhemse Binnenstad binnen bereik

Documentnummer:	
Zaaknummer:	125557
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Resultaat van bespreking:

Toezegging
De wethouder zegt toe de raad te informeren over de ideeën en voorstellen ter verbetering/aanpassing a.g.v. de schouw samen met de APCG.

Bespreking
Met het voorliggende raadsvoorstel, versie juni 2017 en de raadskamerbrief (met bijlage) van 5 september heeft het college voldaan aan de door de raadskamer op 12 juni uitgesproken wensen t.a.v. de behandeling van het voorstel. Informatieve vragen over de aanvullende stukken zijn beantwoord.
In de 1e termijn hebben een aantal fracties hun standpunt toegelicht. Vanwege tijdsgebrek is behandeling in 1e termijn niet geheel afgemaakt. Een vervolgbehandeling zal starten met een 1e termijn van de fracties van de VVD en het CDA, gevolgd door een reactie van de protefeuillehouder en de 2e termijn.

De fracties van de Arnhemse Ouderen Partij en de Partij voor de Dieren waren niet bij de beraadslagingen aanwezig.

De voorzitter stelt vast dat de beraadslagingen voor dit moment beëindigd zijn en sluit daarmee de vergadering.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

A. Çetintaş

Titel/onderwerp: # De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Paul van Hoof
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3773710
		E-mailadres:	paul.van.hoof@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aangepaste versie juni 2017' aan, om mee in te stemmen. **Inleiding** In 'De Arnhemse Binnenstad 2015' heeft Arnhem de visie vastgelegd op de ontwikkeling van de binnenstad, om deze terug te brengen in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden van Nederland. Extra op de inspanningen uit deze visie zijn een 3-tal extra opgaven geformuleerd, waar een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto er één van is. De voorliggende nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' is daar de invulling van. **Inhoud van het plan** Het plan geeft zowel een visie op relevante ontwikkelingen voor de bereikbaarheid van de binnenstad, als ook een uitvoeringsagenda van maatregelen voor de korte en lange termijn. Inzet is om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. **Proces** Het voorstel is tot nu toe in informatieve en meningsvormende bijeenkomsten besproken: - Op 8 mei zijn 8 insprekers aan het woord geweest en door de raad bevraagd. - Op 15 mei is de informatieve behandeling voortgezet, maar niet afgerond. De wethouder heeft op 15 mei een 4-tal toezeggingen gedaan (behandelresultaat 15 mei) en heeft deze per memo van 19 mei beantwoord. - Op 22 mei is de informatieve behandeling nogmaals voortgezet en uiteindelijk afgerond. De wethouder heeft op 22 mei een 4-tal aanvullende toezeggingen gedaan (behandelresultaat 22 mei) en heeft deze per raadsbrief van 7 juni beantwoord. Van dezelfde datum is de beantwoording van een aantal technische vragen. - Op 12 juni heeft een meerderheid van de raad vastgesteld dat een zorgvuldige en heldere besluitvorming niet mogelijk is door onduidelijkheid rond de status van de raadskamerbrief over dit onderwerp van 6 juni.De raadskamer heeft het college voorgesteld om het raadsvoorstel en de visienota op een 4-tal aandachtspunten aan te vullen (behandelresultaat 12 juni). Het college heeft dit voorstel overgenomen door: - De raadskamerbrief van 6 juni te integreren met de visienota, met als resultaat de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik, versie juni 2017'. - Het toezenden van een raadskamerbrief van 5 september 2017, waarin het college heeft aangeven op welke wijze de wethouder nader overleg heeft gevoerd met de stad. De brief is voorzien van een bijlage met daarin de overwegingen en adviezen van het college m.b.t. de ingediende (concept) moties en amendementen. - De aangepaste versie van de Visienota (versie juni 2017), samen met de raadskamerbrief van 5 september met bijlage, voor 1 oktober aan de raad voor te leggen. - Op 18 september is de behandeling van het (aangepaste) voorstel voortgezet met de meningsvormende behandeling. In de 1e termijn hebben een aantal fracties hun standpunt toegelicht, maar is de behandeling vanwege tijdsgebrek beëindigd.		

	Vervolg Op 18 september is in de raadskamer afgesproken dat een vervolgbehandeling zal starten met een 1e termijn voor de fracties van het CDA en de VVD, gevolgd door een reactie van de portefeuillehouder. Daarna vindt de reguliere 2e termijn plaats. Belangstellenden hebben op 8 mei kunnen inspreken. Een 6-tal insprekers heeft daarvan gebruik gemaakt.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	De meningsvormende fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Behandeladvies 8 mei 2017 Informatieve behandeling			
Overzicht insprekers, inspreekteksten en toelichtende mails ter informatie			
Behandeladvies 15 mei informatieve behandeling			
Behandelresultaat 8 en 15 mei informatieve behandeling			
Behandeladvies 22 mei informatieve behandeling			
Memo wethouder m.b.t. toezeggingen, die op 15 mei tijdens de behandeling van 'De Arnhemse Binnenstad binnen bereik' zijn gedaan			
Brief VECA, waarin de opmerkingen van het college zijn verwerkt			
Behandelresultaat 22 mei 2017 tweede informatieve behandeling			
Mailreactie 5-4-2017 van fam. Jansen-Nootenboom (ontvangen via CCA)			
Raadsbrief Arnhemse binnenstad d.d. 7-6-2017 met 2 bijlagen			
Behandeladvies 12 juni meningsvormende behandeling			
Concept moties (24x) en amendementen (6x) en totaalbundel			
Behandelresultaat 12 juni meningsvormende behandeling			
Raadsvoorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik (aangepaste versie juni 2017)'			
Zienswijzenrapport (aangepaste versie juni 2017)			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar (aangepaste versie juni 2017)"			
Raadskamerbrief ' De Arnhemse binnenstad binnen bereik' d.d. 5-9-2017			
Bijlage bij de raadsbrief d.d. 5-9-2017: Reactie op amendementen en moties "Visie De binnenstad binnen bereik" n.a.v. raadsbehandeling 12 juni 2017			
Conclusies PBA bij onderzoek Mr.Y Parking Guest juli 2017 (zie ook brief PBA d.d. 25-08-17)			
Behandeladvies (vervolg) 18 september 2017, meningsvormende behandeling			
Concept-moties VVD (10x). Deze vervangen een 11-tal moties en 1 amendement van 12 juni, die daarmee zijn vervallen. Het concept-amendement van 12 juni 2017 van de fractie GroenLinks "Inzetten op de fiets" is vervallen			
Concept-motie 18 september 2017 fractie CDA "De ondernemer snel naar binnen"			
Concept-amendement 18 september 2017 van de fractie GroenLinks "Inzetten op de fiets"			
Behandelresultaat 18 september 2017, meningsvormende behandeling			

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, meningsvormende bijeenkomst 13 november 2017

De Arnhemse Binnenstad binnen bereik

Documentnummer:	
Zaaknummer:	125557
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Resultaat van bespreking:

Toezegging
De wethouder zegt toe de raad te informeren over het aantal parkeerplaatsen dat extra gerealiseerd zal worden a.g.v. de schouw samen met de APCG.
De wethouder zegt toe strakker te zullen toezien op het naleven van de dagvergunningen op de Korenmarkt, in afwachting van een eventueel digitaal systeem ter controle van de venstertijden.

Bespreking
In de bespreking op 13 november hebben de resterende fracties hun bijdrage in 1e termijn geleverd en heeft de portefeuillehouder gereageerd op vragen en opmerkingen van de fracties in 1e termijn.
De meerderheid van de raadskamer geeft aan een 2e termijn in de meningsvormende behandeling te willen. Deze 2e termijn zal een volgende vergadering geagendeerd worden.

De fractie van de Arnhemse Ouderen Partij was niet bij de beraadslagingen aanwezig.

De voorzitter stelt vast dat de beraadslagingen voor dit moment beëindigd zijn en sluit daarmee de vergadering.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

R.C.M. van der Zee

Titel/onderwerp: # De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Paul van Hoof
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3773710
		E-mailadres:	paul.van.hoof@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aangepaste versie juni 2017' aan, om mee in te stemmen. **Inleiding** In 'De Arnhemse Binnenstad 2015' heeft Arnhem de visie vastgelegd op de ontwikkeling van de binnenstad, om deze terug te brengen in de top 10 van aantrekkelijke binnensteden van Nederland. Extra op de inspanningen uit deze visie zijn een 3-tal extra opgaven geformuleerd, waar een goede bereikbaarheid voor fiets, openbaar vervoer, voetganger en auto er één van is. De voorliggende nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik' is daar de invulling van. **Inhoud van het plan** Het plan geeft zowel een visie op relevante ontwikkelingen voor de bereikbaarheid van de binnenstad, als ook een uitvoeringsagenda van maatregelen voor de korte en lange termijn. Inzet is om de bereikbaarheid, vindbaarheid, gastvrijheid & kwaliteit leefomgeving van de binnenstad te vergroten. **Proces** Het voorstel is tot nu toe in informatieve en meningsvormende bijeenkomsten besproken: - Op 8 mei zijn 8 insprekers aan het woord geweest en door de raad bevraagd. - Op 15 mei is de informatieve behandeling voortgezet, maar niet afgerond. De wethouder heeft op 15 mei een 4-tal toezeggingen gedaan (behandelresultaat 15 mei) en heeft deze per memo van 19 mei beantwoord. - Op 22 mei is de informatieve behandeling nogmaals voortgezet en uiteindelijk afgerond. De wethouder heeft op 22 mei een 4-tal aanvullende toezeggingen gedaan (behandelresultaat 22 mei) en heeft deze per raadsbrief van 7 juni beantwoord. Van dezelfde datum is de beantwoording van een aantal technische vragen. - Op 12 juni heeft een meerderheid van de raad vastgesteld dat een zorgvuldige en heldere besluitvorming niet mogelijk is door onduidelijkheid rond de status van de raadskamerbrief over dit onderwerp van 6 juni.De raadskamer heeft het college voorgesteld om het raadsvoorstel en de visienota op een 4-tal aandachtspunten aan te vullen (behandelresultaat 12 juni). Het college heeft dit voorstel overgenomen door: - De raadskamerbrief van 6 juni te integreren met de visienota, met als resultaat de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik, versie juni 2017'. - Het toezenden van een raadskamerbrief van 5 september 2017, waarin het college heeft aangeven op welke wijze de wethouder nader overleg heeft gevoerd met de stad. De brief is voorzien van een bijlage met daarin de overwegingen en adviezen van het college m.b.t. de ingediende (concept) moties en amendementen. - De aangepaste versie van de Visienota (versie juni 2017), samen met de raadskamerbrief van 5 september met bijlage, voor 1 oktober aan de raad voor te leggen. - Op 18 september is de behandeling van het (aangepaste) voorstel voortgezet met de meningsvormende behandeling. In de 1e termijn hebben een aantal fracties hun standpunt toegelicht, maar is de behandeling vanwege tijdsgebrek beëindigd. - Op 13 november is de 1e termijn van de meningsvormende behandeling afgerond. De portefeuillehouder heeft geantwoord op de inbreng van de raadsfracties.		

	De meerderheid van de raadskamer heeft aangegeven de meningsvormende behandeling met een 2e termijn te willen voortzetten. **Vervolg** De vervolgbehandeling start met de 2e termijn voor de raadsfracties. Belangstellenden hebben op 8 mei kunnen inspreken. Een 6-tal insprekers heeft daarvan gebruik gemaakt.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	De meningsvormende fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Zienswijzenrapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar"			
Behandeladvies 8 mei 2017 Informatieve behandeling			
Overzicht insprekers, inspreekteksten en toelichtende mails ter informatie			
Behandeladvies 15 mei informatieve behandeling			
Behandelresultaat 8 en 15 mei informatieve behandeling			
Behandeladvies 22 mei informatieve behandeling			
Memo wethouder m.b.t. toezeggingen, die op 15 mei tijdens de behandeling van 'De Arnhemse Binnenstad binnen bereik' zijn gedaan			
Brief VECA, waarin de opmerkingen van het college zijn verwerkt			
Behandelresultaat 22 mei 2017 tweede informatieve behandeling			
Mailreactie 5-4-2017 van fam. Jansen-Nootenboom (ontvangen via CCA)			
Raadsbrief Arnhemse binnenstad d.d. 7-6-2017 met 2 bijlagen			
Behandeladvies 12 juni 1e meningsvormende behandeling			
Concept moties (24x) en amendementen (6x) en totaalbundel			
Behandelresultaat 12 juni 2017, 1e meningsvormende behandeling			
Raadsvoorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik (aangepaste versie juni 2017)'			
Zienswijzenrapport (aangepaste versie juni 2017)			
Rapport "De Arnhemse binnenstad binnen bereik, aantrekkelijk en leefbaar (aangepaste versie juni 2017)"			
Raadskamerbrief ' De Arnhemse binnenstad binnen bereik' d.d. 5-9-2017			
Bijlage bij de raadsbrief d.d. 5-9-2017: Reactie op amendementen en moties "Visie De binnenstad binnen bereik" n.a.v. raadsbehandeling 12 juni 2017			
Conclusies PBA bij onderzoek Mr.Y Parking Guest juli 2017 (zie ook brief PBA d.d. 25-08-17)			
Behandeladvies 18 september 2017, 2e meningsvormende behandeling			
Concept-moties VVD (10x). Deze vervangen een 11-tal moties en 1 amendement van 12 juni, die daarmee zijn vervallen. Het concept-amendement van 12 juni 2017 van de fractie GroenLinks "Inzetten op de fiets" is vervallen			
Concept-motie 18 september 2017 fractie CDA "De ondernemer snel naar binnen"			
Behandelresultaat 18 september 2017, 2e meningsvormende behandeling			
Behandeladvies 13 november 2017, 3e meningsvormende behandeling			
Concept-amendement 13 november 'Inzetten op de fiets' van de fractie GroenLinks			
Concept-amendement 13 november 'Maak van P+R een succes' van de fractie GroenLinks			
Behandelresultaat 3e meningsvormende behandeling d.d. 13-11-2017			

Raadsvoorstel:
De Arnhemse Binnenstad binnen bereik

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	27 november 2017
Zaaknummer:	125557
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 21 november ’17

Proces
De voorzitter constateert dat, gelet op de discussie in de raadskamer, er voor de besluitvormende vergadering over dit voorstel de nodige wijzigingen zullen komen in aantal en inhoud van de aangekondigde concept-moties en -amendementen. Vanuit de raadskamer wordt de oproep gedaan met deze wijzigingen niet te wachten tot zondagavond, maar wijzigingen al in de loop van de week uit te wisselen, zodat er voldoende tijdsruimte is voor overleg en afstemming.

Conclusie
De fractie van de Arnhemse Ouderenpartij was niet bij de raadskamervergadering aanwezig.

De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvorming.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

R.C.M. van der Zee

VECA VERENIGING EIGENAREN CITYCENTER ARNHEM

Aan: College van Burgemeester en Wethouders gemeente Arnhem
de heer drs. G. Ritsema en
de heer drs. R. König
Postbus 9029
6800 EL Arnhem
per mail: geert.ritsema@arnhem.nl; ron.konig@arnhem.nl

Arnhem, 25 november 2017

Betreft: **parkeercapaciteit binnenstad**

Geachte heer Ritsema,
Geachte heer König,

Aanstaande maandag vindt in de raad besluitvorming plaats over de nota 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik'. Eerder, op 11 mei, stuurden wij aan de gemeenteraad al onze gedetailleerde opmerkingen op deze nota. Een aantal van onze opmerkingen zien wij terug in een aantal moties en amendementen waar de raad over zal besluiten. Maar de opgerakelde discussie over de werkelijke parkeercapaciteit in de binnenstad doet ons toch de pen weer opnemen.

De feiten

Als belangenvereniging van eigenaren van commercieel vastgoed in de Arnhemse binnenstad hechten wij aan een goede bereikbaarheid en voldoende gastvrije parkeermogelijkheden voor **alle** modaliteiten, dus voor OV, fiets én auto.

Om daar de juiste keuzes in te kunnen maken is het voor ons, voor u en voor de gemeenteraad zaak dat allereerst **de feiten helder en eenduidig boven tafel komen**. Dat is voor wat betreft het aantal beschikbare autoparkeerplaatsen niet gebeurd. Het woord misleiding is genoemd, en wij kunnen het daar niet mee oneens zijn.

	2011		2017	
	werkdagen	weekenddagen	werkdagen	weekenddagen
Vergunninghoudersparkeerplaatsen op straat				
- vergunningplaatsen (excl Trans en Markt)	288	288	82	82
- parkeerterrein Trans	120	120		
- Markt (randen)	54	54		
- subtotaal	462	462	82	82
Betaald-bezoekersparkeerplaatsen op straat				
- parkeerterrein Trans	30	30	178	178
- Markt	228	228		
- Markt randen			39	39
- Blauwe Golven	135	135	135	135
- Koningsplein	61	61	61	61
- overig straatparkeren	676	676	814	814
- Broerenstraat naast stadhuis		28		28
- Provincie/ Prinsenhof		382		228
- P7				111
- subtotaal	1.130	1.540	1.227	1.594
Garageparkeerplaatsen				
- Musis	700	700	700	700
- Centraal	1.050	1.050	1.050	1.050
- Rozet	450	450	450	450
- Broerenstraat	380	380	380	380
- Velperplein	160	160	160	160
- subtotaal	2.740	2.740	2.740	2.740
TOTAAL BETAALD - PARKEERPLAATSEN	3.870	4.280	3.967	4.334

Tabel · aantallen betaald-parkeerplaatsen in 2011 en 2017 in het gebied binnen de singels en de Rijn in Arnhem onderscheiden naar vergunninghoudersparkeerplaatsen, bezoekersparkeerplaatsen op straat en garageparkeerplaatsen

In de visie wordt in elk geval gebruik gemaakt van *alternative facts*:

- In de gewraakte tabel op pagina 17 van de visie (zie afbeelding hiernaast) worden de aantallen van 3 categorieën parkeerplaatsen opgesomd, voor 2011 en 2017. Onderaan wordt een totaaltelling gepresenteerd. Totaaltellingen zijn vaak het eerste waar snelle lezers naar kijken, en zij krijgen dan mee dat het aantal beschikbare plaatsen met circa 100 is *gestegen*, waarmee ook de suggestie is gewekt dat de vele kritiek op gedaalde parkeeraantallen niet klopte. In fysieke zin is het aantal parkeerplaatsen echter significant gedaald.

VECA Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem
Bovenbeekstraat 21 6811 CV Arnhem info@veca.nu
Tel +31 6 11330095 www.veca.nu
IBAN NL98 INGB 0006 7659 46 KvK 63660571
BIC INGBNL2A

- Wanneer we de tabel goed in duiken dan blijkt er ook een pertinent onjuiste aanname in te zitten. Bij de totaaltelling voor beschikbare betaald-parkeerplaatsen gaat u er van uit dat de vrijgekomen vergunninghoudersplaatsen (volgens de tabel 380 stuks) voor 100% meegeteld mogen worden a.g.v. dubbelgebruik. Dit is onjuist en niet realistisch, en volgt ook niet uit de ASVV 2012 (de landelijk gehanteerde 'Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom' van het CROW). Je kunt de vrijgekomen vergunninghoudersplaatsen dus slechts voor een bepaald (n.t.b.) percentage optellen bij de beschikbare voorraad. Als je dat netjes doet, dan zou uit deze tabel blijken dat het aantal beschikbare betaald-parkeerplaatsen is gedaald i.p.v. gestegen.
- Vanuit de gemeenteraad zijn aan u technische vragen gesteld over de exacte aantallen parkeerplaatsen in 2011 en in 2017 (werkdagen en weekenddagen). Uit de beantwoording blijkt dat:
    - De aantallen straatparkeren in de tabel in de visie niet kloppen.
    - Tussen 2011 en 2017 het aantal fysieke parkeerplaatsen op werkdagen is afgenomen met 447 plaatsen, en op weekenddagen zelfs met 496 plaatsen!
    - U nog steeds 'werkt' met de onterechte aanname dat vrijgekomen vergunninghoudersplaatsen voor 100% aan het beschikbare betaald-parkeren areaal kunnen worden toegekend.

De daadwerkelijke behoefte

In het verlengde van de discussie over de juistheid van de genoemde aantallen, ligt natuurlijk de vraag: *hoeveel autoparkeerplaatsen heeft de binnenstad van Arnhem dan nodig?*

Wij stellen met verbazing vast dat de visie hier in het geheel niet op is ingegaan! Er wordt simpelweg gesteld 'dat de parkeercapaciteit voldoet'. Maar er is **nergens een onderbouwing te vinden** waaruit blijkt dat het huidige aantal parkeerplaatsen voldoet voor de *bestaande* diversiteit van functies van de binnenstad, laat staan dat dit aantal voldoet voor de *ambities* die wij allen hebben voor de levendigheid en regionale aantrekkingskracht van onze binnenstad.

Wij wijzen in dit kader o.a. op :

- Het feit dat er steeds meer gewoond wordt in de binnenstad;
- De belangrijke investeringen in culturele functies met bovenlokale en regionale betekenis zoals Musis, Stadstheater en Focus;
- Het toenemende belang van de binnenstad als ontmoetingsplek.

Een vingeroefening aan de hand van de bovengenoemde ASVV 2012 zou zeer op zijn plaats zijn geweest. In onze ogen ligt de 'bewijslast' voor de benodigde parkeercapaciteit aan de kant van de gemeente.

Met een dergelijke vingeroefening hadden wij, u en de raad samen kunnen vaststellen of het verantwoord was om bijna 500 parkeerplaatsen aan de fysieke voorraad te onttrekken. Het is ons nu gewoon gebeurd, o.a. onder het mom van het coalitieakkoord waarin staat dat de Markt en het Gele Rijdersplein autovrij gemaakt zouden worden. [1]

Wij roepen nu al het volgende college op om de werkelijke parkeerbehoefte voor de binnenstad wél serieus te onderzoeken en te handelen naar de bevindingen.

[1] Het klopt dat dat in het coalitieakkoord staat. Deze maatregelen zijn genoemd als oplossingen om leefbaarheid te verbeteren. Echter is daarbij geen rekenschap gegeven van de economische kant van deze maatregel noch is onderbouwd dat de onttrekkingen in die zin verantwoord waren.

De visie en de moties / amendementen

De gezamenlijke doelstelling van gemeente en alle belangenverenigingen in de binnenstad, "*Arnhem terug in de top 10 binnensteden*", vraagt méér dan waar deze bereikbaarheidsvisie en – vooral – de meegeleverde middelen voor kunnen zorgen. Daarom zijn wij in elk geval blij dat de gemeenteraad actief meedenkt om toch nu al zoveel mogelijk goede uitgangspunten neer te zetten.

Voor onszelf hebben wij een overzicht gemaakt van de moties en amendementen, en onze reactie daar bij gezet. Wij delen dit overzicht graag met u, zie bijlage bij deze brief.

Tenslotte

Met deze brief beogen wij een bijdrage te leveren bij het wegnemen van ruis over aantallen en over de benodigde capaciteit. Wij wensen u en de raad aanstaande maandag een vruchtbare vergadering toe, en blijven graag met u, dan wel uw opvolger(s) in de portefeuilles mobiliteit, economie en vastgoed, in gesprek over de juiste keuzes voor een goed bereikbare binnenstad voor álle modaliteiten.

In dat kader kunnen wij, afsluitend, alleen maar verwijzen naar de actualiteit: wij zijn allemaal blij met het behaalde 'zilver' in de ogen van de vakjury Beste Binnenstad. Het juryrapport geeft ook aan waar Breda o.a. op scoorde: '*Breda is zeer goed bereikbaar ook per auto en de parkeervoorzieningen en bewegwijzering in Breda maken deze stad tot een zeer gastvrije en overzichtelijke binnenstad waarin de bezoeker zich welkom voelt.*'

Met vriendelijke groet,
Vereniging Eigenaren Citycenter Arnhem

mr. B.M.J. van Meer
voorzitter

ir. C. Wortmann MRICS
directeur

bijlage: reactie VECA op de voorliggende moties en amendementen

kopie aan:
- bestuur Platform Binnenstad Arnhem
- griffie Arnhem
- gemeente Arnhem, dhr A. Roest, dhr. P. van Hoof

Bijlage: reactie VECA op de voorliggende moties en amendementen

Nr.?	Titel motie / amendement	Indiener	Reactie VECA
1	Bezoeker lang in de stad	GL	We willen zeker de bezoeker lang in de stad, maar voor bezoekers die even snel een kind moeten afzetten bij Rozet, of die een bestelling willen ophalen bij Gamba (zomaar 2 voorbeelden) is parkeren in garages te omslachtig en een te hoge drempel. Daarom is flitsparkeren een noodzakelijke aanvulling op het totale serviceniveau.
2	Maak van P&R een succes	GL	P&R kan inderdaad veel beter, en Gelredome kán hier een goede rol in spelen. Echter, voor zichtbaarheid/vindbaarheid zal *minder* nodig zijn dan € 175K (en dit aspect is eigenlijk ook te dekken uit reguliere MJOB), terwijl wat echt het verschil maakt voor de potentiële gebruiker is hoogfrequente pendel (we mogen ons niet verlaten op de laagfrequente dienstregeling van de regionale busvervoerder) en een laag combi-tarief. En daar is (in de opstart) *veel meer* voor nodig. Apart budgetteren! Zie ook punt 4.
3	Transitie tot transferium	CU	Prima inzet. Wel de aanvulling v.w.b. hoogfrequente pendel, zie punt 2 en punt 4.
4	Ruimte genoeg voor een busbaan?	CU	Onderzoek kan. Maar fysiek zien wij in het lage deel van de Apeldoornseweg die ruimte niet. En de Apeldoornse weg is té belangrijk als invalsweg om 3 jaar open te leggen. Wij geloven meer in een hoogfrequente pendelverbinding met laag combitarief. Het succes van de 3 transferia rond Den Bosch wordt verklaard door deze aspecten, aangevuld met diverse services. Zie http://www.parkeren-denbosch.nl , onder P+R Transferium.
5	Parkeren bewoners binnenstad	PvdA	Zéér mee eens. Zie ook onze brief van 11 mei.
6	Gaan voor minimaal een 8!	PvdA	Een van de meest wezenlijke uitgangspunten. Als de *ambitie* voor een 8 op álle modaliteiten – dus ook voor auto – al niet eens wordt ondersteund, dan kunnen we wel stoppen met Beste Binnenstad willen zijn.
7	Gastvrije binnenstad voor iedereen	PvdA	Zeer me eens.
8	Geen (specifieke) uitsluiting	D66	Zéér mee eens. Zie ook onze brief van 11 mei.
9	Strakkere (fysieke) handhaving venstertijden	D66	Prima voorstel. We zijn vooral ook blij met de genoemde mogelijkheid dat handhaving kostenefficiënt én 100% sluitend wordt door introductie van het gebruik van kentekenregistratie. Dat geeft namelijk nog veel meer uitvoeringsmogelijkheden op aanliggende terreinen, zoals voor flitsparkeren, of het legt een stevige basis voor een business case voor een

			stadsdistributie*hub*. Sowieso zou voor dit laatste, onderzoek naar levensvatbaarheid stadsdistributie*hub,* een aparte motie geen verkeerde zijn.
10	Intensiveer fietsparkeerbeleid (tandje erbij)	D66	Zéér mee eens. Zie ook onze brief van 11 mei, en de punten 1 t./m. 4 in de brief van PBA d.d. 17-2-'17 (opgenomen in de 'zienswijzenota').
11	Meer aandacht voor transferia	D66	Prima inzet. Wel de aanvulling v.w.b. hoogfrequente pendel, zie punten 2 en 4.
12	Project flitsparkeren goed neerzetten	D66	Zéér mee eens. Zie ook onze brief van 11 mei. VECA – en PBA – worden graag betrokken bij keuze van de proeflocaties.
13	Kwaliteit parkeren in stappen omhoog	D66	Eens met de bedoeling. Zie ook onze brief van 11 mei. Echter, de schouw is in feite al gedaan met het door PBA uitgevoerde Mr.Y Parkingguest onderzoek. Het is nu zaak om de conclusies hieruit (zie notitie van PBA) serieus ter hand te nemen. Dat vraagt inderdaad reserveringen voor de langere termijn maar vooral ook een eerlijke én creatieve beschouwing van wat er zoal binnen de *bestaande* parkeerexploitaties financieel en operationeel gedaan kan worden op (zeer) korte termijn!
14	Arnhem meer gastvrij	AC	Zéér mee eens. Zie ook onze brief van 11 mei.
15	Aantal parkeerplaatsen niet verminderen in de komende 5 jaar	AC	Uiteraard mee eens, zie ook *deze* brief. Maar daarbij zal ook helder zijn dat 'niet verminderen' de eerste *re*actieve stap is. *Pro*actief is zaak dat de benodigde capaciteit onderbouwd wordt en dat – bij gebleken tekort – gestuurd gaat worden op herstel van het capaciteitsverlies.
16	Duurzaam vervoer voorop	SP	Dit is de verkeerde insteek om de regiofunctie te kunnen waarmaken. Zie onze brief van 11 mei.
17	Oostboog	SP	Prima inzet.
18	De misleiding moet uit de nota	VVD	Zéér mee eens. Zie deze brief.
19	Pleyroute uit de file top 10	VVD	Prima inzet.
20	Waarom komt u niet naar Arnhem	VVD	Zeer relevant onderzoek, waaruit kan blijken hoe Arnhem de zo relevante bezoeker uit de regio weer kan terugwinnen.
21	Weer parkeren op de Markt	VVD	Zeer mee eens. Niet alleen is de Markt op niet-marktdagen een stille plek geworden, maar het weghalen van parkeren heeft ook structureel voor hogere druk en overbezetting gezorgd van garage Broerenstraat (bezoekers rechtbank en provincie). Garage Prinsenhof biedt hiervoor geen soelaas.
22	Rode loper uit voor (parkeer)initiatieven uit de stad	VVD	Zéér mee eens. Zie ook onze brief van 11 mei. We noemen daarin een kans aan het Gele Rijdersplein, maar de cityparking onder brughoofd Groene Golven zou hiervoor ook zomaar een interessante kunnen zijn. Zaak is dan inderdaad dat gemeente openstaat, meedenkt en faciliteert.

23	Buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer	VVD	Alle partners in PBA – en dus ook VECA – zouden zeer gelukkig zijn als deze motie wordt aangenomen. Overleg, afstemming en samenwerking tussen de partners en de gemeente vinden op veel terreinen zeker al wel plaats, maar nog niet overal en niet altijd tijdig of vanzelf. Bij bereikbaarheid & parkeren heeft dat zeker gespeeld.
24	Dagkaart voor gastvrij parkeren	VVD	Prima insteek. Wij denken zelfs dat dit budgetneutraal kan. Dus serieus en open (vanuit kennis parkeerexploitatie) te onderzoeken.
25	Fietser te gast	VVD	Prima insteek, zie ook punt 3 in de brief van PBA d.d. 17-2-'17 (opgenomen in de 'zienswijzenota').
26	Onderzoek Singelagarage	VVD	Onderzoek kan. Maar wij hebben qua investering en business case meer verwachting van het effect van de motie 'Rode loper uit voor (parkeer)initiatieven uit de stad'.
27	Ook de Korenmarkt beter bereikbaar	VVD	Goede insteek (letterlijk en figuurlijk).
28	Combikaart met attracties in de stad	VVD	Goede insteek.
29	De ondernemer snel naar binnen	CDA	Het doel, namelijk meer mogelijkheden voor parkeren (zakelijke) vergunninghouders, steunen wij absoluut. Wij denken echter dat de voorgestelde oplossing geen duurzame is, want hiermee worden met name de garages Rozet en Musis nog minder gastvrij voor bezoekers (zie de memo 'Conclusies PBA bij onderzoek Mr.Y Parkingguest' bij de stukken). Eventueel te zien als tijdelijke maatregel, tot meer structurele oplossingen zijn uitgewerkt.
30	Inzetten op de fiets	GL	Kunnen wij het op zich mee eens zijn, maar wij zien het wel breder. Ook VECA – en PBA – vragen om meer gebruikersgerichte oplossingen voor fietsparkeren (betere verwijzing, stallen fijnmaziger, te gast).

17A57 g

amendement De ~~misleiding moet uit de nota~~ juiste informatie in de nota

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie.

Constaterende dat:
- Er op pagina 13 en op pagina17 ~~misleidende~~ informatie in de nota staat.

Van mening dat:
- Op pagina 13 verduidelijkende icoontjes staan voor bereikbaarheid fiets (cijfer 8,3) en bereikbaarheid OV (cijfer 8,1). Het ~~blijkbaar niet-welgevallige~~ icoontje met de auto (cijfer 6,2) is weggelaten;
- Op pagina 17 de indruk wordt gewekt dat er ten opzichte van 2011 circa 100 betaald parkeerplaatsen bij zijn gekomen in het centrumgebied. Terwijl het aantal fysieke parkeerplaatsen op werkdagen met 447 is afgenomen en op weekenddagen met 496 plaatsen.

Besluit:
- in de nota op pagina 13 een icoontje toe te voegen: auto met cijfer 6,2;
- in de nota op pagina 17 de tekst "Dit brengt het totaal…..4.280 beschikbare betaald parkeerplaatsen" te schrappen, ook de tabel op pagina 17 te schrappen. Daarvoor in de plaats de volgende tekst op te nemen: "Ten opzichte van 2011 is het aantal fysieke parkeerplaatsen in het centrumgebied op werkdagen afgenomen met circa 450 parkeerplaatsen en op weekenddagen met circa 500 parkeerplaatsen. Voor een bepaald percentage wordt dit gecompenseerd met het opheffen van vergunninghoudersplaatsen."

VVD

Leendert Combée

VERWORPEN

Voor 19 Amendement "De juiste informatie in de nota" (17a57)

Tegen 20

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

17A58

GROENLINKS

Amendement bezoeker lang in de stad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de vaststelling van De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat:

- In de huidige parkeergarages en parkeerplekken al mogelijk is om kort te parkeren
- De binnenstad transformeert van een 'place to by' tot een 'place to meet'
- Praktische aankopen steeds meer via internet worden gedaan en de grote goederen worden opgehaald op een bereikbare locatie buiten de binnenstad
- Het steeds beter mogelijk wordt om met andere vervoersmiddelen de binnenstad te bereiken die minder openbare ruimte in beslag nemen

Overwegende dat:

- We de bezoeker van de binnenstad zo lang mogelijk in de stad willen houden
- We zo min mogelijk onnodige verkeersbewegingen in de binnenstad willen, zeker geen zoekverkeer naar 'flitsparkeerplaatsen'
- We de schaarse ruimte in de binnenstad zo optimaal willen benutten en parkeren het liefs in parkeergarages zien

Besluit:

De pilot flitsparkeren te schrappen uit hoofdstuk 5.2 'Maatregelen bereikbaarheidsaanpak'.

T. de Groot

Tobias de Groot
GroenLinks

VERWORPEN

Voor 13 Amendement "Bezoeker lang in de stad" (17a58)

Tegen 26

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17M78

D66 ChristenUnie CDA Arnhem

MOTIE: MEER AANDACHT VOOR TRANSFERIA

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- in de visie aan het belang en de uitwerking van "lang-parkeren", in de zin van de (potentiele) rol voor transferia weinig aandacht wordt besteed (het blijft slechts bij teksten zoals: "het afvangen bij grote verkeersdrukte" en "het met enkele werkgevers als lopende actie nieuw leven inblazen van het Transferium Gelredome");

overwegende dat:

- de eventuele aanleg van transferia voor het bijdragen c.q. het garanderen van de toekomstige bereikbaarheid van de binnenstad van Arnhem van belangrijke betekenis kan zijn;
- er thans al hele goede (succesvolle) voorbeelden van transferia zijn (zoals in Groningen en in Den Bosch) met scherpe aanbiedingen van het openbaar vervoer (€ 4 per voertuig voor het (dag-) parkeren en inclusief het retour vervoer met het OV voor de inzittenden);

van mening dat:

- onderzocht moet worden of de parkeercapaciteit aan de randen van de stad op locaties welke goed ontsloten zijn door het openbaar vervoer of goed ontsloten kunnen worden door het openbaar vervoer, al dan niet voor bepaalde tijdsperioden (dagsoorten, weken of maanden), geschikt kunnen zijn voor de inrichting als transferium voor (dagdeel-)parkeren;
- deze geschiktheid (en de benodigde voorzieningen daarvoor) voor de verschillende locaties (in overleg met het openbaar vervoer en het bedrijfsleven) in beeld moeten worden gebracht;
- het gewenst is aan te sluiten bij grote parkeerlocaties in de nabijheid van de belangrijke invalswegen van Arnhem (A12 (N224), A48, A50 en A325) en dat naast Waterberg, Gelredome en Kleefsewaard ook locaties zoals het Open Lucht Museum, Burgers Zoo, Papendal, Rijksweg West Elden en IJsseloord II hierbij worden betrokken;
- de uitvoering van dit onderzoek een hogere prioriteit verdient dan slechts op "lange termijn"

AANGENOMEN 7x

verzoekt het College:

een transferium onderzoek uit te voeren en de Raad hierover voor de zomer van 2018 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Hans de Vroome D66 Daniel Becker CU Henk Montfrooy CDA

AANGENOMEN

Voor 39 Motie "Meer aandacht voor transferia" (17m78)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17M79

MOTIE: INTENSIVEER FIETSPARKEERBELEID (TANDJE ERBIJ)

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de bespreking van het agendapunt: "De Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- in het coalitieakkoord de afspraak is gemaakt om 1000 extra fietsparkeerplaatsen te realiseren en dat hiervan in 2015-2016: 350 fietsparkeerplaatsen zijn gerealiseerd;

overwegende dat:

- aandacht nodig is voor (verschillende) parkeervoorzieningen voor fietsen en voor scooters,
- bij de uitwerking van het fietsparkeerbeleid een voorkeur uitgaat naar meerdere, goed gespreide, kleinere faciliteiten aan alle randen van de binnenstad boven enkele geconcentreerde, grootschalige faciliteiten;
- extra fietsbeugels of "nietjes" de voorkeur hebben boven "klemmen";
- zo mogelijk PHB mensen worden ingezet bij bewaakte, betaalde of gratis, fietsparkeerfaciliteiten;

verzoekt het college:

- het fietsparkeerbeleid op korte termijn zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin met in acht name van bovenstaande overwegingen te intensiveren en
- de Raad ook op korte termijn - voor maart 2018 - te informeren over de intensivering van het fietsparkeerbeleid;

en gaat over tot de orde van de dag.

H.E. de Vroome D66 L. Combee VVD H. Montfrooy CDA

AANGENOMEN

Voor 39 Motie "Intensiveer fietsparkeerbeleid (Tandje erbij)" (17m79)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17M00

MOTIE: KWALITEIT PARKEREN IN STAPPEN OMHOOG

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- veel belanghebbenden (waaronder PBA, AH en VECA) aandacht vragen voor de kwaliteit van de parkeergarages;
- ook het college van mening is dat het kwaliteitsniveau van de parkeerplaatsen in de binnenstad niet altijd voldoende is (pag. 25);
- de maatregel om parkeergarages te laten functioneren als sociaal veilige service centers op "lange termijn" aan de orde is (pag. 32);

overwegende dat:

- in de uitwerking om de kwaliteit van de parkeergarages en plaatsen te verbeteren gradaties van maatregelen (van minder tot meer ingrijpend) denkbaar zullen zijn;

van mening dat:

- het nemen van maatregelen op korte termijn wenselijk is en aan de orde moet zijn;

verzoekt het College:

- een inventarisatie op te stellen waarin wordt aangegeven waar, (bij welke parkeerfaciliteiten, zoals de parkeergarages en de parkeerterreinen), welke maatregelen gewenst zijn en wat de kosten van deze maatregelen zijn;
- hierbij onderscheid te maken tussen minder en/of meer ingrijpende maatregelen zoals verlichting, schilderonderhoud en (interne) informatie, eventuele camera beveiliging respectievelijk waar echte bouwtechnische aanpassingen zoals fysieke infrastructuur en dergelijke aan de orde zijn;
- de Raad deze inventarisatie (vertaald naar korte en lange termijn maatregelen) voor de zomer van 2018 aan te bieden;

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome	Leendert Combee	Henk Montfrooy
D66	VVD	CDA

AANGENOMEN

Voor 39

Tegen 0

Motie "Kwaliteit parkeren in stappen omhoog" (17m80)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17M81

MOTIE: PROJECT FLITS PARKEREN GOED NEERZETTEN

De Gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de bespreking van het agendapunt: " Arnhemse Binnenstad binnen bereik",

constaterende dat:

- in de visie voor kort-parkeren (flits-parkeren) een qua omvang wel zeer beperkt projectvoorstel is opgenomen (namelijk 2 locaties met 3 a 4 plaatsen);

overwegende dat:

- een projectvoorstel voor kort-parkeren substantiëler moet worden opgezet teneinde op een goede wijze antwoord te kunnen geven op de vraag of kort-parkeren een aanvulling zal kunnen zijn op de bestaande parkeerfaciliteiten;

van mening dat:

- het project een proef moet bevatten, waarbij aan de verschillende randen van het centrum (nabij de verschillende entrees op de ring), parkeerplaatsen specifiek voor kort-parkeren worden ingericht,
- daarbij gedacht moet worden aan 6 tot 8 locaties met elk tussen de 4 en 8 parkeerplaatsen (waarbij het kort parkeren een tijdsduur kent van maximaal 30 minuten) en waarbij ook een gedeelte van een bestaande parkeerstrook als zodanig moet kunnen worden ingericht (bijvoorbeeld een gedeelte van de parkeerstrook op de Jansbinnensingel);
- een proef van een substantiële omvang beter kan worden gecommuniceerd en tot een meer representatief oordeel zal kunnen leiden over deze voorziening;

verzoekt het College:

het in de nota opgenomen projectvoorstel voor kort parkeren (flits parkeren) aan te passen waarbij bovenstaande meningen zijn verwerkt

en gaat over tot de orde van de dag

Hans de Vroome	Leendert Combee	Henk Montfrooy
D66	VVD	CDA

VERWORPEN

Voor 19

Tegen 20

Motie "Project flits parkeren goed neerzetten" (17m81)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

17M97

Motie: Duurzaam vervoer voorop

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt; De Arnhemse binnenstad binnen bereik.

Constaterende dat:

. Er € 175.000, - extra beschikbaar komt vanuit het bereikbaarheidsfonds voor maatregelen die buiten de reikwijdte van amendement 16A40G en motie 16M114 vallen.

Overwegende dat:

. Nagenoeg alle maatregelen die genomen worden en gefinancierd worden binnen de reikwijdte van amendement 16A40g en motie 16M114 ten faveure komen van 'de auto'.

. De fiets, bus en trein als duurzaam(er)e vervoermiddelen gezien mogen worden dan de auto.

. Hoe aantrekkelijker we de (binnen)stad maken voor een bezoek met: Fiets, bus, trein of te voet des te groter de kans dat bezoekers voor een van deze vervoermiddelen kiezen i.p.v. de auto.

. Het hierboven genoemde de parkeerdruk op de (binnen)stad zal doen verminderen.

. Het tevens de uitstoot van fijnstof doet verminderen wat ten goede komt aan gemaakte afspraken m.b.t. klimaatdoelstellingen.

. We de morele plicht hebben om ons milieu zo schoon mogelijk achter te laten voor toekomstige generaties.

Draagt het college op:

. Het gehele extra beschikbaar gekomen bedrag uit het bereikbaarheidsfonds a € 175.000,- te besteden aan maatregelen die het aantrekkelijker maken om voor de: Voetganger, fiets, bus of trein te kiezen wanneer mensen de binnenstad willen bezoeken.

SP

Gedeon N.

Gedeon Noordzij

VERWORPEN

Voor 16 Motie "Duurzaam vervoer voorop" (17m97)

Tegen 23

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17M98

Motie: Oostboog

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt; De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat,

. Er door de Provincie 30 miljoen Euro wordt geïnvesteerd in verdubbeling van het spoor tussen Didam en Doetinchem.

.Veel treinen vanuit zowel de Achterhoek als ook vanuit Zutphen en Duitsland ten Oosten van Arnhem op elkaar moeten wachten wat voor veel vertraging zorgt.

. Dat het ontbreken van een vrije spoorkruising ten Oosten van Arnhem hiervan de oorzaak is.

Overwegende dat,

. De realisatie van een vrije spoorkruising ten Oosten van Arnhem ervoor zorgt dat treinen vanuit de Achterhoek als ook treinen vanuit Zutphen en Duitsland niet meer op elkaar hoeven te wachten en dat vertragingen hierdoor aanzienlijk minder zullen worden.

. Snelle en stabiele OV verbindingen richting Arnhem ertoe bijdragen dat bezoekers van deze stad vaker voor de trein zullen kiezen i.p.v. de auto.

. Dat dit gegeven de parkeerdruk op de stad vermindert.

. Dat dit gegeven bijdraagt aan vermindering van de uitstoot van fijnstof in de stad.

. Dat dit gegeven bijdraagt aan de versterking van de economie van Arnhem.

Verzoekt het college,

Zich maximaal in te spannen om de realisatie van een vrije spoorkruising te bevorderen, hierin samen op te trekken met de provincie en andere belanghebbende partijen en de raad zo vaak als nodig is schriftelijk te informeren over de vorderingen.

SP

Gedeon N.

Gedeon Noordzij

AANGENOMEN

Voor 39 Motie "Oostboog" (17m98)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17M165

PvdA VVD Arnhem

Motie: Parkeren bewoners binnenstad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie,

Overwegende dat:

- Het de doelstelling is dat meer mensen in de binnenstad gaan wonen;
- Transformatie van kantoren naar woningen en de ontwikkeling van de zuidelijke binnenstad voor meer woningen zorgen in de binnenstad;
- Op dit moment in de parkeerbehoefte wordt voorzien door de uitgifte van parkeervergunningen. Een systeem dat volgens het college op de lange termijn onhoudbaar en onwenselijk is;
- Nieuwe gebruikers-bewoners worden uitgesloten van de mogelijkheid om een beroep te doen op een gemeentelijke parkeervergunning;
- Veel mensen nog altijd afhankelijk zijn van de auto voor vervoer van en naar werk.

Verzoekt het college:

- Er niet zondermeer vanuit te gaan dat er minder parkeerplaatsen nodig zijn voor bewoners van de binnenstad;
- Inzichtelijk te maken hoe de behoefte van bewoners parkeren in de binnenstad zich ontwikkelt en de raad hierover binnen een jaar te informeren;
- Tot die tijd de parkeernorm bij nieuwbouw te blijven hanteren en nieuwe bewoners een partkeervergunning te blijven verstrekken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Martien Louwers — PvdA

Leendert Combée — VVD

AANGENOMEN

Voor 26 Motie "Parkeren bewoners binnenstad" (17m105)

Tegen 13

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

17M106

PvdA

INGETROKKEN

Motie: Gastvrije binnenstad voor iedereen!

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Overwegende dat:

- Er een zeer beperkt aantal gehandicaptenparkeerplaatsen is in de binnenstad;
- Deze niet evenredig zijn verspreid over de stad;
- De gemeenteraad een inclusieve samenleving van groot belang vindt;
- Toegankelijkheid de norm moet zijn en ontoegankelijkheid de uitzondering;
- De binnenstad daarom voor mensen met een handicap of die slecht ter been zijn toegankelijk moet zijn.

Verzoekt het college:

- Met het APCG en de cliëntenraden te bepalen hoeveel en op welke plekken gehandicaptenparkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd;
- De gewenste gehandicaptenparkeerplaatsen zo snel mogelijk te realiseren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Martien Louwers
PvdA

17 M 107

PvdA VVD Arnhem

Motie: Gaan voor minimaal een 8!

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Overwegende dat:

- Het de wens is om weer in de top 10 te komen van de beste binnensteden van Nederland;
- Het van daarvoor van belang is dat álle bezoekers tevreden zijn over de bereikbaarheid van de stad;
- De automobilist de bereikbaarheid veel lager waardeert dan de fietser of de voetganger;
- De binnenstad met 15.000 banen een belangrijke bijdrage levert aan de Arnhemse werkgelegenheid;
- Iemand die met de auto de stad bezoekt meer geld uitgeeft dan iemand die met de fiets of te voet komt.

Verzoekt het college:

- De ambitie uit te spreken ervoor te gaan dat de automobilist de bereikbaarheid van de binnenstad met minimaal een 8 waardeert;
- Hiervoor in ieder geval en zo spoedig mogelijk de bewegwijzering van de parkeergarages en andere parkeerplaatsen te verbeteren zodat de vindbaarheid van parkeerplaatsen toeneemt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Martien Louwers — PvdA

Leendert Combée — VVD

L VEPWORPEN

Voor 11 Motie "Gaan voor mininmaal een 8!" (17m107)

Tegen 28

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

2

17.1182

VVD ARNHEM PvdA

Motie Pleyroute uit de file top 10

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Het voor de economie van de stad en van de regio niet goed is dat de Pleyroute in de ANWB file top 10 staat;
- Het van belang is om samen met overheden, Economic Board en belangenorganisaties (TLN, OKA, VNO-NCW, ANWB etc) te zoeken naar oplossingen.

Draagt het college op:
Pro-actief in overleg te gaan met de provincie om mogelijke oplossingsrichtingen voor het bestrijden van de files op de Pleyroute in kaart te brengen en gezamenlijk te bekijken welke (belangen)organisaties een bijdrage kunnen leveren aan een snelle realisatie.
En de raad hierover actief te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

AANGENOMEN

Voor 38 Motie "Pleyroute uit de file top 10" (17m82)

Tegen 1

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

3.2

17M83

VVD ARNHEM

PvdA

Motie 'Waarom komt u niet naar Arnhem?'

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- Het Platform Binnenstad Arnhem heeft gevraagd om te onderzoeken waarom mensen de Arnhemse binnenstad niet / niet meer bezoeken;

Is van mening dat:

- Het voor het nemen van de juiste maatregelen van belang is om te weten waarom potentiële bezoekers de Arnhemse binnenstad niet of niet meer bezoeken.

Draagt het college op:
In overleg met het PBA een onderzoek te verrichten naar de redenen voor potentiële bezoekers van de Arnhemse binnenstad, om de stad niet/niet meer te bezoeken.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

AANGENOMEN

Voor 38 Motie "Waarom komt u niet naar Arnhem?" (17m83)

Tegen 1

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

2

17M84

VVD ARNHEM

Motie weer parkeren op de Markt tot 21 maart 2018 en daarna

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Het in een gastvrije stad eenvoudig is om een parkeerplaats te vinden. Zowel in de garages als op straat;
- Het college tot 21 maart 2018 kan organiseren dat de Markt op niet-marktdagen optimaal wordt benut;
- Er na 21 maart 2018 weer kansen zijn voor structureel nog betere oplossingen voor de warenmarkt en de gastvrijheid richting de bezoekers van onze mooi stad.

Draagt het college op:
Het mogelijk te maken om op niet-marktdagen weer te kunnen parkeren op de Markt.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

VERWORPEN

Voor 11

Tegen 28

Motie "Weer parkeren op de Markt tot 21 maart 2018 en daarna" (17m84)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

32

17M85

VVD ARNHEM

Motie rode loper voor (parkeer)initiatieven uit de stad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Bij een gastvrije stad –die meer bezoekers en bewoners wil aantrekken- hoort dat het aantal parkeerplaatsen niet alleen ruim voldoende is, maar ook evenwichtig rondom de binnenstad is verspreid;
- Het argument dat een extra garage niet goed is voor de exploitatie van de overige gemeentelijke garages van tafel moet. College en gemeenteraad moeten niet de boekhouder van de parkeergarages zijn maar de boekhouder van de stad! Gastvrijheid tav parkeren levert de stad veel op;
- Het belangrijk is om voor commerciële initiatieven voor parkeren de 'rode loper' uit te rollen.

Draagt het college op:
Zich zeer pro-actief op te stellen bij commerciële initiatieven voor parkeren/stallen van auto's voor bezoekers en/of bewoners van de binnenstad en zich daarbij in te spannen om eventueel noodzakelijk flankerend beleid mee te ontwikkelen.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

VERWORPEN

Voor 15

Tegen 24

Motie "Rode loper uit voor (parkeer)initiatieven uit de stad" (17m85)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

17M86

VVD ARNHEM PvdA

Motie buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Er veel is misgegaan bij de totstandkoming van de bereikbaarheidsvisie. Belangrijke partners/organisaties in de stad zijn onvoldoende geïnformeerd en erger nog, daardoor is hun kennis en kunde onvoldoende benut.

Draagt het college op:
Om bij de vele -nader te maken- keuzes en uitwerkingen van de bereikbaarheidsvisie incl. moties/amendementen, gebruik te maken van de praktijkkennis en het gastvrijheidsdenken van de partners in de binnenstad. En de raad vóór 1 februari 2018 over de voortgang te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

AANGENOMEN

Voor 35

Tegen 4

Motie "Buiten het gemeentehuis weten ze (nog) meer" (17m86)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

3.2

17M87

VVD ARNHEM

Arnhem Centraal

Motie dagkaart voor gastvrij parkeren

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- Koninklijke Horeca Nederland Arnhem en omgeving in haar reactie op de visie onder andere heeft gevraagd naar een dagkaart voor €10;

Is van mening dat:

- Een aantrekkelijk geprijsde dagkaart het verblijf in de binnenstad verlengt en dat is goed voor de binnenstadseconomie;
- Met een proeftijd van 1 jaar bekeken kan worden of het lagere tarief wordt gecompenseerd door extra gebruik van de dagkaart;
- Een goedkopere dagkaart wellicht ook onderdeel kan zijn van te ontwikkelen loyaltyprogramma's (door/iom het Platform Binnenstad Arnhem).

Draagt het college op:
De verlaging van het dagtarief naar €10 in te voeren per 1/1/2018 en na 1 jaar de tussenbalans op te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

Arnhem Centraal

Guus van der Laak

VERWORPEN

Voor 14 Motie "Dagkaart voor gastvrij parkeren" (17m87)

Tegen 25

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

17 M 88

VVD ARNHEM

Motie 'fietser te gast'

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- Zowel bewonersplatform Arnhem6811 als OKA (Ondernemers Kontakt Arnhem) tijdens het inspreken het idee hebben geopperd om bordjes te plaatsen 'fietser te gast'.

Is van mening dat:

- In een gastvrije stad -in navolging van het gastvrije park Sonsbeek- fietsers en voetgangers in grote delen gezamenlijk gebruik kunnen maken van de openbare ruimte;
- Het wel belangrijk is dat fietsers en voetgangers rekening met elkaar houden. In het voetgangersgebied zijn fietsers te gast en dienen zich ook als zodanig te gedragen. Bordjes met de tekst 'fietser te gast' zijn daarbij een nuttige reminder.

Draagt het college op:
Om in nauw overleg met het PBA (Platform Binnenstad Arnhem) en het bewonersplatform Arnhem6811 te bepalen voor welk gebied dit regime met bijbehorende bordjes gewenst is.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

AANGENOMEN

Voor 39 Motie "Fietser te gast" (17m88)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

3.2

17M89

VVD ARNHEM

PvdA

Motie onderzoek singelgarage

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Is van mening dat:

- Het van belang is dat ook bezoekers die het centrum vanuit het noorden van de stad benaderen goed en snel kunnen parkeren.
- Het argument dat een extra garage niet goed is voor de exploitatie van de overige gemeentelijke garages van tafel moet. College en gemeenteraad moeten niet de boekhouder van de parkeergarages zijn maar de boekhouder van de stad! Gastvrijheid ten aanzien van parkeren levert de stad veel op.

Draagt het college op:
Voor 1 maart 2018 een onderzoek (quick-scan) te doen naar de mogelijkheden en interesse van marktpartijen voor het aanleggen van een singelgarage onder de Janssingel.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

VERWORPEN

Voor 19 Motie "Onderzoek singelgarage" (17m89)

Tegen 20

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

2

17M90

VVD ARNHEM PvdA CDA

Motie; óók de Korenmarkt beter bereikbaar

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- De Ondernemersvereniging Korenmarkt –naast hun wens voor een passage- zeer gemotiveerd is mee te denken om de bereikbaarheid van de Korenmarkt ook met andere maatregelen te vergroten;
- De Ondernemersvereniging Korenmarkt weer goed georganiseerd is en in gezamenlijkheid bij wil dragen aan verbeteringen van het plein/Korenkwartier;

Is van mening dat:

- een goed bereikbare en goed functionerende/bruisende Korenmarkt van belang is voor de gehele binnenstad;
- het van belang is om maatregelen tbv de bereikbaarheid van de Korenmarkt die snel genomen kunnen worden ook snel gerealiseerd moeten worden.

Draagt het college op:

De raad voor 1 februari te informeren wat de (technische) mogelijkheden (incl globale kostenraming en tijdpad voor uitvoering) zijn om:

- de voetgangersoversteek vanuit de Oude Stationstraat richting binnenstad zodanig aan te passen (splitsen/uitwaaieren) dat er ook een keuze is voor een looproute naar de Korenstraat;
- de looproute van station naar Rozet (via Nieuwe Plein, Korenmarkt-zijde) zodanig in te richten dat een route via de Korte Hoogstraat een meer 'logische' route wordt. Dit kan wellicht vooral met bewegwijzering en het aantrekkelijker maken van de Korte Hoogstraat.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD	PvdA	CDA
Leendert Combee	Martien Louwers	Henk Montfroog

AANGENOMEN

Voor 39 Motie "Ook de Korenmarkt beter bereikbaar" (17m90)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

5.2

17M91

VVD ARNHEM PvdA Arnhem Centraal

Motie combi-kaart met attracties in de stad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van de bereikbaarheidsvisie;

Constaterende dat:

- De Arnhemse attracties jaarlijks enorm veel bezoekers trekken (bijvoorbeeld 2016: Burgers Zoo ruim 1 miljoen bezoekers, Nederlands Openluchtmuseum ruim 500.000 bezoekers);
- Veel van deze bezoekers Arnhem weer verlaten zonder een bezoek te brengen aan de binnenstad;

Is van mening dat:

- Een aantrekkelijk combi-kaartje de bezoekers van attracties wellicht kan verleiden om na hun bezoek aan de attractie, de binnenstad te bezoeken. Dat is goed voor de binnenstadseconomie;

Draagt het college op:
Te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een combikaart met attracties in de stad (bijvoorbeeld Burgers Zoo en het Nederlands Openluchtmuseum) zodat bezoekers van deze attracties daarna eenvoudig (met hetzelfde kaartje) de binnenstad kunnen bezoeken. Hierbij zowel te kijken naar de auto als het OV. De resultaten voor 1 februari 2018 aan de raad te melden.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD

Leendert Combee

PvdA

Martien Louwers

Arnhem Centraal

Guus van der Laak

AANGENOMEN

Voor 39 Motie "Combi-kaart met attracties in de stad" (17m91)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17M101g

GROENLINKS

Motie (Pop-up)Fietsenstallingen in zuidelijke binnenstad

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de vaststelling van De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat:

- De fiets hét vervoermiddel in de Nederlandse binnensteden is
- In de stedelijke regio's er sprake is van een exponentiele groei in het (elektrisch) fietsgebruik
- Naast de gewone fiets, steeds meer mensen de binnenstad bereiken met de elektrische fiets, de bakfiets, de OV-fiets en de speed-pedelec en in de toekomst dit nog veel meer gaat gebeuren, o.a. met de Light Electric Vehicle
- Er helaas steeds minder plek is om deze fietsen veilig te stallen in de binnenstad
- Bewoners van de binnenstad minder ruimte hebben voor het stallen van hun fietsen
- De bezettingsgraad van de fietsenstallingen in Arnhem steeds stijgen

Verzoekt het college:

- Zo snel mogelijk het onderzoek naar nieuwe fietsenstallingen zuidelijke binnenstad te realiseren.
- Zo snel mogelijk te onderzoekem of zogenaamde 'Pop-up fietsenstallingen' passen op plekken waar dat nodig is in de binnenstad en in de buurt van evenementen.

T. de Groot

Tobias de Groot
GroenLinks

AANGENOMEN

Voor 39

Tegen 0

Motie "(Pop-up)Fietsenstallingen in zuidelijke binnenstad" (17m101g)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17 M 102

GROENLINKS

Motie: Betere vindbaarheid parkeerplekken Gelredome en inzet verhogen

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de vaststelling van De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat:

- De centrumring geregeld heel druk is (o.a. door verkeer wat er niet hoeft te zijn en door het ontbreken van een tweede ring)
- Bezoekers van de binnenstad eerder in de binnenstad zijn als ze snel hun auto kunnen parkeren
- Parkeren op transferia i.p.v. in de binnenstad een positieve werking heeft op de luchtkwaliteit
- Grote werkgevers ook gebaat zijn bij een goed werkend transferium
- Bezoekers van de binnenstad zo snel mogelijk willen parkeren, duidelijkheid in de beschikbaarheid van parkeergarages bijdraagt aan een gastvrije stad
- Onnodig zoekgedrag naar vrije parkeerplaatsen irritatie oplevert en negatief effect heeft op de luchtkwaliteit
- Succesfactoren voor een goed werkend P+R zijn;
    - Een duidelijkheid, herkenbaarheid wb. concept; communicatie
    - Veilig, betrouwbaar en beschikbaar
    - Gemak, financiën en reistijd
    - Betalingsgemak, flexibiliteit in kaartsoorten
    - Arrangementen: zekerheid vooraf
    - Extra voorzieningen en functies
    - Fiets als natransport vergroot bereik enorm

Verzoekt het college:

- In te zetten op een betere vindbaarheid en herkenbaarheid van P+R Gelredome en de inzet van een P&R tijdens evenementen en piekdrukte (Gelredome, Waterberg en Kleefsewaard) te verhogen

T. de Groot

Tobias de Groot

GroenLinks

AANGENOMEN

Voor 28

Tegen 11

Motie "Betere vindbaarheid parkeerplekken Gelredome en inzet verhogen" (17m102)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17M103

GROENLINKS

SP

Motie Duidelijk bewegwijzeren

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de vaststelling van De Arnhemse binnenstad binnen bereik

Constaterende dat:

- De fiets hét vervoermiddel in de Nederlandse binnensteden is
- In de stedelijke regio's er sprake is van een exponentiele groei in het (elektrisch) fietsgebruik
- Naast de gewone fiets, steeds meer mensen de binnenstad bereiken met de elektrische fiets, de bakfiets, de OV-fiets en de speed-pedelec en in de toekomst dit nog veel meer gaat gebeuren, o.a. met de Light Electric Vehicle
- De snelfietsroutes nog niet goed zichtbaar zijn

Verzoekt het college:

- Zo snel mogelijk de startpunten snelfietsroutes duidelijk te markeren en te bewegwijzeren.

T. de Groot

Tobias de Groot
GroenLinks

Jurgen Elfrink
SP

AANGENOMEN

Voor 39 Motie "Duidelijk bewegwijzeren" (17m103)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17 M 92

Motie: “De ondernemer snel naar binnen”

De gemeenteraad van Arnhem in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij het vaststellen van het raadsvoorstel 'De Arnhemse binnenstad binnen bereik'.

Constaterende dat:

1. De parkeerdruk op maaiveldniveau in de binnenstad hoog en zeker in het weekend erg hoog is.
2. Niet wordt overwogen het aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau uit te breiden.
3. Nog maar kort geleden een parkeerverbod op het Gele Rijders plein is ingevoerd, een plek waar veel binnenstadsondernemers gebruik van maakten.
4. Het binnenstadsondernemers, in tegenstelling tot binnenstadsbewoners, niet is toegestaan te parkeren in de gemeentelijke parkeergarages.
5. Binnenstadsondernemers derhalve genoodzaakt zijn te parkeren op de overige beschikbare parkeerplaatsen, waardoor veel van de voor bezoekers van de binnenstad beschikbare parkeerplaatsen op maaiveldniveau gedurende het grootste deel van de dag en de week niet beschikbaar zijn.

Van mening zijnde dat:

1. De parkeerdruk op maaiveldniveau voor een aanmerkelijk deel kan worden verlaagd als ook binnenstadsondernemers met een parkeervergunning, onder handhaving van de voor hen geldende voorwaarden, toegang krijgen tot alle drie de gemeentelijke parkeergarages.

Draagt het college op:

1. Op korte termijn, doch uiterlijk 1 november 2018, met maatregelen te komen waarmee ook binnenstadsondernemers met een parkeervergunning onder de voor hen geldende voorwaarden toegang kan worden verleend tot de drie gemeentelijke parkeergarages.
2. In overleg met de binnenstadsondernemers tot afspraken te komen om van deze mogelijkheid maximaal gebruik te maken, zodat de parkeerdruk op maaiveldniveau ook daadwerkelijk kan worden verlaagd.
3. De raad hierover zo spoedig mogelijk te informeren.

CDA	D66	VVD	PvdA	ChristenUnie
H. Montfrooy	H. de Vroome	L. Combee	M. Louwers	D. Becker

AANGENOMEN 7

Voor 39 Motie "De ondernemer snel naar binnen" (17m92)

Tegen 0

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

17 M99

Arnhem Centraal

Motie: Arnhem meer gastvrij

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt *de Arnhemse Binnenstad binnen bereik:*

Overwegende dat:

- Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor toeristen.
- Ook de binnenkomst en het verlaten van de stad prettig moeten zijn.
- Nu nabij de achteringang van het station een niet goed aangegeven hoge verkeersdrempel ligt, die een automobilist kan doen schrikken.
- De achterkant van het station nu een onaantrekkelijke aanblik geeft.
- In sommige parkeergarages voor bezoekers bij sommige ingangen niet helder aangegeven staat waar zich betaalautomaten bevinden.
- Parkeergarages niet of nauwelijks verwijzen naar de uitgang die men moet nemen voor bijvoorbeeld musea of Sonsbeek, waardoor gasten onnodig moeten zoeken.
- Het gastvrij zou aanvoelen als er in de garages een gratis boekje met kaartje van Arnhem beschikbaar zou zijn.
- Bovengenoemde punten veelal zonder grote budgetten op te lossen zijn.

Verzoekt het college

Bovenstaande punten te verbeteren of op te lossen.

Namens de fractie van Arnhem Centraal

Guus van der Laak

VERWORPEN 7

Voor 7 Motie "Arnhem meer gastvrij" (17m99)

Tegen 32

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Totaal 39

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

17M100

Arnhem Centraal

VVD

Motie: aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt *de Arnhemse Binnenstad binnen bereik:*

Overwegende dat:

- Arnhem een aantrekkelijke stad wil zijn voor toeristen.
- Parkeren daarom gemakkelijk moet zijn en een vermindering van parkeermogelijkheden in en rond het centrum niet verstandig is.
- Er zeker nieuwe mobiliteitsontwikkelingen kunnen komen, maar de toekomst daarvan nog geheel onzeker is.
- Er veel nieuwe ontwikkelplannen zijn, zoals op het Koningsplein en bij de Nelson Mandelabrug.

Verzoekt het college

Het huidige aantal parkeerplaatsen in en om de binnenstad in elk geval de komende 5 jaar te ~~handhaven~~. VERHINDEREN. NIET

Namens de fractie van Arnhem Centraal VVD

Guus van der Laak Leendert Combée

VERWORPEN

Voor 13

Tegen 26

Motie "Aantal parkeerplaatsen niet verminderen de komende 5 jaar" (17m100)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

17M93

ChristenUnie
Arnhem

Motie

Ruimte genoeg voor een busbaan?

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017, bij de behandeling van het agendapunt 'de Arnhemse binnenstad binnen bereik'.

Constaterende dat:

- Er in Arnhem Noord nabij knooppunt Waterberg een carpoolplaats gesitueerd is;
- Er op bovengenoemde carpoolplaats geen frequente verbinding met de binnenstad is door middel van het openbaar vervoer;
- Bussen van het openbaar vervoer op het traject N784 / Apeldoornseweg richting Arnhem Centraal vertraging ondervinden bij verkeersdrukte in de spits;

Overwegende dat:

- De bereikbaarheid van de binnenstad in de komende jaren zal verslechteren door toenemende druk op het wegennet;
- Elke auto die niet de binnenstad aandoet het wegennet ontlast;

Verzoekt het college:
Het nut en de mogelijkheid te onderzoeken van een busbaan over (een gedeelte van) de N784 / Apeldoornseweg en de raad te informeren omtrent de resultaten hiervan.

En gaat over tot de orde van de dag,

Daniël Becker, namens de ChristenUnie

AANGENOMEN 7

Voor 27 Motie "Ruimte genoeg voor een busbaan?" (17m93)

Tegen 12

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Voor 7

Tegen 32

Raadsvoorstel "Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop"

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	1	3
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 39

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Documentnummer	**2016.0.052.990**
Zaaknummer	**2016-01-01456**

ONDERWERP: Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Voorstel

1. In te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op realisatie van een perifere, grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster.

Inleiding

De vestiging van een grootschalige bioscoop vraagt om een zorgvuldige en weloverwogen besluitvorming. Het college van BenW ziet bestuurlijk geen bezwaar om mee te gaan in dit initiatief. Het college hecht veel waarde aan voldoende steun in de gemeenteraad voor de vestiging van een dergelijke bioscoop. Om die reden wordt het college voorgesteld om de intentieovereenkomst in dit specifieke geval ter instemming voor te leggen aan de gemeenteraad. Op die manier kan in een vroeg stadium duidelijkheid ontstaan over de vraag of de gemeenteraad de vestiging van een grootschalige bioscoop op de genoemde locatie in Arnhem Zuid steunt.

Vanaf 2014 zijn we in gesprek met bioscoopexploitant Euroscoop over vestiging van een grootschalige perifeer bioscoopconcept, inclusief congresfunctie (eventueel ook onderwijsfunctie) en ondersteunende, zelfstandige horeca, in het Olympus sport- en leisurecluster. In 2015 is een analyse uitgevoerd door onderzoeksbureau ZKA naar de 'ladderbestendigheid'[1] van het initiatief van Euroscoop. Deze analyse toonde aan dat het initiatief de trede van een aangetoonde regionale behoefte en inpassing in het stedelijk gebied kan doorlopen. Op 2 februari 2016 is de collegenota over de grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster in het college van BenW behandeld. In deze behandeling heeft het college verzocht een effectanalyse te verrichten, in aanvulling op het 'ladderonderzoek' van ZKA (december 2015). In deze effectanalyse, uitgevoerd door Bureau Stedelijke Planning (BSP), is een vijftal onderzoeksvragen onderzocht (na afstemming met het college van BenW). De onderzoeksvragen gingen in op welke (economische) effecten het initiatief heeft op het bioscoopaanbod van de binnenstad, welke verschillen er zijn tussen de bioscoopconcepten van de binnenstad en een perifere, grootschalige bioscoop en welke (economische) effecten het initiatief heeft op de Cinemec bioscoop in Nijmegen en vice versa. De effectanalyse concludeert dat het initiatief een positief effect kan hebben op het gebied, stad en regio en de voorzieningenstructuur. Met de uitkomsten van de effectanalyse en de andere voorliggende rapportages bestaat er voldoende informatie om een weloverwogen besluit te nemen. Onderstaand zijn de argumenten en kanttekeningen bij het initiatief voor een perifere, grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster benoemd.

[1] Ladder voor duurzame verstedelijking

Gemeente Arnhem

.

Beoogd effect

Versterking van het voorzieningenniveau in Arnhem door middel van realisatie van een perifere, grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster binnen een periode van twee tot drie jaar.

Argumenten

1.1 het initiatief bedient een actuele, regionale behoefte aan een perifere, grootschalige bioscoop

Een perifere, grootschalige bioscoop is in staat een grote en deels nieuwe klantenstroom aan te boren in de regio Arnhem. Ervaringscijfers uit benchmark steden (steden met zowel grootschalig binnenstad als perifeer bioscoopaanbod) laten zien dat voor perifere, grootschalige bioscopen geldt dat nieuw aanbod vraag creëert en dat beide concepten (binnenstad en perifeer bioscoopaanbod) naast elkaar levensvatbaar zijn. Het gaat om twee uiteenlopende bezoekmotieven: multipurpose/combinatie (binnenstad) en doelgericht (perifeer) bezoek. Het onderzoek van ZKA en de effectanalyse van BSP bevestigt dat er voldoende marktpotentieel is in de regio voor een levensvatbaar, grootschalig perifeer bioscoopconcept in Arnhem-Zuid. Het aantal te verwachten bezoekers voor Euroscoop is geprognotiseerd op ca. 483.000 per jaar. Dit op basis van een concept van een grootschalige bioscoop op het Olympus sport- en leisurecluster in Arnhem, met een omvang van naar verwachting 10 zalen en 2.300 stoelen, inclusief inpandige- en uitpandige- (zelfstandige) horeca. De ondergrens voor een levensvatbaar concept gaat uit van ca. 8 zalen en 1.800 stoelen.

1.2 het initiatief past in de afronding van het Olympus sport- en leisurecluster en versterkt het voorzieningenniveau in Arnhem.

De beoogde locatie en opzet sluit nauw aan bij en kent een kruisbestuiving met andere stedelijke sport- en leisurefuncties in het gebied (Decathlon, Gelredome, winkelcentrum Kronenberg, onderwijsinstellingen). Daarnaast is er een goede bereikbaarheid (aan de stadsring, dicht bij het potentieel) en kan veel comfort (filmaanbod, nieuwste technologieën, gemakkelijk bereikbaar, ruim parkeren) gerealiseerd worden. De vastgestelde ontwikkelingsvisie voor Sport & Leisure in het Olympusgebied biedt ruimte voor bovengenoemd initiatief en is gericht op een impuls voor het voorzieningenniveau van Arnhem (Zuid). Het versterkt het aanbod aan leisure en zakelijke voorzieningen en horeca.

1.3 hierdoor faciliteren we een ondernemersinitiatief met een investering van EUR 20 miljoen in de stad.

Door ruimte te bieden aan investerende partijen als Euroscoop, proberen we in de stad vernieuwende ondernemersinitiatieven zoveel mogelijk te ondersteunen. Euroscoop is een belangrijke investerende partij op de Nederlandse bioscoopmarkt met aanstaande vestigingen in Den Haag, Schiedam en Amsterdam, en bestaande locaties in Tilburg en Maastricht. Euroscoop is een partij die, als ontwikkelaar, belegger en exploitant grotendeels met eigen geld en op eigen risico investeert in een vernieuwend bioscoopconcept in dit deel van de stad.

1.4 het initiatief geeft een impuls aan de werkgelegenheid met 70-80 banen

Het perifere, grootschalige bioscoopconcept heeft geschikt personeel nodig om goed geëxploiteerd te kunnen worden. Naar verwachting zullen 70-80 medewerkers in dienst treden bij Euroscoop, waarbij naar verwachting ook een deel medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt ingezet kunnen gaan worden. Dit kan tevens een impuls geven aan de werkgelegenheid in Arnhem Zuid.

1.5 met het initiatief is een grondverkoop gemoeid met een aanzienlijke waarde

De bioscoop geeft een invulling van de twee resterende beschikbare kavels op het sportpark. Met de invulling van deze twee kavels zijn er geen vrije kavels meer beschikbaar in het gebied. Op basis van de verschillende functies binnen het bioscoopconcept zal een markconforme grondwaarde bepaald worden.

1.6 in de intentiefase moet blijken of de business case haalbaar is.

In de intentiefase zullen gemeente en Euroscoop hun intenties vast moeten leggen in een intentieovereenkomst. Tijdens de intentiefase zullen de massastudies verder uitgewerkt worden, kan de businesscase definitief worden gemaakt en kunnen alle kosten en opbrengsten in beeld worden gebracht. Op basis hiervan zal ook een grondprijs worden berekend (residueel bepaald). Deze wordt bij het go/no-go moment definitief vastgesteld. Aan het einde van de intentiefase zal er bij een positief besluit van beide partijen een vervolgfase starten. De raad zal hierover worden geïnformeerd via een raadsbrief.

Kanttekeningen

1.1. mogelijk negatieve effecten op andere bioscopen in de binnenstad en Cinemec Nijmegen

Het is mogelijk dat sommige bioscopen in de gevarenzone geraken. Het meest kwetsbaar zijn bioscopen met een vergelijkbaar soort films en concept. Het gaat om: Vue, gevolgd door Rembrandt stadsbioscoop en Cinemec Nijmegen. Het onderzoek van BSP (2016) geeft aan dat Vue, Rembrandt en Cinemec waarschijnlijk te maken krijgen met resp. 13-25%, 9-19% en 9-19% minder bezoekers. Het is niet uit te sluiten dat een van de bioscopen haar deuren zal (moeten) sluiten. Dit is het meest kwetsbare aanbod, terwijl de totale structuur juist wordt versterkt. De effecten voor Pathé en Focus liggen naar verwachting op resp. 6-13% en 3-6% minder bezoekers. Voor de stadsbioscopen is het aannemelijk dat bij eventuele leegstand een herinvulling met een andere stedelijke functies kan worden gevonden, al dan niet door herontwikkeling.

1.2 dit initiatief geeft beperkte veranderingen in het binnenstadsbezoek

Het initiatief van Euroscoop heeft een verdringingseffect van naar verwachting minimaal 3-13% en maximaal 6-25% minder bezoekers voor bestaande bioscopen in de binnenstad (BSP, 2016). Voor de horeca in de binnenstad geldt dat de negatieve effecten (iets minder klandizie voor de bioscopen en daarvan afgeleid bezoek) worden gecompenseerd door de positieve effecten (afgeleid uitgangsbezoek voor de binnenstad van de grote en deels nieuwe klantenstroom die een perifere grootschalige bioscoop aanboort). De negatieve effecten op het binnenstadsbezoek door realisatie van een perifere grootschalige bioscoop zijn beperkt.

1.3 deze investering kan niet plaats vinden in de binnenstad

Investeringen in de binnenstad komen ten goede aan de aantrekkingskracht, het bezoek en gebruik van de binnenstad. Ter onderbouwing van dit streven wordt in verschillende beleidsdocumenten prioriteit gegeven aan de binnenstad. Voor het initiatief van Euroscoop geldt echter dat het juist gericht is op een perifere locatie en grootschaligheid. Elementen die niet of lastig te realiseren zijn in de binnenstad. Daarnaast sluit prioriteit voor de binnenstad niet uit dat er niet meer geïnvesteerd wordt in gebieden buiten de binnenstad. Wanneer het initiatief niet perifeer gerealiseerd kan worden, zal het niet doorgaan in Arnhem. Naar verwachting zal er op korte termijn geen ander initiatief passend binnen het kader leisure en sport, tot stand komen op de locatie in kwestie. Er zijn op dit moment geen andere geïnteresseerde partijen voor deze locatie.

1.4 deze investering kan mogelijk negatieve gevolgen hebben voor andere investeringen in de stad

Uit bestuurlijke en ambtelijke signalen bleek dat de provincie Gelderland de komst van een perifere, grootschalige bioscoop als mogelijk conflicterend ziet met investeringen in de Arnhemse binnenstad.

In nadere gesprekken hierover heeft de provincie aangegeven beducht te zijn voor een dempend effect van perifere ontwikkelingen op voorgenomen en nog te overwegen investeringsbeslissingen in de binnenstad.

Op basis van de ingesloten onderzoeken hebben wij met de provincie besproken dat dit effect zich in het geval van de megabioscoop niet zal voordoen, aangezien het gaat om verschillende bezoekmotieven (binnenstadbezoek versus bezoek perifere voorziening).

De provincie begrijpt de overwegingen van de gemeente, maar geeft aan de effecten, als ook regionale effecten van perifere ontwikkelingen zorgvuldig te willen blijven betrekken bij toekomstige investeringsbeslissingen in relatie tot de binnenstad.

Financiën

Voor het sluiten van de intentieovereenkomst zal er, op basis van de massastudie, een minimum bedrag als grondprijs worden bepaald. Bij het beëindigen van de intentiefase zal de definitieve grondprijs worden bepaald. Indien beide partijen akkoord zijn met de uitkomsten van de intentiefase en een go geven, zal er een koop-/realisatieovereenkomst worden gesloten. De bepaalde grondprijs zal hierin worden opgenomen. De te maken plankosten door de gemeente en de overige kosten om de locatie geschikt te maken voor de vestiging van een bioscoop moeten minimaal door de grondprijs worden gedekt.

Uitvoering

Planning (excl. Bezwaarprocedures):

- Intentiefase december 2016 - juni 2017
- Sluiten koop-/realisatieovereenkomst juni - september 2017
- Bestemmingsplanprocedure september 2017 - februari 2018
- Omgevingsvergunning procedure februari 2018 - april 2018

- Levering en start bouw mei 2018

Communicatie

Na instemming door de gemeenteraad zal een separaat persmoment worden belegd met de pers en Euroscoop.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- ZKA (2015), 'Euroscoop Arnhem - Analyse ladder voor duurzame verstedelijking'.
- Bureau Stedelijke Planning (2016), 'Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem'
- Argos, (2015), 'Massa studie'

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van	
Documentnummer	2016.0.052.990
Zaaknummer	2016-01-01456

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2016, Cluster Gebiedsrealisatie en Vastgoed, nummer:2016.0.052.989;

besluit:

1. In te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op realisatie van een perifere, grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster.

De griffier, De voorzitter,

Euroscoop Arnhem

Analyse ‘ladder voor duurzame verstedelijking’

Rapportage in opdracht van
Euroscoop

December 2015

Projectnummer
15.070

ZKA *Consultants & Planners*
Biesbosweg 16C
5145 PZ Waalwijk
tel.: 088-2100 250
fax: 088-2100 210
e-mail: info@zka.nl
www.zka.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	**INLEIDING**	**1**
1.1.	Aanleiding	1
1.2.	Doel- en vraagstelling	1
1.3.	Leeswijzer	1
2.	**LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJKING**	**2**
3.	**LOCATIE EN CONCEPT**	**4**
3.1.	Inleiding	4
3.2.	Planlocatie	4
3.3.	Concept Euroscoop	5
3.4.	Geïntegreerde gebiedsontwikkeling	7
4.	**TREDE 1: ACTUELE REGIONALE BEHOEFTE (BIOSCOOP)**	**8**
4.1.	Inleiding	8
4.2.	Landelijke marktcijfers	9
4.3.	Kwalitatieve trends en ontwikkelingen	11
4.4.	Relevante regionale markt	13
4.5.	Raming regionale marktruimte	17
4.6.	Benchmark	22
4.7.	Conclusies regionale behoefte	24
5.	**TREDE 2: LOCATIE (BIOSCOOP)**	**26**
5.1.	Inleiding	26
5.2.	Aanbod kwantiteit	27
5.3.	(Financieel) haalbaar aanbod	29
5.4.	Ruimteaanbod	31
5.5.	Match vraag en aanbod	32
6.	**HORECA**	**33**
6.1.	Inleiding	33
6.2.	Uitgangspunten uitpandige/zelfstandige horeca	33
6.3.	Horecabeleid en -aanbod gemeente Arnhem	33
6.4.	Potentieel vanuit bioscoopbezoek	34
6.5.	Conclusies trede 1: actuele regionale behoefte	35
6.6.	Trede 2: locatie	36

7. CONCLUSIES **37**

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

In Arnhem heeft Euroscoop plannen voor de ontwikkeling van een nieuwe multiplex bioscoop op het huidige Rijnhal-/Olympusterrein (10 zalen, 2.300 stoelen). Bij de bioscoop wordt voorzien in 1.050 tot 1.200 m^2 Bruto Vloeroppervlakte (BVO) aan zelfstandige horeca. De ontwikkeling van bioscoop en horeca is in strijd met het vigerende bestemmingsplan. De planologische inpassing daarvan vereist derhalve een onderzoek conform de 'ladder voor duurzame verstedelijking', zoals die is opgenomen in artikel 3.1.6. lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Om hierin te voorzien heeft **ZKA** *Consultants*, in samenwerking met Seinpost Adviesbureau, onderhavig onderzoek uitgevoerd.

1.2. Doel- en vraagstelling

De studie geeft, aan de hand van de treden uit artikel 3.1.6. lid 2 Bro, antwoord op de volgende vragen:
- Is er een actuele regionale behoefte voor de beoogde plannen van Euroscoop?
- Is deze regionale behoefte (voor een deel) op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied?

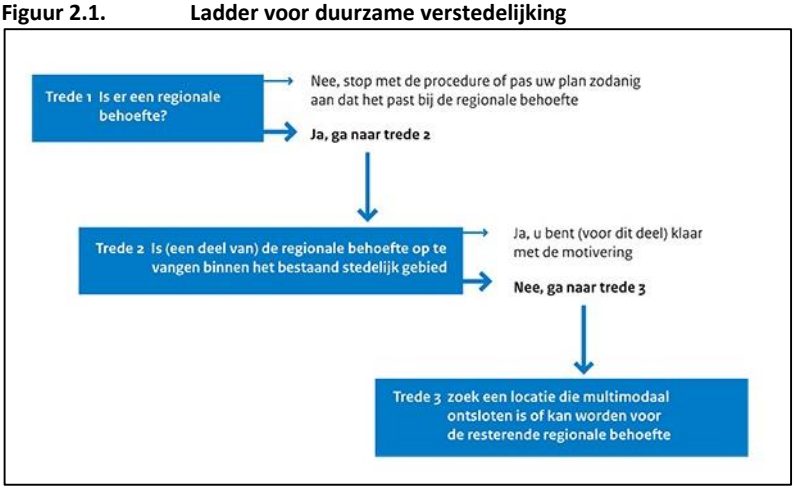
1.3. Leeswijzer

Deze rapportage is als volgt opgebouwd:
- Hoofdstuk 2 gaat in op het wettelijk kader van de 'ladder voor duurzame verstedelijking';
- Vervolgens wordt het plan van Euroscoop Arnhem en de planlocatie beschreven (hoofdstuk 3);
- In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de toekomstige regionale marktruimte (kwantitatief en kwalitatief). Dit is de eerste trede van de 'ladder voor duurzame verstedelijking';
- De tweede trede van de 'ladder voor duurzame verstedelijking' – de vertaling van de actuele regionale behoefte naar het bestaand stedelijk gebied – is vervolgens uitgewerkt in hoofdstuk 5;
- Het plan voor Euroscoop bestaat uit onzelfstandige horeca (onderdeel Euroscoop) en uitpandige/zelfstandige horeca. Voor de zelfstandige horeca is de 'ladder voor duurzame verstedelijking' in hoofdstuk 6 doorlopen;
- Afgesloten wordt met conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 7).

2. LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJKING

De beoogde ontwikkeling van de Euroscoop multiplex bioscoop betreft een nieuwe stedelijke ontwikkeling waarvoor een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk is. Gelet op artikel 3.1.6. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient de 'ladder voor duurzame verstedelijking' te worden doorlopen.

Figuur 2.1. Ladder voor duurzame verstedelijking

Artikel 3.1.6. lid 2 tot en met 4 Bro luiden als volgt:

"2. De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende voorwaarden:

a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;

b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;

c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op een provinciale verordening die een locatie voor stedelijke ontwikkeling aanwijst.

4. Een onderzoek naar de actuele regionale behoefte als bedoeld in het tweede lid, heeft, in het geval dat het bestemmingsplan, bedoeld in het tweede lid, ziet op de vestiging van een dienst als bedoeld in artikel 1 van de Dienstenwet en dit onderzoek betrekking heeft op de economische behoefte, de marktvraag of de beoordeling van de mogelijke of actuele economische gevolgen van die vestiging, slechts tot doel na te gaan of de vestiging van een dienst in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening."

In artikel 1.1.1. onder h en i Bro zijn definities opgenomen voor 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke ontwikkeling':

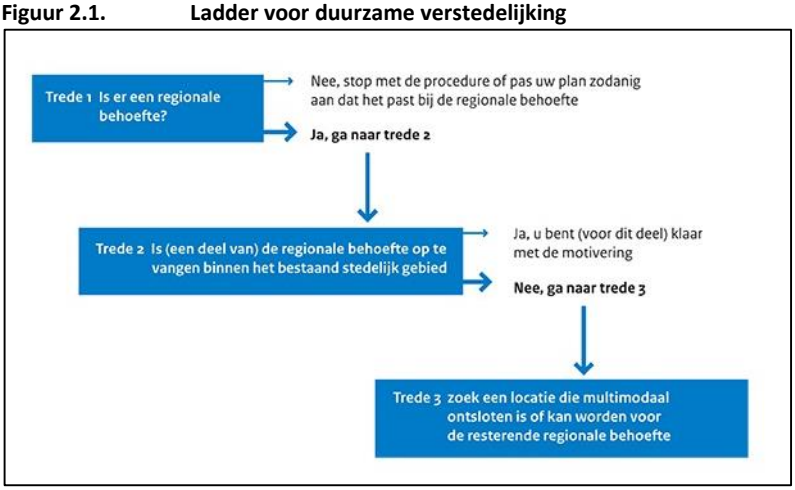
"h. bestaand stedelijk gebied: bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur;

i. stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen."

Ten behoeve van het toepassen van de ladder voor duurzame verstedelijking heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een handreiking opgesteld: http://ladderverstedelijking.minienm.nl/#ladder

Onderstaande figuur 2.1 is afkomstig uit de handreiking.

Figuur 2.1. Ladder voor duurzame verstedelijking

3. LOCATIE EN CONCEPT

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk worden de planlocatie en het concept beschreven. Allereerst komt de locatie aan de orde (3.2.), gevolgd door het concept (3.3.).

3.2. Planlocatie

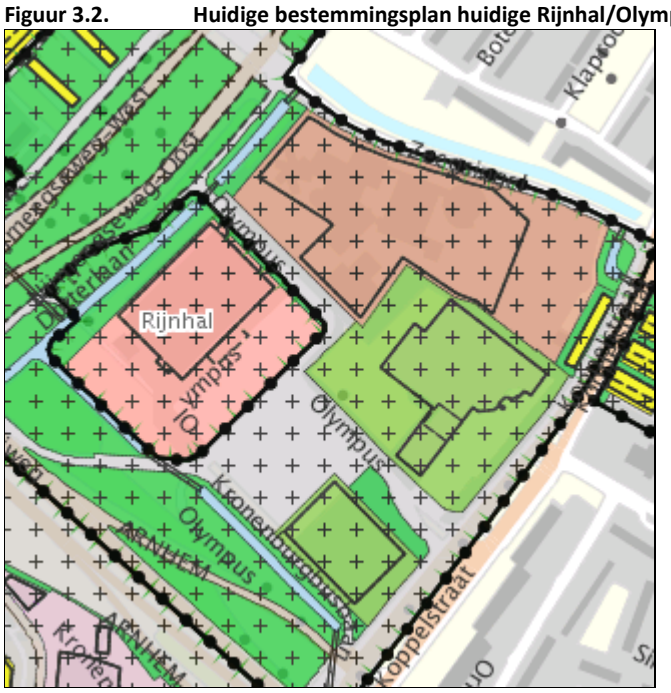
De planlocatie is het huidige Rijnhal-/Olympusterrein in Arnhem. Deze locatie ligt aan de rand van de stad en is goed ontsloten via de A325 in zuidelijke richting, via de N325 richting Achterhoek en via twee routes naar de binnenstad (via John Frostbrug en Nelson Mandelabrug). De locatie is een sterke zichtlocatie en beschikt over een ruim aanbod aan (gratis) parkeervoorzieningen. In onderstaande figuren[1] zijn de planlocatie en omgeving weergegeven. Figuur 3.1. toont de locatie op macroniveau, figuur 3.2. toont de verbeelding behorende bij het huidige bestemmingsplan en figuur 3.3. geeft de planlocatie op microniveau weer inclusief de ontwikkelingslocatie op microniveau.

Figuur 3.1. Planlocatie macroniveau

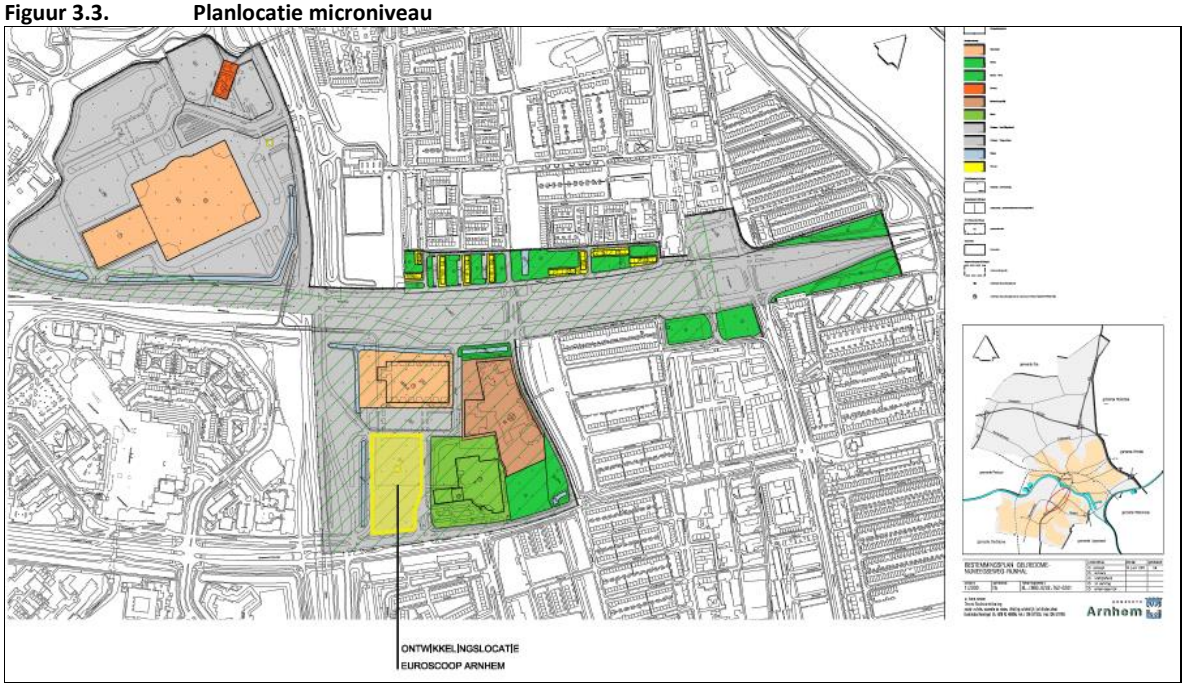

[1] Bron: Forum Architecten & Planners.

Figuur 3.2. **Huidige bestemmingsplan huidige Rijnhal/Olympus terrein**

Figuur 3.3. **Planlocatie microniveau**

3.3. Concept Euroscoop

Het plan voor de Euroscoop bioscoop omvat 10 zalen en 2.300 stoelen met een breed spectrum aan films, technisch hoogwaardige voorzieningen en veel (zit- en kijk)comfort. De bioscoop heeft naast de reguliere bioscoopfunctie ook de mogelijkheid om congressen/grote bijeenkomsten te organiseren, om ‘live’ grote sport- en muziek events te tonen voor een groot publiek en biedt daarnaast een ondersteunende ruimte aan onderwijsinstellingen.

Verder zijn verschillende horecavoorzieningen onderdeel van het concept. Hierbij gaat het om inpandige/'onzelfstandige' en om zelfstandige horeca. De inpandige horeca wordt bezocht als onderdeel van het bioscoopbezoek. Voor de zelfstandige horeca worden drie verschillende typen formules beoogd die allen een ander publiek trekken:

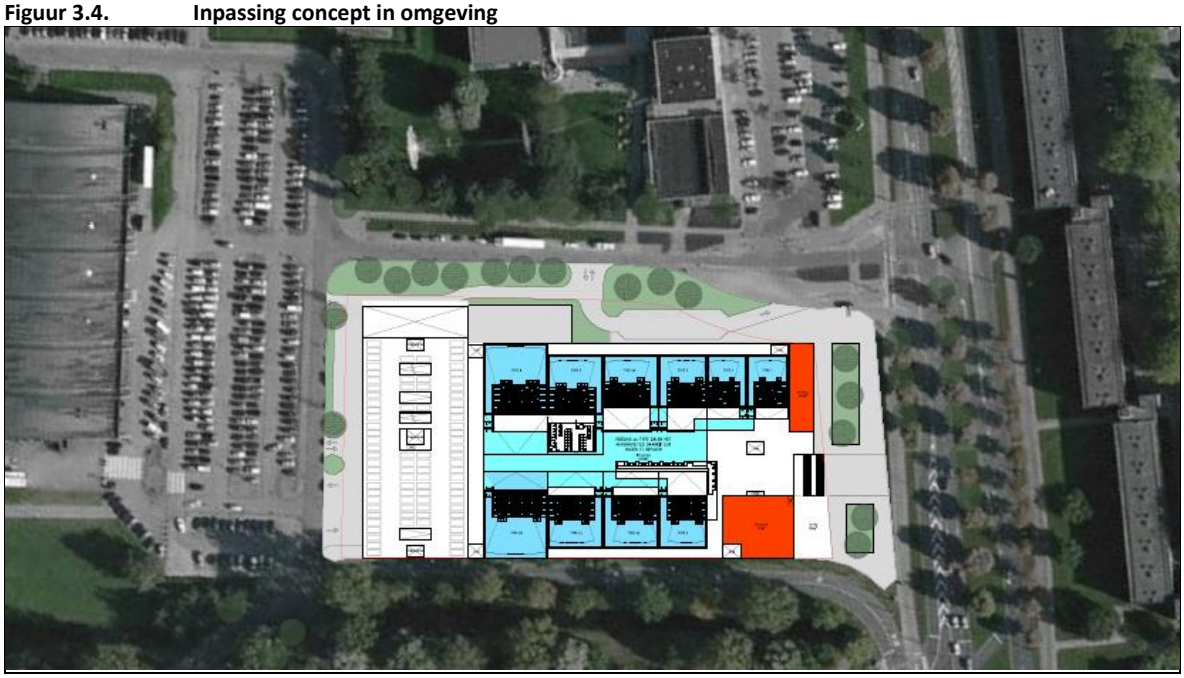
- Eetcafé (400-450 m^2 BVO), waarbij gedacht wordt aan een formule als de 'Beren eetcafés';
- Fastfoodrestaurant/lunchroom (200-250 m^2 BVO), waarbij gedacht wordt aan een formule als Subway;
- Fastfoodrestaurant (450-500 m^2 BVO) waarbij gedacht wordt aan een formule als McDonald's (incl. McDrive).

Deze zelfstandige horeca wordt enerzijds bezocht door bioscoopbezoekers (voorafgaand aan of na afloop van bioscoopbezoek), maar trekt anderzijds ook andere bezoekers aan, zoals bezoekers aan de andere voorzieningen rondom de Rijnhal, passanten en lokaal publiek uit de directe omgeving/omliggende wijken. De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is separaat doorlopen voor deze zelfstandige/reguliere horeca (hoofdstuk 6);

Euroscoop kent een flexibele opzet en structuur. De bioscoopzalen zijn bouwtechnisch geen onderdeel van het gebouw. Dit betekent dat de zalen 'demonteerbaar' zijn zonder dat dit gevolgen heeft voor het gebouw (exterieur). Vanuit oogpunt van de alternatieve aanwendbaarheid beoordelen wij dit als positief. Door deze flexibele opzet is het gebouw zonder grote ingrepen te transformeren tot gebouw voor andere retail- en/of leisure functies met een relatief groot ruimtebeslag gelegen buiten stadscentra.

Het ruimtebeslag van Euroscoop, inclusief de naastgelegen parkeergarage, bedraagt indicatief circa 1 hectare (uitgaande van vijf lagen voor de parkeergarage). De volgende figuren verschaffen een visuele weergave van de plannen en tonen de plattegrond alsmede het aanzicht[2].

Figuur 3.4. Inpassing concept in omgeving

[2] Bron: Forum Architecten & Planners.

Figuur 3.5. Gevels en aanzicht Euroscoop

3.4. Geïntegreerde gebiedsontwikkeling

Het plan voor de Euroscoop bioscoop maakt onderdeel uit van een geïntegreerde gebiedsontwikkeling van en rond de Rijnhal in Arnhem met een mix van leisure-, retail- en onderwijsfuncties[3]. Het gaat hierbij om een nieuwe stedelijke ontwikkeling (zie wettelijk kader 'ladder voor duurzame verstedelijking', hoofdstuk 2). Naast Euroscoop zijn in de eindfase de volgende functies voorzien:

- Een Decathlon vestiging met een breed assortiment aan sportartikelen en een sterk regionale aantrekkingskracht. De Decathlon vestiging draagt bij aan de transformatie van het Rijnhal gebied tot een cluster van leisure- en sportvoorzieningen (zie ook de onderstaande voorzieningen en de onderstaande omkaderde passage);
- Sport- en vrijetijdsvoorzieningen als een zwembad, klimcentrum (beide bestaand) en fitness (beoogd);
- Olympus college (een bestaande grote scholengemeenschap, middelbare school met bijna 1.500 leerlingen).

Van deze functies is het bestemmingsplan van Decathlon onherroepelijk. De overige initiatieven bevinden zich nog in de ideefase.

Deze geïntegreerde gebiedsontwikkeling moet het gebied van en rond de Rijnhal ontwikkelen en transformeren tot een volwaardig leisuregebied, zie ook onderstaand kader. De beoogde Euroscoop met horeca past goed in deze ontwikkeling en het bijbehorende gemeentelijke beleid.

> Voor het Rijnhal gebied wordt een programma voorgesteld van leisure met daaraan gerelateerde functies. Het toe te voegen programma moet aanvullend zijn op het bestaande in Arnhem en omgeving. Toevoeging van aanvullende leisurefuncties zal een positief effect hebben op het functioneren van de bestaande voorzieningen. Gedacht wordt aan: aanvullende zwem- en wateraccommodaties, indoorsport, evenementen, een wellness voorziening, kinderattracties, enz.
> *Bron: Leisurepark Olympus, Nota van Randvoorwaarden, 27 maart 2012*

Voor de verschillende (beoogde) functies worden afzonderlijke planologische trajecten doorlopen. De verwachting is dat deze gebiedsontwikkeling het gebied weer op de kaart zet, een impuls geeft aan de omliggende wijken (uitstraling, werkgelegenheid, meer ondersteunende voorzieningen) en de positie van Arnhem Zuid (waar ook Gelredome en Kronenburg gelegen zijn) regionaal versterkt.

[3] Deze geïntegreerde gebiedsontwikkeling is onder andere beschreven in 'Leisurepark Olympus – Nota van randvoorwaarden, gemeente Arnhem, 2012' en in 'Structuurvisie Arnhem 2020 | doorkijk 2040, gemeente Arnhem, 2012'.

4. TREDE 1: ACTUELE REGIONALE BEHOEFTE (BIOSCOOP)

4.1. Inleiding

Voor leisure ontwikkelingen is geen standaard methodiek geschikt of zijn geen standaard kengetallen voorhanden om de actuele regionale behoefte te bepalen. Per leisurefunctie en -ontwikkeling is een specifieke aanpak nodig en is maatwerk op lokaal/regionaal niveau vereist om de marktruimte te bepalen. **ZKA** *Consultants* paste deze methodiek de afgelopen 10-15 jaar vaak toe voor het bepalen van de toekomstige marktruimte en actuele regionale behoefte voor dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen.

De volgende aanpak wordt gevolgd om de regionale bioscoopbehoefte te bepalen:

- Analyse van de bioscoopmarkt, hierbij onderscheid makend tussen reguliere ('mainstream') bioscopen en filmtheaters[4]. Deze analyse heeft zowel een kwantitatief als een kwalitatief karakter. Kwantitatief wordt ingegaan op de omvang van het bioscoopaanbod en -vraag. Kwalitatief wordt gekeken naar overige relevante trends en ontwikkelingen en wordt, indien van toepassing, aangegeven in hoeverre de beoogde Euroscoop Arnhem hierop inspeelt. Dit is uitgewerkt in paragraaf 4.2. en 4.3.;
- De analyse van de bioscoopmarkt is allereerst verricht op landelijk niveau. Vervolgens wordt deze naar de relevante regio vertaald. Deze relevante regio wordt afgebakend/ingedeeld met statistische gegevens als basis (ContinuVrijeTijdsOnderzoek (CVTO)[5]). Deze basis wordt vervolgens vertaald naar de specifieke regio (welke gemeenten wel/niet) op basis van factoren als de ligging van de planlocatie, het (huidige en toekomstige) regionale bioscoopaanbod en de aantrekkingskracht (kwaliteit en onderscheidend vermogen) van het beoogde concept. Voor deze regio wordt de omvang en ontwikkeling van het bioscoopaanbod en -vraag inzichtelijk gemaakt (inclusief relevante concurrerende plannen), zie paragraaf 4.4.;
- Bovenstaande levert een eerste beeld van de markt- en afzetkansen van Euroscoop Arnhem op. Deze afzetkansen worden vervolgens op maat gekwantificeerd en uitgedrukt in termen van aantal bezoeken. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de locatie Euroscoop Arnhem, de Arnhemse binnenstad en overige bioscoopbezoeken in de relevante regio (inclusief gemeenten grenzend aan dit marktgebied). Deze vertaling naar aantal bezoeken vindt voor de bioscoopsector plaats door middel van een reken/spreadsheetmodel, waarbij rekening wordt gehouden met aspecten als bevolkingsprognoses, verschillende type locaties/aanbieders (huidig en gepland), groeivoeten (bijv. stijgende bezoekfrequentie door aanbodsimpulsen als multiplexen) en de regionale oriëntatie/afstemming. Met deze kwantificering wordt het aantal bezoeken geprognosticeerd. Daarnaast worden de markt- en afzetkansen ook kwalitatief uitgedrukt (planlocatie in relatie tot doelgroepen en bezoekmotieven). Op basis van het geprognosticeerde aantal bezoeken op de planlocatie en de kwalitatieve analyse wordt geconcludeerd in hoeverre er voldoende marktruimte is voor Euroscoop Arnhem en hiermee voorzien wordt in een actuele regionale behoefte. Dit is uitgewerkt in paragraaf 4.5., 4.6. en 4.7.

---

[4] Een filmtheater (ook wel filmhuis of arthouse genoemd) is een publieksvoorziening die zich toelegt op het vertonen van films buiten het reguliere commerciële aanbod. Dit betreft kleinere films met vaak een artistiek karakter (ook wel aangeduid als 'arthouse films').

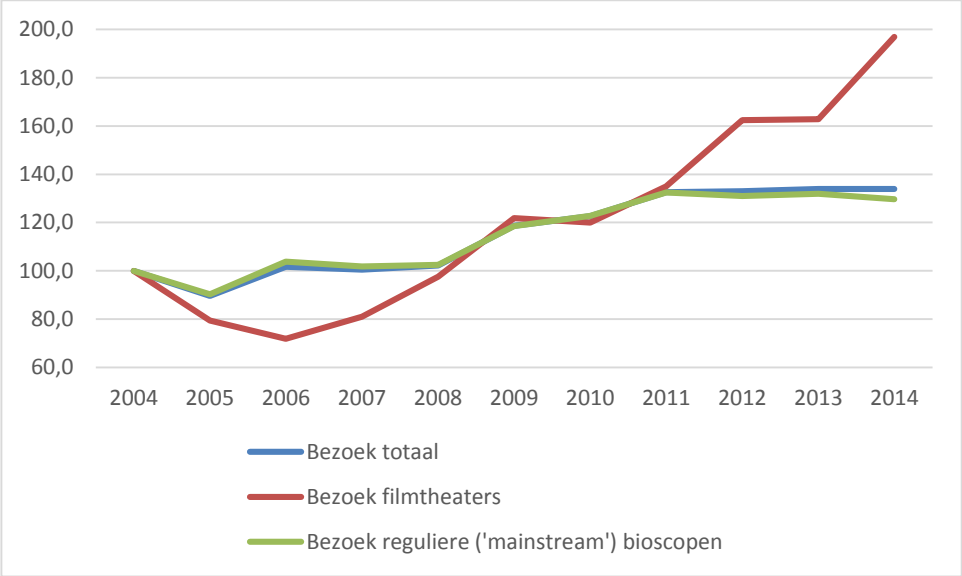
[5] Het ContinuVrijeTijdsOnderzoek (CVTO) van NBTC-NIPO Research vraagt wekelijks naar het vrijetijdsgedrag van Nederlanders (ondernomen activiteiten) de afgelopen week en gaat hierbij in op aspecten als de reistijdsbereidheid, bestedingen, reisgezelschap, etc.. Daarnaast vindt een jaarmeting/ijkonderzoek plaats.

4.2. Landelijke marktcijfers

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkeling van de vraag en het aanbod in de nationale bioscoopmarkt[6].

Vraag
In onderstaande figuur is de ontwikkeling van de bioscoopvraag weergegeven tussen 2004 en 2014 in de vorm van indexcijfers, waarbij het bezoekersaantal in 2004 gelijkgesteld is aan 100. In deze figuur wordt onderscheid gemaakt tussen de vraag bij de reguliere ('mainstream') bioscopen (groene lijn) en de vraag bij filmtheaters (rode lijn). De reguliere ('mainstream') bioscopen vormen samen met de filmtheaters de totale bioscoopmarkt (blauwe lijn).

Figuur 4.1. Ontwikkeling bioscoopbezoek 2004-2014 (2004=100)

Uit deze figuur blijkt dat het totale bezoek aan Nederlandse bioscopen en filmtheaters de laatste jaren stabiel is (blauwe lijn). Deze totale markt had in 2014 een omvang van circa 30,8 miljoen bezoeken. Circa 27,9 miljoen bezoeken (ofwel circa 91%) betreffen reguliere ('mainstream') bioscoopbezoeken (exclusief reis- en openluchtbioscopen). Circa 2,9 miljoen bezoeken (circa 9%) zijn bezoeken aan filmtheaters (met en zonder dagprogrammering).

Op de langere termijn is er in de afgelopen periode sprake van een duidelijke groei die grotendeels werd veroorzaakt door product-/aanbodimpulsen in gebieden waar tekorten waren en/of kwalitatief mager aanbod was. Op de effecten van deze product-/aanbodimpulsen wordt later in deze rapportage meer diepgaand ingegaan. Ten opzichte van 2004 steeg het aantal reguliere bioscoopbezoeken met circa 6,5 miljoen (stijging van circa 30%, indexcijfer reguliere bioscopen 2014: circa 130). De toename van het aantal bezoeken aan filmtheaters was in deze periode naar verhouding zelfs nog groter (circa 1,4 miljoen, ofwel vrijwel een verdubbeling sinds 2004; indexcijfer filmtheater 2014: circa 197). Vanwege het grote volume (circa 91%) van reguliere ('mainstream') bioscoopbezoeken vertoont de ontwikkeling hiervan (zie groene lijn) nagenoeg dezelfde ontwikkeling als de ontwikkeling van het totale aantal bezoeken aan Nederlandse bioscopen en filmtheaters (zie blauwe lijn).

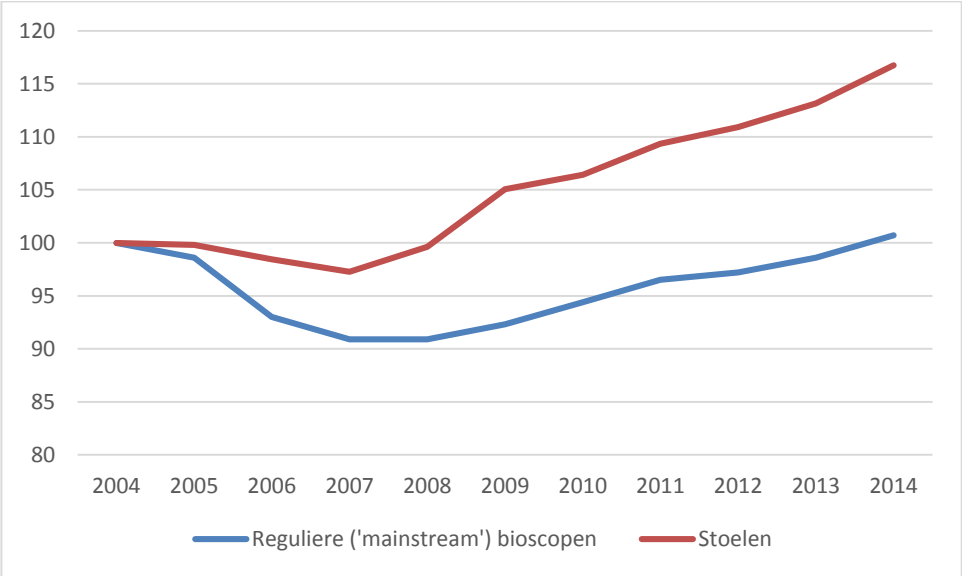
[6] Bron: Jaarverslag 2014 Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

Naast de marktontwikkeling gedurende de afgelopen jaren zijn de eerste berichten over de bioscoopmarkt in 2015 relevant. Deze spreken van een positieve ontwikkeling dat de inkomsten en bezoekersaantallen met ruim 10% zijn gestegen vergeleken met dezelfde periode in 2014[7].

Aanbod
In 2014 waren er in Nederland 144 reguliere ('mainstream') bioscopen (exclusief reis- en openluchtbioscopen) gevestigd met in totaal 677 zalen (gemiddeld 4,7 zalen per bioscoop) en bijna 120.000 stoelen (gemiddeld ruim 175 stoelen per zaal). Het aantal filmtheaters komt uit op 106 theaters die samen 182 zalen (gemiddeld 1,7 zalen per filmtheater) en ruim 20.700 stoelen (gemiddeld circa 114 stoelen per zaal) hebben.

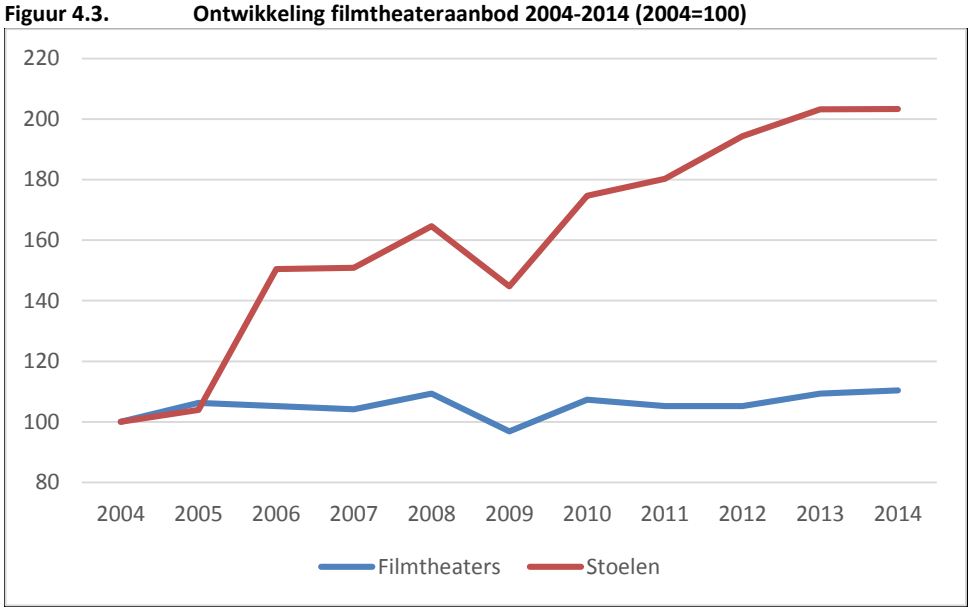
In onderstaande figuren is de ontwikkeling van het reguliere bioscoop- en filmtheateraanbod (in aantal aanbieders en aantal stoelen) te vinden.

Figuur 4.2. Ontwikkeling regulier bioscoopaanbod 2004-2014 (2004=100)

[7] Bron: deskresearch (onder andere de websites http://www.filmdistributeurs.nl en http://www.filmonderzoek.nl

Figuur 4.3. Ontwikkeling filmtheateraanbod 2004-2014 (2004=100)

Uit de voorgaande figuren wordt duidelijk dat het aantal aanbieders, zowel de reguliere bioscopen als filmtheaters, de afgelopen tien jaren per saldo nagenoeg constant is gebleven. Het aantal stoelen is echter fors toegenomen. Hieruit kan geconstateerd worden dat het aantal stoelen per bioscoop is gestegen (forse schaalvergroting, opkomst van multiplexen (zie ook de kwalitatieve trends/ ontwikkelingen in de volgende paragraaf)). Conform de bezoekontwikkeling is vooral de toename van het aantal stoelen vanaf 2008/2009 groot (aanbod schept vraag). Doordat de schaal van de bioscopen is toegenomen, is er meer keuze per bioscoop, wordt de doorstroming van films bevorderd en wordt de bezoeker eerder verleid (door nieuwe films) sneller weer terug te komen.

4.3. Kwalitatieve trends en ontwikkelingen

Aanvullend op de cijfermatige ontwikkelingen zijn de laatste jaren de volgende kwalitatieve trends en ontwikkelingen aan de orde. Deze trends en ontwikkelingen zijn gebaseerd op onze jarenlange ervaringen met de bioscoopsector, waarbij ook gekeken is naar de marktontwikkeling in het buitenland:

- **Schaalvergroting**: Zoals al bleek uit voorgaande paragraaf is de laatste jaren de gemiddelde schaal van de bioscopen toegenomen. De opkomst van multiplexen (bioscopen met minimaal acht zalen) ligt hier (mede) aan ten grondslag. Deze ontwikkeling leidt tot kwaliteitsverhoging, verruiming (meer keuze) en differentiatie van aanbod en een grotere aantrekkingskracht op de regio (sneller 'spontaan een filmpje pakken'). Multiplexen liggen vaak aan de rand van de stad en trekken, ook door de combinatie met een grote parkeercapaciteit en veiligheid, nieuw publiek aan (minder op centrum georiënteerd en woonachtig buiten de stad). Dit heeft in een aantal steden geleid tot een stijging van de bezoekcijfers. Zo hebben aanbodsimpulsen in Tilburg (Euroscoop en Pathé) geleid tot grote toenamen in de vraag. In Breda is het effect ook groot geweest (nieuwe Pathé) en zal het aantal bezoeken naar verwachting verder groeien door de nieuwe Kinepolis aan de rand van de stad (deze Kinepolis vestiging is nog niet verwerkt in deze tabel). De volgende tabel[8] geeft inzicht in de effecten van multiplexen op het bioscoopbezoek. Verder in dit hoofdstuk wordt hier nader ingegaan in relatie tot onze raming van de marktruimte c.q. actuele regionale behoefte.

[8] Bron: Jaarverslagen Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

Tabel 4.1. Effect multiplexen op aantal bezoeken

Stad	Jaar van opening nieuwe bioscoop (aantal zalen)	Toename bezoek vanaf jaar van opening (x 1.000)	Procentuele toename bezoek vanaf jaar van opening
Almere	2004 (8)	+ 154	+ 71%
Breda	2008 (7)	+ 371	+ 135%[9]
Haarlem	2011 (8)	+ 405	+ 125%
Hoofddorp	2012 (8)	+ 142	+ 676%
Tilburg	2007 (7), 2008 (12)	+ 799	+ 233%[10]

- **Diversificatie**: Het ontstaan van verschillende bioscoopproducten, zoals multiplexen (relatief vaak aan de randen van stadscentra of op perifere locaties gevestigd en met 8-16 zalen[11]), binnenstadsbioscopen, arthouses/filmtheaters of servicebioscopen (kleinschalige bioscopen, veelal in kleinere/middelgrote gemeenten met luxe stoelen en hapjes/drankjes tijdens de voorstelling);

V.l.n.r. Pathé De Kuip (multiplex), Luxor Reuver (servicebioscoop) en Chasse cinema (filmtheater).

- **Alternatieve content**: Het product bestaat niet alleen uit filmvertoningen, maar wordt versterkt en verbreed met bijvoorbeeld congressen/bijeenkomsten of het doorstralen van (live) sport- en muziekregistraties (denk bijvoorbeeld aan wereldkampioenschappen en concerten). In de plannen van Euroscoop Arnhem komt deze alternatieve content ook terug;
- **Integratie met andere leisurefuncties**: Bioscopen zijn vaker onderdeel van een leisurecluster (met bijvoorbeeld theater, bowling, horeca), zie ook de beoogde geïntegreerde gebiedsontwikkeling van en rond de Rijnhal in Arnhem. Met een integratie van verschillende functies kan op meer bezoekmotieven worden ingespeeld en kan een bredere doelgroep worden bereikt;
- **3D films**: De 3D films zijn de laatste jaren in opkomst (zie bijvoorbeeld The Hobbit, Iron Man 3, Godzilla, diverse kinderfilms);
- **Thema avonden**: Avonden gericht op specifieke doelgroepen of marktsegmenten, zoals een 'ladies night', avond voor 50-plussers of een avond voor abonnees (bijv. tonen van een voorpremière in combinatie met een hapje en een drankje);
- **Digitalisering**: Door de omslag naar digitaal opnemen en projecteren worden bioscopen minder afhankelijk van fysieke kopieën (en sec filmvertoning). Dit leidt tot een hogere projectiekwaliteit. Tegelijkertijd betekent deze ontwikkeling dat de consument ook thuis hoge kwaliteit films kan bekijken (zie ook de ontwikkeling van 'Video On Demand'). Dit kan in feite als een negatieve ontwikkeling worden gezien, maar roept ook bioscoopvraag op (behoeften aan beleving en een avondje uit, wat thuis niet op deze manier kan worden ingevuld). Hiermee wordt het belang aan onderscheidende producten en nadruk op de belevingscomponenten (zie de 3D films, de thema avonden, maar ook een IMAX zaal) en de bioscoop als avondje uit (eventueel in combinatie met andere functies) verder vergroot.

---

[9] In Breda heeft Kinepolis plannen voor een nieuwe bioscoop. Wanneer deze bioscoop (prognose: 450.000 bezoeken) worden verwerkt, zou de toename van de vraag uit komen op + 300% ten opzichte van 2008.

[10] Dit betreft de procentuele toename van het bezoek ten opzichte van 2007. Ten opzichte van 2008 (opening tweede multiplex) is het aantal bezoeken in 2014 met 95% gestegen.

[11] Bioscopen met meer dan 16 zalen worden megaplexen genoemd. Deze komen in Nederland niet voor (wel in bijv. Spanje en België).

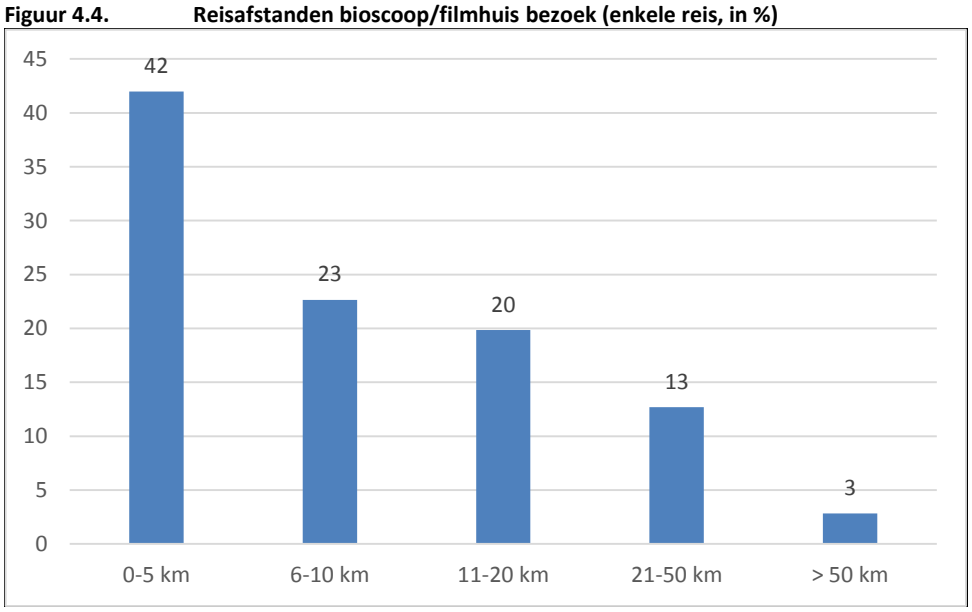
4.4. Relevante regionale markt

4.4.1. Regionale afbakening

In deze paragraaf wordt de regio afgebakend. Zoals reeds toegelicht zijn statistische gegevens over de reisafstanden/tijden van bioscoop/filmhuisbezoek de basis voor deze afbakening (ContinuVrijeTijdsOnderzoek, CVTO). Met deze basis als uitgangspunt wordt de relevante regio afgebakend. Het huidige en toekomstige bioscoopaanbod ligt hier aan ten grondslag, alsmede de positie van Arnhem in de regio (verzorgingsfunctie, oriëntatie, etc.).

Reistijdbereidheid bezoek bioscopen/filmhuizen
Op basis van het ContinuVrijeTijdsOnderzoek (CVTO) bedraagt de gemiddelde reisafstand (enkele reis) voor bezoek aan een bioscoop/filmhuis circa 13 kilometer. Voor multiplexen en bioscopen met veel en gedifferentieerd aanbod zijn de reisafstanden doorgaans langer. Onderstaand wordt nader ingegaan op de reisafstanden. Hieruit blijkt het merendeel van de bioscoopbezoeken maximaal 10 kilometer (enkele reis) aflegt (samen circa 65% van de bezoeken). 20% van de bioscoop/filmhuisbezoeken legt een afstand van 11 tot 20 kilometer (enkele reis) af, circa 13% legt tussen 21 en 50 kilometer (enkele reis) af.

Figuur 4.4. Reisafstanden bioscoop/filmhuis bezoek (enkele reis, in %)

Huidige bioscoopaanbod
Met de gemiddelde reisafstand als basis is de relevante regio afgebakend op basis van factoren als het (huidige en toekomstige) regionale bioscoopaanbod en de verzorgingsfunctie en oriëntatie binnen de regio. Allereerst wordt onderstaand ingegaan op het huidige bioscoopaanbod[12].

[12] Bron: Jaarverslag 2014 Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF), in combinatie met deskresearch.

Tabel 4.2. Huidige regionale bioscoopaanbod

Gemeente	Aantal bioscopen	Aantal stoelen
Apeldoorn	2	1.396
Arnhem	3	2.310
Doetinchem	2	1.141
Ede	1	2.399
Nijmegen	4	1.980
Wageningen	2	380
Zevenaar	2	465
Zutphen	2	644

In de gemeente Arnhem gaat het op dit moment om de volgende drie bioscopen: Eurocinema, Rembrandt en Focus Filmtheater. Dit aanbod is de laatste jaren nauwelijks gewijzigd. De totale capaciteit in 2014/2015 komt uit op 13 zalen en 2.310 stoelen[13].

Naast bovenstaande reguliere ('mainstream') bioscopen zijn in de regio ook filmhuizen- en theaters gevestigd, namelijk Filmhuis Doesburg (gemeente Doesburg), Filmhuis Didam en Filmhuis 's-Heerenberg (beiden gemeente Montferland), Filmhuis Oosterbeek (gemeente Renkum) en Filmhuis Dieren (gemeente Rheden). Deze filmhuizen hebben een capaciteit van circa 45 tot 120 stoelen. Het bereik van deze filmhuizen is overwegend (boven)lokaal. Deze filmhuizen hebben geen dag- of weekprogrammering en spelen in op een behoefte van vooral de lokale bevolking. Derhalve is dit aanbod relevant voor de bepaling van de regionale behoefte en verwerkt in de raming van de toekomstige marktruimte.

Plannen en ontwikkelingen

Naast het huidige aanbod zijn de plannen voor nieuw aanbod en/of uitbreiding van bestaand aanbod een belangrijk uitgangspunt voor de regionale afbakening en de toekomstige behoefte. Allereerst zijn er in de gemeente Arnhem twee andere plannen en ontwikkelingen in het stedelijk gebied. Naast Euroscoop gaat het om de volgende twee plannen (opgave gemeente Arnhem):

- Vestiging van Pathé met 9 zalen en 1.700 stoelen in de binnenstad (onlangs geopend). Het gaat hierbij om vervanging en uitbreiding van het huidige Rembrandt theater. Per saldo betekent dit een uitbreiding van 452 stoelen;
- Uitbreiding/vergroting van het Focus Filmtheater op een nieuwe locatie (beoogde locatie is Kerkplein Arnhem). Voor dit plan wordt uitgegaan van 5 zalen en 380 stoelen. Dit betekent per saldo een toename van 136 stoelen. Er is reeds een uitgebreid bedrijfsplan geschreven voor deze ontwikkeling met onder andere aandacht voor het concept, de organisatie en de exploitatie. Voor Focus is een ontwerp bestemmingsplan ter inzage. De geplande vaststelling hiervan is het eerste kwartaal van 2016;
- Tot slot komt op de locatie van het Rembrandt theater een initiatief voor een nieuw filmhuis. Dit is op basis van de bestaande bestemming mogelijk met uitzondering van een horecacomponent.

Op basis van deskresearch en telefonische interviews met gemeenten in de regio (zowel uit de relevante regio (onderstaand beschreven onder 'regio afbakening') als voor grote gemeenten (Apeldoorn en Nijmegen) grenzend aan de relevante regio) zijn de bioscoopplannen en –ontwikkelingen in de regio geïnventariseerd. Naast Arnhem heeft dit twee plannen/ontwikkelingen in de gemeente Nijmegen aan het licht gebracht. In de raming van de marktruimte wordt met deze plannen rekening gehouden:

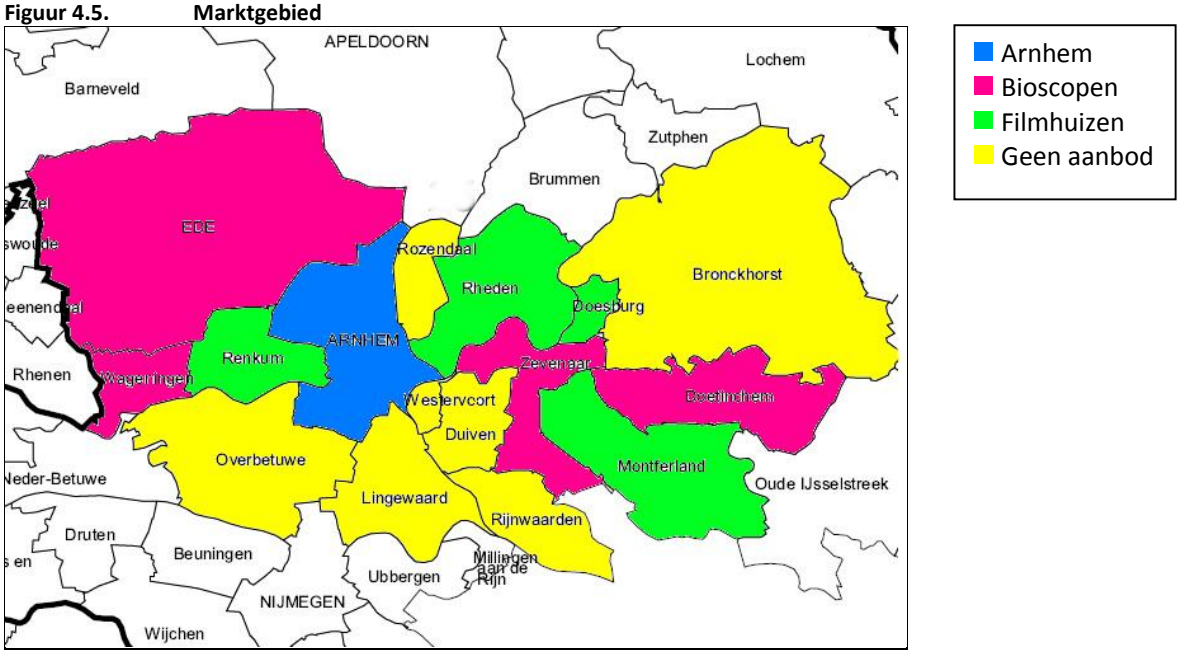
- Ten eerste gaat het om CineMec in Nijmegen-Noord (8 zalen, 2.200 stoelen). Deze nieuwe bioscoop wordt op dit moment gebouwd;
- Ten tweede wordt gedacht aan een nieuwe grootschalige bioscoop in het centrum van Nijmegen. Exploitant en volume van deze binnenstedelijke ontwikkeling zijn vooralsnog niet bekend.

[13] Bron: Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF), in combinatie met deskresearch ZKA.

Regio afbakening

Op basis van de statistieken over reisafstand, het huidige en toekomstige bioscoopaanbod in Arnhem en omgeving is de regio afgebakend. Conform de eerder uitgevoerde bioscoopstudies in Arnhem bestaat deze regio afbakening (het marktgebied) uit 16 gemeenten: Arnhem, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Duiven, Ede, Lingewaard, Montferland, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar. In onderstaande figuur is dit marktgebied visueel gepresenteerd (de kleuren komen overeen met het eventuele bioscoopaanbod in deze gemeenten, onderstaand nader gespecificeerd).

Figuur 4.5. Marktgebied

Onderstaand relateren we dit marktgebied aan de statistieken voor reisafstanden bij bezoek aan bioscopen en filmhuizen (zie voorgaand):

- De afstand van de aan Arnhem grenzende gemeenten (Rozendaal, Rheden, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe en Renkum) tot de planlocatie is grofweg maximaal gelijk aan de gemiddelde reisafstand voor bioscoopbezoek van 13 kilometer;
- De gemeente Ede grenst ook aan Arnhem. De reisafstand tot de planlocatie voor (een deel) van de gemeente Ede is langer dan het gemiddelde. Desalniettemin behoort Ede tot het marktgebied vanwege de oriëntatie (verzorgingsfunctie) die deels op Arnhem is gericht en het stedelijke voorzieningenniveau in Arnhem. Niet onbelangrijk is dat Ede beschikt over de CineMec bioscoop. Dit is verwerkt in de bezoekraming (in de vorm van toedeling van het bezoekpotentieel per gemeente naar locatie);
- De afstand van de overige gemeenten tot de planlocatie varieert van 20 tot bijna 40 kilometer. Ondanks deze bovengemiddelde reisafstand behoren deze gemeenten tot het marktgebied. Deze afstanden worden immers door circa 13% van de bioscoopbezoeken afgelegd (zie voorgaand). Voor deze gemeenten ligt de oriëntatie deels op Arnhem door het voorzieningenniveau, de bereikbaarheid, het onderscheidende bioscoopaanbod (voor Euroscoop geldt specifiek ook de voorzieningen in het gebouw, de omgeving en het Rijnhal gebied (zeker in de toekomst, zie hoofdstuk 3)). Voor sommige gemeenten is deze oriëntatie groter dan voor andere gemeenten, maar alle gemeenten zijn relevant. Dit is verwerkt in de bezoekraming (in de vorm van toedeling van het bezoekpotentieel per gemeente naar locatie).

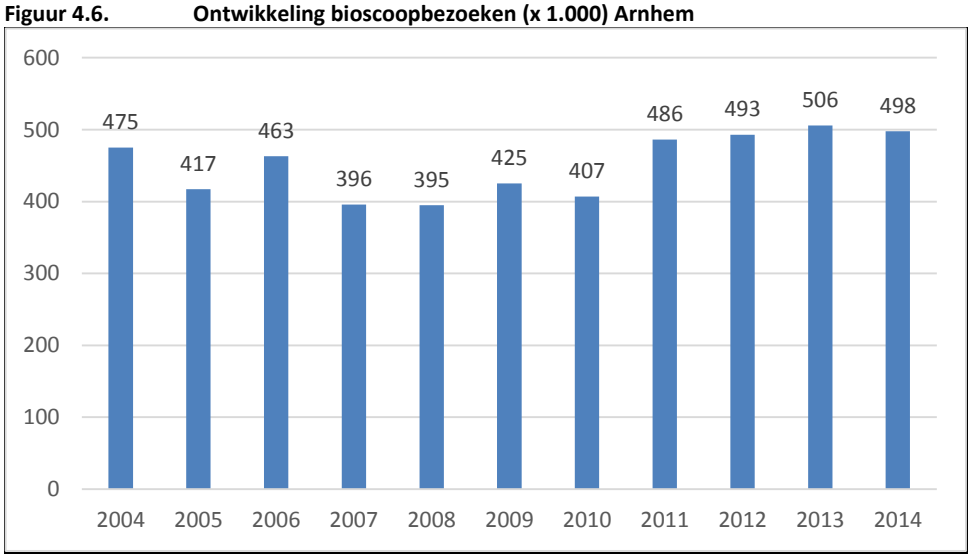
Tot slot merken wij op dat de gemeenten Apeldoorn en Nijmegen geen onderdeel zijn van het marktgebied. Het huidige bioscoopaanbod in deze gemeenten voorziet in de behoefte van de eigen inwoners. In de toekomst wordt dit in Nijmegen verder versterkt door de actuele plannen. Vanuit gemeenten in het marktgebied is het aanbod in beide steden wel interessant. Gemeenten ten zuiden van Arnhem worden, naast door het aanbod in Arnhem, ook aangetrokken door het bioscoopaanbod in Nijmegen. Dit geldt vooral voor de gemeenten Overbetuwe en Lingewaard. Voor deze gemeenten is in de bezoekraming ook rekening gehouden met het toekomstige aanbod in Nijmegen. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld de gemeente Rozendaal met betrekking tot Apeldoorn.

4.4.2. Regionale vraag

Het regionale aanbod is al beschreven in voorgaande paragraaf. In deze paragraaf gaan we in op de bioscoopvraag in de regio.

Het aantal bioscoopbezoeken in Arnhem kwam in 2014 uit op 498.000[14]. Dit aantal is de afgelopen jaren relatief stabiel gebleven, zie de volgende figuur.

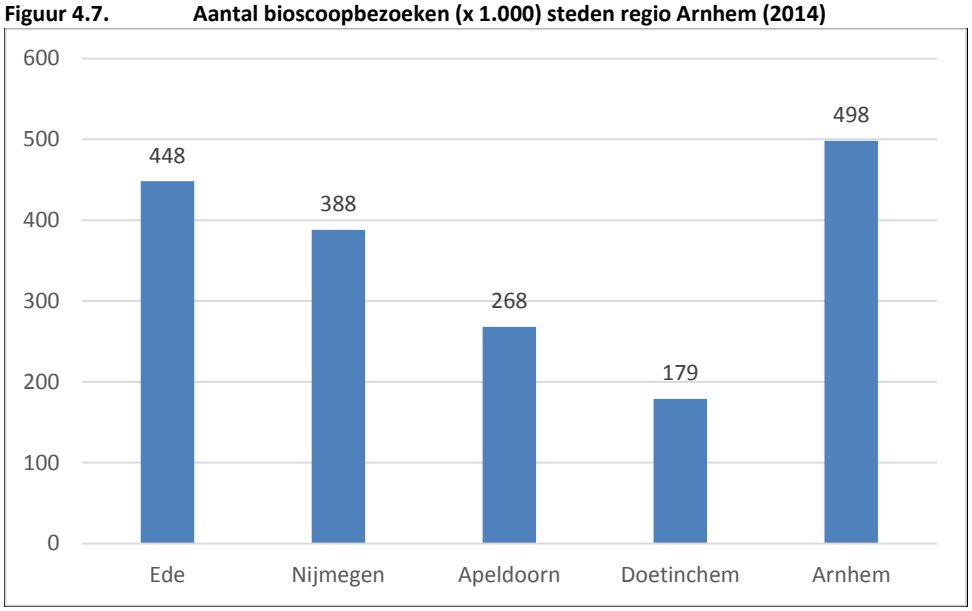
Figuur 4.6. Ontwikkeling bioscoopbezoeken (x 1.000) Arnhem

In de regio trekt Arnhem momenteel de meeste bioscoopbezoeken aan. Het bezoekersaantal in Ede is circa 90% van het aantal bezoeken in Arnhem in 2014. Het aantal bezoeken in de gemeenten Nijmegen, Apeldoorn en Doetinchem is respectievelijk 78%, 54% en 36% van die in Arnhem.

[14] Bron: Jaarverslag 2014 Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

Figuur 4.7. Aantal bioscoopbezoeken (x 1.000) steden regio Arnhem (2014)

Uit bovenstaande blijkt dat het volgende[15]:

- De **bezoekfrequentie**[16] in 2014 in Arnhem komt uit op 3,3. Deze bezoekfrequentie moet niet volledig toegeschreven worden aan de gemeente Arnhem (zie volgende paragraaf). Omdat er de laatste jaren weinig veranderde aan zowel het aanbod als de vraag, was deze de laatste jaren vrij stabiel. De bezoekfrequentie in de provincie Gelderland en Nederland in 2014 bedraagt respectievelijk 1,3 en 1,8;
- De **stoelbezetting**[17] in 2014 in Arnhem komt uit op 216 per jaar. Omdat het aantal bioscoopbezoeken en het aanbod in Arnhem de laatste jaren nauwelijks wijzigde, is deze stoelbezetting de laatste jaren, evenals de bezoekfrequentie, vrijwel stabiel gebleven. De gemiddelde stoelbezetting in de provincie Gelderland en Nederland in 2014 bedraagt respectievelijk 186 en 219 per jaar.

4.5. Raming regionale marktruimte

In deze paragraaf wordt de regionale marktruimte voor de middellange termijn (5-7 jaar) berekend. Allereerst wordt ingegaan op de bevolkingsprognose in het marktgebied (4.5.1.). Vervolgens komen de andere uitgangspunten aan de orde: de bezoekfrequentie (4.5.2.) en de groeifactor (4.5.3.). Dit leidt tot de raming van de marktruimte. De raming is uitgewerkt in 4.5.4. Afgesloten wordt met een resume (4.5.5.).

4.5.1. Marktgebied

Zoals voorgaand gespecificeerd bestaat het relevante marktgebied uit 16 gemeenten. In 2014 tellen deze gemeenten samen circa 691.100 inwoners[18]. De toekomstige marktruimte wordt geraamd voor 2021. De

[15] Bron: Jaarverslag 2014 Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).
[16] De bezoekfrequentie is berekend door het aantal bioscoopbezoeken (inclusief filmtheaters) te delen door het aantal inwoners.
[17] De stoelbezetting is berekend door het aantal bioscoopbezoeken (inclusief filmtheaters) te delen door het aantal stoelen.
[18] Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) / Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

bevolkingsprognose voor het marktgebied voor dit jaar bedraagt naar verwachting 698.100 inwoners. Dit betekent een bevolkingsgroei met circa 7.000 inwoners.
Hierbij is ook gekeken naar de bevolkingsprognose voor een periode van 10 jaar, de termijn waarvoor bestemmingsplannen worden verleend. De bevolkingsprognose voor 2025 voor het marktgebied wijkt echter marginaal af van de bevolkingsprognose (prognose 2025 is minder dan 0,5% hoger dan de prognose voor 2021). De raming van de regionale marktruimte en de regionale behoefte in 2021 is derhalve ook betrouwbaar voor 2025. Feitelijk zal deze voor 2025 iets hoger uit kunnen vallen.

4.5.2. Bezoekfrequentie

De bezoekfrequentie in Arnhem bedraagt 3,3. Dit is fors hoger dan het provinciale en landelijke gemiddelde (respectievelijk 1,3 en 1,8 (2014)[19]). Dit verschil wordt verklaard door het feit dat in de gemiddelde bezoekfrequentie van 3,3 in Arnhem alle bioscoopbezoek in Arnhem wordt toegerekend aan de eigen inwoners. In deze gemiddelde bezoekfrequentie wordt derhalve nog geen rekening gehouden met toevloeiing van het bezoek uit omliggende gemeenten, bezoek van buiten de regio (bijv. door verblijfstoeristen) en afvloeiing van het bezoek naar omliggende gemeenten. Het is derhalve niet correct uit te gaan van een bezoekfrequentie van 3,3 voor de gemeente Arnhem, maar er dient rekening te worden gehouden met de toevloeiing uit de regio en door andere delen uit het land. Onderstaand is toegelicht welke uitgangspunten voor de bezoekfrequentie zijn gehanteerd in de bezoekraming.

De uitgangspunten voor de bezoekfrequentie per gemeente uit het relevante marktgebied zijn benaderd op basis van gegevens over de bevolkingsomvang, specifieke bezoekersaantallen aan de bioscopen in gemeenten in het relevante marktgebied en de provinciale bezoekfrequentie. Het aantal bezoeken aan de bioscopen in het marktgebied (Arnhem, Doetinchem, Ede, Wageningen en Zevenaar) bedraagt momenteel circa 1,25 miljoen[20]. Op basis van de huidige bevolkingsomvang betekent dit een gemiddelde bezoekfrequentie van 1,8 in de relevante regio. De bezoekfrequentie voor iedere gemeente is echter niet gelijk aan dit gemiddelde voor de relevante regio en onder andere afhankelijk van het bioscoopaanbod per gemeente. Onderstaand zijn de gehanteerde uitgangspunten per gemeente vermeld:

- 2,2 voor Arnhem, Doetinchem en Ede (hoger dan provinciale/landelijke gemiddelden, vanwege het relatief grote aanbod en meer stedelijk publiek (waaronder relatief veel jongeren/studenten in met name Arnhem) dat doorgaans vaker naar de bioscoop gaat, maar lager dan de bezoekfrequentie wanneer het bezoek uitsluitend wordt toegerekend aan de eigen inwoners (zie bovenstaand));
- 1,7 voor Wageningen en Zevenaar (hoger dan provinciale gemiddelde, vanwege aanbod in deze gemeenten en rekening houdend met aanbod in de directe omgeving);
- 1,3 voor Doesburg, Montferland, Renkum en Rheden (provinciaal gemiddelde; gemeenten met een klein filmtheater zonder week/dagprogrammering);
- 1,2 voor de overige gemeenten (iets onder provinciaal gemiddelde; gemeenten zonder bioscoop- of filmtheateraanbod).

Onderstaand worden deze uitgangspunten nader geduid:

- Deze bezoekfrequenties leiden in de huidige situatie (huidige inwonertallen) tot een gemiddelde bezoekfrequentie van circa 1,75 in het marktgebied;
- Dit gemiddelde van circa 1,75 is nagenoeg gelijk aan het huidige gemiddelde van 1,8 (bezoekersaantallen gedeeld bevolkingsomvang). Het is echter niet één op één hetzelfde, omdat deze bioscopen in het marktgebied ook bezocht worden door mensen uit andere regio's

[19] Bron: Jaarverslag 2014 Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

[20] Bron: Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF) in combinatie met deskresearch.

(verblijfstoeristen in Arnhem/Veluwe), uit gemeenten net buiten het relevante marktgebied en inwoners uit het marktgebied ook bioscopen buiten het relevante marktgebied bezoeken.

4.5.3. Groeiperspectief

Zoals in voorgaande paragraaf reeds getoond hebben aanbodsimpulsen in andere steden tot een forse stijging van de bezoekcijfers geleid. De opkomst van multiplexen ligt hier (mede) aan ten grondslag. De ontwikkeling leidt tot kwaliteitsverhoging, verruiming (meer keuze) en differentiatie van het aanbod en een grotere aantrekkingskracht op de regio (sneller 'spontaan een filmpje pakken').

Het is derhalve een reële verwachting dat Euroscoop, samen met de onlangs geopende Pathé, tot een forse stijging van de bezoekfrequentie leidt in het marktgebied. Dit wordt uitgedrukt in een zogenaamde 'groeifactor' (de mate waarin de bezoekfrequentie door aanbodimpulsen omhoog gaat). De duiding van deze groeifactor vindt plaats op basis van de toekomstige bezoekfrequentie (huidige bezoekfrequentie (voorgaande paragraaf) x groeivoet)). Hierbij vindt de vergelijking plaats met de bezoekfrequentie in Nederland (gemiddeld 1,8)[21], in België (gemiddeld bijna 2)[22] en het feit dat de bezoekfrequentie groter wordt indien sprake is van veel en gedifferentieerd aanbod/multiplexen.

Voor de groeifactor wordt de volgende driedeling aangehouden:

- 1,75 voor Arnhem (relatief groot deel van de bezoeken vindt plaats door de eigen inwoners en de verschillende plannen hebben derhalve een grote impact en groeipotentieel);
- 1,3 voor de gemeenten Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort. Arnhem heeft een verzorgingsfunctie voor deze gemeenten en bioscoopbezoek vindt enerzijds gericht plaats als primair bezoekmotief en anderzijds in combinatie met uitgaan, horecabezoek, winkelen, etc. ('dagje uit'). Bioscoopbezoek door inwoners uit deze gemeenten zal naar verwachting stijgen, maar in mindere mate dan de groei die voor de gemeente Arnhem zal optreden;
- 1,1 voor gemeenten met eigen aanbod, een derhalve kleinere aantrekkingskracht van het aanbod in Arnhem (Ede, Doetinchem, Wageningen, Zevenaar) en/of gemeenten op een relatief grote afstand van Arnhem, waarvoor andere gemeenten de verzorgingsfunctie (grotendeels) invullen (Bronckhorst, Montferland). Het plan voor Euroscoop in Arnhem beïnvloedt het bioscoopbezoek door inwoners van deze gemeenten naar verwachting nauwelijks en het groeipotentieel is derhalve zeer gering.

De huidige gemiddelde bezoekfrequentie van circa 1,75 in het marktgebied leidt met de bevolkingsprognoses, bovenstaande groeivoeten tot een gemiddelde bezoekfrequentie van 2,3 in de toekomstige situatie. Om deze toekomstige bezoekfrequentie te kunnen plaatsen, is de vergelijking gemaakt met Nederlandse en Belgische gemiddelden (circa 2). De bezoekfrequentie van 2,3 is hoger. Dit is reëel voor Arnhem en omgeving. Enerzijds is de huidige stoelbezetting in Arnhem licht onder gemiddeld (zie voorgaande paragraaf), waardoor een sterkere groei mogelijk is dan in een verzadigde markt. Anderzijds ontstaat in Arnhem een gedifferentieerd aanbod met aanbod in het centrum en aanbod aan de rand van het centrum. Dit speelt op verschillende motieven in en spreekt verschillende doelgroepen aan. Door dit complete en gedifferentieerde bioscoopaanbod is een bovengemiddelde bezoekfrequentie mogelijk. Later in dit hoofdstuk wordt ingegaan op deze doelgroepen en bijbehorende bezoekmotieven.

[21] Bron: Jaarverslag 2014 Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

[22] Bron: European Cinema Yearbook.

4.5.4. Raming toekomstige marktruimte en conclusies regionale behoefte

Op basis van het voor 2021 geprognosticeerde inwonertal in het relevante marktgebied, voorgaand gespecificeerde bezoekfrequentie en groeivoeten is het totale bezoekpotentieel geraamd (prognose aantal inwoners x bezoekfrequentie x groeivoet). Dit komt uit op 1,62 miljoen bezoeken. Om de toekomstige marktruimte te bepalen wordt dit bezoekpotentieel toebedeeld aan de gemeenten in het marktgebied, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen de volgende (type) locaties:

- Euroscoop Arnhem;
- Centrum Arnhem (huidige Eurocinema, nieuwe Pathé en uitbreiding Focus Filmtheater);
- Het overige aanbod in of grenzend aan het marktgebied.

Voor een specificatie van deze raming wordt verwezen naar bijlage 1. Deze toedeling is gebaseerd op onze regionale inzichten en kennis en is gebaseerd op de volgende drie criteria:

- De attractiewaarde, sterkten en zwakten van de (beoogde) locatie en het concept/type bioscoop;
- De 'natuurlijke' oriëntatie (vanuit regionale verzorgingsfunctie) op steden met bioscoopaanbod in de regio. Wij gaan hierbij uit van de toevoeging van Pathé Arnhem;
- De afstand en bereikbaarheid (of reistijd) vanuit de gemeenten naar Arnhem en andere gemeenten in de regio.

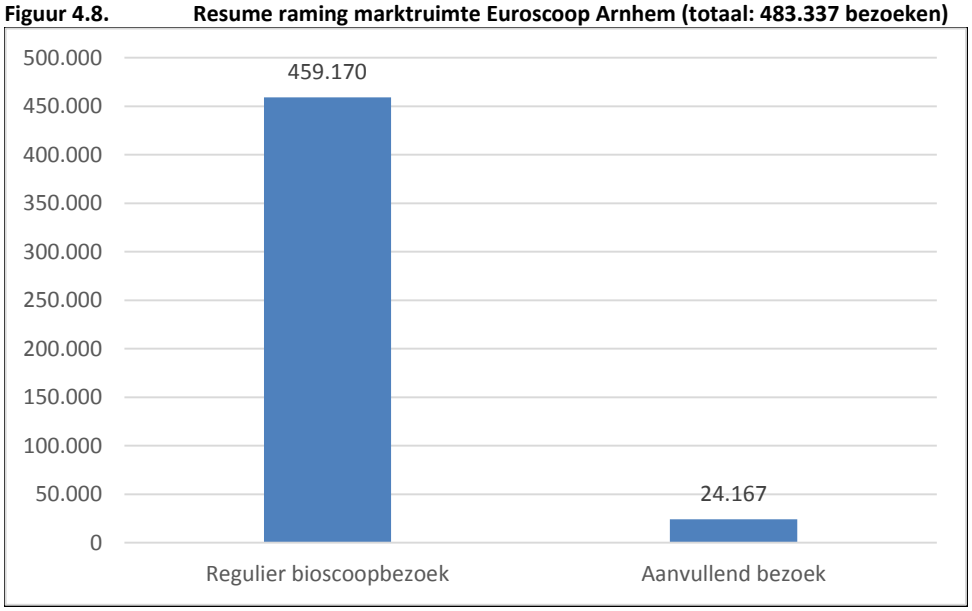
Op basis van deze drie criteria is de regio in vijf 'groepen' onderverdeeld. Onderstaand zijn deze 'groepen' opgesomd en geordend van een hoog aandeel voor Arnhem naar een laag aandeel voor gemeenten aan de buitenkant/grenzen van het relevante marktgebied. Hierbij is aangegeven hoe deze beoordeling en ordening vanuit de drie criteria moet worden gelezen:

- **Arnhem (aandeel Arnhem: 100%)**: De inwoners zijn georiënteerd op de eigen gemeente. Alle bioscoopbezoeken vinden in de eigen gemeente plaats, waarbij de bioscopen ook per fiets goed bereikbaar zijn. Meer bezoeken zijn aan het centrum toebedeeld (55%), onder andere door de combinatie met andere activiteiten (uitgaan, winkelen, etc.) en vanwege de keuzemogelijkheid voor regulier bioscoop versus filmtheater;
- **Rozendaal en Westervoort (95-100%)**: Voor Westervoort wordt ervan uitgegaan dat alle bezoeken in Arnhem plaatsvinden. Arnhem heeft een grote verzorgingsfunctie voor Westervoort en ligt op (zeer) korte afstand. De inwoners uit Westervoort doen naar verwachting geen beroep op voorzieningen in andere gemeenten/steden. Voor Rozendaal wordt uitgegaan van 95% van de bioscoopbezoeken en dat een zeer beperkt deel elders (vooral Apeldoorn) plaatsvindt;
- **Duiven, Renkum en Rheden (75-90%)**: Deze drie gemeenten liggen op korte afstand van Arnhem. Arnhem heeft derhalve een belangrijke verzorgingsfunctie voor deze gemeenten. Inwoners uit Duiven, Renkum en Rheden zijn overwegend op Arnhem georiënteerd;
- **Doesburg, Lingewaard, Overbetuwe en Rijnwaarden (50-60%)**: Het aandeel Arnhem voor deze vier gemeente is vastgesteld op minimaal 50%. Inwoners van deze gemeenten zijn gedeeltelijk ook op andere steden gericht (Nijmegen, Doetinchem). Door deze oriëntatie in combinatie met de afstand en kwaliteit van het bioscoopaanbod is de toedeling op 50 à 60% voor Arnhem vastgesteld;
- **Bronckhorst, Doetinchem, Ede, Montferland, Wageningen en Zevenaar (10-50%)**: Vanuit deze gemeenten wordt naar verhouding het minste bezoek verwacht voor de bioscopen in Arnhem (zie ook de relatief lage groeivoeten). Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de bioscopen in deze gemeenten (Doetinchem, Ede, Wageningen en Zevenaar) en anderzijds door de grote afstand, het bioscoopaanbod in de directe omgeving en daardoor mindere oriëntatie op Arnhem (Bronckhorst en Montferland).

Op basis van het voorgaande komt de raming uit op circa 459.000 reguliere bioscoopbezoeken voor Euroscoop per jaar (in bijlage 1 is de bezoekraming nader gespecificeerd). Dit geraamde aantal reguliere bioscoopbezoeken voor Euroscoop moet als 'subtotaal' worden geïnterpreteerd. Euroscoop heeft de

aanvullende en – afgezet tegen bioscoop als hoofdactiviteit – ondergeschikte functie als congres- en bijeenkomstenruimte en als ontmoetingsplaats om naar grote sportmanifestaties, concerten, e.d. te kijken die elders plaatsvinden en 'doorgestraald' worden (zie ook hoofdstuk 3). Deze aanvullende functies (alternatieve content / event cinema) zijn, evenals bezoek door verblijfsgasten in de regio (Veluwe), niet inbegrepen in de bezoekraming. Dit levert extra bezoeken op. Wij gaan hierbij, mede op basis van overleg met Euroscoop (mede naar aanleiding van ervaringen elders), uit dat deze aanvullende bezoeken circa 5% van het totaal voor Euroscoop vertegenwoordigen. Dit leidt tot circa 483.000 bezoeken voor Euroscoop (zie ook onderstaande figuur). Het is niet uit te sluiten dat deze aanvullende bezoeken een lager aandeel in het totaal vertegenwoordigen (minder dan 5%). Dit verkleint de marktruimte in lichte mate, maar beïnvloedt conclusies ten aanzien van de actuele regionale behoefte niet.

Figuur 4.8. Resume raming marktruimte Euroscoop Arnhem (totaal: 483.337 bezoeken)

4.5.5. Resume raming toekomstige marktruimte

Onderstaand zijn de belangrijkste uitkomsten geresumeerd:

- Het totale aantal bezoeken in Arnhem stijgt van 498.000 (2014) naar 1,045 miljoen bezoeken (+ circa 547.000 bezoeken, ofwel + 110%);
- Het aantal bezoeken aan de nieuwe Euroscoop is, inclusief de aanvullende/ondergeschikte functies, geraamd op circa 483.000 bezoeken per jaar. Uitgaande van 2.300 stoelen betekent dit een stoelbezetting van 210. Dit is lager dan de gemiddelde stoelbezetting in Nederland (circa 220 in 2014)[23]. Dit heeft geen gevolgen voor het uitgangspunt voor de capaciteit van 2.300 stoelen. In het algemeen geldt dat het bioscoopbezoek piekmomenten kent (bijv. in de weekends) en op deze momenten voldoende capaciteit en keuzemogelijkheden moet kunnen bieden. Een bepaald volume (kritische massa) zien wij derhalve als belangrijke randvoorwaarde voor succes en uiteindelijk behalen van de geprognosticeerde bezoekersaantallen;
- In het centrum zijn circa 561.500 bezoeken geprognosticeerd. Afgezet tegen het huidige aantal van 498.000 bezoeken betekent dit per saldo ook een toename. Het effect op de binnenstad is derhalve positief, ook omdat een (klein) deel van de bezoeken aan Euroscoop de binnenstad zal bezoeken;

[23] Bron: Jaarverslag 2014 Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

- Uitgaande van de nieuwe capaciteit van Focus Filmtheater en Pathé en behoud van Eurocinema komt de totale capaciteit in het centrum uit op circa 2.900 stoelen in de toekomst. Op basis van bovenstaand bezoekersaantal wordt de gemiddelde stoelbezetting dan circa 195;
- De gemiddelde stoelbezetting voor het totale aanbod in Arnhem (Euroscoop en centrum, inclusief Eurocinema) komt in de toekomstige situatie uit op circa 200;
- Voor de regio (overig aanbod in het relevante marktgebied, inclusief de aan het relevante marktgebied grenzende gemeenten), is het aantal bezoeken geraamd op circa 600.000. Het gaat hierbij om de bioscopen in Apeldoorn, Beuningen (service bioscoop), Nijmegen, Wijchen en Zutphen. Dit aanbod trok in 2014 circa 900.000 bezoeken[24]. Omdat deze bioscopen niet alleen uit het relevante marktgebied worden bezocht, maar ook door gemeenten daarbuiten beschouwen wij de resultaten van onze bezoekraming als reëel en betrouwbaar.

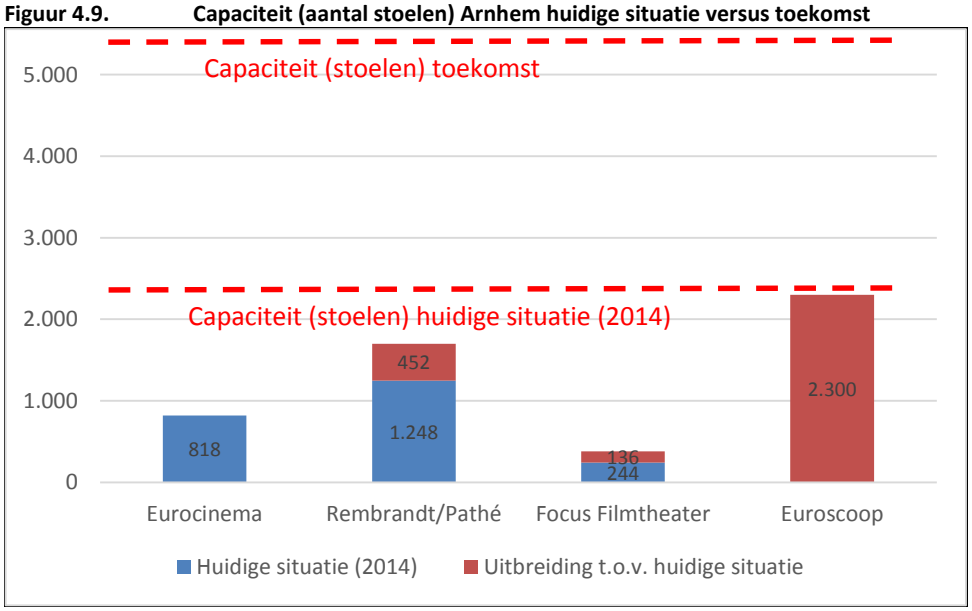
4.6. Benchmark

De resultaten van de bezoekraming zijn in perspectief geplaatst door deze te vergelijken met de ontwikkeling van de bioscoopmarkt in andere middelgrote steden waar aanbodsimpulsen plaatsvonden. Eerst worden de effecten in Arnhem inzichtelijk gemaakt, waarna de benchmark is uitgewerkt.

4.6.1. Arnhem

Door Pathé en de plannen voor Focus Filmtheater en Euroscoop kan het aanbod in Arnhem op termijn groeien naar vier bioscopen die gezamenlijk beschikken over 29 zalen en circa 5.200 stoelen (ervan uitgaande dat de capaciteit van Eurocinema ongewijzigd blijft). Dit betekent meer dan een verdubbeling (+125%) van het huidige aantal stoelen. Onderstaande figuur maakt dit inzichtelijk en toont op bedrijfsniveau de capaciteit (aantal stoelen) in de huidige situatie en de capaciteit van eventuele plannen/ontwikkelingen.

Figuur 4.9. Capaciteit (aantal stoelen) Arnhem huidige situatie versus toekomst

[24] Bron: Jaarverslag 2014 Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

Op basis van onze bezoekraming gaan deze aanbodsimpulsen gepaard met een groei naar 1,045 miljoen bezoeken, ofwel een stijging van 547.000 bezoeken (+110%).

4.6.2. Benchmark

De benchmark bestaat vooral uit de vergelijking met Breda en Tilburg, twee andere middelgrote gemeenten met een ontwikkeling in het centrum en aan de rand van het centrum. Dit zijn in onze optiek de meest vergelijkbare referentiesteden, ook gezien de ligging buiten de Randstad, de omvang van de steden en andere (middelgrote) steden in de nabijheid met Eindhoven, Rotterdam en 's-Hertogenbosch (vgl. Nijmegen en Apeldoorn in relatie tot Arnhem):

- In Breda vestigde zich in 2008 een nieuwe binnenstadsbioscoop (Mustsee, nu Pathé) en heeft Kinepolis plannen voor een nieuwe grootschalige ontwikkeling aan de rand van de stad (Bavelse Berg). In onderstaande tabel is deze nieuwe bioscoop verwerkt (circa 1.700 stoelen en de prognose van 450.000 bezoeken[25]);
- In Tilburg zijn in korte tijd (2007 en 2008) twee grote bioscopen gerealiseerd (Euroscoop en Pathé) aan de rand van de stad en in het centrum.

Tabel 4.2. Benchmark Breda en Tilburg (ontwikkeling t.o.v. jaar van opening multiplexen)

	Breda[26]	Tilburg	Raming Arnhem
Aanbod			
Aantal stoelen (na uitbreiding aanbod)	3.591	4.167	5.198
Toename (aantal stoelen)	1.898	2.309	2.888
Index (laatste jaar voor uitbreiding = 100)[27]	212	224	225
Bezoeken			
Aantal bezoeken (a uitbreiding aanbod, x 1 miljoen))	1,096	1,142	1,045
Toename (aantal bezoeken, x 1.000)	821	799	547
Index (laatste jaar voor uitbreiding = 100)	399	333	210
Stoelbezetting			
Stoelbezetting (2014)	305	274	201

Naast Breda en Tilburg zijn in de Belgische plaatsen Lanaken, Genk, Maasmechelen en Hasselt op relatief korte afstand van elkaar multiplexen geopend die tot aanzienlijke bezoekersaantallen hebben geleid. Dit toont het succes van verschillende aanbodsimpulsen dichtbij elkaar. Verder is een globale vergelijking gemaakt met Almere, Haarlem en Hoofddorp (zie ook tabel 4.1.)[28]. Het aantal bioscoopbezoeken in deze drie steden is fors gestegen na opening van een grootschalige aanbieder:

- In Almere opende in 2004 Utopolis. Het aantal bezoeken in de gemeente Almere nam toe van 218.000 bezoeken in 2004 naar 372.000 bezoeken, ofwel een stijging van 71%;
- In Haarlem opende Pathé in 2011. Het aantal bezoeken in de gemeente Haarlem steeg van 324.000 bezoeken in 2010 naar 729.000 bezoeken in 2014. Dit correspondeert met een stijging van 125%;
- In Hoofddorp is de stijging van de vraag explosief geweest. Cinemeerse opende in 2012. Het aantal bezoeken in de gemeente Hoofddorp steeg van 45.000 in 2011 naar 349.000 in 2014, ofwel +676%. Hierbij moet aangetekend worden dat het bezoek in 2011 erg laag was, waardoor er sneller een naar verhouding grote sprong gemaakt kan worden.

Uit voorgaande blijkt dat de geplande uitbreiding in Arnhem (incl. de nieuwe Pathé en uitbreiding Focus) qua orde van grootte (indexcijfers) vergelijkbaar is met de gerealiseerde ontwikkeling in Tilburg en de

[25] Bron: persbericht Kinepolis Bavelse Berg Breda, BN/DeStem, 2014.

[26] De geplande bioscoop aan de rand van de stad (1.700 stoelen en de prognose van 450.000 bezoeken) is verwerkt in dit overzicht. De genoemde stoelbezetting is inclusief deze beoogde bioscoop.

[27] Tilburg: 2007 = 100, Breda: 2008 = 100 en Arnhem: 2014 = 100

[28] Bron: Jaarverslagen Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

gerealiseerde en in ontwikkeling zijnde ontwikkeling in Breda. Hierbij valt tevens op dat de absolute omvang in Arnhem (inclusief de nieuwe Pathé, uitbreiding van Focus Filmtheater en behoud van Eurocinema) met circa 5.200 stoelen groter is dan in Breda en Tilburg. Voor Breda geldt hierbij dat de afgelopen jaren het bestaande wat verouderde aanbod gesloten is.

De raming komt uit op een totaal van 1,045 miljoen bezoeken in Arnhem:

- Dit is vergelijkbaar met het huidige niveau in Tilburg (ruim 1,1 miljoen bezoeken). Het aanbod in Tilburg toont verder aan dat twee grote complexen (één in het centrum en één aan de rand van het centrum) naast elkaar kunnen bestaan en derhalve complementair zijn aan elkaar. Omdat dit een forse stijging van het bezoek betekende, moet dit gepaard zijn gegaan met positieve effecten voor het Tilburgse stadscentrum;
- Het niveau in Breda (huidige niveau (2014) plus de prognose voor de nieuwe Euroscoop bioscoop komt uit op circa 1,1 miljoen bezoeken)[29]. Dit is ook vergelijkbaar met de raming voor Arnhem. Verder blijkt uit de berichtgeving dat de bestaande aanbieders in Breda (Pathé en Chassé Cinema) een positieve grondhouding hebben tegenover de plannen van Kinepolis in Breda en deze niet als bedreigend ervaren.

De ramingen laten zien dat de ontwikkeling van Pathé en Euroscoop tot een forse toename van de bioscoopvraag in Arnhem leidt. De geraamde stijging is in verhouding minder groot dan de groei in Tilburg en (deels geprognosticeerde) toename in Breda. De praktijk in Almere, Haarlem en Hoofddorp laat tevens zien dat een grote sprong in de vraag mogelijk is. Het gaat hierbij om één nieuwe aanbieder, waardoor het absolute volume minder is dan geprognosticeerd in Arnhem. Echter, een aanbodimpuls heeft hier geleid tot een grote groei van de vraag met – in geval van Haarlem en Hoofddorp – de grote concurrentie van het kwalitatief hoogwaardige en gevarieerde aanbod in Amsterdam in de regio.

4.7. Conclusies regionale behoefte

Op basis van het voorgaande wordt het volgende geconcludeerd over de regionale behoefte. Deze regionale behoefte heeft zowel een kwantitatief als kwalitatief karakter (welke aan elkaar gerelateerd zijn):

- **Kwantitatief**: Op basis van de bezoekraming wordt geconcludeerd dat er marktruimte is voor de ontwikkeling van Euroscoop. De benchmark van aanbodsimpulsen in andere steden laat zien dat de geprognosticeerde bezoekgroei realistisch is. De voorgenomen ontwikkeling van Euroscoop Arnhem beoordelen wij derhalve positief uit oogpunt van de actuele regionale behoefte. Euroscoop kan circa 483.000 bezoeken trekken op jaarbasis. De stoelbezetting van Euroscoop is met circa 210 (483.000 bezoeken gedeeld door 2.300 stoelen) iets onder het landelijk gemiddelde. Dit hoeft geen gevolgen te hebben voor het uitgangspunt van 2.300 stoelen. Voldoende kritische massa waardoor op piekmomenten (met name in de weekends) voldoende aanbod en keuze wordt aanboden is een belangrijke randvoorwaarde;
- **Kwalitatief**: De regionale behoefte is kwantitatief onderbouwd, maar heeft ook een kwalitatief karakter. Door het specifieke concept van Euroscoop op een nieuwe type locatie (rand van de stad) wordt in een nieuw bezoekmotief voor Arnhem voorzien. De beoogde ontwikkeling van Euroscoop is voor een groot gedeelte complementair aan het huidige aanbod en kan deels nieuwe doelgroepen trekken. Enerzijds zal Euroscoop door de ligging aan de rand van de stad sneller het karakter van ‘snel een filmpje pakken’ krijgen en meer door doelgroepen als gezinnen met kinderen worden bezocht uit suburbane gebieden (minder op centrum georiënteerd, parkeergemak, etc.). Anderzijds heeft een deel van de bezoeken het karakter van een avondje/dagje uit door de mix van leisure-, retail- en horecafuncties in hetzelfde gebied en/of gebouw als gevolg van de voorziene stedelijke

[29] Bron: Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten en Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVB/NVF).

ontwikkeling. Verder is de verwachting dat Euroscoop een relatief sterke positie heeft om bezoekers uit de randgemeenten/regio te trekken en te ‘triggeren’ tot bioscoopbezoek, omdat de locatie snel en efficiënt bezocht kan worden met de comfort van gemakkelijk en goedkoop parkeren.

5. TREDE 2: LOCATIE (BIOSCOOP)

5.1. Inleiding

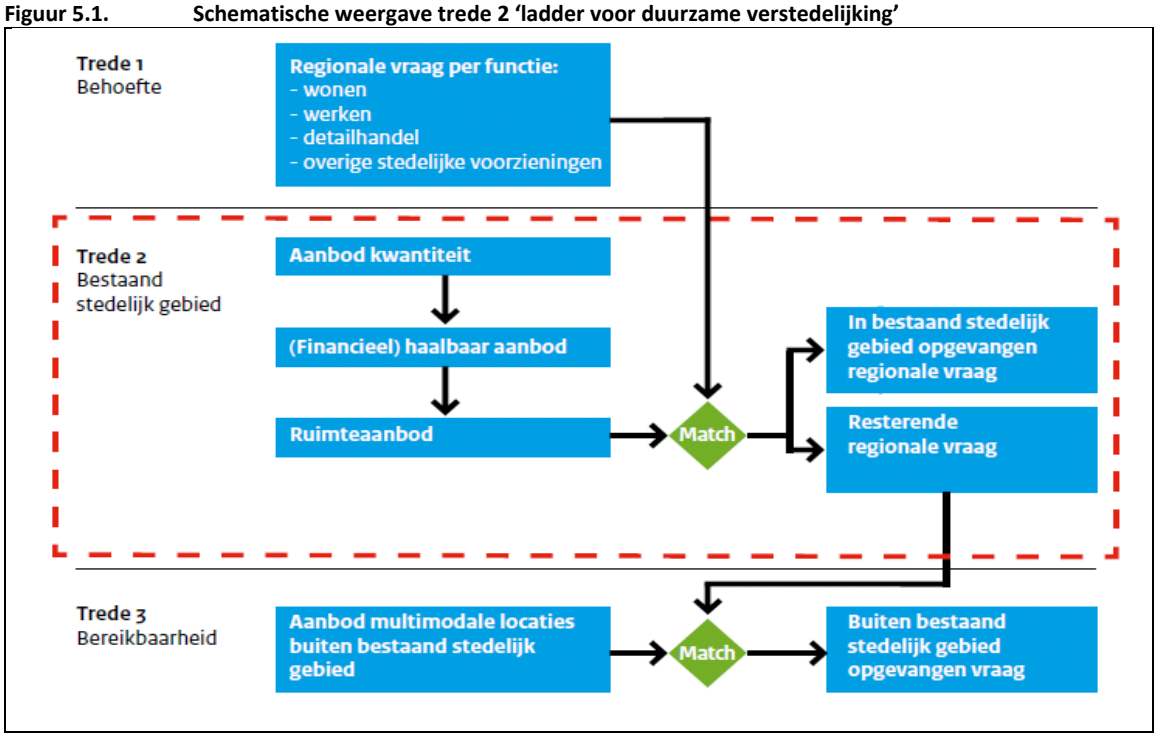
In dit hoofdstuk wordt de tweede trede van de 'ladder voor duurzame verstedelijking' beoordeeld. Volledigheidshalve is de relevante passage uit artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro nog herhaald.

> *b.indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins*

In de tweede trede wordt aldus ingegaan op de vraag in hoeverre de actuele regionale behoefte zoals beoordeeld in voorgaand hoofdstuk binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien door benutting van de beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins. Om deze vraag te beantwoorden worden achtereenvolgens de volgende drie deelstappen doorlopen (zie ook onderstaande figuur zoals opgenomen in de eerder genoemde handreiking van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu):

- De beschikbare ruimte (aanbod kwantiteit) (5.2.);
- De (financiële) haalbaarheid (kwaliteit) (5.3.);
- Het ruimteaanbod (5.4.)

Figuur 5.1. Schematische weergave trede 2 'ladder voor duurzame verstedelijking'

Nadat deze drie deelstappen doorlopen zijn worden trede 1 en trede 2 met elkaar in samenhang gebracht en bepaald in hoeverre de regionale behoefte volledig kan worden opgevangen binnen het stedelijk gebied (5.5.).

5.2. Aanbod kwantiteit

De beoogde planlocatie van de Euroscoop bioscoop in Arnhem is het huidige Rijnhal/Olympusterrein (zie hoofdstuk 3 voor de beschrijving c.q. beoordeling). In de deelstap 'aanbod kwantiteit' onder de tweede trede van de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt geïnventariseerd in hoeverre er in het stedelijk gebied in de actuele regionale behoefte kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins (zie wettelijk kader 'ladder voor duurzame verstedelijking', hoofdstuk 2). Deze inventarisatie kent twee invalshoeken:

- Vanuit gemeentelijk/regionale ambities kunnen bepaalde gebieden of panden in aanmerking komen voor intensivering, herontwikkeling of transformatie (5.2.1.);
- De kansen, problemen of de dynamiek in een gebied kunnen aanleiding bieden tot verandering van het ruimtegebruik (5.2.2.).

Op basis van navraag bij de gemeente Arnhem zijn deze twee invalshoeken beoordeeld. Aanvullende gebieden/panden die op regioniveau in aanmerking komen zijn niet bekend.

5.2.1. Gemeentelijke/regionale ambities

De gemeentelijke ambities ten aanzien van de herontwikkeling, transformatie en intensivering van het stedelijk gebied zijn verwoord in de gemeentelijke 'visie op transformatie' (maart 2015). In deze visie zijn prioriteitsgebieden en –panden benoemd. Tegengaan van leegstand en inzetten op transformatie c.q. herontwikkeling in deze gebieden en panden is belangrijker dan elders in het bestaand stedelijk gebied. Deze gebieden en panden moeten als 'longlist' worden geïnterpreteerd. In de volgende paragraaf worden deze nader beoordeeld en gewogen met een 'short list' van in potentie geschikte gebieden/panden als resultaat.

Prioriteitsgebieden
In overleg met de gemeente Arnhem zijn twee prioriteitsgebieden relevant uit oogpunt van de beoogde ontwikkeling van de Euroscoop bioscoop. Dit zijn:

- Winkelcentrum Presikhaaf e.o. met, naast het winkelcentrum, diverse kantoorgebouwen en Hogeschool Arnhem;
- Winkelcentrum Kronenburg e.o. dichtbij het huidige Rijnhal/Olympusterrein.

Prioriteitspanden
Naast prioriteitsgebieden wordt prioriteit gegeven aan de transformatie van beeldbepalende gebouwen in Arnhem die een grote invloed hebben op hun omgeving. Dit zijn de zogenaamde prioriteitspanden, zie onderstaande tabel (dit overzicht moet geïnterpreteerd worden als 'longlist')[30].

[30] Bron: visie op transformatie, gemeente Arnhem, maart 2015.

Tabel 5.1. Overzicht prioriteitspanden

Prioriteitspand	Adres
KPN	Apeldoornsestraat 9
VM Tennet	Arnhems Buiten
Electranet	Arnhems Buiten
MO	Broerenstraat 3
Grote broer	Broerenstraat 39
Eusebiushof	Eusebiusbuitensingel 63-80
Marktstaete	Eusebiusplein 1a
Rijkswaterstaattoren	Gildemeesterplein 1-2
Rijnpoort	Groningensingel 1
Kantoorgebouw IJssellaan	IJssellaan 82
Vesta	Jansbuitensingel 5
Ster polis	Jansbuitensingel 23
CMS	Jansbuitensingel 24
Stadsatelier	Kleine Oord 33
Coberco	Nieuwe Kade 1
Arnhem Building	Nieuwe Oeverstraat 50
VM KvK	Nieuwe Plein 1a
Pels Rijcken	Pels Rijkenstraat 5
Ohra	Rijksweg-West 2
DLG	Velperweg 9
ING	Velperweg 45
Akzo	Velperweg 76
Corus	Westervoortsedijk 65

Naast bovenstaande panden kan het huidige Rembrandt theater in potentie ook in aanmerking komen. Andere geschikte panden en/of gebieden zijn niet geïdentificeerd binnen de relevante regio.

5.2.2. Kansen, problemen en dynamiek gebied

De situatie en dynamiek in een gebied kan aanleiding zijn tot herontwikkeling, transformatie of intensivering. Uit dit oogpunt is het gebied IJsseloord 2 een potentiële ontwikkelingslocatie. IJsseloord 2 is een bedrijventerrein ten oosten van het centrum van Arnhem nabij de kernen Velp en Westervoort aan de snel- c.q. provinciale wegen A12, A348 en N325. Op IJsseloord 2 zijn diverse beschikbare kavels te vinden (zie onderstaande kavelkaart[31]). De beschikbare kavels zijn in deze figuur weergegeven in donkerblauw (bedrijfsruimte), rood (kantoorruimte) en paars (kantoor en/of bedrijfsruimte). In de invulling van deze beschikbare kavels wordt niet alleen naar bedrijven/kantoren gekeken, maar ook naar andersoortige functies.

[31] Bron: www.ijselloord2.nl

Figuur 5.2. Kavelkaart IJsseloord 2

5.3. (Financieel) haalbaar aanbod

5.3.1. Afwegingscriteria

De vorige deelstap heeft geleid tot een overzicht van de beschikbare ruimte in het bestaand stedelijk gebied (long list). Beschikbare ruimte staat echter niet gelijk aan geschikte ruimte. In de tweede deelstap – '(financieel) haalbaar aanbod' –wordt ingeschat of een locatie geschikt is voor (her)ontwikkeling of transformatie. Met andere woorden, de 'long list' wordt teruggebracht tot een 'short list'. In de volgende tabel zijn de afwegingscriteria vermeld om de 'long list' te toetsen[32].

Tabel 5.2. Afwegingscriteria '(financieel) haalbaar aanbod'

Ruimtelijk	• Een ruimtebeslag van ruim 1 hectare (bioscoop, inclusief parkeergarage)
	• Voldoende hoogte van 12 tot 16 meter[33]
	• Indeling/structuur geschikt voor ontwikkeling 10 bioscoopzalen, inclusief entree, inpandige horeca, ondersteunende/technische ruimte en ruimte voor horeca aan de buitenzijde
Kenmerken locatie	• Locatie aan de rand van het stadscentrum en daaraan verbonden de duidelijk andere positionering van Euroscoop ten opzichte van de binnenstadsbioscopen
	• Leegstand in bestaande gebouwen: voorkeur grote aansluitende oppervlakten in plaats van versnipperd karakter
	• Structuur grondeigendom: voorkeur voor één eigenaar in plaats van versnipperd grondeigendom
	• Urgentie en draagvlak voor (her)ontwikkeling
	• Aanwezige vrijetijdsstromen in het gebied zijn een pré. Recreanten komen ook vanuit andere aanleidingen/motieven en komen in aanraking met Euroscoop

[32] In de vaststelling van deze afwegingscriteria is zo veel mogelijk aangesloten bij de drie invalshoeken voor beoordeling van de (financiële) haalbaarheid conform de 'Handreiking ladder voor duurzame verstedelijking, Ministerie van Infrastructuur en Milieu: wenselijkheid, wet- en regelgeving en financieel.

[33] Opgave Euroscoop.

5.3.2. Toets (financiële) haalbaarheid locaties

In deze paragraaf zijn de verschillende ontwikkelingslocaties beoordeeld vanuit bovenstaande afwegingscriteria.

Huidige Rijnhal/Olympusterrein
De planlocatie is reeds geïntroduceerd en beoordeeld in hoofdstuk 3[34]. Onderstaand is deze locatie beoordeeld op basis van de afwegingscriteria:

- Ruimtelijk: Zoals uit tekeningen en plattegronden blijkt is de Euroscoop goed inpasbaar op deze locatie. Omdat het om nieuwbouw gaat, vormen de hoogte en vereiste ruimtelijke indeling ook geen probleem;
- Kenmerken locatie:
    - Deze locatie ligt aan de rand van het stadscentrum;
    - Euroscoop maakt, samen met de voorziene ondersteunende horecavoorzieningen, de beoogde Decathlon vestiging en andere bestaande en geplande sport-, vrijetijds- en onderwijsvoorzieningen, onderdeel uit van een geïntegreerde stedelijke ontwikkeling. Deze stedelijke ontwikkeling betekent een impuls voor het gebied, waarvan ook omliggende wijken kunnen meeprofiteren (uitstraling, werkgelegenheid, ondersteunende voorzieningen);
    - Het gebied heeft één eigenaar (gemeente Arnhem), waardoor de ontwikkeling en de urgentie hiervan gedragen wordt. Bovendien heeft het gebied voor de gemeente een hoge prioriteit voor herontwikkeling.

Prioriteitsgebieden Winkelcentrum Presikhaaf e.o. en Winkelcentrum Kronenburg e.o.

- Ruimtelijk: Er is ruimte beschikbaar in beide winkelcentra (leegstand), maar de vrijstaande ruimte ligt versnipperd in de winkelcentra en is (veel) te gering in relatie tot de vereiste metrages. Door herstructurering of transformatie van deze winkelcentra kan niet in de actuele regionale behoefte worden voorzien. Een grondige verbouwing ((deels) nieuwbouw en uitbreiding) is immers noodzakelijk;
- Kenmerken locatie: De locatie ligt aan de rand van de stad, maar kan niet profiteren van aanwezige vrijetijdsstromen.

Beide winkelcentra scoren minder positief op met name de ruimtelijke vereisten en zijn geen onderdeel van de ‘short list’.

Prioriteitspanden gemeente Arnhem
De meeste prioriteitspanden (zie tabel 5.1.) liggen in het centrum van Arnhem. Euroscoop positioneert zich nadrukkelijk als bioscoop aan de rand van het centrum en boort als gevolg van deze locatie nieuwe doelgroepen aan voor de stad vergeleken met de bioscoop in het centrum. Derhalve vallen de meeste prioriteitspanden af (inclusief het huidige Rembrandt theater). De volgende panden liggen aan de rand van de stad en zijn in potentie kansrijk:

- Rijnpoort (Groningensingel 1);
- Ohra (Rijksweg-West 2);
- ING (Velperweg 45);
- Akzo (Velperweg 76);
- Corus (Westervoortsedijk 65).

In deze panden kan niet worden voorzien in de actuele regionale behoefte door herstructering, transformatie of anderszins:

[34] Zie ook ‘Leisurepark Olympus – Nota van randvoorwaarden, gemeente Arnhem, 2012’.

- Ruimtelijk: Deze panden voldoen niet aan de vereiste metrages, hoogtes en/of hebben een dergelijk specifieke opzet en indeling. Euroscoop is niet inpasbaar in deze bestaande panden of gaat gepaard met hoge kosten en (gedeeltelijk) nieuwbouw;
- Locatie kenmerken:
    - In de omgeving van deze panden is weinig synergie mogelijk. Er zijn geen voorzieningen met grote bezoekersstromen in de nabije omgeving, zoals andere leisure en/of retailfuncties. De functionele mogelijkheden tot meeliften met andere voorzieningen zijn derhalve beperkt, waardoor bioscoopbezoek gericht deze locaties moet bezoeken en er niet geprofiteerd kan worden van bestaande traffic en de gebiedsimpulsen relatief klein zijn;
    - Daarnaast liggen een aantal locaties noordelijk van de Rijn (van toepassing op ING, Akzo en Corus). Dit leidt tot weinig extra marktbereik ten opzichte van de bestaande bioscopen in het centrum.

Gebied IJsseloord 2
Het gebied IJsseloord 2 is als volgt beoordeeld:
- Ruimtelijk: Dit gebied voldoet aan de ruimtelijke eisen voor een Euroscoop bioscoop. Verschillende beschikbare kavels voldoen aan het vereiste ruimtebeslag van ruim 1 hectare. Een bioscoop is derhalve inpasbaar binnen dit gebied;
- Locatie kenmerken:
    - De locatie ligt buiten het stadscentrum en is goed bereikbaar per auto;
    - De locatie ten oosten van de stad maakt IJsseloord 2 ten opzichte van Rijnhal/Olympusterrein interessanter voor de gemeenten in het marktgebied ten oosten van Arnhem. Hier staat tegenover dat de afstand tot de binnenstad dermate groot is wat minder uitnodigt tot combinatiebezoeken met horeca/winkelen in de binnenstad;
    - Het gebied is geheel in handen van IJ2 BV;
    - De beoogde ontwikkeling van het gebied vereist een bestemmingsplanwijziging. Voor IJsseloord 2 wordt al jarenlang een nieuw bestemmingsplan voorbereid, omdat het huidige bestemmingsplan ouder dan 10 jaar is;
    - Er zijn nauwelijks mogelijkheden om mee te liften op aanwezige bezoekersstromen op dit moment noch in de toekomst.

5.4. Ruimteaanbod

Na de beoordeling van de (financiële) haalbaarheid wordt in de derde en laatste deelstap ('ruimteaanbod') een schifting in de mogelijke ontwikkelingslocaties gemaakt. Op basis van de beoordeling in de voorgaande paragraaf zijn twee locaties geschikt om in de actuele regionale behoefte voor een nieuwe bioscoop te voorzien: het huidige Rijnhal/ Olympus terrein en het gebied IJsseloord 2. Beide locaties voldoen aan de vereiste ruimtelijke criteria. De locatie specifieke kenmerken beoordelen wij beter voor het Rijnhal/Olympus terrein:
- De afstand tot het stadscentrum is korter, waardoor horeca en detailhandel meer profiteren van de ontwikkeling van Euroscoop;
- In het Rijnhal gebied is reeds veel traffic. Als gevolg van de gebiedsplannen zal dit in de toekomst alleen maar verder toenemen. In hoofdstuk is dit reeds toegelicht. Dit in tegenstelling tot IJsseloord 2, waar een bioscoopontwikkeling een solitaire voorziening lijkt te worden. De mogelijkheden tot meeliften zijn beperkt en worden naar verwachting ook niet aanzienlijk groter in de toekomst.

5.5. Match vraag en aanbod

In hoofdstuk 4 is aangetoond dat de beoogde ontwikkeling van de Euroscoop bioscoop (10 zalen, 2.300 stoelen) voorziet in een actuele regionale behoefte. Deze nieuwe stedelijke ontwikkeling kan volledig worden ingevuld binnen het stedelijk gebied. Er zijn geen bestaande (leegstaande) panden die door transformatie, herstructurering of anderszins kunnen voorzien in deze actuele regionale behoefte. Dit kan wel op de beoogde locatie op het huidige Rijnhal/Olympusterrein en in het gebied IJsseloord 2. Het huidige Rijnhal/Olympusterrein heeft meer potentie dan IJsseloord 2. Het plan is goed inpasbaar in het Rijnhal/Olympusterrein en maakt onderdeel uit van een geïntegreerde stedelijke ontwikkeling. Euroscoop kan meeliften op de bezoekersstromen in het gebied en betekent een impuls voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Euroscoop zorgt niet alleen voor economische effecten in het gebied (bestedingen en werkgelegenheid), draagt bij aan de uitstraling en imago van het gebied en zorgt voor positieve effecten op de leefbaarheid waar ook de omliggende wijken van kunnen profiteren.

Omdat Euroscoop in bestaand stedelijk gebied komt, is de derde trede van de ‘ladder voor duurzame verstedelijking’ niet aan de orde. Dit neemt niet weg dat het Rijnhal/Olympusterrein goed bereikbaar is, zowel per fiets, auto als per OV.

6. HORECA

6.1. Inleiding

Als onderdeel van de beoogde Euroscoop bioscoop worden horecavoorzieningen gerealiseerd. Het gaat hierbij enerzijds om inpandige/onzelfstandige horeca. Deze inpandige horeca wordt bezocht als onderdeel van het filmbezoek voor eten en drinken voorafgaand aan en tijdens de voorstelling. Deze inpandige horeca wordt alleen bezocht door bioscoopbezoekers. De actuele regionale behoefte voor deze inpandige horeca is daarom direct afhankelijk van de bioscoop. Naast deze inpandige horeca zijn ook uitpandige/zelfstandige horecavoorzieningen onderdeel van de plannen. De uitgangspunten voor deze zelfstandige horeca zijn allereerst uiteengezet (6.2.). Vervolgens is de actuele regionale behoefte voor deze zelfstandige horeca beoordeeld. Allereerst wordt ingegaan op het huidige horeca aanbod in Arnhem (6.3.) en wordt gekeken naar het potentieel/impact die vanuit de bioscoopbezoeken te verwachten is (6.4.). Op basis hiervan worden conclusies getrokken over de actuele regionale behoefte (6.5.) en wordt bepaald of in het stedelijk gebied in deze behoefte kan worden voorzien (6.6.).

6.2. Uitgangspunten uitpandige/zelfstandige horeca

Zoals in hoofdstuk 3 reeds kort is uiteengezet worden voor de uitpandige/zelfstandige horeca drie verschillen typen concepten beoogd:

- Eetcafé (400-450 m^2 BVO), waarbij wordt gedacht aan een formule als de ‘Beren eetcafés’;
- Fastfoodrestaurant/lunchroom (200-250 m^2 BVO), waarbij wordt gedacht aan een formule als Subway;
- Fastfoodrestaurant (450-500 m^2 BVO), waarbij wordt gedacht aan een formule als McDonald’s (incl. McDrive).

De totale capaciteit van de zelfstandige horeca bedraagt 1.050 tot 1.200 m^2 BVO. Dit komt ongeveer overeen met 900 tot 1.025 m^2 verkoopvloeroppervlakte.

Zoals vermeld wordt gedacht aan formules als de ‘Beren eetcafés’, Subway en McDonald’s. Euroscoop heeft goede ervaringen met de ‘Beren eetcafés’. Op korte afstand van Euroscoop Tilburg bevindt zich een Beren eetcafé (Bommel Beer). Voorbeelden van andere bioscopen met een Beren eetcafé in de nabijheid zijn Pathé De Kuip en Pathé Schouwburgplein Rotterdam. Daarnaast wordt gedacht aan een tweetal fastfoodconcepten met nadrukkelijk een verschillende positionering die ieder inspelen op eigen bezoekmotieven.

6.3. Horecabeleid en -aanbod gemeente Arnhem

Horecabeleid
In 2005 is de meest recente horecanota in de gemeente Arnhem gepubliceerd. Hierin komt naar voren dat horeca moet zijn afgestemd op de kenmerken en functies van een specifiek gebied/locatie. Het Rijnhal gebied is hierin benoemd als nieuw horecagebied, waarbij het belangrijk is dat de horeca een eigen vraag creëert. Relevant is verder dat in de nota de horecavoorzieningen bij winkelcentra vooral als ondersteunende functies voor detailhandel/winkelen worden gezien.

Horeca aanbod
Op basis van beschikbare databanken (Locatus, Bedrijfschap Horeca & Catering) zijn in Arnhem zo’n 466 tot 476 horecabedrijven gevestigd met in totaal zo’n 82.750 m^2 verkoopoppervlakte. Dit betekent circa

31-32 bedrijven per 10.000 inwoners. Ten opzichte van nabijgelegen gemeenten als Apeldoorn en Nijmegen beschikt Arnhem over een relatief hoge horecadichtheid. In Apeldoorn en Nijmegen kwam de horecadichtheid uit op respectievelijk circa 23 en 29 bedrijven per 10.000 inwoners[35].

Om de actuele regionale behoefte te beoordelen is het relevant te weten waar dit horeca aanbod is gevestigd. In Arnhem-Zuid[36] bevinden zich 57 bedrijven[37], ofwel 12% van alle bedrijven in de gemeente Arnhem bevindt zich in de directe omgeving van het huidige Rijnhal/Olympus terrein. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in Arnhem-Zuid bijna de helft van de inwoners woonachtig zijn. Het aanbod in Arnhem-Zuid heeft grotendeels een lokaal/wijkgebonden karakter. Uitzonderingen hierop vormen de winkelcentra Kronenburg en Drieslag (respectievelijk 9 en 11 horecapunten). Deze aanbieders zijn echter niet of nauwelijks concurrerend met de uitpandige/zelfstandige horeca bij Euroscoop. Deze horeca bij de twee winkelcentra is vooral winkelondersteunend. Dat wil zeggen dat deze horeca zeer beperkt wordt bezocht als het winkelcentrum gesloten is. Omdat het winkelcentrum 's avonds gesloten is, zijn er naar verwachting niet of nauwelijks concurrerende effecten voor Euroscoop.

Daarnaast moet de bestaande horeca bij het Gelredome genoemd worden (onder andere een McDonald's vestiging). Deze horecavoorzieningen worden vooral op dagen met evenementen en sportwedstrijden gericht bezocht. Voor de horeca bij Euroscoop is dit ook niet of nauwelijks concurrerend, aangezien het bezoek een andere achtergrond kent en betrekking heeft op verschillende deelgebieden. Tot slot is de planvorming van Decathlon noemenswaardig. Onderdeel van deze plannen is een horecavoorziening van circa 1.500 m^2 BVO welke ook autonoom bezocht kan worden. Deze horecavoorziening kan concurrerend zijn voor de uitpandige/zelfstandige horeca bij Euroscoop. Echter, omdat zowel Decathlon als Euroscoop putten uit hun eigen klandizie (detailhandels- en bioscoopbezoekers) kunnen zij naast elkaar bestaan en gezamenlijk het Rijnhal gebied meer uitstraling geven en op de kaart zetten als (bijzondere/thematische) horecabestemming.

6.4. Potentieel vanuit bioscoopbezoek

Het aantal bioscoopbezoeken is geraamd op circa 483.000 op jaarbasis (inclusief event cinema, zie hoofdstuk 4). Op basis van het ContinuVrijeTijdsOnderzoek (CVTO) is bekend dat de gemiddelde horecabestedingen per bioscoopbezoekers circa € 2,80 bedragen. Dit bestaat voor een groot deel uit de inpandige horeca en voor een klein deel uit autonome bestedingen bij zelfstandige/reguliere horeca. Het totale omzetpotentieel voor de horeca bij Euroscoop welke wordt gegenereerd door de bioscoopbezoekers is echter aanzienlijk groter. Op basis van statistieken (CVTO) en ervaringscijfers is dit omzetpotentieel als volgt ingeschat:

- 25-30% van de bioscoopbezoeken bezoekt voorafgaand aan of na afloop van bioscoopbezoek de uitpandige/zelfstandige horeca (op basis van ervaringscijfers en gegevens aangaande combinatiebezoeken van horeca en bioscoopbezoek voor binnenstadsbioscopen en bioscopen aan de rand van steden uit eerdere bioscoopstudies);
- Wanneer de zelfstandige horeca wordt bezocht wordt gemiddeld € 10,50[38] per persoon besteed, kijkend naar de gemiddelde bestedingen bij de beoogde formules (2x fastfood, 1x eetcafé en rekening houdend dat 25% van de bezoeken enkel een drankje nuttigt);
- Dit leidt tot een totaal omzetpotentieel van circa € 1,4 miljoen bij de zelfstandige horeca. Wij beschouwen dit omzetpotentieel als een ondergrens (nog exclusief de gemiddelde inpandige) horecabestedingen. Echter, omdat deze berekening gebaseerd is op een aantal aannamen is het

[35] Bron: Bedrijfschap Horeca & Catering.
[36] Het gaat hierbij om Malburgen, Schuytgraaf, Elderveld, Elden, De Laar, Vredenburg, Kronenburg en Rijkerswoerd.
[37] Bron: Locatus.
[38] Bron: CVTO.

realistisch van dit potentieel uit te gaan en geeft deze een betrouwbaar beeld van het potentieel bij de uitpandige horeca vanuit de bioscoopbezoekers;
- Om dit omzetpotentieel te vertalen naar vierkante meters is deze gedeeld door het gemiddelde vloerproductiviteit op basis van de gemiddelden in Arnhem (2x fastfood en 1x eetcafé/restaurant)[39]. Dit gemiddelde komt uit op € 2.740 per m^2;

Op basis hiervan komen de metrages die voor de uitpandige/zelfstandige horeca uitsluitend voor de bioscoopbezoekers nodig zijn op minimaal ruim 500 m^2 verkoopoppervlakte. Dit vertegenwoordigt al 50-55% van de beoogde verkoopoppervlak aan zelfstandige horeca. Dit is nog exclusief andere autonome doelgroepen, waarvoor met de beoogde drie concepten grote aanknopingspunten liggen. De beoogde horeca zal ondersteunend zijn aan de sport- en educatieve functies in het gebied en ook autonoom publiek uit Arnhem en een bredere regio (inclusief passanten) trekken. Daarnaast kan de horeca bij Euroscoop een lokale functie invullen voor inwoners in Arnhem-Zuid, een gebied met circa de helft van het aantal inwoners in Arnhem maar met op dit moment een zeer bescheiden horeca aanbod.

6.5. Conclusies trede 1: actuele regionale behoefte

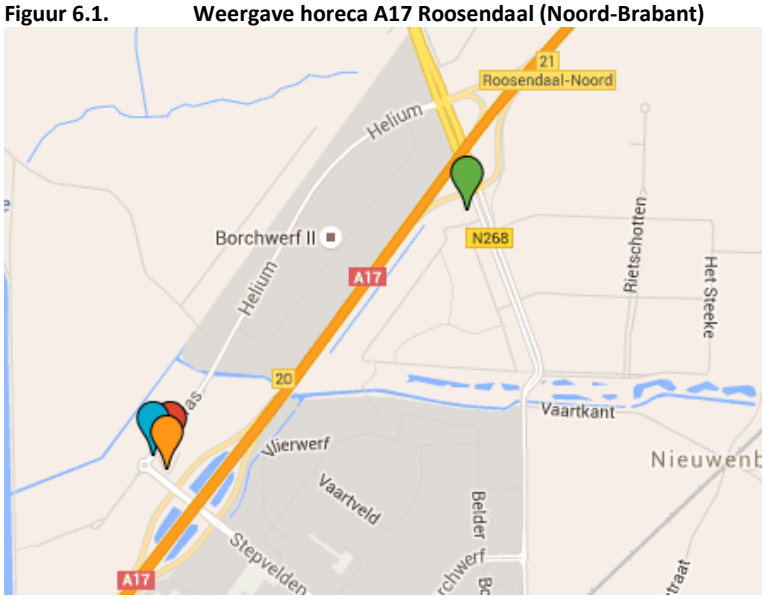
Gezien de kleine toevoeging aan het aanbod in de gemeente (toename van circa 1%) hebben de uitpandige/zelfstandige horecavoorzieningen vooral een marktvergrotend effect. Dit ook mede gezien het feit dat door de bioscoopbezoekers al behoefte is aan ruim de helft van de voorziene metrages en daarnaast ook aanvullende/autonome bezoekers kunnen worden aangetrokken. Hier komt verder bij dat de horecapunten bij de winkelcentra Kronenburg en Drieslag en bij Gelredome niet of nauwelijks concurrerend zijn.

Met andere woorden, de zelfstandige horeca voorziet in een actuele regionale behoefte. In de directe omgeving vinden er eerder marktvergrotende dan –verdringende effecten plaats. Het is niet uit te sluiten dat bepaalde ondernemers hinder ondervinden en dat dit op sommige plaatsen tot leegstand leidt. Dit kan echter ook optreden ongeacht de realisatie van Euroscoop en horeca en is ook van andere factoren afhankelijk zoals productvernieuwing, onvoldoende vraaggerichte bedrijfsvoering, etc.

Dat verschillende restaurants cq. fastfoodaanbieders op zeer korte afstand van elkaar kunnen opereren bewijst de huidige situatie langs de A17 bij Roosendaal (Noord-Brabant). Aan weerszijden van de weg zijn hier Delifrance, een Beren eetcafé, Subway, McDonald's, een Wereldrestaurant en Burger King gevestigd (zie ook onderstaande figuur). Andere voorbeelden zijn:
- Langs de A27 bij Meerkerk met een McDonald's, AC restaurant, Starbucks en een tankstation met lunchgelegenheid;
- Langs de A13 bij Delft met een Burger King, HAS Döner, Subway en Hajé Brasserie;
- Langs de A2 bij Amsterdam-Zuidoost met een Kentucky Fried Chicken, Sizzling Wok en McDonald's.

[39] Bron: Bedrijfschap Horeca & Catering en Centaal Bureau voor de Statistiek, bewerkt door ZKA.

Figuur 6.1. Weergave horeca A17 Roosendaal (Noord-Brabant)

Groen: Delifrance, Beren en McDonalds

Blauw: Burger King

Rood: Subway

Oranje: Wereldrestaurant

6.6. Trede 2: locatie

In de directe omgeving is geen leegstaand vastgoed met voldoende ruimte of passende uitstraling en profiel voor vestiging van de beoogde horecaformules die – conform andere bioscoopvestigingen – verbonden zijn met de Euroscoop bioscoop. Daarnaast ontbreekt elders de samenhang en synergie met een bioscoopvoorziening, alsmede de potenties van de sport, educatie en leisurecluster. Binnen het bestaand stedelijk gebied zijn aan de rand van het stadscentrum derhalve geen locaties beschikbaar die door herstructurering, transformatie of anderszins kunnen voorzien in de actuele regionale behoefte.

7. CONCLUSIES

Op basis van voorgaande analyses wordt het volgende geconcludeerd:

- Euroscoop heeft plannen voor de ontwikkeling van een nieuwe multiplex bioscoop op het huidige Rijnhal/Olympusterrein in Arnhem. Het plan heeft een omvang van 10 zalen en 2.300 stoelen, inpandige en uitpandige/zelfstandige horeca en maakt onderdeel uit van een geïntegreerde gebiedsontwikkeling van en rond de Rijnhal;
- Omdat de beoogde ontwikkeling een nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft waarvoor een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk is, is een onderzoek conform de 'ladder voor duurzame verstedelijking' uitgevoerd. Dit onderzoek heeft aangetoond dat er een actuele regionale behoefte is voor de beoogde Euroscoop, alsmede voor de uitpandige/zelfstandige horeca;
- Het aantal bezoeken aan Euroscoop is geprognosticeerd op circa 483.000 per jaar. Naast deze kwantitatieve analyse heeft de regionale behoefte nadrukkelijk een kwalitatief karakter. De locatie aan de rand van de stad is een belangrijk onderdeel van het concept. Het concept richt zich op andere doelgroepen dan binnenstadsbioscopen. Bezoek aan Euroscoop heeft sneller het karakter van 'snel een filmpje pakken' en trekt derhalve in mindere mate op het centrum georiënteerd publiek. De goede bereikbaarheid, het parkeergemak, voorzieningen in het gebied en in het gebouw (horeca) zijn belangrijke bezoekmotieven, waardoor de positionering van Euroscoop anders is dan die van binnenstadsbioscopen. Daarnaast kan Euroscoop bijdragen aan de beoogde ontwikkeling van het huidige Rijnhal/Olympus terrein;
- Er zijn binnen het bestaand stedelijk gebied geen bestaande (leegstaande) locaties waar beter voorzien kan worden in de regionale behoefte voor Euroscoop Arnhem (bioscoop en horeca) dan het huidige Rijnhal/Olympus terrein. Andere in potentie geschikte panden of gebieden scoren minder positief op de verschillende relevante criteria. Euroscoop leidt derhalve niet tot onnodig nieuw ruimtebeslag en heeft geen leegstand tot gevolg dat er uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening onaanvaardbare situatie in de regio ontstaat.

Bijlage 1 **Raming toekomstige marktruimte**

Gemeente	Bevolkings-prognose	Bezoek-frequentie	Groeivoet	Bezoekpotentieel	%	Euroscoop	%	Centrum Arnhem	%	Overig regio
Arnhem	159.600	2,2	1,75	614.460	45,0%	276.507	55,0%	337.953	0%	0
Bronckhorst	34.500	1,2	1,1	45.540	15,0%	6.831	15,0%	6.831	70%	31.878
Doesburg	11.900	1,3	1,3	20.111	30,0%	6.033	30,0%	6.033	40%	8.044
Doetinchem	55.400	2,2	1,1	134.068	10,0%	13.407	10,0%	13.407	80%	107.254
Duiven	24.800	1,2	1,3	38.688	45,0%	17.410	45,0%	17.410	10%	3.869
Ede	112.800	2,2	1,1	272.976	0,0%	0	10,0%	27.298	90%	245.678
Lingewaard	46.100	1,2	1,3	71.916	30,0%	21.575	20,0%	14.383	50%	35.958
Montferland	32.200	1,3	1,1	46.046	20,0%	9.209	20,0%	9.209	60%	27.628
Overbetuwe	47.600	1,2	1,3	74.256	35,0%	25.990	25,0%	18.564	40%	29.702
Renkum	30.800	1,3	1,3	52.052	25,0%	13.013	50,0%	26.026	25%	13.013
Rheden	43.100	1,3	1,3	72.839	40,0%	29.136	50,0%	36.420	10%	7.284
Rijnwaarden	10.900	1,2	1,3	17.004	30,0%	5.101	30,0%	5.101	40%	6.802
Rozendaal	1.500	1,2	1,3	2.340	35,0%	819	60,0%	1.404	5%	117
Wageningen	39.500	1,7	1,1	73.865	10,0%	7.387	20,0%	14.773	70%	51.706
Westervoort	14.700	1,2	1,3	22.932	50,0%	11.466	50,0%	11.466	0%	0
Zevenaar	32.700	1,7	1,1	61.149	25,0%	15.287	25,0%	15.287	50%	30.575
Subtotaal	**698.100**			**1.620.242**		**459.170**		**561.565**		**599.508**
Totaal						**483.337**		**561.565**		

Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem

5 juli 2016

Eindrapport

BUREAU
STEDELIJKE
PLANNING

Status:
Eindrapport

Datum:
5 juli 2016

Een product van:
Bureau Stedelijke Planning bv
Silodam 1E
1013 AL Amsterdam
020 - 625 42 67
www.stedplan.nl
amsterdam@stedplan.nl

Team Detailhandel en Leisure:
Sandra Beentjes MSc.
Drs. Toine Hooft

Voor meer informatie: Toine Hooft, th@stedplan.nl

In opdracht van:
Gemeente Arnhem

De in dit document verstrekte informatie mag uitsluitend worden gebruikt in het kader van de opdracht waarvoor deze is opgesteld. Elk ander gebruik behoeft de voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau Stedelijke Planning BV©.

Projectnummer: 2016.A.540a
Referentie: 2016.A.540a Arnhem bioscoopmarkt_050716

Inhoudsopgave

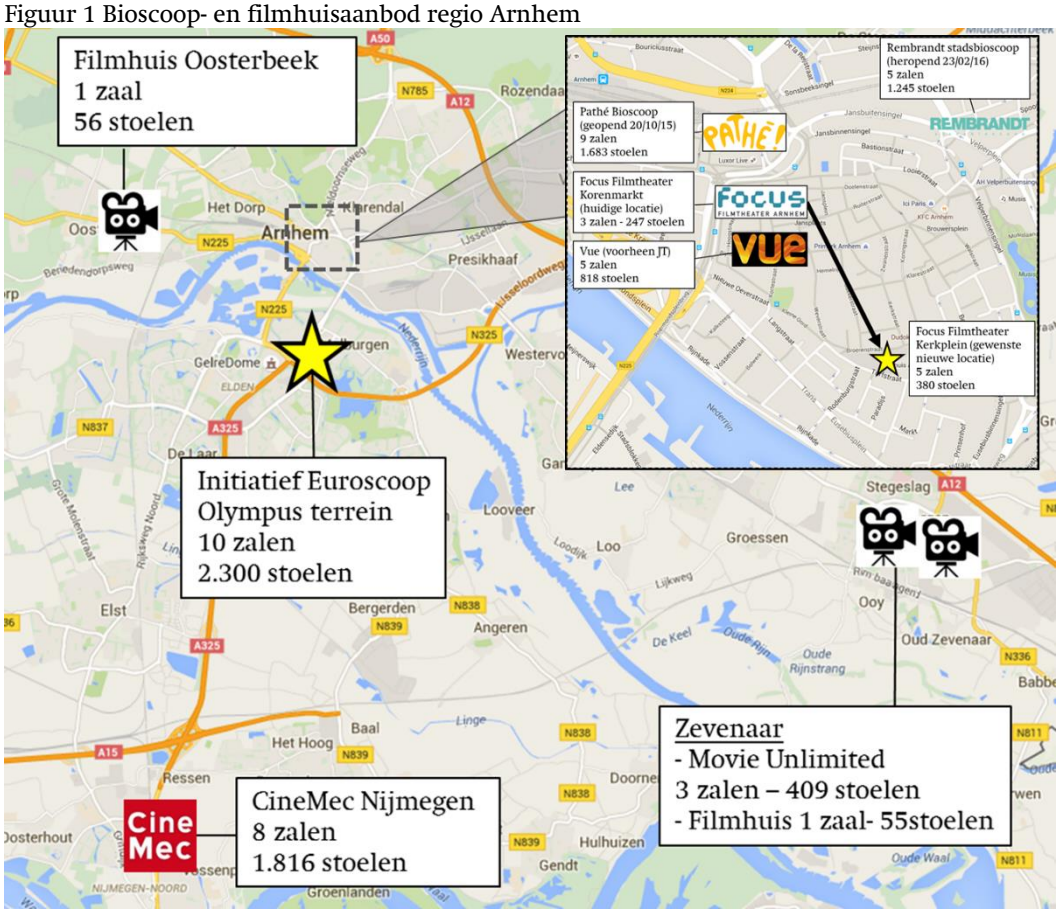
		Pagina
	Inleiding	4
1	Kenschets landelijke en regionale bioscoopmarkt	6
	1.1 Ontwikkeling landelijke bioscoopmarkt	
	1.2 Regionaal krachtenveld bioscopen	
2	Beantwoording onderzoeksvragen effecten	10
	2.1 Effecten multiplex Sportpark Olympus op Arnhemse binnenstad	
	2.2 Effecten multiplex Sportpark Olympus op CineMec	
	2.3 Beoordeling conclusies rapport ZKA	
	2.4 Effecten Euroscoop op CineMec, Vue en Rembrandt	
	2.5 Slotconclusies en advies	
	Bijlage 1: Begrippenlijst	27
	Bijlage 2: Referenties	28
	Bijlage 3: Opzet en doel van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking	31

Inleiding

In de gemeente Arnhem en regio is de bioscoopmarkt hevig in beweging. Onlangs zijn nieuwe bioscopen gerealiseerd in de Arnhemse binnenstad (Pathé) en Nijmegen (CineMec). Er is een concreet initiatief voor een megabioscoop (multiplex) met 2.300 stoelen verdeeld over 10 zalen op het Sportpark Olympus (Rijnhalgebied). Ook in de Arnhemse binnenstad speelt nog een initiatief: de verplaatsing van Focus Filmtheater naar het Kerkplein.

Alle initiatieven bij elkaar opgeteld geeft een substantiële expansie van het aantal bioscoopstoelen in Arnhem. De vraag die voorligt is wat de effecten zijn van de komst van Euroscoop en of deze bioscoop naast het bestaande aanbod de regio Arnhem kan bestaan.

Figuur 1 Bioscoop- en filmhuisaanbod regio Arnhem

Bron: NVB, 2015, Google Maps; bewerking Bureau Stedelijke Planning

Vraagstelling

Op dinsdag 2 februari is de collegenota inzake de megabioscoop op het Sportpark Olympus in het college behandeld. Het college heeft verzocht een effectanalyse te verrichten, in aanvulling op het behoefteonderzoek van ZKA uit december 2015.[1] De effecten komen summier aan bod in het rapport van ZKA.

De volgende onderzoeksvragen staan centraal:

Effecten multiplex Sportpark Olympus op Arnhemse binnenstad

1. Welke (economische) effecten heeft de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop (Euroscoop) op het huidige en verwachte bioscoopaanbod van de binnenstad?
2. In welke verhouding staat de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop tot de visie De Arnhemse Binnenstad?
3. Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen de bioscoopconcepten van de binnenstad en een grootschalige, perifere bioscoop (inclusief bestedingspatronen en doelgroepen)?

Effecten multiplex Sportpark Olympus op CineMec

4. Welke (economische) effecten heeft de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop met horeca en congresvoorzieningen (Euroscoop) op de CineMec bioscoop in Nijmegen en vice versa?

Beoordeling conclusies rapport ZKA

5. Wat betekenen de antwoorden op de bovenstaande vragen voor de conclusies van het rapport van ZKA (2015)?

Doel is dat met de uitkomsten van dit aanvullend onderzoek en de andere voorliggende rapportages het college een weloverwogen besluit kan nemen over de nota van 2 februari 2016, die is teruggenomen.

Leeswijzer

Het aanvullend onderzoek is vervat in een zelfstandig leesbaar rapport. In het eerste hoofdstuk is een korte kenschets gegeven van de Nederlandse en regionale bioscoopmarkt. In het tweede hoofdstuk is specifiek antwoord gegeven op de voorliggende onderzoeksvragen.

[1] Euroscoop Arnhem: analyse ladder voor duurzame verstedelijking, ZKA, december 2015

1 Kenschets landelijke en regionale bioscoopmarkt

In de eerste paragraaf is een profielschets gegeven van de landelijke bioscoopmarkt. Vrijwel alle bioscoop- en filmtheaterexploitanten in Nederland zijn lid van de Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten (NVB). De NVB en de Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVF) brengen sinds 2004 een gezamenlijk jaarverslag uit. Hierin zijn diverse statistieken opgenomen over de Nederlandse bioscoopbranche. Ook geven zij elke twee jaar opdracht tot het uitvoeren van een bioscoopmonitor. Daarnaast is ingezoomd op het regionaal krachtenveld (paragraaf 1.2).

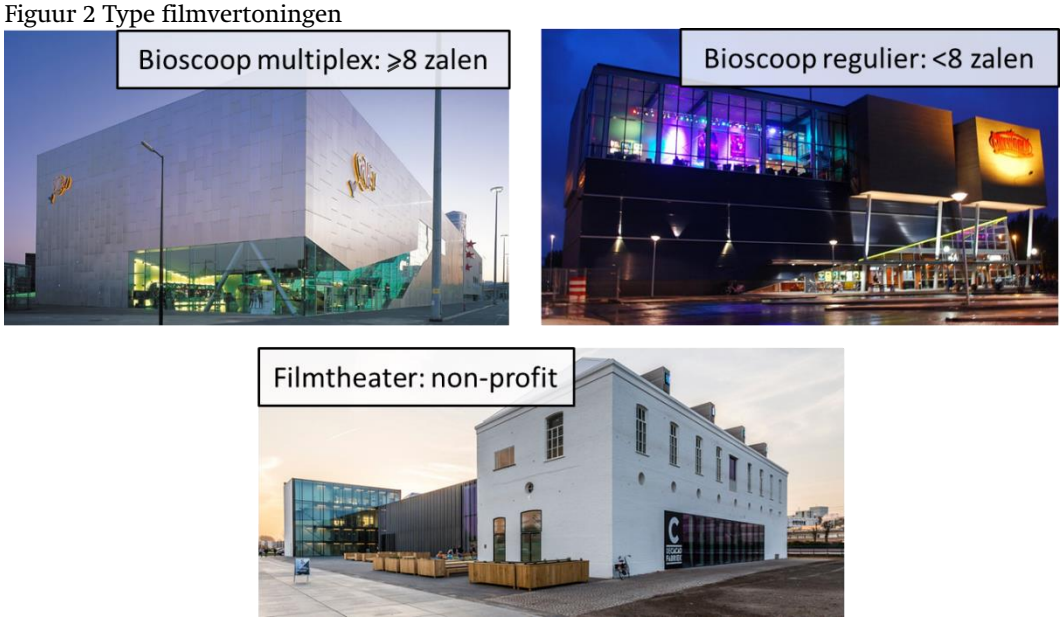
1.1 Ontwikkeling landelijke bioscoopmarkt

Type filmvertoningen

De NVB maakt onderscheid naar een drietal type filmvertoningen (zie ook bijlage 1 voor een uitgebreide omschrijving), namelijk:

- **Een multiplex**. De in Europa gangbare definitie voor 'multiplex' is een bioscoop met acht tot zestien zalen. De geplande bioscoop op Sportpark Olympus is een multiplex, zo ook CineMec Nijmegen. Pathé Arnhem heeft negen zalen, maar heeft door de locatie ook kenmerken van een reguliere, commerciële bioscoop.
- **Een reguliere, commerciële bioscoop**. Deze telt minder dan acht zalen. Ze zijn vaak gevestigd in de centra en binnensteden en worden daarom ook wel 'cityplex' genoemd. Vue Arnhem en Stadsbioscoop Rembrandt vallen binnen dit type bioscoop. Stadsbioscoop Rembrandt vertoont veel arthouse films, waardoor het ook kenmerken heeft van een filmtheater.
- In een **filmtheater** is de exploitatie van de filmvertoning non-profit van opzet. Focus Filmtheater valt onder dit type theater. Wanneer filmtheaters alleen in het weekend films vertonen schaart het NVB ze onder kleine filmtheaters.

Figuur 2 Type filmvertoningen

Bron: Bureau Stedelijke Planning

In juli 2015 telde Nederland 152 bioscopen met gemiddeld 4,4 doeken en 176 stoelen per doek. Twintig bioscopen kunnen tot het type multiplex gerekend worden.

Tabel 1 Bioscoopaanbod (2015)

Type	Aantal	Aantal stoelen	Stoelen per bios	Aantal doeken	Stoelen per doek
Bioscoop	152	119.793	788	682	176
Waarvan multiplex	*20*	*39.441*	*1.972*	*189*	*209*
Filmtheaters	113	19.877	176	176	113
*Waarvan filmtheaters klein**	*75*	*9.872*	*132*	*64*	*154*
Totaal	**265**	**139.670**	**527**	**858**	**163**

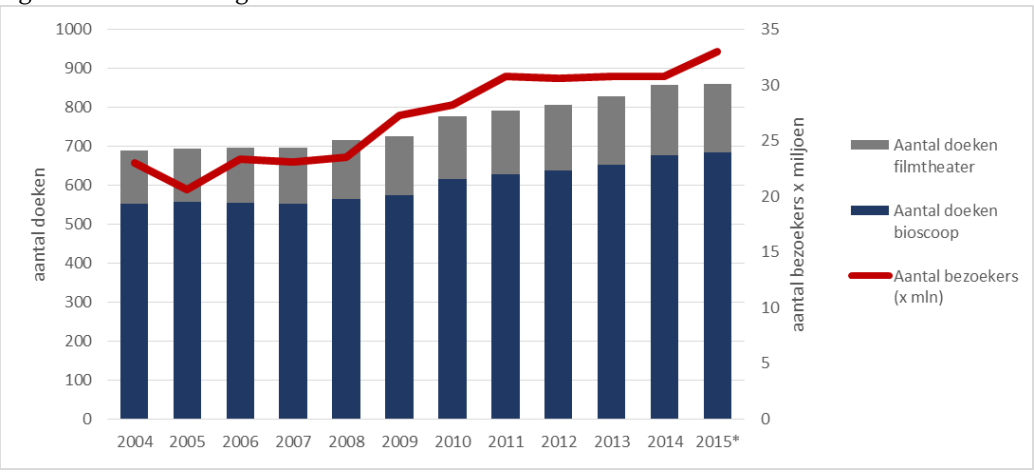
Bron: NVB, 2015 * betreft filmtheaters zonder weekprogramma, zij zijn in de regel klein of zitten intern bij een bioscoop

Ontwikkelingen bioscopen, doeken en bezoekers[2]

Het aantal bezoeken aan bioscopen in Nederland is sinds 2004 met 43% toegenomen tot bijna 33 miljoen bezoeken in 2015. Het is het hoogste niveau sinds 1967. Het aantal bezoeken per inwoner bedraagt inmiddels 1,9 (Nederlanders van zes jaar en ouder); dit was tien jaar geleden 1,4 keer per jaar. Het bioscoopbezoek blijft overigens nog achter bij ons omringende landen, maar er is wel een inhaalslag gemaakt. Het bezoek per jaar fluctueert en is sterk afhankelijk van het filmaanbod.

De groei van het bioscoopbezoek hangt nauw samen de investeringen in nieuwe bioscoopcomplexen en filmtheaters en renovatie van bestaande bioscopen.

Figuur 3 Ontwikkeling aantal doeken en bezoekers 2004-2015

Bron: NVB, 2014 & 2015 *2015 betreft een voorlopig resultaat

[2] NVB (2014) Jaarverslag 2014 NVB

1.2 Regionaal krachtenveld bioscopen

Bij het in kaart brengen van het aanbod in de regio Arnhem is een reistijd van 20 minuten genomen als grens. Uit de bioscoopmonitor 2013/2014 blijkt dat het grootste deel van de bioscoopbezoekers een reistijd van 10 à 20 minuten heeft[3]. Er is onderscheid gemaakt naar drie type bioscopen: multiplex, reguliere bioscoop en filmtheater.

Tabel 2 Bioscoopaanbod regio Arnhem

Naam bioscoop	Plaats	Type	Aantal stoelen	Aantal doeken	Afstand vanaf Sportpark Olympus**
Pathé Arnhem	Arnhem	Multiplex	1.683	9	4 km / 6 min
Rembrandt Stadsbioscoop	Arnhem	Regulier *	1.245	5	5 km / 8 min
Vue Arnhem	Arnhem	Regulier	818	5	5 km / 9 min
Focus Filmtheater	Arnhem	Filmtheater	247	3	5 km / 9 min
CineMec Nijmegen	Nijmegen	Multiplex	1.816	8	11 km/10 min
Filmhuis Oosterbeek	Renkum	Filmtheater	56	1	9 km / 15 min
Filmhuis Didam	Montferland	Filmtheater	79	1	19 km / 17 min
Filmhuis Doesburg	Doesburg	Filmtheater	59	1	21 km / 18 min
Movie Unlimited	Zevenaar	Regulier	409	3	19 km / 19 min
Filmhuis Dieren	Rheden	Filmtheater	235	1	20 km / 19 min
Filmhuis Zevenaar	Zevenaar	Filmtheater	55	1	19 km / 20 min
			7.086		

Bron: NVB, 2015; * bovengemiddeld arthouse aanbod; **per auto van adres tot adres, zonder vertraging (googlemaps)

Meer dan de helft van het bioscoopaanbod (in stoelen, 56%) in de regio is te vinden in Arnhem.

Figuur 4 Bioscoopaanbod regio Arnhem (en >1.000 stoelen buiten verzorgingsgebied)

Bron: NVB, 2015; bewerking Bureau Stedelijke Planning

[3] Stichting Filmonderzoek (2014) Bioscoopmonitor 2013/2014

Tabel 3 Grote bioscopen direct buiten het verzorgingsgebied (20-30 autominuten)

Naam bioscoop	Plaats	Type	Aantal stoelen	Aantal doeken	Afstand tot Olympus Arnhem
CineMec Ede	Ede	Multiplex	2.350	9	33 km / 24 min
Vue Doetinchem	Doetinchem	Regulier	1.035	6	34 min / 25 min

Bron: NVB, 2015

Mutaties bioscoopaanbod regio Arnhem 2010-heden

Het bioscoopaanbod in Arnhem is de afgelopen zes jaar sterk veranderd:

- Pathé bracht halverwege 2010 naar buiten dat ze een nieuwe bioscoop willen bouwen bij het station van Arnhem en dat het huidige onderkomen, het Rembrandt Theater, gesloten zou worden. In oktober 2015 is de nieuwe bioscoop van Pathé geopend met 9 zalen en 1.683 stoelen.
- In oktober 2015 heeft een nieuwe bioscoop zijn intrek genomen in het Rembrandttheater en is de bioscoop van binnen opgeknapt en omgedoopt tot Stadsbioscoop Rembrandt. De Stadsbioscoop richt zich in haar programmering op het snijvlak tussen kwaliteitsfilms uit het commerciële circuit en commerciële films uit het filmhuis-genre.
- In Lent (Nijmegen) is in december 2015 CineMec al deels geopend langs de N325, op 15 maart 2016 is de gehele bioscoop opengesteld. Het nieuwe multitainmentcomplex in Nijmegen-Noord heeft 8 zalen en diverse foyers. In de grootste zaal met ruim 750 stoelen kan de vloer omhoog, waardoor er een extra beursvloer ontstaat.

Bioscoopinitiatieven in en net buiten het verzorgingsgebied

- JT Arnhem (Vue Arnhem) krijgt in de loop van 2016 een opknapbeurt. De 'make-over' voor het filmtheater in de binnenstad hangt samen met de naamsverandering naar 'Vue'. Het voormalige Eurocinema krijgt een nieuw logo, een schilderbeurt en nieuw tapijt. De zalen worden uitgerust met VIP-stoelen. De eigenaar verwacht de operatie voor november 2016 te kunnen afronden[4].
- Focus Filmtheater gaat uitbreiden op een nieuwe locatie. Zij hebben daarvoor het Kerkplein op het oog. In het plan is uitgegaan van 5 zalen met 380 stoelen, dat is per saldo een uitbreiding van 136 stoelen. Het bestemmingsplan is op 22 maart vastgesteld door de gemeenteraad, waardoor de ontwikkeling mogelijk is.
- Er zijn diverse plannen in Nijmegen. Eind januari werd bekend dat Pathé graag een bioscoop wil openen op de Wedren (net buiten het centrum)[5]. Vue (exploitant van twee reguliere bioscopen in het centrum) wil ook graag een grotere en meer moderne bioscoop openen in Nijmegen[6]. Voorkeur lag bij het Centraal Station of de Wedren, maar ligt nu bij de bestaande locatie van Calypso (Mariënburgpassage). Op die locatie kan snel gestart worden met een bioscoop van 8 zalen. Hiermee wordt niet alleen Calypso vervangen, maar sluit ook Carolus.

[4] http://www.arnhem-direct.nl/berichten/blikken_bioscoop_blijft_open
[5] http://www.gelderlander.nl/regio/nijmegen-e-o/nijmegen/ook-path%C3%A9-wil-bioscoop-op-wedren-in-nijmegen-1.5645856
[6] http://www.gelderlander.nl/regio/nijmegen-e-o/nijmegen/jt-vue-wil-nu-superbios-in-hartje-nijmegen-1.5652565

2 Beantwoording onderzoeksvragen effecten

In het tweede hoofdstuk is specifiek antwoord gegeven op de voorliggende onderzoeksvragen. De onderzoeksvragen hebben betrekking op:

- de effecten van multiplex Sportpark Olympus op de Arnhemse binnenstad (paragraaf 2.1);
- de effecten van multiplex Sportpark Olympus op CineMec Nijmegen (paragraaf 2.2);
- de consequenties van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek voor de conclusies van het rapport van ZKA uit december 2015 (paragraaf 2.3).

Kenmerken Euroscoop Sportpark Olympus Arnhem

De kenmerken van de nieuwe bioscoop bepalen voor een deel de invloed op het bestaande bioscoopaanbod in de regio. Euroscoop (Arnhem) heeft de volgende kenmerken:

- Euroscoop is een Belgische exploitant en heeft momenteel twee vestigingen in Nederland: in Tilburg en Maastricht.
- Goedkopere prijsrange: tarieven voor volwassenen liggen op € 8,50, met een toeslag van € 1,00 voor 3D-films. 60-plussers en studenten betalen € 7,50. Kinderen tot 12 jaar € 6.50. Op maandag kosten de toegangskaarten voor iedereen € 5,00.
- Voor de bioscoop in Arnhem zijn 10 zalen met 2.300 stoelen voorzien.
- Euroscoop stelt extra eisen aan technisch hoogwaardige voorzieningen (zoals dubbele geluidsisolatie tussen zalen) en heeft veel aandacht voor (zit- en kijk)comfort.
- Breed spectrum aan films: van commercieel tot films met arthouse elementen.
- Er zijn diverse speciale acties voor bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld 50-plus, ladies night, seniorenmiddag en kinderfeestjes).
- Mogelijkheden om 'live' grote sport- en muziekevents te tonen voor een groot publiek.
- Mogelijkheden om congressen/grote bijeenkomsten te organiseren (core business is en blijft bioscoop). Bieden van ondersteunende ruimte aan onderwijsinstellingen.
- Mogelijkheid voor creatieve parkeeroplossingen (dubbelgebruik) met Decathlon, winkelcentrum Kronenberg en stadion Gelredome.
- Inpandige/"onzelfstandige" en zelfstandige horeca maken onderdeel uit van het concept. Inpandige horeca wordt bezocht als onderdeel van het bioscoopbezoek; zelfstandige horeca heeft een bredere functie (ook voor bezoekers winkels, passanten en lokale bevolking). In een aantal bioscopen van Euroscoop is fitness gevestigd.
- Voor de vestiging in Tilburg werden 500.000 bezoekers per jaar verwacht, dat zijn er uiteindelijk 800.000 per jaar geworden. Voor de vestiging in Arnhem worden 450.000 – 500.000 bezoekers per jaar verwacht; genoeg voor een rendabele exploitatie.

Referentiebeeld: Euroscoop Tilburg

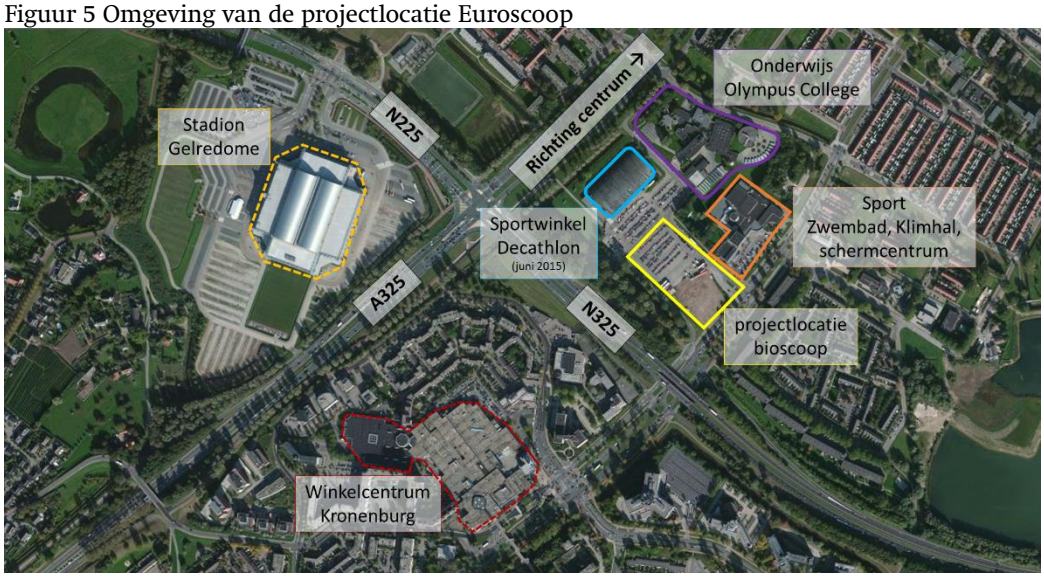

Bron foto: Thebe Extra

Omgeving projectlocatie Euroscoop Olympus

Euroscoop Arnhem is voorzien op Olympus. In dit gebied zijn al een aantal voorzieningen gehuisvest op het gebied van sport en onderwijs en in juni 2016 opent Decathlon in de Rijnhal (voormalig evenementencomplex). De projectlocatie is gelegen op de kavel bij de kruising van de A325, N325, N225 en de weg richting het centrum van Arnhem. Aan de andere zijde van de N325 ligt het stadsdeel-winkelcentrum Kronenburg met ruim 100 winkels. Op de hoek van de N225 en A325 ligt het multifunctionele stadion Gelredome, waar naast voetbal ook grote evenementen plaatsvinden. De locatie maakt samenwerking met de omliggende functies goed mogelijk. Het onderwijs kan bijvoorbeeld gebruik maken van de zalen in de bioscoop en het parkeerterrein van winkelcentrum Kronenburg kan op piekmomenten dienst doen als overloopgebied. De beoogde uitpandige horeca bij de bioscoop heeft tevens een functie van bezoekers van Decathlon, de sportgelegenheden en passanten.

Figuur 5 Omgeving van de projectlocatie Euroscoop

Bron: Bing Maps, bewerking Bureau Stedelijke Planning

2.1 Effecten multiplex Sportpark Olympus op Arnhemse binnenstad

De volgende **hoofdvragen** zijn in deze paragraaf beantwoord:

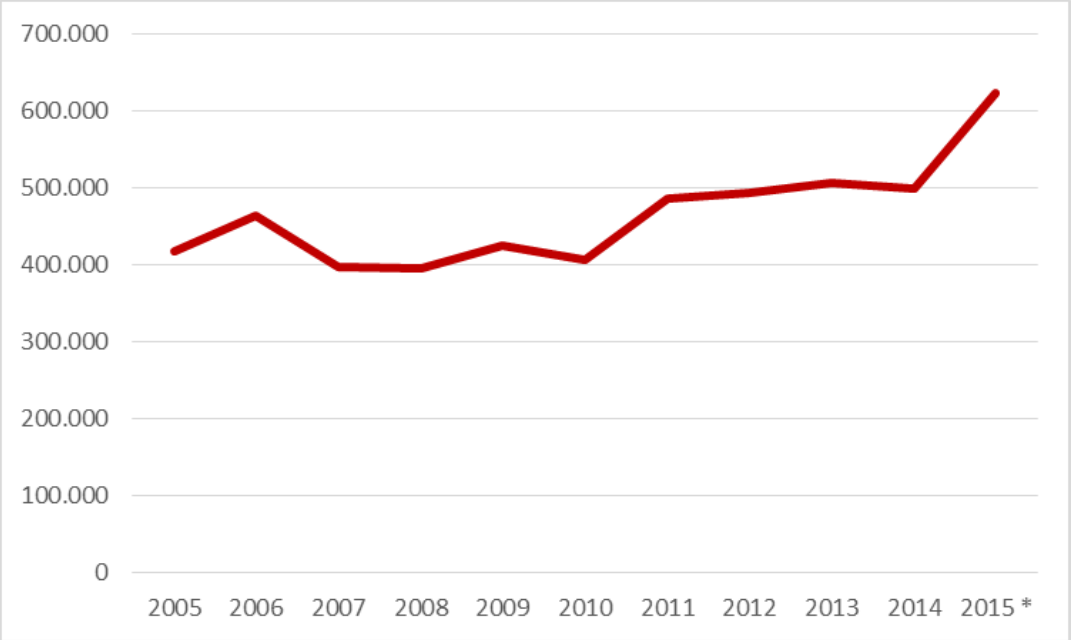
1. *Welke (economische) effecten heeft de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop (Euroscoop) op het huidige en verwachte bioscoopaanbod van de binnenstad?*
2. *In welke verhouding staat de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop tot de visie De Arnhemse Binnenstad?*
3. *Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen de bioscoopconcepten van de binnenstad en een grootschalige, perifere bioscoop (inclusief bestedingspatronen en doelgroepen)?*

Arnhem stond in 2015 op de 12e plaats in de top 50 van steden naar bioscoopbezoek. In 2015 werden er 622.000 bezoeken aan de bioscopen in Arnhem gedaan. Het aantal bezoeken is ten opzichte van 2014 sterk toegenomen (+25%).[7] Op basis van de 2.783 (nieuwe Pathé, VUE en Focus) stoelen eind december 2015, kan de gemiddelde

[7] NVB (2015) Dashboardonderzoek 2015

stoelbezetting uitgerekend worden. Deze bedraagt 227: exact gelijk aan het gemiddelde van Nederland in 2015.

Figuur 6 Bezoekersaantal bioscopen Arnhem

Bron: NVB, 2015

In 2015 gingen in Arnhem 622.000 mensen naar de film. Pathé (inclusief Rembrandt Theater) kreeg het leeuwendeel over de vloer: 456.000 (marktaandeel van 73%). Focus Filmtheater Arnhem noteerde 73.000 bezoekers (+15,5% t.o.v. 2014)[8]. Voor JT Arnhem (thans VUE) blijven er dan nog zo'n 93.000 over (marktaandeel 15%).[9] Dat de groei van bezoekersaantallen vooral bij Pathé speelt, blijkt ook uit de onderstaande krachtenberichten uit de Gelderlander. De JT-bioscoop (VUE) heeft juist het bezoekersaantal terug zien lopen.

'Blikken bioscoop' Arnhem ziet bezoekersaantallen teruglopen

De JT-bioscoop in Arnhem kampt met een gestage neergang van bezoekerscijfers. In de afgelopen 4 jaar nam het aantal bezoekers met een kleine 20 procent af bij de bioscoop aan de Hoogstraat, ook wel bekend onder de vroegere naam Euro Cinema.

In diezelfde periode zag grote concurrent Pathé Rembrandt het bezoekersaantal juist met 17 procent toenemen. In 2014 verkocht de 818 stoelen tellende JT-bioscoop ruim 110.000 kaartjes. Pathé wist vorig jaar een kleine 350.000 filmliefhebbers te verleiden naar het Rembrandt Theater (1.246 stoelen).

Daling

JT Arnhem kampt al jaren met flink teruglopende bezoekersaantallen. In 2014 kreeg JT zo'n 110.000 filmliefhebbers over de vloer. In 2015 waren dat er een kleine 100.000, zegt Sterk. Hij verwacht dat de daling doorzet.

[8] Bron: website Focus Filmtheater
[9] http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/n%C3%B3g-een-bioscoop-in-arnhem-is-heel-veel-1.5712006

Opknapbeurt
De 'Blikken Bioscoop' krijgt in de loop van 2016 een opknapbeurt. De 'make-over' voor het filmtheater in de binnenstad hangt samen met een naamsverandering.
Bioscoopconcern JT gaat verder als 'Vue'. Het voormalige Eurocinema krijgt een nieuw logo, een schilderbeurt en nieuw tapijt. De zalen worden uitgerust met VIP-stoelen. JT-directeur Ron Sterk verwacht die operatie voor november 2016 te kunnen afronden.

Bron: De Gelderlander, 12 augustus 2015 en 4 februari 2016

Ad 1. Effecten bioscoop Sportpark Olympus Arnhem op bestaand bioscoopaanbod
Met de komst van de bioscoop op de locatie Olympus groeit het aanbod bioscoop- en filmhuisstoelen in de regio met 2.300 stoelen: dat is een groei van 32% voor de regio en voor de stad Arnhem zelfs een toename van 58%.

Uit de nadere referentieanalyse van Bureau Stedelijke Planning (zie bijlage 2) en eerder onderzoek (Van Hees, 2015 en ZKA, 2015) blijkt dat de komst van een multiplex een aanzienlijk impuls teweeg brengt in het bioscoopbezoek:

- absoluut 150.000 tot 800.000 extra bezoekers per jaar en;
- relatief ongeveer een verdubbeling tot verdrievoudiging van het bezoek (Hoofddorp uitgezonderd).

De uitkomsten zijn wat vertroebeld omdat in de regel ook het bestaande bioscoopaanbod wordt gemoderniseerd en/of gesaneerd en effecten dus op elkaar ingrijpen (zie ook referenties in bijlage 2). Ook spelen een groot aantal andere factoren mee, zoals: het huidig functioneren van de bioscoop, de ligging, de moderniteit en het filmaanbod in relatie tot het filmaanbod in de multiplex.

Afgaande op de analyse van referentiesteden (Tilburg, Enschede en Haarlem) en eerder onderzoek schatten we de omzetclaim op het bestaande aanbod op 25% tot 50%. Dit betekent dat 25% tot 50% van de bezoekers aan de bioscoop op Olympuspark voorheen een gevestigde bioscoop in de regio aandeed. De andere 50% tot 75% van de bezoekers van de bioscoop Olympus betreft nieuwe bezoeken/bezoekers (verhoging animocijfer, aanboren van een nieuwe markt en bezoek van buiten de regio).

Tabel 4 Effect bioscoop Olympus op bestaand bioscoopaanbod (25% verdringing)

	Aantal regio	Initiatief Olympus	25% stoelen initiatief Olympus	Verdringingseffect
Stoelen	7.086	2.300	759	11%

Tabel 5 Effect bioscoop Olympus op bestaand bioscoopaanbod (50% verdringing)

	Aantal regio	Initiatief Olympus	50% stoelen initiatief Olympus	Verdringingseffect
Stoelen	7.086	2.300	1.150	16%

Het effect van de bioscoop op Olympus op het bioscoopaanbod in de regio bedraagt 759 tot 1.150 stoelen. Geprojecteerd op het huidige aanbod in de regio van 7.086 stoelen is dit een percentage van 11 tot 16%. De effecten zijn niet evenredig over alle bioscopen verdeeld. Onder het volgende kopje wordt per bioscoop aangegeven of de indicatieve effecten per bioscoop op basis van verschillende factoren naar verwachting groter of kleiner zijn.

Pathé Arnhem en VUE Arnhem

Bron: Pathé en Arnhem-direct

Effecten per bioscoop

Tabel 6 Indicatieve effecten per bioscoop in de binnenstad van Arnhem (op volgorde van score)

Bioscoop	Overlap in functie	Afstand tot S. Olympus	Huidig functioneren	Totaalscore
VUE Arnhem	- -	- -	-	- -
Rembrandt Stadsbioscoop	-	- -	0	-
Pathé Arnhem	- -	- -	+	-
Focus Filmtheater	0	- -	+	-/0

Scores

- **Overlap in functie** Hoe meer gelijkenis met het format/concept en hoe meer overlap in functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype), hoe groter het effect. De score geeft aan of er sprake is van weinig overlap (0), enige overlap (-) of veel overlap (- -).
- **Afstand tot Sportpark Olympus.** De afstand (in autominuten) tussen het project en de betreffende bioscoop is vaak maatgevend. Buiten de 20 autominuten is het effect verwaarloosbaar (buiten het verzorgingsgebied). De score maakt onderscheid tussen 0-10 minuten (- -), 10-20 minuten (-) en 10-20 minuten en 16-20 minuten (0).
- **Huidig functioneren.** Op basis van krantenartikelen, ervaringen met andere projecten en expert opinie. De score geeft aan of een bioscoop slecht (-), redelijk (0) of goed (+) functioneert.

Alle binnenstadsbioscopen liggen op vrij korte afstand van Sportpark Olympus, binnen 10 autominuten. Ze zullen derhalve effecten ondervinden. VUE Arnhem en Pathé Arnhem kennen de grootste overlap in functie. Het format/concept en de functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype) komen gedeeltelijk overeen. De effecten zijn dan ook hier het hoogst.

- VUE Arnhem is het meest kwetsbaar. VUE heeft een wat verouderd aanbod en kampt al jaren met teruglopende bezoekersaantallen. De recente opening van de nieuwe

Pathé heeft de teruggang verder versterkt. Pathé is op slechts 350 meter afstand van Vue gevestigd, het aanbod films van beide is sterk vergelijkbaar.

- Pathé Arnhem is nieuw, voorzien van de nieuwste (zoals IMAX 3D) en functioneert naar verluid goed. Pathé is beduidend minder kwetsbaar dan VUE.
- Stadsbioscoop Rembrandt is opgeknapt en richt zich op kwaliteitsfilms, deels ook het toegankelijk arthouse-aanbod. Daarmee onderscheid stadsbioscoop Rembrandt zich van het andere aanbod in de binnenstad, overigens ook van de multiplex Olympus.
- Het aanbod van het Focus Filmtheater is van compleet andere orde dan het beoogde aanbod in Euroscoop en functioneert nu ook goed.

Conclusie

Een deel van het bioscoopaanbod in de binnenstad van Arnhem is kwetsbaar. Mogelijk vindt versnelde uitval plaats bij realisatie van een multiplex op Sportpark Olympus. VUE kampt al jaren met teruglopende bezoekcijfers en is het meest kwetsbaar. Hoewel Stadsbioscoop Rembrandt zich specifiek richt op kwaliteitsfilms, zal een (groot) deel van die films ook in Pathé, VUE, CineMec en Euroscoop draaien. Het is niet uit te sluiten dat een van de bioscopen haar deuren zal (moeten) sluiten. Dit is dan het meest kwetsbare aanbod; de totale structuur versterkt juist. Voor de stadsbioscopen is het aannemelijk dat bij eventuele leegstand een herinvulling met een andere stedelijke functie kan worden gevonden, al dan niet door herontwikkeling.

Ad 2. Verhouding multiplex Sportpark Olympus tot de visie De Arnhemse Binnenstad?

In de nota De Arnhemse Binnenstad (februari 2015) wordt de gemeentelijke inzet beschreven aan de hand van twee motto's:

- Motto 1 –**'ieder zijn rol en werken vanuit vitale coalities'**- gaat over het samenspel, de manier van werken, het 'HOE'. Dat wordt enerzijds bereikt door samen te werken met bewoners: wijkaanpak. Anderzijds met ondernemers en instellingen: organisatiegraad versterken en slagkracht verhogen.
- Motto 2 –**'inzet Arnhemse kwaliteit'**- gaat over de inhoud van de koers, het 'WAT'. Dit motto over Arnhemse kwaliteit verloopt langs een drietal lijnen:
  - **De Ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad (de stenen) op orde**. Het gaat hierbij om het totaal van de kwaliteit niet alleen de historische panden, maar ook de vernieuwing, de schaal, maat en verblijfskwaliteit van de openbare ruimte, het groen, etc.
  - **Zorg voor een gastvrije, bereikbare binnenstad**. Onder deze lijn rekenen we niet alleen gastvrijheid en bereikbaarheid in brede zin. Het welkom voelen, ontvangen worden, er makkelijk kunnen komen op allerlei manieren en voor alle doelgroepen (dus ook bewoners!), goede parkeervoorzieningen, aantrekkelijke entrees, maar ook evenementen, een breed winkelaanbod en een goeie functiemix in de binnenstad
  - **Zorg voor Creatieve en aantrekkelijke programmering**. Specifiek kenmerk van Arnhem is zijn brede creatieve sector en sterke culturele infrastructuur (complete keten educatie - productie - presentatie). Dat moet voelbaar zijn in aankleding van de openbare ruimte, assortiment in het aanbod, maar ook in evenementen.

In de nota wordt Arnhem als de cultuurhoofdstad van het Oosten benoemd. De stad heeft een complete culturele keten waarin educatie, productie en presentatie van cultuur is geborgd. De binnenstad is de plaats waar het merendeel van de culturele trekkers gehuisvest. Een gevarieerd cultureel aanbod van goede kwaliteit, dat zichtbaar en toegankelijk is en ook voor de regio een functie heeft. De (culturele) investeringen leiden tot een kwaliteitsimpuls voor de binnenstad en een aantrekkelijker omgevings- en vestigingsklimaat voor bedrijven. Het Focus Filmtheater is opgenomen als een van de culturele trekkers, die in de toekomst in een nieuw pand wordt ondergebracht.

Conclusie
Een creatieve en aantrekkelijk programmering (derde punt van het motto 'inzet Arnhemse kwaliteit') wijst op een kwalitatief hoogwaardig aanbod bioscopen en filmtheaters. Het huidige bioscoopaanbod in de binnenstad voldoet momenteel niet meer geheel aan de kwalitatieve eisen van de huidige consument, wat vooral terug te zien is in de bezoekersaantallen van VUE. Pathé is echter met haar moderne vestiging goed in staat om de rol van kwalitatief hoogwaardig bioscoopaanbod in de binnenstad te vervullen. Zoals al uit de nota blijkt is Focus een belangrijke culturele trekker in de binnenstad, die zich op een totaal andere doelgroep richt dan Euroscoop.
Wat betreft combinatiebezoek is er ook een positief afgeleid effect van mensen die na een bezoek aan Euroscoop de horeca in de binnenstad van Arnhem bezoeken. Het zal dan voornamelijk om 'uitgaan' op vrijdag- en zaterdagavond gaan. Alleen de binnenstad van Arnhem kan deze functie vervullen. Het zorgen voor een gastvrije en bereikbare binnenstad (tweede punt van het motto 'inzet Arnhemse kwaliteit') maakt een bezoek aan de binnenstad voor of na de film meer aantrekkelijk.

Ad 3. Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen de bioscoopconcepten van de binnenstad en een grootschalige, perifere bioscoop (inclusief bestedingspatronen en doelgroepen)?

Er blijkt een duidelijk verschil te zijn in het bezoekmotief van een perifere multiplex en een bioscoop in de binnenstad, waardoor ze goed naast elkaar kunnen bestaan. Bij perifeer aanbod gaat het om doelgericht bezoek met een goede bereikbaarheid en hoog comfort (filmaanbod, nieuwste technologieën, makkelijk bereikbaar, ruim parkeren). Het initiatief van Euroscoop op de locatie Sportpark Olympus voldoet aan deze criteria. Bij bioscopen in de binnenstad staat combinatiebezoek voor of na het bioscoopbezoek met andere binnenstadfuncties meer centraal. Het is van belang dat het aanbod voldoende modern is, zodat het verschil met de Multiplex op het gebied van techniek en comfort niet te groot is. Pathé is met de nieuwe vestiging goed in staat om de functie van binnenstadbioscoop (naast Euroscoop) te vervullen en het Focus filmtheater kan de rol van filmtheater voor Arthouse voorstellingen vervullen. VUE en Rembrandt hebben een minder aansprekend/uitgesproken aanbod en zijn meer verouderd, waardoor hun concepten manoeuvreren tussen de verschillende doelgroepen.

Focus Filmtheater

Bron: bioscoop.in en Pathé

Een recente casestudy (Van Hees, De opkomst van het multiplex, 2015) verschaft meer duidelijkheid over het verschil in bezoekersprofiel en -motieven. Het blijkt dat bezoekers van het multiplex in Ede (CineMec) ten opzichte van de reguliere bioscoop in Wageningen:

- vaker een bioscoop bezoeken;
- gemiddeld jonger zijn;
- lager opgeleid zijn;
- vaker uit meerpersoonshuishoudens komen;
- voor een groter deel met de auto komen;
- een langere reistijd en –afstand hebben afgelegd.

Een deel van deze kenmerken hangt ook met elkaar samen: zo bezoeken jongeren over het algemeen vaker een bioscoop.

Conclusie

Perifeer aanbod gaat om doelgericht bezoek met een goede bereikbaarheid en hoog comfort, spreekt het concept ook een bepaalde doelgroep aan. Het is bijvoorbeeld voor een gezin gemakkelijk om in de auto te stappen en direct bij de bioscoop te parkeren. Het bioscoopaanbod in de binnenstad spreekt voornamelijk mensen aan die een compleet avondje uit wensen. Dat zijn over het algemeen stellen of vrienden(groepen) die gemiddeld ouder zijn (niet zijnde kinderen). Natuurlijk zal er uitwisseling plaatsvinden tussen beide doelgroepen, voornamelijk afhankelijk van het bezoekmotief.

Afgeleide effecten voor de horecabestedingen in de binnenstad

Uit eerder onderzoek van Bureau Stedelijke Planning[10] blijkt dat ruwweg een derde van de bezoekers die primair naar een binnenstad komen voor ‘entertainment’ dat combineren met horecabezoek. Uit het CVTO blijkt dat het combinatiebezoek tussen bioscopen en horeca in een binnenstad circa 25-30% bedraagt. Dit komt vrijwel overeen met de uitkomsten van het NVM Leisuremarktonderzoek. Deze bezoekers geven gemiddeld € 10,50 uitgegeven in de horeca.[11]

[10] Uit Het economisch belang van leisure en de rol van leisure in gebiedsontwikkeling (2009), Bureau Stedelijke Planning in opdracht van NVM Business.
[11] CVTO, ook gehanteerd door ZKA (2015) Euroscoop Arnhem Analyse ‘ladder voor duurzame verstedelijking)

Tabel 7 Combinatiebezoek per activiteit

Secundair bezoekmotief -> Primair bezoekmotief	Entertainment	Horeca	Detailhandel
Entertainment	n.v.t.	++	+
Horeca	+	n.v.t.	++
Detailhandel	+	+++	n.v.t.

Bron: Bureau Stedelijke Planning, NVM Leisuremarktonderzoek

Uitgaande van een bezoekersafname in de bioscopen in de binnenstad van 11% - 16%[12], betekent absoluut ruim 68.500 - 99.500 minder bezoekers op jaarbasis. 27,5% daarvan had in theorie bioscoop met horeca gecombineerd en gemiddeld €10,50 uitgegeven[13]. De horeca loopt daardoor afgerond € 200.000 à € 290.000[14] omzet mis. Het gaat dan gemiddeld om de totale omzet van één horecavestiging.

Anderzijds is er ook een positief afgeleid effect van mensen die na een bezoek aan Euroscoop de horeca in de binnenstad van Arnhem bezoeken[15]. Het zal dan voornamelijk om 'uitgaan' op (donderdag), vrijdag- en zaterdagavond gaan. Alleen de binnenstad van Arnhem kan deze functie vervullen, de beoogde horeca bij Euroscoop is vooral gericht op een etentje voor de film of nog een drankje na de film en heeft beperkte openingstijden in vergelijking met de binnenstad van Arnhem.
Euroscoop verwacht circa 500.000 bezoekers per jaar. Indicatief komt de helft daarvan (250.000) op een van de drie weekendavonden (donderdag als studentenavond). Als 10% daarvan na (of voor) de film nog een bezoek aan de horeca in de binnenstad brengt, trekt de binnenstad 25.000 extra bezoekers. Per persoon geven zij gemiddeld €10,30 uit wat een extra omzet voor de horeca betekent van € 257.500. De verwachting is daarom dat de negatieve effecten voor de horeca in de binnenstad door verminderd bioscoopbezoek in de binnenstad worden opgeheven door de positieve effecten van combinatiebezoek van bezoekers van Euroscoop met de binnenstad.

2.2 Effecten multiplex Sportpark Olympus op CineMec

De volgende **hoofdvraag** is in deze paragraaf beantwoord:

4. *Welke (economische) effecten heeft de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop met horeca en congresvoorzieningen (Euroscoop) op de CineMec bioscoop in Nijmegen en vice versa?*

In de vorige paragraaf is geanalyseerd dat de effecten voor de stadsbioscopen VUE Arnhem en Rembrandt het grootst zijn. In deze paragraaf is specifiek ingezoomd op de effecten van multiplex Sportpark Olympus op CineMec Nijmegen.

[12] Zie uitkomsten effectenanalyse deelvraag 1
[13] CVTO (uit ZKA(2015) Euroscoop Arnhem Analyse 'ladder voor duurzame verstedelijking)
[14] Berekening: 68.000 bezoekers * 27,5% * €10,50 en 100.000 * 27,5% * €10,50
[15] ZKA refereert hier ook aan op pagina 21 van hun onderzoek

Tabel 8 Indicatieve effecten per bioscoop in de regio Arnhem (op volgorde van score)

Bioscoop	Overlap in functie	Afstand tot S. Olympus	Huidig functioneren	Totaalscore
CineMec Nijmegen	- -	-/- -	0?	-/- -
Totaal				

Scores

- **Overlap in functie** Hoe meer gelijkenis met het format/concept en hoe meer overlap in functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype), hoe groter het effect. De score geeft aan of er sprake is van weinig overlap (0), enige overlap (-) of veel overlap (- -).
- **Afstand tot Sportpark Olympus.** De afstand (in autominuten) tussen het project en de betreffende bioscoop is vaak maatgevend. Buiten de 20 autominuten is het effect verwaarloosbaar (buiten het verzorgingsgebied). De score maakt onderscheid tussen 0-10 minuten (- -), 10-20 minuten (-) en 10-20 minuten en 16-20 minuten (0).
- **Huidig functioneren.** Op basis van krantenartikelen, ervaringen met andere projecten en expert opinie. De score geeft aan of een bioscoop slecht (-), redelijk (0) of goed (+) functioneert.

CineMec Nijmegen ligt op circa 10 autominuten van de planlocatie Sportpark Olympus. Nog meer dan de stadsbioscopen zoals VUE Arnhem en Pathé overlappen ze elkaar in format/concept en functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype). De overeenkomsten van beide bioscopen zitten vooral in het aanbod:

- Beide bioscopen kunnen onder de noemer **multiplex** geschaard worden. De complexen hebben minimaal acht zalen en zijn op een locatie langs een snelweg en/of N-weg gelegen.
- Het **aanbod van de films** is sterk vergelijkbaar: in de basis commerciële films.
- Beide hebben het uitzenden van **'live' sport- en muziekevenementen** (opera, ballet, theater en concerten) toegevoegd aan het aanbod.
- Beide bioscopen bieden mogelijkheden voor het **organiseren van congressen en grote bijeenkomsten**.
- Beide bioscopen organiseren **speciale filmevenementen**, zoals ladiesnight. CineMec organiseert ook literaire avonden (CineBoek), feestelijke premières met acteurs en regisseurs en premières voor kinderen (CineKidz) en tieners (CineTeenz). Euroscoop heeft ook speciale 50-plus voorstellingen.

CineMec Nijmegen en impressie Euroscoop Arnhem

Bron: CineMec en Arnhem-direct

Naast de vele overeenkomsten zijn er ook verschillen tussen beide bioscopen, vooral in:

- **Het type locatie en ligging**. CineMec Nijmegen is dicht bij de rijksweg A15 gelegen (knooppunt Ressen) en bedient mede daardoor een relatief groot achterland. Echter, de locatie sluit niet direct aan op de grootstedelijke bevolkingsconcentraties. De afstand (ook psychologisch) met de grote bevolkingsconcentraties in Arnhem en Nijmegen (ten zuiden van de Waal) is relatief groot. CineMec ligt solitair. Sportpark Olympus maakt onlosmakelijk onderdeel uit van het grootstedelijk weefsel en een stedelijk voorzieningencluster (sport, onderwijs, Gelredome, Decathlon, winkelcentrum Kronenberg.
- **Horeca en andere voorzieningen**. Inpandige en zelfstandige horeca en fitness maken onderdeel uit van een reguliere Euroscoop. Bij CineMec zijn er geen andere voorzieningen naast de multiplex bioscoop.
- **De prijzen van de filmtickets.** Deze zijn bij CineMec zijn sterk afhankelijk van de dag en het tijdstip van de film en variëren van € 5,00 voor (einde) ochtendvoorstelling tot € 14,25 voor 3D- voorstellingen op zaterdagavond. Er zijn diverse kortingspassen verkrijgbaar die een jaar geldig zijn. Bij Euroscoop betalen bezoekers altijd dezelfde lage prijs van € 8,50 met een toeslag van € 1,00 voor 3D-films. Studenten, 65-plussers en kinderen krijgen korting.
- Bij CineMec Nijmegen betalen bezoekers € 2,50 voor 4 uur **parkeren**, de eerste 40 minuten zijn gratis. De parkeertarieven voor Euroscoop Sportpark Olympus zijn nog niet bekend.

Tabel 9 Overeenkomsten en verschillen tussen Euroscoop Arnhem en CineMec Nijmegen

Overeenkomsten	Verschillen
Type bioscoop: multiplex	Ligging en locatie: ingebed in (boven) regionaal verzorgend voorzieningscluster versus snelweg, solitair in buitengebied
Aanbod: eigentijds filmaanbod, tevens uitzenden 'live' sport- en (muziek)evenementen, congressen en bijeenkomsten, speciale filmevenementen	Horeca en andere voorzieningen: multiplex met horeca en andere voorzieningen versus louter multiplex
	Prijsstelling: vaste lage prijzen versus variabele tarieven

Conclusie

Het concept van Euroscoop lijkt sterk op het concept van CineMec. Toch zijn er ook een aantal wezenlijk verschillen die van invloed zullen zijn op de keuze van een van de twee bioscopen. De grootste verschillen zijn gelegen in de ligging en het locatietype. CineMec Nijmegen is dicht bij de rijksweg A15 gelegen (knooppunt Ressen) en bedient mede daardoor een relatief groot achterland. Echter de locatie sluit niet direct aan op de grootstedelijke bevolkingsconcentraties Arnhem en Nijmegen (ten zuiden van de Waal), de voorziening ligt solitair. Sportpark Olympus maakt onlosmakelijk onderdeel uit van het grootstedelijk weefsel en een stedelijk voorzieningencluster (sport, onderwijs, Gelredome, Decathlon, winkelcentrum Kronenberg. Secundair van belang zijn horeca en andere voorzieningen en prijsstelling.

Hoewel beide bioscopen zich nog moeten bewijzen (CineMec Nijmegen is pas zeer recent compleet geopend; maart 2016) lijkt de locatie van CineMec met meer risico's

omgeven dan Euroscoop Sportpark Olympus. Euroscoop Sportpark Olympus bedient een groot direct achterliggend gebied en kan meeliften op de aantrekkingskracht van de andere voorzieningen. CineMec moet het meer op eigen kracht doen, bestrijkt weliswaar een groot bevolkingspotentieel, maar een direct dun achterland.

2.3 Beoordeling conclusies rapport ZKA

In deze slotparagraaf is de volgende **hoofdvraag** beantwoord:

5. *Wat betekenen de antwoorden op de vier eerdere vragen voor de conclusies van het rapport van ZKA (2015)?*

Het rapport van ZKA[16] geeft, aan de hand van de treden uit artikel 3.1.6. lid 2 Bro (ook wel de Ladder voor Duurzame Verstedelijking, zie voor een toelichting bijlage 3), antwoord op de volgende vragen:

- Is er een **actuele regionale behoefte** voor de beoogde plannen van Euroscoop? (aanvulling Bureau Stedelijke Planning: dit betreft de eerste trede van de Ladder)
- Is deze regionale behoefte (voor een deel) **op te vangen binnen het bestaand stedelijk** gebied? (aanvulling Bureau Stedelijke Planning: dit betreft de tweede trede van de Ladder)

Actuele regionale behoefte (trede 1)

De Ladder vereist dat de actuele regionale behoefte onderbouwd is met concreet (markt)onderzoek op basis van objectieve en actuele data. De onderbouwing dient zowel kwantitatief als kwalitatief te zijn. Kwantitatief duidt op het totale areaal aan in dit geval bioscoopstoelen, en kwalitatief op het segment waar deze betrekking op hebben of het soort locatie. De Ladder stelt geen eisen aan het detailniveau van de kwalitatieve onderbouwing.
Grofweg wordt deze regionale behoefte bepaald door de totale vraag in het onderzoeksgebied de komende tien jaar te verminderen met de harde en relevante plancapaciteit. Daarbij wordt zowel naar de aantallen als de kwaliteiten gekeken.

ZKA concludeert in hoofdstuk 4 dat een multiplex bioscoop van 2.300 stoelen op de locatie Sportpark Olympus voorziet in een actuele, regionale behoefte, zowel kwantitatief als kwalitatief. Er zijn meerdere methodes gehanteerd die alle in dezelfde richting wijzen.

Bestaand stedelijk gebied (trede 2)

ZKA concludeert in hoofdstuk 5 dat de actuele regionale behoefte aan deze nieuwe stedelijke ontwikkeling volledig kan worden ingevuld binnen het bestaand stedelijk gebied. Er zijn buiten de beoogde locatie Sportpark Olympus geen ander geschikte objecten. Euroscoop kan enerzijds meeliften op de bezoekersstromen in het gebied en anderzijds een impuls geven aan de verdere ontwikkeling van het gebied. Omdat Euroscoop in bestaand stedelijk gebied komt, is de derde trede van de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' niet aan de orde. Dit neemt niet weg dat Sportpark Olympus goed bereikbaar is, zowel per fiets, auto als per OV.

[16] Euroscope Arnhem: analyse ladder voor duurzame verstedelijking, ZKA, december 2015

Bureau Stedelijke Planning onderschrijft deze conclusies.

Conclusies naar aanleiding van aanvullende effectanalyse
ZKA heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de ontwikkeling van een multiplex bioscoop van 2.300 stoelen op de locatie Sportpark Olympus te verantwoorden is.

Voor een zorgvuldige afweging is het evenwel ook van belang dat de effecten inzichtelijk zijn gemaakt. Uit jurisprudentie[17] volgt dat het plan niet mag leiden tot overcapaciteit, en daarmee tot een onaanvaardbare toename van de leegstand zal leiden, met negatieve *gevolgen voor het woon- en leefklimaat en het ondernemersklimaat*.

In deze aanvullende effectanalyse is meer specifiek ingegaan op de effecten op de binnenstad en CineMec. De belangrijke conclusies:

- Een deel van het bioscoopaanbod in de binnenstad van Arnhem is kwetsbaar. Mogelijk vindt versnelde uitval plaats bij realisatie van een multiplex op Sportpark Olympus. Pathé is met de nieuwe vestiging voorzien van de nieuwste technieken en biedt hoog comfort voor de bezoekers. VUE daarentegen heeft een meer verouderd aanbod en kampt al jaren met teruglopende bezoekcijfers, waardoor die extra kwetsbaar is. Hoewel Stadsbioscoop Rembrandt zich specifiek richt op kwaliteitsfilms, zal een (groot) deel van die films ook in Pathé, VUE, CineMec en Euroscoop draaien. Het is niet uit te sluiten dat een van de bioscopen haar deuren zal (moeten) sluiten. Dit is dan het meest kwetsbare aanbod; de totale structuur versterkt juist.
- CineMec Nijmegen en Euroscoop Sportpark Olympus overlappen elkaar sterk in format/concept en functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype). Beide zijn multiplexen, met een min of meer vergelijkbaar (film)aanbod. De afstand tussen beide locaties is 10 autominuten. Op basis van locatie en ligging heeft Euroscoop betere kaarten in de hand dan CineMec. Euroscoop kan meeliften op de andere voorzieningen in de omgeving en sluit direct aan bij het bevolkingspotentieel. CineMec zal zich meer op eigen kracht moeten bewijzen en zich duidelijk(er) moeten onderscheiden van Euroscoop.

2.4 Effecten Euroscoop op CineMec, Vue en Rembrandt

In deze paragraaf worden de effecten voor de bioscopen CineMec, Vue en Rembrandt verder uitgediept met behulp van openbaar beschikbare bezoekersaantallen (zie ook paragraaf 2.1). De prognose van Euroscoop Arnhem ligt op 483.000 bezoekers (bron: ZKA, 2015).

Uit paragraaf 2.1 is gebleken dat het effect van de bioscoop op Olympus op het *bioscoopaanbod in de regio* 11 tot 16% bedraagt. De effecten zijn niet evenredig over alle bioscopen verdeeld. Voor de bioscopen in Arnhem en CineMec Nijmegen is per bioscoop aangegeven of de indicatieve effecten per bioscoop op basis van verschillende factoren naar verwachting groter of kleiner zijn (zie samenvatting in tabel 10).

[17] Een (tussen)uitspraak van de Raad van State inzake het centrumplan Emmeloord (zaaknr. 201200385/1/T1/R2) in december 2012 en daaropvolgende uitspraken.

Tabel 10 Indicatieve effecten per bioscoop Arnhem en CineMec Nijmegen

Bioscoop	Overlap in functie	Afstand tot S. Olympus	Huidig functioneren	Score Totaal	Aandeel in verdringing (ongewogen)
VUE Arnhem	- -	- -	-	- -	31%
Rembrandt Stadsbioscoop	-	- -	0	-/- -	23%
CineMec Nijmegen	- -	-/- -	0?	-/- -	23%
Pathé Arnhem	- -	- -	+	-	15%
Focus Filmtheater	0	- -	+	-/0	8%
					100%

- Voor de totaalscores van minnen en plussen is een vertaling gemaakt naar getallen. Op die manier kan het aandeel van de betreffende bioscoop in de verdringing van bezoekersaantallen worden ingeschat. Een score van - - is gelijk aan 2, een score van – is gelijk aan 1 en een score van 0 is gelijk aan 0. Dit betekent bijvoorbeeld dat Vue Arnhem een score haalt van 2 punten en het Focus Filmtheater van 0,5 punten. Afgezet tegen het totaal van alle scores (6,5 punten) kan het verdringingseffect in het bezoekersaantal berekent worden. Voor Vue Arnhem komt die op 31% (berekening: 2 / 6,5 * 100%) en voor het Focus Filmtheater op 8%. Deze scores zijn opgenomen in de tweede kolom van tabel 11.
- Naar verwachting komt maximaal 82% van de verdringing daadwerkelijk voor rekening van de bioscopen in Arnhem en CineMec Nijmegen (in totaal is het aanbod hier 5.809 stoelen, zijnde 82% van het totale aanbod in het verzorgingsgebied). De overige 20% komt voor rekening van de overige bioscopen in het verzorgingsgebied en van bioscopen van buiten het verzorgingsgebied.
- Voor Euroscoop Arnhem wordt een bezoekersaantal van 483.000 verwacht. Als 82% daarvan voor rekening komt van verdringing in de bestaande bioscopen in Arnhem en CineMec Nijmegen, gaat het om 396.060 bezoekers.
- De omzetclaim op het bestaande aanbod ligt tussen de 25% en 50% (zie ook paragraaf 2.1). Dit betekent dat 25% tot 50% van de bezoekers aan de bioscoop op Olympuspark voorheen een gevestigde bioscoop in de regio aandeed. De andere 50% tot 75% van de bezoekers van de bioscoop Olympus betreft nieuwe bezoeken/bezoekers (door een verhoging van het animocijfer, het aanboren van een nieuwe markt en bezoek van buiten de regio). Van de 396.060 nieuwe bezoeken in Arnhem gaan dus **ruim 99.000 bezoeken (25%) tot 198.000 bezoeken (50%)** ten koste van het bestaande aanbod in Arnhem en CineMec Nijmegen. Deze aantallen zijn opgenomen in kolom 1 van tabel 11.
- Vervolgens is het absolute aandeel in de verdringing per bioscoop **gewogen naar het huidige marktaandeel** van het totale bezoekersaantal[18].
- Uit onderstaande tabel blijkt dat 12% (zijnde 11.667 - 23.335 bezoekers) van de verdringing voor rekening komt van Vue Arnhem. Gerelateerd aan het huidig aantal bezoekers komt dat neer op een verdringing van 13% tot 25%.

[18] Voorbeeld Berekening Vue: Stap 1: Ongewogen absolute verdringing * marktaandeel = 30.497 * 8% = 2.321. Stap 2: gewogen aandeel Vue in verdringing (2.321/19.697)*100% =12% (19.697 = optelsom van alle bioscopen). Stap 3: 12% van 99.015 = 11.667. Stap 4: 11.667 is 13% van het huidige bezoekersaantal.

Tabel 11 Indicatieve effecten per bioscoop Arnhem en CineMec Nijmegen (bij 25% verdringing)

Bioscoop	Markt-aandeel	Absolute verdringing 25% (ongewogen)	Aandeel in verdringing gewogen naar huidig aantal bezoekers	Huidig aantal bezoekers	Verdringing bezoekers (25%)	Effect op bioscoop (25%)
VUE Arnhem	8%	30.497	12%	93.000	11.667	13%
Rembrandt Stadsbioscoop	16%	22.872	19%	200.000*	18.818	9%
CineMec Nijmegen	33%	22.872	38%	400.000**	37.636	9%
Pathé Arnhem	37%	15.248	29%	456.000	28.604	6%
Focus Filmtheater	6%	7.624	2%	73.000	2.290	3%
	100%		**100%**		**99.015**	

*Verwachting van de ondernemer (betekent een stoelbezetting van 160)
**Verwachting van ondernemer (betekent een stoelbezetting van 220)

Tabel 12 Indicatieve effecten per bioscoop Arnhem en CineMec Nijmegen (bij 50% verdringing)

Bioscoop	Markt-aandeel	Absolute verdringing 50% (ongewogen)	Aandeel in verdringing gewogen naar huidig aantal bezoekers	Huidig aantal bezoekers	Verdringing bezoekers (50%)	Effect op bioscoop (50%)
VUE Arnhem	8%	60.993	12%	93.000	23.335	25%
Rembrandt Stadsbioscoop	16%	45.745	19%	200.000*	37.636	19%
CineMec Nijmegen	33%	45.745	38%	400.000**	75.273	19%
Pathé Arnhem	37%	30.497	29%	456.000	57.207	13%
Focus Filmtheater	6%	15.248	2%	73.000	4.579	6%
	100%		**100%**		**198.030**	

*Verwachting van de ondernemer (betekent een stoelbezetting van 160)
**Verwachting van ondernemer (betekent een stoelbezetting van 220)

Bovenstaande effecten zijn *indicatief* en zullen voor een deel naar verwachting lager uitpakken:

- VUE Arnhem wil het aanbod moderniseren om de concurrentie met nieuwe bioscopen beter aan te kunnen. Wanneer de overlap in functie verkleind en/of het huidige functioneren verbeterd (meer bezoekers), wordt de totale markt naar verwachting verruimd en is het effect kleiner. Om dat te bereiken is een rigoureuze koerswijziging noodzakelijk.
- Focus Filmtheater gaat verplaatsen en uitbreiden met 136 stoelen, waardoor naar verwachting het aantal bezoekers toeneemt en het effect veel kleiner zal zijn. Daarnaast heeft het sterk afwijkende aanbod van Focus waarschijnlijk een nog sterker dempend effect op de verdringing.

Conclusies effecten Vue Arnhem, Rembrandt Stadsbioscoop en CineMec Nijmegen

- Het effect op de omzet is voor VUE Arnhem significant en het is denkbaar dat de bedrijfsvoering ermee in de gevarenzone komt. De urgentie voor een koerswijziging is evident. Het effect op de omgeving, waar veel horeca gevestigd is, is gemiddeld. Mocht de bioscoop onverhoopt moeten sluiten, dan ligt invulling met een andere stedelijke functie voor deze locatie voor de hand.
- Ook het effect op de omzet van Rembrandt is voelbaar. De ondernemer verwachtte bij de opening in februari 2016 circa 200.000 bezoekers per jaar. De stoelbezetting ligt daarmee op 160, dat is al 30% lager dan het landelijk gemiddelde van 227. De ligging aan de centrumring maakt het effect op de omgeving klein.
- Het effect op CineMec Nijmegen is eveneens voelbaar. CineMec richt zich naast filmvertoning ook op andere markten zoals het uitzenden van 'live' sport- en muziekevenementen, biedt mogelijkheden voor het organiseren van congressen en grote bijeenkomsten en organiseert speciale filmevenementen, waarmee de bedrijfsvoering meer dan alleen filmvertoning is. Hoewel ook Euroscoop deze mogelijkheden aanbiedt, maakt het CineMec iets minder kwetsbaar er vanuit gaande dan beide andere type evenementen uitzenden/organiseren. Het effect op de omgeving is klein, de bioscoop is solitair gevestigd langs de N325.

Tabel 13 Indicatieve effecten per bioscoop Arnhem en CineMec Nijmegen

Bioscoop	Effect op de omzet	Bedrijfsvoering	Effect op de omgeving
VUE Arnhem	Significant	Sterk kwetsbaar	Gemiddeld
Rembrandt Stadsbioscoop	Voelbaar	Kwetsbaar	Klein
CineMec Nijmegen	Voelbaar	Beperkt kwetsbaar	Klein

2.5 Slotconclusies en advies

- Een multiplex bioscoop van 2.300 stoelen op de locatie Sportpark Olympus voorziet in een actuele, regionale behoefte, zowel kwantitatief als kwalitatief.
- De beoogde locatie en opzet zijn prima: een goede bereikbaarheid, aan de stadsring (dicht bij het potentieel), hoog comfort (filmaanbod, nieuwste technologieën, makkelijk bereikbaar, ruim parkeren) en kruisbestuiving met andere stedelijke functies (Decathlon, Gelredome, winkelcentrum Kronenberg, onderwijsinstellingen).
- De nieuwe bioscoop is een verrijking voor het gebied en voor de stad Arnhem.
- Een multiplex is in staat een grote en deels nieuwe klantenstroom aan te boren.
- De spoeling wordt echter dun. Mogelijk geraken bioscopen in de gevarenzone. Het meest kwetsbaar is VUE, gevolgd door Rembrandt stadsbioscoop en CineMec Nijmegen. Het is denkbaar dat een van deze bioscopen uitvalt.
- Het is niet uit te sluiten dat een van de bioscopen haar deuren zal (moeten) sluiten. Dit is dan het meest kwetsbare aanbod; de totale structuur versterkt juist. Voor de stadsbioscopen is het aannemelijk dat bij eventuele leegstand een herinvulling met een andere stedelijke functie kan worden gevonden, al dan niet door herontwikkeling.
- Voor de horeca in de binnenstad geldt dat de negatieve effecten (iets minder klandizie voor de bioscopen en daarvan afgeleid bioscoopbezoek) worden gecompenseerd door

de positieve (afgeleid uitgangsbezoek voor de binnenstad van de grote en deels nieuwe klantenstroom die een multiplex op Sportpark Olympus aanboort).

- De positieve effecten op het gebied, stad en regio en de voorzieningenstructuur zijn beduidend groter dan de negatieve. We adviseren dan ook positief ten aanzien van de komst van een multiplex bioscoop op het Sportpark Olympus.

Bijlage 1: Begrippenlijst

Multiplex
De in Europa gangbare definitie voor 'multiplex' is een bioscoop met acht tot zestien zalen. Kenmerkende eigenschappen van het multiplex zijn een goede parkeergelegenheid en bereikbaarheid en een hoge kwaliteit van apparatuur en comfort. Multiplexen kunnen zowel in het centrum, of buiten de stad gevestigd zijn en zijn gebouwd tussen 1995 en nu. De nieuwere bioscopen, met name in grotere steden, beschikken over het algemeen over acht zalen of meer. Het marktaandeel van multiplexen (op basis van bezoek en bruto recette) is circa 39% van totaal. Bioscopen met zestien zalen of meer worden 'megaplex' genoemd. Deze kennen we in Nederland niet.

Reguliere commerciële bioscoop
Deze telt minder dan acht zalen. Ze zijn vaak gevestigd in de centra en binnensteden en worden daarom ook wel 'cityplex' genoemd. Ze maken nog de helft van het bioscoopbezoek/recette uit, maar verliezen terrein aan multiplexen en filmtheaters. Vaak betreft het oudere bioscopen met ook verouderde apparatuur en inrichting. Er zijn evenwel ook moderne versies, nieuwe 'kleine' bioscopen dan wel bestaande die opgeknapt zijn.

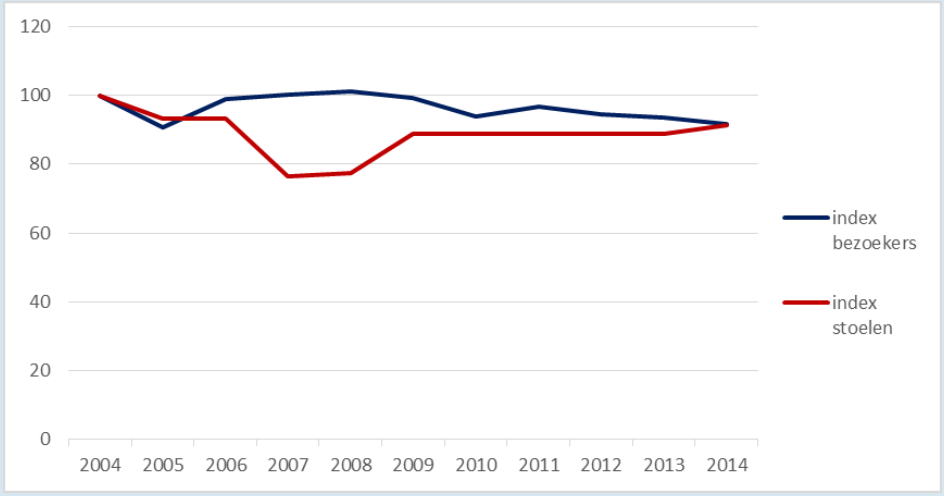
Filmtheater
In een filmtheater is de exploitatie van de filmvertoning non-profit van opzet. Wanneer filmtheaters alleen in het weekend films vertonen schaart het NVB ze onder kleine filmtheaters. Het marktaandeel van filmtheaters is bijna 10%. Uit statistieken van de NVBF en de NVF blijkt dat het aantal bioscoopbezoeken in de categorie aanzienlijk stijgt. De leeftijd, het opleidingsniveau en de sociale klasse zijn beduidend hoger dan bij commerciële bioscopen.

Bijlage 2: Referenties

Referentie: Enschede (158.600 inwoners)

Al in 2000 is het Multiplex Cinestar (Wolff) in Enschede geopend. In diezelfde maand wordt Lumière (680 stoelen) gesloten. De nieuwe grote bioscoop is gevestigd aan de Rand van Enschede bij het stadion van FC Twente. In juli 2006 sluit Alhambra; op dat moment de oudste bioscoop van Nederland. In 2009 opent Wolff in hetzelfde pand Cineast, met een kleiner aantal stoelen dan Alhambra. Omdat het hier om dezelfde exploitant gaat als Cinestar, kan het filmaanbod goed afgestemd worden.

Naam	Type	Locatie	Aantal stoelen	Aantal doeken
Kinepolis Enschede	Multiplex	Rand Enschede (stadion FC Twente)	2.750	10
Wolff Cineast	Regulier	Centrum	439	3
Concordia	Filmtheater	Centrum	231	3
Totaal			**3.420**	**16**

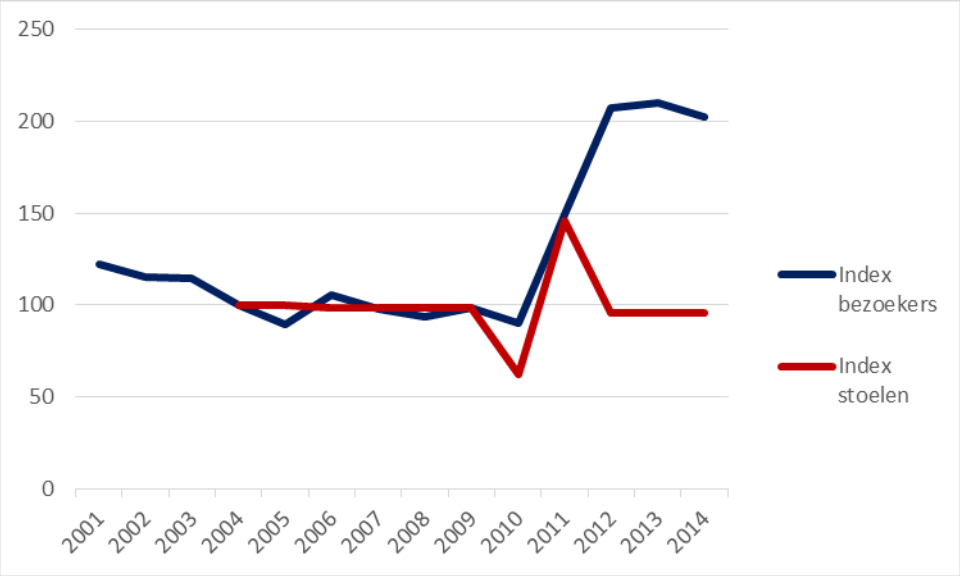

Bron: CBS, 2015 en NVB, 2015

Referentie: Haarlem (156.645 inwoners)

Het bioscoopaanbod in Haarlem is de afgelopen 5 jaar sterk veranderd. In 2010 is Cinema Palace (Minerva) met 1 zaal en 550 plaatsen gesloten en in augustus 2011 verder gegaan als Pathé op Raaks. In oktober 2011 heeft de bioscoop in de Brinkman passage aangegeven het huurcontract niet te verlengen. In februari 2012 heeft hier de laatste film gedraaid. Uit de bezoekcijfers blijkt al dat er tot 2012 een overwegend dalende lijn in zat. Met de opening van Pathé is een fors stijgende lijn ingezet. Het aanbod in de Filmschuur (sinds 2003 gevestigd in de Toneelschuur) wordt zorgvuldig afgestemd met het aanbod van Pathé. Bekende films met een Arthouse insteek worden ook in de Filmschuur afgespeeld.

Naam	Type	Locatie	Aantal stoelen	Aantal doeken
Pathé	Multiplex	Centrum	1.277	8
Filmschuur	Filmtheater	Centrum	185	2
Totaal			**1.462**	**10**

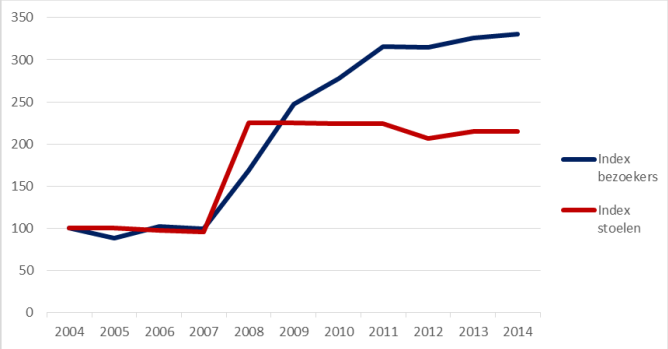

Bron: CBS, 2015, NVB, 2015

Referentie: Tilburg (211.648 inwoners)

Tot 2007 bestond het bioscoopaanbod in Tilburg uit twee reguliere bioscopen en twee filmtheaters. In dat jaar hebben de ondernemers van de twee reguliere bioscopen besloten om samen verder te gaan met een moderne nieuwe bioscoop, die in 2012 zou worden overgenomen door Pathé. In 2008 is Multiplex Euroscoop op Stappegoor toegevoegd aan het aanbod. Pathé heeft in 2012 een IMAX zaal toegevoegd om haar positie te verstevigen.

Naam	Type	Locatie	Aantal stoelen	Aantal doeken
Euroscoop	Multiplex	Stappegoor / Snelweg	2.515	12
Pathé	Regulier	Centrum	1.396	7
Cinecitta	Regulier (Arthouse)	Centrum	262	1
Totaal			**4.173**	**20**

Bron: CBS, 2015 en NVB, 2015

Bijlage 3: Opzet en doel van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking

Op grond van artikel 3.1.6 lid 2 in het Besluit Ruimtelijke ordening (Bro) dienen overheden nieuwe stedelijke ontwikkelingen standaard te motiveren met behulp van drie opeenvolgende stappen:

- *Trede 1:* allereerst dient aangegeven te worden dat er een actuele regionale behoefte bestaat aan de voorgenomen nieuwe stedelijke ontwikkeling. Immers, als hier geen behoefte aan bestaat is het niet zinvol daar schaarse ruimte voor te gebruiken, braakliggende bedrijventerreinen te creëren of leegstand in commercieel vastgoed te veroorzaken.
- *Trede 2:* indien sprake is van een actuele regionale behoefte dient geanalyseerd te worden in hoeverre in die behoefte kan worden voorzien in bestaand stedelijk gebied. Bijvoorbeeld door herstructurering of transformatie van verouderde gebieden. Een basisprincipe van de Ladder is het voorkomen van bouwen buiten het bestaande stedelijk gebied, als binnenstedelijk nog ruimte beschikbaar is.
- *Trede 3:* indien uit de onderbouwing van Trede 2 blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet mogelijk is binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio, dan is het toegestaan op uitleglocaties te bouwen. Wel dient geanalyseerd te worden welke locaties voorzien in een passende multimodale bereikbaarheid. Op deze locatie(s) dient de betreffende stedelijke ontwikkeling plaats te vinden.

Kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing

Een actuele regionale behoefte aan een bioscoop kan niet worden onderbouwd op basis van een visie, beleid of programma-afspraken. De Ladder vereist dat het bestemmingsplan is onderbouwd met concreet (markt)onderzoek op basis van objectieve en actuele data.

De onderbouwing dient zowel kwantitatief als kwalitatief te zijn. Kwantitatief duidt op het totale areaal aan bijvoorbeeld winkels, en kwalitatief op het segment waar deze betrekking op hebben of het soort locatie. De Ladder stelt geen eisen aan het detailniveau van de kwalitatieve onderbouwing.

Het middel om de regionale behoefte in beeld te brengen is marktonderzoek. De regionale behoefte is gelijk aan de vraag minus het (geplande) aanbod binnen het onderzoeksgebied in de betreffende onderzoeksperiode. Concreet betekent dit:

- Berekening van de kwantitatieve behoefte door het totale aanbod (huidig en toekomstig) van de totale vraag af te trekken.
- Berekening van de kwalitatieve behoefte door het specifieke deel van het aanbod dat vergelijkbaar is met de beoogde ontwikkeling(en), af te trekken van het deel van de vraag dat specifiek is gericht op dit type voorzieningen.

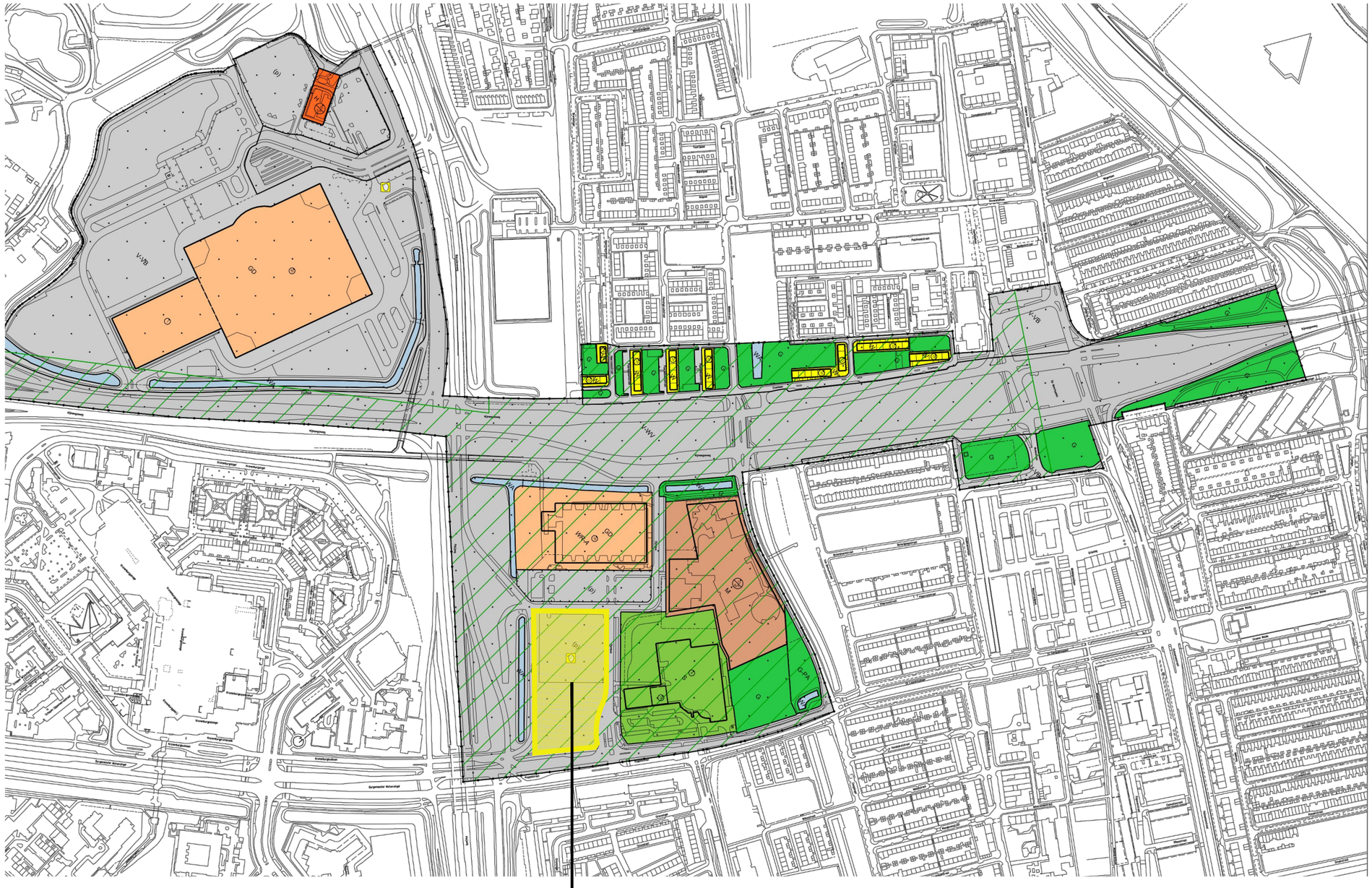
EUROSCOOP ARNHEM - under construction

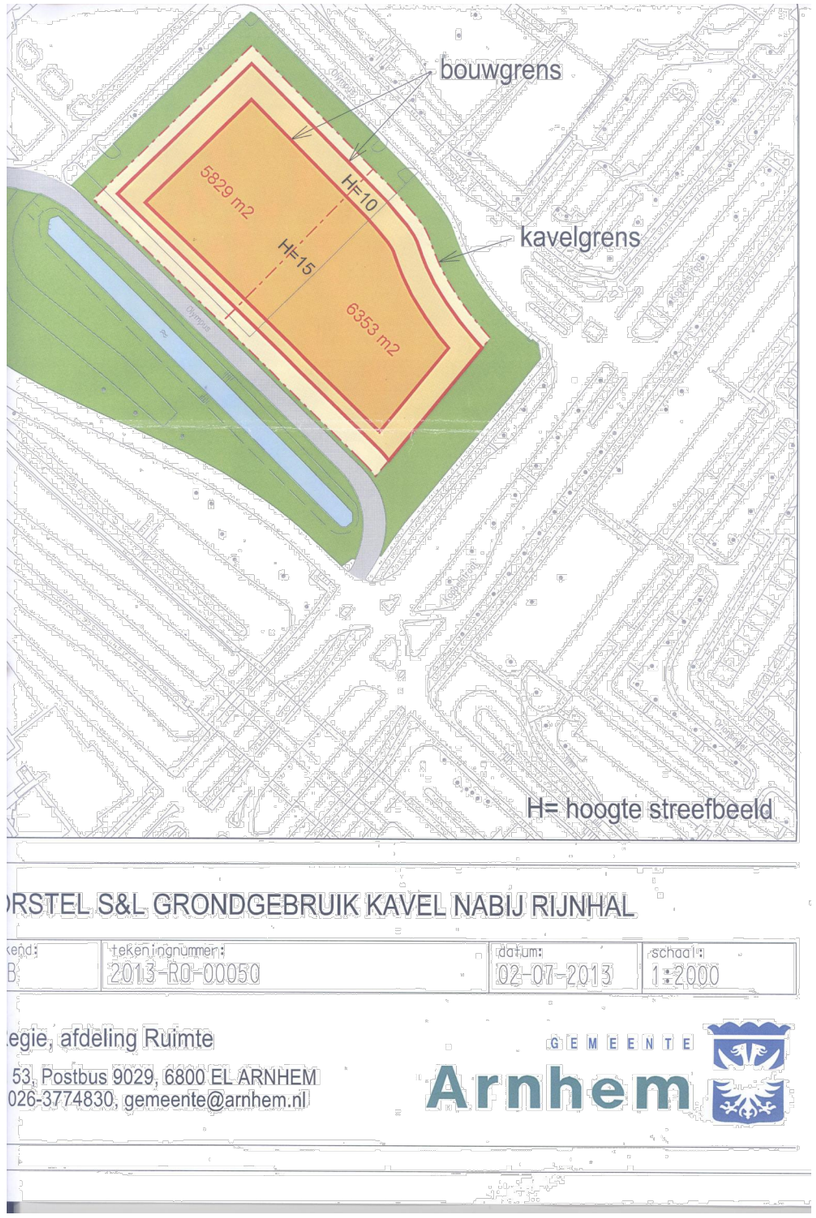
ARGOS PROJECT MANAGEMENT N.V.

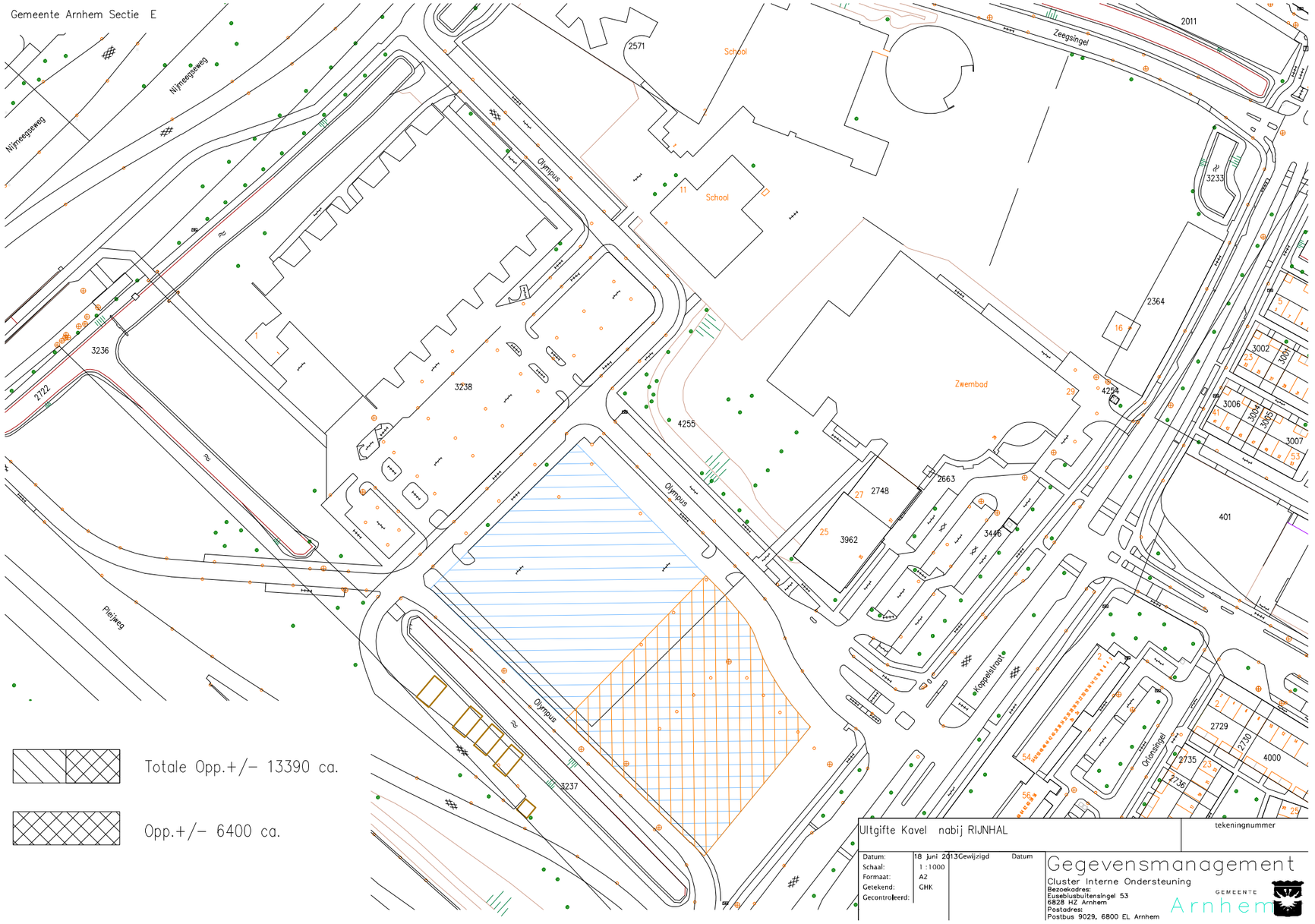
ONTWIKKELINGSLOCATIE
EUROSCOOP ARNHEM

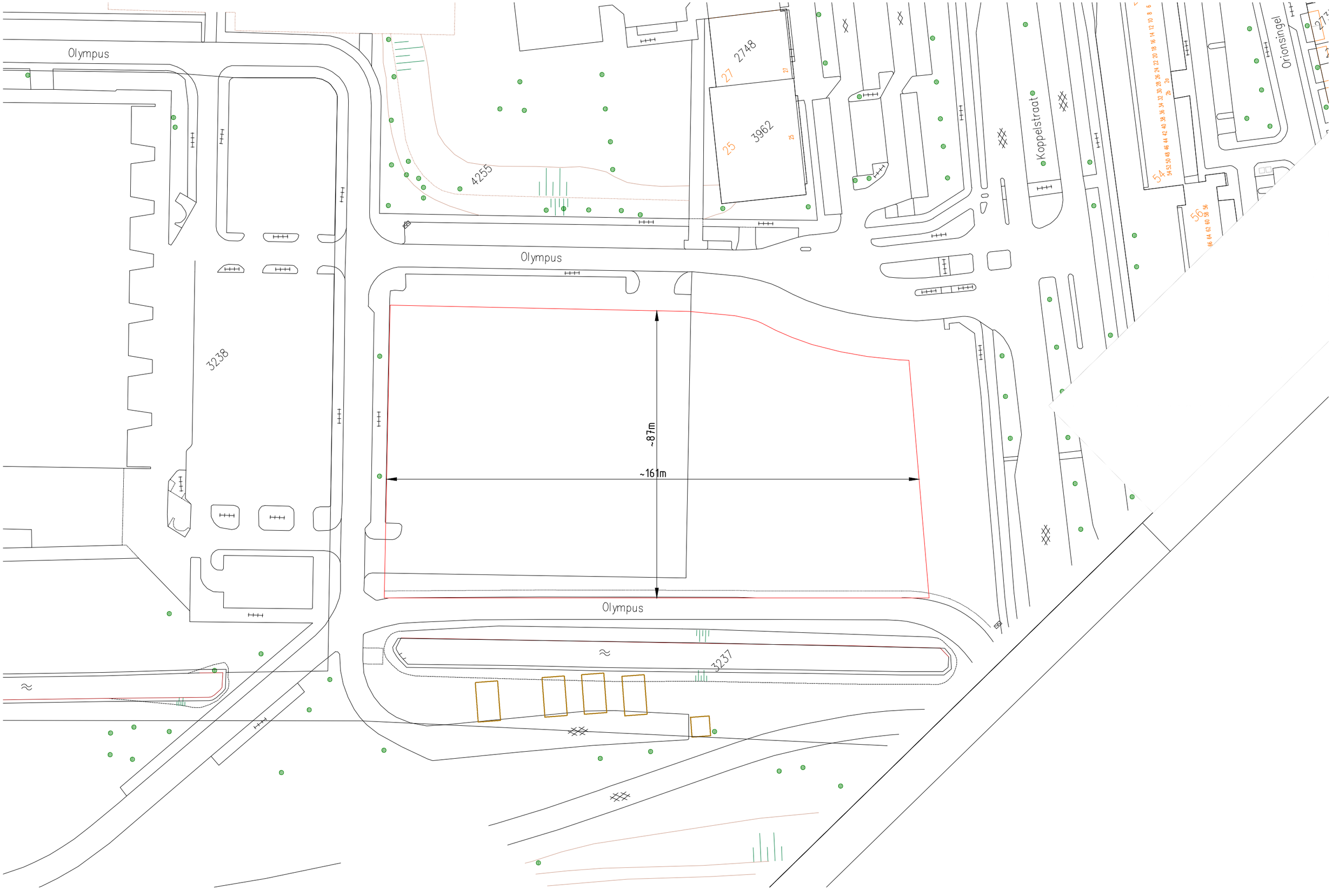
N
Z

V-VB
V-WA
V-WW
WR-A
WR-B
WR-C
WR-D
WR-E
WR-F
WR-G
WR-H
WR-I
WR-J
WR-K
WR-L
WR-M
WR-N
WR-O
WR-P
WR-Q
WR-R
WR-S
WR-T
WR-U
WR-V
WR-W
WR-X
WR-Y
WR-Z
Kronenburgplein
Kronenburgstraat
Kronenburgpassage
Kronenburgpoort
Kronenburgsingel
Kronenburgtoren
Kronenburgwal
Kronenburgwoning
Kronenburgwoningen
Kronenburgwoningen
Kronenburgwoningen

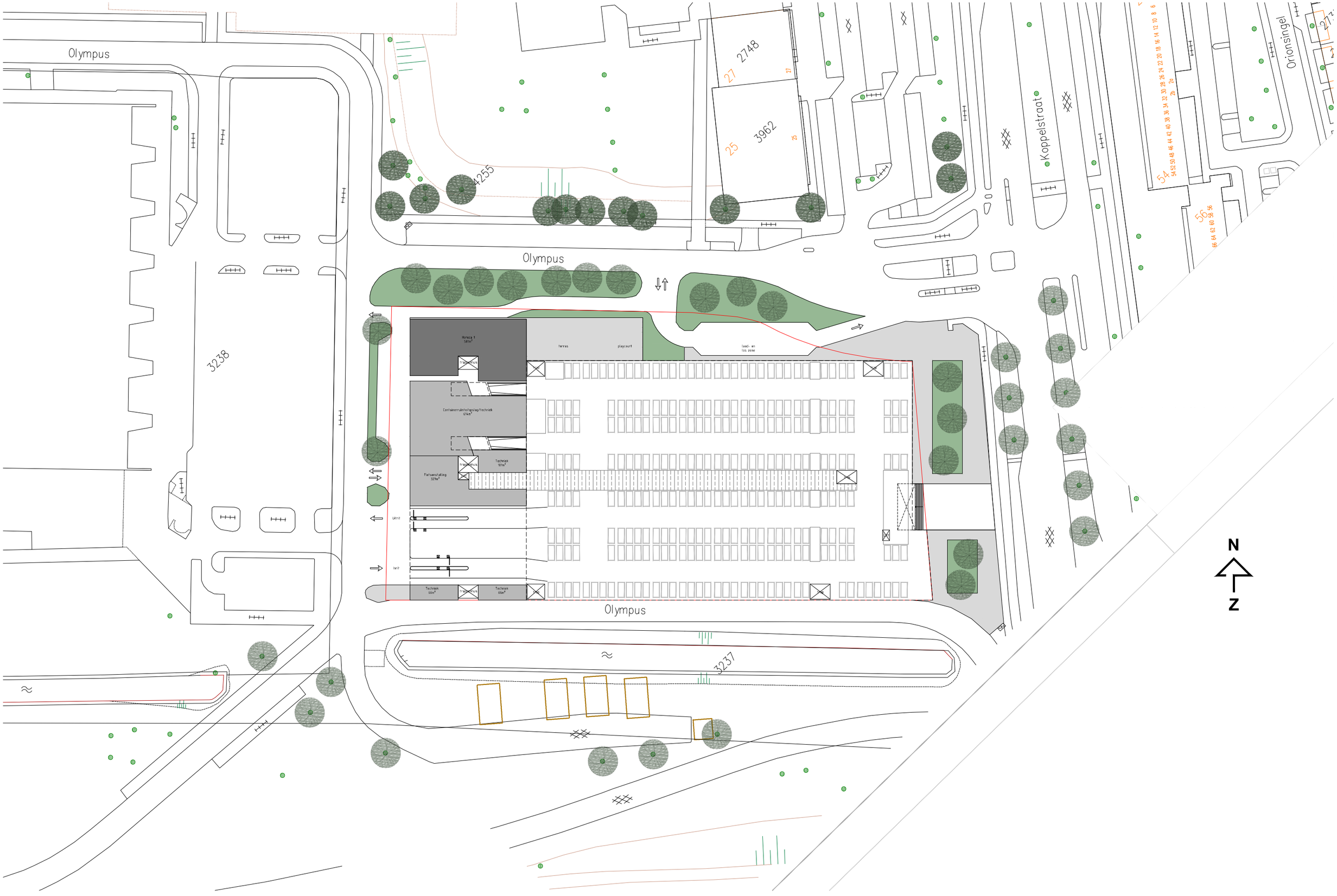

bouwgrens
kavelgrens
H=10
H=15
6829 m2
6353 m2
H= hoogte streefbeeld
ORSTEL S&L GRONDGEBRUIK KAVEL NABIJ RIJNHAL
tekeningnummer:
2013-RO-00050
datum:
02-07-2013
schaal:
1:2000
egie, afdeling Ruimte
53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
026-3774830, gemeente@arnhem.nl
GEMEENTE
Arnhem

Klaprosstraat
Rijnhal
Olympus
Kronenburgsingel
Kronenburgsbaan
Pleijweg
Koppelstraat
Orionsingel
ARNHEM

Gemeente Arnhem Sectie E
Nijmeegseweg
Nijmeegseweg
Olympus
School
School
2571
2011
Zeegsingel
3233
2364
16
3236
3238
2722
1
11
Zwembad
29
4254
4255
3002
3006
3007
401
2663
2748
27
3962
25
3446
Olympus
Olympus
Pleijweg
Koppelstraat
Oranjesingel
2729
2730
4000
2735
2736
3237
Totale Opp.+/- 13390 ca.
Opp.+/- 6400 ca.
N
Z
Uitgifte Kavel nabij RIJNHAL
tekeningnummer
Datum: 18 juni 2013
Gewijzigd Datum
Schaal: 1:1000
Formaat: A2
Getekend: GHK
Gecontroleerd:
Gegevensmanagement
Cluster Interne Ondersteuning
Bezoekadres:
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem
Postadres:
Postbus 9029, 6800 EL Arnhem
GEMEENTE
Arnhem

Olympus
Olympus
Olympus
Koppelstraat
Orionsingel
2748
3962
4255
3238
3237
~87m
~161m

TYPE 6
TYPE 5
TYPE 4A
TYPE 3
TYPE 1
TYPE 1
Horeca 3
249m²
INDELING en TYPE ZALEN MET
NEVENFUNCTIES DAARBIJ ZIJN
NADER TE BEPALEN
Euroscoop
699m²
TYPE 4B
TYPE 4C
TYPE 4A
TYPE 3
Horeca 2
417m²
Terras
250m²

Olympus
2748
27
3962
25
4255
Koppelstraat
Orionsingel
Olympus
3238
Horeca 1
581m²
terras
playcourt
laad- en
los zone
Containerruimte/opslag/Techniek
674m²
Techniek
101m²
Fietsenstalling
327m²
traphuis
lift
Techniek
16m²
Techniek
66m²
Olympus
3237
N
Z

Olympus

Horeca 1
581m²

terras

playcourt

laad- en
los zone

trappenhuis

trap

Containerruimte/opslag/techniek
614m²

Techniek
101m²

trappenhuis

Lift

Fietsenstalling
329m²

Uitrit

Inrit

Techniek
66m²

trappenhuis

Techniek
66m²

trap

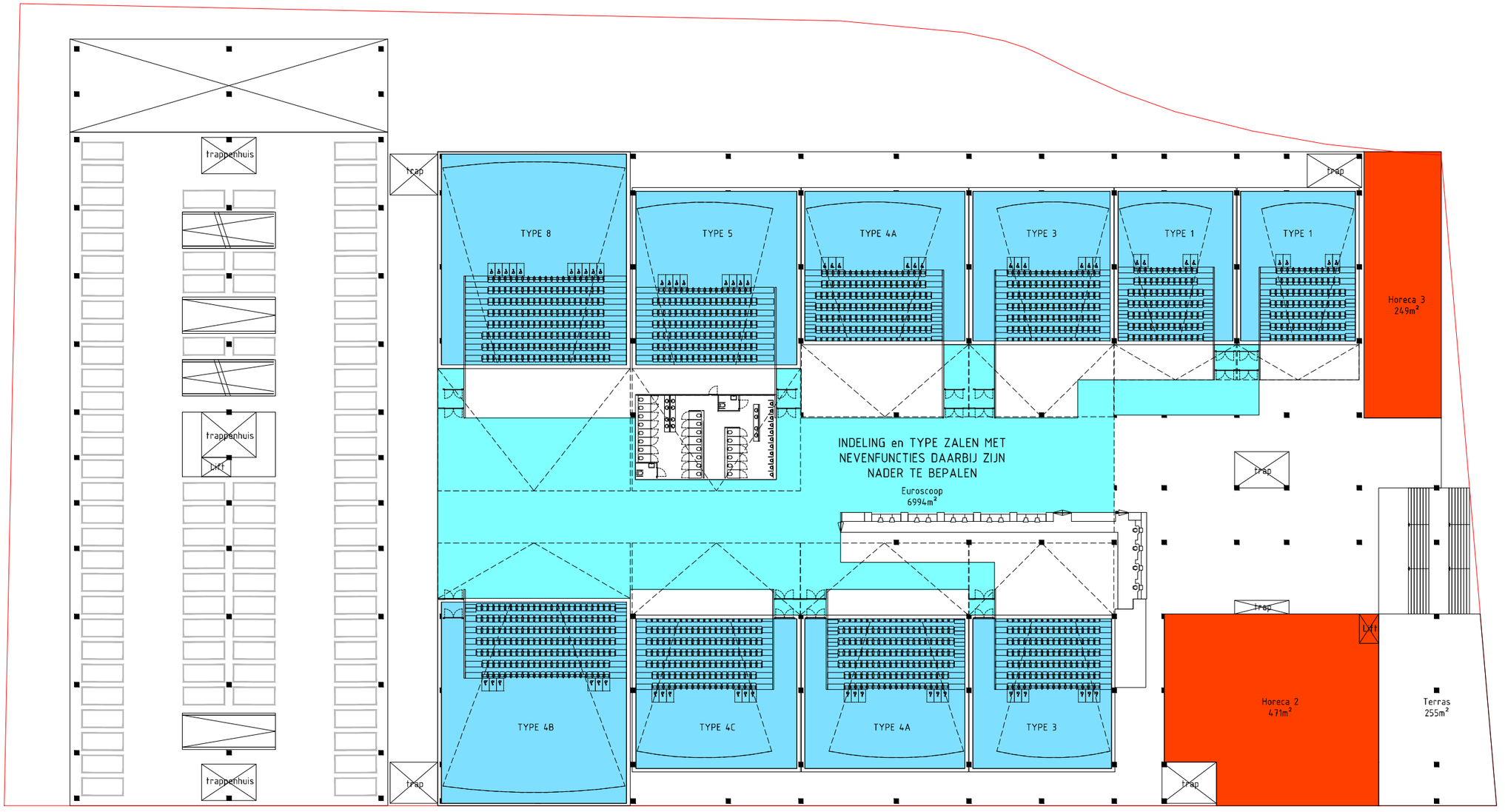
Lift

Olympus

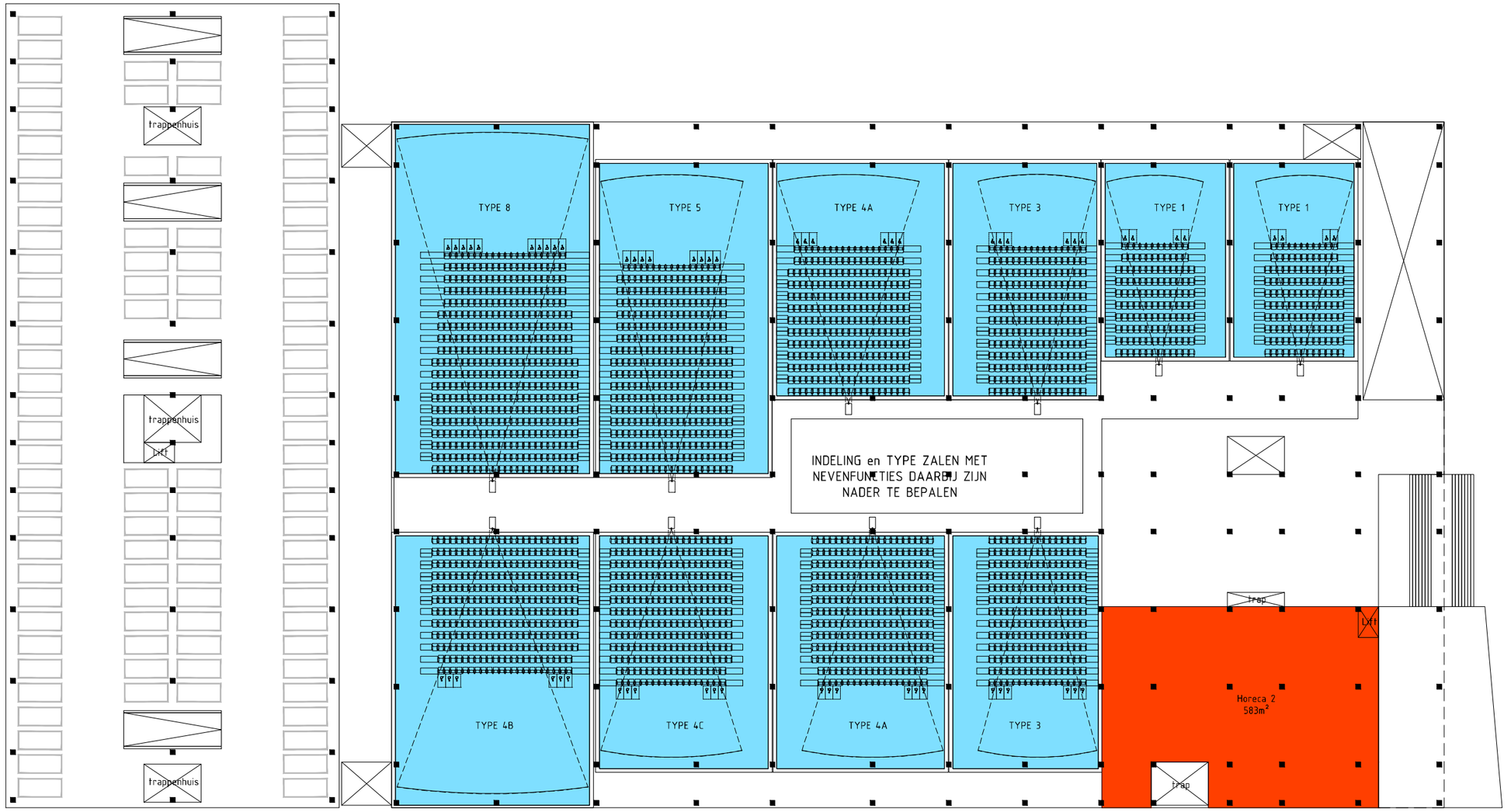
3237

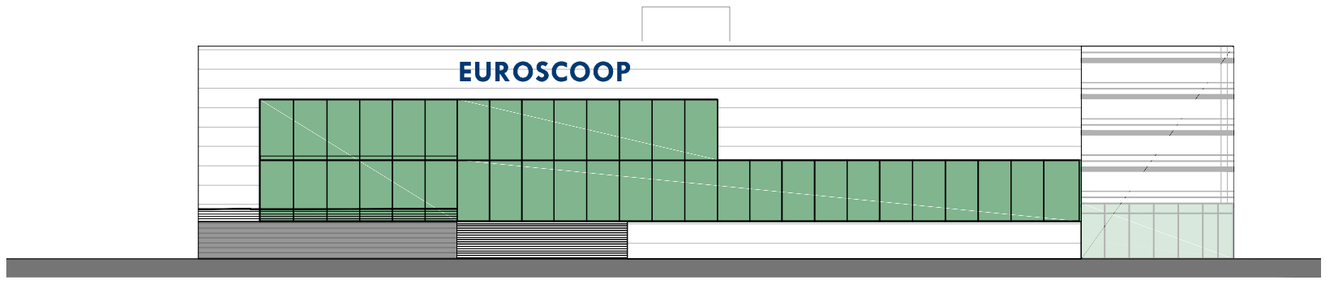
Plattegrond laag 0 (begane grond)

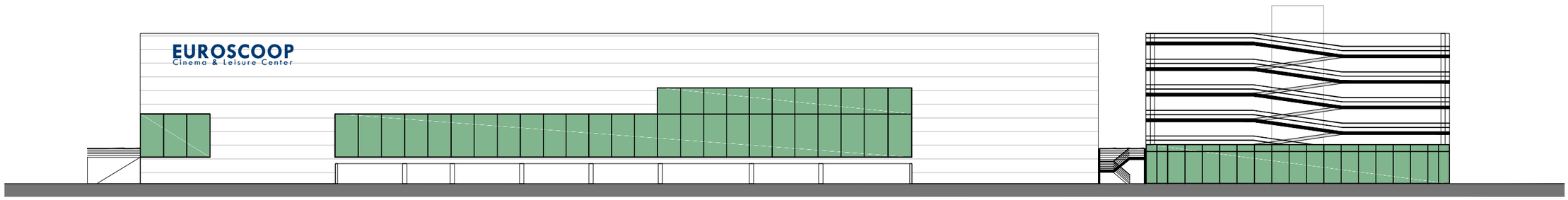
Plattegrond laag 1 (eerste verdieping)

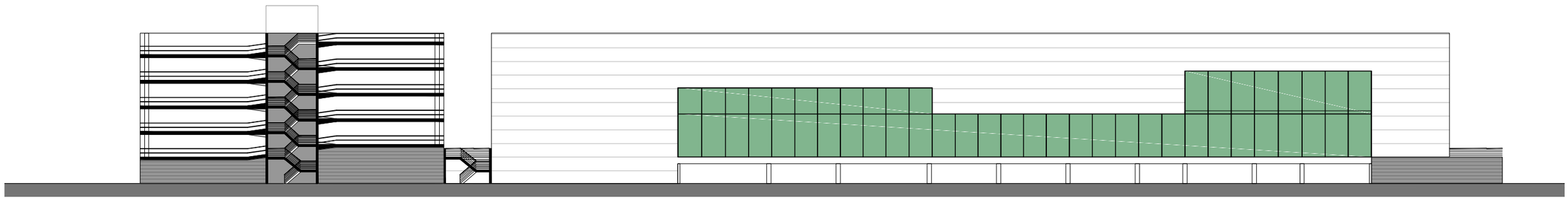
Plattegrond laag 2 (tweede verdieping)

Gevelaanzicht (zuidoost)

Gevelaanzicht (noordoost)

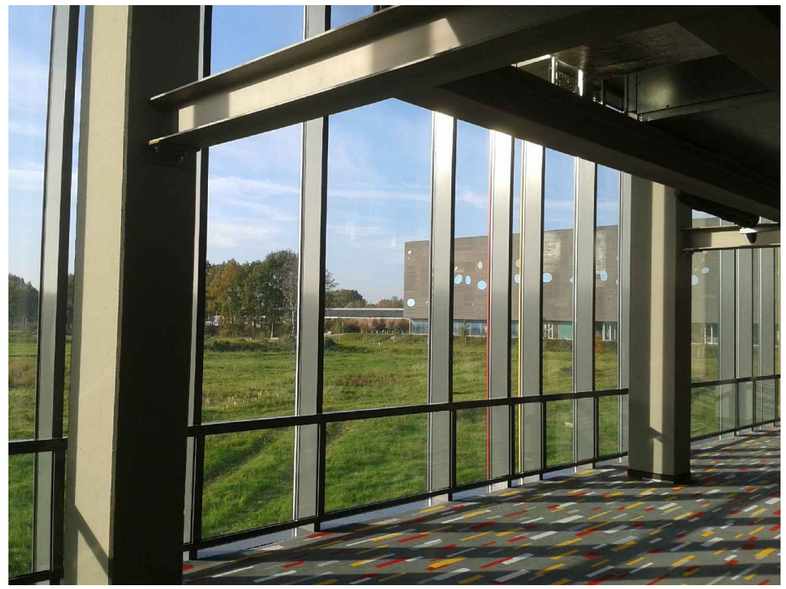
Gevelaanzicht (zuidwest)

EUROSCOOP

EUROSCOOP
Cinema & Leisure Center
EUROSCOOP
BOYHOOD
12 YEARS IN THE MAKING

EUROSCOOP

EUROSCO

Tilburg

Missiehuis Rooi Harten
Bredaseweg 204-02
5038 NK Tilburg
Nederland

tel.: + 31 (0)13 5350989
e-mail: tilburg@forumarchitecten.nl
website: www.forumarchitecten.nl

Düsseldorf

Goethestraße 38a
40237 Düsseldorf
Deutschland

tel.: +49 211 4982979
e-mail:duesseldorf@forumarchitekten.de

ARGOS PM nv
Doornstraat 80
9550 HERZELE
T 0032 54 34 28 28
F 0032 54 34 28 18
M eh@argospm.com

ARGOS PROJECT MANAGEMENT

forum architecten & planners

EUROSCOOP - Arnhem

© Copyright, Tilburg, 18 02 2015

Dossier Centrum Zuid (RaadsInformatieSysteem)

Titel/onderwerp: # Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Raadsadviseur: E. Dirksen Telefoonnr: 3774712 elsebee.dirksen@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Toon Verschuren/Leo Berrevoets
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden (project Centrum Zuid)	Telefoonnr:	377 4612/ 377 4833
		E-mailadres:	Toon.verschuren@arnhem.nl
Doel activiteit	Informeren		

Toelichting

Historie gebied Centrum Zuid
Op **31 mei 2011** heeft de raad de 'Koers Gebiedsvisie Centrum Zuid' vastgesteld, waarbij het plein rondom de Rijnhal "wordt ontwikkeld met leisure en bijpassende grootschalige detailhandel".
Op **25 november 2013** heeft de raad het bestemmingsplan Gelredome-Nijmeegseweg-Rijnhal aangenomen.
[*In het dossier Centrum Zuid (in het RIS) vindt u alle documenten over de ontwikkelingen/plannen voor dit gebied vanaf 2003*].

Voorstel
Het college vraagt u in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op de realisatie van een grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster.

Hoewel het college niet verplicht is toestemming te vragen aan de raad voor het ondertekenen van een intentieverklaring, verzoekt het college in dit specifieke geval om instemming van de raad omdat men veel waarde hecht aan voldoende steun in de gemeenteraad voor de vestiging van een grootschalige bioscoop in het gebied.

Twee analyses
In 2015 is een analyse (naar ladderbestendigheid) uitgevoerd door onderzoeksbureau ZKA [Euroscoop Arnhem - analyse voor duurzame verstedelijking] die aantoont dat het initiatief voor een grootschalige bioscoop qua regionale behoefte en inpassing in het stedelijk gebied mogelijk is. In aanvulling op deze analyse van ZKA is in 2016 een effectanalyse uitgevoerd door Bureau Stedelijke Planning (BSP) [Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem].

Kanttekeningen
Naast een aantal (mogelijke) voordelen geven de analyses ook (mogelijke) negatieve effecten aan voor andere bioscopen in de binnenstad. Zo krijgen Vue ("blikken bioscoop") en Rembrandt-stadsbioscoop naar verwachting te maken met een terugloop qua bezoekers van respectievelijk tot 25% en tot 19% minder. Hierdoor is het niet uit te sluiten dat een van deze bioscopen haar deuren zal moeten sluiten.

Financiën
Bij de beëindiging van de intentiefase zal de definitieve grondprijs worden bepaald.

Planning
In de voorgestelde planning (exclusief bezwaarprocedures) loopt de intentiefase van december 2016 tot juni 2017 en zou de levering en start van de bouw in mei 2018 kunnen beginnen.

Voorgesteld resultaat van de bespreking	Te beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de meningvormende fase.
Spreekrecht publiek	Ja
Behandeladvies	U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan de portefeuillehouder en (eventuele) insprekers. Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking gesteld te worden.
Bijlagen	

Raadsvoorstel Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop			
ZKA (2015), 'Euroscoop Arnhem -Analyse ladder voor duurzame verstedelijking'			
Bureau Stedelijke Planning (2016), Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem			
Argos (2015), 'Massa studie'			
Dossier Centrum Zuid in RaadsInformatieSysteem (https://arnhem.notubiz.nl/modules/dossiers/view)			

BEHANDELRESULTAAT

INFORMATIEVE VERGADERING 21 november 2016

GEMEENTE Arnhem

Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Documentnummer:	2016.0.059.201
Zaaknummer:	2016-01-01456
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Tijdens de eerste informatieve behandeling hebben 8 personen ingesproken:
De heer G Velthuizen namens platform Binnenstad Arnhem; de heer G Kuipers namens Pathé theater en Cinemec; de heer A. Borkent namens C3 kerk Arnhem; de heer J. Cavé namens Mountain Network; de heer P van der Eng namens Wereldhave; de heer B. Eussen namens Decathlon; de heer M. van de Louw namens het Olympuscollege en de heer L. Van De Casseye namens Euroscoop.

Alle insprekers hebben de raadskamer toegesproken en de vragen van de fracties beantwoord. Voor zover ontvangen zijn de bijdragen van de insprekers aan de stukken toegevoegd.
Nadat de voorzitter de wethouder voor een korte reactie het woord heeft gegeven sluit hij de vergadering.
Het inspreken bij de raad over dit onderwerp is hiermee afgerond.
De Informatieve behandeling wordt de volgende keer voortgezet.

De brief uit 2010, waaraan de wethouder in haar reactie refereert, is aan de stukken toegevoegd.
[Het betreft de art.44 vragen plus beantwoording over de Rijnhal d.d. 2-11-2010.]

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de behandeling de volgende keer informatief wordt voortgezet.

De raadsadviseur,

E. Dirksen

De voorzitter,

H. Montfrooy

Insprekers Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Inspreker	**Namens**
Gerard Velthuizen	Platform Binnenstad Arnhem
Gerben Kuijpers	Pathé Theatres BV en Cinemec
Dhr Anne Borkent	Namens C3 kerk Arnhem
Johan Cavé	Mountain Network (expoitant klimcentrum bij Olympus)
Paul van der Eng	Wereldhave
Bram Eussen	Decathlon
Maarten van de Louw	Olympuscollege
Luc Van De Casseye	Euroscoop

Platform Binnenstad Arnhem

Politieke maandag 21 november 2016 – inspreektekst Intentieovereenkomst Euroscoop

- De gemeente Arnhem heeft met het Platform Binnenstad Arnhem de intentie uitgesproken dat Arnhem weer terug moet in de **top 10 van meest aantrekkelijke binnensteden**. Dit is in diverse beleidsstukken als **een hoge prioriteit** vastgelegd. Het belang van een gezonde binnenstad kan nauwelijks worden overschat. De binnenstad is het kloppend hart van onze regio, voor álle Arnhemmers van groot belang, als banenmotor, als huiskamer-voor-iedereen, als ontmoetingsplek, als woongebied, als kunstenpodium… maar ook als uithangbord en vestigingsfactor voor onze bedrijven. Daarmee heeft de binnenstad, los van de economische functie van de Binnenstad zelf, ook breder economisch belang voor heel Arnhem.

  De bedreigingen – maar ook de kansen – van binnensteden zijn bekend: ze gaan van *place to buy* naar *place to be*. Gezien de ontwikkelingen in de Binnensteden vraagt dit een consequente, gerichte inspanning, zowel van ondernemers, eigenaren en andere betrokkenen in de Binnenstad, áls van de gemeente. Het láátste wat we daarbij kunnen gebruiken zijn besluiten die de revitalisering van de binnenstad bemoeilijken.

- Het Platform Binnenstad Arnhem [1] maakt zich dan ook zorgen over de **negatieve impact** op de Binnenstad van de komst van een ‘meer van hetzelfde’-megabioscoop in Zuid.

- Euroscoop voert aan dat de marktvraag mee zal groeien met het grotere aanbod. Als ‘bewijs’ hiervoor werd op de informatieavond op 15 november verwezen naar Tilburg, waar een Euroscoop en een Pathé naast elkaar functioneren.
  De vergelijking tussen Tilburg en Arnhem gaat echter geheel mank:
  - rond Tilburg bevinden zich in het ‘ommeland’ geen bioscopen, rond Arnhem wel
  - pas op 30 auto-minuten (Breda, Den Bosch, Eindhoven) staan bioscopen, maar merendeels zijn die verouderd en aan vernieuwing toe – dat kan van Ede, Lent en Zevenaar niet gezegd worden

- De notie dat een groter aanbod van filmdoeken en –stoelen nieuw publiek oplevert klopt op zichzelf, maar daar zit natuurlijk een bovengrens aan. De grote toename in de afgelopen jaren van moderne bioscopen en aantal stoelen in de regio (Pathé , Cinemec, en in mindere mate Rembrandt en Focus) heeft deze **groeipotentie van nieuw bezoek voor Arnhem al voor het grootste deel ingevuld**.

- De komst van Euroscoop zal dus alleen succesvol kunnen zijn door een fors deel van zijn publiek weg te trekken bij de bestaande bioscopen in de Binnenstad (Pathé, Rembrandt, Vue en het nieuwe Focus), waarmee direct ook het **combinatiebezoek in de binnenstad wordt weggezogen** (met name bij horeca en retail).

- Specifiek m.b.t. het nieuwe Focus op het Kerkplein vreest PBA dat het eenmalige voordeel in de gemeentelijke grondexploitatie van de Rijnhallocatie een meerjarig negatief effect zal hebben op de **business case van Focus**. Is die rekensom al gemaakt?

[1] Platform Binnenstad Arnhem is een samenwerking van: OndernemersKontakt Arnhem, vereniging City Centrum Arnhem, Koninklijke Horeca Nederland afd. Arnhem, CultuurNetwerk Arnhem, Vereniging van Eigenaren Citycenter Arnhem, Hotel Overleg Arnhem en GrootWinkelbedrijf Arnhem.

- De bewijslast die serieus genomen moet worden [2] is dat het initiatief **aanvullend moet zijn op bestaande leisurevoorzieningen** in Arnhem (en daar niet 'ontwrichtend' voor zal zijn).
- Aanvullend? Op de genoemde informatieavond werd het concept van Euroscoop als 'uniek' gebracht, en Pathé werd 'weggezet' als een *binnenstadsbioscoop*. Wij hebben daarom het concept, de opzet en de programmering van beide bioscopen vergeleken, en wij zien hoegenaamd GEEN verschillen (zie bijlage onderaan deze tekst). En navraag bij Pathé leert ook dat méér dan 50% van de online ticket-bestellingen van *buiten Arnhem* komt. Arnhem heeft dus al een mega-bioscoop met bovenlokale betekenis.
  De toets of Euroscoop daarmee een *aanvulling* is voor het Arnhemse aanbod, moet negatief worden beantwoord.
- Daarenboven: Wij staan voor een ongedeelde stad. De **Arnhemse binnenstad is de huiskamer voor heel Arnhem**!

Tot slot, wij roepen de raad op om consistent te zijn in de gezamenlijke doelstelling om onze Binnenstad weer terug te krijgen in de top 10 van binnensteden, in het belang van ALLE Arnhemmers!

[2] Zie nota nota 'Leisurepark Olympus, Nota van randvoorwaarden', gemeente Arnhem, maart 2012

Platform Binnenstad Arnhem

Bijlage: vergelijking van opzet, concept en programmering Pathé en Euroscoop

		Pathé		Euroscoop
#zalen		9		9
#stoelen		1.700		2.300
#parkeerplaatsen voor de deur		1.050		500
combinatie met bestaande horeca		ja		nee
inpandige horeca		ja		ja
Ladies Night		ja		ja
Live opera's		ja		ja
Live ballet		ja		ja
Concertregistraties		ja		ja
50+ voorstellingen		ja		ja
Commerciële titels		ja		ja
Arthouse titels		ja		ja
Nederlandse titels		ja		ja
Kinderevenementen		ja		ja
Zakelijke evenementen		ja		ja
IMAX		ja		nee
Dolby Atmos		ja		ja
Barco Escape		nee		ja
Basistarief	€	10,50	€	8,50
Kortingstarief (bv CJP, studenten)	€	8,50	€	7,50
Tieners tussen 12 en 18	€	7,50	€	8,50
Kinderen tot 12 jaar	€	5,00	€	6,50
3D toeslag	€	1,50	€	1,00
3D bril	€	1,00	€	2,50
Dobly Atmos toeslag		geen	€	1,00
Abonnement onbeperkt naar de film	€	19,00		geen
Familieticket (2 volw, 2 kids)	€	28,00		geen
5 euro maandag		nee		ja

Taxon Groep B.V.
Laan der Verenigde Naties 150
Postbus 2034, 6710 CA Ede
t 0318 648 811
f 0318 648 810
e office@cinemec.nl
i www.cinemec.nl
kvk 09043241

Ede, 18 november 2016

Geachte Raadsleden,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid om namens de directie van Pathé Theaters en de CineMec groep direct het woord tot u te richten over het agendapunt: initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop in het Olympus Sport- en Leisurecluster.
Ik wil graag enkele kanttekeningen plaatsen bij het Collegevoorstel om een intentieovereenkomst af te sluiten met bioscoopexploitant Euroscoop.

Achtergrond informatie gebiedsontwikkeling
Allereerst een stukje historie. In 2010 ben ik benaderd door voormalig wethouder Margreet van Gastel om de noodlijdende Rijnhal over te nemen en de mogelijkheid te onderzoeken om een multiplex bioscoop in Arnhem-Zuid te openen. Belangrijke voorwaarde was dat alle personeelsleden van de Rijnhal een nieuwe betrekking binnen de CineMec Groep zouden krijgen en dat de 'onverklaarbare' schulden (leningen Gemeente Arnhem) mee zouden verhuizen. De onderhandelingen waren in september 2010 zo goed als afgerond toen de wethouder, na intern overleg met de belangrijkste fracties, het overleg plotseling staakte en aangaf dat de verkoop niet doorging.
De raadsfracties hadden de wethouder teruggefloten met het argument geen grootschalige vrijetijds leisure in de Rijnhal te ontwikkelen. Men vond het belangrijk eerst de binnenstad met vrijetijds leisure te ontwikkelen. De toenmalige plannen voor het grote Rijnboog-project met een cultureel cluster, waarin ook het nieuwe filmhuis Focus zou worden opgenomen, diende eerst tot uitvoering te worden gebracht.

Einde Rijnhal, Einde multiplex bioscoop.

De gemeente heeft woord gehouden en het centrum van Arnhem verrijkt met grootschalige vernieuwingen met hoogstaande architectuur bijv. (Rozet, Station, Pathé bioscoop met horeca strip, Eusebius toren, provinciehuis etc) en besloten tot de bouw van een nieuwe filmhuis voor Focus (open in voorjaar 2018). Een prachtontwikkeling die met de steun van vele ondernemers en diverse overheden tot stand is gekomen. Een levendig economisch centrum voor de provincie hoofdstad.

In de jaren 2011 tot en met 2013 is er hard gewerkt aan diverse stedenbouwkundige visies rond de Rijnhal/Centrum Zuid.
Men heeft het gebied de bestemming sport/leisure gegeven. Onder leisure wordt hier verstaan: activiteiten die met actieve & passieve sportbeleving te maken hebben. Passende functies tegenover het GelreDome stadion.

Voetnoten bij de 5 genoemde argumenten in het college voorstel.

Aan de hand van de argumenten die zijn verwoord, wil ik u graag onze kanttekeningen toelichten.

Kanttekening 1: Behoefte aan perifere grootschalige bioscoop

Na de plotselinge omslag van Arnhem in 2010 is CineMec in 2013 op zoek gegaan naar een nieuwe uitbreidingslocatie. De Nijmeegse wethouder Jan van der Meer meldde zich bij CineMec voor een mogelijke invulling aan de rand van Nijmegen. Goed bereikbaar en prachtig landschappelijk gelegen met een snelle verbinding via A325 (Noord-Zuid) en A15 (Oost-West) om het verzorgingsgebied tussen de twee stedelijke kernen te bedienen.
Hij attendeerde op Recreatiegebied Ressen.
Dit verzorgingsgebied is groeiende door de zuidelijke uitbreiding van Arnhem en de noordelijke bouwontwikkeling van Nijmegen (Waalsprong). Ook dorpen als Elst, Elden, Huissen en Bemmel zijn groeidorpen geworden.

Voordat CineMec zich vestigde bij Lent is er overleg geweest met de Provincie Gelderland. Zij vonden het een prima locatie voor vrijetijds leisure, tussen twee stedelijke centra in en een versterking van de economische as Arnhem-Nijmegen (zie ook het nieuwe Van der Valk hotel bij Lent en het industrieterrein bij Elst). CineMec voorziet daarmee de behoefte aan een moderne perifere grootschalige bioscoop./ congrescentrum.
De Commissaris van de Koning heeft CineMec Nijmegen in maart van dit jaar officieel geopend en heeft in de openingsspeech nadrukkelijk stilgestaan bij de economische versterking van het totale gebied Arnhem-Nijmegen.

CineMec en Pathé hebben de provincie gevraagd naar haar standpunt over de mogelijke komst van Euroscoop naar Arnhem-Zuid. De reactie was duidelijk. De provincie is ‘not amused’.
Men vraagt zich af of het verstandig is om in Arnhem-Zuid sport leisure te laten varen en vrijetijds leisure te gaan ontwikkelen terwijl er in beide binnensteden hard wordt gewerkt om deze aantrekkelijker te maken voor de winkel- en vrijetijdsmarkt.
Hinderen we het opbloeiende stedelijke karakter in beide centra niet te veel met deze plotselinge tsunami van leisure mogelijkheden buiten de stadsring?
Bovendien is er de nieuwe CineMec op 8 km afstand, aanvullend voor deze stadcentra en bedient de periferie tussen de twee steden in.
Inmiddels heeft CineMec Nijmegen in het eerste jaar 65% van het begrote bezoekaantal gehaald. De komende twee jaar verwacht CineMec door te groeien en boven haar break-even point uit te komen. Natuurlijk allemaal mede afhankelijk van de doorgroei van het gebied tussen Arnhem en Nijmegen
.

Kanttekening 2: Ontwikkeling leisurecluster en verzorgingsgebied

Zijn er voldoende filmbezoekers in het verzorgingsgebied? Het antwoord is: NEE.

Zie onderstaand overzicht, waarin het aantal bioscopen, doeken, stoelen en inwoners is opgenomen.

Plaats	Aantal bioscopen	Aantal doeken	Aantal stoelen		inwoners	Inwoners per stoel
					bron: CBS	
Nijmegen	5	21	3.796		172.322	45.4
Arnhem	4	23	3.934	excl Euroscoop	154.497	39.3
Arn/nijm samen	9	44	7.730		326.819	42.3
Nijmegen	5	21	3.796		172.322	45.4
Arnhem	5	33	6.234	incl Euroscoop	154.497	24.8
Arn/Nijm samen	10	54	10.030		326.819	**32.6**
Tilburg	3	22	4.168		200.380	48.1
Breda	3	21	3.591		181.885	50.7
Groningen	6	26	4.193		200.487	47.8
Utrecht	8	42	8.225		339.946	41.3
Den Haag	4	29	5.938		520.704	87.7
Rotterdam	8	42	8.255		633.471	76.7
Amsterdam	18	82	11.743		838.338	71.4
Maastricht	3	20	2.688		121.198	45.1

Conclusie: met de komst van Euroscoop naar het gebied Arnhem/Nijmegen zijn er meer bioscopen, meer doeken en meer stoelen dan veel grotere steden als Utrecht, Den Haag en Rotterdam.
Het verzorgingsgebied (inwoners) van deze steden is 2 tot 4 maal hoger. Deze steden zijn toonaangevend in bioscoopland. Zij baseren hun aantal bioscopen op een juiste economisch balans van inwoners, bioscopen en stoelen. Zonder Euroscoop treft men een evenwichtige balans aan in de regio Arnhem/Nijmegen 42.3. Vergelijk regio Utrecht.41.3 Groningen 47.8
Met Euroscoop 2.300 stoelen gaan de verhoudingen scheef 32.6.

Er is geen economische basis voor de komst van Euroscoop. To Much.!

Kanttekening 3: Kostenkant

Bioscopen bouwen is een kostbare zaak en duurzame bioscopen bouwen al helemaal. De complexen van CineMec en Pathé hebben als bouw kengetal € 11.000 per stoel en € 5.000 voor een gestapelde parkeervoorziening (2300/4 bezoekers per auto = 600 parkeerplaatsen en 30 invalide plaatsen). Ook de bijkomende kosten voor fraaie architectuur (bioscopen moeten iconen zijn) en milieumaatregelen als energie-neutraal en gebruik van duurzame materialen maakt het allemaal de investering nog duurder. Dit kost gemiddeld € 1500 per stoel;

De rekensom bij Euroscoop is 2.300 stoelen x € 11.000 is	25,5 mio voor de bioscoop.
600 x € 5.000 voor de parkeerplaatsen	3,0 mio parkeergarage
2 externe horecazaken 2 x 1 mio	2, 0 mio
Totaal	30,5 mio excl. grondkosten

Euroscoop zegt 20 mio te willen investeren.
In de intentieovereenkomst is geen vast bedrag voor de grond opgenomen. Deze zal later RESIDUEEL bepaald worden. Dat houdt in dat als de bouwkosten hoger worden boven de maximale investeringbedrag van 20 mio, de grond voor € 1,- geleverd dient te worden.
Dat is erg vreemd en in strijd met andere intentie overeenkomsten met vergelijkbare partijen die de gemeente Arnhem eerder heeft gesloten!

Pathé en CineMec hebben de laatste jaren tientallen intentieovereenkomsten met gemeenten gesloten.
Elke gemeente hanteert de volgende spelregels voor intentieovereenkomsten:
Vooraf overeenstemming over de volgende zaken:

- De grondprijs
- Oppervlakte van de kavel
- Milieuzaken
- Bestemmingsplanzaken
- Parkeernorm op het aantal stoelen
- Extra norm: parkeernorm voor de externe horeca
- Kosten voor ontsluitingen en wegaanpassingen
- Overeenstemming over duurzaam bouwen.

Met het niet correct invullen van de intentieovereenkomst bestaat er een grote kans dat de Raad van State een vernietigend oordeel uitspreekt over het nog te realiseren plan.
Pathé heeft voor de ontwikkeling van haar bioscoop in de binnenstad ook een intentieovereenkomst met de gemeente Arnhem gesloten met bovengenoemde punten WEL in de overeenkomst.

Gelijke monniken, gelijke kappen.

Met de uitgangspunten uit de intentieovereenkomst is het project Pathé Arnhem met een Imax Zaal van start gegaan en kon een businesscase voor een investering van 35 mio worden gemaakt. Dit moet in 20 jaar worden terugverdiend. Een ambitieus project.

Indien de gemeente Arnhem een intentieovereenkomst met Euroscoop gaat afsluiten, die niet vergelijkbaar is met de overeenkomst met Pathé, wordt een juridische procedure overwogen. Pathé en CineMec kennen de gebruikelijke regels hiervoor.

Kanttekening 4: Aanbod, meer van hetzelfde

Het filmprogramma en de alternatieve content (uitzenden van opera, ballet, Engels toneel, kunsttentoonstellingen wereldwijd, gaming, etc) die Euroscoop de inwoners van Arnhem/Nijmegen en omstreken zal willen bieden, is niet nieuw en niet bijzonder.
Alle deze content kan in de bioscopen en filmhuizen die er al zijn, worden beleefd.
Wanneer er een overaanbod is, zullen er bioscopen moeten sluiten. Vermoedelijk de twee oudste bioscopen in Arnhem. Opnieuw komen er twee kenmerkende gebouwen leeg te staan in het centrum van Arnhem.

Eén grondkavel in de periferie verkocht levert twee nieuwe problemen in de binnenstad op. Niet verstandig.

Kanttekening 5: Verkeersperikelen

De gemeente Arnhem moet zich terdege realiseren dat de verkeersintensiteit rond GelreDome, Sportpark Olympus met Euroscoop maar beperkt samengaat.

Pathé heeft veel ervaring met deze problematiek in Rotterdam (Stadion De Kuip versus bioscoop Pathé De Kuip) en in Amsterdam (Stadion Arena/Ziggo versus Pathé Arena). Bij gezamenlijke activiteiten zijn er enorme verkeersproblemen.

Op dit moment worden er nieuwe wegaanpassingen in deze gebieden bestudeerd. Deze verbeteringen gaan veel geld kosten. Deze verkeersproblematiek gaat ongetwijfeld ook plaatsvinden bij het GelreDome/Sportpark Olympus.
.
Is het bekend of de Provincie (het is hun weg) hiervoor geld wil reserveren?

Conclusie

Bovenstaand betoog geeft een opsomming van nog verder uit te werken punten die u als raadslid meer helderheid moet geven om een overwogen besluit te nemen.
Neem hiervoor de tijd! De grondkavels blijven wel liggen. Ik adviseer u op zoek te gaan naar partijen in de sport leisure.

Er zijn in de sportwereld voldoende ondernemers die hier in willen participeren
.
Het bestemmingsplan ligt voor hen klaar.

Namens,
Pathé Nederland

Gerben Kuipers

Mijn naam is Anne Borkent. Ik ben voorganger van C3 Kerk, een moderne kerk voor iedereen met een boodschap van geloof, hoop en liefde.
Sinds april 2012 houden wij kerkdiensten in het Olympus College aan de Olympus 11. In vier jaar tijd zijn wij daar verviervoudigd qua aantal leden. Momenteel hebben wij bijna 350 leden. In de komende twee jaar verwachten we te groeien naar meer dan 600 leden.

Sinds enkele jaren zijn we in een bouwfonds aan het sparen voor een eigen gebouw in Arnhem, in de wijk Malburgen. Wij hopen vanuit dat eigen gebouw Malburgen en omgeving nog beter te kunnen bedienen, want wij bereiken veel jongeren, gezinnen en kinderen uit Malburgen, ook doordeweeks.. Onze diensten op zondag zijn modern van stijl en we maken gebruik van een band en van multimedia. Sinds enkele maanden zijn we aan het kijken naar het terrein aan de Olympus om te kijken of het mogelijk is om daar te bouwen. We waren bezig met de aanvraag voor een vooroverleg omgevingsvergunning toen we hoorden van de verregaande plannen van Euroscoop voor hetzelfde terrein.

Wij juichen de komst van Euroscoop van harte toe. Euroscoop is een visionaire organisatie, en dat zijn wij als kerk ook. Toen wij naar Arnhem kwamen met 4 mensen werd gezegd dat er al genoeg kerken in Arnhem zijn. Toch hebben inmiddels 350 mensen de weg naar ons gevonden. Wij hebben net als Euroscoop geleerd dat kwalitatief goed aanbod meer vraag creëert. Wij geloven dan ook dat wat Euroscoop zegt klopt omdat wij datzelfde ook hebben gemerkt.

Aan de andere kant merken we dat er veel vraagtekens zijn bij bestuurders en bewoners van Arnhem over de komst van weer een bioscoop. Daarom zien wij mogelijkheden om samen op te trekken en naast een bioscoop nog meer functies in zo'n gebouw te plaatsen. Wij geloven dat dat de buy-in onder inwoners kan vergroten. Wanneer niet alleen een commerciële maar ook een maatschappelijke organisatie zich op één plek vestigt is er nog meer reden voor het benutten en gebruiken van die plek. En natuurlijk is het ons verlangen als kerk om op de Olympus locatie te blijven en daar verder te kunnen groeien.

Als kerk zouden wij dan samen met Euroscoop onder één dak zitten. Wel gescheiden bouwen, maar complementair, door middel van een verbindingsdeur of hal. Een soortgelijke bouwconstructie heeft de Doorbrekers kerk in Barneveld, waar binnenkort de Midden-Nederland hallen openen, een multifunctioneel congrescentrum met kerk en conferentiecentrum in één.

Wij zien dus mogelijkheden voor een multifunctioneel gebouw, zonder dat het elkaar hoeft te bijten. Gescheiden, maar complementair. Evenveel ruimte voor Euroscoop als in het voorstel, maar door het bouwvolume te vergroten ook ruimte voor een conferentiezaal welke gebouwd en geexploiteerd zal worden door C3 Kerk. Een zaal waarin minstens 600 zitplaatsen zijn. Deze zaal kunnen wij doordeweeks verhuren als vlakke zaal en in het weekend volop gebruiken. Wat wij daarnaast kunnen bieden aan Malburgen is een band oefenruimte, maatschappelijk relevante cursussen en geweldige kerkdiensten voor jong en oud. We denken zelfs aan een fitness centrum en een cafe in deze ruimte. Natuurlijk is het aan Euroscoop wat zij hier mee willen, maar wij wilden u als raad ook van deze wens op de hoogte brengen. Uiteraard hebben wij dit reeds aan Euroscoop voorgelegd in een brief en gesprek. Wij wachten dan ook in spanning af of deze visie voeten aan de grond kan vinden, en wensen Euroscoop heel veel succes in het ontwikkelen van de verdere plannen. Dank u.

Wereldhave Management Nederland B.V.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Mijn naam is Paul van der Eng en ik spreek in namens Wereldhave, binnen uw gemeente eigenaar van zowel winkelcentrum Kronenburg als Presikhaaf.

In mijn betoog zal ik eerst ingaan op de visie die wij als Wereldhave hebben op de exploitatie van winkelcentra om vervolgens een brug te maken naar de bioscoop ontwikkeling. De conclusie van mijn verhaal luidt in ieder geval dat wij u vriendelijk verzoeken om eerst integraal naar het klaverblad te kijken met de samenwerking tussen Gelredome, Decathlon, Kronenburg en Euroscoop.

De vraag die aan u vanavond wordt gesteld, namelijk goedkeuring geven om een intentie overeenkomst af te sluiten met Euroscoop, vinden wij nog te prematuur.

Ons verzoek is dan ook om hier niet mee in te stemmen.

Sinds 1988 is Wereldhave reeds eigenaar van winkelcentrum Kronenburg en sinds augustus vorig jaar heeft zij ook Presikhaaf in bezit. Deze winkelcentra passen naadloos in haar strategie. Zoals wellicht bij u bekend, ligt de focus van Wereldhave op stadsdeelcentra en heeft zij alleen al binnen Nederland 20 stadsdeelcentra in haar bezit. Om interessant te blijven voor onze retailers en consumenten zullen wij continu moeten blijven investeren in ons vastgoed. Enerzijds in de interne en externe uitstraling, anderzijds in branchering en functiemenging.

Wereldhave heeft de afgelopen jaren dan ook fors in winkelcentrum Kronenburg geïnvesteerd en komende donderdag wordt het startsein gegeven voor een complete vernieuwing van winkelcentrum Presikhaaf. Straks een totaal belegd vermogen van 200 miljoen.

Graag willen wij nu verder investeren in de externe uitstraling en complete branchering van Kronenburg.

Branchering is voor Wereldhave een enorm belangrijke pijler. Wij hebben de visie dat het percentage Food en beverage voor de functie *stadsdeelcentrum* verder omhoog moet om het hoofd te bieden tegen het continu veranderende consumentengedrag. Hier zijn wij dan ook in onze gehele portefeuille actief mee bezig. In Kronenbrug ligt dit percentage op dit moment zelfs nog onder het portefeuille gemiddelde

Het toevoegen van functies aan de buitenzijde zoals (avond)horeca en leisure zorgen er voor dat Kronenburg vanuit het omliggende gebied een vriendelijkere uitstraling krijgt. Hiermee doorbreken wij het relatief monofunctionele karakter van het winkelcentrum en ontstaat er meer interactie met de omgeving, dus tevens buiten openingstijden van de winkels wat de sociale veiligheid ten goede komt. Iedereen, juist ook omliggende woningbezitters profiteren mee van een vitaal en toekomstbestendig stadsdeelcentrum.

Tot op heden worden deze kansen ons vanuit de Detailhandelsvisie 2016-2021 niet geboden. De overleggen met het college zijn overigens wel constructief.

De bioscoopontwikkeling is in onze optiek een solitaire ontwikkeling, het Ēcht integrale karakter ontbreekt.

Ons parkeerterrein onder winkelcentrum Kronenburg als overloopgebied op drukke dagen is voor ons niet integraal. Dit wordt gesteld in de effectenrapportage, in opdracht van de gemeente opgesteld.

Waar wij verzochten om food en horeca toe te mogen voegen aan het winkelcentrum met eerder genoemde argumentatie wordt in de bijvoegde Ladder van de duurzame verstedelijking nu gesteld dat horeca in Kronenberg geen concurrent is aangezien deze enkel aan het winkelcentrum is gerelateerd. Dit, terwijl Wereldhave wel betrokken is bij de in opmaak zijnde horecavisie. In de laatste bijeenkomst heeft het adviesbureau, dat de gemeente heeft aangesteld voor het opstellen van de horecavisie, aangegeven dat avondhoreca in de stadsdeelcentra Presikhaaf en Kronenburg een goede aanvulling is op het functioneren van de winkelcentra en haar sociale functie in de omliggende wijken.

Wij vinden het jammer dat met de ontwikkeling waar we vanavond over praten, voorbij wordt gegaan aan een bestaande zeer belangrijke voorziening in het klaverblad waarvan de eigenaar zich tot op heden zeer constructief en pro- actief heeft opgesteld.

Kort en goed willen wij u dan ook verzoeken om uw college opdracht te geven om eerst met Wereldhave in gesprek te gaan over de mogelijkheden van stadsdeelcentrum Kronenburg voordat zij uw toestemming krijgt om een intentie overeenkomst te sluiten met Euroscoop.

Wij zijn in dat geval graag bereid om met u als gemeente en met Euroscoop te kijken naar de gezamenlijke belangen die we hebben om elkaar daadwerkelijk te versterken.

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Geachte raad, geacht college

Zoals reeds genoemd is mijn naam Johan Cavé van Mountain Network. Mountain Network is een klim- en bergsport organisatie die al 20 jaar het klimcentrum naast zwembad de Grote Koppel exploiteert (www.mountain-network.nl).

Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om aan te geven dat Mountain Network het initiatief van Euroscoop van harte steunt.

Het initiatief van Euroscoop is een volgende stap om het Olympus gebied om te vormen tot een volwaardig leisure gebied met regionale ambities.

Zoals bekend is de (her)ontwikkeling van het Olympus gebied gestart met het gemeentelijk besluit de Rijnhal te verkopen aan Decathlon. Het realiseren van Decathlon is inmiddels een vliegwiel gebleken.

Zo heeft deze verkoop geleid tot een samenwerking tussen partijen die actief zijn in het Olympus gebied waaronder het Sportbedrijf, Decathlon, Mountain Network en het Olympus College. Binnen enkele weken zal deze samenwerking geformaliseerd worden door het tekenen van een samenwerkingsovereenkomst.

Ook wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om te melden dat Mountain Network ook gaat investeren in het Olympus gebied. Wij zullen medio 2017 in het leegstaande deel van de Rijnhal met 2600m2 de grootste boulderklimlocatie van Nederland gaat openen. Naast het boulderklimmen zal er ook een een horeca / restaurant van 400m2 gerealiseerd gaan worden. Boulderklimmen is klimmen tot 4,5 meter boven een valmat en een van de snelst groeiende urban sporten voor jong en oud. Boulderklimmen staat in 2020 samen Leadklimmen en Speedklimmen op de Olympische agenda in Tokio.

Dit zijn natuurlijk allemaal fantastische ontwikkelingen voor het troosteloze maar kansrijke Olympus gebied. Want troosteloos is het…. vele jaren is het gebied gebruikt als ´dropzone´ voor bouwmaterialen, als gemeente werf, voor de kermis, voor woonwagens, als parkeerplaats, voor politiecontroles, etc. Deze troosteloze aanblik leidt tot vernielingen, onveiligheid en duistere zaken. Het gebied heeft een slecht imago. Alle partijen die actief zijn in het Olympus gebied, hebben hier veel last van!

Mountain Network roept de gemeente op om flink te gaan investeren in dit kansrijke gebied. Met een beetje ´pokon en visie´…. heeft het gebied de kwaliteiten zich te ontwikkelen tot een parkachtig gebied met residentiële kwaliteiten. Hierbij zou ook nagedacht moeten worden over andere vormen van beheer en eigendom. Zou het bijvoorbeeld niet fantastisch zijn als de partijen die actief zijn in het gebied, zoals het Olympus College, Decathlon, Mountain Network, De Grote Koppel en misschien Euroscoop, zelf verantwoordelijk zijn voor het onderhoud en beheer. Immers, deze partijen hebben rechtstreeks belang bij een hoge kwaliteit in het gebied!

Mountain Network kent meerdere voorbeelden in Nederland die met een dergelijk model succesvol zijn, zoals Leerpark Dordrecht waar Mountain Network zelf actief is. Ook is Mountain Network in Nieuwegein betrokken bij de ontwikkeling van Blok West, waarbij een deel van het (semi) openbaar gebied in beheer en eigendom gaat komen van een VVE van grondeigenaren en investeerders. Vanuit een dergelijke VVE zou ook nagedacht kunnen worden over zaken zoals duurzaamheid en energie.

En…. als het initiatief van Euroscoop doorgaat, zijn er naar ons idee ook de financiële middelen voor bij de gemeente om te investeren. Dit staat nog los van de ´bevrijdende´ verkoop van de Rijnhal aan Decathlon. Mountain Network roept dan ook Euroscoop op, om om hier goede en duurzame afspraken over te maken met de gemeente.

Tot slot wil ik aangeven dat er natuurlijk ook knelpunten en uitdagingen zullen zijn zoals parkeren, ontsluiting en de mogelijke effecten op de binnenstad van Arnhem. Echter…. is Euroscoop hierbij echt de bepalende factor?
De mening van Mountain Network is dat deze punten niet opwegen tegen de kansen voor het Olympus gebied en voor Arnhem-Zuid!

Ik dank u voor uw aandacht.

Johan Cavé
Directeur (DGA)

MOUNTAIN NETWORK

M: 06 12 11 09 06
I: www.mountain-network.nl

Geachte voorzitter, geachte raadsleden,

Mijn naam is Maarten van de Louw, ik ben rector van het Olympus College in Arnhem-Zuid. Het Olympus College is een school voor, mavo, havo, vwo en kent tevens een hoogbegaafdenafdeling, genaamd Opus en een schakeljaar tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs genaamd Jan Ligthart.

De school telt een kleine 1350 leerlingen en vooral de mavo, havo, vwo leerlingen komen voor een groot gedeelte uit de omliggende wijken in Arnhem-Zuid. Zoals u wellicht weet zijn dit wijken waar veel "achterstandsleerlingen" wonen.
Toen ik 3½ jaar geleden benoemd werd op het Olympus College zag ik een prachtige school in een deplorabel Rijnhalgebied. De school had hier ook erg onder te lijden. Er was sprake van een negatief imago, niet in de laatste plaats door de omgeving waar de school in staat.
Echter ik zag heel veel kansen omdat de school zich bevindt naast het zwembad, de klimhal, de skihal, de schermhal, boks-centrum en squashbanen. Door deze voorzieningen en de geplande komst van de sportketen Decathlon, besloot ik om het profiel van de school te wijzigen in een Sport en Creatief profiel. Sport spreekt voor zich en bij Creatief moet u denken aan de vakken dans, drama, beeldende vorming en muziek.
Ik zag voor de leerlingen, die het toch al niet al te breed hebben, heel veel kansen om met dit profiel zich optimaal te ontplooien. Naast theoretische kennis vooral letterlijk een podium hebben om hun talenten te tonen.
Samen met Mountain Network heb ik toen NL Architects opdracht gegeven om een plan te maken voor het sport- en leisurepark Olympus. Dit plan hebben wij gepresenteerd aan 3 wethouders van de gemeente Arnhem. Samen met de sportpartners in het Olympus gebied en vertegenwoordigers uit de wijk ondertekenen we binnenkort een ambitiedocument om deze samenwerking kracht bij te zetten. Dit in het kader van duurzame inzetbaarheid.
Waarom dit betoog? Ik ben, als verantwoordelijk rector van heel veel Arnhem-Zuid leerlingen, een groot voorstander van de komst van Euroscoop. Ik ben ervan overtuigd dat deze vestiging de kers op de taart is om het sport- en leisurepark Olympus "helemaal af" te maken. Naast een prachtige uitstraling die het totaalgebied hiermee krijgt is het voor onze leerlingen een unieke kans om onder schooltijd en na schooltijd gebruik te kunnen maken van de faciliteiten van Euroscoop. Alle 1350 leerlingen tegelijkertijd naar de film; theater-, muziek- en dansvoorstellingen in geweldig geoutilleerde zalen. En dat voor leerlingen die van huis uit niet de middelen hebben om dit te kunnen. Deze leerlingen krijgen dus letterlijk een prachtig podium om hun talenten te ontwikkelen, dicht bij huis, dicht bij school. Ze kunnen straks binnen loopafstand gebruik maken van alle sportfaciliteiten van het sport- en leisurepark en hopelijk kunnen ze straks op loopafstand gebruik maken van de prachtige faciliteiten van Euroscoop.
Het Olympus College en onze leerlingen verdienen een prachtig gebied met goede faciliteiten. Dit mag u onze leerlingen niet onthouden.

Maarten van de Louw
Rector Olympus College Arnhem

GEMEENTE
Arnhem

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum : 2 november 2010
Zaaknummer : 2010-10-00869
Ons kenmerk : 2010.0.105.392
Contactpersoon : Leo Berrevoets
Doorkiesnr. : 4833

Onderwerp: Schriftelijke vragen art. 44 RvO inzake Rijnhal

Geachte voorzitter en leden,

Het lid van de fractie van D66, de heer J. de Wit, heeft schriftelijk vragen op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde van de politieke maandag van de gemeenteraad gesteld over ontwikkelingen overname Rijnhal.

Onderstaand vindt u de integrale tekst van de vragen.

1). *Kan het college meer informatie geven over het afgelopen proces rond de onderhandelingen en de belangrijkste verschillen in interpretaties van de betrokken partijen?*

2). *Plotselinge kansen moeten altijd goed bekeken worden. Daarom is D66 tevreden met het feit dat er onderhandelingen geweest zijn met Punt Beheer. Deze onderhandelingen liepen voor op de behandeling van de gebiedsvisie Centrum Zuid (het gebied rond Gelredome, Rijnhal en Kronenburg). Kunt u aangeven welke ontwikkeling u voorheeft met het gebied rond de Rijnhal en hoe de plannen Punt Beheer daarin passen?*

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

Vraag 1:
Met de in de bioscoop- en evenementenwereld bekende marktpartijen CineMec (o.m. in Ede) en Punt Beheer (o.m. JT bioscoop in Arnhem), met medewerking van Stichting Rijnhal Arnhem en Stichting Eusebius Rijnhal Arnhem, is hard gewerkt aan enkele overeenkomsten. Daarbij zou de Rijnhal aan de marktpartijen tot eind 2011 worden verhuurd (met doorgang van de evenementen, mogelijke werkgelegenheid voor het personeel en het mogelijk maken van een 3D-bioscoop via een tijdelijke ontheffing) en zou – na toestemming van de raad – in de tussenliggende periode worden gewerkt aan een nota van randvoorwaarden/stedenbouwkundig plan voor de herontwikkeling van de Rijnhal in het Rijnhalkwartier, passend in de gebiedsvisie Centrum-Zuid, met onder meer een definitieve bioscoopfunctie.

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 99 • 6800 AB ARNHEM
Telefoon 026 - 3773333 • Fax 026 - 3773450 • E-mail: Gemeente@Arnhem.nl

DIENST STADSONTWIKKELING

Na een maandenlange periode van vele gesprekken (onderhandelingen), die uiteindelijk resulteerden in het uitwisselen van concepten voor de diverse contracten, is op donderdag 23 september 2010 door de wethouder en betrokken ambtenaren van de dienst uitvoerig met de (gemachtigde) vertegenwoordiger van de marktpartijen gesproken over de inhoud van de overeenkomsten, teneinde de laatste hand te leggen aan de inhoud daarvan. Dat finale gesprek heeft erin geresulteerd dat de gemeente en de marktpartijen hebben geconcludeerd dat in de overeenkomsten nog een aantal wijzigingen zou worden aangebracht en dat er daarna geen verdere (inhoudelijke) aanpassingen meer zou plaatsvinden. Aan het einde van het gesprek bestond overeenstemming over de inhoud van de contracten.
De Gemeente zou de contracten gereed maken om te worden ondertekend op vrijdag 24 september; een datum die reeds enkele weken daarvoor was overeengekomen. Op deze datum gaven de marktpartijen aan dat er niet kon worden getekend en dat er bovendien nog enkele wijzigingen in de contracten moesten worden aangebracht. Maandag 27 september ontving de gemeente een brief met bijlagen waarin substantiële en wezenlijke wijzigingen werden geëist in de overeenkomsten tussen de marktpartijen en de gemeente en tussen marktpartijen en SERA/SRA (detachering personeel en overname contracten), en elementen werden ingebracht die niet eerder ter sprake waren geweest. De gemeente heeft daarop geconcludeerd dat de marktpartijen géén brood meer zagen in de overname van Rijnhal dan wel dat hun eisen zodanig zwaar zijn dat de gemeente er niet meer aan kan voldoen.

Vraag 2:
Bij het opstellen van de gebiedsvisie Centrum Zuid is o.a. gekeken naar de mogelijke programmatische invulling van het Rijnhal kwadrant. De gebiedsvisie onderkent daarin twee scenario's te weten:

1. woningbouw ingepast in de bestaande aanwezige Leisure (De Koppel, klimmuur, schermvereniging, etc.) en onderwijs.
2. versterking van de aanwezige Leisure door uitbreiding in het gebied met andere Leisurefuncties en eventueel handhaven van de Rijnhal.

Binnen het scenario 2 passen o.a. de plannen voor een megabioscoop, congresvoorzieningen, hotel, GDV, casino, evenementenhal, etc.
Het plan van Punt Beheer voor een megabioscoop met een evenementenvoorziening past daarin.

De gebiedsvisie zal, na behandeling en vaststelling door het college aan de raad ter vaststelling worden aangeboden. Naar verwachting kan de gebiedsvisie Centrum Zuid begin van 2011 aan de raad worden aangeboden ter bespreking en besluitvorming.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

Titel/onderwerp: # Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Raadsadviseur: E. Dirksen Telefoonnr: 3774712 elsebee.dirksen@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Toon Verschuren/Leo Berrevoets
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden (project Centrum Zuid)	Telefoonnr:	377 4612/ 377 4833
		E-mailadres:	Toon.verschuren@arnhem.nl
Doel activiteit	Informeren		

Toelichting

Historie gebied Centrum Zuid
Op **31 mei 2011** heeft de raad de 'Koers Gebiedsvisie Centrum Zuid' vastgesteld, waarbij het plein rondom de Rijnhal "wordt ontwikkeld met leisure en bijpassende grootschalige detailhandel".
Op **25 november 2013** heeft de raad het bestemmingsplan Gelredome-Nijmeegseweg-Rijnhal aangenomen.
[*In het dossier Centrum Zuid (in het RIS) vindt u alle documenten over de ontwikkelingen/plannen voor dit gebied vanaf 2003*].

Voorstel
Het college vraagt u in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op de realisatie van een grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster.

Hoewel het college niet verplicht is toestemming te vragen aan de raad voor het ondertekenen van een intentieverklaring, verzoekt het college in dit specifieke geval om instemming van de raad omdat men veel waarde hecht aan voldoende steun in de gemeenteraad voor de vestiging van een grootschalige bioscoop in het gebied.

Twee analyses
In 2015 is een analyse (naar ladderbestendigheid) uitgevoerd door onderzoeksbureau ZKA [Euroscoop Arnhem - analyse voor duurzame verstedelijking] die aantoont dat het initiatief voor een grootschalige bioscoop qua regionale behoefte en inpassing in het stedelijk gebied mogelijk is. In aanvulling op deze analyse van ZKA is in 2016 een effectanalyse uitgevoerd door Bureau Stedelijke Planning (BSP) [Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem].

Kanttekeningen
Naast een aantal (mogelijke) voordelen geven de analyses ook (mogelijke) negatieve effecten aan voor andere bioscopen in de binnenstad. Zo krijgen Vue ("blikken bioscoop") en Rembrandt-stadsbioscoop naar verwachting te maken met een terugloop qua bezoekers van respectievelijk tot 25% en tot 19% minder. Hierdoor is het niet uit te sluiten dat een van deze bioscopen haar deuren zal moeten sluiten.

Financiën
Bij de beëindiging van de intentiefase zal de definitieve grondprijs worden bepaald.

Planning
In de voorgestelde planning (exclusief bezwaarprocedures) loopt de intentiefase van december 2016 tot juni 2017 en zou de levering en start van de bouw in mei 2018 kunnen beginnen.

	Informatieve bespreking 21 november Tijdens de Politieke Maandag van 21 november hebben 8 insprekers gebruik gemaakt van het inspreekrecht. Hun bijdragen (voor zover ontvangen) zijn toegevoegd aan de stukken.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Te beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de meningvormende fase.
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan de portefeuillehouder. Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking gesteld te worden.
Bijlagen	

Raadsvoorstel Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop
ZKA (2015, 'Euroscoop Arnhem -Analyse ladder voor duurzame verstedelijking'
Bureau Stedelijke Planning (2016), Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem
Argos (2015), 'Massa studie'
Dossier Centrum Zuid in RaadsInformatieSysteem
Behandelresultaat informatieve behandeling 21 november 2016
Brief college van B&W 2-11-2010: beantwoording artikel 44 vragen inzake de Rijnhal (https://arnhem.notubiz.nl/document/4340288/2/beantw_rijnhal)

Datum: 28-11-2016
Onderwerp: update bezoekerscijfers Arnhemse bioscopen

Geachte heer, mevrouw,

Naar aanleiding van de informatieve bespreking over de mogelijke vestiging van een multiplex bioscoop in Arnhem-Zuid, heeft het raadslid Louwers verzocht om de bezoekersaantallen van de Arnhemse bioscopen te updaten. In de onderzoeksrapportage van Bureau Stedelijke Planning staan deze cijfers in tabel 11 en 12 (pagina 24) vermeld. Bureau Stedelijke Planning heeft op basis van communicatie-uitingen de cijfers geupdate voor zover mogelijk. De Nederlandse Vereniging voor Bioscoopexploitanten en Filmtheaters maakt alleen de totale bezoekersaantallen voor Arnhem bekend en niet de bezoekersaantallen per bioscoop. Dat is aan de exploitanten zelf.

In de onderstaande cijfers gaat het over de verwachte bezoekersaantallen over 2016 (volgens opgave in de pers; verwachting van BSP).

- Vue Arnhem: naar verwachting gedaald naar 80-90.000
- Stadsbioscoop Rembrandt: 60.000
- CineMec Nijmegen: 250.000
- Pathé: 750.000
- Focus: naar verwachting ongeveer gelijk gebleven op 73.000

Met vriendelijke groet,

Toon Verschuren
Senior Bestuursadviseur Economie Cluster Beleid & Regie

Datum: 28-11-2016 12:40
Onderwerp: Vragen initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop Arnhem

Geachte Raadsleden,

De directie van Pathé en CineMec is van mening dat inzake het voorstel van B&W Arnhem in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop nog veel vragen onbeantwoord zijn gebleven om te komen tot een verantwoord besluit hiertoe.

Onze overwegingen zijn gebaseerd op onze eigen ervaringen, het ingebrachte onderzoeksmateriaal (Bureau Stedelijke Planning en ZKA) alsmede op basis van de vele vragen gesteld tijdens de Politieke Maandag Arnhem d.d. 21 november 2016.

Effect op Arnhem binnenstad en Regio
Er is aangenomen dat de bezoekers van Pathé hoofdzakelijk uit de binnenstad komen. Dat is onjuist. Slechts 30% van de bezoekers komt uit Arnhem, de rest uit de verre regio. Daarmee vervult Pathé de door Euroscoop beoogde regiofunctie al. Risico is hierdoor dat er veel minder regiobezoekers naar de binnenstad van Arnhem komen. Is dat de wens van de raad?
Er wordt aangenomen dat Euroscoop 70-80 banen oplevert. Dit klopt wellicht, maar zal in FTE niet meer dan 20 zijn. En door de komst van Euroscoop zullen het aantal banen bij Pathé en de andere binnenstad bioscopen dalen. Netto levert de komst van Euroscoop nauwelijks extra banen (fte) op.

Wens van de invulling van het gebied rond de Rijnhal is sport in de breedste zin des woords. Waarom nu de switch naar een bioscoop? Wellicht goed dat de gemeente actief op zoek gaat een alternatieve invulling die in te passen is in de initiële bestemming.

In welk opzicht is hetgeen Euroscoop gaat bieden voor de consument aanvullend op hetgeen de huidige bioscopen al bieden (conform Nota van randvoorwaarden 2012, sportpark Olympus)?

Op 10 autominuten van het Olympus gebied bevindt zich in de binnenstad Pathé, Rembrandt en Vue. Ook op 10 autominuten bevindt zich de perifere bioscoop CineMec Nijmegen. Deze bioscopen hebben tezamen nog een ongebruikte capaciteit beschikbaar van tenminste 650.000 bezoekers.

Er bestaat met de komst van Euroscoop de mogelijkheid dat er bioscopen zullen moeten sluiten. In hoeverre is de aanname realistisch dat aan deze nieuwe leegstand een snelle invulling gevonden kan worden?

Gehanteerde informatie onderzoeksrapporten
De regio heeft circa 350.000 inwoners. De gemiddelde Nederlander gaat 1,9 keer per jaar naar de bioscoop. Arnhem trekt nu circa 1 miljoen bezoekers per jaar. Waar zijn de extra zalen en stoelen voor nodig?

In de onderzoeksrapporten die voorliggen is een beeld geschetst op basis van verouderde informatie en soms incorrecte informatie. Wij kunnen dit stellen omdat wij beschikken over actuele marktcijfers. Kortom, er moet onafhankelijk onderzoek worden gedaan naar de huidige en correcte situatie:

- Hoe groot is het verzorgingsgebied van de bioscopen in Arnhem/Nijmegen daadwerkelijk?

- Hoe vaak gaan de bezoekers nu naar de bioscoop in deze regio en in hoeverre kan dit groeien?
- Is de schermdichtheid met de komst van Euroscoop realistisch in vergelijking tot andere vergelijkbare regio's?
- Wat is het daadwerkelijke (verdringings)effect op de binnenstad maar ook op Focus Filmtheater?

Het verdringingseffect van 25% tot 50% wordt gebaseerd op de analyse steden Haarlem, Enschede en Tilburg (rapport effectenanalyse). In hoeverre zijn deze steden op bioscoopgebied vergelijkbaar met Arnhem en gaat dus een vergelijking met deze steden op?
Effect op Focus Filmtheater Arnhem

Er zijn in de regio recent veel bioscoopstoelen bijgekomen. De uitspraak dat "aanbod creëert vraag" is waar tot een punt waar de markt gedekt is, daarna zal iedereen zoeken in de marges en niches om omzet te genereren hetgeen voornamelijk Focus zwaar zal treffen.

In hoeverre gaat het filmaanbod van de commerciële bioscopen en Focus Filmtheater elkaar overlappen? Is hier onderzoek naar gedaan en worden hier afspraken over gemaakt?

Eerlijke concurrentie
Als er meer concurrentie moet komen, dan wel op gelijke basis. Dit geldt voor grondkosten, architectuur keuze, groene keuzes (afvalverzameling, stadsverwarming/koeling).
Zoals reeds besproken dient de grondprijs marktconform te worden bepaald en verkocht. Waarom wordt deze prijs niet op voorhand vastgesteld? Pathé en CineMec hebben een (hoge) grondprijs betaald die gekoppeld is aan de commerciële exploitatie.
Zoals door ons aangegeven op de inspraakavond is het investeringsbudget van Euroscoop veel te laag om een bioscoop en parkeergelegenheid te realiseren die voldoen aan onder andere veiligheids, duurzaamheids en ontwerpnormen die daaraan gesteld moeten worden. Is dit voldoende onafhankelijk doorgerekend?

Is voldoende zekerheid verkregen ten aanzien van de financiering om te realisatie te garanderen?

Parkeerdruk en verkeerscongestie
In hoeverre zijn de effecten onderzocht ten aanzien van parkeerdruk en de verkeerscongestie. Er is nu reeds sprake van parkeerdruk in de naburige wijken. Ook de combinatie van filmbezoek met grootschalige evenementen in Gelredome is verkeer-/veiligheidsstechnisch onvoldoende onderzocht.
Tot nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Pathé Theaters/CineMec
Gerben Kuipers

BEHANDELRESULTAAT

INFORMATIEVE VERGADERING 28 november 2016

GEMEENTE Arnhem

Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Documentnummer:	2016.0.061.450
Zaaknummer:	2016-01-01456
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Tijdens de eerste informatieve behandeling hebben 8 personen ingesproken.*[Zie behandelresultaat d.d. 21 november 2016.]*

Tweede informatieve behandeling

Toezeggingen

- De wethouder zegt toe de via een memo aangeleverde 'verwachte bezoekersaantallen over 2016' naar een tabel te vertalen (dus een update van tabel op pagina 24 uit het rapport van Bureau Stedelijke Planning). "Zodat we een nieuw fotomoment hebben."
- De wethouder zegt een en ander over de residuele grondwaardeberekening uit te zoeken en de raad hierover te informeren
- De wethouder zegt toe na te gaan of de binnenstadspartijen betrokken zijn geweest bij de impactanalyse (zijn er gesprekken met hen gevoerd) en hier de raad over te informeren.
- De wethouder zegt toe een analyse te maken van de parkeerdruk op de geplande bouwlocatie.

Namens de fracties van PvdA, SP, ChristenUnie, VVD en D66 vraagt mevrouw Andeweg (D66) een aanvullend onafhankelijk onderzoek naar de mogelijk schadelijke effecten van de komst van Euroscoop voor de binnenstad van Arnhem. Met de voortzetting van de behandeling van het raadsvoorstel moet gewacht worden totdat de uitkomsten van het onderzoek bekend zijn.
"Wij willen dit onderzoek voordat we doorgaan met de meningsvormende behandeling".

Namens de fracties van Arnhem Centraal en het CDA vraagt de heer Karssenberg om in het door mevrouw Andeweg gevraagde onderzoek ook aandacht te besteden aan de positieve effecten van de komst van Euroscoop voor Arnhem-Zuid.

- De wethouder antwoordt dat zij beide verzoeken mee terugneemt naar het college voor overleg en de raad over de uitkomst hiervan zal informeren.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat hiermee de informatieve behandeling niet is afgerond en geeft aan de reactie van het college, op het verzoek om een onafhankelijk onderzoek, af te wachten.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

H.H. Montfrooy

Documentnummer:
Zaaknummer:

MEMO

GEMEENTE Arnhem

Datum	:	19 december 2016
Aan	:	Gemeenteraad van Arnhem
Van	:	College van BenW
Kopie aan	:	Griffie
Betreft	:	Reactie college van BenW nav informatieve behandeling Euroscoop

Geachte voorzitter en leden,

Naar aanleiding van de informatieve behandeling van het voorstel voor het aangaan van een intentie-overeenkomst met Euroscoop van maandag 28 november 2016, volgt hieronder de reactie van het college van BenW op het verzoek van de gemeenteraad voor aanvullend onafhankelijk onderzoek naar de effecten van vestiging van een perifere grootschalige bioscoop. Daarnaast wordt ingegaan op een aantal toezeggingen in de bovengenoemde informatieve bespreking.

Verzoek voor aanvullend onderzoek naar effecten
Namens de fracties van PvdA, SP, ChristenUnie, VVD en D66 is gevraagd om een aanvullend onafhankelijk onderzoek naar de mogelijke negatieve effecten van de komst van Euroscoop voor de binnenstad van Arnhem.
Namens Arnhem Centraal en CDA is gevraagd om in een aanvullend onderzoek ook aandacht te besteden aan de positieve effecten (voor Arnhem-Zuid) van de komst van Euroscoop.

Het college is van mening dat de raad in de gelegenheid moet worden gesteld om antwoord te krijgen op de vragen die leven bij de raad en andere betrokken partijen, alvorens de raad een afgewogen besluit kan nemen over voorliggend voorstel. Een consultatieronde langs fracties en met de stad is hiervoor benodigd. Het college stelt voor om tot een overzicht van openstaande onderzoeksvragen te komen. Hiertoe zullen gesprekken met diverse partijen in de stad worden gevoerd. Belangrijke gesprekspartners zijn de raadleden, maar ook andere betrokken partijen in de stad.

Op basis van de gesprekken zullen we de informatiebehoefte analyseren, groeperen en in een overzicht plaatsen, om te bepalen op welke manier aanvullend onderzoek kan worden uitgevoerd. Vervolgens kan dan de onderzoeksopzet worden bepaald (aanpak, begeleiding en financiering). Hierbij zullen we de definitieve set met onderzoeksvragen nog laten bevestigen door de geconsulteerde partijen. Tot slot maken we op voorhand met de raad heldere afspraken over de uitkomsten en termijn van het onderzoek en consequenties daarvan op de besluitvorming.

Aanscherping bezoekersaantallen over 2016 onderzoek BSP
Ons voorstel is om een actualisatie van genoemde aantallen in het onderzoek van BSP uit te werken.

Waardebepaling grondprijs bij eventuele verkoop
De grondprijs zal marktconform bepaald worden (om o.a. staatsteun te voorkomen). Dit zal gebaseerd zijn op het programma (bioscoop, horeca, parkeren, aantal m2). Voor deze waardebepaling zal een extern bureau worden ingehuurd.

De kosten om het gebouw van de bioscoop te bouwen worden in mindering gebracht op de opbrengsten die (de functie) van het gebouw kan realiseren. Het restant wat overblijft, is het residu en daarmee de marktwaarde van de grond. Deze methode bepaling van de grond noemt men de residuele grondwaarde methodiek. Deze methode is ook conform de spelregels zoals we die in Arnhem hanteren om bij commerciële functies de marktwaarde te bepalen. Hierbij wordt daarnaast ook altijd de afweging gemaakt of de residuele grondwaarde van de betreffende functie alle kosten die gemoeid zijn om een locatie bouwrijp te kunnen leveren (o.a. plankosten, civiele werkzaamheden, etc.) voldoende dekken.

Openbaarheid intentie-overeenkomst
Het betreft een publiek-private overeenkomst. Deze overeenkomst moet nog opgesteld worden, zodra hiertoe door de raad besloten is, zal hiermee worden gestart. Wanneer beide partijen overeen komen om deze overeenkomst openbaar te maken, kan de overeenkomst ter beschikking worden gesteld aan de gemeenteraad.

Inzicht in parkeerdruk op de geplande locatie
Het voorstel van het college is om dit inzicht te verschaffen wanneer de plannen verder zijn uitgewerkt in een volgende fase. Nu zijn daar nog te weinig gegevens voor beschikbaar. Uitgangspunt hiervoor is dat er parkeervoorzieningen (conform gemeentelijke normering) op eigen terrein worden gerealiseerd en waarbij tevens de parkeerbalans voor het gehele Olympisch gebied zal worden beschouwd.

Betrokken partijen bij ZKA-onderzoek
In het ladder onderzoek zijn (telefonisch) gesprekken gevoerd met de gemeenten in de relevante regio en de grote gemeenten grenzend aan het gebied (Apeldoorn en Nijmegen). Daarnaast is gebruik gemaakt van eerder uitgevoerde interviews met de grote landelijke bioscoopketens en directeuren van bioscopen. Verder zijn als bronnen gehanteerd een gesprek met de Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten, het ContinuVrijeTijdsOnderzoek (CVTO), Locatus en het Bedrijfschap Horeca & Catering (HorecaDNA).

Rapport

Marktruimte bioscopen Arnhem en effect Euroscoop Arnhem-Zuid op binnenstad Arnhem

Pathé Theatres B.V.

29 mei 2017

2016-105 02.03

LAgroup bv
Postbus 1558
1000 BN Amsterdam

www.LAgroup.nl
consult@LAgroup.nl
+ 31 (0)20 - 550 20 20

LAgroup

Inhoud

Management samenvatting 3

1 Aanleiding en vraag aan LAgroup 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Vraagstelling 5
1.3 Risico's en verantwoordelijkheden 6

2 Marktruimte bioscoopstoelen regio Arnhem 7
2.1 Benchmark bioscoopmarkt 7
2.3 Benchmark 'tweede multiplex effect' 13

3 Effect komst Euroscoop Arnhem-Zuid op binnenstad Arnhem 18
3.1 Effect perifere bioscopen op bioscoopbezoek binnensteden 18
3.2 Effect bezoekers Pathé Arnhem op de binnenstad 20
3.3 Effect Euroscoop Arnhem-Zuid op bioscoopbezoek binnenstad 21

b1 Lijst gemeenten onderzoeksgebied en vergelijkingsgebieden 24

b2 Lijst bioscopen eind 2016 in Arnhem en vergelijkingsgebieden 25

b3 Totalen bioscoopaanbod eind 2016 in Arnhem en vergelijkingsgebieden 27

b4 Kengetallen 2016 bioscoopaanbod Arnhem en vergelijkingsgebieden 28

b5 Over LAgroup 29

Figuren

Figuur 1 Onderzoeksgebied Arnhem en zeven vergelijkingsgebieden (*) 9
Figuur 2 Stoeldichtheid Arnhem en vergelijkingsgebieden, nu versus 'toekomst' 11
Figuur 3 Zaaldichtheid Arnhem en vergelijkingsgebieden, nu versus 'toekomst' 12
Figuur 4 Stoeldichtheid vijf gemeenten, voor/na komst tweede (of derde) multiplex 15
Figuur 5 Bioscoopbezoeken per inwoner vijf gemeenten, voor/na komst tweede (of derde) multiplex 16
Figuur 6 Stoelbezetting vijf gemeenten, voor/na komst tweede (of derde) multiplex 16

Tabellen

Tabel 1 Verwacht bioscoopaanbod gemeente Arnhem 5
Tabel 2 Longlist vergelijkingsgemeenten benchmark Arnhem 8
Tabel 3 Totalen inwoneraantal en bioscoopaanbod vergelijkingsgebieden 9
Tabel 4 Opening tweede (of derde) multiplexen in Nederland 14

LAgroup

Management samenvatting

Onderzoek marktruimte bioscopen regio Arnhem
De bioscoopmarkt in Arnhem en omstreken is sterk in beweging. Momenteel heeft Arnhem 2.740 bioscoopstoelen, maar als alle plannen voor nieuwe bioscopen binnen de gemeente doorgaan, heeft de stad – qua inwoneraantal de 14e gemeente van Nederland – over enkele jaren 5.175 bioscoop- en filmhuisstoelen, waarmee het – na de G4-gemeenten – op de 5e plaats zou komen qua stedelijk stoelaanbod in Nederland (per mei 2017).
Ook in de regio rond Arnhem groeit het bioscoopaanbod (opening Cinemec Nijmegen-Lent met 1.820 stoelen en plannen voor een nieuwe multiplex bioscoop in Nijmegen).

Pathé maakt zich zorgen over de sterke toename van het aanbod in de regio Arnhem en heeft LAgroup gevraagd een raming te doen van de marktruimte voor nieuwe bioscoop-stoelen in de regio Arnhem. Ook vroeg Pathé om een expertmening te geven over het mogelijke effect van de komst van Euroscoop Arnhem-Zuid op het bioscoopbezoek en het daaraan gerelateerde winkel- en horecabezoek in de binnenstad van Arnhem.

Beoordeling marktruimte op basis van benchmark zeven vergelijkingsregio's
Om een beeld te geven van de marktruimte in de regio Arnhem, is een benchmark uitgevoerd waarbij de bioscoopmarkt in de *regio* Arnhem is vergeleken met de *regio's* van zeven gemeenten die redelijk vergelijkbaar zijn met Arnhem. We analyseerden daarbij de dichtheid (aantallen per inwoner) aan bioscoopstoelen en -zalen in deze zeven regio's, zowel in de actuele situatie als in de voorziene toekomstige situatie (inclusief vrijwel zekere bioscoopplannen in elke regio).

Uitkomst benchmark: regio Arnhem krijgt 25% overschot stoelen en 30% overschot zalen
Met de komst van Euroscoop Arnhem-Zuid en de uitbreiding van Filmtheater Focus zal er in de *Arnhemse regio* qua bioscoopaanbod een overschot komen van +25% stoeldichtheid ten opzichte van de zeven vergelijkingsregio's: 132 stoelen per 10.000 inwoners in de Arnhemse regio versus 106 in de gemiddelde vergelijkingsregio, ondanks dat ook in die gebieden diverse bioscoopplannen meegerekend zijn.
Ook met betrekking tot het zalenaanbod krijgt Arnhem een groei die veel sterker is dan in de vergelijkingsregio's (+30% hogere zaaldichtheid over enkele jaren).

Nieuwe multiplex zorgt voor groei bezoek, maar effect <u>tweede</u> multiplex veel kleiner dan eerste multiplex
Omdat er in Arnhem al een moderne multiplex bioscoop is (Pathé Arnhem) en er plannen zijn voor een tweede multiplex (Euroscoop), onderzochten we wat elders in het land het effect was van de komst van een <u>tweede</u> multiplex in een gemeente.

Eerder onderzoek wees uit dat vernieuwend bioscoopaanbod een gunstig effect heeft op de bezoekanimo - het aantal keren dat bewoners per jaar naar de bioscoop gaan. Dat komt door de toegenomen filmkeuze vanwege het grote aantal doeken in die bioscopen en door de veelal betere kwaliteit ten opzichte van het bestaande aanbod (kwaliteit

stoelen, beeld, geluid, e.d.). Maar het effect is bij de komst van een tweede multiplex significant kleiner dan bij een eerste multiplex. Bij een gemiddelde stijging van het stoelaanbod met +42% in de vijf gemeenten die wij onderzochten, steeg de vraag met gemiddeld +22% door de komst van een tweede mulitplex. Nog steeds een situatie van 'aanbod creëert vraag', maar veel minder sterk dan bij de komst van een eerste multiplex (waarbij circa 100% aanbodstijging zorgde voor circa 95% vraagstijging).

In Arnhem heeft de nieuwe Pathé door het zogenaamde 'eerste multiplex effect' gezorgd voor een spectaculaire stijging van het bioscoopbezoek in de gemeente (+72%). Maar de daling van het aantal bezoeken aan de al bestaande bioscopen was even spectaculair: van 500.000 naar 130.000. Het stimulerende effect van Euroscoop Arnhem-Zuid op het bioscoopbezoek zal naar verwachting veel kleiner zijn dan het effect van de eerdere komst van Pathé Arnhem.

Nieuwe perifere bioscopen zorgden voor rond de 30% daling bioscoopbezoek binnensteden

We onderzochten ook wat elders in Nederland het effect was van de komst van nieuwe, aan de gemeenterand gelegen multiplex bioscopen op het bioscoopbezoek in de betreffende binnensteden. Daarbij bleek – hoewel er onderling flinke verschillen waren – dat de stoelbezetting van de bioscopen in de binnenstad gemiddeld rond de -/- 30% daalde; een vrij forse invloed dus. Vanwege de vergelijkbaarheid van de situatie hebben we specifiek gekeken naar het effect van de medio 2016 geopende Kinepolis bioscoop aan de rand van Breda, op het bioscoopbezoek aan de in de binnenstad gelegen Pathé Breda. Terwijl landelijk het bioscoopbezoek met enkele procenten was toegenomen, bleek het bezoek aan Pathé Breda met -/- 12% te zijn gedaald na de komst van Kinepolis. Per saldo is daar dus sprake van een negatief effect van rond de -/- 15%.

Bezoekers Pathé Arnhem komen uit de hele regio en veel ervan bezoeken de binnenstad. Euroscoop Arnhem-Zuid zal een deel daarvan wegtrekken, ten koste van 23-30 arbeidsplaatsen in horeca en detailhandel in de binnenstad

Een uitgebreide enquête onder bezoekers aan Pathé Arnhem wees uit dat liefst 59% van die bezoekers van buiten Arnhem komt en dat bijna 40% van alle bezoekers voor en/of na het bioscoopbezoek de binnenstad bezoekt (met name horeca en winkels). Jaarlijks besteden die bezoekers rond de € 5,0 miljoen in de binnenstad (naast de bestedingen in Pathé). Voor een deel van die bezoekers zal Euroscoop Arnhem-Zuid een aantrekkelijk(er) alternatief zijn om te bezoeken. Daardoor zal het bezoek aan Pathé Arnhem (en andere filmaanbieders in de binnenstad) dalen, evenals het afgeleide bezoek aan de binnenstad. We schatten in dat het totale filmbezoek in de binnenstad zal afnemen met 160-210.000 bezoeken. Dat heeft een inkomstenderving voor de binnenstad tot gevolg van € 1,0 tot € 1,3 miljoen, wat ten koste gaat van 23 tot 30 arbeidsplaatsen in horeca en winkels.

Bij de bezoekdaling is ook een effect op Focus inbegrepen. Dit filmtheater lijdt nu al onder de komst van Pathé Arnhem en zal naar verwachting 12.000-19.000 minder bezoeken trekken dan de geraamde 120.000 bezoeken die tenminste nodig zijn voor een gezonde exploitatie.

1 Aanleiding en vraag aan LAgroup

1.1 Aanleiding

De bioscoopmarkt in Arnhem en omstreken is sterk in beweging:

- Pathé heeft in oktober 2015 in Arnhem een multiplex bioscoop geopend nabij het nieuwe station (9 zalen, 1.680 stoelen);
- Bioscoop Rembrandt (v/h Pathé, 5 zalen, 1.250 stoelen) zou begin 2016 sluiten maar bleef toch geopend als 'Stadsbioscoop Rembrandt' (5 zalen, 1.190 stoelen). Door sterk tegenvallende bezoekaantallen is de bioscoop uiteindelijk toch per 1 januari 2017 gesloten;
- Focus Filmtheater in Arnhem (nu 3 zalen, 250 stoelen) realiseert momenteel een nieuw filmhuis (5 zalen, 385 stoelen), te openen in 2018;
- Euroscoop is van plan een nieuwe multiplex bioscoop te openen op de locatie Olympus bij Gelredome (10 zalen, 2.300 stoelen);
- Cinemec heeft in december 2015 in Lent (gemeente Nijmegen) een multiplex bioscoop geopend (7 zalen, 1.820 stoelen);
- Vue gaat in Nijmegen waarschijnlijk een nieuwe multiplex bioscoop bouwen (9 zalen, 1.100 stoelen), waarbij in ieder geval de huidige Vue bioscoop Calypso (3 zalen, 440 stoelen) zal sluiten en mogelijk ook Vue Carolus (2 zalen, 570 stoelen).

Over enkele jaren zou het bioscoopaanbod in Arnhem er dan uit volgt kunnen zien:

Tabel 1 Verwacht bioscoopaanbod gemeente Arnhem

	aantal zalen	aantal stoelen
Huidig aanbod		
Pathé Arnhem	9	1.680
Vue Arnhem	5	810
Focus Filmtheater	3	250
Stadsbioscoop Rembrandt	*gesloten*	
Totaal huidig aanbod	17	2.740
Plannen Arnhem		
Euroscoop Arnhem-Zuid	10	2.300
Uitbreiding Focus Filmtheater	2	135
Totaal verwacht aanbod	**29**	**5.175**

Bron: NVBF + berichten in de media; bewerking LAgroup

Als alle nieuwbouw doorgaat, heeft Arnhem – qua inwoneraantal de 14e gemeente van Nederland – over enkele jaren liefst 5.175 bioscoop- en filmhuisstoelen, waarmee het – na de G4-gemeenten – op de 5e plaats zou komen qua stedelijk stoelaanbod in Nederland (per mei 2017).

1.2 Vraagstelling

Pathé maakt zich zorgen over de sterke toename van het aanbod in Arnhem en heeft

LAgroup gevraagd een raming te doen van de marktruimte voor nieuwe bioscoopstoelen in de regio Arnhem. Bovendien heeft Pathé gevraagd om een expertmening te geven over het mogelijke effect van de komst van Euroscoop Arnhem-Zuid op de binnenstad van Arnhem, meer specifiek op het bioscoopbezoek en het daaraan gerelateerde uitgaansleven.

1.3 Risico's en verantwoordelijkheden

Het onderzoek is uitgevoerd door en onder verantwoordelijkheid van LAgroup bv. Het rapport en de bijlagen vormen een geheel. Indien het rapport ter beschikking wordt gesteld aan derden, dient dat bij voorkeur in zijn geheel te geschieden. Bij het onderzoek en de samenstelling van dit rapport is uiterste zorgvuldigheid betracht. Daarbij is uitgegaan van de waarheidsgetrouwheid van door de opdrachtgever en door derden verstrekte informatie.

De in het rapport opgenomen ramingen zijn naar beste kennis en inzicht tot stand gekomen. Er kunnen zich ontwikkelingen voordoen die wij op dit moment niet kunnen voorzien en/of thans nog niet bekend zijn. LAgroup kan niet garanderen dat de ramingen daadwerkelijk zullen uitkomen.

Geer Schakel, LAgroup – 29 mei 2017

2 Marktruimte bioscoopstoelen regio Arnhem

2.1 Benchmark bioscoopmarkt

Definitie verzorgingsregio/onderzoeksgebied

Met uitzondering van sterk verstedelijkte gebieden met relatief veel bioscoopaanbod, wordt bij onderzoek naar een bioscoopvestiging veelal als verzorgingsregio een gebied met een straal van maximaal 30 kilometer genomen. Volgens statistieken met betrekking tot reisafstand bij dagrecreatieve activiteiten (CBS, CVTO) reist bij bioscoopbezoek ruim 90% van de bezoekers minder dan 30 kilometer om de betreffende bioscoop te bezoeken. Daarom worden in dit onderzoek als verzorgingsregio de gemeenten genomen waarvan de kern op maximaal 30 kilometer reisafstand van het centrum van Arnhem ligt. Het betreft de gemeenten Arnhem, Veenendaal, Apeldoorn, Ede, Brummen, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Montferland, Zevenaar, Duiven, Westervoort, Rheden, Rozendaal, Berg en Dal, Rijnwaarden, Lingewaard, Nijmegen, Wijchen, Beuningen, Neder-Betuwe, Overbetuwe, Renkum en Wageningen (zie Figuur 1).

Zeven vergelijkingsgebieden

Om te beoordelen hoe in het onderzoeksgebied Arnhem de vraag-aanbodverhouding aan bioscoopstoelen is, hebben wij deze afgezet tegen zeven regio's rondom gemeenten die min of meer vergelijkbaar zijn met de gemeente Arnhem, te weten:

1. Groningen
2. Zwolle
3. Enschede
4. Nijmegen
5. 's-Hertogenbosch
6. Breda
7. Maastricht.

Voor de keuze van deze vergelijkingsgemeenten zijn de volgende criteria gehanteerd:

- Een redelijk met Arnhem overeenkomstig inwoneraantal (+/- 30% = 105.000 tot 200.000 inwoners, totaal 21 gemeenten naast Arnhem; zie Tabel 2);
- Gelegen buiten de randstad;
- Met een sterke regiofunctie;
- Alleen gemeenten waar geheel 2016 een bioscoop met tenminste 7 zalen aanwezig was,[1] gezien het grote verschil in bezoekcijfers tussen gemeenten met en zonder multiplex-achtige bioscopen. Omdat de focus van onze analyse ligt op de 'toekomstige' regionale vraag (= de huidige situatie + vrijwel zekere plannen voor

1 Een multiplexbioscoop heeft 8 tot 15 zalen en wordt gekenmerkt door het gelijktijdige brede aanbod van filmtitels. We nemen ook steden met bioscopen of plannen daarvoor met 7 zalen mee, omdat deze dicht in de buurt van een multiplexbioscoop komen.

nieuwe bioscopen), rekenen we ook gemeenten mee met plannen voor dergelijke bioscopen of waar deze in de loop van 2016 zijn gevestigd.

Dit resulteert in het overzicht in Tabel 2. Van de lijst van 21 gemeenten tussen de 105.000 en 200.000 inwoners, hebben we de grootste zeven gemeenten gekozen die aan alle genoemde criteria voldoen. Voor deze zeven geselecteerde gemeenten zijn als verzorgingsregio eveneens alle gemeenten gekozen die binnen 30 kilometer reisafstand van de kerngemeente liggen. In bijlage 1 is een lijst opgenomen van de gemeenten in elk vergelijkingsgebied. Figuur 1 geeft een overzicht van de vergelijkingsgemeenten (inclusief Arnhem) en hun verzorgingsregio.[2]

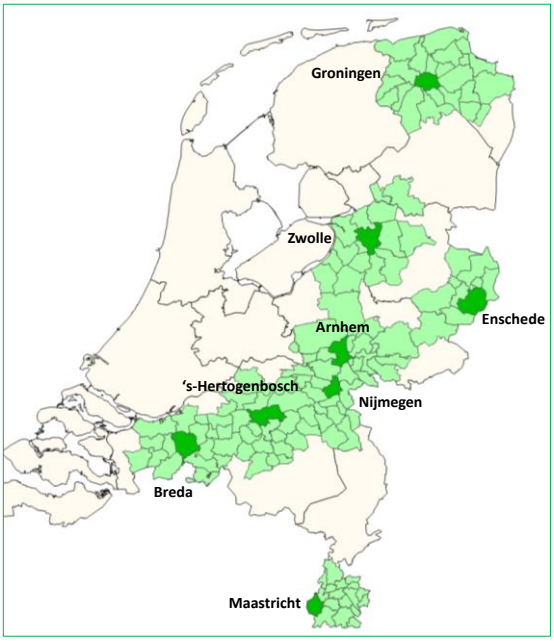
Tabel 2 Longlist vergelijkingsgemeenten benchmark Arnhem

Steden	Inwoners 1 jan. '16	Sterke regio functie	Buiten de randstad	Multiplex (1) binnen gem.
Groningen	200.952	x	x	x
Breda	181.611	x	x	x
Nijmegen	172.064	x	x	x
Enschede	158.351	x	x	x
Arnhem	153.818	x	x	x
's-Hertogenbosch	151.608	x	x	(x)
Zwolle	124.896	x	x	(x)
Maastricht	122.533	x	x	x
Ede	112.427	x	x	x
Leeuwarden	107.897	x	x	(x)
Alkmaar	107.615	x	x	(x)
Emmen	107.584	x	x	x
Apeldoorn	159.025	x	x	
Haarlem	156.660	x		x
Amersfoort	153.602	x		x
Almere	198.145			x
Haarlemmermeer	144.518			x
Zoetermeer	124.107			x
Leiden	122.561	x		
Dordrecht	118.801	x		
Zaanstad	152.466			
Alphen aan den Rijn	107.960			

(1) Bioscoop met tenminste 8 zalen (hoewel we 7 zalen ook meenemen) in geheel 2016
(x) Gemeente waar in 2016 geen multiplex was, maar nu wel of (vrijwel) zekere plannen

2 Er is geen rekening gehouden met toe-/afvloeiing uit/naar buurlanden (bij Breda, Maastricht en Enschede). Binnen 30 kilometer van Breda is het Belgische gedeelte van het verzorgingsgebied dun bevolkt. Bij Enschede is het Duitse grensgebied dichter bevolkt, en is er een multiplex in Ahaus gevestigd. Bij Maastricht is een behoorlijke bevolkingsdichtheid in het Belgische grensgebied, maar is er meteen ook een flink aanbod (Euroscoop bioscopen in Lanaken en Maasmechelen). We veronderstellen dat toe- en afvloeiing elkaar min of meer opheffen.

Figuur 1 Onderzoeksgebied Arnhem en zeven vergelijkingsgebieden (*)

Bron: CBS. Bewerking: LAgroup

(*) De donkergroene gemeenten zijn de kerngemeenten; de lichtgroene het verzorgingsgebied

Bioscoopaanbod Arnhem vs. vergelijkingsgebieden

In bijlage 2 worden alle bioscopen met hun aantallen zalen en stoelen genoemd in de vergelijkingsgebieden. Bijlage 3 geeft de totalen van de kerngemeenten ('stad'), de regio's daar omheen en van het totaal van stad + regio (het vergelijkingsgebied). Tabel 3 toont eveneens deze totalen, aangevuld met de stoeldichtheid (stoelen/10.000 inwoners).

Tabel 3 Totalen inwoneraantal en bioscoopaanbod vergelijkingsgebieden

Stad + regio	Inwoners	Zalen	Stoelen	Stoeldichtheid
Arnhem	1.238.000	86	14.427	117
Groningen	590.000	42	7.457	126
Zwolle	504.000	11	1.641	33
Enschede	467.000	22	4.344	93
Nijmegen	968.000	65	10.277	106
's-Hertogenbosch	1.044.000	57	10.438	100
Breda	902.000	56	10.031	111
Maastricht	602.000	43	7.447	124
Totaal vgl. gebieden	5.077.000	296	51.635	102
Idem, gemiddeld	725.000	42	7.380	102

Bron: NVB en CBS. Bewerking: LAgroup. Aanbod bioscopen ultimo 2016. Inwoneraantallen begin 2016

Het onderzoeksgebied Arnhem blijkt qua aantal inwoners ruim 70% en qua stoelaantal 95% boven het gemiddelde vergelijkingsgebied te zitten. Het aantal zalen in het gebied Arnhem is zelfs meer dan twee keer zo groot. Het hoge inwoneraantal in het gebied Arnhem komt omdat Nijmegen in dat gebied ligt (en vice versa). Door in de analyse te werken met dichtheden (aantal eenheden per inwoner), worden de verschillen in

inwoneraantal gecorrigeerd. Dan blijkt de stoeldichtheid in onderzoeksgebied Arnhem per eind 2016 nog 'slechts' 15% hoger te zijn (117) dan die in het gemiddelde vergelijkingsgebied (102).

We vermeldden al dat we bij de benchmark ook rekening houden met (vrijwel) zekere plannen voor nieuwe bioscoopstoelen. In onderstaand overzicht staan ze weergegeven.

Nieuw aanbod in de vergelijkingsgebieden

Voor de analyse van het gebied Arnhem wordt rekening gehouden met diverse nieuwbouw- en sluitingsplannen. Om appels met appels te vergelijken, hebben we ook gekeken naar bioscoopplannen en - sluitingen in de vergelijkingsgebieden. Naast diverse vage en onzekere plannen, levert dit het volgende beeld van plannen met zeer grote kans op realisatie:

• Regio Arnhem	10 zalen	2.300 stoelen	nieuwbouw Euroscoop
• ,,	-/- 5 zalen	-/- 1.190 stoelen	sluiting Rembrandt (begin 2017)
• ,,	5 zalen	385 stoelen	nieuwbouw Focus Filmtheater (2018)
• ,,	-/- 3 zalen	-/- 250 stoelen	sluiting Focus Filmtheater (2018?)
• ,,	1 zaal	70 stoelen	uitbreiding Vue Apeldoorn (2017)
• ,,	3 zalen	150 stoelen	nieuwbouw Filmtheater Zevenaar (2018)
• ,,	-/- 1 zaal	-/- 60 stoelen	sluiting Filmtheater Zevenaar (2018)
• Regio Groningen	6 zalen	850 stoelen	nieuwbouw Groninger Forum (2019?)
• ,,	-/- 4 zalen	-/- 510 stoelen	sluiting Groninger Forum (2019?)
• Regio Zwolle	9 zalen	1.500 stoelen	nieuwbouw Pathé Zwolle (eind 2016)
• ,,	-/- 4 zalen	-/- 900 stoelen	sluiting Pathé Zwolle (eind 2016)
• Regio Nijmegen	9 zalen	1.100 stoelen	nieuwbouw Vue Nijmegen (2018?)
• ,,	-/- 3 zalen	-/- 440 stoelen	sluiting Vue Calypso Nijmegen (2018?)
• ,,	-/- 2 zalen	-/- 140 stoelen	sluiting Villa Lux Nijmegen (begin 2017)
• Regio 's-Hertogenbosch	7 zalen	1.000 stoelen	nieuwbouw Kinepolis Den Bosch (2018)
• ,,	3 zalen	1.370 stoelen	uitbreiding Th. a/d Parade D.Bosch (2020)
• ,,	-/- 3 zalen	-/- 1.180 stoelen	sluiting Th. a/d Parade Den Bosch (2018)
• Regio Breda	2 zalen	100 stoelen	uitbreiding Chassé Theater Breda (2017)
• Regio Maastricht	6 zalen	490 stoelen	nieuwbouw Filmhuis Lumière (eind 2016)
• ,,	-/- 6 zalen	-/- 330 stoelen	sluiting Filmhuis Lumière (eind 2016)

Deze plannen hebben we verwerkt in het toekomstbeeld van de betreffende regio's.

Bron: eigen inventarisatie LAgroup

Uitkomsten benchmark

Voor zowel Arnhem als voor het gemiddelde van de zeven vergelijkingsgebieden hebben we de huidige stoeldichtheid en de 'toekomstige' stoeldichtheid berekend, enerzijds voor de kerngemeente (de 'stad'), anderzijds voor de gehele regio inclusief de kerngemeente. Met 'toekomstig' wordt bedoeld dat we rekening hebben gehouden met de hierboven genoemde plannen voor nieuwbouw en sluiting van bioscopen.[3]

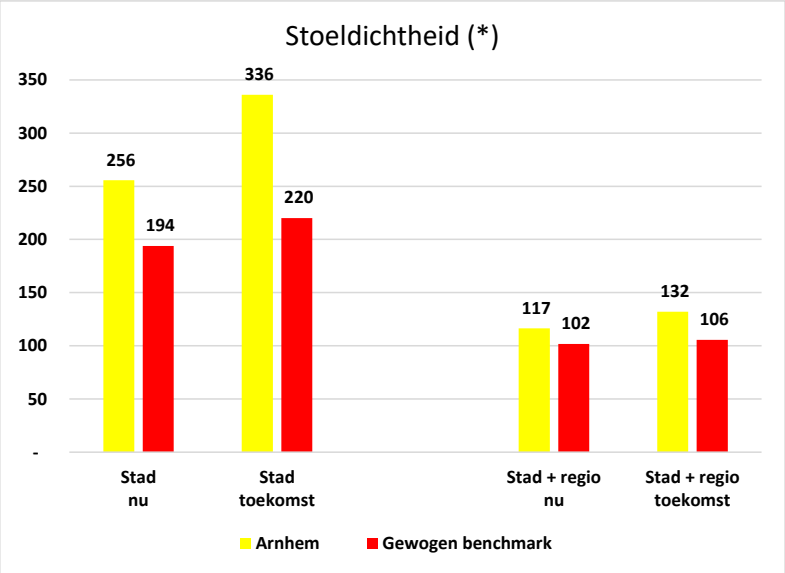
3 Omdat het vooral gaat om de onderlinge verschillen tussen de gebieden en niet om de absolute waarden per gebied, hebben we geen prognoses van de inwoneraantallen gemaakt. De dichtheden zijn berekend op basis van het inwoneraantal per 2016. Er is geen reden om aan te nemen dat er tussen de (totaal) acht gebieden significante verschillen zullen zijn in de ontwikkeling van de inwoneraantallen (afgezien van eventuele gemeentelijke herindelingen).

De uitkomsten van de benchmark staan, per gebied, in bijlage 4 (situatie eind 2016). Hieronder worden de voornaamste uitkomsten gevisualiseerd en besproken.

***Stoeldichtheid*: onderzoeksgebied Arnhem van 15% naar 25% overschot**

Figuur 2 toont de stoeldichtheid in de gemeente (linker kolommen, 'stad') en in het hele gebied (rechter kolommen, 'stad + regio'). Kijken we naar de actuele situatie, dan blijkt de ***stad*** (= gemeente) Arnhem momenteel 32% meer stoelen te hebben dan de vergelijkingsgemeenten (256 versus 194 per 10.000 inwoners). Op ***regioniveau*** is het verschil kleiner: het onderzoeksgebied Arnhem heeft met 117 stoelen per 10.000 inwoners 15% meer aanbod dan het gemiddelde (102) van de zeven vergelijkingsgebieden.

Figuur 2 Stoeldichtheid Arnhem en vergelijkingsgebieden, nu versus 'toekomst'

(*) Gemiddeld aantal stoelen per 10.000 inwoners

Bron: NVBF + diverse informanten over nieuwbouwplannen. Bewerking: LAgroup

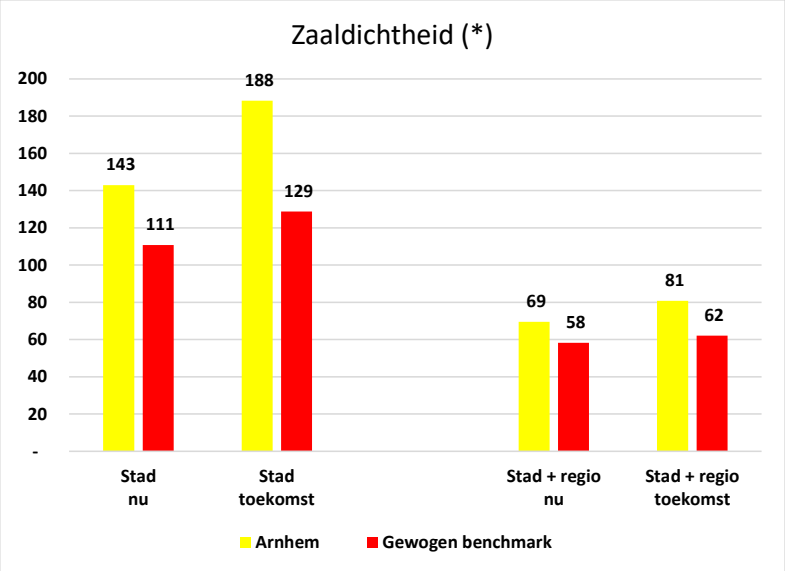
Als we rekening houden met de toekomstige openingen en sluitingen van bioscopen in Arnhem en in de vergelijkingsgebieden, dan blijkt de ***stad*** Arnhem door de komst van Euroscoop – en ondanks de sluiting van Stadsbioscoop Arnhem – nog verder boven de vergelijkingsgemeenten uit te stijgen; met 336 stoelen per 10.000 inwoners komt Arnhem liefst 53% boven de 220 van de vergelijkingsgemeenten te liggen. Dit ondanks dat ook in een aantal vergelijkingsgemeenten nieuwbouw zal komen. Maar daar gaat het vaak om vervanging van een bestaande oudere bioscoop door een grotere nieuwe (zoals in Nijmegen en Zwolle). Per saldo voegt dat minder stoelen toe.

Op ***regioniveau*** is het verschil kleiner (meest rechtse kolommen). In het onderzoeksgebied Arnhem groeit de stoeldichtheid tot 132 stoelen per 10.000 inwoners, tegen 106 stoelen in de vergelijkingsgebieden. Daarmee komt het onderzoeksgebied Arnhem 25% hoger uit dan de vergelijkingsgebieden, wat toch nog een aanzienlijk verschil is.

***Zaaldichtheid*: onderzoeksgebied Arnhem van 19% naar 30% overschot**

Omdat het zalenaanbod, en daarmee de keuzemogelijkheid voor de bezoeker, minstens zo belangrijk is als het stoelenaanbod, hebben we ook gekeken naar de *zaaldichtheid*. Die staat weergegeven in Figuur 3.

Figuur 3 Zaaldichtheid Arnhem en vergelijkingsgebieden, nu versus 'toekomst'

(*) Gemiddeld aantal zalen per 1.000.000 inwoners; situatie eind 2016
Bronnen: NVBF + diverse informanten over nieuwbouwplannen. Bewerking: LAgroup

In de actuele situatie blijkt de stad Arnhem, net als bij de stoelen, flink boven de benchmark te liggen (143 t.o.v. 111 = +29%). Maar in de toekomstige situatie blijkt het zalenaanbod in de stad Arnhem nog verder boven de benchmark uit te stijgen, met 46% meer zalen (188 versus 129 zalen per 1.000.000 inwoners). Op regioniveau is het verschil minder groot maar nog steeds significant. De zaaldichtheid in het onderzoeksgebied Arnhem ligt over enkele jaren 30% hoger dan bij de vergelijkingsgebieden (81 versus 62).

Conclusie benchmark bioscoopaanbod gebied Arnhem

Onderzoeksgebied Arnhem krijgt 25-30% overschot aan stoelen en zalen

De mogelijke komst van een tweede grote nieuwe multiplex (Euroscoop) in Arnhem zorgt voor een groot overschot aan bioscoopstoelen en -zalen ten opzichte van de vergelijkingsgebieden. Ondanks dat ook in die gebieden diverse bioscoopplannen zijn, ontwikkelt het aanbod in onderzoeksgebied Arnhem zich de komende jaren naar een flink overschot (+25% hogere stoeldichtheid) ten opzichte van de benchmark. Ook met betrekking tot het zalenaanbod krijgt Arnhem een groei die veel sterker is dan in de vergelijkingsregio's (+30% hogere zaaldichtheid).

Alleen beoordeling aanbod op regioniveau is relevant

Bioscoopbezoek is een regionaal gebeuren; tussen een stad/gemeente en omliggende plaatsen vindt een behoorlijke uitwisseling (wederzijdse toe- en afvloeiing) plaats van

bioscoopbezoek. Een oordeel over marktruimte wordt daarom gegeven op regionaal niveau, zoals ook de Ladder Voor Duurzame Verstedelijking voorschrijft.

2.3 Benchmark 'tweede multiplex effect'

De aanbodsituatie in Arnhem zal door de komst van een tweede nieuwe multiplex bioscoop veranderen. Hieronder schetsen we een beeld van het effect dat de komst van een tweede multiplex elders in Nederland heeft gehad op het lokale bioscoopbezoek.

Sterke stijging bezoekanimo door komst eerste multiplex
Uit diverse onderzoeken die LAgroup afgelopen jaren heeft uitgevoerd, bleek dat door de komst van een multiplex bioscoop in een stad/regio waar tot dat moment geen moderne bioscoop was met zeven, acht of meer zalen, het bioscoopbezoek in die stad/regio sterk toenam. De bezoekanimo steeg significant (gemiddeld circa 95%), ondanks een flinke toename van het aanbod met +100%. Verdubbeling van het aanbod leidde tot vrijwel een verdubbeling van de vraag, en had dus vrijwel geen negatief effect op de stoelbezetting. Modern en kwalitatief aanbod schept blijkbaar een flinke vraag in situaties waarin het bestaande aanbod niet meer voldoende bij de tijd is.

'Eerste multiplex effect' ook goed zichtbaar in Arnhem. Pathé zorgt voor sterke groei animo
Arnhem kende tot 2015 een relatief verouderd bioscoopaanbod, met Pathé Rembrandt, Vue (toen JT) en Filmtheater Focus, samen 2.300 stoelen. Deze trokken zo rond de 500.000 bezoeken per jaar, wat tot een stoelbezetting rond de 215 leidde. In oktober 2015 opende de nieuwe Pathé met 9 zalen en 1.685 stoelen (de oude Pathé Rembrandt werd gesloten, maar ging kort daarna met iets minder stoelen weer open als Stadsbioscoop, om eind 2016 alsnog te sluiten).

De nieuwe Pathé had een spectaculair effect: het bezoekaantal in Arnhem steeg naar 890.000 in 2016. Een stijging van het stoelenaantal met +71% (van 2.300 naar 3.936) leidde tot een stijging van de vraag met bijna 78% (van circa 500.000 naar 890.000). De stoelbezetting steeg van 215 naar 226. De ontwikkeling in Arnhem lijkt dus veel op de ontwikkeling die wij bij een groep van andere gemeenten signaleerden, zoals in de eerste alinea van deze paragraaf beschreven.

Maar het bezoekaantal werd voor een groot deel door Pathé gerealiseerd. Van de 890.000 bezoeken in Arnhem kwamen liefst 760.000 (85%) bij Pathé. De stoelbezetting in Pathé was met 452 dan ook zeer hoog. De drie andere bioscopen trokken tezamen nog maar 130.000 bezoeken, wat een zeer lage stoelbezetting van slechts 57 bezoeken gemiddeld per stoel per jaar opleverde. Dat kon dan ook niet zonder gevolgen blijven; Stadsbioscoop Rembrandt is gestopt per januari 2017. Omdat Focus Filmtheater een afwijkende programmering heeft, had dit filmtheater naar verhouding minder last van de komst van Pathé; Focus trok in 2016 11% minder bezoeken (65.000) dan in 2015 (73.000).

<u>Tweede</u> multiplex heeft veel minder impact dan de eerste

Er is voor zover wij weten niet eerder onderzoek gedaan wat het effect is van een tweede multiplex op de lokale bezoekanimo en stoelbezetting. Die situatie komt ook weinig voor, behalve in een beperkt aantal grote steden. Om een beeld van dit effect te krijgen, hebben we gekeken naar de situatie in de volgende vijf gemeenten c.q. steden:

- Rotterdam
- Groningen
- Den Haag
- Eindhoven
- Maastricht

1. **Rotterdam**: na Pathé Schouwburgplein dat in 1997 opende met 7 zalen en 2.730 stoelen, was eind 2002 Pathé De Kuip (2.745 stoelen) de tweede multiplex; kort daarna sloot in 2003 Lumière (-/- 1.400 stoelen). Per saldo kwamen er +1.345 stoelen bij per 2003.
2. **Groningen**: na Pathé Groningen dat in 1995 opende met 9 zalen en 1.700 stoelen, was in 2006 Wolff Euroborg (1.885 stoelen, nu Kinepolis) de tweede multiplex; tegelijk sloot Camera in de binnenstad (-/- 865 stoelen). Per saldo kwamen er +1.020 stoelen bij in 2006.
3. **Den Haag**: in 1995 openden kort na elkaar Pathé Scheveningen, de eerste moderne multiplex in Nederland (8 zalen, 2.225 stoelen) en Pathé Buitenhof (6 zalen, 1.380 stoelen). Die laatste kwam in de plaats van Cineac Buitenhof (730 stoelen). Vervolgens opende in 2008 Pathé Spuimarkt (9 zalen, 2.270 stoelen); kort daarvoor sloot in 2007 Babylon haar deuren (-/- 650 stoelen). Per saldo 1.620 stoelen extra.
4. **Eindhoven**: in 1998 opende Pathé Eindhoven (destijds 2.000 stoelen, nu 8 zalen en 1.680 stoelen); kort daarna sloot Parisien (-/-/ 270 stoelen). in 2014 opende de tweede multiplex Vue Eindhoven haar deuren (8 zalen, 1.535 stoelen). Sluitingen waren er rond die tijd niet; de laatste relevante mutaties in Eindhoven dateren van 2007 en eerder. Wel verhuisden in 2013 de filmzalen van Plaza Futura naar NatLab.
5. **Maastricht**: in 1999 opende Minerva een multiplex aan de Wilhelminasingel in Maastricht (6 zalen, 1.680 stoelen), die later overging naar Pathé. in 2015 ging in de voormalige Sphinx fabriek de nieuwe Pathé Maastricht open, een relatief kleine multiplex (8 zalen, 995 stoelen). Sluitingen waren er rond die tijd niet; wel ging in 2014 de multiplex aan de Wilhelminasingel van Pathé naar Euroscoop.

In Tabel 4 geven bovenstaande samengevat weer.

Tabel 4 Opening tweede (of derde) multiplexen in Nederland

	jaar o =	*opening*	*stoelen*	*sluiting*	*per*	*stoelen*	*groei*
Rotterdam	2002	Pathé De Kuip	2.745	Lumière	2003	-1.400	1.345
Groningen	2006	MustSee (nu Kinepolis)	1.885	Camera	2006	-865	1.020
Den Haag	2008	Pathé Spuimarkt	2.270	Babylon	2007	-650	1.620
Eindhoven	2014	Vue Eindhoven	1.535	nvt	nvt	0	1.535
Maastricht	2015	Pathé Maastricht	995	nvt	nvt	0	995

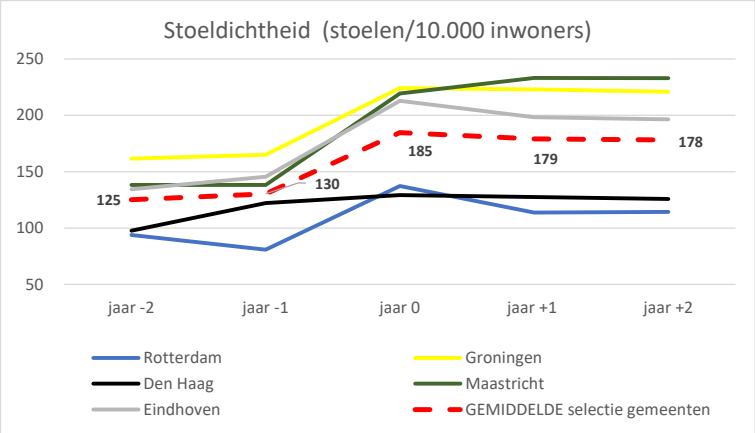
Bron: o.a. NVBF; bewerking LAgroup

Er zijn weliswaar meerdere steden waar een tweede (of derde) multiplex geopend is, maar om verschillende redenen nemen we deze niet mee in de analyse:

- In **Amsterdam** zijn in 2000 vrijwel gelijktijdig twee multiplexen geopend: Pathé De Munt en Pathé Arena. Daarna is er pas in 2014 een multiplex bijgekomen, de FilmHallen met 9 zalen maar relatief weinig stoelen (775). Omdat dit slechts 7% van het totale stoelenaanbod van Amsterdam uitmaakt, is de invloed te gering en nemen wij deze ontwikkeling niet mee.
- In **Tilburg** zijn in 2007/2008 binnen een half jaar twee multiplexen geopend: Pathé (toen MustSee) en Euroscoop. Het effect van sec een tweede multiplex is daarom (net als in Amsterdam) niet te meten.
- In **Amersfoort** is in 2012 een multiplex van Pathé geopend, maar de eerste 'multiplex' van die stad, Vue Amersfoort (ooit Grand Theater geheten), dateert uit 1989 (en deels uit 1935) en kan niet als een moderne multiplex worden beschouwd.
- In **Utrecht** en **Breda** zijn eind 2016 Kinepolis multiplexen geopend, maar die beginnen pas in 2017 meetbaar effect te hebben op de bezoekaantallen.

De figuren hieronder laten zien wat van de in Tabel 4 genoemde ontwikkelingen het effect is geweest op achtereenvolgens de stoeldichtheid (Figuur 4), de animo (aantal bezoeken per inwoner per jaar, Figuur 5) en de stoelbezetting in alle bioscopen in de betreffende vijf gemeenten (Figuur 6). Daarbij is '*jaar 0*' steeds het jaar waarin de uitbreiding plaatsvond en zijn '*jaar +1*' en '*jaar +2*' de twee opvolgende jaren. Uit de analyses blijkt overigens dat de genoemde effecten zich in latere jaren grotendeels handhaven.

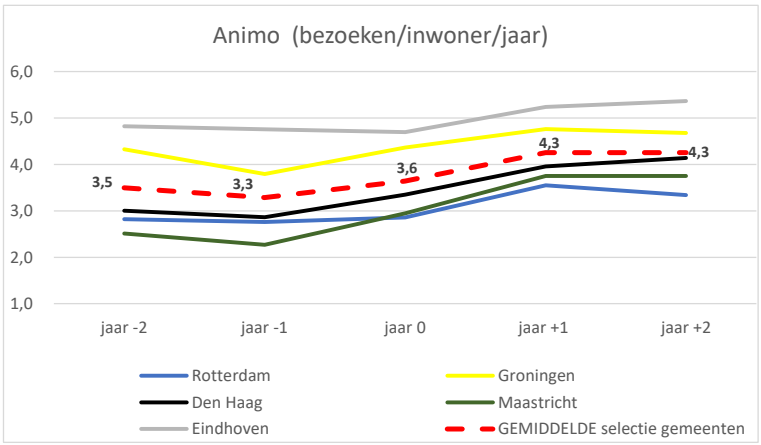
Figuur 4 Stoeldichtheid vijf gemeenten, voor/na komst tweede (of derde) multiplex

Bron: NVBF; bewerking: LAgroup

Gemiddeld nam door de komst van de nieuwe multiplex de stoeldichtheid met 42% toe, van 125 (stoelen per 10.000 inwoners) naar 178. Daarbij hebben we verondersteld dat de situatie in Maastricht in jaar +2 (2017) hetzelfde zal zijn als in 2016 (jaar +1). Datzelfde hebben we ook gedaan bij volgende twee analyses.

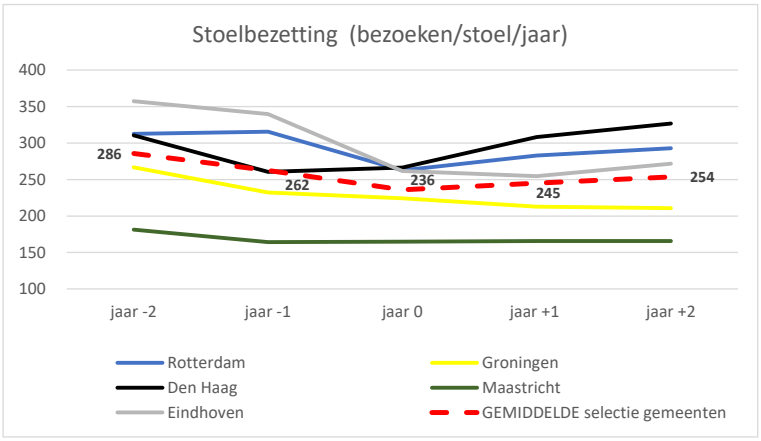
Figuur 5 Bioscoopbezoeken per inwoner vijf gemeenten, voor/na komst tweede (of derde) multiplex

Bron: NVBF; bewerking: LAgroup

Als gevolg van het toegenomen aanbod nam de animo – het gemiddeld aantal bezoeken per inwoner per jaar – toe van 3,5 naar 4,3 (+22%), gemiddeld voor de vijf gemeenten. Afhankelijk van het niveau van het bioscoopaanbod vóór de komst van de nieuwe bioscoop, is dat effect zwakker of sterker. Zo steeg in Maastricht de animo met circa 50% terwijl die in Groningen 'slechts' met 8 % toenam.
Een stijging van het aanbod met 42% zorgde derhalve voor een stijging van de vraag met 22%. Nog steeds een situatie van 'aanbod creëert vraag', maar veel minder sterk dan bij de komst van een eerste multiplex (waarbij circa 100% aanbodstijging zorgde voor circa 95% vraagstijging).

Figuur 6 Stoelbezetting vijf gemeenten, voor/na komst tweede (of derde) multiplex

Bron: NVBF; bewerking: LAgroup

Ondanks het nieuwe aanbod, maakte de stoelbezetting vanaf jaar +1 een lichte stijging door, al werd niet de bezetting van vóór de uitbreiding behaald. De bezetting daalde met -/- 11% van gemiddeld 286 naar gemiddeld 254. Opvallend is wel dat de gemiddelde bezetting in de jaren voor de uitbreiding aan het dalen was (door afnemende kwaliteit van het aanbod?) en dat die daling stopte door de nieuwbouw.

Nieuwe multiplex zorgt voor groei bezoek, maar effect veel kleiner bij tweede multiplex

De analyses in deze paragraaf laten zien dat vernieuwend bioscoopaanbod een gunstig effect heeft op de animo, het aantal keren dat bewoners per jaar naar de bioscoop gaan. Dat komt – specifiek bij multiplex bioscopen – door de toegenomen filmkeuze vanwege het grote aantal doeken in die bioscopen en door de veelal betere kwaliteit ten opzichte van het bestaande aanbod (kwaliteit stoelen, beeld, geluid, e.d.).

Maar het multiplex effect is bij de komst van een tweede of derde multiplex significant kleiner dan bij een eerste multiplex. De effecten verschillen per stad, afhankelijk van de kwaliteit van het aanbod voor de uitbreiding en de ketenkracht van de nieuwe multiplex.

In Arnhem heeft de nieuwe Pathé door het zogenaamde 'eerste multiplex effect' gezorgd voor een spectaculaire stijging van het bezoekaantal (+72%). Maar de daling van het aantal bezoeken aan de al bestaande bioscopen was even spectaculair: van 500.000[4] naar 130.000.

Wat de gevolgen kunnen zijn van de komst van een tweede multiplex in Arnhem voor de bestaande bioscopen, gaan wij in het volgende hoofdstuk op in.

4 Waarbij overigens in die 500.000 de cijfers van de oude Pathé Rembrandt zaten. Omdat die bioscoop open is gebleven als Stadsbioscoop Rembrandt, nemen we deze in de vergelijking mee. Als we alleen kijken naar Vue Arnhem en Focus Filmtheater is sprake van een daling van -/- 36%, van 165.000 naar 105.000 bezoeken (van 2015 → 2016).

3 Effect komst Euroscoop Arnhem-Zuid op binnenstad Arnhem

3.1 Effect perifere bioscopen op bioscoopbezoek binnensteden

Vergelijking ontwikkeling in elf steden met nieuwe perifere multiplex

In Nederland zijn afgelopen decennia verschillende grote bioscopen aan de rand van steden gebouwd (perifere ligging). 'Aan de rand' wordt vrij breed bedoeld. Het betreft zowel echt perifeer gelegen bioscopen zoals Kinepolis (v/h Cinestar) Enschede als (vrij) ver buiten de binnenstad gelezen bioscopen (zoals Pathé De Kuip in Rotterdam, Pathé Arena in Amsterdam en Euroscoop Tilburg). Hieronder geven we een lijst vanaf 2000.

2000 Pathé Arena, Amsterdam
2000 Kinepolis (Cinestar) Enschede
2002 Pathé De Kuip, Rotterdam
2002 Foroxity Sittard-Geleen
2003 Cinemec Ede (gebouwd in 1999 maar toen nog geen multiplex)
2006 Kinepolis (Wolff) Groningen
2008 Euroscoop Tilburg
2013 Vue Kerkrade
2014 Vue Hoorn
2015 Cinemec Nijmegen-Lent
2016 Kinepolis Breda

Zoals in hoofdstuk 2.3 beschreven, was het in veel gevallen de eerste multiplex c.q. grote bioscoop in die stad. Soms betrof het een vervanging van een oude eigen bioscoop in de binnenstad, die na kortere of wat langere tijd de deuren sloot (bv. Groningen). Bij twee van de elf steden was er geen of slechts heel kleinschalig aanbod voor de komst van de perifere bioscoop (Kerkrade, Hoorn). Een situatie dat er concurrerend aanbod bleef bestaan in de binnenstad deed zich voor in acht steden: Amsterdam, Enschede, Sittard-Geleen, Rotterdam, Ede, Groningen, Nijmegen en Breda). In Tilburg werden in 2007/2008 vrijwel gelijk twee multiplexen geopend; om die reden sloten in het centrum Midi (Wolff) en Cinema Heuvelpoort (Minerva) voorgoed de deuren.

Benchmark indiceert daling van rond de 30% van bioscoopbezoek binnenstad

We hebben, net als bij de 'tweede multiplex' analyse in paragraaf 2.3, gekeken naar de stoelbezetting kort voor (= *jaar n-2*) en kort na (= *jaar n+2*) de komst van de nieuwe perifere bioscoop. Bij de situatie '*jaar n+2*' hebben we alleen naar de binnenstadbioscopen gekeken (de situatie '*jaar n-2*' betrof ook alleen maar binnenstadbioscopen). Uit de analyse blijkt dat de stoelbezetting in de binnenstad gemiddeld daalde met zo'n -/- 30%.[5]

5 Een opvallend verschil was er tussen steden waar niet en waar wel een Pathé bioscoop in de binnenstad is. Bij die laatste categorie was sprake van een lichte stijging van het bezoek in de binnenstad. Maar in beide gevallen (Groningen, Tilburg) speelde daarbij een rol dat in de binnenstad een oude grote slecht bezette bioscoop sloot.

Effect Kinepolis Breda op Pathé Breda minder groot dan elders in Nederland

We hebben apart gekeken naar de situatie Breda, omdat deze actueel is. In augustus 2016 is daar Kinepolis Breda geopend op de Bavelse Berg, ver van de binnenstad. We hebben gekeken hoe het bezoek aan Pathé Breda zich sindsdien heeft ontwikkeld. Daartoe hebben we de bezoekcijfers van Pathé Breda over de periode week 40-2016 t/m week 19-2017 vergeleken met die van week 40-2015 tot en met week 19-2016. De stoelbezetting in (en het bezoek aan) Pathé Breda bleek met -/- 12% te zijn gedaald, terwijl landelijk het bioscoopbezoek in die periode met enkele procenten is toegenomen. Per saldo is er voor Pathé Breda sprake van een negatief effect van rond de -/- 15% qua bezoekaantal. Pathé Breda heeft dus minder last van een perifere nieuwkomer dan de steden eerder in deze paragraaf, maar het effect is wel duidelijk zichtbaar. In paragraaf 3.3 vertalen we deze uitkomsten naar de situatie Arnhem.

Weinig literatuur over effect perifere bioscopen

We hebben geen onderzoeken kunnen vinden die onze bevindingen hierboven kunnen staven. Volgens de Stichting Filmonderzoek is er nog geen onderzoek gedaan naar het effect van perifere multiplexen op multiplexen in binnensteden.

Wel schrijft Joachim Wolff al in 1993 ("In de luwte, uit de luwte: Een economische visie op de bioscoop en de Europese film"), in antwoord op de vraag of multiplexen wel of niet additioneel bezoek trekken en of zij hierbij reeds bestaande bioscopen in de binnensteden zullen schaden: "*De werkelijke mogelijkheid voor de supercomplexen om additioneel bezoek aan te trekken, ligt bij hun aantrekkingskracht op mensen uit regio's met een op bioscoopgebied laag voorzieningenniveau*." (onderstreping door LAgroup). Impliciet geeft hij hiermee aan dat in een gebied met een (voldoende) hoogwaardig bioscoopaanbod, een nieuwe multiplex geen (of een minder) additioneel effect heeft.

In de bioscoopmonitor 2013/214 wordt aandacht besteed aan het keuzeproces van de bioscoopbezoeker. Enkele interessante uitkomsten waren:

- 19% van de bioscoopbezoekers gaat alleen naar de bioscoop wanneer de gekozen film in de 'eigen' bioscoop wordt vertoond. Met andere woorden, 81% is niet of nauwelijks loyaal aan een 'eigen' bioscoop.
- Over het algemeen zijn het type filmaanbod, het zitcomfort en de aanvangstijden de belangrijkste factoren in de keuze voor een bioscoop (LAgroup: en dus niet het type bioscoop, de keten of de locatie).
- 25% van de bioscoopbezoekers gaat doorgaans naar een andere bioscoop dan de dichtstbijzijnde. De meest genoemde reden hiervoor is het filmaanbod van de desbetreffende bioscoop, gevolgd door faciliteiten in de bioscoop en de omgeving.
- Bioscoopbezoekers met een lange reistijd (meer dan 35 minuten) bezoeken een verder gelegen bioscoop veelal vanwege de 'vaste' aspecten van bioscopen (voorzieningen in de omgeving, technische facetten), terwijl aspecten gerelateerd aan de sfeer en andere mensen (rustige bioscoop, personeel, andere bezoekers) juist aan waarde inboeten naarmate de reistijd groter wordt.

- Voor niet-bezoekers geldt (naast gebrek aan interesse en het liever thuis films kijken) dat de tijd die een bioscoopbezoek kost, een te hoge ticketprijs en de kosten om bij een bioscoop te komen (reis-, parkeerkosten, et cetera) de meest genoemde redenen waren om niet naar de bioscoop te gaan.

Voorzichtig kan op grond van bovenstaande worden geconcludeerd:
- Bezoekers die verder reizen, hechten naar verhouding meer waarde aan de voorzieningen in de omgeving. Welke dat zijn, wordt niet vermeld, maar we nemen aan dat het gaat om uitgaansvoorzieningen e.d. Dit lijkt in het voordeel van Pathé Arnhem ten opzichte van een perifere bioscoop.
- Daar staat tegenover dat bioscoopbezoekers nauwelijks loyaal zijn en vooral gaan voor het type film ('waar en wanneer draait de film die ik wil zien') en het comfort. Dat pleit voor een grote, gemakkelijk bereikbare en moderne multiplex zoals Euroscoop Arnhem-Zuid beoogt.
- *Niet*-bezoekers worden wellicht *wel*-bezoekers bij een lage ticketprijs en gemakkelijke en goedkope bereikbaarheid. Euroscoop in Arnhem-Zuid zal dus wat eerder nieuwe bezoekers kunnen trekken dan de minder goed per auto bereikbare en - voor bepaalde doelgroepen - wat duurdere Pathé in de binnenstad.

3.2 Effect bezoekers Pathé Arnhem op de binnenstad

Nieuwe Pathé Arnhem trekt 390.000 extra bezoeken naar de binnenstad

We zagen in paragraaf 2.3 dat de nieuwe Pathé een groot effect had op het bioscoop-bezoek in Arnhem, dat steeg van circa 500.000 in eerdere jaren naar 890.000 in 2016. Gezien de ligging van de bestaande bioscopen (inclusief Focus) beschouwen we al die bezoekers als binnenstadbezoek (hoewel de nieuwe Pathé iets gunstiger t.o.v. het winkel- en uitgaanshart ligt dan de oude Pathé). Het bezoek aan de binnenstad is door de vernieuwing van Pathé dus met 390.000 bezoeken toegenomen.

Bezoekers Pathé Arnhem besteden € 5,0 miljoen in horeca en winkels binnenstad

Pathé heeft in de maanden januari t/m half mei onderzocht wat de herkomst en het bezoekgedrag was van hun bezoekers aan Pathé Arnhem. Dat leverde – samengevat – de volgende uitkomsten op:

a) Van bijna 2.000 respondenten was 41% woonachtig in Arnhem; 59% komt dus van buiten de gemeente, waarvan 31% uit een van de buurgemeenten en 28% van (nog) verder weg. Er is dus een flinke toevloeiing van filmbezoekers naar de stad.
b) Voor 90% van de bezoekers was filmbezoek hoofdmotief voor het bezoek aan de stad.
c) Van de bezoekers heeft 39% het filmbezoek gecombineerd met een bezoek aan de binnenstad van Arnhem. Arnhemmers deden dat iets vaker (42%) dan degenen die buiten Arnhem wonen (38%).
d) Het type activiteiten dat men ondernam, was als volgt verdeeld (het totaal is groter dan 100% omdat men meerdere activiteiten kon noemen; gemiddeld ondernam men 1,4 activiteit):

- Winkelen 38%
- Restaurantbezoek 63%
- Cafébezoek 23%
- Overig (bezienswaardigheid, e.d.) 14%

e) Als we de uitkomsten matchen met elkaar (% bezoek binnenstad met %'s ondernomen activiteiten), blijkt dat van alle bioscoopbezoekers aan Pathé Arnhem, 15% winkelt en 30% horeca bezoekt in de binnenstad, aansluitend aan hun bioscoopbezoek.

Uitgaande van circa 800.000[6] Pathébezoeken, gaat het op jaarbasis dus om 120.000 winkelbezoeken en 240.000 horecabezoeken.

In hun onderzoek "Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem" (5 juli 2016) van Bureau Stedelijke Planning wordt gesproken over een gemiddelde horecabesteding (buiten de bioscoop) door bioscoopbezoekers van € 10,50 (per feitelijk horecabezoek). Dit is gebaseerd op CVTO-cijfers. CVTO-rapporten zijn niet duidelijk over wat de gemiddelde winkelbesteding is per inkomende stadsbezoeker die daadwerkelijk winkels bezoekt. Uit enkele beperkt beschikbare onderzoeken naar afgeleide bestedingen van bioscoop- en museumbezoekers in horeca en winkels, blijkt dat de verhouding tussen winkelbesteding (per besteder) en horecabesteding (per besteder) ongeveer 2 : 1 is: in winkels wordt dus ongeveer 2x zoveel besteed als in horeca. Passen we dit toe in Arnhem, dan zou de winkelbesteding per winkelende bioscoopbezoeker gemiddeld € 21,- bedragen.

Totaal genereren bezoekers aan Pathé Arnhem daarmee een bestedingsimpuls in de binnenstad van € 5,0 miljoen, waarvan € 2,5 miljoen in de horeca en € 2,5 miljoen in de detailhandel.

3.3 Effect Euroscoop Arnhem-Zuid op bioscoopbezoek binnenstad

We zagen in paragraaf 3.1 dat in een aantal steden in Nederland de stoelbezetting[7] in de binnenstad gemiddeld daalde met rond de -/- 30%, na de komst van een nieuwe perifeer gelegen multiplex. We zagen ook dat de nieuwe perifere Kinepolis Breda 'slechts' tot een daling van -/- 15% van de stoelbezetting van Pathé Breda in de binnenstad leidde. De vraag is welk effect van Euroscoop Arnhem-Zuid op Pathé Arnhem mag worden verwacht. Ligt dat in lijn met de ervaringen in Breda, of die in de andere genoemde steden?

Bij de inschatting van het effect van Euroscoop Arnhem-Zuid spelen de volgende overwegingen een rol:

1) Bij de steden in paragraaf 3.1 waren er enkele waar het Pathé was die zich in de periferie vestigde (Arena, De Kuip), met een relatief sterk negatief effect op de

6 In 2016 (het eerste volle openingsjaar) waren er 760.000 bezoeken. We gaan ervan uit dat dit aantal nog zal groeien – los van eventuele effecten van Euroscoop Arnhem-Zuid.

7 We hebben niet het verschil in *bioscoopbezoek* in de binnensteden vergeleken, omdat dit soms werd beïnvloed door sluitingen van binnenstadbioscopen. De stoelbezetting is een betere indicator.

betreffende binnensteden (de bezetting daalde sterker dan het gemiddelde van -/- 30%). In Arnhem is de situatie andersom, dus mag een minder sterk negatief effect verwacht worden.

2) Als we de situatie Breda en Arnhem vergelijken, geldt dat Euroscoop wat meer verschilt van Pathé dan Kinepolis. Euroscoop zit deels in een lager prijssegment en trekt veel jongere bezoekers en families. Zie bv. het grote succes van Euroscoop Tilburg, terwijl in het centrum van Tilburg een Pathé gelegen is. Pathé Arnhem zal dus waarschijnlijk wat meer last hebben van Euroscoop Arnhem-Zuid, dan Pathé Breda heeft van Kinepolis Breda.

3) Dat wordt ook bevestigd door het feit dat Pathé Breda (tot nu toe) een hogere stoel-bezetting heeft dan Kinepolis Breda, terwijl Pathé Tilburg een lagere stoelbezetting heeft dan Euroscoop Tilburg (2016).

4) Bezoekers aan Pathé Arnhem komen van relatief ver weg: 59% komt van buiten de stad en heeft – in ieder geval aan de zuidkant van Arnhem – met de nieuwe Euroscoop een aantrekkelijk bezoekalternatief.

Per saldo verwachten we 17,5-22,5% minder bezoek aan Pathé Arnhem door de komst van Euroscoop Arnhem-Zuid, ofwel 140.000-180.000 minder bezoeken op jaarbasis.

Maar Euroscoop zal ook effect hebben op het bezoek aan Vue Arnhem en Focus Filmtheater.

Het effect op Focus zal naar verhouding wat minder zijn door de afwijkende programmering. Tegelijkertijd heeft Focus in 2016 11% minder bezoeken getrokken dan in 2015, naar eigen zeggen vooral door de komst van Pathé. Ook voor 2017 verwacht Focus een daling, eveneens met 11%.[8] Na de uitbreiding moet het bezoek aan het filmtheater verdubbelen van rond de 60.000 naar rond de 120.000. Dat zal met de komst van Euroscoop een extra uitdaging worden. Wij schatten in dat het filmbezoek aan Focus (tenminste) 10-15% lager zal uitvallen dan de beoogde 120.000 bezoeken, wat neerkomt op 12.000-19.000 minder bezoeken.

Het toch al kwetsbare Vue Arnhem zal in onze ogen 20-25% minder bezoeken trekken (wat neerkomt op 10.000-12.000 minder bezoeken), al is er een kans dat de directie het tij zal proberen te keren door aanpassingen in de inrichting en/of in de programmering.

Totaal zullen, met de komst van Euroscoop Arnhem-Zuid, de bioscopen en het filmtheater in de binnenstad (afgerond) 160.000-210.000 minder bezoeken trekken. Als we de hierboven genoemde bestedingskengetallen daaraan koppelen, resulteert dat in € 1.000.000 tot € 1.300.000 minder bestedingen in de horeca en detailhandel in de binnenstad, door de komst van Euroscoop in Arnhem-Zuid.

8 Bron: Jaarplan 2017, Focus Filmtheater Arnhem (ook op Arnhem-Direct, artikel 3 januari 2017)

Op basis van reguliere arbeidsproductiviteitscijfers voor de horeca en detailhandel kan worden berekend dat de omzetderving van € 1,0 tot € 1,3 miljoen leidt tot 9 à 12 minder directe fulltime equivalenten aan personeel. Gezien het grote aandeel parttimers in detailhandel en horeca, staat dat voor 23 tot 30 directe arbeidsplaatsen die in deze sectoren verloren gaan door de daling van het bioscoopbezoek in de binnenstad van Arnhem.

b1

Lijst gemeenten onderzoeksgebied en vergelijkingsgebieden

ARNHEM	Arnhem
	Veenendaal
	Ede
	Apeldoorn
	Brummen
	Bronckhorst
	Doesburg
	Doetinchem
	Montferland
	Zevenaar
	Duiven
	Westervoort
	Rheden
	Rozendaal
	Lingewaard
	Rijnwaarden
	Berg en Dal
	Nijmegen
	Wijchen
	Beuningen
	Nederbetuwe
	Overbetuwe
	Renkum
	Wageningen

GRONINGEN	Appingedam
	Bedum
	De Marne
	Delfzijl
	Eemsmond
	Groningen
	Grootegast
	Haren
	Hoogezand-Sappemeer
	Leek
	Loppersum
	Marum
	Menterwolde
	Noordenveld
	Oldambt
	Pekela
	Slochteren
	Ten Boer
	Tynaarlo
	Veendam
	Winsum
	Zuidhorn

ZWOLLE	Dalfsen
	De Wolden
	Elburg
	Epe
	Hattem
	Heerde
	Kampen
	Meppel
	Nunspeet
	Oldebroek
	Olst-Wijhe
	Ommen
	Raalte
	Staphorst
	Zwartewaterland
	Zwolle

MAASTRICHT	Beek
	Brunssum
	Eijsden-Margraten
	Gulpen-Wittem
	Heerlen
	Kerkrade
	Landgraaf
	Maastricht
	Meerssen
	Nuth
	Onderbanken
	Schinnen
	Simpelveld
	Sittard-Geleen
	Stein
	Vaals
	Valkenburg
	Voerendaal

ENSCHEDE	Berkelland
	Borne
	Dinkelland
	Enschede
	Haaksbergen
	Hengelo
	Hof van Twente
	Losser
	Oldenzaal
	Tubbergen

'S-HERTOGENBOSCH	Aalburg
	Bernheze
	Best
	Boxtel
	Geldermalsen
	Haaren
	Heusden
	Landerd
	Loon op Zand
	Maasdriel
	Meierijstad
	Neerijnen
	Oirschot
	Oisterwijk
	Oss
	's-Hertogenbosch
	Sint Michielsgestel
	Son en Breugel
	Tilburg
	Uden
	Vught
	Waalwijk
	West Maas en Waal
	Zaltbommel

BREDA	Aalburg
	Alphen-Chaam
	Baarle-Nassau
	Breda
	Dongen
	Drimmelen
	Etten-Leur
	Geertruidenberg
	Gilze en Rijen
	Goirle
	Halderberge
	Loon op Zand
	Moerdijk
	Oosterhout
	Roosendaal
	Rucphen
	Tilburg
	Waalwijk
	Zundert

NIJMEGEN	Arnhem
	Berg en Dal
	Beuningen
	Boxmeer
	Cuijk
	Druten
	Duiven
	Gennep
	Grave
	Heumen
	Landerd
	Lingewaard
	Mill en Sint Hubert
	Mook en Middelaar
	Neder-Betuwe
	Nijmegen
	Oss
	Overbetuwe
	Renkum
	Rijnwaarden
	Sint Anthonis
	Wageningen
	West Maas en Waal
	Westervoort
	Wijchen
	Zevenaar

LAgroup

b2

Lijst bioscopen eind 2016 in Arnhem en vergelijkingsgebieden

Stad	zalen	stoelen
Stadsbioscoop Rembrandt	5	1.194
Focus Filmtheater	3	247
Pathé Arnhem	9	1.685
Vue Arnhem	5	810
TOTAAL	22	3.936

Regio	zalen	stoelen
Cinema Roma, Wijchen	3	331
Filmhuis Veenendaal	1	145
CineMec Ede	9	2.350
Filmhuis Doesburg	1	59
Den Bogerd, Druten	1	176
Filmhuis Doetinchem	1	106
Vue Doetinchem	6	1.035
Filmhuis Didam	1	79
Filmhuis Zevenaar	1	55
Movie Unlimited, Zevenaar	3	409
Vue Apeldoorn	6	1.077
Filmtheater Gigant, Apeldoorn	3	280
Heerenstraat Theater, Wagening	3	258
Filmhuis Movie W, Wageningen	1	78
Van Heemstrabaan, Beuningen	2	201
Filmhuis Oosterbeek	1	56
CineMec Nijmegen	7	1.816
LUX, Nijmegen	6	658
Villa LUX, Nijmegen	2	142
Cultuur op de Campus, Nijmege	1	175
Vue Calypso, Nijmegen	3	436
Vue Carolus, Nijmegen	2	569
TOTAAL	64	10.491

TOTAAL STAD + REGIO	86	14.427

GRONINGEN

Stad	zalen	stoelen
Pathé Gron.	9	1.671
Kinepolis Gr.	10	1.884
Groninger Forum	4	512
RKZ Bios	1	57
Vera Zienema	1	70
TOTAAL	25	4.194

Regio	zalen	stoelen
Cinema de Winsinghhof, Roden	1	108
Filmhuis van Beresteyn, Veenda	1	332
De Nieuwe Kolk, Assen	5	752
De Klinker, Winschoten	1	166
Filmhuis Nienoord, Leek	1	66
Vue Hoogezand, Hoogezand-Sa	6	1.254
Theater Molenberg, Delfzijl	1	525
Sienemarne, De Marne	1	60
TOTAAL	17	3.263

TOTAAL STAD + REGIO	42	7.457

ZWOLLE

Stad	zalen	stoelen
Pathé	4	902
Fraterhuis	2	186
Nwe Buitensoc.	1	83
TOTAAL	7	1.171

Regio	zalen	stoelen
Movie Unlimited, Kampen	3	360
Filmhuis Kampen	1	110
TOTAAL	4	470

TOTAAL STAD + REGIO	11	1.641

ENSCHEDE

Stad	zalen	stoelen
Kinepolis	10	2.750
Wollf Cineast	3	439
Concordia	3	231
TOTAAL	16	3.420

Regio	zalen	stoelen
Cinema Hengelo	5	834
Filmhuis Hengelo	1	90
TOTAAL	6	924

TOTAAL STAD + REGIO	22	4.344

NIJMEGEN

Stad	zalen	stoelen
CineMec Nijmegen	7	1.816
LUX	6	658
Villa LUX	2	142
Cultuur op de Campus	1	175
Vue Calypso	3	436
Vue Carolus	2	569
TOTAAL	21	3.796

Regio	zalen	stoelen
Stadsbioscoop Rembrandt, Arn	5	1.194
Focus Filmtheater, Arnhem	3	247
Pathé Arnhem	9	1.683
Vue Arnhem	5	808
Cinema Roma, Wijchen	3	331
Filmhuis den Bogerd, Druten	1	176
Van Heemstrabaan, Beuningen	2	201
Heerenstraat Theater, Wagening	3	258
Filmhuis Movie W, Wageningen	1	78
Filmhuis Oosterbeek	1	56
Filmhuis Zevenaar	1	55
Movie Unlimited, Zevenaar	3	409
Filmcafé Grave	1	92
Utopolis Oss	5	768
De Groene Engel, Oss	1	125
TOTAAL	44	6.481

TOTAAL STAD + REGIO	65	10.277

'S-HERTOGENBOSCH

Stad	zalen	stoelen
Theater a/d Parade	3	1.178
Vue Den Bosch	5	1.099
Verkadefabriek	5	384
TOTAAL	13	2.661

Regio	zalen	stoelen
De Leest Waalwijk	2	650
Pathé Tilburg	7	1.396
Euroscoop Tilburg	12	2.515
Cinecitta Tilburg	3	262
Lingefilm, Geldermalsen	1	98
Utopolis Oss	5	768
De Groene Engel, Oss	1	125
Take Ten, Uden	4	473
De Pul, Uden	1	125
Industry, Veghel	4	460
Blauwe Kei, Veghel	1	350
Filmclub Schijndel	1	98
Biobest, Best	1	207
Cinemaarten, Zaltbommel	1	250
TOTAAL	44	7.777

TOTAAL STAD + REGIO	57	10.438

BREDA

Stad	zalen	stoelen
Pathé Breda	7	1.405
Chassé Cinema	4	493
Kinepolis	10	1.700
TOTAAL	21	3.598

Regio	zalen	stoelen
De Leest Waalwijk	2	650
Pathé Tilburg	7	1.396
Euroscoop Tilburg	12	2.515
Cinecitta, Tilburg	3	262
O'houts Filmcafé, Oosterhout	1	82
De Bussel, Oosterhout	1	200
Cineservice Etten-Leur	5	637
City, Roosendaal	4	691
TOTAAL	35	6.433

TOTAAL STAD + REGIO	56	10.031

MAASTRICHT

Stad	zalen	stoelen
Euroscoop	6	1.365
Lumière	6	326
Pathé	8	997
TOTAAL	20	2.688

Regio	zalen	stoelen
Foroxity, Sittard	8	1.936
Forum, Sittard	1	151
Filmhuis het Domein, Sittard	1	52
Vue, Kerkrade	8	2.062
Quatro, Heerlen	4	468
De Spiegel, Heerlen	1	90
TOTAAL	23	4.759

TOTAAL STAD + REGIO	43	7.447

Bron: NVB. Situatie ultimo 2016

b3

Totalen bioscoopaanbod eind 2016 in Arnhem en vergelijkingsgebieden

Stad	Inwoners	Zalen	Stoelen
Arnhem	154.000	22	3.936
Groningen	200.000	25	4.194
Zwolle	124.000	7	1.171
Enschede	159.000	16	3.420
Nijmegen	172.000	21	3.796
's-Hertogenbosch	152.000	13	2.661
Breda	182.000	21	3.598
Maastricht	122.000	20	2.688
Totaal vgl. gem.	1.111.000	123	21.528

Regio	Inwoners	Zalen	Stoelen
Arnhem	1.084.000	64	10.491
Groningen	390.000	17	3.263
Zwolle	380.000	4	470
Enschede	308.000	6	924
Nijmegen	796.000	44	6.481
's-Hertogenbosch	892.000	44	7.777
Breda	720.000	35	6.433
Maastricht	480.000	23	4.759
Totaal vgl. regio's	3.966.000	173	30.107

Stad + regio	Inwoners	Zalen	Stoelen
Arnhem	1.238.000	86	14.427
Groningen	590.000	42	7.457
Zwolle	504.000	11	1.641
Enschede	467.000	22	4.344
Nijmegen	968.000	65	10.277
's-Hertogenbosch	1.044.000	57	10.438
Breda	902.000	56	10.031
Maastricht	602.000	43	7.447
Totaal vgl. gebieden	5.077.000	296	51.635

Bron: NVBF en CBS. Aanbod zalen en stoelen ultimo 2016. Inwoneraantallen begin 2016

b4

Kengetallen 2016 bioscoopaanbod Arnhem en vergelijkingsgebieden

Stad	Stoelen	Bezoekers	Stoel-bezetting	Stoel-dichtheid	Bezoek-frequentie
Arnhem	3.936	890.000	226	256	5,8
Groningen	4.194	930.000	222	210	4,7
Zwolle	1.171	340.000	290	94	2,7
Enschede	3.420	670.000	196	215	4,2
Nijmegen	3.796	590.000	155	221	3,4
's-Hertogenbosch	2.661	390.000	147	175	2,6
Breda	3.598	760.000	308	198	4,2
Maastricht	2.688	450.000	167	220	3,7
Totaal 7 steden	21.528	4.130.000	192	194	3,7

Regio	Stoelen	Bezoekers	Stoel-bezetting	Stoel-dichtheid	Bezoek-frequentie
Arnhem	10.491	1.845.000	176	97	1,7
Groningen	3.263	335.000	103	84	0,9
Zwolle	470	85.000	181	12	0,2
Enschede	924	115.000	124	30	0,4
Nijmegen	6.481	1.635.000	252	81	2,1
's-Hertogenbosch	7.777	1.685.000	217	87	1,9
Breda	6.433	1.440.000	224	89	2,0
Maastricht	4.759	915.000	192	99	1,9
Totaal 7 gebieden	30.107	6.210.000	206	76	1,6

Stad + regio	Stoelen	Bezoekers	Stoel-bezetting	Stoel-dichtheid	Bezoek-frequentie
Arnhem	14.427	2.735.000	190	117	2,2
Groningen	7.457	1.265.000	170	126	2,1
Zwolle	1.641	425.000	259	33	0,8
Enschede	4.344	785.000	181	93	1,7
Nijmegen	10.277	2.225.000	217	106	2,3
's-Hertogenbosch	10.438	2.075.000	199	100	2,0
Breda	10.031	2.200.000	219	111	2,4
Maastricht	7.447	1.365.000	183	124	2,3
Totaal 7 gebieden	51.635	10.340.000	200	102	2,0

Bron: NVBF. Situatie (eind) 2016. Bezoekaantallen zijn voorlopige cijfers. Bewerking LAgroup
Stoelbezetting = aantal bezoeken gedeeld door het aantal stoelen
Stoeldichtheid = aantal stoelen per 10.000 inwoners
Bezoekfrequentie = aantal bezoeken gedeeld door het aantal inwoners

Over LAgroup

LAgroup is een adviesbureau in de volle breedte van de vrijetijdssector. LAgroup staat voor samen. Binnen het adviesteam en met de opdrachtgever, maar altijd met behoud van onze oprechtheid, onafhankelijkheid en objectiviteit.

***Combinatie van* leisure & arts**

LAgroup is een specialist op het gebied van vrijetijd én cultuur, vaak in relatie tot gebiedsontwikkeling. De grenzen tussen deze twee werelden vervagen; denk bijvoorbeeld aan toprestaurants die zich in musea vestigen, hotels die luxe wellness ontwikkelen of een theater dat congresfaciliteiten aanbiedt. Omdat LAgroup thuis is in het hele spectrum van de vrijetijds- en cultuursectoren kunt u met uw vraagstelling bij één bureau terecht. En mocht uw vraag toch onze expertise overstijgen, dan schakelen we een van onze vaste samenwerkingspartners in.

Eigenzinnig en kennisgedreven

LAgroup werkt met een kring van gedreven adviseurs. Geen klonen van elkaar, maar eigenzinnige individuen die de *ins & outs* kennen van de sectoren waarin wij opereren. Die kunnen meedenken én afstand nemen. Elk project krijgt een adviesteam dat past bij de vraagstelling. De adviseurs spreken de taal van de organisaties in onze sectoren en voelen zich persoonlijk betrokken bij de kwaliteit van deze sectoren – ze zijn dus goed ingevoerde gesprekspartners.

Opdrachtgevers en opdrachten

LAgroup adviseert over kunst & cultuur, toerisme & recreatie, horeca & logiesaccommodaties, commerciële leisure, stedelijke & gebiedsontwikkeling en de congres- beurs- & evenementensector. In gebiedsontwikkeling en in regiomarketing komen deze aandachtsvelden vaak samen. We werken in opdracht van overheden, brancheorganisaties, projectontwikkelaars, ondernemers en instellingen. Onze opdrachten variëren van concept- en beleidsontwikkeling, marketing, organisatievraagstukken tot impact- en haalbaarheidsstudies.

Groot of klein is voor ons niet relevant; wij bieden altijd maatwerk aan dat naadloos aansluit bij het belang, het budget en de urgentie van een project. Van kindertheater of familiehotel tot megabioscoop of museum met internationale allure. Van G4 tot krimpgemeente. Ze zijn ons even lief.

Voor meer informatie over LAgroup zie www.lagroup.nl.

LAgroup

Aan de gemeenteraad

Datum	:	19 juli 2017
Zaaknummer	:	131292 (2016-01-01456)
Projectcode	:	Olympus B
Contactpersoon	:	Marielle Knaapen
Telefoonnummer	:	(026) 377 3782

Onderwerp : Aanvullend onderzoek bioscoop Olympus kwadrant

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor bijgevoegde 'Effectanalyse Euroscoop Olympus kwadrant' van de Stec Groep van augustus 2017 mee te nemen in uw bespreking van ons voorstel van oktober 2016 om in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op realisatie van een perifere, grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster.

Inleiding
Naar aanleiding van de informatieve behandeling op maandag 28 november 2016 van ons voorstel om in te stemmen met het aangaan van een intentieovereenkomst met Euroscoop, hebben wij u in de gelegenheid gesteld om antwoord te krijgen op de aanvullende onderzoeksvragen die leven bij u en bij andere betrokken partijen, opdat u een afgewogen besluit kan nemen over ons voorstel. In februari 2017 hebben 6 fracties en 6 betrokken partijen uit de stad vragen ingediend als input voor een aanvullend onafhankelijk onderzoek naar de positieve en negatieve effecten van de komst van een perifere grootschalige bioscoop nabij de Rijnhal voor de binnenstad van Arnhem en voor Arnhem-zuid.

Het onderzoek van Stec beoogt de vragen die zijn gesteld door de raad en door betrokken partijen te beantwoorden en bovendien inzicht te geven in de meeste actuele cijfers omtrent bioscoop bezoek. Het rapport van Stec biedt een actualisatie van de cijfers over bioscoopbezoek. Op basis van deze nieuwe cijfers zijn de conclusies en uitkomsten van de rapportages van ZKA (uit 2015) en BSP (uit 2016) beoordeeld. Dit betekent dat geen nieuwe marktanalyse en/of effectanalyse voor bioscopen is gemaakt. De nieuwe cijfers zijn door Stec in de context van de eerdere rapportages beschouwd. Beoordeeld is of de nieuwste cijfers aanleiding geven voor een andere conclusie.

Ten tweede brengt het rapport van Stec de (positieve en negatieve) effecten van de ontwikkeling van Euroscoop in beeld, zowel voor de binnenstad als voor Arnhem-zuid. Dit betreft een verdieping van de effecten uit de eerdere rapportages.

In mei 2017 heeft LAgroup in opdracht van Pathé onderzoek gedaan naar de markruimte voor bioscopen in Arnhem en het effect van Euroscoop Arnhem-zuid op de binnenstad van Arnhem. Op 31 mei heeft Joost Grootings van Pathé u dit onderzoek toegestuurd. Net als de onderzoeken van ZKA en BSP heeft Stec ook dit onderzoek meegenomen in haar analyse.

Effectanalyse Euroscoop Olympus kwadrant
In juni 2017 heeft Stec Groep op basis van de ingediende vragen een analyse gedaan van de effecten van het vestigen van Euroscoop in het kwadrant van het Olympus sport- en leisure cluster (kortweg Olympus kwadrant) voor de binnenstad, Arnhem zuid en de (gehele) stad Arnhem. Deze effectanalyse is verwoord in bijgevoegd rapport. De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek zijn:

Effecten Arnhem-Zuid
- Een werkgelegenheidseffect van 67-80 structurele FTE (bioscoop en horeca) en 105 tijdelijke FTE (bouw en afgeleide tijdelijke bestedingen).
- Een bestedingsimpuls van €6,6 miljoen, waarvan €5,2 miljoen in de bioscoop en €1,4 miljoen in de zelfstandige horeca.
- Voor winkelcentrum Kronenburg wordt een vrijwel nihil bestedingseffect ingeschat.
- Euroscoop kan een mogelijke impuls betekenen voor verdere gebiedsontwikkeling, door imago-versterking, het genereren van traffic en meerdere bezoekmotieven / een bredere doelgroep.
- Het beperkte horeca-aanbod in Arnhem-Zuid wordt versterkt.
- Er zijn beperkte synergie-effecten met nabijgelegen functies in het gebied mogelijk, zoals het gebruik van de zalen van Euroscoop door het Rijn-IJssel College en het uitwisselen van parkeerplekken.
- Enige veiligheids- en sociale effecten worden verwacht, waaronder een lagere aantrekkelijkheid voor criminaliteit op het terrein en positieve effecten door het in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door Euroscoop.

Effecten binnenstad
- Naar schatting doet 5% van de Euroscoop-bezoekers een combinatiebezoek aan de binnenstad. Dit zijn maximaal 24.000 combinatiebezoeken.
- Een negatief bestedingseffect van €1,85 miljoen tot €2,45 miljoen voor binnenstad en huidige Arnhemse bioscopen, waarvan €150.000 tot €250.000 voor de horeca in de binnenstad.
- Een negatief werkgelegenheidseffect van 11 tot 15 FTE voor de binnenstad.
- De maximale verdringing op de horeca is 110 m² (0,1% van het totale aanbod). De kans op mogelijke leegstand van horeca lijkt zeer beperkt.
- Risico op leegstand bioscoop, maar er wordt geen problematische situatie verwacht.

Correctie rapport BSP
Bij de inventarisatie van vragen en antwoorden in maart 2017 constateerde de afdeling Onderzoek en Statistiek een fout in de rapportage van Bureau Stedelijke Planning van juli 2016. In bijgevoegde rapportage ‘Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem’ van 3 april 2017 zijn door BSP twee wijzingen aangebracht ten opzichte van de versie van 5 juli 2016. Deze twee wijzigingen hebben geen invloed op

de conclusies van het rapport. Voor de volledigheid is dit gecorrigeerde rapport van BSP, inclusief een notitie waarin de exacte correcties zijn aangegeven, met deze brief meegezonden.

Consequenties
We gaan ervan uit dat deze effectanalyse al uw laatste resterende vragen beantwoordt.
De vier onderzoeken van respectievelijk ZKA, BSP, LaGroup en Stec vormen tezamen de informatie voor uw besluitvorming over het al dan niet instemmen met ons voorstel voor het aangaan van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop.

Communicatie
De betrokken partijen die vragen hebben ingediend, zullen van ons een e-mail ontvangen met bovenstaande informatie.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

1. Concept Effectanalyse Euroscoop Olympus kwadrant, Stec Groep, 27 juli 2017
2. Overzicht vragen en antwoorden
3. Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem, Bureau Stedelijke Planning, 3 april 2017
4. Correctienotitie effectenanalyse

stec
groep

Effectanalyse Euroscoop Olympus kwadrant

Stec Groep aan gemeente Arnhem

Peter van Geffen, Hub Ploem en Martijn Exterkate
27 juli 2017

Inhoudsopgave

0 Samenvatting 3

1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding 5
1.2 Het plan Euroscoop Arnhem 5
1.3 Deze rapportage in relatie tot eerder verschenen onderzoeken 6
1.4 Leeswijzer 6

2 Actualisatie bioscoopcijfers 7

2.1 Achtergrond studies ZKA en BSP 7
2.2 Cijfers bioscoopmarkt Arnhem 2016 (en 1e helft van 2017) 8
2.3 Effecten op bioscopen in Arnhem 10
2.4 Verwachte effecten door LAgroup (rapport mei 2017) 11
2.5 Conclusie onderzoeken in licht van nieuwste cijfers 12

3 Effectanalyse 14

3.1 Arnhem-Zuid 14
3.2 Binnenstad 19
3.3 Conclusie 22

0 Samenvatting

Voor het Olympus kwadrant in Arnhem-Zuid is een vestiging van bioscoopketen Euroscoop gepland. Het gaat om een bioscoop met 10 zalen en 2.300 stoelen, waarbij zowel inpandige als zelfstandige horeca deel uitmaken van het concept. In een eerder stadium zijn al verschillende onderzoeken gedaan naar Euroscoop in Arnhem-Zuid (ZKA en BSP), tevens door derden (LAgroup). Voorliggend onderzoek betreft een actualisatie van de cijfers over bioscoopbezoek, en een beoordeling van de uitkomsten van eerdere rapportages. Daarnaast worden de effecten van de ontwikkeling voor Arnhem-Zuid en de binnenstad in beeld gebracht.

Bioscoopbezoek Arnhem flink in de lift, eerdere inschatting marktruimte daardoor conservatief

Sinds 2015 is het aantal bioscoopbezoeken in Arnhem sterk toegenomen (2014: 496.000, 2016: 879.000[1]). Deze ontwikkeling valt samen met de opening van de nieuwe Pathé-vestiging. De verwachtte bezoekersaantallen voor bioscopen in Arnhem door ZKA na de opening van Euroscoop lijken te voorzichtig te zijn ingeschat. Immers, de nieuwbouw van Pathé heeft al een groot deel van deze stijging in bezoekersaantallen opgevangen. Als echter de raming van ZKA wordt doorgetrokken tot 2026 (bestemmingsplanperiode) waarbij na 2021 de groei afzwakt, dan blijkt op basis van de actuele bioscoopcijfers de inschatting van de marktruimte realistisch.

Stoelbezetting momenteel veel hoger dan Nederlands gemiddelde

Door het wegvallen van de Rembrandt bioscoop is het aantal stoelen afgenomen met 1.250, een afname van circa 31%. De huidige stoelbezetting in Arnhem is daardoor gestegen van 221 naar 321. In Nederland is de gemiddelde stoelbezetting 220. De gemiddelde stoelbezetting in Arnhem is erg hoog, waardoor de marktruimte op basis van stoelbezetting sterker is dan meegenomen in de onderzoeken van ZKA en BSP.

LAgroup onderbouwt niet dat de conclusies over marktruimte van ZKA onjuist zouden zijn

LAgroup kijkt in haar onderzoek bij de berekening van de effecten van Euroscoop naar een gemiddelde van een benchmark van andere steden. De selectie van gebieden in de benchmark is daarmee allesbepalend voor de uitkomsten, geeft geen realistisch beeld en geeft geen inzicht in de marktruimte. De marktruimte berekend door ZKA is niet onlogisch, zo bewijzen de actuele bioscoopcijfers. Het door LAgroup gevreesde tweede multiplex effect doet hier niet aan af.

Effecten opening Euroscoop op andere Arnhemse bioscopen door BSP en LAgroup goed ingeschat

De onderzoeken van BSP en LAgroup gaan uit van lagere bezoekersaantallen bij overige bioscopen in Arnhem door de opening van Euroscoop. Daarbij wordt met name de kwetsbare positie van Vue Arnhem belicht. De recente bioscoopcijfers bevestigen dit beeld: sinds de opening van Pathé Arnhem zijn de bezoekersaantallen van deze bioscoop gehalveerd. Verwacht kan worden dat de opening van Euroscoop deze kwetsbare positie verder versterkt, waardoor de bedrijfsvoering in gevaar kan komen. De effecten van Euroscoop op Vue Arnhem en Pathé Arnhem worden in hoofdlijnen door ons onderschreven, al wordt het verdringingseffect door Stec Groep minder sterk ingeschat dan door LAgroup, namelijk 135.000-175.000 bezoekers. Op basis van actuele bioscoopcijfers schatten we in dat 85% van het verdringingseffect terecht komt bij Pathé Arnhem, 10% bij Vue Arnhem en 5% bij Focus.

Mogelijke leegstand van bioscoop is niet problematisch, bioscoopstructuur wordt versterkt

Zowel ZKA als BSP geeft aan dat er bij eventuele leegstand van Vue Arnhem uit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening geen onaanvaardbare situatie ontstaat. Door de gemengde centrum bestemming van Vue Arnhem, net als Rembrandt, is herinvulling nu al mogelijk. Daar komt bij dat beide bioscopen in een door de gemeente aangewezen transformatiezone zitten. De ontwikkeling van Euroscoop betekent een versterking van de bioscoopstructuur van Arnhem, waarmee wordt ingespeeld op recente trends en

[1] Ook in de eerste helft van 2017 zijn de vooruitzichten goed. Er wordt een groei (in regio Arnhem) verwacht van 10%.

ontwikkelingen. Onze visie is dat structuurversterking in beginsel leidt tot aanvaardbare leegstand, omdat op de langere termijn de structuur gewaarborgd blijft of verbetert.
We vatten kort de effecten van de ontwikkeling van Euroscoop op Arnhem-Zuid en de binnenstad samen.

Effecten Arnhem-Zuid

- Een werkgelegenheidseffect van 67-80 structurele FTE (bioscoop en horeca) en 105 tijdelijke FTE (bouw en afgeleide tijdelijke bestedingen).
- Een bestedingsimpuls van €6,6 miljoen, waarvan €5,2 miljoen in de bioscoop en €1,4 miljoen in de zelfstandige horeca.
- Voor winkelcentrum Kronenburg wordt een vrijwel nihil bestedingseffect ingeschat.
- Euroscoop kan een mogelijke impuls betekenen voor verdere gebiedsontwikkeling, door imago-versterking, het genereren van traffic en meerdere bezoekmotieven / een bredere doelgroep.
- Het beperkte horeca-aanbod in Arnhem-Zuid wordt versterkt.
- Er zijn beperkte synergie-effecten met nabijgelegen functies in het gebied mogelijk, zoals het gebruik van de zalen van Euroscoop door het Rijn IJssel College en het uitwisselen van parkeerplekken.
- Er worden veiligheids- en sociale effecten verwacht, waaronder een lagere aantrekkelijkheid voor criminaliteit op het terrein en positieve effecten door het in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door Euroscoop.

Effecten binnenstad

- Naar schatting doet 5% van de Euroscoop-bezoekers een combinatiebezoek aan de binnenstad. Dit zijn maximaal 24.000 combinatiebezoeken.
- Een negatief bestedingseffect van €1,85 miljoen tot €2,45 miljoen voor binnenstad en huidige Arnhemse bioscopen, waarvan €150.000 tot €250.000 voor de horeca in de binnenstad.
- Een negatief werkgelegenheidseffect van 11 tot 15 FTE voor de binnenstad.
- De maximale verdringing op de horeca is 110 m^2 (0,1% van het totale aanbod). De kans op mogelijke leegstand van horeca lijkt zeer beperkt.
- Risico op leegstand bioscoop, maar er wordt geen problematische situatie verwacht.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bioscoopketen Euroscoop is voornemens een vestiging te openen in het Olympus kwadrant in Arnhem-Zuid. U hebt ons gevraagd een onderzoek uit te voeren met als centrale vraag het beoordelen van de (economische) effecten van de komst van Euroscoop voor Arnhem-Zuid en de Arnhemse binnenstad.

In een eerdere fase zijn twee onderzoeken uitgevoerd (door ZKA in 2015 en BSP in 2016). De raad en andere betrokken partijen hebben aanvullende vragen gesteld over de gehanteerde cijfers en effecten van de bioscoopontwikkeling op Arnhem-Zuid en de binnenstad. Inmiddels is bioscoop Rembrandt gestopt en zijn er nieuwe cijfers over het bioscoopbezoek in 2016. Allereerst vraagt u om een actualisering van de bioscoopcijfers. Daarnaast vraagt u ons een overzicht in zowel positieve als negatieve (economische) effecten van de bioscoop voor Zuid (werkgelegenheid, bestedingen, etc). Ook wilt u inzichtelijk krijgen wat de effecten zijn op het functioneren en de leegstand in de binnenstad.

1.2 Het plan Euroscoop Arnhem

Euroscoop is een Belgische exploitant en heeft momenteel twee vestigingen in Nederland, namelijk in Tilburg en Maastricht. Naast films vertoont Euroscoop 'live' grote sport- en muziekevents en organiseert zij congressen/grote bijeenkomsten. Voor de bioscoop in Arnhem zijn 10 zalen en 2.300 stoelen gepland. Zowel inpandige als zelfstandige horeca maken onderdeel uit van het beoogde concept. Daarbij wordt inpandige horeca uitsluitend bezocht als onderdeel van het bioscoopbezoek, terwijl de zelfstandige horeca een bredere functie heeft. De plannen voor zelfstandige horeca bestaan uit een eetcafé (400-450 m² BVO), fastfoodrestaurant/lunchroom (200-250 m² BVO) en nog een fastfoodfestaurant (450-500 m² BVO). Euroscoop verwacht tussen de 460.000 en 490.000 bezoekers per jaar in Arnhem.

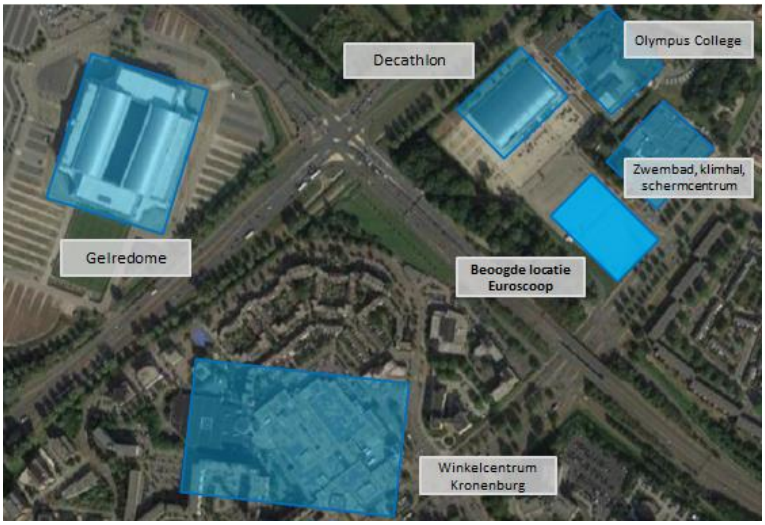
De vestiging van bioscoop Euroscoop is voorzien nabij de Rijnhal in het Olympus kwadrant. In dit gebied zijn een aantal voorzieningen, zoals een zwembad, klimhal, schermcentrum, het Olympus college en een vestiging van Decathlon. Het terrein is gelegen nabij de kruising van de N325/N225 en A325/Nijmeegseweg (richting centrum). Aan de andere kant van de N325 ligt winkelcentrum Kronenbrug. Daarnaast ligt aan de andere zijde van de kruising het multifunctionele stadion Gelredome. De gemeente Arnhem heeft in 2011 besloten dat het Olympus kwadrant en directe omgeving (Sportpark Olympus) in aanmerking komt voor herontwikkeling, met als thema sport en leisure.

Figuur 1: Sfeerimpresses Olympus kwadrant

Figuur 2: Locatie Olympus Kwadrant en Euroscoop

1.3 Deze rapportage in relatie tot eerder verschenen onderzoeken

Er zijn al enkele onderzoeksrapporten in het kader van de geplande ontwikkeling van Euroscoop. Dit onderzoek beoogt de vragen die gesteld zijn in de raad en door stakeholders te beantwoorden en bovendien inzicht te geven in de meest actuele cijfers omtrent bioscoopbezoek.

In deze rapportage gaan we in op een aantal aspecten, namelijk:

- Een actualisatie van de cijfers over bioscoopbezoek. Op basis van deze cijfers zijn de conclusies en uitkomsten van de rapportage van ZKA en BSP beoordeeld. Dit betekent dat geen nieuwe marktanalyse en/of effectanalyse voor bioscopen is gemaakt. De nieuwe cijfers beschouwen we in de context van de eerdere rapportages beschouwd en we beoordelen of de nieuwste cijfers aanleiding geven voor een andere conclusie.
- In beeld brengen van de (positieve en negatieve) effecten van de ontwikkeling van Euroscoop voor Arnhem-Zuid en de binnenstad. Hierbij gaat het om sociale en economische effecten die als gevolg van een mogelijke ontwikkeling van Euroscoop optreden. De rapportage van BSP geeft hiervoor enkele handvatten. Naar aanleiding van vragen die door raad en stakeholders zijn gesteld betreft het hier een verdieping van de effecten op de twee genoemde schaalniveaus. Ook onderzoek van derden nemen we hierin mee.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat hoofdzakelijk in op de meest recente cijfers omtrent bioscoopbezoek in Arnhem en de regio. In dit hoofdstuk beschouwen we deze cijfers in de context van de eerdere rapportages van ZKA en BSP (respectievelijk uit 2015 en 2016). We beoordelen de conclusies in deze rapportages.

Hoofdstuk 3 zoomt vervolgens in op de (economische) effecten van een bioscoop op het Olympus kwadrant, voor Arnhem Zuid en de binnenstad. Waar mogelijk zijn de effecten kwantitatief in beeld gebracht. Waar dit onmogelijk is, beschouwen we een en ander meer kwalitatief.

2 Actualisatie bioscoopcijfers

Er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de haalbaarheid en effecten van een vestiging van Euroscoop op het Olympus kwadrant in Arnhem-Zuid, waaronder ZKA (2015) en BSP (2016). Inmiddels zijn er meer recente bioscoopcijfers bekend over 2016 en is stadsbioscoop Rembrandt gesloten. In de tussenliggende periode heeft LAgroup (2017) bovendien onderzoek uitgevoerd voor Pathé. Deze betrekken we ook.

2.1 Achtergrond studies ZKA en BSP

Onderzoeken van ZKA en BSP onderschrijven marktruimte

Zowel ZKA als BSP heeft onderzoek gedaan naar de vestiging van Euroscoop, waarbij ZKA ingaat op de ladderonderbouwing (en daarmee marktruimte) en BSP vooral naar effecten op andere bioscopen in de marktregio. ZKA en BSP gaan grofweg uit van dezelfde marktregio, waarbij ZKA 16 gemeenten rondom Arnhem als verzorgingsgebied neemt en BSP een reistijd van 20 minuten aanhoudt als grens. Ook gaan beide uit van dezelfde bezoekersprognose voor Euroscoop (483.000 bezoekers). We beoordelen deze inschatting als realistisch. Immers, bij een gemiddelde stoelbezetting conform landelijk gemiddelde (200-215) maakt de realisatie van 2.300 stoelen een bezoek van 460.000 tot 495.000 bezoekers.

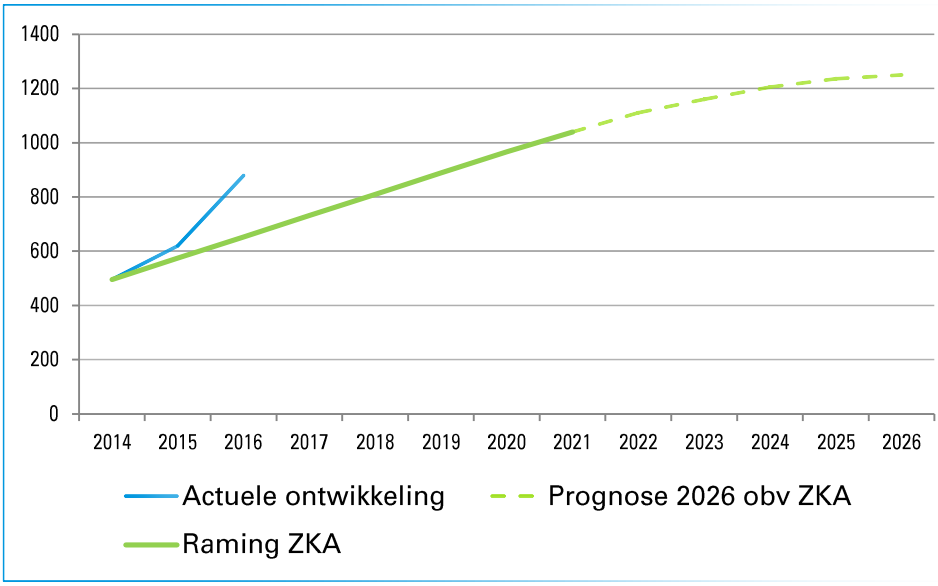
Volgens ZKA heeft toevoeging van Euroscoop aan de Arnhemse bioscoopstructuur een stijging van de bezoekfrequente van 1,75 naar 2,3 in de marktregio als gevolg, onder andere door meer gedifferentieerd aanbod en modernere faciliteiten. Voor 2021 komt ZKA uit op een potentieel van 1,62 miljoen bezoeken in de marktregio en specifiek voor Arnhem 1.045.000 bioscoopbezoeken. Referenties – en de werkelijke ontwikkeling van het bioscoopbezoek in Arnhem - tonen aan dat deze conclusie en stijging realistisch is. Immers, het bioscoopbezoek zit sterk in de lift, nieuw/modern aanbod creëert vraag en ook in andere steden[2] is sprake van een groeiend bioscoopbezoek.

Als we de prognose van ZKA bekijken in een perspectief van 10 jaar (bestemmingsplanperiode en ijkpunt voor de onderbouwing van de Ladder), dan verwachten we dat van het aantal bioscoopbezoekers na 2021 groeit, maar steeds verder af zal vlakken. Deze groei wordt gemotiveerd gezien het feit dat de huidige actuele ontwikkeling in bioscoopbezoeken in Arnhem (zie ook paragraaf 2.2) de raming van het ZKA sterk overstijgt, en de opening van Euroscoop naast een sterkere bezoekfrequentie ook bezoekers aan zal trekken die voorheen geen bioscoopbezoek deden. Voor 2026 komen we uit op een totaal aantal van tussen de 1,23 en 1,27 miljoen bioscoopbezoeken in Arnhem. Wij gaan er vanuit dat het bioscoopbezoek van 2021 tot 2026 drie keer minder hard groeit ten opzichte van 2016 tot 2021 volgens de raming van het ZKA. Daarbij hanteren we een bandbreedte van 40.000 bezoeken.

In 2016 telde Arnhem 880.000 bioscoopbezoeken. Tot 2026 ontstaat er volgens de raming een marktruimte van 350.000 tot 390.000 bezoeken (zie ook figuur 3). In achtneming dat bioscoop Focus vanwege de nieuwbouw en meer programmering zal stijgen in bezoekersaantallen met circa 50.000[3], en dat Euroscoop een bezoekersaantal zal realiseren van tussen de 460.000 en 490.000, ontstaat er een verdringingseffect van circa 135.000 tot 175.000 bioscoopbezoeken in Arnhem.

[2] In bijvoorbeeld Tilburg, Utrecht, Breda en Nijmegen steeg het bioscoopbezoek aanzienlijk afgelopen jaren. De landelijke stijging in bioscoopbezoek bedroeg 12%. In Tilburg +11,5% (hier opende geen nieuwe bioscoop), Utrecht 25,5% (Cinemec), Breda 21,8% (Kinepolis) en Nijmegen 45,8% (Cinemec).
[3] In 2015 deed Stec Groep onderzoek naar onder andere de marktruimte voor Focus Arnhem, waarbij werd geconcludeerd dat een bezoekersaantal van 100.000 tot 120.000 voor Focus reëel is op de langere termijn.

Figuur 3: Raming bioscoopbezoek ZKA (incl. doortrekken prognose naar 2026)

Volgens ZKA is er sprake van een actuele regionale behoefte, en BSP onderschrijft deze conclusie. Gelet op de ontwikkeling van het bioscoopbezoek in Arnhem is nu al sprake van een hoger bioscoopbezoek. Stec Groep verwacht een afvlakking van de groei, en gelet op voorgaande zeker nog marktruimte. Er is geen aanleiding om aan de uitgangspunten van ZKA en BSP te twijfelen.

2.2 Cijfers bioscoopmarkt Arnhem 2016 (en 1e helft van 2017)

Het huidig bioscoopaanbod in Arnhem bestaat momenteel uit 3 bioscopen: Pathé Arnhem, Vue Arnhem (Blikken bioscoop) en Focus Filmtheater (zie tabel 1). Gezamenlijk zijn dit 17 zalen en 2.740 stoelen. Focus filmtheater wordt bovendien naar verwachting in 2018 uitgebreid met 2 zalen en 135 stoelen. Eind 2016 is stadsbioscoop Rembrandt gesloten. Deze bioscoop beschikte over 5 zalen en 1.245 stoelen.

Tabel 1: Huidig bioscoopaanbod Arnhem

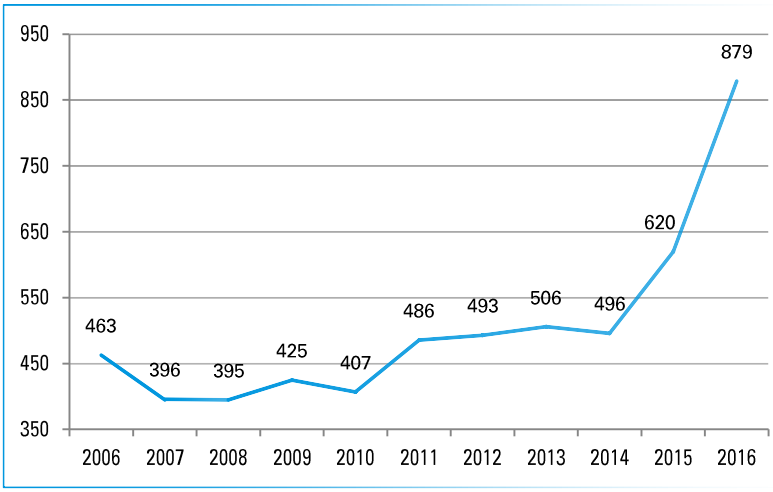
	Aantal zalen	Aantal stoelen
Pathé Arnhem	9	1.680
Vue Arnhem	5	810
Focus Filmtheater	3	250
Totaal	**17**	**2.740**

Bron: Stec Groep, 2017

Bioscoopbezoek Arnhem flink gestegen in 2016

De afgelopen jaren heeft de bioscoopmarkt in Arnhem grote veranderingen doorgemaakt. Bleef in de jaren 2006-2014 het aantal bioscoopbezoeken relatief stabiel, sinds 2015 is het aantal bioscoopbezoeken sterk toegenomen (zie figuur 4). Deze ontwikkeling valt samen met de opening van de nieuwe Pathé-vestiging nabij het Centraal Station. In de periode 2014-2016 is het aantal bezoeken met circa 77% gestegen. Als we deze ontwikkeling vergelijken met Nijmegen (+45%, opening Cinemec in 2015) dan is de groei van het aantal bioscoopbezoeken in Arnhem sterk. In het onderzoek van ZKA is gerekend met de bioscoopbezoeken uit 2014, en in het onderzoek van BSP uit 2015. In beide onderzoeken waren de bioscoopbezoeken op dat moment aanzienlijk lager.

Figuur 4: Ontwikkeling bioscoopbezoeken Arnhem (x 1.000)

Bron: NVB/NVF, 2017; Bewerking Stec Groep, 2017

HALFJAARCIJFERS BIOSCOOPBEZOEK 2017 DUIDEN OP VERDERE GROEI VAN 10% IN 2017

Uit recente bezoekerscijfers van bioscopen over de eerste twee kwartalen van 2017, blijkt dat de groei van bioscoopbezoek, welke is ingezet sinds 2014, zich in (de regio) Arnhem doorzet. Met name bioscopen Pathé Arnhem en Cinemec Nijmegen laten sterke groeicijfers zien. Ook regionaal en landelijk zet de groei van bioscoopbezoeken door. Als we kijken naar de bioscoopbezoeken van de afgelopen 5 jaar (NVBF, 2012-2016), dan zien we dat gemiddeld 47% van het bioscoopbezoek in het eerste halfjaar wordt gedaan. Trekken we dit door naar de halfjaarcijfers van 2017 dan voorzien we een groei in bioscoopbezoek van 15% in 2017. We merken wel op dat weersomstandigheden en programmering het bioscoopbezoek in de eerste twee kwartalen heeft kunnen beïnvloeden. Daarom achten we een groei van 10% in 2017 realistisch. Hiermee komt het aantal verwachte bioscoopbezoeken in Arnhem voor 2017 uit op circa 950.000 bezoeken.

Raming bioscoopbezoek ZKA lijkt conservatief...

Zoals eerder belicht heeft ZKA voor 2021 een raming gedaan van 1,045 miljoen bioscoopbezoeken. Als we dit echter vergelijken met de werkelijke bioscoopbezoeken sinds 2014 dan is de raming van het ZKA enigszins conservatief te noemen. Zonder de vestiging van Euroscoop is immers het bioscoopbezoek al sterk toegenomen (zie figuur 3). Ook de halfjaarcijfers van 2017 bevestigen toenemende bioscoopbezoek. Net als de aanzienlijke toename in aantal bezoekers, is tevens de stoelbezetting sterk gestegen. Sinds de opening van Pathé is de stoelbezetting gestegen van 215 naar 321 (zonder Rembrandt stadbioscoop, inmiddels gestopt). Ter vergelijking: de gemiddelde stoelbezetting in Nederland is 220 en bijvoorbeeld in Nijmegen 171 (Stec Groep op basis van NVBF jaarverslag 2016). Conclusie is in elk geval dat de stoelbezetting in Arnhem op dit moment aanzienlijk sterker is dan Nederland. De stoelbezetting bij ingebruikname van Euroscoop (2.300 stoelen) op basis van de actuele bioscoopcijfers van 2016 zou 175 zijn. Verwacht wordt echter dat het bioscoopbezoek in Arnhem, en daarmee de stoelbezetting, verder zal stijgen na opening van Euroscoop.

De bezoekfrequentie in de marktregio[4] is toegenomen van 1,75 naar 3,1 in 2016. Dit is hoger dan de prognose van het ZKA, welke uitkomt op 2,3 in 2021. Als we de ontwikkeling van het bioscoopbezoek in de regio Arnhem vergelijken met Nederland, dan zien we in 2016 gemiddeld 2,0 bioscoopbezoeken per inwoner in Nederland (NVBF, 2017). Het bioscoopbezoek in de Arnhem ligt kortom ver boven het landelijk gemiddelde. We zien dat in de afgelopen jaren vooral moderne bioscopen (zoals Cinemec Nijmegen en

[4] De marktregio gehanteerd zoals ZKA. Deze omvat de volgende 16 gemeenten: Arnhem, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Duiven, Ede, Lingewaard, Montferland, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.

Pathé Arnhem) een stijging van bezoekers realiseren, terwijl oudere bioscopen moeite hebben om te volgen in bezoekersaantallen.

Tabel 2: Cijfers bioscoopmarkt onderzoek ZKA (2015) en huidige situatie

	ZKA (2015)	2016 oude situatie (incl. Rembrandt bioscoop)	2016 huidige situatie (excl. Rembrandt bioscoop)
Aantal bioscoopbezoeken	496.000	879.000	879.000
Stoelaanbod	2.310	3.985	2.740
Stoelbezetting	216	221	321
Zaalaanbod	13	22	17
Bezoekfrequentie in markregio	1,75	3,1	3,1

Bron: ZKA, 2015; Bewerking Stec Groep, 2017

... maar op langere termijn is raming ZKA conform verwachte ontwikkeling

Volgens de raming van het ZKA voor 2021 (1,045 miljoen bezoekers) is er nog ruimte is voor een groei van 166.000 bioscoopbezoeken. Op basis van de raming van ZKA verwachten we echter voor 2026 een totaal aantal bioscoopbezoeken van 1,23 tot 1,27 miljoen. Daarmee is er een marktruimte van 321.000 tot 421.000 bioscoopbezoeken. Euroscoop verwacht zelf 460.000 tot 490.000 bioscoopbezoeken voor haar vestiging in Arnhem. Gezien de verwachting dat tevens een deel van de huidige Pathé bezoekers de Euroscoop zal gaan bezoeken, lijkt er voldoende marktruimte voor Euroscoop te zijn. De raming en verwachte effecten van ZKA zijn daarmee goed ingeschat. De verwachte stoelbezetting op basis van deze gegevens (1,23-1,27 miljoen bioscoopbezoeken, 5.175 stoelen incl. Euroscoop en uitbreiding Focus) ligt circa tussen de 230 en 250. Dit is boven het Nederlands gemiddelde, en daarmee gunstig voor de exploitatie van de verschillende bioscopen.

2.3 Effecten op bioscopen in Arnhem

Naast de ontwikkelingen in Arnhem (potentiele opening Euroscoop en nieuwbouw Focus) zijn er in de nabije regio diverse nieuwbouwplannen. Het gaat hier om de nieuwbouw van filmtheater Zevenaar (toename van 2 zalen en 90 stoelen) en de nieuwbouw van Vue Nijmegen (toename van 540 stoelen en 4 zalen). De studie van BSP (2016) gaat dieper in op de effecten op de andere bioscopen in Arnhem en de (markt)regio.

Vue Arnhem meest kwetsbaar volgens BSP

Volgens BSP is een deel van het bioscoopaanbod in de binnenstad van Arnhem kwetsbaar. Een versnelde uitval bij de realisatie van een Euroscoop is daarbij mogelijk. Het verdringingseffect wordt ingeschat op 11% tot 16% in de regio. Dit zijn 759 tot 1.150 stoelen. Specifiek voor Arnhem en Cinemec Nijmegen wordt uitgegaan dat het vestigen van Euroscoop ten koste gaat van tussen ruim 99.000 tot 198.800 bezoeken van het bestaande aanbod in Arnhem en Cinemec Nijmegen. Het omzeteffect op Vue Arnhem is significant (13% tot 25% omzetverlies); Vue Arnhem wordt dan ook als meest kwetsbaar gezien. Het is volgens BSP denkbaar dat de bedrijfsvoering in de gevarenzone komt. Ook werd een voelbaar effect verwacht op Rembrandt. Deze bioscoop heeft inmiddels haar deuren gesloten. Voor Pathé Arnhem wordt een omzetverlies van 6 tot 13% verwacht.

Als Stec Groep schatten we een verdringing in van 135.000 tot 175.000 bezoekers in voor Arnhemse bioscopen na de opening van Euroscoop (zie paragraaf 2.1). Daarbij verwachten we binnen Arnhem vooral effect op de bioscopen Vue Arnhem en Pathé Arnhem. Net als BSP schatten we de verdringing in op basis van het aandeel van de bioscoop in de totale bioscoopbezoeken in Arnhem. Op basis van actuele bioscoopcijfers verwachten we dat circa 85% van het verdringingseffect terecht komt bij Pathé en 10% bij Vue. We merken op dat het effect op Focus zeer beperkt zal zijn, gezien het feit dat Focus in een ander segment opereert met een sterk afwijkend aanbod. We schatten het verdringingseffect op Focus dan ook op maximaal 5%.

Tabel 3: Verdringingseffect ontwikkeling Euroscoop op Arnhemse bioscopen

	Aandeel in verdringingseffect	Verdringingseffect
Pathé Arnhem	85%	114.750-148.750
Vue Arnhem	10%	13.500-17.500
Focus	5%	6.750-8.750
Totaal	**100%**	**135.000-175.000**

Bron: Stec Groep, 2017

Actuele bioscoopcijfers benadrukken kwetsbaarheid Vue Arnhem

Het BSP onderzoek toont aan dat Vue Arnhem kwetsbaar is. Duidelijk is dat Pathé Arnhem zich de afgelopen periode sterk ontwikkeld heeft, terwijl Vue dalende bezoekersaantallen laat zien. Zo blijkt dat in 2016 het aantal bezoekers van Vue meer dan gehalveerd is ten opzichte van 2015, namelijk tot circa 45.000 bezoekers (Arnhem Direct, 2017; NFC, 2017). Bioscoopbezoekers geven blijkbaar een voorkeur voor bezoek aan Pathé boven Vue Arnhem. Het is mogelijk dat de opening van Euroscoop de kwetsbaarheid van Vue Arnhem verder versterkt. Op basis van de actuele bioscoopcijfers onderschrijven wij daarmee deze conclusie in het BSP-rapport. Bij een eventueel stoppen van Vue Arnhem verwachten we geen grote effecten op het totale bioscoopbezoek in Arnhem. We schatten in dat huidige bezoekers van Vue Arnhem dan met name naar het zeer nabijgelegen Pathé Arnhem zullen gaan, een ontwikkeling die al is ingezet vanaf de opening van Pathé.

Eventuele leegstand hoeft niet problematisch te zijn

Voor een eventuele te ontstane leegstand voor Vue Arnhem concludeert BSP dat het aannemelijk is dat bij herinvulling een andere stedelijke functie kan worden gevonden. Ook ZKA gaat ervan uit dat Euroscoop niet leidt tot onnodig nieuw ruimtebeslag en geen leegstand tot gevolg heeft waarvan uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening een onaanvaardbare situatie ontstaat. Gelet op bovenstaande conclusies kunnen we dit onderschrijven. Zowel Rembrandt als Vue Arnhem heeft een gemengde centrum bestemming waardoor herinvulling nu al mogelijk is. Daarnaast liggen beide (voormalige) bioscopen in de door de gemeente aangewezen transformatiezone. We concluderen dat Euroscoop een versterking van de bioscoopstructuur van Arnhem betekent, door de moderne faciliteiten en mogelijkheid tot grotere programmering, bijvoorbeeld ter vergelijking met het veel kleinere Vue Arnhem. Hiermee wordt ingespeeld op recente trends en ontwikkelingen als kwaliteitsverhoging (moderne technieken), verruiming (meer keuze in programmering en alternatieve content zoals congressen en registraties), differentiatie van aanbod (het ontstaan van verschillende bioscoopproducten zoals multiplexen, binnenstadsbioscopen en filmtheaters) en een grotere aantrekkingskracht op de regio. Onze visie is dat structuurversterking in beginsel leidt tot aanvaardbare leegstand, omdat op de langere termijn de structuur gewaarborgd blijft of verbetert.

2.4 Verwachte effecten door LAgroup (rapport mei 2017)

Recentelijk (29 mei 2017) heeft LAgroup onderzoek uitgevoerd in opdracht van Pathé naar de marktruimte voor bioscopen in Arnhem en de effecten van Euroscoop op de bioscoopmarkt in Arnhem.

LAgroup gaat uit van een overschot aan stoelen in Arnhem…

Volgens LAgroup ontstaat er met de komst van Euroscoop en de uitbreiding van Filmtheater Focus in de Arnhemse regio een overschot van 25% stoeldichtheid ten opzichte van zeven vergelijkingsregio's. Daarnaast concludeert LAgroup dat de opening van een tweede multiplexbioscoop een veel kleiner effect heeft op het bioscoopbezoek dan de opening van een eerste multiplex, hoewel er nog steeds een situatie is van 'aanbod creëert vraag'. Ook is gekeken naar het effect van de opening van een perifere bioscoop op het bioscoopbezoek in binnensteden, waarbij een daling van rond de 30% is berekend.

… maar onderbouwing via een benchmark is gebrekkig voor bepalen marktruimte

LAgroup gaat in haar onderzoek uit van zeven vergelijkingsgebieden, waarbij de regio Arnhem wordt vergeleken met het gemiddelde van de benchmark. Dit kunnen wij niet onderschrijven. Een gemiddelde van een selectie van regio's is in onze optiek geen benchmark, gezien de selectie die gemaakt wordt in

grote mate de uitkomsten bepaald en daarmee niet per definitie een realistische benchmark geeft. Een regio als Zwolle, die in inwoneraantal meer dan de helft zo klein is, trekt bijvoorbeeld met een stoeldichtheid van 33 (t.o.v. 117 in Arnhem) de stoeldichtheid sterk omlaag. Daarnaast is de regio Arnhem qua inwoneraantal met afstand groter dan de andere vergelijkingsgebieden. De bioscoopmarkt van Arnhem heeft bovendien een zeer sterke regionale functie, zo blijkt uit ook onderzoek van LAgroup (p. 20) waarin wordt geconcludeerd dat 59% van de bezoekers van Pathé Arnhem van buiten Arnhem komt. We concluderen dat de door LAgroup gestelde benchmark geen oordeel geeft over de marktruimte in de toekomst. Er wordt immers naar de huidige situatie gekeken ten aanzien van het draagvlak. Gelet op de groei van de regionale bevolking en het stijgend bioscoopbezoek (zo blijkt ook uit recente halfjaarcijfers van 2017) is dit echter wel reëel om te verwachten. ZKA en BSP hebben hier wel rekening mee gehouden.

Circa een vijfde minder bioscoopbezoeken in de binnenstad volgens LAgroup

Verder gaat LAgroup in op het effect van het vestigen van Euroscoop op de andere bioscopen in Arnhem. Ook daarvoor wordt een benchmark gebruikt, dit keer van eerdere openingen van perifere bioscopen sinds 2000. Daarbij wordt gekeken naar de stoelbezetting. Uit deze analyse blijkt dat de stoelbezetting in de binnenstad gemiddeld daalde met circa 30%. Voor Pathé Arnhem verwacht men echter 17,5%-22,5% minder bezoek aan Pathé Arnhem, oftewel 140.000-180.000 minder bezoeken op jaarbasis. Voor Focus en Vue Arnhem worden respectievelijk 10-15% en 20-25% minder bezoeken verwacht. In totaal gaat het om 160.000 tot 210.000 minder bezoeken in de binnenstad. Deze prognoses worden echter cijfermatig niet onderbouwd. Wel wordt kwalitatief onderbouwd dat het effect op Focus naar verhouding minder sterk zal zijn door de afwijkende programmering.

In hoofdlijn kunnen we de effecten op bezoekersaantallen die LAgroup raamt bevestigen. Stec Groep acht een verdringingseffect van 135.000-175.000 realistisch. Dit effect is wat minder hoog dan de raming van LAgroup. Belangrijkste verschil is dat LAgroup kijkt naar een gemiddelde van een benchmark van andere steden na de komst van een perifere bioscoop en vervolgens effecten raamt. Echter, gekeken moet worden naar de effecten op basis van de verwacht toekomstig bioscoopbezoek, bij voorkeur binnen de bestemmingsplanperiode (10 jaar). Gelet op de ontwikkeling van het bioscoopbezoek (incl. eerste vooruitzichten voor 2017) verwacht Stec Groep dat na de opening van Euroscoop sprake zal zijn van een minder sterk effect op andere bioscopen dan LAgroup voorziet.

2.5 Conclusie onderzoeken in licht van nieuwste cijfers

Bioscoopbezoek harder gestegen dan verwacht, inschatting marktruimte daardoor conservatief

De verwachtte bezoekersaantallen voor bioscopen in Arnhem door ZKA na de opening van Euroscoop lijken te voorzichtig te zijn ingeschat. De nieuwbouw van Pathé heeft al een groot deel van deze stijging in bezoekersaantallen opgevangen, en verwacht wordt dat door de opening van Euroscoop het aantal bioscoopbezoekers verder stijgt. Als echter de raming van ZKA wordt doorgetrokken tot 2026 (bestemmingsplanperiode) waarbij na 2021 de groei afzwakt, dan blijkt op basis van de actuele bioscoopcijfers de inschatting van de marktruimte realistisch.

Na wegvallen Rembrandt bioscoop is de stoelbezetting in Arnhem veel hoger dan Nederlands gemiddelde

Door het wegvallen van de Rembrandt bioscoop is het aantal stoelen afgenomen met 1.250, een afname van circa 31%. De huidige stoelbezetting in Arnhem is daardoor gestegen van 221 naar 321. De gemiddelde stoelbezetting in Arnhem is erg hoog, waardoor de marktruimte op basis van stoelbezetting sterker is dan meegenomen in de onderzoeken van ZKA en BSP.

LAgroup onderbouwt niet dat de conclusies uit de marktruimteberekening van ZKA onjuist zouden zijn

LAgroup kijkt bij de berekening van de effecten van Euroscoop naar een gemiddelde van een benchmark van andere steden. Daarbij kijkt LAgroup niet naar het toekomstig aantal bewoners in de marktregio, zoals ZKA wel doet, maar hangt alle effecten op aan een benchmark. De selectie van gebieden in de benchmark is daarmee allesbepalend voor de uitkomsten, geeft geen realistisch beeld en geeft geen inzicht in de

marktruimte. De marktruimte berekend door ZKA is niet onlogisch, zo bewijzen de actuele bioscoopcijfers en check van Stec Groep. Het door LAgroup gevreesde tweede multiplex effect doet hier niet aan af. Gekeken moet worden naar de effecten op basis van het verwachte toekomstig bioscoopbezoek.

Effecten van opening Euroscoop op andere Arnhemse bioscopen door BSP en LAgroup goed ingeschat

De onderzoeken van BSP en LAgroup gaan uit van lagere bezoekersaantallen bij overige bioscopen in Arnhem door de opening van Euroscoop. Daarbij wordt met name de kwetsbare positie van Vue Arnhem belicht. De recente bioscoopcijfers bevestigen dit beeld: sinds de opening van Pathé Arnhem zijn de bezoekersaantallen van deze bioscoop gehalveerd. Verwacht kan worden dat de opening van Euroscoop deze kwetsbare positie verder versterkt, waardoor de bedrijfsvoering in gevaar kan komen. De effecten van Euroscoop op Vue Arnhem en Pathé Arnhem worden in hoofdlijnen door ons onderschreven, al wordt het verdringingseffect door Stec Groep minder sterk ingeschat dan door LAgroup, namelijk 135.000-175.000 bezoekers.

Mogelijke leegstand van bioscoop is niet problematisch

Zowel ZKA als BSP geeft aan dat er bij eventuele leegstand van Vue Arnhem uit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening geen onaanvaardbare situatie ontstaat. Door de gemengde centrum bestemming van Vue Arnhem, net als Rembrandt, is herinvulling nu al mogelijk. Daar komt bij dat beide bioscopen in een door de gemeente aangewezen transformatiezone zitten. Een transformatie naar een andere functie is daarom zonder meer bespreekbaar. De ontwikkeling van Euroscoop betekent een versterking van de bioscoopstructuur van Arnhem, waarmee wordt ingespeeld op recente trends en ontwikkelingen. Onze visie is dat structuurversterking in beginsel leidt tot aanvaardbare leegstand, omdat op de langere termijn de structuur gewaarborgd blijft of verbetert.

3 Effectanalyse

In de effectanalyse gaan we eerst in op de impact van de Euroscoop-ontwikkeling op Arnhem-Zuid, en vervolgens op de impact op de Arnhemse binnenstad.

3.1 Arnhem-Zuid

Bij het analyseren van het effect van Euroscoop op Arnhem-Zuid staan we achtereenvolgens stil bij: het effect op werkgelegenheid, het horeca-aanbod, gebiedsontwikkeling van Arnhem-Zuid, synergie-effecten en veiligheids- en sociale effecten.

Werkgelegenheid

EEN TOTAAL WERKGELEGENHEIDSEFFECT VAN 67-80 STRUCTURELE FTE EN 105 TIJDELIJKE FTE

- De bioscoop en zelfstandige horeca leveren een structureel direct effect op van 55 tot 60 FTE. Hiervan wordt verwacht dat 40 tot 50% inwoners zijn van Arnhem Zuid.
- Verschillende facilitaire diensten voor de bioscoop en horeca (structureel indirecte werkgelegenheid) komen uit op 12 tot 20 FTE.
- Het tijdelijke werkgelegenheidseffect door de bouw van de bioscoop en zelfstandige horeca is 95 FTE.
- Tevens is er sprake van een tijdelijk indirect werkgelegenheidseffect, welke bestaat uit bestedingen die worden gedaan gedurende de bouw. Dit is in totaal 10 FTE.

De Euroscoop levert zowel een direct als indirect werkgelegenheidseffect op. Daarbinnen wordt onderscheid gemaakt tussen een structurele en tijdelijke werkgelegenheid.

<u>Directe werkgelegenheid</u>
Volgens Euroscoop levert de bioscoop circa 70 tot 80 structurele banen op, zowel op parttime als fulltime basis. Op basis van een analyse van vergelijkbare bioscopen verwachten we soortgelijke aantallen[5]. De ambitie van Euroscoop is dat een deel van deze banen wordt ingevuld door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Uit een studie van het SEO Economisch Onderzoek (2012) naar economische kerngegevens van de Nederlandse filmsector blijkt dat bij een totaal aantal medewerkers in een bioscoop het totaal FTE 46% is. Met andere woorden: bij 10 medewerkers in een bioscoop is het totaal aantal FTE 4,6. Vertalen we het aantal te verwachten structurele banen in de bioscoop naar FTE, dan komen we uit op een structureel direct effect van circa 30 tot 35 FTE.

Bovendien omvat het plan de ontwikkeling van drie horecagelegenheden, namelijk:
- Eetcafé (400-450 m2 BVO);
- Fastfoodrestaurant/lunchroom (200-250 m2 BVO);
- Fastfoodrestaurant (450-500 m2 BVO).

We schatten in dat het eetcafé werkgelegenheid verschaft aan circa 25 medewerkers, het fastfoodrestaurant/lunchroom circa 10 medewerkers en het fastfoodrestaurant circa 50 medewerkers[6]. In totaal leiden de te ontwikkelen horecafaciliteiten daarmee tot circa 85 banen. We komen daarbij op circa 25 FTE.

[5] Op basis van Vastgoeddata (2017) werken er bijvoorbeeld circa 65 medewerkers bij Cinemec Nijmegen, 75 bij Cinepolis Enschede en 60 bij Euroscoop Tilburg.
[6] Op basis van Vastgoeddata (2017) werken er op verschillende eetcafés, lunchroom-filialen en broodjesbars circa 10 medewerkers en varieert het aantal werknemers bij een fastfoodrestaurant van 35 tot 75 werknemers.

Voor zowel de bioscoop als de horecagelegenheden is dit circa 55 tot 60 FTE aan structurele directe werkgelegenheid. We verwachten dat circa 40 tot 50% van deze werknemers afkomstig zal zijn uit Arnhem-Zuid zelf. Daarbij kijken we naar de reisbereidheid van het type werk (bioscoop en horeca), en uit ervaring weten we dat nabijheid voor de doelgroep in deze branche (o.a. MBO'ers en studenten) belangrijk is.

Tijdelijke directe werkgelegenheid omvat de bouw van de bioscoop en aanverwante horecagelegenheden. Bekend is dat de investering van Euroscoop €20 miljoen zal zijn. Op basis van cijfers van Bouwend Nederland (Kerncijfers Bouwsector) blijkt dat elke werknemer jaarlijks een bijdrage levert in de bouwproductie van € 215.000. Dit betekent dat een tijdelijk werkgelegenheidseffect in de bouw gerealiseerd wordt van circa 95 FTE. Dit effect is tijdelijk, omdat de werkgelegenheid in principe niet meer nodig is nadat de bouw is afgerond. Bovendien zal in de praktijk de bouw ertoe leiden dat een gevulde orderportefeuille houdt en mogelijk enkele nieuwe mensen in dienst neemt. We schatten in dat de bouw leidt tot enkele FTE aan extra werkgelegenheid. Of deze in de regio landen is afhankelijk van de uiteindelijke partij die de bioscoop gaat realiseren.

Indirecte werkgelegenheid

Het structurele indirecte werkgelegenheidseffect bestaat uit ondersteunende bedrijven en diensten voor de bioscoop en horeca. Hierbij valt te denken aan schoonmaakbedrijven, leveranciers voor voedselproducten, enzovoort. Op basis van macro-economische analyses van CBS en CPB is het multiplier-effect van een dienstverlenende organisatie circa 1,2-1,3 per FTE. Bij een toename van 60-65 FTE als gevolg van de gebiedsontwikkeling gaan we uit van 12 tot 20 FTE extra aan indirecte werkgelegenheidseffect bij ondersteunende bedrijven en toeleveranciers.

Bij tijdelijke indirecte werkgelegenheid gaat het om bestedingen die worden gedaan gedurende de bouw, door zowel bedrijven en werknemers die bij het bouwproces betrokken zijn. Bijvoorbeeld door werknemers bij cateringbedrijven of broodjeszaken tijdens de lunchpauze, maar ook als gevolg van een bestedingsimpuls bij andere bedrijven. Het schatten van deze indirecte effecten is lastig. Op basis van eerdere projecten/ervaring gaan we ervan uit dat elke directe baan tijdens de bouw gemiddeld nog eens 0,1 baan tijdelijk elders oplevert (multiplier 1,1). Dit komt uit op 10 FTE aan tijdelijke indirecte werkgelegenheid. Deze banen zullen verspreid in een grotere regio landen.

Tabel 4: Werkgelegenheidseffecten

	Direct	Indirect
Structureel	Bioscoop: 30-35 FTE Horeca: 25 FTE	Facilitaire ondersteuning en toeleveranciers: 12-20 FTE
Tijdelijk	Bouw: 95 FTE	Uitgaven werknemers en bedrijven tijdens de bouw: 10 FTE

Bron: Stec Groep 2017

Voor tijdelijke directe en indirecte banen worden vooral lager en middelbaar opgeleiden gezocht. Deze werkgelegenheid zal zich vooral concentreren bij bedrijven die actief zijn in de bouw, handel/reparatie, horeca en industrie. In deze sectoren bedraagt het aandeel banen voor lager en middelbaar opgeleiden circa 82% (CBS, 2016).

Bestedingen

EEN TOTALE BESTEDINGSIMPULS VAN €6,6 MILJOEN VOOR EUROSCOOP EN ARNHEM-ZUID

- De jaarlijkse bestedingen in de bioscoop worden ingeschat op €5,2 miljoen euro. Dit omvat zowel verkoop van bioscooptickets als bestedingen bij inpandige horeca.
- De te ontwikkelen zelfstandige horeca bij Euroscoop leveren een bestedingsimpuls van €1,4 miljoen.
- Bestedingseffecten op winkelcentrum Kronenburg worden vrijwel nihil ingeschat.

De realisatie van de Euroscoop leidt tot een bestedingsimpuls door de aankoop van kaartjes en eten en drinken in de bioscoop, maar ook door bestedingen in eten en drinken in de te realiseren horecafaciliteiten.

Voor het berekenen van de bestedingsimpuls wordt allereerst gekeken naar het aantal te verwachten bioscoopbezoeken. Euroscoop gaat zelf uit van 460.000 tot 490.000 bezoekers. Het ZKA (2015) gaat uit van een raming van circa 483.000 bioscoopbezoeken voor Euroscoop Arnhem op jaarbasis. Dit bestaat enerzijds uit 459.000 reguliere bioscoopbezoeken en anderzijds uit 24.000 aanvullend bezoek (congres, bijeenkomsten, sportmanifestaties, concerten)[7]. Voor het berekenen van het bestedingseffect gaan we uit van de raming van het ZKA. Vervolgens kijken we naar de tarieven voor een bioscoopbezoek aan Euroscoop. Tarieven voor volwassenen liggen op €8,50, met een toeslag van €1 voor 3D-films. 60-plussers en studenten betalen €7,50 en kinderen tot 12 jaar €6,50. Op maandag kost een bioscoopbezoek voor iedereen €5. We hanteren een gemiddelde prijs van €8. We komen daarmee uit op een bestedingsimpuls van circa €3.850.000 door de verkoop van bioscooptickets. Uit het ContinuVrijeTijdsOnderzoek (CVTO) blijkt dat de gemiddelde horecabestedingen per bioscoopbezoeker circa €2,80 bedraagt. Dit bestaat voor een groot deel uit de inpandige horeca. Tellen we dit op bij de bestedingsimpuls door de verkoop van bioscooptickets komen we uit op een totaal van €5,2 miljoen aan bestedingen in de bioscoop zelf.

Het totale omzetpotentieel voor de horeca gegenereerd door bioscoopbezoekers door de te ontwikkelen zelfstandige horecafaciliteiten is echter groter. In onderzoek van ZKA (2015) naar Euroscoop Arnhem wordt ervan uitgegaan dat voorafgaand aan of na afloop 25-30% van de bioscoopbezoekers uitpandige/zelfstandige horeca bezoekt. In deze zelfstandige horeca wordt gemiddeld €10,50 per persoon besteed kijkend naar de gemiddelde bestedingen bij de beoogde formules. Dit leidt tot een bestedingsimpuls van circa €1,4 miljoen bij de zelfstandige horeca. Dit is een conservatieve inschatting, want we verwachten dat naast de bioscoopbezoekers die de horecafaciliteiten bezoeken, het bestedingspotentieel voor de beoogde horeca groter is:

- De beoogde horeca kan worden bezocht door bezoekers van de sport- en educatieve functies in het gebied;
- Bezoek van autonoom publiek uit Arnhem en een bredere regio (inclusief passanten);
- Er is een bescheiden aanbod aan horeca in Arnhem-Zuid. De horeca kan daarmee een lokale functie vervullen voor Arnhem-Zuid.

De totale bestedingsimpuls voor zowel de bioscoop als de zelfstandige horeca is daarmee €6,6 miljoen. Bovendien verwachten we dat inwoners van Arnhem-Zuid momenteel minder geld uitgeven aan een bioscoopbezoeken door het ontbreken van deze voorziening in de nabijheid. De realisatie van de bioscoop kan immers de drempel verlagen voor inwoners van Arnhem-Zuid om een bioscoop te bezoeken, waardoor een ‘nieuwe markt’ wordt aangeboord. In de ‘Factsheet Cultuur 2014’ komt naar voren dat 63% van de inwoners van Arnhem Zuid vindt dat er onvoldoende aanbod is van culturele voorzieningen en activiteiten in de wijk, tegenover 37% in Arnhem Noord. Inwoners van Arnhem-Zuid geven aan meer cultureel aanbod te willen in Arnhem Zuid. De realisatie van de bioscoop kan dit cultureel aanbod versterken. Dit gegeven kan leiden tot een extra bestedingsimpuls. Kortom schatten we in dat een deel van de inwoners in Arnhem-Zuid nu niet of nauwelijks naar de bioscoop gaat, terwijl dit na de realisatie van de Euroscoop in het stadsdeel dit wel het geval zal zijn.

Tot slot gaan we in op mogelijke bestedingseffecten op winkelcentrum Kronenburg als gevolg van de bioscoopontwikkeling. We schatten het effect op vrijwel nihil in. Enerzijds door de fysieke afscheiding van de beoogde locatie van Euroscoop en Kronenburg dankzij de N325, anderzijds door verschillende zwaartepunten in bezoekintensiteit. Winkelcentrum Kronenburg ontvangt bezoekers in de ochtend en middagen (en is ’s avonds gesloten), terwijl Euroscoop het overgrote deel van de bezoekers in de avonduren zal ontvangen.

[7] Deze raming is gebaseerd op de volgende drie criteria: 1) Attractiewaarde, sterkte en zwakten van de (beoogde) locatie en het concept/type bioscoop, 2) De ‘natuurlijke’ oriëntatie (vanuit regionale verzorgingsfunctie) op steden met bioscoopaanbod in de regio, 3) De afstand en bereikbaarheid (of reistijd) vanuit gemeenten naar Arnhem en andere gemeenten in de regio. Bezoekersaantallen voor de aanvullende functies (congres, etc.) zijn gebaseerd op basis van overleg met Euroscoop. Zie ook: ZKA, 2015, p. 20.

Gebiedsontwikkeling Arnhem-Zuid en het leisure/sport cluster

EUROSCOOP ALS MOGELIJKE IMPULS VOOR VERDERE GEBIEDSONTWIKKELING

- Leisure-ontwikkelingen, zoals een bioscoop, werken vaak imago-versterkend voor een gebied.
- Een bioscoop genereert traffic, waardoor het gebied aantrekkelijk wordt om in te investeren.
- Door het leisure/sport cluster te versterken kan op meer bezoekmotieven worden ingespeeld en een bredere doelgroep worden bereikt.
- Beperkt horeca-aanbod in Arnhem-Zuid wordt versterkt.

Bij gebiedsontwikkeling wordt leisure regelmatig ingezet om een gebied aantrekkelijker te maken. Uit ervaring weten we dat leisure de potentie heeft om imago-versterkend te werken en een gebied een identiteit te geven. Wel benadrukken we dat een kwaliteitsimpuls sterk afhankelijk is van de kwaliteit van de stedelijke ontwikkeling. We adviseren dat de ontwikkeling van de bioscoop dient geïntegreerd te zijn in het gehele gebied. In het bijzonder leisuretrekkers met hoge bezoekersaantallen als bioscopen en casino's, hebben spin-off in termen van afgeleide bestedingen en werkgelegenheid. Dit maakt het gebied voor partijen aantrekkelijker om in te investeren, wat positieve invloed kan hebben op het imago van Arnhem-Zuid.

Het plan voor de Euroscoop bioscoop maakt onderdeel uit van een geïntegreerde gebiedsontwikkeling van en rond de Rijnhal in Arnhem, waarin een aantrekkelijk sport- en leisurepark voor bewoners en scholieren centraal staat. De ontwikkeling van Euroscoop past qua functie in het gebied, en kan bijdragen aan de uitstraling van het gebied als centrum voor leisure en sport. Met de integratie van verschillende functies kan voor het gehele gebied op meer bezoekmotieven worden ingespeeld en kan een bredere doelgroep worden bereikt.

Tot slot betekent het toevoegen van horeca naast de Euroscoop een versterking van het momenteel beperkte horeca-aanbod in Arnhem-Zuid, en daarmee een versterking van het voorzieningenniveau. Hoewel bijna de helft van de inwoners woonachtig is in Arnhem-Zuid (CBS, 2017), bevinden er zich circa 12% van de horecabedrijven in Arnhem[8]. Ook uit de recent uitgebrachte horecavisie 2017 Arnhem blijkt dat het horeca-aanbod (kijkend naar restaurants) ondervertegenwoordigd is in Arnhem-Zuid. Doordat de geplande horeca kleinschalig en sterk verbonden aan de bioscoopontwikkeling is, verwachten daarom een zeer beperkt effect op de bestaande horeca in Arnhem-Zuid.

Mogelijkheden tot synergie met nabijgelegen functies

BEPERKTE SYNERGIE-EFFECTEN MET NABIJGELEGEN FUNCTIES EN VICE VERSA

- Vestiging Euroscoop biedt functionele synergievoordelen (zoals vergroten van verzorgingsgebied en aantrekken nieuwe doelgroepen).
- Verschillende mogelijkheden om functies in gebied te combineren, zoals het gebruik van de zalen van Euroscoop door het Rijnijssel College en het uitwisselen van parkeerplaatsen.

Multifunctionaliteit en clustering van voorzieningen krijgen steeds meer aandacht. Daarbij liggen synergievoordelen vaak ten grondslag, waarbij de verschillende functies in een gebied verweven raken. Uit onderzoek van NVM (2009) blijkt dat ongeveer een derde van de bezoekers met als hoofdmotief entertainment horeca en winkels aandoet. Bij de ontwikkeling van de Euroscoop ontstaat er een gebied met zowel leisure, horeca als retail (Decathlon). Mogelijke synergievoordelen bij de combinatie van deze functies valt te denken aan de vergroting van het verzorgingsgebied, het aantrekken van nieuwe doelgroepen en een toename van herhalingsbezoek.

[8] Daarbij wordt in acht genomen dat gezien de ligging van het centrum in Arnhem-Noord daar logischerwijs ook een groter aandeel van de horeca gevestigd is.

Bovendien biedt de ontwikkeling van de Euroscoop op het Olympus kwadrant verschillende mogelijkheden tot synergie op het terrein:

Tabel 5: Mogelijkheden voor synergie op het Olympus kwadrant met Euroscoop

	Mogelijkheden voor synergie
1.	Gebruik van zalen Euroscoop door Olympus College en nabijgelegen Rijnijssel College (ROC).
2.	Live wedstrijden en concerten in het verlengde van het Gelredome afspelen in Euroscoop.
3	Combinatiebezoeken met leisurevoorzieningen zoals het zwembad voor de jeugd.
4.	Euroscoop biedt congresfaciliteiten aan, en op het terrein en in de omgeving (Gelredome) zijn een groot aantal parkeerplaatsen voorhanden. Bovendien komt er bij de Euroscoop een parkeergarage die plaats moet bieden aan 500 auto's[9].
5.	Uitwisselen van parkeerplekken. Meerdere voorzieningen op het terrein hebben een sterke parkeerbehoefte, zoals de Decathlon. Het combineren van parkeerplekken levert minder ruimtebeslag op. Bovendien kennen de voorzieningen veelal verschillende piekmomenten (Decathlon in de middag en Euroscoop in de avond).

Bron: Stec Groep, 2017

Overige veiligheids- en sociale effecten

VESTIGING EUROSCOOP LEIDT TOT ENIGE VEILIGHEIDS- EN SOCIALE EFFECTEN

- Euroscoop trekt bezoekers in de avonden, waardoor het terrein minder aantrekkelijk wordt voor mogelijke criminaliteit
- Euroscoop geeft aan mensen in dienst te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Tot slot verwachten we een effect vanuit veiligheidsperspectief en sociaal perspectief. Momenteel zijn er beperkt bezoekers op het terrein in de avonduren. Hierdoor krijgt het terrein die momenten een meer verlaten uitstraling. Euroscoop zal juist met name in de avonduren bezoekers trekken richting het Olympus kwadrant. De potentiele bezoekersstromen in de avonden maakt het gebied minder aantrekkelijk voor eventuele criminaliteit.

Daarnaast verwachten we verschillende mogelijke sociale effecten als gevolg van de ontwikkeling van Euroscoop op omliggende wijken. Allereerst hebben mensen die nu nauwelijks de deur uit komen (sociaal isolement) nu een mogelijkheid om in de nabije omgeving onder de mensen te komen. Uit de bioscoopmonitor 2016 (Stichting filmonderzoek) blijkt dat 53% van de mensen uit de laagste sociale klasse (werkloos/arbeidsongeschikt/bijstandsuitkering/vut/pensioen/student) jaarlijks een bioscoop bezoekt. Ondanks dat we verwachten dat studenten in aantal een aanzienlijk deel uitmaakt van deze groep, kan gesteld worden dat er desondanks animo is onder deze groep om een bioscoop te bezoeken. Ten tweede is aangegeven dat een deel van de banen in de bioscoop wordt opgevuld door mensen 'met een afstand tot de arbeidsmarkt'. We verwachten dat dit positief is voor omliggende wijken.

[9] Arnhem Direct, 16 november 2016, http://www.arnhem-direct.nl/berichten/euroscoop-wordt-prijsvechter-die-concurreert-met-alle-bioscopen/

3.2 Binnenstad

Wij gaan bij het analyseren van de effecten van Euroscoop op de binnenstad in op de volgende effecten: combinatiebezoeken naar de binnenstad, bestedingen, werkgelegenheid en verdringingseffecten op de horeca en bestaande bioscopen.

Mogelijke combinatiebezoeken naar de binnenstad

BINNENSTAD PROFITEERT BEPERKT VAN COMBINATIEBEZOEKEN EUROSCOOP

- Naar schatting doet 5% van de bezoekers van Euroscoop een combinatiebezoek aan de binnenstad. Dit zijn maximaal 24.000 combinatiebezoeken.

Zowel de onderzoeken van BSP als ZKA gaat uit van mogelijke combinatiebezoeken naar de binnenstad van Arnhem. Dit gaat veelal om mensen die na een bezoek aan Euroscoop de horeca in de binnenstad van Arnhem bezoeken. Volgens BSP gaat voornamelijk om 'uitgaan' op vrijdag- en zaterdagavond. De binnenstad van Arnhem is daarbij de enige plek die in deze functie kan vervullen. Ook ZKA ziet een positief effect, omdat een (klein) deel van de bezoeken aan Euroscoop de binnenstad zal bezoeken. De mogelijke combinatiebezoeken worden in beide studies niet gekwantificeerd. Expertmatig onderschrijven we dat er combinatiebezoeken met de binnenstad plaats gaan vinden. Wel verwachten we dat dit effect zeer beperkt zal zijn. Wij schatten in dat 5% van de bezoekers aan Euroscoop een combinatiebezoek zal doen aan de binnenstad. Dit zijn op basis van de verwachte bezoekersaantallen door Euroscoop (460.000-490.000) maximaal 24.000 combinatiebezoeken.

Bestedingen

EEN NEGATIEF BESTEDINGSEFFECT VAN €1,85 MILJOEN TOT €2,45 MILJOEN VOOR HUIDIGE ARNHEMSE BIOSCOPEN EN BINNENSTAD

- €1,7-€2,2 miljoen minder bestedingen in de Arnhemse bioscopen in de binnenstad (tickets en inpandige horeca).
- Per saldo een negatief bestedingseffect van €150.000 tot €250.000 voor de horeca in de binnenstad.

In hoofdstuk 2 gingen we al in op het verdringingseffect van de komst van Euroscoop op andere Arnhemse bioscopen. Daarbij gaan wij uit van een verdringing van 135.000 tot 175.000 bezoekers voor andere bioscopen in Arnhem (welke zich allemaal in de binnenstad bevinden). Dit heeft een effect op de bestedingen die worden gedaan in de binnenstad. Het gaat hier om de verkoop van bioscooptickets en inpandige horeca, maar ook om bestedingen die worden gedaan in horeca en detailhandel in de binnenstad dankzij Euroscoop door combinatiebezoeken.

We hanteren voor het berekenen van het bestedingseffect door bioscooptickets de ticketprijzen van Pathé, aangezien verwacht wordt dat in aantal daar het verdringingseffect het grootst zal zijn. Voor volwassenen zijn de tarieven €10,50, senioren en studenten betalen €8,50 en kinderen tot 12 jaar €5. De toeslag voor 3D-films is €1,50. We hanteren een gemiddelde prijs van €9,50. Daarnaast blijkt uit het ContinuVrijeTijdsOnderzoek (CVTO) dat de gemiddelde horecabestedingen per bioscoopbezoeker circa €2,80 bedraagt. Afgaande op een afname van 135.000 tot 175.000 bezoekers is er sprake van circa €1,7 tot €2,2 miljoen minder bestedingen bij de bioscopen zelf.

Daarnaast gaan we ervan uit dat voorafgaand aan of na afloop 25 tot 30% van de bioscoopbezoekers uitpandige/zelfstandige horeca bezoekt. We hanteren, net als bij de eerdere berekening van bestedingseffecten in Arnhem-Zuid, een gemiddelde besteding van €10,50 per persoon. Dit leidt tot een afname van horecabestedingen van €400.000 tot €500.000 in de binnenstad door lagere bezoekersaantallen

bij bioscopen in de binnenstad[10]. Tegelijkertijd, zo concludeerden we eerder, verwachten we dat bezoekers van Euroscoop een combinatiebezoek gaan doen met de binnenstad (24.000 combinatiebezoeken). Wij gaan ervan uit dat deze bezoekers een soortgelijke besteding doen in horeca in de binnenstad (€10,50 per bezoeker). Door de combinatiebezoeken vanuit Euroscoop is er sprake van een bestedingsimpuls van €250.000. Per saldo is er sprake van een negatief omzeteffect op horeca in de binnenstad van €150.000 tot €250.000. Voor de horeca in de binnenstad geldt dat de negatieve effecten (minder horecabestedingen als gevolg van afgenomen bioscoopbezoek in centrum) voor een groot deel worden gecompenseerd door positieve effecten (extra horecabestedingen door combinatiebezoeken vanuit Euroscoop).

Het totale negatieve bestedingseffect, bestaande uit de verkoop van bioscooptickets/inpandige horeca en de horeca in de Arnhemse binnenstad, komt uit op €1,85 tot €2,45 miljoen.

VOLGENS LAGROUP LOOPT DE ARNHEMSE HORECA EN DETAILHANDEL IN BINNENSTAD €1,0-€1,3 MILJOEN MIS DOOR KOMST EUROSCOOP. ONZE REACTIE:

In het onderzoek van LAgroup wordt uitgegaan van 160.000 tot 210.000 minder bezoeken aan de binnenstad door de komst van Euroscoop. Net als Stec Groep wordt voor horecabestedingen uitgegaan van de CVTO-cijfers (€10,50 per horecabezoek). LAgroup gaat ervan uit dat, op basis van eigen onderzoek, 30% van de bezoekers van Pathé aansluitend horeca bezoekt in de binnenstad. Dit is vergelijkbaar met de door Stec Groep gehanteerde cijfers (25-30% aansluitende horeca-bezoeken).

Daarnaast rekent LAgroup met afgeleide detailhandelsbestedingen door bioscoopbezoek aan Pathé. Uit beperkt beschikbare onderzoeken naar afgeleide bestedingen van bioscoop- en museumbezoekers in horeca en winkels blijkt volgens LAgroup dat de verhouding tussen winkelbesteding en horecabesteding per persoon ongeveer 2:1 is. De gemiddelde winkelbesteding is dan €21. Wij sluiten niet uit dat bezoekers die een bezoek aan detailhandel en Pathé combineren gemiddeld dit bedrag uitgeven in Arnhemse winkels. Wij schatten echter in dat deze bestedingen niet afgeleid zijn aan een bezoek van Pathé, maar dat primair een winkelbezoek wordt gecombineerd met een bioscoop bezoek. Met andere woorden gaan wij ervan uit dat in de gevallen dat een winkelbezoek in de binnenstad wordt gecombineerd met een bioscoopbezoek, een bezoek aan een bioscoop meer een afgeleide is van het winkelbezoek in plaats van vice versa. Het verdringingseffect op Arnhemse bioscopen in de binnenstad door de komst van Euroscoop is dan waarschijnlijk nauwelijks van invloed op de detailhandelsbestedingen in het centrum.

Werkgelegenheid

OPENING EUROSCOOP KOST 11 TOT 15 FTE IN DE BINNENSTAD

- Op bestaande bioscopen wordt een negatief effect van 20 tot 25 banen ingeschat. Dit is omgerekend 9 tot 12 FTE.
- Voor de horeca in de binnenstad gaat het om een banenverlies van 5 tot 7 arbeidsplaatsen. Dit is 2 tot 3 FTE.

Het werkgelegenheidseffect op de binnenstad bestaat enerzijds banenverlies bij bioscopen in de binnenstad en anderzijds door uit banenverlies door een lagere omzet bij horecagelegenheden in de binnenstad. Voor het personeel van de bioscopen gaan we uit van een afname van 20 tot 25 banen[11]. Gezien het grote aantal parttimers bij bioscopen (elke 10 banen is 4,6 FTE) gaat het hier om 9 tot 12 FTE.

[10] BSP hanteert in haar onderzoek dezelfde kengetallen, en komt op basis van 68.500-99.500 minder bioscoopbezoeken in het centrum uit op een negatief effect van €200.000 tot €290.000.
[11] We hanteren dezelfde kengetallen als bij het berekenen van het aantal werknemers bij de te openen Euroscoop, namelijk 70-80 banen voor 460.000 tot 490.000 verwachte bezoekers. Dit is 1 baan per 6333 verwachte bezoekers. Met een berekende verwachte afname van circa 150.000 bezoekers bioscoopbezoekers in de Arnhemse binnenstad gaat het om een afname van circa 20 tot 25 banen.

Voor het werkgelegenheidseffect op de horeca in de binnenstad kijken we naar het berekende omzeteffect. Dit is €150.000 tot €250.000. Als we kijken naar arbeidsproductiviteitscijfers (CBS) dan komen we uit op een afname van 2 tot 3 FTE. Dit zijn 5 tot 7 directe arbeidsplaatsen die verloren gaan door de daling van het bioscoopbezoek in de binnenstad van Arnhem[12].

In totaal is er sprake van een negatief werkgelegenheidseffect van 25 tot 32 arbeidsplaatsen, oftewel 11 tot 15 FTE.

Verdringingseffecten op bestaande horeca

EEN MAXIMALE VERDRINGING VAN 110 M² HORECA VERWACHT

- Het horeca-aanbod in Arnhem is bovengemiddeld, net als de omzet per vierkante meter.
- Het verdringingseffect op de horeca is 0,1% van het totale aanbod.
- De kans op mogelijke leegstand van horeca lijkt zeer beperkt.

Eerder is al het omzeteffect berekend van de vestiging van Euroscoop op de horeca in de Arnhemse binnenstad. We kijken nu nader naar mogelijke verdringingseffecten. In Arnhem zijn circa 485 horecabedrijven met een totaaloppervlakte van 83.265 m2 (HorecaDNA, 2017). Als we gemeente Arnhem vergelijken met andere gemeenten dan beschikt Arnhem over een relatief hoge horecadichtheid, namelijk circa 31-32 bedrijven per 10.000 inwoners. Ter vergelijking, in Apeldoorn en Nijmegen zijn er respectievelijk 29 en 24 horecabedrijven per 10.000 inwoners (zie tabel 5.

Tabel 6: Horecabedrijven per 10.000 inwoners in verschillende gemeenten (2016)

Gemeente	Horecabedrijven per 10.000 inwoners
Arnhem	31,5
Nijmegen	28,7
Deventer	24,4
Enschede	24,2
Apeldoorn	23,6
Hengelo	21,8
Provincie Gelderland	23,9
Nederland	26,8

Bron: HorecaDNA, 2017

Arnhem beschikt kortom over relatief veel horecagelegenheden. Het is niet uit te sluiten dat bepaalde ondernemers effecten ondervinden door de toevoeging van het horeca-aanbod in Arnhem-Zuid. We verwachten echter een zeer beperkt effect. De horeca-ontwikkeling bij Euroscoop is kleinschalig en sterk verbonden aan de bioscoop. Bovendien is het beoogde horeca-segment bij de bioscoop (fastfood) anders dan het dominante horeca-aanbod in het centrum.

Als we het verdringingseffect uitrekenen in vierkante meter horeca komen we uit op het volgende. Het totale berekende omzeteffect op de horeca in de Arnhemse binnenstad is €0,15 tot €0,25 miljoen. De gemiddelde omzet per m² in Arnhem is momenteel €2.209 (zo blijkt uit de Horecavisie Arnhem 2017)[13]. Op basis van deze gegevens betekent dit een verdringing van circa 70 tot 110 m². Wij verwachten echter dat het omzetverlies bij de Arnhemse horeca zich verspreidt over het gehele horeca-aanbod, waardoor de omzeteffecten per vestiging beperkt zijn. Een verdringing van 110 m² betekent bovendien slechts 0,1% van het totale horeca-aanbod.

[12] Ter vergelijking: het totaal aantal banen in de horeca in het centrum van Arnhem is 2.040 (HorecaDNA, 2017).
[13] Ter vergelijking: de gemiddelde omzet per vierkante meter in Nederland is €1.916. Ondanks het relatief hoge horeca-aanbod in Arnhem, ligt de omzet per m² nog steeds hoger.

Verdringingseffecten op bestaande bioscopen

RISICO OP LEEGSTAND BESTAANDE BIOSCOPEN, MAAR GEEN PROBLEMATISCHE SITUATIE VERWACHT

- 135.000 tot 175.000 minder bezoekers verwacht voor bioscopen in binnenstad.
- Bij mogelijke leegstand wordt verwacht dat een andere stedelijke functie kan worden gevonden.
- De Arnhemse bioscoopstructuur versterkt voor langere termijn, waardoor eventuele leegstand aanvaardbaar is.

In hoofdstuk 2 gingen we al uitgebreid in op verdringings- en eventuele leegstandseffecten voor de bioscopen in de binnenstad. Daarbij is een effect berekend van 135.000 tot 175.000 minder bezoekers. We concluderen dat er risico is op leegstand. Het meest kwetsbaar is de Blikken bioscoop. Net als ZKA en BSP ontstaat er volgens ons geen onaanvaardbare situatie vanuit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening. Het is aannemelijk dat voor stadsbioscopen bij eventuele leegstand (op termijn) een andere stedelijke functie kan worden gevonden, al dan niet door herontwikkeling. We analyseren tegelijkertijd dat er door de toevoeging van Euroscoop sprake is van een structuurversterking in de Arnhemse bioscoopmarkt, waarbij wordt ingespeeld op recente trends en ontwikkelingen (zoals schaalvergroting, het aanbieden van moderne technieken en een groot/divers aanbod).

3.3 Conclusie

Concluderend wordt in onderstaande tabel een overzicht gegeven van de verschillende economische effecten voor Arnhem-Zuid en de binnenstad.

Tabel 7: Overzicht economische effecten Euroscoop op Arnhem

	Arnhem-Zuid	Binnenstad	Totaal Arnhem
Werkgelegenheid			
Structureel	67-80 FTE	Afname 11-15 FTE	52-69 FTE
Tijdelijk	105 FTE	Geen effect	105 FTE
Bestedingen			
Bioscoop	€5,2 miljoen	Afname €1,7-€2,2 miljoen	€3-€3,5 miljoen
Zelfstandige horeca	€1,4 miljoen	Afname €150.000-€250.000	€1,15-1,25 miljoen

Bron: Stec Groep, 2017

Daarnaast vatten we samen:

- De Arnhemse bioscoopstructuur wordt versterkt door de vestiging van Euroscoop. Met de bioscoopontwikkeling wordt ingespeeld op recente trends en ontwikkelingen.
- Leegstand van een bioscoop in de binnenstad is niet uit te sluiten. De Vue Arnhem (Blikken bioscoop) is het meest kwetsbaar. Er ontstaat volgens Stec Groep echter geen onaanvaardbare leegstand.
- Euroscoop kan mogelijk een impuls geven aan verdere gebiedsontwikkeling in Arnhem-Zuid en het sport/leisure-cluster, en daarmee het imago van Arnhem-Zuid verbeteren. Dit is afhankelijk van de kwaliteit van de stedelijke ontwikkeling en de integratie van de ontwikkeling in het gehele gebied.
- De ontwikkeling van Euroscoop biedt mogelijkheden tot synergievoordelen met nabijgelegen functies, zoals het Olympus College (collegezalen), het Gelredome (live wedstrijden en concerten) en de aanwezigheid van parkeerplaatsen.
- Afnemende horeca-bestedingen in de binnenstad door lagere bezoekersaantallen via bioscopen in de binnenstad leiden nauwelijks tot verdringingseffecten. Bovendien wordt een klein aantal combinatiebezoeken verwacht van Euroscoop-bezoekers met de binnenstad.

Overzicht gestelde vragen en locatie antwoorden in verschillende onderzoeken

		ZKA	BSP	Stec
	Actualisatie bioscoopcijfers			§2.1
	Economische effecten			
SP	Het is onvoldoende duidelijk wat de negatieve effecten op de binnenstad zullen zijn bij komst Euroscoop. Denk hierbij vooral aan afnemend bezoek horeca. Waaruit blijkt dat de komst van Euroscoop geen negatieve effecten op bezoek binnenstad zal hebben?		p.18 negatief effect op horecabestedingen binnenstad: €200.000 à €290.000,-. Compensatie extra bestedingen van combibezoek multiplex bioscoop binnenstad: + € 257.000 Per saldo: ongeveer gelijk.	§3.2 Per saldo negatief bestedingseffect van € 150.000 à € 250.000 voor horeca binnenstad. €1,7 à €2,2 miljoen minder bestedingen in Arnhemse bioscopen (tickets en inpandige horeca).
Arnhem Centraal	Wat kan het effect van de komst van de bioscoop zijn op de economie van Arnhem Zuid?			§3.1 Bestedingsimpuls Zuid bij te ontwikkelen zelfstandige horeca €1,4 miljoen. €5,2 miljoen door ticketverkoop en inpandige horeca. Werkgelegenheidseffect: structureel 55 à 60 fte (bioscoop en horeca),indirect 12 à 20 fte. Tijdelijk 95fte (bouw)
Arnhem Centraal	Hoeveel mensen uit Zuid geven momenteel mogelijk hoeveel minder geld uit in Zuid door het ontbreken van voorzieningen (horeca, bios e.d.) en waar gaan zij naartoe?			§3.1 (zie bovenstaand)
Arnhem Centraal	Zouden meer mensen uit Zuid meer geld gaan uitgeven in het eigen stadsdeel als deze voorziening zou komen?			§3.1
Arnhem Centraal	Wat zou de meer- of minderwaarde zijn van de komst van de bioscoop voor Gelredome en Kronenburg?			§3.1

		ZKA	BSP	Stec
Arnhem Centraal	Welk effect heeft deze voorziening op horeca in noord en zuid?		p.18: negatief effect op horecabestedingen binnenstad: €200.000 à €290.000,-. Compensatie extra bestedingen van combibezoek multiplex bioscoop binnenstad: + € 257.000 Per saldo: ongeveer gelijk.	§3.1 en §3.2 Per saldo negatief bestedingseffect van € 150.000 à € 250.000 voor horeca binnenstad. €1,7 à €2,2 miljoen minder bestedingen in Arnhemse bioscopen (tickets en inpandige horeca). Effect op winkelbestedingen beperkt. Bestedingsimpuls Zuid bij te ontwikkelen zelfstandige horeca €1,4 miljoen €5,2 miljoen door ticketverkoop en inpandige horeca. Werkgelegenheidseffect: structureel 55 à 60 fte (bioscoop en horeca),indirect 12 à 20 fte. Tijdelijk 95fte (bouw)
D66	Tot hoe veel meer of minder bezoeken aan 1. de binnenstad van Arnhem 2. de centra van regiogemeenten leidt de komst van Euroscoop?		P.18: negatief effect op horecabestedingen binnenstad: €200.000 à €290.000,-. Compensatie extra bestedingen van combibezoek multiplex bioscoop binnenstad: + € 257.000 Per saldo: ongeveer gelijk.	§3.1 en §3.2 (zie bovenstaand)
D66	Tot hoe veel meer of minder totale bestedingen 1. in de binnenstad van Arnhem 2. de centra van regiogemeenten leidt de komst van Euroscoop en in welke segmenten? (in ieder geval meenemen: horeca, retail, vrijetijdsbesteding én parkeren)		p.18: negatief effect op horecabestedingen binnenstad: €200.000 à €290.000,-. Compensatie extra bestedingen van combibezoek multiplex bioscoop binnenstad: + €257.000 Per saldo: ongeveer gelijk.	§3.1 en §3.2 (zie bovenstaand)

		ZKA	BSP	Stec
CU	Wat is de economische en culturele winst van een dergelijke ontwikkeling, inzake werkgelegenheid, culturele impuls van het gebied en de regio, integratie met onderwijs, sport en leisure e.d. (uitwerken van een business case)			§3.1 Werkgelegenheidseffect: structureel 55 à 60 fte (bioscoop en horeca),indirect 12 à 20 fte. Tijdelijk 95fte (bouw) Impuls Euroscoscoop voor verdere gebiedsontwikkeling: • Leisure ontwikkelingen zoals een bioscoop, werken vaak imago-versterkend voor een gebied • Een bioscoop genereert traffic, waardoor het gebied aantrekkelijker wordt om in te investeren • Door leisure/sport cluster te versterken kan op meer bezoekmotieven worden ingespeeld en een bredere doelgroep worden bereikt
VVD	Effecten op bezoek binnenstad voor verblijf, winkelen en horecabezoek		P.18:negatief effect op horecabestedingen binnenstad: €200.000 à € 290.000,-. Compensatie extra bestedingen van combibezoek multiplex bioscoop binnenstad: + € 257.000. Per saldo: ongeveer gelijk.	§3.2 Per saldo negatief bestedingseffect van € 150.000 à € 250.000 voor horeca binnenstad. €1,7 à €2,2 miljoen minder bestedingen in Arnhemse bioscopen (tickets en inpandige horeca). Effect op winkelbestedingen beperkt.

		ZKA	BSP	Stec
CDA	Welke economische effecten worden verwacht in het directie gebied rond de Euroscoop als de bioscoop daar is?			§3.1 Bestedingsimpuls Zuid bij te ontwikkelen zelfstandige horeca €1,4 miljoen 5,2 miljoen door ticketverkoop en inpandige horeca. Werkgelegenheidseffect: structureel 55 à 60 fte (bioscoop en horeca),indirect. 12 à 20 fte. Tijdelijk 95fte (bouw)
CDA	Welke economische effecten worden verwacht in Arnhem-Zuid als de Euroscoop daar is?			§3.1 (zie bovenstaand)
Pathé	Er wordt aangenomen dat de bezoekers van Pathe hoofdzakelijk uit de binnenstad komen. Dat is onjuist. Slechts 30% van de bezoekers komt uit Arnhem, de rest uit de verre regio. Daarmee vervult Pathé de door Euroscoop beoogde regiofunctie al. Risico is hierdoor dat er veel minder regiobezoekers naar de binnenstad van Arnhem komen. Wat is het effect op de binnenstad wetende dat slechts 30% van de Pathé bezoekers uit de stad Arnhem komt.			§2.2, §2.3 en §2.4
Pathé	Is er onderzocht hoeveel procent van “de Pathé bezoeker” nu iets besteedt in de binnenstad? Zo nee dan lijkt me dit een zinvolle onderzoeksvraag.			§3.2
Pathé	Er wordt aangenomen dat Euroscoop 70-80 banen oplevert. Dit klopt wellicht, maar zal in FTE niet meer dan 20 zijn. En door de komst van Euroscoop zullen het aantal banen bij Pathé en de andere binnenstad bioscopen dalen. Hoeveel banen levert de komst van Euroscoop écht éxtra (fte) op			§3.1, §3.2 en §3.3 Tabel 6
Olympus College	Is er onderzoek naar de economische effecten van de komst van Euroscoop voor de omliggende bedrijven ?			§3.1

		ZKA	BSP	Stec
PBA	Wat is het mogelijk effect van Euroscoop op de bezoekcijfers van de binnenstad?		P.18: negatief effect op horecabestedingen binnenstad: €200.000 à € 290.000,-. Compensatie extra bestedingen van combibezoek multiplex bioscoop binnenstad: + € 257.000. Per saldo: ongeveer gelijk.	§3.2
CU	Verzoek is om de volgende beoordelingscriteria mee te nemen in het onderzoek; Ruimtelijke inpasbaarheid, Synergie met de omgeving, Effect op de Binnenstad en Duurzaam ruimte gebruik/kans voor ontwikkeling Arnhem Zuid locatie. In lijn met locatie onderzoek opzet in Nijmegen. (zie bijlagen pag. 14) Waarbij hierbij precies het omgekeerde wordt onderzocht, nml in hoeverre kan een grote bioscoop de ontwikkelingen in de binnenstad versterken of evt. schaden. In Nijmegen zie dat het vraagstuk net omgekeerd is, in hoeverre kan een grote bioscoop in het centrum de aantrekkelijkheid van de stad versterken, naast de grote bioscoop (Cinemec) net buiten Nijmegen.			§3.1 en §3.2
	Meerwaarde Euroscoop			
SP	Met: Pathé, Vue en focus in Arnhem en andere bioscopen in de regio wordt de regio mogelijk al ruim voldoende bedient. Waaruit blijkt (feiten, geen aannames) dat Euroscoop een aanvulling is op wat er al is?		p. 14: overlap in functie met vue en Pathé.	§2.2, §2.3 en §2.4 Het gaat om een toekomstbeeld. Vanuit kennis/feiten uit het verleden worden aannames gemaakt voor de toekomst.
SP	Waaruit blijkt dat Euroscoop "vernieuwend" is t.o.v. bestaande bioscopen?		p. 14: overlap in functie met vue en Pathé.	
Pathé	Hoe aannemelijk is het dat de Euroscoop iets toevoegt aan het bestaande aanbod: zowel Focus (2018) als Pathé (2015) als Cinemec (2016) zijn zeer moderne bioscopen met nieuwe comfortabele stoelen, goede zichtlijnen, grote schermen en met de modernste nieuwe projectie en geluidstechnieken. Het film en specials aanbod van de Euroscoop is exact gelijk aan Pathé en Cinemec. De basis toegangsprijs van de Euroscoop ligt wat lager maar de kortingstickets van Pathé en Cinemec zijn goedkoper. Kinderen kunnen bij Pathé voor slechts € 5,- naar de film. Overall is er nauwelijks verschil: het is meer van hetzelfde.		p.16	§2.1

		ZKA	BSP	Stec
OKA	Wat levert een grootschalige bioscoop Arnhem op?		Paragraaf 2.1	§3.3
PBA	Hoe kunt u onderbouwen dat Euroscoop aanvullend is ten opzichte van het nabij beschikbare aanbod (o.a. Cinemec Lent en Pathé Arnhem) en niet 'meer van hetzelfde'.		p. 14: overlap in functie met vue en Pathé.	
	Effect op andere bioscopen/verdringingseffect			
Pathé	Op 10 autominuten van het Olympus gebied bevindt zich in de binnenstad Pathé, Focus en Vue. Ook op 10 autominuten bevindt zich de perifere bioscoop CineMec Nijmegen. Er bestaat met de komst van Euroscoop de mogelijkheid dat er bioscopen zullen moeten sluiten. In hoeverre is de aanname realistisch dat voor deze nieuwe leegstand een snelle invulling gevonden kan worden. Rembrandt staat ondertussen al leeg.		p. 14: overlap in functie met vue en Pathé.	§2.3 Beleid op gebied van leegstand is verwoord in de nota transformatie en binnenstadsvisie.
Pathé	In hoeverre kunnen de doelstellingen die nodig zijn om de nieuwbouw van Focus zwarte cijfers te laten schrijven behaald worden? Je ziet dat de grootste arthouse kaskrakers door zowel Pathé als Focus gedraaid worden. De Euroscoop zal deze óók gaan draaien waardoor Focus steeds meer concurrentie krijgt. Kijk voor een vergelijking welke titels Lux Nijmegen draait en hoeveel titels daarvan door Pathé, Vue en Cinemec vertoond worden.		p. 14: overlap in functie met vue en Pathé.	§2.3
Pathé	Een bioscoop heeft een regionale werking: waarom wordt vooral gekeken naar de Arnhemse bioscopen en niet naar Cinemec en Lux Nijmegen plus de nieuwbouw van Vue in Nijmegen? Cinemec Nijmegen is exact de periferie bioscoop die de Euroscoop wil zijn en ligt slechts 10 minuten verderop. (in Nijmegen centrum gaat Vue nieuwbouwen, in Cuijck komt een bioscoop, filmhuis Zevenaar gaat nieuwbouwen -> er gaat nogal wat gebeuren in de regio)		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.2
Pathé	Wat is het daadwerkelijke (verdringings)effect op de binnenstad maar ook op Focus Filmtheater?		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.3, §2.4 en §2.5

		ZKA	BSP	Stec
Arnhem Centraal	In hoeverre is de komst problematisch voor de economie en bioscopen in Noord, mede gezien in het licht dat Rembrandt al is gesloten?		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.3, §3.1 en §3.2
D66	Wat is het aantal bioscoopbezoeken (capaciteit in aantal bezoeken per jaar) dat 1. in Arnhem en 2. in de regio mogelijk is zonder de komst van Euroscoop? (rekening houdend met de reguliere spreiding over de week en inclusief reeds geplande nieuwe ontwikkelingen zoals in centrum Nijmegen)	p.21: 561.000 bezoeken, toename t.o.v. huidig aantal: 498.000		§2.2
D66	Wat is het aantal bioscoopbezoeken (capaciteit in aantal bezoeken per jaar) dat 1. in Arnhem en 2. in de regio mogelijk is met de komst van Euroscoop? (rekening houdend met de reguliere spreiding over de week)	p. 38 (bijlage)		§2.2
OKA	Worden door de komst van deze perifere bioscoop bioscoopbezoekers aan de bioscopen in de binnenstad onttrokken? Zo ja, wat is de consequentie hiervan?		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.3
CU	Vraag 3. Wat is de aantrekkingskracht en groei potentie van een bioscoop in Arnhem Zuid en mogelijke regio potentie i.r.t. de naburige bioscoop ontwikkelingen zoals in Arnhem Centrum en Nijmegen.		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.2 en §2.3
VVD	effecten op bezoek bioscoopaanbod binnenstad (incl. Focus),		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.3
CDA	is er een betrouwbare prognose te krijgen van het effect van de Euroscoop op het bezoekersaantal van alle huidige bioscopen en geplande Focus bioscoop in het centrum?		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.3 Het gaat om een toekomstbeeld. Vanuit kennis/feiten uit het verleden worden aannames gemaakt voor de toekomst.
CDA	is er een betrouwbare prognose te krijgen van het bezoekersaantal van alle huidige bioscopen en geplande Focus bioscoop in het centrum, zonder komst van de Euroscoop?		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.2 Het gaat om een toekomstbeeld. Vanuit kennis/feiten uit het verleden worden aannames gemaakt voor de toekomst.
D66	Wat is de actuele regionale marktvraag in bezoeken per jaar?	p.21		§2.2

		ZKA	BSP	Stec
VVD	realistische onderbouwing van bezoekersaantallen en -herkomst	p.38 (bijlage)		§2.1, §2.2 en §2.4
Pathé	Is de schermdichtheid met de komst van Euroscoop realistisch in vergelijking tot andere vergelijkbare regio's?	Paragraaf 4.4		§2.2
Pathé	Het verdringingseffect van 25% tot 50% wordt gebaseerd op de analyse steden Haarlem, Enschede en Tilburg (rapport effectenanalyse). In hoeverre zijn deze steden op bioscoopgebied vergelijkbaar met Arnhem en gaat dus een vergelijking met deze steden op? In al deze steden zát geen grote moderne bioscoop én was de bioscoopdichtheid van de regio veel lager. Tevens praten we over een situatie van 5-10 jaar geleden toen de invloed van downloaden en Video on Demand / Netflix veel minder was.	p. 12		§2.3 en §2.4
PBA	Hoe kunt u onderbouwen dat vestiging van Euroscoop niet ontwrichtend zal zijn voor het bestaande leisure aanbod?		Paragraaf 2.1	§2.3
PBA	Betreffende ZKA-onderzoek: trede 1 van de ladder: Wat is de actuele regionale behoefte? Zuiver toetsen, niet op basis van speculaties over het eventueel vergroten van de marktvraag door toevoegen van aanbod. M.a.w. voer een zuivere toets uit van trede 1 van de ladder: Hoe groot is sec- dus bij het huidige aanbod- de actuele behoefte c.q. marktvraag?	p. 12. en p.38		§2.3 Het gaat om een toekomstbeeld. Vanuit kennis/feiten uit het verleden worden aannames gemaakt voor de toekomst.
PBA	Hoe weten we zeker dat we niet al het plafond hebben bereikt in de verhouding aanbod versus (potentiele) vraag? Of omgekeerd: waar is op gebaseerd dat dit plafond nog niet is bereikt?	Paragraaf 4.5		§2.2
PBA	Wat is het financiële effect van Euroscoop op de business case van Focus?		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.3
PBA	Als het al zo zou zijn dat er een 'noodzaak' is om 'het perifere bezoekmotief' te bedienen, wat is de onderbouwing dat dit niet al bediend wordt door Cinemec?		p.24 verdringingseffecten op andere bioscopen	§2.2 en §2.3
PBA	Hoe zou de bovenstaande tabel er uit zien wanneer deze gebaseerd wordt op werkelijke bezoekersaantallen? Tabel 12 uit rapport BSP.		Het gaat om inschattingen in de toekomst.	§2.2

		ZKA	BSP	Stec
	Ontwikkelingen bioscoopbezoek			
SP	Waaruit blijkt dat nu als ook in de toekomst het bioscoop bezoek fors zal toenemen?	Paragraaf 4.5		§2.1
Pathé	Hoe vaak gaan de bezoekers nu naar de bioscoop in deze regio en in hoeverre kan dit groeien?	p.19,20,21		§2.2 en §2.2
OKA	Wat is de doelgroep voor deze bioscoop?	p. 24 Nieuwe doelgroepen: gezinnen met kinderen, bezoekers uit randgemeenten, dagje/avond mix leisure e.d.		§2.2
CU	Wat zijn de te verwachten landelijke ontwikkelingen inzake bioscoop bezoekers voor de toekomst (komende 5 jaar)	Paragraaf 4.5		§2.2
VVD	langjarige voorspelling bioscoopbezoek	Paragraaf 4.5		§2.2
VVD	Inzicht in verwachte ontwikkelingen in 'bioscoop-land' tav de vertoning van art-house films (en andere zogenaamde "filmhuisfilms") in commerciële bioscopen,	p. 12		§2.2
Pathé	Gehanteerde informatie onderzoeksrapporten: De regio heeft circa 350.000 inwoners. De gemiddelde Nederlander gaat 1,9 keer per jaar naar de bioscoop. Nederland zit hiermee in de top van West-Europa. Arnhem trekt nu bijna 1 miljoen bezoekers per jaar. Is er voldoende vraag voor deze extra stoelen en zalen?	P.17: inwoners regiogemeenten: 691.100. 2021: ca. 700.000		§2.1 en §2.2
Pathé	Hoe groot is het verzorgingsgebied van de bioscopen in Arnhem/Nijmegen daadwerkelijk?		p. 8	§2.1 en §2.2

Onderstaande vragen zijn niet in het aanvullend extern onderzoek meegenomen. De antwoorden op deze vragen zijn hieronder (staccato) verwoord.

	Vraag	**Antwoord**
	Grondprijs, duurzaamheid e.d.	
SP	Moet Euroscoop aan dezelfde vestigingsvoorwaarde gaan voldoen als Pathé dat moest? Denk hierbij aan grondprijs als ook eisen op het gebied van duurzaamheid.	Euroscoop moet net zo goed voldoen aan de locatiespecifieke eisen als Pathé dat moest. De grondprijs wordt marktconform residueel bepaald.
Pathé	Als er meer concurrentie moet komen, dan wel op gelijke basis. Dit geldt voor grondkosten, architectuur keuze, groene keuzes (afvalverzameling, stadsverwarming/koeling).	
Pathé	Zoals reeds besproken dient de grondprijs marktconform te worden bepaald en verkocht. Waarom wordt deze prijs niet op voorhand vastgesteld? Pathé en CineMec hebben een (hoge) grondprijs betaald die gekoppeld is aan de commerciële exploitatie.	In de huidige fase (nog geen intentie overeenkomst o.i.d.) is het niet gebruikelijk om al een vaste grondprijs af te spreken. Dat doet overigens niets af aan het gegeven dat er gewoon een marktconforme grondprijs betaald moet worden (zie ook vorige antwoorden)
Pathé	Zoals door ons aangegeven op de inspraakavond is het investeringsbudget van Euroscoop veel te laag om een bioscoop en parkeergelegenheid te realiseren die voldoen aan onder andere veiligheids, duurzaamheids en ontwerpnormen die daaraan gesteld moeten worden. Is dit voldoende onafhankelijk doorgerekend?	Het investeringsbudget van Euroscoop is voor ons in zoverre niet direct relevant, dat het bedrijf moet voldoen aan de locatiespecifieke eisen die er gesteld (gaan) worden bij een dergelijke ontwikkeling. Als het bedrijf daar (om financiële) redenen niet aan kunnen voldoen, dan zal Euroscoop geen overeenkomst aangaan.
Pathé	Is voldoende zekerheid verkregen omtrent de financieringsbronnen en -ruimte van Euroscoop?	
VVD	de bepaling van de (minimum) grondprijs en de voorgestelde methode (residuele grondwaarde) in relatie tot andere/vergelijkbare projecten,	In het grondprijsbeleid van de gemeente Arnhem (zie ook Nota Grondprijzen 2017) is het beleid om de gronden voor commerciële uitgifte residueel te bepalen.
	Verkeersaspecten	
SP	Wat is het nadeel rondom verkeersafwikkelingen, zeker in relatie tot voetbalwedstrijden in het Gelredome en overige evenementen.	De flexibiliteit van de inzet van parkeerlocaties wordt wat minder. De totale verkeersbelasting in het gebied tijdens evenementen wordt iets groter. Dit is naar verwachting oplosbaar en zal in de ontwerpfase nader worden onderzocht.
Pathé	In hoeverre zijn de effecten onderzocht ten aanzien van parkeerdruk en de verkeerscongestie. Er is nu reeds sprake van parkeerdruk in de naburige wijken. Ook de combinatie van filmbezoek met grootschalige evenementen in Gelredome is verkeer-/veiligheidstechnisch onvoldoende onderzocht.	

	Vraag	Antwoord
Pathé	Hoe aannemelijk is het dat er veel bezoekers uit de regio met het openbaar vervoer komen? Arnhem-Zuid zal op de fiets gaan maar Pathé ligt direct naast het Centraal Station. Als je met het openbaar vervoer naar de bioscoop wilt is het toch aannemelijker dat je voor een bioscoop kiest die direct op het station ligt? Is door deze aanname de parkeerdruk in werkelijkheid niet veel groter en zijn er dan voldoende parkeerplaatsen voorzien?	Constatering is juist. De hier gehanteerde parkeernormering is daarom hoger dan die van een bioscoop in Arnhems centrumgebied.
Mountain Network	In principe hebben wij geen dringende vragen. Het enigste knelpunt zou mogelijk kunnen liggen bij de bestaande infrastructuur van het Olympus gebied (parkeren, aan- en afvoer van auto´s en fietsen, OV).	De infrastructuur in het gebied is zeer ruim vormgegeven en kan veel verkeer van genoemde soorten verwerken.
Mountain Network	De mogelijke komst van Euroscoop is een uitgelezen moment om integraal te kijken naar de algehele mobiliteit van het gebied. Gezien de directe ligging van het Olympus gebied aan de uitvalswegen van Arnhem richting Liemers, Betuwe en Nijmegen zou dit geen probleem moeten zijn.	De algehele bereikbaarheid van het gebied is goed. Zeker voor autoverkeer is de omgeving uitstekend ontsloten. Dit zal in de ontwerpfase nader worden onderzocht.
Mountain Network	Wel zullen de piekmomenten van de bezoekers van de Klimhal (naast De Grote Koppel) en het Bouldercentrum (in de Rijnhal / Decathlon) op ongeveer dezelfde momenten plaatsvinden als de aanvangstijden van films (ma t/m vr tussen 19:30 > 20:30 uur). In het weekend is het in de avond bij Mountain Network doorgaans rustig.	Dit zijn relatief kleine verkeersstromen die geen invloed hebben op de totale verkeersafwikkeling. Dit zal in de ontwerpfase nader worden onderzocht.
Arnhem Centraal	In hoeverre kan deze voorziening parkeeroverlast veroorzaken of vermeerderen?	De aan te leggen parkeercapaciteit moet voorzien in de eigen behoefte. Wel vervalt het bestaande terrein als overloopgebied voor parkeren elders.
Wereldhave	De bioscoopontwikkeling is in onze optiek een solitaire ontwikkeling, het écht integrale karakter ontbreekt. Ons parkeerterrein onder winkelcentrum Kronenburg als overloopgebied op drukke dagen, wat wordt gesteld in de effectenrapportage in opdracht van de gemeente opgesteld, is voor ons absoluut niet integraal. Integendeel.	Gezien de loopafstand tussen bioscoop en winkelcentrum Kronenburg ligt uitwisseling in reguliere situaties niet zo gauw voor de hand. Bij evenementen kan dit, in onderling overleg, anders zijn. Dit is naar verwachting oplosbaar en zal in de ontwerpfase nader worden onderzocht.
VVD	Wat zijn de gevolgen en eisen ten aanzien van bereikbaarheid en parkeergelegenheid, ook in samenhang met evenementen bij Gelredome en met Kronenburg	De locatie is voor autoverkeer uitstekend bereikbaar. De bioscoop moet voldoen aan de eisen op het gebied van parkeernormering. Samenloop met evenementen is zeker een aandachtspunt. Dit is naar verwachting oplosbaar en zal in de ontwerpfase nader worden onderzocht.
VVD	Wat zijn de gevolgen voor het geheel aan vervoersbewegingen voor Arnhem-NOORD voor inwoners van Arnhem-Zuid als de Euroscoop start	Geen aanvullend onderzoek: inschatting is dat verkeersstromen slechts marginale invloed hebben op de totale verkeersafwikkeling.

	Vraag	Antwoord
	Afstemming Gelredome en Kronenburg	
Pathé	Er wordt gesproken over een het gebruik van de parkeergarage tijdens daluren door Gelredome. In hoeverre is aannemelijk dat de daluren van een bioscoop overeenkomen met de piekuren van Gelredome. Zijn beide bedrijven niet vooral druk op zaterdagavond en zondagmiddag?	Dit is een kwestie die beide exploitanten in onderling overleg kunnen onderzoeken.
Wereldhave	In hoeverre is gekeken naar een integrale ontwikkeling met winkelcentrum Kronenburg. Waarom wordt de horeca niet toegevoegd bij winkelcentrum Kronenburg om de interactie tussen de gebieden te versterken? Dit zou tevens een goede aanvulling zij op het functioneren van Kronenburg en haar sociale functie in de omliggende wijken.	Wereldhave en Euroscoop zijn met elkaar in gesprek geweest om de mogelijke inpassing van een grootschalige bioscoop in het winkelcentrum te onderzoeken. De horecagelegenheden vormen een onlosmakelijk onderdeel van het bioscoopconcept.
PBA	Heeft hier regionale afstemming plaatsgevonden zoals te doen gebruikelijk met dergelijke boven-lokale ruimtelijk-functionele plannen? En wat was hiervan de conclusie?	Er is geen afstemmingsorgaan voor leisure-initiatieven zoals bij detailhandel. Wel is het plan van Euroscoop afgestemde met de gemeente Nijmegen en de provincie. De gemeente Nijmegen heeft geen bezwaren kenbaar gemaakt. De reactie van de provincie staat in het raadsvoorstel.
	Overig	
SP	Hoe is deze ontwikkeling te rijmen met beleid gezonde school en gezond eten?	Geen aanvullend onderzoek: politieke en bedrijfsmatige afweging.
Mountain Network	Een andere opmerking is dat wij graag met onze nieuwe Pizzabar (naam nog niet bekend, 500m2 met houtgestookte pizzaoven) en het Bouldercentrum (RijnBoulder in de Rijnhal / Decathlon) zouden willen profiteren van het Euroscoop publiek. Wij verwachten het bouldercentrum en de pizzabar deze zomer te openen.	ter kennisname
Wereldhave	In hoeverre blokkeert de bioscoopontwikkeling de zeer lang gekoesterde wens van Wereldhave om het winkelcentrum aan de Kronenburgsingel uit te breiden en te versterken? Hierbij denken wij o.a. aan parkeerdruk en verkeersintensiteit, diverse milieu effecten, demografische ontwikkelingen maar ook aan uitbreiding van vierkante meters vanuit de Ladder duurzame verstedelijking en gemeentelijk / provinciaal beleid.	Er bestaat geen blokkerende relatie tussen beide initiatieven. Beide initiatieven zullen de ladder voor duurzame verstedelijking moeten doorlopen.
OKA	Wat zijn mogelijkheden met het object wanneer het leeg komt te staan na 10 jaar?	ZKA pagina 6: zalen demonteerbaar, gebouw transformeerbaar
OKA	Hoeveel horecavoorzieningen komen rond de nieuwe locatie?	ZKA pagina 6 Stec paragraaf 3.1

	Vraag	Antwoord
OKA	Zijn er geen betere invullingen denkbaar dan iets dat wij al hebben in de stad?	Er hebben zich de afgelopen jaren geen andere haalbare leisure initiatieven bij de gemeente Arnhem gemeld.
OKA	Is er in een centrum geen andere locatie mogelijk?	Zie ZKA rapport, trede 5.
OKA	Wat laat Arnhem liggen als deze bioscoop er niet komt?	Zie argumenten 1.1. t/m 1.6 uit het raadsvoorstel
CU	Welke functies zou de eventueel te bouwen locatie - naast bioscoop - nog meer kunnen krijgen om een brede ontwikkeling van Arnhem Zuid te versnellen?	Naast bioscoop vervult het concept van Euroscoop meerdere functies zoals o.a.: congreslocatie, ontmoetingsruimte voor bijeenkomsten, culturele voorstellingen, onderwijsruimte en horecagelegenheid.
VVD	daarnaast willen we de inhoud van de (concept-) intentie-overeenkomst hebben	Het betreft een publiek-private overeenkomst. Deze overeenkomst moet nog opgesteld worden, zodra hiertoe door de raad besloten is zal hier mee worden gestart. Wanneer beide partijen overeen komen om deze overeenkomst openbaar te maken, kan de overeenkomst ter beschikking worden gesteld aan de gemeenteraad.
CDA	zijn er voorbeelden in het land van succesvolle acties die bioscopen kunnen starten om hun bezoekersaantal te houden op het huidige niveau in het geval zij een concurrent vrezen?	Geen aanvullend onderzoek: is aan de markt om dit op te pakken
Olympus college	Hoe worden de omliggende “medebewoners" van het Rijnhalgebied die POSITIEF staan tegenover de komst van Euroscoop betrokken bij de besluitvorming. M.a.w. is er een platform waar zij hun argumenten kunnen toelichten?	Er bestaat geen formeel platform. Deze voorstanders zijn ook in de gelegenheid gesteld om hun positieve visie op de ontwikkeling te geven, in de behandeling van de gemeenteraad.
Olympus college	In hoeverre is de gebiedsontwikkeling van het Rijnhalgebied belegd als prioriteit bij de gemeente Arnhem? Het huidige gebied is troosteloos en heeft een zeer negatief effect op onze school en de omliggende bedrijven.	Voor deze locatie bestaat de visie Koers gebiedsvisie centrum -Zuid vastgesteld door de gemeenteraad 31 mei 2011 en de Nota van Randvoorwaarden - Leisurepark Olympus, vastgesteld 27 maart 2012.

Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem

3 april 2017

Eindrapport

BUREAU
STEDELIJKE
PLANNING

Status:
Eindrapport. Aangepaste versie

Datum:
3 april 2017

Een product van:
Bureau Stedelijke Planning bv
Silodam 1E
1013 AL Amsterdam
020 - 625 42 67
www.stedplan.nl
amsterdam@stedplan.nl

Team Detailhandel en Leisure:
Sandra Beentjes MSc.
Drs. Toine Hooft

Voor meer informatie: Toine Hooft, th@stedplan.nl

In opdracht van:
Gemeente Arnhem

De in dit document verstrekte informatie mag uitsluitend worden gebruikt in het kader van de opdracht waarvoor deze is opgesteld. Elk ander gebruik behoeft de voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau Stedelijke Planning BV©.

Projectnummer: 2016.A.540a
Referentie: 2016.A.540a Arnhem bioscoopmarkt_050716

Inhoudsopgave

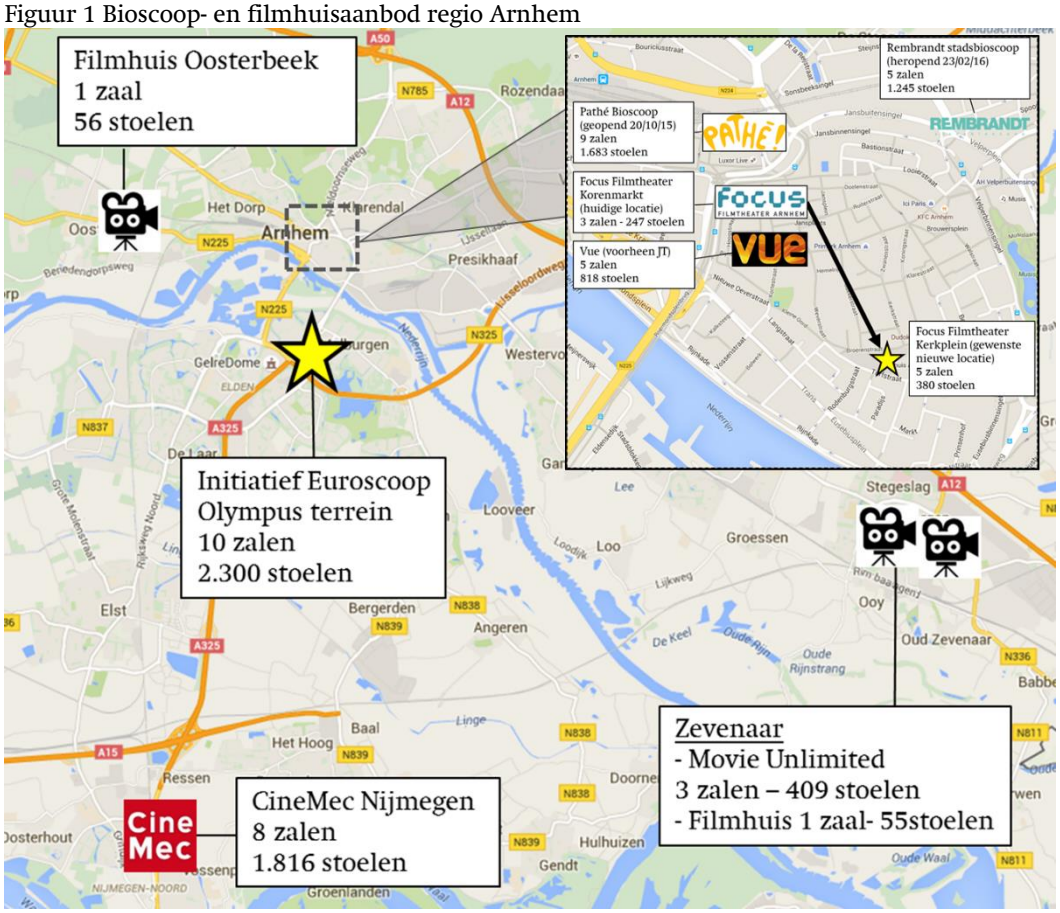
		Pagina
	Inleiding	4
1	Kenschets landelijke en regionale bioscoopmarkt	6
	1.1 Ontwikkeling landelijke bioscoopmarkt	
	1.2 Regionaal krachtenveld bioscopen	
2	Beantwoording onderzoeksvragen effecten	10
	2.1 Effecten multiplex Sportpark Olympus op Arnhemse binnenstad	
	2.2 Effecten multiplex Sportpark Olympus op CineMec	
	2.3 Beoordeling conclusies rapport ZKA	
	2.4 Effecten Euroscoop op CineMec, Vue en Rembrandt	
	2.5 Slotconclusies en advies	
	Bijlage 1: Begrippenlijst	27
	Bijlage 2: Referenties	28
	Bijlage 3: Opzet en doel van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking	31

Inleiding

In de gemeente Arnhem en regio is de bioscoopmarkt hevig in beweging. Onlangs zijn nieuwe bioscopen gerealiseerd in de Arnhemse binnenstad (Pathé) en Nijmegen (CineMec). Er is een concreet initiatief voor een megabioscoop (multiplex) met 2.300 stoelen verdeeld over 10 zalen op het Sportpark Olympus (Rijnhalgebied). Ook in de Arnhemse binnenstad speelt nog een initiatief: de verplaatsing van Focus Filmtheater naar het Kerkplein.

Alle initiatieven bij elkaar opgeteld geeft een substantiële expansie van het aantal bioscoopstoelen in Arnhem. De vraag die voorligt is wat de effecten zijn van de komst van Euroscoop en of deze bioscoop naast het bestaande aanbod de regio Arnhem kan bestaan.

Figuur 1 Bioscoop- en filmhuisaanbod regio Arnhem

Bron: NVB, 2015, Google Maps; bewerking Bureau Stedelijke Planning

Vraagstelling

Op dinsdag 2 februari is de collegenota inzake de megabioscoop op het Sportpark Olympus in het college behandeld. Het college heeft verzocht een effectanalyse te verrichten, in aanvulling op het behoefteonderzoek van ZKA uit december 2015.[1] De effecten komen summier aan bod in het rapport van ZKA.

De volgende onderzoeksvragen staan centraal:

Effecten multiplex Sportpark Olympus op Arnhemse binnenstad

1. Welke (economische) effecten heeft de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop (Euroscoop) op het huidige en verwachte bioscoopaanbod van de binnenstad?
2. In welke verhouding staat de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop tot de visie De Arnhemse Binnenstad?
3. Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen de bioscoopconcepten van de binnenstad en een grootschalige, perifere bioscoop (inclusief bestedingspatronen en doelgroepen)?

Effecten multiplex Sportpark Olympus op CineMec

4. Welke (economische) effecten heeft de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop met horeca en congresvoorzieningen (Euroscoop) op de CineMec bioscoop in Nijmegen en vice versa?

Beoordeling conclusies rapport ZKA

5. Wat betekenen de antwoorden op de bovenstaande vragen voor de conclusies van het rapport van ZKA (2015)?

Doel is dat met de uitkomsten van dit aanvullend onderzoek en de andere voorliggende rapportages het college een weloverwogen besluit kan nemen over de nota van 2 februari 2016, die is teruggenomen.

Leeswijzer

Het aanvullend onderzoek is vervat in een zelfstandig leesbaar rapport. In het eerste hoofdstuk is een korte kenschets gegeven van de Nederlandse en regionale bioscoopmarkt. In het tweede hoofdstuk is specifiek antwoord gegeven op de voorliggende onderzoeksvragen.

[1] Euroscoop Arnhem: analyse ladder voor duurzame verstedelijking, ZKA, december 2015

1 Kenschets landelijke en regionale bioscoopmarkt

In de eerste paragraaf is een profielschets gegeven van de landelijke bioscoopmarkt. Vrijwel alle bioscoop- en filmtheaterexploitanten in Nederland zijn lid van de Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten (NVB). De NVB en de Nederlandse Vereniging van Filmdistributeurs (NVF) brengen sinds 2004 een gezamenlijk jaarverslag uit. Hierin zijn diverse statistieken opgenomen over de Nederlandse bioscoopbranche. Ook geven zij elke twee jaar opdracht tot het uitvoeren van een bioscoopmonitor. Daarnaast is ingezoomd op het regionaal krachtenveld (paragraaf 1.2).

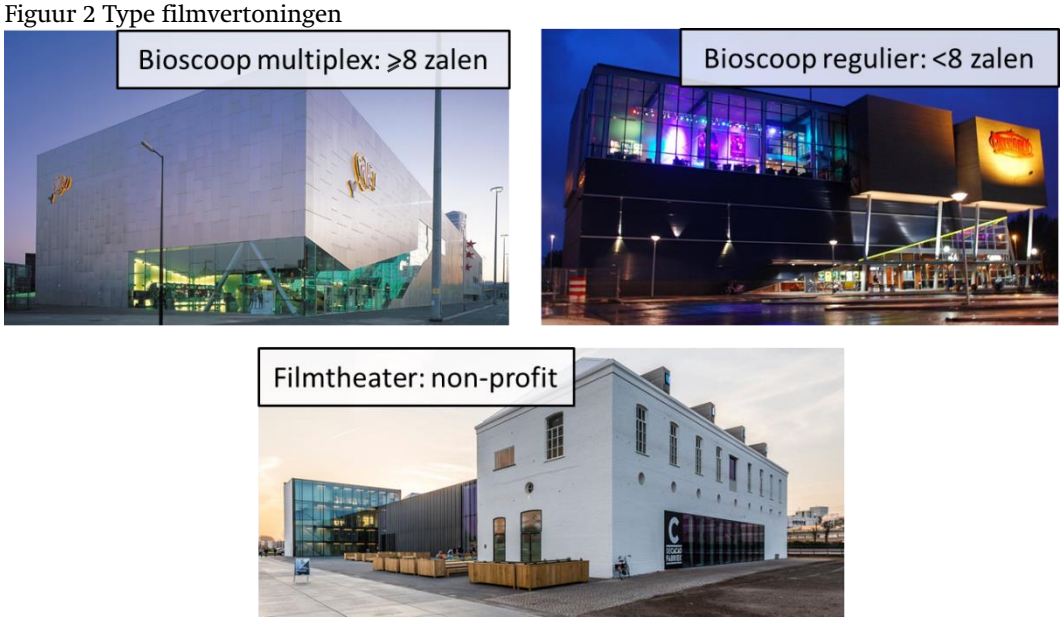
1.1 Ontwikkeling landelijke bioscoopmarkt

Type filmvertoningen

De NVB maakt onderscheid naar een drietal type filmvertoningen (zie ook bijlage 1 voor een uitgebreide omschrijving), namelijk:

- **Een multiplex**. De in Europa gangbare definitie voor 'multiplex' is een bioscoop met acht tot zestien zalen. De geplande bioscoop op Sportpark Olympus is een multiplex, zo ook CineMec Nijmegen. Pathé Arnhem heeft negen zalen, maar heeft door de locatie ook kenmerken van een reguliere, commerciële bioscoop.
- **Een reguliere, commerciële bioscoop**. Deze telt minder dan acht zalen. Ze zijn vaak gevestigd in de centra en binnensteden en worden daarom ook wel 'cityplex' genoemd. Vue Arnhem en Stadsbioscoop Rembrandt vallen binnen dit type bioscoop. Stadsbioscoop Rembrandt vertoont veel arthouse films, waardoor het ook kenmerken heeft van een filmtheater.
- In een **filmtheater** is de exploitatie van de filmvertoning non-profit van opzet. Focus Filmtheater valt onder dit type theater. Wanneer filmtheaters alleen in het weekend films vertonen schaart het NVB ze onder kleine filmtheaters.

Figuur 2 Type filmvertoningen

Bron: Bureau Stedelijke Planning

In juli 2015 telde Nederland 152 bioscopen met gemiddeld 4,4 doeken en 176 stoelen per doek. Twintig bioscopen kunnen tot het type multiplex gerekend worden.

Tabel 1 Bioscoopaanbod (2015)

Type	Aantal	Aantal stoelen	Stoelen per bios	Aantal doeken	Stoelen per doek
Bioscoop	152	119.793	788	682	176
Waarvan multiplex	*20*	*39.441*	*1.972*	*189*	*209*
Filmtheaters	113	19.877	176	176	113
*Waarvan filmtheaters klein**	*75*	*9.872*	*132*	*64*	*154*
Totaal	**265**	**139.670**	**527**	**858**	**163**

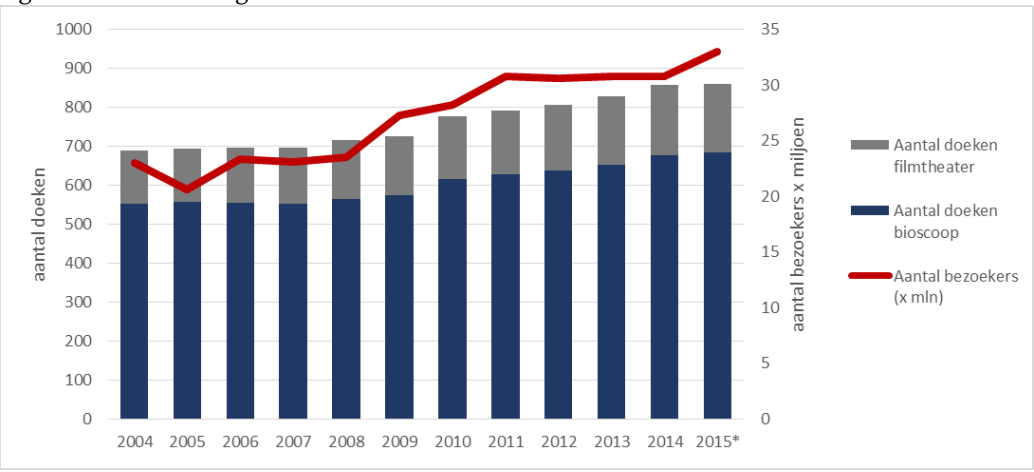
Bron: NVB, 2015 * betreft filmtheaters zonder weekprogramma, zij zijn in de regel klein of zitten intern bij een bioscoop

Ontwikkelingen bioscopen, doeken en bezoekers[2]

Het aantal bezoeken aan bioscopen in Nederland is sinds 2004 met 43% toegenomen tot bijna 33 miljoen bezoeken in 2015. Het is het hoogste niveau sinds 1967. Het aantal bezoeken per inwoner bedraagt inmiddels 1,9 (Nederlanders van zes jaar en ouder); dit was tien jaar geleden 1,4 keer per jaar. Het bioscoopbezoek blijft overigens nog achter bij ons omringende landen, maar er is wel een inhaalslag gemaakt. Het bezoek per jaar fluctueert en is sterk afhankelijk van het filmaanbod.

De groei van het bioscoopbezoek hangt nauw samen de investeringen in nieuwe bioscoopcomplexen en filmtheaters en renovatie van bestaande bioscopen.

Figuur 3 Ontwikkeling aantal doeken en bezoekers 2004-2015

Bron: NVB, 2014 & 2015 *2015 betreft een voorlopig resultaat

[2] NVB (2014) Jaarverslag 2014 NVB

1.2 Regionaal krachtenveld bioscopen

Bij het in kaart brengen van het aanbod in de regio Arnhem is een reistijd van 20 minuten genomen als grens. Uit de bioscoopmonitor 2013/2014 blijkt dat het grootste deel van de bioscoopbezoekers een reistijd van 10 à 20 minuten heeft[3]. Er is onderscheid gemaakt naar drie type bioscopen: multiplex, reguliere bioscoop en filmtheater.

Tabel 2 Bioscoopaanbod regio Arnhem

Naam bioscoop	Plaats	Type	Aantal stoelen	Aantal doeken	Afstand vanaf Sportpark Olympus**
Pathé Arnhem	Arnhem	Multiplex	1.683	9	4 km / 6 min
Rembrandt Stadsbioscoop	Arnhem	Regulier *	1.245	5	5 km / 8 min
Vue Arnhem	Arnhem	Regulier	818	5	5 km / 9 min
Focus Filmtheater	Arnhem	Filmtheater	247	3	5 km / 9 min
CineMec Nijmegen	Nijmegen	Multiplex	1.816	8	11 km/10 min
Filmhuis Oosterbeek	Renkum	Filmtheater	56	1	9 km / 15 min
Filmhuis Didam	Montferland	Filmtheater	79	1	19 km / 17 min
Filmhuis Doesburg	Doesburg	Filmtheater	59	1	21 km / 18 min
Movie Unlimited	Zevenaar	Regulier	409	3	19 km / 19 min
Filmhuis Dieren	Rheden	Filmtheater	235	1	20 km / 19 min
Filmhuis Zevenaar	Zevenaar	Filmtheater	55	1	19 km / 20 min
			7.086		

Bron: NVB, 2015; * bovengemiddeld arthouse aanbod; **per auto van adres tot adres, zonder vertraging (googlemaps)

Meer dan de helft van het bioscoopaanbod (in stoelen, 56%) in de regio is te vinden in Arnhem.

Figuur 4 Bioscoopaanbod regio Arnhem (en >1.000 stoelen buiten verzorgingsgebied)

Bron: NVB, 2015; bewerking Bureau Stedelijke Planning

[3] Stichting Filmonderzoek (2014) Bioscoopmonitor 2013/2014

Tabel 3 Grote bioscopen direct buiten het verzorgingsgebied (20-30 autominuten)

Naam bioscoop	Plaats	Type	Aantal stoelen	Aantal doeken	Afstand tot Olympus Arnhem
CineMec Ede	Ede	Multiplex	2.350	9	33 km / 24 min
Vue Doetinchem	Doetinchem	Regulier	1.035	6	34 min / 25 min

Bron: NVB, 2015

Mutaties bioscoopaanbod regio Arnhem 2010-heden

Het bioscoopaanbod in Arnhem is de afgelopen zes jaar sterk veranderd:

- Pathé bracht halverwege 2010 naar buiten dat ze een nieuwe bioscoop willen bouwen bij het station van Arnhem en dat het huidige onderkomen, het Rembrandt Theater, gesloten zou worden. In oktober 2015 is de nieuwe bioscoop van Pathé geopend met 9 zalen en 1.683 stoelen.
- In oktober 2015 heeft een nieuwe bioscoop zijn intrek genomen in het Rembrandttheater en is de bioscoop van binnen opgeknapt en omgedoopt tot Stadsbioscoop Rembrandt. De Stadsbioscoop richt zich in haar programmering op het snijvlak tussen kwaliteitsfilms uit het commerciële circuit en commerciële films uit het filmhuis-genre.
- In Lent (Nijmegen) is in december 2015 CineMec al deels geopend langs de N325, op 15 maart 2016 is de gehele bioscoop opengesteld. Het nieuwe multitainmentcomplex in Nijmegen-Noord heeft 8 zalen en diverse foyers. In de grootste zaal met ruim 750 stoelen kan de vloer omhoog, waardoor er een extra beursvloer ontstaat.

Bioscoopinitiatieven in en net buiten het verzorgingsgebied

- JT Arnhem (Vue Arnhem) krijgt in de loop van 2016 een opknapbeurt. De 'make-over' voor het filmtheater in de binnenstad hangt samen met de naamsverandering naar 'Vue'. Het voormalige Eurocinema krijgt een nieuw logo, een schilderbeurt en nieuw tapijt. De zalen worden uitgerust met VIP-stoelen. De eigenaar verwacht de operatie voor november 2016 te kunnen afronden[4].
- Focus Filmtheater gaat uitbreiden op een nieuwe locatie. Zij hebben daarvoor het Kerkplein op het oog. In het plan is uitgegaan van 5 zalen met 380 stoelen, dat is per saldo een uitbreiding van 136 stoelen. Het bestemmingsplan is op 22 maart vastgesteld door de gemeenteraad, waardoor de ontwikkeling mogelijk is.
- Er zijn diverse plannen in Nijmegen. Eind januari werd bekend dat Pathé graag een bioscoop wil openen op de Wedren (net buiten het centrum)[5]. Vue (exploitant van twee reguliere bioscopen in het centrum) wil ook graag een grotere en meer moderne bioscoop openen in Nijmegen[6]. Voorkeur lag bij het Centraal Station of de Wedren, maar ligt nu bij de bestaande locatie van Calypso (Mariënburgpassage). Op die locatie kan snel gestart worden met een bioscoop van 8 zalen. Hiermee wordt niet alleen Calypso vervangen, maar sluit ook Carolus.

[4] http://www.arnhem-direct.nl/berichten/blikken_bioscoop_blijft_open
[5] http://www.gelderlander.nl/regio/nijmegen-e-o/nijmegen/ook-path%C3%A9-wil-bioscoop-op-wedren-in-nijmegen-1.5645856
[6] http://www.gelderlander.nl/regio/nijmegen-e-o/nijmegen/jt-vue-wil-nu-superbios-in-hartje-nijmegen-1.5652565

2 Beantwoording onderzoeksvragen effecten

In het tweede hoofdstuk is specifiek antwoord gegeven op de voorliggende onderzoeksvragen. De onderzoeksvragen hebben betrekking op:

- de effecten van multiplex Sportpark Olympus op de Arnhemse binnenstad (paragraaf 2.1);
- de effecten van multiplex Sportpark Olympus op CineMec Nijmegen (paragraaf 2.2);
- de consequenties van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek voor de conclusies van het rapport van ZKA uit december 2015 (paragraaf 2.3).

Kenmerken Euroscoop Sportpark Olympus Arnhem

De kenmerken van de nieuwe bioscoop bepalen voor een deel de invloed op het bestaande bioscoopaanbod in de regio. Euroscoop (Arnhem) heeft de volgende kenmerken:

- Euroscoop is een Belgische exploitant en heeft momenteel twee vestigingen in Nederland: in Tilburg en Maastricht.
- Goedkopere prijsrange: tarieven voor volwassenen liggen op € 8,50, met een toeslag van € 1,00 voor 3D-films. 60-plussers en studenten betalen € 7,50. Kinderen tot 12 jaar € 6.50. Op maandag kosten de toegangskaarten voor iedereen € 5,00.
- Voor de bioscoop in Arnhem zijn 10 zalen met 2.300 stoelen voorzien.
- Euroscoop stelt extra eisen aan technisch hoogwaardige voorzieningen (zoals dubbele geluidsisolatie tussen zalen) en heeft veel aandacht voor (zit- en kijk)comfort.
- Breed spectrum aan films: van commercieel tot films met arthouse elementen.
- Er zijn diverse speciale acties voor bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld 50-plus, ladies night, seniorenmiddag en kinderfeestjes).
- Mogelijkheden om 'live' grote sport- en muziekevents te tonen voor een groot publiek.
- Mogelijkheden om congressen/grote bijeenkomsten te organiseren (core business is en blijft bioscoop). Bieden van ondersteunende ruimte aan onderwijsinstellingen.
- Mogelijkheid voor creatieve parkeeroplossingen (dubbelgebruik) met Decathlon, winkelcentrum Kronenberg en stadion Gelredome.
- Inpandige/"onzelfstandige" en zelfstandige horeca maken onderdeel uit van het concept. Inpandige horeca wordt bezocht als onderdeel van het bioscoopbezoek; zelfstandige horeca heeft een bredere functie (ook voor bezoekers winkels, passanten en lokale bevolking). In een aantal bioscopen van Euroscoop is fitness gevestigd.
- Voor de vestiging in Tilburg werden 500.000 bezoekers per jaar verwacht, dat zijn er uiteindelijk 800.000 per jaar geworden. Voor de vestiging in Arnhem worden 450.000 – 500.000 bezoekers per jaar verwacht; genoeg voor een rendabele exploitatie.

Referentiebeeld: Euroscoop Tilburg

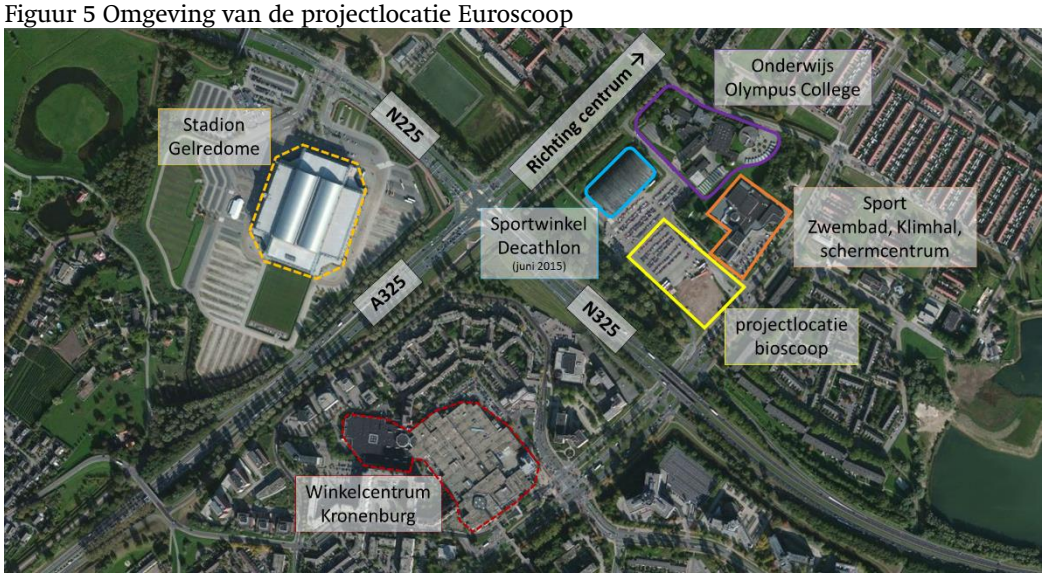

Bron foto: Thebe Extra

Omgeving projectlocatie Euroscoop Olympus

Euroscoop Arnhem is voorzien op Olympus. In dit gebied zijn al een aantal voorzieningen gehuisvest op het gebied van sport en onderwijs en in juni 2016 opent Decathlon in de Rijnhal (voormalig evenementencomplex). De projectlocatie is gelegen op de kavel bij de kruising van de A325, N325, N225 en de weg richting het centrum van Arnhem. Aan de andere zijde van de N325 ligt het stadsdeel-winkelcentrum Kronenburg met ruim 100 winkels. Op de hoek van de N225 en A325 ligt het multifunctionele stadion Gelredome, waar naast voetbal ook grote evenementen plaatsvinden. De locatie maakt samenwerking met de omliggende functies goed mogelijk. Het onderwijs kan bijvoorbeeld gebruik maken van de zalen in de bioscoop en het parkeerterrein van winkelcentrum Kronenburg kan op piekmomenten dienst doen als overloopgebied. De beoogde uitpandige horeca bij de bioscoop heeft tevens een functie van bezoekers van Decathlon, de sportgelegenheden en passanten.

Figuur 5 Omgeving van de projectlocatie Euroscoop

Bron: Bing Maps, bewerking Bureau Stedelijke Planning

2.1 Effecten multiplex Sportpark Olympus op Arnhemse binnenstad

De volgende **hoofdvragen** zijn in deze paragraaf beantwoord:

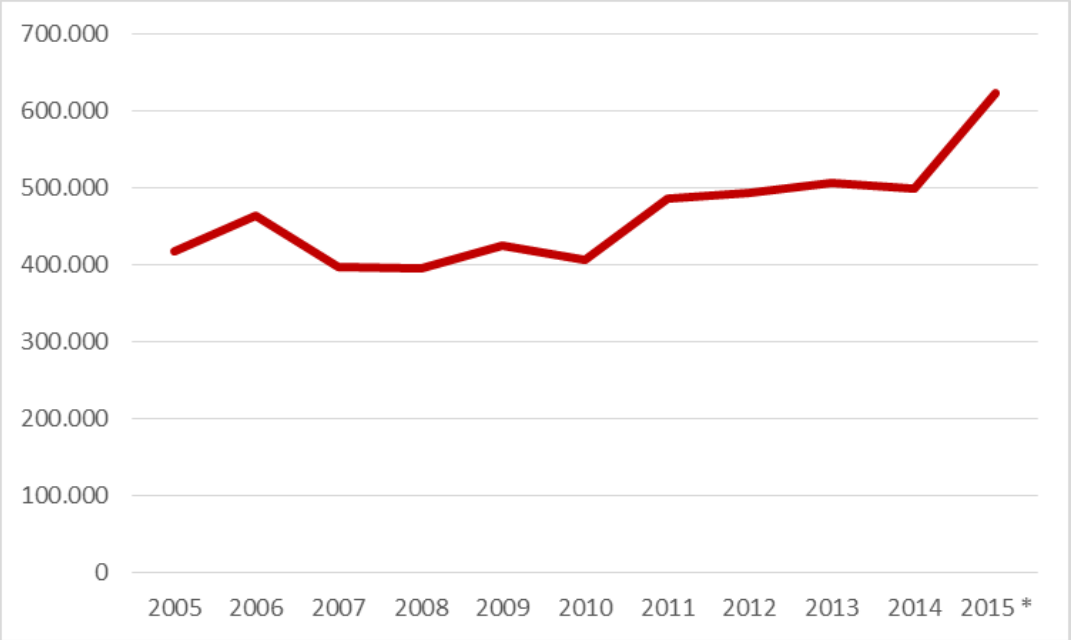
1. *Welke (economische) effecten heeft de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop (Euroscoop) op het huidige en verwachte bioscoopaanbod van de binnenstad?*
2. *In welke verhouding staat de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop tot de visie De Arnhemse Binnenstad?*
3. *Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen de bioscoopconcepten van de binnenstad en een grootschalige, perifere bioscoop (inclusief bestedingspatronen en doelgroepen)?*

Arnhem stond in 2015 op de 12e plaats in de top 50 van steden naar bioscoopbezoek. In 2015 werden er 622.000 bezoeken aan de bioscopen in Arnhem gedaan. Het aantal bezoeken is ten opzichte van 2014 sterk toegenomen (+25%).[7] Op basis van de 2.783 (nieuwe Pathé, VUE en Focus) stoelen eind december 2015, kan de gemiddelde

[7] NVB (2015) Dashboardonderzoek 2015

stoelbezetting uitgerekend worden. Deze bedraagt 227: exact gelijk aan het gemiddelde van Nederland in 2015.

Figuur 6 Bezoekersaantal bioscopen Arnhem

Bron: NVB, 2015

In 2015 gingen in Arnhem 622.000 mensen naar de film. Pathé (inclusief Rembrandt Theater) kreeg het leeuwendeel over de vloer: 456.000 (marktaandeel van 73%). Focus Filmtheater Arnhem noteerde 73.000 bezoekers (+15,5% t.o.v. 2014)[8]. Voor JT Arnhem (thans VUE) blijven er dan nog zo'n 93.000 over (marktaandeel 15%).[9] Dat de groei van bezoekersaantallen vooral bij Pathé speelt, blijkt ook uit de onderstaande krachtenberichten uit de Gelderlander. De JT-bioscoop (VUE) heeft juist het bezoekersaantal terug zien lopen.

'Blikken bioscoop' Arnhem ziet bezoekersaantallen teruglopen

De JT-bioscoop in Arnhem kampt met een gestage neergang van bezoekerscijfers. In de afgelopen 4 jaar nam het aantal bezoekers met een kleine 20 procent af bij de bioscoop aan de Hoogstraat, ook wel bekend onder de vroegere naam Euro Cinema.

In diezelfde periode zag grote concurrent Pathé Rembrandt het bezoekersaantal juist met 17 procent toenemen. In 2014 verkocht de 818 stoelen tellende JT-bioscoop ruim 110.000 kaartjes. Pathé wist vorig jaar een kleine 350.000 filmliefhebbers te verleiden naar het Rembrandt Theater (1.246 stoelen).

Daling

JT Arnhem kampt al jaren met flink teruglopende bezoekersaantallen. In 2014 kreeg JT zo'n 110.000 filmliefhebbers over de vloer. In 2015 waren dat er een kleine 100.000, zegt Sterk. Hij verwacht dat de daling doorzet.

[8] Bron: website Focus Filmtheater
[9] http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/n%C3%B3g-een-bioscoop-in-arnhem-is-heel-veel-1.5712006

Opknapbeurt
De 'Blikken Bioscoop' krijgt in de loop van 2016 een opknapbeurt. De 'make-over' voor het filmtheater in de binnenstad hangt samen met een naamsverandering.
Bioscoopconcern JT gaat verder als 'Vue'. Het voormalige Eurocinema krijgt een nieuw logo, een schilderbeurt en nieuw tapijt. De zalen worden uitgerust met VIP-stoelen. JT-directeur Ron Sterk verwacht die operatie voor november 2016 te kunnen afronden.

Bron: De Gelderlander, 12 augustus 2015 en 4 februari 2016

Ad 1. Effecten bioscoop Sportpark Olympus Arnhem op bestaand bioscoopaanbod
Met de komst van de bioscoop op de locatie Olympus groeit het aanbod bioscoop- en filmhuisstoelen in de regio met 2.300 stoelen: dat is een groei van 32% voor de regio en voor de stad Arnhem zelfs een toename van 58%.

Uit de nadere referentieanalyse van Bureau Stedelijke Planning (zie bijlage 2) en eerder onderzoek (Van Hees, 2015 en ZKA, 2015) blijkt dat de komst van een multiplex een aanzienlijk impuls teweeg brengt in het bioscoopbezoek:

- absoluut 150.000 tot 800.000 extra bezoekers per jaar en;
- relatief ongeveer een verdubbeling tot verdrievoudiging van het bezoek (Hoofddorp uitgezonderd).

De uitkomsten zijn wat vertroebeld omdat in de regel ook het bestaande bioscoopaanbod wordt gemoderniseerd en/of gesaneerd en effecten dus op elkaar ingrijpen (zie ook referenties in bijlage 2). Ook spelen een groot aantal andere factoren mee, zoals: het huidig functioneren van de bioscoop, de ligging, de moderniteit en het filmaanbod in relatie tot het filmaanbod in de multiplex.

Afgaande op de analyse van referentiesteden (Tilburg, Enschede en Haarlem) en eerder onderzoek schatten we de omzetclaim op het bestaande aanbod op 25% tot 50%. Dit betekent dat 25% tot 50% van de bezoekers aan de bioscoop op Olympuspark voorheen een gevestigde bioscoop in de regio aandeed. De andere 50% tot 75% van de bezoekers van de bioscoop Olympus betreft nieuwe bezoeken/bezoekers (verhoging animocijfer, aanboren van een nieuwe markt en bezoek van buiten de regio).

Tabel 4 Effect bioscoop Olympus op bestaand bioscoopaanbod (25% verdringing)

	Aantal regio	Initiatief Olympus	25% stoelen initiatief Olympus	Verdringingseffect
Stoelen	7.086	2.300	575	8%

Tabel 5 Effect bioscoop Olympus op bestaand bioscoopaanbod (50% verdringing)

	Aantal regio	Initiatief Olympus	50% stoelen initiatief Olympus	Verdringingseffect
Stoelen	7.086	2.300	1.150	16%

Het effect van de bioscoop op Olympus op het bioscoopaanbod in de regio bedraagt 575 tot 1.150 stoelen. Geprojecteerd op het huidige aanbod in de regio van 7.086 stoelen is dit een percentage van 8% tot 16%. De effecten zijn niet evenredig over alle bioscopen verdeeld. Onder het volgende kopje wordt per bioscoop aangegeven of de indicatieve effecten per bioscoop op basis van verschillende factoren naar verwachting groter of kleiner zijn.

Pathé Arnhem en VUE Arnhem

Bron: Pathé en Arnhem-direct

Effecten per bioscoop

Tabel 6 Indicatieve effecten per bioscoop in de binnenstad van Arnhem (op volgorde van score)

Bioscoop	Overlap in functie	Afstand tot S. Olympus	Huidig functioneren	Totaalscore
VUE Arnhem	- -	- -	-	- -
Rembrandt Stadsbioscoop	-	- -	0	-
Pathé Arnhem	- -	- -	+	-
Focus Filmtheater	0	- -	+	-/0

Scores

- **Overlap in functie** Hoe meer gelijkenis met het format/concept en hoe meer overlap in functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype), hoe groter het effect. De score geeft aan of er sprake is van weinig overlap (0), enige overlap (-) of veel overlap (- -).
- **Afstand tot Sportpark Olympus.** De afstand (in autominuten) tussen het project en de betreffende bioscoop is vaak maatgevend. Buiten de 20 autominuten is het effect verwaarloosbaar (buiten het verzorgingsgebied). De score maakt onderscheid tussen 0-10 minuten (- -), 10-20 minuten (-) en 10-20 minuten en 16-20 minuten (0).
- **Huidig functioneren.** Op basis van krantenartikelen, ervaringen met andere projecten en expert opinie. De score geeft aan of een bioscoop slecht (-), redelijk (0) of goed (+) functioneert.

Alle binnenstadsbioscopen liggen op vrij korte afstand van Sportpark Olympus, binnen 10 autominuten. Ze zullen derhalve effecten ondervinden. VUE Arnhem en Pathé Arnhem kennen de grootste overlap in functie. Het format/concept en de functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype) komen gedeeltelijk overeen. De effecten zijn dan ook hier het hoogst.

- VUE Arnhem is het meest kwetsbaar. VUE heeft een wat verouderd aanbod en kampt al jaren met teruglopende bezoekersaantallen. De recente opening van de nieuwe

Pathé heeft de teruggang verder versterkt. Pathé is op slechts 350 meter afstand van Vue gevestigd, het aanbod films van beide is sterk vergelijkbaar.

- Pathé Arnhem is nieuw, voorzien van de nieuwste (zoals IMAX 3D) en functioneert naar verluid goed. Pathé is beduidend minder kwetsbaar dan VUE.
- Stadsbioscoop Rembrandt is opgeknapt en richt zich op kwaliteitsfilms, deels ook het toegankelijk arthouse-aanbod. Daarmee onderscheid stadsbioscoop Rembrandt zich van het andere aanbod in de binnenstad, overigens ook van de multiplex Olympus.
- Het aanbod van het Focus Filmtheater is van compleet andere orde dan het beoogde aanbod in Euroscoop en functioneert nu ook goed.

Conclusie

Een deel van het bioscoopaanbod in de binnenstad van Arnhem is kwetsbaar. Mogelijk vindt versnelde uitval plaats bij realisatie van een multiplex op Sportpark Olympus. VUE kampt al jaren met teruglopende bezoekcijfers en is het meest kwetsbaar. Hoewel Stadsbioscoop Rembrandt zich specifiek richt op kwaliteitsfilms, zal een (groot) deel van die films ook in Pathé, VUE, CineMec en Euroscoop draaien. Het is niet uit te sluiten dat een van de bioscopen haar deuren zal (moeten) sluiten. Dit is dan het meest kwetsbare aanbod; de totale structuur versterkt juist. Voor de stadsbioscopen is het aannemelijk dat bij eventuele leegstand een herinvulling met een andere stedelijke functie kan worden gevonden, al dan niet door herontwikkeling.

Ad 2. Verhouding multiplex Sportpark Olympus tot de visie De Arnhemse Binnenstad?

In de nota De Arnhemse Binnenstad (februari 2015) wordt de gemeentelijke inzet beschreven aan de hand van twee motto's:

- Motto 1 –**'ieder zijn rol en werken vanuit vitale coalities'**- gaat over het samenspel, de manier van werken, het 'HOE'. Dat wordt enerzijds bereikt door samen te werken met bewoners: wijkaanpak. Anderzijds met ondernemers en instellingen: organisatiegraad versterken en slagkracht verhogen.
- Motto 2 –**'inzet Arnhemse kwaliteit'**- gaat over de inhoud van de koers, het 'WAT'. Dit motto over Arnhemse kwaliteit verloopt langs een drietal lijnen:
  - **De Ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad (de stenen) op orde**. Het gaat hierbij om het totaal van de kwaliteit niet alleen de historische panden, maar ook de vernieuwing, de schaal, maat en verblijfskwaliteit van de openbare ruimte, het groen, etc.
  - **Zorg voor een gastvrije, bereikbare binnenstad**. Onder deze lijn rekenen we niet alleen gastvrijheid en bereikbaarheid in brede zin. Het welkom voelen, ontvangen worden, er makkelijk kunnen komen op allerlei manieren en voor alle doelgroepen (dus ook bewoners!), goede parkeervoorzieningen, aantrekkelijke entrees, maar ook evenementen, een breed winkelaanbod en een goeie functiemix in de binnenstad
  - **Zorg voor Creatieve en aantrekkelijke programmering**. Specifiek kenmerk van Arnhem is zijn brede creatieve sector en sterke culturele infrastructuur (complete keten educatie - productie - presentatie). Dat moet voelbaar zijn in aankleding van de openbare ruimte, assortiment in het aanbod, maar ook in evenementen.

In de nota wordt Arnhem als de cultuurhoofdstad van het Oosten benoemd. De stad heeft een complete culturele keten waarin educatie, productie en presentatie van cultuur is geborgd. De binnenstad is de plaats waar het merendeel van de culturele trekkers gehuisvest. Een gevarieerd cultureel aanbod van goede kwaliteit, dat zichtbaar en toegankelijk is en ook voor de regio een functie heeft. De (culturele) investeringen leiden tot een kwaliteitsimpuls voor de binnenstad en een aantrekkelijker omgevings- en vestigingsklimaat voor bedrijven. Het Focus Filmtheater is opgenomen als een van de culturele trekkers, die in de toekomst in een nieuw pand wordt ondergebracht.

Conclusie
Een creatieve en aantrekkelijk programmering (derde punt van het motto 'inzet Arnhemse kwaliteit') wijst op een kwalitatief hoogwaardig aanbod bioscopen en filmtheaters. Het huidige bioscoopaanbod in de binnenstad voldoet momenteel niet meer geheel aan de kwalitatieve eisen van de huidige consument, wat vooral terug te zien is in de bezoekersaantallen van VUE. Pathé is echter met haar moderne vestiging goed in staat om de rol van kwalitatief hoogwaardig bioscoopaanbod in de binnenstad te vervullen. Zoals al uit de nota blijkt is Focus een belangrijke culturele trekker in de binnenstad, die zich op een totaal andere doelgroep richt dan Euroscoop.
Wat betreft combinatiebezoek is er ook een positief afgeleid effect van mensen die na een bezoek aan Euroscoop de horeca in de binnenstad van Arnhem bezoeken. Het zal dan voornamelijk om 'uitgaan' op vrijdag- en zaterdagavond gaan. Alleen de binnenstad van Arnhem kan deze functie vervullen. Het zorgen voor een gastvrije en bereikbare binnenstad (tweede punt van het motto 'inzet Arnhemse kwaliteit') maakt een bezoek aan de binnenstad voor of na de film meer aantrekkelijk.

Ad 3. Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen de bioscoopconcepten van de binnenstad en een grootschalige, perifere bioscoop (inclusief bestedingspatronen en doelgroepen)?

Er blijkt een duidelijk verschil te zijn in het bezoekmotief van een perifere multiplex en een bioscoop in de binnenstad, waardoor ze goed naast elkaar kunnen bestaan. Bij perifeer aanbod gaat het om doelgericht bezoek met een goede bereikbaarheid en hoog comfort (filmaanbod, nieuwste technologieën, makkelijk bereikbaar, ruim parkeren). Het initiatief van Euroscoop op de locatie Sportpark Olympus voldoet aan deze criteria. Bij bioscopen in de binnenstad staat combinatiebezoek voor of na het bioscoopbezoek met andere binnenstadfuncties meer centraal. Het is van belang dat het aanbod voldoende modern is, zodat het verschil met de Multiplex op het gebied van techniek en comfort niet te groot is. Pathé is met de nieuwe vestiging goed in staat om de functie van binnenstadbioscoop (naast Euroscoop) te vervullen en het Focus filmtheater kan de rol van filmtheater voor Arthouse voorstellingen vervullen. VUE en Rembrandt hebben een minder aansprekend/uitgesproken aanbod en zijn meer verouderd, waardoor hun concepten manoeuvreren tussen de verschillende doelgroepen.

Focus Filmtheater

Bron: bioscoop.in en Pathé

Een recente casestudy (Van Hees, De opkomst van het multiplex, 2015) verschaft meer duidelijkheid over het verschil in bezoekersprofiel en -motieven. Het blijkt dat bezoekers van het multiplex in Ede (CineMec) ten opzichte van de reguliere bioscoop in Wageningen:

- vaker een bioscoop bezoeken;
- gemiddeld jonger zijn;
- lager opgeleid zijn;
- vaker uit meerpersoonshuishoudens komen;
- voor een groter deel met de auto komen;
- een langere reistijd en –afstand hebben afgelegd.

Een deel van deze kenmerken hangt ook met elkaar samen: zo bezoeken jongeren over het algemeen vaker een bioscoop.

Conclusie

Perifeer aanbod gaat om doelgericht bezoek met een goede bereikbaarheid en hoog comfort, spreekt het concept ook een bepaalde doelgroep aan. Het is bijvoorbeeld voor een gezin gemakkelijk om in de auto te stappen en direct bij de bioscoop te parkeren. Het bioscoopaanbod in de binnenstad spreekt voornamelijk mensen aan die een compleet avondje uit wensen. Dat zijn over het algemeen stellen of vrienden(groepen) die gemiddeld ouder zijn (niet zijnde kinderen). Natuurlijk zal er uitwisseling plaatsvinden tussen beide doelgroepen, voornamelijk afhankelijk van het bezoekmotief.

Afgeleide effecten voor de horecabestedingen in de binnenstad

Uit eerder onderzoek van Bureau Stedelijke Planning[10] blijkt dat ruwweg een derde van de bezoekers die primair naar een binnenstad komen voor ‘entertainment’ dat combineren met horecabezoek. Uit het CVTO blijkt dat het combinatiebezoek tussen bioscopen en horeca in een binnenstad circa 25-30% bedraagt. Dit komt vrijwel overeen met de uitkomsten van het NVM Leisuremarktonderzoek. Deze bezoekers geven gemiddeld € 10,50 uitgegeven in de horeca.[11]

[10] Uit Het economisch belang van leisure en de rol van leisure in gebiedsontwikkeling (2009), Bureau Stedelijke Planning in opdracht van NVM Business.
[11] CVTO, ook gehanteerd door ZKA (2015) Euroscoop Arnhem Analyse ‘ladder voor duurzame verstedelijking)

Tabel 7 Combinatiebezoek per activiteit

Secundair bezoekmotief -> Primair bezoekmotief	Entertainment	Horeca	Detailhandel
Entertainment	n.v.t.	++	+
Horeca	+	n.v.t.	++
Detailhandel	+	+++	n.v.t.

Bron: Bureau Stedelijke Planning, NVM Leisuremarktonderzoek

Uitgaande van een bezoekersafname in de bioscopen in de binnenstad van 8% - 16%[12], betekent absoluut 49.750 - 99.500 minder bezoekers op jaarbasis. 27,5% daarvan had in theorie bioscoop met horeca gecombineerd en gemiddeld €10,50 uitgegeven[13]. De horeca loopt daardoor afgerond € 145.000 à € 290.000[14] omzet mis. De bovenkant van deze range is gelijk aan de gemiddelde omzet van één horecavestiging. Het effect op het totale horeca aanbod in het centrum is daarmee gering.

Anderzijds is er ook een positief afgeleid effect van mensen die na een bezoek aan Euroscoop de horeca in de binnenstad van Arnhem bezoeken[15]. Het zal dan voornamelijk om 'uitgaan' op (donderdag), vrijdag- en zaterdagavond gaan. Alleen de binnenstad van Arnhem kan deze functie vervullen, de beoogde horeca bij Euroscoop is vooral gericht op een etentje voor de film of nog een drankje na de film en heeft beperkte openingstijden in vergelijking met de binnenstad van Arnhem.
Euroscoop verwacht circa 500.000 bezoekers per jaar. Indicatief komt de helft daarvan (250.000) op een van de drie weekendavonden (donderdag als studentenavond). Als 10% daarvan na (of voor) de film nog een bezoek aan de horeca in de binnenstad brengt, trekt de binnenstad 25.000 extra bezoekers. Per persoon geven zij gemiddeld €10,30 uit wat een extra omzet voor de horeca betekent van € 257.500. De verwachting is daarom dat de negatieve effecten voor de horeca in de binnenstad door verminderd bioscoopbezoek in de binnenstad worden opgeheven door de positieve effecten van combinatiebezoek van bezoekers van Euroscoop met de binnenstad.

2.2 Effecten multiplex Sportpark Olympus op CineMec

De volgende **hoofdvraag** is in deze paragraaf beantwoord:

4. *Welke (economische) effecten heeft de ontwikkeling van een grootschalige, perifere bioscoop met horeca en congresvoorzieningen (Euroscoop) op de CineMec bioscoop in Nijmegen en vice versa?*

In de vorige paragraaf is geanalyseerd dat de effecten voor de stadsbioscopen VUE Arnhem en Rembrandt het grootst zijn. In deze paragraaf is specifiek ingezoomd op de effecten van multiplex Sportpark Olympus op CineMec Nijmegen.

[12] Zie uitkomsten effectenanalyse deelvraag 1
[13] CVTO (uit ZKA(2015) Euroscoop Arnhem Analyse 'ladder voor duurzame verstedelijking)
[14] Berekening: 49.750 bezoekers * 27,5% * €10,50 en 99.500 * 27,5% * €10,50
[15] ZKA refereert hier ook aan op pagina 21 van hun onderzoek

Tabel 8 Indicatieve effecten per bioscoop in de regio Arnhem (op volgorde van score)

Bioscoop	Overlap in functie	Afstand tot S. Olympus	Huidig functioneren	Totaalscore
CineMec Nijmegen	- -	-/- -	0?	-/- -
Totaal				

Scores

- **Overlap in functie** Hoe meer gelijkenis met het format/concept en hoe meer overlap in functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype), hoe groter het effect. De score geeft aan of er sprake is van weinig overlap (0), enige overlap (-) of veel overlap (- -).
- **Afstand tot Sportpark Olympus.** De afstand (in autominuten) tussen het project en de betreffende bioscoop is vaak maatgevend. Buiten de 20 autominuten is het effect verwaarloosbaar (buiten het verzorgingsgebied). De score maakt onderscheid tussen 0-10 minuten (- -), 10-20 minuten (-) en 10-20 minuten en 16-20 minuten (0).
- **Huidig functioneren.** Op basis van krantenartikelen, ervaringen met andere projecten en expert opinie. De score geeft aan of een bioscoop slecht (-), redelijk (0) of goed (+) functioneert.

CineMec Nijmegen ligt op circa 10 autominuten van de planlocatie Sportpark Olympus. Nog meer dan de stadsbioscopen zoals VUE Arnhem en Pathé overlappen ze elkaar in format/concept en functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype). De overeenkomsten van beide bioscopen zitten vooral in het aanbod:

- Beide bioscopen kunnen onder de noemer **multiplex** geschaard worden. De complexen hebben minimaal acht zalen en zijn op een locatie langs een snelweg en/of N-weg gelegen.
- Het **aanbod van de films** is sterk vergelijkbaar: in de basis commerciële films.
- Beide hebben het uitzenden van **'live' sport- en muziekevenementen** (opera, ballet, theater en concerten) toegevoegd aan het aanbod.
- Beide bioscopen bieden mogelijkheden voor het **organiseren van congressen en grote bijeenkomsten**.
- Beide bioscopen organiseren **speciale filmevenementen**, zoals ladiesnight. CineMec organiseert ook literaire avonden (CineBoek), feestelijke premières met acteurs en regisseurs en premières voor kinderen (CineKidz) en tieners (CineTeenz). Euroscoop heeft ook speciale 50-plus voorstellingen.

CineMec Nijmegen en impressie Euroscoop Arnhem

Bron: CineMec en Arnhem-direct

Naast de vele overeenkomsten zijn er ook verschillen tussen beide bioscopen, vooral in:

- **Het type locatie en ligging**. CineMec Nijmegen is dicht bij de rijksweg A15 gelegen (knooppunt Ressen) en bedient mede daardoor een relatief groot achterland. Echter, de locatie sluit niet direct aan op de grootstedelijke bevolkingsconcentraties. De afstand (ook psychologisch) met de grote bevolkingsconcentraties in Arnhem en Nijmegen (ten zuiden van de Waal) is relatief groot. CineMec ligt solitair. Sportpark Olympus maakt onlosmakelijk onderdeel uit van het grootstedelijk weefsel en een stedelijk voorzieningencluster (sport, onderwijs, Gelredome, Decathlon, winkelcentrum Kronenberg.
- **Horeca en andere voorzieningen**. Inpandige en zelfstandige horeca en fitness maken onderdeel uit van een reguliere Euroscoop. Bij CineMec zijn er geen andere voorzieningen naast de multiplex bioscoop.
- **De prijzen van de filmtickets.** Deze zijn bij CineMec zijn sterk afhankelijk van de dag en het tijdstip van de film en variëren van € 5,00 voor (einde) ochtendvoorstelling tot € 14,25 voor 3D- voorstellingen op zaterdagavond. Er zijn diverse kortingspassen verkrijgbaar die een jaar geldig zijn. Bij Euroscoop betalen bezoekers altijd dezelfde lage prijs van € 8,50 met een toeslag van € 1,00 voor 3D-films. Studenten, 65-plussers en kinderen krijgen korting.
- Bij CineMec Nijmegen betalen bezoekers € 2,50 voor 4 uur **parkeren**, de eerste 40 minuten zijn gratis. De parkeertarieven voor Euroscoop Sportpark Olympus zijn nog niet bekend.

Tabel 9 Overeenkomsten en verschillen tussen Euroscoop Arnhem en CineMec Nijmegen

Overeenkomsten	Verschillen
Type bioscoop: multiplex	Ligging en locatie: ingebed in (boven) regionaal verzorgend voorzieningscluster versus snelweg, solitair in buitengebied
Aanbod: eigentijds filmaanbod, tevens uitzenden 'live' sport- en (muziek)evenementen, congressen en bijeenkomsten, speciale filmevenementen	Horeca en andere voorzieningen: multiplex met horeca en andere voorzieningen versus louter multiplex
	Prijsstelling: vaste lage prijzen versus variabele tarieven

Conclusie

Het concept van Euroscoop lijkt sterk op het concept van CineMec. Toch zijn er ook een aantal wezenlijk verschillen die van invloed zullen zijn op de keuze van een van de twee bioscopen. De grootste verschillen zijn gelegen in de ligging en het locatietype. CineMec Nijmegen is dicht bij de rijksweg A15 gelegen (knooppunt Ressen) en bedient mede daardoor een relatief groot achterland. Echter de locatie sluit niet direct aan op de grootstedelijke bevolkingsconcentraties Arnhem en Nijmegen (ten zuiden van de Waal), de voorziening ligt solitair. Sportpark Olympus maakt onlosmakelijk onderdeel uit van het grootstedelijk weefsel en een stedelijk voorzieningencluster (sport, onderwijs, Gelredome, Decathlon, winkelcentrum Kronenberg. Secundair van belang zijn horeca en andere voorzieningen en prijsstelling.

Hoewel beide bioscopen zich nog moeten bewijzen (CineMec Nijmegen is pas zeer recent compleet geopend; maart 2016) lijkt de locatie van CineMec met meer risico's omgeven dan Euroscoop Sportpark Olympus. Euroscoop Sportpark Olympus bedient een groot direct achterliggend gebied en kan meeliften op de aantrekkingskracht van de andere voorzieningen. CineMec moet het meer op eigen kracht doen, bestrijkt weliswaar een groot bevolkingspotentieel, maar een direct dun achterland.

2.3 Beoordeling conclusies rapport ZKA

In deze slotparagraaf is de volgende **hoofdvraag** beantwoord:

5. *Wat betekenen de antwoorden op de vier eerdere vragen voor de conclusies van het rapport van ZKA (2015)?*

Het rapport van ZKA[16] geeft, aan de hand van de treden uit artikel 3.1.6. lid 2 Bro (ook wel de Ladder voor Duurzame Verstedelijking, zie voor een toelichting bijlage 3), antwoord op de volgende vragen:

- Is er een **actuele regionale behoefte** voor de beoogde plannen van Euroscoop? (aanvulling Bureau Stedelijke Planning: dit betreft de eerste trede van de Ladder)
- Is deze regionale behoefte (voor een deel) **op te vangen binnen het bestaand stedelijk** gebied? (aanvulling Bureau Stedelijke Planning: dit betreft de tweede trede van de Ladder)

Actuele regionale behoefte (trede 1)

De Ladder vereist dat de actuele regionale behoefte onderbouwd is met concreet (markt)onderzoek op basis van objectieve en actuele data. De onderbouwing dient zowel kwantitatief als kwalitatief te zijn. Kwantitatief duidt op het totale areaal aan in dit geval bioscoopstoelen, en kwalitatief op het segment waar deze betrekking op hebben of het soort locatie. De Ladder stelt geen eisen aan het detailniveau van de kwalitatieve onderbouwing.
Grofweg wordt deze regionale behoefte bepaald door de totale vraag in het onderzoeksgebied de komende tien jaar te verminderen met de harde en relevante plancapaciteit. Daarbij wordt zowel naar de aantallen als de kwaliteiten gekeken.

ZKA concludeert in hoofdstuk 4 dat een multiplex bioscoop van 2.300 stoelen op de locatie Sportpark Olympus voorziet in een actuele, regionale behoefte, zowel kwantitatief als kwalitatief. Er zijn meerdere methodes gehanteerd die alle in dezelfde richting wijzen.

Bestaand stedelijk gebied (trede 2)

ZKA concludeert in hoofdstuk 5 dat de actuele regionale behoefte aan deze nieuwe stedelijke ontwikkeling volledig kan worden ingevuld binnen het bestaand stedelijk gebied. Er zijn buiten de beoogde locatie Sportpark Olympus geen ander geschikte objecten. Euroscoop kan enerzijds meeliften op de bezoekersstromen in het gebied en anderzijds een impuls geven aan de verdere ontwikkeling van het gebied. Omdat Euroscoop in bestaand stedelijk gebied komt, is de derde trede van de 'Ladder voor

[16] Euroscope Arnhem: analyse ladder voor duurzame verstedelijking, ZKA, december 2015

duurzame verstedelijking' niet aan de orde. Dit neemt niet weg dat Sportpark Olympus goed bereikbaar is, zowel per fiets, auto als per OV.

Bureau Stedelijke Planning onderschrijft deze conclusies.

Conclusies naar aanleiding van aanvullende effectanalyse
ZKA heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de ontwikkeling van een multiplex bioscoop van 2.300 stoelen op de locatie Sportpark Olympus te verantwoorden is.

Voor een zorgvuldige afweging is het evenwel ook van belang dat de effecten inzichtelijk zijn gemaakt. Uit jurisprudentie[17] volgt dat het plan niet mag leiden tot overcapaciteit, en daarmee tot een onaanvaardbare toename van de leegstand zal leiden, met negatieve *gevolgen voor het woon- en leefklimaat en het ondernemersklimaat*.

In deze aanvullende effectanalyse is meer specifiek ingegaan op de effecten op de binnenstad en CineMec. De belangrijke conclusies:

- Een deel van het bioscoopaanbod in de binnenstad van Arnhem is kwetsbaar. Mogelijk vindt versnelde uitval plaats bij realisatie van een multiplex op Sportpark Olympus. Pathé is met de nieuwe vestiging voorzien van de nieuwste technieken en biedt hoog comfort voor de bezoekers. VUE daarentegen heeft een meer verouderd aanbod en kampt al jaren met teruglopende bezoekcijfers, waardoor die extra kwetsbaar is. Hoewel Stadsbioscoop Rembrandt zich specifiek richt op kwaliteitsfilms, zal een (groot) deel van die films ook in Pathé, VUE, CineMec en Euroscoop draaien. Het is niet uit te sluiten dat een van de bioscopen haar deuren zal (moeten) sluiten. Dit is dan het meest kwetsbare aanbod; de totale structuur versterkt juist.
- CineMec Nijmegen en Euroscoop Sportpark Olympus overlappen elkaar sterk in format/concept en functie (aanbod, prijsstelling, doelgroep, locatietype). Beide zijn multiplexen, met een min of meer vergelijkbaar (film)aanbod. De afstand tussen beide locaties is 10 autominuten. Op basis van locatie en ligging heeft Euroscoop betere kaarten in de hand dan CineMec. Euroscoop kan meeliften op de andere voorzieningen in de omgeving en sluit direct aan bij het bevolkingspotentieel. CineMec zal zich meer op eigen kracht moeten bewijzen en zich duidelijk(er) moeten onderscheiden van Euroscoop.

2.4 Effecten Euroscoop op CineMec, Vue en Rembrandt

In deze paragraaf worden de effecten voor de bioscopen CineMec, Vue en Rembrandt verder uitgediept met behulp van openbaar beschikbare bezoekersaantallen (zie ook paragraaf 2.1). De prognose van Euroscoop Arnhem ligt op 483.000 bezoekers (bron: ZKA, 2015).

Uit paragraaf 2.1 is gebleken dat het effect van de bioscoop op Olympus op het *bioscoopaanbod in de regio* 8% tot 16% bedraagt. De effecten zijn niet evenredig over alle bioscopen verdeeld. Voor de bioscopen in Arnhem en CineMec Nijmegen is per bioscoop aangegeven of de indicatieve effecten per bioscoop op basis van

[17] Een (tussen)uitspraak van de Raad van State inzake het centrumplan Emmeloord (zaaknr. 201200385/1/T1/R2) in december 2012 en daaropvolgende uitspraken.

verschillende factoren naar verwachting groter of kleiner zijn (zie samenvatting in tabel 10).

Tabel 10 Indicatieve effecten per bioscoop Arnhem en CineMec Nijmegen

Bioscoop	Overlap in functie	Afstand tot S. Olympus	Huidig functioneren	Score Totaal	Aandeel in verdringing (ongewogen)
VUE Arnhem	- -	- -	-	- -	31%
Rembrandt Stadsbioscoop	-	- -	0	-/- -	23%
CineMec Nijmegen	- -	-/- -	0?	-/- -	23%
Pathé Arnhem	- -	- -	+	-	15%
Focus Filmtheater	0	- -	+	-/0	8%
					100%

- Voor de totaalscores van minnen en plussen is een vertaling gemaakt naar getallen. Op die manier kan het aandeel van de betreffende bioscoop in de verdringing van bezoekersaantallen worden ingeschat. Een score van - - is gelijk aan 2, een score van – is gelijk aan 1 en een score van 0 is gelijk aan 0. Dit betekent bijvoorbeeld dat Vue Arnhem een score haalt van 2 punten en het Focus Filmtheater van 0,5 punten. Afgezet tegen het totaal van alle scores (6,5 punten) kan het verdringingseffect in het bezoekersaantal berekent worden. Voor Vue Arnhem komt die op 31% (berekening: 2 / 6,5 * 100%) en voor het Focus Filmtheater op 8%. Deze scores zijn opgenomen in de tweede kolom van tabel 11.
- Naar verwachting komt maximaal 82% van de verdringing daadwerkelijk voor rekening van de bioscopen in Arnhem en CineMec Nijmegen (in totaal is het aanbod hier 5.809 stoelen, zijnde 82% van het totale aanbod in het verzorgingsgebied). De overige 20% komt voor rekening van de overige bioscopen in het verzorgingsgebied en van bioscopen van buiten het verzorgingsgebied.
- Voor Euroscoop Arnhem wordt een bezoekersaantal van 483.000 verwacht. Als 82% daarvan voor rekening komt van verdringing in de bestaande bioscopen in Arnhem en CineMec Nijmegen, gaat het om 396.060 bezoekers.
- De omzetclaim op het bestaande aanbod ligt tussen de 25% en 50% (zie ook paragraaf 2.1). Dit betekent dat 25% tot 50% van de bezoekers aan de bioscoop op Olympuspark voorheen een gevestigde bioscoop in de regio aandeed. De andere 50% tot 75% van de bezoekers van de bioscoop Olympus betreft nieuwe bezoeken/bezoekers (door een verhoging van het animocijfer, het aanboren van een nieuwe markt en bezoek van buiten de regio). Van de 396.060 nieuwe bezoeken in Arnhem gaan dus **ruim 99.000 bezoeken (25%) tot 198.000 bezoeken (50%)** ten koste van het bestaande aanbod in Arnhem en CineMec Nijmegen. Deze aantallen zijn opgenomen in kolom 1 van tabel 11.
- Vervolgens is het absolute aandeel in de verdringing per bioscoop **gewogen naar het huidige marktaandeel** van het totale bezoekersaantal[18].
- Uit onderstaande tabel blijkt dat 12% (zijnde 11.667 - 23.335 bezoekers) van de verdringing voor rekening komt van Vue Arnhem. Gerelateerd aan het huidig aantal bezoekers komt dat neer op een verdringing van 13% tot 25%.

[18] Voorbeeld Berekening Vue: Stap 1: Ongewogen absolute verdringing * marktaandeel = 30.497 * 8% = 2.321. Stap 2: gewogen aandeel Vue in verdringing (2.321/19.697)*100% =12% (19.697 = optelsom van alle bioscopen). Stap 3: 12% van 99.015 = 11.667. Stap 4: 11.667 is 13% van het huidige bezoekersaantal.

Tabel 11 Indicatieve effecten per bioscoop Arnhem en CineMec Nijmegen (bij 25% verdringing)

Bioscoop	Markt-aandeel	Absolute verdringing 25% (ongewogen)	Aandeel in verdringing gewogen naar huidig aantal bezoekers	Huidig aantal bezoekers	Verdringing bezoekers (25%)	Effect op bioscoop (25%)
VUE Arnhem	8%	30.497	12%	93.000	11.667	13%
Rembrandt Stadsbioscoop	16%	22.872	19%	200.000*	18.818	9%
CineMec Nijmegen	33%	22.872	38%	400.000**	37.636	9%
Pathé Arnhem	37%	15.248	29%	456.000	28.604	6%
Focus Filmtheater	6%	7.624	2%	73.000	2.290	3%
	100%		**100%**		**99.015**	

*Verwachting van de ondernemer (betekent een stoelbezetting van 160)
**Verwachting van ondernemer (betekent een stoelbezetting van 220)

Tabel 12 Indicatieve effecten per bioscoop Arnhem en CineMec Nijmegen (bij 50% verdringing)

Bioscoop	Markt-aandeel	Absolute verdringing 50% (ongewogen)	Aandeel in verdringing gewogen naar huidig aantal bezoekers	Huidig aantal bezoekers	Verdringing bezoekers (50%)	Effect op bioscoop (50%)
VUE Arnhem	8%	60.993	12%	93.000	23.335	25%
Rembrandt Stadsbioscoop	16%	45.745	19%	200.000*	37.636	19%
CineMec Nijmegen	33%	45.745	38%	400.000**	75.273	19%
Pathé Arnhem	37%	30.497	29%	456.000	57.207	13%
Focus Filmtheater	6%	15.248	2%	73.000	4.579	6%
	100%		**100%**		**198.030**	

*Verwachting van de ondernemer (betekent een stoelbezetting van 160)
**Verwachting van ondernemer (betekent een stoelbezetting van 220)

Bovenstaande effecten zijn *indicatief* en zullen voor een deel naar verwachting lager uitpakken:

- VUE Arnhem wil het aanbod moderniseren om de concurrentie met nieuwe bioscopen beter aan te kunnen. Wanneer de overlap in functie verkleind en/of het huidige functioneren verbeterd (meer bezoekers), wordt de totale markt naar verwachting verruimd en is het effect kleiner. Om dat te bereiken is een rigoureuze koerswijziging noodzakelijk.
- Focus Filmtheater gaat verplaatsen en uitbreiden met 136 stoelen, waardoor naar verwachting het aantal bezoekers toeneemt en het effect veel kleiner zal zijn. Daarnaast heeft het sterk afwijkende aanbod van Focus waarschijnlijk een nog sterker dempend effect op de verdringing.

Conclusies effecten Vue Arnhem, Rembrandt Stadsbioscoop en CineMec Nijmegen

- Het effect op de omzet is voor VUE Arnhem significant en het is denkbaar dat de bedrijfsvoering ermee in de gevarenzone komt. De urgentie voor een koerswijziging is evident. Het effect op de omgeving, waar veel horeca gevestigd is, is gemiddeld. Mocht de bioscoop onverhoopt moeten sluiten, dan ligt invulling met een andere stedelijke functie voor deze locatie voor de hand.
- Ook het effect op de omzet van Rembrandt is voelbaar. De ondernemer verwachtte bij de opening in februari 2016 circa 200.000 bezoekers per jaar. De stoelbezetting ligt daarmee op 160, dat is al 30% lager dan het landelijk gemiddelde van 227. De ligging aan de centrumring maakt het effect op de omgeving klein.
- Het effect op CineMec Nijmegen is eveneens voelbaar. CineMec richt zich naast filmvertoning ook op andere markten zoals het uitzenden van 'live' sport- en muziekevenementen, biedt mogelijkheden voor het organiseren van congressen en grote bijeenkomsten en organiseert speciale filmevenementen, waarmee de bedrijfsvoering meer dan alleen filmvertoning is. Hoewel ook Euroscoop deze mogelijkheden aanbiedt, maakt het CineMec iets minder kwetsbaar er vanuit gaande dan beide andere type evenementen uitzenden/organiseren. Het effect op de omgeving is klein, de bioscoop is solitair gevestigd langs de N325.

Tabel 13 Indicatieve effecten per bioscoop Arnhem en CineMec Nijmegen

Bioscoop	Effect op de omzet	Bedrijfsvoering	Effect op de omgeving
VUE Arnhem	Significant	Sterk kwetsbaar	Gemiddeld
Rembrandt Stadsbioscoop	Voelbaar	Kwetsbaar	Klein
CineMec Nijmegen	Voelbaar	Beperkt kwetsbaar	Klein

2.5 Slotconclusies en advies

- Een multiplex bioscoop van 2.300 stoelen op de locatie Sportpark Olympus voorziet in een actuele, regionale behoefte, zowel kwantitatief als kwalitatief.
- De beoogde locatie en opzet zijn prima: een goede bereikbaarheid, aan de stadsring (dicht bij het potentieel), hoog comfort (filmaanbod, nieuwste technologieën, makkelijk bereikbaar, ruim parkeren) en kruisbestuiving met andere stedelijke functies (Decathlon, Gelredome, winkelcentrum Kronenberg, onderwijsinstellingen).
- De nieuwe bioscoop is een verrijking voor het gebied en voor de stad Arnhem.
- Een multiplex is in staat een grote en deels nieuwe klantenstroom aan te boren.
- De spoeling wordt echter dun. Mogelijk geraken bioscopen in de gevarenzone. Het meest kwetsbaar is VUE, gevolgd door Rembrandt stadsbioscoop en CineMec Nijmegen. Het is denkbaar dat een van deze bioscopen uitvalt.
- Het is niet uit te sluiten dat een van de bioscopen haar deuren zal (moeten) sluiten. Dit is dan het meest kwetsbare aanbod; de totale structuur versterkt juist. Voor de stadsbioscopen is het aannemelijk dat bij eventuele leegstand een herinvulling met een andere stedelijke functie kan worden gevonden, al dan niet door herontwikkeling.
- Voor de horeca in de binnenstad geldt dat de negatieve effecten (iets minder klandizie voor de bioscopen en daarvan afgeleid bioscoopbezoek) worden gecompenseerd door

de positieve (afgeleid uitgangsbezoek voor de binnenstad van de grote en deels nieuwe klantenstroom die een multiplex op Sportpark Olympus aanboort).

- De positieve effecten op het gebied, stad en regio en de voorzieningenstructuur zijn beduidend groter dan de negatieve. We adviseren dan ook positief ten aanzien van de komst van een multiplex bioscoop op het Sportpark Olympus.

Bijlage 1: Begrippenlijst

Multiplex
De in Europa gangbare definitie voor 'multiplex' is een bioscoop met acht tot zestien zalen. Kenmerkende eigenschappen van het multiplex zijn een goede parkeergelegenheid en bereikbaarheid en een hoge kwaliteit van apparatuur en comfort. Multiplexen kunnen zowel in het centrum, of buiten de stad gevestigd zijn en zijn gebouwd tussen 1995 en nu. De nieuwere bioscopen, met name in grotere steden, beschikken over het algemeen over acht zalen of meer. Het marktaandeel van multiplexen (op basis van bezoek en bruto recette) is circa 39% van totaal. Bioscopen met zestien zalen of meer worden 'megaplex' genoemd. Deze kennen we in Nederland niet.

Reguliere commerciële bioscoop
Deze telt minder dan acht zalen. Ze zijn vaak gevestigd in de centra en binnensteden en worden daarom ook wel 'cityplex' genoemd. Ze maken nog de helft van het bioscoopbezoek/recette uit, maar verliezen terrein aan multiplexen en filmtheaters. Vaak betreft het oudere bioscopen met ook verouderde apparatuur en inrichting. Er zijn evenwel ook moderne versies, nieuwe 'kleine' bioscopen dan wel bestaande die opgeknapt zijn.

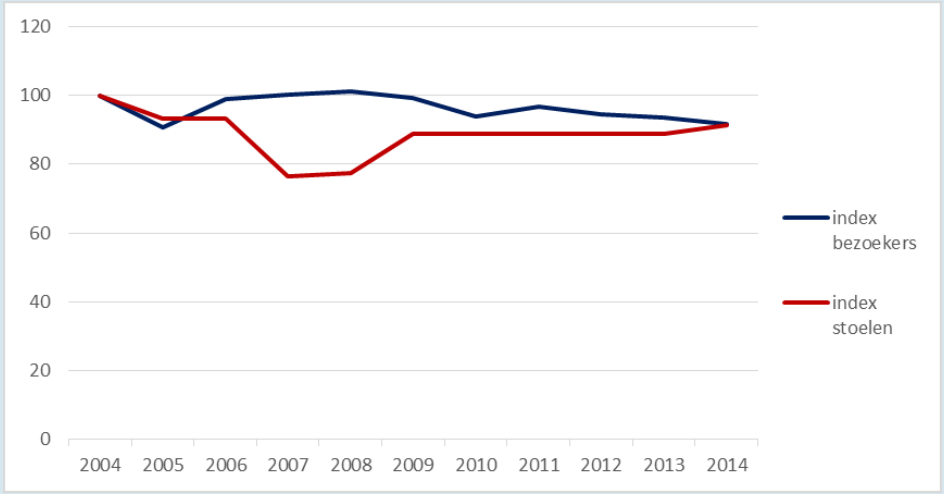
Filmtheater
In een filmtheater is de exploitatie van de filmvertoning non-profit van opzet. Wanneer filmtheaters alleen in het weekend films vertonen schaart het NVB ze onder kleine filmtheaters. Het marktaandeel van filmtheaters is bijna 10%. Uit statistieken van de NVBF en de NVF blijkt dat het aantal bioscoopbezoeken in de categorie aanzienlijk stijgt. De leeftijd, het opleidingsniveau en de sociale klasse zijn beduidend hoger dan bij commerciële bioscopen.

Bijlage 2: Referenties

Referentie: Enschede (158.600 inwoners)

Al in 2000 is het Multiplex Cinestar (Wolff) in Enschede geopend. In diezelfde maand wordt Lumière (680 stoelen) gesloten. De nieuwe grote bioscoop is gevestigd aan de Rand van Enschede bij het stadion van FC Twente. In juli 2006 sluit Alhambra; op dat moment de oudste bioscoop van Nederland. In 2009 opent Wolff in hetzelfde pand Cineast, met een kleiner aantal stoelen dan Alhambra. Omdat het hier om dezelfde exploitant gaat als Cinestar, kan het filmaanbod goed afgestemd worden.

Naam	Type	Locatie	Aantal stoelen	Aantal doeken
Kinepolis Enschede	Multiplex	Rand Enschede (stadion FC Twente)	2.750	10
Wolff Cineast	Regulier	Centrum	439	3
Concordia	Filmtheater	Centrum	231	3
Totaal			**3.420**	**16**

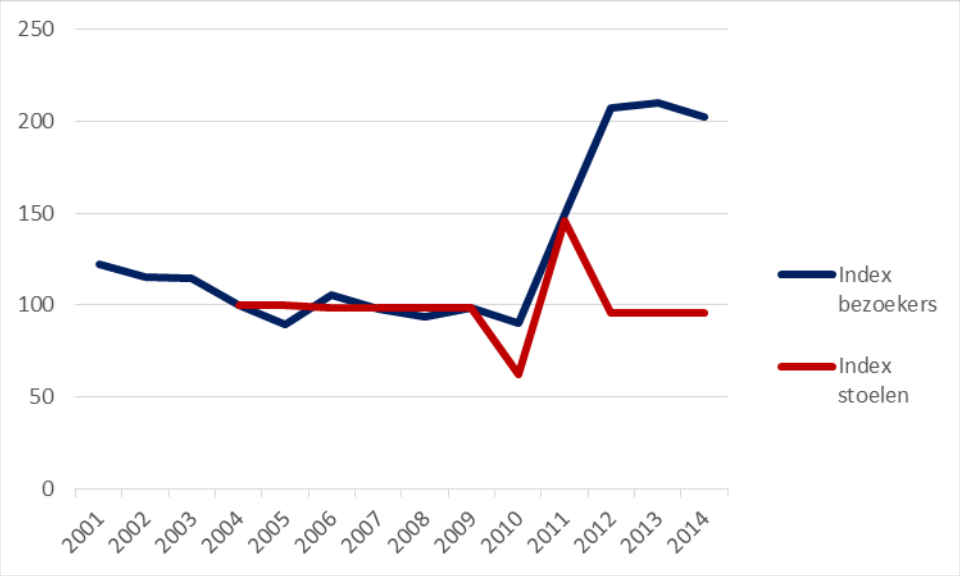

Bron: CBS, 2015 en NVB, 2015

Referentie: Haarlem (156.645 inwoners)

Het bioscoopaanbod in Haarlem is de afgelopen 5 jaar sterk veranderd. In 2010 is Cinema Palace (Minerva) met 1 zaal en 550 plaatsen gesloten en in augustus 2011 verder gegaan als Pathé op Raaks. In oktober 2011 heeft de bioscoop in de Brinkman passage aangegeven het huurcontract niet te verlengen. In februari 2012 heeft hier de laatste film gedraaid. Uit de bezoekcijfers blijkt al dat er tot 2012 een overwegend dalende lijn in zat. Met de opening van Pathé is een fors stijgende lijn ingezet. Het aanbod in de Filmschuur (sinds 2003 gevestigd in de Toneelschuur) wordt zorgvuldig afgestemd met het aanbod van Pathé. Bekende films met een Arthouse insteek worden ook in de Filmschuur afgespeeld.

Naam	Type	Locatie	Aantal stoelen	Aantal doeken
Pathé	Multiplex	Centrum	1.277	8
Filmschuur	Filmtheater	Centrum	185	2
Totaal			**1.462**	**10**

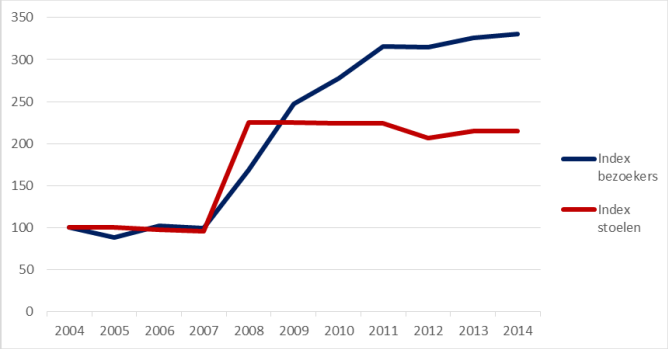

Bron: CBS, 2015, NVB, 2015

Referentie: Tilburg (211.648 inwoners)

Tot 2007 bestond het bioscoopaanbod in Tilburg uit twee reguliere bioscopen en twee filmtheaters. In dat jaar hebben de ondernemers van de twee reguliere bioscopen besloten om samen verder te gaan met een moderne nieuwe bioscoop, die in 2012 zou worden overgenomen door Pathé. In 2008 is Multiplex Euroscoop op Stappegoor toegevoegd aan het aanbod. Pathé heeft in 2012 een IMAX zaal toegevoegd om haar positie te verstevigen.

Naam	Type	Locatie	Aantal stoelen	Aantal doeken
Euroscoop	Multiplex	Stappegoor / Snelweg	2.515	12
Pathé	Regulier	Centrum	1.396	7
Cinecitta	Regulier (Arthouse)	Centrum	262	1
Totaal			**4.173**	**20**

Bron: CBS, 2015 en NVB, 2015

Bijlage 3: Opzet en doel van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking

Op grond van artikel 3.1.6 lid 2 in het Besluit Ruimtelijke ordening (Bro) dienen overheden nieuwe stedelijke ontwikkelingen standaard te motiveren met behulp van drie opeenvolgende stappen:

- *Trede 1:* allereerst dient aangegeven te worden dat er een actuele regionale behoefte bestaat aan de voorgenomen nieuwe stedelijke ontwikkeling. Immers, als hier geen behoefte aan bestaat is het niet zinvol daar schaarse ruimte voor te gebruiken, braakliggende bedrijventerreinen te creëren of leegstand in commercieel vastgoed te veroorzaken.
- *Trede 2:* indien sprake is van een actuele regionale behoefte dient geanalyseerd te worden in hoeverre in die behoefte kan worden voorzien in bestaand stedelijk gebied. Bijvoorbeeld door herstructurering of transformatie van verouderde gebieden. Een basisprincipe van de Ladder is het voorkomen van bouwen buiten het bestaande stedelijk gebied, als binnenstedelijk nog ruimte beschikbaar is.
- *Trede 3:* indien uit de onderbouwing van Trede 2 blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet mogelijk is binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio, dan is het toegestaan op uitleglocaties te bouwen. Wel dient geanalyseerd te worden welke locaties voorzien in een passende multimodale bereikbaarheid. Op deze locatie(s) dient de betreffende stedelijke ontwikkeling plaats te vinden.

Kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing

Een actuele regionale behoefte aan een bioscoop kan niet worden onderbouwd op basis van een visie, beleid of programma-afspraken. De Ladder vereist dat het bestemmingsplan is onderbouwd met concreet (markt)onderzoek op basis van objectieve en actuele data.

De onderbouwing dient zowel kwantitatief als kwalitatief te zijn. Kwantitatief duidt op het totale areaal aan bijvoorbeeld winkels, en kwalitatief op het segment waar deze betrekking op hebben of het soort locatie. De Ladder stelt geen eisen aan het detailniveau van de kwalitatieve onderbouwing.

Het middel om de regionale behoefte in beeld te brengen is marktonderzoek. De regionale behoefte is gelijk aan de vraag minus het (geplande) aanbod binnen het onderzoeksgebied in de betreffende onderzoeksperiode. Concreet betekent dit:

- Berekening van de kwantitatieve behoefte door het totale aanbod (huidig en toekomstig) van de totale vraag af te trekken.
- Berekening van de kwalitatieve behoefte door het specifieke deel van het aanbod dat vergelijkbaar is met de beoogde ontwikkeling(en), af te trekken van het deel van de vraag dat specifiek is gericht op dit type voorzieningen.

In de rapportage 'Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem' van 3 april 2017 zijn twee wijzingen aangebracht ten opzichte van de versie van 5 juli 2016. Deze twee wijzigingen hebben geen invloed op de conclusies van het rapport.

1. **In de tabel op pagina 13 is een foutje geslopen**
   25% van 2.300 stoelen is inderdaad 575 stoelen, zijnde 8% van het totaal aantal stoelen. Heeft te maken met dat percentages in de loop van de tijd zijn veranderd. Dit heeft niet doorgewerkt in de tabellen 11 en 12 op pagina 24.

	Versie juli 2016	Versie april 2017
25% van de stoelen van initiatief Olympus	759	575
bezoekersafname bioscopen binnenstad	11%	8%

2. **Het lagere effect van de bezoekersafname (uit punt 1) heeft doorgewerkt in de effecten op de horeca op pagina 18**

In onderstaande tabel zijn de verschillen opgenomen.

	Versie juli 2016	Versie april 2017
% bezoekersafname bioscopen binnenstad	11%	8%
Absolute bezoekersafname bioscopen binnenstad	68.420	49.760
27,5% van de bezoekersafname	18.816	13.684
Vermenigvuldigd met de gemiddelde horeca-besteding van €10,50	€ 197.563	€ 143.682

Titel/onderwerp: # Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Raadsadviseur: E. Dirksen Telefoonnr: 3774712 elsebee.dirksen@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Toon Verschuren/Leo Berrevoets
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden (project Centrum Zuid)	Telefoonnr:	377 4612/ 377 4833
		E-mailadres:	Toon.verschuren@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief en Meningsvormend		

Toelichting

Behandelgeschiedenis op Politieke Maandag tot nu toe
Informatieve bespreking 21 november 2016
Tijdens de Politieke Maandag van 21 november hebben 8 insprekers gebruik gemaakt van het inspreekrecht. Hun bijdragen (voor zover ontvangen) zijn toegevoegd aan de stukken.
Informatieve bespreking 28 november 2016
De tweede informatieve behandeling op 28 november werd niet afgerond. Tijdens deze behandeling gaf de wethouder aan dat zij het verzoek van de raadskamer om aanvullend onderzoek te doen mee terug neemt naar het college.

Aanvullend onderzoek op verzoek van raadskamer
Nadat in november 2016 de raadskamer 2x heeft gesproken over het voorstel van het college, werd op 28 november de informatieve behandeling afgebroken. De raadskamer had te kennen gegeven behoefte te hebben aan aanvullend onderzoek voordat zij verder kon met de meningsvormende behandeling van het voorstel.
De Stec Groep heeft, naar aanleiding van de door fracties en betrokken partijen gestelde vragen, een effectanalyse uitgevoerd. Deze analyse [*zie raadskamerbrief d.d. 19 juli*] geeft inzicht in de meeste actuele cijfers omtrent bioscoopbezoek. Tevens brengt het rapport van Stec de effecten in beeld van de ontwikkeling van Euroscoop voor de binnenstad en Arnhem-zuid. Stec heeft behalve de rapportages van ZKA (2015) en BSP (2016) ook het in opdracht van Pathé door LAgroup uitgevoerde onderzoek (mei 2017) meegenomen in haar analyse.

Historie gebied Centrum Zuid
Op **31 mei 2011** heeft de raad de 'Koers Gebiedsvisie Centrum Zuid' vastgesteld, waarbij het plein rondom de Rijnhal "wordt ontwikkeld met leisure en bijpassende grootschalige detailhandel".
Op **25 november 2013** heeft de raad het bestemmingsplan Gelredome-Nijmeegseweg-Rijnhal aangenomen.
[*In het dossier Centrum Zuid (in het RIS) vindt u alle documenten over de ontwikkelingen/plannen voor dit gebied vanaf 2003*].

Voorstel
Het college vraagt u in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op de realisatie van een grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster.

Hoewel het college niet verplicht is toestemming te vragen aan de raad voor het ondertekenen van een intentieverklaring, verzoekt het college in dit specifieke geval om instemming van de raad omdat men veel waarde hecht aan voldoende steun in de gemeenteraad voor de vestiging van een grootschalige bioscoop in het gebied.

Twee analyses

	In 2015 is een analyse (naar ladderbestendigheid) uitgevoerd door onderzoeksbureau ZKA [Euroscoop Arnhem - analyse voor duurzame verstedelijking] die aantoont dat het initiatief voor een grootschalige bioscoop qua regionale behoefte en inpassing in het stedelijk gebied mogelijk is. In aanvulling op deze analyse van ZKA is in 2016 een effectanalyse uitgevoerd door Bureau Stedelijke Planning (BSP) [Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem]. **Kanttekeningen** Naast een aantal (mogelijke) voordelen geven de analyses ook (mogelijke) negatieve effecten aan voor andere bioscopen in de binnenstad. Zo krijgen Vue ("blikken bioscoop") en Rembrandt-stadsbioscoop naar verwachting te maken met een terugloop qua bezoekers van respectievelijk tot 25% en tot 19% minder. Hierdoor is het niet uit te sluiten dat een van deze bioscopen haar deuren zal moeten sluiten. **Financiën** Bij de beëindiging van de intentiefase zal de definitieve grondprijs worden bepaald. **Planning** In de voorgestelde planning (exclusief bezwaarprocedures) loopt de intentiefase van december 2016 tot juni 2017 en zou de levering en start van de bouw in mei 2018 kunnen beginnen.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Te beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.
Spreekrecht publiek	Ja, in verband met het recent uitgevoerde onderzoek (op verzoek van de raadskamer) zijn belangstellenden (opnieuw) uitgenodigd om desgewenst in te spreken.
Behandeladvies	U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan de portefeuillehouder. Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking gesteld te worden. Na afronding van de informatieve fasr wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit 2 termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop			
ZKA (2015, 'Euroscoop Arnhem -Analyse ladder voor duurzame verstedelijking'			
Bureau Stedelijke Planning (2016), Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem			
Argos (2015), 'Massa studie'			
Dossier Centrum Zuid in RaadsInformatieSysteem			
Behandelresultaat informatieve behandeling 21 november 2016			
Behandelresultaat 2e informatieve behandeling 28 november 2016			
Onderzoek marktruimte LAgroup (iov Pathé) 31 mei 2017			
Raadskamerbrief Áanvullend onderzoek bioscoop Olympus kwadrant 19 juli 2017 *(incl. vier bijlagen)*			
Effectanalyse Euroscoop Olympus kwadrant, Stec Groep juli 2017 *(bijlage 1 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Overzicht en antwoorden *(bijlage 2 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem, Bureau Stedelijke Planning 3 april 2017 *(bijlage 3 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Correctienotitie effectenanalyse *(bijlage 4 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			

griffie - mogelijke vestiging mega-bioscoop op Rijnhallocatie

---

Van: "PBA - Wortmann" <casparwortmann@binnenstadarnhem.nl>
Aan: "'griffie'" <griffie@arnhem.nl>
Datum: 8-9-2017 13:48
Onderwerp: mogelijke vestiging mega-bioscoop op Rijnhallocatie
CC: <raadsleden@arnhem.nl>, <fractievolgers@arnhem.nl>

Geachte raadsleden,

PBA heeft kennis genomen van de antwoorden op de diverse vragen die door uw raad en anderen zijn gesteld m.b.t. een mogelijke vestiging van een megabioscoop op de Rijnhallocatie.
Dat brengt ons tot een aantal punten die wij u graag meegeven bij uw overwegingen:

- **Bandbreedtes.** Er liggen verschillende rapporten met verschillende conclusies. In het 'overzicht vragen en antwoorden' worden wel de getallen opgenomen uit de 3 onderzoeken ten faveure van Euroscoop, maar niet de getallen uit de contra-expertise die Pathé heeft laten uitvoeren. Dat maakt subjectief en toont niet de werkelijke bandbreedte voor de diverse getallen (omzetten, f.t.e.'s) waarmee rekening gehouden zou moeten worden.
- **Lang niet alles beantwoord.** In het 'overzicht vragen en antwoorden' wordt op heel veel plekken droogjes verwezen naar een paragraaf in het Stec-rapport. De oppervlakkige lezer kan dan denken dat dus de betreffende vragen beantwoord zijn, maar dat blijkt lang niet op alle punten het geval.
- **Business case Focus.** Een voorbeeld hiervan: PBA vroeg wat het effect zal zijn op de business case van Focus. De verwijzing naar par. 2.3 laat alleen een geschatte afname zien van gemiddeld 7.750 bezoekers per jaar. Maar de vraag was naar de *business case*. In het bedrijfsplan (raad juni 2015) van Nieuw Focus zakt dan (in scenario 'laag') het exploitatieresultaat in jaar 3 verder van € 136.000 negatief naar € 196.000 negatief. Daar staat geen hogere subsidie tegenover, dus de vraag is: past dit nog in het 'weerstandsplaatje' van Nieuw Focus? Zet u hier een flankerende maatregel voor in?
  Voor de goede orde: PBA is blij met de reuring die Nieuw Focus c.a. op het Kerkplein zal kunnen brengen.
- **De Ladder.** Een ander voorbeeld: PBA vroeg naar een zuivere toets aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking. Volgens de 'nieuwe ladder' moet de behoefte worden aangetoond. Op de site van het ministerie staat hierover: "*Kort gezegd is de 'behoefte' het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling (de komende tien jaar, zijnde de looptijd van het bestemmingsplan) verminderd met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd (harde plancapaciteit). De uitkomst van de beoordeling van de behoefte moet in de plantoelichting worden vermeld*." Het rapport van Stec gaat geheel niet in op de Ladder in de zin zoals die bedoeld is. Het Stec-rapport laat wél zien dat de 'behoefte', zoals geformuleerd door het ministerie, lager ligt dan hetgeen Euroscoop wenst te realiseren. De businesscase van Euroscoop zal dus alleen kunnen slagen door een verdringingseffect.
- **Toegevoegde waarde.** Dat Euroscoop 'meer van hetzelfde' gaat bieden [als Pathé] wordt in het Stec-rapport niet ontkracht!
- **Andere invullingen (1).** Met heel veel rekenarij wordt duidelijk dat Euroscoop op z'n best een paar handenvol f.t.e.'s gaat opleveren, maar vooral ook de nodige verschuivingen binnen (en buiten) Arnhem. In de ogen van PBA zou de gemeente het risico (het zijn allemaal inschattingen) van een negatieve impact niet moeten willen nemen. Er zijn immers ook andere invullingen van de Rijnhallocatie denkbaar, zeker als die op basis van de residuele grondprijsmethodiek te

verwerven is. Het feit dat de economie aantrekt kan zorgen voor andere invullingen van die locatie die minder een risico vormen voor de binnenstad.

- **Andere invulling (2).** De locatie kán zich ook prima lenen voor een andere invulling. In de randvoorwaardennota 'Leisurepark Olympus' (2012) is voor het programma meegegeven: "*Leisure – alle commerciële vormen van vrijetijdsbesteding: sport en spel, health en vermaak. Kansrijk: aanvullende zwem- en wateraccommodaties, indoorsport, evenementen, een wellnessvoorziening, kinderattracties, enzovoort*". Aangevuld met horeca uiteraard. Maar is er al serieus gezocht naar de genoemde invullingen?
  Als zich hier een bedrijf wenst te vestigen dat minder negatieve effecten en risico's met zich meebrengt voor de binnenstad en dat dezelfde (beter nog; meer) werkgelegenheid en economische spin-off oplevert zal dit preferabel zijn ten opzichte van een multiplex op deze locatie.

Samenvattend. Wij begrijpen dat er een wens is om het gebied rond de Rijnhallocatie verder te ontwikkelen en meer reuring te geven. En PBA is vóór ondernemerschap. Maar belangen moet worden afgewogen, met een goed besef van de mogelijke effecten op de langere termijn. In elk geval moeten wij objectief vaststellen dat de gemeenschappelijke noemer van de drie effect-rapporten er op neerkomt dat de vestiging van een mega-bioscoop op de Rijnhallocatie (in meer of mindere mate) ten koste zal gaan van de binnenstad. Dat is strijdig met onze doelstellingen en met het gemeenschappelijk streven van de gemeente en PBA om Arnhem terug te krijgen in de top-10 van Binnensteden.

Met vriendelijke groet,
namens bestuur Platform Binnenstad Arnhem

ir. Caspar Wortmann MRICS
secretaris / bestuurder
M.: 06-11330095
E.: casparwortmann@binnenstadarnhem.nl

Platform Binnenstad Arnhem is een samenwerking van: OndernemersKontakt Arnhem, vereniging City Centrum Arnhem, Koninklijke Horeca Nederland afd. Arnhem, CultuurNetwerk Arnhem, Vereniging van Eigenaren Citycenter Arnhem, Hotel Overleg Arnhem en GrootWinkelbedrijf Arnhem.

Arnhem, 9 september 2017

Geachte leden van de raad, geacht college van B&W,

Aanstaande maandag bespreekt u het voorstel voor de vestiging van een grootschalige bioscoop (Euroscoop) nabij de Rijnhal.

In de afweging van argumenten speelt voor het CNA een belangrijke rol dat de komst van een dergelijke grote bioscoop het bezoek en daarmee het draagvlak van de binnenstad zal aantasten. Dat is strijdig met de ambitie die wij met de gemeente delen om de economische en culturele positie van het stadscentrum te versterken en zo Arnhem terug te brengen in de top-10 van binnensteden.

Vanuit het perspectief van het CNA vragen wij extra aandacht voor het feit dat de exploitant van Euroscoop heeft aangekondigd ook art-house films te zullen vertonen, wat gevolgen zal hebben voor de exploitatie van Filmhuis Focus.

Kijkend naar de voorziene bredere gevolgen voor de binnenstad, vragen wij ons tenslotte af waarom voor deze invulling van de Rijnhal-locatie wordt gekozen. Een ander concept, dat een aanvulling vormt op het aanbod in de stad in plaats van een doublure, zou in alle opzichten te prefereren zijn. Een gezonde, bruisende Binnenstad is immers van groot belang voor heel Arnhem; niet alleen voor noord, maar ook voor zuid.

Gezien het voorgaande adviseren we u dan ook om niet in te stemmen met de vestiging van Euroscoop in Arnhem-zuid.

Met vriendelijke groet,

Marian Louppen
voorzitter Cultuur Netwerk Arnhem

cultuur netwerk arnhem

Insprekers 11 september 2017

Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Inspreker	**Namens**
Dhr. M. van der Louw, rector Olympus College	Partners Rijnhalgebied
Dhr. J. Grootings Manager Theatre Pathé Arnhem	Pathé
Dhr. L. Van De Casseye	Euroscoop

Geachte voorzitter, geachte raadsleden,

Mijn naam is Maarten van de Louw, ik ben rector van het Olympus College in Arnhem-Zuid. Het Olympus College is een school voor, mavo, havo, vwo en kent tevens een schakeljaar tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs genaamd Jan Ligthart. De school telt een kleine 1300 leerlingen en vooral de mavo, havo, vwo leerlingen komen voor een groot gedeelte uit de omliggende wijken in Arnhem-Zuid. Zoals u wellicht weet zijn dit wijken waar veel “achterstandsleerlingen” wonen.
Ik voer hier het woord namens de samenwerkende partners van het Rijnhalgebied. Dat zijn Decathlon, Mountain Network, team Leefomgeving Malburgen, het sportbedrijf Arnhem, de boksschool Olympus Gym, de Arnhems Schermvereniging Scaramouche en Indoor Ski Arnhem.

Vorig jaar heb ik u al verteld dat ik, toen ik 4½ jaar geleden benoemd werd op het Olympus College, een prachtige school zag in een deplorabel Rijnhalgebied. De school en de bedrijven van de partners had hier ook erg onder te lijden. Er was sprake van een negatief imago, niet in de laatste plaats door de omgeving waar de school en bedrijven staan.
Ik heb toen ook verteld dat ik heel veel kansen zag omdat de school zich bevindt naast het zwembad, de klimhal, de skihal, de schermhal, boks-centrum en squashbanen. Door deze voorzieningen en de geplande komst van de sportketen Decathlon en klimcentrum Rijnboulder , besloot ik om het profiel van de school te wijzigen in een Sport en Creatief profiel. Sport spreekt voor zich en bij Creatief moet u denken aan de vakken dans, drama, beeldende vorming en muziek.
Ik zag voor de leerlingen, die het toch al niet al te breed hebben, heel veel kansen om met dit profiel zich optimaal te ontplooien. Naast theoretische kennis vooral letterlijk een podium hebben om hun talenten te tonen.
En ook voor de wijkbewoners zien de samenwerkende partners en ik veel kansen ter versterking van de zo noodzakelijke sociale cohesie.
Om dit alles kracht bij te zetten zijn er door ons een aantal belangrijke stappen gezet;

- Twee jaar geleden hebben Johan Cavé van Mountain Network en ik namens het Olympus college NL Architects opdracht gegeven om een plan te maken voor het sport- en leisurepark Olympus. Dit plan hebben wij indertijd gepresenteerd aan 3 wethouders van de gemeente Arnhem. Dit plan is de basis voor de verdere ontwikkeling die wij nastreven in dit gebied.
- Decathlon heeft haar deuren geopend in de voormalige Rijnhal.
- Het Olympus college heeft op eigen terrein drie sportcourts gerealiseerd. Het hoofdcourt is geopend door de wethouder Elfrink.
- Vorig jaar is er door alle bovengenoemde partners, in bijzijn van de gedeputeerde sport van de provincie Gelderland Jan Markink, een ambitiedocument ondertekend om onze samenwerking kracht bij te zetten. Om dit te realiseren is er een ESF subsidie aangevraagd en toegekend. Ook zijn we bezig met een provinciale subsidie om de coördinatie van de afgesproken activiteiten en ontwikkelingen te bekostigen.
- Mountain Network investeert fors en opent binnenkort Rijnboulder in het nog leegstaande gedeelte van de Rijnhal.
- In overleg met het Olympus College heeft de gemeente landschapsarchitect Jan Aben een opdracht gegeven voor een schetsontwikkeling van het gebied rondom mijn school en het braakliggende stuk grond aan de Zeegsingel. Dit ontwerp is inmiddels gereed Dit alles in het kader van het thema Gezonde Leefstijl en Duurzame Beleving in een parkachtige omgeving’.

Kortom, er gebeurt wat in het Olympus gebied en er liggen volop kansen.

Waarom dit betoog? Ik ben, samen met de partners van het Rijnhalgebied, een groot voorstander van de komst van Euroscoop. Wij zijn er van overtuigd dat deze vestiging de kers op de taart is om het sport- en leisurepark Olympus “helemaal af” te maken.

Want laten we wel wezen, het grote kale terrein voor Decathlon is een naargeestig terrein dat dagelijks vol staat met vrachtwagens, bussen en opslag van van alles en nog wat.
Met Euroscoop krijgt het hele gebied een prachtige uitstraling. Voor onze leerlingen is het een unieke kans om onder en na schooltijd gebruik te kunnen maken van de faciliteiten van Euroscoop. Alle 1300 leerlingen tegelijkertijd naar de film; theater-, muziek- en dansvoorstellingen in geweldig geoutilleerde zalen. En dat voor leerlingen die van huis uit niet de middelen hebben om dit te kunnen. Deze leerlingen krijgen dus letterlijk een prachtig podium om hun talenten te ontwikkelen, dicht bij huis, dicht bij school.
Ze kunnen nu al binnen loopafstand gebruik maken van de vele (sport)faciliteiten van de partners van het sport- en leisurepark en hopelijk kunnen ze straks op loopafstand gebruik maken van de prachtige faciliteiten van Euroscoop.
Daarnaast geeft het laatste rapport duidelijk aan dat de komst van Euroscoop een impuls geeft aan de werkgelegenheid in het gebied. Hopelijk kunnen veel mensen uit de directe omgeving hiervan profiteren.
De leerlingen van het Olympus College, de bedrijven in het gebied en niet in de laatste plaats de mensen die in Arnhem Zuid wonen verdienen een prachtig gebied met goede faciliteiten. De komst van Euroscoop is voor allen een kans voor verdere sociale en economische groei.

Namens partners Rijnhalgebied,

Maarten van de Louw
Rector Olympus College Arnhem

Goedenavond,

Ik sta hier vanavond niet alleen voor u als vertegenwoordiger van Pathé, maar ook als betrokken Arnhems burger.

Mijn naam is Joost Grootings en ben theatermanager van Pathé Arnhem. 37 jaar geleden geboren in Zevenaar, opgegroeid in Arnhem, ruim 8,5 jaar werkzaam voor Pathé en totaal ruim 11 jaar ervaring in de bioscoopbranche.

In deze 11 jaar heb ik één ding geleerd: niets is grilliger dan deze branche. Deze business is moeilijk te sturen door een sterke afhankelijkheid van het weer, het veranderende medialandschap en van de films die uitkomen.

Op dit moment staat de branche aan de vooravond van een nieuwe, onzekere, periode: de tijd dat films exclusief in de bioscoop vertoond mogen worden, verdwijnt[1].
In veel landen om ons heen heeft de bioscoopbranche het al moeilijk. De VS kent deze zomer een daling van maar liefst 16% in omzet[2], maar ook Duitsland daalt, België daalt[3].
Zoals in vrijwel elke branche piekt en daalt eerst de VS, daarna andere koplopers en volgt Nederland later.

Maar kijk ook naar andere branches, zoals de winkelmarkt of de kantorenmarkt waar altijd is bijgebouwd op basis van voorspellingen uit trends. We hebben geleerd dat dit snel kan kantelen door technologische ontwikkelingen.

Conclusie: Het is geen gegeven feit dat de vraag tot in 2026 blijft stijgen. Het is geen gegeven feit dat nieuw aanbod nieuwe vraag creëert. Een 3e multiplex in dezelfde regio zorgt niet voor hetzelfde vraag opdrijvend effect als een eerste multiplex. Er is een grens.

Sterker nog: er zijn voortekenen dat de stijging die Nederland momenteel kent, zijn grens heeft bereikt.

Het is waarschijnlijk dan ook niet voor niets, dat in het ZKA rapport op pagina 6 over Euroscoop wordt geschreven, en ik citeer, “De bioscoopzalen zijn geen bouwtechnisch onderdeel van het gebouw. Dat betekent dat de zalen demonteerbaar zijn.” En verderop “Het gebouw is zonder grote ingrepen te transformeren tot gebouw voor andere retail- en/of leisure functies”[4].
Is dit een kwestie van regeren is vooruitzien? Gaat het de Euroscoop wel om het brengen van een langdurige leisure voorziening naar Arnhem-Zuid, of gaat het om het verwerven van vastgoedposities?

Als Arnhemmer vraag ik me af:
Wat is je visie op onze stad? Wij zijn een stad met zo’n 150.000 inwoners. Ja, er loopt een fysieke barrière door de stad in de vorm van de Rijn, maar waarom nemen we Arnhem-Zuid apart en willen we dit inrichten met de voorzieningen die horen bij een stadscentrum? We zijn toch geen Amsterdam met haar stadsdeelscentra?
Moeten we Arnhem niet gewoon als één stad beschouwen, waarbij de wijken natuurlijk wel voorzien in de dagelijkse boodschap, en basisbehoeften zoals scholen en sport.

We hebben politieke afspraken vastgelegd in beleid, waarin we spreken over “een compact en levendig stadshart” en waar we stellen dat “Het gebied tussen singels en Rijn het kloppend hart van Arnhem is gebleven”. Een top 10 binnenstad met onderscheidende kwartieren! In hoeverre strookt dit voorstel met het vastgestelde beleid[5]?

Moeten we publieksfuncties niet clusteren in een krachtige binnenstad in plaats van te versnipperen over de periferie? Als je mensen eenmaal hebt aangeleerd, dat ze naar de rand van de stad moeten voor vermaak, wie zegt dan dat ze voor hun inkopen straks niet de auto pakken naar bijvoorbeeld outletcentrum Zevenaar[6] of Ressen[7]. Het langdurig effect op onze binnenstad is niet enkel in cíjfers uit te drukken.

Hoeveel Bijenkorfen wil je nog laten vertrekken? Hoeveel Topshelves wil je nog binnen halen? Wil je weer méér leegstand in de binnenstad? Nog meer concurrentie voor de binnenstad? Stort het ingezette herstel van onze binnenstad hierdoor niet weer in?

Zou de gemeente zelf 20 miljoen investeren in een culturele voorziening op díe locatie? Hadden we het nieuwe Musis ook bij de Rijnhal gebouwd? Museum Arnhem of het nieuwe Focus?

Over Focus gesproken: in de exploitatiebegroting van Focus voor de eerste 3 jaar, wordt een verlies geprognotiseerd. Élke bezoeker minder aan Focus door de komst van de Euroscoop, betekent dus meer verlies[8].

Wié gaat hiervoor opdraaien?

Maar kijk ook naar de organisatie Pathé, u spreekt met een ondernemer, een familie bedrijf overigens, die twee jaar geleden ruim 50 miljoen euro heeft geïnvesteerd in hoogwaardige bioscoopcomplexen in Arnhem en Lent. Deze complexen hebben nog ruim voldoende capaciteit om de voorspelde groei van de markt uit het ZKA rapport op te vangen[9].

Afsluitend betwijfel ik dus, dat de groei van de branche zich in het huidige tempo doorzet.
De groei die de onderzoeken voorspellen, kan ingevuld worden in de bestaande moderne complexen.

Er zijn overigens momenteel in totaal 26 multiplexen in Nederland, na de komst van de Euroscoop staan er in Arnhem 3 multiplexen met meer dan 6000 stoelen op 10 autominuten van elkaar. 3 multiplexen op **10** autominuten van elkaar. In Arnhem?!?[10]

Ik begrijp bovenal niet hoe dit voorstel rijmt met de visie op onze stad en onze binnenstad.

Ik heb dan ook grote twijfel en zorg en adviseer u niet in te stemmen.

Ik wens u een wijs besluit en moge dit het beste voor de stadsregio betekenen.

Bronnen:

[1] Diverse bronnen, bijvoorbeeld: http://www.cineuropa.org/dd.aspx?t=dossier&l=en&did=314689&tid=1369
[2] https://fd.nl/ondernemen/1217188/armetierig-hollywood-zadelt-amerikaanse-bioscoop-op-met-zomerdip
[3] UNIC (The International Union of Cinemas) jaarboek 2016
(Box Office = omzet ; Admissions = bezoekersaantallen ; Per Capita = aantal bezoeken per inwoner per jaar)

8

	BOX OFFICE IN LOCAL CURRENCY		ADMISSIONS		
COUNTRY (CURRENCY)	2016	CHANGE	2016	CHANGE	PER CAPITA
Bosnia and Herzegovina (BAM)	4.7	+2.4%	0.9	-2.5%	0.2
Austria (EUR)	132.8	-2.4%	15.0	-5.2%	2.0
Belgium (EUR)	148.2	-5.8%	19.4	-8.2%	1.7
Bulgaria (BGN)	48.4	+6.5%	5.5	+3.7%	0.8
Croatia (HRK)	126.8	+10.3%	4.3	+9.1%	1.0
Czech Republic (CZK)	2,011.0	+20.5%	15.6	+20.6%	1.5
Denmark (DKK)	1,127.5	-6.0%	13.5	-5.1%	2.4
Estonia (EUR)	17.7	+13.5%	3.3	+6.4%	2.5
Finland (EUR)	90.3	-0.8%	8.6	-1.8%	1.6
France (EUR)	1,387.7	+4.2%	213.1	+3.8%	3.3
Germany (EUR)	1,023.0	-12.4%	121.1	-13.0%	1.5
Greece (EUR)	64.4	+1.6%	10.0	+2.2%	0.9
Hungary (HUF)	19,845.2	+13.2%	14.6	+12.3%	1.5
Ireland (EUR)	107.5	+3.3%	15.8	+4.0%	3.3
Israel (ILS)	544.3	+7.4%	17.0	+9.1%	2.0
Italy (EUR)*	662.0	+3.9%	105.4	+6.1%	1.7
Latvia (EUR)	12.2	+8.6%	2.5	+6.3%	1.3
Lithuania (EUR)	17.7	+15.2%	3.7	+10.1%	1.3
Luxembourg (EUR)	8.6	-9.2%	1.1	-10.9%	2.0
Montenegro / Serbia (RSD)**	1,374.1	+16.2%	3.5	+11.5%	0.4
Netherlands (EUR)	287.7	+4.3%	34.2	+3.7%	2.0
Norway (NOK)	1,375.2	+11.7%	13.1	+9.0%	2.5
Poland (PLN)	967.5	+17.6%	52.1	+16.5%	1.4
Portugal (EUR)	76.7	+2.2%	14.9	+2.2%	1.4
Romania (RON)	241.6	+16.8%	13.0	+16.7%	0.7
Russia (RUB)	47,501.4	+7.4%	194.7	+11.6%	1.3
Slovakia (EUR)	29.0	+22.5%	5.7	+23.2%	1.0
Slovenia (EUR)	11.9	+14.7%	2.3	+11.5%	1.1
Spain (EUR)	605.5	+5.9%	101.0	+7.2%	2.2
Sweden (SEK)	1,931.7	+6.3%	17.8	+4.2%	1.8
Switzerland (CHF)	207.9	-9.3%	13.7	-7.1%	1.6
Turkey (TRY)	696.2	+2.2%	58.6	-3.0%	0.7
UK (GBP)	1,246.6	+0.5%	168.3	-2.1%	2.6

[4] Bron: ZKA Rapport, pagina 6
[5] Nota “De Arnhemse Binnenstad”, raadsbesluit genomen op 30 maart 2015
[6] https://www.gelderlander.nl/liemers/outlet-in-zevenaar-een-koopjescentrum-voor-50-miljoen~a8fe3e95/
[7] https://www.gelderlander.nl/nijmegen/bouwmarkt-hornbach-bij-ressen-kan-komen~a350e25d/
[8] Zie bedrijfsplan Focus behorende bij het raadsbesluit genomen op 15 juni 2015. Hieronder een kopie van de exploitatiebegroting.

Exploitatieprognose Focus Filmtheater

bedragen x € 1.000	2012	2013	prognose 1e jaar minimum	prognose 2e jaar minumum	prognose 3e jaar minimum	prognose 1e jaar maximum	prognose 2e jaar maximum	prognose 3e jaar maximum
Totaal aantal bezoeken (excl. verhuur)	74.000	62.000	90.000	100.000	105.000	110.000	120.000	125.000
Baten								
Recette alle programma's met film excl. verhuur	522	443	698	775	814	853	930	969
Programmasubsidies film regulier	21	20	25	25	25	25	25	25
Huuropbrengst commerciele verhuringen	11	12	23	23	23	32	32	32
Huuropbrengst horecadeel	0	0	70	70	70	70	70	70
Horeca-resultaat (huidig met vrijwilligers)	52	39	-39	-30	-25	20	30	34
Donaties/sponsoring/marketing	3	2	10	10	10	10	10	10
Loonkostensubsidie	27	22	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	6	7	4	4	4	4	4	4
Overige subsidies	17	5	0	0	0	0	0	0
Financieringsresultaat	2	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	661	550	790	878	921	1.013	1.100	1.144
Lasten								
Filmhuur	197	164	265	295	309	324	353	368
Overige directe kosten film	17	15	25	25	25	25	25	25
Kosten overige opbrengsten	3	6	3	3	3	3	3	3
Marketing en pr-kosten	28	34	50	50	50	50	50	50
Kosten programmeurs	9	10	12	12	12	12	12	12
Kosten overige programmering (bijzondere voorstellingen, educatie etc.)	6	8	29	29	29	29	29	29
Loonkosten (huidig incl. overige personeelskst)	402	406	511	511	511	511	511	511
Kosten vrijwilligers	16	5	15	15	15	15	15	15
Overige personeelskosten (huidig in loonkosten)	0	0	30	30	30	30	30	30
Huisvestingkosten	87	92	198	198	198	198	198	198
Administratie en beheer	58	47	60	60	60	60	60	60
Afschrijvingen	32	31	4	4	4	4	4	4
Dotaties voorzieningen en reserves / Prognose is voor vervanging roerende zaken	27	4	71	71	71	71	71	71
Totaal lasten	882	822	1.272	1.302	1.316	1.331	1.361	1.375
Resultaat	-221	-272	-482	-424	-395	-318	-260	-232
Bijzondere baten en lasten	9	7	0	0	0	0	0	0
Gemeentelijke exploitatiesubsidie	264	265	259	259	259	259	259	259
Exploitatieresultaat	52	0	-222	-165	-136	-58	-1	28

9

Voorspelde groei bezoekersaantallen	2017	2026
ZKA verwacht dat de markt groeit naar **1,2 miljoen** in 2026		
Pathé Arnhem*	830.000	900.000
Focus**	70.000	125.000
Vue***	50.000	300.000
Totaal beschikbare capaciteit	**950.000**	**1.325.000**
CineMec Lent****	350.000	600.000
Totaal beschikbare capaciteit regio incl CineMec	**1.300.000**	**1.925.000**

* Pathé zal in 2017 ongeveer 830.000 bezoekers halen. De verwachting is dat hier nog een groei gerealiseerd kan worden tot 2026. Pathé heeft 1695 stoelen.
** Focus zal in 2017 ongeveer 70.000 bezoekers halen. De prognose is dat Focus 3 jaar na opening (2021) rond de 125.000 bezoekers gaat doen. Dit hebben we aangehouden tot 2026
*** Vue Arnhem zal in 2017 ongeveer 50.000 bezoekers halen. Wat wij horen in de markt is dat Vue zijn complex en zalen gaat moderniseren. Na verbouwing tot een modern complex heeft Vue een potentie van zo'n 300.000 bezoekers (gebaseerd op de 800 stoelen die ze nu hebben)
**** CineMec zal in 2017 ongeveer 350.000 bezoekers halen. Gebaseerd op de verwachtte groei en op basis van het stoelenaantal (1800) is een groei tot 600.000 realistisch en noodzakelijk
Conclusie: Er is in de directe regio van de Rijnhal ruim voldoende capaciteit aanwezig om de door ZKA voorspelde op te vangen. Zelf als Vue onverhoopt sluit kan de vraag makkelijk in de bestaande complexen opgevangen worden. Er is bewust geen rekening gehouden met Nijmegen centrum: we hebben gekeken naar de bioscopen boven de Waal.

10

	Bron	Peildatum of -jaar	Nederland	Regio Arnhem (*)	Gemeente Arnhem
Aantal stoelen (**)	(1)	ult. '16	155.423	13.233	2.742
Aantal zalen (**)	(1)	ult. '16	944	81	17
Aantal multiplexbioscopen (***)	(1)	ult. '16	26	2	1
Aantal moderne bioscopen met tenminste 6 zalen	(3)	ult. '16	55	4	1
Aantal bioscoopbezoeken	(1)	2016	34.193.000	2.750.000	892.000
Aantal inwoners	(2)	ult. '16	17.081.000	1.245.000	155.700
Stoeldichtheid (aantal stoelen per 10.000 inw.)		ult. '16	91	106	176
Zaaldichtheid (aantal zalen per 10.000 inw.)		ult. '16	0,55	0,65	1,09
Stoelbezetting (aantal bezoeken per stoel)		2016	220	208	325
Bezoekfrequentie (aantal bezoeken per inwoner per jaar)		2016	2,0	2,2	5,7

(*) Regio Arnhem = Apeldoorn, Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Bronckhorst, Brummen, Doesburg, Doetinchem, Duiven, Ede, Lingewaard, Montferland, Neder-Betuwe, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Veenendaal, Wageningen, Westervoort, Wijchen, Zevenaar
(**) exclusief interne filmtheaters en reis- en openluchtbioscopen
(***) bioscopen met tenminste 8 zalen
(1) NL en Arnhem: NVBF, jaarverslag 2016
(1) Regio Arnhem: inventarisatie LAgroup o.b.v. NVBF
(2) CBS Statline
(3) Inventarisatie LAgroup

Goede avond geachte raadsleden

We hebben nu inmiddels 4 uitgebreide studie ‘s beschikbaar en enkel de studie aangestuurd door Pathé is minder positief en dat alleen omdat hun uitgangspunten niet correct zijn. Ik bespaar jullie de 2 bladzijden opmerkingen op dat rapport!

Het laatste rapport opgesteld in opdracht van de gemeente, op aanvraag van de gemeenteraad, en wat rekening gehouden heeft met de vorige drie rapporten is uitermate positief.
Dit rapport opgesteld door STEC groep is onbetwistbaar onafhankelijk!

En ik citeer:
Een stijging van de bezoekersfrekwentie met maar liefst 390000 bezoekers (m.n. dus voor Pathé)
Daartegenover een daling van gemiddeld slechts 10% voor datzelfde Pathé
Een probleem voor Vue waar een verdere daling wordt verwacht en waarvan de leegstand (op die locatie) niet problematisch hoeft te zijn.
Een beperkte impact op de horeca in de binnenstad

Ervaringen in o.m. Tilburg en Genk van een vergelijkbare probleemstelling zijn beschikbaar, gaven we vorig jaar aan.
Van de gelegenheid om bij uw collega’s ter plaatse deze concrete informatie te verifiëren, is tot op heden kennelijk geen gebruik gemaakt.

Wat bieden wij nu als meerwaarde voor Euroscoop: en ik citeer rapport van het onderzoeks bureau STEC op aanvraag van de gemeenteraad / aangesteld door de gemeente!

-een belangrijke investering in Zuid van maar liefst 20 mio (Investeerders aantrekken, dat was toch ook waar de Raad om vroeg?)
-67 tot 80 full time arbeidsplaatsen
-105 tijdelijke arbeidsplaatsen
-een bestedings patroon van 6,6 mio
-imago versterkend voor het gehele gebied
-door het verbeterde imago een stimulans voor andere investeringen in dat gebied
-aanbieding van een uitgebreid cultureel aanbod m.n. ook voor jongeren en senioren
-meerdere functie combinaties zoals gebruik van de zalen voor :
  -scholen , college
  -kerkgemeenschappen
  -toneel en cultuur voorstellingen
-avond en weekend activiteiten en daardoor meer sociale controle in het gebied
-tewerkstelling van laaggeschoolden

Pathé
Wat de opmerkingen en argumentaties van mijn conculega betreft kan ik alleen maar zeggen dat de onafhankelijk rapporten e.e.a. volledig tegenspreken. Dat hij zich ongeloofwaardig opstelt en argumenten aanhaalde zonder onderbouwing.
Vanuit zijn standpunt begrijpelijk want hij krijgt een geduchte concurrent en ieder verlies in zijn 3 omliggende bioscopen, ook al is dat maar 10% is een verlies die ze liever niet zien. Het algemeen belang speelt daar geen rol in die argumentaties

Besluit:
Met Euroscoop versterkt de gemeente Arnhem de regio zuid met een cultuurtempel die zowel in investering als in exploitatie geheel privé gedragen wordt.
En wij bieden meer dan films, ook opera, concerten, toneel ect.
Een voorbeeld: het bezoek aan de bioscoop door senioren in Tilburg is zeer fors gegroeid. Door de nauwe samenwerking met de lokale Arthouse-bioscoop Cinecitta is ook dáár het bezoek sterk gestegen. E.e.a. tot profijt van beide complexen. Maar in dit geval dus ook nog tot profijt voor de binnenstad van Tilburg! Waarom zou dat nou in Arnhem niet kunnen?
Dus ook voor de seniorendoelgroep laagdrempelig toegankelijk en een grote stimulans voor daaruit voortvloeiende activiteiten.

Ik zie niet direct welke alternatieve investeringen een dergelijk sociaal en cultureel aanbod op de onderhavige locatie deze investering kunnen benaderen tenzij de gemeente daar zelf de nodige middelen voor beschikking stelt.

Een zeer belangrijke tewerkstelling van minder geschoolden

Een herontwikkeling van dit gebied met verhoogde sociale controle

Een voortgaande revitalisatie van het Olympusgebied met sport en leisure overeenkomstige de beleidsuitgangspunten van de Raad.

Een doorbreking van een monopolie situatie door één exploitant met een breder aanbod en aanmerkelijk goedkopere prijzen.

Luc Van de Casseye (2017 09 11)

griffie - Euroscoop ontwikkeling / raadsvergadering 11 september

Van: "Eng, Paul van der" <Paul.van.der.Eng@wereldhave.com>
Aan: "raadsleden@arnhem.nl" <raadsleden@arnhem.nl>
Datum: 11-9-2017 16:15
Onderwerp: Euroscoop ontwikkeling / raadsvergadering 11 september

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met grote interesse volgen wij het dossier “Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop”. Zoals u weet hebben wij tijdens de vorige Raadsvergadering van 21 november 2016 over dit onderwerp ingesproken vanuit onze rol als eigenaresse van naastgelegen stadsdeelcentrum Kronenburg.

Wij hebben besloten om vanavond niet in te spreken. Niet omdat het onderwerp ons niet interesseert, integendeel.

Wij zijn niet tegen de voorziene bioscoopontwikkeling op deze locatie.

Wij denken dat dit, mits in samenhang met de bestaande functies in het gebied bekeken, een goede aanvulling kan zijn. In de stukken ter voorbereiding op de vorige Raadsvergadering van 21 november 2016 werd in onze optiek onvoldoende ingezoomd op een integrale visie op het gebied.

Wij hebben onze visie hierop indertijd reeds gegeven en zullen het dossier positief maar wel kritisch blijven volgen.

Vertrouwende u hiermede voldoende te hebben geinformeerd.

Met vriendelijke groet,

Paul van der Eng
Development manager

Wereldhave Management Nederland B.V.
WTC Schiphol, Toren A, 3e verdieping
Schiphol Boulevard 233, 1118 BH Schiphol
Postbus 75837, 1118 ZZ Schiphol

WERELDHAVE

E paul.van.der.eng@wereldhave.com
I www.wereldhave.com
T +31 (0) 20 702 78 34
M

Disclaimer

Wereldhave N.V.
Registration Nr. Chamber of Commerce 27083420, Amsterdam

Wereldhave Management Holding B.V.
Registration Nr. Chamber of Commerce 27087183, Amsterdam

WTC Schiphol Tower A 3rd floor, Schiphol Boulevard 233, 1118 BH Schiphol, The Netherlands
Phone: +31 20 7027800 - Website: http://www.wereldhave.com

griffie - Feedback LA Group nav Stec Rapport

Van: Joost Grootings <joost.grootings@pathe.nl>
Aan: "griffie@arnhem.nl" <griffie@arnhem.nl>
Datum: 11-9-2017 17:37
Onderwerp: Feedback LA Group nav Stec Rapport
CC: "raadsleden@arnhem.nl" <raadsleden@arnhem.nl>, "fractievolgers@arnhem.nl...
Bijlagen: 2016-105 RP 03.02 Notitie feedback Stec-rapport 11-09-2017.pdf

---

Geachte raadsleden,

In het aanvullend onderzoek welke Stec Groep heeft uitgevoerd naar aanleiding van het Euroscoop initiatief, worden de bevindingen uit het onderzoek uitgevoerd door LA Group erg makkelijk weerlegd en aan de kant geschoven.

Pathé heeft LA Group gevraagd het Stec onderzoek te bestuderen en dan met name op de punten waar gerefereerd wordt aan het onderzoek van LA Group.

In de bijlage vindt u deze reactie.

Met vriendelijke groet,

Joost Grootings
Manager Theatre Pathé Arnhem

Pathé, *maak het groots*!
Oude Stationstraat 20, 6811 KE Arnhem, The Netherlands
+31 (0)26-4420334, +31 (0)6-12668463
joost.grootings@pathe.nl
www.pathe.nl

This e-mail and any attachment is for authorized use by the intended recipient(s) only. It may contain proprietary material, confidential information and/or be subject to legal privilege. It should not be copied, disclosed to, retained or used by, any other party. If someone other than the intended recipient should receive or come into possession of this e-mail communication, he/she will not be entitled to read, disseminate, disclose or duplicate it. If you are not the intended recipient, you are requested to inform the sender of this e-mail message of this immediately, and to destroy the original e-mail communication. Pathé Theatres BV does not accept any liability for incorrect and incomplete transmission or delayed receipt of this e-mail.

LAgroup NOTITIE

aan	Edwin Slutter, Joost Grootings
organisatie	Pathé Theatres B.V.
van	Geer Schakel
referentie	2016-105 RP 03.02
datum	11 september 2017
pagina 1 van	3

Feedback op Stec-rapport van 27 juli 2017

Pathé heeft LAgroup gevraagd feedback te geven op het door Stec opgestelde rapport van 27 juli 2017, welk rapport een reactie was op (o.a.) het LAgroup rapport van 29 mei 2017. Hieronder geven we deze chronologisch weer. We volgen de paginanummering van Stec.

1. **P3, 4e alinea (+ p11), over de benchmark van LAgroup**: Stec verwijt LAgroup het gebruik van de benchmarkmethode: "*De selectie van de gebieden in de benchmark is allesbepalend voor de uitkomsten, geeft geen realistisch beeld en geeft geen inzicht in de marktruimte*". Dat is vreemd, aangezien zowel Stec als BSP en ZKA dezelfde methode gebruiken (zie Stec, p21, BSP 2016, p13 en ZKA, 2015, p23), al noemt BSP het anders ('referenties').
   We zijn het eens dat de keuze van vergelijkingsgebieden allesbepalend is. Naar onze mening is er nogal wat af te dingen op die keuze bij ZKA en BSP. BSP gebruikt Enschede, Haarlem en Tilburg; ZKA gebruikt Breda en Tilburg en noemt ook Almere, Haarlem en Hoofddorp. In alle gevallen gaat het om de vestiging van een eerste grote moderne bioscoop in de betreffende plaatsen; bij Breda (ZKA) ging het nota bene over prognoses en niet over werkelijke cijfers. Ook uit onze eigen analyses (zie p13 van ons rapport uit mei 2017) blijkt het grote effect van een eerste multiplex. Maar daar gaat het nu niet om; in Arnhem is sprake van een tweede multiplex, die – blijkt uit onze analyses – een significant zwakker effect heeft op de bezoekanimo.

2. **P3, 4e alinea (+ p11), over de benchmark van LAgroup**: in tegenstelling tot ZKA en BSP, hanteert LAgroup een aantal objectieve criteria om de (regio) Arnhem af te zetten tegen andere steden/regio's. Gekeken wordt naar grootte, ligging en centrumfunctie. Bij toepassen van meer criteria zouden er geen of slechts enkele gemeenten resteren. Maar de vergelijking met de genoemde zeven steden/regio's geeft een veel realistischer beeld dan de vergelijking met Nederland (zie punt 3) of met enkele gemeenten waar een *eerste* multiplex werd gevestigd (zie punt 1).

LAgroup *Leisure & Arts Consulting*
Postbus 1558
1000 BN Amsterdam

020 550 20 20
consult@lagroup.nl
www.lagroup.nl

3. **P3, 3e alinea (+ p9, onder het midden), over stoelbezetting**: Stec vergelijkt de stoelbezetting in Arnhem met die voor Nederland totaal en constateert dat Arnhem een erg hoge bezetting heeft. Dat is een appelen-peren vergelijking. De hoge stoelbezetting komt volledig door de komst van Pathé. Het (inderdaad veel lagere) Nederlandse gemiddelde wordt mede bepaald door een flink aantal gemeenten met oudere bioscopen en met bioscoopketens met lage bezettingscijfers. Pathé heeft een voor Nederland sterk afwijkende stoelbezetting: gemiddeld 384 voor alle Pathé bioscopen. Alle andere bioscopen en filmtheaters hebben gemiddeld 170 bezetting. De hoge bezetting in Arnhem is volledig aan de marktkracht van Pathé te danken. Een dergelijk effect kan niet van een volgende bioscoop in Arnhem worden verwacht.

4. **P9 onderaan/p10 bovenaan, over bezoekfrequentie**: ZKA (en daarmee Stec) hanteren een vrij kleine regio van 16 gemeenten. Ze onderschatten daarmee het toe- en afvloeiingseffect in de bioscoopsector. Zo is het vreemd dat buurgemeente Nijmegen niet is meegenomen, terwijl die zeker aan de Arnhemse markt 'trekt' (o.a. CineMec, op 10 minuten van de Olympuslocatie) (zie ook p7 bovenaan in ons rapport, over het verzorgingsgebied van Arnhem). Hierdoor is het niet realistisch om de regionale animocijfers te vergelijken met landelijke cijfers, omdat de uitkomst van de gemeente Arnhem een onevenredig groot effect heeft op de regiocijfers. In de regio die wij hanteren – afgestemd op reisgedrag van bioscoopbezoekers – komen we op een bezoekfrequentie van 2,2. Dit ligt veel dichter bij het landelijke gemiddelde van 2,0.

5. **P11/12, over de benchmark selectie (zie ook punt 2)**: de opmerkingen dat de kleine regio Zwolle de benchmark beïnvloedt en dat Arnhem veel meer inwoners heeft, snijdt geen hout: dat wordt genivelleerd door te werken met dichtheden (eenheden per inwoner). De regio's zijn op andere gronden wel goed vergelijkbaar. In tegenstelling tot wat Stec beweert, hebben ook de andere gekozen gemeenten een regiofunctie.
We kunnen overigens melden dat de regio Arnhem, samen met de regio Groningen, de hoogste stoeldichtheid van de benchmark zal hebben na uitvoering van de diverse bioscoopplannen (beide 132 stoelen per 10.000 inwoners). De regio Groningen, waar maar zeer beperkte uitbreidingsplannen zijn, had in 2016 een stoelbezetting van slechts 170.

6. **P11/12, over de peildatum van de benchmark (zie ook punt 2)**: Stec stelt dat onze benchmark alleen de actuele situatie weergeeft. Dat is niet waar. Er wordt juist naar de toekomst gekeken, door rekening te houden met kansrijke bouwplannen voor nieuwe bioscopen, zowel in de regio Arnhem als in de benchmarkregio's.
Dat wij de inwoneraantallen niet extrapoleren, is een bewuste keuze. Het effect daarvan zou minimaal zijn omdat we rekenen met dichtheden (eenheden per inwoner). Zie de toelichting in voetnoot 3 op p10 van ons rapport.

7. **P12, 2e alinea (+ p13, 2e alinea), over effect op andere bioscopen**: Stec verwijt LAgroup de raming van de daling van bioscoopbezoek aan de binnenstad niet cijfermatig te onderbouwen. Dat doen we wel, namelijk door een grondige analyse van vergelijkbare situaties elders in Nederland (effect vestiging perifere bioscoop op bioscopen binnenstad). Vervolgens stelt Stec – zonder enige onderbouwing – dat het effect anders zal zijn dan LAgroup verwacht op basis van onze analyses.
8. **P12, onderaan, over de benchmark**: zie opmerkingen hierboven (punt 6; punt 1 en 2).
9. **P20, kader, 2e alinea, over effect op winkelbezoek**: Stec stelt dat winkelbezoek geen afgeleide kan zijn van bioscoopbezoek. Ze negeren daarbij de uitkomst dat voor 90% van de 2.000 respondenten bioscoopbezoek het hoofdmotief was voor hun bezoek aan de binnenstad (zie p20, bullet b) van ons rapport van mei 2017). De stelling van Stec is dan ook onjuist.

BEHANDELRESULTAAT

INFORMATIEVE VERGADERING 11 september 2017

GEMEENTE Arnhem

Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Documentnummer:	
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Tijdens deze voortgezette informatieve behandeling hebben drie personen ingesproken: de heer van de Louw, rector Olympuscollege; de heer Grootings, manager Pathé en de heer Van de Casseye, directeur Euroscoop.*[Hun inspraakreacties zijn, voor zover ontvangen, aan de stukken toegevoegd.]*

Toezeggingen
Wethouder van Burgsteden heeft toegezegd de raad toe te sturen:
- een toelichting (interpretatie) van de cijfers (uit het Stecrapport) over bezoekersaantallen van Focus Filmtheater na de komst van de Euroscoop.
- Informatie over de cross-overs (met evenementen/congressen) en de eventuele concurrentie met Focus als zijnde een gebouwen waarin de gemeente veel heeft geïnvesteerd.
- Informatie over de inhoud van de intentie-overeenkomst en antwoord op de vraag of er bij een residuele grondwaardeberekening ook een minimale grondprijs wordt gehanteerd.

(De toegezegde informatie zal zo snel als mogelijk naar de raad worden gestuurd, in ieder geval voor de vervolgbehandeling).

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de raadskamer in meerderheid heeft besloten dat de informatieve fase is afgerond en het onderwerp doorgeleid kan worden naar de meningsvormende fase.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

G.A. Karssenberg

Titel/onderwerp: # Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Raadsadviseur: E. Dirksen Telefoonnr: 3774712 elsebee.dirksen@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Toon Verschuren/ Marielle Knaapen
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden (project Centrum Zuid)	Telefoonnr:	377 4612/ 377 3782
		E-mailadres:	Toon.verschuren@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend		

Toelichting

Behandelgeschiedenis op Politieke Maandag tot nu toe
Informatieve bespreking 21 november 2016
Tijdens de Politieke Maandag van 21 november hebben 8 insprekers gebruik gemaakt van het inspreekrecht. Hun bijdragen (voor zover ontvangen) zijn toegevoegd aan de stukken.
Informatieve bespreking 28 november 2016
De tweede informatieve behandeling op 28 november werd niet afgerond. Tijdens deze behandeling gaf de wethouder aan dat zij het verzoek van de raadskamer om aanvullend onderzoek te doen mee terug neemt naar het college.

Aanvullend onderzoek op verzoek van raadskamer
Nadat in november 2016 de raadskamer 2x heeft gesproken over het voorstel van het college, werd op 28 november de informatieve behandeling afgebroken. De raadskamer had te kennen gegeven behoefte te hebben aan aanvullend onderzoek voordat zij verder kon met de meningsvormende behandeling van het voorstel.
De Stec Groep heeft, naar aanleiding van de door fracties en betrokken partijen gestelde vragen, een effectanalyse uitgevoerd. Deze analyse [*zie raadskamerbrief d.d. 19 juli*] geeft inzicht in de meeste actuele cijfers omtrent bioscoopbezoek. Tevens brengt het rapport van Stec de effecten in beeld van de ontwikkeling van Euroscoop voor de binnenstad en Arnhem-zuid. Stec heeft behalve de rapportages van ZKA (2015) en BSP (2016) ook het in opdracht van Pathé door LAgroup uitgevoerde onderzoek (mei 2017) meegenomen in haar analyse.

Historie gebied Centrum Zuid
Op **31 mei 2011** heeft de raad de 'Koers Gebiedsvisie Centrum Zuid' vastgesteld, waarbij het plein rondom de Rijnhal "wordt ontwikkeld met leisure en bijpassende grootschalige detailhandel".
Op **25 november 2013** heeft de raad het bestemmingsplan Gelredome-Nijmeegseweg-Rijnhal aangenomen.
[*In het dossier Centrum Zuid (in het RIS) vindt u alle documenten over de ontwikkelingen/plannen voor dit gebied vanaf 2003*].

Voorstel
Het college vraagt u in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op de realisatie van een grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster.

Hoewel het college niet verplicht is toestemming te vragen aan de raad voor het ondertekenen van een intentieverklaring, verzoekt het college in dit specifieke geval om instemming van de raad omdat men veel waarde hecht aan voldoende steun in de gemeenteraad voor de vestiging van een grootschalige bioscoop in het gebied.

Twee analyses

	In 2015 is een analyse (naar ladderbestendigheid) uitgevoerd door onderzoeksbureau ZKA [Euroscoop Arnhem - analyse voor duurzame verstedelijking] die aantoont dat het initiatief voor een grootschalige bioscoop qua regionale behoefte en inpassing in het stedelijk gebied mogelijk is. In aanvulling op deze analyse van ZKA is in 2016 een effectanalyse uitgevoerd door Bureau Stedelijke Planning (BSP) [Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem]. **Kanttekeningen** Naast een aantal (mogelijke) voordelen geven de analyses ook (mogelijke) negatieve effecten aan voor andere bioscopen in de binnenstad. Zo krijgen Vue ("blikken bioscoop") en Rembrandt-stadsbioscoop naar verwachting te maken met een terugloop qua bezoekers van respectievelijk tot 25% en tot 19% minder. Hierdoor is het niet uit te sluiten dat een van deze bioscopen haar deuren zal moeten sluiten. **Financiën** Bij de beëindiging van de intentiefase zal de definitieve grondprijs worden bepaald. **Oorspronkelijke Planning** In de voorgestelde planning (exclusief bezwaarprocedures) loopt de intentiefase van december 2016 tot juni 2017 en zou de levering en start van de bouw in mei 2018 kunnen beginnen. Tijdens de informatieve behandeling op de PM van 11 september hebben drie betrokkenen gebruik gemaakt van het inspraakrecht. (zie behandelresultaat).
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Te beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.
Spreekrecht publiek	Neen
Behandeladvies	Deze meningsvormende fase bestaat uit 2 termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop			
ZKA (2015, 'Euroscoop Arnhem -Analyse ladder voor duurzame verstedelijking'			
Bureau Stedelijke Planning (2016), Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem			
Argos (2015), 'Massa studie'			
Dossier Centrum Zuid in RaadsInformatieSysteem			
Behandelresultaat informatieve behandeling 21 november 2016			
Behandelresultaat 2e informatieve behandeling 28 november 2016			
Onderzoek marktruimte LAgroup (iov Pathé) 31 mei 2017			
Raadskamerbrief Áanvullend onderzoek bioscoop Olympus kwadrant 19 juli 2017 *(incl. vier bijlagen)*			
Effectanalyse Euroscoop Olympus kwadrant, Stec Groep juli 2017 *(bijlage 1 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Overzicht en antwoorden *(bijlage 2 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem, Bureau Stedelijke Planning 3 april 2017 *(bijlage 3 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Correctienotitie effectenanalyse *(bijlage 4 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			

Beantwoording van de toezeggingen van wethouder van Burgsteden, gedaan tijdens de informatieve behandeling van het raadsvoorstel 'initiatief grootschalige bioscoop' op 11 september j.l.

<u>Een toelichting (interpretatie) van de cijfers (uit het Stecrapport) over bezoekersaantallen van Focus Filmtheater na de komst van de Euroscoop.</u>

In de business case van het Focus Filmtheater is rekening gehouden met een bezoekersaantal van jaarlijks 100.000-120.000 bezoekers. De verwachting is dat Focus in een aantal jaren naar dit aantal zal toegroeien. Uit het Stec-rapport blijkt een verwacht verdringingseffect op Focus van ca. 6.750-8.750 bezoekers. Het verdringingseffect berekend door Stec valt daarmee binnen de bandbreedte van de businesscase van Focus (100.000-120.000 bezoekers). Dit betekent dat de business case van Focus in principe niet verandert door de komst van Euroscoop.

Daarnaast zal Focus in de eerste beginjaren geen hinder ondervinden van Euroscoop en heeft het filmtheater de kans om zichzelf te bewijzen en te laten zien dat er in Arnhem markt is voor een kwalitatief goede arthouse-bioscoop. Immers, Focus opent in 2018 en Euroscoop zal niet op korte termijn openen in Arnhem, gelet op de te volgen procedures en realisatietermijn (naar verwachting opening in 2020).

Eerder is al gedeeld dat Euroscoop een transparant beleid met betrekking tot het afspelen van arthouse-films: In steden waar al een arthouse-bioscoop zit (zoals Arnhem) spelen zij geen arthouse-films, in steden waar geen arthouse-bioscoop zit doen ze dit wel. Euroscoop concurreert daarmee in Arnhem niet met Focus op het gebied van Arthouse-films.

<u>Informatie over de cross-overs (met evenementen/congressen) en de eventuele concurrentie met Focus als zijnde een gebouwen waarin de gemeente veel heeft geïnvesteerd.</u>

Voor congressen geldt dat deze veelal specifieke locatie-eisen hebben (aan de rand van de stad, met veel parkeergelegenheid, grote plenaire zaal, diverse bijzalen). Op dit gebied is Euroscoop zeer beperkt concurrerend met Focus en is een mogelijk effect verwaarloosbaar. Bovendien zijn de zalen van Focus (en andere complexen met name in de binnenstad) over het algemeen kleinschaliger dan die van Euroscoop. In de werkelijkheid zal Euroscoop daarmee een ander soort congres organiseren dan Focus (en andere complexen). Er is op dit vlak geen concurrentie.

Voor evenementen geldt dat voor Euroscoop de nabijheid van allerlei leisure- en sportfuncties (denk aan de scholen, Gelredome) kenmerkend is. De locatie (niet binnenstedelijk) en het kunnen aanbieden van grotere zalen, zorgt ervoor dat

Euroscoop zich in een ander segment evenementen begeeft dan Focus (en andere aanbieders zoals Musis). Focus en andere aanbieders zoals Musis zijn daarentegen juist aantrekkelijk vanwege haar locatie in het hoogstedelijk milieu met de nabijheid van vele voorzieningen.

Informatie over de inhoud van de intentie-overeenkomst en antwoord op de vraag of er bij een residuele grondwaardeberekening ook een minimale grondprijs wordt gehanteerd.

Bijgevoegd de concept intentie overeenkomst.
In het grondprijsbeleid van de gemeente Arnhem (zie ook Nota Grondprijzen 2017) is het beleid om de gronden voor commerciële uitgifte residueel te bepalen. Inderdaad kan een residuele grondwaardeberekening ook op 0 uitkomen, maar dan verkoopt de gemeente de grond niet. Immers, we moeten ook altijd kosten maken om grond te kunnen verkopen (planvorming, bouwrijp maken, etc.). In dit soort gevallen is het bedrag van de maatschappelijke grondprijs (in 2017 €178 per m2) de gebruikelijke ondergrens.

Met vriendelijke groet,

Marielle Knaapen
Projectmanager
026-3773782

aanwezig: maandag t/m donderdag

GEMEENTE Arnhem

Afdeling Gebieds – en Vastgoedrealisatie

INTENTIEOVEREENKOMST INZAKE REALISATIE BIOSCOOP @@@@ DOOR EUROSCOOP

SJABLOON

De ondergetekenden:

1. **De gemeente Arnhem,** ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw drs. Y. van der Graaf, daartoe bevoegd op grond van het door de burgemeester respectievelijk het college van burgemeester en wethouders op @@@@ genomen Algemeen mandaat- en volmachtbesluit gemeente Arnhem @@@@, documentnr. @@@@, hierna te noemen: **de Gemeente**;

2. **Euroscoop**, kantoorhoudende te @@@@, @@@@, aan de @@@@, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur de heer @@@@, kamer van koophandelnummer @@@@, hierna te noemen: **Euroscoop**;

hierna ook gezamenlijk te noemen: **partijen**;

nemen het volgende in aanmerking:

1. Euroscoop heeft interesse in een kavel gelegen op het Olympusterrein te Arnhem teneinde hier een Bioscoop te realiseren;

2. De betreffende kavel valt binnen het te ontwikkelen gebied Olympus waar in de toekomst ontwikkeling van zelfstandige aan leisure gerelateerde functies met bijvoorbeeld de categorie lichte zelfstandige horeca mogelijk is. Deze ontwikkelingen zijn beschreven in de door de raad van de gemeente Arnhem op 31 mei 2011 vastgestelde Koers Gebiedsvisie Centrum-Zuid.

3. De gemeente is eigenaar van de betreffende kavel;

4. Partijen zijn in gesprek geraakt over de voorwaarden van verkoop;

5. De door Euroscoop beoogde bestemming is in strijd met het geldende planologische regime;

6. Ten behoeve van de door Euroscoop aangegeven specifieke invulling van de kavel heeft de Gemeente een concept Programma van Eisen *invulling kavel 2 Olympus ten behoeve van leisure* d.d. @@@@ (bijlage 2) opgesteld;

7. De Gemeente is in beginsel bereid om conform voornoemd Programma van Eisen de gronden aan Euroscoop uit te geven en de benodigde planologische medewerking te verlenen door een planologische maatregel ten behoeve van de Euroscoop kavel in procedure te brengen;

8. De Gemeente en Euroscoop hebben overleg gepleegd en dit overleg heeft ertoe geleid, dat partijen van mening zijn dat er, zowel ten aanzien van het door Euroscoop beoogde plan als het door haar uitgebrachte bod, thans een basis bestaat om door middel van verder overleg en nadere uitwerking te komen tot definitieve afspraken over de door Euroscoop beoogde planontwikkeling en over de voorwaarden waaronder de benodigde verkoop van de kavel door de Gemeente kan plaatsvinden;

9. Euroscoop wenst thans de financiële haalbaarheid van de door haar gewenste ontwikkeling te onderzoeken;

10. De Gemeente en Euroscoop wensen daarom thans over te gaan tot het vastleggen van de hoofdlijnen en uitgangspunten in de onderhavige intentieovereenkomst met betrekking tot de realisatie van de Bioscoop @@@@, zulks vooruitlopende op een eventueel door partijen te sluiten koop- en realisatieovereenkomst.

Ondergetekenden komen het volgende overeen:

ARTIKEL 1. (DEFINITIES)

1. **Koers Gebiedsvisie Centrum Zuid** (zie bijlage 1) en **Programma van eisen *invulling kavel 2 Olympus ten behoeve van leisure* d.d. @@@@:** De integrale visie van de Gemeente als uitgangspunt voor het te realiseren bouw –en inrichtingsplan, inclusief randvoorwaarden, waarin voor het bouw –en inrichtingsplan relevante aspecten zijn uitgewerkt en vastgelegd.

2. **SchetsOntwerp:** het voor de Kavel door Euroscoop te maken SchetsOntwerp dat betrekking heeft op de te stichten bebouwing en de inrichting van het niet voor bebouwing bestemde gedeelte van de kavel. Het is een plan, waarin het Programma van eisen is doorvertaald en onder meer de zaken zoals opgenomen in het programma zijn uitgewerkt, op een zodanig niveau dat het door de gemeentelijke welstand kan worden beoordeeld.

3. **De Kavel:** het perceel grond plaatselijk bekend Koppelstraat 29 Arnhem (gedeeltelijk), kadastraal bekend gemeente Arnhem, sectie E, nummer @@@@ gedeeltelijk, ter grootte van ca. @@@@m², zoals aangegeven op de bij deze intentieovereenkomst behorende tekening Conceptvoorstel grondgebruik nummer 2017– d.d. @@@@ (bijlage 3) waarop Euroscoop een Bioscoop @@@@ wenst te realiseren.

ARTIKEL 2. (DOEL VAN DE OVEREENKOMST)

1. Het doel van deze overeenkomst is het vastleggen van een aantal afspraken en uitgangspunten met betrekking tot de intentiefase in verband met de eventuele toekomstige uitgifte van de Kavel door de gemeente aan Euroscoop.

2. Het doel van de overeenkomst is voorts partijen de gelegenheid te bieden de haalbaarheid van de ontwikkeling te onderzoeken.

SJABLOON

3. Partijen beogen uiteindelijk dat de Kavel door de Gemeente aan Euroscoop zal worden verkocht ten behoeve van de realisatie door en voor rekening van Euroscoop van een Bioscoop @@@@;

ARTIKEL 3. (VERVOLGCONTRACTERING)

Partijen zullen er naar streven om tijdens de looptijd van de onderhavige intentieovereenkomst in gezamenlijk overleg te komen tot een vervolgovereenkomst, namelijk een koop- en realisatieovereenkomst, waarin onder meer zal worden geregeld:

a. De voorwaarden waaronder de Gemeente de Kavel aan Euroscoop zal verkopen, waaronder de marktconforme prijs;
b. Het doel/de bestemming waarvoor Euroscoop de Kavel mag gebruiken; de precieze omvang en aard van het in de te stichten bebouwing te realiseren programma en de exacte aantallen parkeerplaatsen te realiseren op de Kavel en/of daarbuiten;
c. Het tijdstip waarop de Kavel wordt verkocht;
d. Een verklaring met betrekking tot de bodemgesteldheid;
e. Het in procedure brengen door de Gemeente van een planologische maatregel ten behoeve van de Euroscoop Kavel.

ARTIKEL 4 (PUBLIEKRECHTERLIJKE PROCEDURES)

1. De gemeente heeft de inspanningsverplichting om de benodigde bestemmingsplan wijziging in procedure te brengen welke de verkrijging van een omgevingsvergunning door Euroscoop mogelijk dient te maken. De gemeente zal jegens Euroscoop nimmer aansprakelijk zijn voor de gevolgen van het niet, danwel niet tijdig tot stand komen van een bestemmingsplan voor de afgifte van een omgevingsvergunning.

2. De gemeente behoudt bij de nakoming van hetgeen in deze overeenkomst is bepaald volledig haar publiekrechtelijke bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden. Dit houdt in, dat er van de zijde van de gemeente geen sprake van wanprestatie zal zijn en de gemeente tot generlei vergoeding van enigerlei schade, kosten en interesten van de wederpartij is gehouden, indien het handelen naar deze verantwoordelijkheid eist, dat de gemeente publiekrechtelijke (rechts)handelingen verricht of nalaat, die niet in het voordeel zijn van de aard of de strekking van deze overeenkomst of van de voortgang van de voorgenomen haalbaarheidsstudie of het project

3. De in onderling overleg gekozen bestemmingsplanprocedure zal omschreven zijn in de nog te sluiten koopovereenkomst.

ARTIKEL 5. (PROCESAFSPRAKEN)

In deze intentiefase verzorgt elk van de partijen hun inbreng om te komen tot een nadere definiëring van de planontwikkeling.

1. Taken Gemeente:
   - het opstellen van een definitief Programma van Eisen met de randvoorwaarden voor de door Euroscoop beoogde ontwikkeling.
   - het laten opstellen van een onafhankelijke taxatie om het uitgebrachte bod te toetsen

SJABLOON

2. Taken Euroscoop :
- het maken van een Schetsontwerp dat past binnen het definitief Programma van Eisen en door haar ter goedkeuring aan de gemeentelijke welstand zal worden voorgelegd na welke goedkeuring het Schetsontwerp geacht zal worden als bijlage 4 deel uit te maken van de onderhavige overeenkomst;

ARTIKEL 6. (FINANCIELE BEPALINGEN)

1. Als uitgangspunt voor de prijsbepaling van het Kavel wordt thans uitgegaan van een uit te geven grondoppervlak van ca. @@@@m² waarbinnen voor een footprint voor de op te richten bebouwing van ca. @@@@m² en een totaal brutovloeroppervlak van ca. @@@@m² voor de bestemming leisure.
Er geldt voor de functie leisure een parkeernorm van @@@@ per 100m² brutovloeroppervlak.

   De grond zal ten tijde van de uitgifte zowel in planologisch opzicht als in technisch opzicht geschikt zijn voor het beoogde gebruik (bouwrijpe staat).

2. Euroscoop en de Gemeente hebben op basis van het onder lid 1 beschreven programma overeenstemming bereikt over een minimale koopsom voor de Kavel van in totaal € @@@@ (zegge: @@@@ duizend euro) ex BTW kosten koper.

   De uiteindelijke koopsom op basis van het Schetsontwerp zal niet lager zijn € @@@@ ex BTW (peildatum 1 januari 2018 jaarlijks te indexeren met het CPI-cijfer), maar zal in geval van een uitbreiding van het programma of verandering van bestemming, opnieuw worden bepaald en getoetst zodat er geen sprake is van staatssteun.

3. In deze fase van de planuitwerking (intentiefase) draagt ieder der beide contractspartijen in principe haar eigen kosten en hebben partijen geen recht op vergoeding van haar kosten door de andere partij behalve een bijdrage van Euroscoop aan @@@@.

ARTIKEL 7. (FISCALITEIT)

Het is de bedoeling van partijen dat voor de afspraken die op basis van deze intentieovereenkomst tussen twee partijen tot stand komen, wordt uitgegaan van de voor partijen in fiscale zin meest gunstige oplossingen.

ARTIKEL 8. (EXCLUSIVITEIT)

1. Partijen zullen tijdens de duur van deze intentieovereenkomst geen onderhandelingen, besprekingen of anderszins voeren met andere partijen met betrekking tot de ontwikkeling van de Kavel

2. Euroscoop en de gemeente beschouwen de overeenkomst en alles wat daarmee verband houdt als bedrijfsgevoelig, mede in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur

3. Partijen zullen de communicatie over het project in overleg en gezamenlijk verzorgen

SJABLOON

ARTIKEL 9. (OVERLEGSTRUCTUUR)

Tijdens de looptijd van de onderhavige intentieovereenkomst, zullen partijen regelmatig met elkaar over de voortgang van de beoogde bouwplanontwikkeling overleggen. Deze overleggen zullen plaatsvinden in het Stadskantoor van de Gemeente Arnhem en zullen worden geleid door de gemeentelijke projectmanager voor het gebied Centrum Zuid. De projectmanager zal tevens zorgdragen voor een schriftelijke verslaglegging. Het spreekt voor zich dat de gemeente en Euroscoop elkaar in goed overleg op de hoogte houden overeenkomstig de inhoud en de strekking van deze overeenkomst.

ARTIKEL 10. (DUUR EN BEEINDIGING VAN DE OVEREENKOMST)

1. Deze overeenkomst eindigt:
   - indien een vervolgovereenkomst als bedoeld in artikel 3 tot stand komt;
   - indien partijen ieder voor zich dan wel gezamenlijk elkaar schriftelijk melden dat zij tot de conclusie komen dat het door Euroscoop beoogde project onhaalbaar moet worden geacht;
   - op @@@@, tenzij partijen schriftelijk overeenkomen dat deze termijn wordt verlengd;
   - met onmiddellijke ingang zonder rechtelijke tussenkomst en zonder enige ingebrekestelling bij aangetekende brief wanneer Euroscoop haar faillissement aanvraagt, dan wel in staat van faillissement wordt verklaard, surseance van betaling aanvraagt, wordt ontbonden of geliquideerd of op enige andere wijze in haar bevoegdheid om rechtshandelingen te verrichten wordt beperkt.

2. Indien deze overeenkomst wordt beëindigd zonder dat er een vervolgovereenkomst als bedoeld in artikel 3 van deze overeenkomst tot stand komt, vervallen alle rechten en verplichtingen, behoudens die van publiekrechtelijke aard, die partijen jegens elkaar hebben c.q. zouden kunnen hebben. Er vindt in geen geval verrekening plaats van gemaakte kosten. De Gemeente noch Euroscoop, zijn jegens elkaar gehouden tot vergoeding van gemaakte kosten of schade. Voorts kan Euroscoop dan op geen enkele wijze aanspraak maken op levering van de Kavel.

ARTIKEL 11. (ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN)

Partijen realiseren zich dat de onderhavige overeenkomst geen uitputtende regeling is. Indien zich zaken voordoen waarin niet is voorzien in deze overeenkomst, treden partijen op dat moment in overleg en maken zij ter zake nadere afspraken.

ARTIKEL 12. (OVERDRACHT CONTRACTPOSITIE)

Het is Euroscoop niet toegestaan aan één of meer derden rechten of verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk over te dragen, behoudens schriftelijke toestemming van burgemeester en wethouders van Arnhem. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

ARTIKEL 13. (GESCHILLEN)

5

SJABLOON

Alle geschillen die naar aanleiding van deze overeenkomst tussen partijen ontstaan en die door partijen niet in der minne zijn beslecht, zullen aanhangig worden gemaakt bij de bevoegde rechter te Arnhem, onverminderd de bevoegdheid van partijen tot het verzoeken van voorlopige voorzieningen of conservatoire maatregelen.

ARTIKEL 14. (BIJLAGEN)

1. Koers Gebiedsvisie Centrum Zuid
2. Programma van eisen *invulling kavel 2 Olympus ten behoeve van leisure* d.d. @@@@
3. Tekening Conceptvoorstel grondgebruik nummer 2017 @@@@ d.d. @@@@
4. Schetsontwerp (pas na goedkeuring door gemeentelijke welstand)

De bijlagen maken deel uit van deze intentieovereenkomst. Het bepaalde in deze overeenkomst heeft voorrang op hetgeen blijkt uit de bijlagen.

Voor akkoord, Euroscoop.	**Voor akkoord, Gemeente Arnhem**
Namens deze	Namens deze,
De heer @@@@	Mevrouw drs. Y. van der Graaf

SJABLOON

griffie - Euroscoop in Arnhem-Zuid en Tilburg

Van: Cinecitta - Jasper Naaijkens <Jasper@cinecitta.nl>
Aan: "Griffie@arnhem.nl" <Griffie@arnhem.nl>, "raadsleden@arnhem.nl" <raadsle...
Datum: 14-09-2017 16:24
Onderwerp: Euroscoop in Arnhem-Zuid en Tilburg
Bijlagen: Cinecitta 17-09-13 - Brief aan gemeenteraad Arnhem.docx

---

Geachte gemeenteraad van de gemeente Arnhem,

Mij is ter ore gekomen dat er vraagtekens worden gezet rondom de effecten op de binnenstad van Arnhem en met name op Filmtheater Focus door de komst van Euroscoop naar Arnhem-Zuid. Aangezien wij in Tilburg voor een vergelijkbaar dilemma hebben gestaan wil ik graag, zonder bijbedoelingen, de situatie in Tilburg toelichten en aangeven hoe de komst van Euroscoop heeft bijgedragen aan het verbeteren van het filmklimaat in de stad.

Mijn naam is Jasper Naaijkens en ik ben de hoofdprogrammeur van Filmtheater Cinecitta. Als Filmtheater ontvangen wij geen subsidie van de gemeente Tilburg of provincie Noord-Brabant, dus zijn we als een van de weinige filmtheaters in Nederland een 100% 'commercieel' opererend filmtheater. Omdat wij op eigen benen moeten staan, houden we Pathé Tilburg en Euroscoop Tilburg dan ook nauwlettend in de gaten als het gaat om programmering. De communicatie met de programmeur van Euroscoop, Carolyn van Liefland, verloopt hierover altijd uitstekend. Doordat Pathé het grootste marktaandeel van het land heeft, is de communicatie over programmering minder goed mogelijk. Dit komt ook mede omdat de programmeurs van Pathé meer dan twintig bioscopen moeten programmeren en hun strategieën vaak landelijk uitrollen. Maar ik ben toch blij dat een andere grote speler in Tilburg de moeite doet om zijn programmering af te stemmen met een veel kleiner filmtheater om in samenwerking tot de beste resultaten te komen. Het aantal films die zowel bij Cinecitta als bij Pathé en Euroscoop draaien zijn overigens jaarlijks op één hand te tellen. In de toekomst zal dit zelfs nog minder gaan worden, door de toenemende diversiteit van het filmaanbod.

Hiernaast bedienen we ook een hele andere doelgroep. De voornaamste doelgroep van Cinecitta zijn m.n. oudere, hoogopgeleide filmliefhebbers uit de binnenstad en omliggende steden en dorpen die gemakkelijk station Tilburg kunnen bereiken. Bij Euroscoop kan men heel goedkoop parkeren, dus zij bedienen consumenten uit de Reeshof en omliggende dorpen als Hilvarenbeek, Goirle, Berkel-Enschot etc. Bezoekers die anders niet snel naar Cinecitta zouden komen, omdat het rondom Cinecitta veel moeilijker en duurder is om te parkeren. Andersom zijn er bezoekers van Cinecitta die vanwege de locatie nooit naar Euroscoop zouden gaan.

Verder zien we dat eenmalige specials als de 60Plus bioscoop bij Euroscoop juist een positief effect hebben op het filmbezoek bij Cinecitta. De 60plus filmspecial bij Euroscoop vindt vaak 2 weken nadat de film voor het eerst in Cinecitta is vertoond plaats. Door de extra marketing van Euroscoop en mond-tot-mond-reclame van deze special zien wij bij Cinecitta na die eerste 2 weken altijd een opvallende verhoging van het aantal bezoekers voor dezelfde film. Als Cinecitta zien wij Euroscoop daarom eerder als toevoeging en aanvulling op het filmaanbod in Tilburg dan concurrentie.

Wat wij wel hebben gemerkt is dat door de komst van Euroscoop het filmklimaat in Tilburg enorm is verbeterd. Ging een inwoner van Tilburg vroeger gemiddeld nog maar één keer per

jaar naar de bioscoop, deze aantallen zijn aantoonbaar groter geworden. Tilburg staat al enkele jaren met ruim 1.2000.000 in de top 5 van Nederland qua aantal filmbezoekers per jaar. Een vergroting van het aantal filmbezoeken mondt automatisch uit in groter aantal filmliefhebbers. Mensen worden 'opgeleid' tot filmkenner. Zelfs Netflix gaat hier in de toekomst aan bijdragen. Op de lange termijn is dit voor Cinecitta uitermate gunstig, omdat ook de drempel naar kwaliteitsfilms op deze manier wordt verlaagd. Voor ons zijn de andere bioscopen in Tilburg daarom essentieel voor het voortbestaan van Cinecitta. Tilburg is een uitstekend voorbeeld dat het verhogen van het aanbod van het aantal filmzalen automatisch heeft geleid tot een grotere vraag. Het aantal zalen is met het grote aantal films dat in de komende jaren uit gaat komen is, ondanks dat wij van 3 naar 5 zalen gaan uitbreiden, niet voldoende. Het zal voor veel steden dan ook wenselijk c.q. noodzakelijk zijn om het aantal filmzalen uit te breiden om het groeiende filmpubliek te kunnen blijven bedienen.

Ook vóór de komst van Euroscoop werd in Tilburg een discussie gevoerd met filmcoryfeeën die beweerden dat hoeveel bioscopen je ook bouwt in Tilburg, het aantal bioscoopbezoeken nooit zou stijgen. Zij beweerden dat Tilburgers gewoon niet cultureel genoeg voor een breed filmaanbod zijn. In 2006 had Tilburg ca 325.000 bezoekers in twee verouderde bioscopen (Minerva Heuvelpoort en Midi), inmiddels is dit gestegen naar 373.000 voor de nieuwe Pathé en naar 800.000 voor de nieuwe Euroscoop.

Ik hoop dat mijn toelichting jullie iets meer inzicht verschaft in een vergelijkbare stad en u helpt bij een constructieve, toekomstgerichte besluitvorming.

Met vriendelijke groeten,

Jasper Naaijkens
hoofdprogrammeur

Cinecitta BV
Willem II straat 29
5038 BA Tilburg

olympus college

Aan de Gemeenteraadsleden van de Gemeente Arnhem

Adres
Olympus 11
Postbus 30098
6803 AB Arnhem

Telefoon
(026) 320 28 70

Internet
www.olympuscollege.nl
info@olympuscollege.nl

Arnhem, 18 september 2017
Ref.nr.: d-1718-032/LWM/STL
Betreft: mogelijke vestiging Euroscoop

Beste Gemeenteraadsleden,

Op maandag 11 september heb ik kennis genomen van de vragen die door de fracties van de gemeenteraad gesteld zijn aan de insprekers en aan wethouder Ine van Burgsteden n.a.v. de plannen om in het Olympusgebied een vestiging van Euroscoop te realiseren.

Ik was verbaasd over de "vijandige" toon van een aantal vragenstellers, niet alleen jegens mij maar ook aan de directeur van Euroscoop.

Ik heb namens de partners van het Olympusgebied, te weten Decathlon, Mountain Network, schermvereniging Scaramouche, boksschool Olympus gym, Indoor Ski Arnhem, team leefbaar Malburgen en Sportbedrijf Arnhem mogen inspreken. Onze mening over de realisatie van Euroscoop is bekend: wij zijn een warm voorstander.

Toch wil ik u nog graag, om te komen tot een weloverwogen besluit, het volgende meegeven:

- Het Olympusgebied is al tientallen jaren een zeer verwaarloosd gebied: het is een enorme lege plek waar vooral in de avonduren en 's nachts ruimte wordt geboden aan allerlei activiteiten die het daglicht niet kunnen verdragen. Mede daardoor heeft het gebied een erg negatieve uitstraling, niet in de laatste plaats versterkt doordat er aan de rand van het terrein containers staan waar mensen gehuisvest zijn die nergens anders toelaatbaar zijn om te wonen.
- Twee jaar geleden is in de voormalige Rijnhal een vestiging van Decathlon gekomen. Ook toen was er huiver om deze vestiging "toe te laten" omdat dit ten koste zou gaan van sportzaken in de binnenstad. Wat we zien is dat Decathlon uit de wijde regio, van Ede tot Doetinchem, klanten trekt. Ook zal er ongetwijfeld een aantal van deze vele bezoekers een extra bezoek brengen aan de Arnhemse binnenstad.
  Bijkomend effect is dat het gedeelte van het terrein waar Decathlon is gevestigd, een erg mooie en positieve uitstraling heeft gekregen. Er zijn twee sportcourts door Decathlon aangelegd waar de leerlingen van het Olympus College frequent gebruik van maken.
- Bovengenoemde partners van het Olympus gebied hebben vorig jaar een ambitiedocument ondertekend waarin zij hebben afgesproken gezamenlijke activiteiten te gaan ondernemen. De komst van Euroscoop, met ook mogelijkheden tot congresevenementen, zou hier een geweldige impuls aan geven.
- Tijdens de behandeling van het onderwerp op 11 september jl. kon ik me niet aan de indruk onttrekken dat door een aantal raadsleden, de belangen van Pathé en Focus groter werden gevonden dan het algemeen belang van Arnhem, en in het bijzonder van Arnhem Zuid.
- Er zijn voor het algemeen belang van Arnhem een aantal significante voordelen door de vestiging van Euroscoop. De feiten uit het laatste onderzoek spreken voor zich:
  - Als Euroscoop zich vestigt is er sprake van een aanzienlijke toename van werkgelegenheid (klein verlies binnenstad en grote toename in Arnhem Zuid).

- Er is een aanzienlijke toename van bioscooppubliek in het algemeen (klein verlies binnenstad en grote toename van bezoekers Euroscoop).
- Door de toename van bezoekers aan het gebied zal dit een positief effect hebben op de economische ontwikkeling van bedrijven rondom het Olympus terrein en de winkels gevestigd in winkelcentrum Kronenburg. Ook Wereldhave en de (sport) bedrijven rondom het gebied hebben zich daarom positief uitgelaten over komst van Euroscoop.
- Door de vestiging van Euroscoop wordt er (eindelijk) een start gemaakt met de zo noodzakelijke verdere ontwikkeling van dit gebied.

- Euroscoop heeft in Tilburg bewezen dat de arthousebioscoop juist extra publiek trekt in plaats van een terugloop. Focus kan dus profiteren door een goede samenwerking op het gebied van programmering.
- Op een bijeenkomst van buurtbewoners in mijn school in november 2016 bleek dat de aanwezige buurtbewoners zeer positief waren over de plannen van Euroscoop.
- Als de vestiging van Euroscoop niet doorgaat bestaat de kans dat het nog vele jaren duurt voordat dit gebied kan worden ontwikkeld tot een aantrekkelijke en veilige omgeving.
- Elke nieuwe vestiging op het gebied van leisure zal een effect hebben op andere vergelijkbare aanbieders elders in de stad of regio. Zelfs de eventuele vestiging van bijvoorbeeld een sporthal zal weer een gevolg hebben voor Valkenhuizen of andere sporthallen. De voordelen van Arnhem in zijn totaliteit zijn evident. Dan mag dit dus geen argument zijn om het Olympusterrein braak te laten liggen.

Tot slot:

Voor alle duidelijkheid wil ik nadrukkelijk vermelden dat ik geen enkel politiek of commercieel belang heb bij de vestiging van Euroscoop. Als rector van het Olympus College, een school voor voortgezet onderwijs met meer dan 1300 leerlingen uit Arnhem Zuid, wil ik opkomen voor deze kinderen. Mijn school verdient een goed imago in een gebied met een positieve uitstraling in een uitdagende omgeving. Al een aantal jaren zijn wij bezig met de uitbouw van ons profiel sport en creatief. Samen met de sportbedrijven van het Olympusgebied zijn we belangrijke stappen aan het zetten om de jeugd meer in beweging te krijgen door uitdagende en innovatieve workshops, activiteiten en evenementen gezamenlijk op te pakken. Nu nog de creatieve mogelijkheden verder uitbouwen. Euroscoop met filmzalen, ook te gebruiken voor onze theatervoorstellingen, zou hier een geweldige impuls aan geven.

Ik hoop van harte dat u mijn leerlingen niet in de steek zult laten.

Met sportieve en creatieve groet,

Maarten van de Louw
Rector Olympus college

BEHANDELRESULTAAT

MENINGSVORMENDE VERGADERING 18 september 2017

GEMEENTE Arnhem

Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden

Resultaat van bespreking:

Toezeggingen
Geen.

Verloop
- Drie fracties, SP, GroenLinks en Partij voor de Dieren, hebben aangegeven tegen het voorstel te zijn.
- De fracties van Verenigd Arnhem, CDA, ChristenUnie, ArnhemCentraal hebben aangegeven voor het voorstel te zullen stemmen.

- De fracties van PvdA, VVD en D66 overwegen één of meerdere moties/amendementen in te dienen om een aantal afspraken tussen gemeente en Euroscoop vast te leggen. De meerderheid van de fracties wil eerst nog met elkaar in debat om de aangekondigde concept-moties/amendementen te bespreken voordat het voorstel door kan naar de besluitvorming.
- De fractie van de Arnhemse Ouderen Partij was niet aanwezig.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de meningsvormende fase nog niet is afgerond.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

G.A. Karssenberg

Wijkplatform Malburgen Oost, Immerloo en ‘t Duifje

p/a De Hobbit
Zwanebloemlaan 2a
6832 HG Arnhem

www.malburgen.nl
info@malburger.nl
06 – 21 29 71 06

Aan:	Gemeenteraad Arnhem en College van B&W
Betreft:	Euroscoop
Van:	Dagelijks Bestuur Wijkplatform
Arnhem:	19 september 2017

Geachte leden van de gemeenteraad en B&W,

De gemeenteraad van Arnhem neemt binnenkort een besluit over de intentieverklaring voor de komst van Euroscoop op het Olympus in Malburgen. Het Dagelijks Bestuur van het Wijkplatform Malburgen Oost, Immerloo en het Duifje wil hierbij haar mening kenbaar maken over de komst van de bioscoop.

Al jaren lang wordt er gesproken over de situatie rondom de (voormalige) Rijnhal. Arnhem Zuid mist een cultureel en economisch hart met voorzieningen. Arnhem Noord heeft vrijwel alle voorzieningen, terwijl Arnhem Zuid daarbij ver achterblijft.

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat met de komst van Declathlon al een impuls is geweest voor dit gebied. De komst van Euroscoop kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan het verbeteren van de situatie op het Olympus.

Het Dagelijks Bestuur adviseert u om de komst van Euroscoop mogelijk te maken en wel om de volgende redenen:

- Olympus kan hierdoor uitgroeien tot hart van Arnhem Zuid.
- Het versterkt de economische, sociale en culturele functie van het Olympus.
- Het levert een bijdrage aan banen in Arnhem Zuid.
- Het versterkt de levendigheid.

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat wel aan een aantal voorwaarden moet worden voldaan met de komst van Euroscoop. En wel de volgende:

- De invulling moet multifunctioneel zijn en niet uitsluitend een bioscoop, maar ook horecavoorzieningen, andersoortige culturele activiteiten en bijvoorbeeld een bowlingcentrum.
- Het moet architectonisch een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het gebied.
- Verkeersoverlast moet bestreden worden en de verkeersveiligheid moet verbeterd worden. Een rotonde op de kruising Koppelstraat/Zeegsingel moet dan ook gerealiseerd worden.

Tot slot nog een kritische opmerking ten aanzien van het proces. Het Dagelijks Bestuur is van mening dat het Wijkplatform Malburgen Oost, Immerloo en ’t Duifje nog steeds een adviesorgaan is voor de gemeente Arnhem. Het Dagelijks Bestuur is op basis daarvan en in het kader van Van Wijken Weten van mening is dat het College van B&W nadrukkelijk het Wijkplatform in de voorfase het Wijkplatform moet informeren en om een advies moet vragen.

Met vriendelijke groeten,
namens het Dagelijks Bestuur,

Karin van Zinderen,
voorzitter

ADVOCATEN · NOTARISSEN · BELASTINGADVISEURS

NautaDutilh

Postbus 1110
3000 BC Rotterdam
Weena 800
3014 DA Rotterdam
T +31 10 22 40 000
F +31 10 41 48 444

H.P. Wiersema | Advocaat
T +31 10 22 40 589
M +31 6 20 21 05 50
harald.wiersema@nautadutilh.com

Rotterdam, 16 oktober 2017

AANGETEKEND
College van B&W
Gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Edelachtbaar College,

5309.5531 - Pathé Theatres B.V. / Euroscoop Arnhem

Namens cliënte Pathé Theatres B.V. ("Pathé") vraag ik uw aandacht voor het hiernavolgende.

In het afgelopen jaar zijn Pathé en andere belanghebbenden in de regio Arnhem-Nijmegen in gesprek gegaan met uw College over het voornemen een nieuwe megabioscoop van Euroscoop te realiseren met 2.300 stoelen bij de Rijnhal in Arnhem-Zuid. Pathé heeft op basis van diverse deskundigenonderzoeken aangetoond dat onvoldoende behoefte bestaat aan een nieuwe megabioscoop in het gebied Arnhem-Nijmegen en ook gewezen op de negatieve economische consequenties. Dit beeld wordt bevestigd in het rapport van 27 juli 2017 van Stec Groep dat in opdracht van uw College is opgesteld:

"*Als Stec Groep schatten we een verdringing in van 135.000 tot 175.000 bezoekers in [sic] voor Arnhemse bioscopen na de opening van Euroscoop. [...] Op basis van actuele bioscoopcijfers verwachten we dat circa 85% van het verdringingseffect terecht komt bij Pathé en 10% bij Vue.*"

Pathé merkt op dat deze verdringingscijfers zeer conservatief zijn, blijkens het uitgevoerde onderzoek door LA Group. Eerder moet worden gedacht aan een verdringing van 160.000 tot 210.000 bezoekers.

Deze communicatie is vertrouwelijk, kan zijn onderworpen aan een beroepsgeheim en mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan de algemene voorwaarden van NautaDutilh N.V. (zie www.nautadutilh.com/terms). Deze voorwaarden bevatten een aansprakelijkheidsbeperking, zijn gedeponeerd bij de rechtbank in Rotterdam en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen worden onderworpen aan de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank in Amsterdam. NautaDutilh N.V.; statutair gevestigd te Rotterdam; handelsregister nr. 24338323. Voor informatie inzake de verwerking van uw persoonsgegevens zie onze privacy policy: www.nautadutilh.com/privacy.

Los van het effect op de Arnhemse binnenstedelijke bioscopen is bovendien ook sprake van een verdringingseffect op de 1,5 jaar geleden geopende bioscoop CineMec (eigendom van Pathé) in Lent. Dit effect wordt geraamd op 150.000 tot 200.000 bezoekers. In ieder geval constateert Pathé dat indien uw College de plannen doorzet, een onevenredig zware last door de gemeente op Pathé wordt afgewenteld. Dit terwijl Pathé in de afgelopen 3 jaar meer dan EUR 50 miljoen heeft geïnvesteerd in Pathé Arnhem en CineMec in Lent. Pathé had mogelijk andere keuzes gemaakt met de kennis van vandaag omtrent de voorgenomen transactie met Euroscoop.

Het effect op de binnenstad van Arnhem raakt daarbij niet alleen de bioscopen, maar ook sectoren als retail en horeca inclusief bijbehorende werkgelegenheid.

Tijdens de 3e informatieve behandeling in de raad op 11 september 2017 over het initiatief van Euroscoop voor een grootschalige bioscoop in Arnhem-Zuid, vernam Pathé dat de kavels die nodig zijn voor een dergelijke ontwikkeling nooit openbaar te koop zijn gezet door de gemeente. Nog afgezien van de genoemde verdringingslasten en schade voor Pathé, roept deze handelswijze verschillende vragen op.

Het is vaststaand beleid van de gemeente Arnhem dat te (her)ontwikkelen gronden en gebouwen openbaar worden aangeboden via Vastgoedplein. Op die manier voorkomt de gemeente immers oneerlijke bevoordeling van specifieke partijen. Een dergelijke zorgvuldige handelswijze is naar Pathé begrijpt niet gevolgd in het geval van de betreffende kavels in het Olympus Kwadrant.

Vraag 1: Pathé verzoekt uw College nader toe te lichten op welke (objectieve) gronden de gemeente destijds heeft gemeend af te kunnen wijken van haar vaste beleid. Voorts verzoekt zij uw College die toelichting nader te onderbouwen met de onderzoeken/doorberekeningen die destijds als basis hebben gediend voor het besluit de kavels rechtstreeks aan te bieden aan Euroscoop, althans haar onderhands een grondpositie/exclusiviteit in het vooruitzicht te stellen. Indien dergelijke onderzoeken/doorberekeningen ontbreken, verzoekt Pathé uw College de kavels alsnog openbaar aan te bieden via Vastgoedplein.

Pathé begrijpt uit de berichtgeving dat de gemeente voornemens is in een intentieovereenkomst een residuele grondprijs te bepalen, mede op basis van de intenties van de gemeente en door de gemeente aan de ontwikkeling te stellen locatiespecifieke eisen. Pathé heeft begrepen dat slechts onder bepaalde voorwaarden en eisen kan worden voldaan aan het algemene belang dat de gemeente nastreeft met ontwikkelingen in het Olympus Kwadrant.

Vraag 2: Pathé verzoekt uw College haar te informeren over de bedoelde intenties en locatiespecifieke eisen die de gemeente stelt voor ontwikkelingen op deze locatie. Gezien het rechtstreeks algemene en economische belang van de gemeente, verzoekt Pathé uw College deze informatie tevens te publiceren via Vastgoedplein, om ook andere partijen in de gelegenheid te stellen zich te beraden over de kansen onder de door de gemeente te stellen voorwaarden.

Aangezien hier sprake is van een grondtransactie, dient uw College te waarborgen dat Euroscoop niet oneerlijk wordt bevoordeeld ten opzichte van haar concurrenten.

Vraag 3: Pathé verzoekt uw College toe te lichten hoe het College zal waarborgen dat de grondtransactie niet plaatsvindt in strijd met het verbod op staatssteun.

De gemeente Arnhem heeft zich in haar privaatrechtelijke handelen te houden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, over de band van artikel 3:14 van het Burgerlijk Wetboek. Deze algemene beginselen zijn van toepassing op afspraken die de gemeente heeft gemaakt of zal maken met Euroscoop. In dat kader brengt het zorgvuldigheidsbeginsel met zich dat de gemeente, voordat zij dergelijke afspraken maakt, alle bij die afspraken betrokken belangen in kaart brengt en zorgvuldig weegt. Ook het concrete belang van Pathé als rechtstreekse concurrent van Euroscoop dient te worden meegewogen vanwege de verplichting van de gemeente een gelijk speelveld te waarborgen.[1]

Pathé constateert dat de gemeente de belangen van Pathé (en andere concurrenten van Euroscoop) onvoldoende heeft geïnventariseerd en gewogen en dus Euroscoop zonder kenbare reden bevoordeelt. De in opdracht van de gemeente uitgevoerde algemene behoeftestudie en effectanalyse gaan onvoldoende in op de belangen van Pathé, althans de gemeente heeft tot noch toe nagelaten de schade voor Pathé Arnhem en Cinemec Nijmegen te adresseren. De gemeente handelt in zoverre onrechtmatig jegens Pathé.

[1] Bijv. Rb. Amsterdam 11 september 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:5591, r.o. 4.18 e.v.

Vraag 4: Pathé verwacht aanzienlijke schade te leiden indien de nieuwe mega-bioscoop zal worden ontwikkeld, vanwege onder meer de eerdergenoemde verdringingseffecten. Graag verneemt Pathé hoe de gemeente Arnhem verwacht deze schade te zullen compenseren. Daarover gaat Pathé graag in gesprek met het College.

Pathé ziet de beantwoording van de gestelde vragen graag binnen twee weken schriftelijk tegemoet. Zij gaat ervan uit dat de gemeente geen verdere stappen zal ondernemen met Euroscoop voordat deze vragen zijn beantwoord. Pathé is graag bereid het een en ander mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

NautaDutilh N.V.
H.P. Wiersema

Titel/onderwerp: # Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Raadsadviseur: E. Dirksen Telefoonnr: 3774712 elsebee.dirksen@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Toon Verschuren/Marielle Knaapen
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden (project Centrum Zuid)	Telefoonnr:	377 4612/ 377 3782
		E-mailadres:	Toon.verschuren@arnhem.nl Marielle.knaapen@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend		

Toelichting

Behandelgeschiedenis op Politieke Maandag tot nu toe
Informatieve bespreking 21 november 2016
Tijdens de Politieke Maandag van 21 november hebben 8 insprekers gebruik gemaakt van het inspreekrecht. Hun bijdragen (voor zover ontvangen) zijn toegevoegd aan de stukken.
Informatieve bespreking 28 november 2016
De tweede informatieve behandeling op 28 november werd niet afgerond. Tijdens deze behandeling gaf de wethouder aan dat zij het verzoek van de raadskamer om aanvullend onderzoek te doen mee terug neemt naar het college.

Informatieve bespreking 11 september 2017
Naar aanleiding van aanvullend onderzoek (zie hieronder) werd op 11 september de behandeling voortgezet.

18 september 2017 1e keer Meningsvormend
Op 18 september vond de eerste Meningsvormende behandeling plaats. De meerderheid van de fracties wil eerst nog met elkaar in debat om de aangekondigde concept-moties/amendementen te bespreken voordat het voorstel door kan worden geleid naar de besluitvorming. (Er zijn op dit moment [14-11-17] nog geen concepten ontvangen.)

Aanvullend onderzoek op verzoek van raadskamer
Nadat in november 2016 de raadskamer 2x heeft gesproken over het voorstel van het college, werd op 28 november de informatieve behandeling afgebroken. De raadskamer had te kennen gegeven behoefte te hebben aan aanvullend onderzoek voordat zij verder kon met de meningsvormende behandeling van het voorstel.
De Stec Groep heeft, naar aanleiding van de door fracties en betrokken partijen gestelde vragen, een effectanalyse uitgevoerd. Deze analyse [*zie raadskamerbrief d.d. 19 juli*] geeft inzicht in de meeste actuele cijfers omtrent bioscoopbezoek. Tevens brengt het rapport van Stec de effecten in beeld van de ontwikkeling van Euroscoop voor de binnenstad en Arnhem-zuid. Stec heeft behalve de rapportages van ZKA (2015) en BSP (2016) ook het in opdracht van Pathé door LAgroup uitgevoerde onderzoek (mei 2017) meegenomen in haar analyse.

Historie gebied Centrum Zuid
Op **31 mei 2011** heeft de raad de 'Koers Gebiedsvisie Centrum Zuid' vastgesteld, waarbij het plein rondom de Rijnhal "wordt ontwikkeld met leisure en bijpassende grootschalige detailhandel".
Op **25 november 2013** heeft de raad het bestemmingsplan Gelredome-Nijmeegseweg-Rijnhal aangenomen.
[*In het dossier Centrum Zuid (in het RIS) vindt u alle documenten over de ontwikkelingen/plannen voor dit gebied vanaf 2003*].

	Voorstel Het college vraagt u in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op de realisatie van een grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster. Hoewel het college niet verplicht is toestemming te vragen aan de raad voor het ondertekenen van een intentieverklaring, verzoekt het college in dit specifieke geval om instemming van de raad omdat men veel waarde hecht aan voldoende steun in de gemeenteraad voor de vestiging van een grootschalige bioscoop in het gebied. **Twee analyses** In 2015 is een analyse (naar ladderbestendigheid) uitgevoerd door onderzoeksbureau ZKA [Euroscoop Arnhem - analyse voor duurzame verstedelijking] die aantoont dat het initiatief voor een grootschalige bioscoop qua regionale behoefte en inpassing in het stedelijk gebied mogelijk is. In aanvulling op deze analyse van ZKA is in 2016 een effectanalyse uitgevoerd door Bureau Stedelijke Planning (BSP) [Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem]. **Kanttekeningen** Naast een aantal (mogelijke) voordelen geven de analyses ook (mogelijke) negatieve effecten aan voor andere bioscopen in de binnenstad. Zo krijgen Vue ("blikken bioscoop") en Rembrandt-stadsbioscoop naar verwachting te maken met een terugloop qua bezoekers van respectievelijk tot 25% en tot 19% minder. Hierdoor is het niet uit te sluiten dat een van deze bioscopen haar deuren zal moeten sluiten. **Financiën** Bij de beëindiging van de intentiefase zal de definitieve grondprijs worden bepaald. **Planning** In de voorgestelde planning (exclusief bezwaarprocedures) loopt de intentiefase van december 2016 tot juni 2017 en zou de levering en start van de bouw in mei 2018 kunnen beginnen.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Te beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	De meningsvormende fase wordt voortgezet. Op 11 september heeft de 1e termijn plaats gevonden waarbij fracties hun standpunten hebben weergegeven. (Zie behandelresultaat). Na de reactie van de wethouder heeft de raadskamer in meerderheid aangegeven behoefte te hebben aan een tweede ronde. De behandeling wordt voortgezet met een 2e termijn van de fracties.
Bijlagen	

Raadsvoorstel Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop			
ZKA (2015, 'Euroscoop Arnhem -Analyse ladder voor duurzame verstedelijking'			
Bureau Stedelijke Planning (2016), Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem			
Argos (2015), 'Massa studie'			
Dossier Centrum Zuid in RaadsInformatieSysteem			
Behandelresultaat informatieve behandeling 21 november 2016			
Behandelresultaat 2e informatieve behandeling 28 november 2016			
Onderzoek marktruimte LAgroup (iov Pathé) 31 mei 2017			
Raadskamerbrief Áanvullend onderzoek bioscoop Olympus kwadrant 19 juli 2017 *(incl. vier bijlagen)*			
Effectanalyse Euroscoop Olympus kwadrant, Stec Groep juli 2017 *(bijlage 1 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Overzicht en antwoorden *(bijlage 2 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			

Effectanalyse multiplex bioscoop Arnhem, Bureau Stedelijke Planning 3 april 2017 *(bijlage 3 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Correctienotitie effectenanalyse *(bijlage 4 raadskamerbrief 19 juli 2017)*			
Behandelresultaat 3e informatieve bespreking d.d. 11 september 2017			
Behandelresultaat 1e Meningsvormende behandeling d.d. 18 september 2017			

INTENTIEOVEREENKOMST INZAKE REALISATIE BIOSCOOP @@@@ DOOR EUROSCOOP

De ondergetekenden:

1. **De gemeente Arnhem,** ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd …….., hierna te noemen: **de Gemeente**;

2. **Euroscoop**, ……, hierna te noemen: **Euroscoop**;

hierna ook gezamenlijk te noemen: **partijen**;

nemen het volgende in aanmerking:

1. Euroscoop heeft interesse in een kavel gelegen op het Olympusterrein te Arnhem teneinde hier een Bioscoop te realiseren;
2. De betreffende kavel valt binnen het te ontwikkelen gebied Olympus waar in de toekomst ontwikkeling van zelfstandige aan leisure gerelateerde functies met bijvoorbeeld de categorie lichte zelfstandige horeca mogelijk is. Deze ontwikkelingen zijn beschreven in de door de raad van de gemeente Arnhem op 31 mei 2011 vastgestelde Koers Gebiedsvisie Centrum-Zuid.
3. De gemeente is eigenaar van de betreffende kavel;
4. Partijen zijn in gesprek geraakt over de voorwaarden van verkoop;
5. De door Euroscoop beoogde bestemming is in strijd met het geldende planologische regime;
6. Ten behoeve van de door Euroscoop aangegeven specifieke invulling van de kavel heeft de Gemeente een concept Programma van Eisen *invulling kavel 2 Olympus ten behoeve van leisure* d.d. @@@@ (bijlage 2) opgesteld;
7. De Gemeente is in beginsel bereid om conform voornoemd Programma van Eisen de gronden aan Euroscoop uit te geven en de benodigde planologische medewerking te verlenen door een planologische maatregel ten behoeve van de Euroscoop kavel in procedure te brengen;
8. De Gemeente en Euroscoop hebben overleg gepleegd en dit overleg heeft ertoe geleid, dat partijen van mening zijn dat er, zowel ten aanzien van het door Euroscoop beoogde plan als het door haar uitgebrachte bod, thans een basis bestaat om door middel van verder overleg en nadere uitwerking te komen tot definitieve afspraken over de door Euroscoop beoogde planontwikkeling en over de voorwaarden waaronder de benodigde verkoop van de kavel door de Gemeente kan plaatsvinden;
9. Euroscoop heeft in dit overleg aangegeven de intentie te hebben om:
    a. Voldoende (gebouwde) parkeergelegenheid te realiseren, minimaal conform het gemeentelijk parkeerbeleid (0,15 per stoel) en met als streven conform het landelijke kengetal voor een niet-centrum locatie (0,25 per stoel), om parkeeroverlast voor de omgeving te minimaliseren;
    b. Werkgelegenheid te bieden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
    c. Synergie voor de omgeving te bieden door multifunctionaliteit van de zalen, die ook door bijvoorbeeld scholen, kerkgenootschappen gebruikt, maatschappelijke instellingen etc. gebruikt kunnen worden;
    d. De zalen toegankelijk voor mindervaliden te maken;
    e. De programmering van films met Focus af te stemmen;
    f. Over de verdere planvorming met de wijk te overleggen.
10. Euroscoop wenst thans de financiële haalbaarheid van de door haar gewenste ontwikkeling te onderzoeken;
11. De Gemeente en Euroscoop wensen daarom thans over te gaan tot het vastleggen van de hoofdlijnen en uitgangspunten in de onderhavige intentieovereenkomst met betrekking tot de realisatie van de Bioscoop @@@@, zulks vooruitlopende op een eventueel door partijen te sluiten koop- en realisatieovereenkomst.

Ondergetekenden komen het volgende overeen:

ARTIKEL 1. (DEFINITIES)

Etc.

GROENLINKS

Partij voor de Dieren

CONCEPT motie

Outdoor sport park Arnhem Zuid

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de behandeling van 'Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop';

Constaterende dat:

- Arnhem zich Europese Sportstad 2018 mag noemen (toegekend door European Capitals and Cities of Sport Federation);
- deze erkenning naar Arnhem gaat omdat Arnhem zich door middel van sport en bewegen inzet voor een gezonde stad;
- volgens ACES Europe Arnhem op het gebied van sport een goed voorbeeld is van gezondheid, integratie, educatie en respect. Daarbij worden de sportfaciliteiten, programma's, activiteiten en het sportbeleid geroemd;
- meer groen in de stad goed is voor verkoeling, de luchtkwaliteit in de stad en
- groen de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de stad meebepaalt en daaraan een duurzaam positieve bijdrage levert.

Overwegende dat:

- mensen door sport elkaar ontmoeten, gezonder leven en meer plezier hebben.
- we in Arnhem vinden dat sport voor iedereen toegankelijk moet zijn: of je nu arm of rijk, jong of oud bent.
- het goed is voor Arnhem om overlappend aanbod in faciliteiten te voorkomen en in te zetten op een aanvullend aanbod op wat er in de stad aanwezig is. Door te kijken naar aanvullend aanbod zorgen we dat onze stad aantrekkelijk is in de regio en dat de regio in zijn totaliteit profiteert van ontwikkelingen in onze stad.
- reeds lange tijd het terrein van het Olympus sport- en leisurecluster ligt te wachten op een goede bestemming.
- Arnhem Zuid een aantrekkelijke ontwikkeling in dit gebied verdient.

Verzoekt het college:

Onderzoek te doen naar de mogelijkheden en kosten voor een Outdoor Sport Park in het gebied van het Olympus sport- en leisurecluster. En hierbij de volgende uitgangspunten in ogenschouw te nemen:

- De aantrekkelijkheid van het gebied te vergroten door leisure en sport in te vullen met een sportieve inrichting in een groene omgeving met horecafaciliteiten;
- Als gemeente samen te werken met partners in de nabije omgeving als wel met partners die qua thema kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van een dergelijk initiatief.
- Bij het onderzoek nadrukkelijk de inwoners van Arnhem Zuid te betrekken.
- En de resultaten van dit onderzoek voor te leggen aan de gemeenteraad.

En gaat over tot de orde van de dag

Cathelijne Bouwkamp
GroenLinks

Leo de Groot
Partij voor de Dieren

AMENDEMENT: Samen met de inwoners van Arnhem Zuid

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 27 november 2017,

Constaterende dat

- Op 6 november 2017 het volgende amendement is aangenomen: **Onderzoek aantrekkelijk Arnhem Zuid**
- Er al jaren onvrede is over het lage voorzieningenniveau qua cultuur, vertier, gezelligheid en horeca in dit stadsdeel;
- Er weinig tot geen concrete acties en resultaten zijn geboekt mbt het verhogen van de aantrekkelijkheid van Arnhem Zuid;
- Er momenteel een interessante discussie over Zuid aan de gang is, onder andere door de komst van festival Ruimtekoers naar Zuid en daarmee gepaard gaande aandacht voor dit stadsdeel;
- De komst van Euroscoop om diverse redenen ter discussie staat, maar dat deze ook meer levendigheid in het gebied zou kunnen brengen.

Overwegende dat

- Er al veel bioscopen zijn;
- Het onbekend is of de inwoners van Zuid behoefte hebben aan een bioscoop of juist aan iets anders;
- De komst van een bioscoop, maar mogelijk ook door de komst van andere voorzieningen, de economie van de gehele stad een miljoeneninjectie krijgt;
- Het belang van Arnhem Zuid beter gediend mag worden.

Besluit de gemeenteraad:

- De besluitvormende behandeling van Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop uit te stellen totdat het bovengenoemde onderzoek is afgerond;
- Het onderzoek naar de aantrekkelijkheid van Arnhem Zuid zo snel mogelijk uit te voeren.

En gaat over tot de orde van de dag,

Arnhem Centraal

Lea Manders

Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	27 november 2017
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden

.

Aan de gemeenteraad, 20 november 2017

Verloop
De fracties van PvdA, SP, D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren, en de VVD geven aan tegen het voorstel te zullen stemmen.
GroenLinks en de Partij voor de Dieren hebben een motie*) aangekondigd over een onderzoek naar de mogelijkheden voor een Outdoor Sport Park in het Olympusgebied.

Arnhem Centraal heeft een amendement*) aangekondigd om de besluitvorming over de komst van Euroscoop uit te stellen totdat het Onderzoek aantrekkelijk Arnhem Zuid (amendement aangenomen d.d. 6 november vaststelling MJPB 2018-2021) is afgerond. Tevens geeft de fractie aan voor het voorstel te stemmen tenzij er een alternatief komt met (meer) ruimte voor horeca.

De fracties van het Arnhem Centraal (*zie hierboven*), CDA, de ChristenUnie en Verenigd Arnhem steunen het voorstel.

De fractie van de Arnhemse Ouderen Partij was niet bij de raadskamerbehandeling aanwezig.

**) De concepten zijn toegevoegd aan de stukken.*

Conclusie
De voorzitter concludeert met algemene instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase.

De raadsadviseur, De voorzitter,

E.J.S. Dirksen G. A. Karssenberg

3.3

17A59

Arnhem Centraal

AMENDEMENT: Samen met de inwoners van Arnhem Zuid

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 27 november 2017,

- Constaterende dat op 6 november 2017 het volgende amendement is aangenomen: Onderzoek aantrekkelijk Arnhem Zuid
- Er al jaren onvrede is over het lage voorzieningenniveau qua cultuur, vertier, gezelligheid en horeca in dit stadsdeel;
- Er weinig tot geen concrete acties en resultaten zijn geboekt mbt het verhogen van de aantrekkelijkheid van Arnhem Zuid;
- Er momenteel een interessante discussie over Zuid aan de gang is, onder andere door de komst van festival Ruimtekoers naar Zuid en daarmee gepaard gaande aandacht voor dit stadsdeel;
- De komst van Euroscoop om diverse redenen ter discussie staat, maar dat deze ook meer levendigheid in het gebied zou kunnen brengen.

Overwegende dat

- Er al veel bioscopen zijn;
- Het onbekend is of de inwoners van Zuid behoefte hebben aan een bioscoop of juist aan iets anders;
- De komst van een bioscoop, maar mogelijk ook door de komst van andere voorzieningen, de economie van de gehele stad een miljoeneninjectie krijgt;
- Het belang van Arnhem Zuid beter gediend mag worden.
- Het onderzoek naar een aantrekkelijk Arnhem Zuid (zie aangenomen amendement 17A46) voor 1 februari 2018 wordt uitgevoerd

Besluit de gemeenteraad:

- *Beslispunt 1 "In te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst met bioscoopexploitant Euroscoop voor de periode van ca. een half jaar, gericht op realisatie van een perifere, grootschalige bioscoop in het Olympus sport- en leisurecluster" te schrapppen en te vervangen door:*
  In afwachting van het Onderzoek aantrekkelijk Arnhem Zuid de beslissing al dan niet in te stemmen met het afsluiten van een intentieovereenkomst uit te stellen tot begin maart 2018.

Arnhem Centraal

Lea Manders

17 M 104

Motie **Nu snel verder met Olympusgebied Arnhem-Zuid**

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 bij de behandeling van punt 3.3: 'Initiatief grootschalige bioscoop Euroscoop';

Constaterende dat:

- Vanuit de gemeenraad de wens is uitgesproken plannen te gaan maken om dit gebied nu te ontwikkelen;
- De randvoorwaarden voor dit gebied leisure en sport zijn;
- Het Olympusgebied en de wijk Kronenburg versteende omgevingen zijn;
- Tijdens de begrotingbehandeling, op 6 november 2017, een amendement is aangenomen met als besluit: "*…om na te gaan of er nog altijd behoefte is bij bewoners aan een bruisend centrum in Arnhem Zuid of dat er andere wensen zijn voor de aantrekkelijkheid van Zuid wordt er voor 1 februari 2018 een onderzoek uitgevoerd onder bewoners en ondernemers*."

Overwegende dat:

- Het Olympusgebied er al vele jaren desolaat bij ligt;
- Onderzoek naar de economische effecten n.a.v. de eventuele komst van Euroscoop heeft aangetoond dat er een groot economisch potentieel (zowel financieel als in de vorm van banen) ligt in dit stadsdeel;
- ~~Veel inwoners van dit stadsdeel hun geld uitgeven in omringende gemeenten;~~
- Onder de inwoners van Arnhem-Zuid de vraag bestaat naar meer levendigheid, gezelligheid en aantrekkelijke horeca;
- Door het transformeren in Zuid van kantoren naar wonen meer jonge mensen naar dit stadsdeel kunnen komen, die behoefte hebben aan meer voorzieningen en levendigheid;
- Het gebied nu prioriteit verdient bij het acquisitiebeleid van de gemeente.

~~**Besluit**~~: VERZOEKT HET COLLEGE:

- De ontwikkeling van het Olympusgebied voortvarend ter hand te nemen;
- Te zoeken naar een invulling die aanvullend is op wat de stad te bieden heeft en die recht doet aan de wensen en behoeften van Arnhem-Zuid, zonder dat dit de binnenstad (zware) concurrentie aandoet;
- Voor het nu versteende gebied ook te kijken naar een groene invulling van een deel van de openbare ruimte;
- De resultaten van dit onderzoek voor te leggen aan de raad.

AANGENOMEN

~~En de resultaten van dit onderzoek voor te leggen aan de gemeenteraad.~~

En gaat over tot de orde van de dag

Arnhem Centraal	Groen Links	D66	SP
Lea Manders	Cathelijne Bouwkamp	Maarten Venhoek	Gideon Noordzij
VVD	PvdA	PvdD	Arnhemse Ouderen Partij
Roeland van der Zee	Eric Greving	Leo de Groot	Tim v.d. Beers

Voor 33

Tegen 6

Motie "Nu snel verder met Olympusgebied Arnhem Zuid" (17m104)

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

Archief - Politieke Maandag (b)

Dossiernummer	488
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2017
Agendapunt	3.4
Omschrijving	Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018
Organisatieonderdeel	Cluster beleid en regie
Steller	Esther Vaessen
Portefeuillehouder	Ron König
Fatale termijn	
Behandelresultaat	

Geagendeerd	Vergaderdatum
College Burgemeester en Wethouders	31 oktober 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	13 november 2017
Archief - Politieke Maandag (b)	**27 november 2017**

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 27 november 2017

Zaaknummer 192471

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 oktober 2018, nummer: 192471;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet en artikel 4 van de Wet op het primair onderwijs, artikel van de 4 Wet op het voortgezet onderwijs en artikel 4 van de Wet op de expertisecentra;

besluit:

1. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018 vast te stellen.

De griffier,

De voorzitter,

Voor 38

Tegen 1

Raadsvoorstel "Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018"

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **192471**

ONDERWERP: Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018

Voorstel

1. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018 vast te stellen.

Inleiding

In het voorjaar van 2017 heeft ons college besloten dat de Sociale Wijkteams integraal verantwoordelijk worden voor de toewijzing van het Doelgroepenvervoer. Op dat moment werd de toewijzing voor veel vervoersvormen al door de Sociale Wijkteams gedaan, behalve het leerlingenvervoer. De afgelopen maanden is onderzocht wat er nodig is om dit op een goede wijze door de Sociale Wijkteams te laten uitvoeren en dat is onder andere een verordening die aansluit bij visie en de werkwijze van de Sociale Wijkteams. Dit is de aanleiding geweest om enkele vernieuwingen aan te brengen en daarmee de Verordening Leerlingenvervoer Gemeente Arnhem aan te passen.

Beoogd effect

Een op de uitvoeringspraktijk aangepaste Verordening Leerlingenvervoer. Een compactere en overzichtelijke verordening komt de leesbaarheid en het gebruik ervan ten goede.

Argumenten

1.1 Aanpassen aan werkwijze Sociale Wijkteams

Belangrijk uitgangspunt is dat de toegang tot het leerlingenvervoer hetzelfde verloopt als de toegang tot andere voorzieningen en aansluit bij de visie en werkwijze van de sociale wijkteams. 'Doen wat nodig is' gaat daarbij voor op 'doen waar iemand recht op heeft'. De Verordening Leerlingenvervoer dient de visie en werkwijze te ondersteunen en is daarop aangepast.

1.2 Vernieuwingen

De werkwijze van de sociale wijkteams kent één essentiële richtlijn: ‘doen wat nodig is’. ‘Doen wat nodig is’ geeft echt ruimte voor maatwerk naar de inwoner en ruimte aan de coach als autonome professional. De nieuwe verordening maakt het mogelijk dat er maatwerk wordt geleverd en is er bijvoorbeeld geen strikte kilometer grens. Daarnaast sluit de verordening nu beter aan bij regelgeving voor vervoer in het kader van de Jeugdwet. Er is o.a. geen sprake meer van een eigen bijdrage voor vervoer. In de bijlage 'Overzicht wijzigingen Leerlingenvervoer per 1-1-2018' zijn de belangrijkste wijzigingen beschreven. De verordening is wat afgeslankt: o.a. wat ook al in de wet staat is eruit gehaald en de artikelen zijn waar mogelijk compacter

Gemeente Arnhem

geworden. Dit alles heeft geleid tot een iets andere indeling in hoofdstukken en daardoor ook een nieuwe nummering van artikelen.

Kanttekeningen

1.1 Financiële compensatie

De Sociale Wijkteams werken volgens het principe "Doen wat nodig is". In sommige gevallen is er bij ouders/kinderen geen sprake van een vervoersprobleem, maar van een financieel probleem als het gaat om de kosten om een kind naar school te laten gaan (denk aan o.a. een busabonnement). In de nieuwe verordening is de financiële vergoeding niet meer opgenomen. Op dit moment wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn om, indien de wijkcoach van mening is dat er toch een oplossing moet komen, hiervoor een voorziening vanuit inkomensvoorziening in te laten zetten.

Financiën

De eigen bijdrage gaat vervallen. De eigen bijdrage werd nooit begroot, omdat dit een marginaal bedrag betreft: in schooljaar 2015-2016 werd voor 24 leerlingen een eigen bijdrage opgelegd voor in totaal circa € 15.000.

Om deze opbrengst te realiseren, moesten de ouders van circa 120 leerlingen inkomensgegevens overleggen om te toetsen of een eigen bijdrage opgelegd moest worden. Naast de belasting voor de betreffende ouders, kostte dit naar schatting 100 uur ambtelijke capaciteit, jaarlijks terugkerend.

Het laten vervallen van de eigen bijdrage betekent dat hiermee ook de hierboven geschetste administratieve last voor zowel inwoner als de Sociale Wijkteams / gemeente komt te vervallen. De betreffende uren worden in een verzamelbesluit als budgettair neutrale begrotingswijzing overgeheveld naar de Stichting Sociale Wijkteams Arnhem, om de administratie rondom het maatwerkvervoer (waaronder het leerlingenvervoer) uit te gaan voeren.

Uitvoering

Na vaststelling zal de Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018 per 1 januari 2018 in werking treden. De Verordening Leerlingenvervoer 2010 zal op 1 januari 2018 worden ingetrokken.

Communicatie

Na vaststelling wordt de Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018 gepubliceerd en krijgen de partijen die te maken hebben met de verordening daarvan bericht.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsvoorstel Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018
- Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018
- Overzicht wijzigingen Leerlingenvervoer per 1-1-2018

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

Niet van toepassing

Besluit van	
Zaaknummer	192471

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 oktober 2018, nummer: 192471;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet en artikel 4 van de Wet op het primair onderwijs, artikel van de 4 Wet op het voortgezet onderwijs en artikel 4 van de Wet op de expertisecentra;

besluit:

1. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Overzicht wijzigingen Leerlingenvervoer per 1-1-2018

Leerlingenvervoer wordt niet langer toegekend of afgewezen zuiver op basis van een afstandscriterium.

Voorheen kon leerlingenvervoer pas ingezet worden vanaf een bepaalde afstandsgrens. Vanaf nu wordt integraal bekeken of leerlingenvervoer in het individuele geval nodig is, waarbij de afstand wel als factor betrokken wordt, maar niet doorslaggevend is voor de toekenning of afwijzing. Ook de mogelijkheden die ouders en leerlingen samen met hun netwerk hebben om in het benodigde vervoer te voorzien worden in de afweging betrokken. Waarbij het mogelijke gebruik van bijvoorbeeld het OV of de fiets ook meewegen.

Leerlingenvervoer wordt enkel nog in natura ingezet.

In het kader van leerlingenvervoer worden geen vergoedingen meer geboden**.** De reden hiervan is dat leerlingenvervoer niet bedoeld is om financiële problemen weg te nemen. Als er financiële belemmeringen in de weg staan van het noodzakelijke vervoer van een leerling, dan wordt de oplossing via het armoedebeleid (in de vorm van een inkomensvoorziening) geboden.

Voor de inzet van leerlingenvervoer wordt bij ouders en leerlingen niet langer een eigen bijdrage in rekening gebracht.

Omdat de nieuwe werkwijze t.a.v. het leerlingenvervoer geen financiële insteek heeft, wordt ook afgezien van het vragen van een financiële bijdragen aan ouders. Dit volgt de systematiek van de Jeugdwet en de WMO voor minderjarigen waarbij evenmin een eigen bijdrage geldt.

Verordening leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018

Artikel 1 Begripsomschrijving

In deze verordening wordt verstaan onder:

- aangepast vervoer	:	vervoer per besloten (school)busvervoer, taxi, treintaxi of bustaxi
- college	:	het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Arnhem;
- gemeente	:	de gemeente Arnhem;
- leerling	:	een in de gemeente Arnhem verblijvende leerling van een school als bedoeld in dit artikel;
- opstapplaats	:	plaats aangewezen door het college, vanaf waar de leerling gebruik kan maken van het vervoer;
- ouders	:	de ouders, voogden of verzorgers van de leerling, dan wel de leerling zelf indien de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is;
- school	:	1°.basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs; 2°. school voor speciaal onderwijs of speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra; of 3°. school voor voortgezet onderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs;
- toegankelijke school	:	school van de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school, waarop de leerling is aangewezen;
- vervoer	:	vervoer tussen de woning dan wel de opstapplaats en de school dat plaatsvindt in aansluiting op het begin en einde van de schooldag volgens de schoolgids, tenzij de structurele handicap van een leerling die aansluiting onmogelijk maakt;
- vervoersvoorziening	:	aanbieding van aangepast vervoer dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen;
- woning	:	plaats waar de leerling structureel en feitelijk verblijft.

Artikel 2 De vervoersvoorziening

1. Ten behoeve van het schoolbezoek kent het college aan ouders op aanvraag een vervoersvoorziening toe wanneer het college de voorziening in het individuele geval noodzakelijk acht met inachtneming van het bepaalde in deze verordening.
2. Een vervoersvoorziening wordt toegekend over de afstand tussen de woning dan wel de opstapplaats en de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school, tenzij vervoer naar een verder weggelegen school voor de gemeente minder kosten met zich mee zou brengen en de ouders met het vervoer naar die school schriftelijk instemmen.
3. Het college bepaalt bij de toekenning van de vervoersvoorziening de wijze en het tijdstip van de verstrekking en de duur waarvoor de vervoersvoorziening wordt toegekend.

4. Het college houdt bij de inzet van een vervoersvoorziening rekening met de van ouders te vergen inzet en voorziet erin dat het vervoer kan plaatsvinden op een wijze die voor de leerling passend is.
5. Voor de inzet van een vervoersvoorziening wordt door het college geen financiële eigen bijdrage gevraagd van de ouders of de leerling.
6. Indien begeleiding in het aangepast vervoer vereist is, zet het college ten behoeve van de begeleider geen andere vervoersvoorziening in dan aan de begeleiding van de leerling in het aangepast vervoer verbonden is.
7. De bepalingen in deze verordening laten onverlet de verantwoordelijkheid van de ouders voor het schoolbezoek van hun kinderen.

Artikel 3 Noodzaak

1. In de afweging of het verlenen van een vervoersvoorziening noodzakelijk geacht wordt betrekt het college in ieder geval de volgende omstandigheden en factoren:
   a. de hulpvraag;
   b. de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige;
   c. de afstand waarvoor het vervoer wordt gevraagd;
   d. de reistijd;
   e. het vermogen van de leerling en de ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
   f. de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
   g. de mogelijkheden om een andere voorziening te verstrekken;
   h. hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige.
2. In de afweging of het verlenen van een vervoersvoorziening noodzakelijk geacht wordt maakt het college geen onderscheid tussen openbaar en bijzonder onderwijs en eerbiedigt het college de op godsdienst of levensbeschouwing berustende keuze van een school.
3. In de afweging of het verlenen van een vervoersvoorziening noodzakelijk geacht wordt laat het college de financiële situatie van ouders buiten beschouwing.
4. Het college betrekt het advies van een deskundige indien er met de ouders een verschil van mening bestaat over de medische situatie of de problematiek van de leerling en uitsluitsel daarover voor het oordeel als bedoeld in het eerste lid van belang is.

Artikel 4 De vervoersvoorziening in het primair onderwijs

1. In dit artikel wordt verstaan onder school:
   a. een basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs; of
   b. een school voor speciaal onderwijs of een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.
2. Dit artikel is niet van toepassing op leerlingen die voortgezet onderwijs volgen.
3. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 2 en artikel 3 van deze verordening wordt een vervoersvoorziening verstrekt over de afstand tussen de woning dan wel de opstapplaats en:
   a. de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke basisschool of, indien een leerling op het onderwijs van een speciale school voor basisonderwijs is aangewezen, de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke speciale school voor basisonderwijs,
   b. een andere basisschool of speciale school voor basisonderwijs, indien het vervoer naar die school voor de gemeente minder kosten met zich mee zou brengen dan het

vervoer naar de basisschool onderscheidenlijk speciale school voor basisonderwijs, bedoeld onder a, en de ouders met het vervoer naar die andere school instemmen,

c. de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband van de basisschool waarvan de leerling afkomstig is, indien de ouders met het vervoer naar die speciale school voor basisonderwijs instemmen, of

d. een andere speciale school voor basisonderwijs in het onder c bedoelde samenwerkingsverband, indien het vervoer naar die school voor de gemeente minder kosten met zich zou brengen dan het vervoer naar de speciale school voor basisonderwijs, bedoeld onder c, en de ouders met het vervoer naar die andere school instemmen**.**

Artikel 5 De vervoersvoorziening in het voortgezet onderwijs

1. In dit artikel wordt verstaan onder school:
   a. een school voor voortgezet onderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs; of
   b. een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.
2. Dit artikel is niet van toepassing op leerlingen die basisonderwijs volgen.
3. Het college kan slechts een vervoersvoorziening verstrekken aan de ouders van de leerling die een school zoals bedoeld in het eerste lid bezoekt indien de leerling, gelet op zijn structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet in staat is - ook niet onder begeleiding - van openbaar vervoer gebruik te maken.

Artikel 6 Weekeinde- en vakantievervoer

Het college kent op aanvraag een vervoersvoorziening voor het weekeinde- en vakantievervoer toe aan de in de gemeente wonende ouders van de leerling die, met het oog op het volgen van voor hem passend (voortgezet) speciaal onderwijs in een internaat of pleeggezin verblijft, overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 en artikel 3 van deze verordening.

Artikel 7 Doorgeven van wijzigingen

1. De ouders zijn verplicht wijzigingen, die van invloed kunnen zijn op de toegekende vervoersvoorziening, onder vermelding van de datum van wijziging onverwijld mede te delen aan het college.
2. Indien sprake is van een wijziging die van invloed is op de toegekende vervoersvoorziening, vervalt de aanspraak daarop en kent het college al dan niet opnieuw een vervoersvoorziening toe.

Artikel 8 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de ouders of de leerling gemotiveerd afwijken van de bepalingen in deze verordening indien onverkorte toepassing daarvan leidt tot disproportionele onredelijkheid of onbillijkheid.

Artikel 9 Intrekking oude regeling en overgangsrecht

1. De verordening leerlingenvervoer 2010 gemeente Arnhem wordt ingetrokken.
2. Een recht op een vervoersvoorziening dat is toegekend op grond van de verordening leerlingenvervoer 2010 blijft gelden tot 1 augustus 2020, tenzij dit recht voor een kortere duur

is toegekend en daarom eerder eindigt of indien er sprake is van een wijziging als bedoeld in artikel 7, tweede lid, van deze verordening.

3. Aanvragen die zijn ingediend onder de verordening leerlingenvervoer 2010 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening.
4. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de verordening leerlingenvervoer 2010, wordt beslist met inachtneming van die verordening.

Artikel 10 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2018.

Artikel 11 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018.

Titel/onderwerp: **Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018**

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Esther Vaessen/Maartje ter Steeg
Portefeuillehouder:	R. König	Telefoonnr:	3775150 (Esther)/3774330 (Maartje)
		E-mailadres:	esther.vaessen@arnhem.nl maartje.ter.steeg@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief en meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel 'Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018' aan om mee in te stemmen. **Inhoud van het voorstel** Het is de bedoeling van het college om de Sociale Wijkteam volledig verantwoordelijk te laten zijn voor de toewijzing van het doelgroepenvervoer. M.u.v. het leerlingenvervoer is dat al geregeld. Nu wordt een nieuwe verordening voorgesteld, die aansluit bij de werkwijze van de Sociale Wijkteams. De verordening is compacter en overzichtelijker geworden. **Kanttekeningen** Het is de bedoeling om de nieuwe verordening per 1-1-2018 in werking te laten treden onder gelijktijdige intrekking van de verordening uit 2010. Een besluit van de raad in november is daarom gewenst. In dat geval bestaat de mogelijkheid externen goed op de hoogte te brengen van de nieuwe verordening.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel "Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018"			
Bijlage 1 - Overzicht wijzigingen Leerlingenvervoer per 1-1-2018			
Bijlage 2 - Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018			

Raadsvoorstel:
Verordening Leerlingenvervoer gemeente Arnhem 2018

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	27 november
Zaaknummer:	192471
Portefeuillehouder:	R. König

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 14 november 2017

Toezeggingen
Wethouder König zegt aan de raadskamer toe om voor de besluitvorming op dit onderwerp:
- de raad te informeren over het beschikbare (huidige) budget voor het leerlingenvervoer alsmede over de toekenning daarvan.
- de raad een plan van aanpak te sturen over de wijze waarop de wijkteams worden toegerust om de toewijzing te kunnen uitvoeren.

Moties en amendementen
De fractie van de PvdA overweegt een amendement om zeker te stellen dat het armoedebeleid niet belast wordt met kosten van het leerlingenvervoer.
De fractie van GroenLinks wil graag meer zekerheid van de wethouder dat alle wijkteams voldoende toegerust zijn om de hen toebedachte toewijzing adequaat te kunnen uitvoeren.
De fracties van Arnhem Centraal beraadt zich nog op het voorstel.
De fractie van Verenigd Arnhem beraadt zich ook nog op het voorstel vanwege de risico's, die de menselijke factor in het voorstel met zich meebrengt.
De overige fracties zijn positief en wachten de toezeggingen van de wethouder en evt. amendement af.

De schriftelijke vragen van de fractie van GroenLinks en de antwoorden daarop zullen voor de besluitvormende vergadering aan de raad worden toegestuurd.

Conclusie
De fracties van de Arnhemse Ouderenpartij en de partij voor de Dieren waren niet bij de raadskamervergadering aanwezig.
De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvorming.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

E. Greving

GEMEENTE Arnhem

Memo

Datum : Vrijdag 24 november 2017

Aan : Gemeenteraad Arnhem

Van : Wethouder Ron König

Betreft : Financiële vergoedingen leerlingenvervoer

Inleiding
De gemeenteraad heeft in de informatieve en meningsvormende raadsbehandeling van de verordening Leerlingenvervoer op 13 november 2017 gevraagd om inzicht in de financiële vergoedingen die nu verstrekt worden voor het leerlingenvervoer.

Onderstaande de uitgaven voor de financiële vergoedingen voor Leerlingenvervoer in 2016 en 2017:

	2016	**2017 (tot heden)**
Openbaar vervoer	40.846	37.288
Eigen vervoer	37.692	36.395

Aantal personen dat op dit moment gebruik maakt van een financiële vergoeding voor leerlingenvervoer:

Type vergoeding	**Aantal personen**
Eigen vervoer	70
Openbaar vervoer	71
Fiets	3

Overgangsrecht
De huidige toewijzingen voor de financiële vergoeding voor vervoer lopen door tot het einde van de toewijzing of uiterlijk tot 1 augustus 2020 conform het overgangsrecht in de verordening. Het bedrag dat hieraan uitgegeven wordt, zal in de loop van de tijd dus afnemen.

Situatie vanaf 1 januari 2018
Voor nieuwe aanvragen, kan een financiële vergoeding alleen nog ingezet worden als inkomensondersteunende maatregel via de bijzondere bijstand. Dit in de gevallen dat er geen sprake is van een vervoersprobleem, maar van een financieel probleem. Die route wordt nu ingericht via de afdeling Aanvullend Inkomen.

De kosten die gepaard gaan met deze financiële vergoedingen, komen ten laste van het budget voor Maatwerkvervoer. Dit bedrag komt dus niet ten laste van het Armoedebudget.

Memo

Datum : vrijdag 24 november 2017

Aan : Gemeenteraad Arnhem

Van : Wethouder Ron König

Betreft : Plan van aanpak voorbereiding wijkteams op leerlingenvervoer

---

Aanleiding
Vanaf 1 januari 2018 vormen de sociale wijkteams de toegang tot de inzet van het leerlingenvervoer in Arnhem. Is er een vraag voor ondersteuning, dan bekijkt de wijkcoach samen met het gezin wat er nodig is. Dat kan leerlingenvervoer zijn, maar ook een andere vorm van ondersteuning. De inzet van het leerlingenvervoer wordt echt maatwerk. De afstand tussen thuis en school is bijvoorbeeld geen hard criterium meer of een kind in aanmerking komt voor vervoer. Er wordt gekeken naar wat nodig is in het gezin. Voor de leerlingen die nu in het vervoer zitten, blijft de huidige toewijzing van kracht. Voor wijzigingen en nieuwe aanvragen voor vervoer, kunnen Arnhemmers vanaf 1 januari terecht bij het wijkteam.

Doel
De wijkcoaches in de sociale wijkteams toerusten met kennis en vaardigheden voor de inzet en toewijzing van leerlingenvervoer vanaf 1 januari 2018.

Aanpak
Om het doel te bereiken, worden de volgende middelen ingezet en activiteiten ondernomen die achtereenvolgens worden besproken:

- Werkinstructie
- Team van aandachtsfunctionarissen
- 4 ogen principe
- Inrichting backoffice

1. Werkinstructie
Er is een specifieke werkinstructie opgesteld voor de wijkcoaches op het gebied van leerlingenvervoer. Coaches vragen in alle gesprekken die zij voeren uit wat er nodig is en bekijken wie er kan ondersteunen (het netwerk of een speciale voorziening). Speciale aandacht is er in deze werkinstructie voor het bekijken of er sprake is van een vervoersprobleem. Daarnaast is er aandacht voor de rolverdeling in de taken en verantwoordelijkheden van de wijkcoach en van de collega's in de backoffice. En voor de rol van AVAN als vervoerder.

Alle beschikbare documentatie, zoals de werkinstructie en de verordening, worden besproken met de wijkcoaches en ook digitaal ontsloten op het netwerk.

2. Team van aandachtsfunctionarissen
Er is een team van aandachtsfunctionarissen samengesteld die maatwerkvervoer als expertise in zijn portefeuille heeft, inclusief leerlingenvervoer als nieuw product. Per team is er één wijkcoach die

aandachtsfunctionaris is. Zij worden in december 2017, na vaststelling van de verordening, geschoold op het leerlingenvervoer. De scholing gaat onder meer over de mogelijkheden voor de inzet van leerlingenvervoer, de verordening en naar welke factoren je kunt kijken bij de terugdringing van het probleem.

De aandachtfunctionarissen zijn er om hun collega wijkcoaches te ondersteunen bij vragen over het leerlingenvervoer. Naast het functioneren als vraagbaak, kunnen zij waar nodig ook complexe zaken oppakken. Daarnaast weten zij wie ze kunnen raadplegen als zij tegen ingewikkelde situaties aanlopen waarop ze het antwoord niet weten. In januari 2018 worden de overige wijkcoaches geschoold.

3. Vier ogen principe
Een eerste keukentafelgesprek wordt altijd met 2 wijkcoaches gevoerd. Zij overleggen samen of de gevraagde voorziening passend is. Op deze manier is er altijd een toets of de toewijzing daadwerkelijk passend is bij de inwoner en in de situatie. Als zij hier onderling niet uitkomen of toch nog vragen hebben betrekken zij een 3e paar ogen.

4. Kennis in de backoffice
In de backoffice bij het sociale wijkteam, zitten vanaf 1 januari medewerkers met kennis over het leerlingenvervoer. In de backoffice wordt een aantal administratieve taken opgepakt. Zo zorgt de backoffice ervoor dat na toewijzing de juiste gegevens terecht komen bij de vervoerder. Daarnaast vangt de backoffice vragen van scholen en ouders op die zonder tussenkomst van een wijkcoach kunnen worden beantwoord. Waar nodig schakelen zij de wijkcoach in of verwijzen de ouder door naar AVAN.

Daarnaast wordt het serviceteam van de sociale wijkteams goed bijgepraat. De serviceteammedewerkers zijn het visitekaartje van de sociale wijkteams en de eerste ingang voor inwoners met een nieuwe vraag. Zij plannen ook keukentafelgesprekken in. Het is voor inwoners van belang dat zij ze goed te woord kunnen staan en weten naar wie ze desgewenst moeten doorverwijzen.

Archief - Politieke Maandag (b)

Dossiernummer	458
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 november 2017
Agendapunt	3.5
Omschrijving	Havenverordening 2017
Organisatieonderdeel	Cluster Openbare Ruimte
Steller	Ronald Bos, Berdie de Ruiter
Portefeuillehouder	Ine van Burgsteden
Fatale termijn	
Behandelresultaat	

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College Burgemeester en Wethouders	3 oktober 2017
College Burgemeester en Wethouders	7 november 2017
Archief - Politieke Maandag (i/m)	20 november 2017
Archief - Politieke Maandag (b)	**27 november 2017**

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 27 november 2017

Zaaknummer 183139

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 november 2017, Cluster Openbare ruimte nummer: 183139;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

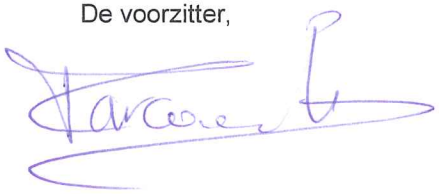
besluit:

De Havenverordening 2017 vast te stellen en de bijbehorende kaart "Haventerrein gemeente Arnhem"

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **183139**

ONDERWERP: **Havenverordening 2017**

Voorstel

1. De Havenverordening 2017 vast te stellen en de bijbehorende kaart "Haventerrein gemeente Arnhem"

Inleiding

In 2011 hebt u de Ruimtelijke visie Rijnkade vastgesteld. De visie geeft aan waar Arnhem met de kades naar toe wil. In de afgelopen jaren zijn meerdere projecten uit deze visie uitgevoerd, zoals de versmalling van de Nieuwe Kade en de aanleg van walstroom. In de huidige Havenverordening 2005 is het niet mogelijk om de aanpassingen te handhaven. Daarvoor is het noodzakelijk om de verordening aan te passen. De Havenverordening 2017 is gebaseerd op de modelverordening van de VNG.

Beoogd effect

Het optimaal gebruik van het Arnhemse haventerrein, conform de Ruimtelijke visie Rijnkade.

Argumenten

1.1 de verordening verplicht de aansluiting op walstroom

Vanuit duurzaamheid en milieuoogpunt is in de visie voor de Rijnkade de aanleg van walstroom opgenomen. Bij de reconstructie van de Nieuwe Kade is de infrastructuur voor walstroom aangelegd. Het blijkt echter dat veel boten hier geen gebruik van maken. Met de huidige Havenverordening kan het gebruik van walstroom niet verplicht worden. In de Havenverordening 2017 is een generatorverbod opgenomen waardoor het gebruik van walstroom verplicht is.

1.2 de versmalling van de Nieuwe kade is niet bruikbaar in de huidige verordening

In 2012-2013 is de Nieuwe Kade versmald om meer ruimte te geven aan cruiseboten. Het doel is om twee rijen cruiseboten naast elkaar te kunnen afmeren, zonder dat dit een belemmering voor de vaarweg vormt. Door de kade te versmallen is de rivierbreedte toegenomen. Het extra wateroppervlak wordt als gemeentelijk water gezien en valt daarmee niet onder de vaarweg. Daardoor is het mogelijk om de ambitie uit te voeren. Echter de huidige verordening staat niet toe dat cruiseboten naast elkaar afmeren. In de Havenverordening 2017 is dit mogelijk gemaakt.

Kanttekeningen

1.1 voor de cruiseboten zijn nu de kosten van walstroom hoger dan het gebruik van dieselgeneratoren

Arnhem GEMEENTE

Met de verplaatsing van de cruiseboten van de Rijnkade naar de Nieuwe Kade en door de invoering van het generatorverbod, hebben de cruiseboten hogere energielasten zolang zij afgemeerd liggen langs de Nieuwe Kade. Dit komt omdat de walstroom duurder is dan de brandstof die nu voor de generatoren wordt gebruikt. De afweging om walstroom te verplichten is bij de vaststelling van de Ruimtelijke visie Rijnkade al genomen. Het algemeen milieubelang (vermindering van geluid- en stankoverlast) weegt in dit geval zwaarder dan de meerkosten voor de cruiseboten.

Financiën

Niet van toepassing

Uitvoering

Om de Havenverordening 2017 in werking te laten treden, moet deze na vaststelling door de gemeenteraad worden gepubliceerd. De Havenverordening 2005 wordt gelijktijdig ingetrokken.

Communicatie

Zie memo Communicatie

Bijlage

Stukken voor gemeenteraad

- Havenverordening 2017 met bijbehorende kaart "Haventerrein gemeente Arnhem"

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

- Ruimtelijke visie Rijnkade

Besluit van

Zaaknummer 183139

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 november 2017, Cluster Openbare ruimte nummer: 183139;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit:

De Havenverordening 2017 vast te stellen en de bijbehorende kaart "Haventerrein gemeente Arnhem"

De griffier, De voorzitter,

Havenverordening Arnhem 2017

§ 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- ADN: Europees Verdrag inzake het internationaal vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren.
- BPR: Binnenvaartvaart Politie Reglement;
- bunkeren: overslag van brandstofolie of smeerolie van een tankvaartuig naar een ander vaartuig;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Arnhem
- exploitant: eigenaar, beheerder, rompbevrachter of ieder ander die zeggenschap heeft over het gebruik van het vaartuig;
- gezagvoerder: degene die het gezag voert over een vaartuig
- gevaarlijke stoffen: stoffen zoals vermeld in de International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG), het Reglement vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen (VBG), of in het Europees Verdrag inzake het internationale vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren (ADN)
- Haventerrein: wateren en terreinen binnen de gemeente Arnhem die voor de scheepvaart openstaan zoals is aangegeven op de bij deze verordening behorende tekening. Tot het haventerrein wordt ook gerekend alle daartoe behorende kaden, kunstwerken, trappen, afmeergelegenhedenscheepshellingen, dokken, scheepsreparatiewerven en los- en laadplaatsen.
- historisch vaartuigen: vaartuigen die vallen binnen de 'Beleidsregel historische vaartuigen 2007'. Het betreft vaartuigen met een toegevoegde waarde voor de uitstraling van het gebied en de stad, bij voorkeur een historische band met de desbetreffende stad hebben en aan “redelijke eisen van welstand” voldoen.
- kade: een aan een haven grenzend gebied;
- ontvangstvoorziening: voorziening geschikt voor de ontvangst van scheepsafval, overige schadelijke stoffen of restanten van schadelijke stoffen;
- overslag: laden of lossen van een lading in of uit een vaartuig;
- passagiersvaartuig: elk vaartuig dat is ingericht voor het vervoer van meer dan 12 passagiers en dat in bezit is van de toereikende en geldige certificaten;
- pleziervaartuig: vaartuig dat is bestemd of wordt gebruikt voor sportbeoefening of vrijetijdsbesteding;
- RPR: Rijnvaart Politie Reglement;
- scheepvaartwegen: voor het openbaar scheepvaartverkeer openstaande binnenwateren, daaronder begrepen de daarin aanwezige waterstaatswerken.
- vaartuig: een drijvend lichaam voor vervoer of transport over wateroppervlakten.
- spudpaal: voorziening waarmee een vaartuig zichzelf in de onderwaterbodem kan verankeren door middel van verticale meerpalen waarmee het vaartuig zelf is uitgerust;
- tankvaartuig: vaartuig, gebouwd of aangepast en gebruikt voor het vervoer van onverpakte vloeibare lading in zijn laadruimten;
- VBG: Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen;
- watergebonden activiteiten: activiteiten die niet anders dan op water kunnen plaatsvinden;
- Woonboot: vaartuig zoals vermeld in afdeling 3A van hoofdstuk 5 van de Algemene Plaatselijke Verordening.

§ 2 Algemene bepalingen

Artikel 2.1 Toepassingsgebied

Deze verordening is van toepassing op het haventerrein binnen de gemeente Arnhem.

Artikel 2.2 Gebruik maken van de haven

1. Het is verboden zonder ontheffing van het college gebruik te maken van het haventerrein.
2. Het is verboden om bij het gebruik maken van het haventerrein een andere plaats in te nemen dan door het college is aangewezen.
3. De ontheffing als bedoeld in het eerste lid is persoons-, bedrijfs-, ligplaats- en vaartuiggebonden.
4. Het bepaalde in dit artikel geldt niet voor zover afdeling 3A van hoofdstuk 5 van de Algemene plaatselijke verordening voor Arnhem met betrekking tot het innemen van een ligplaats met een woonschip van toepassing is.

Artikel 2.3 Verlening ontheffing

1. Het college kan aan de ontheffing, van in deze verordening gestelde verboden of verplichtingen, beperkingen en voorschriften verbinden.
2. De verlening van een ontheffing kan door mondelinge toestemming geschieden door een door het college aan te wijzen ambtenaar als het betrekking heeft op een handeling of gedraging van korte duur of een spoedeisend geval.

Artikel 2.4 Geldigheidsduur ontheffing

1. Tenzij bij of op grond van deze verordening anders is bepaald wordt een ontheffing verleend voor de duur van maximaal een half jaar.
2. In afwijking van het eerste lid kan het college voor een vaartuig waarmee een watergebonden bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend langer dan een half jaar schriftelijk ontheffing verlenen.

Artikel 2.5 Beslistermijn

1. Het college beslist op een aanvraag voor een ontheffing binnen 8 weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
2. Het college kan binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag deze termijn eenmaal met ten hoogste 8 weken verlengen.

Artikel 2.6 Weigerings-, wijzigings- en intrekkingsgronden

Het college kan een ontheffing in ieder geval weigeren, wijzigen of intrekken als:

a. dit in het belang van de orde, de veiligheid en het milieu in of in de omgeving van het haventerrein, of de kwaliteit van de dienstverlening binnen het haventerrein noodzakelijk is;
b. De daaraan verbonden voorschriften of beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
c. Op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na de verlening daarvan, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan deze is vereist.
d. Ter verkrijging daarvan onjuiste gegevens zijn verstrekt.
e. Hiervan geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn, dan wel, bij gebreke van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn; of
f. De houder dit verzoekt.

Artikel 2.7 Verplichtingen van houders van ontheffingen

Degene aan wie een ontheffing is verleend houdt deze, of een (digitale) kopie hiervan, aan boord van het vaartuig waarop deze betrekking heeft, tenzij het een vaartuig zonder bemanningsverblijf betreft.

Artikel 2.8 Normadressaat

1. Tenzij in deze verordening anders is bepaald, is de gezagvoerder verantwoordelijk voor de naleving van deze verordening.
2. Bij afwezigheid van een gezagvoerder of een gezagvoerder, is de exploitant verantwoordelijk voor de naleving van deze verordening.

§ 3 Orde in en gebruik van de haven

Artikel 3.1

De havenmeester is bevoegd om een gezagvoerder aanwijzingen te geven om:

a. zijn vaartuig naar een andere ligplaats te brengen;
b. te gedogen dat vaartuigen op de zijde van het zijne liggend aan zijn vaartuig wordt afgemeerd of over zijn vaartuig veilige toegang naar of van de wal wordt verleend;
c. te gedogen dat trossen en lijnen van een vaartuig dat in een haven verhaald wordt, aan het zijne worden vastgemaakt.

Artikel 3.2 Verkeerstekens

1. Het college kan in de haven verkeerstekens plaatsen die zijn vermeld in het BPR en deze voorzien van nadere aanduidingen.
2. Het is verboden te handelen in strijd met verkeerstekens of de daarbij behorende nadere aanduidingen.

Artikel 3.3 Ligplaatsenoverzicht

1. Het college kan een ligplaatsenoverzicht vaststellen, dat in elk geval een kaart bevat met daarop aangegeven:
   a. de plaatsen of gebieden die bestemd zijn om ligplaats in te nemen;
   b. de plaatsen of gebieden die bestemd zijn voor bepaalde categorieën schepen.
2. Het is verboden zich met een vaartuig te bevinden op een plaats die bestemd is voor vaartuigen van een andere categorie.

Artikel 3.4 Gebruik kade

Het is verboden zonder ontheffing of toestemming van de havenmeester, de kade geheel of gedeeltelijk in gebruik te nemen of te hebben voor het opslaan van goederen, of welke andere doeleinden dan ook.

Artikel 3.5 Duur verblijf in haven

Het is verboden met een vaartuig langer dan een half jaar achtereen binnen het haventerrein te verblijven.

Artikel 3.6 Voorzieningen en voorwerpen

Het is verboden zonder toestemming van de havenmeester objecten in, op, onder of boven water te hebben, te plaatsen of aan te brengen, als daardoor gevaar, schade of hinder kan ontstaan.

Artikel 3.7 Gebruik van voortstuwers, boegschroeven of hekschroeven

1. Het is verboden voortstuwers, boegschroeven of hekschroeven te gebruiken als het vaartuig:
   a. aan de grond zit;
   b. gemeerd, ten anker of op spudpalen ligt; of
   c. ter hoogte van de kade of oever wordt gaande gehouden of tegen de kade of oever wordt gedrukt, anders dan noodzakelijk voor het ontmeren of afmeren.

2. Tijdens het gebruik van voortstuwers, boegschroeven of hekschroeven is een persoon die bekend is met de bediening van het vaartuig in de stuurhut aanwezig, met uitzondering van vaartuigen die een aantekening hebben in het certificaat van onderzoek met toestemming tot alleen vaart.

Artikel 3.8 Plezier- en zeilvaart in de haven

1. Het is verboden in de haven een vaartuig uitsluitend door middel van zijn zeil voort te bewegen indien het vaartuig over een motor beschikt.
2. Het is verboden in de haven te varen met een zeilplank.
3. Het is verboden in de haven een waterskiër voort te bewegen dan wel zich op waterski's voort te bewegen of te doen voortbewegen.

Artikel 3.9 Melding bedrijfsstoring, gebrek of schade

1. Bedrijfsstoringen, gebreken of schades aan of aan boord van een vaartuig die gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken aan het vaartuig of de omgeving, worden direct aan de havenmeester gemeld.
2. De melding bedoeld in het eerste lid vindt plaats per telefoon, per marifoon op het daarvoor bestemde kanaal of per e-mail.

Artikel 3.10 Maatregelen bij ijsgang of dichtgevroren water

Bij ijsgang of dichtgevroren water in de haven is de gezagvoerder verplicht, als hij met zijn vaartuig een ligplaats wenst in te nemen of te verlaten, dan wel een aanwijzing van de havenmeester daartoe ontvangt, voor zijn rekening en risico zo nodig het ijs te breken of een sleepboot te gebruiken. Het is verboden zonder toestemming van het havenmeester met een vaartuig in een haven of langs een steiger, kade of laad- en losplaats ijs te breken.

Artikel 3.11 Overslagwerkzaamheden van vaartuig naar vaartuig

1. Overslagwerkzaamheden van droge ladingvaartuig naar droge ladingvaartuig mogen alleen plaatsvinden na toestemming van de havenmeester.
2. Overslagwerkzaamheden van tankvaartuig naar tankvaartuig mag alleen plaatsvinden na toestemming van de havenmeester.

Artikel 3.12 Gebruik van (verkeers)objecten

Het is verboden om voor het afmeren bestemde voorwerpen en objecten zoals meerpotten, haalkommen, bolders, palen etc. en ander in de haven aanwezige objecten (bijvoorbeeld drenkelingenladders) voor een ander doel te gebruiken dan waarvoor zij bedoeld zijn.

Artikel 3.13 Gedoogplicht ligplaats vaartuigen voor bedrijven

1. Elk bedrijf dat aan een haven is gevestigd, moet toestaan dat vaartuigen aan de aan zijn vestiging grenzende kade of oever ligplaats nemen, als dat door de havenmeester als noodzakelijk wordt geoordeeld.
2. Wanneer meerdere vaartuigen moeten laden en/of lossen bij naast elkaar gelegen bedrijven, dan wordt begonnen met het eerst aangemeerde vaartuig.
3. Als bij het vaartuig, als bedoeld in het tweede lid, het laden en/of lossen wordt gestaakt, dan moet dit vaartuig plaats maken voor het wachtende vaartuig.

§ 4 Veiligheid en bescherming van het milieu

Artikel 4.1 Veilige toegang

Een afgemeerd vaartuig beschikt over een toegang welke geen gevaar of schade aan personen kan veroorzaken.

Artikel 4.2 Verbod gebruik hoofdmotor en generatoren

1. Het is verboden op een afgemeerd vaartuig de hoofdmotor in werking te hebben, met uitzondering van direct voor vertrek van het vaartuig.
2. Het is een gezagvoerder verboden gebruik te maken van scheepsgeneratoren indien gebruik kan worden gemaakt van een aanwezige walaansluiting voor stroomgebruik (walstroom).

Artikel 4.3 Bunkeren

Het bunkeren van een vaartuig vanaf de wal is alleen toegestaan na melding bij de havenmeester en het gebruik van voldoende veiligheidsvoorzieningen.

Artikel 4.4 Afgifte scheepsafval

1. Het is verboden om ander dan huishoudelijk afval te deponeren in de daartoe geplaatste afvalbakken op het haventerrein.
2. Spoelwater van ladingrestanten dat conform het “Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart" geloosd dient te worden kan alleen plaatsvinden na aanwijzing van de havenmeester van de betreffende ontvangstvoorziening.

Artikel 4.5 Gebruik van ankers

Het is verboden om tijdens het afgemeerd zijn binnen het haventerrein een anker te gebruiken.

Artikel 4.6 Gebruik van spudpalen

Het is verboden een spudpaal te gebruiken, tenzij dit geschiedt in overeenstemming met ter plaatse aangebrachte verkeerstekens en nadere aanduidingen als bedoeld in artikel 2.1.

Artikel 4.7 Verrichten van werkzaamheden

Het is verboden om zonder toestemming van de havenmeester werkzaamheden te (laten) verrichten aan, buitenboord of onder een vaartuig of aan een voorwerp aan boord van een vaartuig, tenzij de Wet Milieubeheer van toepassing is.

Artikel 4.8 Ontsmetten van vaartuigen

1. Het is verboden een vaartuig of de lading te ontsmetten door het te behandelen met gassen of stoffen die gassen afstaan.
2. In afwijking van het eerste lid is het verboden een vaartuig, geladen met los gestorte bulklading in vaste vorm die is behandeld met gassen of stoffen die gassen afstaan, te ontsmetten, tenzij dit wordt gedaan door een gasmeetdeskundige die in het bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid als bedoeld in artikel 71, tweede en vierde lid, van de Wet gewasbescherming en biociden, en voor het vaartuig een verklaring is afgegeven dat het vaartuig en de lading voldoende vrij zijn van gassen of stoffen.

Artikel 4.9 Verontreiniging van lucht; stank, hinder of risico veroorzakende stoffen

Het is verboden stoffen uit een schip te laten ontsnappen, waardoor gevaar, schade of hinder ontstaat of kan ontstaan.

§ 5 Handhaving

Artikel 5.1 Strafbepaling

Overtreding van hetgeen is bepaald in deze verordening, wordt bestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 5.2 Aanwijzingen

1. Het college kan bevelen en aanwijzingen geven in het belang van de orde en veiligheid binnen het haventerrein, ter regeling van het scheepvaartverkeer en het innemen van ligplaats en ter voorkoming van gevaar, schade of hinder.
2. Degene tot wie een aanwijzing is gericht, is gehouden deze onmiddellijk op te volgen.
3. De daaruit voortvloeiende kosten zijn voor rekening van degene toe wie de aanwijzing is gericht.

Artikel 5.3 Toezichthoudende ambtenaren

Het college kan aan de havenmeester of aan andere aan te wijzen ambtenaren opdragen:

a. het toezicht op het haventerrein en de naleving van de bepalingen van deze verordening.
b. het geven van aanwijzingen en bevelen.

Artikel 5.4 Betreden van woonruimten

1. Een toezichthouder of opsporingsambtenaar is bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner als het gaat om handhaving van voorschriften in of op grond van deze verordening.
2. De bevoegdheid in het eerste lid geldt alleen voor voorschriften die strekken tot handhaving van:
   a. de openbare orde of veiligheid of
   b. de bescherming van het leven of
   c. de gezondheid van personen.

§ 6 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6.1 Overgangsrecht

1. De Haven- en kadeverordening 2005 (nr. 1866) inwerking getreden op 31 maart 2005, wordt ingetrokken.
2. Een op basis van de citeertitel Haven- en kadeverordening 2005 verleende vergunning, ontheffing of vrijstelling geldt als ontheffing of vrijstelling verleend op grond van deze verordening.

Artikel 6.2 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na de datum van publicatie.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Havenverordening Arnhem 2017.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

Legenda

Kade

Haven

Beheer RWS

Haventerrein gemeente Arnhem

Vastgesteld dd:
Behorende bij de Havenverordening 2017

GEMEENTE Arnhem

Memo

Betreft : **Communicatie Havenverordening 2017**

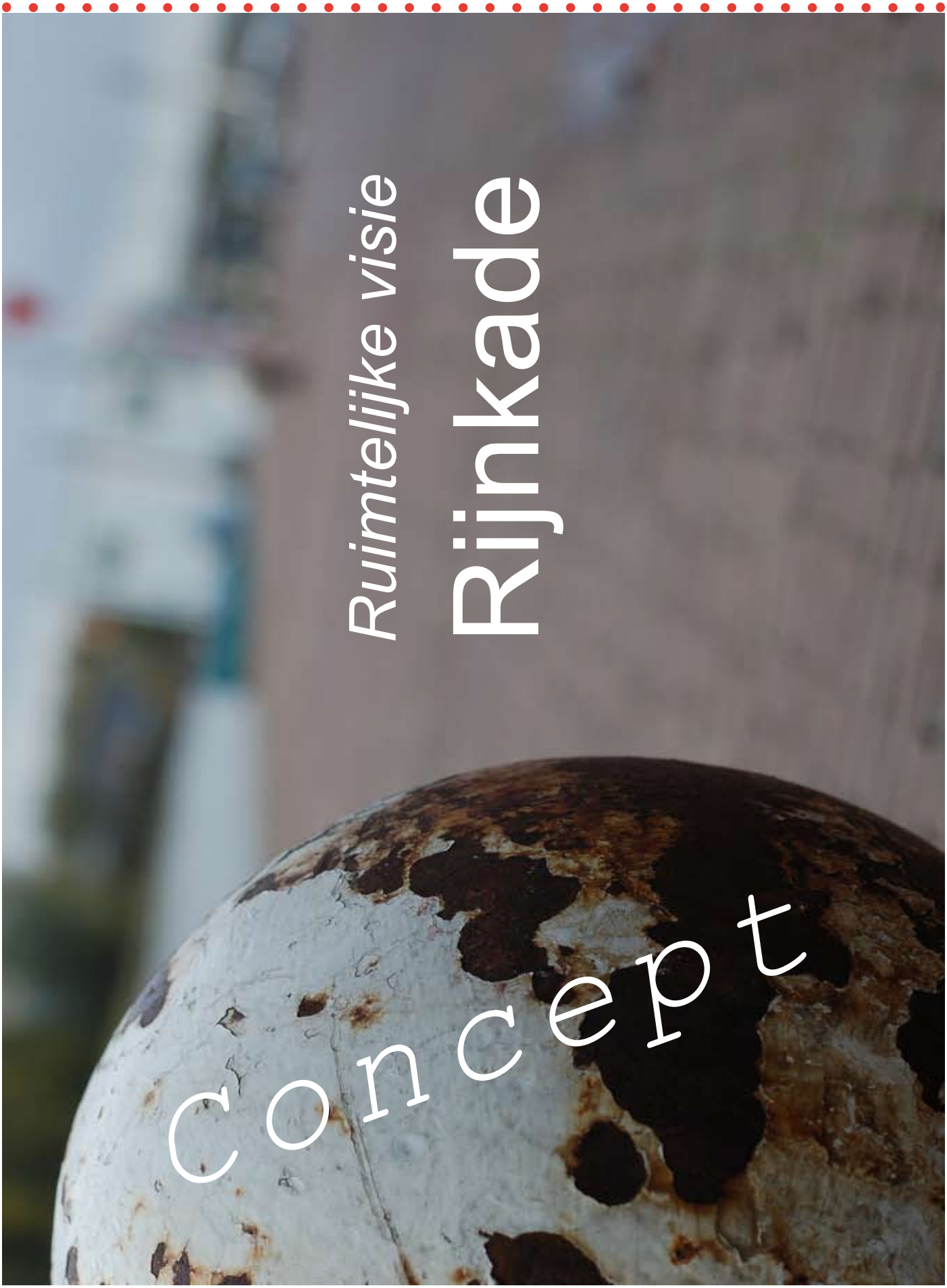
Tijdens het opstellen van de Ruimtelijke visie Rijnkade is breed gecommuniceerd met de stad. Na vaststelling door de gemeenteraad in 2011 is de visie uitgangspunt voor veranderingen in en aan de Rijnkades.
Met het aanpassen van de Havenverordening wordt geen nieuw beleid opgesteld, het is een vooral een effectuering van de uitgevoerde maatregelen uit de visie. Dat betekent niet dat in afgelopen jaren niet is overlegd met belangengroepen. De belangrijkste aanpassingen raken de Stichting Historische Schepen Arnhem (SHSA) en de rederijen van de cruiseboten.
Met de SHSA is overlegd over een ligplaats in Arnhem. Met de voorgestelde locaties kan het bestuur van de stichting zich vinden.

Door de aanpassing aan de Nieuwe Kade kwam ruimte op de Rijnkade voor een aantrekkelijker uitzicht en werd gevarieerder gebruik van de kade mogelijk. Tijdens de gesprekken is aangegeven dat het generatorverbod, de verplichting tot aansluiting op walstroom, naar alle waarschijnlijkheid eind 2017 wordt ingevoerd. De rederijen zijn dus op de hoogte.

Na vaststelling door de gemeenteraad worden de belanghebbenden geïnformeerd.

ONDERWERP: Ruimtelijke visie Rijnkade Arnhem
Naam: Afdeling Stedenbouw en Landschap
Datum: 21 juli 2010
Versie: 3.2

GEMEENTE Arnhem

Ruimtelijke visie Rijnkade

Concept

Ruimtelijke visie Rijnkade Arnhem

Concept versie 3.2, 14 juli 2010

Gemeente Arnhem, Dienst Stadsbeheer en Dienst Stadsontwikkeling

Colofon

Opdrachtgever: Jan Beverdam

Projectgroep: Luuk Tepe, Marlies Hallingse, Anneke Belksma, Peter Hectors, Thor Smits

Klankbordgroep: Annet Rosenboom, Edwin Barthen, Esther Jaarsma, Hans Jaarsma, Guus Haenen, Marjolein Mulder, Hans Ronde-de, Hein den Hartog, Herman van Baalen, Ilja Jansen, Leo Berrevoets, Ronald van Dijk, Theunis Kalsbeek, Sonja Jansen, Tonny Slieker, Wiebe Uithof, Geert Visser

Profieltekeningen: Poelmans Reesink, Arnhem

Eindredactie: Thor Smits (thor.smits@arnhem.nl)

Inhoud

1 Aanleiding 3

2 Historische ontwikkeling 5

2.1 Stad aan de rivier 5

2.2 Historisch beeld van de kade 7
Samenhang van de Rijnkade met de singels 7
Functionele relatie tussen Rijnkade en de stad 7
Samenhang tussen de hoge en lage kade 7
Continuïteit en lengte van de Rijnkade 7
De kade als bronpunt van de stad 7

3 De kade vandaag 11

3.1 De kade in hoofdlijnen 11

3.2 Functies van de (lage) kade 13
Komende en gaande schepen 13
'Vaste objecten' 13
Evenementen op de kade 15
Verkeer 15
Parkeren 15

3.3 Ruimtelijke ontwikkelingen 16
Rijnboog 16
Prinsenhof en Markt 16
Oostelijk Centrumgebied 16
Stadsblokken, Meinerswijk en Malburgen 17
Centrumring rond 17
Herstel lage kade 17
Riolering 18

3.4 Ruimtelijke knelpunten 21
Zwakke ruimtelijke samenhang tussen kade en de stad 21
Zwakke functionele relatie tussen de kade en de stad 21
Fysieke en visuele barrière tussen de hoge en lage kade 21
Beeld en de inrichting van de kade gefragmenteerd 21
Matige verblijfskwaliteit 21

4 Beleidskeuzes 23

4.1 Ambitie 23

4.2 Functionele beleidskeuzes 24
Versterken functionele relatie tussen de kade en de stad 24
´Witte vloot´ faciliteren en stimuleren 24
Walvoorzieningen treffen voor witte vloot 24
De kade efficiënter benutten 25
Dubbel aanmeren Nieuwe Kade mogelijk maken 25
Concentratie van de ´witte vloot´ aan de oostkant 27
Geen passagiersterminal 27
Verkeer: kade transformeren tot verblijfsgebied 29
Minder parkeren op de hoge en lage kade 29
Bescheiden mogelijkheid voor campers creëren 29

4.3 Ruimtelijke beleidskeuzes 31
Continuïteit van beeld en inrichting van de kade 31
Versterken ruimtelijke samenhang tussen kade en de stad 31
Versoepelen van de relatie tussen de hoge en lage kade 31
Verblijfskwaliteit van de kade verbeteren 33

5 Inrichting openbare ruimte 35

5.1 Ontwerpprincipes openbare ruimte 35
Materialisatie en beeld van de hoge kademuren 35
Materialisatie en beeld van de bestrating 35
Doorlopende boombeplanting van lindes 35

5.2 Unieke verblijfsruimten 35
Roermondsplein en omgeving 35
Groen balkon, Oostplein, singel en omgeving 37

5.3 Suggesties voor profielen 39
Roermondsplein (bij krul) 39
Roermondsplein (bij brug) 40
Rijnkade tussen de bruggen 41
Kade bij Huis der Provincie 42
Kade bij Volkhuisvesting 43
Nieuwe Kade oost ('fase 2') 44

1 Aanleiding

De lagere Arnhemse Rijnkade verkeert al jaren in een zeer slechte staat. In oktober 2009 werd een groot deel van de lage kade bij de binnenstad zelfs afgesloten voor publiek omdat er letterlijk gaten in vielen. Om te voorkomen dat de kade op den duur in de Rijn wegzakt is herstel dringend noodzakelijk. De werkzaamheden zullen in twee fases plaatsvinden. In fase 1 wordt het gedeelte tussen de Boterdijk (bij Onderlangs) en de John Frostbrug aangepakt.

Over een lengte van ruim 700 meter worden damwanden aangebracht en wordt er onderhoud gepleegd aan ongeveer 500 meter al langer bestaande damwand. In fase 2 wordt het gedeelte van 700 meter ten oosten van de John Frostbrug hersteld. Voorgesteld wordt om van deze gelegenheid gebruik te maken om de kade op dit stuk met maximaal 10 meter te versmallen en landinwaarts te verleggen, zodat het mogelijk wordt dat hier -net zoals ter hoogte van de binnenstad- twee cruiseschepen naast elkaar kunnen afmeren.

De Gemeenteraad heeft op 14 december 2009 in beginsel ingestemd met uitvoering van fase 2, onder de voorwaarde dat er een nader voorstel komt waarin de teruglegging van de kade geplaatst wordt in een integrale toekomstvisie. Aan de hand van de toekomstvisie en een uitgewerkt voorstel voor de kosten en de dekking van fase 2 zal er een definitief besluit genomen worden. Dit rapport biedt de gevraagde visie op de inrichting en het gebruik van de kade. Belangrijke conclusie is dat de teruglegging inderdaad wenselijk is en geen bestaande functies of toekomstige ontwikkelingen in de weg staat.

Herstel en terugleggen van de kade is niet het enige project dat gepland is in dit gebied. Het waterfront van Arnhem zal de komende jaren ingrijpend veranderen door ontwikkelingen zoals Rijnboog, Prinsenhof, Centrumring en Oostelijk Centrumgebied. Aan de overkant hebben ook mogelijke ontwikkelingen in Stadsblokken en Meinerswijk en de plannen voor hoogbouw in de dijkzone van Malburgen invloed op de Arnhemse rivierzone.

Doel van deze visie is om lopende en nieuwe projecten op en rond de Arnhemse Rijnkade te kunnen beoordelen op hun bijdrage aan de gewenste toekomst van het gebied, ze richting te geven en te prioriteren. Ook kan de visie helpen om de vele ontwikkelingen in onderlinge samenhang meer te laten zijn dan de som der delen. De projecten moeten elkaar in elk geval niet in de weg zitten, en elkaar bij voorkeur juist versterken. Kansen worden vooral in deze visie gezocht in de inrichting en functie van de openbare ruimte, omdat dit bij uitstek het domein is waar de gemeente een sterke regierol kan spelen.

De visie richt zich op de Rijnkade vanaf de Boterdijk (bij Onderlangs) in het westen tot en met de samenkomst van de Nieuwe Kade en de Westervoortsedijk in het oosten. Met Rijnkade wordt bedoeld het openbare gebied (hoge en lage kade) tussen de rivier en de bebouwing.

Het plangebied

Arnhem keert de Rijn de rug toe. Hier het Roermondsplein gezien vanaf de Praets.

2 Historische ontwikkeling

2.1 Stad aan de rivier

De Rijn is een ‘gebruiksmiddel’ voor Arnhem en geen ‘genotsmiddel’, aldus voormalig gemeentearchivaris Klaas Schaap. De stad is gelegen aan twee grote rivieren, de Nederrijn (in de volksmond simpelweg Rijn genoemd) en de IJssel. Met deze rivieren heeft Arnhem echter nooit een heel innige relatie opgebouwd. Dit in tegenstelling tot de grote parken, die duidelijk wèl een ‘genotsmiddel’ voor de stad zijn.

De rivieren liggen er gewoon, heel bescheiden en introvert, maar maken eigenlijk geen deel uit van de stad zelf. Positief gezegd: de rivieren hebben een geheel zelfstandige kwaliteit en bieden ruimte, rust, groen in een stedelijk gebied. Minder vriendelijk gezegd: Arnhem keert de rivieren de rug toe. Bewijs voor het laatste zijn onder andere de grote en naar binnen gekeerde bedrijventerreinen die een groot deel van de rivieren van de stad afschermen.

De wat afstandelijke relatie tussen Arnhem en de rivieren is historisch verklaarbaar. Arnhem is ooit onstaan als ‘stad aan de Jansbeek’ en niet als ‘stad aan de Rijn’. Aanvankelijk stroomde de Rijn in een boog zuidelijk om de stad heen. In 1530 liet de Hertog van Gelre een bocht in de Rijn afsnijden, zodat die voortaan langs de stad stroomde. Maar ook na die tijd bleef er letterlijk een afstand bestaan tussen de stad en de Rijn. Dit is goed te zien op de kaart van Nicolaes van Geelkercken uit 1651. De vestingwal die Arnhem inmiddels omringt reikt tot aan de Rijn, maar het gebied tussen de wal en de stad, de Weerdjes, is leeg. Hier was het te drassig om te bouwen.

Dat bleef zo tot het midden van de negentiende eeuw toen de vestingwal werd afgebroken. Het sloopmateriaal van de vestingmuur langs de Rijn werd gebruikt voor de aanleg van de Rijnkade en de Weerdjes werd bebouwd met woningen voor arbeiders. Vanaf dat moment is er sprake van de kade zoals we die vandaag de dag nog kennen, met een hoge en een lage kade.

Fragment van een kaart van Nicolaes van Geelkercken uit 1651. De Weerdjes zijn nog onbebouwd.

De Nieuwe Kade werd vanaf het begin 20e eeuw het eerste geplande industrieterrein van Arnhem. De overslag en tijdelijke opslag van steenkool voor de Electriciteitscentrale en de gasfabriek , zand en grind en hout namen veel ruimte in. Vandaar dat de kade hier een stuk breder is dan bij de binnenstad. In 1935 werd de Rijnbrug (nu de John Frostbrug) voltooid.

De nog jonge brug vormde in september 1944 het centrale decor voor de Slag om Arnhem. Het gebied werd door de gevechtshandelingen vrijwel totaal verwoest. De bouw van de brug en de verwoestingen betekende een enorme omslag in het beeld van de Rijnkade en de positie ervan in de stad.

De ‘wandeling’ rond de stad, die de Rijnkade verbond aan de singels. Ingetekend op een kaart uit 1874

Aan de hoge kade werd 'op stand' gewoond (boven), de lage kade stond geheel ten dienste van handel en transport van goederen (onder) .

Soepele overgang van de hoge naar de lage kade. Roermondsplein richting het westen (boven) en richting het oosten (onder).

2.2 Historisch beeld van de kade

Een nadere beschouwing van een aantal aspecten van de vooroorlogse Rijnkade kan ons helpen bij het nadenken over de toekomst ervan.

Samenhang van de Rijnkade met de singels

De Rijnkade vormde samen met de groene singels de ‘wandeling’ rond de stad. Deze parkachtige groenstructuur werd aangelegd op de plek van de gesloopte vestingwerken, volgens een plan van stadsbouwmeester Heuvelink uit 1853. Vanuit de wandeling had de ‘flaneur’ vergezichten over de heuvels ten noorden van de stad (tot de aanleg van de spoorlijn althans) en vanaf de Rijnkade over Rijn en haar uiterwaarden. Aan de Singel en de kade werden statige panden gebouwd. Kade en singels vormden zo in samenhang met elkaar de omlijsting van de stad en gaven Arnhem allure en een rijkelijke uitstraling.

Functionele relatie tussen Rijnkade en de stad

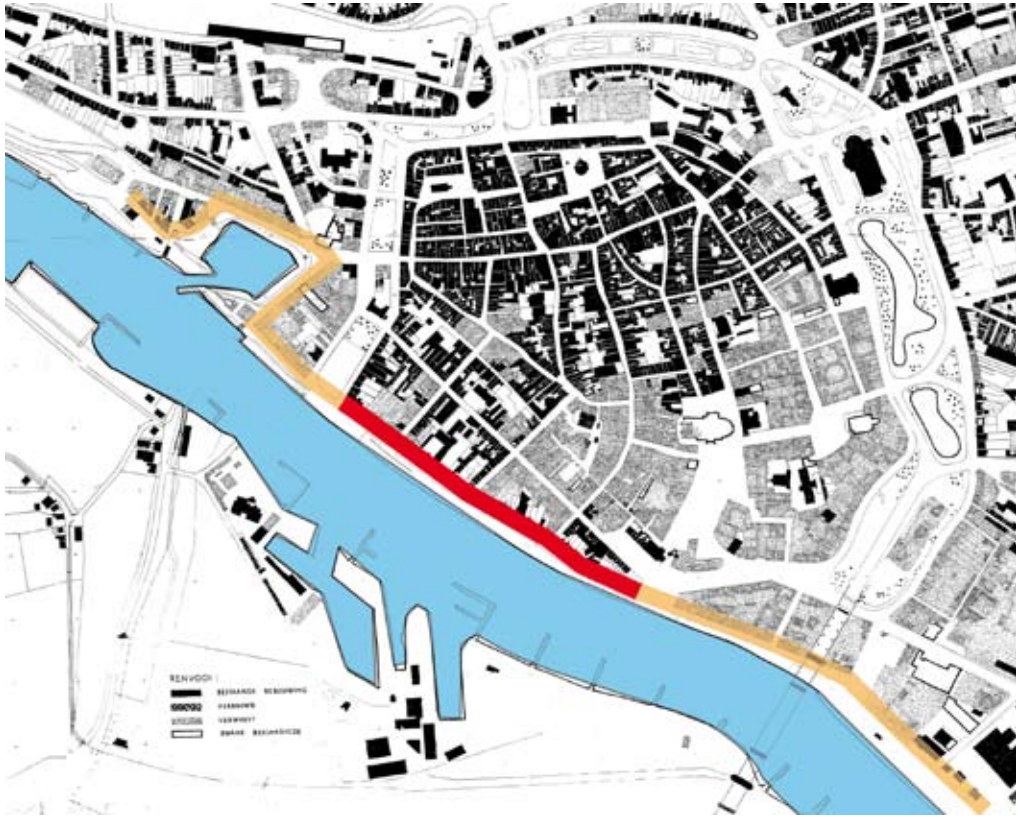
De stad had een duidelijke en sterke functionele relatie met de rivier en de kades. De lage kade stond vooral ten dienste van handel en transport van goederen, opgespannen tussen de Oude Haven en de Markt. Ook was het vertrek en aankomstplaats van personenvervoer. De Arnhemse firma Concordia bijvoorbeeld vervoerde passagiers via de rivier heel het land door. De combinatie met het ‘wonen op stand’ op de hoge kade gaf de Rijnkade een levendig en bedrijvig karakter. Daarnaast was de Oude Kraan, vlakbij het treinstation, een ideale vestigingsplaats voor hotels. De lage kade van de Nieuwe kade was vooral bestemd voor overslag van bulkgoederen.

Samenhang tussen de hoge en lage kade

De hoge en lage kade liepen vloeiend in elkaar over. De huidige opgetrokken muur op de hoge kade was er nog niet en er waren veel verbindingen tussen de hoge en lage kade. Daardoor was de kademuur veel minder ‘ongenaakbaar’ dan nu en was daarmee ook de overgang van de stad naar de rivier een stuk minder hard dan tegenwoordig.

Continuïteit en lengte van de Rijnkade

De kade had oorspronkelijk een grotere lengte en het klassieke beeld van een kademuur, bebouwingswand en boombeplanting vertoonde een veel sterkere continuïteit. De kade liep tot de oorlog als een aaneengesloten geheel van de Oude Haven (de huidige ‘Blauwe Golven’ bij de Oude Kraan) tot aan de Westervoortsedijk. De kades aan de Oude Haven lagen bovendien een eindje de stad in, waardoor contact tussen stad en het water versterkt werd. Door de demping van de Oude Haven, de aanleg van de Nelson Mandelabrug, het verdwijnen van bouwblokken bij het Roermondsplein en de Oranjewachtstraat en de wederopbouw aan de Nieuwe Kade is het klassieke beeld van de kade nu in feite beperkt tot het deel tussen de Nelson Mandelabrug en het Huis der Provincie.

Oranje: het ‘kadebeeld’ vroeger; Rood: het ‘kadebeeld’ nu. Ondergrond: verwoestingenkaart uit 1945.

De kade als bronpunt van de stad

Door de aanwezigheid van de Schipbrug, de haven en de nabijheid van het station was het westelijke deel van de Rijnkade een belangrijk ‘bronpunt’ van Arnhem. Via dit knooppunt was Arnhem aangetakt op de buitenwereld. De aanwezigheid van hotels en handel maakte van dit stuk kade een dynamisch stadsdeel. De oostzijde lag meer in de luwte. Door het wegvallen van de haven en de ontwikkeling van bedrijvigheid en industrie aan de Nieuwe Kade verschoof de dynamiek langzaam naar het oosten. Door de vervanging van de schipbrug door een vaste Rijnbrug aan de oostzijde verdween definitief alle levendigheid aan de westelijke Rijnkade, maar bracht daar aan de oostelijke kade niet veel voor terug. Die nieuwe brug landt namelijk niet aan op de Rijnkade zelf, zoals de schipbrug, maar loopt er hoog overheen en ‘prikt’ veel verder de stad in. Hetzelfde geld voor de Nelson Mandelabrug die in 1977 aan de westzijde tot stand kwam. De gehele kade verloor zijn ‘schakelfunctie’ en kwam in de luwte van de stad te liggen.

Luchtfoto van de kade vlak voor het uitbreken van de tweede wereldoorlog

De lengte en continuïteit van het kadebeeld waren vroeger groter: de foto onder is in 1967 genomen vanaf hetzelfde standpunt als de foto boven rond 1930.

Boven: de kade liep om de Oude Haven (nu de blauwe golven) heen naar de Oude Kraan. Onder: De westzijde van de Rijnkade bij de Schipbrug was hét brondpunt van de stad

Vanaf de Boterdijk tot aan het einde van de Nieuwe Kade heeft de Rijnkade een lengte van ongeveer twee kilometer. De eerste 300 meter tot aan de Nelson Mandelabrug wordt overheersd door de forse lus in de oprit naar de brug, die de kade isoleert van de rest van de stad. De hoge kade is op dit punt nog net breed genoeg voor een fietspad.

Ten oosten van de Nelson Mandelabrug wordt het kadeprofiel bepaald door het meer klassieke beeld van de hoge en lage kade, een kademuur, boombeplanting en een gevel. Deze compositie levert vanaf de bruggen en de overzijde van de rivier een markan stadsfront op.

Aan de 900 meter kade tussen de bruggen is het contact tussen stad en rivier het grootst, mede door de levendigheid op dit stuk door de horeca met terassen.

De laatste 250 meter voor de John Frostbrug heeft een bijzonder karakter door het glooiende 'groene balkon' dat, met op de achtergrond het monumentale Huis der Provincie.

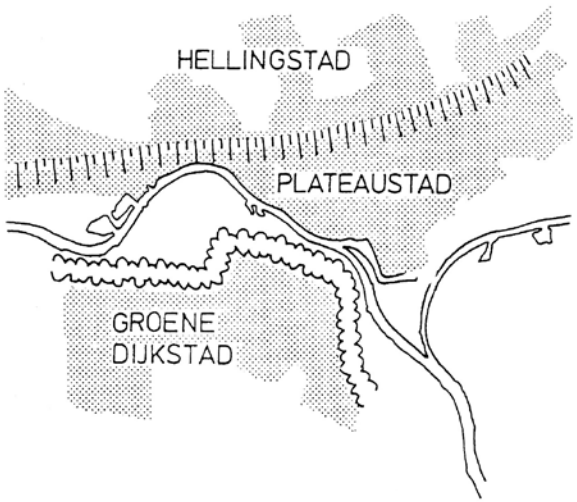
De 700 meter ten oosten van de John Frostbrug is een stuk minder levendig. Hier vervolgt de kade en verbreedt het profiel. Het contact met de rivier hierdoor minder sterk. Aan de hoge kade liggen bedrijven met een matige uitstraling en ligt er momenteel voor ontwikkeling een stuk grond braak die is vrijgekomen door de afbraak van de Coberco melkfabriek.

3 De kade vandaag

3.1 De kade in hoofdlijnen

De rivieren in Arnhem worden vanuit verschillende plekken in de stad heel afwisselend beleefd. Arnhem ligt op de overgang van het hoog gelegen zandige Veluwe massief en het lage rivierdal van de Rijn. Op één punt, onder het Gemeentemuseum bij Onderlangs, raakt de rivier de stuwwal zelf. Dit levert een dramatische overgang op van hoog naar laag. Vanaf hier is er uitzicht op de rivier en de uitgestrekte uiterwaarden van Meinerswijk. Meer naar het oosten, ter hoogte van de binnenstad, blijft de groene stuwwal op afstand van de rivier maar maakt het bebouwde deel van de stad door middel van de kade direct contact met de Rivier. Aan de overkant lijkt het rivierenlandschap zich hier ver uit te strekken, maar in werkelijkheid ligt achter de groene dijk een stedelijk gebied verborgen dat de helft van alle Arnhemmers huisvest. Nog verder naar het oosten is het verborgen karakter van Arnhem-Zuid doorbroken door de woningen die daar aan de dijk gebouwd zijn. Deze woningen hebben uitzicht op de uitgestrekte bedrijventerreinen die de Rijn en IJssel aan de noordzijde tot aan de gemeentegrens begeleiden.

Arnhem ligt morfologisch en typologisch gezien op drie verschillende manieren aan de rivier, namelijk als de stad op de helling (hellingstad); als stad tussen rivier en stuwwal (plateaustad); en als stad achter de groene dijk (groenedijkstad). Het vierde (niet stedelijke) gebied wordt gevormd door de uiterwaarden met de rivier.

In dit pallet aan relaties tussen stad en rivier neemt de Rijnkade een bijzondere plaats in. Nergens anders in gemeente is de confrontatie tussen echte stedelijkheid en het water zo direct als hier. Eigenlijk is de Rijnkade de enige plek waar Arnhem het water niet 'de rug toe keert', maar zich ten volle met een stedelijk front naar het water toe laat zien.

De Nelson Mandelabrug en de John Frostbrug , en de op- en afritten daarvan delen de Rijnkade op in drie 'sferen', waarbij de oever ten westen van de Nelson Mandelabrug een groen karakter heeft, tussen de bruggen een stedelijk karakter en ten oosten van de John Frostbrug een industrieel karakter.
De twee bruggen zelf vormen zowel een verbinding als een barrière in de structuur van de stad en hebben beiden een verschillende uitstraling. De John Frostbrug is een echte stadsbrug. De Nelson Mandelabrug is door zijn ranke vormgeving een brug in het landschap, waarover men vanuit de polder de stad binnenkomt. Het zicht vanaf de bruggen op de stuwwal is voor Nederlandse begrippen bijzonder en indrukwekkend.

De 150 meter kade tussen de Nieuwstraat en Rodenburgstraat zijn verreweg het meest levendig, door de horeca met terassen.

De relatie van de kade met de binnenstad met zijn (winkel)voorzieningen is beperkt. De afstand van binnenstad tot de oevers is 200 tot 300 meter. In de overgangszone van de Weerdjes bevinden zich woningen, (overheids-)kantoren, bedrijven en grote parkeervelden. De functies en de inrichting van dit gebied dragen niet bij aan de bereikbaarheid van de rivieren.

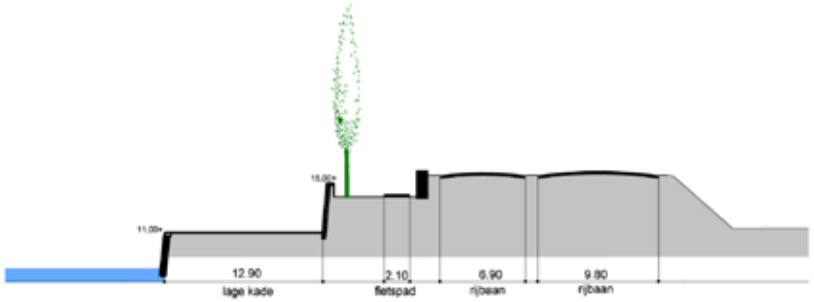
De hoge kade valt onder het beheer van het Waterschap. De hoogte van de waterkering (de hoge kade plus de opgezette muur) bedraagt nu 14,85 meter +NAP. De lage kade ligt op 11 meter + NAP en maakt formeel deel uit van het winterbed van de Rijn. Dat betekent dat Rijkswaterstaat hier zeggenschap heeft, ondanks dat het beheer bij de Gemeente ligt. De gemiddelde waterstand van de Rijn is ca. 8,4 meter + NAP.

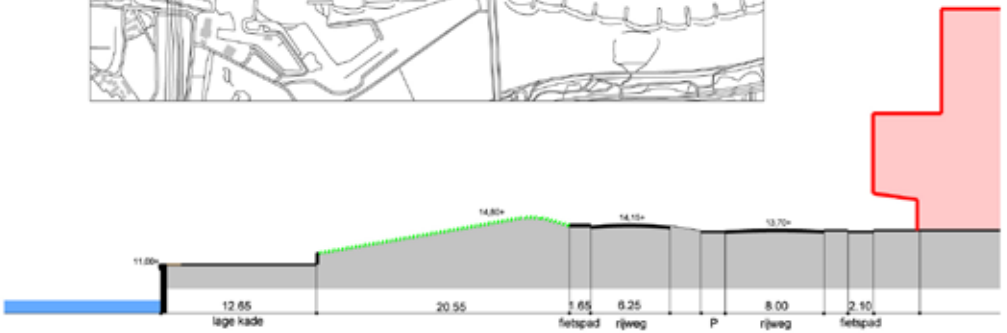
Verschillende opeenvolgende sferen: groen, stedelijk, groen, industrieel

De hoge kade varieert in breedte van 6 meter bij de oprit van de Nelson Mandelabrug tot 12,5 meter bij de terrassen van de horeca en 22 meter op de Nieuwe Kade. De lage kade varieert van 15 meter bij de oprit van de Nelson Mandelabrug, 7 meter bij restaurant Humphreys en 35 meter aan het eind van de Nieuwe Kade.

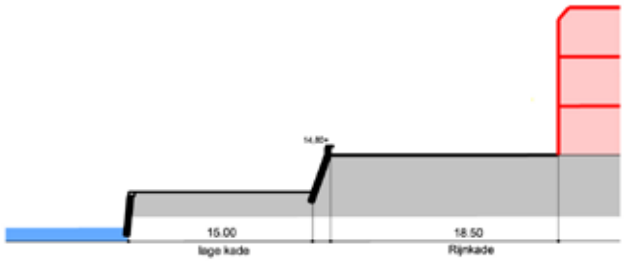

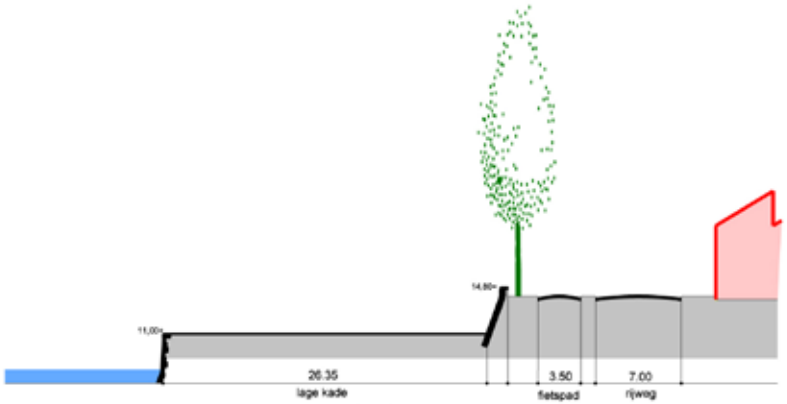
1 Mandelabrug - Huidige situatie

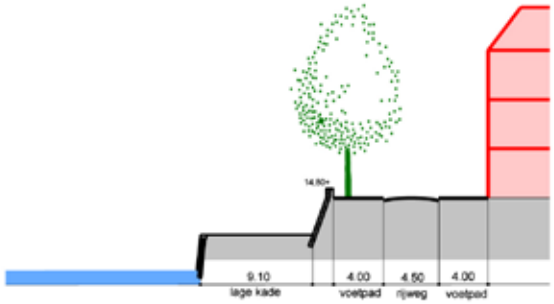
4 Rijnkade - Huidige situatie

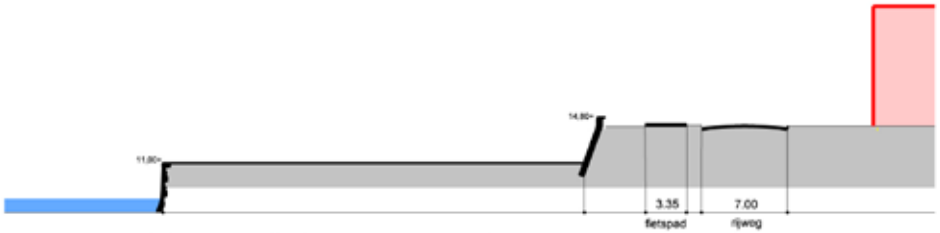
2 Roermondsplein - Huidige situatie

5 Nieuwe Kade - Huidige situatie

3 Rijnkade - Huidige situatie

6 Nieuwe Kade - Huidige situatie

3.2 Functies van de (lage) kade

Komende en gaande schepen

De lage kade is volgens de gemeentelijke Haven- en kadeverordening van 2005 uitsluitend bestemd voor komende en gaande schepen. De belangrijkste categorie komende en gaande schepen wordt gevormd door de cruise- of passagiersschepen, de zogenaamde 'witte vloot'. Jaarlijkse meren in Arnhem ongeveer 700 passagiersschepen af. De bezetting per schip bedraagt 100 tot 250 passagiers, die 35 tot 130 euro per persoon besteden in de stad. Om deze bestedingen zoveel mogelijk te stimuleren is het wenselijk de schepen zo dicht mogelijk bij de binnenstad te laten aanmeren. Daarnaast levert het inkomsten op uit bevoorrading van dagelijkse producten en uit onderhoud en modernisering van de schepen.

Het seizoen strekt zich uit van april tot oktober. De spits ligt rond april, wanneer rond de 10 boten per dag afmeren. De afmetingen van de schepen is maximaal 11,40 m breed en 40 tot 135 meter lang. Als alle schepen achter elkaar aanleggen zou ongeveer 1 kilometer kadelengte nodig zijn. Op een deel van de kade kunnen schepen echter naast elkaar aanmeren.

De breedte van de vaarweg in de Nederrijn ter hoogte van de binnenstad bedraagt 55 meter. De vaarweg dient vrij te zijn van schepen die aan de kade liggen. Om die reden is een vergunning van Rijkswaterstaat nodig om schepen te mogen aanleggen. Op basis van de afgegeven vergunning is het ter hoogte van de binnenstad mogelijk schepen in twee rijen naast elkaar te laten afmeren, ter hoogte van de Nieuwe Kade is er slechts ruimte voor een enkele rij schepen.

Negatieve bijverschijnselen van de ´witte vloot´ die aandacht vragen zijn het ophalen en opslaan van huisvuil, de generatoren die veel geluid- en stankoverlast kunnen veroorzaken, de aan- en afvoer van bussen, bevoorrading en beperking van het zicht op de rivier. In de winter vinden er bovendien kleine reparaties plaats die overlast kunnen veroorzaken.

Het aantal vrachtschepen dat per jaar aanlegt is ongeveer 1200. Lengte van de schepen is 40 tot 100 meter. Het gaat hier om passerende vrachtschepen en geen havengebonden activiteiten. Wel vinden er kleine reparaties plaats, die van invloed kunnen zijn op de beleving (zicht, lawaai, rommel, maar ook dynamiek en levendigheid). De schepen blijven meestal kort, maar blijven soms ook langer. Het afmeren van de schepen wordt ingepast tussen de schepen van de ´witte vloot´ die prioriteit hebben.

'Vaste objecten'

Uitzondering op de bestemming van de lage kade voor komende en gaande schepen zijn de werkschepen Cornelia en Misty, het kantoorschip van Constant In Beweging (C.I.B), en het bunkerstation van Fiwado. Tot voor kort lag ook 'De Boei' (opvang voor drugsverslaafden) op een vaste plek, maar die is inmiddels verwijderd.

De Fiwado is een bunkerschip dat zorgt voor brandstof distributie voor langskomende schepen. Het schip moet aan de kade liggen en kan niet naar een haven verplaatst worden, omdat passerende schepen 'en route' langszij moeten kunnen komen. Het kan wel een andere plek krijgen aan een uiteinde van de kade, mits dit

Vaste objecten aan de kade

Rio aan de Rijn

Arnhemmers wachten op de sint op het 'Groene balkon' (Foto: Marloes Kelderman)

De binnenkomst van Sinterklaas (Foto: Marloes Kelderman)

(inclusief de bunkerende schepen) geen negatieve invloed heeft op het gebruik van de vaarweg. De Fiwado vraagt een functionele ruimte van 23 meter breed en 130 meter lang.

Bij de Nelson Mandelabrug ligt, met vergunning, het kantoorschip van C.I.B. Dit schip heeft tevens de mogelijkheid om als aanlegschip te dienen voor passagiersschepen. Rederij Eureka, die dagtochten verzorgd, heeft een vaste aanlegplek voor haar schepen ten westen van de Nelson mandelabrug. De boten van Eureka zijn onderdeel van de ´witte vloot´.

Bij de Boterdijk liggen ten slotte drie woonboten buiten de zone aan Onderlangs die daar voor bestemd is, waaronder de Bed & Breakfast “De Boot “. Daarnaast is er nog een ‘draaicirkel’ voor de ´witte vloot´ ter hoogte van de ASM–Haven met een doorsnede van ongeveer 160 meter. In verband met veiligheid is het niet wenselijk in de directe nabijheid pleziervaartuigen af te meren, omdat die kwetsbaarder zijn voor golfslag die ontstaat bij het draaien van de schepen.

Evenementen op de kade

Kadedagen: historische schepen en activiteiten op de lage en hoge kade. Dit evenement vindt in april plaats tussen de Nelson Mandelabrug en de John Frostbrug en trekt duizenden toeschouwers/bezoekers.

Koninginnedag en 5 mei: veel toeschouwers van onder andere het vuurwerk op de hoge kade tussen de Nelson Mandelabrug en de John Frostbrug.

Living statues: in augustus op de hoge kade tussen de Nelson Mandelabrug en de John Frostbrug, trekt duizenden toeschouwers.

Rio aan de Rijn: ook in augustus. De stoet wordt op de lage kade ten oosten van de John Frostbrug opgesteld. Het is het enige evenement dat gebruik maakt van de locatie waar de versmalling van de lage kade is voorzien.

Binnenkomst van Sinterklaas: ten westen van de John Frostbrug, op de hoge en lage kade en vooral het groene talud bij het Provinciehuis.

Verkeer

De Rijnkade, Nieuwe Kade en de lage kade hebben geen belangrijke verkeersfunctie en dienen hoofdzakelijk voor de bereikbaarheid van aanliggende percelen en voor de bereikbaarheid van havenactiviteiten. De verkeerscirculatie en ingestelde rijrichtingen zijn er tevens op gericht te voorkomen dat er een drukke sluiproute ontstaat tegen de richting van de centrumring in.

Routering van bussen die passagiers halen en brengen

De lagere delen van de kade kennen meerdere op- en afritten. Auto’s en bussen rijden via de Vossenstraat aan om daar naar de lage kade te rijden. Personenauto’s gebruiken ook de afrit bij de Rodenburgstraat. Op deze afritten kan het verkeer alleen richting de lage kade, niet andersom. Ten westen van de Mandelabrug heeft het verkeer een keermogelijkheid, specifiek bedoeld voor grotere voertuigen zoals bussen en vrachtauto’s. Om de lage kade te verlaten moet alle verkeer in oostelijke richting achter de John Frostbrug, bij voormalige Cobercofabriek of aan het eind van de Nieuwe Kade nabij de Westervoortsedijk.

Niet onbelangrijk is dat er op de Rijnkade ook wordt gefietst en zeker in de zomer, tijdens het terrasseizoen, veel gelopen. Door de aanwezigheid van terrassen lopen, fietsen en rijden mensen op dezelfde weg.

In de huidige situatie is een deel van de lage kade tussen Vossenstraat en Rodenburgstraat afgezet voor alle verkeer omdat de toestand van de kade zeer slecht is. Voor de verkeerscirculatie en voor het parkeren heeft dit geleid tot voorlopig tijdelijke aanpassingen. Zo kunnen grotere voertuigen de kade in westelijke richting verlaten via de Boterdijk (tijdelijk geschikt gemaakt) en zo zijn vergunninghouderspar-keerplaatsen verplaatst naar het kadedeel bij de provincie.

Parkeren

Op de lage kade ten westen van de Nelson Mandelabrug zijn ongeveer 100 betaald parkeerplaatsen. Op de lage kade tussen de Nelson Mandelabrug en restaurant Humphreys zijn enkele gehandicaptenparkeerplaatsen, 9 busplaatsen, ongeveer 20 vergunninghouders-

plaatsen en nog eens ongever 40 betaald parkeerplaatsen. Ter hoogte van het Huis de Provincie, ten westen van de John Frostbrug zijn ongeveer 90 betaald parkeerplaatsen, ten oosten van de John Frostbrug zijn nog eens ruim 200 gratis parkeerplaatsen.

Op de hoge kade zijn onder de Nelson Mandelabrug ongeveer 35 betaald parkeerplaatsen. Op de hoge kade tussen de Nelson Mandelabrug en restaurant Humphreys zijn ongeveer 16 betaald parkeerplaatsen en 4 vergunninghoudersplaatsen. Tussen Humphreys en de John Frostbrug zijn langs de Oranjewachtstraat nog 5 parkeerplaatsen (waarvan 1 gehandicaptenparkeerplaats) en langs de Rijnkade nog eens ca. 20 betaald parkeerplaatsen. Tot slot zijn er langs de Nieuwe Kade nog ongeveer 60 gratis parkeerplaatsen.

Ten westen van de Nelson Mandelabrug wordt vooral geparkeerd in verband met het afmeren en aanleggen van cruiseschepen. Het gedeelte tussen de Nelson Mandelabrug en de John Frostbrug wordt eveneens gebruikt voor het ophalen en wegbrengen van passagiers, deels ook door vergunninghouders (bewoners en ondernemers) en bezoekers van de Rijnkade en de binnenstad die betaald parkeren. Het gedeelte ten oosten van de John Frostbrug wordt grotendeels gebruikt door werknemers van kantoren van provincie, gemeente, openbaar ministerie, paleis van justitie en aanliggende bedrijven. Op marktdagen (vrijdag, zaterdag) worden parkeerplaatsen langs de Rijnkade bij de provincie en langs de Oranjewachtstraat gebruikt door (vracht) auto's van markkooplieden.

Lopende projecten langs de Rijn

3.3 Ruimtelijke ontwikkelingen

Rijnboog

De meest ingrijpende ontwikkeling voor de toekomst van de Rijnkade was tot voor kort die van het Havenkwartier, als onderdeel van het Rijnboogplan. Haaks op de rivier zou een haven worden aangelegd, die ongeveer 240 meter de binnenstad in zou reiken. Aan de monding van de haven was de nieuwbouw van het 'Kunstencluster' voorzien, waarin onder meer het Museum voor Moderne Kunst, de Schouwburg en Focus Filmtheater worden gehuisvest.

De haven is inmiddels uit het Rijnboogplan geschrapt. De plannen worden aangepast, maar hoe dan ook zullen de toekomstige ontwikkelingen in het Weerdjesgebied de Rijnkade in functioneel en ruimtelijke opzicht beter verbinden met de binnenstad. Daarnaast zal een Kunstencluster veel levendigheid en dynamiek aan de kade brengen. Onderdeel van Rijnboog is ook een verbeterde oversteekbaarheid van de Weerdjesstraat en de verbetering van de looproute vanaf het Centraal Station naar het Havenkwartier. De betekenis van de Rijnkade als hoogwaardig verblijfsgebied zal door deze ontwikkeling sterk toenemen.

Een andere onderdeel van het masterplan Rijnboog is de ontwikkeling van de 'krul' van de mandelabrug en de omgeving daarvan tot een intensief bebouwd stadsdeel met kantoren en appartementen in een achttal torens, omgeven door een parkachtige inrichting. Dit park zou de singels met de oever van de Rijn verbinden in een groene sfeer.

Prinsenhof en Markt

Naar verwachting zal de provincie nieuwbouw plegen ter vervanging van de kantoorgebouwen tussen het Huis der Provincie en de John Frostbrug. Dit zal, naast een aantrekkelijkere entourage voor het 'groene balkon', een hoogwaardiger en levendiger verblijfsgebied opleveren. Bovendien zullen looproutes tussen de stad en dit deel van de kade verbeteren. Bij de John Frostbrug is een bijzonder gebouw geprojecteerd, ter plaatse van het kantoor van Volkshuisvesting. De ontwikkeling van dit terrein biedt de kans om de groene singel rond de stad door te trekken tot aan het water.

Oostelijk Centrumgebied

Met de ontwikkeling van het Oostelijk Centrumgebied transformeert de omgeving van de Nieuwe Kade van een bedrijventerrein naar een aantrekkelijk woon- en werkgebied. De openbare ruimte zal worden heringericht. Zowel functioneel als ruimtelijk zal het 'achterland' sterker verbonden worden met de kade en de rivier. Het nieuwe Oostplein, gelegen direct ten oosten van de John Frostbrug in de op te heffen Oststraat, biedt de kans om het groen van de Eusebiusbuitensingel door te trekken naar de rivier. De Westervoortsedijk wordt de hoofdontsluiting van het gebied. De verbin-

ding voor auto's tussen de Oranjewachtstraat en de Nieuwe Kade komt te vervallen. De Nieuwe Kade wordt autoluw gemaakt en het wegprofiel wordt versmald, zodat het een wandelboulevard met hoge verblijfskwaliteit kan worden. De Westervoortsedijk transformeert tot een laan met een betere oversteekbaarheid. De barrièrewerking ervan verminderd daardoor. Wel blijft het een een hoofdverkeersweg van Arnhem.

Stadsblokken, Meinerswijk en Malburgen

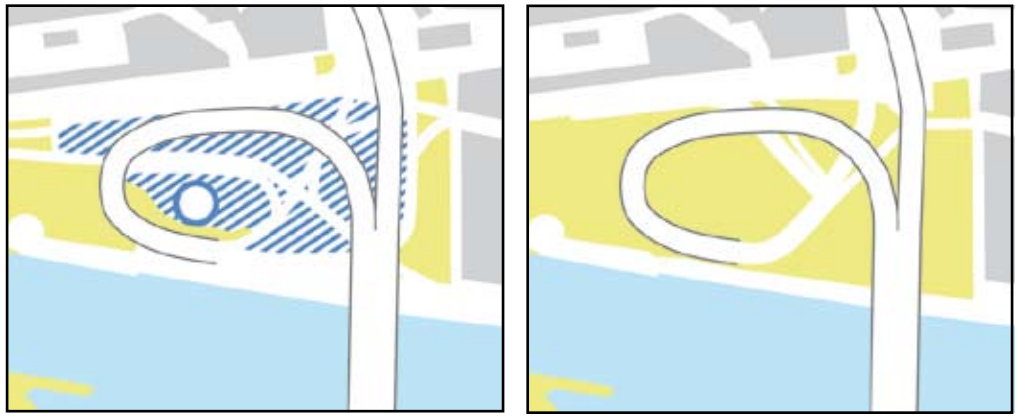
De Bevindingenrapportage die is opgesteld naar aanleiding van de burgerparticipatie rond de toekomst van Stadsblokken en Meinerswijk, doet de aanbeveling om het groene karakter van het gebied te versterken en deze kwaliteit in te zetten als bindend element in de stad. Gebouwd programma is ondergeschikt. De belevingswaarde en het fraaie ruimtelijke contrast tussen de stedelijke noordoever ter plaatse van de binnenstad en de groene zuidelijke oever blijft gehandhaafd. Voor het gebied moet nog een gebiedsvisie worden opgesteld.

Het plan om aan de dijk van Malburgen enkele woontorens te bouwen in een hoogwaardigere groenstructuur heeft een visueel effect op de beleving van de rivier vanaf de Rijnkade, dat vergelijkbaar is met het effect van de al gerealiseerde dijkwoningen in het westen van Malburgen. Enerzijds zal Arnhem-Zuid, dat zich verder verbergt achter de dijk, zich nadrukkelijker tonen richting Arnhem-Noord. Dit zal het gevoel van eenheid en samenhang van de stad versterken. Anderzijds zal het huidige weidse profiel van het Rijnlandschap 'versmallen' voor de waarnemer vanaf de Rijnkade. Vanuit Stichting Volkshuisvesting is een initiatief gestart om een fiets-/voetveer in de vaart te gaan nemen die tussen Malburgen en het Oostelijk Centrumgebied moet gaan varen. Op dit moment is er al wel een exploitant (veerbaas) gevonden. Een bouwaanvraag voor de aanlegplaats is niet nodig. Als de nu nog lopende procedure voor een ontheffingsverzoek Wro is afgerond zou het veer kunnen gaan varen. Er is ook nog een initiatief gestart om een verbinding tussen Arnhems Buiten en Schuytgraaf te realiseren.

Centrumring rond

In vervolg op de afronding van project 'omsingeling doorbroken' in 2006 heeft het college besloten om de centrumring verder te verbeteren. Onder de titel 'centrumring rond' worden voor een nog betere verkeersdoorstroming twee plekken aangepakt, te weten het Roermondsplein en de Oranjewachtstraat/Eusebiusbuitensingel.
Voor de Oranjewachtstraat/Eusebiusbuitensingel is het gedeelte Eusebiusbuitensingel in voorbereiding. De uitvoering start in 2011. Het gedeelte Oranjewachtstraat is vanwege de nieuwbouwplannen van de provincie uitgesteld. Ter hoogte van het Provinciehuis ontstaat als gevolg van het samenvoegen van wegen (de verbinding Weerdjesstraat/Eusebiusplein-Nieuwe Kade komt te vervallen) meer ruimte voor een groene inrichting. Er wordt uitgegaan van een rijbaan met nog maar twee rijstroken op deze locatie.
Bij de ontwikkeling op het Roermondsplein gaat het om het optimaliseren van de verkeersstromen en compacter maken van de verkeersruimte. Uitgegaan wordt van een overzichtelijke en directere verbinding tussen Nieuwe Plein en Weerdjesstraat. Autoverkeer dat vanaf het Nieuwe Plein naar de Weerdjesstraat rijdt, maakt nu nog een omrijbeweging via een 'lus' richting de rivier en daarna weer terug over het Roermondsplein. Hetzelfde geldt voor het verkeer vanaf Onderlangs richting Weerdjesstraat. Zowel voor de doorstroming als voor de kwaliteit van het gebied ligt er een voorstel om het Nieuwe Plein en Onderlangs met een kortere verbinding beter te laten aansluiten op de Weerdjesstraat. Door de optimalisatie van de verkeersruimte vervalt een aanzienlijk deel van de verharding waardoor er ruimte ontstaat om de kwaliteit van de openbare ruimte sterk te verbeteren. De 35 betaald parkeerplaatsen onder de Mandelabrug kunnen bij gereedkomen van een nieuwe parkeergarage in Rijnboog worden opgeheven.

Herstel lage kade

Mogelijke transformatie van het Roermondsplein. Huidige situatie links, de nieuwe rechts.

De lage kade verkeert in een zodanig slechte staat dat het herstel van de kade snel moet starten. De lage kade wordt in 2 fasen hersteld. Fase 1 start in voorjaar 2010 en heeft betrekking op 1290 meter kade tussen de Boterdijk en de John Frostbrug. De ontstane schade aan de kade en daarmee het risico op ongelukken is hier het grootst, er vallen nu letterlijk gaten in. Tegen 730 meter kade wordt een onbehandelde damwand aangebracht. Aan weerszijde van dit stuk kade zijn in het verleden al damwanden aangebracht, dus dit beeld wordt in feite voor de hele kade doorgezet. Het onderhoud van het gekozen type damwand is minimaal, maar is ongeschikt voor het toepassen van voorhangschermen in een later stadium.

De damwanden, en de aankleding hiervan, zijn alleen vanaf het water of vanaf de overzijde van de rivier te zien. De gebruikers van zowel de lage als hoge kade zullen geen notie hebben van het soort damwand dat toegepast is. Een zogenaamde deksloof ter bescherming en afwerking van de bovenkant van de damwanden hangt 0,5

tot 1,0 meter over de damwand. Dit betekent dat het zichtbare deel van de roestige damwand voor het overgrote deel van de tijd slechts zichtbaar is over een hoogte van 1,5 à 2,0 m. Voor de grotere riviercruisevaart geldt dat deze schepen met het dek gelijk aan of boven de lage kades uitkomen en de passagiers dus over de kades heen kijken en niet tegen de damwanden zelf.

Riolering

In de lage kade ligt een zogenaamd omloopriool. Deze loopt van west naar oost, parallel aan de lage kademuur op ongeveer 5 meter achter de bestaande lage kademuur. Het betreft een riolering van 1,5 meter doorsnede die zorgt voor het verpompen van regenwater en van 'droog weer afvoer' (het grijze huisafvalwater) van Arnhem-Noord naar het gemaal aan de Ooststraat. Van daaruit wordt het doorgepompt naar de zuivering in Duiven. Het betreft een betonnen riolering uit 1970, die direct op het zand ligt (niet 'onderheid'). De riolering ligt in de 'teen' van de primaire waterkering (de hoge kade). Bij eventuele calamiteiten met de riolering kan deze waterkering instabiel worden. Uit oogpunt van waterveiligheid is een riool op deze plek dus niet wenselijk. Bij fysieke verwijdering van de riolering dient een flinke sleuf gegraven te worden wat mogelijk van invloed is op de stabiliteit van de hoge kade. Een afsluiting waarbij de rioolbuis gevuld met een schuim achterblijft in de kades, ligt daarom meer voor de hand. Hierover is echter nog geen duidelijkheid.

De kade vanuit een kano. Foto's: Hans Frings, Arnhem

BLAUW LUCHT

3.4 Ruimtelijke knelpunten

Zwakke ruimtelijke samenhang tussen kade en de stad

In de tijd dat de Schipbrug er nog lag, ter hoogte van de huidige Nelson Mandelabrug, was de aanlanding van de schipbrug op de Rijnkade een knooppunt van routes in de stad. Inmiddels zijn de brugaanlandingen op het Roermondsplein en het Airborneplein getransformeerd tot verkeersknooppunten die de historische en potentieel krachtige samenhang verstoren tussen de groene singel en de Rijnkade (de 'wandeling'). Het stuk kade tussen de bruggen is daarbij een min of meer geïsoleerd onderdeel van de stad geworden. De kade is slecht 'aangetakt' op het netwerk van openbare ruimte van de binnenstad. Je loopt er nu eigenlijk van 'niks naar nergens'.

Tevens zitten er zwakke schakels in de Rijnkade als oost-west verbinding voor voetgangers en fietsers. Met name het gedeelte tussen Onderlangs en Roermondsplein en tussen de Oranjewachtstraat en Oostplein bij de John Frostbrug vertonen discontinuïteit. Dit ondanks dat de Rijnkade onderdeel is van het hoofdfietsroutenetwerk van Arnhem. Hoewel door de ideeën van een haven deze fietsroute doorsneden zou worden, is inzet altijd geweest de fietsroute over de Rijnkade te handhaven. De barrièrewerking van de brugopritten speelt hierbij een belangrijke rol. Ook verbindingen over de rivier, bijvoorbeeld om je (fiets)route te vervolgen, bijzondere plekken aan de overkant te bezoeken of om de stad vanaf de waterkant te ervaren, zijn nu niet mogelijk.

Overigens vormen de bruggen niet in alle opzichten een barrière. Het gegeven dat snelverkeer over de brug en langzaamverkeer op de kade door het verschil in hoogte van elkaar gescheiden zijn biedt juist kansen om de continuïteit van de kade en de functie voor langzaamverkeer te versterken.

Zwakke functionele relatie tussen de kade en de stad

In oorsprong was de Rijnkade van grote betekenis voor de stad door de watergebonden handel en industrie. De bedrijvigheid aan de rivieroever is echter nagenoeg verdwenen. Ook het 'wonen op stand' aan de hoge kade heeft aan betekenis ingeboet. Door is de rivieroever van een stadsfront tot een stadsrand geworden. Door het afnemen van zowel de havenactiviteiten als van de allure is de Rijnkade in de loop der jaren getransformeerd van een stadsfront naar een stadsrand. Met name de horeca heeft de laatste jaren gelukkig wel weer wat leven op de kade gebracht en is er met de groeiende ´witte vloot´ in elk geval één watergebonden functie in stand gebleven.

Fysieke en visuele barrière tussen de hoge en lage kade

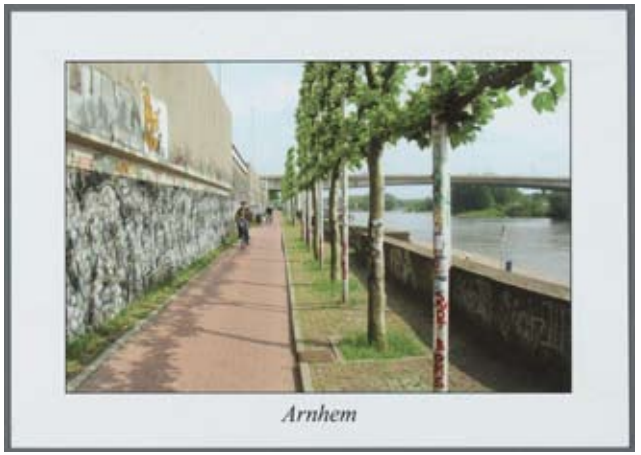
De verbindingen tussen de hoge en lage kade zijn in de loop van de tijd minder vloeiend geworden. Dit komt vooral door de extra verhoogde muur die in verband met de waterveiligheid op de eigenlijke kademuur is aangebracht. De hoogte van de waterkering (de bovenkant van de muur) bedraagt nu 14,85 meter, maar zal mogelijk in de toekomst nog met 30 tot 50 centimeter verhoogd worden. Daarnaast is het aantal verbindingen tussen de kades afgenomen en bestaat de verbinding op een aantal plaatsen slechts uit een smalle trap in plaats van een helling. Door deze ingrepen is het contact tussen de stad en de rivier 'harder' geworden. Van een zachte overgang is alleen sprake bij het 'groene balkon'. Het onderscheid tussen de hoge en lage kade wordt versterkt door een grote variatie in materialisatie.

Beeld en de inrichting van de kade gefragmenteerd

Het beeld van de kade wordt bepaald door het ensemble van een hoge en lage kade, een kademuur, laanbeplanting en een gevelwand. Dit karakteristieke kadebeeld is gefragmenteerd en is slechts op een kleine lengte terug te vinden. Het kadedeel ter hoogte van het Roermondsplein heeft weinig sfeer door de aanwezigheid van de forse krulvormige brugoprit, die hier in het beeld de historische gevelwand vervangt. Meer naar het oosten is het 'groene balkon' bij het provinciehuis een aangename groene plek aan het water, die desondanks een onderbreking vormt van het karakteristieke kadebeeld door het glooiende talud en de ver terug liggende gevel van het Huis der Provincie. Bij de Nieuwe Kade heeft het profiel weinig verblijfskwaliteit, door het brede profiel verlies je hier het contact met het water.

Matige verblijfskwaliteit

Het ontbreken van bijzondere en aantrekkelijke openbare ruimte is een gemiste kans. Langs de kade zijn diverse in potentie goede verblijfsplekken aanwezig, maar deze potentie wordt niet benut. De kade heeft bovendien veel versleten en onveilige plekken. Met name rond de bruggen is de verblijfskwaliteit nu slecht. Op zowel de hoge en lage kade zijn er bovendien veel beeldverstorende elementen te vinden, zoals overbodige bordjes, glasbakken en bijvoorbeeld de kliko's die onder een restaurant op de kade worden gestald.

Arnhem

De kade en de rivier moeten een levendig deel van de stad zijn waar Arnhemmers graag komen (referentiebeeld uit India)

4 Beleidskeuzes

4.1 Ambitie

De Rijnkade is het visitekaartje van de stad. Het stadsfront dat zich toont vanaf de bruggen is heel bepalend voor hoe Arnhem wordt ervaren. Dit aangezicht van Arnhem moet er goed uitzien. De rivier moet weer een ‘genotsmiddel’ worden en niet meer alleen een ‘gebruiksmiddel’. De Rijnkade moet één van de meest toonaangevende verblijfs- en ontmoetingsplekken van Arnhem zijn en heeft daar zeker de potentie voor. Het creëren van een betere plek door middel van fysieke inrchting moet hand in hand gaan met het aantrekken van meer dynamiek en meer gebruik.

De Rijnkade vormt het belangrijkste contactpunt in Arnhem tussen de bebouwde stad, de rivier en het landschap. Dit is dus dé plek om de bijzondere relatie tussen stad, Rijn en groen te versterken. De visie gaat uit van het doorzetten van de singel tot aan de waterkant en het aantakken van de singel. Het westelijke deel van de singel eindigt in een groen parkachtige ruimte waarin de krul van het Roermondsplein is opgenomen. Hier krijgt de groene stuwwal bij Onderlangs middels een parkzone verbinding met de singels. Bij de John Frostbrug wordt de singel via het ‘groene balkon’ tot aan het Huis der Provincie en de kade doorgezet. Oostelijk hiervan op de Nieuwe Kade begint een wandelboulevard die eindigt bij een groen knooppunt bij de Westervoortsedijk.

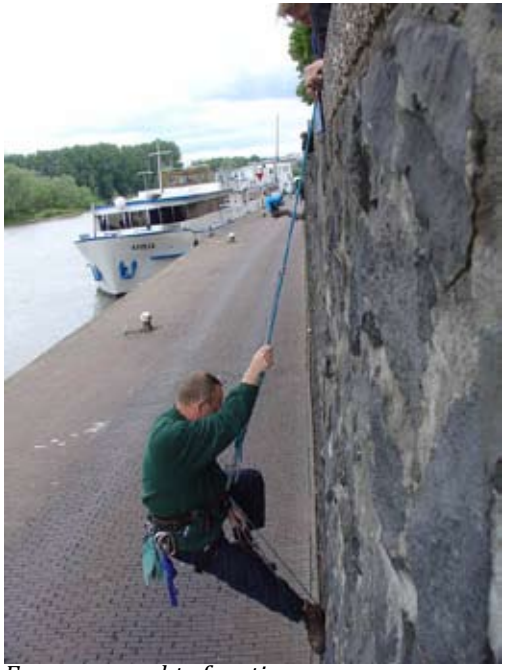
De lage kade is in eerste instantie bestemd voor de ´witte vloot´ en is eenduidig ingericht. De hoge kade vormt door de bomenlaan en een eenduidige rode klinkerloper een samenhangend ruimtelijk geheel. Op een aantal punten langs de kade zijn bijzondere plekken en pleinen geprojecteerd die de lange lijnen onderbreken en waar het contact tussen stad en water versterkt wordt. Deze plekken zijn soms voor intensieve en soms extensieve functies bestemd. Zodoende ontstaat er een afwisselend beeld op de hoge kade. De hoge kade is goed verbonden aan de rest van de stad aan beide zijden van de rivier door een hecht netwerk van openbare ruimte.

- Kade als stadsbeeld en toonaangevende openbare ruimte
- Het landschap van de stuwwal ontmoet de stad en de rivier
- De singels doorzetten tot aan de rivier
- De kade als schakel in het netwerk van openbare ruimte
- Continueren en versterken van de kade als stadsfront aan de rivier
- Creëren van bijzondere functies
- Bijzondere plekken aan de kade waar de stad de rivier ontmoet

De havendagen in 2009

De Ark van Noach aan de Nieuwe Kade

Een onverwachte functie

Plaats voor mijmeren is ook een functie!

De kade als verbinding, niet als eindpunt

De Fiwado op de huidige ligplaats

4.2 Functionele beleidskeuzes

Versterken functionele relatie tussen de kade en de stad

Levendige watergebonden functies op en aan de kade zoveel mogelijk stimuleren om de betekenis van de kade en de band tussen de kade en de stad te vergoten. Levendigheid maakt de kade aantrekkelijker om naar toe te gaan en te verblijven, en functies die ook echt iets met water te maken hebben geven de kade een eigen identiteit. De watergebonden functie met de grootste groeipotentie is het ontvangen van de ´witte vloot´. Andere mogelijke watergebonden functies zijn bijvoorbeeld een watertaxi en/of veerpont, een werf waar een historisch schip wordt opgeknapt, of evenementen die een relatie met het water hebben (zoals de havendagen).

De hoge kade biedt uitstekende mogelijkheden voor functies die geen directe relatie hebben met het water, maar die wel de relatie met de stad versterken. Dit zijn onder meer horeca, recreatie (kunstencluster), wonen (uitloopgebied binnenstedelijk woonmilieu) en evenementen zoals Rio aan de Rijn. Onderscheid wordt gemaakt in een gebied met een hoge dynamiek, bijvoorbeeld bij de mogelijke locatie van het Kunstencluster aan de Nieuwstraat, en andere gebieden met een lage dynamiek om te flaneren. Deze contrasten in dynamiek maken het gebied interessanter voor het publiek. In alle gevallen moet de inrichting van de kades een hoge verblijfskwaliteit bieden.

´Witte vloot´ faciliteren en stimuleren

Vanwege de positieve economische en functionele effecten dient de aanmering van de ´witte vloot´ zoveel mogelijk gefaciliteerd en gestimuleerd te worden. De lage kade is dan ook primair bestemd voor de logistieke afwikkeling van watergebonden functies en voor de ´witte vloot´ in het bijzonder. Omdat de ´witte vloot´ altijd prioriteit heeft hoeft voor de piekmomenten geen rekening gehouden te worden met de vrachtvaart. Die wordt alleen in de ‘daluren’ ingepast tussen de cruiseschepen.

Minimaal moet de voorspelde jaarlijkse groei van de aanlegbewegingen van 10 % opgevangen worden. Uitgaande van deze groei zal de huidige maximale capaciteit van 14 schepen op piekmomenten in 2015 overschreden worden. Dit verzadigingspunt wordt mogelijk eerder bereikt doordat de lengte van de boten eveneens groeit.

Walvoorzieningen treffen voor witte vloot

Ook als schepen aangemeerd zijn hebben ze stroom nodig voor nooduitrustingen, koeling, verwarming, verlichting en dergelijke. Om de stroom op te wekken worden dieselgeneratoren gebruikt. Deze generatoren zijn vervuilend en geven geluidsoverlast. Bewonersgroepen dringen daarom aan op het beschikbaar stellen van stroom van het electriciteitsnet vanaf de wal aan aangemeerde schepen, zodat de generatoren uitgeschakeld kunnen worden. Een visie op walvoorzieningen maakt geen deel uit van dit rapport en zal nog moeten worden opgesteld. In elk geval zijn walvoorzie-

Ontwerp voor walstroomvoorziening in Rotterdam

ningen geen onderdeel van de eerste fase van het herstel van de kades.
Haskoning voert op dit moment een quickscan uit naar de mogelijkheid om walstroom toe te passen in Arnhem. Voor het kunnen aanbieden van deze zogenaamde 'walstroom' zijn kostbare voorzieningen nodig. Bovendien kunnen deze voorzieningen verstorend werken voor de beeldkwaliteit op de kades. Zo dienen er onder andere meerdere transformatorhuisjes geplaatst te worden. Daarnaast inventariseert Haskoning de kosten voor aanleg maar ook voor exploitatie van walstroom. Vanuit gemeente Drechtsteden, de enige plek in Nederland waar al walstroom wordt aangeboden, is bekend dat de exploitatie niet dekkend is en de gemeente hier elk jaar een fors bedrag op in moet leveren.

Passagiersschepen dienen op grond van het Scheepsafvalstoffenbesluit sinds 1 januari 2010 het huishoudelijk afvalwater op een riool te lozen of af te geven aan een tankwagen. Arnhem heeft nu geen voorzieningen om het afvalwater van de schepen in ontvangst te nemen. In het besluit zijn geen taken voor de gemeente of haar bestuursorgaan vastgesteld. Maar als Arnhem meer schepen wil aantrekken is het wel goed dergelijke faciliteiten te bieden.

De kade efficiënter benutten

De huidige aanmeercapaciteit wordt beperkt doordat de kade sterk is gefragmenteerd door vaste objecten die verspreid zijn over de lengte van de kade. Door de vaste objecten te verplaatsen naar de flanken van de kade of naar een locatie elders kan de overgebleven ruimte efficiënter benut worden. Voor de ´witte vloot´ kan zo extra ruimte onstaan voor minimaal 6 schepen.

De herschikking kan er als volgt uitzien: Net zoals het schip van de voormalige verslaafdenopvang 'de Boei' worden de werkschepen van Misty en Cornelia verplaatst naar een andere locatie. Dit mede in verband met de milieubelasting voor het toekomstige Oostelijk Centrumgebied. Ook voor het woonschip van Van Dijk dient een andere plek gevonden te worden. Het bunkerschip van Fiwado dient verplaatst te worden naar de oostelijke of de westelijke flank van de Rijnkade. De oostelijke flank is alleen mogelijk als hier de kade teruggelegd wordt, in verband met de ruimte van 23 meter die nodig is om schepen langszij te kunnen laten komen.

De woonboten aan de Boterdijk dienen te zijner tijd verplaatst te worden omdat ze buiten de zone liggen die hier volgens het bestemmingsplan voor bedoeld is (bij Onderlangs). Omdat deze schepen aan de flank van de kade liggen is dit voor de defragmentatie van de kade echter niet noodzakelijk.
Het kantoorschip van Constant in Beweging kan in verband met bestaande rechten niet verplaats worden. Een kleine verschuiving in oostelijke richting is echter wenselijk om een beter zicht op de Rijn vanaf het Roermondsplein te bewerkstelligen.
De vaste aanlegsteiger van Eureka kan iets verschuiven richting de westelijke flank, maar kan eventueel ook een plek vinden bij de John Frostbrug.

Aan de oostelijke flank, ter hoogte van de Westervoortsedijk, dient ruimte beschikbaar gehouden te worden voor de toekomstige veerpont naar Malburgen. Een eventuele watertaxi zou behalve op die plek ook kunnen aanmeren aan de kade onder het toekomstige Kunstencluster bij de Nieuwstraat.

Dubbel aanmeren Nieuwe Kade mogelijk maken

Ter hoogte van de Nieuwe Kade mag van Rijkswaterstaat met een breedte van maximaal 15 meter worden afgemeerd. Ter hoogte van het centrum is dit 23 meter. Een cruiseschip is ca. 11,40 meter breed. Om twee cruiseschepen naast elkaar te kunnen afmeren, is minimaal 23 meter nodig. Door de lage kade onder de Nieuwe Kade te versmallen en met maximaal 10 meter landinwaards terug te leggen wordt het mogelijk ook daar dubbel aan te meren, zonder dat de nautische veiligheid die Rijkswaterstaat eist in gevaar komt.

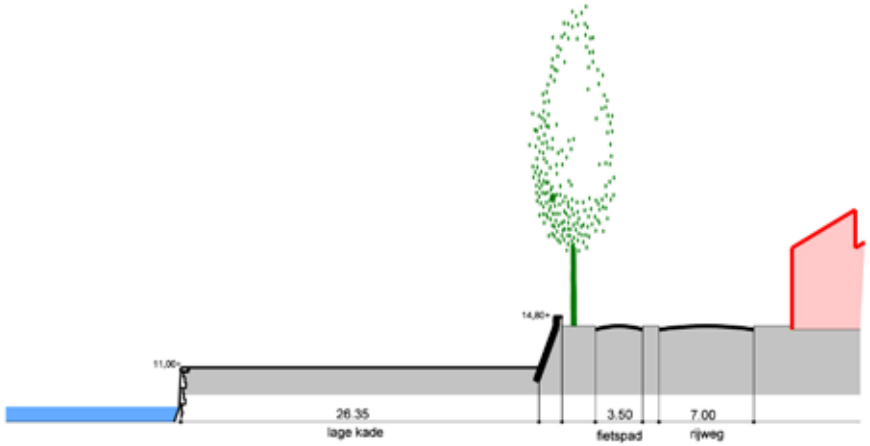
Bij de aanleg van de Nieuwe Kade was de oorspronkelijke functie als overslagplaats voor bulkgoederen bepalend voor de dimensionering. Deze functie is daar geheel verdwenen. De overweging om de lage kade te versmallen past goed bij deze verandering.

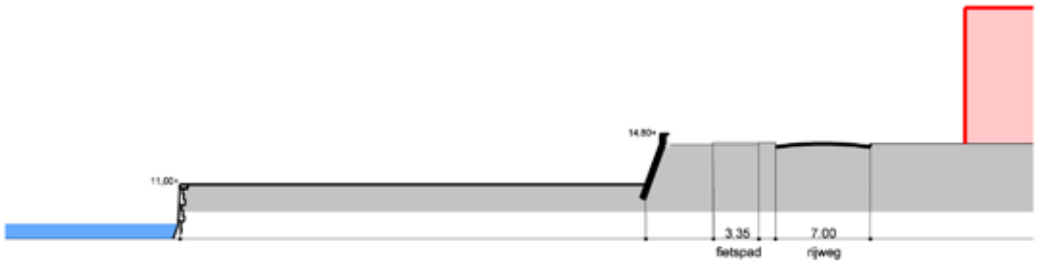
Het terug te leggen deel (oranje) van de lage kade bij de Nieuwe Kade

Profiel van de Nieuwe Kade en lage kade vóór (boven) en na (onder) de teruglegging met maximaal tien meter

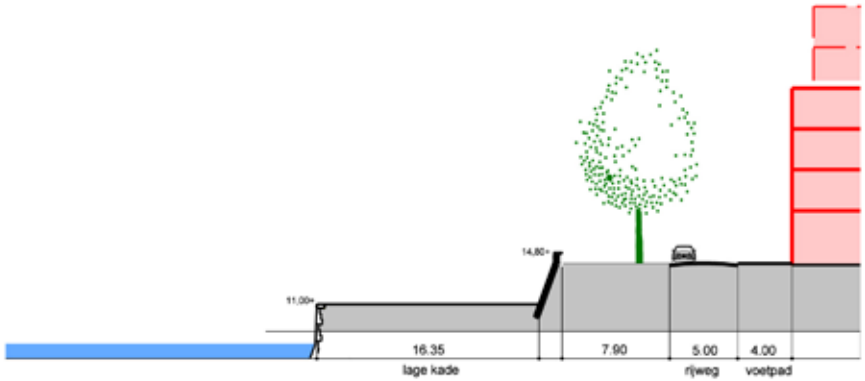

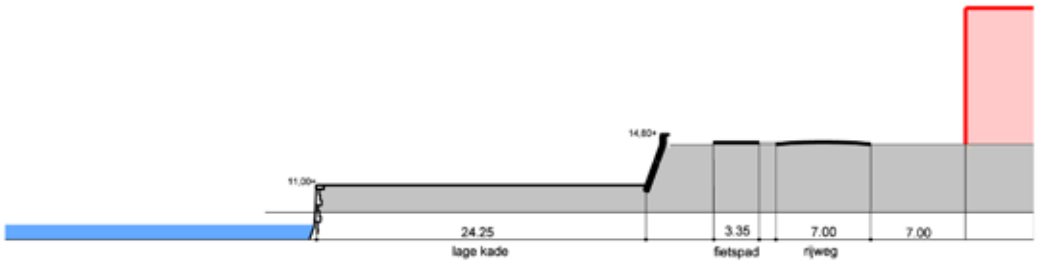
5 Nieuwe Kade - Huidige situatie

6 Nieuwe Kade - Huidige situatie

5 Nieuw Kade - Nieuwe situatie

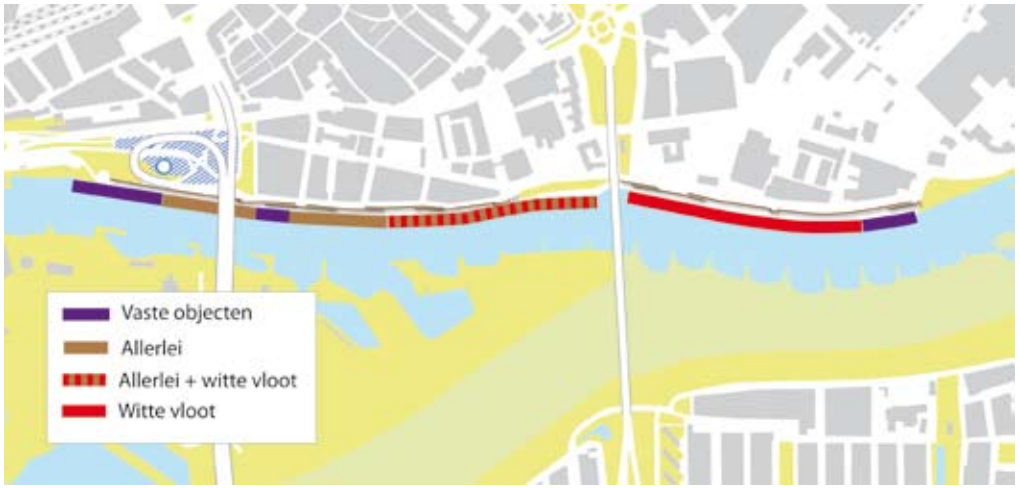
6 Nieuwe Kade - Nieuwe situatie

Naast de strikt kwantitatieve winst in aanmeercapaciteit heeft teruglegging van de lage kade bij de Nieuwe Kade nog andere voordelen. Ten eerste biedt het meer flexibiliteit bij het inpassen van aanmeringen door de havenmeester. Daarnaast maakt het een concentratie van de aanmeringen van de ´witte vloot´ mogelijk op het oostelijke kadedeel (zie volgende paragraaf). De groei van de vloot zou anders vooral in de binnenstad opgevangen moeten worden.

Een eventuele teruglegging is overigens vanuit functioneel oogpunt niet bezwaarlijk. De lage kade blijft ook na versmalling breed genoeg voor de wagens van Rio aan de Rijn. Vanwege de deelname van kinderen (vlak naast het water) zou de stoet ook op de hoge kade kunnen worden opgesteld. Op de beeldkwaliteit heeft teruglegging zelfs een positief effect. Ten eerste omdat de continuïteit van het kadebeeld wordt versterkt als de lage kade overal een meer vergelijkbare breedte krijgt. Ten tweede omdat de visuele relatie tussen de bebouwing aan de Nieuwe Kade en het water versterkt wordt door versmalling van de kade.

Concentratie van de ´witte vloot´ aan de oostkant van de haven

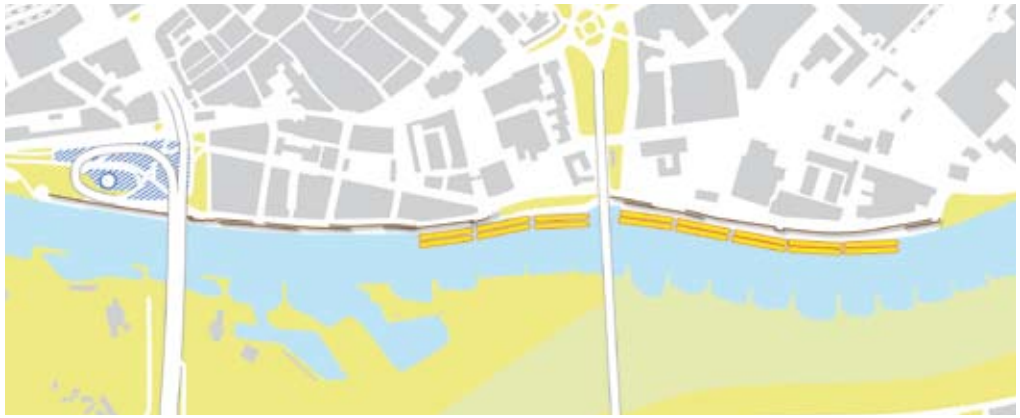
Door de concentratie van de ´witte vloot´ aan de oostkant van de kade ontstaat, in combinatie met de herschikking van vaste objecten, een heldere zonering van kadegebonden functies. Zonering heeft als belangrijkste voordeel dat de voorzieningen voor de ´witte vloot´, zoals walstroom, afvoer van afval en dergelijke, geconcentreerd kunnen worden in één gebied. Plaatsing van de voorzieningen kan vanuit oogpunt van beeldkwaliteit minder kwaad in het deel van de kade ten oosten van de John Frostbrug. Deze voorzieningen zijn overigens ook noodzakelijk om overlast voor woningen in het toekomstige oostelijk centrumgebied te voorkomen. De binnenstad zou hiermee ontlast kunnen worden van de groei van het aantal aanmeringen en van de noodzaak om daar voorzieningen aan te leggen. Daarnaast wordt de route voor passagiers van en naar de boot eenduidiger. Vanaf de stad wordt immers door in één richting te lopen altijd de boot teruggevonden. Ook voor buschauffeurs wordt het veel makkelijker de juiste boot te vinden. Concentratie aan de oostkant is alleen mogelijk als dubbel aanmeren bij de Nieuwe Kade mogelijk gemaakt wordt.

Mogelijke zondering van aanmeringen

Het oostelijke deel van de kade is met name geschikt als aankomst of vertrekhaven. Aanmeren ter hoogte van de binnenstad blijft mogelijk voor ‘schepen op doorreis’, waarvan de passagiers vrije tijd in Arnhem kunnen doorbrengen. Zo snel mogelijk prettige sfeer proeven van de binnenstad is dan belangrijk. Voor deze categorie schepen hoeven niet noodzakelijk speciale voorzieningen getroffen te worden.

Overzicht aanmeerplaatsen witte vloot:
- Aantal aanmeerplaatsen nu: 14
- Met herschikken van vaste objecten: 20
- Met herschikken en terugleggen: 25
- Met herschikken, terugleggen kade en concentrerern: plm. 16 in de zone bestemd voor de witte vloot

Aanmeercapaciteit bij herschikken, terugleggen kade en concentreren

Geen passagiersterminal

Een passagiersterminal is een vaste locatie -al dan niet met wachtgelegenheid of andere voorzieningen- waar een schip alleen aanmeert voor het in- en uitschepen van passagiers. Het schip legt vervolgens aan op een plaats die niet gunstig gelegen hoeft te zijn voor de aan- en afvoer van passagiers, want dat gebeurt immers elders.

Voor Arnhem is een passagiersterminal geen optie. Op de drukste momenten meren er 4 boten van de witte vloot tegelijk af. Een terminal zou dus 4 schepen tegelijk moeten kunnen verwerken en zou daardoor een omvang moeten hebben die de

maat van de Rijnkade ver te boven gaat. Bevoorrading en dergelijke van de schepen begint bovendien doorgaans direct bij aanmering. Bij gebruik van een terminal zou dit moeten wachten tot een schip op de definitieve plek ligt, wat minder efficient is. Ten slotte is de aanleg/bouw van een terminal die berekend moet zijn op een klein aantal piekmomenten financieel niet haalbaar. Zelfs al zou er sprake zijn van dubbelgebruik. In Nederland en de omliggende landen is er dan ook geen voorbeeld te vinden van een geraliseerde passagiersterminal voor de riviercruisevaart. Er bestaan uitsluitend terminals voor zeecruiseschepen, zoals die in Amsterdam.

Verkeer: kade transformeren tot verblijfsgebied

De Rijnkade en Nieuwe Kade zijn in het netwerk voor gemotoriseerd verkeer in de stad van ondergeschikt belang en wordt getransformeerd naar een verblijfsgebied waar het accent op de voetganger en fietser ligt. Daarbij moet op de hoge kade bij binnenstad een mogelijk conflict tussen toename van fietsverkeer en groei van de terrassen voorkomen worden.

Minder parkeren op de hoge en lage kade

Hoewel de huidige capaciteit op delen van de lage kade kan worden teruggebracht blijft de noodzaak om op piekmomenten (koopavond, zaterdag, koopzondag, festivals) te zorgen voor voldoende parkeercapaciteit. De parkeercapaciteit op de kades kan teruggebracht worden als er nieuwe capaciteit onstaat door de realisatie van ontwikkelingen zoals Rijnboog en Prinsenhof. Concrete berekeningen zijn niet te maken, maar op basis van het huidige gebruik westelijk van de Nelson Mandelabrug en oostelijk van de John Frostbrug kan worden geconcludeerd dat het aantal parkeerplaatsen dan ongeveer gehalveerd kan worden.

Om de verblijfskwaliteit op de hoge kade verder te verbeteren wordt het parkeren hier op termijn overal opgeheven en verplaatst, zodra er vervangende capaciteit beschikbaar komt in parkeergarages. Het parkeren op de lage kade kan worden teruggebracht tot de minimale behoefte voor de kadefuncties (witte vloot). Tussen de bruggen blijven op plaatsen waar de witte vloot kan aanleggen parkeerplaatsen voor bussen beschikbaar. De vergunninghoudersplekken tussen de bruggen kunnen naar de parkeergarage Langstraat worden verplaatst. Voor piekmomenten kan uitbreiding in capaciteit worden gevonden door bijvoorbeeld de parkeergarage onder het Stadskantoor open te stellen. (circa 380 plekken). Parkeren op de kades kan echter ook in de toekomst mogelijk blijven, maar bij voorkeur niet tussen de bruggen.

Parkeren op de lage kade blijft ook in de toekomst mogelijk (groen), maar bij voorkeur niet tussen de bruggen (rood)

Bescheiden mogelijkheid voor campers creëren

Om toeristen die Arnhem per camper willen bezoeken gastvrij te kunnen ontvangen zijn camperplaatsen met minimaal speciale afmetingen nodig. Om de kade zoveel mogelijk vrij te houden voor de primaire functies zijn camperplaatsen op de kade niet overal wenselijk. Deze functie kan wel overwogen worden bij een herinrichting van de Boterdijk, tussen de kade en Onderlangs. Ook oostelijk van de John Frostbrug zou hiervoor wel een plek aangewezen kunnen worden, bijvoorbeeld bij het kantoortje van de havenmeester. Die plek heeft zeker de voorkeur als er eventueel beperkte (en te betalen!) ‘trekkers-faciliteiten’ worden overwogen (bv. watertappunt, vuilwaterlozingspunt, stortmogelijkheid huisvuil). Faciliteiten mogen echter geen grote ruimtelijke impact hebben.

Samenvatting functionele beleidskeuzes

- Versterken functionele relatie tussen de kade en de stad
- Witte vloot faciliteren en stimuleren
- Walvoorzieningen treffen voor witte vloot
- De kade efficiënter benutten door het herschikken van vaste objecten
- Dubbel aanmeren mogelijk maken bij Nieuwe Kade (teruglegging)
- Concentratie van de ´witte vloot´ aan de oostkant van de haven
- Geen passagiersterminal
- Rijnkade en Nieuwe kade transformeren naar verblijfsgebied
- Minder parkeren op de hoge en lage kade
- Bescheiden mogelijkheid voor campers creëren

De continuïteit van het ruimtelijke beeld van de Rijnkade versterken door het toepassen van een eenduidig en markant 'kadeprofiel'.

4.3 Ruimtelijke beleidskeuzes

Continuïteit van beeld en inrichting van de kade

De continuïteit van het ruimtelijke beeld van de Rijnkade versterken door het toepassen van een eenduidig en markant 'kadeprofiel'.
Dit kadeprofiel schept eenheid in de van west naar oost steeds veranderende ruimtelijke context of 'sferen' van de kade (groen-stedelijk-industrieel). De beeldbepalende elementen in het kadeprofiel, die over de hele lengte dienen te worden gecontinueerd, zijn de kademuur, de laanbeplanting op de hoge kade en een zo eenvoudig mogelijk ingerichte lage kade. De inrichting van de hoge kade mag daarentegen variëren, mits er sprake is van uniformiteit in de materialisatie. Dit houdt in dat het profiel van de Nieuwe Kade en het Roermondsplein aangepast zal worden in de sfeer van de Rijnkade. Een goede functionele en ruimtelijke aansluiting van de verschillende profielen draagt bij aan de continuïteit. Dit levert bijzondere ontwerpopgaven op ter hoogte van het Roermondsplein en het 'groene balkon'.

De (gevoelsmatige) lengte van de kade vergroten door de beeldbepalende elementen van het kadeprofiel consequent en aaneengesloten toe te passen van de Boterdijk tot aan de Westervoortsedijk.
Het terugbrengen van een doorlopende bebouwingswand aan de Nieuwe Kade (Oostelijk Centrumgebied) zal ook sterk bijdragen aan het 'verlengen' van het kadebeeld. Aan de westzijde van de John Frostbrug is de oorspronkelijke bebouwingswand verdwenen, hier is nieuwbouw met de rooilijn aan de hoge kade denkbaar (op de locatie van Volkshuisvesting). Deze opzet maakt het groene balkon specifiek en de nieuwe bebouwing vormt een schakel naar de Nieuwe Kade.

Versterken ruimtelijke samenhang tussen kade en de stad

De samenhang tussen de stad en de kade vergroten, door de historische en potentieel sterke samenhang van de singels en de Rijnkade (de 'wandeling') te herstellen.
Daartoe dient de continuïteit van dit netwerk hersteld te worden op plaatsen waar deze onderbroken is, namelijk het Nieuwe Plein en Roermondsplein in het westen en de Eusebiusbinnensingel en Oranjewachtstraat in het oosten. Door het groene karakter van de singels beter aan te laten sluiten bij de kade ontstaat tevens een nauwer contact tussen de stad en de rivier.

De verbinding verbeteren die de Rijnkade vormt voor voetgangers en fietsers van de binnenstad met de rest van de stad in oostelijke en westelijke richting.
De nu nog zwakke schakels Onderlangs-Roermondsplein en Oranjewachtstraat-Oostplein (de verbindingen van de binnenstad met het Oostelijk Centrumgebied) moeten versterkt worden zodat de continuiteit van de routes verbetert.

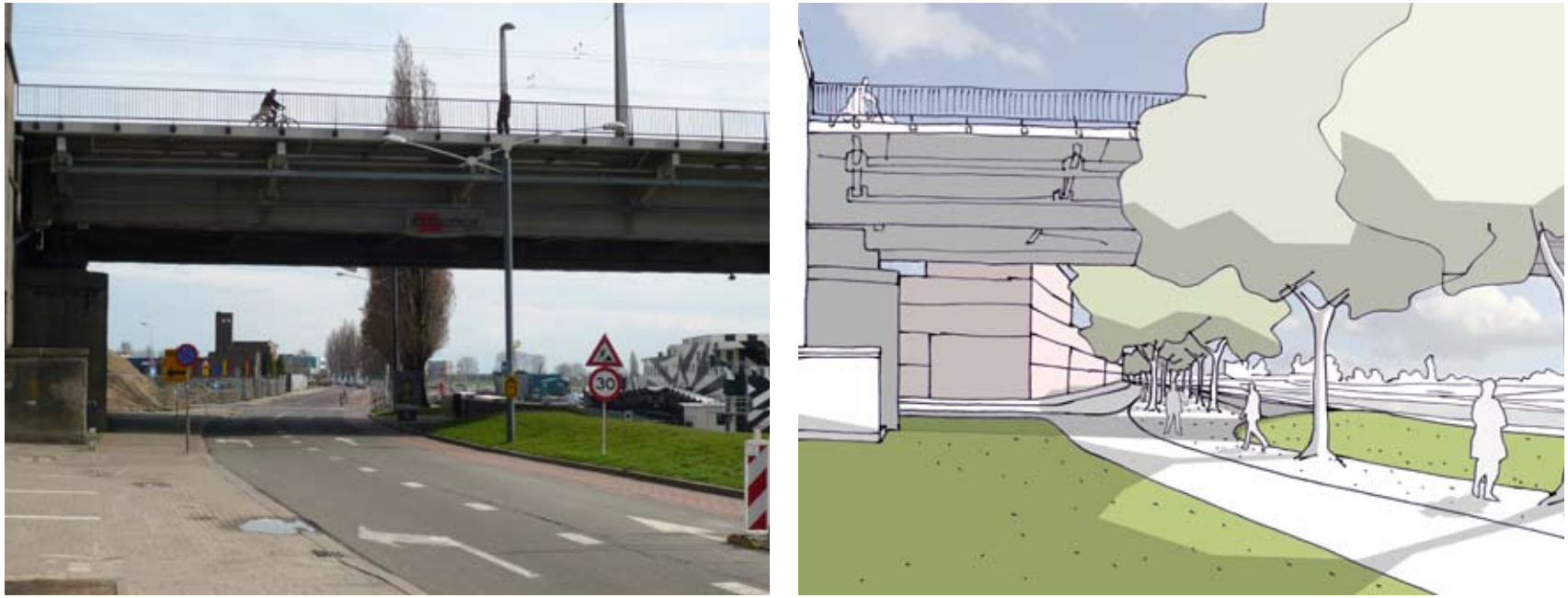
Het verzachten van de visuele barièrewerking van de brugaanlandingen en de daar aan gekoppelde verkeersruimte.
Daarnaast kan de aansluiting tussen de kade en de bruggen verbeteren door hoog (de 'snelle' wereld van auto's) en laag (de 'langzame' wereld van fietsers en voetgangers) beter met elkaar te verbinden. De ruimtelijke ontwikkelingen rond de bruggen bieden daar kansen voor.

Versoepelen van relatie tussen de hoge en lage kade

Meer uniformiteit aanbrengen in de materialisatie van de hoge en lage kade, en in de vormgeving van op- en afritten en trappartijen. Het contact tussen hoge en lage kade (en daarmee tussen de stad en de rivier) verzachten door op bijzondere plekken 'contactpunten' te introduceren.

Een trap tussen de lage en de hoge Rhônekade in Lyon

Mogelijkheid om de barrièrewerking van de John Frostbrug te verzachten (foto en schets: Poelmans Reesink, Arnhem)

Mogelijkheid om de barrièrewerking van de Nelson Mandelabrug te verzachten (foto en schets: Poelmans Reesink, Arnhem)

Bijzondere plekken zijn de kop van de Rijnbooghaven en de twee schakelpunten van de singel met de Rijnkade. In de oorspronkelijke plannen voor de Rijnbooghaven zaten al ‘Spaanse trappen’, tussen het Kunstencluster en de lage kade. Bij het ontwerp van de contactpunten is het de uitdaging om de overgang tussen de kades en de relatie tussen stad en rivier te versoepelen, zonder de ruimtelijk-visuele continuïteit van het kadeprofiel te doorbreken.

Verblijfskwaliteit van de kade verbeteren

Zowel de hoge als de lage kade dienen over de gehele lengte een goede verblijfskwaliteit en een hoogwaardige en sfeervolle uitstraling te hebben. Daarnaast bijzondere verblijfsplekken in de openbare ruimte creëren, waar simpelweg genoten kan worden van het uitzicht over water en groen.

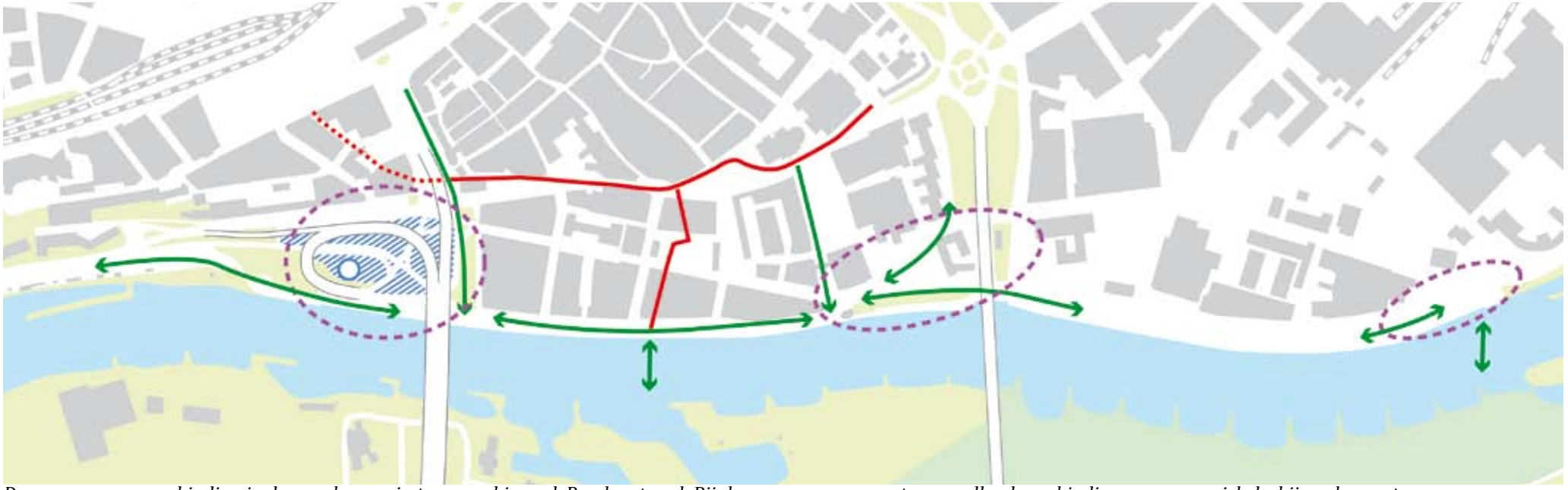
Afval moet uit het zicht opgeslagen worden, bij voorkeur in ondergrondse voorzieningen op of bij de hoge kade. Dit geldt ook voor het afval van de huidige aan de kade gevestigde horeca. De openbare ruimte, met name de lage kade, dient zoveel mogelijk gevrijwaard te blijven van beeldverstorende elementen en opstanden die niet strikt noodzakelijk zijn. Nieuwe elementen, zoals voorzieningen voor walstroom, dienen zo onopvallend mogelijk geïntegreerd te worden in het beeld van de Rijnkade, indien mogelijk in de kademuur of de (nieuwe) bebouwing aan de hoge kade. Het plaatsen van voorzieningen is overigens beter mogelijk ter hoogte van de Nieuwe Kade dan ter hoogte van de binnenstad, waar het profiel een stuk smaller is.

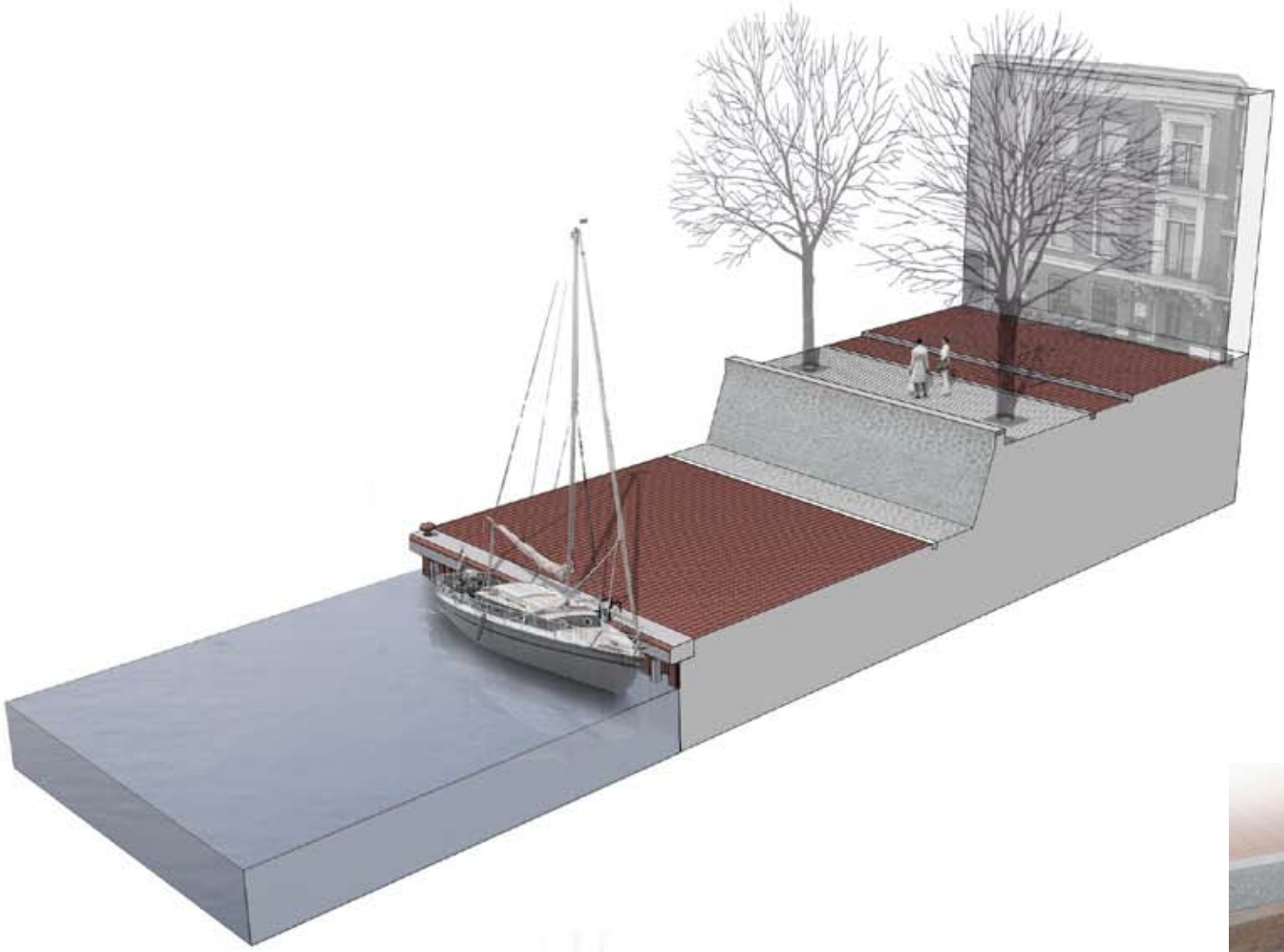
Voorbeeld uit Düsseldorf van het verzachten van de barièrewerking van een brug.

Samenvatting ruimtelijke beleidskeuzes

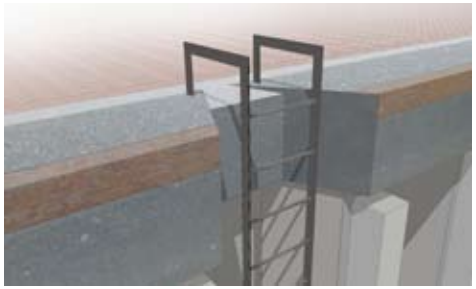
- Versterken ruimtelijke samenhang tussen kade en de stad
- Versoepelen van de fysieke en visuele relatie tussen de hoge en lage kade
- Continuïteit van beeld en inrichting van de kade
- Verblijfskwaliteit van de kade verbeteren

De opgaven voor verbinding in de openbare ruimte gecombineerd. Rood: netwerk Rijnboog; groen: gewenste aanvullende verbindingen; paarse cirkels: bijzondere ontwerpopgaven.

Voorbeeldprofiel ter hoogte van de binnenstad (tekening: Poelmans Reesink)

Detail van afdeksloof met trap (tekening: Poelmans Reesink)

5 Inrichting openbare ruimte

5.1 Ontwerpprincipes openbare ruimte

Om de continuïteit van het beeld van de kade te versterken is een aantal samenhangende principes over het gehele profiel te onderscheiden. Deze principes zijn hieronder beschreven. De voorbeeldprofielen in paragraaf 5.3 geven hiervan een beeld.

Materialisatie en beeld van de hoge kademuren

Op veel delen bestaat de hoge kademuur uit grote keien (basalt blokken). Dit historische beeld van de kade is bij het Roermondsplein en het groene balkon niet meer aanwezig. De ambitie is om over de gehele lengte van de kade, het beeld van de hoge kademuur identiek en compleet te krijgen. Bij bijzondere verblijfsplekken kan het beeld van de kademuur worden 'verweven' met de unieke uitstraling van de locatie.
Tegen de lage kade, op de plekken waar dat niet al het geval is, zal een damwand worden aangebracht. De damwand zal vanaf de kade niet zichtbaar zijn doordat er een 'afdeksloof' wordt aangebracht.

Materialisatie en beeld van de bestrating

Het toekomstige bestratingsbeeld zal door een mix van klinkers en natuursteen keitjes de karakteristiek van de kade versterken. De materialisatie borduurt voort op de materialen en patronen in de binnenstad zodat ook op die manier de kade bij de stad getrokken wordt. Door te kiezen voor een herkenbaar en doorgaande rij- en fietsloper van klinkers op zowel de Rijnkade, de Nieuwe kade en het Roermondsplein zal de eenheid en continuïteit worden versterkt. Het profiel zal verder worden opgebouwd uit een stoep van klinkers direct aanliggend aan de gevel. Op de Rijnkade komen terrassen op een strook van keitjes onder de bomen. Op de Nieuwe Kade wordt deze verbreed tot wandelboulevard met een mix van keitjes en halfverharding. Op de lage kade zal aansluitend aan de kademuur een strook met keitjes komen waar ook de op- en afritten binnenvallen. Het overige deel zal bestraat worden met klinkers. Indien het profiel van de Rijnkade in één keer heringericht wordt is het wenselijk om de strook van de terassen (keitjes) te verbreden. Dit gaat ten koste van de maatvoering van de stoepen.

Doorlopende boombeplanting van lindes

De doorlopende bomenrij op de kade vormde in de historische situatie een belangrijk onderdeel van het stadsilhouet. Door de boomstructuur aan te vullen en te versterken in de richting van het Roermondsplein, groene balkon en de Nieuwe kade wordt de continuïteit en de verblijfskwaliteit van de kade versterkt. Dit betekent dat naast nieuwe aanplant de bestaande leiplatanen op het Roermondsplein en de Italiaanse populieren bij de Nieuwe kade indien mogelijk en op termijn worden vervangen. Op de Nieuwe Kade stellen we tevens een dubbele rij bomen voor.

Het waterschap, dat het beheer heeft over de hoge kade en verantwoordelijk is voor de waterkering, zal plannen die betrekking hebben op de hoge kade beoordelen op een aantal criteria. Ten eerste of de ingreep waterstaatkundig noodzakelijk is en in tweede instantie of er sprake is van een maatschappelijk belang. In de huidige situatie zijn de bomen op de hoge kade door hun worteling een mogelijke aantasting van de waterkering en daardoor in beginsel niet wenselijk. In hoeverre er nieuwe bomen op de hoge kade toch acceptabel zijn zal door het waterschap per geval en alleen aan de hand van een concreet ontwerp bekeken worden.

5.2 Unieke verblijfsruimten

Om de levendigheid en uniciteit van bijzondere plekken langs de kade te benadrukken en de stad weer in contact te brengen met de rivier zijn naast de continuïteit ook verbijzonderingen nodig.

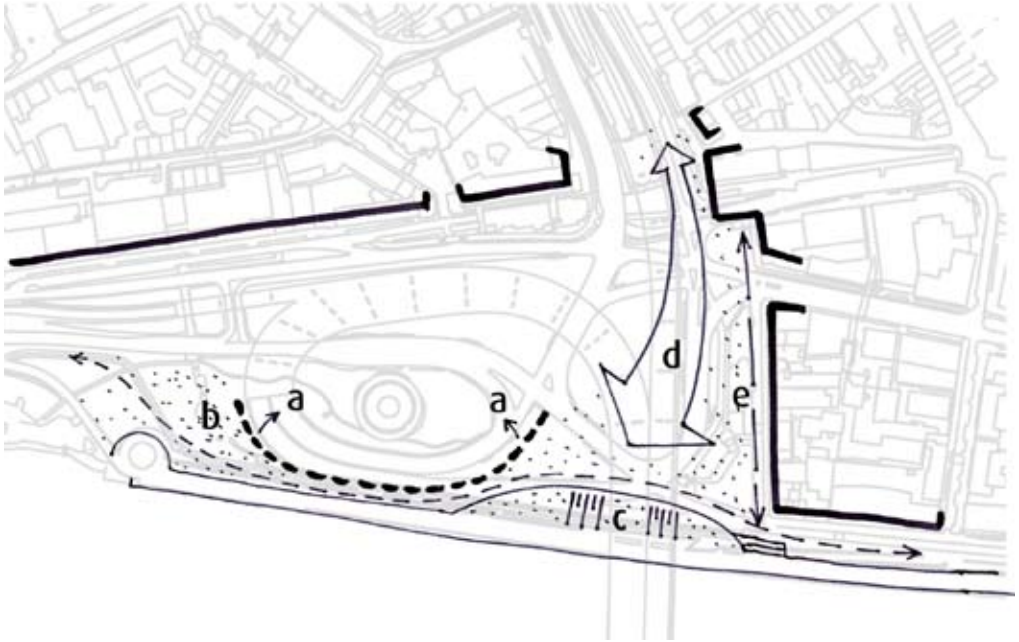
De bijzondere plekken aan de kade kenmerken zich doordat ze de schakels vormen tussen de singel, de omgeving van de bruggen en de kade. Daarnaast zijn het potentieel belangrijke verblijfsplekken die nu niet optimaal benut worden. Voor deze bijzondere plekken ligt ook een opgave om de hoge en lage kade en de Rijnkade met de aansluitende kades te verbinden. De begeleidende schetsen en referenties geven een eerste beeld van de mogelijkheden maar zijn nog geen uitgewerkt ontwerp.

De bijzondere plek bij het toekomstige Kunstencluster ter hoogte van de Nieuwstraat is uitvoerig bestudeerd in het kader van de plannen voor het Havenkwartier van Rijnboog. Ook zonder de haven blijven de uitgangspunten voor deze plek aan de Rijn overeind. In dit rapport wordt deze plek daarom niet nader besproken. Ook de huidige zandopslag bij de samenkomst van de Nieuwe Kade en de Westervoortsedijk is een bijzondere plek. De mogelijkheden van deze plek zouden nader bekeken moeten worden als ontwikkelingen daar aanleiding toe geven (vertrek zandopslag, komst veerpont Malburgen en dergelijke).

Roermondsplein en omgeving

Door aanpassing van de wegenstructuur en het opheffen van de 'lus' onder de brug, ontstaat er op het Roermondsplein ruimte om dit onderdeel van de historische groene singels, weer aangenaam en passend in te richten. Naast een goede inrichting zal ook gezocht moeten worden naar een goede nieuwe functie om de verblijfskwaliteit te verbeteren. Een deels 'rode' invulling wordt niet uitgesloten.

De ambitie: Het landschap van de stuwwal ontmoet hier via Onderlangs de stad, de singel en de rivier (d). De groene lob van de stuwwal, de wandelboulevard langs Onderlangs en het aanleggen van een park langs de waterkant geven Arnhem hier een grote groene ruimte aan de waterkant. De plek kenmerkt zich door zichten over de rivier. Een flauw grastalud met trappen naar het water zorgt voor het contact met de

Schema van de uitgangspunten bij de herinrichting Roermondsplein. Naar de letters wordt in de tekst verwezen. (Tekening: Poelmans Reesink)

rivier en de schakel tussen de hoge en lage kade (c). Deze groene inrichting draagt bij aan de het versterken van de oost-west route voor recreatief verkeer, komende vanuit de richting Oosterbeek en de aangrenzende westelijke woonlobben van Arnhem richting (binnen) stad (b).

De ruimtelijke impact van de brug en het verkeer is groot en in de avonduren straalt het gebied geen prettige sfeer uit. Nieuwe functies versterken het contact met de waterkant en moeten in staat zijn het gebied te verbeteren. Een 'skatepark', picknickplaats en kiosk zijn voorbeeld functies die van deze locatie een nieuw bronpunt kunnen maken. Het Roermondsplein krijgt daarnaast als park de functie van kijkgroen.

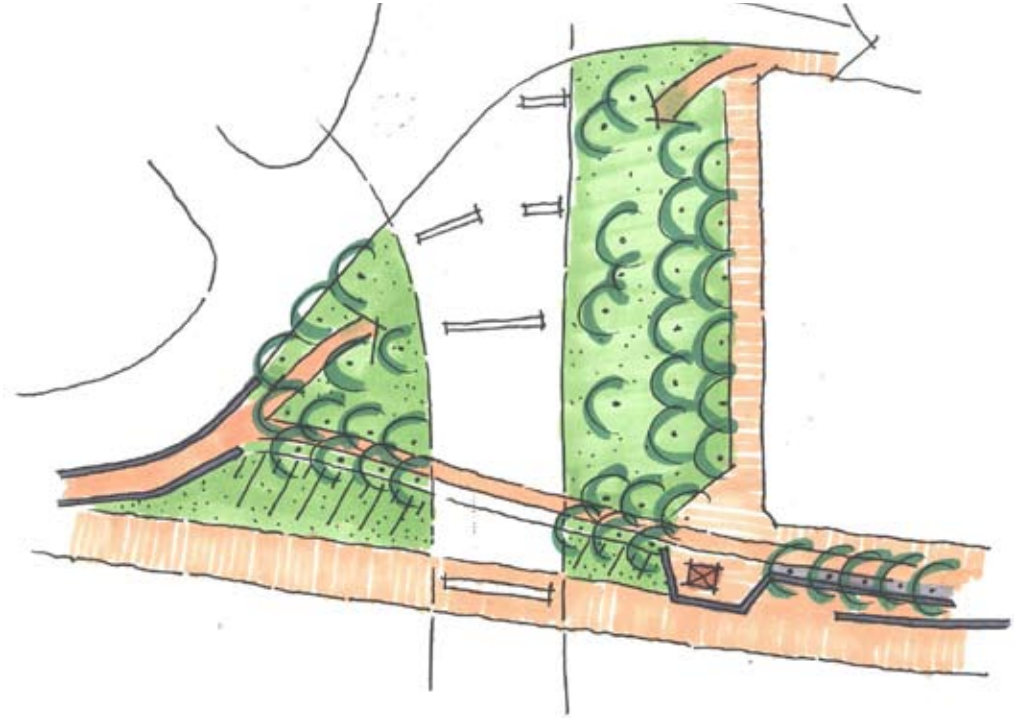
Skatepark

Aanpassing en herinrichting van het smalle 'opgesloten' hogere kadeprofiel aan de zuidzijde van de krul van de Nelson Mandelabrug moet zorgen voor een goede en sociaal veilige fietsroute. Hoewel de ruimte beperkt is, wordt voorgesteld de fietsroute

Kiosk

hier te behouden. Een structurele oplossing is de waterkerende kademuur tot tegen de ontsluitingslus te verplaatsen, zodat slechts een klein deel van de kade het opgesloten karakter behoud (a). De detonerende kademuur kan worden ingeplant met klimplanten (voorkomt tevens graffiti), de bestrating kan over de volledige breedte transformeren naar een loper van klinkers en aanplant van nieuwe laanbomen (lindes) in aansluiting op het kadeprofiel van de Rijnkade. Op deze wijze onstaat een fraai en gebruiksvriendelijk stuk kade en wordt een goede verbinding gemaakt met het groen bij de Boterdijk en het Onderlangs. In het oorspronkelijke ontwerp van de brug was het plan om hier op de zogenaamde kijkheuvel een paviljoen te maken. De heuvel ligt er, maar een paviljoen is er nooit gekomen. Nu is dat weer het overwegen waard.

Voorbeeldschets van de herinrichting van het oostelijke deel van het Roermondsplein dat vrijkomt bij het opheffen van de 'lus' onder de brug.

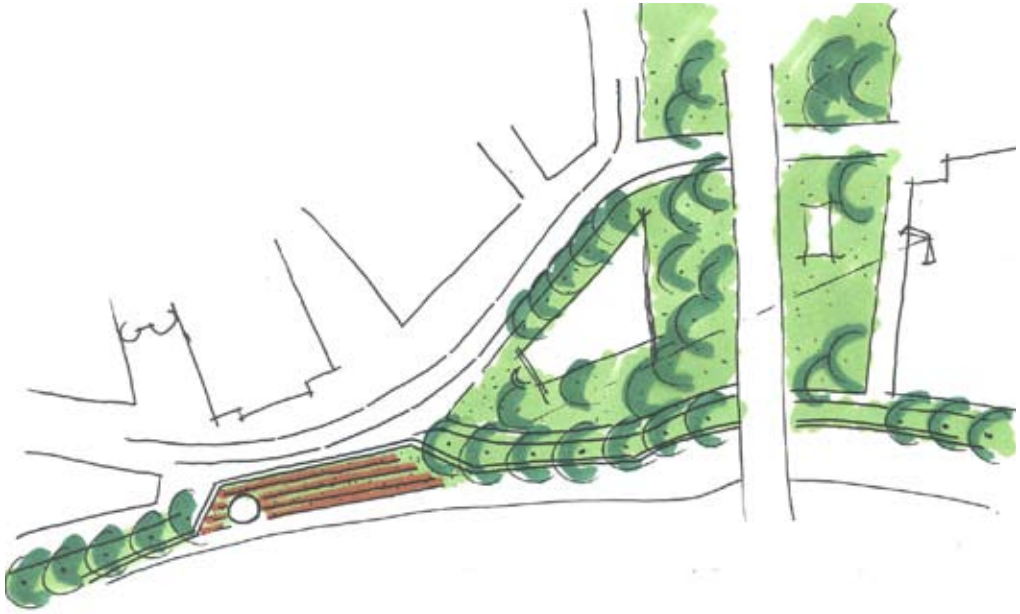

Trappen als verbinding tussen de stad en de rivier (c)

Uitgangspunten Roermondsplein

- Creëren van een unieke plek aan het water waar de stad, de singel en de rivier samenkomen
- Singel doorzetten naar de kade met zicht op de rivier, de Praets en stuwwal
- Een schakel tussen Rijnkade, Roermondsplein en Onderlangs
- Continueren van routes (tussen kade, binnenstad en singel)
- Creëren van contact tussen hoge en lage kade

Groen balkon, Oostplein, singel en omgeving

Bij de schakel tussen de singel en de kade bij de John Frostbrug ligt voor het Provinciehuis een ‘groen balkon’. Het aangename groene talud is door de bestaande weg zonder trottoir nu lastig te bereiken. De ruimte loopt weg in de richting van het gebouw van Volkshuisvesting en ook het sluitstuk van de singel komt niet tot zijn recht. Singel en kade presenteren zich niet goed aan de rivier en ook van een goede verbinding naar het nieuw te ontwikkelen Oostelijk Centrumgebied is geen sprake. De ambitie is om de groene voorruimte bij het Provinciehuis markanter vorm te geven en de ruimtelijke situatie rondom locatie van Volkshuisvesting te verbeteren. De singelstructuur wordt doorgezet in de richting van de rivier en het groen sluit aan op het groene balkon bij de kade. Als verbindend element tussen de kades vormen ‘groene trappen’ (of beter: ‘Arnhemse trappen’) voor het Provinciehuis het contact met de rivier. In het stadsaanzicht sluiten de stenige ‘optrede’ van de trap aan op de kademuur terwijl vanaf de stad naar de rivier de groene ‘aantrede’ een aangename en bijzondere verblijfsplek creëren (zie de referentiebeelden van de Tuinen van São Bernardo). Deze oplossing benut de kwaliteiten van het gebied en presenteert zich als visitekaartje van de stad aan de rivier. Een waardige plaats om ook in de toekomst Sinterklaas in de stad welkom te heten.

Voorbeeldschets van de herinrichting van het groene balkon en singel bij de John Frostbrug

Groen en stenig tegelijk, afhankelijk van gezichtspunt: de tuinen van São Bernardo

Ook aan de oostzijde van de brug wordt het singelgroen doorgezet tot aan de kade (oostplein). De Rijnkade wordt verbonden met de Nieuwe kade door een wandelboulevard begeleid met bomen. Op het knikpunt ontstaat aan het Oostplein een informele verblijfsplek.

Voorbeeldschets van de herinrichting bij het Oostplein en verbinding van de Rijnkade met de Nieuwe kade (tekening: Poelmans Reesink)

Het gebied rond de John Frostbrug was in september 1944 het centrale decor voor de Slag om Arnhem. De herinnering aan deze gebeurtenis dient een prominente plek te krijgen bij de inrichting van het gebied. Zowel expliciet in de vorm van het herinneringscentrum en de aanwezige monumenten (onder andere op het Jacob Groenewoudplantsoen), als impliciet door ruimte te bieden voor reflectie en bezinning.

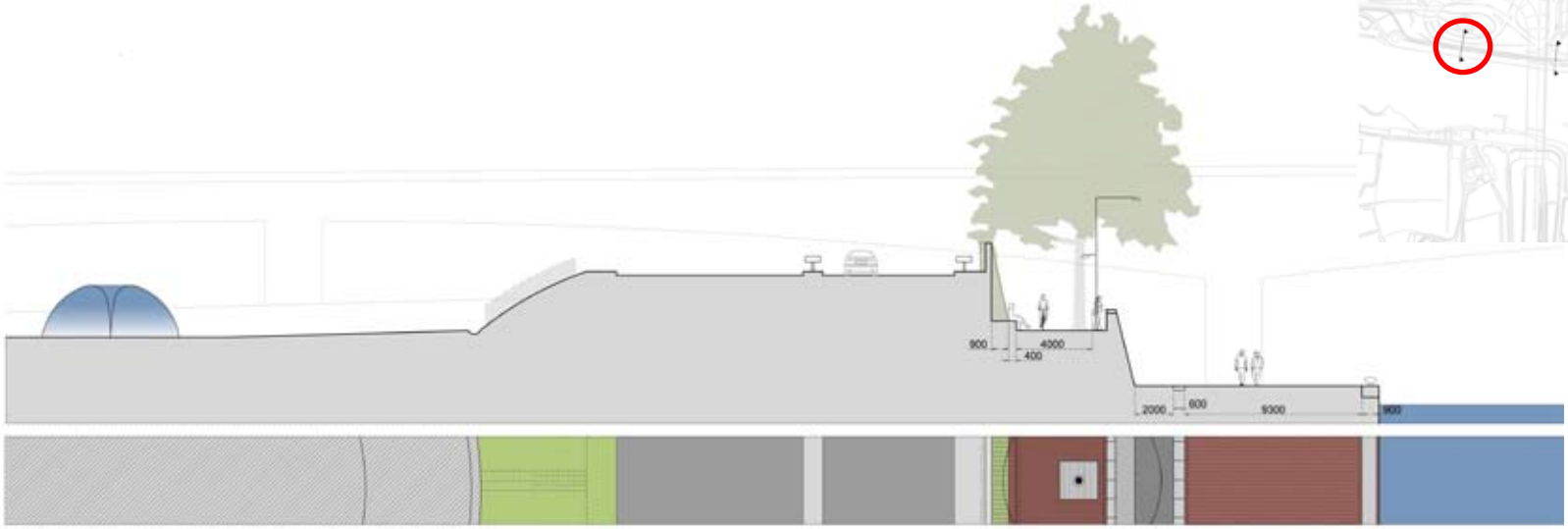
In september kleurt de verlichting onder de John Frostbrug rood in plaats van blauw om de Britse luchtlandingstroepen te eren die in 1944 om de brug vochten. De soldaten droegen rode baretten.

Uitgangspunten Groen balkon, Oostplein, singel en omgeving

- Creëren van een unieke plek aan het water waar de stad, de singel en de rivier samenkomen
- Singel doorzetten naar de kade met zicht op de rivier
- Een schakel van het kadeprofiel tussen Rijnkade en Nieuwe kade
- Continueren van routes (tussen kade, binnenstad en singel)
- Creëren van contact tussen hoge en lage kade
- Prominente plek voor de herinnering aan de slag om Arnhem

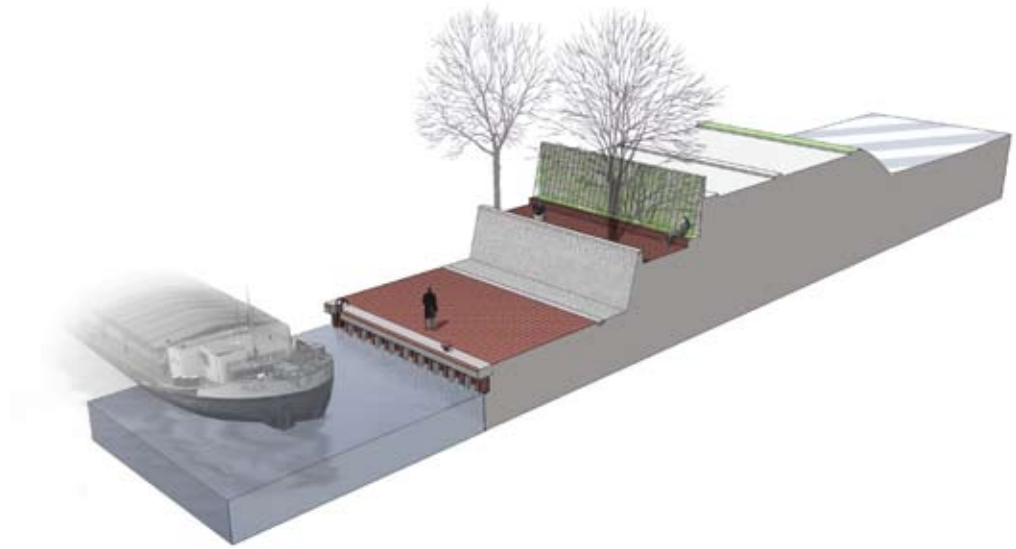
5.3 Suggesties voor profielen

Roermondsplein (bij krul)

Om in dit smalle profiel toch de continuïteit van het kadeprofiel te krijgen wordt de volledige breedte met een loper van klinkers en nieuwe bomen (linde) ingericht. Een deel aansluitend aan de kade muur wordt als muurtje (zitelement) met een soortgelijk materiaal gemetseld. De bestaande detonerende kademuur op de overgang naar de ontsluitingslus wordt met klimplanten begroeid om het stadsbeeld hier te verfraaien.

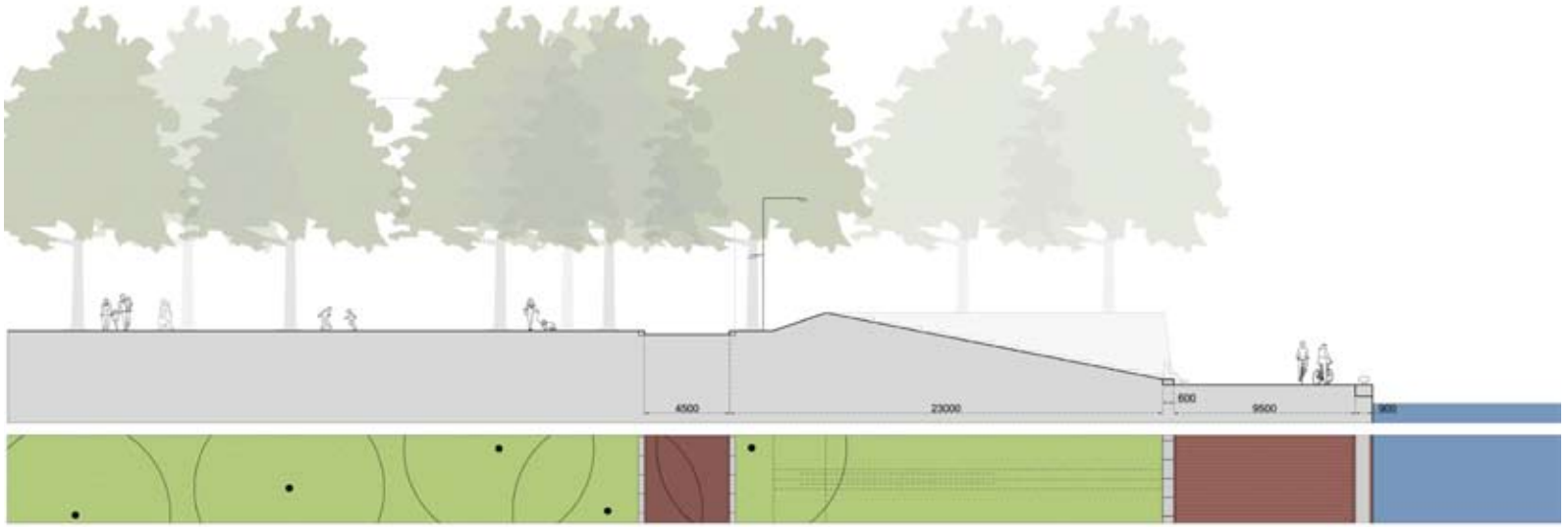

Links: huidige situatie.

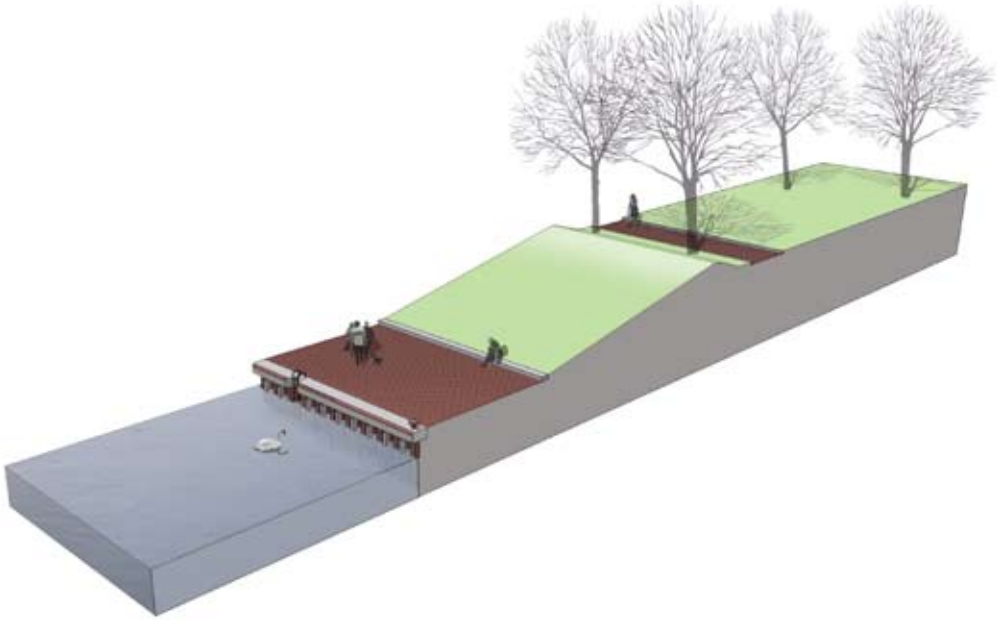
Onder: referentie

Roermondsplein (bij brug)

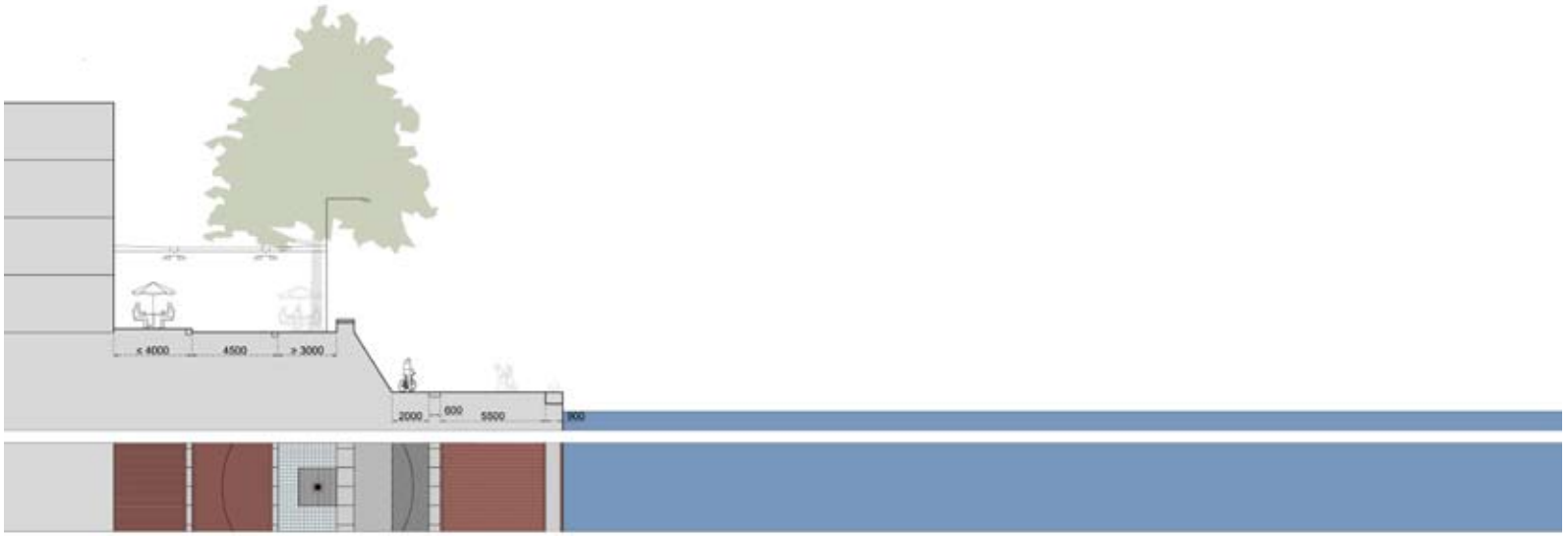
Roermondsplein tussen de brug en de Rijnkade: Doordat wegverharding en parkeerplaatsen hier omgevormd kunnen worden naar groen ontstaat een nieuwe verblijfsplek aan het water. Indien het in de toekomst mogelijk is om de waterkering in de richting van de brugoprit (de lus) te verplaatsen ontstaat een groot en ruim landschappelijk talud. De doorgaande loper van klinkers ligt hier in een landschappelijke setting begeleid met bomen. Op het talud is het fijn vertoeven met zicht op de rivier en de stuwwal.

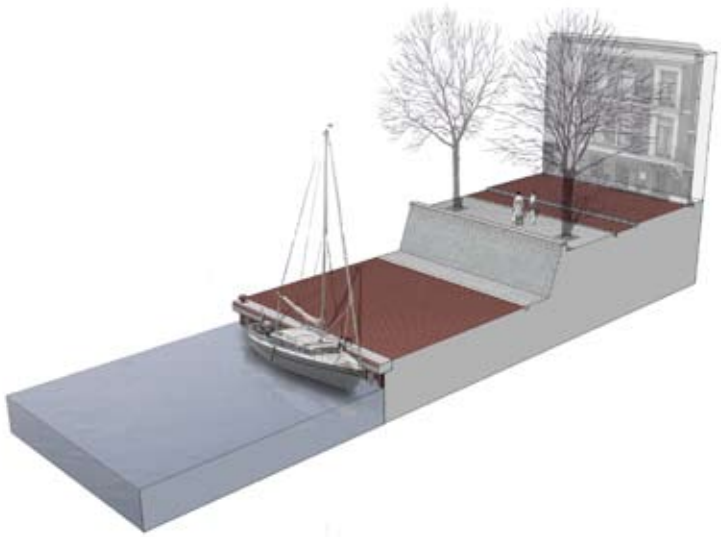

Rijnkade tussen de bruggen

Profiel Rijnkade tussen de bruggen: Het profiel bestaat voor een groot deel uit de bestaande situatie. Voor de gevel loopt een stoep met daarnaast een rij- en fietsloper van klinkers. De bestaande strook van natuurkeitjes vormt de ruimte voor terrassen en de boomstructuur. Het profiel geeft een beeld voor een gefaseerde aanpak. Indien het profiel in één keer heringericht kan worden is het wenselijk de maat van de terassen (keitjes) te vergroten, dit gaat af van de maat van de stoepen. De op- en afritten zijn ook uitgevoerd in natuurkeitjes zodat dit één geheel vormt met de kademuur.

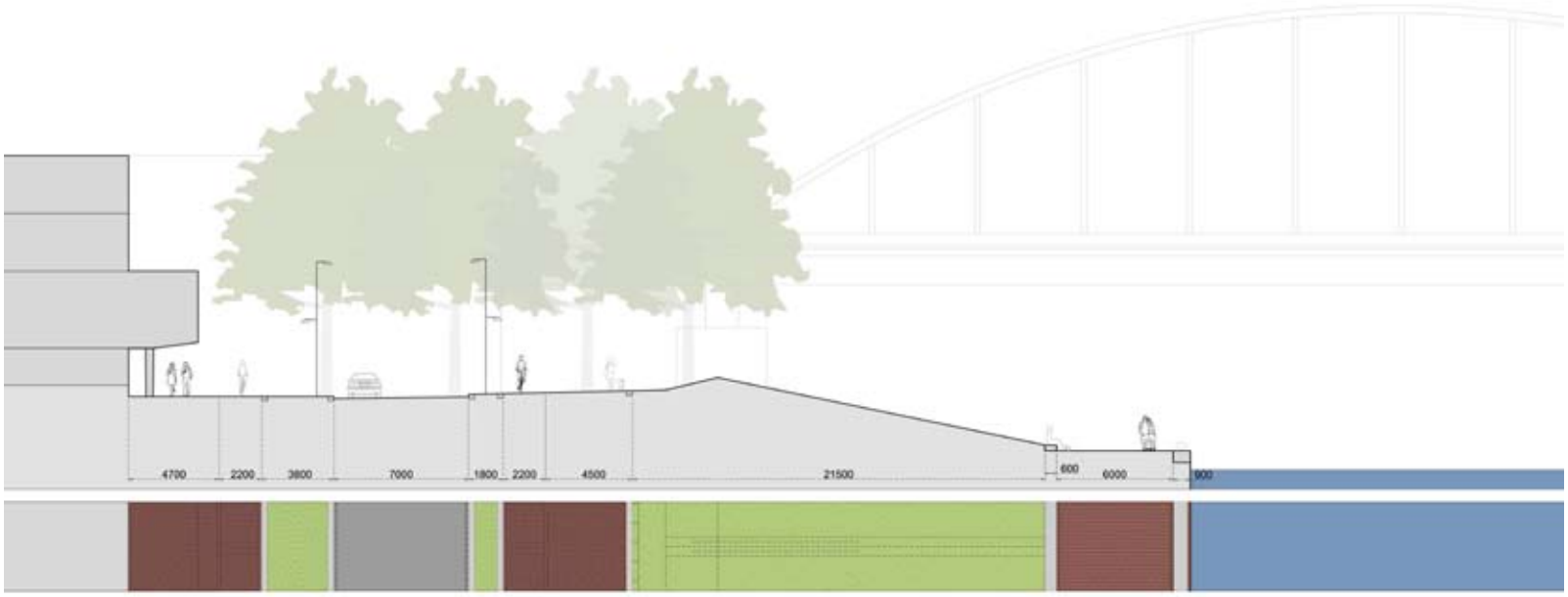

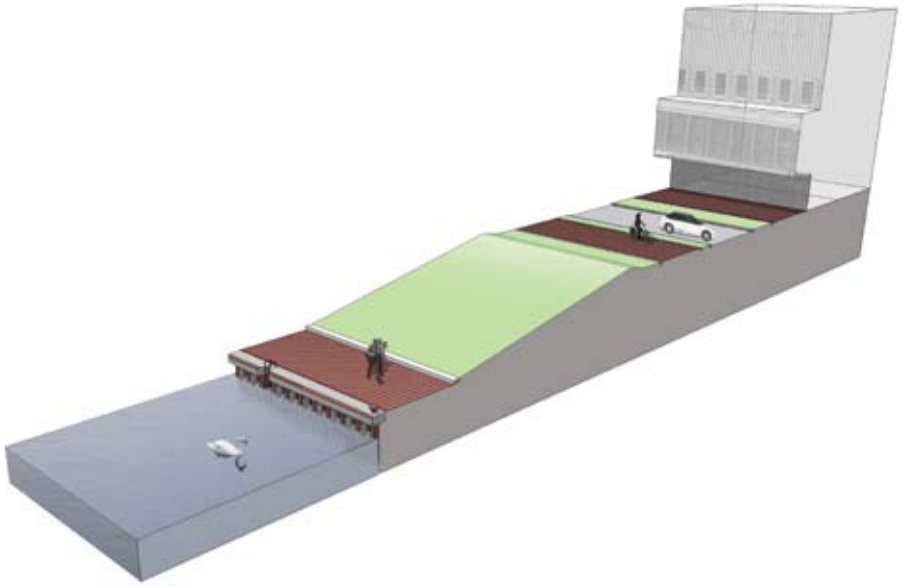

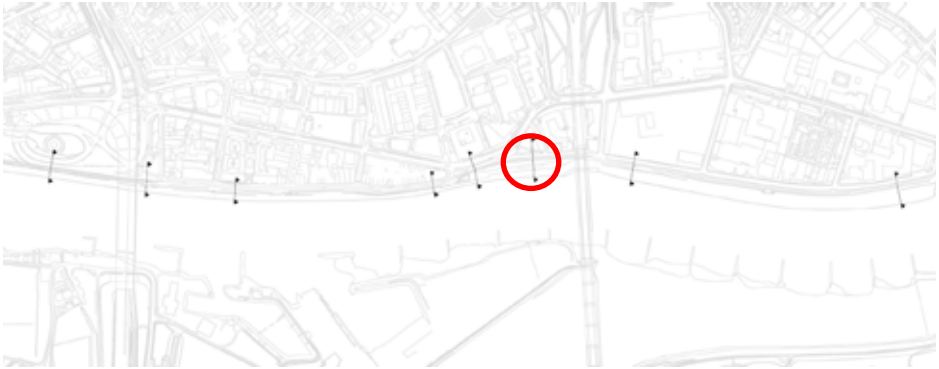

Kade bij Huis der Provincie

Profiel Rijnkade bij Provincie-huis: De loper van klinkers van de Rijnkade komt hier samen met het profiel en het fietspad (asfalt) van de Weerdjesstraat (Oranjewacht-straat). De verschillende loop- en fietsstromen vormen één breed pad. Het is wenselijk om hier voor één soort materiaal te kiezen. In de profielen stellen we klinkers voor. De profielen geven een eerste beeld van de mogelijkheden maar zijn nog geen uitgewerkt ontwerp. Bij de uitwerking zal bekeken moeten waaruit de materialisatie bestaat. De doorgaande boomstruc-tuur wordt hier even onderbroken i.v.m. zicht op de rivier en zicht op het provinciehuis vanaf de rivier.

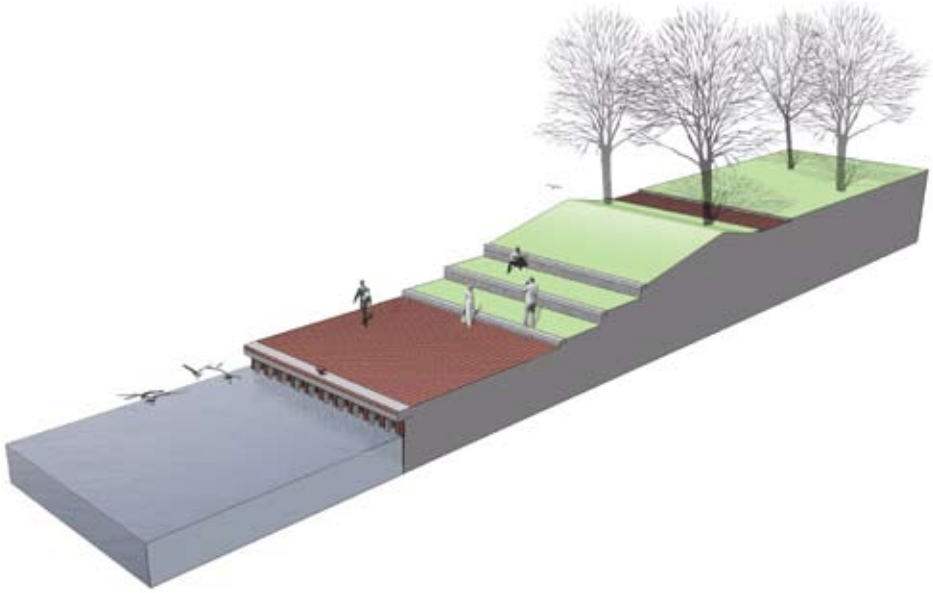

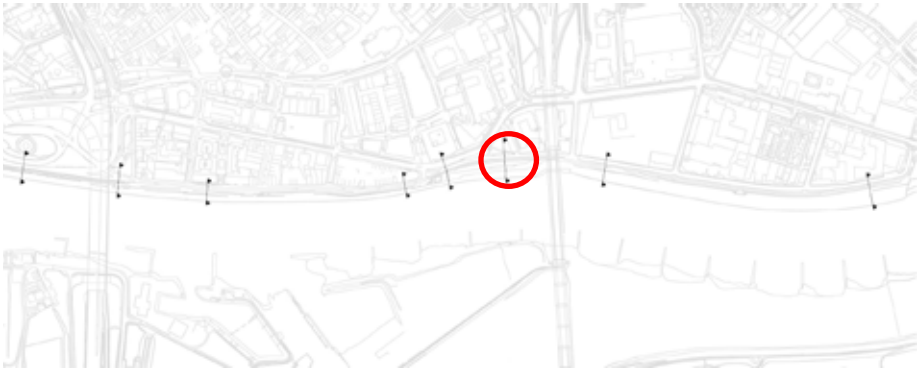

Kade bij Volkhuisvesting

Profiel Rijnkade bij Volkshuisvesting: De doorgaande loper van klinkers ligt hier in een landschappelijke setting. Deze wordt begeleid met bomen zoals op de Rijnkade. Dit deel vormt de verbindende schakel (kade profiel) tussen de Rijnkade en de Nieuwe Kade. Grastrappen in het talud leveren vanaf de stad een zachte overgang naar de rivier. Andersom vormen de stenige optrede (de hoogte van de trede) een doorzetting van de kademuur in het stadsaanzicht.

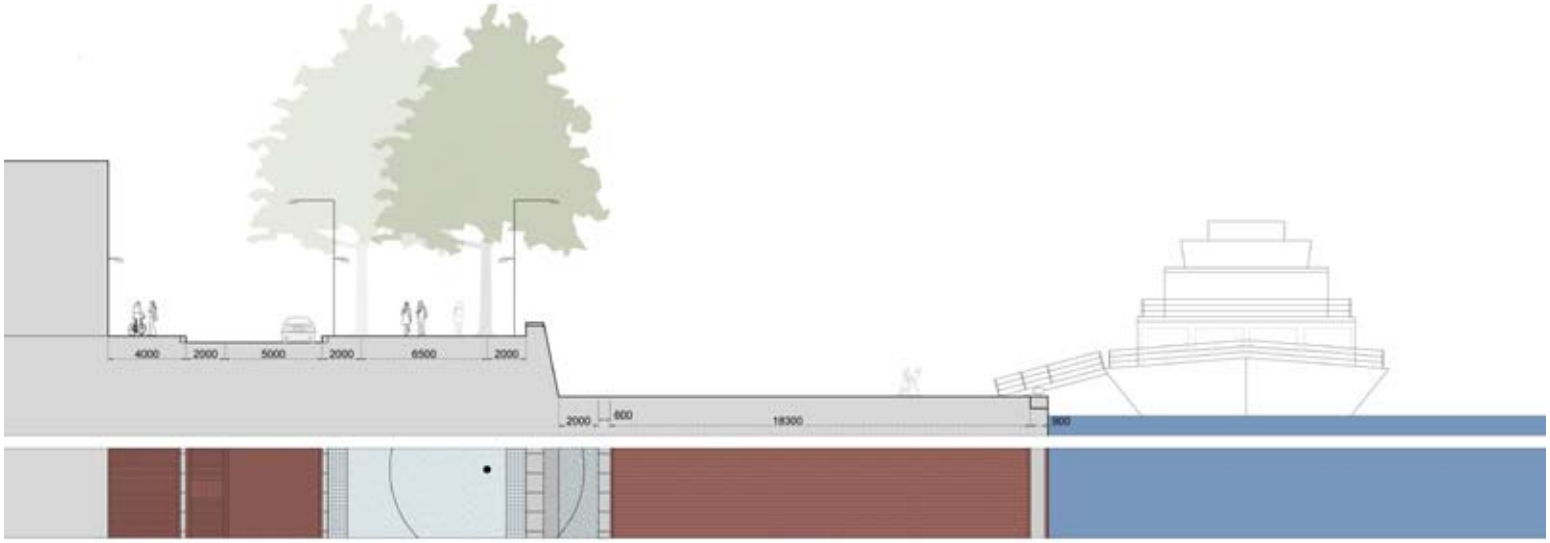

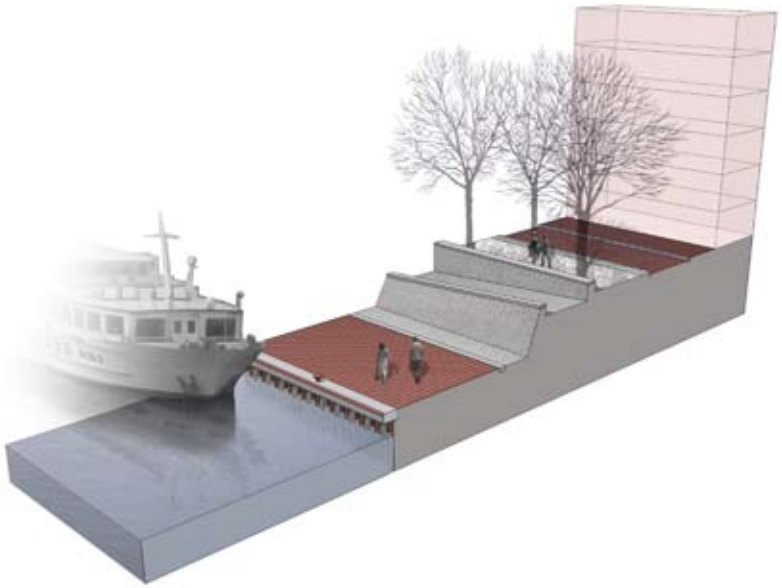

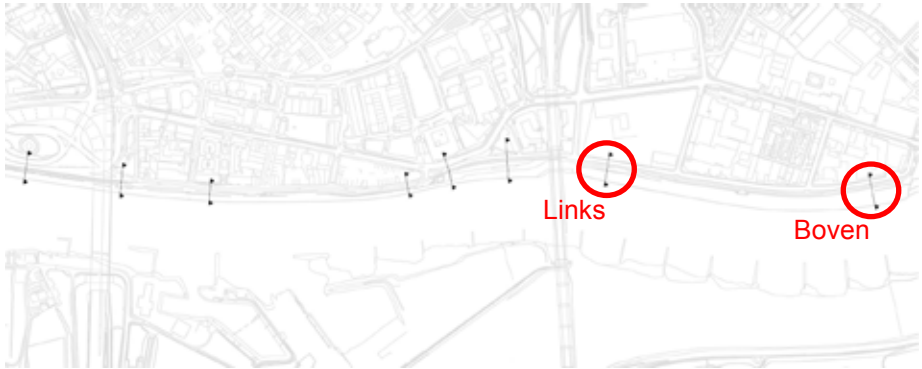
Nieuwe Kade oost (‘fase 2’)

Profiel Nieuwe kade oostelijk deel: De profielen verwijzen in maat en materiaalgebruik naar de Rijnkade. Ondanks dat het profiel hier breed is, is geprobeerd een menselijke maat te introduceren. Door middel van een dubbele bomenrij in halfverharding wordt een wandelboulevard gecreëerd. Deze dubbele rij bomen geleed het ruime profiel en geeft in de buitenbocht van de rivier geborgenheid en sfeer. De randen rondom de halfverharding zijn van natuurkeitjes. Dit refereert naar de natuursteen terrassen langs de Rijnkade. Indien mogelijk worden de bomen op termijn vervangen door Linden in aansluiting op de bomen langs de Rijnkade. Langs de rijloper van klinkers is een extra strook voor parkeren gemaakt.

Het profiel bij de Coberco-ontwikkeling (linksonder) is gelijk aan die van het oostelijke deel van de Nieuwe Kade (boven). De maatvoering is bij Coberco echter smaller. Daardoor ontbreekt de extra parkeerstrook langs de rij- en fietsloper.

woonschepen

Rijnkade
alle categorieën

historische
schepen

Nieuwe Kade
alle categorieën

Westervoortsedijk
alle categorieën

Nieuwe Havenweg
alle categorieën

Ligplaatsenoverzicht haventerrein Arnhem

Vastgesteld dd:

GEMEENTE
Arnhem

Titel/onderwerp: # Vaststellen Havenverordening 2017

Raadsadviseur: K. Vons Telefoonnr: 3774087 katinka.vons@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Ronald Bos
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden	Telefoonnr:	3774217
		E-mailadres:	Ronald.Bos@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief en meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel: "Havenverordening 2017" aan, om vast te stellen. **Havenverordening 2017** In 2011 heeft de gemeenteraad de Ruimtelijke visie Rijnkade vastgesteld. De visie geeft aan waar Arnhem met de kades naar toe wil. In de afgelopen jaren zijn meerdere projecten uit deze visie uitgevoerd, zoals de versmalling van de Nieuwe Kade en de aanleg van walstroom. In de huidige havenverordening 2005 is het niet mogelijk om de aanpassingen te handhaven. Daarvoor is het noodzakelijk om de verordening aan te passen. Tevens is in de havenverordening 2017 mogelijk gemaakt dat twee rijen cruiseboten naast elkaar mogen afmeren. **Ruimtelijke visie Rijnkade** Bij de vaststelling van de Ruimtelijke visie Rijnkade is een keuze gemaakt om walstroom te verplichten aan de afgemeerde cruiseboten die langs de Nieuwe Kade liggen. Walstroom is duurder dan de brandstof die nu voor de generatoren wordt gebruikt. De keuze voor het verplichten van walstroom heeft te maken met het feit dat het algemeen milieubelang (vermindering van geluids- en stankoverlast) in dit geval zwaarder weegt dan de meerkosten voor de cruiseboten. Belangstellenden zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan (eventuele) insprekers en aan de portefeuillehouder. Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel			
Bijlage I Havenverordening 2017 met bijbehorende kaart" Haventerrein gemeente Arnhem"			
Bijlage II Communicatie Havenverordening 2017			
Bijlage III Ruimtelijke visie Rijnkade			
Bijlage IV Kaart Ligplaatsenoverzicht Haventerrein Arnhem			

Vaststellen Havenverordening 2017

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	27 november 2017
Zaaknummer:	183139
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 21 november 2017

Insprekers
Er waren geen insprekers.

Toezeggingen
- De portefeuillehouder zegt toe deze week contact op te nemen met Schuttevaer.
- De portefeuillehouder zegt toe uit te zoeken hoe het zit qua leges, met de vrijstelling voor Jason m.b.t. het ponton.
- De portefeuillehouder zegt toe na te vragen of het mogelijk is, de werkzaamheden voor de aanleg van walstroom voor de Rijnkade in samenloop kan gaan met de werkzaamheden aan de hoge kade.

Aangekondigde moties/ amendementen
De fracties hebben vooralsnog geen moties en/of amendementen aangekondigd.
De PvdA beraadt zich op het feit of het als hamerstuk door geleid kan worden naar de besluitvormende vergadering. Ze zijn in afwachting van het contact dat het college met Schuttevaer heeft gehad. Hierover volgt deze week een bericht naar de griffie.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de raadskamer van mening is, dat de meningsvorming is afgerond en het voorstel doorgeleid kan worden naar de besluitvormende raadsvergadering van 27 november. Afhankelijk van het antwoord van de PvdA, zal dit mogelijk als hamerstuk geagendeerd kunnen worden.

De raadsadviseur, De voorzitter,

K.M. Vons M.L. de Vries

Memo

Datum : vrijdag 24 november 2017

Aan : de gemeenteraad

Van : Van Burgsteden

Betreft : Beantwoording toezeggingen Havenverordening 2017

Geachte raadsleden,

Bij de informatieve en meningsvormende behandeling van de Havenverordening 2017 heb ik u drie toezeggingen gedaan. Met deze memo wil ik u hierop antwoorden geven.

Toezegging om contact op te nemen met Schuttevaer.
Op verzoek van de fractie van de PvdA is de beroepsvereniging voor de binnenvaart Schuttevaer gevraagd om een reactie te geven over de Havenverordening 2017. Het contact was met de regio-coördinator mevrouw Oomen.
Zij hebben ons laten weten geen problemen te hebben met de nieuwe verordening. Onze nieuwe verordening is conform de havenverordening in andere steden.
De mailwisseling tussen Schuttevaer en de havenmeester is als bijlage toegevoegd.

Toezegging om uit te zoeken hoe het zit qua leges, met de vrijstelling voor Jason m.b.t. het ponton.
Gevraagd is om uit te zoeken hoe het zit met de vrijstelling van Jason als het gaat om het betalen van leges voor hun ponton in de haven. De leges worden niet geregeld via de Havenverordening maar door de verordening Scheepvaartrechten. Deze verordening is op 6 november tijdens de behandeling van de belastingverordening vastgesteld.
Daarmee valt de vraag buiten het proces van vaststelling van de Havenverordening 2017. Ik zou u willen vragen om beide onderwerpen dan ook niet aan elkaar te verbinden. Ik heb u toegezegd dat ik ga uitzoeken hoe de legesinning voor de ponton van Jason is geregeld. Dat ga ik doen, maar dat kost meer tijd. Over de uitkomst daarvan wordt u op een later moment geïnformeerd.

Toezegging om na te vragen of het mogelijk is om in samenloop met de werkzaamheden voor de Rijnkade walstroom aan te leggen.
Het Waterschap Rijn en IJssel en de gemeente Arnhem hebben een samenwerkingsovereenkomst getekend voor het ontwerpen en uitvoeren van de werkzaamheden die nodig zijn voor het aanpassen van de waterkering langs de Rijnkade. In dat proces zullen wij ook onderzoeken of het mogelijk en haalbaar is om walstroom aan te leggen. De uitkomst van dat onderzoek zullen wij bij u terugleggen. Ook omdat hier nu geen budget voor beschikbaar is.

Van: Berdie Ruiter-de
Aan:
CC: Ronald Bos
Datum 23-11-2017 16:26
Onderwerp: Betr.: FW: havenverordening Arnhem
Bijlagen: IMAGE.jpeg; Ruiter-de, Berdie.vcf

Dag Fiona,

Dank voor de reactie.
Ik zal de tip meenemen als we de borden bestellen. De achtergrond van de term 'generatorverbod' zit in het feit dat als een schip een alternatief heeft zonder uitstoot wij geen walstroom zullen verplichten.

Met vriendelijke groeten
Berdie

>>> Regiocon <Regiocon@bln.nl> 23-11-2017 10:25 >>>
Beste Berdie,
Hieronder het antwoord van de voorzitter van afdeling Z.O.N. over de havenverordening.
Ik zag ook geen aanleiding om iets te veranderen in de verordening het enige wat eventueel een klein puntje kan zijn is het "generatorverbod" dat zou eventueel ook een "walstroomplicht" kunnen zijn maar dat is meer een tip om het zo op de borden te vermelden zodat het wat vriendelijker overkomt.
In ons telefoongesprek van woensdag jl. heb je verteld dat jullie via de Park-line app werken en wij zijn daar heel blij mee, dit maakt het voor de schipper vaak wat makkelijker om niet in iedere gemeente een andere inlogcode en wachtwoord te hebben.
Als er in de toekomst nog vragen of andere dingen gaan gebeuren of veranderen in de haven, zijn wij altijd bereid tot advies en eventuele gesprekken om daarover mee te denken.
Met vriendelijke groet,
Fiona Oomen
Regiocoordinator Centraal en Oost Nederland

Regio Centraal- en Oost Nederland
Lupineweg 4, 8042 AN Zwolle
T

Van: R. van Reem [mailto:navigato@planet.nl]

Verzonden: woensdag 22 november 2017 23:39

Aan: Regiocon <Regiocon@bln.nl>; mstraatsma@yahoo.co.uk

CC: Henry Mooren <HenryMooren@bln.nl>; SchuttevaerZon <schuttevaerzon@bln.nl>

Onderwerp: RE: havenverordening Arnhem

Beste Fiona,
Ik heb deze versie kort gescand maar zie geen bijzondere afwijkingen in vergelijk met andere havenverorderingen.
Met vriendelijke groet
Rob van Reem
Voorzitter

Koninklijke BLN-Schuttevaer afd. Z.O.N.
Dorpsstraat 20
6681 BN Bemmel
T +31 (0)654315958
E-mailschuttevaerzon@bln.nl

I http://www.bln.nl/

Van: Marte Straatsma] **Verzonden:** zaterdag 18

november 2017 14:01

Aan: Info | BLN

Onderwerp: Nieuwe havenverordening Arnhem

Geachte mijnheer/mevrouw,

Ik ben gemeenteraadslid van Arnhem en houd me bezig met de nieuwe verordening voor de Arnhemse haven (bijgevoegd).

Uit de stukken maak ik op dat er geen communicatie is geweest met de binnenvaart branche terwijl de binnenvaart wel gebruik maakt van de haven.

Mijn vragen aan u zijn dan ook de volgende:

1) bent u ermee bekent dat er een nieuwe verordening komt en met de inhoud?

2) zo ja, wat is uw mening hierover?

3) heeft uw brancheverenigingcontact hierover met de gemeente Arnhem gehad?

Ik hoop snel iets van uw organisatie te horen.

Met vriendelijke groet,

Marte Straatsma

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 27 november 2017

Zaaknummer 199331

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Procedurecommissie van 25 september 2017, Cluster Griffie nummer: xxxxx ;

gelet op artikel 16 van de Gemeentewet ;

besluit:

1. vast te stellen het navolgende

REGLEMENT VAN ORDE VOOR DE POLITIEKE MAANDAG VAN DE GEMEENTE ARNHEM 2017

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- Politieke Maandag: aanduiding voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers van de gemeente Arnhem;
- Raadskamer: een commissie als bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet;
- Agendacommissie: de commissie belast met de voorbereiding en agendering van de Politieke Maandag;
- voorzitter: de voorzitter van de raad of diens vervanger;
- vicevoorzitter: de vervanger van de voorzitter van de raad, tevens voorzitter van de Agendacommissie;
- kamervoorzitter: de voorzitter van een raadskamer of diens vervanger;
- college: het college van burgemeester en wethouders van Arnhem;
- initiatiefvoorstel: een voorstel voor een verordening of een ander voorstel;
- amendement: voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen;
- subamendement: voorstel tot wijziging van een aanhangig amendement, naar de vorm geschikt om direct te worden opgenomen in het amendement waarop het betrekking heeft;
- motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken;
- politieke groepering groep mensen die zich organiseert en afspraken maakt op basis van gemeenschappelijke politieke uitgangspunten, met als doel deel te nemen aan het politiek bestuur;

Artikel 2 De Politieke Maandag; tijd, plaats en inhoud

1. De vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers vinden plaats op Maandag, beginnen om 18.45 uur, eindigen om 23.15 uur en worden gehouden in het stadhuis.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 17 en 18 van de Gemeentewet kan de Agendacommissie in bijzondere gevallen een andere dag en/of een ander aanvangsuur en eindtijdstip bepalen of een andere locatie aanwijzen.
3. Een Politieke Maandag kan bestaan uit:

a. het vrije inspreekrecht voor burgers;
b. de rondvraag voor raadsleden en fractievolgers;
c. de mededelingen van het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester;
d. de informatieve raadskamervergadering;

e. de meningsvormende raadskamervergadering;
f. de besluitvormende raadsvergadering;
g. overige raadsactiviteiten;

Artikel 2a De fases van besluitvorming

1. Het besluitvormingsproces bestaat uit drie fases: de informatieve fase, de meningsvormende fase en de besluitvormende fase.
2. De raadskamers bereiden de besluitvorming van de raad voor in de informatieve en meningsvormende fase.
3. Het inspreken door burgers op geagendeerde onderwerpen vindt plaats in de informatieve fase.
4. De Agendacommissie kan bepalen dat een voorstel direct in een gecombineerde informatieve/meningsvormende fase of direct in de besluitvormende fase wordt gebracht.
5. Een direct in de besluitvormende fase gebracht voorstel kan op verzoek van een of meer leden worden terugverwezen voor bespreking in informatieve en/of meningsvormende fase.

Artikel 3 Het Presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de voorzitter, de vice voorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan zijn vergaderingen.
4. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad voor zover het niet betreft de taken van de agendacommissie.
5. Het presidium regelt haar werkzaamheden in een reglement voor het Presidium.

Artikel 4 De Agendacommissie

1. Er is een commissie als bedoeld in artikel 83 van de Gemeentewet, genaamd Agendacommissie die bestaat uit de vice voorziiter van de raad en de voorzitters van de raadskamers (maximaal een per fractie) ; overige fracties kunnen een fractielid afvaardigen.
2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
   a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen en raadskamervergaderingen;
   b. het vaststellen van de vergadercyclus van de Politieke Maandag;
   c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewet.
3. De vicevoorzitter van de raad is voorzitter van de Agendacommissie
4. De agendacommissie regelt haar werkzaamheden in een reglement voor de Agendacommissie.

Artikel 5 Oproep en Agenda Politieke Maandag

1. De voorzitter van de Agendacommissie roept ten minste vijf dagen voor een Politieke Maandag de leden van de raad, de fractievolgers, de burgemeester, de wethouders, de gemeentesecretaris en de fracties op door middel van het plaatsen van de agenda in het raadsinformatiesysteem onder vermelding van dag, plaats en tijdstip van de Politieke Maandag.
2. Ingeval de Politieke Maandag bestaat uit een besluitvormende raadsvergadering wordt de oproep door de voorzitter van de raad gedaan.
3. In spoedeisende gevallen kan na het oproepen tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van een Politieke Maandag een aanvullende agenda worden opgesteld .en in het raadsinformatiesysteem worden geplaatst.
4. De griffier draagt er zorg voor dat de oproep, de agenda en de daarbij behorende stukken, alsmede stukken, die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, openbaar worden gemaakt door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.
5. De Agendacommissie plaatst een complex raadsvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk op de agenda van een raadskamer, doch niet eerder dan nadat tien dagen zijn verstreken na de plaatsing van het raadsvoorstel in het raadsinformatiesysteem.
6. Indien voor documenten op grond van artikel 25, eerste dan wel tweede lid of artikel 86, eerste dan wel tweede lid van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden deze documenten niet in het raadsinformatiesysteem geplaatst en liggen deze bij de griffier ter inzage dan wel worden deze aan de raadsleden per post gezonden.

Artikel 6··Aanwezigheid burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris

1. De Burgemeester, de wethouders en de gemeentesecretaris worden uitgenodigd aanwezig te zijn op de Politieke Maandag, tenzij de Agendacommissie anders beslist.
2. Burgemeester en wethouders kunnen deelnemen aan de beraadslagingen.
3. De burgemeester en de wethouders kunnen zich op de Politieke Maandag laten bijstaan door ambtenaren die zij aanwijzen.

Hoofdstuk 2 Het vrije inspreekrecht voor burgers

Artikel 7

1. Burgers die een vraag of vraagstuk aan de gemeenteraad willen voorleggen kunnen een verzoek daartoe richten aan de voorzitter.
2. Het woord kan niet worden gevoerd:
    a. over onderwerpen betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
    b. indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
    c. over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
    d. over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
    e. voor het uitdragen van boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
    f. over een onderwerp dat primair behoort tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders en dat nog niet aan het college of een lid daarvan is voorgelegd;
    g. door een politieke groepering.
3. Na beoordeling van het verzoek kunnen betrokkenen worden uitgenodigd om tijdens een Politieke Maandag aanwezig te zijn om het woord te voeren.
4. De voorzitter stelt de spreektijden vast.
5. De voorzitter kan in het belang van een goede vergaderorde of vanwege het ontbreken van voldoende belang besluiten om van uitnodiging van betrokkenen af te zien.

Hoofdstuk 3 De Rondvraag voor raadsleden en fractievolgers en de mededelingen van het college en de burgemeester

Artikel 8 Rondvraag

1. Ieder raadslid of fractievolger kan tijdens een Politieke Maandag een mondelinge vraag stellen aan het college of de burgemeester.
2. De vraag moet kort en duidelijk geformuleerd zijn, één onderwerp betreffen, mag uit maximaal drie deelvragen bestaan en schriftelijk worden ingediend bij de griffie, uiterlijk op de dag van de Politieke Maandag om 12.00 uur.
3. De griffie brengt de vragen zo spoedig mogelijk na het verstrijken van de termijn van indiening ter kennis van de leden van de raad, de fractievolgers en, het college en de gemeentesecretaris.
4. De vragen worden, zo mogelijk, in dezelfde vergadering behandeld en beantwoord, in de volgorde waarin zij bij de voorzitter zijn ingediend.
5. De voorzitter kan op basis van een beoordeling van spoedeisendheid en/of actualiteit een wijziging in de volgorde van de vragen aanbrengen.
6. De voorzitter zendt vragen die betrekking hebben op een onderwerp dat in behandeling is of komt in een raadskamer, door naar de betreffende kamer. De behandeling en beantwoording van deze vragen geschieden in dat geval in de raadskamer die het onderwerp behandelt.
7. De vragensteller wordt tijdens de rondvraag het woord verleend om de vraag te stellen en een toelichting te geven. Het college en/of de burgemeester wordt het woord verleend om de vraag te beantwoorden.
8. Na de beantwoording worden zowel de vragensteller als het college en/of de burgemeester het woord verleend om in de tweede termijn te reageren.
9. In de tweede termijn mogen alle leden en fractievolgers aanvullende vragen stellen.
10. Indien leden of fractievolgers naar aanleiding van het stellen van een vraag een debat willen voeren, dan richten zij daartoe een gemotiveerd agenderingsverzoek aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 9 Mededelingen van het college en de burgemeester

1. De wethouders en de burgemeester kunnen tijdens een Politieke Maandag mondelinge mededelingen doen.
2. Het verzoek om een mededeling te doen moet onder vermelding van het onderwerp schriftelijk worden ingediend bij de voorzitter, uiterlijk op de dag van de Politieke Maandag om 12.00 uur.
3. De voorzitter brengt de onderwerpen waarover mededelingen worden gedaan zo spoedig mogelijk na het verstrijken van de termijn van indiening ter kennis van de leden van de raad en de fractievolgers.

Artikel 10 Overige bepalingen

1. De rondvraag/mededelingen wordt voorgezeten door de voorzitter danwel de vice voorzitter van de raad.
2. De maximale tijd voor het vrije inspreekrecht en de rondvraag/mededelingen bedraagt 45 minuten.
3. Tijdens de rondvraag en mededelingen gedane toezeggingen en gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd door de griffie.

Hoofdstuk 4 De raadskamers

artikel 11 Taak en samenstelling raadskamers

1. Er zijn raadskamers. Deze zijn bestemd voor discussie tussen de fracties, de uitoefening van het onderwerp gebonden inspreekrecht, overleg met het college en de voorbereiding van de besluitvorming in de raad.
2. Iedere raadskamer bestaat uit een raadskamervoorzitter en door de fracties aan te wijzen raadsleden en/of fractievolgers.
3. Per onderwerp dat in een raadskamer aan de orde is wijzen de fracties één lid als woordvoerder aan.
4. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de fractievolgers in handen van de voorzitter van de raad de eed of belofte af.
5. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op de leden van een raadskamer die geen raadslid zijn (fractievolgers).
6. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal drie personen tegelijkertijd als fractievolger aanwijzen.
7. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal vijf personen voor beëdiging als fractievolger voordragen.
8. Op gemotiveerd verzoek van een fractie kan de Agendacommissie, indien er sprake is van bijzondere omstandigheden, een afwijking toestaan van het gestelde in het zesde en zevende lid.
9. De fracties doen van een aanwijzing of het ontslag als fractievolger schriftelijk mededeling aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 12 De raadskamervoorzitter

1. De voorzitters van de raadskamers worden door de Agendacommissie aangewezen.
2. De raadskamervoorzitter is belast met:
   a) het leiden van de vergadering;
   b) het handhaven van de orde in de vergadering;
   c) het doen naleven van deze verordening;
   d) hetgeen deze verordening hem verder opdraagt.
3. Bij verhindering van de raadskamervoorzitter voorziet de Agendacommissie in zijn vervanging.

Artikel 13 Raadsadviseur

1. De raadskamer wordt ondersteund door een raadsadviseur.
2. Een raadsadviseur is in iedere vergadering aanwezig.

Hoofdstuk 5 De Raad

Artikel 14 Leden van de Raad; toelating en beëdiging; benoeming wethouders

1. Bij benoeming van een nieuw lid van de raad stelt de raad een commissie in bestaande uit drie leden van de raad. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven, de daarop betrekking hebbende stukken van het nieuw benoemde lid en het proces-verbaal van het centrale stembureau.
2. De commissie brengt na haar onderzoek van de geloofsbrieven verslag uit aan de raad en doet daarbij een voorstel voor een besluit. In het verslag wordt ook melding gemaakt van een minderheidsstandpunt; de raad beraadslaagt over het verslag van de commissie en beslist over de geloofsbrieven.
3. Na een verkiezing voor de leden van de raad roept de voorzitter de toegelaten leden van de raad op om in de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
4. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd lid van de raad op voor de vergadering van de raad waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. Bij de benoeming van een wethouder wordt overeenkomstig het eerste lid een commissie ingesteld welke onderzoekt of de kandidaat voldoet aan de eisen van de Gemeentewet. De werkwijze van deze commissie is overeenkomstig het tweede lid.

Artikel 15 Fracties

1. De leden van de raad, die door het centrale stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.
2. Indien boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Indien geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie voor de eerste vergadering van de raad aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad wil voeren.
3. De namen van degenen die als voorzitter van de fractie en als diens plaatsvervanger optreden worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
   a. indien:
      1° één of meer leden van een fractie als zelfstandige fractie gaan optreden;
      2° twee of meer fracties als één fractie gaan optreden;
      3° één of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie;
      wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.
   b. Met de onder a beschreven veranderde situatie wordt rekening gehouden met ingang van de eerstvolgende Politieke Maandag na de mededeling daarvan.
4. Een nieuw gevormde fractie als bedoeld in het derde lid onder 1 wordt aangeduid als 'groep' gecombineerd met de naam van zijn fractievoorzitter.

Artikel 16 Voorzitter van de Raad

1. De voorzitter is belast met:
   a. het leiden van de vergadering;
   b. het handhaven van de orde in de vergadering;
   c. het doen naleven van het reglement van orde;
   d. hetgeen de wet of dit reglement hem verder opdraagt.
2. De voorzitter wordt vervangen door de vicevoorzitter.

Artikel 17 De Vicevoorzitter van de Raad

1. De vicevoorzitter wordt door de raad uit zijn midden benoemd.
2. De vicevoorzitter is belast met de waarneming van het voorzitterschap van de raad.
3. De vicevoorzitter wordt benoemd voor een periode van twee jaar en kan worden herbenoemd.
4. De raad kan de vicevoorzitter ontslaan.
5. De vicevoorzitter kan ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling van de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in, of zoveel eerder als een opvolger is benoemd.
6. De vicevoorzitter is tevens voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 18 De griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad aanwezig.
2. Bij zijn verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door de raad daartoe aangewezen ambtenaar.
3. De griffier kan, indien hij daartoe door de voorzitter van de raad wordt verzocht, aan de beraadslagingen in de raadsvergadering deelnemen.

Hoofdstuk 6 De fases van besluitvorming

PARAGRAAF 1 DE INFORMATIEVE FASE

Artikel 19 Doel en vorm

1. De vergadering in de informatieve fase is een raadskamervergadering en is bestemd voor het uitwisselen van informatie tussen de woordvoerders van de fracties, burgers, burgemeester, wethouders, ambtenaren en overige deskundigen over voorstellen aan de raad en andere onderwerpen.

2. De informatieve vergadering kan bestaan uit diverse vormen van overleg en uitwisseling en/of overdracht van informatie.
3. Technische vragen dienen voorafgaand aan de informatieve vergaderingen te zijn gesteld.

Artikel 20 Spreekrecht voor burgers in de informatieve fase

1. Een ieder kan een verzoek doen om met betrekking tot een onderwerp dat op de agenda staat het woord te voeren.
2. Het woord kan niet gevoerd worden :

   a) over de agendapunten betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
   b) indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
   c) over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
   d) over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
   e) voor boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
   f) door een politieke groepering
   g) indien de kamervoorzitter in het belang van een goede vergaderorde of bij het ontbreken van voldoende belang het verzoek in te spreken afwijst. Hiervan doet de kamervoorzitter bij het begin van de vergadering mededeling.
3. Bij de behandeling van het desbetreffende agendapunt geeft de kamervoorzitter het woord aan de insprekers die zich hebben aangemeld, voordat de leden van de commissie het woord voeren.
4. De spreektijd wordt toegekend aan de hand van de volgorde van aanmelding en bedraagt ten hoogste vijf minuten per spreker of verwante groep van sprekers.
5. Na iedere inspreker zijn de leden van de kamer in de gelegenheid vragen te stellen aan de betreffende inspreker. De tijd benodigd voor het beantwoorden van de vragen door de inspreker wordt niet in mindering gebracht op de toegekende inspreektijd.
6. In daarvoor in aanmerking komende gevallen kan de kamervoorzitter een afwijkende regeling van spreektijd hanteren.
7. De inspreker die het woord voert richt zich tot de kamervoorzitter en dient zich te beperken tot zaken die rechtstreeks verband houden met het aan de orde zijnde agendapunt. De kamervoorzitter ziet hierop toe.

Artikel 21 Beëindiging informatieve fase

1. Wanneer de kamervoorzitter vaststelt, dat over een onderwerp alle relevante informatie is uitgewisseld, sluit hij de informatieve fase.
2. Nadat de informatieve fase is afgesloten, besluit de raadskamer of het onderwerp wordt doorgeleid naar de meningsvormende of besluitvormende fase.
3. Een besluit om een onderwerp door te geleiden naar de meningsvormende fase komt alleen tot stand als een meerderheid van de aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter schaart.
4. Een besluit om een onderwerp door te geleiden naar de besluitvormende fase komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter scharen. .
5. De raadskamer kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende fase
6. Een besluit als bedoeld in het vijfde lid komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen.

Artikel 22 Behandelresultaat

Van een informatieve vergadering wordt een behandelresultaat opgesteld en een verslag gemaakt.

PARAGRAAF 2 DE MENINGSVORMENDE FASE

Artikel 23 Doel en vorm

1. De vergadering in de meningsvormende fase is een raadskamervergadering en bestemd voor het uitwisselen van fractiestandpunten tussen de woordvoerders van de fracties en de indiener(s) van het voorstel en het voeren van discussie over voorstellen aan de raad.
2. In de meningsvormende fase kondigen de woordvoerders van de fracties hun amendementen en/of moties op een aanhangig voorstel of onderwerp aan.
3. Op basis van de ingediende amendementen en moties leidt de kamervoorzitter die discussie in de meningsvormende vergadering.
4. De meningsvormende vergadering vindt plaats in twee termijnen.
5. In de eerste termijn zetten de woordvoerders van de fracties hun standpunt uiteen en is (zijn) de indiener(s) van het voorstel in de gelegenheid hierop te reageren. In de tweede termijn reageren de woordvoerders op de standpunten van andere fracties en op het standpunt van de indiener(s) van het voorstel.

Artikel 24 Spreekregel

Per onderwerp wordt het woord door één vertegenwoordiger per fractie gevoerd.

Artikel 25 Vergaderquorum

1. Een meningsvormende vergadering wordt niet geopend zolang niet een meerderheid van het aantal in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig is.
2. Indien op grond van het eerste lid een meningsvormende vergadering niet kan worden geopend agendeert de Agendacommissie het onderwerp in een vergadering op een volgende Politieke Maandag.
3. Voor het openen van de vergadering, bedoeld in het tweede lid, behoeft geen meerderheid van de in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig te zijn.

Artikel 26 Beëindiging meningsvormende fase

1. Wanneer de kamervoorzitter vaststelt, dat over een onderwerp alle standpunten zijn besproken en de discussie is afgerond, sluit hij de meningsvormende fase.
2. Nadat de meningsvormende fase is afgesloten, besluit de raadskamer of het onderwerp wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase.
3. Een besluit om een onderwerp door te geleiden naar de besluitvormende fase komt tot stand als de fracties waarvan de woordvoerders zich daarachter hebben geschaard, in de raad een meerderheid opleveren.
4. De raadskamer kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende fase.
5. Een besluit als bedoeld in het vijfde lid komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen.

Artikel 27 Verslag

Van een meningsvormende vergadering wordt een verslag gemaakt. Tevens wordt een raadskameradvies opgesteld.

PARAGRAAF 3 DE BESLUITVORMENDE FASE

Paragraaf 3.1 Algemene bepalingen

Artikel 28 Doel en vorm

1. De vergadering in de besluitvormende fase is een raadsvergadering en is bestemd voor het debatteren en beslissen over raadsvoorstellen en het controleren van het gevoerde bestuur.
2. De raadsvergadering vindt plaats in de raadzaal. De Agendacommissie kan beslissen een andere locatie aan te wijzen.

3. De voorzitter, de leden van het college van burgemeester en wethouders en de griffier hebben een vaste zitplaats. De zitplaats van de leden van de raad wordt, door de voorzitter van de raad na overleg in het Presidium, bij aanvang van iedere nieuwe zittingsperiode van de raad aangewezen.
4. De aanwijzing kan, na bespreking in het Presidium, door de voorzitter worden herzien.

Artikel 29 Agenda

1. Bij aanvang van de vergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een lid van de raad of de voorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
2. Het aan de agenda toevoegen van onderwerpen vindt slechts plaats in spoedeisende gevallen.
3. Op verzoek van een lid of op voorstel van de voorzitter kan de raad de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.

Artikel 30 Presentielijst

Ieder ter vergadering komend lid tekent na aankomst in de vergaderzaal de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter en de griffier door ondertekening afgesloten.

Artikel 31 Spreekregels

1. De leden van de raad en de leden van het college en de burgemeester spreken ieder vanaf het voor hen bestemde spreekgestoelte, tenzij de voorzitter toestaat dat van een andere plaats wordt gesproken. Zij richten zich tot de voorzitter.
2. Een lid van de raad voert slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem gekregen te hebben.
3. De voorzitter verleent het woord als eerste aan de fracties die een of meerdere amendementen en/of moties indienen.
4. De beraadslaging over een voorstel of onderwerp geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
5. Elke spreektermijn is afgesloten nadat het college of de burgemeester op het door de leden gesprokene heeft geantwoord.
6. Een lid mag in een termijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel, tenzij de raad anders beslist.
7. Iedere fractie heeft een basisspreektijd van tien minuten voor de eerste raadszetel. Deze spreektijd wordt verhoogd met één minuut voor iedere volgende zetel.
   De spreektijd van een afgesplitste fractie bedraagt vijf minuten.
8. De spreektijd van het college en de burgemeester tezamen bedraagt 40 minuten.
9. Op voorstel van de voorzitter of een of meer van zijn leden kan de raad de spreektijdverdeling wijzigen

Artikel 32 Sluiting beraadslaging en beslissing

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, sluit hij de beraadslaging, tenzij de raad anders beslist.
2. Nadat de beraadslaging is gesloten, vindt na stemming over eventuele amendementen en moties, de stemming plaats over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel.
3. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen eindbeslissing.

Artikel 33 Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, heeft ieder lid het recht door middel van een korte verklaring zijn uit te brengen stem te motiveren binnen de aan diens fractie toegekende spreektijd.

Artikel 34 Stemming over zaken

1. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een stem uit te brengen.

2. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij, nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt, aantekening in de besluitenlijst vragen dat hij zich heeft vergist; in de uitslag van de stemming brengt dit geen verandering.
3. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 35 Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op hetzelfde onderdeel van een aanhangig voorstel zijn ingediend wordt het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming gebracht. Bij verschil van gevoelen over de strekking beslist de raad.
4. Indien tijdens de beraadslagingen over een voorstel een of meer amendementen of moties worden ingediend, dan wordt als eerste over de amendementen gestemd.

Artikel 36 Stemming over personen

1. In geval van stemming over personen, vinden zoveel stemmingen plaats als er personen benoemd, voorgedragen of aanbevolen moeten worden.
2. De stemmingen over personen zijn geheim en kunnen elektronisch of per stembriefje geschieden.
3. Indien schriftelijk wordt gestemd, benoemt de voorzitter drie leden tot stembureau, waarvan het eerst benoemde lid als voorzitter van het stembureau optreedt.
4. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een daartoe aangereikt stembriefje in te leveren. De stembriefjes dienen qua vorm en kleur identiek te zijn.
5. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat ingevolge het tweede lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Is dit niet het geval dan worden de stembriefjes vernietigd en wordt een nieuwe stemming gehouden.
6. Indien meer personen de volstrekte meerderheid hebben verkregen dan er plaatsen te vervullen zijn, dan zijn diegenen, die de meeste stemmen op zich verenigden, verkozen.
   Komen meer personen in aanmerking, die een gelijk aantal stemmen verkregen, dan heeft tussen hen herstemming plaats, waarbij het lid dat de meeste stemmen verkregen heeft, verkozen is.
   Voor het bepalen van de volstrekte meerderheid als bedoeld in artikel 30 van de Gemeentewet worden geacht geen stem te hebben uitgebracht die leden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
   - een blanco stembriefje;
   - een ondertekend stembriefje;
   - een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld, tenzij de stemming verschillende vacatures betreft;
   - een stembriefje waarbij, indien het een benoeming op voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
   - een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.

   In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de voorzitter van de raad op voorstel van de voorzitter van het stembureau.
7. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag en sluiting van de vergadering vernietigd.

Artikel 37 Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, vindt een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd (herstemming). Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee

personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatsvinden.
3. Als ook hierdoor geen volstrekte meerderheid van stemmen wordt verkregen vindt, zo nodig na tussenstemming over hen, die een gelijk aantal stemmen hebben, een vierde stemming plaats over de twee personen, die nu de meeste stemmen hebben verkregen.
4. Indien bij tussenstemming of bij de derde en vierde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 38 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van degenen tussen wie de beslissing moet plaatsvinden, door de voorzitter van de raad op afzonderlijke, geheel gelijke briefjes geschreven, welke briefjes na controle door de voorzitter van het stembureau door hem in een stembus worden geworpen.

2. Vervolgens neemt de voorzitter van de raad een van de briefjes uit de stembus. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Artikel 39 Besluitenlijst en verslag

1. De ontwerpbesluitenlijst van de laatstgehouden raadsvergadering wordt zo spoedig mogelijk in het Raadsinformatiesysteem geplaatst.
2. Tijdens de vergadering wordt de besluitenlijst van de vorige vergadering vastgesteld.
3. De raadsleden, de burgemeester, de wethouders, de griffier en de secretaris hebben het recht, een voorstel tot verandering aan de raad te doen, indien de besluitenlijst onjuistheden bevat of niet duidelijk weergeeft hetgeen besloten is. Een voorstel tot verandering dient vóór het vaststellen van de besluitenlijst bij de griffier te worden ingediend.
4. De besluitenlijst moet inhouden:
   a. de namen van de voorzitter, de griffier, de aanwezige wethouders, de ter vergadering aanwezige leden evenals van de leden die afwezig waren en overige personen die het woord hebben gevoerd;
   b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
   c. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding van de namen van de leden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de leden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden.
5. De besluitenlijst wordt opgesteld onder de zorg van de griffier en na vaststelling door de voorzitter en de griffier ondertekend.
6. Het besprokene wordt vastgelegd in een beeld- en geluidsverslag.

Paragraaf 3.2 Rechten van de leden van de raad

Artikel 40 Interpellatie

1. Ieder lid van de raad kan de raad toestemming vragen voor het houden van een interpellatie.
2. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd, alsmede de te stellen vragen en dient schriftelijk en ten minste vier dagen voorafgaand aan een besluitvormende vergadering bij de voorzitter van de Agendacommissie te worden ingediend.
3. De voorzitter van de Agendacommissie brengt de inhoud van het verzoek onmiddellijk ter kennis van de leden van de raad, de burgemeester en de wethouders.
4. Bij aanvang van de eerstvolgende besluitvormende vergadering na indiening van het verzoek, wordt het verzoek in stemming gebracht. Indien de raad toestemming verleent voor het houden van de interpellatie bepaalt hij op welk tijdstip tijdens de vergadering deze zal worden gehouden.
5. De voorzitter geeft de interpellant als eerste het woord. Daarna krijgt de geïnterpelleerde de gelegenheid de gestelde vragen te beantwoorden. De interpellant kan hierna maximaal drie aanvullende vragen stellen die door de geïnterpelleerde worden beantwoord. Vervolgens starten de beraadslagingen in ten hoogste twee termijnen, waarbij de interpellant als het eerste het woord krijgt en interrupties zijn toegestaan.

Artikel 40a Debatverzoek

1. Ieder lid van de raad kan de raad verzoeken een onderwerp op de agenda van een besluitvormende vergadering te plaatsen;
2. het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover een debat wordt verzocht en dient te worden gesteund door ten minste 8 raadsleden;
3. Agendering van het onderwerp waarop het debatverzoek betrekking heeft vindt niet eerder plaats dan 10 dagen nadat het verzoek is ingediend;

4. De beraadslaging geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 41 Moties

1. Ieder lid van de raad kan tijdens de vergadering naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp of een onderwerp vreemd aan de agenda een motie indienen. Een motie moet schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.
2. Een motie over een onderwerp dat vreemd is aan de agenda dient uiterlijk om 12.00 uur op de donderdag voorafgaande aan de dag van de Politieke Maandag te worden ingediend.
3. De behandeling van een motie naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp vindt tegelijk met de beraadslaging over het betreffende voorstel of onderwerp.
4. De behandeling van een motie vreemd aan de agenda vindt plaats op een vooraf door de voorzitter te bepalen tijdstip;
5. Een motie kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over de motie door de raad plaatsvindt.

Artikel 42 Amendementen

1. Ieder lid van de raad kan tot het sluiten van de beraadslagingen een wijziging (amendement) voorstellen op het voorgestelde besluit of op een amendement dat door een lid is ingediend (subamendement). Er kan alleen beraadslaagd worden over amendementen die ingediend zijn door leden van de raad die in de vergadering aanwezig zijn. Een amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden.
2. Elk amendement of subamendement moet om in behandeling genomen te worden, schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend en dient zodanig geformuleerd te zijn dat het geschikt is om in het voorgestelde besluit te worden verwerkt. De voorzitter kan toestaan dat, met het oog op het eenvoudige karakter van het amendement of subamendement, met een mondelinge indiening wordt volstaan.
3. Een amendement of subamendement is ontoelaatbaar, indien het een strekking heeft, tegengesteld aan die van het voorstel, of indien er tussen de materie van het amendement en die van het voorstel geen rechtstreeks verband bestaat.
4. Een amendement of subamendement wordt geacht toelaatbaar te zijn zolang de raad het niet ontoelaatbaar heeft verklaard. Een voorstel daartoe kan worden gedaan door hetzij de voorzitter, hetzij een van de leden van de raad.
5. Een amendement of subamendement kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het (sub-)amendement door de raad plaatsvindt.

Artikel 43 Initiatiefvoorstellen

1. Ieder lid van de raad kan over enig onderwerp een voorstel aan de raad doen.
2. Een initiatiefvoorstel moet schriftelijk bij de voorzitter van de Agendacommissie worden ingediend.
3. De raad neemt het initiatiefvoorstel niet in behandeling indien het voorstel in strijd is met een wet, een algemene maatregel van bestuur of een verordening.
4. De Agendacommissie plaatst een initiatiefvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk, doch niet eerder dan vier weken nadat het voorstel is ingediend, op de agenda van een raadskamer.
5. Ten behoeve van de behandeling van het initiatiefvoorstel in de raadskamer krijgt het college dan wel de burgemeester de gelegenheid zijn wensen en bedenkingen schriftelijk dan wel mondeling ter kennis van de raad te brengen.
6. De beraadslagingen in de raad over het initiatiefvoorstel vinden op de gebruikelijke wijze plaats, met dien verstande dat de indiener in beide termijnen in kan gaan op de beschouwingen van de leden, alvorens het college of de burgemeester, ingaat op het betoogde.
7. Een initiatiefvoorstel kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het initiatiefvoorstel door de raad plaatsvindt.
8. De raad kan nadere voorwaarden aan de indiening en behandeling van een initiatiefvoorstel stellen.

Artikel 44 Schriftelijke vragen door raadsleden

1. Ieder raadslid kan aan de burgemeester of aan het college schriftelijk vragen stellen over onderwerpen, behorend tot het dagelijks bestuur van de gemeente.
2. De vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien.

3. De vragen worden bij de voorzitter van de Agendacommissie ingediend. Deze draagt er zorg voor, dat de vragen terstond in afschrift aan de raadsleden, de fractievolgers, de burgemeester en de wethouders worden toegezonden.
4. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen vier weken, nadat de vragen zijn binnengekomen. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, krijgt de vragensteller daarvan gemotiveerd schriftelijk bericht van de burgemeester dan wel het college, waarbij aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaats vinden.
5. De antwoorden met de daarbij behorende vragen worden door het college toegezonden aan het betreffende raadslid en door de griffie door middel van plaatsing in het RIS ter kennis gebracht van alle raadsleden en fractievolgers.

PARAGRAAF 4 ALGEMENE BEPALINGEN OVER DE VERGADERINGEN VAN DE RAAD EN DE RAADSKAMERS

Artikel 45 Handhaving orde; schorsing

1. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
   a. de voorzitter van de vergadering het nodig oordeelt.
   b. een lid hem interrumpeert. De voorzitter van de vergadering kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
2. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, een andere spreker in eerste termijn interrumpeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de voorzitter van de vergadering tot de orde geroepen. Indien de spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter van de vergadering hem gedurende de vergadering, waarin dat plaats vindt, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.
3. De voorzitter van de vergadering kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en - indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord - de vergadering sluiten.
4. De kamervoorzitter kan een raadskamer voorstellen aan een lid of fractievolger dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het lid of de fractievolger de vergadering onmiddellijk. Zo nodig laat de kamervoorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan de raad het lid of de fractievolger bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzeggen

Artikel 46 Voorstellen van orde

1. De voorzitter van de vergadering en ieder lid of fractievolger kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat kort kan worden toegelicht.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen; over een voorstel van orde wordt terstond beslist.
3. Een voorstel van orde gedaan in een vergadering van een raadskamer is aangenomen als een meerderheid van de aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter hebben geschaard.

Artikel 47 Schorsing

1. Op verzoek van een lid, het college of op voorstel van de voorzitter van de vergadering kan de raad(skamer) besluiten de beraadslagingen te schorsen teneinde de leden of het college gelegenheid te geven tot onderling nader beraad.
2. Indien de beraadslagingen worden geschorst wordt vooraf de tijdsduur van de schorsing door de voorzitter bepaald.
3. Na verloop van de schorsingsperiode wordt de vergadering onverwijld voortgezet.

Artikel 48 Deelname aan de vergadering door anderen

1. De raad(skamer) kan bepalen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige leden, de voorzitter van de vergadering, de wethouder(s), de griffier of de raadsadviseur deelnemen aan de beraadslaging.
2. Een besluit daartoe wordt op voorstel van de voorzitter van de vergadering of één der leden genomen alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.

3. Op degene die op grond van dit artikel is toegelaten deel te nemen aan de vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van toepassing.

Artikel 49 Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt periodiek aan de raad ter beschikking gesteld en op de agenda geplaatst.
2. De Agendacommissie bepaalt op welke wijze een ingekomen stuk wordt afgedaan, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 50 Besloten vergadering

1. Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 23 en 82, vijfde lid, van de Gemeentewet, kunnen het college of de burgemeester de voorzitter van de vergadering verzoeken een vergadering in beslotenheid te houden dan wel een vergadering in beslotenheid voort te zetten.
3. De vergadering besluit of in beslotenheid wordt vergaderd.

Artikel 51 Besluitenlijst besloten vergadering

1. De besluitenlijst en/of het verslag van een besloten vergadering worden niet toegezonden, maar ligt uitsluitend voor de leden ter inzage.
2. Deze besluitenlijst en/of het verslag worden in een volgende vergadering vastgesteld. Tijdens deze vergadering neemt de raad of de raadskamer een besluit over het al dan niet openbaar maken van deze stukken. Indien de besluitenlijst en/of het verslag aanleiding geven tot bespreking, vindt deze bespreking plaats in beslotenheid.

Artikel 52 Geheimhouding

Voor de afloop van de besloten vergadering beslist de raad of de raadskamer overeenkomstig de artikelen 25, eerste lid of 86, eerste lid van de Gemeentewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden. De raad of de raadskamer kan besluiten de geheimhouding op te heffen.

Artikel 53 Opheffing geheimhouding

Indien de raad op grond van gestelde in de artikelen 25, derde en vierde lid, of 55, tweede en derde lid, of 86, tweede lid, van de Gemeentewet, voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met het betreffende orgaan overleg gevoerd.

Artikel 54 Verbod gebruik mobiele communicatieapparatuur

In de vergaderzaal, met inbegrip van de publieke tribune, is tijdens de vergadering het gebruik, alsmede het stand-by houden van mobiele telefoons of andere communicatiemiddelen dat inbreuk kan maken op de orde van de vergadering, zonder toestemming van de voorzitter van de vergadering niet toegestaan.

Artikel 55 Toehoorders en pers

1. De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.
3. De voorzitter van de vergadering is bevoegd toehoorders, die op enigerlei wijze de orde van de vergadering verstoren, te doen vertrekken. Toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren kan hij voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzeggen.

Artikel 56 Geluid- en beeldregistraties

Degenen die in de vergaderzaal tijdens de raadsvergadering geluid- dan wel beeldregistraties willen maken vragen toestemming aan de voorzitter van de vergadering en gedragen zich naar zijn aanwijzingen.

Artikel 57 Maatregelen van orde

Indien de voorzitter van de vergadering dit nodig oordeelt, kan hij de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen ter handhaving van de orde op de publieke tribune.

Hoofdstuk 7 Begroting en rekening

Artikel 58 Procedure begroting

Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de voorbereiding, het onderzoek, de behandeling en de vaststelling van de begroting volgens een procedure die de raad vaststelt.

Artikel 59 Procedure jaarrekening

Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de voorbereiding en het onderzoek van de jaarrekening en het jaarverslag, alsmede de vaststelling van de jaarrekening en van een eventueel indemniteitsbesluit volgens een procedure die de raad vaststelt.

Hoofdstuk 8 Lidmaatschap van andere organisaties

Artikel 60 Verslag; verantwoording

1. Een lid van de raad, een wethouder, de burgemeester, de griffier of de secretaris, die door de gemeenteraad is aangewezen tot lid van het algemene bestuur van een openbaar lichaam of van een ander gemeenschappelijk orgaan, ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen doet verslag met een minimum van 1 keer per jaar, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk over zaken die in het algemeen bestuur als bedoeld aan de orde zijn.
2. Ieder lid van de raad kan aan een persoon als bedoeld in het eerste lid, mondelinge en/of schriftelijke vragen stellen. De regels voor het stellen van mondelinge respectievelijk schriftelijke vragen, vastgelegd in artikel 8 respectievelijk 44, zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer een lid van de raad een persoon als bedoeld in het eerste lid ter verantwoording wenst te roepen over zijn wijze van functioneren als zodanig, besluit de raad over het toestaan daarvan. Hierbij zijn de regels voor het houden van een interpellatie, vastgelegd in artikel 40, van toepassing.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op andere organisaties of instituties, waarin de raad één of meer van zijn leden heeft benoemd.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 61 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van het reglement, beslist de raad of raadskamer op voorstel van de voorzitter van de vergadering.

Artikel 62 Afwijking van het reglement

De raad(skamer) kan besluiten van de bepalingen van dit reglement af te wijken indien de afwijking niet in strijd is met een wettelijk voorschrift.

Artikel 63 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking nadat het op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

GEMEENTE Arnhem

Het reglement van orde van de politieke maandag van de gemeente Arnhem 2014, vastgesteld bij raadsbesluit van 10 maart 2014, zaaknr. 2014.0.022.172, en sindsdien een maal gewijzigd wordt op dat tijdstip ingetrokken.

2. De verordening op de Procedurecommissie, vastgesteld bij raadsbesluit van 24 september 2012, documentnummer 2012.0.101.975., in te trekken.

De griffier,

De voorzitter,

Voor 39

Tegen 0

Vaststellen van het reglement van Orde voor de Politieke Maandag / intrekken van de Verordening op de Procedurecommissie

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	2	0
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Documentnummer	**n.v.t.**
Zaaknummer	**199331**

ONDERWERP: Vaststellen van het Reglement van Orde voor de Politieke Maandag / Intrekken van de Verordening op de Procedurecommissie.

Voorstel

1. Vaststellen van het Reglement van Orde voor de Politieke Maandag 2017

2. Intrekken van de verordening op de Procedurecommissie

Inleiding

De Procedurecommissie stelt u voor over te gaan tot een wijziging van het Reglement van Orde voor de Politieke Maandag. Met de wijziging wordt primair beoogd in het reglement een wettelijke basis aan te brengen voor een Presidium van de raad en een Agendacommissie. Beide gremia zullen in de plaats komen van de huidige Procedurecommissie. De verordening op de Procedurecommissie zal worden ingetrokken.

Naast de genoemde primaire reden voor de wijziging van het Reglement van Orde wordt dit voorstel tevens aangegrepen om het Reglement te actualiseren. Zo zal onder meer de regeling van het raadsinstrument 'debatverzoek' ondergebracht worden in het reglement.

Gezien de omvang van de wijziging van het reglement bieden wij u een geheel nieuw Reglement van Orde ter vaststelling aan.

Beoogd effect

Het reguleren van de overgang van een Procurecommissie naar een Presidium en Agendacommissie en het overigens actualiseren van het reglement van orde.

Argumenten

De nieuwe inrichting voor het dagelijks bestuur van de gemeenteraad versterkt de positie van de burgemeester. Het versterkt de positie in de zin van het bieden aan de burgemeester als voorzitter van de raad van een positie waarin hij meer inhoudelijk en meer frequent met de raad c.q. zijn fractievoorzitters kan overleggen. Dit wordt gerealiseerd door de burgemeester te belasten met het voorzitterschap van het Presidium, een gremium dat zich bezighoudt met organisatie en functioneren van de raad. De huidige Procedurecommissie is hiervoor niet geschikt. De burgemeester kan namelijk geen lid zijn van deze commissie ex art. 82 van de Gemeentewet. Daarnaast is het niet gewenst het huidige volledige takenpakket - dat wil zeggen inclusief de wekelijkse vaststelling van de agenda's van de Politieke Maandag - van de Procedurecommissie volledig onder de voorzittersverantwoordelijkheid van de burgemeester te brengen. Een splitsing in een Presidium en een Agendacommissie is een veel gebruikte, passende constructie.

Arnhem GEMEENTE

Het Presidium heeft een algemeen adviserende rol aan de raad inzake de organisatie, de werkzaamheden en het functioneren van de raad. De voorzitter van de raad is voorzitter van het Presidium. Alle fractievoorzitters zijn lid van het Presidium. Zij kunnen zich laten vervangen door een vaste vervanger. De vicevoorzitter van de raad maakt eveneens deel uit van het Presidium. Het Presidium wordt ondersteund door de raadsgriffier.
Het Presidium vervult ten aanzien van de inhoudelijke aspecten van het raadswerk géén rol; het is niet de bedoeling dat er binnen de raad een nieuw bestuursorgaan wordt gecreëerd. Mede om die reden heeft iedereen in het Presidium een stem die even zwaar weegt. Het Presidium kan standaard bij elkaar komen in de ochtend van de dag waarop een raadsvergadering plaatsvindt. Verder kan het Presidium op initiatief van de voorzitter op andere momenten bijeenkomen wanneer de voorzitter vertrouwelijke mededelingen wil doen aan de fractievoorzitters of politiek gevoelige zaken met hen wil bespreken. Daarmee kan het Presidium tevens de rol van seniorenconvent/fractievoorzittersoverleg vervullen.
Een Presidium is geen formele commissie in de zin van de Gemeentewet. Daar kan immers de burgemeester als lid van het college geen deel van uitmaken. Een Presidium vindt om die reden zijn wettelijke basis in het Reglement van Orde.

Naast een Presidium wordt voorgesteld een Agendacommissie in het leven te roepen. Waar het Presidium zich bezighoudt met algemene zaken die betrekking hebben op het bestuur van de raad, richt de taak van de Agendacommissie zich specifiek op de agendering. De Agendacommissie heeft het overzicht van alle onderwerpen waar de raad zich mee bezighoudt en zorgt voor de planning. De commissie (of een uit de commissie samen te stellen 'dagelijks bestuur') stelt wekelijks de agenda's van de raadskamers en de (concept)agenda van de raadsvergadering vast. De Agendacommissie zal bestaan uit (een aantal) vaste raadskamervoorzitters en onder leiding staan van de vicevoorzitter van de raad. Voor zover fracties niet door een raadskamervoorzitter worden vertegenwoordigd kunnen zij een fractielid afvaardigen in de Agendacommissie.
De afstemming tussen Presidium en Agendacommissie vindt plaats door middel van overleg tussen de voorzitters van beide gremia: de voorzitter en vicevoorzitter van de raad en doordat beide gremia door de griffie worden ondersteund.

Financiën

Geen bijzonderheden

Uitvoering

De griffie is belast met de uitvoering van de overgang van Procedurecommissie in Presidium en Agendacommissie.

Communicatie

Dit voorstel is van regelingstechnische aard en met name gericht op de inrichting van het dagelijks bestuur van de raad en op de procedurele regels die de raad voor zijn vergaderingen hanteert. De communicatie hierover zal verzorgd worden door de griffie en primair gericht zijn op de deelnemers aan de vergaderingen van de raad en de raadskamers. Op de website van de gemeenteraad zullen deze procedureregels toegankelijk worden gemaakt en daar waar ze een externe werking hebben worden voorzien van een nadere toelichting.

Besluit van	27 november 2017
Documentnummer	
Zaaknummer	

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Procedurecommissie van 25 september 2017, Cluster Griffie nummer: xxxxx ;

gelet op artikel 16 van de Gemeentewet ;

besluit:

1. vast te stellen het navolgende

REGLEMENT VAN ORDE VOOR DE POLITIEKE MAANDAG VAN DE GEMEENTE ARNHEM 2017

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- Politieke Maandag: aanduiding voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers van de gemeente Arnhem;
- Raadskamer: een commissie als bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet;
- Agendacommissie: de commissie belast met de voorbereiding en agendering van de Politieke Maandag;
- voorzitter: de voorzitter van de raad of diens vervanger;
- vicevoorzitter: de vervanger van de voorzitter van de raad, tevens voorzitter van de Agendacommissie;
- kamervoorzitter: de voorzitter van een raadskamer of diens vervanger;
- college: het college van burgemeester en wethouders van Arnhem;
- initiatiefvoorstel: een voorstel voor een verordening of een ander voorstel;
- amendement: voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen;
- subamendement: voorstel tot wijziging van een aanhangig amendement, naar de vorm geschikt om direct te worden opgenomen in het amendement waarop het betrekking heeft;
- motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken;
- politieke groepering groep mensen die zich organiseert en afspraken maakt op basis van gemeenschappelijke politieke uitgangspunten, met als doel deel te nemen aan het politiek bestuur;

Artikel 2 De Politieke Maandag; tijd, plaats en inhoud

1. De vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers vinden plaats op Maandag, beginnen om 18.45 uur, eindigen om 23.15 uur en worden gehouden in het stadhuis.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 17 en 18 van de Gemeentewet kan de Agendacommissie in bijzondere gevallen een andere dag en/of een ander aanvangsuur en eindtijdstip bepalen of een andere locatie aanwijzen.
3. Een Politieke Maandag kan bestaan uit:

a. het vrije inspreekrecht voor burgers;

b. de rondvraag voor raadsleden en fractievolgers;
c. de mededelingen van het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester;
d. de informatieve raadskamervergadering;
e. de meningsvormende raadskamervergadering;
f. de besluitvormende raadsvergadering;
g. overige raadsactiviteiten;

Artikel 2a De fases van besluitvorming

1. Het besluitvormingsproces bestaat uit drie fases: de informatieve fase, de meningsvormende fase en de besluitvormende fase.
2. De raadskamers bereiden de besluitvorming van de raad voor in de informatieve en meningsvormende fase.
3. Het inspreken door burgers op geagendeerde onderwerpen vindt plaats in de informatieve fase.
4. De Agendacommissie kan bepalen dat een voorstel direct in een gecombineerde informatieve/meningsvormende fase of direct in de besluitvormende fase wordt gebracht.
5. Een direct in de besluitvormende fase gebracht voorstel kan op verzoek van een of meer leden worden terugverwezen voor bespreking in informatieve en/of meningsvormende fase.

Artikel 3 Het Presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de voorzitter, de vice voorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan zijn vergaderingen.
4. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad voor zover het niet betreft de taken van de agendacommissie.
5. Het presidium regelt haar werkzaamheden in een reglement voor het Presidium.

Artikel 4 De Agendacommissie

1. Er is een commissie als bedoeld in artikel 83 van de Gemeentewet, genaamd Agendacommissie die bestaat uit de vice voorziiter van de raad en de voorzitters van de raadskamers (maximaal een per fractie) ; overige fracties kunnen een fractielid afvaardigen.
2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
   a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen en raadskamervergaderingen;
   b. het vaststellen van de vergadercyclus van de Politieke Maandag;
   c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewet.
3. De vicevoorzitter van de raad is voorzitter van de Agendacommissie
4. De agendacommissie regelt haar werkzaamheden in een reglement voor de Agendacommissie.

Artikel 5 Oproep en Agenda Politieke Maandag

1. De voorzitter van de Agendacommissie roept ten minste vijf dagen voor een Politieke Maandag de leden van de raad, de fractievolgers, de burgemeester, de wethouders, de gemeentesecretaris en de fracties op door middel van het plaatsen van de agenda in het raadsinformatiesysteem onder vermelding van dag, plaats en tijdstip van de Politieke Maandag.
2. Ingeval de Politieke Maandag bestaat uit een besluitvormende raadsvergadering wordt de oproep door de voorzitter van de raad gedaan.
3. In spoedeisende gevallen kan na het oproepen tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van een Politieke Maandag een aanvullende agenda worden opgesteld .en in het raadsinformatiesysteem worden geplaatst.
4. De griffier draagt er zorg voor dat de oproep, de agenda en de daarbij behorende stukken, alsmede stukken, die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, openbaar worden gemaakt door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.
5. De Agendacommissie plaatst een complex raadsvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk op de agenda van een raadskamer, doch niet eerder dan nadat tien dagen zijn verstreken na de plaatsing van het raadsvoorstel in het raadsinformatiesysteem.
6. Indien voor documenten op grond van artikel 25, eerste dan wel tweede lid of artikel 86, eerste dan wel tweede lid van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden deze documenten niet in het raadsinformatiesysteem geplaatst en liggen deze bij de griffier ter inzage dan wel worden deze aan de raadsleden per post gezonden.

Artikel 6··Aanwezigheid burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris

1. De Burgemeester, de wethouders en de gemeentesecretaris worden uitgenodigd aanwezig te zijn op de Politieke Maandag, tenzij de Agendacommissie anders beslist.
2. Burgemeester en wethouders kunnen deelnemen aan de beraadslagingen.
3. De burgemeester en de wethouders kunnen zich op de Politieke Maandag laten bijstaan door ambtenaren die zij aanwijzen.

Hoofdstuk 2 Het vrije inspreekrecht voor burgers

Artikel 7

1. Burgers die een vraag of vraagstuk aan de gemeenteraad willen voorleggen kunnen een verzoek daartoe richten aan de voorzitter.
2. Het woord kan niet worden gevoerd:
    a. over onderwerpen betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
    b. indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
    c. over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
    d. over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
    e. voor het uitdragen van boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
    f. over een onderwerp dat primair behoort tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders en dat nog niet aan het college of een lid daarvan is voorgelegd;
    g. door een politieke groepering.
3. Na beoordeling van het verzoek kunnen betrokkenen worden uitgenodigd om tijdens een Politieke Maandag aanwezig te zijn om het woord te voeren.
4. De voorzitter stelt de spreektijden vast.
5. De voorzitter kan in het belang van een goede vergaderorde of vanwege het ontbreken van voldoende belang besluiten om van uitnodiging van betrokkenen af te zien.

Hoofdstuk 3 De Rondvraag voor raadsleden en fractievolgers en de mededelingen van het college en de burgemeester

Artikel 8 Rondvraag

1. Ieder raadslid of fractievolger kan tijdens een Politieke Maandag een mondelinge vraag stellen aan het college of de burgemeester.
2. De vraag moet kort en duidelijk geformuleerd zijn, één onderwerp betreffen, mag uit maximaal drie deelvragen bestaan en schriftelijk worden ingediend bij de griffie, uiterlijk op de dag van de Politieke Maandag om 12.00 uur.
3. De griffie brengt de vragen zo spoedig mogelijk na het verstrijken van de termijn van indiening ter kennis van de leden van de raad, de fractievolgers en, het college en de gemeentesecretaris.
4. De vragen worden, zo mogelijk, in dezelfde vergadering behandeld en beantwoord, in de volgorde waarin zij bij de voorzitter zijn ingediend.
5. De voorzitter kan op basis van een beoordeling van spoedeisendheid en/of actualiteit een wijziging in de volgorde van de vragen aanbrengen.
6. De voorzitter zendt vragen die betrekking hebben op een onderwerp dat in behandeling is of komt in een raadskamer, door naar de betreffende kamer. De behandeling en beantwoording van deze vragen geschieden in dat geval in de raadskamer die het onderwerp behandelt.
7. De vragensteller wordt tijdens de rondvraag het woord verleend om de vraag te stellen en een toelichting te geven. Het college en/of de burgemeester wordt het woord verleend om de vraag te beantwoorden.
8. Na de beantwoording worden zowel de vragensteller als het college en/of de burgemeester het woord verleend om in de tweede termijn te reageren.

9. In de tweede termijn mogen alle leden en fractievolgers aanvullende vragen stellen.
10. Indien leden of fractievolgers naar aanleiding van het stellen van een vraag een debat willen voeren, dan richten zij daartoe een gemotiveerd agenderingsverzoek aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 9 Mededelingen van het college en de burgemeester

1. De wethouders en de burgemeester kunnen tijdens een Politieke Maandag mondelinge mededelingen doen.
2. Het verzoek om een mededeling te doen moet onder vermelding van het onderwerp schriftelijk worden ingediend bij de voorzitter, uiterlijk op de dag van de Politieke Maandag om 12.00 uur.
3. De voorzitter brengt de onderwerpen waarover mededelingen worden gedaan zo spoedig mogelijk na het verstrijken van de termijn van indiening ter kennis van de leden van de raad en de fractievolgers.

Artikel 10 Overige bepalingen

1. De rondvraag/mededelingen wordt voorgezeten door de voorzitter danwel de vice voorzitter van de raad.
2. De maximale tijd voor het vrije inspreekrecht en de rondvraag/mededelingen bedraagt 45 minuten.
3. Tijdens de rondvraag en mededelingen gedane toezeggingen en gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd door de griffie.

Hoofdstuk 4 De raadskamers

artikel 11 Taak en samenstelling raadskamers

1. Er zijn raadskamers. Deze zijn bestemd voor discussie tussen de fracties, de uitoefening van het onderwerp gebonden inspreekrecht, overleg met het college en de voorbereiding van de besluitvorming in de raad.
2. Iedere raadskamer bestaat uit een raadskamervoorzitter en door de fracties aan te wijzen raadsleden en/of fractievolgers.
3. Per onderwerp dat in een raadskamer aan de orde is wijzen de fracties één lid als woordvoerder aan.
4. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de fractievolgers in handen van de voorzitter van de raad de eed of belofte af.
5. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op de leden van een raadskamer die geen raadslid zijn (fractievolgers).
6. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal drie personen tegelijkertijd als fractievolger aanwijzen.
7. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal vijf personen voor beëdiging als fractievolger voordragen.
8. Op gemotiveerd verzoek van een fractie kan de Agendacommissie, indien er sprake is van bijzondere omstandigheden, een afwijking toestaan van het gestelde in het zesde en zevende lid.
9. De fracties doen van een aanwijzing of het ontslag als fractievolger schriftelijk mededeling aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 12 De raadskamervoorzitter

1. De voorzitters van de raadskamers worden door de Agendacommissie aangewezen.
2. De raadskamervoorzitter is belast met:
   a) het leiden van de vergadering;
   b) het handhaven van de orde in de vergadering;
   c) het doen naleven van deze verordening;
   d) hetgeen deze verordening hem verder opdraagt.
3. Bij verhindering van de raadskamervoorzitter voorziet de Agendacommissie in zijn vervanging.

Artikel 13 Raadsadviseur

1. De raadskamer wordt ondersteund door een raadsadviseur.
2. Een raadsadviseur is in iedere vergadering aanwezig.

Hoofdstuk 5 De Raad

Artikel 14 Leden van de Raad; toelating en beëdiging; benoeming wethouders

1. Bij benoeming van een nieuw lid van de raad stelt de raad een commissie in bestaande uit drie leden van de raad. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven, de daarop betrekking hebbende stukken van het nieuw benoemde lid en het proces-verbaal van het centrale stembureau.
2. De commissie brengt na haar onderzoek van de geloofsbrieven verslag uit aan de raad en doet daarbij een voorstel voor een besluit. In het verslag wordt ook melding gemaakt van een minderheidsstandpunt; de raad beraadslaagt over het verslag van de commissie en beslist over de geloofsbrieven.
3. Na een verkiezing voor de leden van de raad roept de voorzitter de toegelaten leden van de raad op om in de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
4. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd lid van de raad op voor de vergadering van de raad waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. Bij de benoeming van een wethouder wordt overeenkomstig het eerste lid een commissie ingesteld welke onderzoekt of de kandidaat voldoet aan de eisen van de Gemeentewet. De werkwijze van deze commissie is overeenkomstig het tweede lid.

Artikel 15 Fracties

1. De leden van de raad, die door het centrale stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.
2. Indien boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Indien geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie voor de eerste vergadering van de raad aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad wil voeren.
3. De namen van degenen die als voorzitter van de fractie en als diens plaatsvervanger optreden worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
   a. indien:
      1° één of meer leden van een fractie als zelfstandige fractie gaan optreden;
      2° twee of meer fracties als één fractie gaan optreden;
      3° één of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie;
      wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.
   b. Met de onder a beschreven veranderde situatie wordt rekening gehouden met ingang van de eerstvolgende Politieke Maandag na de mededeling daarvan.
4. Een nieuw gevormde fractie als bedoeld in het derde lid onder 1 wordt aangeduid als ‘groep’ gecombineerd met de naam van zijn fractievoorzitter.

Artikel 16 Voorzitter van de Raad

1. De voorzitter is belast met:
   a. het leiden van de vergadering;
   b. het handhaven van de orde in de vergadering;
   c. het doen naleven van het reglement van orde;
   d. hetgeen de wet of dit reglement hem verder opdraagt.
2. De voorzitter wordt vervangen door de vicevoorzitter.

Artikel 17 De Vicevoorzitter van de Raad

1. De vicevoorzitter wordt door de raad uit zijn midden benoemd.
2. De vicevoorzitter is belast met de waarneming van het voorzitterschap van de raad.
3. De vicevoorzitter wordt benoemd voor een periode van twee jaar en kan worden herbenoemd.
4. De raad kan de vicevoorzitter ontslaan.
5. De vicevoorzitter kan ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling van de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in, of zoveel eerder als een opvolger is benoemd.
6. De vicevoorzitter is tevens voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 18 De griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad aanwezig.
2. Bij zijn verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door de raad daartoe aangewezen ambtenaar.
3. De griffier kan, indien hij daartoe door de voorzitter van de raad wordt verzocht, aan de beraadslagingen in de raadsvergadering deelnemen.

Hoofdstuk 6 De fases van besluitvorming

PARAGRAAF 1 DE INFORMATIEVE FASE

Artikel 19 Doel en vorm

1. De vergadering in de informatieve fase is een raadskamervergadering en is bestemd voor het uitwisselen van informatie tussen de woordvoerders van de fracties, burgers, burgemeester, wethouders, ambtenaren en overige deskundigen over voorstellen aan de raad en andere onderwerpen.

2. De informatieve vergadering kan bestaan uit diverse vormen van overleg en uitwisseling en/of overdracht van informatie.
3. Technische vragen dienen voorafgaand aan de informatieve vergaderingen te zijn gesteld.

Artikel 20 Spreekrecht voor burgers in de informatieve fase

1. Een ieder kan een verzoek doen om met betrekking tot een onderwerp dat op de agenda staat het woord te voeren.
2. Het woord kan niet gevoerd worden :

   a) over de agendapunten betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
   b) indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
   c) over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
   d) over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
   e) voor boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
   f) door een politieke groepering
   g) indien de kamervoorzitter in het belang van een goede vergaderorde of bij het ontbreken van voldoende belang het verzoek in te spreken afwijst. Hiervan doet de kamervoorzitter bij het begin van de vergadering mededeling.
3. Bij de behandeling van het desbetreffende agendapunt geeft de kamervoorzitter het woord aan de insprekers die zich hebben aangemeld, voordat de leden van de commissie het woord voeren.
4. De spreektijd wordt toegekend aan de hand van de volgorde van aanmelding en bedraagt ten hoogste vijf minuten per spreker of verwante groep van sprekers.
5. Na iedere inspreker zijn de leden van de kamer in de gelegenheid vragen te stellen aan de betreffende inspreker. De tijd benodigd voor het beantwoorden van de vragen door de inspreker wordt niet in mindering gebracht op de toegekende inspreektijd.
6. In daarvoor in aanmerking komende gevallen kan de kamervoorzitter een afwijkende regeling van spreektijd hanteren.
7. De inspreker die het woord voert richt zich tot de kamervoorzitter en dient zich te beperken tot zaken die rechtstreeks verband houden met het aan de orde zijnde agendapunt. De kamervoorzitter ziet hierop toe.

Artikel 21 Beëindiging informatieve fase

1. Wanneer de kamervoorzitter vaststelt, dat over een onderwerp alle relevante informatie is uitgewisseld, sluit hij de informatieve fase.
2. Nadat de informatieve fase is afgesloten, besluit de raadskamer of het onderwerp wordt doorgeleid naar de meningsvormende of besluitvormende fase.
3. Een besluit om een onderwerp door te geleiden naar de meningsvormende fase komt alleen tot stand als een meerderheid van de aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter schaart.
4. Een besluit om een onderwerp door te geleiden naar de besluitvormende fase komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter scharen. .
5. De raadskamer kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende fase
6. Een besluit als bedoeld in het vijfde lid komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen.

Artikel 22 Behandelresultaat

Van een informatieve vergadering wordt een behandelresultaat opgesteld en een verslag gemaakt.

PARAGRAAF 2 DE MENINGSVORMENDE FASE

Artikel 23 Doel en vorm

1. De vergadering in de meningsvormende fase is een raadskamervergadering en bestemd voor het uitwisselen van fractiestandpunten tussen de woordvoerders van de fracties en de indiener(s) van het voorstel en het voeren van discussie over voorstellen aan de raad.
2. In de meningsvormende fase kondigen de woordvoerders van de fracties hun amendementen en/of moties op een aanhangig voorstel of onderwerp aan.
3. Op basis van de ingediende amendementen en moties leidt de kamervoorzitter die discussie in de meningsvormende vergadering.
4. De meningsvormende vergadering vindt plaats in twee termijnen.
5. In de eerste termijn zetten de woordvoerders van de fracties hun standpunt uiteen en is (zijn) de indiener(s) van het voorstel in de gelegenheid hierop te reageren. In de tweede termijn reageren de woordvoerders op de standpunten van andere fracties en op het standpunt van de indiener(s) van het voorstel.

Artikel 24 Spreekregel

Per onderwerp wordt het woord door één vertegenwoordiger per fractie gevoerd.

Artikel 25 Vergaderquorum

1. Een meningsvormende vergadering wordt niet geopend zolang niet een meerderheid van het aantal in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig is.
2. Indien op grond van het eerste lid een meningsvormende vergadering niet kan worden geopend agendeert de Agendacommissie het onderwerp in een vergadering op een volgende Politieke Maandag.
3. Voor het openen van de vergadering, bedoeld in het tweede lid, behoeft geen meerderheid van de in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig te zijn.

Artikel 26 Beëindiging meningsvormende fase

1. Wanneer de kamervoorzitter vaststelt, dat over een onderwerp alle standpunten zijn besproken en de discussie is afgerond, sluit hij de meningsvormende fase.
2. Nadat de meningsvormende fase is afgesloten, besluit de raadskamer of het onderwerp wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase.
3. Een besluit om een onderwerp door te geleiden naar de besluitvormende fase komt tot stand als de fracties waarvan de woordvoerders zich daarachter hebben geschaard, in de raad een meerderheid opleveren.
4. De raadskamer kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende fase.
5. Een besluit als bedoeld in het vijfde lid komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen.

Artikel 27 Verslag

Van een meningsvormende vergadering wordt een verslag gemaakt. Tevens wordt een raadskameradvies opgesteld.

PARAGRAAF 3 DE BESLUITVORMENDE FASE

Paragraaf 3.1 Algemene bepalingen

Artikel 28 Doel en vorm

1. De vergadering in de besluitvormende fase is een raadsvergadering en is bestemd voor het debatteren en beslissen over raadsvoorstellen en het controleren van het gevoerde bestuur.
2. De raadsvergadering vindt plaats in de raadzaal. De Agendacommissie kan beslissen een andere locatie aan te wijzen.

3. De voorzitter, de leden van het college van burgemeester en wethouders en de griffier hebben een vaste zitplaats. De zitplaats van de leden van de raad wordt, door de voorzitter van de raad na overleg in het Presidium, bij aanvang van iedere nieuwe zittingsperiode van de raad aangewezen.
4. De aanwijzing kan, na bespreking in het Presidium, door de voorzitter worden herzien.

Artikel 29 Agenda

1. Bij aanvang van de vergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een lid van de raad of de voorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
2. Het aan de agenda toevoegen van onderwerpen vindt slechts plaats in spoedeisende gevallen.
3. Op verzoek van een lid of op voorstel van de voorzitter kan de raad de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.

Artikel 30 Presentielijst

Ieder ter vergadering komend lid tekent na aankomst in de vergaderzaal de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter en de griffier door ondertekening afgesloten.

Artikel 31 Spreekregels

1. De leden van de raad en de leden van het college en de burgemeester spreken ieder vanaf het voor hen bestemde spreekgestoelte, tenzij de voorzitter toestaat dat van een andere plaats wordt gesproken. Zij richten zich tot de voorzitter.
2. Een lid van de raad voert slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem gekregen te hebben.
3. De voorzitter verleent het woord als eerste aan de fracties die een of meerdere amendementen en/of moties indienen.
4. De beraadslaging over een voorstel of onderwerp geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
5. Elke spreektermijn is afgesloten nadat het college of de burgemeester op het door de leden gesprokene heeft geantwoord.
6. Een lid mag in een termijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel, tenzij de raad anders beslist.
7. Iedere fractie heeft een basisspreektijd van tien minuten voor de eerste raadszetel. Deze spreektijd wordt verhoogd met één minuut voor iedere volgende zetel.
   De spreektijd van een afgesplitste fractie bedraagt vijf minuten.
8. De spreektijd van het college en de burgemeester tezamen bedraagt 40 minuten.
9. Op voorstel van de voorzitter of een of meer van zijn leden kan de raad de spreektijdverdeling wijzigen

Artikel 32 Sluiting beraadslaging en beslissing

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, sluit hij de beraadslaging, tenzij de raad anders beslist.
2. Nadat de beraadslaging is gesloten, vindt na stemming over eventuele amendementen en moties, de stemming plaats over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel.
3. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen eindbeslissing.

Artikel 33 Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, heeft ieder lid het recht door middel van een korte verklaring zijn uit te brengen stem te motiveren binnen de aan diens fractie toegekende spreektijd.

Artikel 34 Stemming over zaken

1. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een stem uit te brengen.

2. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij, nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt, aantekening in de besluitenlijst vragen dat hij zich heeft vergist; in de uitslag van de stemming brengt dit geen verandering.
3. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 35 Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op hetzelfde onderdeel van een aanhangig voorstel zijn ingediend wordt het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming gebracht. Bij verschil van gevoelen over de strekking beslist de raad.
4. Indien tijdens de beraadslagingen over een voorstel een of meer amendementen of moties worden ingediend, dan wordt als eerste over de amendementen gestemd**.**

Artikel 36 Stemming over personen

1. In geval van stemming over personen, vinden zoveel stemmingen plaats als er personen benoemd, voorgedragen of aanbevolen moeten worden.
2. De stemmingen over personen zijn geheim en kunnen elektronisch of per stembriefje geschieden.
3. Indien schriftelijk wordt gestemd, benoemt de voorzitter drie leden tot stembureau, waarvan het eerst benoemde lid als voorzitter van het stembureau optreedt.
4. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een daartoe aangereikt stembriefje in te leveren. De stembriefjes dienen qua vorm en kleur identiek te zijn.
5. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat ingevolge het tweede lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Is dit niet het geval dan worden de stembriefjes vernietigd en wordt een nieuwe stemming gehouden.
6. Indien meer personen de volstrekte meerderheid hebben verkregen dan er plaatsen te vervullen zijn, dan zijn diegenen, die de meeste stemmen op zich verenigden, verkozen.
   Komen meer personen in aanmerking, die een gelijk aantal stemmen verkregen, dan heeft tussen hen herstemming plaats, waarbij het lid dat de meeste stemmen verkregen heeft, verkozen is.
   Voor het bepalen van de volstrekte meerderheid als bedoeld in artikel 30 van de Gemeentewet worden geacht geen stem te hebben uitgebracht die leden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
   - een blanco stembriefje;
   - een ondertekend stembriefje;
   - een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld, tenzij de stemming verschillende vacatures betreft;
   - een stembriefje waarbij, indien het een benoeming op voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
   - een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.

   In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de voorzitter van de raad op voorstel van de voorzitter van het stembureau.
7. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag en sluiting van de vergadering vernietigd.

Artikel 37 Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, vindt een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd (herstemming). Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee

personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatsvinden.
3. Als ook hierdoor geen volstrekte meerderheid van stemmen wordt verkregen vindt, zo nodig na tussenstemming over hen, die een gelijk aantal stemmen hebben, een vierde stemming plaats over de twee personen, die nu de meeste stemmen hebben verkregen.
4. Indien bij tussenstemming of bij de derde en vierde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 38 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van degenen tussen wie de beslissing moet plaatsvinden, door de voorzitter van de raad op afzonderlijke, geheel gelijke briefjes geschreven, welke briefjes na controle door de voorzitter van het stembureau door hem in een stembus worden geworpen.

2. Vervolgens neemt de voorzitter van de raad een van de briefjes uit de stembus. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Artikel 39 Besluitenlijst en verslag

1. De ontwerpbesluitenlijst van de laatstgehouden raadsvergadering wordt zo spoedig mogelijk in het Raadsinformatiesysteem geplaatst.
2. Tijdens de vergadering wordt de besluitenlijst van de vorige vergadering vastgesteld.
3. De raadsleden, de burgemeester, de wethouders, de griffier en de secretaris hebben het recht, een voorstel tot verandering aan de raad te doen, indien de besluitenlijst onjuistheden bevat of niet duidelijk weergeeft hetgeen besloten is. Een voorstel tot verandering dient vóór het vaststellen van de besluitenlijst bij de griffier te worden ingediend.
4. De besluitenlijst moet inhouden:
   a. de namen van de voorzitter, de griffier, de aanwezige wethouders, de ter vergadering aanwezige leden evenals van de leden die afwezig waren en overige personen die het woord hebben gevoerd;
   b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
   c. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding van de namen van de leden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de leden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden.
5. De besluitenlijst wordt opgesteld onder de zorg van de griffier en na vaststelling door de voorzitter en de griffier ondertekend.
6. Het besprokene wordt vastgelegd in een beeld- en geluidsverslag.

Paragraaf 3.2 Rechten van de leden van de raad

Artikel 40 Interpellatie

1. Ieder lid van de raad kan de raad toestemming vragen voor het houden van een interpellatie.
2. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd, alsmede de te stellen vragen en dient schriftelijk en ten minste vier dagen voorafgaand aan een besluitvormende vergadering bij de voorzitter van de Agendacommissie te worden ingediend.
3. De voorzitter van de Agendacommissie brengt de inhoud van het verzoek onmiddellijk ter kennis van de leden van de raad, de burgemeester en de wethouders.
4. Bij aanvang van de eerstvolgende besluitvormende vergadering na indiening van het verzoek, wordt het verzoek in stemming gebracht. Indien de raad toestemming verleent voor het houden van de interpellatie bepaalt hij op welk tijdstip tijdens de vergadering deze zal worden gehouden.
5. De voorzitter geeft de interpellant als eerste het woord. Daarna krijgt de geïnterpelleerde de gelegenheid de gestelde vragen te beantwoorden. De interpellant kan hierna maximaal drie aanvullende vragen stellen die door de geïnterpelleerde worden beantwoord. Vervolgens starten de beraadslagingen in ten hoogste twee termijnen, waarbij de interpellant als het eerste het woord krijgt en interrupties zijn toegestaan.

Artikel 40a Debatverzoek

1. Ieder lid van de raad kan de raad verzoeken een onderwerp op de agenda van een besluitvormende vergadering te plaatsen;
2. het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover een debat wordt verzocht en dient te worden gesteund door ten minste 8 raadsleden;
3. Agendering van het onderwerp waarop het debatverzoek betrekking heeft vindt niet eerder plaats dan 10 dagen nadat het verzoek is ingediend;

4. De beraadslaging geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 41 Moties

1. Ieder lid van de raad kan tijdens de vergadering naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp of een onderwerp vreemd aan de agenda een motie indienen. Een motie moet schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.
2. Een motie over een onderwerp dat vreemd is aan de agenda dient uiterlijk om 12.00 uur op de donderdag voorafgaande aan de dag van de Politieke Maandag te worden ingediend.
3. De behandeling van een motie naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp vindt tegelijk met de beraadslaging over het betreffende voorstel of onderwerp.
4. De behandeling van een motie vreemd aan de agenda vindt plaats op een vooraf door de voorzitter te bepalen tijdstip;
5. Een motie kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over de motie door de raad plaatsvindt.

Artikel 42 Amendementen

1. Ieder lid van de raad kan tot het sluiten van de beraadslagingen een wijziging (amendement) voorstellen op het voorgestelde besluit of op een amendement dat door een lid is ingediend (subamendement). Er kan alleen beraadslaagd worden over amendementen die ingediend zijn door leden van de raad die in de vergadering aanwezig zijn. Een amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden.
2. Elk amendement of subamendement moet om in behandeling genomen te worden, schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend en dient zodanig geformuleerd te zijn dat het geschikt is om in het voorgestelde besluit te worden verwerkt. De voorzitter kan toestaan dat, met het oog op het eenvoudige karakter van het amendement of subamendement, met een mondelinge indiening wordt volstaan.
3. Een amendement of subamendement is ontoelaatbaar, indien het een strekking heeft, tegengesteld aan die van het voorstel, of indien er tussen de materie van het amendement en die van het voorstel geen rechtstreeks verband bestaat.
4. Een amendement of subamendement wordt geacht toelaatbaar te zijn zolang de raad het niet ontoelaatbaar heeft verklaard. Een voorstel daartoe kan worden gedaan door hetzij de voorzitter, hetzij een van de leden van de raad.
5. Een amendement of subamendement kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het (sub-)amendement door de raad plaatsvindt.

Artikel 43 Initiatiefvoorstellen

1. Ieder lid van de raad kan over enig onderwerp een voorstel aan de raad doen.
2. Een initiatiefvoorstel moet schriftelijk bij de voorzitter van de Agendacommissie worden ingediend.
3. De raad neemt het initiatiefvoorstel niet in behandeling indien het voorstel in strijd is met een wet, een algemene maatregel van bestuur of een verordening.
4. De Agendacommissie plaatst een initiatiefvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk, doch niet eerder dan vier weken nadat het voorstel is ingediend, op de agenda van een raadskamer.
5. Ten behoeve van de behandeling van het initiatiefvoorstel in de raadskamer krijgt het college dan wel de burgemeester de gelegenheid zijn wensen en bedenkingen schriftelijk dan wel mondeling ter kennis van de raad te brengen.
6. De beraadslagingen in de raad over het initiatiefvoorstel vinden op de gebruikelijke wijze plaats, met dien verstande dat de indiener in beide termijnen in kan gaan op de beschouwingen van de leden, alvorens het college of de burgemeester, ingaat op het betoogde.
7. Een initiatiefvoorstel kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het initiatiefvoorstel door de raad plaatsvindt.
8. De raad kan nadere voorwaarden aan de indiening en behandeling van een initiatiefvoorstel stellen.

Artikel 44 Schriftelijke vragen door raadsleden

1. Ieder raadslid kan aan de burgemeester of aan het college schriftelijk vragen stellen over onderwerpen, behorend tot het dagelijks bestuur van de gemeente.
2. De vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien.

3. De vragen worden bij de voorzitter van de Agendacommissie ingediend. Deze draagt er zorg voor, dat de vragen terstond in afschrift aan de raadsleden, de fractievolgers, de burgemeester en de wethouders worden toegezonden.
4. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen vier weken, nadat de vragen zijn binnengekomen. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, krijgt de vragensteller daarvan gemotiveerd schriftelijk bericht van de burgemeester dan wel het college, waarbij aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaats vinden.
5. De antwoorden met de daarbij behorende vragen worden door het college toegezonden aan het betreffende raadslid en door de griffie door middel van plaatsing in het RIS ter kennis gebracht van alle raadsleden en fractievolgers.

PARAGRAAF 4 ALGEMENE BEPALINGEN OVER DE VERGADERINGEN VAN DE RAAD EN DE RAADSKAMERS

Artikel 45 Handhaving orde; schorsing

1. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
    a. de voorzitter van de vergadering het nodig oordeelt.
    b. een lid hem interrumpeert. De voorzitter van de vergadering kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
2. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, een andere spreker in eerste termijn interrumpeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de voorzitter van de vergadering tot de orde geroepen. Indien de spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter van de vergadering hem gedurende de vergadering, waarin dat plaats vindt, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.
3. De voorzitter van de vergadering kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en - indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord - de vergadering sluiten.
4. De kamervoorzitter kan een raadskamer voorstellen aan een lid of fractievolger dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het lid of de fractievolger de vergadering onmiddellijk. Zo nodig laat de kamervoorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan de raad het lid of de fractievolger bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzeggen

Artikel 46 Voorstellen van orde

1. De voorzitter van de vergadering en ieder lid of fractievolger kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat kort kan worden toegelicht.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen; over een voorstel van orde wordt terstond beslist.
3. Een voorstel van orde gedaan in een vergadering van een raadskamer is aangenomen als een meerderheid van de aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter hebben geschaard.

Artikel 47 Schorsing

1. Op verzoek van een lid, het college of op voorstel van de voorzitter van de vergadering kan de raad(skamer) besluiten de beraadslagingen te schorsen teneinde de leden of het college gelegenheid te geven tot onderling nader beraad.
2. Indien de beraadslagingen worden geschorst wordt vooraf de tijdsduur van de schorsing door de voorzitter bepaald.
3. Na verloop van de schorsingsperiode wordt de vergadering onverwijld voortgezet.

Artikel 48 Deelname aan de vergadering door anderen

1. De raad(skamer) kan bepalen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige leden, de voorzitter van de vergadering, de wethouder(s), de griffier of de raadsadviseur deelnemen aan de beraadslaging.
2. Een besluit daartoe wordt op voorstel van de voorzitter van de vergadering of één der leden genomen alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.

3. Op degene die op grond van dit artikel is toegelaten deel te nemen aan de vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van toepassing.

Artikel 49 Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt periodiek aan de raad ter beschikking gesteld en op de agenda geplaatst.
2. De Agendacommissie bepaalt op welke wijze een ingekomen stuk wordt afgedaan, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 50 Besloten vergadering

1. Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 23 en 82, vijfde lid, van de Gemeentewet, kunnen het college of de burgemeester de voorzitter van de vergadering verzoeken een vergadering in beslotenheid te houden dan wel een vergadering in beslotenheid voort te zetten.
3. De vergadering besluit of in beslotenheid wordt vergaderd.

Artikel 51 Besluitenlijst besloten vergadering

1. De besluitenlijst en/of het verslag van een besloten vergadering worden niet toegezonden, maar ligt uitsluitend voor de leden ter inzage.
2. Deze besluitenlijst en/of het verslag worden in een volgende vergadering vastgesteld. Tijdens deze vergadering neemt de raad of de raadskamer een besluit over het al dan niet openbaar maken van deze stukken. Indien de besluitenlijst en/of het verslag aanleiding geven tot bespreking, vindt deze bespreking plaats in beslotenheid.

Artikel 52 Geheimhouding

Voor de afloop van de besloten vergadering beslist de raad of de raadskamer overeenkomstig de artikelen 25, eerste lid of 86, eerste lid van de Gemeentewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden. De raad of de raadskamer kan besluiten de geheimhouding op te heffen.

Artikel 53 Opheffing geheimhouding

Indien de raad op grond van gestelde in de artikelen 25, derde en vierde lid, of 55, tweede en derde lid, of 86, tweede lid, van de Gemeentewet, voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met het betreffende orgaan overleg gevoerd.

Artikel 54 Verbod gebruik mobiele communicatieapparatuur

In de vergaderzaal, met inbegrip van de publieke tribune, is tijdens de vergadering het gebruik, alsmede het stand-by houden van mobiele telefoons of andere communicatiemiddelen dat inbreuk kan maken op de orde van de vergadering, zonder toestemming van de voorzitter van de vergadering niet toegestaan.

Artikel 55 Toehoorders en pers

1. De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.
3. De voorzitter van de vergadering is bevoegd toehoorders, die op enigerlei wijze de orde van de vergadering verstoren, te doen vertrekken. Toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren kan hij voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzeggen.

Artikel 56 Geluid- en beeldregistraties

Degenen die in de vergaderzaal tijdens de raadsvergadering geluid- dan wel beeldregistraties willen maken vragen toestemming aan de voorzitter van de vergadering en gedragen zich naar zijn aanwijzingen.

Artikel 57 Maatregelen van orde

Indien de voorzitter van de vergadering dit nodig oordeelt, kan hij de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen ter handhaving van de orde op de publieke tribune.

Hoofdstuk 7 Begroting en rekening

Artikel 58 Procedure begroting

Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de voorbereiding, het onderzoek, de behandeling en de vaststelling van de begroting volgens een procedure die de raad vaststelt.

Artikel 59 Procedure jaarrekening

Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de voorbereiding en het onderzoek van de jaarrekening en het jaarverslag, alsmede de vaststelling van de jaarrekening en van een eventueel indemniteitsbesluit volgens een procedure die de raad vaststelt.

Hoofdstuk 8 Lidmaatschap van andere organisaties

Artikel 60 Verslag; verantwoording

1. Een lid van de raad, een wethouder, de burgemeester, de griffier of de secretaris, die door de gemeenteraad is aangewezen tot lid van het algemene bestuur van een openbaar lichaam of van een ander gemeenschappelijk orgaan, ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen doet verslag met een minimum van 1 keer per jaar, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk over zaken die in het algemeen bestuur als bedoeld aan de orde zijn.
2. Ieder lid van de raad kan aan een persoon als bedoeld in het eerste lid, mondelinge en/of schriftelijke vragen stellen. De regels voor het stellen van mondelinge respectievelijk schriftelijke vragen, vastgelegd in artikel 8 respectievelijk 44, zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer een lid van de raad een persoon als bedoeld in het eerste lid ter verantwoording wenst te roepen over zijn wijze van functioneren als zodanig, besluit de raad over het toestaan daarvan. Hierbij zijn de regels voor het houden van een interpellatie, vastgelegd in artikel 40, van toepassing.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op andere organisaties of instituties, waarin de raad één of meer van zijn leden heeft benoemd.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 61 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van het reglement, beslist de raad of raadskamer op voorstel van de voorzitter van de vergadering.

Artikel 62 Afwijking van het reglement

De raad(skamer) kan besluiten van de bepalingen van dit reglement af te wijken indien de afwijking niet in strijd is met een wettelijk voorschrift.

Artikel 63 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking nadat het op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

Het reglement van orde van de politieke maandag van de gemeente Arnhem 2014, vastgesteld bij raadsbesluit van 10 maart 2014, zaaknr. 2014.0.022.172, en sindsdien een maal gewijzigd wordt op dat tijdstip ingetrokken.

2. De verordening op de Procedurecommissie, vastgesteld bij raadsbesluit van 24 september 2012, documentnummer 2012.0.101.975., in te trekken.

De griffier, De voorzitter,

17 A60

Partij voor de Dieren

Gemeenteraadsfractie Arnhem

Agendapunt: 4.1
Vaststellen Reglement van Orde

Amendement:
Inspreekrecht voor politieke partijen

De Raad van de gemeente Arnhem, bijeen in openbare vergadering, op 27 november 2017,

besluit om,

- te schrappen **artikel 7 lid 2 sub g** uit het Reglement van Orde voor de Politieke Maandag 2017,
- te schrappen **artikel 20 lid 2 sub f** uit het Reglement van Orde voor de Politieke Maandag 2017,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:
In artikel 7 lid 2 sub g en in artikel 20 lid 2 sub f staat opgenomen dat politieke groeperingen geen gebruik mogen maken van het inspreekrecht. In de praktijk betekent dit dat politieke partijen geweigerd wordt in te spreken over raadsvoorstellen, zelfs wanneer het voorstel hen direct raakt. Ook aanvragen van bestuursleden van politieke partijen om in te spreken worden extra scherp beoordeeld. Het kan hier politieke partijen betreffen die (nog) nooit in Arnhem deelgenomen hebben aan verkiezingen of die de kiesdrempel niet hebben behaald bij de laatste raadsverkiezingen.

L.C.M. de Groot

VERWORPEN

Voor 1

Tegen 38

Amendement "Inspreekrecht voor politieke partijen" (17a60)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	0	2
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	0	1
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	0	1
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39

1

17M94

Motie vreemd aan de orde van de dag
"De nationale vlag in de Raadszaal"

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017,

Constaterende dat:

- De nationale driekleur in onze diverse samenleving het symbool is voor onze nationale eenheid, onze grondwettelijke vrijheden en de gemeenschappelijke identiteit;
- Dit jaar onze vlag haar tachtigjarige officiële status viert;
- Het bijna overal ter wereld gebruikelijk is dat de nationale vlag aanwezig is in vergaderzalen;

Overwegende dat:

- De aanwezigheid van de nationale driekleur in de plenaire vergaderzaal, zal passen in het geheel van het huidige decorum van symbolen, zoals: de buste van Zijne Majesteit de Koning, het stadswapen en de tekst van Artikel 1 uit de Grondwet;

Verzoekt het college:

- Tot het aanschaffen van een Nederlandse vlag van gedegen formaat en kwaliteit en deze een permanente, geschikte en zichtbare plek te doen toekomen in de Raadszaal,

en gaat over tot de orde van de dag.

VERWORPEN

Kürşat Bal
Verenigd Arnhem

Gerben Karssenberg
CDA

Voor **16** Motie "De nationale vlag in de Raadszaal" (17m94)

Tegen **23**

D66	2	6
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	2	6
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	0	5
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	1	1
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal **39**

17m54g

PvdA ChristenUnie VVD Arnhem Arnhemse Ouderen Partij

Motie "Efficiëntie bij verlening Parkeervergunningen"

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 25 september 2017, ter bespreking van moties vreemd aan de orde,

Constaterende dat

- Inwoners van Arnhem niet automatisch de parkeervergunning/ontheffing verlengd krijgen;
- De communicatie over de verlenging hiervan (dit jaar) allesbehalve correct verlopen is;
- Het parkeerbedrijf op zo'n moment overspoelt wordt met klachten;
- Handhaving al een behoorlijke tijd via kentekenherkenning plaatsvindt;
- De kentekens opgenomen zijn in de parkeerrechtendatabase;
- Parkeervergunningen/ontheffingen op papier voor particulieren in het proces overbodig zijn;
- De papieren parkeervergunning/ontheffingen een automatische incasso in de weg staat;

Overwegende dat

- Dit onzorgvuldige proces het aanzien van de gemeente schaadt;
- Deze procedure de inwoners van Arnhem onnodig veel frustratie geeft;
- Bij stornering van automatische incasso's het kenteken per direct uit de parkeerrechtendatabase verwijderd kan worden;
- Deze efficiëntieslag ook de effectiviteit van het parkeerbedrijf ten goede komt;

Verzoekt het college:

Om in 2018 de papieren parkeervergunning/ontheffing voor particulieren te laten vervallen en de inwoners de mogelijkheid te bieden om de betalingen via automatische incasso's te laten verlopen.

En gaat over tot de orde van de dag,

PvdA	CU	VVD	AOP
Eric Greving	Daniel Becker	Leendert Combée	Ton van Beers

VERWORPEN

Voor 12

Tegen 26

Motie "Efficientie bij verlening parkeervergunningen" (17m549)

D66	0	8
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	0	8
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	4	0
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	0	4
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA	0	3
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij		

Partij voor de Dieren	0	1
de Groot		

Totaal 38

Memo

Datum : donderdag 7 september 2017

Aan : mw. J.L.M. van Nunen,

Van : Geert Ritsema

Betreft : Toezegging automatisch verlengen parkeervergunning

Op 20 maart jl. is de toezegging gedaan om te onderzoeken of het systeem van parkeervergunningen vereenvoudigd kan worden, bijv. door vergunningen stilzwijgend te verlengen. In reactie op deze toezegging deze memo.

Achtergrond

*"**Hanny van Nunen** (PvdA) stelt vragen over de communicatie vanuit het parkeerbedrijf bij de jaarlijkse verlenging van de vergunningen. Er zijn dit jaar brieven met verkeerde betalingskenmerken en/of rekeningnummers verstuurd. Van Nunen krijgt signalen dat de problemen al langer bestaan. Zij wil weten hoe het college er nu en in de toekomst mee omgaat.*
***Wethouder Ritsema** antwoordt dat er dit jaar voor het eerst problemen waren. De vergunninghouders hebben geen nadeel ondervonden: er zijn geen vergunningen ingetrokken of boetes uitgedeeld aldus de wethouder. Het college heeft het parkeerbedrijf op de communicatie rond de problemen aangesproken en gaat er van uit dat dit verder goed gaat.*
De wethouder zegt toe te onderzoeken of het systeem van parkeervergunningen vereenvoudigd kan worden, bijv. door vergunningen stilzwijgend te verlengen."

Huidige werkwijze; verlengen met een nota

Op dit moment worden alle lopende vergunningen automatisch verlengd. Iedere vergunninghouder krijgt ruim voordat de geldigheid afloopt een nota thuisgestuurd met het verzoek om het bedrag voor de verlening over te maken aan de gemeente (P1). Indien dit bedrag is overgemaakt wordt de vergunning automatisch toegezonden.
Theoretisch hoeft de houder van een bewonersvergunning deze eigenlijk niet meer achter de voorruit te leggen. Deze vergunning wordt afgegeven op kenteken, al deze kentekens staan in de parkeerrechtendatabase.
De zakelijke vergunning wordt nog afgegeven op bedrijfsnaam, deze moet dus zichtbaar achter de voorruit liggen. Ook zakelijke vergunninghouders krijgen een nota, indien deze is betaald krijgen ze de vergunning toegezonden.

Verlengen met automatisch incasso?

In de huidige werkwijze ontvangt iedere vergunninghouder een nota voor het betalen van de vergunning. Dit is om twee redenen:
1) Het is direct een extra check of mensen nog op dat adres wonen. Ondanks de koppeling met het GBA worden ieder jaar nota's onbezorgbaar retour gezonden; mensen wonen er dus niet meer. Bij automatische incasso vervalt deze extra check.
2) Bij een automatische incasso bestaat de mogelijkheid om te kunnen storneren: een automatisch incasso kan zonder opgaaf van redenen, binnen acht weken, terug worden gevorderd. Op het moment dat de vergunningen al zijn verzonden (omdat er betaald is) kan de vergunninghouder het geld terug laten boeken. Vervolgens ontstaat dan een lastige procedure om het als nog in orde te krijgen.
Automatisch incasso is daarmee niet gewenst voor het verlengen van vergunningen / ontheffingen.

17m55gg

PvdA Arnhem Centraal ChristenUnie

INGETROKKEN

Motie "Arnhemse gebouwen toegankelijk"

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 27 november 2017, ter bespreking van de moties vreemd aan de orde,

Constaterende dat:
- Arnhem op 26 januari 2016 de motie "Arnhemse Inclusie Agenda" heeft aangenomen;
- Op 4 september 2017 een raadsbijeenkomst heeft plaatsgevonden over architectuur in Arnhem;

Overwegende dat;
- Toegankelijkheid voor iedereen in de Arnhemse samenleving de standaard moet zijn;
- Uit praktijkervaringen blijkt dat mensen in een rolstoel of mensen die op een andere manier een anders werkend lichaam (bijvoorbeeld blinden, slechthorenden) toch tegen beperkingen aanlopen bijvoorbeeld bij het naar een concert of bioscoop gaan;
- Uit de raadsbijeenkomst blijkt dat toegankelijkheid bij gemeentelijke projecten wel meegegeven wordt, maar niet als harde eis wat betekent dat toegankelijkheid beperkt kan worden omwille van bijvoorbeeld financiën;
- Duidelijk is dat het voldoen aan bijvoorbeeld het Bouwbesluit onvoldoende garantie geeft voor een toegankelijk gebouw (eisen Bouwbesluit zijn gebaseerd op een kleine handrolstoel, waardoor eisen onvoldoende zijn voor mensen in een elektrische rolstoel en ontwikkelaars kunnen ontheffing krijgen van de eisen uit het Bouwbesluit);
- Alle Arnhemmers gebruik moeten kunnen maken van voorzieningen, gebouwen en openbare ruimte in Arnhem;
- Voorbeelden van maatregelen kunnen zijn: informatie in braille, voldoende rolstoelplaatsen, voldoende ruimte voor elektrische rolstoelen;
- Het omwille van het verbeteren van toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte in Arnhem wenselijk is een Arnhemse norm voor toegankelijkheid op te stellen, welke bij voorkeur als norm opgelegd kan worden, waar noodzakelijk als leidraad meegegeven kan worden en welke bij gemeentelijke gebouwen en openbare ruimte altijd wordt toegepast;

Verzoekt het college om:
- De gemeenteraad voor 1 februari 2018 een "Arnhemse norm voor toegankelijkheid" voor te leggen, waarin (technische) eisen / randvoorwaarden zijn opgenomen, die waarborgen dat gebouwen en openbare ruimte toegankelijk zijn voor alle Arnhemmers en die niet geregeld zijn in het Bouwbesluit of andere bestaande regelingen;
- Te bepalen dat deze norm toegepast wordt bij alle gebouwen, waar de gemeente opdrachtgever of financier is, tenzij dit echt niet mogelijk is (bijvoorbeeld in een monumentaal pand);
- Te bepalen dat deze norm zoveel als mogelijk toegepast wordt bij alle te renoveren en nieuw aan te leggen openbare ruimte;
- Te bepalen dat de norm als richtlijn wordt meegegeven aan ontwikkelende partijen, waar deze niet afgedwongen kan worden;
- Bij de totstandkoming van deze Arnhemse norm vooral ervaringen uit de praktijk van mensen met een anders werkend lichaam te gebruiken en organisaties die deze mensen vertegenwoordigen, zoals de cliëntenraden en de APCG;

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie PvdA
Eric Greving

Arnhem Centraal
Lea Manders

ChristenUnie
Daniël Decker

17mgb

GROENLINKS PvdA

ChristenUnie Partij voor de Dieren Gemeenteraadsfractie Arnhem SP

Motie Participatie in vertrouwen

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 27 november 2017 ter bespreking van moties vreemd aan de orde;

Constaterende dat:

- De gemeenteraad op 25 april het initiatiefvoorstel 'Participatie in vertrouwen' aannam, waarin besloten werd een experiment met een sociale bijstand te starten op basis van artikel 83 van de Participatiewet;
- De regels van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid volgens het college en de gemeenteraad niet passen bij 'Participatie in vertrouwen' en Arnhem daarom niet startte met een experiment volgens artikel 83 van de Participatiewet.

Overwegende dat:

- We wel willen doorgaan met het onderzoeken van mogelijkheden voor het werken in vertrouwen rond de Participatiewet, niet gericht op repressie;
- In Arnhem al diverse proeftuinen starten of zijn gestart om meer maatwerk te bieden aan bijstandsgerechtigden, onder het veranderprogramma 'Doorbraak naar werk';
- Met de proeftuinen de bedoeling is een nieuwe wijk- en gezinsgerichte aanpak te ontwikkelen voor mensen in de bijstand en deze aanpak 'bottom up' ontwikkelt en uitgevoerd wordt;
- Het van meerwaarde is wanneer deze pilots worden onderzocht, ook ten opzichte van experimenten in andere gemeenten, zodat onder meer plannen en maatregelen verzameld kunnen worden voor betere bijstandsregels;
- Amsterdam buiten de regels van artikel 83 van de Participatiewet een experiment ontwikkelde waarbij deelnemers mogen bijverdienen naast de bijstand.

Spreekt uit dat:

- De Participatiewet uitgevoerd moet worden op basis van vertrouwen en niet op basis van wantrouwen
- Medewerkers van de gemeente en wijkteams ruimte moeten krijgen voor maatwerk in de Participatiewet in het belang van bijstandsgerechtigden;
- De pilots in het kader van 'Doorbraak naar werk', net als het eerder beoogde experiment met een sociale bijstand, gericht moet zijn op de volgende drie effecten:
    - Sneller bewegen naar werk;
    - Ruimte voor onbetaalde participatie en;
    - Verbeterde welzijn van de deelnemers.
- Het gewenst is effecten van vrijheid om bij te verdienen naast de bijstand te onderzoeken.

AANGENOMEN 7

Verzoekt het college:

- In 2018 een samenhangend onderzoek uit te voeren van de diverse pilots van 'Doorbraak naar werk' op basis van participatie in vertrouwen;
- Bij dit onderzoek de samenhang te zoeken met andere experimenten in andere gemeenten rond de Participatiewet;
- De gemeenteraad over dit onderzoek ten minste eenmaal in 2018 te informeren.
- Een plan te maken voor een experiment waarbij deelnemers mogen bijverdienen naast de bijstand, naar voorbeeld van Amsterdam, en hier de gemeenteraad voor maart 2018 over te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Mark Coenders	Ria de Vries	Daniël Becker	Leo de Groot	Jurgen Elfrink
GroenLinks	**PvdA**	**ChristenUnie**	**Partij voor de Dieren**	**SP**

AANGENOMEN 7

Voor 33 Motie "Participatie in vertrouwen" (17m96)

Tegen 6

D66	8	0
Andeweg		
Kemperman		
Loor		
de Vroome		
Venhoek		
Güven		
Kaatee		
Hamersveld		

SP	8	0
J. Elfrink		
van Geffen		
Kusters		
Lenting		
Lunter		
van Sprang		
Çetintas		
Noordzij		

PvdA	5	0
Louwers		
de Vries		
A-Kum		
Greving		
Aylward-Straatsma		

VVD Arnhem	0	4
Combée		
Kalthoff		
van der Zee		
Kelderman		

GROENLINKS	4	0
Bouwkamp		
de Groot		
Peters		
Coenders		

CDA Arnhem	3	0
Karssenberg		
Montfrooy		
van Dillen-Koorn		

Arnhem Centraal	0	2
Manders		
van der Laak		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Broersma		

Verenigd Arnhem	1	0
Bal		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

Partij voor de Dieren	1	0
de Groot		

Totaal 39